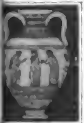
UNIV. GAND

PROF. ORD.
ROULEZ

Acc 7783

U K GENT

Digitized by Google

J. Roulez

Digitized by Google

Digitized by Google

DIONIS CHRYSOSTOMI

ORATIONES

EX RECENSIONE

IO. IACOBI REISKE

CVM EIVSDEM ALIORVMQVE

ANIMADVERSIONIBVS

VOLVMEN SECVNDVM

LIPSIAE

IMPENSIS VIDVAE REISKII

1784.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΤΑΡΣΙΚΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΓ.

Ἐγὼ θαυμάζω, τί ποτ᾽ ἐστὶ τὸ ὑμέτερον; καὶ τί προσδοκῶντες, ἢ βουλόμενοι, τοὺς τοιούτους 1) ἀνθρώπους διαλέγεσθαι ὑμῖν ζητεῖτε; πότερον εὐφώνους οἴεσθε εἶναι, καὶ φθέγγεσθαι ἥδιον τῶν ἄλλων; ἔπειτα, ὥσπερ ὀρνέων, ποθεῖτε ἀκούειν, μελῳδούντων ὑμῖν, ἢ δύναμιν ἄλλην ἔχειν; ἔν τε ὀνόμασι καὶ διανοήμασι δριμυτέρας τινὸς πειθοῦς, καὶ τῷ ὄντι δεινῆς, ἣν καλεῖτε Ῥητορικὴν, ἐν ἀγοραῖς τε καὶ περὶ τὸ βῆμα δυναστεύουσαν; ἤ τινα ἔπαινον ὑπ᾽ αὐτῶν ἀκούσεσθαι οἰόμενοι, καὶ δημόσιον ὕμνον τῆς πόλεως· περί τε Περσέως, καὶ Ἡρακλέους, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς τριαίνης 2), καὶ περὶ χρησμῶν τῶν γενομένων, καὶ ὡς ἐστὲ Ἕλληνες καὶ Ἀργεῖοι,

καὶ

1) τοὺς τοιούτους] qualis ego ſum.

2) f. καὶ τῆς τριαίνης. vel, quod eodem redit, τῆς τε τριαίνης, vt voluit Valeſius Emendat. p. 62. vbi Burmann. vulgatam tuetur, auctore Weſſelingo. Exiſtimo tamen inter enſem et tridentem intereſſe. Angli τῆς θεατρικῆς merum eſt ſomnium.

καὶ ἔτι βελτίους· καὶ ἀρχηγοὺς ἔχετε ἥρωας καὶ ἡμιθέους, μᾶλλον δὲ Τιτᾶνας; ἔτι δὲ, οἶμαι, περί τε τῆς χώρας, καὶ τῶν ὀρῶν τῶν κατ' αὐτήν· καὶ τοῦδε τοῦ Κύδνου, ὃς 3) δεξιώτατος ἁπάντων ποταμῶν καὶ κάλλιστος, οἵ τε ἀπ' αὐτοῦ πίνοντες ἀφνειοὶ καὶ D μακάριοι καθ' Ὅμηρον. ταῦτα γὰρ ἐστὶ μὲν ἀληθῆ, καὶ συνεχῶς αὐτὰ ἀκούετε, τῶν τε ποιητῶν μέτροις, καὶ ἄλλων ἀνδρῶν, αὐτὸ τοῦτο ἔργον πεποιημένων ἐγκωμιάζειν. δεῖται δὲ μεγάλης τινὸς παρασκευῆς καὶ δυνάμεως. τί οὖν ἡμᾶς ἐλπίζετε ἐρεῖν; ἢ τί μάλιστα ἀκοῦσαι σπεύδετε, παρὰ ἀνδρῶν οὐκ εὐτραπέλων, οὐδὲ πρὸς χάριν ὁμιλεῖν εἰδότων, οὐδὲ αἱμύλων, οὐδὲ ὑπὸ τρυφῆς ἰόντων ἐπὶ τοὺς λόγους; ὅτι μὲν γὰρ A οὐ χρήματα ἐλπίζοντες παρ' ἡμῶν 4), οὐδὲ ἄλλο τι δῶρον, καὶ πάνυ ἐπίσταμαι. φέρε οὖν, ἔγωγε εἴπω τὴν ἐμαυτοῦ ὑπόνοιαν. δοκεῖτέ μοι πολλάκις ἀκηκοέναι θείων ἀνθρώπων, οἳ πάντα εἰδέναι φασὶ, καὶ περὶ πάντων ἐρεῖν, ᾗ διατέτακται, καὶ τίνα ἔχει φύσιν, περί τε ἀνθρώπων καὶ δαιμονίων, καὶ περὶ θεῶν· ἔτι δὲ γῆς, καὶ οὐρανοῦ καὶ θαλάττης, καὶ περὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, καὶ περὶ τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ περὶ φθορᾶς καὶ γενέσεως, καὶ μυρίων ἄλλων. ἔπειτ', οἶμαι, προσ- B ελθόντες ὑμῶν πυνθάνονται, τί βούλεσθε αὐτοὺς εἰπεῖν, καὶ περὶ τίνος, κατὰ τὸν Πίνδαρον*, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον· ὅτι δ' ἂν ἀξιώσητε ὑμεῖς, ἔνθεν ἐλθὼν 5), ἄθρουν καὶ πολὺν ἀφήσει τὸν λόγον, ὥσπερ τι ῥεῦμα ἄφθονον ἐν αὐτῷ κατακεκλεισμένον. ἐπειδ' ὑμεῖς ἀκούοντες, τὸ μὲν ἐξετάζειν καθ' ἕκαστον, ἢ ἀπιστεῖν ἀνδρὶ σοφῷ, φαῦλον ἡγεῖσθε καὶ ἄκυρον. ἄλλως δὲ τῇ ῥώμῃ,

καὶ

3) ὃς] probo Angli ὡς.
4) παρ' ἡμῶν] ſcil. σπεύδετε ἀκούειν e ſuperioribus.
5) malim ἔνθεν ἑλὼν, id eſt ἀρχόμενος. *inde orſus.*

Digitized by Google

καὶ τῇ ταχυτῆτι τῶν λόγων ἐπαίρεσθε, καὶ πάνυ χαίρετε, ἀπνευστὶ ξυνείροντος 6) τοσοῦτον ὄχλον ῥημάτων, καὶ πεπόνθατε ὅμοιον τοῖς ὁρῶσι τοὺς ἵππους, τοὺς ἀπὸ ῥυτῆρος θέοντας, οὐδὲν ὠφελούμενοι· θαυμάζετε δὲ ὅμως, καὶ μακάριόν φατε κτῆμα. καὶ τοῖς ἵπποις 7) ἰδεῖν ἐστὶν οὐ τοὺς δεσπότας χρωμένους πολλάκις, ἀλλὰ φαῦλον ἀνδράποδον. ἡ μὲν οὖν τοιάδε ἀκρόασις θεωρία τις οὖσα καὶ πομπὴ, παραπλήσιον ἔχει τι ταῖς ἐπιδείξεσι τῶν καλουμένων ἰατρῶν, οἱ προκαθίζοντες ἐν τῷ μέσῳ ξυμβολὰς ἄρθρων καὶ ὀστέων συνθέσεις καὶ παραθέσεις, καὶ τοιαῦθ' ἕτερα ἐπεξίασι, πόρους, καὶ πνεύματα, καὶ διηθήσεις. οἱ δὲ πολλοὶ κεχήνασι καὶ κεκήληνται τῶν παιδίων μᾶλλον. ὁ δ' ἀληθὴς ἰατρὸς οὐκ ἔστι τοιοῦτος, οὐδὲ οὕτως διαλέγεται τοῖς ὄντως δεομένοις 8)· πόθεν; ἀλλὰ προσέταξε, τί δεῖ ποιεῖν, καὶ φαγεῖν βουλόμενον 9) ἢ πιεῖν 10) ἐκώλυσε, καὶ λαβὼν ἔτεμεν ἀφεξηκός τι τοῦ σώματος. ὥσπερ οὖν εἰ συνελθόντες οἱ κάμνοντες, εἶτ' ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐπεκώμαζον, καὶ κωθωνίζεσθαι ἠξίουν, οὐκ ἂν αὐτοῖς κατ' ἐλπίδα τὸ πρᾶγμα ἀπήντησεν, ἀλλ' ἴσως ἠγανάκτουν πρὸς τὴν ὑποδοχήν· τοῦτό μοι πεπονθέναι δοκοῦσιν οἱ πολλοὶ, ξυνιόντες ἐπὶ τὸν τοιοῦτον, καὶ λέγειν κελεύοντες, ἄγευστοι δηλονότι τῶν τῆς ἀλη-

6) ξυνείροντος] ſic recte Caſaub. ξυνείροντες Ven. et Mor.

7) f. καίτοι καὶ ἵπποις. *quamquam etiam equis.* aut, vt Anglus voluit, καίτοι τοῖς ἵπποις.

8) τοῖς ὄντως δεομένοις] ſcil. τοῦ διαλέγεσθαι αὐτὸν ἑαυτοῖς. *qui, non oſtentationis aut oblectationis ergo, ſed veri vſus volunt medicum ſecum agere, quo ab eius diſputatione ſanentur.*

9) βουλόμενον poteſt defendi, ſubaudiendo τινα. malim tamen aut βουλομένων, in genit. abſoluto, *ſi qui velint,* aut βουλομένους.

10) ἢ πιεῖν] ſic recte Ven. et Anglus. ἢ ποιεῖν Mor.

ἀληθείας ὄντες λόγων· ἔπειθ' ἡδύ τι καὶ προσηνὲς ἀκούσεσθαι προσδοκῶντες. φέρε δὴ, πρὸς τῶν θεῶν, ἆρα ἀνέξεσθε, ἢν μὴ πάνυ τις παῤῥησίᾳ χρῷτο, μηδὲ ἐπὶ πάντα ἔρχοιτο τὰ προσόντα ὑμῖν, ἀλλ' ἓν εἴποι τι μόνον, ἢ δεύτερον; σκοπεῖτε δὴ, μὴ ταυτὸ πάσχοιτε Ἰλιεῦσιν ἐκείνοις, οἳ τραγῳδόν τινα ἐπιδημήσαντα ἠνώχλουν, ἐπιδείξασθαι κελεύοντες· ὁ δὲ ἐᾶν αὐτοὺς ἠξίου, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. ὅσῳ γὰρ ἂν, ἔφη, κρεῖττον ἀγωνίσωμαι, τοσούτῳ φανήσεσθε ὑμεῖς ἀτυχέστεροι. τὸν οὖν φιλόσοφον κρεῖττόν ἐστι τοῖς πολλοῖς σιωπῶντα ἐᾶν. σκοπεῖτε δὲ τὸ πρᾶγμα οἷόν ἐστιν. Ἀθηναῖοι γὰρ εἰωθότες ἀκούειν κακῶς, καὶ, νὴ Δία, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο συνιόντες ἐπ' αὐτῷ [11]), ὡς λοιδορηθησόμενοι, καὶ προτεθεικότες ἀγῶνα καὶ νίκην τοῖς ἄμεινον αὐτὸ πράττουσιν, οὐκ αὐτοὶ τοῦτο εὑρόντες, ἀλλὰ τοῦ θεοῦ συμβουλεύσαντος· Ἀριστοφάνους μὲν ἤκουον, καὶ Κρατίνου, καὶ Πλάτωνος, καὶ τούτους οὐδὲν κακὸν ἐποίησαν· ἐπὶ δὲ Σωκράτους, ὃς ἄνευ σκηνῆς καὶ ἰκρίων ἐποίει τὸ τοῦ θεοῦ πρόσταγμα, οὐ κορδακίζων, οὐδὲ τερετίζων, οὐχ ὑπέμειναν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ὑφορώμενοι καὶ δεδιότες τὸν δῆμον, ὡς δεσπότην ἐθώπευον, ἠρέμα δάκνοντες, καὶ μετὰ γέλωτος, ὥσπερ αἱ τίτθαι τοῖς παιδίοις, ὅταν δέῃ τι τῶν ἀηδεστάτων [12]) πιεῖν, αὐταὶ προσφέρουσι μέλιτι [13]) χρίσασαι τὴν κύλικα. τοιγαροῦν ἔβλαπτον οὐχ ἧττον, ἤπερ ὠφέλουν· ἀγερωχίας, καὶ σκωμμάτων, καὶ βωμολοχίας ἀναπιμπλάντες τὴν πόλιν. ὁ δὲ φιλόσοφος ἤλεγχε καὶ

ἐνου-

11) duo vocabula ἐπ' αὐτῷ poſt προτεθεικότες collocanda ſunt. *huius ipſius rei cauſa inſtituunt agona*; quo ſcilicet inter ſe conuiciarentur, ὅπως λοιδορηθήσονται: nam id ſignificant verba ὡς λοιδορηθησόμενοι.

12) malim ἀηδεστέρων.

13) μέλιτι] ſic recte Ven. *ipſae pueris in os ingerunt poculum melle vnctum.* μέλι τι Mor.

ἐνουθέτει. καὶ μὴν ὅσῳ τὸ λοιδορεῖν, καὶ τὴν ἀβελτηρίαν τὴν ἑκάστου, καὶ τὴν πονηρίαν φανερὰν ποιεῖν, κρεῖττόν ἐστι τοῦ χαρίζεσθαι διὰ τῶν λόγων, καὶ τοῖς ἐγκωμίοις θρύπτειν τοὺς ἀκούοντας, οὐχ ἥκιστα ἐκεῖθεν εἴσεσθε. δύο γὰρ ποιητῶν γεγονότων, ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος, οἷς οὐδένα τῶν ἄλλων ξυμβαλεῖν ἄξιον, Ὁμήρου τε καὶ Ἀρχιλόχου· τούτων Ὅμηρος μὲν σχεδὸν πάντα ἐνεγκωμίασε, καὶ θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ ὕδωρ, καὶ γῆν, καὶ ὅπλα, καὶ ἵππους· καὶ οὐδὲν ἔστιν ὅτου μνησθεὶς, χωρὶς ἐπαίνου τε καὶ τιμῆς, ὡς ἂν εἴποι τις, παρῆλθεν. ὃν [14]) γοῦν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐβλασφήμησε Θερσίτην, καὶ τοῦτον λιγὺν εἶναί φησιν ἀγορητήν. Ἀρχίλοχος δ' ἐπὶ τὴν ἐναντίαν ἧκε, τὸ [15]) ψέγειν, ὁρῶν, οἶμαι, τούτου μᾶλλον δεομένους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πρῶτον αὑτὸν ψέγειν. τοιγαροῦν μόνος καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν, καὶ πρὶν ἢ γενέσθαι, τῆς μεγίστης ἔτυχε μαρτυρίας παρὰ τοῦ δαιμονίου. τὸν μέν γε ἀποκτείναντα αὐτὸν ὁ Ἀπόλλων ἐξελαύνων ἐκ τοῦ νεὼ, Μουσῶν αὐτὸν ἀνεῖπε θεράποντα ἀνῃρηκέναι. καὶ τὸ δεύτερον ὡς ἀπελογεῖτο ἐν πολέμῳ λέγων ἀποκτεῖναι, πάλιν Μουσῶν θεράποντα ἔφη τὸν Ἀρχίλοχον. τῷ πατρὶ δὲ αὐτοῦ χρωμένῳ πρὸ τῆς γενέσεως, ἀθάνατόν οἱ παῖδα γενήσεσθαι προεῖπεν. ὥσθ' ὁ λοιδορεῖν [16]) ἱκανὸς, καὶ καθάπτεσθαι, καὶ φανερὰ τῷ λόγῳ ποιεῖν τὰ ἁμαρτήματα, δῆλον ὅτι κρείττων ἐστὶ, καὶ προκέκριται τῶν ἐπαινούντων. εἰ δ' ἄρα ὑμεῖς ἐπαινούμενοι μᾶλλον ἥδεσθε, ἐπ' ἄλλους ὑμῖν ἰτέον. ὅταν οὖν πρῶτον αὐτόν τινα ἴδητε κολακεύοντα ἐν ἅ-

14) ὃν] *quem*. Ven. et Mor. dant οὖν.

15) ἧκε, τὸ] ſic recte Anglus. *iuit in partem contrariam.* ἤκετο Ven. et Mor.

16) ὥσθ' ὁ λοιδορεῖν] ſic recte Caſaub. et Anglus. ὥσθ' ὅλος λοιδ. Ven. et Mor.

πᾶσιν, οἷς ποιεῖ, καὶ χαριζόμενον ἐν τροφαῖς, ἐν ἐσθῆσι, καὶ περιιόντα ἀκόλαστον, τοῦτον οἴεσθε κολακεύσειν καὶ ὑμᾶς καὶ παρὰ τούτου προσδοκᾶτε λόγον ἡδὺν[17]), ὃν ὑμεῖς ἔπαινον ὀνομάζετε· τρυφῶντα δὴ παρὰ τρυφῶντος. ὅταν δὲ αὐχμηρόν τινα καὶ συνεσταλμένον ἴδητε καὶ μόνον βαδίζοντα, πρῶτον αὐτὸν ἐξετάζοντα, καὶ λοιδοροῦντα, μὴ ζητεῖτε παρὰ τοῦ τοιούτου μηδεμίαν θωπείαν, μηδὲ ἀπάτην, μηδὲ τὸν δεξιὸν ἐκεῖνον καὶ προσηνῆ λόγον, ὃς δὴ μάλιστα διατρίβει περὶ δήμους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους.

Οὔ τοι[18]) τοιοῦτοι εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι χλαίνας εὐειμένοι, ἠδὲ[19]) χιτῶνας,
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα.

οἵδε[20]) μὲν γὰρ[21]) ὥσπερ ἐπίκωμοί τινες καὶ μεθύοντες εἰς ἑορτήν τινα καὶ πανήγυριν ἀσώτων εἰσβεβληκέναι νομίζοντες. ἄλλος δέ τις ἰδὼν ὅσα[22]) δεινὰ καὶ δυσχερῆ[23]), καὶ ὅτι μεστὰ πάντα πολεμίων καὶ ἐχθρῶν, ὅπου τρυφὴ καὶ ἀπάτη δυναστεύουσιν,

Αὐτόν

17) ἡδὺν] ſic recte vir doctus in Veneta mea annotauerat. ἡδὴν Ven. et Mor.

18) οὔ τοι] ſic etiam interpres. οὔτοι Ven. et Mor.

19) ἠδὲ] ſic recte Ven. ἡ δὲ Mor.

20) οἵδε] ſic Ven. *hi*, praecones laudum, adulatores. *οἱ δὲ* Mor.

21) poſt γὰρ, aut in hac regione, deeſt aliquis indicatiuus, vnde iſti nominatiui pendent. e. c. ἀσχημονοῦσιν, aut θορυβοῦσιν, aut ταράττουσιν, aut ſimile quid.

22) ante ὅσα videtur μυρία, aut θαυμαστὰ, aut tale quid deeſſe. *videns innumera mala.*

23) bene vidit Caſaubonus verba καὶ ὅτι δυσχερῆ tollenda eſſe, vt (in Mor. poſt καὶ δυσχερῆ) perperam e ſuperioribus iterata. abſunt etiam recte a Veneta.

Digitized by Google

Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα δὲ [24]) ἀμφ᾽ ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.

ἐπ᾽ οὐδενὶ κακῷ τῶν πέλας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ κακῷ τῶν μνηστήρων ἧκε τοιοῦτος· ἀλλὰ τοὐναντίον ζητῶν ἂν, ἆρά τι δύνηται λαθὼν ἀγαθὸν ἐργάσασθαι. τί δὴ κινεῖτε τὸν τοιοῦτον, ἢ τί προσκαλεῖσθε δύσκολόν τινα, καὶ ἄγριον ὑμῖν φαινόμενον δημηγόρον; οὐ γὰρ ὑμῶν παρεσκεύασται τὰ ὦτα δέξασθαι τραχεῖς τε καὶ στερεοὺς λόγους· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἀσθενεῖς ὁπλαὶ κτηνῶν τῶν ἐν μαλακοῖς τε καὶ λείοις τραφέντων χωρίοις· ὁμοίως ὦτα τρυφερὰ ἐν κολακείᾳ τραφέντα καὶ λόγοις ψευδέσι. τί οὖν προθυμεῖσθε ἀκούειν, ὧν οὐκ ἀνέξεσθε; ἀλλὰ μὴν [25]) τοιοῦτον πεπόνθατε, οἷον Αἴσωπος ἔφη τοὺς ὀφθαλμοὺς παθεῖν. ἐπειδὴ ἑαυτοὺς [26]) μὲν ἐνόμιζον πλείστου εἶναι ἀξίους, στόμα δὲ ἑώρων ἀπολαῦον τῶν τε ἄλλων, καὶ δὴ τοῦ μέλιτος ἡδίστου ὄντος· οὐκοῦν ἠγανάκτουν τε καὶ ἐμέμφοντο τῷ ἀνθρώπῳ. ἐπεὶ δὲ [27]) αὐτοῖς ἐνῆκε τοῦ μέλιτος [28]), οἱ δὲ ἐδάκνοντο τότε [29]), καὶ ἐδάκρυον, καὶ δριμὺ

A 4 καὶ

24) σπεῖρα δὲ] ſic eſt apud Homer. σπεῖρα καὶ Ven. et Mor.

25) malim ἀλλὰ μή. integra dictio eſſet ἀλλὰ ὁρᾶτε, vel ἀλλὰ δέδοικα, μὴ — *ſed videte, ne*, aut *ſed vereor, ne — idem vobis acciderit, quod ait Aeſopus oculis aliquando accidiſſe.*

26) ἑαυτοὺς] ſic recte Caſaub. αὐτοὺς Anglus, quod idem eſt. τούτους Ven. et Mor.

27) ἐπεὶ δὲ] ſic recte Anglus, *cum autem*. ἐπειδὴ Ven. et Mor.

28) ἐνῆκε τοῦ μέλιτος] *immitteret* vel *inderet mellis nonnibil.* Caſaubono hic loci obfuit, quod in Veneta reperiſſet ἐνείκετο. et poteſt ex hoc loci colligi, Venetam ab eo eſſe inſpectam. Mor. dat ἐνήκετο —

29) Anglus mauult ἐδάκνοντό τε. fortaſſe verum id eſt; videtur tamen vulgata quoque defendi poſſe.

Digitized by Google

Digitized by Google

DIONIS CHRYSOSTOMI

ORATIONES

EX RECENSIONE

IO. IACOBI REISKE

CVM EIVSDEM ALIORVMQVE

ANIMADVERSIONIBVS

VOLVMEN SECVNDVM

LIPSIAE

IMPENSIS VIDVAE REISKII

1784.

Digitized by Google

ΤΑΡΣΙΚΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΓ΄.

Ἐγὼ θαυμάζω, τί ποτ᾽ ἐστὶ τὸ ὑμέτερον; καὶ τί προσδοκῶντες, ἢ βουλόμενοι, τοὺς τοιούτους 1) ἀνθρώπους διαλέγεσθαι ὑμῖν ζητεῖτε; πότερον εὐφώνους οἴεσθε εἶναι, καὶ φθέγγεσθαι ἥδιον τῶν ἄλλων; ἔπειτα, ὥσπερ ὀρνέων, ποθεῖτε ἀκούειν, μελῳδούντων ὑμῖν, ἢ δύναμιν ἄλλην ἔχειν; ἔν τε ὀνόμασι καὶ διανοήμασι δριμυτέρας τινὸς πειθοῦς, καὶ τῷ ὄντι δεινῆς, ἣν καλεῖτε Ῥητορικὴν, ἐν ἀγοραῖς τε καὶ περὶ τὸ βῆμα δυναστεύουσαν; ἤ τινα ἔπαινον ὑπ᾽ αὐτῶν ἀκούσεσθαι οἰόμενοι, καὶ δημόσιον ὕμνον τῆς πόλεως· περί τε Περσέως, καὶ Ἡρακλέους, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς τριαίνης 2), καὶ περὶ χρησμῶν τῶν γενομένων, καὶ ὡς ἐστὲ Ἕλληνες καὶ Ἀργεῖοι,

καὶ

1) τοὺς τοιούτους] qualis ego ſum.

2) f. καὶ τῆς τριαίνης. vel, quod eodem redit, τῆς τε τριαίνης, vt voluit Valeſius Emendat. p. 62. vbi Burmann. vulgatam tuetur, auctore Weſſelingo. Exiſtimo tamen inter enſem et tridentem intereſſe. Angli τῆς θεατρικῆς merum eſt ſomnium.

Digitized by Google

καὶ ἔτι βελτίους· καὶ ἀρχηγοὺς ἔχετε ἥρωας καὶ ἡμιθέους, μᾶλλον δὲ Τιτᾶνας; ἔτι δὲ, οἶμαι, περί τε τῆς χώρας, καὶ τῶν ὀρῶν τῶν κατ' αὐτήν· καὶ τοῦδε τοῦ Κύδνου, ὃς 3) δεξιώτατος ἁπάντων ποταμῶν καὶ κάλλιστος, οἵ τε ἀπ' αὐτοῦ πίνοντες ἀφνειοὶ καὶ μακάριοι καθ' Ὅμηρον. ταῦτα γάρ ἐστι μὲν ἀληθῆ, καὶ συνεχῶς αὐτὰ ἀκούετε, τῶν τε ποιητῶν μέτροις, καὶ ἄλλων ἀνδρῶν, αὐτὸ τοῦτο ἔργον πεποιημένων ἐγκωμιάζειν. δεῖται δὲ μεγάλης τινὸς παρασκευῆς καὶ δυνάμεως. τί οὖν ἡμᾶς ἐλπίζετε ἐρεῖν; ἢ τί μάλιστα ἀκοῦσαι σπεύδετε, παρὰ ἀνδρῶν οὐκ εὐτραπέλων, οὐδὲ πρὸς χάριν ὁμιλεῖν εἰδότων, οὐδὲ αἱμύλων, οὐδὲ ὑπὸ τρυφῆς ἰόντων ἐπὶ τοὺς λόγους; ὅτι μὲν γὰρ A οὐ χρήματα ἐλπίζοντες παρ' ἡμῶν 4), οὐδὲ ἄλλο τι δῶρον, καὶ πάνυ ἐπίσταμαι. φέρε οὖν, ἔγωγε εἴπω τὴν ἐμαυτοῦ ὑπόνοιαν. δοκεῖτέ μοι πολλάκις ἀκηκοέναι θείων ἀνθρώπων, οἳ πάντα εἰδέναι φασὶ, καὶ περὶ πάντων ἐρεῖν, ᾗ διατέτακται, καὶ τίνα ἔχει φύσιν, περί τε ἀνθρώπων καὶ δαιμονίων, καὶ περὶ θεῶν· ἔτι δὲ γῆς, καὶ οὐρανοῦ καὶ θαλάττης, καὶ περὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, καὶ περὶ τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ περὶ φθορᾶς καὶ B γενέσεως, καὶ μυρίων ἄλλων. ἔπειτ', οἶμαι, προσελθόντες ὑμῶν πυνθάνονται, τί βούλεσθε αὐτοὺς εἰπεῖν, καὶ περὶ τίνος, κατὰ τὸν Πίνδαρον*, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον· ὅτι δ' ἂν ἀξιώσητε ὑμεῖς, ἔνθεν ἐλθὼν 5), ἄθρουν καὶ πολὺν ἀφήσει τὸν λόγον, ὥσπερ τι ῥεῦμα ἄφθονον ἐν αὐτῷ κατακεκλεισμένον. ἔπειθ' ὑμεῖς ἀκούοντες, τὸ μὲν ἐξετάζειν καθ' ἕκαστον, ἢ ἀπιστεῖν ἀνδρὶ σοφῷ, φαῦλον ἡγεῖσθε καὶ ἄκυρον. ἄλλως δὲ τῇ ῥώμῃ,

καὶ

3) ὃς] probo Angli ὡς.
4) παρ' ἡμῶν] ſcil. σπεύδετε ἀκούειν e ſuperioribus.
5) malim ἔνθεν ἑλὼν, id eſt ἀρχόμενος. *inde orſus.*

* Cf. Boeckh. fr. 5. marg., cujus vid. Annott. T. II. p. 560. sq.

C καὶ τῇ ταχυτῆτι τῶν λόγων ἐπαίρεσθε, καὶ πάνυ χαίρετε, ἀπνευστὶ ξυνείροντος [6]) τοσοῦτον ὄχλον ῥημάτων, καὶ πεπόνθατε ὅμοιον τοῖς ὁρῶσι τοὺς ἵππους, τοὺς ἀπὸ ῥυτῆρος θέοντας, οὐδὲν ὠφελούμενοι· θαυμάζετε δὲ ὅμως, καὶ μακάριόν φατε κτῆμα. καὶ τοῖς ἵπποις [7]) ἰδεῖν ἐστιν οὐ τοὺς δεσπότας χρωμένους πολλάκις, ἀλλὰ φαῦλον ἀνδράποδον. ἡ μὲν οὖν τοιάδε ἀκρόασις θεωρία τις οὖσα καὶ πομπή, παραπλήσιον ἔχει τι ταῖς ἐπιδείξεσι τῶν καλουμένων D ἰατρῶν, οἱ προκαθίζοντες ἐν τῷ μέσῳ ξυμβολὰς ἄρθρων καὶ ὀστέων συνθέσεις καὶ παραθέσεις, καὶ τοιαῦθ' ἕτερα ἐπεξίασι, πόρους, καὶ πνεύματα, καὶ διηθήσεις. οἱ δὲ πολλοὶ κεχήνασι καὶ κεκήληνται τῶν παιδίων μᾶλλον. ὁ δ' ἀληθὴς ἰατρὸς οὐκ ἔστι τοιοῦτος, οὐδὲ οὕτως διαλέγεται τοῖς ὄντως δεομένοις [8])· πόθεν; ἀλλὰ προσέταξε, τί δεῖ ποιεῖν, καὶ φαγεῖν βουλόμενον [9]) ἢ πιεῖν [10]) ἐκώλυσε, καὶ λαβὼν ἔτεμεν ἀφεστηκός τι τοῦ σώματος. ὥσπερ οὖν εἰ A συνελθόντες οἱ κάμνοντες, εἶτ' ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐπεκώμαζον, καὶ κωθωνίζεσθαι ἠξίουν, οὐκ ἂν αὐτοῖς κατ' ἐλπίδα τὸ πρᾶγμα ἀπήντησεν, ἀλλ' ἴσως ἠγανάκτουν πρὸς τὴν ὑποδοχήν· τοῦτό μοι πεπονθέναι δοκοῦσιν οἱ πολλοί, ξυνιόντες ἐπὶ τὸν τοιοῦτον, καὶ λέγειν κελεύοντες, ἄγευστοι δηλονότι τῶν τῆς

6) ξυνείροντος] ſic recte Caſaub. ξυνείροντες Ven. et Mor.

7) f. καίτοι καὶ ἵπποις. *quamquam etiam equis.* aut, vt Anglus voluit, καίτοι τοῖς ἵπποις.

8) τοῖς ὄντως δεομένοις] ſcil. τοῦ διαλέγεσθαι αὐτὸν ἑαυτοῖς. *qui, non oſtentationis aut oblectationis ergo, ſed veri vſus volunt medicum ſecum agere, quo ab eius diſputatione ſanentur.*

9) βουλόμενον poteſt defendi, ſubaudiendo τινα. malim tamen aut βουλομένων, in genit. abſoluto, *ſi qui velint,* aut βουλομένους.

10) ἢ πιεῖν] ſic recte Ven. et Anglus. ἢ ποιεῖν Mor.

ἀληθείας ὄντες λόγων· ἔπειθ' ἡδύ τι καὶ προσηνὲς ἀκούσεσθαι προσδοκῶντες. φέρε δή, πρὸς τῶν θεῶν, ἆρα ἀνέξεσθε, ἢν μὴ πάνυ τις παῤῥησίᾳ χρῷτο, B μηδὲ ἐπὶ πάντα ἔρχοιτο τὰ προσόντα ὑμῖν, ἀλλ' ἓν εἴποι τι μόνον, ἢ δεύτερον; σκοπεῖτε δή, μὴ ταυτὸ πάσχοιτε Ἰλιεῦσιν ἐκείνοις, οἳ τραγῳδόν τινα ἐπιδημήσαντα ἠνώχλουν, ἐπιδείξασθαι κελεύοντες· ὁ δὲ ἐᾶν αὐτοὺς ἠξίου, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. ὅσῳ γὰρ ἄν, ἔφη, κρεῖττον ἀγωνίσωμαι, τοσούτῳ φανήσεσθε ὑμεῖς ἀτυχέστεροι. τὸν οὖν φιλόσοφον κρεῖττόν ἐστι τοῖς πολλοῖς σιωπῶντα ἐᾶν. σκοπεῖτε δὲ τὸ πρᾶγμα οἷόν ἐστιν. Ἀθηναῖοι γὰρ εἰωθότες ἀκούειν C κακῶς, καί, νὴ Δία, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο συνιόντες ἐπ' αὐτῷ [11]), ὡς λοιδορηθησόμενοι, καὶ προτεθεικότες ἀγῶνα καὶ νίκην τοῖς ἄμεινον αὐτὸ πράττουσιν, οὐκ αὐτοὶ τοῦτο εὑρόντες, ἀλλὰ τοῦ θεοῦ συμβουλεύσαντος· Ἀριστοφάνους μὲν ἤκουον, καὶ Κρατίνου, καὶ Πλάτωνος, καὶ τούτους οὐδὲν κακὸν ἐποίησαν· ἐπὶ δὲ Σωκράτους, ὃς ἄνευ σκηνῆς καὶ ἰκρίων ἐποίει τὸ τοῦ θεοῦ πρόσταγμα, οὐ κορδακίζων, οὐδὲ τερετίζων, οὐχ D ὑπέμειναν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ὑφορώμενοι καὶ δεδιότες τὸν δῆμον, ὡς δεσπότην ἐθώπευον, ἠρέμα δάκνοντες, καὶ μετὰ γέλωτος· ὥσπερ αἱ τίτθαι τοῖς παιδίοις, ὅταν δέῃ τι τῶν ἀηδεστάτων [12]) πιεῖν, αὐταὶ προσφέρουσι μέλιτι [13]) χρίσασαι τὴν κύλικα. τοιγαροῦν ἔβλαπτον οὐχ ἧττον, ἤπερ ὠφέλουν· ἀγερωχίας, καὶ σκωμμάτων, καὶ βωμολοχίας ἀναπιμπλάντες τὴν πόλιν. ὁ δὲ φιλόσοφος ἤλεγχε καὶ

ἐνου-

11) duo vocabula ἐπ' αὐτῷ poſt προτεθεικότες collocanda ſunt. *huius ipſius rei cauſa inſtituunt agona*; quo ſcilicet inter ſe conuiciarentur, ὅπως λοιδορηθήσονται: nam id ſignificant verba ὡς λοιδορηθησόμενοι.

12) malim ἀηδεστέρων.

13) μέλιτι] ſic recte Ven. *ipſae pueris in os ingerunt poculum melle vnctum.* μέλι τι Mor.

Digitized by Google

ἐνουθέτει. καὶ μὴν ὅσῳ τὸ λοιδορεῖν, καὶ τὴν ἀβελτηρίαν τὴν ἑκάστου, καὶ τὴν πονηρίαν φανερὰν ποιεῖν, κρεῖττόν ἐστι τοῦ χαρίζεσθαι διὰ τῶν λόγων, καὶ τοῖς ἐγκωμίοις θρύπτειν τοὺς ἀκούοντας, οὐχ ἥκιστα ἐκεῖθεν εἴσεσθε. δύο γὰρ ποιητῶν γεγονότων, ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος, οἷς οὐδένα τῶν ἄλλων ξυμβαλεῖν ἄξιον, Ὁμήρου τε καὶ Ἀρχιλόχου· τούτων Ὅμηρος μὲν σχεδὸν πάντα ἐνεγκωμίασε, καὶ θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ ὕδωρ, καὶ γῆν, καὶ ὅπλα, καὶ ἵππους· καὶ οὐδὲν ἔσθ᾽ ὅτου μνησθεὶς, χωρὶς ἐπαίνου τε καὶ τιμῆς, ὡς ἂν εἴποι τις, παρῆλθεν. ὃν [14]) γοῦν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐβλασφήμησε Θερσίτην, καὶ τοῦτον λιγὺν εἶναί φησιν ἀγορητήν. Ἀρχίλοχος δ᾽ ἐπὶ τὴν ἐναντίαν ἧκε, τὸ [15]) ψέγειν, ὁρῶν, οἶμαι, τούτου μᾶλλον δεομένους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πρῶτον αὐτὸν ψέγειν. τοιγαροῦν μόνος καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν, καὶ πρὶν ἢ γενέσθαι, τῆς μεγίστης ἔτυχε μαρτυρίας παρὰ τοῦ δαιμονίου. τὸν μέν γε ἀποκτείναντα αὐτὸν ὁ Ἀπόλλων ἐξελαύνων ἐκ τοῦ νεὼ, Μουσῶν αὐτὸν ἀνεῖπε θεράποντα ἀνῃρηκέναι. καὶ τὸ δεύτερον ὡς ἀπελογεῖτο ἐν πολέμῳ λέγων ἀποκτεῖναι, πάλιν Μουσῶν θεράποντα ἔφη τὸν Ἀρχίλοχον. τῷ πατρὶ δὲ αὐτοῦ χρωμένῳ πρὸ τῆς γενέσεως, ἀθάνατόν οἱ παῖδα γενήσεσθαι προεῖπεν. ὥσθ᾽ ὁ λοιδορεῖν [16]) ἱκανὸς, καὶ καθάπτεσθαι, καὶ φανερὰ τῷ λόγῳ ποιεῖν τὰ ἁμαρτήματα, δῆλον ὅτι κρείττων ἐστὶ, καὶ προκέκριται τῶν ἐπαινούντων. εἰ δ᾽ ἄρα ὑμεῖς ἐπαινούμενοι μᾶλλον ἥδεσθε, ἐπ᾽ ἄλλους ὑμῖν ἰτέον. ὅταν οὖν πρῶτον αὐτόν τινα ἴδητε κολακεύοντα ἐν ἅπασιν,

14) ὃν] *quem.* Ven. et Mor. dant οὖν.

15) ἧκε, τὸ] ſic recte Anglus. *iuit in partem contrariam.* ἤκουτο Ven. et Mor.

16) ὥσθ᾽ ὁ λοιδορεῖν] ſic recte Caſaub. et Anglus. ὥσθ᾽ ὅλος λοιδ. Ven. et Mor.

πᾶσιν, οἷς ποιεῖ, καὶ χαριζόμενον ἐν τροφαῖς, ἐν ἐσθῆσι, καὶ περιιόντα ἀκόλαστον, τοῦτον οἴεσθε κολακεύσειν καὶ ὑμᾶς καὶ παρὰ τούτου προσδοκᾶτε λόγον ἡδὺν [17]), ὃν ὑμεῖς ἔπαινον ὀνομάζετε· τρυφῶντα δὴ παρὰ τρυφῶντος. ὅταν δὲ αὐχμηρόν τινα καὶ συνεσταλμένον ἴδητε καὶ μόνον βαδίζοντα, πρῶτον αὐτὸν ἐξετάζοντα, καὶ λοιδοροῦντα, μὴ ζητεῖτε παρὰ τοῦ τοιούτου μηδεμίαν θωπείαν, μηδὲ ἀπάτην, μηδὲ τὸν δεξιὸν ἐκεῖνον καὶ προσηνῆ λόγον, ὃς δὴ μάλιστα διατρίβει περὶ δήμους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους.

Οὔ τοι [18]) τοιοῦτοι εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι χλαίνας εὖ εἱμένοι, ἠδὲ [19]) χιτῶνας,
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα.

οἵδε [20]) μὲν γὰρ [21]) ὥσπερ ἐπίκωμοί τινες καὶ μεθύοντες εἰς ἑορτήν τινα καὶ πανήγυριν ἀσώτων εἰσβεβληκέναι νομίζοντες. ἄλλος δέ τις ἰδὼν ὅσα [22]) δεινὰ καὶ δυσχερῆ [23]), καὶ ὅτι μεστὰ πάντα πολεμίων καὶ ἐχθρῶν, ὅπου τρυφὴ καὶ ἀπάτη δυναστεύουσιν,

Αὐτόν

17) ἡδὺν] ſic recte vir doctus in Veneta mea annotauerat. ἤδην Ven. et Mor.

18) οὔ τοι] ſic etiam interpres. οὗτοι Ven. et Mor.

19) ἠδὲ] ſic recte Ven. ἢ δὲ Mor.

20) οἵδε] ſic Ven. *hi*, praecones laudum, adulatores. οἱ δὲ Mor.

21) poſt γὰρ, aut in hac regione, deeſt aliquis indicatiuus, vnde iſti nominatiui pendent. e. c. ἀσχημονοῦσιν, aut θορυβοῦσιν, aut ταράττουσιν, aut ſimile quid.

22) ante ὅσα videtur μυρία, aut θαυμαστὰ, aut tale quid deeſſe. *videns innumera mala.*

23) bene vidit Caſaubonus verba καὶ ὅτι δυσχερῆ tollenda eſſe, vt (in Mor. poſt καὶ δυσχερῆ) perperam e ſuperioribus iterata. abſunt etiam recte a Veneta.

Digitized by Google

Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα δὲ 24) ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δρυπτομένων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.

ἐπ' οὐδενὶ κακῷ τῶν πέλας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ κακῷ τῶν μνηστήρων ἧκε τοιοῦτος· ἀλλὰ τοὐναντίον ζητῶν ἂν, ἆρά τι δύνηται λαθὼν ἀγαθὸν ἐργάσασθαι. τί δὴ κινεῖτε τὸν τοιοῦτον, ἢ τί προσκαλεῖσθε δύσκολόν τινα, καὶ ἄγριον ὑμῖν φαινόμενον δημηγόρον; οὐ γὰρ ὑμῶν παρεσκεύασται τὰ ὦτα δέξασθαι τραχεῖς τε καὶ στερεοὺς λόγους· ἀλλ' ὥσπερ ἀσθενεῖς ὁπλαὶ κτηνῶν τῶν ἐν μαλακοῖς τε καὶ λείοις τραφέντων χωρίοις· ὁμοίως ὦτα τρυφερὰ ἐν κολακείᾳ τραφέντα καὶ λόγοις ψευδέσι. τί οὖν προθυμεῖσθε ἀκούειν, ὧν οὐκ ἀνέξεσθε; ἀλλὰ μὴν 25) τοιοῦτον πεπόνθατε, οἷον Αἴσωπος ἔφη τοὺς ὀφθαλμοὺς παθεῖν. ἐπειδὴ ἑαυτοὺς 26) μὲν ἐνόμιζον πλείστου εἶναι ἀξίους, στόμα δὲ ἑώρων ἀπολαῦον τῶν τε ἄλλων, καὶ δὴ τοῦ μέλιτος ἡδίστου ὄντος· οὐκοῦν ἠγανάκτουν τε καὶ ἐμέμφοντο τῷ ἀνθρώπῳ. ἐπεὶ δὲ 27) αὐτοῖς ἐνῆκε τοῦ μέλιτος 28), οἱ δὲ ἐδάκνοντο τότε 29), καὶ ἐδάκρυον, καὶ δριμὺ

24) σπεῖρα δὲ] ſic eſt apud Homer. σπεῖρα καὶ Ven. et Mor.

25) malim ἀλλὰ μή. integra dictio eſſet ἀλλὰ ὁρᾶτε, vel ἀλλὰ δέδοικα, μὴ — *ſed videte, ne*, aut *ſed vereor, ne* — *idem vobis acciderit, quod ait Aeſopus oculis aliquando accidiſſe.*

26) ἑαυτοὺς] ſic recte Caſaub. αὐτοὺς Anglus, quod idem eſt. τούτους Ven. et Mor.

27) ἐπεὶ δὲ] ſic recte Anglus, *cum autem.* ἐπειδὴ Ven. et Mor.

28) ἐνῆκε τοῦ μέλιτος] *immitteret* vel *inderet mellis nonnihil.* Caſaubono hic loci obfuit, quod in Veneta reperiſſet ἐνείκετο. et poteſt ex hoc loci colligi, Venetam ab eo eſſe inſpectam. Mor. dat ἐνήκετο —

29) Anglus mauult ἐδάκνοντό τε. fortaſſe verum id eſt; videtur tamen vulgata quoque defendi poſſe.

καὶ ἀηδὲς αὐτὸ ἡγοῦντο. μὴ οὖν καὶ ὑμεῖς ἐπιζητεῖτε γεύσασθαι τῶν ἐκ φιλοσοφίας λόγων, ὥσπερ ὀφθαλμοὶ μέλιτος. ἔπειτα, οἶμαι, καὶ δακνόμενοι δυσχερανεῖτε, καὶ φήσετε ἴσως, οὐδαμῶς φιλοσοφίαν εἶναι τὸ τοιοῦτο, ἀλλὰ λοιδορίαν καὶ βλάβην. ἡγεῖσθε μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες, εὐδαίμονας ἑαυτοὺς καὶ μακαρίους, ἐπειδὴ πόλιν τε μεγάλην οἰκεῖτε, καὶ χώραν ἀγαθὴν νέμεσθε, καὶ πλεῖστα δὴ καὶ ἀφθονώτατα παρ' αὐτοῖς ὁρᾶτε τὰ ἐπιτήδεια, καὶ ποταμὸς ὑμῖν οὗτος διὰ μέσης διαῤῥεῖ τῆς πόλεως. πρὸς τούτοις δὲ μητρόπολις ἡ Ταρσὸς τῶν κατὰ Κιλικίαν. ὁ δὲ Ἀρχίλοχος, ὅν φημι τῷ Ἀπόλλωνι ἀρέσαι, περὶ στρατηγοῦ λέγων, οὕτω φησίν·

A B

Οὐ φιλέω μέγαν στρατηγὸν,
Οὐδὲ διαπεπληγμένον [30]),
Οὐδὲ βοστρύχοισι γαῦρον,
Οὐδ' ὑπεξυρημένον·
Ἀλλά μοι, φησὶν, εἴη ῥαιβὸς,
Ἀσφαλῶς βεβηκὼς,
Καὶ ἐπινοήμασι [31]) δασύς.

C

μὴ οὖν αὐτὸν οἴεσθε στρατηγὸν μὲν μὴ ἀγαπᾷν, οἷον εἴρηκε [32]), μηδ' ἐν σώματι καὶ μεγέθει καὶ κόμῃ τίθεσθαι τὸ τοῦ στρατηγοῦ ὄφελος· πόλιν δ' ἂν ἐπαινέσαι ποτὲ, εἰς ταῦτα ὁρῶντα, ἢ [33]) ποταμοὺς, καὶ βαλανεῖα, καὶ κρήνας, καὶ στοὰς, καὶ πλῆθος οἰκιῶν, καὶ μέγεθος· κόμῃ γὰρ ἀτεχνῶς καὶ βοστρύχοις ταῦτα ἔοικεν· ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ, μᾶλλον ἐν

τού-

30) lege διαπεπλεγμένον, a verbo πλέκω. cui ſint capilli perplexi artificioſe, h. e. contorti, cincinnati, et lemniſcis ſericis implicati.

31) ἐπινοήμασι] ſic recte Ven. et Caſaub. ἐπὶ νοήμασι Mor.

32) οἷον εἴρηκε] ſubaudi μὴ ἀγαπᾷν.

33) ἢ aut eſt delendum plane, aut cum εἰς mutandum.

Digitized by Google

τούτῳ 34) προκρῖναι σμικράν τε καὶ ὀλίγην, σωφρόνως 35) οἰκουμένην κἂν ἐπὶ πέτρας. ἀλλὰ Ἀρχίλοχος μὲν οὕτως εἶπεν, Ὅμηρος δὲ πῶς; οὐχ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς νησιώτης ἦν, οὐδὲ τῶν συμμέτρων νήσων 36), πόθεν; οὐδὲ τῶν ἐγκάρπων· ἀλλ' ἣν 37) μόνον, ἐπαινέσαι θέλων, αἰγίβοτον εἴρηκεν· ἀλλ' ὅμως φησὶ τῇ τούτου βουλῇ γε 38) καὶ γνώμῃ καὶ τὴν Τροίαν αἱρεθῆναι, τηλικαύτην πόλιν, καὶ τοσούτων ἄρχουσαν,

Ὅσσων Λέσβος ἄνω μακάρων ἕδος ἐντὸς ἐέργει,
Καὶ Φρυγίη καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων·

ἣν πάντας φησὶ μυθεῖσθαι πολύχρυσον, πολύχαλκον. μή τι οὖν ὤνησεν αὐτοὺς ἢ τοῦ πλούτου τὸ μέγεθος, ἢ τῶν ὑπηκόων, ἢ τῶν συμμάχων τὸ πλῆθος, ἢ τῶν πεδίων, ἢ τῆς Ἴδης τὸ κάλλος, ἢ τοῦ Σιμόεντος, ἢ τοῦ Ξάνθου τοῦ δινήεντος,

Ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

καίτοι φησὶ καὶ πηγάς τινας πάνυ καλὰς ἐν τῷ προαστείῳ· τὴν μὲν ἀνειμένην καὶ σφόδρα προσηνοῦς ὕδατος, ὥστε καὶ καπνὸν ἀπ' αὐτῆς ἐγείρεσθαι· τὴν δ' ἐοικυῖαν τῇ ψυχρότητι κρυστάλλῳ τοῦ θέρους, ὥστε καὶ θέρους καὶ χειμῶνος μὴ δυσχερῶς πλύνειν τὰς καλὰς Τρώων θυγατέρας. οὐ μόνον δὲ πλούτῳ, καὶ χώρας ἀρετῇ, καὶ πλήθει διέφερον, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι κάλλιστοι παρ' αὐτοῖς ἐγίγνοντο, καὶ ἄν-

34) ἐν τούτῳ] in eiusmodi cauſa, vbi agatur de vrbium praeſtantia.

35) poſt σωφρόνως malim δὲ addi, vt ſit σωφρόνως δ' οἰκουμ.

36) σύμμετροι νῆσοι ſunt illae inſulae, quae iuſtae ſunt magnitudinis, eaque gaudeant aquarum et locorum contemperatione, iisque opibus, quae cum non ſint maximae, non tamen rurſus ſint contemnendae, ſed rerum omnium optandarum habeant quod ſatis ſit.

37) ἣν] ſic recte Caſaub. *quam*. ἡ Ven. et Mor.

38) γε] l. τε.

δρες καὶ γυναῖκες, καὶ ἵπποι 39) τάχιστοι, καὶ θεοφιλεῖς ἐδόκουν εἶναι, καὶ τείχει κρατερωτάτῳ περιπεφραγμένοι ἦσαν. τὸ μέν γε τεῖχος αὐτοῖς, Ποσειδῶνος ἔργον ἦν, καὶ Ἀπόλλωνος. ὁ δὲ Ζεύς, τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον πόλεων, ἐκείνην ἔφη μάλιστα ἀγαπῆσαι· τάχος δ' ἵππων 40), ὥστε ἐπ' ἄκρων θεῖν τῶν σταχύων. ἐπὶ κάλλει δὲ Γανυμήδην ὁ Ζεὺς ἐποιήσατο οἰνοχόον, Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπηκολούθησεν ἡ ἀρίστη τῶν ἐκεῖθεν γυναικῶν· τὴν δὲ Κασσάνδραν Ὅμηρος οὔ φησι λείπεσθαι τῆς Ἀφροδίτης τὸ εἶδος. ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ τρυφὴ καὶ ὕβρις εἰσῆλθεν αὐτοὺς, καὶ παιδείας καὶ σωφροσύνης οὐδὲν ᾤοντο δεῖσθαι, πολὺ πάντων ἀτυχέστατοι 41) γεγόνασιν. οὐχ ἡ σύμπασα χθὼν ταῖς συμφοραῖς αὐτῶν διατεθρύλληται; καὶ οὐδὲν ὤνησεν αὐτοὺς οὔτε τῶν ἵππων τὸ τάχος, οὔτε ὁ Ζεύς, οὔτε ὁ Γανυμήδης, ἀλλ' ὑπ' ἀνδρὸς ἐξ οὕτω λυπρᾶς 42) καὶ ἀδόξου πόλεως ἀπώλοντο, καὶ ἴσχυσεν ὁ τῆς Ἰθάκης πολίτης περιγενέσθαι τῶν ἐκ τοῦ Ἰλίου πάντων, καὶ τὴν εὐρυάγυιαν ἅπασαν πορθῆσαι καὶ ἑλεῖν; οὐδὲ γὰρ οὐδ' οἱ θεοὶ φιλοῦσιν ἔτι τοὺς ἀσελγεῖς, καὶ ἄφρονας, καὶ ἀκολάστους, καὶ πρὸς ὕβριν ἐγκλίνοντας, καὶ ῥᾳθυμίαν, καὶ τρυφήν. ὥστε μὴ τούτοις θαῤῥεῖτε, μηδὲ ἀποδέχεσθε τὸν συνηδόμενον ὑμῖν, καὶ θαυμάζοντα λόγον, μηδὲ τοὺς δεινοὺς ἐγκωμιάζειν. οὗτοι μὲν γὰρ ἐξαπατῶσιν ὑμᾶς, καὶ μάτην ἐπαίρουσιν, ὥσπερ νηπίους παῖδας· ἀλλὰ μᾶλλον, ὃς ὑμῖν δείξει τι τῶν ἁμαρτημάτων, καὶ πρῶτον ἁπάντων, ἂν δύνη-

39) poſt καὶ ἵπποι videtur δὲ eſſe addendum.

40) τάχος δ' ἵππων] ſubaudi τοσοῦτον.

41) ἀτυχέστατοι] ſic recte interpres. ἀτυχέστεροι Ven. et Mor.

42) λυπρᾶς] ſic recte margo Mor. ſed t. Mor. et Ven. dant λυπηρᾶς.

B δύνηται, παρασκευάσει Φρονεῖν 43) ὑμᾶς· ὅτι τούτων ἕνεκεν, ὧν εἶπον, οὐκ ἐστὲ εὐδαίμονες, οὐδ᾽ ἂν ὁ Νεῖλος ὑμῶν διέρχηται τὴν πόλιν, τῆς Κασταλίας γενόμενος διαυγέστερος, οὐδ᾽ ἂν ὁ Πακτωλὸς ἐνθάδε Φανεὶς 44), μὴ κατὰ ψῆγμα τὸ χρυσίον ὑμῖν φέρῃ, καθάπερ Φασὶ Λυδοῖς πρότερον, ἀλλ᾽ ἄθρουν ὥσπερ ἰλύν· μηδ᾽ ἂν Αἴγυπτον, ἢ Βαβυλῶνα, τῇ πολυτελείᾳ τῶν οἰκοδομημάτων 45) ὑπερβάλλησθε. εἰ γὰρ C ταῦτα δύναται ποιεῖν ἀνθρώπους μακαρίους, ποταμὸς, ἢ κρᾶσις ἀέρος, ἢ τόπος γῆς, ἢ καὶ θαλάττης λιμένες 46), ἢ ναὸς, ἢ τεῖχος· οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ὅσον λείπεσθε 47). Βυζαντίους ἐκείνους ἀκούετε παρ᾽ αὐτὸν οἰκοῦντας τὸν Πόντον, μικρὸν ἔξω τοῦ στόματος, αὐτομάτων ἰχθύων αὐτοῖς ἐπὶ τὴν γῆν ἐκπιπτόντων ἐνίοτε· ἀλλ᾽ ὅμως οὐδεὶς ἂν εἴποι διὰ τὸν ἰχθὺν εὐδαίμονας Βυζαντίους, εἰ μὴ καὶ τοὺς λάρους, οὐδὲ Αἰγυπτίους διὰ τὸν Νεῖλον, οὐδὲ Βαβυλωνίους διὰ τὸ D τεῖχος. οὐχ ὁ Πηνειὸς δι᾽ ἐρήμου ῥεῖ Θετταλίας, οὐχ ὁ Λάδων διὰ τῆς Ἀρκαδίας ἀναστάτου γενομένης; οὐκ αὐτὸς ὁ Κύδνος ἄνω καθαρώτερος; τί οὖν διὰ τοῦτο

43) Φρονεῖν] ſi integer hic locus eſt, vſurpauit hoc vocabulum Dio nouo more, pro συνιδεῖν, κατανοεῖν, αἰσθάνεσθαι, *ſentire*, *percipere*, *perſpicere*.

44) ἐνθάδε Φανεὶς] *hic primum e terra exoriens*; vt ſcil. primi vos auri quantum velitis ex eo hauriatis, neque alii praeripiant praedam.

45) τῶν οἰκοδομ.] nam et moenia habentur in ſtructuris, vel aedificiis publicis.

46) In Ven. eſt λιμένος. perinde eſt. ſed leg. ἢ καὶ θαλάττης, *aut et maris*, (τόπος puta, *ſitus*) *aut portus*. quod ſi in genitiuo accipis, eſt τόπος iterum ſubaudiendum.

47) λείπεσθε. *quantum aliis populis concedatis*. tum noua incipit ſententia. Βυζαντίους ἐκείνους ἀκούετε — ſic Ven. ſed Mor. dat λείπεσθε βυζαντίους, ἐκείνους — et margo Mor. Βυσαντίων.

Digitized by Google

το βελτίους φήσετε ἐκείνους αὐτῶν[48]); ἴσως μὲν ἀληθεύετε, ἐὰν λέγητε, οὐ μὴν εἴρηται[49]). τοὺς γὰρ ἀπείρους τρυφῆς καὶ πανουργίας, τούτους ἐγώ φημι πράττειν ἄμεινον. τί δ᾽ αὐτῆς τῆς Ἰταλίας[50]); οὐ Σύβαρις μὲν ὅσῳ μάλιστα ἐτρύφησε, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπώλετο. Κρότων δὲ καὶ Θούριοι, καὶ Μεταποντῖνοι καὶ Τάρας, ἐπὶ τοσοῦτον ἀκμάσασαι, καὶ τηλικαύτην ποτὲ σχοῦσαι δύναμιν, ποίας πόλεως οὐκ εἰσὶ νῦν ἐρημότεραι; πολὺ δ᾽ ἂν ἔργον εἴη πάντας ἐπεξιέναι τοὺς διὰ τρυφὴν ἀπολωλότας, Λυδοὺς A πάλαι, Μήδους, Ἀσσυρίους πρότερον, τὰ τελευταῖα Μακεδόνας· οἳ νεωστὶ[51]) μὲν τὰ ῥάκη περιηρημένοι[52]), καὶ ποιμένες ἀκούοντες, περὶ τῶν μελινῶν μαχόμενοι τοῖς Θρᾳξὶ, τοὺς Ἕλληνας ἐκράτησαν, εἰς τὴν Ἀσίαν διέβησαν, ἄχρις Ἰνδῶν ἦρξαν. ἐπεὶ δὲ τὰ ἀγαθὰ τὰ Περσῶν ἔλαβον, τούτοις ἐπηκολούθησε καὶ τὰ κακά. τοιγαροῦν ἅμα σκῆπτρα καὶ ἁλουργίδες, καὶ Μηδικὴ τράπεζα[53]), καὶ τὸ γένος αὐτῶν ἐξέλιπεν· ὥστε νῦν εἴ τις διέρχοιτο Πέλ- B λαν, οὐδὲ σημεῖον ὄψεται πόλεως οὐδὲν, δίχα τοῦ

πολὺν

48) ἐκείνους αὐτῶν] id eſt ὑμῶν αὐτῶν. *ergone confitebimini, Theſſalos illos, et Arcadas, felicitate vobis anteire?*

49) οὐ μὴν εἴρηται] *nemo tamen veſtrum id vnquam aſſeuerauit;* niſi malumus οὐ μὴν ἐρεῖτε. *periculum tamen nullum eſt, ne vos id aſſeueretis.*

50) Ἰταλίας] *vt Italiam denique ipſam attingam, quam vos tanti facitis, tam admiramini, nonne Sybaris —*

51) νεωστὶ offendit Caſaubonum, praeter rem. ſententia eſt: Macedones paulo ante, quam Graecos et Perſas vincerent, pannuciis obſitos inceſſiſſe.

52) lege περιηρτημένοι. quae cum facillima ſit emendandi ratio, tum certiſſima videtur eſſe. Valeſius Emendat. p. 56 coniicit περιεῤῥαμμένοι. περὶ τῶν μελινῶν eſt a Demoſthene ductum.

53) τράπεζα] ſubaudi παρῆν αὐτοῖς.

πολὺν κέραμον 54) εἶναι συντετριμμένον ἐν τῷ τόπῳ. καίτοι μένει τὰ χωρία τῶν πόλεων, ὧν εἶπον, καὶ τῶν ἐθνῶν, οἷα καὶ πρότερον ἦν, καὶ τοὺς ποταμοὺς οὐδεὶς ἄλλοσε 55) ἔτρεψεν, οὐδ᾽ εἴ τι τοιοῦτον ἦν ἕτερον· ἀλλ᾽ ὅμως οὐκ ἂν πολυτέλεια καὶ τρυφὴ ἅψηται, τούτοις οὐκ ἔστι πλείω χρόνον διαγενέσθαι. μὴ γὰρ οἴεσθε τοὺς κριοὺς, μηδὲ τὰς ἑλεπόλεις, καὶ τὰς ἄλλας μηχανὰς οὕτως ἀνατρέπειν, ὡς τρυφὴν, εἴτε C ἄνδρα βούλεταί τις πεπτωκότα ἰδεῖν, εἴτε πόλιν. οὐ ποταμός ἐστιν, οὐδὲ πεδίον, οὐδὲ λιμὴν, ὁ ποιῶν εὐδαίμονα πόλιν, οὐδὲ χρημάτων πλῆθος, οὐδὲ οἰκοδομημάτων, οὐδὲ θησαυροὶ θεῶν, οἷς οὐδὲν προσέχει τὸ δαιμόνιον· οὐδ᾽ ἂν εἰς τὰς πόλεις τινὲς μεταφέρωσι τὰ ὄρη καὶ τὰς πέτρας ξὺν πολλῇ ταλαιπωρίᾳ, καὶ πόνοις, καὶ μυρίοις ἀναλώμασιν· ἀλλὰ σωφροσύνη καὶ νοῦς ἐστι τὰ σώζοντα, ταῦτα ποιεῖ τοὺς χρωμένους μακαρίους, ταῦτα τοῖς θεοῖς προσφιλεῖς· D οὐχὶ λιβανωτὸς, οὐδὲ σμύρνα· πόθεν; οὐδὲ ῥίζαι, καὶ δάκρυα δένδρων, οὐδὲ Ἰνδῶν καὶ Ἀράβων φρύγανα. ὑμεῖς δὲ, ἂν μὲν ἐκ τύχης ὁ ποταμὸς μεταβάλλῃ, καὶ ῥυῇ θολερώτερος 56), ἄχθεσθε, καὶ πρὸς τοὺς πρῶτον ἐπιδημήσαντας αἰτίαν λέγετε· τὸν δὲ τρόπον τῆς πόλεως μεταβαλόντα ὁρῶντες, καὶ χείρω γενόμενον, καὶ τεταραγμένον ἀεὶ μᾶλλον, οὐ φροντίζετε. ἀλλὰ ὕδωρ μὲν οὐ μόνον πίνειν βούλεσθε καθαρὸν, ἀλλὰ καὶ ὁρᾷν· ἦθος δὲ καθαρὸν καὶ μέτριον οὐ ζητεῖτε. καίτοι 57) πολλάκις ἀκοῦσαι τινῶν ἐστι· A μὴ γὰρ ἡμεῖς μόνοι μεταβεβλή-

54) *πολὺν κέραμον*] ingentes aceruos lapidum coctorum, quibus muri exſtruuntur.

55) *ἄλλοσε*] *alio verſum.* et hoc interpres quoque expreſſit ἄλλος Ven. et Mor.

56) θολερώτερος] ſic recte Caſaub. θολώτερος Ven. et Morell.

57) *καίτοι*] ſic recte Caſaub. *καί τι* Ven. et Mor.

βλήκαμεν, ἀλλὰ σχεδὸν ἅπαντες 58); ἔστι δὲ τοῦτο, καθάπερ εἴ τις ἐν λοιμῷ διὰ τὸ πάντας ἢ τοὺς πλείστους νοσεῖν, μηδεμίαν ἐθέλοι ποιεῖσθαι πρόνοιαν, ὥστε αὐτὸς 59) ὑγιαίνειν· ἢ, νὴ Δία, ἐν θαλάττῃ χειμαζόμενος, ἔπειτα πάντας 60) ὁρᾷ τοὺς ἐν τῇ νηῒ κινδυνεύοντας, ἀμελεῖ 61) τῆς σωτηρίας. τί δαὶ, ἂν ὅλος καταδύνηται στόλος; διὰ τοῦτο ἧττόν ἐστιν ἄτοπον τὸ ξυμβαῖνον; τί οὖν ἁμαρτάνομεν ἡμεῖς; τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ. γελοῖον γὰρ, εἴ τις πρὸς τὸν ὅλως οὐκ ἐπιστάμενον κιθαρίζειν, ἔπειτα ὡς ἔτυ- B χε κρούοντα, ἐπιχειρεῖ 62) λέγειν, ὅτι ἥμαρτεν, ἢ τινα 63) φθόγγον παρέβη. τοσοῦτον δὲ μόνον εἰπεῖν ἄξιον, ὃ μηδεὶς ἂν ἀρνήσαιτο. φημὶ δὴ θαυμαστόν τι πάθος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ πεπονθέναι πολλοὺς, ὃ παρ' ἄλλοις τισὶ πρότερον ἤκουον μᾶλλον, ἢ παρ' ὑμῖν 64) γιγνόμενον. τί δὲ τοῦτ' ἔστιν; ἂν μὴ δύνωμαι δηλῶσαι σαφῶς, ἀλλ' ὑμεῖς γε πειρᾶσθε ὑπονοεῖν· καὶ μηδέν με νομίσητε τῶν ἀπορρήτων λέγειν, μηδ' ὃ κρύπτουσιν οἱ ποιοῦντες, εἰ καὶ σφόδρα C δόξει

58) ἀλλὰ σχεδὸν ἅπαντες] bene habet. Caue Caſaubonum hic audias, qui vult ἀλλ' οὐ σχεδόν. Sententia eſt: *Sed vos ſaepe eſt audire iſta monitoribus occentantes: Nos vero non ſoli degenerauimus, ſed propemodum omnes.* nulla hic eſt interrogatio.

59) αὐτὸς] ſic bene Caſaub. αὐτοὺς Ven. et Mor.

60) aut ἐπεὶ ἅπαντας, aut ἐπειδὴ (vel ἐπειδὰν) πάντας. Caſaub. vult ἐπεί τις πάντας.

61) malim ἀμελείη, ob praemiſſum ἐθέλοι, aut ſaltim ἀμελῇ.

62) ἐπιχειρῇ malim.

63) ἤ τινα non damno, malim tamen ἢ τίνα. *aut indicet ei, quemnam ſonum violauerit.*

64) poſt ὑμῖν deeſſe videtur ἴδον vel ἑώρων. *quod olim quidem apud alios quosdam obtinere fando acceperam, nunc autem apud vos video.*

δόξει θαυμαστόν 65). μεταξὺ γοῦν ὀρθοὶ 66) βαδίζοντες, λαλοῦντες, οἱ πλείους καθεύδουσιν· εἰ δ' ἐγρηγορέναι 67) τοῖς πλείοσι δοκοῦσιν, οὐδὲν ἂν εἴη τοῦτο 68). καὶ γὰρ τοὺς λαγὼς φήσει 69) τις ἐγρηγορέναι τῶν ἀπείρων, ἐὰν ἴδῃ κοιμωμένους. πόθεν οὖν ἐγνώσθη τοῦτο 70); ἐξ ἑτέρων τινῶν, ἃ σημεῖά ἐστι τοῦ καθεύδειν, ἐπεὶ τά γε ὄμματα αὐτῶν ἀναπέπταται. τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι κοιμαμένων 71); πολλὰ μὲν δὴ τά γε ἄλλα 72), σχεδὸν γὰρ πάντα ὀνείρασιν ἔοικεν αὐτῶν τὰ ἔργα. καὶ γὰρ χαίρουσι μάτην καὶ λυποῦνται καὶ θρασύνονται καὶ δεδοίκασι, μηδενὸς ὄντος 73), καὶ σπουδάζουσι, καὶ τῶν ἀδυνάτων ἐπιθυμοῦσι, καὶ τὰ μὴ ὄντα νομίζουσιν εἶναι, καὶ τῶν ὄντων οὐκ αἰσθάνονται. πλὴν ταῦτα μὲν ἴσως κοινὰ

καὶ

G. p. 178.

V.D. in Obs. ... repetit in l. 30. ante πόθεν.

65) θαυμαστὸν] id eſt ἄτοπον, ita mirabile, vt videns miretur, qui fieri potuerit, et cum faſtidio atque indignatione aſpernetur.

66) poſt ὀρθοὶ addit Mor. comma, quod recte a Ven. abeſt. Sed adde καὶ ante λαλοῦντες. *interea dum recti inambulant et loquuntur.*

67) ἐγρηγορέναι] ſic recte Ven. et ſic etiam paulo poſt. Mor. dat ἐγρηγογέναι.

68) poſt τοῦτο videtur θαυμαστὸν deeſſe. *nil mirandum eſt.* vulgata ſi bene habet, reddi debet, *nihil hoc ad rem*, vel *ad cauſam praeſentem facit; non obſtat ei, quod aio.* vel poſſit οὐδὲν ἂν εἴη (ſubaudi ἄλλο παρὰ τοῦτο) *nihil hoc rem mutat.* v. p. 405. 2. ed. Mor.

69) malim φήσεις.

70) τοῦτο] leporem puta dormire.

71) malim τῶν κοιμωμένων. V.D. in O. A. leg. κοιμώμενοι. Cf. Boiss. ad Aristaen. p. 606.

72) τά γε ἄλλα] excludit hic illam, quam mox exagitabit, prauam conſuetudinem, inter loquendum et alias, ronchos per nares trahendi. reliqua, ait, omnia, praeter id, quod mox ſeorſim notabo.

73) μηδενὸς ὄντος] ſubaudi αἰτίου, vel ὅτου ἕνεκα ταῦτα ποιοῦσι.

Digitized by Google

καὶ ὑμῶν 74) ἐστίν. ἐκεῖνο δὲ 75), οἶμαι, φανερώτατον ὕπνου τεκμήριον, ποιοῦσι, ῥέγχουσιν. οὐ γὰρ ἔχω, μὰ τοὺς θεούς, εἰπεῖν εὐπρεπέστερον. καίτοι καὶ τῶν κοιμωμένων ὀλίγοι μέν, οἳ τοῦτο πάσχουσι· τῶν δὲ ἄλλων τοῖς μεθύουσι ξυμβαίνει, καὶ τοῖς ἐμ- A πλησθεῖσι, καὶ τοῖς μὴ καλῶς κατακειμένοις. ἐγὼ δέ φημι τοῦτο τὸ ἔργον αἰσχρὰν τὴν πόλιν ποιεῖν, καὶ δημοσίᾳ καταισχύνειν, καὶ τὴν μεγίστην ὕβριν εἰς τὴν πατρίδα ὑβρίζειν τοὺς μεθ' ἡμέραν τούτους κοιμωμένους, καὶ δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐξορισθῆναι, καὶ παρ' ὑμῶν, καὶ πανταχόθεν. οὐδὲ γὰρ μέτριόν ἐστι τὸ γιγνόμενον, οὐδὲ σπανίως συμβαίνει· ἀλλ' ἀεὶ καὶ πανταχοῦ τῆς πόλεως, κἂν ἀπειλῇ τις, κἂν παίζῃ, κἂν καταγελᾷ. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη ξύνηθές ἐστι B καὶ τοῖς πάνυ σμικροῖς παισί, καὶ τῶν τελείων ὅσοι δοκοῦσιν αἰδεῖσθαι, προάγονται πολλάκις, ὥσπερ ἐπιδώρῳ 76) τινὶ χρῆσθαι, κἂν ἐπιστήσαντες διατραπῶσιν, ἀνέπνευσαν γοῦν ὅμοιον. εἰ δή τις ὑπῆρχε τοιαύτη πόλις, ὥστε ἀεὶ θρηνούντων ἐν αὐτῇ ἀκούειν, καὶ μηδένα δύνασθαι δίχα τῆς δυσθυμίας ταύτης προελθεῖν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον, πρὸς τοῦ Διός,

ἐστὶν

74) καὶ ὑμῶν] cauet itaque is videri, qui exiſtimet, intereſſe ſuae quoque concioni aliquos iſto vitio contaminatos.

75) idem eſt ac ſi dixiſſet ἐκεῖνο δὲ ποιοῦσιν, ὅ ἐστι φανερώτατον τοῦ ὕπνου τεκμήριον. hoc autem faciunt, id quod eſt planiſſimum ſomni indicium, ῥέγχουσι, *ſtertunt.* Prodit Ammianus Marcellinus, Romanos, qui tum erant, cum annales ſuos ille conderet, hoc eſt ſaeculo quarto, vitium hoc idem adamaſſe. p. 29. enim, quo loco flagitia ſuorum temporum exagitat, inter alia haec habet: *turpi ſono e fragoſis naribus introrſum reducto ſpiritu concrepantes.* vbi miror, Valeſium, qui Dionem ita vt domum ſuam noſſet, memorabilem hanc Dionis orationem tacitam praeteriiſſe.

76) ἐπιδώρῳ. *tanquam mantiſſa quadam.* Anglus vult ἐπῳδῷ.

ἐστὶν ὅστις ἂν ἡδέως ἐπεδήμησε. καίτοι τὸ μὲν θρηνεῖν, ὡς ἂν εἴποι τις, ἀτυχίας ἐστὶ σημεῖον 77)· τὸ δὲ τοιοῦτον, ἀναισχυντίας, ἀσελγείας τῆς ἐσχάτης. ἐκοῦν εἰκὸς ἐν δυστυχέσι μᾶλλον ἀνθρώποις ἐθέλειν διατρίβειν, ἢ ἀκολάστοις. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἑλοίμην ἀκούειν, οὐδὲ αὐλούντων διηνεκῶς· ἀλλ᾽ εἴ τις ἐστὶ τοιοῦτος τόπος, ἐν ᾧ συνεχής ἐστιν ἦχος, εἴτε αὐλῶν, εἴτε ᾠδῆς, εἴτε κιθάρας· οἷον δή φασι τὸν τῶν Σειρήνων εἶναι σκόπελον ἀεὶ μελῳδούμενον, οὐκ ἂν δυναίμην ἐκεῖσε ἐλθὼν διάγειν. τὸν δέ γε ἄγριον τοῦτον καὶ χαλεπὸν ἦχον τίς ἂν μέτριος ἄνθρωπος ὑπομένειεν 78); ἀλλ᾽ ἐὰν μέν τις οἴκημα παριὼν ἀκούσῃ τοῦ τοιούτου, δηλονότι φήσει χαμαιτυπεῖον αὐτὸ εἶναι. τὴν δὲ πόλιν τί φήσουσιν, ἐν ᾗ πανταχοῦ σχεδὸν εἷς ἐπικρατεῖ φθόγγος 79); καὶ οὔτε καιρὸν, οὔτε ἡμέραν, οὔτε τόπον ἐξαίρετον οὐδένα ποιοῦνται· ἀλλ᾽ ἐν στενωποῖς, ἐν οἰκίαις, ἐν ἀγοραῖς, περὶ 80) τὸ θέατρον, ἐν τῷ γυμνασίῳ δυναστεύει τὸ πρᾶγμα; καὶ αὐλοῦντος μὲν ἕωθεν οὐδενὸς ἀκήκοα ἐγὼ μέχρι νῦν ἐν τῇ πόλει, τοῦτο δὲ τὸ θαυμαστὸν μέλος εὐθὺς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ κινεῖται. καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι ἴσως ληρεῖν με νομίζουσι τὰ τοιαῦτα ἐξετάζοντα, καὶ μηδὲν 81) εἶναι παρὰ τοῦτο, μόνον ἂν τὰ λάχανα ἁμάξαις φέρητε, καὶ πολλοὺς ἄρτους θεωρεῖτε 82)

ἐν

77) f. καίτοι τὸ μὲν θρηνεῖν πᾶς ἂν εἴποι τις ὡς ἀτυχίας ἐστὶ σημεῖον. *quamquam lamentationes nemo non aiat infortunii ſignum eſſe.*

78) In Veneta eſt ὑπομένειν. aut ergo ὑπομένειν δύναιτο, aut ὑπομενεῖ, aut ὑπομείνειεν. vir doctus in Veneta pro ειν extrema ſyllaba, virgula ſubiecta notata, ſcripſerat in margine ειεν.

79) poſt φθόγγος videtur οὗτος deeſſe.

80) περὶ] Ven. et Mor. dant παρὰ.

81) μηδὲν] ſubaudi χαλεπὸν, vel δεινόν.

82) malim θεωρῆτε, ob praemiſſum φέρητε.

Digitized by Google

ἐν τῷ μέσῳ, καὶ τὸ τάριχος, ἢ καὶ τὰ κρέα [83]). σκοπούντων δὲ ὅμως αὐτοὶ τὸ πρᾶγμα οὕτως. εἴ τις αὐτῶν παραγένοιτο εἰς πόλιν, ἐν ᾗ πάντες, ὅ τι ἂν δεικνύωσι, τῷ μέσῳ δακτύλῳ [84]) δεικνύουσι· κἂν δεξιὰν ἐμβάλλῃ τις, οὕτως ἐνέβαλε· κἂν προτείνῃ τὴν χεῖρα ὅλως [85]), κἂν ὁ δῆμος χειροτονῶσι [86]), κἂν οἱ δικασταὶ τὴν ψῆφον φέρωσι, ποίαν τινὰ ἡγήσεται B [87]) τὴν πόλιν ταύτην; ἐὰν δὲ ἀνασυρόμενοι πάντες βαδίζωσιν, ὥσπερ ἐν λίμνῃ; ἆρα ἀγνοεῖτε, ὅτι ταῦτ᾽ ἐστὶ τὰ καθ᾽ ὑμῶν ἀφορμὴν δεδωκότα βλασφημίας, ὥστε δημοσίᾳ κατὰ τῆς πόλεως ἔχειν, ὅ τι λέγωσι, τοὺς ἀπεχθῶς ὑμῖν διακειμένους; ἀλλὰ πόθεν τὰς κερκίδας [88]) ὑμῖν ἐπιβοῶσι; καὶ [89]) οὐ

φασὶ

83) non nego poſſe haec explicari et defendi, ſubaudiendo e praemiſſis πολλὰ θεωρῆτε. neſcio tamen, an ſatius ſit ἄξιον addi, vt ſit καὶ τὸ τάριχος ἄξιον ἢ *et cetaria vili vaeneant*, καὶ τὰ κρέα *et carnes reliquae.*

84) μέσῳ δακτύλῳ] de ignominia, quae illi adſpergebatur, cui medius digitus oſtenderetur, v. Vpton ad Arriani Diſſ. Epicteteas 3, 2. p. 176.

85) malim οὕτως, ſcil. προτείνει. Vulgata ſi bene habet, accipi debet pro ἁπλῶς, *vniuerſe*, vt de vniuerſis, non de ſingulis dicam.

86) debebat χειροτονῇ dixiſſe, et neſcio, an ſic dixerit; ferri tamen vulgata poteſt, quia ὁ δῆμος, cum multitudinem ſignificet, pro plurali haberi queat.

87) ἡγήσεται] *exiſtimabit.* redit enim ad εἴ τις παραγένοιτο verſ. 2. Ven. et Mor. dant ἡγήσονται.

88) κερκίδας] malim κερχνίδας. *vnde fit, vt inimici veſtri videntes hominem Tarſenſem, aut audientes, cum alii de eo commemorant, dicterio hoc eum inſectentur, vt κερχνίδα appellitent?* Eſt autem κερχνὶς auis quaedam a ſtertendo ſic dicta, vel ſtridore, quem edit ſimilem iis, qui ſtertunt. ſubaudi εἰ μὴ παρὰ τοῦτο *niſi ſi per hanc cauſam fit. qua alia de cauſa, quam hac?* Anglus malebat κερκώπας.

89) malim καίτοι. eſt enim obiectio, cui philoſophus ſtatim occurrit in iſtis φέρε, ἂν κατ. — bene hoc Anglus quoque obſeruauit. *Sed veſtra negatis quicquam referre,*

quid

Φασὶ δεῖν διαφέρειν οὔθ᾽ ὑμῖν, οὔτε τοῖς ἄλλοις, ὑπὲρ ὧν ἕτεροι λέγουσιν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ ποιεῖτε; Φέρε, ἂν καταλάβῃ τοιοῦτον πάθος δημοσίᾳ τινὰς, ὥστε γυναικῶν λαβεῖν φωνὴν ἅπαντας, καὶ μηδένα δύνασθαι, μήτε νέον, μήτε πρεσβύτερον ἄνδρα [90]) μηδὲν εἰπεῖν· οὐ δόξει χαλεπὸν εἶναι, καὶ παντὸς, οἶμαι, λοιμοῦ βαρύτερον [91]); οὐ γὰρ τὸ πυρέττειν αἰσχρὸν, οὐδὲ τὸ ἀποθνήσκειν· ὥστε πέμποιεν ἂν εἰς θεοῦ, καὶ τὸ δαιμόνιον πολλὰ ἱλάσκοιντο. καίτοι τὸ μὲν γυναικῶν ἀφιέναι φωνὴν, ἀνθρώπων ἐστὶ φωνὴν ἀφιέναι, καὶ οὐδεὶς ἂν ἀκούων γυναικὸς δυσχεράνειεν. ὁ δὲ τοιοῦτος ἦχος τίνων ἐστίν; οὐχὶ τῶν ἀνδρογύνων; οὐχὶ τῶν τὰ αἰδοῖα ἀποκεκομμένων; οὐδὲ τούτων ἀεὶ, καὶ πρὸς ἅπαντας, ἀλλὰ ἴδιον αὐτῶν ὥσπερ ξύμβολον. Φέρε δ᾽, εἰ κατεζωσμένοι [92]) πάντες ἐβαδίζετε, ἢ τυμπανίζοντες, καὶ μηδὲν ὑμῖν ἐδόκει τοῦτ᾽ εἶναι χαλεπὸν, ἢ συνέβαινεν ὑμᾶς ὑψηλήν τινα ἔχειν ἄκραν, ἢ, νὴ Δί᾽, ἀέρος ὑπερκειμένην [93]), ὥσπερ ἕτεραι πόλεις, ὅπου τις ἀνελθὼν, ἕκαστον μὲν σαφῶς ἀκούειν μὴ δύναιτο, τὸν δὲ ξύμ-

B 2 παν-

quid alii de vobis iudicent; referre potius, quid ipſi agatis. Haec vos. Ego vero ſic: *Age, ſi quod eiusmodi malum quos inceſſat.*

90) poſt ἄνδρα videtur ἄλλως, aut εἰ μὴ οὕτως deſiderari, aut ἀνδρείως. ſententiam bene reddidit interpres: — *et nemo poſſit, neque iuuenis, neque ſenex, virili voce quicquam dicere* —

91) concludit ſic: Mares muliebriter loqui grauius eſt omni peſtilentia; nam peſtilentiae natura crebris et popularibus febribus atque mortibus continetur. ſed febricitare, ſed mori turpe non eſt. at turpe eſt mari, muliebriter loqui. Ergo vox eiusmodi grauius malum eſt, quam peſtis.

92) κατεζωσμένοι] *incincti baltheis*, more Gallorum, illorum puta, qui quondam erant ſacerdotes matris deum.

93) lege ἢ νὴ Δία, ὄρος ὑπερκείμενον.

Digitized by Google

Reiske V. D. O. M. p. 378.

πάντα θεῶν, ποῖος ἦχος 94) ὑμῖν ἀνενεχθῆναι 95) ἐδόκει; ἢ δηλονότι τοῦ πλείονος 96), ὥσπερ ἐν ἁρμονίᾳ A
κρατοῦντος; εἰ δὲ ἐκ τῆς ἀκοῆς δέοι τεκμαίρεσθαι περὶ τῶν ἀνθρώπων, ὥσπερ Ὅμηρός φησι προσιόντα 97) τὸν Ὀδυσσέα τῇ αὐτοῦ οἰκίᾳ, μὴ περιμεῖναι θεάσασθαι τοὺς μνηστῆρας ἑστιωμένους, ἀλλ' εὐθὺς εἰπεῖν πρὸς τὸν Εὔμαιον, ὡς αὐτὸν ἡ κιθάρα περιήνεγκε 98), γιγνώσκειν, ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῇ δαῖτα τίθενται· καὶ πάλιν ἐκ τῆς νήσου τῶν Κυκλώπων ἀκούοντα τῶν τε προβάτων βληχωμένων, καὶ αὐτῶν 99) τῆς φωνῆς, ὡς ἄν, οἶμαι, νεμόντων, νοεῖν, B
ὅτι ποιμένων τινῶν ἐστιν ἡ χώρα. φέρε, καὶ ὑμᾶς εἴ τις ἐκ τοῦ φερομένου ἤχου πόῤῥωθεν εἰκάζοι, οἵους ἀνθρώπους 100) ὑπολάβοι εἶναι, καὶ τί πράττειν; οὐ γὰρ ἱκανοί ἐστε 1), οὔτε βουκολεῖν, οὔτε ποιμαίνειν· καὶ πότερον ὑμᾶς Ἀργείων ἀποίκους, ὡς λέγετε, φήσει τις, ἢ μᾶλλον ἐκείνων Ἀραδίων; καὶ πότερον Ἕλληνας, ἢ Φοινίκων τοὺς ἀσελγεστάτους; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι μᾶλλον προσήκειν ἀνδρὶ σώφρονι ἐν τοιαύτῃ πόλει κηρὸν ἀλεῖψαι 2) τοῖς ὠσὶν, ἢ εἰ τὰς C
Σειρῆ-

Jac. ad Ath. p. 34. leg. οἵους ἂν ὑπολ…

94) ποῖος ἦχος] ſubaudi ἄλλος. *quinam alius ſonus.*

95) f. ὑμῖν ἂν ἀνενεχθῆναι; *qualisnam alius ſonus videtur illuc eſſe adſcenſurus, quam, id quod facile eſt exiſtimatu, ſonus e maiori vocum parte exſiſtens.*

96) malim ὁ τοῦ πλείονος.

97) προσιόντα] Ven. et Mor. dant προϊόντα.

98) aut cum Anglo leg. eſt περιήχησε, aut περιήπυκε, a verbo poetico ἀπύω. quod probat videlicet V. D. in O. M. p. 378.

99) αὐτῶν] Cyclopum puta.

100) malim οἵους ἂν ἀνθρώπους.

1) ἱκανοί ἐστε] ſcil. οὕτω φθεγγόμενοι. *ex hac voce veſtra colligi nequit, vos eſſe bubulcos, aut opiliones, neque, quorum vox eſt eiusmodi, ſunt pares paſturae exercendae. vox enim haec eſt hominum mollium et effoeminatorum, qui ſunt impares tam duro vitae generi.*

2) imo vero ἐπαλεῖψαι.

Digitized by Google

Σειρῆνας παραπλέων ἔτυχεν. ὅπου μὲν γὰρ ὑπῆρχε θανάτου κίνδυνος, ὅπου δὲ ἀσελγείας, ὕβρεως, τῆς ἐσχάτης διαφθορᾶς. καὶ πρόσεστιν οὐδεμία τέρψις, οὐδ' ἱστορία 3) δήπου. πρότερον μὲν οὖν ἡ παραίνεσις τῶν ἀμεινόνων ἐκράτει, νῦν δ', ὡς ἔοικε, τῶν χειρόνων. θαυμάσαι δ' ἄν τις τὴν αἰτίαν τοῦ ζήλου αὐτὸ τοὺς πλείους ἔνθα δὴ 4), καὶ συνηθέστερον ἀεὶ γίγνεσθαι προβαῖνον. ὥσπερ Ἰωνική 5) τις ἐκράτησεν ἁρμονία, καὶ Δώριος, καὶ Φρύγιος ἄλλη, καὶ Λύδιος· οὕτω νῦν ἡ τῶν Ἀραβίων κρατεῖ μουσικὴ, καὶ τὰ Φοινίκων ὑμῖν κρούματα ἀρέσκει, καὶ τὸν ῥυθμὸν τοῦτον ἐξαιρέτως ἠγαπήκατε, ὥσπερ ἕτεροι τὸν σπονδεῖον. ἢ καὶ γένος τι πέφυκεν ἀνθρώπων ταῖς ῥισὶν εὔμουσον, ὥσπερ τοὺς κύκνους φασὶ τοῖς πτεροῖς; ἔπειτα τῶν λιγυφώνων τρόπον ὀρνέων τέρπουσιν ἀλλήλους ἔν τε ταῖς ὁδοῖς καὶ παρὰ τὰ συμπόσια, μηδὲ δεόμενοι λύρας, μηδὲν 6) αὐλῶν. ἀρχαῖα δὴ 7) ταῦτα, καὶ σκληρᾶς ἔτι καὶ ἀγροίκου τινὸς μουσικῆς ὄργανα. νῦν δὲ τρόπος ἄλλος ἀνθεῖ 8), βαρβίτων κρείττων καὶ προσηνέστερος. οὐκοῦν μετὰ χρόνον, καὶ χοροὺς ὑπὸ τῷ μέλει τούτῳ στησόμεθα παίδων καὶ παρθένων ἐπιμελῶς ἐκδιδάξαντες. ἀλλ' ὅτι μὲν ἄχθεσθε ἀκούοντες, σαφῶς οἶδα· καὶ προεῖπον, ὅτι

3) ἱστορία] cognitio rerum ante non viſarum, cognitu atque ſcitu iucundarum, cuiusmodi cognitio e peregrinationibus colligitur. Cum Vlyſſis periculo, inſulam Sirenum nauigatione praeteruehentis, coniuncta tamen erat cognitio rei mirabilis, ſpectaculum aliquod nouum, nusquam alias facile inueniendum, cuius inſolentia mouere aliquam poſſit ad tantum diſcrimen adeundum. Sed apud vos nil eiusmodi eſt.

4) aut ἐνθάδε leg. aut attice ἐνθαδί.

5) malim ὥσπερ γὰρ ἰωνική.

6) μηδὲν] ſic recte Ven. μηδὲ Mor.

7) malim ἀρχαῖα δὲ, ſcil. ἐστί.

8) ἀνθεῖ] ſic recte Ven. αὐθεῖ Mor.

τοὺς λόγους ἀποδέξεσθε οὐχ ἡδέως. ὑμεῖς δ' 9) ἴσως με περὶ ἄστρων καὶ γῆς ἐδοκεῖτε διαλέξεσθαι. καὶ τινὲς μὲν ὑμῶν ὀργίζονται καὶ φασί με ὑβρίζειν τὴν πόλιν, τοὺς δὲ αὐτὰ ποιοῦντας οὐκ αἰτιῶνται. τινὲς δὲ ἴσως καταγελῶσιν, εἰ περὶ μηδενὸς κρείττονος B
εὗρον εἰπεῖν· ἐγὼ δὲ ὁρῶ καὶ τοὺς ἰατροὺς ἔσθ' ὅτε ἁπτομένους, ὧν οὐκ ἂν ἤθελον οὐχὶ τῶν καλλίστων τοῦ σώματος· καὶ πολλοὺς οἶδα τῶν θεραπευομένων ἀγανακτοῦντας, ὅταν ἅπτηται 10) τοῦ πεπονθότος. ὁ δὲ πολλάκις ἀμύττει τοῦτο, καὶ τέμνει βοῶντος. οὔκουν ἀνήσω περὶ τούτου λέγων, πρὶν ἂν σφόδρα δηχθῆτε. καίτοι πάνυ ἀσθενοῦς φαρμάκου τυγχάνετε τοῦ λόγου τούτου, καὶ πολὺ ἐλάττονος, ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν. ἄγε δὴ, πρὸς τοῦ Ἡρακλέους, καὶ τοῦ Περσέως, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ C
τῶν ἄλλων θεῶν, οὓς τιμᾶτε, ἀποκρίνασθέ μοι προθύμως, εἴ τις ὑμῶν ἐβούλετο γυναῖκα τοιαύτην ἔχειν, λέγω δὲ 11), ὥσπερ κιθαρίστρια καλεῖται γυνὴ, καὶ, νὴ Δία, αὐλητρὶς, ἢ ποιήτρια, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων, οὕτως ἣν ἄν τις συνήθως ὀνομάσειεν 12) ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου, (καὶ μὴ δυσχεραίνετε, μηδὲ ἄχθεσθε. τοὺς γὰρ λόγους τούτους αὐτὸ παρέχει τὸ πρᾶγμα, τῷ βουλομένῳ περὶ αὐτοῦ λέγειν, οὐκ ἐγὼ πόθεν ἀνευρίσκω) D

γυναικὶ

9) ὑμεῖς δ' ἴσως] ſic leg. eſſe ſponte ſua pater, et vir doctus in Veneta mea annotauerat. ὑμεῖς δὲ ἴσως Ven. et Mor.

10) ἅπτηται] ſcil. τις τῶν ἰατρῶν.

11) λέγω δὲ] ſic recte interpres et Caſaub. λόγω δὲ Ven. et Mor.

12) ὀνομάσειεν] ſcil. κερχνίστριαν, quod nomen Dio diſſimulauit prae verecundia, et reuerentia Tarſenſium, non quod ei negatum eſſet e linguae graecae ratione id ita formare; niſi, quod potius videtur, et inſequentia ſuadent, nomen ipſum poſuit, culpa librariorum a libris noſtris hodie exſulans.

Digitized by Google

γυναικὶ μὲν δὴ τοιαύτῃ ξυνοικεῖν οὐδεὶς ἂν ἐθελήσειεν ὑμῶν, οὐδὲ ἐπὶ πεντακοσίοις ταλάντοις, οἶμαι. θυγατέρα δὲ σχεῖν ἕλοιτο ἂν [13]); ἀλλὰ, νὴ Δία, μητέρα; πῶς οὐ χαλεπὸν τοιαύτην ἔχειν, καὶ γηροβοσκεῖν. σεμνὸν γὰρ δηλονότι, καὶ πρεσβυτέροις πρέπον μᾶλλον· εἶεν. οὐκοῦν ἐπὶ μὲν γυναικὸς ἢ θυγατρὸς οὐδ᾽ ἀκούοντες ἀνέχεσθε, πόλιν δὲ τοιαύτην καὶ πατρίδα οἰκεῖν, οὐ δεινὸν ὑμῖν δοκεῖ; καὶ ταῦθ᾽ A ὃ [14]) τῷ παντὶ χαλεπώτερον, οὐ τοιαύτην οὖσαν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ᾽ ἣν αὐτοὶ ποιεῖτε. καίτοι μητρόπολις ὑμῶν ἐστιν ἡ πόλις, ὥστε καὶ τὴν σεμνότητα καὶ τὸ ἀξίωμα ἔχει [15]) τὸ τῆς μητροπόλεως· ἀλλ᾽ ὅμως οὔτε τοῦ ὀνόματος, οὔτε τῆς ἀρχαιότητος, οὔτε τῆς δόξης φείδεσθε. τί ἂν, οἴεσθε· εἰ, καθάπερ εἰκός ἐστι, καὶ φασὶ, τοὺς οἰκιστὰς ἥρωας, ἢ θεοὺς, πολλάκις ἐπιστρέφεσθαι τὰς αὐτῶν πόλεις, τοῖς ἄλλοις ὄντας ἀφανεῖς, ἔν τε θυσίαις καὶ τισιν ἑορταῖς δημοτελέσιν· B ἔπειθ᾽ ὁ ἀρχηγὸς ὑμῶν Ἡρακλῆς παραγένοιτο, ἤτοι πυρᾶς [16]) οὔσης, ἣν πάνυ καλὴν αὐ-

 τῷ-

13) poſt ἕλοιτο ἂν addenda eſt a tacita cogitatione lectoris cuiusque infitiatio, ἄπαγε, εὐφήμει, μηδαμῶς, vel tale quid. *at profecto, matrem tamen?* reſpondet, ſed cavillans: πῶς οὐ καλὸν [ſic enim leg. videtur pro χαλεπὸν] *qui fiat, vt non honeſtum ſit eiusmodi matrem habere et alere.*

14) ὃ] quod etiam interpres expreſſit. οὐ Ven. et Mor.

15) ἔχει an ἔχειν legatur, nil referre videtur.

16) in Veneta eſt πυρὰς. vellem Caſaubonus locum hunc ex vaſta ſua lectione illuſtraſſet. mihi aliquando venit in mentem leg. eſſe παραγένοιτο πυρείας οὔσης, amputato illo ἤτοι, quod videtur e ſcholio remanſiſſe. πυρείας appellabant graeci veteres eiusmodi feſtos dies ſeu ludos, cum iuuentus, tenens faces accenſas in manibus, curſu de celeritate pedum certaret. Si πυρᾶς bene habet, locus ſit ſuſpicioni, quotannis ſolitam fuiſſe a Tarſenſibus celebrari memoriam Herculis, rogo exſtructo ſemet in Oeta comburentis. Exſtruxiſſe tum videntur Tarſenſes in eius rei memoriam rogum magnifice.

τῷ ποιεῖτε, σφόδρα γε ἂν αὐτὸν ἡσθῆναι τοιαύτης ἀκούσαντα φωνῆς; οὐκ ἂν[17]) εἰς Θρᾴκην ἀπελθεῖν μᾶλλον, ἢ Λιβύην, καὶ τοῖς Βουσίριδος, ἢ τοῖς Διομήδους ἀπογόνοις θύουσι[18]) παρεῖναι; τί δὲ ὁ Περσεύς; οὐκ ἂν οὕτως ὑπερπτῆναι δοκεῖ τὴν πόλιν; καὶ τί δεῖ μεμνῆσθαι θεῶν; ἀλλὰ Ἀθηνόδωρος ὁ πρώην γενόμενος, ὃν ᾐδεῖτο ὁ Σεβαστός, ἆρα οἴεσθε, εἴπερ ἔγνω τοιαύτην οὖσαν τὴν πόλιν, προύκρινεν[19]) ἂν τῆς μετ' ἐκείνου διατριβῆς τὴν ἐνθάδε; πρότερον μὲν οὖν ἐπ' εὐταξίᾳ καὶ σωφροσύνῃ διαβόητος ἦν ὑμῶν ἡ πόλις, καὶ τοιούτους ἂν[20]) ἔφερεν ἄνδρας· νῦν δὲ ἐγὼ δέδοικα, μὴ τὴν ἐναντίαν λάβῃ τάξιν, ὥστε μετὰ τῶνδε καὶ τῶνδε ὀνομάζεσθαι. καίτοι πολλὰ τῶν νῦν ἔτι μένοντα[21]) ὁπωσδήποτε ἐμφαίνει τὸ σῶφρον καὶ τὸ αὐστηρὸν τῆς τότε ἀγωγῆς, ὧν ἐστι τὸ περὶ τὴν ἐσθῆτα τῶν γυναικῶν, τὸ τοῦτον τὸν τρόπον κατεστάλθαι, καὶ βαδίζειν· ὥστε μηδὲ ἓν αὐτῶν μέρος ἰδεῖν, μήτε τοῦ προσώπου, μήτε τοῦ λοιποῦ σώματος, μηδὲ αὐτὰς ὁρᾶν ἔξω τῆς ὁδοῦ μηδέν. καίτοι, τί δύνανται τοιοῦτον ἰδεῖν, οἷον ἀκούουσιν. τοιγαροῦν ἀπὸ τῶν ὤτων ἀρξάμεναι τῆς διαφθορᾶς, ἀπολώλασιν αἱ πλείους. ἡ γὰρ ἀσέλγεια, καὶ δι' ὤτων, καὶ δι' ὀφθαλμῶν, πανταχόθεν εἰσδύεται. ὥστε τὰ μὲν πρόσωπα κεκαλυμμέναι[22]) βαδίζουσι, τῇ ψυχῇ δὲ ἀκα-

17) malim καὶ οὐκ ἄν.

18) malim in praeſenti θύουσι. de Perſeo Tarſi conditore v. Valeſ. ad Amm. Marcell. 14, 18. de Athenodoro Tarſenſi Caſaubon. ad h. l.

19) προύκρινεν] non damnabo hanc lectionem, planior tamen conſtructio ferret προκρῖναι.

20) ἂν videtur delendum eſſe.

21) μένοντα] ſubaudi ἐκ τῶν τότε χρόνων, vel ἐκ τῶν παλαιῶν ἐθῶν. et hoc expreſſit quoque interpres. Ven. et Mor. dant μενόντων.

22) poteſt τὰ πρόσωπα κεκαλυμμένα pro nominatiuo vel accuſatiuo abſoluto, aut, vt alii loquuntur, conſequentiae, habe-

ἀκαλύπτῳ καὶ σφόδρα ἀναπεπταμένῃ. τοιγαροῦν ὀξύτερον βλέπουσιν ἐνὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὥσπερ οἱ γεωμέτραι. καὶ τουτὶ μὲν ἔκδηλόν ἐστι τὸ τῶν ῥινῶν. A ἀνάγκη δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἀκολουθεῖν τῷ τοιούτῳ ῥυθμῷ. μὴ γὰρ οἴεσθε, ὥσπερ ἑτέρῳ 23) πολλάκις εἴς τινα μέρη κατασκήπτει 24), χεῖρας, ἢ πόδας, ἢ πρόσωπον· οὕτω καὶ παρ' ὑμῖν ἐπιχώριόν τι νόσημα ταῖς ῥισὶν ἐμπεπτωκέναι· μηδ' ὥσπερ Λημνίων ταῖς γυναιξὶ τὴν Ἀφροδίτην ὀργισθεῖσαν λέγουσι διαφθεῖραι τὰς μασχάλας, κἀνθάδε νομίζετε, τῶν πλειόνων διεφθάρθαι τὰς ῥῖνας ὑπὸ δαιμονίου χόλου, κἄπειτα τοιαύτην φωνὴν ἀφιέναι· πόθεν; ἀλλ' ἐστὶ B σημεῖον τῆς ἐσχάτης ὕβρεως καὶ ἀπονοίας, καὶ τοῦ καταφρονεῖν τῶν καλῶν ἁπάντων, καὶ μηδὲν αἰσχρὸν ἡγεῖσθαι. Φημὶ δὴ 25) διαλέγεσθαι τούτοις ὁμοίως, καὶ βαδίζειν καὶ βλέπειν. εἰ δὲ μηδὲν ἔκδηλον οὕτω ποιεῖν διὰ τῶν ὀμμάτων δύνανται, ὥστε ἐπιστρέφειν ἅπαντας· ἢ μηδέπω τὴν τέχνην ἐπὶ τοσοῦτο προαγηόχασιν 26), οὐδὲν ἐπιεικέστερον τἄλλα ἔχουσιν. εἶτ' ἄχθεσθε τοῖς Αἰγεῦσι, καὶ τοῖς Ἀδανεῦσιν, ὅταν C ὑμᾶς λοιδορῶσι, τοὺς δὲ ἐκείνοις μαρτυροῦντας ὡς ἀληθῆ λέγουσι, τῶν ὑμετέρων πολιτῶν, οὐκ ἐξελαύνετε τῆς πόλεως; οὐκ ἴστε, ὅτι μὲν ποιεῖν τι τῶν ἀπορρήτων, καὶ τῶν παρὰ φύσιν, ὑποψίαν τῶν πλεί-

B 5 πλεί-

haberi. *ore velato.* mihi tamen ſatius videtur κεκαλυμμέναι legi.

23) lege ὡς παρ' ἑτέροις *vt apud alios.* ſequitur enim ſtatim οὕτω καὶ παρ' ὑμῖν. ſed et Caſauboni ὥσπερ ἑτέρωθι poteſt probari.

24) κατασκήπτει] ſcil. ἡ νόσος, aut τὰ νοσήματα.

25) poſt Φημὶ δὴ deeſſe videtur αὐτὰς, ſcil. *mulieres veſtras. aio mulieres veſtras ſimili modo, atque hi veſtri corrupti mares faciunt, et colloqui, et ambulare, et intueri.*

26) προαγηόχασιν] ſic recte Anglus. προσαγηόχασιν Ven. et Mor.

πλεῖστων μόνον ἔχει, καὶ οὐδεὶς ἑώρακεν οὐδὲν τῶν πολλῶν· ἀλλ᾽ ἐν τῷ σκότει που καὶ κρύφα λανθάνοντες, ἀσεβοῦσιν οἱ κακοδαίμονες· τὰ δὲ τοιαῦτα ξύμβολα τῆς ἀκρασίας μηνύει τὸ ἦθος, καὶ τὴν διάθεσιν· ἡ φωνὴ, τὸ βλέμμα, τὸ σχῆμα, ἤδη καὶ ταῦτα δοκοῦντα [27]) σμικρὰ, καὶ ἐν μηδενὶ λόγῳ, κουρὰ, περίπατος, τὸ τὰ ὄμματα ἀναστρέφειν, τὸ ἐγκλίνειν τὸν τράχηλον, τὸ ταῖς χερσὶν ὑπτίαις διαλέγεσθαι. μὴ γὰρ οἴεσθε, αὐλήματα μὲν καὶ κρούματα, καὶ μέλη, τὰ μὲν ἐμφαίνειν τὸ ἀνδρεῖον, τὰ δὲ τὸ θῆλυ· κινήσεις δὲ καὶ πράξεις μὴ διαφέρειν, μηδ᾽ εἶναι μηδένα ἐν τούτοις ἔλεγχον. ἀλλ᾽ ἐγὼ βούλομαί τινα λόγον ὑμῖν εἰπεῖν, ὃν ἴσως καὶ ἄλλοτε ἀκηκόατε. τῶν γὰρ ἐνθάδε δεινῶν [28]) τινὰ λέγουσιν, εἴς τινα πόλιν [29]) τῶν αὐτὸ τοῦτο [30]) ἔργον πεποιημένων,] ὥστε εὐθὺς εἰδέναι τὸν τρόπον ἑκάστου, καὶ διηγεῖσθαι τὰ προσόντα [31]), καὶ μηδενὸς ὅλως ἀποτυγχάνειν· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἡμεῖς τὰ ζῶα γιγνώσκομεν ὁρῶντες, ὅτι τοῦτο μέν ἐστι πρόβατον, εἰ τύχοι, τοῦτο δὲ κύων, τοῦτο δὲ ἵππος, ἢ βοῦς· οὕτως ἐκεῖνος τοὺς ἀνθρώπους ἠπίστατο ὁρᾶν, καὶ λέγειν ἠδύνατο, ὅτι οὗτος μὲν ἀνδρεῖος, οὗτος δὲ δειλὸς, οὗτος δὲ ἀλαζὼν, οὗτος δὲ ὑβριστὴς, ἢ κίναιδος, ἢ μοιχός. ὡς οὖν θαυ-

μαστὸς

27) malim ταῦτα τὰ δοκοῦντα.

28) δεινῶν] *ſubtilium*, *acrium*, *ingenioſorum.* poſſit locus integer videri. nullus tamen dubito ante hoc vocabulum deeſſe infinitiuum aliquem, φυσιογνωμονεῖν, aut ſimilem. *peritorum artis per lineamenta et ex habitu corporum diuinandi.*

29) in hac regione deeſſe videtur παραγεγονέναι, vel ſimile quid.

30) αὐτὸ τοῦτο] *hoc idem exercentium*, quod vos exercetis. ſignificat morem, quem hac oratione exagitat, turpes rhonchos per nares inter loquendum edendi.

31) διηγ. τὰ προσόντα] vt exponeret, quis eſſet vnusquisque eorum, qui ſe conuenirent, quibus moribus —

Digitized by Google

μαςὸς ἦν ἐπιδεικνύμενος, καὶ οὐδαμῆ διημάρτανε· προσάγουσιν αὐτῷ σκληρόν τινα τὸ σῶμα, καὶ σύνοφρυν ἄνθρωπον, αὐχμῶντα, καὶ φαύλως διακείμενον, καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τύλους ἔχοντα, φαιόν 32) τι καὶ τραχὺ περιβεβλημένον ἱμάτιον, δασὺν ἕως τῶν σφυρῶν, καὶ φαύλως κεκαρμένον· καὶ τοῦτον ἠξίουν εἰπεῖν, ὅςις ἦν. ὁ δὲ ὡς πολὺν χρόνον ἑώρα, τελευταῖον 33) ὀκνῶν, μοι δοκεῖ, τὸ παριςάμενον λέγειν, οὐκ ἔφη ξυνιέναι, καὶ βαδίζειν αὐτὸν ἐκέλευσεν. ἤδη δὲ ἀποχωρῶν πτάρνυται 34): κἀκεῖνος εὐθὺς ἀνεβόησεν, ὡς εἴη κίναιδος. εἶτα ἐπὶ ἀνθρώπου μὲν ὁ πταρμὸς ἐξήλεγξε τὸν τρόπον, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα πάντα ἴσχυσε τὸ μὴ λαθεῖν· πόλιν δὲ οὐκ ἂν ἕν τι τούτων διαβάλοι, καὶ δόξης ἀναπλήσειε πονηρᾶς· καὶ ταῦθ᾽ ὅπου μὴ δεῖται δεινοῦ τοῦ συνήσοντος, τίνος ἐςὶ τὸ σημεῖον; ἀλλ᾽ ἔγωγε πυθοίμην ἡδέως τῶν ἐμπείρων, τίνι τοῦτο ἔοικεν; ἢ τί βούλεται δηλοῦν; οὔτε γὰρ κλωσμός, οὔτε ποππυσμός, οὔτε συριγμός ἐςιν· ἢ τίνος ἐςὶν οἰκεῖον ἔργου, καὶ πότε μάλιςα γιγνόμενον; οὔτε γὰρ νέμουσιν οὕτως, οὔτε ἀροῦσιν, οὔτε κυνηγετοῦσιν· ἀλλ᾽ οὐδὲ ναυτῶν 35) ἐςὶν ἡ φωνή. πότερον οὖν ἀσπαζομένων ἀλλήλους, ἢ καλούντων, ἢ φιλοφρονουμένων· ἀλλ᾽ ὥσπερ ὑμέναιος ἴδιόν τι μέλος ἐςὶν ἀρχαῖον ἐπὶ τῶν γαμούντων, οὕτως καινὸς οὗτος εὕρηται ῥυθμὸς ἄλλης τινὸς ἑορτῆς.

ἀλλ᾽

32) Φαιὸν] ſerui et viliſſima plebs pullati ibant, honeſtiores candidati.

33) τελευταῖον] aduerbialiter. *tandem, in fine.* Atticus dixiſſet aut τὸ τελευταῖον, aut potius τελευτῶν in participio. *tandem dicebat, quod nimirum cunctaretur ſententiam ſuam edere.*

34) πτάρνυται] ſic recte Ven. πτάρνηται Mor.

35) ἀλλ᾽ οὐδὲ ναυτῶν] ſic recte Anglus. *ne nautarum quidem ea vox eſt.* Caſaubonus vult ἀλλ᾽ οὐδενὸς αὐτῶν — Ven. et Mor. dant ἀλλ᾽ οὐδὲ αὐτῶν.

Digitized by Google

ἀλλ᾽ ἀπελεύσεσθε ἀγανακτοῦντες, καὶ λεληρηκέναι με φάσκοντες, εἰ τοσούτους λόγους μάτην διεθέμην, καὶ πρὸς οὐδὲν τῶν χρησίμων. μηδεμίαν γὰρ ἐκ τούτου βλάβην ἀπαντᾶν, μηδὲ [36]) χεῖρον οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν. παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι πρότερον δεινὸν A ἐδόκει τὸ μετακινεῖν τὴν μουσικὴν, καὶ κατεβόων πάντες τῶν ῥυθμὸν εἰσαγόντων ἕτερον, καὶ τὰ μέλη ποικιλώτερα ποιούντων, ὡς διαφθειρομένης τῆς Ἑλλάδος ἐν τοῖς θεάτροις. οὕτω σφόδρα τὰ ὦτα ἐφύλαττον, καὶ τηλικαύτην ἡγοῦντο δύναμιν τὴν ἀκοὴν ἔχειν· ὥστε θηλύνειν τὴν διάνοιαν, καὶ [37]) ἀδικεῖσθαι τὰ τῆς σωφροσύνης, εἰ παρὰ μικρὸν ἐνδῴη τὸ τῆς ἁρμονίας. τοιγαροῦν φασὶ, Λακεδαιμονίους, ἐπειδὴ Τιμόθεος ἧκε παρ᾽ αὐτοὺς, λαμπρὸς ὢν ἤδη, καὶ B δυναστεύων ἐν τῇ μουσικῇ, τήν τε κιθάραν αὐτὸν ἀφελέσθαι, καὶ τῶν χορδῶν τὰς περιττὰς ἐκτεμεῖν. καὶ ὑμεῖς, ἄνδρες Ταρσεῖς, μιμήσασθε τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐκτέμετε τὸν περιττὸν φθόγγον. ὁ παλαιὸς μῦθος φησὶ, τὴν Κίρκην μεταβαλεῖν τοῖς φαρμάκοις, ὥστε σῦς καὶ λύκους ἐξ ἀνθρώπων γίγνεσθαι· καὶ ταῦτα ἀπιστοῦμεν Ὁμήρου λέγοντος [38])·

Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, τρίχας τε,
Καὶ δέμας.

ἀλλ᾽ ἐκείνοις [39]) μὲν τὸν νοῦν μένειν φησὶν ἔμπεδον, C τούτων δὲ ὁ νοῦς πρῶτος ἀπόλωλε, καὶ διέφθαρται·

καὶ

36) Ven. et Mor. dant μηδέν. ſed lege aut μηδὲ, aut vtrumque coniunge, vt ſit μηδὲ μηδέν. prius voluit etiam Anglus.

37) καὶ] ſubaudi e ſuperioribus ἡγοῦντο. nam alias leg. ſit ἀδικεῖν. quo tamen vel ipſo admiſſo, neceſſe nihilominus ſit, ἡγοῦντο tacite repeti.

38) *Haec nos credere recuſamus, negamusque fieri per rerum naturam poſſe, tametſi Homerus aiat eueniſſe.*

39) ἐκείνοις] *illis*, ſociis Vlyſſis. Ven. et Mor. dant ἐκεῖνος.

Digitized by Google

καὶ μὴν οὐχ οὕτω δεινόν ἐστιν, εἰ ἄνθρωποι μεταξὺ 40) προβάτων φωνὴν λάβοιεν, οὐδ' εἰ βοῶσιν 41), οὐδ' ἂν χρεμετίζωσιν, οὐδ' ἂν ὑλακτῶσιν, ὥσπερ τὴν Ἑκάβην οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ἐπὶ πᾶσι τοῖς δεινοῖς, τελευταίαν 42) ποιῆσαι τὰς Ἐριννύας,

— χαροπὰν κύνα·
Χάλκεον δέ οἱ 43) γναθμῶν ἐκ πολιᾶν φθεγγομένας
Ὑπακούομεν 44) Ἰδέας 45) Τένεδός τε περιῤῥυτὰ
Θρηΐκιοί τε φίλαι 46) ἔμοιγε πέτραι.

οὐχ οὕτω, φημὶ, τοῦτ' εἶναι τὸ τέρας δεινὸν, οὐδ' ἀποτρόπαιον, ὡς ὅταν ἀνήρ τις ὢν, (καὶ τὸν χαρακτῆρα ἔχων τὸν αὐτοῦ 47), καὶ τὴν φωνὴν τὴν ἑαυτοῦ, καὶ τὰ σημεῖα τῆς φύσεως μὴ δυνάμενος ἀνελεῖν, μηδ' ἂν ἅπαντα ποιῆται 48) περιστέλλων, καθάπερ φώρια κλέπτης,) ὑπ' Ἐριννύων τινῶν τυπτόμενος, μὴ

40) aut delendum eſt *μεταξὺ*, aut deeſt aliquid, e. c. *μεταξὺ φυλάττοντες τὴν ἑαυτῶν μορφήν*. *ſeruata forma humana.*

41) *βοῶσιν*] imo vero *βοῶν*. *ſi vocem acciperent ouium, aut boum.* debet enim *προβάτων* aliquid habere ſibi par ex eodem genere animantium, quicum copuletur, ſeu membra inter ſe debent eſſe ſimilia — *φωνὴν προβάτων*, — *βοῶν*, vt etiam inſequentia *χρεμετίζωσιν* — *ὑλακτῶσιν* inter ſe reſpondent.

42) Attici dixiſſent *τελευτῶσαν*. ſed obſeruauimus paulo ante ſimillimum huic Dionis alium locum; vnde intelligitur, hunc ei proprium loquendi modum fuiſſe.

43) aut delendum eſt *οἱ*, aut ſcrib. eſt *φθεγγομένᾳ*.

44) Veneta dat *ὑπακούεμεν*, quem infinitiuum poeticum non fero in tragico, non fert ſententia.

45) Caſaubonus vult *ἰδαῖοι*. non liquet. difficile et anceps eſt diſiecta poetae membra colligere et reſtaurare.

46) Veneta *φιλίην*.

47) *αὐτοῦ*] ſic recte interpres. aut alias paulo poſt leg. ſit *τὴν αὐτὴν*, *formam eandem, vocem eandem*; quam ſcil. habuit antea. Ven. et Mor. dant *αὐτὸν*.

48) imo vero *ποιῇ*, aut *ποιήσαι*, ſed prius malo.

Digitized by Google

σκώπτεται δὴ καὶ καταγελᾶται παρὰ τοῖς σοφοῖς καὶ νέοις ἡ τῆς φύσεως τέχνη, καθάπερ ἀρχαία A τις οὖσα καὶ σφόδρα εὐήθης, καὶ ἀχρεῖα 65), περιττὰ προσθεῖσα τῷ σώματι. τί γὰρ ὑμῖν ὀνύχων ἔδει; τί δαὶ 66) τριχῶν; ἀλλ' οὐδὲ χειρῶν ἴσως, οὐδὲ ποδῶν; αἰδοῖα μόνον ὑμᾶς ἔδει ποιῆσαι, καὶ γαστέρας, καὶ τροφὴν παραθεῖναι, καὶ τἄλλα, ὧν ἐστιν ἀπολαύειν. τοιγαροῦν αὐτοὶ περικόπτομεν ἑαυτοὺς, καὶ τὰ μὲν γένεια καὶ τὴν ἥβην ἀφαιροῦμεν, ἃ τῶν ἀνδρῶν ἴδια ἐστίν. εἰ δὲ ἦν δυνατὸν παρὰ τῶν γυναικῶν προσλαβεῖν ἕτερα, δηλονότι παντελῶς B τότ' ἂν ἦμεν εὐδαίμονες· οὐ, καθάπερ νῦν, ἐνδεεῖς ὄντες, ἀλλ' ὁλόκληροί τινες καὶ κατὰ φύσιν ἀνδρόγυνοι.

65) lege εὐήθης, ἀχρεῖα καὶ περιττά.
66) lege δέ.

ΤΑΡΣΙΚΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΔ'. 1)

Οὐκ ἀγνοῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ταρσεῖς, ὅτι νομίζεται καὶ παρ' ὑμῖν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, τοὺς πολί- C τας παριέναι καὶ συμβουλεύειν, οὐ τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ τοὺς γνωρίμους, καὶ τοὺς πλουσίους, ἔτι δὲ τοὺς καλῶς λελειτουργηκότας. οὐ γὰρ εὔλογον ἴσως, τῆς μὲν οὐσίας τῆς τῶν πλουσίων μετέχειν ὑμᾶς τὸ μέρος, τῆς δὲ διανοίας μὴ ἀπολαύειν, ὁποία ποτ' ἂν ᾖ. καίτοι κιθαρῳδῶν γε ὁπόταν ἀκούειν ἐθελήση-

τε,

1) Huius orationis argumentum exponit Valeſius Emendat. p. 63. 64.

τε, ἢ αὐλητῶν, ἢ ἀθλητὰς θεωρεῖν, οὐ καλεῖτε τοὺς πλουσίους, οὐδὲ τοὺς πολίτας, ἀλλὰ τοὺς ἐπισταμένους καὶ δυναμένους· οὐχ ὑμεῖς μόνον, ἀλλὰ πάντες 2) οἱ τοιοῦτοι. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο λανθάνει, ὅτι τοὺς ἐν τούτῳ τῷ σχήματι 3) σύνηθες μέν ἐστι τοῖς πολλοῖς Κυνικοὺς καλεῖν· οὐ μόνον δὲ οὐδὲν οἴονται διαφέρειν αὐτῶν, οὐδ᾽ ἱκανοὺς εἶναι περὶ πραγμάτων 4), ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ σωφρονεῖν ἡγοῦνται, μαινομένους δέ τινας ἀνθρώπους, καὶ ταλαιπώρους εἶναι. σκώπτειν δὲ καὶ καταγελᾶν ἔνιοι τούτων ἔχουσι 5), καὶ πολλάκις μηδὲ σιγῶσιν ἐπιτρέπειν, οὐχ ὅπως λεγόντων ἀνέχεσθαι. ἔτι δὲ φασὶν ὑμᾶς ἐν τῷ παρόντι καὶ λίαν παρωξύνθαι πρὸς τοὺς φιλοσόφους, καὶ καταρᾶσθαί γε, οὐ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν 6), πάνυ μὲν εὐλαβῶς καὶ μετρίως τοῦτο ποιοῦντας, ὅτι μὴ κοινῇ μετὰ πάντων 7) ἐβλασφημεῖτε, ὅτε οἱ ἐνθάδε ἡμάρτανον. ἐκεῖνο δὲ ἴσως ἀγνοοῦντες 8), ὅτι, εἴπερ, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φιλοσόφοις 9). οὐ γάρ ἐστιν οὐδεὶς φιλόσοφος τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν, οὐδὲ τῶν ἀνδριάντων ἄν περ ᾖ γυμνότερος. οἱ δὲ δὴ

τὴν

2) f. ἀλλὰ καὶ πάντες.

3) τούτῳ τῷ σχήματι] quod ego nunc geſto. ſignificat pallium philoſophicum, cum pera et baculo.

4) poſt πραγμάτων videtur διαλέγεσθαι vel ſimile quid deeſſe.

5) malim τούτων ἐθέλουσι, aut εἰώθασιν. Anglus malebat τοῦτ᾽ ἔθος ἔχουσι. ſed τούτων neceſſario eſt ſeruandum.

6) ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν] *ſed illis hoc de genere, qui penes vos ſunt.* et ſic accepit interpres quoque. Ven. et Mor. dant ἀλλὰ εἰς αὐτῶν. poſſit quoque corrigi, vt Caſaubonus vult, ἀλλὰ ἐστὶν οἷς αὐτῶν.

7) malim κατὰ πάντων.

8) lege ἀγνοοῦντας: pendet enim ex praemiſſo φασὶν ὑμᾶς παρωξύνθαι et ποιοῦντας.

9) ὅτι, εἴπερ, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φιλ. idem eſt ac ſi dixiſſet, ὅτι, εἴπερ κατηρᾶσθε, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φ.

Digitized by Google

πλείστων μόνον ἔχει, καὶ οὐδεὶς ἑώρακεν οὐδὲν τῶν πολλῶν· ἀλλ' ἐν τῷ σκότει που καὶ κρύφα λανθάνοντες, ἀσεβοῦσιν οἱ κακοδαίμονες· τὰ δὲ τοιαῦτα ξύμβολα τῆς ἀκρασίας μηνύει τὸ ἦθος, καὶ τὴν διάθεσιν· ἡ φωνὴ, τὸ βλέμμα, τὸ σχῆμα, ἤδη καὶ ταῦτα δοκοῦντα 27) σμικρὰ, καὶ ἐν μηδενὶ λόγῳ, κουρὰ, περίπατος, τὸ τὰ ὄμματα ἀναστρέφειν, τὸ ἐγκλίνειν τὸν τράχηλον, τὸ ταῖς χερσὶν ὑπτίαις διαλέγεσθαι. μὴ γὰρ οἴεσθε, αὐλήματα μὲν καὶ κρούματα, καὶ μέλη, τὰ μὲν ἐμφαίνειν τὸ ἀνδρεῖον, τὰ δὲ τὸ θῆλυ· κινήσεις δὲ καὶ πράξεις μὴ διαφέρειν, μηδ' εἶναι μηδένα ἐν τούτοις ἔλεγχον. ἀλλ' ἐγὼ βούλομαί τινα λόγον ὑμῖν εἰπεῖν, ὃν ἴσως καὶ ἄλλοτε ἀκηκόατε. τῶν γὰρ ἐνθάδε δεινῶν 28) τινὰ λέγουσιν, εἴς τινα πόλιν 29) τῶν αὐτὸ τοῦτο 30) ἔργον πεποιημένων, ὥστε εὐθὺς εἰδέναι τὸν τρόπον ἑκάστου, καὶ διηγεῖσθαι τὰ προσόντα 31), καὶ μηδενὸς ὅλως ἀποτυγχάνειν· ἀλλ' ὥσπερ ἡμεῖς τὰ ζῷα γιγνώσκομεν ὁρῶντες, ὅτι τοῦτο μέν ἐστι πρόβατον, εἰ τύχοι, τοῦτο δὲ κύων, τοῦτο δὲ ἵππος, ἢ βοῦς· οὕτως ἐκεῖνος τοὺς ἀνθρώπους ἠπίστατο ὁρᾶν, καὶ λέγειν ἠδύνατο, ὅτι οὗτος μὲν ἀνδρεῖος, οὗτος δὲ δειλὸς, οὗτος δὲ ἀλαζὼν, οὗτος δὲ ὑβριστὴς, ἢ κίναιδος, ἢ μοιχός. ὡς οὖν θαυ-

μαστὸς

27) malim ταῦτα τὰ δοκοῦντα.

28) δεινῶν] *ſubtilium, acrium, ingenioſorum.* poſſit locus integer videri. nullus tamen dubito ante hoc vocabulum deeſſe infinitiuum aliquem, Φυσιογνωμονεῖν, aut ſimilem. *peritorum artis per lineamenta et ex habitu corporum diuinandi.*

29) in hac regione deeſſe videtur παραγεγονέναι, vel ſimile quid.

30) αὐτὸ τοῦτο] *hoc idem exercentium*, quod vos exercetis. ſignificat morem, quem hac oratione exagitat, turpes rhonchos per nares inter loquendum edendi.

31) διηγ. τὰ προσόντα] vt exponeret, quis eſſet vnusquisque eorum, qui ſe conuenirent, quibus moribus —

μαστὸς ἦν ἐπιδεικνύμενος, καὶ οὐδαμῆ διημάρτανε· προσάγουσιν αὐτῷ σκληρόν τινα τὸ σῶμα, καὶ σύνοφρυν ἄνθρωπον, αὐχμῶντα, καὶ φαύλως διακείμενον, καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τύλους ἔχοντα, φαιόν 32) τι καὶ τραχὺ περιβεβλημένον ἱμάτιον, δασὺν ἕως τῶν σφυρῶν, καὶ φαύλως κεκαρμένον· καὶ τοῦτον ἠξίουν εἰπεῖν, ὅστις ἦν. ὁ δὲ ὡς πολὺν χρόνον ἑώρα, τελευταῖον 33) ὀκνῶν, μοι δοκεῖ, τὸ παριστάμενον λέγειν, οὐκ ἔφη ξυνιέναι, καὶ βαδίζειν αὐτὸν ἐκέλευσεν. ἤδη δὲ ἀποχωρῶν πτάρνυται 34)· κἀκεῖνος εὐθὺς ἀνεβόησεν, ὡς εἴη κίναιδος. εἶτα ἐπὶ ἀνθρώπου μὲν ὁ πταρμὸς ἐξήλεγξε τὸν τρόπον, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα πάντα ἴσχυσε τὸ μὴ λαθεῖν· πόλιν δὲ οὐκ ἂν ἕν τι τούτων διαβάλοι, καὶ δόξης ἀναπλήσειε πονηρᾶς· καὶ ταῦθ᾽ ὅπου μὴ δεῖται δεινοῦ τοῦ συνήσοντος, τίνος ἐστὶ τὸ σημεῖον; ἀλλ᾽ ἔγωγε πυθοίμην ἡδέως τῶν ἐμπείρων, τίνι τοῦτο ἔοικεν; ἢ τί βούλεται δηλοῦν; οὔτε γὰρ κλωσμὸς, οὔτε ποππυσμὸς, οὔτε συριγμός ἐστιν· ἢ τίνος ἐστὶν οἰκεῖον ἔργου, καὶ πότε μάλιστα γιγνόμενον; οὔτε γὰρ νέμουσιν οὕτως, οὔτε ἀροῦσιν, οὔτε κυνηγετοῦσιν· ἀλλ᾽ οὐδὲ ναυτῶν 35) ἐστιν ἡ φωνή. πότερον οὖν ἀσπαζομένων ἀλλήλους, ἢ καλούντων, ἢ φιλοφρονουμένων· ἀλλ᾽ ὥσπερ ὑμέναιος ἴδιόν τι μέλος ἐστὶν ἀρχαῖον ἐπὶ τῶν γαμούντων, οὕτως καινὸς οὗτος εὕρηται ῥυθμὸς ἄλλης τινὸς ἑορτῆς.

ἀλλ᾽

32) φαιὸν] ſerui et viliſſima plebs pullati ibant, honeſtiores candidati.

33) τελευταῖον] aduerbialiter. *tandem*, *in fine*. Atticus dixiſſet aut τὸ τελευταῖον, aut potius τελευτῶν in participio. *tandem dicebat, quod nimirum cunctaretur ſententiam ſuam edere.*

34) πτάρνυται] ſic recte Ven. πτάρνηται Mor.

35) ἀλλ᾽ οὐδὲ ναυτῶν] ſic recte Anglus. *ne nautarum quidem ea vox eſt.* Caſaubonus vult ἀλλ᾽ οὐδενὸς αὐτῶν — Ven. et Mor. dant ἀλλ᾽ οὐδὲ αὐτῶν.

Digitized by Google

ἀλλ' ἀπελεύσεσθε ἀγανακτοῦντες, καὶ ληληρηκέναι με φάσκοντες, εἰ τοσούτους λόγους μάτην διεθέμην, καὶ πρὸς οὐδὲν τῶν χρησίμων. μηδεμίαν γὰρ ἐκ τούτου βλάβην ἀπαντᾶν, μηδὲ [36]) χεῖρον οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν. παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι πρότερον δεινὸν A ἐδόκει τὸ μετακινεῖν τὴν μουσικὴν, καὶ κατεβόων πάντες τῶν ῥυθμὸν εἰσαγόντων ἕτερον, καὶ τὰ μέλη ποικιλώτερα ποιούντων, ὡς διαφθειρομένης τῆς Ἑλλάδος ἐν τοῖς θεάτροις. οὕτω σφόδρα τὰ ὦτα ἐφύλαττον, καὶ τηλικαύτην ἡγοῦντο δύναμιν τὴν ἀκοὴν ἔχειν· ὥστε θηλύνειν τὴν διάνοιαν, καὶ [37]) ἀδικεῖσθαι τὰ τῆς σωφροσύνης, εἰ παρὰ μικρὸν ἐνδώη τὸ τῆς ἁρμονίας. τοιγαροῦν φασὶ, Λακεδαιμονίους, ἐπειδὴ Τιμόθεος ἧκε παρ' αὐτοὺς, λαμπρὸς ὢν ἤδη, καὶ B δυναστεύων ἐν τῇ μουσικῇ, τήν τε κιθάραν αὐτὸν ἀφελέσθαι, καὶ τῶν χορδῶν τὰς περιττὰς ἐκτεμεῖν. καὶ ὑμεῖς, ἄνδρες Ταρσεῖς, μιμήσασθε τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐκτέμετε τὸν περιττὸν φθόγγον. ὁ παλαιὸς μῦθος φησὶ, τὴν Κίρκην μεταβαλεῖν τοῖς φαρμάκοις, ὥστε σῦς καὶ λύκους ἐξ ἀνθρώπων γίγνεσθαι· καὶ ταῦτα ἀπιστοῦμεν Ὁμήρου λέγοντος [38])·

Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, τρίχας τε,
Καὶ δέμας.

ἀλλ' ἐκείνοις [39]) μὲν τὸν νοῦν μένειν φησὶν ἔμπεδον, C τούτων δὲ ὁ νοῦς πρῶτος ἀπόλωλε, καὶ διέφθαρται·

καὶ

36) Ven. et Mor. dant μηδέν. ſed lege aut μηδὲ, aut vtrumque coniunge, vt ſit μηδὲ μηδέν. prius voluit etiam Anglus.

37) καὶ] ſubaudi e ſuperioribus ἡγοῦντο. nam alias leg. ſit ἀδικεῖν. quo tamen vel ipſo admiſſo, neceſſe nihilominus ſit, ἡγοῦντο tacite repeti.

38) *Haec nos credere recuſamus, negamusque fieri per rerum naturam poſſe, tametſi Homerus aiat eueniſſe.*

39) ἐκείνοις] *illis*, ſociis Vlyſſis. Ven. et Mor. dant ἐκεῖνος.

Digitized by Google

καὶ μὴν οὐχ οὕτω δεινόν ἐστιν, εἰ ἄνθρωποι μεταξὺ 40) προβάτων φωνὴν λάβοιεν, οὐδ' εἰ βοῶσιν 41), οὐδ' ἂν χρεμετίζωσιν, οὐδ' ἂν ὑλακτῶσιν, ὥσπερ τὴν Ἑκάβην οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ἐπὶ πᾶσι τοῖς δεινοῖς, τελευταίαν 42) ποιῆσαι τὰς Ἐριννύας,

— χαροπὰν κύνα·
Χάλκεον δέ οἱ 43) γναθμῶν ἐκ πολιᾶν φθεγγομένας
Ὑπακούομεν 44) Ἰδέους 45) Τένεδός τε περιῤῥυτὰ
Θρηΐκιοί τε φίλαι 46) ἔμοιγε πέτραι.

οὐχ οὕτω, φημὶ, τοῦτ' εἶναι τὸ τέρας δεινὸν, οὐδ' ἀποτρόπαιον, ὡς ὅταν ἀνήρ τις ὢν, (καὶ τὸν χαρακτῆρα ἔχων τὸν αὐτοῦ 47), καὶ τὴν φωνὴν τὴν ἑαυτοῦ, καὶ τὰ σημεῖα τῆς φύσεως μὴ δυνάμενος ἀνελεῖν, μηδ' ἂν ἅπαντα ποιῆται 48) περιστέλλων, καθάπερ φώρια κλέπτης,) ὑπ' Ἐριννύων τινῶν τυπτόμενος, μὴ

40) aut delendum eſt μεταξὺ, aut deeſt aliquid, e. c. μεταξὺ φυλάττοντες τὴν ἑαυτῶν μορφήν. *ſeruata forma humana.*

41) βοῶσιν] imo vero βοῶν. *ſi vocem acciperent ouium, aut boum.* debet enim προβάτων aliquid habere ſibi par ex eodem genere animantium, quicum copuletur, ſeu membra inter ſe debent eſſe ſimilia — φωνὴν προβάτων, — βοῶν, vt etiam inſequentia χρεμετίζωσιν — ὑλακτῶσιν inter ſe reſpondent.

42) Attici dixiſſent τελευτῶσαν. ſed obſeruauimus paulo ante ſimillimum huic Dionis alium locum; vnde intelligitur, hunc ei proprium loquendi modum fuiſſe.

43) aut delendum eſt οἱ, aut ſcrib. eſt φθεγγομένα.

44) Veneta dat ὑπακούεμεν, quem infinitiuum poeticum non fero in tragico, non fert ſententia.

45) Caſaubonus vult ἰδαῖοι. non liquet. difficile et anceps eſt diſiecta poetae membra colligere et reſtaurare.

46) Veneta φιλίην.

47) αὐτοῦ] ſic recte interpres. aut alias paulo poſt leg. ſit τὴν αὐτὴν, *formam eandem, vocem eandem*; quam ſcil. habuit antea. Ven. et Mor. dant αὐτόν.

48) imo vero ποιῇ, aut ποιῆσαι, ſed prius malo.

μὴ διαστρεφόμενος 49), καὶ πάντα τρόπον διακλώμενος, πάντα 50) βούλεται 51) ποιεῖν, καὶ μηδὲν A
ὡς πέφυκε· κἄπειτα Πρωτέως τινὸς δίκην ἀλλάττων καὶ μετατιθεὶς αὐτὸν, ἐξεύρῃ φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἀνδρὸς, μήτε γυναικὸς, μήτε ἄλλου τινὸς ζώου 52) μικρὰν, καὶ ἀνδρόγυνον μιμούμενος, μηδὲ χαμαιτυπεῖν αὐτὸ τοῦτο χαμαιτυποῦσαν· ἀλλὰ τοῦ λαχίστου 53) ἔργου καὶ τῆς ἀσελγοῦς 54) πράξεως ὥσπερ ἂν φθεγγόμενος 55)· καὶ ταῦτα μεθ' ἡμέραν ἐκφωνοῦσιν, ὄντος ἡλίου, πολλῶν παρόντων. οὐχ οὕτω δεινὸν ἦν, τὸ τὰς βύρσας τῶν βοῶν ἕρπειν, οὐδὲ τὸ μυκᾶσθαι τὰ B
κρέα. ποῖος οὖν Ὅμηρος, ἢ τίς Ἀρχίλοχος ἰσχύει τὰ κατὰ ταῦτα ἐξᾶσαι; δοκεῖ γάρ ἔμοιγε, νὴ τὸν Ἡρακλέα, γενναίου τινὸς καὶ τραγικοῦ δεῖσθαι ποιητοῦ τὸ τούτων τῶν ἀνθρώπων 56), ὅστις δυνήσεται κατασχεῖν καὶ ἀνακόψαι τοσαύτην φοράν· ὡς ἤδη μανίας

49) lego τυπτόμενος, καὶ νὴ Δία στρεφόμενος.

50) πάντα] ſubaudi τὰ ἀνθρώπινα. *omnia, quae homo facit, vult facere*, vt e. c. *loqui*, *clamare*. ſine cauſa queritur Caſaubonus de vitio aut obſcuritate huius loci.

51) βούληται in coniunctiuo eſſe leg. auſim pro certo affirmare. num autem adhuc aliud aliquid addendum ſit, e. c. γυναικείως, aut ἀλλοίως, aut ſimile quid, dubito adhuc, neque contendam.

52) videtur ſic eſſe legendum: ζώου, μικρὰν (*impuram*, vt margo Mor. dat, redit enim ad φωνὴν vocem) καὶ μηδὲ ἀνδρόγυνον μιμουμένην, *et eam*, (vocem puta) *quae neque androgynum* (vel pathicum) *imitetur*, *neque ſcortum fornicarium*. (recte enim Caſaubonus χαμαιτύπην emendat pro χαμαιτυπεῖν) *tametſi fornicetur*, vt illud ipſum verbum vſurpem, quod rei vnice conuenit, eiusque naturam exprimit.

53) f. τοῦ κακίστου.

54) f. ἀσελγεστάτης.

55) f. ὥσπερ ὄνομα φθεγγομένην.

56) τὸ τῶν ἀνθρώπων δοκεῖ δεῖσθαι eſt notus graeciſmus pro οἱ ἄνθρωποι δοκοῦσι δεῖσθαι, *homines videntur mihi indigere aliquo poeta tragico*. ſubauditur aut γένος, aut χρῆμα, aut πρᾶγμα.

Digitized by Google

μανίᾳ τὸ γιγνόμενον ἔοικεν αἰσχρᾷ καὶ ἀπρεπεῖ. καὶ τοῦτο τὸ νόσημα τῆς ἀπρεπείας καὶ ἀναισχυντίας κύκλῳ περιιὸν 57), ὑμᾶς ἐπὶ πάντα ἄγει τὸ λοιπὸν καὶ ἔργα, καὶ φωνὰς, καὶ σχήματα· καὶ παντὸς ἅπτεται καὶ καθικνεῖται μέρους, ποδῶν, χειρῶν, ὀμμάτων, γλώττης. οὔκουν ἡμῶν ὄφελος οὐδὲν, οὐδὲ τῆς ἀνειμένης ταύτης καὶ ἀσθενοῦς παραμυθίας, ἀλλὰ μᾶλλον Στέντορός τινος χρεία φθεγγομένου χάλκεον ἢ σιδήρεον, ὃς ἐμβοήσεται μεῖζον 58) καὶ σαφέστερον. ὁρᾶτε γὰρ, οἱ πρέσεισι. γενείων τὸ πρῶτον εὑρέθη κουρὰ, καὶ τοῦτο ἐδόκει μέτριον τὸ μὴ σφόδρα καθεικέναι, μηδ' ἐπὶ πλέον· ἀλλὰ πράως ἐπανορθοῦν τὴν φύσιν. οὔκουν ὁ τοιοῦτος 59) ἐδόκει πολλοῖς ἐπιδέξιος. εἶτα ἐξύρων μέχρι τῶν παρειῶν, οὐδὲ τοῦτό πως δεινόν· ἀλλ' ὅμως ὁ κωμικὸς 60) καὶ τοῦτον 61) ἐκέλευσε κατακαίειν, ἐπὶ φαλήτων συκίνων ἑκκαίδεκα. πλὴν εἶχον εὐειδῆ τὰ πρόσωπα καὶ παιδικὰ παρ' ἡλικίαν. καὶ τῆς λάχνης 62) ταύτης ἀπηλλαγμένων, εἶτα (τοῦτο λοιπὸν) ἐπὶ 63) τὰ σκέλη 64), καὶ τὸ στέρνον· (ἵνα καὶ τἄλλα ὅμοια παισὶν ὦμεν.) εἶτα μέχρι τῶν βραχιόνων, εἶτα ἐπὶ τὰ αἰδοῖα μεταβὰν, ἢ καὶ τὸ ἡβᾶν δοκεῖ περιττόν.

σκω-

57) περιιὸν] ſic recte Caſaub. περιιὼν Ven. et Mor.
58) μεῖζον] ſubaudi ἐμοῦ, vel ἡμῶν, quod addi nil eſt neceſſe.
59) ὁ τοιοῦτος] cui barba ad hunc modum eſſet abraſa, vel potius detonſa.
60) ὁ κωμικὸς] Ariſtophanes.
61) τοῦτον] *eum, qui eſſet ad hunc modum raſus, iubebat comburi.*
62) λάχνης] ſic recte Caſaub. (ſed debebat idem quoque ἀπηλλαγμένων cum ἀπηλλαγμένα mutare; redit enim ad πρόσωπα) Ven. et Mor. dant ἄχνης.
63) lego εἶτα, (τοῦτο γὰρ λοιπὸν, ſcil. ἦν) ἐπὶ —
64) poſt σκέλη videtur ᾔει deſiderari, niſi, quod malim, paulo poſt μετέβη eſt ſeg. pro μεταβὰν.

σκώπτεται δὴ καὶ καταγελᾶται παρὰ τοῖς σοφοῖς
καὶ νέοις ἡ τῆς φύσεως τέχνη, καθάπερ ἀρχαία A
τις οὖσα καὶ σφόδρα εὐήθης, καὶ ἀχρεῖα 65), πε-
ριττὰ προσθεῖσα τῷ σώματι. τί γὰρ ὑμῖν ὀνύχων
ἔδει; τί δαὶ 66) τριχῶν; ἀλλ' οὐδὲ χειρῶν ἴσως, οὐδὲ
ποδῶν; αἰδοῖα μόνον ὑμᾶς ἔδει ποιῆσαι, καὶ γαστέ-
ρας, καὶ τροφὴν παραθεῖναι, καὶ τἄλλα, ὧν ἐστιν
ἀπολαύειν. τοιγαροῦν αὐτοὶ περικόπτομεν ἑαυ-
τοὺς, καὶ τὰ μὲν γένεια καὶ τὴν ἥβην ἀφαιροῦμεν,
ἃ τῶν ἀνδρῶν ἴδια ἐστίν. εἰ δὲ ἦν δυνατὸν παρὰ τῶν
γυναικῶν προσλαβεῖν ἕτερα, δηλονότι παντελῶς B
τότ' ἂν ἦμεν εὐδαίμονες· οὐ, καθάπερ νῦν, ἐνδεεῖς ὄν-
τες, ἀλλ' ὁλόκληροί τινες καὶ κατὰ φύσιν ἀνδρό-
γυνοι.

65) lege εὐήθης, ἀχρεῖα καὶ περιττά.

66) lege δέ.

ΤΑΡΣΙΚΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΔ'. 1)

Οὐκ ἀγνοῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ταρσεῖς, ὅτι νομίζε-
ται καὶ παρ' ὑμῖν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, τοὺς πολί- C
τας παριέναι καὶ συμβουλεύειν, οὐ τοὺς τυχόντας,
ἀλλὰ τοὺς γνωρίμους, καὶ τοὺς πλουσίους, ἔτι δὲ τοὺς
καλῶς λελειτουργηκότας. οὐ γὰρ εὔλογον ἴσως, τῆς
μὲν οὐσίας τῆς τῶν πλουσίων μετέχειν ὑμᾶς τὸ μέ-
ρος, τῆς δὲ διανοίας μὴ ἀπολαύειν, ὁποία ποτ'
ἂν ᾖ. καίτοι κιθαρῳδῶν γε ὁπόταν ἀκούειν ἐθελήση-
τε,

1) Huius orationis argumentum exponit Valeſius Emendat. p. 63. 64.

τε, ἢ αὐλητῶν, ἢ ἀθλητὰς θεωρεῖν, οὐ καλεῖτε τοὺς πλουσίους, οὐδὲ τοὺς πολίτας, ἀλλὰ τοὺς ἐπιστα- D μένους καὶ δυναμένους· οὐχ ὑμεῖς μόνον, ἀλλὰ πάντες ²) οἱ τοιοῦτοι. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο λανθάνει, ὅτι τοὺς ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ³) σύνηθες μέν ἐστι τοῖς πολλοῖς Κυνικοὺς καλεῖν· οὐ μόνον δὲ οὐδὲν οἴονται διαφέρειν αὐτῶν, οὐδ' ἱκανοὺς εἶναι περὶ πραγμάτων ⁴), ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ σωφρονεῖν ἡγοῦνται, μαινομένους δέ τινας ἀνθρώπους, καὶ ταλαιπώρους εἶναι. σκώπτειν δὲ καὶ καταγελᾶν ἔνιοι τούτων ἔχουσι ⁵), καὶ πολλάκις μηδὲ σιγῶσιν ἐπιτρέπειν, οὐχ ὅπως λε- A γόντων ἀνέχεσθαι. ἔτι δὲ φασὶν ὑμᾶς ἐν τῷ παρόντι καὶ λίαν παρωξύνθαι πρὸς τοὺς φιλοσόφους, καὶ καταρᾶσθαί γε, οὐ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν ⁶), πάνυ μὲν εὐλαβῶς καὶ μετρίως τοῦτο ποιοῦντας, ὅτι μὴ κοινῇ μετὰ πάντων ⁷) ἐβλασφημεῖτε, ὅτε οἱ ἐνθάδε ἡμάρτανον. ἐκεῖνο δὲ ἴσως ἀγνοοῦντες ⁸), ὅτι, εἴπερ, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φιλοσόφοις ⁹). οὐ γάρ ἐστιν οὐδεὶς φιλόσοφος τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν, οὐδὲ τῶν ἀνδριάντων ἄν περ ᾖ γυμνότερος. οἱ δὲ δὴ

τὴν

Wytt. ad Mor. p. 442. cf. p. 539. C.

Jac. ad Achill. Tat. p. 441. corr. ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν οἱ mox κατὰ π.

2) f. ἀλλὰ καὶ πάντες.
3) τούτῳ τῷ σχήματι] quod ego nunc geſto. ſignificat pallium philoſophicum, cum pera et baculo.
4) poſt πραγμάτων videtur διαλέγεσθαι vel ſimile quid deeſſe.
5) malim τούτων ἐθέλουσι, aut εἰώθασιν. Anglus malebat τοῦτ' ἔθος ἔχουσι. ſed τούτων neceſſario eſt ſeruandum.
6) ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν] *ſed illis hoc de genere, qui penes vos ſunt.* et ſic accepit interpres quoque. Ven. et Mor. dant ἀλλὰ οἷς αὐτῶν. poſſit quoque corrigi, vt Caſaubonus vult, ἀλλὰ ἐστὶν οἷς αὐτῶν.
7) malim κατὰ πάντων.
8) lege ἀγνοοῦντας: pendet enim ex praemiſſo φασὶν ὑμᾶς παρωξύνθαι et ποιοῦντας.
9) ὅτι, εἴπερ, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φιλ. idem eſt ac ſi dixiſſet, ὅτι, εἴπερ κατηρᾶσθε, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φ.

Digitized by Google

τὴν πατρίδα βλάπτοντες, καὶ συνιστάμενοι κατὰ B τῶν πολιτῶν, πόῤῥω που δοκοῦσιν εἶναί μοι τούτου τοῦ ὀνόματος. ὅτι ποτ' ἂν ἐλπίσας [10]) καὶ τί βουληθεὶς παρελήλυθα, τοιοῦτος ὤν, ἐν καιρῷ τοιούτῳ; μανίας γὰρ τοῦτο ἀληθινῆς. ὅτι μηδενὸς αὐτὸς δέομαι παρ' ὑμῶν, ἀλλὰ τῆς ὑμετέρας ὠφελείας ἕνεκα ἐσπούδακα. ἐὰν οὖν μὴ ἀνάσχησθέ μου, δηλονότι ὑμᾶς αὐτοὺς, οὐκ ἐμὲ, ζημιώσετε. καίτοι οὐ προσήκει γε ὑμῖν [11]), ἕνα με ἡγεῖσθε, καὶ τῷ ὄντι μαίνεσθαι, δι' αὐτὸ τοῦτο ἀκοῦσαι. μὴ γὰρ οἴεσθε, ἀετοὺς μὲν καὶ ἱέρακας προσημαίνειν ἀνθρώποις τὸ C δέον, καὶ τὴν παρ' αὐτῶν τούτων [12]) συμβουλὴν πιστὴν εἶναι, διὰ τὸ αὐτόματον καὶ τὸ θεῖον· ἄνδρα δὲ ἀφιγμένον οὕτως [13]), καὶ μηδαμόθεν ὑμῖν προσήκοντα, μὴ κατὰ τὸ δαιμόνιον ἥκειν ἐροῦντα καὶ συμβουλεύσοντα. καίτοι τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ, τῶν δὲ ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων, ἐστὶν ἀκούσασι συνιέναι, καὶ σκέψασθαι, ἐὰν ἄρα σαφῶς ᾖ τι χρήσιμον. D Βούλομαι δὲ, ἐπεὶ τῶν τοιούτων ἐμνήσθην, ἐν Φρυγίᾳ τι συμβὰν εἰπεῖν, ἵν' εὐθὺς ἐνθένδε μου καταγελᾶν ἔχοιτε. ἀνὴρ Φρὺξ ἐπὶ κτήνους ἐβάδιζεν· ὡς δ' ἐθεάσατό τινα κορώνην, οἰωνισάμενος· οἱ γὰρ Φρύγες τὰ τοιαῦτα δεινοί· λίθῳ βάλλει, καὶ πως τυγχάνει αὐτῆς. πάνυ οὖν ἥσθη, καὶ νομίσας εἰς ἐκείνην

νην

10) f. ὅ, τι ποτ' ἂν οὖν ἐλπίσας. *Quidnam itaque ſperans ego — aut quanam itaque tandem ſpe erectus.*

11) conſtituo ſententiam ſic: καίτοι προσήκει γε ὑμῖν, εἰ καὶ τούτων ἕνα με ἡγεῖσθε. *decet vos, etiamſi horum, quos pro furioſis habetis, vnum me habeatis, et re vera furere putetis, tamen vel hanc ipſam ob cauſam audire.* Turcae adhucdum furioſos et fatuos pro ſanctis habent, et fatidicis, et inprimis venerantur. Anglus etiam vidit ἡγεῖσθε leg. eſſe. Ven. et Mor. dant ἡγεῖσθαι.

12) τούτων poſſit videri redundare.

13) οὕτως] aut *ſic*, vt videtis, aut, *ſponte mea, fortuito.*

γὴν τετράφθαι τὸ χαλεπὸν, ἀναιρεῖται [14]), καὶ ἀναβὰς ἤλαυνεν. ἡ δὲ μικρὸν διαλιποῦσα ἀνέσφηλε· τὸ δὲ κτῆνος πτοηθὲν ἀποβάλλει τὸν ἄνδρα, καὶ ὃς πεσὼν, κατάγνυσιν τὸ σκέλος. ἐκεῖνος μὲν οὖν οὕτως ἀπήλλαξεν, ἀχάριστος [15]) γενόμενος περὶ τὸ σύμβολον. ἐγὼ δὲ πολύ μοι δοκῶ τῆς κορώνης ἀσφαλέστερον βεβουλεῦσθαι, καὶ πρὸς εὐγνωμονεστέρους ἄνδρας ἥκειν τοῦ φρυγός. ἐὰν γὰρ ὑμῖν δοκῶ φλυαρεῖν, οὐ δήπου λίθοις βαλεῖτέ με, ἀλλὰ θορυβήσετε. Φέρε οὖν, ἐπεὶ σιωπᾶτε καὶ ὑπομένετε, πρῶτον μὲν ἐκεῖνο, εἰ μὴ σαφῶς ἴστε, ἐπιδείξω· ὅτι δεῖσθε γνώμης ἐν τῷ παρόντι, καὶ τοιαῦτα ὑμῶν τὰ πράγματά ἐστιν, ὥστε βουλῆς ἄξια εἶναι, καὶ πολλῆς προνοίας. ἔπειθ᾽, ὅτι μηδεὶς ὑμῖν [16]) δύναται ῥαδίως τούτων τὸ δέον παραινέσαι· οἱ μὲν ἀγνοίᾳ τοῦ συμφέροντος, οἱ δέ τινες καὶ δειλίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς ἢ τῇ πρὸς ἑτέρους [17]), καὶ τὸ αὐτῶν ἴσως μᾶλλον ἔνιοι σκοποῦντες. ἔπειτα, ἣν αὐτὸς ἔχω γνώμην περὶ τούτων, καὶ τί πράξας ἂν ὑμῖν [18]) ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ πῶς καθόλου προϊστάμενος [19]) τῆς πόλεως, εἰς ἅπαντα καὶ

14) ἀναιρεῖται bene habet. Morellus vult e codice regio ἀναιρεῖ τε. et hoc vnum omne eſt, quod ille ad hanc orationem, neque breuiſſimam, neque emendatiſſime editam annotauit.

15) ἀχάριστος] ingratus enim fuerat erga cornicem, quae ipſi omen dediſſet, qui exitus eſſet futurus itineris occepti. quo ab omine admonitus debuiſſet ſtatim domum reuerti.

16) f. μηδεὶς ὑμῶν ὑμῖν δύναται ῥαδίως περὶ τούτων τὸ δέον παραινέσαι. *neminem eſſe veſtrum, qui, quod oporteat hac in cauſa fieri, planum facere vobis eoque vos cohortari queat.*

17) ἑτέρους] Romanos deſignat.

18) f. πράξασιν ἂν ὑμῖν.

19) προϊσταμένοις lego. *quidnam cum egeritis, et quomodo remp. cum adminiſtraueritis.*

τὸν αὖθις οἴομαι συνοίσειν χρόνον. ὑμῖν γὰρ, ἄνδρες Ταρσεῖς, συμβέβηκε μὲν, πρώτοις εἶναι τοῦ ἔθνους, οὐ μόνον τῷ μεγίστην ὑπάρχειν τὴν πόλιν τῶν ἐν τῇ Κιλικίᾳ, καὶ μητρόπολιν ἐξ ἀρχῆς· ἀλλ' ὅτι καὶ τὸν δεύτερον Καίσαρα [20]) ὑπὲρ πάντας ἔσχετε οἰκείως ὑμῖν διακείμενον. τὸ γὰρ δι' ἐκεῖνον ἀτύχημα [21]) τῇ πόλει συμβὰν, εἰκότως αὐτὸν εὔνουν ὑμῖν ἐποίει· καὶ σπουδάζειν, ὅπως μείζονες ὑμῖν φανήσωνται τῶν δι' αὐτὸν συμφορῶν, αἱ παρ' αὐτοῦ χάριτες. τοιγαροῦν, ἅ τις ἂν, φίλοις ὄντως καὶ συμμάχοις καὶ τηλικαύτην προθυμίαν ἐπιδειξαμένοις, κἀκεῖνος ὑμῖν παρέσχε, χώραν, νόμους, τιμὴν [22]), ἐξουσίαν τοῦ ποταμοῦ, τῆς θαλάττης τῆς καθ' αὐτήν [23])· ὅθεν ταχὺ μείζων [24]) ἐγένετο ἡ πόλις καὶ διὰ τὸ [25]) μὴ πολύν τινα χρόνον διελθεῖν, τὸν ἀπὸ τῆς ἁλώσεως. καθάπερ οἱ μεγάλῃ μὲν νόσῳ χρησάμενοι, ταχὺ δ' ἀνασφήλαντες, ἐπιτύχωσιν [26]) ἱκανῆς τῆς μετὰ ταῦτα ἐπιμελείας, πολλάκις (μὲν) [27]) εὐέκτησαν. καὶ μὴν τά γε ἑξῆς, ὡς οὐκ

οἴεται

20) Καίσαρα] Caeſarem Auguſtum Octauianum deſignat.

21) ἀτύχημα] de clade, quam Tarſenſes ob ſtudium Auguſti a Caſſio acceperunt, multis agit Dio Caſſius XCVII, 26 et 32. item Appianus Bell. Ciuil. 4. p. 626.

22) τιμὴν] vt eſſet metropolis Ciliciae.

23) imo vero καθ' αὐτοὺς. *maris, quod vos ambit*, aut territorium veſtrum alluit.

24) μείζων] ſic recte Caſaub. μεῖζον Ven. et Mor.

25) καὶ διὰ τὸ —] exiſtimat Caſaubonus hic nonnulla deeſſe. verum integer eſt hic locus. ſententia eſt: altera cauſa, cur Tarſus tam inualuerit, haec eſt, quod Auguſtus eam non diu ſiuit deſolatam iacere, ſed ſtatim a victis apud Philippos Caſſio et Bruto reſtaurauit.

26) Caſaubonus ἐπεὶ τύχωσιν ſuadet. ſed graeciſmus hoc non patitur. ſaltim ἐπειδὰν dediſſet. malim ἐὰν ἐπιτύχωσιν.

27) aut delendum eſt μὲν, aut addendum membrum illi reſpondens, πολλάκις δὲ καὶ ηὐξήθησαν, aut πολλάκις

δὲ

οἴεταί τις[28]), ὤνησε τὴν πόλιν, τὸ γενέσθαι τινὰς τῶν ἡγουμένων βιαίους, καὶ τούτοις ἐπεξελθεῖν ὑμᾶς. πρός μέν γε[29]) τὸ φανῆναί τινας ὄντας[30]), καὶ μὴ μόνον ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις βοηθῆσαι· καὶ νὴ Δία, ὥστε τοὺς αὖθις[31]) ὀκνηροτέρους ἐξαμαρτάνειν, συνήνεγκε τὸ δίκην ἐκείνους ὑποσχεῖν· ἄλλως δὲ τὴν πόλιν ἐπίφθονον ἐποίησε, καὶ δυσχερεστέρους ὑμᾶς δοκεῖν φύσει, καὶ ῥαδίως[32]) αἰτιᾶσθαι. τὸ γὰρ πολλάκις ἐγκαλεῖν, ἤδη ποτὲ[33]) ἔδοξε τοῦ συκοφαντεῖν σημεῖον, ἄλλως τε ὁπόταν περὶ ἡγεμόνων ὁ λόγος ἢ πρὸς ἡγεμόνας. οὐ γὰρ τῷ πλέον τι[34]) πάσχειν, ἀλλὰ τῷ μὴ ἐθέλειν ἄρχεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν ὑπονοοῦσι γίγνεσθαι. πάλιν τοίνυν ἕτερον πρᾶγμα συμβὰν ὑπὲρ ὑμῶν[35]), τρόπον τινὰ ὅμοιον τούτῳ γέγονε. οἱ γὰρ Αἰγαῖοι φιλοτι-

δὲ καὶ ἰσχυρότεροι, ἢ πρόσθεν, ἐγένοντο, aut ἤδη δὲ καὶ εἰς μέγεθος καὶ ῥώμην ἐπέδωκαν.

28) poſt τις videtur οὐδ' abeſſe. inſecuta ciuitatis tempora non ſunt eiusmodi, atque facile quis e modo praedicata ſub Auguſto proſperitate colligat. neque profuit ei, vos repetundarum accuſaſſe, ſi qui fuiſſent penes vos proconſulum paulo rapaciores.

29) γε hic aequipollet τῷ γάρ.

30) poſt ὄντας videtur ὑμᾶς deeſſe. *nam pertinent hae accuſationes eo quidem, vt videamini aliis homines eſſe haud contemnendi, qui non modo veſtras, ſed alienas quoque iniurias exſequi valeatis.*

31) τοὺς αὖθις] inſequentes proconſules, qui ſucceſſerint in locum eorum, qui repetundarum condemnati fuerint. poſt ὀκνηροτέρους videtur γεγονέναι excidiſſe.

32) malim ῥαδίους. homo ῥάδιος αἰτιᾶσθαι eſt querulus, contentioſus, rixoſus.

33) ἤδη ποτὲ] ſic recte Caſaub. *nunnunquam, ſaepenumero.* ἢ δήποτε Ven. et Mor.

34) πλέον τι] ſubaudi ἢ προσῆκε.

35) ſententia poſtulat aut ὑφ' ὑμῶν, aut καθ' ὑμῶν, aut παρ' ὑμῖν.

Digitized by Google

τὸν αὖθις οἴομαι συνοίσειν χρόνον. ὑμῖν γὰρ, ἄνδρες Ταρσεῖς, συμβέβηκε μὲν, πρώτοις εἶναι τοῦ ἔθνους, οὐ μόνον τῷ μεγίστην ὑπάρχειν τὴν πόλιν τῶν ἐν τῇ Κιλικίᾳ, καὶ μητρόπολιν ἐξ ἀρχῆς· ἀλλ᾽ ὅτι καὶ τὸν δεύτερον Καίσαρα [20]) ὑπὲρ πάντας ἔσχετε οἰκείως ὑμῖν διακείμενον. τὸ γὰρ δι᾽ ἐκεῖνον ἀτύχημα [21]) τῇ πόλει συμβὰν, εἰκότως αὐτὸν εὔνουν ὑμῖν ἐποίει· καὶ σπουδάζειν, ὅπως μείζονες ὑμῖν φανή- D σωνται τῶν δι᾽ αὐτὸν συμφορῶν, αἱ παρ᾽ αὐτοῦ χάριτες. τοιγαροῦν, ἅ τις ἂν, φίλοις ὄντως καὶ συμμάχοις καὶ τηλικαύτην προθυμίαν ἐπιδειξαμένοις, κἀκεῖνος ὑμῖν παρέσχε, χώραν, νόμους, τιμὴν [22]), ἐξουσίαν τοῦ ποταμοῦ, τῆς θαλάττης τῆς καθ᾽ αὐτήν [23])· ὅθεν ταχὺ μείζων [24]) ἐγένετο ἡ πόλις καὶ διὰ τὸ [25]) μὴ πολύν τινα χρόνον διελθεῖν, τὸν ἀπὸ τῆς ἁλώσεως. καθάπερ οἱ μεγάλῃ μὲν νόσῳ χρησάμενοι, ταχὺ δ᾽ ἀνασφήλαντες, ἐπιτύχωσιν [26]) ἱκανῆς τῆς μετὰ ταῦτα ἐπιμελείας, πολλάκις A (μὲν) [27]) εὐέκτησαν. καὶ μὴν τά γε ἐφεξῆς, ὡς οὐκ

οἴεταί

20) Καίσαρα] Caeſarem Auguſtum Octauianum deſignat.

21) ἀτύχημα] de clade, quam Tarſenſes ob ſtudium Auguſti a Caſſio acceperunt, multis agit Dio Caſſius XCVII, 26 et 32. item Appianus Bell. Ciuil. 4. p. 626.

22) τιμὴν] vt eſſet metropolis Ciliciae.

23) imo vero καθ᾽ αὑτούς. *maris, quod vos ambit*, aut territorium veſtrum alluit.

24) μείζων] ſic recte Caſaub. μεῖζον Ven. et Mor.

25) καὶ διὰ τὸ —] exiſtimat Caſaubonus hic nonnulla deeſſe. verum integer eſt hic locus. ſententia eſt: altera cauſa, cur Tarſus tam inualuerit, haec eſt, quod Auguſtus eam non diu ſiuit deſolatam iacere, ſed ſtatim a victis apud Philippos Caſſio et Bruto reſtaurauit.

26) Caſaubonus ἐπεὶ τύχωσιν ſuadet. ſed graeciſmus hoc non patitur. ſaltim ἐπειδὰν dediſſet. malim ἐὰν ἐπιτύχωσιν.

27) aut delendum eſt μὲν, aut addendum membrum illi reſpondens, πολλάκις δὲ καὶ ηὐξήθησαν, aut πολλάκις

δὲ

οἴεταί τις [28]), ὤνησε τὴν πόλιν, τὸ γενέσθαι τινὰς τῶν ἡγουμένων βιαίους, καὶ τούτοις ἐπεξελθεῖν ὑμᾶς. πρός μέν γε [29]) τὸ φανῆναί τινας ὄντας [30]), καὶ μὴ μόνον ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις βοηθῆσαι· καὶ νὴ Δία, ὥστε τοὺς αὖθις [31]) ὀκνηροτέρους ἐξαμαρτάνειν, συνήνεγκε τὸ δίκην ἐκείνους ὑποσχεῖν. ἄλλως δὲ τὴν πόλιν ἐπίφθονον ἐποίησε, καὶ δυσχερεστέρους ὑμᾶς δοκεῖν φύσει, καὶ ῥαδίως [32]) αἰτιᾶσθαι. B. τὸ γὰρ πολλάκις ἐγκαλεῖν, ἤδη ποτὲ [33]) ἔδοξε τοῦ συκοφαντεῖν σημεῖον, ἄλλως τε ὁπόταν περὶ ἡγεμόνων ὁ λόγος ᾖ πρὸς ἡγεμόνας. οὐ γὰρ τῷ πλέον τι [34]) πάσχειν, ἀλλὰ τῷ μὴ ἐθέλειν ἄρχεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν ὑπονοοῦσι γίγνεσθαι. πάλιν τοίνυν ἕτερον πρᾶγμα συμβὰν ὑπὲρ ὑμῶν [35]), τρόπον τινὰ ὅμοιον τούτῳ γέγονε. οἱ γὰρ Αἰγαῖοι φιλοτι-

δὲ καὶ ἰσχυρότεροι, ἢ πρόσθεν, ἐγένοντο, aut ἤδη δὲ καὶ εἰς μέγεθος καὶ ῥώμην ἐπέδωκαν.

28) poſt τις videtur οὐδ' abeſſe. inſecuta ciuitatis tempora non ſunt eiusmodi, atque facile quis e modo praedicata ſub Auguſto proſperitate colligat. neque profuit ei, vos repetundarum accuſaſſe, ſi qui fuiſſent penes vos proconſulum paulo rapaciores.

29) γε hic aequipollet τῷ γάρ.

30) poſt ὄντας videtur ὑμᾶς deeſſe. *nam pertinent hae accuſationes eo quidem, vt videamini aliis homines eſſe haud contemnendi, qui non modo veſtras, ſed alienas quoque iniurias exſequi valeatis.*

31) τοὺς αὖθις] inſequentes proconſules, qui ſucceſſerint in locum eorum, qui repetundarum condemnati fuerint. poſt ὀκνηροτέρους videtur γεγονέναι excidiſſe.

32) malim ῥαδίους. homo ῥάδιος αἰτιᾶσθαι eſt querulus, contentioſus, rixoſus.

33) ἤδη ποτὲ] ſic recte Caſaub. *nunnunquam, ſaepenumero.* ἢ δήποτε Ven. et Mor.

34) πλέον τι] ſubaudi ἢ προσῆκε.

35) ſententia poſtulat aut ὑφ' ὑμῶν, aut καθ' ὑμῶν, aut παρ' ὑμῖν.

λοτιμίαν ἀνόητον ἐπανελόμενοι πρὸς ὑμᾶς, τὸ περὶ τὰς ἀπογραφὰς ἐξαμαρτάνοντες 36), αὐτοὶ μὲν ἔπταισαν 37)· ἔτι δὲ μᾶλλον τὸν καθ' ὑμῶν φθόνον, C καὶ τοιαύτην τινὰ ἡσυχῇ διαβολὴν εἰργάσαντο πρὸς τὴν πόλιν, ὡς ἐπαχθῆ καὶ βαρεῖαν 38) ταῖς ἄλλαις. καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ πρότερον χρόνου. τὰ δὲ νῦν, οἵ τε Μαλῶται 39) διαφέρονται πρὸς ὑμᾶς, αὐτοὶ μὲν ἅπαντα ἀδικοῦντες καὶ θρασυνόμενοι· τῷ δὲ ἀσθενεῖς εἶναι, καὶ πολὺ ἥττους ἀεὶ, μᾶλλον τὴν τῶν ἀδικουμένων τάξιν ἀεὶ λαμβάνοντες. οὐ γὰρ ἃ ποιοῦσιν ἔνιοι σκοποῦσιν, ἀλλὰ τίνες ὄντες· οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας, ἢ βιαζομένους ἐθέλουσιν ἐξετάζειν πολλάκις, D ἀλλ' οὓς εἰκὸς βιάζεσθαι τῷ δύνασθαι πλέον. εἰ γοῦν ὑφ' ὑμῶν ἐπράχθη τι τοιοῦτον, οἷον ὑπ' ἐκείνων νῦν γέγονε, πορθεῖν ἂν δοκῆτε τὰς πόλεις, καὶ ἀποστάσεως ἄρχειν 40), καὶ πολέμου, καὶ στρατοπέδου δεῖν ἐφ' ὑμᾶς. οὐκοῦν δεινὰ πάσχομεν, ἐρεῖ τις, εἰ τούτοις μὲν ἐξέσται ποιεῖν, ὅ τι ἂν ἐθέλωσι, καὶ τοῦτο ἀπολαύουσι 41) τῆς ἐρημίας τῆς ἑαυτῶν· ἡμεῖς δὲ κινδυνεύσομεν, ἐὰν μόνον κινηθῶμεν. ἔστω δεινὸν καὶ ἄδικον. ἀλλ' οὐκ εἴ τι μὴ δίκαιον πέφυκε γίνε- A
σθαι,

36) videntur Aegaeenſes cenſum ciuium ſuorum in oppido ſuo inſtituiſſe, eoque ius metropoleos ſibi arrogaſſe, in fraudem Tarſi, quae metropolis erat Ciliciae, et cui adſcriptae erant Aegae. ſed cauſa cecidiſſe videntur Aegaeenſes, et mulctati fuiſſe.

37) ἔπταισαν] *impegerunt, offenderunt, lapſi ſunt.* h. e. male mulcati abierunt. Ven. et Mor. dant ἔπαισαν.

38) malim ὥστ' ἐπαχθῆ καὶ βαρεῖαν ταῖς ἄλλαις φαίνεσθαι vel φανῆναι.

39) Μαλῶται] ſemper cum duplici λ exarandum eſſe nomen oppidi, admonuit Caſaub. de οἵ τε nil, quod tamen aut cum οἵ γε mutandum eſt, aut ſignificat aliorum oppidorum nomina excidiſſe, vt Σολεῖς, vel Ἀδανεῖς.

40) ἄρχειν] ſic recte Caſaub. ἀρχὴν Ven. et Mor.

41) malim ἀπολαύουσι.

Digitized by Google

σθαι, δεῖ πρὸς τοῦτο φιλονεικοῦντας αὐτοὺς περιβάλλειν 42) ἀτόπῳ τινί, μᾶλλον δὲ προορᾶν καὶ φυλάττεσθαι. τὸ γὰρ συμβαῖνον, ὅμοιόν ἐστι τῷ περὶ τοὺς ἀθλητάς, ὅταν ἐλάττων πρὸς πολὺ μείζω μάχηται. τῷ μὲν γὰρ οὐδὲν ἔξεστι παρὰ τὸν νόμον, ἀλλὰ κἂν ἄκων ἁμάρτῃ τι, μαστιγοῦται· τὸν δὲ οὐδεὶς ὁρᾷ πάνθ', ἃ δύναται, ποιοῦντα. τοιγαροῦν κἀκεῖ σωφρονοῦντος ἀνδρός ἐστι, καὶ ταῖς ἀληθείαις
B κρείττονος, τῇ δυνάμει περιεῖναι. τὰς δὲ πλεονεξίας ταύτας, ἐὰν ὑμεῖς ἔχητε νοῦν 43), τοῖς δικαίοις περιέσεσθε, καὶ τῷ μεγέθει τῆς πόλεως τῶν φθονούντων· πρὸς ὀργὴν δὲ οὐδὲν οὐδὲ ἀγανακτοῦντες δράσετε. καὶ περὶ μὲν τούτων αὖθις, ὥσπερ, οἶμαι, καὶ προεθέμην. νῦν δὲ καὶ τὰ 44) λοιπὰ ἐπέξειμι διὰ πλείονος σκέψεως, ἧς φημὶ δεῖσθαι τὸν ἐνεστῶτα καιρόν. ἡ μέν γε τῶν Μαλωτῶν ἀπέχθεια καὶ στάσις ἧττον ὀφείλει λυπεῖν ὑμᾶς. τὸ δὲ Σολεῖς τούτους
C καὶ Ἀδανεῖς, καί τινας ἴσως ἄλλους ὁμοίως ἔχειν, καὶ μηδὲν ἐπιεικέστερον, ἀλλὰ καὶ βαρύνεσθαι, καὶ βλασφημεῖν, καὶ μᾶλλον ἑτέρων ὑπακούειν 45) ἐθέλειν· ὑποψίαν ποιεῖ, τοῦ μηδὲ τοὺς Αἰγαίους τάχα, μηδὲ τοὺς Μαλώτας, παντάπασιν ἀδίκως ἄχθεσθαι· μηδὲ τοὺς μὲν φθόνῳ, τοὺς δὲ πλεονεκτεῖν βουλομένους, ἠλλοτριῶσθαι 46) πρὸς ὑμᾶς· ἀλλ' ἴσως εἶναί τι τοιοῦτον 47) περὶ τὴν πόλιν, καὶ ὑβρί-

42) περιβάλλειν] ſic recte Ven. et Caſaub. περιβάλλει Mor.

43) malim ταύτας ἐᾶν. καὶ ὑμεῖς ἐὰν ἔχητε νοῦν.

44) poſt καὶ τὰ addit Mor. ἃ, quod recte abeſt a Veneta.

45) varias poſſis rationes emendandi h. l. comminiſci; aut ἧττον ἑτέρων — aut μᾶλλον ἑτέρων οὐχ ὑπακούειν ἐθ. aut μᾶλλον ἑτέρων ἀκούειν — *magis aliis parere, quam vobis.* aut, quod idem eſt, μᾶλλον ἑτέροις ὑπακούειν.

46) ἠλλοτριῶσθαι] Ven. et Mor. dant ἢ ἀλλοτριῶσθαι.

47) τι τοιοῦτον] ſic recte Caſaub. τὸ τοιοῦτον Ven. et Mor.

ζειν πως [48]), καὶ ἐνοχλεῖν τοὺς ἐλάττονας. ταῦτα
γὰρ ἐστὶ μὲν οὐκ ἀληθῆ, ταῦτα δ' ὑμᾶς [49]), ὡς ἀλη- D
θῆ, βλάψειε. φέρε δὴ, καὶ πρὸς [50]) τὸν στρατηγὸν
ὑμῖν ὡς ἔχει, λογίσασθε. πρότερον μὲν ὑποψία [51])
μόνον ὑπῆρχεν, ὡς οὐχ ἡδέως ὑμῶν διακειμένων, ἀλλ'
ὅμως ἐκεῖνός τε ἐπολιτεύετο [52]) πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑ-
μεῖς πρὸς ἐκεῖνον, καὶ φανερὸν οὐδὲν [53]) ἦν· ἄρτι δὲ
ὑμεῖς τε [54]) τῷ [55]) δοκεῖν ἐλαττοῦσθαι παροξυνθέντες
εἴπατέ τι· κἀκεῖνος προήχθη [56]) καὶ γράψαι πρὸς
ὀργὴν, καὶ ποιῆσαι τοῦθ', ὅπερ μὴ πρότερον [57]). ἀλλ'
ἄγε, νὴ Δία, τά τε πόλεως αὐτῆς, καὶ τὰ πρὸς
ἀλλήλους ὑμῖν, ὡς δεῖ, πρόεισιν· οὐχ ὡς πρώην χω A
ρὶς ἦν ὁ δῆμος, καὶ χωρὶς ἡ βουλή· καὶ νῦν ἔτι καθ'
αὑτοὺς οἱ γέροντες [58]), ἰδίᾳ [59]) τὸ συμφέρον,
ἑκά-

48) f. ἀδικεῖν καὶ ὑβρίζειν πάντας.
49) f. τάχα δ' ὑμᾶς.
50) malim καὶ τὰ πρὸς.
51) ὑποψία] ſic recte Ven. ὑποψίᾳ Mor.
52) ἐπολιτεύετο] *ſimulabat amicitiam, diſſimulabat odium erga vos, more curialium vos tractabat, ciuiliter, humaniter, iris tectis et in tempus reſeruatis.*
53) οὐδὲν] ſcil. κακὸν, vel ἀπεχθές.
54) τε] γε Ven. et Mor.
55) τῷ] ſic recte Caſaub. et Anglus. τὸ Ven. et Mor.
56) προήχθη] ſic recte Ven. Caſaub. et Anglus. προσήχθη Mor.
57) locum ſic conſtituo: ὅπερ μὴ πρότερον. ἀλλ' ἄγε, νὴ Δία, τά τε πόλεως αὐτῆς, καὶ τὰ πρὸς ἀλλήλους — *ſed age, per Iouem,* (eſt haec obiectio) *et res ciuitatis ipſius publicae, et priuatae cuiusque cum reliquis ciuibus mutuae procedunt, vt par eſt.* Reſpondet: οὐχ ὁρᾶτε, ὡς πρώην — *non videtis, quomodo nuper.* Caſaub. vult νὴ Δία, ἀλλά γε τὰ τῆς πόλ. ὑμῖν αὐτῆς — et Ven. et Mor. dant: νὴ Δία ἀλλά γε, νὴ Δία, διὰ τῆς πόλ. ὑμῖν αὐτῆς —
58) γέροντες] ſubaudi *εἰσίν.*
59) ἰδίᾳ] ſic Anglus et Valeſius Emendat. p. 65. διὰ Ven. et Mor.

Digitized by Google

ἑκάστῳ 60) δηλονότι, σκοπούντων· ὥσπερ εἰ 61) κατα-
πλεόντων, ἰδίᾳ μὲν οἱ ναῦται τὸ συμφέρον αὑτοῖς
ζητοῖεν, ἰδίᾳ δὲ ὁ κυβερνήτης, ἰδίᾳ δὲ ὁ ναύκληρος.
καὶ γὰρ εἰ πολλάκις ταῦτα λέγεται, ἀλλ᾽ οὖν 62)
προσήκει μὴ διὰ τοῦτο παραπέμπειν. οὐ γὰρ τὸ
πρώτως ῥηθέν, οὐδ᾽ ὃ μὴ πρότερόν τις ἤκουσε, δεῖ
B προθύμως ἀποδέχεσθαι· τὸ δὲ οἰκεῖον τῷ πράγμα-
τι, καὶ τὸ χρείαν τινὰ ἔχον. νὴ Δία 63), ἀλλὰ
νῦν ὡμολογήκαμεν καὶ κοινῇ βουλευόμεθα. καὶ τίς
ἂν ἀσφαλῆ καὶ βέβαιον ἡγήσαιτο τὴν τοιαύτην ὁ-
μόνοιαν, τὴν ὑπ᾽ ὀργῆς μὲν γενομένην, τριῶν δὲ οὖ-
σαν, ἢ τεττάρων ἡμερῶν; οὐδὲ γὰρ ὑγιαίνειν ἀσφα-
λῶς εἴποι τις, τὸν πρὸ μικροῦ πυρέττοντα. μὴ τοί-
νυν μηδὲ ὑμεῖς αὐτοὺς ὁμονοεῖν λέγετε, πρὶν ἂν ὑμῖν
μάλιστα μὲν πολλαπλάσιος διέλθῃ χρόνος 64)· εἰ δ᾽
C οὖν τοσοῦτον, ὅσον μὴ 65) διαφέρεσθαι, μηδὲ ἐπ᾽

C 5 αὐτὸ

60) aut ἑκάστων — σκοπούντων leg. eſt, aut ἕκαστοι — σκοποῦντες.

61) ὥσπερ εἰ non damno, melius tamen ſit ὥσπερ ἂν εἰ.

62) aut leg. eſt ἀλλ᾽ οὐ προσήκει διὰ τοῦτο, aut ἀλλ᾽ οὖν προσήκει (ſcil. λέγεσθαι) μὴ δεῖ διὰ τοῦτο π.

63) νὴ Δία] obiectio, quae verbis καὶ τίς ἂν — refutatur.

64) πολλαπλάσιος χρόνος] per ſe poteſt eſſe *tempus perlongum*, ſine reſpectu eius temporis, cuius hoc eſt multuplum. poteſt tamen etiam reſpici ad certum tempus, vt hic, tempus multuplum eius temporis, quod adhuc peregiſtis in diſcordia.

65) ὅσον μὴ — ἔχετε ὁρμὴν] videtur hic locus non mutilatus, quod olim exiſtimabam, ſed leuicula mutatione ſic ſanandus eſſe, ad hunc modum: ὅσον δὴ [aut ἤδη, aut νῦν] διεφέρεσθε (in imperf.) μηδὲ ταὐτό ποτ᾽ ἐφθέγξασθε, τὴν αὐτὴν ἔχετε ὁρμήν, καὶ δὴ — *ſin autem, ſaltim tanto temporis ſpatio, quanto adhucdum diſcordes fuiſtis, et diſcrepantes, habeatis ſenſum eundem et ſtudium idem; tunc vobis licebit exiſtimare, morbum e ciuitate exterminatum eſſe.* cohaeret inter ſe εἰ δὲ et ἔχετε ὁρμήν. Caſaub. vult τοσοῦτος, ἐν ὅσῳ μὴ διαφ. μηδὲν ἔτι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ φθέγξεσθε, καὶ τὴν αὐτὴν ἕξετε ὁρμήν.

αὐτό ποτε φθέγξασθαι, καὶ τὴν αὐτὴν ἔχετε ὁρμήν· καὶ δὴ 66) νομίζετε ἐξηρῆσθαι τὸ νόσημα τῆς πόλεως. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀναρμόστοις ὀργάνοις ἐνίοτε οἱ φθόγγοι συνεφώνησαν πρὸς ὀλίγον, εἶτα εὐθὺς ἀπᾴδουσιν. ὥσπερ οὖν τὸ μὲν τρῶσαί τι καὶ διελεῖν ταχὺ γίνεται, καὶ πάνυ ῥᾳδίως· τὸ δὲ συμφῦσαι καὶ συναγαγεῖν χρόνου δεῖται, καὶ προσοχῆς· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν πόλεων ἔχει. τὸ μὲν διενεχθῆναι καὶ D στασιάσαι πρόχειρον, καὶ διὰ μικρὰ 67) συμβαίνει πολλάκις· τὸ δὲ καταστῆναι καὶ τὴν προσήκουσαν λαβεῖν διάθεσιν, καὶ πίστιν, μὰ Δί', οὐκ ἔστιν εἰπόντας, οὐδὲ δόξαντας, μετανοεῖν, εὐθὺς ἔχειν. ἴσως μὲν γὰρ οὐ παρὰ μόνοις 68) ὑμῖν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασι, μεγάλης τινὸς τοῦτο δεῖται θεραπείας, μᾶλλον δὲ εὐχῆς. οὐ γάρ ἐστιν ἄλλως, ἢ τῶν κινούντων κακῶν καὶ ταρασσόντων ἀπολυθέντας, φόνου 69), πλεονεξίας, φιλονεικίας, τοῦ ζη- A τεῖν 70) ἕκαστον αὔξειν ἑαυτὸν, καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον ἐάσαντας 71), συμπνεῦσαί ποτε ἰσχυρῶς, καὶ ταὐτὰ 72) προελέσθαι. ὡς, παρ' οἷς ἂν ἰσχύῃ ταῦτα 73), καὶ τοιαῦθ' ἕτερα, τούτους ἀνάγκη τὸν ἀεὶ χρόνον ἐπισφαλεῖς εἶναι, καὶ διὰ μικρὰ συμπίπτειν, καὶ θορυβεῖσθαι· καθάπερ

ἐν

66) καὶ δὴ idem eſt atque τότε δὴ, vel τότ' ἤδη. *tunc tandem*, vel *tunc demum*.

67) μικρὰ] ſic recte Caſaub. μικρᾶ; Ven. et Mor.

68) οὐ παρὰ μόνοις] ſic recte Caſaub. pro monſtroſo συνταραττομένοις Ven. et Mor.

69) imo vero φθόνου. *inuidia*.

70) τοῦ ζητεῖν] Ven. et Mor. dant τῷ ζητεῖν.

71) ἐάσαντας ſerues, an ἐάσαντα legas, nil refert; ſed antiquam lectionem ſeruari tutius eſt.

72) ταὐτὰ] ſic recte Anglus. ταῦτα Ven. et Mor.

73) ταῦτα] *inuidia, cupiditas, ſtudium priuati commodi, neglectus publici.*

Digitized by Google

ἐν θαλάττῃ πνευμάτων ἐναντίως 74) ἰσχυόντων,
ἐπεί τοι μηδὲ τὴν βουλὴν αὐτὴν ἡγεῖσθ' 75) ὁμονοεῖν,
B μηδ' ὑμᾶς τὸν δῆμον. εἰ γοῦν τις ἐπεξίοι πάντας,
δοκεῖ μοι μηδ' ἂν δύο ἄνδρας ἔχειν 76) ἐν τῇ πόλει
τὸ αὐτὸ φρονοῦντας· ἀλλ' ὥσπερ ἔνια τῶν ἀνιάτων
καὶ χαλεπῶν νοσημάτων, ἃ δι' ὅλων εἴωθεν ἔρχε-
σθαι τῶν σωμάτων, καὶ οὐθέν ἐστι μέρος, εἰς ὃ μὴ
κάτεισιν· οὕτως ἡ τραχύτης αὕτη, καὶ τὸ μικρὸν 77)
δεῖν ἅπαντας ἀλλήλων ἀπεστράφθαι, διαπεφοίτηκε
τῆς πόλεως. ἵνα γὰρ τὴν βουλὴν ἀφῶ, καὶ τὸν δῆ-
μόν τε καὶ τοὺς νέους καὶ τοὺς γέροντας, ἐστὶ πλῆθος
C οὐκ ὀλίγον, ὥσπερ ἔξωθεν τῆς πολιτείας· τούτους δὲ
εἰώθασιν ἔνιοι Λιμουργοὺς καλεῖν· καὶ ποτὲ μὲν
βαρύνονται, καὶ φασὶν ὄχλον εἶναι περιττόν, καὶ
τοῦ θορύβου καὶ τῆς ἀταξίας αἴτιον· ποτὲ δὲ μέρος
ἡγοῦνται τῆς πόλεως, καὶ πάλιν ἀξιοῦσιν 78). οὓς εἰ
μὲν οἴεσθε βλάπτειν ὑμᾶς, καὶ στάσεως ἄρχειν,
καὶ ταραχῆς, ὅλως ἐχρῆν ἀπελάσαι, καὶ μὴ πα-
ραδέχεσθαι ταῖς ἐκκλησίαις. εἰ δὲ τρόπον τινὰ πο-
D λίτας εἶναι, τῷ μὴ 79) μόνον οἰκεῖν, ἀλλὰ καὶ γε-
γονέ-

74) malim ἐναντίων.

75) ἡγεῖσθ'] videtur a veſtigiis literarum abeſſe ἡγεῖσθαι et hoc ab ἀνάγκη p. 42, pen. repetendum. ſed obſtat ἐπείτοι. ergone leg. μηδὲ τὴν βουλὴν αὐτὴν ἀνάγκη ἡγεῖσθαι ὁμονοεῖν. *ſiquidem neceſſe eſt exiſtimare, neque ſenatum ipſum ſecum conſentire, neque populum inter ſe.* aut alias leg. erit ἡγοῦμαι. *arbitror.*

76) ſententia poſtulat aut εὑρεῖν, aut εὑρήσειν, aut ἐπιδεῖξαι ἔχειν *poſſe demonſtrare.*

77) imo vero μικροῦ. *paene, propemodum.*

78) leg. videtur καὶ πολλοῦ ἀξιοῦσιν, *magni faciunt*, aut potius καὶ πόλιν νομίζεσθαι ἀξιοῦσιν, *pro ciuitate, parte ciuitatis, haberi volunt, et aequum cenſent.* aut denique καὶ πάλιν τῶν αὐτῶν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσιν. *eadem ſecum iura ipſis deferunt.*

79) πολίτας εἶναι, τῷ μὴ] ſic recte interpres. *et quodammodo ciues eſſe, propterea quod non ſolum* — Ven. et Mor. dant πολιτείας εἶναι, τό.

γονέναι τοὺς πλείους ἐνθάδε, καὶ μηδεμίαν ἄλλην ἐπίστασθαι πόλιν, οὐδὲ ἀτιμάζειν δήπου προσήκειν [80]), οὐδὲ ἀποῤῥηγνύειν αὐτῶν. νυνὶ δὲ ἐξ ἀνάγκης ἀφεστᾶσι [81]) τὴν γνώμην τοῦ κοινοῦ συμφέροντος [82]), ὀνειδιζόμενοι, καὶ δοκοῦντες ἀλλότριοι. τούτου δὲ οὐθέν ἐστι βλαβερώτερον ταῖς πόλεσιν, οὐδὲ ὃ μᾶλλον στάσιν ἐγείρει καὶ διαφθοράν. ὥσπερ ἐπὶ τῶν σωμάτων ὁ προσγενόμενος ὄγκος, ἂν μὲν οἰκεῖος ᾖ τῷ λοιπῷ σώματι καὶ συμφυὴς, εὐεξίαν ποιεῖ καὶ μέγεθος· εἰ δὲ μὴ, νόσου καὶ διαφθορᾶς αἴτιος γίνεται. A τί οὖν σὺ κελεύεις ἡμᾶς; τοὺς ἅπαντας ἀναγράψαι πολίτας; ναί φημι, καὶ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦν [83]), ἀλλὰ μηδὲ [84]) ὀνειδίζειν, μηδὲ ἀποῤῥίπτειν, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν, ὥσπερ εἰσὶ, νομίζειν. οὐ μὲν γὰρ, ἄν τις καταβάλῃ πεντακοσίας δραχμὰς, δύναται φιλεῖν ὑμᾶς, καὶ τῆς πόλεως εὐθὺς ἄξιος γεγονέναι· εἰ δέ τις ἢ πένης ὢν, ἢ πολιτογραφοῦντός τινος [85]), οὐ μετείληφε τοῦ ὀνόματος· οὐ μόνον αὐτὸς παρ' ὑμῖν γέγονεν [86]), ἀλλὰ καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν προγόνων [87]), οὐχ οἷός ἐστιν ἀγαπᾷν τὴν πόλιν, οὐδ' B ἡγεῖσθαι πατρίδα. καὶ δεινὸν μὲν εἴ τις ἐργάζεται, χείρων ἐστὶν ἑτέρου. καὶ δεῖ τοῦτο προφέρειν αὐ-

τῷ

80) lege προσῆκεν, ob praemiſſum ἐχρῆν. Caſ. vult προσήκει.

81) aut ἀφεστᾶσι τῇ γνώμῃ, *animis abhorrent*, aut ἀφιστᾶσι τὴν γνώμην, *ſeiungunt animos*.

82) τοῦ κοινοῦ συμφέροντος poteſt ferri, vt τὸ κοινὸν ἀγαθὸν dicitur, et τὸ κοινὸν καλόν. malim tamen τοῦ κοινῇ συμφ.

83) ἀξιοῦν] ſic recte Caſaub. αἰτίους Ven. et Mor.

84) malim μὴ ſimplex.

85) πολιτογραφοῦντός τινος] quia hic vel ille cenſum ageret, et ciues, quos vellet, in albo ciuium conſignaret, alios, quibus eſſet infeſtior, inferre recuſaret.

86) imo vero γεγονώς.

87) πατρὸς — et τῶν προγόνων] ſubaudi παρ' ὑμῖν γεγονότων.

τῷ καὶ λοιδορεῖσθαι, βαφεὺς δὲ [88]), ἢ σκυτοτόμος, ἢ τέκτων, ἐὰν οὐδὲν προσήκῃ αὐτὰ, ὀνειδίζειν. καθόλου δὲ οὐ τοῦτο [89]) μάλιϛα τῶν ἐν τῇ πόλει βουλόμενος εἰπεῖν, οὐδὲ, οἷόν ἐϛι, δεῖξαι, προῆλθον ἴσως· ἀλλ' ἐκεῖνο σαφὲς ὑμῖν ποιῶν [90]), ὅπως διάκεισθε C πρὸς ἀλλήλους. καὶ, νὴ Δία, πιϛεύειν ὑμᾶς ἄξιον [91]) τῇ παρούσῃ καταϛάσει, καὶ κατ' ἀλήθειαν; οἴεσθαι [92]) εὖ συμπεπνευκέναι· οἰκίαν γὰρ ἔγωγε καὶ ναῦν, καὶ τἆλλα, οὕτως ἀξιῶ δοκιμάζειν, οὐ τὸ παρὸν [93]) σκοποῦντας, εἰς σκέπει [94]) νῦν, κἂν μὴ δέχεται [95]) τὴν θάλατταν· ἀλλὰ καθόλου πῶς παρεσκεύασαι, καὶ πέπηγεν· ἢ [96]) μηδέν ἐϛι διεϛηκὸς, μηδὲ σαθρόν. καὶ μὴν ὅ γε ἔφην τὸ πρότερον αὐξῆσαι τὴν πόλιν, τοῦτο οὐχ ὁρῶ νῦν ὑμῖν ὑπάρχον· τὸ ἐξαίρετον εὐεργεσίαν καὶ χάριν καταθέσθαι τῷ D κρατοῦντι, δηλονότι τῷ [97]) μὴ δεηθῆναι μηδενὸς αὐτὸν

88) βαφεὺς δὲ] bene habet hoc δέ. *tinctor vero? ſutor vero? faber ſero?* ſcil. audebitne haec ſibi arrogare? tantos ſpiritus ſumere? Materialiter haec ſunt accipienda pro ipſis verbis conuiciantium. ſimiles loci bene multi apud Demoſthenem occurrunt. Caetera h. l. bene habent. Caſaubonus vult ἐὰν ᾖ, οὐδὲν προσήκει ταῦτα ὀνειδ.

89) οὐ τοῦτο] ſic recte Caſaub. poſſit quoque οὐδὲ ſuffici. Ven. et Mor. omittunt οὐ.

90) aut ποιεῖν leg. vt referatur ad βουλόμενος, aut ποιήσων.

91) malim καὶ νὴ δία ὅτι πιϛεύειν ὑμᾶς οὐκ ἄξιον — *non oportere vos credere.*

92) οἴεσθαι] ſic recte Caſaub. οἴεσθε Ven. et Mor.

93) τὸ παρὸν] ſic recte Caſaub. quod praefero meae coniecturae μόνον, quam olim propoſui. Hanc enim ſi admittas, paulo poſt non ἀλλὰ καθόλου, ſed ἀλλὰ καὶ καθόλου ſit leg.

94) σκέπει] ſic recte Caſaub. σκέπη Ven. σκέπην Mor.

95) δέχεται] ſic rurſus Caſaub. δέχεσθαι Ven. et Mor.

96) ἢ] malim εἰ.

97) τῷ] ſic recte Caſaub. id eſt διὰ τὸ. Ven. et Mor. dant τό.

Digitized by Google

τὸν τοιοῦτον. πλὴν ὅτι γε [98]), εἰ μηδὲν τῶν ἄλλων ἔχετε πλεῖον, αὐτόν· ὥστε, ὧν παρ' ἐκείνου τότε πρὸς [99]) δι' εὔνοιαν καὶ φιλίαν ἐτύχετε, ταῦτα ὀφείλετε φυλάττειν τὸν λοιπὸν χρόνον, δι' εὐταξίαν [100]), καὶ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν διδόναι καθ' αὑτῶν. καὶ μηδείς με νομίζῃ ταῦτα λέγειν, ἁπλῶς [1]) ἁπάντων ἀνέχεσθαι παραινοῦντα ὑμῖν, καὶ πάντα πάσχειν· ἀλλ' ὅπως ἔμπειροι τῶν καθ' αὑτοὺς ὄντες, καὶ νῦν ἄμεινον βουλεύεσθε. καὶ τὸ λοιπὸν, οὕτως ἀπαιτεῖτε τὸν παρόντα, μηδὲ ῥᾳδίως ὑμῖν, μηδ' ὁ ἐπέλθῃ [2]), μηδὲν εἰδὼς, εἰσηγείσθω· πάντα δὲ εἰδότας

καὶ

98) πλὴν ὅτι γε] *verumtamen.* aut nihil per ſe ſignificat ὅτι h. l. aut, ſi quid, repeti debet tacite δῆλον. *at hoc tamen certe paret, vos oportere conſeruare — etiamſi nulla alia re aliis praeſtetis.*

99) In Veneta πρὸς non reperio, quod ſi omittitur, poterit locus ita concinnari: ἀλλ' ὅμως γε, ὧν παρ' ἐκείνου τότε δι' εὔνοιαν — ſin autem πρὸς ſeruatur, poſſint ita verba traiecta in ordinem redigi: πλεῖον, ὧν γε παρ' ἐκείνου τότε δι' εὔνοιαν πρὸς αὐτὸν καὶ φιλίαν ἐτ.

100) imo vero δι' εὐταξίας.

1) ἁπλῶς cohaeret cum ἁπάντων. *nemo me haec dicere exiſtimet, quaſi hortantem vos, ut omnia omnino tolereti s.*

2) μηδ' ὁ ἐπέλθῃ] Ven. dat μηδ' ὃς ἂν ἀπέλθῃ. incidimus in locum ſalebroſum, quem quomodo repurgare inſtituerit Caſaubonus, licet apud ipſum videre. nos autem age alia experiamur via. Primum ὅπως verſ. 8. non pro *quo*, ſed pro *quemadmodum*, accipio. v. 9. βουλεύεσθε, in indicatiuo, ſeruo, et ἀπαιτεῖτε, et μηδὲ, et εἰδὼς et εἰσηγείσθω. haec omnia ſeruata velim. caetera videri queat Dio ſic dediſſe, quamquam multum abſum ab affirmando, eum ſic reliquiſſe. ecquis enim in re tam ancipiti fieri velit auctor idoneus. ἀλλ', ὅπως ἐμπ. τῶν καθ' αὑτοὺς καὶ νῦν ἄμ. βουλεύεσθε, καὶ τὸ λοιπὸν, (ſcil. βουλεύσεσθε) *ſed, quemadmodum vos, ſi eſtis rerum veſtrarum periti, et iam nunc melius iis conſulitis, et in poſterum quoque conſuletis,* οὕτως ἀπαιτεῖτε καὶ τὸν παριόντα. *ita quoque poſcite eum, qui ad vos prodire*

et

καὶ περὶ πάντων ἐσκεμμένον. καὶ γὰρ ἰατρὸν, ὅστις ἐξήτακεν ἀκριβῶς τὰ τοῦ κάμνοντος, ὡς μηδὲν αὐτὸν λανθάνειν, τοῦτον εἰκὸς ἄριστα θεραπεύειν. ὅτι μὲν οὖν δεῖται τὰ παρόντα προσοχῆς, καὶ βελτίονος συμβούλου, οὐ τῶν ἀπὸ τῆς τύχης, καὶ δι' ἀργύριον, ἢ διὰ γένος παριόντων, ἐνθένδε ὁρᾶτέ πως. ὅταν γὰρ μήτε αὐτοὶ βεβαίως ὁμονοῆτε, μήδ' αἱ πλείους τῶν πέριξ πόλεων οἰκείως ὑμῖν ἔχωσιν· ἀλλ' οἱ μὲν φθονῶσιν, ἐκ πολλοῦ ἀντιφιλοτιμούμενοι πρὸς ὑμᾶς, οἱ δὲ ἀπεχθάνωνται, διὰ τὸ ὑπὲρ τῆς χώρας ἀμφισβητεῖν· οἱ δὲ, οὐκ οἶδ' ὅπως γε, ἐνοχλεῖσθαι λέγωσιν· ὁ δὲ στρατηγὸς οἴεται 3) μὲν τὰ βελτίω φρονεῖν περὶ αὐτοὺς 4) ὑμᾶς, ἠναγκασμένοι δὲ ἐστὲ προσκροῦσαι, καὶ πρότερον ἀλλήλοις· ἔτι δὲ ἐπίφθονοι 5) τῷ τε μεγέθει τῆς πόλεως νομίζεσθε, καὶ τῷ πολλὰ

et vobiscum agere velit; peritum puta rerum veſtrarum, μηδὲ ῥᾳδίως ὑμῖν μηδεὶς ὅσα ἂν ἐπέλθῃ (ſcil. αὐτῷ, aut ὑμῖν) μηδὲν εἰδὼς εἰσηγείσθω. *neque facile quisquam vobis, quaecunque in mentem venerint, ſine vlla rerum veſtrarum commodorumque veſtrorum ſcientia, ſuadeto,* πάντα δὲ εἰδότα καὶ ἐσκεμμένον ἀπαιτεῖτε. *ſed eum poſcite oratorem, qui omnia veſtra praeſentia et futura bene teneat, et diligenter penſitauerit.*

3) malim οἴηται, quia plures ſubiunctiui praeceſſerunt, et ſequitur νομίζησθε. pari de cauſa putem ἐστὲ paulo poſt cum ἦτε eſſe permutandum.

4) Caſaubonus malit περὶ αὐτοῦ, quo ſententia exſiſteret haec: *vos optime de ſe* (praetore) *ſentire.* ſed loci ratio prodit hanc eſſe ſententiam: *cum praetor videri velit, et prae ſe ferat, ſe bene erga vos eſſe animatum.* quare malim πρὸς αὐτοὺς ὑμᾶς.

5) Ven. dat ἐπίφθονον, quod verum videtur. vnde colligo ſic eſſe leg. ἔτι δὲ ἐπίφθονον ᾖ, τὸ τῷ μεγέθει τῆς πόλεως νομίζεσθαι καὶ τὰ πολλὰ τῶν πρὶν [vel τότε] ὄντων ἀπολαβεῖν δυνήσεσθαι. *et inuidioſum cum ſit, videri, per amplitudinem ciuitatis poſſe aliquando vetuſtorum iurium pleraque recuperare.* Caſaub. vult τῷ πολλὰ τῶν ἀπολωλότων ἀπολαβεῖν δυνήσασθαι.

G.p.375.fin.

λαὶ τῶν ὄντων ἀπολαβεῖν δυνήσεσθε· πῶς οὐχὶ διὰ ταῦτα ἐπιμελοῦς καὶ περιεσκεμμένης γνώμης δεῖσθε; τί οὖν; οὐχ ἱκανοὶ ταῦτα οἱ πολῖται συνιδεῖν καὶ παραινέσαι; πόθεν; εἰ γὰρ ἦσαν ἱκανοὶ τὸ δέον εὑρίσκειν ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ προεστῶτες, καὶ πολιτευόμενοι, πάντες ἂν ἀεὶ καλῶς ἀπήλλαττον, καὶ ἀπαθεῖς ἦσαν κακῶν, εἰ μή τις αὐτόματος ἄλλως ἐπέλθοι D τισὶ συμφορά. ἀλλ', οἶμαι, καὶ πάλαι καὶ νῦν, πλείονα εὕροι τις ἂν συμβεβηκότα δεινὰ ταῖς πόλεσι, δι' ἄγνοιαν τοῦ συμφέροντος· καὶ τὰ τῶν προεστώτων ἁμαρτήματα χείρω τῶν ἐκ τοῦ δαιμονίου καὶ παρὰ τῆς τύχης. οἱ μὲν γὰρ οὐδὲν δυνάμενοι τῶν δεόντων ἰδεῖν, οὐδ' ἐπιμεληθέντες αὐτῶν πρότερον, μηδὲ κώμην ὄντες ἱκανοὶ διοικῆσαι κατὰ τρόπον· ἄλλως δὲ ὑπὸ χρημάτων ἢ γένους συνιστάμενοι, προσ- A έρχονται τῷ πολιτεύεσθαι. τινὲς δὲ ταύτην ἐπιμέλειαν εἶναι νομίζοντες, ἂν χρήματα συμφορῶσι, καὶ ταῦτα τῶν πολλῶν [6]). ὅπως δὴ θᾶττον συνείρωσι, μηδενὸς τἄλλα ἀμείνους ὄντες. τὸ δὲ μέγιστον, διὰ μὲν τὸ βέλτιστον καὶ τῆς πατρίδος αὐτῆς ἕνεκεν, οὔ [7]) λοιπὸν δὲ διὰ δόξας καὶ τιμὰς, καὶ τὸ δύνασθαι πλέον ἑτέρου, καὶ στεφάνους, καὶ προεδρίας καὶ πορφύρας διώκοντες· πρὸς ταῦτα ἀποβλέπον- B τες, καὶ τούτων ἐξηρτημένοι, τοιαῦτα πράττουσι καὶ λέγουσιν, ἐξ ὧν αὐτοί τινες εἶναι δόξωσι. τοιγαροῦν ἐστεφανωμένους πολλοὺς ἰδεῖν ἐστι καθ' ἑκάστην πόλιν, καὶ θύοντας ἐν κοινῷ, καὶ προϊόντας ἐν πορφύρᾳ· γενναῖον δὲ καὶ φρόνιμον ἄνδρα, καὶ κηδεμόνα ὄντως

τῆς

6) τῶν πολλῶν videtur aut ante, aut poſt μηδενὸς collocandum eſſe, vt ſit ſententia haec: *vt opes corrugent, et coacervent, et quacunque ratione, quam citiſſime, veluti conflent*, (filo conferant, et, vt Latini dicunt, corrotundent) *quamuis caeteroquin nulli plebeio praeſtent.* Caſaub. coni. τὴν ἀρίστην ἐπιμέλειαν — τῶν πολιτῶν.

7) οὐ] ſcil. παριόντες, vel τοιαῦτα λέγουσι καὶ πράττουσι.

Digitized by Google

τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, καὶ φρονοῦντα, καὶ λέγοντα ἀληθῆ [8]), καὶ δι' ὃν ἄμεινον οἰκεῖται, καὶ μετέσχηκεν ἀγαθοῦ τινος ἡ πειθομένη πόλις, σπάνιον εὑρεῖν. καὶ τοῦτο ἀναγκαῖον [9]) τρόπον τινὰ συμβαίνει. ὅταν γὰρ οἴωνται τοὺς μέλλοντας [10]), ἢ τοὺς λελειτουργηκότας ἑαυτοῖς δεῖν συμβουλεύειν, κἂν ᾖ τις γυμνασίαρχος, ἢ δημιουργός [11]) τις· καὶ τῷ τοιούτῳ μόνῳ λέγειν ἐπιτρέπωσιν, ἢ, νὴ Δία, τοῖς καλουμένοις ῥήτορσιν· ὅμοιόν ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἰ τοὺς κήρυκας ἐκάλουν μόνους, ἢ τοὺς κιθαρῳδούς, ἢ τοὺς τραπεζίτας. τοιγαροῦν ἄνθρωποι χαίρουσι [12]), καὶ ἀνόητοι καὶ δοξοκόποι, καὶ πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ πλήθους θόρυβον κεχηνότες, οὐδὲν ἀπὸ γνώμης ἀσφαλοῦς συνθέντες [12b]) λέγουσιν· ἀλλ' ὥσπερ ἐν σκότει βαδίζοντες, κατὰ τὸν κρότον ἀεὶ καὶ τὴν βοὴν φέρονται. καίτοι κυβερνήταις, εἴ τις λέγοι αὐτοῖς, ὥστε [13]) ζητεῖν ἐξ ἅπαντος ἀρέσκειν τοῖς ἐπιβάταις, καὶ κροτουμένοις ὑπ' αὐτῶν, ὅπως ἂν ἐκεῖνοι θέλωσιν, οὕτως κυβερνᾶν, οὐ μεγάλου τινὸς αὐτοῖς δεήσει χειμῶνος, ὥστε ἀνατρέψαι. πολλάκις γοῦν ἄγροικος ἄνθρωπος ναυτιῶν, ἢ γύναιον, ἐὰν ἴδῃ πέτρας, γῆν ἑωρακέναι δοκεῖ καὶ λιμένας [14]), καὶ δεῖται προσχεῖν.

8) f. λέγοντα τἀληθῆ.

9) aut ἀνάγκη *neceſſario quodammodo* συμβαίνει, aut ἀναγκαῖον — συμβαίνειν *neceſſe quodammodo eſt euenire.*

10) forte ſic ordinanda ſunt verba: οἴωνται τοὺς λελειτουργηκότας ἢ τοὺς μέλλοντας (ſcil. λειτουργεῖν)

11) δημιουργὸς eſt idem qui δήμαρχος. crebro nomen hoc iſto ſignificatu apud Polybium et Liuium, ne alias commemorem, occurrit. v. Heſych.

12) χαίρουσι] Caſaub. vult παρίασι. haud placet. malim χαῦνοι. *inanes, ieiuni, vani, inepti.*

12 b) Caſaub. vult συνέντες.

13) αὐτοῖς ὥστε verba ſunt inutilia et amputanda. videntur aliunde, loco ſuo emota, huc irrupiſſe.

14) malim in ſing. λιμένα.

σχεῖν. ἐγὼ δὲ τὸν σύμβουλον τὸν ἀγαθὸν, καὶ τὸν ἄξιον προεστάναι πόλεως φημὶ δεῖν, πρὸς ἅπαντα μὲν ἁπλῶς παρεσκευάσθαι τὰ δοκοῦντα δυσχερῆ· μάλιστα δὲ πρὸς τὰς λοιδορίας, καὶ τὴν τοῦ πλήθους ὀργήν· καὶ ταῖς ἄκραις ὅμοιον εἶναι ταῖς ποιούσαις τοὺς λιμένας, αἵτινες ἅπασαν ἐκδέχονται τὴν βίαν τῆς θαλάττης, τὸ δὲ ἐντὸς ἀκίνητον καὶ γαληνὸν φυλάττουσι· κἀκεῖνον δὲ ἐκκεῖσθαι τῷ δήμῳ, κἂν B ὀργισθῆναί ποτε θέλῃ, κἂν κακῶς εἰπεῖν, κἂν ὁτιοῦν ποιῆσαι· πάσχειν δὲ μηδὲν ὑπὸ τῶν τοιούτων θορύβων, μήτε ἂν ἐπαινῆται, διὰ τοῦτο ἐπαίρεσθαι, μήτε ἂν ὑβρίζεσθαι δοκεῖ [15]), ταπεινοῦσθαι. τὸ μέντοι γε παρ' ὑμῖν γιγνόμενον, οὐ τοιοῦτόν [16]) ἐστιν, οὐδὲ ἴσως ἐγὼ πυνθάνομαι [17]) τῶν πολιτευομένων τοῦτο ἔχειν [18]) προκείμενον, οὐδ' ἐστὶν [19]) ἔτι τῶν κοινῶν· ἀλλ' οἱ μὲν ὅλως ἀφεστᾶσιν [20]), οἱ δ' ἐκ παρέργου προσίασιν, ἁπτόμενοι μόνον [21]) τοῦ πράγματος· ὥσπερ οἱ σπονδῆς θιγγάνοντες, οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι λέγοντες, ἀναθεῖναι αὐτοὺς πολιτείᾳ. καίτοι ναυκληρεῖν μὲν, ἢ δανείζειν, ἢ γεωργεῖν, οὐδεὶς ἂν ἱκανῶς δύναιτο, πάρεργον αὐτὸ ποιούμενος· πολιτεύε-

15) malim δοκῇ, ob praemiſſum ἐπαινῆται.

16) οὐ τοιοῦτον] ſic recte interpres, cum negatione. *quod apud vos vſu venit, huiusmodi non eſt.* ſeu, *apud vos autem ſecus fit.* Ven. et Mor. omittunt οὐ.

17) lego οὐδ' εἷς, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. *et ne vnus quidem, vt audio*, — Caſ. οὐδέν· ὡς ἐγὼ π.

18) malim ἔχει. Caſaub. ἔχων προκ. ἀεὶ, εἰδέναι τι τῶν κοιν.

19) οὐδ' — κοινῶν] bene habet. ſententia eſt: *neque ſeruit adhuc reip. vt maiores faciebant.* εἶναί τινος deditus eſſe alicui, eius ſtudioſus. margo Mor. dat ἐπὶ τῶν.

20) ἀφεστᾶσιν] ſic recte margo Mor. *alii a rep. gerenda ſe amouent et ſeiungunt.* Ven. et t. Mor. dant ἐφεστᾶσιν.

21) μόνον] ſic recte Caſaub. μόνου Ven. et Mor.

τεύεσθαι δὲ ἐπιχειρȣ̃σιν ἐκ περιȣσίας 23), καὶ πάντα ἔμπροσθεν τȣ́τȣ τιθέντες. ἔνιοι δ', ἂν εἰς ἀρχήν τινα καταςῶσιν, ἐν ἐκείνῃ μόνῃ ζητȣ̃σιν ἅψασθαί τινος πράξεως· ὅπως ἀπέλθωσιν ἐνδοξότεροι, τȣ̃το μόνον σκοπȣ̃ντες. τοιγαρȣ̃ν πρὸς ἓξ μῆνάς εἰσιν ὑμῖν ἀνδρεῖοι, πολλάκις ȣ̓δὲ ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῆς πόλεως. ὥςε νῦν μέν ἐςιν ȣ̃τος ὁ λέγων, κἀκείνω ἔτι 24) εὐθὺς ἄλλος, εἶθ' ἕτερος· τὸν δὲ πρὸ τριάκοντα 25) ἡμερῶν λαμπρὸν, καὶ μόνον φάσκοντα κήδεσθαι τῆς πόλεως, ȣ̓δ' ἰδεῖν ἐςι προσιόντα τῇ ἐκκλησίᾳ. καθάπερ, οἶμαι, τῶν πομπευόντων αὐτὸς ἕκαςος ὀφθῆναι ἐπιθυμῶν, καὶ τȣ̃τ' ἐσπȣδακεν, ἕως ἂν παρέλθῃ· μικρὸν δὲ ἀποςὰς, ἔλυσε τὸ σχῆμα, καὶ τῶν ἄλλων εἷς ἐςι, καὶ ὁπωσδήποτε ἄπεισιν. ἐχρῆν μέντοι καὶ τὸν πρυτανεύοντα 26), τῆς ἀρχῆς τȣ̀ς ἓξ μῆνας ἡγεῖσθαι μέτρον· τȣ̃το γὰρ ὁ νόμος κελεύει· τὸν μέντοι γε πολιτευόμενον, τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς ὑμᾶς καὶ τῆς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐπιμελείας καὶ σπȣδῆς, μὴ, μὰ Δία, καιρόν τινα ἐξαίρετον ἔχειν, καὶ ταῦτα βραχὺν ȣ̃τως· ἀλλ' εἰς αὐτὸ τȣ̃το ἀποδύεσθαι καὶ ἀεὶ παραμένειν. νῦν δὲ, ὥσπερ οἱ τοῖς ἀπογείοις, μᾶλλον δὲ τοῖς ἀπὸ τῶν γνόφων πνεύμασι πλέοντες, ȣ̃τως φέρεσθε, ἄνδρες Ταρσεῖς· ȣ̃τε τῆς τοιαύτης πολιτείας, ȣ̓δ'

23) ἐκ περιȣσίας] expoſui hanc dictionem ad Demoſthenis p. 132, 8.

24) ἔτι] Caſaub. vult ἢ ἐκεῖνος καὶ εὐθὺς ἄλλος — vel κἀκεῖνος ἔτι εὐθ. f. ἔπι εὐθὺς ἄλλος. *et poſt hunc ſtatim alius*, ſcil. eſt orator et auctor conſiliorum reip. ἐπὶ poſtpoſuit vocabulo κἀκείνω, ideo accentus quoque mutandus eſt. Ven. recte dat ἄλλος, ſed Mor. ἄλλως.

25) ἕτερος. τὸν δὲ προ τρ.] ſic recte Caſaub. ἕτερος, καὶ προ τρ. Ven. ἕτερος πρὸ τρ. Mor.

26) malim ἐχρῆν μὲν τοίνυν τὸν πρ. Caſaub. ἐχρῆν μέντοι τὸν π.

Digitized by Google

ἐκείνου τοῦ πλοῦ βέβαιον οὐδ᾽ ἀσφαλὲς ἔχοντος [27]) οὐδέν. διαρκέσαι μὲν γὰρ ἄχρι παντὸς, (ἢ διαστήματος [28]) οὐχ οἷαί τε εἰσὶν αἱ τοιαῦται προσβολαί. πολλάκις δὲ κατέδυσαν ἀκαίρως [29]) προσπεσοῦσαι. ἔδει δὲ πόλιν οὕτω μεγάλην καὶ λαμπρὰν ἔχειν τοὺς ἀληθῶς προνοοῦντας [30]). αὐτῇ δὲ ἴσως ὑπὸ τῶν ἐφημέρων τούτων καὶ πρὸς ὀλίγον δημαγωγῶν οὐδέν ἐστιν ἀγαθὸν παθεῖν. περὶ μὲν οὖν τούτων καὶ μυρίων ἄλλων πολλὰ ἂν ἔχοι τις λέγειν. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀφ᾽ ἧς ἐπεδήμησα ἡμέρας ὑμῖν γέγονα δημαγωγὸς, καὶ ταῦτα [31]) ἐπιτιμῶν τοῖς τοιούτοις· ὅμως εἰπεῖν ἅπερ ὑπεσχόμην, ἃ γιγνώσκω περὶ τῶν παρόντων. καὶ πρῶτον μὲν τὰ πρὸς τὸν στρατηγόν. ἔσται δέ μοι περὶ πάντων ὁ λόγος. φημὶ δὴ τοίνυν [32]), τοὺς ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τυγχάνοντας, ὁποία δὴ τὰ νῦν ἐστι παρὰ πᾶσιν, οὕτω προσήκει φρονεῖν, ὡς μήτε πάντα ἀνεξομένους, καὶ παρέξοντας αὐτοὺς ἁπλῶς χρῆσθαι τοῖς ἐπὶ τῆς ἐξουσίας, ὅπως αὐτοὶ θέλωσι· κἂν εἰς ὁτιοῦν προΐωσιν ὕβρεως καὶ πλεονεξίας·

27) ἔχοντος] ſic recte Caſaub. ἔχοντες Ven. et Mor.

28) Caſaub. recte tollit verba ἢ διαστήματος vt ſcholium inutile.

29) ἀκαίρως] ſic recte interpres. ἀκεραίως Ven. et Mor.

30) προνοοῦντας] ſubaudi αὐτῆς, quod neſcio an ſit addendum.

31) καὶ ταῦτα] videtur hic totus locus ita eſſe conſtituendus: καίτοι τοιαῦτα ἐπιτιμῶν τοῖς τοιούτοις ἀπηχθανόμην, ὅμως εἰπεῖν βούλομαι [vel πειράσομαι] ἅπερ ὑπεσχόμην, ἃ γιγνώσκω — *quandoquidem ſemel demagogus veſter factus ſum, ſeu concionator, volo, ſeu conabor, quamquam huiusmodi obiurgationibus in odium incurri hominum iſtiusmodi moribus praeditorum, tamen eloqui, prout pollicitus ſum, quae de ratione rerum veſtrarum praeſenti ſentiam.* Conferri velim ad hunc totum locum Caſauboni annotationes.

32) aut poſt τοίνυν deeſt ὡς vel ὅτι, aut paulo poſt leg. eſt προσήκειν.

νεξίας· μήτε ὡς ὅλως μηδὲν εἴσοντας διακεῖσθαι, μηδὲ προσδοκᾷν, ὅτι Μίνως τις ὑμῶν [33]) ἀφίξεται νῦν, ἢ Περσεὺς, ἐπιμελησόμενος. τὸ μὲν γὰρ ἐφ' ἅπαν ἄπιςον εἶναι [34]) τοῦ βοηθεῖν αὐτοῖς, ἀνδραπόδων ἐςὶ, καὶ δυσχερὲς, εἰ μηδεὶς ὄκνος μηδὲ ὑποψία καταλειφθήσεται τοῖς ἀγνωμονοῦσι. τὸ δὲ
A πλῆθος [35]) ἀπεχθάνεσθαι, καὶ πάντα ἐξετάζειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἐςίν. ἐὰν γὰρ ἀλόγως ἐνίοτε ἐγκαλεῖν δόξατε [36]), καί τις ὑμῶν περιγένηται· (διὰ πολλὰς δ' ἂν αἰτίας τοῦτο συμβαίη,) δέδοικα, μὴ τελέως ἀποβάλλητε τὴν παῤῥησίαν. ὁρᾶτε δὲ τοὺς περὶ τὴν Ἰωνίαν, ὅτι μηδενὸς αὐτοὺς κατηγορεῖν ἐψηφίσαντο. δεῖ δὴ τοὺς νῦν ἔχοντας ἅπαντα ταῦτα προσορᾶσθαι· καὶ μὴ καθάπερ τοὺς ἀπείρους ἐν τῷ
B μάχεσθαι ῥᾳδίως ἀφέντας τὸ παρὸν αὐτοῖς [37]), ἀνόπλους εἶναι τὸ λοιπὸν, καὶ μηδὲν ἔχειν ποιῆσαι, μηδ' ἂν ἀποσφάττῃ τις. ἐκεῖνο μέντοι καθόλου λέγω, τὴν τοιαύτην ἀνάςασιν [38]) μηδαμῶς συμφέρειν,

33) malim ὑμῖν.

34) agitatus eſt hic locus coniecturis virorum doctorum Caſauboni et Angli, quae cum ſint non omnino ſpernendae, placet tamen vulgatae adhaereſcere; quae tantum abeſt, vt vitii notam mereatur, vt potius etiam in elegantiis numerari queat. ἄπιςος εἶναι τοῦ βοηθεῖν ἑαυτῷ, idem eſt atque οὐ πιςεύειν τῇ πείρᾳ τοῦ βοηθεῖν. haud fidere conatui ſibi ſuum ius debitum exſequendi, ſe vlciſcendi et vindicandi; ideoque ne ſemel quidem id tentare, ob euentus incerta, deſperatione proſperi ſucceſſus metuque, ne rem malam, corrigendi et reſtituendi conatu, etiam peiorem reddas.

35) malim τὸ δὲ πρὸς πλῆθος, quod idem eſt atque πρὸς πολλούς. *in multorum vero* (Strategorum puta) *offenſam et odium incurrere, multorum animos ſibi infenſos reddere.*

36) ſ. δόξητε. Caſaub. vult δόξαιτε.

37) poſt αὐτοῖς deeſſe videtur ὅπλον.

38) ἀνάςασιν] Valeſius Emend. p. 64. item Anglus malunt ἀνάτασιν. *comminationem*, vel potius *contumaciam, perti-*

ρεῖν, καθ' ἣν ȣ̓δὲν 39) ποιῆσαι διεγνωκότες, εἰς ὑποψίαν ἔρχεσθε τοῖς ἡγεμόσιν· ἀλλ' ὃν μὲν ἂν κρίνητε, ἐξαιρήσεσθε 40), κἂν δοκῇ τοιαῦτα ἀδικεῖν, ὥςε παραπέμψειν 41) μὴ συμφέρειν, τȣ̃τον ὡς ἐξελέγξοντες παρασκευάζεσθε, καὶ τὴν γνώμην εὐθὺς ἔχετε, ὡς πρὸς ἐχθρὸν καὶ ἐπιβȣλεύοντα ὑμῖν περὶ ȣ̓δέν. C ἀλλ' ὡς προνοεῖτε μηδὲν, ἢ μὴ μεγάλα ἁμαρτάνειν 42), δι' ἣν δήποτε αἰτίαν, μὴ νομίζειν ἐπιτήδειον εἶναι τȣ̃τον, μηδὲ ἐρεθίζετε, μηδὲ εἰς ὀργὴν κατὰ τῆς πόλεως ἄγετε. ὥσπερ, οἶμαι, τὰ βάρη ταῦτ', ἂν μὲν σφόδρα πιέζῃ καὶ ἀνέχεσθαι μὴ δυνώμεθα, ζητȣ̃μεν ὡς τάχιςα ἀποῤῥῖψαι· μετρίως δὲ ἐνοχλȣ́μενοι, καὶ ὁρῶντες ἀνάγκην ἐȣ̃σαν, φέρειν, ἢ εἰ τȣ́τȣ μεῖζον ἕτερον 43) σκοπȣ̃μεν, ὡς κȣφότατα ἔπεσθαι. D ταῦτά ἐςι σωφρονȣ́σης πόλεως. ȣ̔́τως καὶ ἀγαπήσȣσιν ὑμᾶς οἱ πλείȣς, καὶ φοβήσεταί τις ἀδικεῖν· καὶ μὴ πλῆθος ἄδικον, μηδὲ ἀλόγιςον

pertinaciam, ferocitatem cum minis et inſultu coniunctam, vt cum equus, vrſus, ſeſe in pedes erigit, ἀνατείνεται, vt deſuper impetum in hominem faciat. ſed et vulgata plane idem poteſt ſignificare, continuum conatum inſurgendi, et repugnandi.

39) ȣ̓δὲν] ſcil. τῶν δεόντων, aut τῶν προςαττομένων.

40) imo vero ἐξαιρήσεσθαι. *vos eum eſſe victuros, in iudicio perculſuros et proſtraturos, expugnaturos, debellaturos.*

41) aut παραπέμπειν leg. aut παραπέμψαι.

42) locus difficilis, et a Caſaubono tentatus, videtur ita eſſe reſtituendus: περὶ ȣ̔ δέ γ' ἂν, (ſubaudi κρίνητε) ὡς προνοεῖται μηδὲν ἢ μὴ μεγάλα ἁμαρτάνειν, *quem autem iudicetis prouidere et cauere ſedulo, ne quid peccet, aut ne ingentia peccet,* ἢ δι' ἣν δήποτε αἰτίαν μὴ νομίζητε ἐπιτήδειον εἶναι, *aut ſi quem alia quacunque de cauſa vobis haud aequum iudicetis,* τȣ̃τον μηδὲ ἐρεθίζετε. *hunc ne irritate quidem.*

43) ἕτερον] ſic recte Var. lect. Ven. vnde colligo leg. eſſe ἢ τȣ̃το, (ſcil. τὸ φορτίον) ἢ εἴ τι τȣ́τȣ μεῖζον ἕτερον. *videntes neceſſitatem nobis impoſitam, aut hoc onus ferendi,*

aut

γιστον ὄχλον ὑμᾶς νομίσουσιν[44]), ὁρμῇ τινι καὶ φορᾷ χρώμενον. τοῦτο μὲν γάρ, ὃ ποιεῖ νῦν ὁ πρύτανις, καὶ παντελῶς ἀνόητον ἦν ἄν, εἰ διεγνώκειτε[45]) κατηγορεῖν. μηδέπω μέντοι καιρὸς ᾖ, φανερῶς οὕτως διαφέρεσθαι καὶ προλέγειν. ἀλλ' ἐπεί τις τῶν ὑμετέρων πολιτῶν ἐν καιροῖς ἀνάγκης τῇ πόλει παρέσχεν αὑτόν, καὶ λαμπρὸς ἔδοξε δύο τῶν ἡγεμόνων κατηγορήσας ἐφεξῆς· οἱ πολλοὶ[46]) νομίζουσι τοιούτου τινὸς ἔργου δεῖν αὐτοῖς. τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστιν, ὥσπερ εἴ τις ἰατρὸν ἰδὼν εἴς τι τῶν ὠφελίμων φάρμακον[47]) ἐκ μέρους τι μιγνύντα καὶ θανάσιμον, μηδὲν[48]) ἄλλο εἰδώς, μηδὲ ὅπως συνετέθη, μηδὲν ὁπόσον λαβεῖν, μιμεῖσθαι βούλοιτο, καὶ[49]) αὐτοσχεδιάζειν τὰ μέγιστα[50]). καὶ προεστάναι πόλεως, ἡγεῖσθαι[50b]) παν-

D 4 παν-

aut aliud, ſi quod eſt, adhuc maius, σκοποῦμεν *operam damus, vt quam expeditiſſime ſequamur.* Ven. et Mor. dant ἑτέρου.

44) νομίσουσιν] ſic interpres quoque, ſed Ven. et Mor. dant νομίζωσιν.

45) aut poſt εἰ, aut poſt διεγνώκειτε, deeſſe videtur μηδέποτε. *ſtultum eſſet, ſi vos decreuiſſetis id nunquam accuſare.* μηδέπω μέντοι καιρὸς ᾖ. *ſed neſcio, an nunc tempus ei rei oportunum nondum ſit.* ᾖ bene habet, pro quo Anglus mauult ἦν. ſed fallitur. ſubauditur δέδοικα μὴ vel ſimile quid. aut eſt Latiniſmus. *forte nondum tempus ſit.*

46) καὶ λαμπρὸς ἔδοξε δύο τῶν ἡγεμόνων κατηγορήσας ἐφεξῆς, οἱ πολλοὶ —] ſic recte Caſaub. καὶ λαμπρὸν ἔδοξε δύο δι' ἡγεμόνων κατηγ. ἐφεξῆς ὁ πολλοὶ Ven. et Mor.

47) malim φαρμάκων.

48) μηδὲν] ſic recte Ven. μηδὲ Mor.

49) καὶ] eius loco dat Ven. μὲν vitioſe.

50) poſt μέγιστα deeſt aliquid, e. c. ὁμοίως ἄτοπον. *pari modo ſtultum eſt opinari gubernationem ciuitatis eſſe cuiusque, qui ſperet ſe poſſe ciuitati praeeſſe.* Inſerendis his duobus breuibus vocabulis planus fit locus alias impeditiſſimus.

50b) Caſaub. vult ἡγεῖσθε.

Digitized by Google

παντὸς εἶναι τοῦ ἐλπίσαντος. ὃ [51]) πολὺ τῶν τοιούτων ἀφέστηκεν. ἐγὼ δ' ὑπὲρ τῶν πρὸς τοὺς Μαλώτας [52]), καὶ τὰς ἄλλας πόλεις εἰπὼν ἔτι, παύσομαι. B καὶ γὰρ ἱκανῶς ἀνέχεσθαι δοκεῖτέ μοι [53]). πρὸς μὲν οὖν τούτους· λέγω δὲ Μαλώτας· εἴ τι πεποιήκασιν ἀγνωμόνως [54]), ὥσπερ πεποιήκασι, τὴν ὀργὴν καταβαλόντες, καὶ τὴν τιμωρίαν, ἣν ἐνομίζετε ὀφείλεσθαι ὑμῖν, αὐτοῖς χαρισάμενοι, περὶ τοῦ πράγματος διακρίθητε [55]), καὶ τὸ [56]) περὶ τῆς χώρας· τὸ φέρειν τὰ τοιαῦτα καὶ μὴ φιλονεικεῖν [57]), τοῦθ', ὥσπερ ἐστὶν, ἡγησάμενοι μέγα, καὶ τῷ παντὶ κρειττόνων ἀνδρῶν· ὥστε ἄλλως [58]) πρὸς τοσούτῳ καταδεεστέρους. οὐ γάρ ἐστι κίνδυνος, μὴ Μαλωτῶν ἐσομένων [59]), ἀσθενέστεροι δόξετε. μηδὲ τοὺς παρο-

ξυνοῦν-

51) ὃ] *quae res*, ſcil. *ſcientia regendae ciuitatis, multum abeſt* τῶν τοιούτων, *ab hominibus, quales deſcripſi, qui ſibi videntur poſſe ciuitates regere, cum neſciant.*

52) ſententia eſt: *cum adhuc de Mallotis dixero, tum finem dicendi faciam.*

53) ſententia eſt: *ſatis multa dixiſſe mihi videor, et patientiam audiendi veſtram ſatis exercuiſſe.*

54) ἀγνωμόνως] ſic recte Ven. ἀγνωμόνος Mor.

55) διακρίθητε bene habet. vitioſa eſt lectio διακριθήσεται, quam varietas lect. Ven. dat.

56) καὶ τὸ] lege τοῦ ſine καί. *componite negotium de agello.*

57) καὶ μὴ φιλονεικεῖν] Ven. et Mor. omittunt μή.

58) ὥστε ἄλλως mutandum eſſe cum ἄλλως τε facile credo Caſaubono. crederem et alterum affirmanti eidem, καὶ eſſe addendum, niſi ex vſu Dionis mihi conſtitiſſet, eum a conſueto graecorum more, ἄλλως τε καὶ pro *inprimis* dicendi, deſciuiſſe, et maluiſſe ſuo idiotiſmo ἄλλως τε ſimpliciter, ſine καὶ, in eadem ſignificatione vſurpare.

59) ἐσομένων] ſententia poſtulat μὴ Μαλλωτῶν νέμεσθαι τὸ χωρίον ἐωμένων. *ne, ſi Mallotae ſinantur hoc agello vti, frui, vos ideo fiatis debiliores.* Poſſit quoque Dio περιεσομένων dediſſe. *ſi Mallotae cauſam vincant.*

Digitized by Google

ξυνόντας ὑμᾶς 60), ἀλλὰ μάλιστα μὲν αὐτοὶ δικασταὶ γενόμενοι, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐπιμελῶς ἐξετάσαντες, ἄνευ πάσης ἀπεχθείας καὶ τῆς πρὸς αὑτοὺς 61) χάριτος καταθέσθε· μὴ μόνον ἀποστάντες τῆς ἔριδος, καὶ τοῦ ζητεῖν ἐξ ἅπαντος πλέον ἔχειν, ἀλλὰ συγχωροῦντές τε καὶ παριέντες αὐτοῖς, ὅ, τι ἂν ᾖ μέτριον. ὥσπερ γὰρ καὶ τῶν ἰδιωτῶν ἐπαινεῖτε τοὺς εὐγνώμονας, καὶ βλαβῆναί τινα 62) μᾶλλον αἱρουμένους, ἢ διαφέρεσθαι πρός τινας· οὕτω καὶ κοινῇ συμβαίνειν 63) τὰς τοιαύτας πόλεις εὐδοκιμεῖν. αἱ μὲν οὖν θῖνες, καὶ τὸ πρὸς τῇ λίμνῃ χωρίον, οὐδενὸς ἄξια. τίς 64) γάρ ἐστιν ἡ τούτων πρόσοδος, ἢ λυσιτέλεια 65); τὸ μέντοι χρηστοὺς φαίνεσθαι καὶ μεγαλόφρονας, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ὅσου 66) νομίζεται δικαίως ἄξια. τὸ μὲν γὰρ ἁμιλλᾶσθαι πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους, ὑπὲρ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς, καὶ φιλίας καὶ ὁμονοίας ἄρχειν, καὶ τούτοις περιεῖναι τῶν ἄλλων καὶ κρατεῖν, ἡ καλλίστη πασῶν νίκη, καὶ ἀσφαλεστάτη. τὸ δ' ἐξ ἅπαντος τρόπου ζητεῖν μαχομένους ὑπερέχειν, ἀλεκτρυόνων ἐστὶ μᾶλλον γενναίων, ἤπερ ἀνδρῶν. εἰ μὲν οὖν παρὰ τὰς θῖνας ἔμελλε Μάλλος μείζων 67) ἔσεσθαι τῆς Ταρσοῦ, καὶ παρὰ τὴν

60) μηδὲ — ὑμᾶς] deeſſe aliquid paret, ſiue ἀκούετε, quod ſupplet Caſaubonus, ſiue aliud aliquid ſimile. e. c. ἐᾶτε δικάζειν.

61) αὑτοὺς] *erga vosmet ipſos indulgentia.* αὐτοὺς Ven. et Mor.

62) τινα] ſic recte Caſaub. τινας Ven. et Mor.

63) lege συμβαίνει.

64) τίς] ſic recte Caſaub. τί Ven. et Mor.

65) ἢ λυσιτέλεια] vereor, ne haec verba ſint ſcholium vocabuli πρόσοδος.

66) ὅσου] *dici nequit, quanti merito fiant.* Ven. et Mor. dant ὡς οὐ. quid interpres ſpectauerit, non facile eſt diuinare.

67) ἔμελλε μᾶλλος μείζων] ſic recte Caſaub. et marge Mor. ἔμελλεν ἄλλως μεῖζον Ven. et Mor.

Digitized by Google

ἐπὶ τῆς ψάμμου νομήν, τάχα ἔδει 68) σπουδάζειν ὑμᾶς ἐπὶ τοσοῦτον 69)· νῦν δὲ αἰσχύνη καὶ γέλως ἐστίν, ὑπὲρ ὧν διαφέρεσθε. τί οὖν οὐκ ἐκεῖνοι κατεφρόνησαν 70); ὅτι οὐκ εἰσὶ βελτίους ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ B βούλεσθε 71) πρὸς τοῦ Διός. ἀλλ' ἔγωγε ἠξίουν ἐπιτιμῆσαι λόγῳ, πέμψαντας αὐτούς. τοῦτο γὰρ ἦν ὑπερεχόντων καὶ φρονούντων. τὸ δὲ μᾶλλον τοῦ δέοντος κεκινῆσθαι, καὶ καταφεύγειν ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν εὐθύς, καὶ νομίζειν ὑβρίζεσθαι, μικροπολιτῶν ἀνθρώπων μᾶλλόν ἐστιν. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις ὑμᾶς ἀξιῶ προσφέρεσθαι πρᾴως, καὶ κηδεμονικῶς, καὶ φιλοτίμως, καὶ μὴ ἀπεχθῶς. οὕτως γὰρ ἑκόντες ἀκολουθήσωσιν ὑμῖν ἅπαντες καὶ C θαυμάζοντες καὶ ἀγαπῶντες· ὃ μεῖζόν ἐστι τοῦ εἶναι παρ' ὑμῖν καὶ δικάζεσθαι Μαλλὸν 72). ταῦτα μὲν

γὰρ

68) ἔδει] ſic recte Anglus ob praemiſſum ἔμελλε. Ven. et Mor. dant δεῖ.

69) ἐπὶ τοσοῦτον] ſubaudi ἐφ' ὅσον φαίνεσθε σπουδάζοντες.

70) τί οὖν — κατεφρ.] eſt obiectio. *cur itaque non item illi, Mallotae, haec lucella contemſerunt, ſi contemnenda ſunt, quod tu ais. Illosne cupiditas magis decebit, quam nos?* reſpondet Dio: *Vtique.* ὅτι οὐκ εἰσι βελτίους ὑμῶν. *quia nempe deteriores, inferiores ſunt vobis.*

71) ὑμεῖς δὲ βούλεσθε] ſcil. βελτίους εἶναι αὐτῶν. *vos autem vultis illis praeſtare, fertis vos, et profitemini, meliores atque ſuperiores illis.* πρὸς τοῦ διός. *auctor ego vobis equidem, ita me deus amet, fuiſſem, ſi me auctore voluiſſetis vti, vt Mallotis non ſolum agrum controuerſum daretis, ſed etiam inſuper vltro ad eos miſſa legatione laudaretis, quod dignos vos habuiſſent, a quibus agelli quid peterent.* nam pro ἐπιτιμῆσαι videtur ἔτι τιμῆσαι leg. eſſe.

72) Μαλλὸν] ſic recte Caſaub. nomen oppidi h. l. eſſe maiore prima litera exarandum. *Mallum in foro veſtro iudicari*, vt interpres recte reddidit, aut *iure a vobis accipere*, vt Anglus. Caſaubonus enim in reddendo verbo δικάζεσθαι videtur vtique lapſus eſſe. Ven. et Mor. dant μαλλὸν.

Digitized by Google

γὰρ οὐδ᾽ ἡντινοῦν ἔχει ὠφέλειαν, ἐπελθεῖν 73) ἐπὶ θυσίαν δεῦρο, ἢ τοὺς Ἀδανεῖς, ἢ τοὺς Αἰγαίους· ἀλλὰ τῦφον καὶ ἀπάτην καὶ φιλοτιμίαν, ἄλλως ἀνόητον. ἡ δὲ εὔνοια, καὶ τὸ φαίνεσθαι διαφέροντας ἀρετῇ καὶ φιλανθρωπίᾳ, ταῦτά ἐστιν ὄντως ἀγαθά, ταῦτά ἐστιν ἄξια ὄντως ζήλου καὶ σπουδῆς· D ἃ καὶ σκοπεῖτε, ὡς τά γε νῦν γέλως ἐστί. καὶ εἴτε Αἰγαῖοι πρὸς ὑμᾶς, εἴτε Ἀπαμεῖς πρὸς Ἀντιοχεῖς, εἴτ᾽ ἐπὶ τῶν ποῤῥωτέρω 74) Σμυρναῖοι πρὸς Ἐφεσίους ἐρίζουσι, περὶ ὄνου σκιᾶς, φασὶ, διαφέρονται. τὸ γὰρ προεστάναι τε καὶ κρατεῖν, ἄλλων 75) ἐστίν. ἀλλὰ καὶ πρότερον ἦν ποτε Ἀθηναίοις πρὸς Λακεδαιμονίους ζηλοτυπία, καὶ τό γε 76) πρῶτον ἡγοῦντο οἱ Λάκωνες· εἶτα συνέβη πρὸς τοὺς Ἀθηναίους μᾶλλον ἀποκλῖναι τοὺς Ἕλληνας μετὰ τὰ Μηδικά. τί A οὖν ὁ Σπαρτιάτης; καὶ τὸν νησιώτην, καὶ τὸν Ἴωνα καὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀφεὶς, αὐτὸν ἐσωφρόνιζε, καὶ τὰ τῆς Σπάρτης ἑώρα· σαφῶς εἰδὼς, ὅτι καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς εὐταξίας οὐδὲν δεῖ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι. τοιγαροῦν μάλιστα εὐδαιμόνησαν ἐκεῖνον τὸν χρόνον. τοῖς δὲ Ἀθηναίοις συνέβη, μέχρι μὲν οἰκείως πρὸς αὐτοὺς αἱ πόλεις ἔσχον, κατ᾽ εὔνοιαν ἡγοῦντο 77)· μετὰ ταῦτα δὲ, ὡς ἐγκλήματα καὶ B φθόνος αὐτοῖς συνελέγη, καὶ μὴ βουλομένων ἄρχειν

ἠξίουν

73) malim ἀπελθεῖν.

74) εἴτ᾽ ἐπὶ τῶν ποῤῥ.] poſſit ferri. malim tamen εἴτ᾽ ἔτι τῶν π. quod idem eſt ac ſi dixiſſet εἴτε τῶν ἔτι ποῤῥ. *ſiue ſi commemorandi mihi ſunt populi adhuc longinquius a vobis diſſiti.*

75) ἄλλων] ſignificat Romanos.

76) τό γε] ſic recte Caſaub. τό τε Ven. et Mor.

77) aut ἡγεῖσθαι leg. eſt, aut ſeruata vulgata, deeſt aliquid, vt ſit leg. καὶ κατ᾽ εὔνοιαν ἡγοῦντο, εὐθηνεῖν, vel εὐδοξεῖν, vel εὐδοκιμεῖν, quod Anglo quoque in mentem venit, vel ſimile quid.

Digitized by Google

ἠξίουν [78]), πολλὰ καὶ δυσχερῆ παθεῖν· καὶ πρῶτον μὲν ἁπάντων, ἀπολέσαι τὸν ἔπαινον, καὶ τὴν εὐφημίαν, ἔπειτα καὶ τὴν ἰσχὺν, καὶ τὰ χρήματα· καὶ τελευταῖον ὑπὸ τοῖς ἐχθροῖς γενέσθαι. καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους [79]) ὁμοίως, ἐπειδὴ κἀκεῖνοι πάλιν εἶχον τὰ τῆς ἀρχῆς [80]), ἀποστάντες τῆς πρότερον αὐτοῖς γνώμης, ἐν τοῖς αὐτοῖς γενέσθαι. καίτοι τὰ μὲν ἐκείνων εἶχον [81]) ἀληθῆ δύναμιν, καὶ μεγά- C
λας ὠφελείας· εἰ δεῖ τὰς πλεονεξίας οὕτως καλεῖν· τὰ δὲ τῶν νῦν ἀμφισβητήματα, καὶ τὰ αἴτια τῆς ἀπεχθείας, κἂν αἰσχυνθῆναί μοι δοκῇ τις ἂν ἰδών. ἔστι γὰρ ὁμοδούλων πρὸς ἀλλήλους ἐριζόντων περὶ δόξης καὶ πρωτείων. τί οὖν; οὐδὲν ἀγαθόν ἐστιν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, περὶ οὗ χρὴ σπουδάζειν; ἔστι τὰ μέγιστα καὶ μόνα σπουδῆς ἄξια, καὶ τότε ὄντα καὶ νῦν, καὶ ἀεὶ ἐσόμενα· ὧν οὐκ ἔχει δήπουθέν τις ἐξουσίαν, οὐδ᾽ ἄλλῳ παρασχεῖν, οὐδὲ ἀφελέσθαι δύναται D
τὸν χρησάμενον· ἀλλ᾽ ἀεί ἐστιν ἐπ᾽ αὐτῷ, κἂν ἰδιώτης [82]) ᾖ, κἂν πολίτης· ὑπὲρ ὧν ἴσως μακρότε-

78) ἠξίουν] *et inuitis atque nolentibus imperitare ſibi arrogarent.* in μὴ βουλομένων ſubauditur ἄρχειν αὐτοὺς ἑαυτῶν. *nolentibus eos*, Athenienſes, *ſibi*, Graecis, *dominari.*

79) aut τοῖς λακεδαιμονίοις eſt legendum, vt repetatur a συνέβη, aut ſeruato accuſatiuo addendum eſt κατέλαβεν, aut ſimile quod verbum accuſatiuum ferens.

80) lego εἴχοντο τῆς ἀρχῆς. *principatum affectabant.*

81) εἶχον] num εἶχεν? eſt id quidem vſitatius. verum tamen non plane abhorrent graeci a neutris pluralibus ſubſtantiuorum cum tertiis perſonis pluralibus verborum componendis, pro more Latinorum.

82) non ſatis haec intelligo. ἰδιῶται omnes, qui quidem ciues eſſent, erant item πολῖται. ergone vocabula haec h. l. inter ſe ita opponuntur, vt prius ſignificet hominem priuatarum ſuarum rerum ſatagentem, et ab adminiſtratione reip. ſeſe abſtinentem; poſterius autem, τὸν πολιτευόμενον, tractantem res ad remp. pertinentes. quo ſenſu nondum vidi, qui vocabulum πολίτης vſurparit.

Digitized by Google

κρότερον [83]) λέγειν πρὸς ὑμᾶς. καίτοι με ὀ λέληθεν, ὅτι τοὺς Φιλοσόφους πολλοὶ νομίζουσιν ἐκλύειν ἅπαντα, καὶ ἀνιέναι τὰς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδὰς, καὶ διὰ τοῦτο βλάπτειν μᾶλλον. ὥσπερ εἴ τις τὸν μουσικὸν [84]) βούλοιτο ἁρμοζόμενον, ἔπειτ' [85]) ἀνιέντα τῶν Φθόγγων τινὰς, καὶ πάλιν ἑτέρους ἐντείνοντα σκώψειε τὸν αὐτόν [86]). ἔχει δὴ καὶ τὰ
A τῶν πόλεων πράγματα οὕτως. αἱ μὲν γὰρ πονηραὶ καὶ ἀνωφελεῖς σπουδαὶ, καὶ Φιλοτιμίαι, μᾶλλόν εἰσι τοῦ προσήκοντος ἐντεταμέναι, καὶ τρόπον τινὰ δι' αὐτοὺς ἀπορρήγνυνται [87]) πάντες· αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν καλλίστων ὅλως ἐκλύονται. θεάσασθε δ' εὐθέως, εἰ βούλεσθε, τὴν τῆς Φιλαργυρίας ἐπίτασιν, τὴν τῆς ἀκρασίας. ἀλλ' ἔοικα [88]) γὰρ πόῤῥω προάγειν, καὶ καθάπερ οἱ ἐν ταῖς γαλήναις μακρότερον νηχό-
B μενοι, τὸ μέλλον οὐ προορᾶν.

83) poſt *μακρότερον* malim ἢ addi.

84) poſt *μουσικὸν* videtur *ἰδεῖν*, et poſt *βούλοιτο* nomen inſtrumenti muſici, vt λύραν, vel κιθάραν aut ſimile quid deeſſe. niſi ſi volumus ἁρμόζεσθαι ſimpliciter, etiam ſine addito nomine inſtrumenti, ſignificare, inſtrumentum muſicum ad concentum, et conſonantiam ſecum redigere, quod nos vulgo *ſtimmen* vſurpamus.

85) ἔπειτ'] ſic recte Ven. ſed Mor. dat ἐπεὶ; deinde poſt *ἀνιέντα* videtur ὁρῶν vel ſimile quid deeſſe.

86) σκώψειε τὸν αὐτὸν] ſic recte Anglus. ſententia eſt: *vt ſi quis, qui ad muſicum ideo venerit, quo videat, quomodo ille inſtrumentum aliquod muſicum canendo accommodet, tum tamen eum, cum videat alios neruos relaxantem, alios intendentem, rideat et exagitet.* Ven. et Mor. dant ὄψει —

87) ἀπορρήγνυνται] *rumpuntur*, h. e. ſeſe perditum eunt, contendunt ad peſtem ipſi ſuam.

88) ἔοικα] ſic recte Caſaub. et id quoque interpres expreſſit. ἔοικε Ven. et Mor.

'EN

ἘΝ ΚΕΛΑΙΝΑΙΣ ΤΗΣ ΦΡΥΓΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΛΕ'.

Οὐκ ἐπιδειξόμενος ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, παρῆλθον, οὐδὲ ἀργυρίου παρ' ὑμῶν δεόμενος, οὐδ' ἔπαινον προσδεχόμενος. ἐπίσταμαι γὰρ οὐδὲ αὐτὸς ἱκανῶς παρεσκευασμένος, ὥστε ὑμῖν ἀρέσαι λέγων· οὔτε ὑμᾶς οὕ- [C] τως ἔχοντας, ὥστε προσδεῖσθαι τῶν ἐμῶν λόγων. πλεῖστον δὲ τὸ μεταξὺ τῆς ὑμετέρας [1]) βουλήσεως, καὶ τῆς ἐμῆς δυνάμεως. ἐγὼ μὲν γὰρ ἁπλῶς πέφυκα καὶ φαύλως διαλέγεσθαι, καὶ οὐδενὸς ἄμεινον τῶν τυχόντων· ὑμεῖς δὲ θαυμαστῶς καὶ περιττῶς ἐπιθυμεῖτε ἀκούειν, καὶ μόνον [2]) ἀνέχεσθε τῶν πάνυ δεινῶν. οὐδὲ τούτου χάριν προσῆλθον, ἵνα με θαυμάσητε· οὐ γάρ ἐστιν, ὅπως ἂν ἐγὼ θαυμασθείην ὑφ' ὑμῶν, οὐδὲ ἂν ἀληθέστερα λέγω τῶν Σιβύλλης, ἢ [D] Βάκιδος· ἀλλὰ ἵνα μηδεὶς ἀποβλέπῃ με, μηδὲ πυνθάνηται παρ' ἑτέρων, ὅστις εἰμί, καὶ ὁπόθεν ἔλθοιμι. νῦν γὰρ ἴσως ὑπονοοῦσιν εἶναί με τῶν σοφῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα εἰδότων, γελοίῳ καὶ ἀτόπῳ τεκμηρίῳ χρώμενοι, τῷ κομᾶν. εἰ γὰρ τοῦτο αἴτιον ὑπῆρχεν ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης, οὐδεμιᾶς ἂν ἔδειτο μεγάλης οὐδὲ χαλεπῆς δυνάμεως τὰ τῶν ἀνθρώπων. ἀλλ' ἐγὼ δέδοικα, μὴ οὐδὲν ᾖ τοῖς ἀνοήτοις ὄφελος τοῦ κομᾶν, ὥσπερ οὐκ ἔστιν οὐδ' ἂν τὴν καρδίαν αὐτὴν γέ- [A] νωνται δασεῖς, καθάπερ Ἀριστομένην τὸν Μεσσήνιον [3]) φασιν, ὃς πλεῖστα Λακεδαιμονίοις πράγματα παρέσχε, καὶ πολλάκις ἁλοὺς, ἀπέδρα παρ' αὐτῶν,

τοῦ-

1) ὑμετέρας] ſic recte interpres. ἡμετέρας Ven. et Mor.

2) μόνον poteſt ferri, malim tamen μόνων.

3) de Ariſtomene Meſſenio multis exponit Pauſanias L. 4.

τοῦτο [4]), ἐπειδήποτε ἀπέθανεν, οὕτως ἔχοντα εὑρεθῆναι. φημὶ τοίνυν, οὐδὲν ὄφελος εἶναι τοῖς γυμνῆσι [5]) τούτοις, οὐδ' ἂν πελτασταὶ γένωνται· πρός γε τὸ δίκαιον καὶ σωφροσύνην ἀληθῆ καὶ φρόνησιν, οὐδ' ἂν ἔτι μᾶλλον ἀποδύσωνται [6]), καὶ γυμνοὶ περιτρέχωσι τοῦ χειμῶνος, ἢ τὴν [7]) Μήδων καὶ Ἀῤῥάβων στολὴν λάβωσιν· ὥσπερ οὐδὲ αὐλεῖν ἔσονται ἱκανοὶ, τὰ τῶν αὐλητῶν ἐνδύντες. οὐδὲ γὰρ τοὺς ὄνους ἵππους γενέσθαι δυνατὸν, οὐδ' ἂν ἔτι πλέον τὰς ῥῖνας ἀνατμηθῶσιν, οὐδ' ἂν τὰς γνάθους τρήσαντες αὐτῶν ψέλλιον [8]) ἐμβάλωσιν· οὐδὲ ἂν ἀφέλῃ τις τὰ ἀγάλματα [9]). ἀλλὰ ὀγκήσονται πρὸ τῶν τειχῶν πάνυ μέγα, καὶ τἆλλα ποιήσουσι τὰ πρέποντα αὐτοῖς. ὥστε μηδεὶς ἕνεκα τοῦ σχήματος νομισάτω διαφέρειν με μηδενὸς, μηδὲ τούτῳ πεποιθότα λέγειν, ἀλλὰ τοὐναντίον ὁρᾷν. ἂν μὲν ἡσυχίαν ἄγω καθάπαξ, καὶ διαλέγωμαι μηδενὶ, πολλῷ μᾶλλον ὑπονοεῖν [10]) τοὺς ἀνθρώπους ὧν [11]) ἂν οἶμαι σεμνυνόμενον, ὡς σπουδαῖον κρύπτοντα· πολλοὶ γὰρ δὴ δι' αὐτὸ τοῦτο ἐθαυμάσθησαν τὸ σιγᾷν. ἐὰν δὲ ἐν τῷ μέσῳ καταστὰς, μηδενὸς ἄμεινον φαίνωμαι [12]) λέγων τῶν καπήλων, καὶ τῶν ἐρεωνόμων, οὐκ ἐνοχλήσειν, σαφῶς αὐτοὺς ἑωρακότας, ὁποῖος εἰμί. σχεδὸν δὲ τοῦτο

καὶ

4) l. τοῦτον.
5) γυμνῆσι] notat philoſophos cynicos, nuditatem affectantes.
6) ἀποδύσωνται] ſic recte Ven. ἀποδύσονται Mor.
6) malim ἢ εἰ τήν.
8) ψέλλιον] ſic recte Valeſius Emend. p. 60. ψελλίων Ven. et Mor.
9) τὰ ἀγάλματα videtur ſtare poſſe, et reſpici ad ſigna Matris Deum, idque decere in vrbe Phrygiae principe dici. Caſaub. tamen mauult τὰ σάγματα.
10) ὑπονοήσειν malim, ob inſequens ἐνοχλήσειν.
11) lege ὡς.
12) malim ἀμείνων φαίνωμαι.

Digitized by Google

καὶ ἐπ' ἄλλων ἰδεῖν ἐστι γιγνόμενον. οἷον, ἐπειδὰν τινες ὑπονοήσωσιν ἔχειν τινὰς 13) τοῦτο αὐτό, ὃ τυγχάνουσι [D] ζητοῦντες, προσίασι καὶ ἀνερευνῶσι· ἐὰν οὖν περιστείλῃ, καὶ μὴ ἐθέλῃ δεικνύειν, ἔτι μᾶλλον ὑπονοοῦσιν. ἐὰν δὲ παραχρῆμα ἀποκαλύψῃ καὶ γένηται φανερὸς οὐκ ἔχων οὐδέν, ἀπίασι, διημαρτηκέναι νομίσαντες. πολὺ δὴ κρεῖττον τοῖς οὐ δεομένοις δόξης, ἀποκαλύπτεσθαι πρὸς τοὺς πολλούς, καὶ φανερὸν τῷ λόγῳ ποιεῖν αὐτὸν 14), τοῖς δυναμένοις ξυνεῖναι, τὸν ἄνθρωπον ὁποῖός ἐστι. οἶμαι γὰρ αὐτοὺς καταφρονήσειν σαφῶς, ὡς ἔγωγε νῦν πέπονθα, καὶ οὐ ξυνήσειν ἀλλήλων 15) ἡμᾶς, οὔτε ἐμὲ τῶν ἀκουόντων, [A] οὔτε ἐκείνους τοῦ λέγοντος. τούτου γε 16) αἴτιον ἔγωγε θείην ἂν ἐμαυτόν, μᾶλλον ἢ ὑμᾶς. μία μὲν οὖν αὕτη 17) πρόφασις τοῦ προελθεῖν. ἑτέρα δὲ τὸ φοβεῖσθαι, μὴ διαφθαρῶ αὐτός, διὰ τὴν ὑμετέραν ὑποψίαν, καὶ τῷ ὄντι νομίσω προσεῖναι σπουδαῖόν τι ἐμαυτῷ. μεγάλης γὰρ διανοίας καὶ δυνάμεως ἔοικε δεῖν, ὅταν θαυμάσωσιν ἕνα πολλοί, καὶ διαφέρειν ἡγῶνται τῶν ἄλλων· εἰ μέλλει σωφρονεῖν οὗτος ὁ ἀνήρ, καὶ μηδὲν ἀνόητον πάσχειν, μηδὲ ἐπαίρεσθαι [B] τοῖς πολλῶν λόγοις, ὥσπερ πτεροῖς. καθάπερ τὸν Ἀχιλλέα πεποίηκεν Ὅμηρος διὰ τὴν ἀλαζονείαν ὑπὸ τῶν ὅπλων ἐπαιρόμενον καὶ φερόμενον·

Τῷ δ' αὖτε πτερὰ γίνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.

ἡλίκη δέ ἐστιν ἡ τῶν πολλῶν δύναμις τοῦ πείθειν, ὅ, τι ἂν αὐτοὶ θέλωσιν, οὐχ ἥκιστα ἀπὸ τῶν παίδων μάθῃ

τις

13) malim τινὰ ob ſequens περιστέλλῃ. ita enim ibi leg. eſt.
14) φανερὸν — αὐτὸν] ſubaudi ἕκαστον τῶν οὐ δεομένων δόξης.
15) ἀλλήλων] Ven. et Mor. dant ἀλλήλους.
16) malim δέ.
17) αὕτη] ſic recte Ven. αὐτὴ Mor.

C τις ἂν, ὅταν ἀνθρώπῳ σωφρονοῦντι παιδάριον ἀκολουθῇ, φάσκοντα μαίνεσθαι. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἄπεισιν ἀγανακτῶν καθ' αὑτὸν, ἔπειτα προσκρούων ἀεὶ καὶ λοιδορούμενος ἑκάστῳ καὶ διώκων, αὐτὸ τοῦτο ἔπαθεν, ἐξέστη τελευτῶν· καὶ τὴν φήμην ὑπέλαβε θεὸν εἶναι 18), οὐ μόνον τὴν τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν παίδων. δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ τῶν Σοφιστῶν γένος ἐντεῦθεν αὔξεσθαι ποθέν. ἐπειδὴ πολλοὶ νεανίσκοι σχολὴν ἄγοντες ἕνα θαυμάζωσι, πηδῶντες, D καθάπερ αἱ Βάκχαι περὶ τὸν Διόνυσον· πᾶσα ἀνάγκη τοῦτον τὸν ἄνθρωπον οὐ πολλῷ τινι χρόνῳ, πολλοῖς τῶν ἄλλων δόξαι τι λέγειν· σχεδὸν γὰρ ὥσπερ οἱ γονεῖς διαλέγεσθαι τὰ παιδία διδάσκουσιν, ἐπὶ παντὶ χαίροντες ὅ, τι ἂν εἴπωσιν· οὐκοῦν ἐκ τούτων θαῤῥεῖ καὶ μᾶλλον πρόσεισι 19), καὶ σαφέστερον ἀεὶ διαλέγεται, καὶ τέλος ἐξέμαθε τὴν φωνὴν τῶν ξυνόντων, ἐάν τε Ἕλληνες ὦσιν, ἐάν τε βάρβαροι· καὶ τοὺς Σοφιστὰς ἀνάγκη τὴν διάνοιαν τῶν ἀκροατῶν ἀναλαβεῖν, τοιαῦτα καὶ λέγοντας καὶ διανοουμένους, ὁποῖοί A ποτ' ἐὰν οὗτοι τυγχάνωσιν ὄντες. εἰσὶ δὲ οἱ πλείους ἐπιεικῶς ἠλίθιοι καὶ δυστυχεῖς. οὗτος μὲν ἴσως οὐ μέγας κίνδυνος, εἴ τις αὑτῷ καὶ ἑτέροις 20) δοκεῖ δεινὸς εἶναι, καὶ περιάζει πλῆθος ἀνθρώπων ἀνοήτων· ὥσπερ τὸν Ὀρφέα φασὶ τὰς δρῦς, καὶ τὰς πέτρας, καὶ τοὺς λίθους· τὸν δ' αὐτὸν ἀνόητον ὄντα, καὶ δειλὸν, καὶ ἀκόλαστον, καὶ μηδὲν διαφέροντα τῶν βοσκημάτων ἀρετῆς τι νομίσαι 21) προσήκειν αὐτῷ καὶ καλοκαγαθίας, τοῦτο δὴ παντελῶς δεινὸν, καὶ τῆς B χαλεπωτάτης πασῶν ἀνοίας καὶ μανίας. ἀλλ' ὅταν

18) locus ex Heſiodo ſumtus.

19) malim *πρόεισι. procedit, progreſſus facit.*

20) αὑτῷ καὶ ἑτέροις] ſic recte Caſaub. αὐτὸ καὶ ἕτερος Ven. et Mor.

21) νομίσαι] Ven. et Mor. dant νομίσας.

ὅταν Φήμην 22) καταλαμβάνῃ τινὰ, καὶ τοιοῦτος ἄρξηται λόγος ὑποτύφεσθαι δεῖ περιῤῥηξάμενον ἐκπηδᾶν γυμνὸν εἰς τὰς ὁδοὺς, ἐπιδεικνύντα πᾶσιν, ὅτι μηδενός ἐστι βελτίων. ἐὰν δὲ ἐπακολουθῇ τις φάσκων εἶναι μαθητὴς, ἀπελαύνειν παίοντα καὶ βάλλοντα τοῖς βώλοις, καὶ τοῖς λίθοις, ὡς ἀνόητον, ἢ πονηρόν. λέγω δὲ οὐ πρὸς ἅπαντας 23). εἰσὶ γὰρ οἱ καλῶς καὶ συμφερόντως τὸ πρᾶγμα πράττοντες 24), οἷς ἔδει σπένδειν καὶ θυμιᾶν. ἀλλ᾽ οὓς 25) σοφοὺς ὑμῖν ἀποδεικνύουσι τρεῖς ἢ τέτταρας κομήτας 26), καθάπερ τοὺς ἱερέας τῶν παρ᾽ ὑμῖν 27)· τοὺς μακαρίους λέγω, τοὺς ἁπάντων ἄρχοντας τῶν ἱερέων 28), τοὺς ἐπωνύμους τῶν δύο ἠπείρων τῆς ἑσπέρας ὅλης. ταῦτα γάρ ἐστι τὰ ποιοῦντα καὶ τούτους εὐδαίμονας, στέφανος, καὶ πορφύρα, καὶ παιδάρια κομῶντα λιβανωτὸν φέροντα. ταῦτα μὲν οὖν ὅπως ποτὲ

22) malim Φήμη. *ſi fama ſapientiae aliquem occupet, arripiat, inopinantem opprimat.* ſtatim poſt neſcio faciamne cum vulgata, an Caſaubono accedam, qui τοιούτοις ἄρξηται λόγοις ὑποτύφεσθαι mauult. vtraque lectio ſententiam reddit loco huic conuenientem. vulgata hanc: *ſi rumor eiusmodi incipiat gliſcere.* altera hanc: *ſi quis incipiat ab eiusmodi rumoribus ſubinfatuari.*

23) ἅπαντας] *ego vero non omnes omnino philoſophos, aut comam alentes, vanitatis et ſtultitiae inſector.*

24) πράττοντες] philoſophiam, h. e. vitam ad ſeueritatem, modeſtiam et ſanctimoniam compoſitam, exercentes, vel potius comae alendae ſtudioſos.

25) ἀλλ᾽ οὓς] Sic recte Caſaub. *Sed eos ſolummodo inſector, quos vobis demonſtrant, tanquam mirifice ſapientes, tres aut quatuor comatos.* ἄλλους Ven. et Mor.

26) τρεῖς ἢ τέτταρας κομήτας] Sic recte rurſus Caſaub. τρεῖς ἦτε γὰρ ἀσκομήτας Ven. et Mor.

27) videtur hic deeſſe θεῶν, aut alias pro τῶν leg. eſt τοὺς.

28) vide, num poſſit hic locus ex inſcriptionibus illuſtrari, quarum ſyntagmata mihi nunc non vacat euoluere; non dubito inde lucem peti poſſe.

Digitized by Google

ποτὲ 29) ἔχῃ, λελέχθω. τὸ δὲ κομᾷν οὐ χρὴ πάντως ὑπολαμβάνειν ὡς ἀρετῆς σημεῖον. πολλοὶ γὰρ ἤδη διὰ θεόν 30) τινα κομῶσιν ἄνθρωποι· γεωργοὶ κομῆται, μηδὲ τοὔνομα ἀκούσαντές ποτε τὸ φιλοσοφίας· καὶ νὴ Δία, οἱ πλεῖους τῶν βαρβάρων, οἱ μὲν σκέπης ἕνεκεν· οἱ δὲ καὶ πρέπειν αὐτοῖς νομίζοντες. τούτων οὐκ ἔστιν 31) ἐπίφθονος οὐδεὶς, οὐδὲ καταγέλαστος. ἴσως γὰρ ὀρθῶς αὐτὸ πράττουσιν, ἐπεὶ καὶ τοὺς λαγὼς ὁρᾶτε τοὺς πάνυ ἀσθενεῖς, ὑπὸ τῆς δασύτητος σωζομένους, καὶ τῶν ὀρνέων τοῖς ἀσθενεστάτοις ἐξαρκεῖ τὰ πτερὰ εἴργειν τὸν ἄνεμον καὶ τὸ ὕδωρ, διότι ἐξ αὐτῶν πέφυκεν. ἡμεῖς δὲ τὴν μὲν κόμην ἀφαιροῦμεν, ὥσπερ οἱ νομεῖς τῶν ἵππων 32), ἃς ἂν ἐθέλωσι παραβαλεῖν τοῖς ὄνοις· καὶ τὰ γένεια ἀποκείρομεν, τὰς δὲ κεφαλὰς 33) πλέκομεν (σισύρας καὶ πίλους). τοὺς δὲ ἀλεκτρυόνας ὁρῶμεν, οὐδενὸς τοιούτου προσδεομένους, ὧν ἄνθρωποι, σισύρας, καὶ πίλους καὶ τοιαῦθ᾽ ἕτερα ξυῤῥάπτοντες. καὶ ποῖος ἂν γένοιτο πῖλος Ἀρκαδικὸς, ἢ Λακωνικὸς, μᾶλλον ἁρμόττων τῆς αὐτοῦ κόμης ἑκάστῳ; καὶ

29) ὅπως ποτὲ] Sic recte Ven. et hoc totum eſt, quod Morellus ad hanc orationem annotauit. Mor. dat ὁ πώποτε.

30) διὰ θεὸν] qui crines ſuo deo cuidam deuouerant, vt Naſiraei.

31) malim τούτων δ᾽ οὐκ ἔστιν.

32) v. Aelian. Hiſtor. Animal. II, 18.

33) Caſaubonus mauult ταῖς δὲ κεφαλαῖς πλέκομεν σισύρας καὶ πίλους. concedam πλέκειν πίλους poſſe dici; quamquam πῖλοι ſunt coactilia, quae non plectuntur, ſed conferciuntur. Siſyrae certe, ſeu pellicia, non plectuntur, ſed ſic naſcuntur, et in formam camelaucii conſuuntur a ſartoribus pelliciariis. videntur haec verba σισύρας καὶ πίλους hic plane delenda eſſe, recurrunt enim paulo poſt ſuo loco, et leg. τὰς δὲ κεφαλὰς ἐμπλέκομεν. capillos capitis intorquemus inter ſe et implectimus, intermiſtis ſartis et lemniſcis.

Digitized by Google

τί δεῖ 34), φησὶ, τοσούτων ὄντων σκεπασμάτων; οὐδὲν τοῖς πλουσίοις· ἐκείνοις μὲν, οὐδὲ χειρῶν, οὐδὲ ποδῶν. B ἐγὼ δὲ ὁρῶ 35) καὶ ταύτην τὴν πόλιν οὐδεμιᾶς ἐνδεεστέραν τῶν πρώτων, καὶ ξυνήδομαι, καὶ ἀγαπῶ. τῆς γὰρ ἠπείρου τὸ καρτερώτατον νέμεσθε καὶ πιότατον, πεδίων τε 36) καὶ ὀρῶν μεταξὺ καλλίστων ἵδρυσθε, καὶ πηγὰς ἀφθονωτάτας ἔχετε, καὶ χώραν εὐκαρποτάτην ξύμπαντα μυρία φέρουσαν, πυροὺς τε καὶ ζειάς τε ἠδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν· καὶ πολλὰς μὲν ἀγέλας, πολλὰς δὲ ποίμνας ποιμαίνετε καὶ βουκολεῖτε. C τῶν τε ποταμῶν οἱ μέγιστοι καὶ πολυωφελέστατοι τὴν ἀρχὴν ἐνθένδε ἔχουσιν· ὅ τε Μαρσύας οὗτος, διὰ μέσης τῆς πόλεως ὑμῶν ῥέων, ὅ τε Ὄρβας 37), ὅ τε Μαίανδρος πολὺ πάντων τῶν ποταμῶν θειότατος καὶ σοφώτατος, ὃς ἑλίττων 38) μυρίας καμπὰς, σχεδόν τι τὴν ἀρίστην τῆς Ἀσίας ἔπεισι. τῆς τε Φρυγίας προκάθησθε καὶ Λυδίας, ἔτι δὲ Καρίας. ἄλλα τε ἔθνη περιοικεῖ πολυανδρότατα, Καππάδοκές τε καὶ Πάμφυλοι, καὶ Πισίδαι· καὶ τούτοις ἅπασιν ἀγορὰν ὑμεῖς καὶ ξύνοδον D παρέ-

34) poſt τί δεῖ malim κόμης addi. obiectio eſt: *ecquid opus eſt comam alere, cum tot ſint homini alia opercula?* reſpondet: οὐδὲν, *nil opus eſt*, τοῖς γε πλουσίοις. *ditibus quidem.* ἐκείνοις μὲν γὰρ οὐδὲ χειρῶν. nam illi quidem vel manibus ipſis et pedibus facile careant, qui tot miniſtris abundent, quorum opera pro manuum et pedum opera vtantur. eſt dictio perquam aculeata in diuites, qui ſolum pedibus nunquam attingunt, ſed ſeruorum ceruicibus geſtantur, et qui ſibi paene ipſa fercula in os ingeri patiuntur.

35) ἐγὼ δὲ ὁρῶ] aut deſunt compluſcula, aut nimis praeruptus eſt tranſitus atque incitatus.

36) malim δέ.

37) Caſaubonus admonet e Strabone ſcrib. eſſe ὄργας. in var. lect. Ven. eſt νόρβας.

38) σοφώτατος, ὃς ἑλίττων] ſic bene Caſaub. ſed Ven. et Mor. omittunt ὅς.

παρέχεσθε, τὴν αὐτῶν πόλιν. καὶ τοῦτο μὲν πολλὰς τῶν ἀνωνύμων πόλεων, τοῦτο δὲ πολλὰς εὐδαίμονας κώμας ὑπηκόους ἔχετε. σημεῖον δὲ μέγιστον τῆς δυνάμεως ὑμῶν, τὸ πλῆθος τῶν φόρων. ὥσπερ, οἶμαι, τῶν ὑποζυγίων κράτιστα δοκεῖ τὰ πλεῖον ἕλκοντα· οὕτω καὶ τῶν πόλεων εἰκὸς ἀρίστας εἶναι, τὰς πλεῖστον ἀργύριον ἐπιτελούσας. πρὸς δὲ τούτοις αἱ δίκαι κατ' ἔτος [39] ἄγονται παρ' ὑμῖν καὶ ξυνάγονται πλῆθος ἀνθρώπων ἄπειρον· δικαζομένων, δικαζόντων, ῥητόρων, ἡγεμόνων, ὑπηρετῶν, οἰκετῶν, μαστροπῶν, ὀρεωκόμων, καπήλων, ἑταίρων τε καὶ βαναύσων· ὥστε τά τε ὤνια τοὺς ἔχοντας πλείστης

A

ἀποδίδοσθαι τιμῆς, καὶ μηδὲν ἀργὸν εἶναι τῆς πόλεως, μήτε τὰ ζεύγη, μήτε τὰς οἰκίας, μήτε τὰς γυναῖκας. τοῦτο δὲ οὐ σμικρόν ἐστι πρὸς εὐδαιμονίαν. ὅπου γὰρ ἂν πλεῖστος ὄχλος ἀνθρώπων ξυνίῃ, πλεῖστον ἀργύριον ἐξ ἀνάγκης ἐκεῖ γίγνεται, καὶ τὸν τόπον εἰκὸς εὐθηνεῖν· ὥσπερ, οἶμαι, φασὶ τὴν

B

χώραν, οὗ ἂν πρόβατα πλεῖστα αὐλισθῇ, κρατίστην γίνεσθαι τοῖς γεωργοῖς, διὰ τὴν κόπρον· καὶ πολλοὶ δέονται τῶν ποιμένων, παρ' αὐτοῖς αὐλίζειν τὰ πρόβατα. τοιγαροῦν μέγιστον νομίζω πρὸς ἰσχὺν πόλεως τὸ τῶν δικῶν [40]· καὶ πάντες ἐσπουδάκασιν ὑπὲρ οὐδενὸς οὕτω. μέτεστι δὲ αὐτοῦ ταῖς πρώταις πόλεσιν, ἐν μέρει παρ' ἔτος. φασὶ δὲ νῦν ἔσεσθαι, διὰ πλείονος [41] χρόνου. τοὺς γὰρ ἀνθρώπους οὐχ ὑπο-

39) κατ' ἔτος] lectionem hanc aduerſus interpretem et Caſaubonum tuetur Valeſius Emendat. p. 66. quamquam interpres immerito accuſatur, qui quod in Veneta reperiebat, παρ' ἔτος, fideliter reddidit.

40) τὸ τῶν δικῶν] neceſſe enim eſt, vt tanto ſit aliqua ciuitas potentior, quo plura ſint oppida, pluresque vici, quae oporteat ab ea ius petere, et in eius forum conuenire.

41) πλείονος] neſcio, an praeſtet μείονος. *fore, vt citius, per minora temporum interualla, illa fora apud vos celebrentur.* πλείων

ὑπομένειν ξυνεχῶς ἐλαύνεσθαι 42) πανταχοῦ. καὶ μὴν τῶν ἱερῶν τῆς Ἀσίας μέτεστιν ὑμῖν, τῆς τε δα- C πάνης τοσοῦτον, ὅσον ἐκείναις ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς ἐστι τὰ ἱερά. οὔκουν ἔγωγε ταύτης εὐποτμοτέραν ἐπίσταμαι πόλιν 43), οὐδὲ ἀνθρώπους ἄμεινον ζῶντας, χωρὶς Ἰνδῶν. ἐκεῖ γάρ, ὥς φασι, ποταμοὶ ῥέουσιν 44), οὐχ ὥσπερ παρ' ὑμῖν ὕδατος, ἀλλ' ὁ μὲν γάλακτος, ὁ δὲ οἴνου διαυγοῦς, ἄλλος δὲ μέλιτος, ἄλλος δὲ ἐλαίου· ῥέουσι δ' ἐγγύθεν ἐκ λόφων, ὥσπερ ἐκ μαστῶν τῆς γῆς. πάντα δὲ ταῦτα τῶν παρ' ὑμῖν ἄπειρον διαφέρει, πρός τε ἡδονὴν καὶ δύναμιν. τὰ D μὲν γὰρ ἐνθάδε, γλίσχρως καὶ μόλις ἀπὸ ζώων τινῶν καὶ φυτῶν 45), καρποὺς ξύλων βρίζοντες, καὶ τροφὴν ζώων 46) βδάλλοντες καὶ βλίττοντες· τὰ δὲ ἐκεῖ τῷ παντὶ καθαρώτερα, χωρίς, οἶμαι, βίας καὶ πανουργίας. οἱ δὲ ποταμοὶ ῥέουσιν ἕνα μῆνα τῷ βασιλεῖ, καὶ φόρος οὗτός ἐστιν αὐτῷ· τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον τοῖς δημόταις. ξυνίασιν οὖν καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ παίδων, καὶ γυναικῶν, εἴς τε τὰς πηγὰς, καὶ πρὸς τὰ ῥεύματα τῶν ποταμῶν, παίζοντες καὶ A γελῶντες, ὡς ἂν ἐπ' εὐωχίαν. φύεται δὲ παρὰ ταῖς ὄχθαις ὅ τε λωτὸς ἰσχυρὸς 47), καὶ σχεδὸν ἀπάν-

πλείων et μείων vel ἐλάττων interdum a librariis inter ſe permutari documento vel locus e proximo petitus, v. N. 53.

42) ἐλαύνεσθαι] ab importunitate praefectorum et potentium aliorum quorumcunque.

43) ante πόλιν Mor. addit τὴν, quod recte abeſt a Veneta.

44) tecte mordet Apollonium Tyanenſem. v. Philoſtrat. p. 118.

45) poſt φυτῶν videtur ἔχομεν deeſſe.

46) τροφὴν ζώων] nam vitulorum alimentum eſt lac vaccarum, quod homines vitulis eripiunt; et apum item alimentum eſt mel, quod apibus detrahitur. illud βδάλλεται, hoc βλίττεται. Sed preſſu fit vtrumque ſordidius et conturbatius.

47) ἰσχυρὸς] robuſtus, h. e. craſſis et ingentibus caulibus, et denſus.

ἁπάντων σιτίων ἥδιστος· οὐχ ὥσπερ ὁ παρ' ἡμῖν, τετράποσι τροφὴ, καὶ πολλὰ σήσαμα, καὶ σέλινα, ὡς ἂν εἰκάσειέ τις ἐκ τῆς ὁμοιότητος. τὴν δὲ ἀρετὴν οὐκ ἄξιον συμβάλλειν. γίνεται αὐτόθι ἕτερον σπέρμα τῶν πυρῶν καὶ τῶν κριθῶν ἀμείνων τροφὴ, καὶ μᾶλλον ξυμφέρουσα. φύεται δὲ ἐν κάλυξι με- B γάλαις, οἷον ῥόδον· εὐοσμοτέραις 48) δὲ καὶ μείζοσι. ταύτας τὰς ῥίζας 49) καὶ τὸν καρπὸν ἐσθίουσιν, οὐδὲν πονήσαντες. εἰσὶ δὲ ὀχετοὶ πολλοὶ ῥέοντες ἐκ τῶν ναμάτων, οἱ μὲν μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους ξυμμιγνύντες ἀλλήλοις, τῶν ἀνθρώπων πεποιηκότων, ὅπως ἂν αὐτοῖς δοκῇ. μετοχετεύουσι δὲ ῥαδίως, ὥσπερ ὑμεῖς τὸ ἐν τοῖς κήποις ὕδωρ. ἔστι δὲ καὶ λουτρὰ πλησίον αὐτοῖς ὕδατος, τὸ μὲν θερμὸν λευκότερον ἀργύρου, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ βάθους καὶ τῆς ψυχρό- C τητος κυανοῦν. ἐνταῦθα νήχονται γυναῖκες ἅμα καὶ παῖδες, καλοὶ πάντες. ἔπειτα, οἶμαι, κατακλινέντες ἐν τοῖς λειμῶσιν, ᾄδουσι καὶ μινυρίζουσιν. εἰσὶ δὲ λειμῶνες αὐτόθι πάγκαλοι, καὶ φύσιν 50) ἀνθῶν τε καὶ δένδρων παρεχόντων, τὴν μὲν σκιὰν, ἄνωθεν ἐξ ὕψους, τὸν δὲ καρπὸν ἐν ἐφίκτῳ τοῖς βουλομένοις λαβεῖν, νευόντων τῶν κλάδων. οἵ τε ὄρνιθες κατᾴδουσιν, οἱ μὲν ἐν τοῖς ὄρεσιν ἐγκαθήμενοι, πολύ τι πλῆθος· οἱ δὲ ἄνωθεν ἀπὸ ἀκρεμόνων 51), D εὐφωνότεροι τῶν παρ' ὑμῖν ὀργάνων. πνεῦμά τε ἀεὶ μέτριον διαῤῥεῖ, καὶ τῶν ἀέρων ἡ κρᾶσις ὁμοία διὰ παντὸς, μάλιστα δὲ ἔοικεν ἀρχομένῳ θέρει. πρὸς

48) malim εὐοσμοτέρα δὲ, ſcil. αὕτη ἡ τροφὴ φύεται.

49) malim καὶ μυζῶσι ταύτας (vel, ſi mauis, ταύτης) τὰς ῥίζας. *huius plantae radices exſugunt.* quod conuenit cannae ſacchariferae. In Veneta eſt μείζουσι.

50) poſt καὶ φύσιν (ſi bene id habet) deeſſe videtur παρέχοντες.

51) malim cum articulo ἀπὸ τῶν ἀκρ.

δὲ τούτοις ὅ, τε [52]), οὐρανὸς ἐκεῖ καθαρώτερος, καὶ τὰ ἄστρα πλείω καὶ λαμπρότερα. ζῶσι δὲ οὐ πλείω [53]) τετρακοσίων ἐτῶν, πάντα τὸν χρόνον τοῦτον ὡραῖοι καὶ νέοι· καὶ οὔτε γῆράς ἐστι παρ' ἐκείνοις, οὔτε νόσος, οὔτε πενία. τούτων δὲ τοιούτων ὄντων, καὶ τοσούτων ὑπαρχόντων ἀγαθῶν, ὅμως εἰσὶν ἄνθρωποι καλούμενοι, Βραχμᾶνες, οἱ χαίρειν ἐάσαντες τούς τε ποταμοὺς ἐκείνους, καὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐρριμμένους ἐκτραπέντες, ἰδίᾳ τι ξυλλογίζονται A καὶ φροντίζουσι· πόνους τε θαυμαστοὺς ἀναλαβόμενοι τοῖς σώμασιν, οὐδενὸς ἀναγκάζοντος, καὶ καρτερήσεις [54]) δεινὰς ὑπομένοντες. φασὶ καὶ ἐξαίρετον αὐτοῖς εἶναι μίαν πηγὴν τὴν τῆς ἀληθείας, πολὺ πασῶν ἀρίστην καὶ θειοτάτην, ἧς οὐδέποτε γεύσασθαι τοὺς ἐμπιπλαμένους [55]). τὰ μὲν οὖν ἐκεῖθεν, λόγος ἐστὶν ἀψευδής. ἤδη γάρ τινες τῶν ἀφικνουμένων [56]) ἔφασαν· ἀφικνοῦνται δὲ οὐ πολλοί τινες ἐμπορίας ἕνεκεν. οὗτοι δὲ ἐπιμίγνυνται τοῖς πρὸς θαλάττῃ. B τοῦτο δὲ [57]) ἄτιμόν ἐστιν Ἰνδῶν τὸ γένος,

οἵ τε

52) ὅ, τε] Ven. et Mor. dant ὅτι.

53) imo vero οὐ μείω. *non pauciores annos viuendo peragunt, quam quadringentos.* Caſaubonus volebat ζῶσι δὲ πολλοὶ πλείω.

54) lectio marg. Mor. κατεργίσεις eſt in Venetae texto, ſed ea eſt vitioſa.

55) aut leg. eſt ἧς οὐδέποτε τοὺς γευσαμένους ἐμπίπλασθαι. *qua nunquam ſatiari et expleri, qui ſemel guſtauerint.* aut ſic: ἧς οὐδέποτε παύσασθαι αὐτοὺς ἐμπιπλαμένους. *quam ingurgitare eaque ſitim ſuam reſtinguere nunquam illi ceſſent.* Caſaubonus vult οὐδέποτε γεύσασθαι τοὺς οἰήσεως ἐμπιπλ.

56) τῶν ἀφικνουμένων] ſcil. πρὸς τὴν θάλατταν. *eorum, qui ad mare Indicum ex India media deueniunt.*

57) τοῦτο δὲ] hi Indi, qui ex India media ad litora et vrbes maritimas deſcendunt, mercaturae ergo.

οἵ τε ἄλλοι 58) ψέγουσιν αὐτούς. τούτους οὖν ἀνάγκη 59) ὁμολογεῖν ὑμῶν εὐδαιμονεστέρους, τῶν δὲ ἄλλων ὑμᾶς, πλὴν ἑνὸς ἀνθρώπων ἔτι γένους, τῶν πολυχρυσοτάτων. τὸ δὲ χρυσίον λαμβάνουσι παρὰ μυρμήκων. οὗτοι δέ εἰσιν ἀλωπέκων μείζονες, τἄλλα δὲ ὅμοιοι τοῖς παρ᾽ ὑμῖν. ὀρύττουσι δὲ κατὰ γῆς, ὥσπερ οἱ λοιποὶ μύρμηκες. ὁ δὲ χοῦς αὐτοῖς ἐστὶ χρυσίον καθαρώτατον πάντων χρυσίων, καὶ στιλπνότατον. εἰσὶν οὖν πλησίον ἐφεξῆς, ὥσπερ κολωνοὶ τοῦ ψήγματος, καὶ τὸ πεδίον ἅπαν ἀστράπτει. χαλεπὸν οὖν ἰδεῖν ἐστι πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ πολλοὶ τῶν ἐπιχειρούντων ἰδεῖν, τὰς ὄψεις διεφθάρησαν. οἱ δὲ προσοικοῦντες 60) ἄνθρωποι, τὴν μεταξὺ χώραν διελθόντες, ἔρημον οὖσαν οὐ πολλήν, ἐφ᾽ ἁρμάτων, ὑποζεύξαντες ἵππους ταχίστους, ἀφικνοῦνται τῆς μεσημβρίας, ἡνίκα δεδύκασι κατὰ γῆς. ἔπειτα φεύγουσι τὸν χοῦν ἁρπάσαντες. οἱ δὲ αἰσθανόμενοι διώκουσι, καὶ μάχονται καταλαβόντες, ἕως ἀποθάνωσιν, ἢ ἀποκτείνωσιν· ἀλκιμώτατοι γάρ εἰσι θηρίων ἁπάντων. ὥστε οὗτοί γε ἐπίστανται τὸ χρυσίον, ὁπόσου ἐστὶν ἄξιον, καὶ οὐδὲ προΐενται πρότερον, ἢ ἀποθανεῖν. φέρε δή, τίνας ἄλλους τῶν καθ᾽ ἡμᾶς εὐδαίμονας ἀκούομεν; Βυζαντίους, χώραν τε ἀρίστην νεμομένους, καὶ θάλατταν εὐκαρποτάτην. τῆς δὲ γῆς

58) οἵ τε ἄλλοι] reliqui Indi, qui a commercio cum aliis populis ſeſe ſecludunt, et remouent.

59) inter αὐτοὺς et ἀνάγκη neceſſarium vocabulum τούτους inſertum exhibet Veneta, quod Mor. omittit. neque tamen id ſatis eſt. igitur οὖν addidi, vt ſit: ψέγουσιν αὐτούς. τούτους οὖν ἀνάγκη —

60) προσοικοῦντες] hoc etiam interpres expreſſit. Ven. et Mor. dant προσηκοῦντες. fabella haec de formicis aurum cuſtodientibus ex Herodoto repetita eſt. In fine apparet non pauca deſiderari.

ἠμελήκασι, διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς θαλάττης. ἡ μὲν γὰρ διὰ μακροῦ φέρει τὸν καρπὸν αὐτοῖς, καὶ δεῖ λαβεῖν ἐργασαμένους· ἡ δὲ αὐτόθεν, μηδὲν πονήσασιν.

ΒΟΡΥΣΤΕΝΗΤΙΚΟΣ, ΟΝ ΑΝΕΓΝΩ A ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ.

ΛΟΓΟΣ ΛΣΤ'.

Ἐτύγχανον μὲν ἐπιδημῶν ἐν Βορυσθένει τὸ θέρος, ὡς [1]) τότε εἰσέπλευσα μετὰ τὴν φυγήν· βουλόμενος ἐλθεῖν, ἐὰν δύνωμαι, διὰ Σκυθῶν εἰς Γέτας, ὅπως B θεάσωμαι τἀκεῖ πράγματα ὁποῖά ἐστι. καὶ δὴ καὶ περιεπάτουν περὶ πλήθουσαν ἀγοράν, παρὰ τὸν Ὕπανιν. ἡ γὰρ πόλις τὸ μὲν ὄνομα εἴληφεν ἀπὸ τοῦ Βορυσθένους, διὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ποταμοῦ· κεῖται δὲ πρὸς τῷ Ὑπάνιδι. ἥ τε [2]) νῦν καὶ ἡ πρότερον οὕτως [3]) ὠκεῖτο, οὐ πολὺ ἄνωθεν τῆς Ἱππολάου καλουμένης ἄκρας, ἐν τῷ καταντικρύ. C τοῦτο δέ ἐστι τῆς χώρας ὀξὺ καὶ στερεόν, ὥσπερ ἔμβολον,

1) ſtatim initio huius orationis adhaereo ad haec verba: ὡς τότε — τὴν φυγήν. num ᾧ leg. vt ad θέρος redeat, *illa aeſtate, qua inuectus ſum naui.* videntur verba μετὰ τὴν φυγὴν interpretari velle vocabulum τότε. *tunc temporis*; h. e. *poſt diſceſſum e patria.* Sed quo εἰσέπλευσα? ſine dubio εἰς τὸν πόντον. *in pontum Euxinum.* id quod deeſſe videtur; niſi ſi εἰσπλεῖν ſic ſimpliciter vſurpatum fuit, pro εἰς τὸν πόντον πλεῖν, quod fuiſſe paene colligo e p. 76, 10. vt ἐκπλεῖν p. 77, antep. *e ponto euehi.*

2) malim ἥ γε.

3) malim ὡσαύτως, aut ὁμοίως.

Digitized by Google

βόλον, περὶ ὃ συμπίπτουσιν οἱ ποταμοί. τὸ δὲ ἐντεῦθεν ἤδη λιμνάζουσι μέχρι θαλάττης, ἐπὶ σταδίους σχεδόν τι διακοσίους· καὶ τὸ εὖρος οὐχ ἧττον [4] ταύτῃ τῶν ποταμῶν. ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ μὲν πλέον τέναγος, καὶ γαλήνη ταῖς εὐδίαις, ὥσπερ ἐν λίμνῃ γίνεται σταθερᾷ [5]. ἐν δὲ τοῖς δεξιοῖς φαίνεται ποταμός· καὶ τεκμαίρονται οἱ εἰσπλέοντες ἀπὸ τοῦ ῥεύματος τὸ βάθος· ὅθεν περ καὶ ἐξίησι [6], διὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ῥοῦ. εἰ δὲ μή [7], ῥᾳδίως ἀνεφράττετο, τοῦ Νότου πολλοῦ κατὰ στόμα εἰσπνέοντος. τὸ δὲ
D λοιπόν, ἠϊὼν ἐστιν ὑλώδης, καὶ δασεῖα καλάμῳ καὶ δένδροις. φαίνεται δὲ τῶν δένδρων πολλὰ καὶ ἐν μέσῃ τῇ λίμνῃ, ὡς ἱστοῖς προσεοικέναι· καὶ ἤδη τινὲς τῶν ἀπειροτέρων διήμαρτον, ὡς ἐπὶ πλοῖα ἐπέχοντες. ταύτῃ δὲ καὶ τῶν ἁλῶν ἐστι τὸ πλῆθος, ὅθεν οἱ πλείους τῶν βαρβάρων λαμβάνουσιν, ὠνούμενοι τοὺς ἅλας· καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ Σκυθῶν, οἱ Χερρόνησον οἰκοῦντες τὴν Ταυρικήν. ἐκδιδοῦσι δὲ οἱ ποταμοὶ εἰς θάλασσαν, παρὰ φρούριον Ἀλέκτορος, ὃ λέγεται τῆς γυναικὸς εἶναι τοῦ Σαυροματῶν βασιλέως. ἡ δὲ πόλις τῶν Βορυσθενιτῶν τὸ μέγεθός ἐστιν, οὐ
A πρὸς τὴν παλαιὰν δόξαν, διὰ τὰς συνεχεῖς ἁλώσεις καὶ τοὺς πολέμους· ἅτε γὰρ ἐν μέσοις οἰκοῦσα τοῖς βαρβάροις τοσοῦτον ἤδη χρόνον, καὶ τούτοις σχεδόν τι τοῖς πολεμικωτάτοις, ἀεὶ μὲν πολεμεῖται, πολλάκις δὲ καὶ ἑάλωκε· τὴν τελευταίαν [8] καὶ μεγίστην ἅλωσιν, οὐ πρὸ πλειόνων, ἢ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν. εἷλον δὲ καὶ ταύτην Γέται, καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν τοῖς ἀριστεροῖς τοῦ Πόντου πόλεις, μέχρι

4) οὐχ ἧττον] puta, quam 200. ſtadia.
5) σταθερᾷ] ſic recte interpres lat. σταθερὰ Ven. et Mor.
6) ἐξίησι] ſubaudi ἑαυτόν. idem eſt atque ἔξεισιν, exit.
7) εἰ δὲ μή] ſcil. ἰσχυρὸς ἦν ὁ ῥοῦς τοῦ ποταμοῦ. pro ἀνεφράττετο malim ῥᾳδίως ἂν ἐνεφράττετο.
8) poſt τὴν τελευταίαν videtur δὲ addendum eſſe.

χει Ἀπολλωνίας. ὅθεν δὴ καὶ σφόδρα ταπεινὰ τὰ πράγματα κατέστη τῶν ταύτῃ Ἑλλήνων· τῶν μὲν B ἓν 9) οὐκέτι συνοικισθεισῶν πόλεων, τῶν δὲ φαύλως, καὶ τῶν πλείστων βαρβάρων εἰς αὐτὰς συῤῥεόντων. (πολλαὶ γὰρ δή τινες ἁλώσεις κατὰ 10) πολλὰ μέρη γεγόνασι τῆς Ἑλλάδος, ἅτε ἐν πολλοῖς τόποις διεσπαρμένης.) ἁλόντες δὲ τότε 11) οἱ Βορυσθενῖται πάλιν συνῴκησαν, ἐθελόντων, ἐμοὶ δοκεῖν, τῶν Σκυθῶν, διὰ τὸ δεῖσθαι τῆς ἐμπορίας, καὶ τοῦ κατάπλου τῶν Ἑλλήνων. ἐπαύσαντο γὰρ 12) εἰσπλέοντες, ἀναστάτου τῆς πόλεως γενομένης· ἅτε οὐκ ἔχοντες C ὁμοφώνους τοὺς ὑποδεχομένους· οὐδὲ αὐτῶν Σκυθῶν ἀξιούντων 13), οὐδὲ ἐπισταμένων ἐμπορεῖον αὐτῶν κατασκευάσασθαι, τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον. σημεῖον δὲ τῆς ἀναστάσεως, ἥ τε φαυλότης τῶν οἰκοδομημάτων, καὶ τὸ συνεστάλθαι τὴν πόλιν ἐς βραχύ. μέρει γάρ τινι προσῳκοδόμηται τοῦ παλαιοῦ περιβόλου, καθ' ὃ πύργοι τινὲς οὐ πολλοὶ διαμένουσι, οὐ πρὸς τὸ μέγεθος, οὐδὲ πρὸς τὴν ἰσχὺν τῆς πόλεως 14). τὸ δὲ μεταξὺ 15) συμπέφρακται κατ' ἐκεῖνο, ταῖς D οἰκίαις

9) ἓν delendum videtur vt perperam natum e proximo οὐκ. *valde minutae ſunt attritaeque res Graecorum ibi degentium; quandoquidem aliae vrbes graecae plane nunquam ſunt reſtauratae, aliae ſunt quidem, ſed tenuiter et male.*

10) malim καὶ κατὰ.

11) ἁλόντες δὲ τότε] ſic recte Ven. et interpres; ſed Mor. omittit δὲ.

12) ἐπαύσαντο γὰρ] puta *οἱ Ἕλληνες*. Graeci ex ipſa Graecia in Pontum nauiculariam exercentes.

13) ἀξιούντων] ſcil. ἐμπορεῖον κατασκευάσασθαι. *quum neque ipſi Scythae dignum ſua perſona ſuisque rebus conveniens exiſtimarent.*

14) τῆς πόλεως] malim τῆς τότε [vel τῆς πάλαι] πόλεως.

15) τὸ δὲ μεταξὺ] *ſpatium vacuum inter turres ex antiqua vrbe reliquas factas.* συμπέφρακται] *terra aggeſta oppletum eſt, quia domus ibi non occupant hiatum.* videtur enim leg.

οἰκίαις ȣ̓κ ἐχȣ́σαις ὁποῖα διαλείπει. τειχίον δὲ περιβέβληται πάνυ ταπεινὸν καὶ ἀσθενές. τῶν δὲ πύργων εἰσί τινες πολὺ ἀφεϛῶτες τȣ͂ νῦν οἰκȣμένȣ· ὥϛε μηδ' εἰκάσαι, ὅτι μιᾶς ἦσαν πόλεως. ταῦτά τε δὴ ἐν 16) σημεῖα ἐναργῆ τῆς ἁλώσεως· καὶ τὸ μηδὲν τῶν ἀγαλμάτων διαμένειν ὑγιὲς τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἀλλὰ ξύμπαντα λελωβημένα εἶναι, ὥσπερ τὰ ἐπὶ τῶν μνημάτων. ὅπερ ȣ͂ν ἔφην, ἔτυχον περιπατῶν πρὸ τῆς πόλεως, καὶ τινες ἐξῄεσαν ἔνδοθεν τῶν Βορυσθενιτῶν
A πρὸς ἐμέ, ὥσπερ εἰώθεσαν, ἔπειτα Καλλίϛρατος ἐφ' ἵππȣ τὸ μὲν πρῶτον παρίππευσεν ἡμᾶς, ἔξωθεν προσελαύνων. παρελθὼν δὲ ὀλίγον, κατέβη· καὶ τὸν ἵππον τῷ ἀκολȣ́θῳ παραδȣ̀ς, αὐτὸς πάνυ κοσμίως προσῆλθεν, ὑπὸ τὸ ἱμάτιον τὴν χεῖρα ὑποϛείλας. παρέζωϛο δὲ μάχαιραν μεγάλην τῶν ἱππικῶν, καὶ ἀναξυρίδας εἶχε, καὶ τὴν ἄλλην ϛολὴν Σκυθικήν· ἄνωθεν δὲ τῶν ὤμων, ἱμάτιον μικρὸν, μέλαν, λε-
B πτόν· ὥσπερ εἰώθασιν οἱ Βορυσθενῖται. χρῶνται δὲ καὶ τῇ ἄλλῃ ἐσθῆτι μελαίνῃ, ὡς τὸ πολὺ, ἀπὸ γένȣς τινὸς Σκυθῶν τῶν Μελαγχλαίνων, ὡς ἐμοὶ δοκȣ͂σι, κατὰ τȣ͂το ὀνομασθέντων ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ἦν δὲ ὡς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ὁ Καλλίϛρατος, πάνυ καλὸς καὶ μέγας, πολὺ ἔχων Ἰωνικὸν τȣ͂ εἴδȣς. ἐλέγετο δὲ καὶ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀνδρεῖος εἶναι, καὶ πολλȣ̀ς Σαυροματῶν τȣ̀ς μὲν ἀνῃρηκέναι, τȣ̀ς δὲ αἰχμαλώτȣς εἰληφέναι. ἐσπȣδάκει δὲ καὶ περὶ λό-
C γȣς καὶ φιλοσοφίαν, ὥϛε καὶ ἐκπλεῦσαι σὺν ἐμοὶ ἐπεθύμει. διὰ ταῦτα δὴ ταῦτα 17) εὐδοκίμει παρὰ τοῖς πολίταις, ȣ̓χ ἥκιϛα δὲ ἀπὸ τȣ͂ κάλλȣς· καὶ

leg. eſſe κατ' ἐκεῖνο ταῖς οἰκίαις ȣ̓κ ἐπεχȣ́σαις ὅπȣ διαλείπει. notabilis conſtructio datiui abſoluti, more Latino, pro genitiuo τῶν οἰκιῶν ȣ̓κ ἐπεχȣσῶν. Caſaubonus ſic conſtituit: ταῖς οἰκίαις συνεχȣ́σαις ὅπȣ τι διαλείπει.

16) ἐν] malim νῦν.

17) loco ſecundi ταῦτα malim πάνυ.

Digitized by Google

καὶ εἶχε πολλοὺς ἐραστάς. πάνυ γὰρ δὴ τοῦτο ἐμμε-
μένηκεν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως, τὸ περὶ τοὺς
ἔρωτας τῶν ἀῤῥένων· ὥστε κινδυνεύουσιν ἀναπείθειν
καὶ τῶν βαρβάρων ἐνίους, οὐκ ἐπ᾽ ἀγαθῷ σχεδὸν,
ἀλλ᾽, ὡς ἂν ἐκεῖνοι τὸ τοιοῦτον ἀποδείξαιντο [18]) βαρ-
βαρικῶς, καὶ οὐκ ἄνευ ὕβρεως. εἰδὼς οὖν αὐτὸν φι-
λόμηρον ὄντα, περὶ τούτου εὐθὺς ἐπυνθανόμην. σχε- D
δὸν δὲ καὶ πάντες οἱ Βορυσθενῖται περὶ τὸν ποιητὴν
ἐσπουδάκασιν, ἴσως διὰ τὸ πολεμικοὶ εἶναι ἔτι νῦν·
εἰ μὴ ἄρα καὶ τὴν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα εὔνοιαν. τοῦ-
τον μὲν γὰρ ὑπερφυῶς τιμῶσι, καὶ νεῶν τὸν μὲν ἐν
τῇ νήσῳ τῇ Ἀχιλλέως καλουμένῃ ἵδρυνται [19])· τὸν δὲ
ἐν τῇ πόλει, ὥστε οὐδὲ ἀκούειν ὑπὲρ οὐδενὸς ἄλλου θέλου-
σιν, ἢ Ὁμήρου. καὶ τἄλλα οὐκέτι σαφῶς ἑλληνίζον-
τες, διὰ τὸ ἐν μέσοις οἰκεῖν τοῖς βαρβάροις· ὅμως
τήν γε Ἰλιάδα ὀλίγου πάντες ἴσασιν ἀπὸ στόματος. A
εἶπον οὖν προσπαίζων πρὸς αὐτόν· πότερόν σοι δοκεῖ,
ὦ Καλλίστρατε, ἀμείνων ποιητὴς, Ὅμηρος, ἢ Φωκυ-
λίδης; καὶ ὃς γελάσας ἔφη· ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐπίσταμαι
ἔγωγε τοῦ ἑτέρου ποιητοῦ τὸ ὄνομα, οἶμαι δὲ, μηδὲ
τούτων μηδένα. οὐδὲ γὰρ ἡγούμεθα ἡμεῖς ἄλλον τινὰ
ποιητὴν, ἢ Ὅμηρον. τοῦτον δὲ σχεδόν τι οὐδὲ ἄλλος
οὐδεὶς ἀγνοεῖ. μόνου [20]) γὰρ Ὁμήρου μνημονεύουσιν
οἱ ποιηταὶ αὐτῶν ἐν τοῖς ποιήμασι, καὶ ἄλλως μὲν
εἰώθασι λέγειν, ἀεὶ δὲ ὁπόταν [21]) μέλλωσι μάχε- B
σθαι,

18) malim ἀποδέξαιντο, ab ἀποδέχεσθαι. Sed ſic, vt barbari accipiant morem et inſtitutum tam delicatum, in quo exercendo tanta ſit vtendum circumſpectione, temperantia et elegantia; barbarice puta, h. e. ruditer, ſuperbe, ſcaeue, ſtolide, contumelioſe.

19) ἵδρυνται] ſic recte Caſaub. ἵδρυται Ven. et Mor.

20) μόνου] ſic recte Caſaub. quod etiam interpres latinus expreſſit. μόνοι Ven. et Mor.

21) malim λέγειν (ſcil. τὰ Ὁμήρου ἔπη) ἀεὶ, *ſemper quidem alias ſolent Homerum recitare*, ὁπόταν δὲ — *ſi quando autem velint pugnam committere.*

Digitized by Google

σθαι, παρακελεύονται τοῖς αὐτῶν [22]), ὥσπερ τὰ Τυρταίου ἐν Λακεδαίμονι ἐλέγετο. εἰσὶ δὲ πάντες οὗτοι τυφλοὶ, καὶ οὐχ ἡγοῦνται δυνατὸν εἶναι ἄλλον τινὰ ποιητὴν γενέσθαι. τοῦτο μὲν, ἔφην, ἀπολελαύκασιν οἱ ποιηταὶ αὐτῶν [23]) ἀπὸ Ὁμήρου, ὥσπερ ἀπὸ ὀφθαλμίας. τὸν δὲ Φωκυλίδην ὑμεῖς μὲν οὐκ ἐπίστασθε, ὡς λέγεις. πάνυ δὲ τῶν ἐνδόξων γέγονε ποιητῶν. ὥσπερ οὖν ἐπειδάν τις καταπλεύσῃ τῶν ἐμπόρων πρὸς ὑμᾶς οὐ πρότερον γεγονὼς, οὐκ εὐθὺς ἠτιμάσατε αὐτόν· ἀλλὰ πρότερον γευσάμενοι τοῦ οἴνου, κἂν ἄλλο τι φορτίον ἄγῃ, δεῖγμα λαβόντες, ἐὰν μὲν ἀρέσῃ ὑμᾶς, ὠνεῖσθε, εἰ δὲ μὴ, ἐᾶτε· οὕτως, ἔφην, καὶ τῆς τοῦ Φωκυλίδου ποιήσεως ἔξεστί τοι λαβεῖν δεῖγμα ἐν βραχύ [24]). καὶ γάρ ἐστιν οὐ τῶν μακράν τινα καὶ συνεχῆ ποίησιν εἰρόντων· ὥσπερ ὁ ὑμέτερος μίαν ἑξῆς διέξεισι μάχην, ἐν πλείοσιν ἢ πεντακισχιλίοις ἔπεσιν· ἀλλὰ κατὰ δύο καὶ τρία ἔπη αὐτῷ καὶ ἀρχὴν ἡ ποίησις καὶ πέρας λαμβάνει. ὥστε καὶ προστίθησι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καθ' ἕκαστον διανόημα, ἅτε σπουδαῖον, καὶ πολλοῦ ἄξιον ἡγούμενος· οὐχ ὥσπερ Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ὠνόμασεν αὐτόν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι εἰκότως προσθεῖναι Φωκυλίδης τῇ τοιαύτῃ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει·

Καὶ

22) In Veneta eſt ἑαυτῶν. malim ſic locum conſtitui: παρακελεύονται τοῖς αὐτοῦ, *ſeſe ad pugnam hortantur et accendunt recitandis eius* (Homeri puta) *carminibus*. deinde dubito, relinquamne vulgatam, an ſic corrigam: ὥσπερ (ſcil. παρεκελεύοντο) τοῖς Τυρταίου ἐν Λακεδαίμονι ἐλεγείοις.

23) αὐτῶν] *illorum*, graecorum puta, quorum poetae ſolum crepant Homerum. Sed diſplicet totus hic locus. redundat illud αὐτῶν, aut λημῶντες, vel τυφλώττοντες, vel tale quid, eſt ſufficiendum.

24) ἐν βραχύ] ſic recte Ven. ἐν βραχεῖ Mor.

Καὶ τόδε Φωκυλίδου, πόλις ἐν σκοπέλῳ κατὰ κόσμον
Οἰκοῦσα σμικρὴ, κρείσσων 25) Νίνου ἀφραινούσης. A

ἀλλ' οὐ πρὸς ὅλην Ἰλιάδα καὶ Ὀδυσσείαν ταῦτα τὰ ἔπη ἐςὶ, τοῖς μὴ παρέργως ἀκροωμένοις; ἢ μᾶλλον ὑμῖν ἀκούειν συνέφερε 26) περὶ τῶν τοῦ Ἀχιλλέως πηδήσεών τε καὶ ὀρούσεων, καὶ τῆς φωνῆς, ὅτι μόνον φθεγξάμενος ἔτρεπε τοὺς Τρῶας; ταῦτα μᾶλλον ὠφελεῖ ὑμᾶς ἐκμανθάνοντας, ἢ ἐκεῖνο, ὅτι ἡ 27) σμικρὰ πόλις ἐν βραχεῖ σκοπέλῳ κειμένη, κρείττων ἐςὶ καὶ εὐτυχεςέρα κατὰ κόσμον οἰκοῦσα, ἢ μεγάλη ἐν λείῳ B καὶ πλατεῖ πεδίῳ, ἐάνπερ ἀκόσμως καὶ ἀνόμως ὑπὸ ἀνθρώπων ἀφρόνων οἰκῆται; καὶ ὃς, οὐ μάλα ἡδέως ἀποδεξάμενος 28), ὦ ξένε, εἶπεν, ὅτι ἡμεῖς σε ἀγαπῶμεν, καὶ σφόδρα αἰδούμεθα· ἄλλος 29) γε οὐδεὶς ἂν ἠνέσχετο Βορυσθενιτῶν, εἰς Ὅμηρον καὶ Ἀχιλλέα τοιαῦτα εἰπόντος. ὁ μὲν γὰρ θεὸς ἡμῶν ἐςιν, ὡς ὁρᾷς, ὁ δὲ καὶ σχεδόν τι μετὰ τοὺς θεοὺς τιμᾶται. κἀγὼ πραΰναι βουλόμενος αὐτὸν, ἅμα δὲ ἐπί τι χρήσιμον ἀγαγεῖν, παρακαλῶ 30) σὲ, εἶ- C πον, καθ' Ὅμηρον, συγγνώμην ἔχειν μοι, εἴ τι κακὸν νῦν εἴρηται. αὖθις γάρ ποτε ἐπαινεσόμεθα Ἀχιλλέα τε καὶ Ὅμηρον, ὅσα δοκεῖ ἡμῖν ὀρθῶς λέγειν. τὸ δὲ παρὸν, σκεπτέον ἂν εἴη τὸ τοῦ Φωκυλίδου, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ σφόδρα καλῶς λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως.

25) Ven. dat κρέσσων.
26) ὑμῖν ἀκούειν συνέφερε] ſic Ven. recte; ſed Mor. omittit ἀκούειν.
27) ἡ malim abeſſe ob ſequens μεγάλη carens articulo.
28) poſt ἀποδεξάμενος aut eſt oratio, vt in dialogis eſſe ſolet, abruptior, elliptica, vt ſubaudiri debeat, ἀνεχόμεθά σου, aut ἴσθι, aut debet horum aliquid addi. *Ferimus te, quia te amamus.*
29) Caſaubonus mauult ἄλλως. poſſit quoque ἄλλου adſciſci.
30) παραιτοῦμαι margo Mor.

Digitized by Google

πόλεως. σκόπει, ἔφη, ἐπεὶ καὶ τούσδε 31) ὁρᾷς πάντας ἐπιθυμοῦντας ἀκοῦσαί σου, καὶ διὰ τοῦτο συνεῤῥυηκότας δεῦρο πρὸς τὸν ποταμόν· καίτοι οὐ D σφόδρα ἀθορύβως ἔχοντας. οἶσθα γὰρ δήπου, ὅτι χθὲς οἱ Σκύθαι προσελάσαντες μεσημβρίας, τοὺς μέν τινας ἀπέκτειναν τῶν σκοπῶν, οὐ προσέχοντας, τοὺς δὲ ἐζωγρήκασιν ἴσως· οὐ γάρ πω ἐπιστάμεθα, διὰ τὸ μακροτέραν αὐτοῖς γενέσθαι τὴν φυγὴν, ἅτε οὐ πρὸς τὴν πόλιν φεύγουσιν. ἦν δὲ τῷ ὄντι ταῦτα οὕτως, καὶ αἵ τε πύλαι συγκέκλειντο, καὶ τὸ σημεῖον ἦρτο ἐπὶ τοῦ τείχους τὸ πολεμικόν. ἀλλ᾽ ὅμως οὕτως A ἦσαν φιλήκοοι, καὶ τῷ τρόπῳ Ἕλληνες, ὥστε μικροῦ δεῖν ἅπαντες παρῆσαν ἐν τοῖς ὅπλοις, βουλόμενοι ἀκούειν. κἀγὼ ἀγάμενος αὐτῶν τὴν προθυμίαν, βούλεσθε, ἔφην, καθιζόμεθα 32) ἰόντες ποι τῆς πόλεως; τυχὸν γὰρ νῦν οὐ πάντες ὁμοίως ἀκούουσι ἐν τῷ βαδίζειν, ἀλλ᾽ οἱ ὄπισθεν πράγματα ἔχουσι, καὶ παρέχουσι τοῖς πρὸ αὐτῶν, σπουδάζοντες ἐγγυτέρω προσελθεῖν. ὡς δὲ τοῦτο εἶπον, εὐθὺς ὥρμησαν ἅπαντες εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἱερὸν, οὗπερ εἰώθασι B βουλεύεσθαι. καὶ οἱ μὲν πρεσβύτατοι, καὶ οἱ γνωριμώτατοι, καὶ οἱ ἐν ταῖς ἀρχαῖς, κύκλῳ καθίζοντο ἐπὶ βάθρων· τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἐφεστήκεσαν. ἦν γὰρ εὐρυχωρία πολλὴ πρὸ τοῦ νεώ. πάνυ οὖν ἄν τις ἥσθη τῇ ὄψει φιλόσοφος ἀνὴρ, ὅτι ἅπαντες ἦσαν τὸν ἀρχαῖον τρόπον, ὥς φησιν Ὅμηρος τοὺς Ἕλληνας, κομῶντες, καὶ τὰ γένεια ἀφεικότες 33). εἷς δὲ ἐν αὐτοῖς μόνος ἐξυρημένος, καὶ τοῦτον ἐλοιδόρουν τε καὶ ἐμίσουν ἅπαντες. ἐλέγετο δὲ οὐκ ἄλλως τοῦτο

31) τούσδε] Ven. et Mor. dant τοὺς δέ.
32) malim καθιζώμεθα.
33) ἀφεικότες] *qui barbam promiſerant.* Caſaub. vult καθειμένοι, vel καθεικότες. Ven. et Mor. dant ἀφηκότες.

τοῦτο ἐπιτηδεύειν, ἀλλὰ κολακεύων Ῥωμαίους, καὶ C τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν ἐπιδεικνύμενος, ὥστε εἶδεν ἄν τις ἐπ' ἐκείνου τὸ αἰσχρὸν τοῦ πράγματος, καὶ οὐδαμῆ πρέπον ἀνδράσιν. ἐπεὶ δὲ ἡσυχία ἐγένετο, εἶπον, ὅτι δοκοῦσί μοι ὀρθῶς ποιεῖν, οἱ πόλιν οἰκοῦντες ἀρχαίαν καὶ Ἑλληνίδα, βουλόμενοι ἀκοῦσαι περὶ πόλεως. καὶ πρῶτόν γε, ἔφην, ὅ, τι [34]) ἐστὶν αὐτὸ τοῦτο, ὑπὲρ οὗ λόγος [35]), γνῶναι σαφῶς· οὕτω γὰρ ἂν εἴητε ἅμα ᾐσθημένοι [36]) καὶ ὁποῖόν τί ἐστιν. οἱ γὰρ πολλοὶ, ἔφην, ἄνθρωποι τὸ ὄνομα αὐτὸ ἴσασι, D καὶ φθέγγονται τοῦ πράγματος ἑκάστου, τὸ δὲ πρᾶγμ' ἀγνοοῦσιν. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι τοῦτο φροντίζουσιν, ὅπως καὶ τὴν δύναμιν εἴσονται ἑκάστου, οὗ λέγουσιν· οἷον, τὸ τοῦ ἀνθρώπου ὄνομα πάντες οὕτω λέγουσιν οἱ ἑλληνίζοντες, ἐὰν δὲ πύθῃ τινὸς αὐτῶν, ὅ, τι ἐστὶ τοῦτο, λέγω δὲ, ὁποῖόν τι [37]), καὶ καθ' ὃ μηδενὶ τῶν ἄλλων ταυτὸν, οὐκ ἂν ἔχοι εἰπεῖν, ἀλλ' ἢ δεῖξαι μόνον αὐτὸν, ἢ ἄλλον, ὥσπερ οἱ βάρβαροι. ὁ δὲ ἔμπειρος τῷ πυνθανομένῳ, τί ἐστιν ἄνθρωπος; ἀποκρίνεται, ὅτι ζῶον, λογικὸν, θνητόν. τὸ γὰρ A τοῦτο εἶναι μόνῳ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε, καὶ οὐδενὶ ἄλλῳ. οὕτως οὖν καὶ τὴν πόλιν φασὶν εἶναι πλῆθος ἀνθρώπων ἐν ταὐτῷ κατοικούντων, ὑπὸ νόμου διοικούμενον. ἤδη οὖν δῆλον, ὅτι τῆς προσηγορίας ταύτης οὐδεμιᾷ προσήκει τῶν καλουμένων πόλεων τῶν ἀφρόνων καὶ ἀνόμων. οὐκ οὖν οὐδὲ περὶ Νίνου εἴη ἂν ὁ ποιητὴς, ὡς περὶ πόλεως, εἰρηκὼς, ἀφρονούσης γε αὐτῆς.

34) ὅ, τι] ſic recte interpres. ὅτι Ven. et Mor.

35) malim ὁ λόγος. Idem eſt ac ſi dixiſſet πρῶτον ἁπάντων ἐστὶ τὸ γνῶναι σαφῶς ὅ, τι ἐστὶ τοῦτο αὐτὸ, περὶ οὗ ὁ λόγος.

36) ᾐσθημένοι] ab αἰσθάνεσθαι, recte dat Ven. *id enim ſi fiat, tum vna quoque ſentiatis, quale quidque ſit.* ſic quoque Anglus. ſed Mor. dat ἠσθημένοι.

37) τι] malim τε.

αὐτῆς. ὥσπερ γὰρ οὐδὲ ἄνθρωπος ἐκεῖνός ἐστιν, ᾧ μὴ πρόσεστι τὸ λογικὸν, οὕτως οὐδὲ πόλις, ᾗ μὴ συμβέβηκε νομίμῳ εἶναι. νόμιμος δὲ οὐκ ἂν εἴη ποτὲ, ἄφρων καὶ ἄκοσμος οὖσα. ἴσως οὖν ζητήσαι ἄν τις, ἐπειδὴ οἱ ἄρχοντες καὶ προεστῶτες ὦσι φρόνιμοι καὶ σοφοὶ, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος διοικῆται [38]) κατὰ τὴν τούτων γνώμην νομίμως καὶ σωφρόνως, τὴν τοιαύτην χρὴ καλεῖν σώφρονα, καὶ νόμιμον, καὶ τῷ ὄντι πόλιν, ἀπὸ τῶν διοικούντων; ὥσπερ χορὸν, ἴσως φαίημεν ἂν, μουσικὸν, τοῦ κορυφαίου μουσικοῦ ὄντος, τῶν δὲ ἄλλων ἐκείνῳ συνεπομένων, καὶ μηδὲν παρὰ μέλος φθεγγομένων, ἢ σμικρὰ, καὶ ἀδήλως. ἀγαθὴν μὲν γὰρ ἐξ ἁπάντων ἀγαθῶν πόλιν, οὔτε τις γενομένην πρότερον οἶδε θνητὴν, οὔτε ποτὲ ὡς ἐσομένην ὕστερον ἄξιον διανοηθῆναι· πλὴν εἰ μὴ θεῶν μακάρων κατ᾽ οὐρανὸν, οὐδαμῶς ἀκίνητον, οὐδὲ ἀργὴν, ἀλλὰ σφοδρὰν οὖσαν καὶ πορευομένην, τῶν μὲν ἡγουμένων τε καὶ πρώτων θεῶν, χωρὶς ἔριδος καὶ ἥττης. (οὔτε γὰρ ἐρίζειν θεοὺς, οὔτε ἡττᾶσθαι θέμις, οὔτε ὑπ᾽ ἀλλήλων ἅτε φίλων, οὔτε ὑπὸ ἄλλων κρειττόνων· ἀλλὰ πράττειν ἀκωλύτως τὰ σφέτερα ἔργα, μετὰ πάσης φιλίας ἀεὶ πάντων κοινῆς) τῶν μὲν φανερωτάτων πορευομένων ἑκάστου καθ᾽ ἑαυτὸν, οὐ πλανωμένων ἄλλως ἀνόητον πλάνην, ἀλλὰ χορείαν εὐδαίμονα χορευόντων, μετά τε νοῦ, καὶ φρονήσεως τῆς ἄκρας· τοῦ δὲ λοιποῦ πλήθους ὑπὸ τῆς κοινῆς φορᾶς ἀγομένου μιᾷ γνώμῃ, καὶ ὁρμῇ τοῦ ξύμπαντος οὐρανοῦ. μίαν γὰρ δὴ ταύτην καθαρῶς εὐδαίμονα πολιτείαν, εἴτε καὶ πόλιν χρὴ καλεῖν τὴν θεῶν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν. ἐὰν δὲ [39]) καὶ ξύμπαν

τὸ

[38]) διοικῆται, quia praeceſſit ἐπειδάν. Ven. et Mor. dant διοικεῖται.

[39]) Caſaubonus vult ἐάν γε. ſed praeſtat ἐὰν δέ. Ven. et Mor. dant ἐάν τε.

τὸ [40]) λογικὸν περιλάβῃ [41]) τις, ἀνθρώπων σὺν θεοῖς ἀριθμουμένων, ὡς παῖδες σὺν ἀνδράσι λέγονται μετέχειν πόλεως, φύσει πολῖται ὄντες, οὐ τῷ συ-φρονεῖν τε καὶ πράττειν τὰ τῶν πολιτῶν, οὐδὲ τῷ κοινωνεῖν τοῦ νόμου, ἀξύνετοι ὄντες αὐτοῦ. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πανταχοῦ πασῶν σχεδὸν ἁπλῶς ἡμαρτημένων τε καὶ φαύλων, πρὸς τὴν ἄκραν εὐθύτητα τοῦ θείου καὶ μακαρίου νόμου καὶ τῆς ὀρθῆς διοικήσεως· ὅμως δὲ [42]) πρὸς τὸ παρὸν εὐπορήσωμεν παραδειγ- B μάτων, τῆς ἐπιεικέστερον ἐχούσης, πρὸς τὴν παντελῶς διεφθαρμένην· ὡς ἐν πᾶσι νοσοῦσι, τὸν δ' [43]) ἐλαφρότατα διάγοντα, τῷ κάκιστα διακειμένῳ παραβάλλοντες. ἐγὼ μὲν οὖν πρός τι τοιοῦτον ὥρμων τῷ λόγῳ. μεταξὺ δὲ τῶν παρόντων εἷς ἐφθέγξατο

εἷς

40) ξύμπαν τὸ] ſic recte Caſaub. Anglus et interpres. ξύμπαντα Ven. et Mor.

41) Ven. et Mor. dant παραβάλῃ. videtur Caſaubonus hanc lectionem probare, quae procul dubio vitioſa eſt. Sed dubito, num operae manum eius h. l. fideliter reddiderint. quicquid eſt huius rei, homo enim fuit Caſaubonus, tametſi magnus vir, quid interpres ſecutus ſit, ex interpretatione facile non ſit colligere. Sententiam certe, qua monſtrabat iter, ſecutus eſt. Anglus verum vidit, παραλάβῃ, aut potius περιλάβῃ coniiciens. poſterius eſt in variet. lect. Venetae. v. p. 88, vlt. huius ed. Sententia haec eſt: quod ſi autem quis vniuerſum, quodcunque ratione praeditum eſt, vna definitione compleсtatur, licet ei ciuitatem aut remp. eam habere pro beatiſſima et perfectiſſima, quae coaluerit e genere diuino humanoque, vno numero concluſo nam poſt περιλάβῃ τις repeti debet a communi e ſuperioribus ταύτην καθαρῶς εὐδαίμονα πολιτείαν, εἴτε πόλιν, χρὴ καλεῖν, ἀνθρώπων σὺν θεοῖς ἀριθμουμένων. id eſt ὅπου ἄνθρωποι σὺν θεοῖς ἀριθμοῦνται.

42) δὲ hic eleganter redundat, et eſt mera iteratio praemiſſi δὲ verſ. 5. Solere μὲν et δὲ, ſed hoc inprimis, ita iterari, notum eſt. Sententiam ſatis bene interpres reddidit. pro coniunctiuo malim indicatiuum εὐπορήσομεν.

43) δ' eſt delendum.

εἰς τὸ μέσον, ὅσπερ ἦν πρεσβύτατος αὐτῶν, καὶ μέγιςον ἀξίωμα ἔχων· εἶπε δὲ πάνυ εὐλαβούμενος 44)· μηδαμῶς, ὦ ξένε, ἄγροικον μηδὲ βαρβαρικὸν ἡγήσῃ τὸ τοιοῦτον, ὅτι μεταξὺ λέγοντί σοι ἐμποδὼν ἐγενόμην· παρ' ὑμῖν μὲν γὰρ οὐκ ἔθος ἐςὶ τὸ τοιοῦτον, διὰ τὸ πολλὴν ἀφθονίαν εἶναι τῶν φιλοσοφίας λόγων, καὶ περὶ παντὸς, ὅτου ἂν ἐπιθυμῇ τις, ἐξεῖναι παρὰ πολλῶν ἀκοῦσαι· παρ' ἡμῖν 45) δὲ ὥσπερ τέρας τι τοῦτο πέφηνε τὸ σὲ ἡμῖν ἀφικέσθαι. τὸ δὲ λοιπὸν σχεδόν τι δεῦρο ἀφικνοῦνται ὀνόματι Ἕλληνες, τῇ δὲ ἀληθείᾳ βαρβαρώτεροι ἡμῶν, ἔμποροι, καὶ ἀγοραῖοι, ῥάκη φαῦλα καὶ οἶνον πονηρὸν εἰσκομίζοντες, καὶ τά γε παρ' ἡμῖν οὐδὲν βελτίω τούτων ἐξαγόμενοι. σὲ δὲ αὐτὸς ἡμῖν ὁ Ἀχιλλεὺς ἔοικε δεῦρο ἀπὸ τῆς νήσου διαπέμψαι, καὶ σὲ πάνυ μὲν ἡδέως ὁρῶμεν· πάνυ δὲ ἡδέως ἀκούομεν, ὅ, τι ἂν λέγοις 46). οὐ μέντοι πολύν τινα χρόνον ἡγούμεθα ἔσεσθαι τοῦτον, οὐδὲ βουλόμεθα· ἀλλά σε εὖ πράξαντα οἴκαδε κατελθεῖν τὴν ταχίςην. νῦν οὖν ἐπεὶ ἥψω τῶν λόγων 47) τῆς θείας διοικήσεως, αὐτός τε ἀνεπτέρωμαι δαιμονίως, καὶ τούσδε ὁρῶ πάντας ὀργῶντας πρὸς ἐκεῖνον τὸν λόγον· καὶ γὰρ ἡμῖν ἔδοξας μεγαλοπρε-

44) εὐλαβούμενος eſt in texto Venetae, et iteratur idem in var. lect. vnde colligo, indicem hunc, qui turpiſſima cum ſocordia et incredibili ſtultitia conſarcinatus eſt, (nulli enim loci indicati ſunt, quo lectio quaeque pertineat; quo fit, vt ſedes pauciſſimarum lectionum inueſtigare poſſis) indicem igitur illum dare voluiſſe εὐλαβουμένως, in aduerbio. Poteſt fieri, vt lectio haec in codd. quibusdam reperiatur. ſed vulgata bene habet.

45) παρ' ἡμῖν poteſt ferri, ſed melius var. lect. Venetae παρ' ἡμῶν. ſubauditur ἐξαγόμενα. *quae e noſtro ſolo exportantur.*

46) λέγοις] *quae dicas tu.* λέγοι τις Ven. et Mor.

47) malim τῷ λόγῳ. *quandoquidem ſemel oratione attigiſti diuinam diſpenſationem et gubernationem.*

Digitized by Google

λοπρεπῶς, καὶ τοῦ πράγματος οὐκ ἀναξίως, ὅσα εἶπες εἰρηκέναι· ὡς ἂν μάλιστα ἡμεῖς βουλοίμεθα ἀκοῦσαι. τῆς μὲν ἀκριβεστέρας 48) ταύτης φιλοσοφίας ἄπειροι ἐσμέν· Ὁμήρου δὲ, ὡς οἶσθα, ἐρασταί, καί τινες οὐ πολλοὶ Πλάτωνος· ὧν δὴ κἀμὲ ὁρᾷς ὄντα 49), ἀεί ποτε ἐντυγχάνοντα τοῖς ἐκείνου, ὅπως ἂν δύνωμαι· καίτοι ἴσως ἄτοπον, βαρβαρίζοντα τῶν πολιτῶν μάλιστα 50), τῷ ἑλληνικωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ χαίρειν καὶ ξυνεῖναι 51)· καθάπερ εἴ τις μικροῦ B τυφλὸς τὸ μὲν ἄλλο φῶς ἀποστρέφοιτο, πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν ἥλιον ἀναβλέποι. ἔχει μὲν δὴ τὰ ἡμέτερα οὕτως. σὺ δὲ εἰ θέλεις πᾶσιν ἡμῖν χαρίσασθαι, τὸν μὲν ὑπὲρ τῆς θνητῆς πόλεως ἀναλαβοῦ 52) λόγον, ἐὰν ἄρα σχολὴν ἡμῖν οἱ γείτονες παράσχωσιν εἰσαύριον, καὶ μὴ δέῃ προσγυμνάζεσθαι αὐτοῖς, ὥσπερ ἔθος ἡμῖν τὸ πολύ· περὶ δὲ τῆς θείας, εἴτε πόλεως, εἴτε διακοσμήσεως, φίλον σοι καλεῖν, εἰπὲ, C ὅπῃ τε, καὶ ὅπως ἔχῃ 53), ὡς δύνασαι, ἐγγύτατα τείνων τῆς τοῦ Πλάτωνος ἐλευθερίας περὶ τὴν φράσιν, οἷον δὴ καὶ ἄρτι ποιεῖν ἡμῖν ἔδοξας. εἰ γὰρ μηδενὸς, ἀλλ᾽ οὖν τῆς γε φωνῆς ξυνίεμεν ὑπὸ συνηθείας· ὅτι οὐ σμικρὸν, οὐδὲ πόῤῥω τοῦ Ὁμήρου φθέγγεται. κἀγὼ σφόδρα ἥσθην τῇ ἁπλότητι τοῦ πρεσβύτου,

48) f. τῆς μὲν οὖν ἀκριβεστέρας — aut καὶ τῆς μὲν ἀκρ.

49) ὄντα) ſic Caſaub. et Anglus. laudo. venit tamen mihi in mentem ὦ τᾶν. *o amice.* Mor. dat ὅταν.

50) βαρβ. τῶν πολ. μάλ.] non video, cur ſe maxime civium omnium barbarice loqui aiat. caperem magis, ſi omnium, quotquot graece loquerentur, ſe maxime, vna cum Boryſthenitis ſuis, barbariſare dixiſſet.

51) ξυνεῖναι] ſic recte var. lect. Venetae. ξυνιέναι textum Ven. et Mor.

52) ἀναλαβοῦ] poſſit ferri. *reſume cras hanc diſputationem.* praefero tamen lectionem, quae eſt in Veneta, ἀναβαλοῦ, *differ in craſtinum diem.*

53) malim ἔχει.

Digitized by Google

σβύτου, καὶ γελάσας εἶπον· ὦ φίλε Ῥόσων, εἴ με[54]) ἐκέλευες χθὲς, εἰσβεβληκότων ὑμῖν τῶν πολεμίων, λαβόντα ὅπλα, ὥσπερ τὸν Ἀχιλλέα, μάχεσθαι· D τὸ μὲν ἕτερον[55]) ἐπείσθην ἂν πειρώμενος ἀμύνεσθαι ὑπὲρ ἀνδρῶν φίλων, τὸ δὲ ἕτερον[56]), οὐκ ἄν, οἶμαι, ἐδυνάμην, καίτοι σφόδρα βουλόμενος, ὁμοίως τῷ Ἀχιλλεῖ ἀγωνίζεσθαι. καὶ νῦν ὧν κελεύεις ποιήσω τὸ ἕτερον, προθυμήσομαι εἰπεῖν τὸν λόγον, ὡς ἂν ἐγὼ δύνωμαι κατ' ἐμαυτόν·

Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,

οὔτε Πλάτωνι, οὔτε Ὁμήρῳ. οὐ γάρ τοι οὐδὲ τῷ Εὐρύτῳ φησὶ συνενεγκεῖν ὁ ποιητής, ὅτι ἤριζε πρὸς τοὺς κρείττονας. οὐ μέντοι σπουδῆς γε, ἔφην, οὐδὲν ἀπολείψομεν. ταῦτα δὲ εἰπὼν πρὸς ἐκεῖνον, οὐδὲν A ἧττον ὑπ' ἐκείνου[57]), καὶ ἀνεφερόμην[58]) τρόπον τινὰ, ἀναμνησθεὶς Πλάτωνός τε καὶ Ὁμήρου. τὸ μὲν δὴ τῆς πόλεως οὕτως ἔφην δεῖν[59]) ἀκούειν· καὶ οὐκ ἄντικρυς[60]) τῶν ἥμερον ζῶον τὸν κόσμον ἀπο-

54) με] ſic recte Anglus. μὲν Ven. et Mor.

55) τὸ μὲν ἕτερον] ſcil. λαμβάνειν τὰ ὅπλα.

56) τὸ δὲ ἕτερον] ſcil. *vt Achilles dimicare.*

57) fuit, cum ὑπ' ἐκείνου in vnum vocabulum contrahendum putarem, ὑπεκινούμην. vulgata ſi ſeruetur, neceſſe eſt aliquid deeſſe, ἠγειρόμην e. c. *excitabar*, aut ſimile quid.

58) ἀνεφερόμην] Caſaubonus de ἀνεπτερούμην ſuſpicabatur. nil putem opus eſſe.

59) malim δεῖ. ita debet accipi vocabulum πόλις, quomodo, cum de diuina mundi gubernatione agitur, vt ſignificet rem diis hominibusque communem, ſapientia et ordine legibusque adminiſtratam.

60) aut deeſt aliquid poſt ἄντικρυς, e. c. ἀποδέχεσθαι, *et non ſtatim*, ſine cunctatione atque inquiſitione, *probare eos, qui mundum animal cicur appellant*; aut probanda eſt Caſauboni coniectura, vocabula transponentis ad hunc modum: καὶ οὐ τῶν ἄντικρυς. *audiendi non ſunt, qui palam*

φαινομένων ἡ πόλιν. (ἐναντίον γὰρ ὑπῆρχε τοῦτο [61]) τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῆς πόλεως. ὅπερ οὖν εἶπον [62]), σύστημα ἀνθρώπων ὡρίσαντο. ἅμα τε γὰρ οὐκ ἦν ἴσως πρέπον, οὐδὲ πιθανὸν, κυρίως εἰπόντας τὸν κόσμον ζῶον, ἔπειτα φάσκειν, ὡς ἐστι πόλις. τὸ γὰρ αὐτὸ πόλιν τε καὶ ζῶον, οὐκ ἂν οἶμαι, ῥᾳδίως ὑπομένοι τις ὑπολαβεῖν,) ἀλλὰ τὴν [63]) νῦν διακόσμησιν, ὁπηνίκα διῄρηται καὶ μεμέρισται τὸ πᾶν εἰς πολλάς τινας μορφὰς, φυτῶν τε καὶ ζώων, θνητῶν καὶ ἀθανάτων, ἔτι δὲ ἀέρος, καὶ γῆς, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ἐν οὐδενὶ ἧττον πεφυκὼς [64]), ἐν ἅπασι τούτοις, καὶ μιᾷ ψυχῇ καὶ δυνάμει διεπομένων· ἃ μήτε τῇ πόλει προσεικάζουσι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῇ γιγνομένων τε καὶ ἀπογιγνομένων, ἔτι δὲ [65]) τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐκοσμίαν τῆς διοική- C σεως. ὁ δὲ λόγος οὗτος ἔμβραχυ ἐσπούδακε ξυναρμόσαι τῷ θεῷ τὸ ἀνθρώπειον γένος, καὶ ἑνὶ λόγῳ περιλαβεῖν πᾶν τὸ λογικὸν, κοινωνίας ἀρχὴν καὶ

δικαιο-

palam, nulla verecundia, nullo iudicio, dictitant mundum eſſe animal cicur. Poſt haec ſcripta coepi ſuſpicari, ἄντικρύς τινος hic ſignificare *conſentanee alicuius menti.* Foret itaque ſententia haec: Sic oportet vocabulum πόλις accipere, et non ex eorum mente, qui mundum aiunt. — tum erunt omnia interiecta vsque ad N. 63. ἀλλὰ τὴν pro dictis per parentheſin accipienda.

61) τοῦτο] ſic recte interpres et Anglus. aut τῷ cum τὸ mutandum eſt. Ven. et Mor. dant τούτῳ.

62) videtur leg. eſſe πόλεως, ἣν ὥσπερ νῦν εἶπον — *quam ciuitatem illi, de quibus modo commemorabam, philoſophi, definiunt ſocietatem hominum.* Sed tutius eſt ſuſpicari, nonnulla hic deeſſe.

63) ἀλλὰ τὴν] ſubaudi a communi e p. 87, pen. δεῖ πόλιν ἀκούειν. *Sed oportet voc.* πόλις *accipere de ea, quae nunc cernitur, coordinatione rerum.*

64) num πεφυκὸς, vt ad πᾶν redeat? Sed totum hunc locum non intelligo, miſere a librariis deprauatum.

65) ἔτι δὲ] ſubaudi δεῖ ἀκούειν πόλιν.

Digitized by Google

δικαιοσύνης 66) μόνην ταύτην ἰσχυρὰν καὶ ἄλυτον εὑρίσκων 67). πόλις μὲν γὰρ δὴ κατὰ τοῦτο ἂν εἴη λεγομένη, μὰ Δί', οὐ φαύλων, οὐδὲ μικρῶν τυχοῦσα ἡγεμόνων, οὐδὲ ὑπὸ τυράννων τε καὶ δή- D μων καὶ δεκαρχιῶν δὴ καὶ ὀλιγαρχιῶν, καὶ τινων ἄλλων τοιούτων ἀῤῥωστημάτων διαφερομένη καὶ στασιάζουσα τὸν ἅπαντα χρόνον· ἀλλὰ τῇ σωφρονεστάτῃ καὶ ἀρίστῃ βασιλείᾳ κεκοσμημένη, τῷ ὄντι βασιλευομένη κατὰ νόμον, μετὰ πάσης φιλίας καὶ ὁμονοίας. ὅνπερ 68) δὴ ὁ σοφώτατος καὶ ὁ πρεσβύτατος ἄρχων καὶ νομοθέτης ἅπασι προστάττει θνητοῖς καὶ ἀθανάτοις, ὁ τοῦ ξύμπαντος ἡγεμὼν οὐρανοῦ, καὶ τῆς ὅλης δεσπότης οὐσίας, αὐτὸς οὕτως ἐξηγούμενος, καὶ παράδειγμα παρέχων A τῆς αὐτοῦ διοικήσεως 69) τῆς εὐδαίμονος καὶ μακαρίας καταστάσεως· ὃν οἱ θεῖοι ποιηταὶ, μαθόντες ἐκ Μουσῶν, ὑμνοῦσιν ἅμα καὶ ὀνομάζουσι πατέρα θεῶν καὶ ἀνθρώπων. κινδυνεύει γὰρ δὴ τὸ ποιητικὸν γένος οὐ πάνυ ἄστοχον εἶναι τῶν ἱερῶν λόγων, οὐδὲ ἀπὸ στοχασμοῦ φθέγγεσθαι τὰ τοιαῦτα πολλάκις· οὐ τοίνυν οὐδὲ μεμνῆσθαι 70) καθαρῶς κατὰ θε-

66) δικαιοσύνης] ſic recte interpres. δικαιοσύνην Ven. et Mor.

67) εὑρίσκων] ſic recte Caſaub. et interpres; redit enim ad ὁ λόγος. Sententia eſt, quam interpres bene reddidit: Diſputatio haec genus diuinum humano conglutinare ſtudet, vel potius vniuerſo generi ratione gaudenti, quia inuenit, vſum rationis eſſe vnicum fortiſſimum et nulla vi dirimendum principium ſocietatis atque aequitatis. Ven. et Mor. dant εὕρισκον.

68) ὅνπερ redit ad νόμον. Ven. et Mor. dant ὅπερ.

69) idem eſt ac ſi dixiſſet ὅπως αὐτὸς διοικεῖ τὴν εὐδαίμονα καὶ μακαρίαν κατάστασιν.

70) malim τὰ τοιαῦτα. πολλάκις μέντοι οὐδὲ μεμν. *verum tamen perſaepe non recte meminiſſe.*

θεσμὸν καὶ νόμον τῶν μυουμένων 71), οὐδὲ εἰδέναι τοῦ ξύμπαντος περὶ τῆς ἀληθείας 72) σαφὲς οὐδὲν, ὡς ἔπος εἰπεῖν· ἀτεχνῶς δὲ ἔοικεν ὅμοιον εἶναι τοῖς B
ἔξω περὶ θύρας ὑπηρέταις τῶν τελετῶν, πρόθυρα κοσμοῦσι, καὶ βωμοὺς τοὺς ἐν τῷ φανερῷ, καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα παρασκευάζουσιν, οὐδέποτ᾽ ἔνδον 73) παριοῦσιν. ὅθεν δὴ καὶ θεράποντας Μουσῶν αὐτοὺς ὀνομάζουσιν, οὐ μύστας, οὐδὲ ἄλλο σεμνὸν ὄνομα. οὐκοῦν, ὡς ἔφην 74), τοὺς πλησίον ἀναστρεφομένους τελετῆς τινος πρὸς ταῖς εἰσόδοις, εἰκὸς, τό γε τοσοῦτον, ἔνδοθεν αἰσθάνεσθαί τινος 75), ἤ τοι ῥήματος ἐκβοηθέντος ἑνὸς μυστικοῦ, ἢ πυρὸς ὑπερφανέντος· καὶ τοῖς ποιηταῖς ἐνίοτε, λέγω δὲ τοῖς πά- C
νυ ἀρχαίοις, φωνή τις ἐκ Μουσῶν ἀφίκετο βραχεῖα, καί που τις ἐπίπνοια θείας φύσεώς τε καὶ ἀληθείας, καθάπερ αὐγὴ πυρὸς ἐξ ἀφανοῦς λάμψαντος· ἃ ἔπασχον ἐκ Μουσῶν, καὶ κατείχοντο 76), Ὅμηρός τε καὶ Ἡσίοδος. οἱ δὲ μετ᾽ ἐκείνους ὕστερον, ἐπὶ σκηνὰς καὶ θέατρα τὴν αὐτῶν σοφίαν ἀγαγόντες, ἀμύητοι ἀμυήτοις πολλάκις ἐξέφερον ἀτελῆ παραδείγμα-

δείγμα-

71) τῶν μυουμένων] repete a τὰ μυούμενα. *eorum, quae in penetralibus tradita ſunt ſecreta inſtitutione.*

72) Conſtrui poteſt duplici modo, aut ſic: οὐδὲν τῆς ἀληθείας εἰδέναι περὶ τοῦ ξύμπαντος, *nihil veritatis ſcire de vniuerſo*; aut οὐδὲν περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ξύμπαντος, *nihil noſſe de veritate vniuerſi.* ἡ τοῦ ξύμπαντος ἀλήθεια ſic erit ἡ περὶ τὸ ξύμπαν ἀλήθεια.

73) videtur οὐδέποτε δ᾽ ἔνδον, aut ἀλλ᾽ οὐδέποτ᾽ ἔνδον leg. eſſe.

74) ἔφην videtur del. eſſe. propterea, quemadmodum conſentaneum eſt, eos, qui ſtant ad oſtia — ſic poetis quoque interdum — v. verſ. 13. vbi οὕτω omiſſum tacite debet a lectore ſuppleri.

75) τινος] ſic recte interpres. τινας Ven. et Mor.

76) f. ἐκ μουσῶν, ὑφ᾽ ὧν καὶ κατείχοντο. *Haec Homero contigerunt Heſiodoque a Muſis, a quibus etiam tenebantur, capiebantur.*

δείγματα Ὀργίων· θαυμαζόμενοι δὲ ὑπὸ τῶν πολ-
D λῶν, ἐπεχείρουν αὐτοὶ τελεῖν τὸν ὄχλον, τῷ ὄντι [77] Βακχείων τινὰς σκηνὰς ἀκαλύπτους πηξάμενοι, ἐν τισι τραγικαῖς τριόδοις. οὗτοι δ' οὖν πάντες οἱ ποιηταὶ κατὰ ταυτὰ [78], τὸν πρῶτον καὶ μέγιστον θεὸν, πατέρα καλοῦσι, συλλήβδην ἅπαντος τοῦ λογικοῦ γένους, καὶ δὴ καὶ βασιλέα. οἷς πειθόμενοι οἱ ἄνθρωποι Διὸς βασιλέως ἱδρύονται βωμούς· καὶ δὴ καὶ πατέρα αὐτὸν οὐκ ὀκνοῦσι προσαγορεύειν τινὲς ἐν ταῖς εὐχαῖς· ὡς τοιαύτης τινὸς ἀρχῆς καὶ συστάσεως οὔσης τοῦ παντός. ὥστε ταύτῃ γε οὐδὲ οἶκον δοκοῦσί
A μοι ὀκνῆσαι ἂν ἀποφήνασθαι τοῦ Διὸς, τὸν ἅπαντα κόσμον· εἴπερ ἐστὶ πατὴρ αὐτῶν ἐν αὐτῷ [79]· καὶ νὴ Δία, πόλιν, ὥσπερ ἡμεῖς προσεικάζομεν κατὰ τὴν μείζονα ἀρχήν. βασιλεὺς [80] γὰρ πόλει μᾶλλον, ἢ οἴκῳ, πρεπόντως ἂν λέγοιτο. οὐ γὰρ δὴ βασιλέα εἰπόντες τὸν ἐπὶ τῶν ὅλων, οὐκ ἂν βασιλεύεσθαι τὸ ὅλον ὁμολογοῖεν· οὐδὲ [81] βασιλεύεσθαι φήσαντες, οὐκ ἂν πολιτεύεσθαι φαῖεν, οὐδὲ εἶναι πολιτείαν βασιλικὴν τοῦ παντός. πολιτείαν δ' αὖ
B συγχωροῦντες, πόλιν οὐκ ἂν ἀποτρέποιντο ὁμολογεῖν [82]· εἴ τι τοῦτο παραπλήσιον τὸ πολιτευόμενον.

ὅδε

77) τῷ ὄντι cohaeret cum ἀκαλύπτους. (nam ſic recte Caſaub. et margo Mor.) *ſcenas quasdam reuera adapertas*; nam alias bacchica ſacra clandeſtina erant. Ven. et t. Mor. dant ἀμαλόπτους.

78) ταυτὰ] ſic recte Anglus. *pari modo.* ταῦτα Ven. et Mor.

79) malim πατὴρ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ.

80) βασιλεὺς] ſic recte interpres. βασιλέα Ven. et Mor.

81) οὐδὲ βασ.] ſic recte var. lect. Venetae et Anglus. οἱ δὲ βασ. Ven. et Mor.

82) ὁμολογεῖν· εἴ τι — πολιτευόμ.] de ſanatione huius loci ſine melioribus libris deſpero. interim periclitemur coniecturam, quae ſemper deteriorem non reddet, quam

iam

Digitized by Google

ὅδε μὲν οὖν ὁ τῶν φιλοσόφων λόγος, ἀγαθὴν καὶ φιλάνθρωπον ἀποδεικνὺς [83]) κοινωνίαν δαιμόνων καὶ ἀνθρώπων, μεταδιδοὺς νόμου καὶ πολιτείας οὐ τοῖς τυχοῦσι τῶν ζώων, ἀλλ᾽ ὅσοις μέτεστι λόγου καὶ φρονήσεως· πολὺ κρείττω καὶ δικαιοτέραν τῆς Λακωνικῆς νομοθεσίας [84]) εἰσηγούμενος, καθ᾽ ἣν οὐδὲ ὑπάρχει τοῖς Εἵλωσιν γενέσθαι Σπαρτιάταις, ὅθεν δὴ καὶ διατελοῦσιν ἐπιβουλεύοντες τῇ Σπάρτῃ. ἕτερος C
δὲ μῦθος ἐν ἀποῤῥήτοις τελεταῖς ὑπὸ Μάγων ἀνδρῶν ᾄδεται θαυμαζόμενος, οἳ τὸν θεὸν τοῦτον ὑμνοῦσιν ὡς τέλειόν τε καὶ πρῶτον ἡνίοχον τοῦ τελειοτάτου ἅρματος. τὸ γὰρ Ἡλίου ἅρμα νεώτερον φασιν εἶναι πρὸς ἐκεῖνο κρινόμενον, φανερὸν δὲ τοῖς πολλοῖς, ἅτε προδήλου γιγνομένης τῆς φορᾶς. ὅθεν κοινῆς φήμης [85]) τυγχάνειν, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ πρώτων σχεδόν τι τῶν ποιητῶν, ἀνατολὰς καὶ δύσεις ἑκάστοτε λεγόντων, καὶ κατὰ ταῦτα πάντων ἐξηγουμένων D
[86]) ζευγνυμένους τε τοὺς ἵππους, καὶ τὸν Ἥλιον αὐτὸν ἐπιβαίνοντα τοῦ δίφρου. τὸ δὲ ἰσχυρὸν καὶ τέλειον ἅρμα τοῦ Διὸς οὐδεὶς ἄρα ὕμνησεν ἀξίως τῶν τῇδε· οὔτε Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος, ἀλλὰ Ζωροάστρης, καὶ Μάγων παῖδες ᾄδουσι, παρ᾽ ἐκείνου μαθόντες· ὃν Πέρσαι λέγουσιν ἔρωτι σοφίας καὶ δικαιοσύνης,

iam eſt: ὁμολογεῖν εἶναι τὸ παραπλησίως πόλει πολιτευόμενον. *non videntur cunctaturi confiteri eam eſſe ciuitatem, quae ad modum ciuitatis gubernetur.*

83) malim ἀποδεικνῦσι.

84) malim νομοθεσίαν. poteſt tamen ferri vulgata, ſi hoc vocabulum ſubaudiatur ad κρείττω καὶ δικαιοτέραν.

85) κοινῆς φήμης] ſic recte interpres. κοιναῖς φήμαις Ven. et Mor.

86) malim κατὰ ταὐτὰ πάντα ἐξηγουμένων. *a poetis, qui cum ſolis ortus et occaſus dicant, tum pari modo* [h. e. per ſimilia a curru et aurigatione repetita) *reliqua* (ſoli adiuncta) *omnia exſequantur oratione, vt equos, qui currui adiungantur* —

Digitized by Google

σύνης, ἀποχωρήσαντα τῶν ἄλλων, καθ᾽ αὑτὸν ἐν ὄρει
τινὶ ζῆν· ἔπειτα ἁφθῆναι 87) τὸ ὄρος, πυρὸς ἄνωθεν
πολλοῦ κατασκήψαντος, συνεχῶς τε καίεσθαι· τὸν οὖν
45. βασιλέα σὺν τοῖς ἐλλογιμωτάτοις Περσῶν ἀφικνεῖ-
A σθαι πλησίον, βουλόμενον εὔξασθαι τῷ θεῷ· καὶ τὸν
ἄνδρα ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ πυρὸς ἀπαθῆ, φανέντα δὲ αὐ-
τοῖς ἵλεων 88), θαῤῥεῖν κελεῦσαι, καὶ θῦσαι θυσίας
τινὰς, ὡς ἥκοντος εἰς τὸν τόπον τοῦ θεοῦ. συγγενέ-
σθαι τε μετὰ ταῦτα οὐχ ἅπασιν, ἀλλὰ τοῖς ἄριστα
πρὸς ἀλήθειαν πεφυκόσι, καὶ τοῦ θεοῦ ξυνιέναι δυνα-
μένοις, οὓς Πέρσαι Μάγους ἐκάλεσαν, ἐπισταμένους
θεραπεύειν τὸ δαιμόνιον· οὐχ, ὡς Ἕλληνες, ἀγνοίᾳ τοῦ
ὀνόματος, οὕτως ὀνομάζουσιν αὐτοὺς γόητας 89). ἐκεῖ-
B νοι δὲ τά τε ἄλλα δρῶσι κατὰ λόγους ἱεροὺς, καὶ δὴ
τῷ Διῒ τρέφουσιν ἅρμα Νισαίων 90) ἵππων· οἱ δὲ
εἰσι κάλλιστοι καὶ μέγιστοι 91) τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν·
τῷ δέ γε Ἡλίῳ, ἕνα ἵππον. ἐξηγοῦνται δὲ τὸν μῦ-
θον 92), οὐχ, ὥσπερ οἱ παρ᾽ ἡμῖν προφῆται τῶν Μου-
σῶν, ἕκαστα φράζουσι μετὰ πολλῆς πειθοῦς, ἀλλὰ
μάλα αὐθαδῶς. εἶναι γὰρ δὴ τοῦ ξύμπαντος μίαν
ἀγωγήν τε καὶ ἡνιόχησιν, ὑπὸ τῆς ἄκρας ἐμπειρίας
τε καὶ ῥώμης γιγνομένην ἀεί· καὶ ταύτην ἄπαυστον ἐν
C ἀπαύστοις αἰῶνος περιόδοις. τοὺς δὲ Ἡλίου καὶ Σε-

λήνης

87) ἁφθῆναι] *accenſum eſſe.* Ven. dat ἀφῆναι, Mor. ἀφεῖναι, et margo Mor. ἀφθῆναι.

88) var. lect. Venetae dat ἱλέω. poſſit ἵλεω proparoxytonos ferri. occurrunt exempla accuſatiui ſing. declinat. atticae ſecund in ω fine ν deſinentis. ſed praeſtat cum ν.

89) malim ὀνομάζουσι τοὺς γόητας. *non, vt Graeci veneficos et circulatores magos appellant.*

90) νισαίων. res nota, et a multis annotata. Ven. et Mor. dant νησαίων.

91) μέγιστοι] ſic recte var. lect. Venet. μεγάλοι t. Ven. et Mor.

92) τὸν μῦθον] ſic recte margo Mor. τῷ μύθῳ Ven. et t. Mor.

Digitized by Google

κλήνης δρόμους, καθάπερ ἵππων, μερῶν εἶναι κινήσεις, ὅθεν ἐπ' αὐτῶν 93) ὁρᾶσθαι σαφέστερον. τῆς δὲ τοῦ ξύμπαντος κινήσεως καὶ φορᾶς μὴ ξυνεῖναι 94) τοὺς πολλοὺς, ἀλλ' ἀγνοεῖν τὸ μέγεθος τοῦδε τοῦ ἀγῶνος. τὸ δὴ 95) μετὰ τοῦτο αἰσχύνομαι φράζειν, τῶν ἵππων πέρι καὶ τῆς ἡνιοχήσεως, ὅπως ἐξηγούμενοι λέγουσιν, οὐ πάνυ τι φροντίζοντες ὅμοιον σφίσι γενέσθαι πανταχῆ τὸ τῆς εἰκόνος. ἴσως γὰρ ἂν φαινοίμην ἀτόπως 96), παρὰ Ἑλληνικά τε καὶ χαρίεντα ᾄσματα, βαρβαρικὸν ᾆσμα παίζων· ὅμως δὲ τολμητέον. φασὶ τῶν ἵππων τὸν πρῶτον 97) ἄνωθεν ἀπείρῳ διαφέρειν κάλλει τε καὶ ταχυτῆτι, τά τε ἔξωθεν περιτρέχοντα τὸ μήκιστον τοῦ δρόμου, αὐτοῦ Ζηνὸς ἱερόν· πτηνὸν δὲ εἶναι· τὴν δὲ χρόαν λαμπρὸν, αὐγῆς 98) τῆς καθαρωτάτης· τὸν δὲ Ἥλιον ἐν αὐτῷ καὶ τὴν Σελήνην, σημεῖα προφανῆ ὁρᾶσθαι· ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τῶνδε τῶν ἵππων 99) ἐστὶ σημεῖα, τὰ μὲν μηνοειδῆ, τὰ δὲ ἀλλοῖα. ταῦ- A
τα δὲ ὑφ' ἡμῶν ὁρᾶσθαι συνεστραμμένα, καθάπερ αὐγῇ 100) λαμπρᾷ φλογὸς σπινθῆρας ἰσχυροὺς διαθέοντας. ἰδίαν δὲ κίνησιν ἔχει καθ' αὑτὰ καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα δι' ἐκείνου φαινόμενα, καὶ ξύμπαντα ἐκείνου πεφυκότα μέρη· καὶ τὰ μὲν περιφέρεσθαι σὺν αὐτῷ μίαν ταύτην ἔχοντα κίνησιν· τὰ δὲ ἄλλους θεῖν δρόμους. τυγχάνειν δὲ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις

ταῦτα

93) ἐπ' αὐτῶν] *in ipſis.* ὑπ' αὐτῶν Ven. et Mor.
94) malim ξυνιέναι.
95) δὴ] malim δέ.
96) imo vero ἄτοπος.
97) τὸν πρ.] Ven. et Mor. dant τὸ πρῶτον.
98) αὐγῆς] ſic bene Caſaub. αὐτῆς Ven. et Mor.
99) τῶνδε τῶν ἵππων] *horum equorum, quos nos equos vo- vimus et ſic appellamus.* id eſt τῶν τῇδε ἵππων, *equarum bas terras incolentium.*
100) malim καθάπερ ἐν αὐγῇ.

ταῦτα μὲν ἰδίᾳ ἕκαστον ὀνόματος· τὰ δὲ ἄλλα, κατὰ πλῆθος ἀθρόα, νενεμημένα εἴς τινα σχήματα καὶ μορφάς. ὁ μὲν δὴ λαμπρότατος ἵππος καὶ ποικιλώτατος, αὐτῷ τε Διῒ προσφιλέστατος, ὡδέ πως ὑμνούμενος ὑπ' αὐτῶν, θυσίας τε καὶ τιμὰς, ἅτε πρῶτος, εἰκότως πρώτας ἔλαχε· δεύτερος δὲ μετ' ἐκεῖνον ἁπτόμενος αὐτοῦ καὶ πλησιώτατος, Ἥρας ἐπώνυμος, εὐήνιος καὶ μαλακὸς, πολὺ δὲ ἥττων κατά τε ῥώμην καὶ τάχος. χροιὰ [1]) δὲ τῇ μὲν αὐτοῦ φύσει μέλας· φαιδρύνεται δὲ ἀεὶ τὸ καταλαμπόμενον Ἡλίῳ· τὸ δὲ σκιασθὲν ἐν τῇ περιφορᾷ τὴν αὑτοῦ μεταλαμβάνει τῆς χρόας ἰδέαν. τρίτος Ποσειδῶνος ἱερὸς, τοῦ δευτέρου βραδύτερος. τούτου δὲ μυθολογοῦσιν εἴδωλον οἱ ποιηταὶ γενέσθαι παρ' ἀνθρώποις, ἐμοὶ δοκεῖν, ὅντινα ὀνομάζουσι Πήγασον: καὶ φασὶν ἀνεῖναι κρήνην ἐν Κορίνθῳ χαράξαντα τῇ ὁπλῇ. ὁ δὲ δὴ τέταρτος, εἰκάσαι πάντων ἀτοπώτατος, στερεός τε καὶ ἀκίνητος, οὐχ ὅπως πτερωτὸς, ἐπώνυμος Ἑστίας. ὅμως δὲ οὐκ ἀποτρέπονται τῆς εἰκόνος, ἀλλὰ ἐνεζεῦχθαι φασὶ καὶ τοῦτον τῷ ἅρματι· μένειν δὲ κατὰ χώραν, χαλινὸν ἀδάμαντος ἐνδακόντα. συνερείδειν δὲ πανταχόθεν αὐτῷ τοῖς μέρεσι [2]), καὶ τὼ [3]) δύο τὼ πλησίον ὁμοίως πρὸς αὐτὸν ἐγκλίνειν, ἀτεχνῶς ἐπιπίπτοντε καὶ ὠθουμένω· τὸν [4]) δὲ ἐξωτάτω πρῶτον ἀεὶ περὶ τὸν ἑστῶτα, ὡς νύσσαν φέρεσθαι. τὸ μὲν οὖν πολὺ μετ' εἰρήνης καὶ φιλίας διατελοῦσιν, εὐλαβεῖς [5]) ὑπ' ἀλλήλων

1) lego χροιᾷ.

2) συνερείδειν — μέρεσι] bene habet, quod olim ſuſpectum habui. ſubauditur τὸ ἅρμα. *incumbere hunc currum cum omnibus ſuis partibus in hunc quartum equum.*

3) τὼ in duali. pari modo ἐπιπίπτοντε. Ven. et Mor. dant τῷ et ἐπιπίπτοντι.

4) τὸν] Ven. et Mor. dant τῶν.

5) γρ. ἀβλαβεῖς margo Mor.

λων 6). ἤδη δέ ποτε ἐν μήκει χρόνου, καὶ πολλαῖς περιόδοις, ἰσχυρὸν ἆσθμα τοῦ πρώτου προσπεσὸν 7) ἄνωθεν, οἷα δὴ θυμοειδοῦς, ἐθέρμηνε τοὺς ἄλλους 45. σφοδρότερόν τε 8) μὴν τὸν τελευταῖον, τὴν δὲ δὴ χαίτην περιέφλεξεν αὐτοῦ, ᾗ μάλιστα ἠγάλλετο, καὶ A τὸν ἅπαντα κόσμον. τοῦτο δὲ τὸ πάθος ἅπαξ Ἕλληνας μνημονεύοντας φασὶ Φαέθοντι προσάπτειν, οὐ δυναμένους μέμφεσθαι τὴν Διὸς ἡνιόχησιν, τοὺς τε Ἡλίου δρόμους οὐκ ἐθέλοντας ψέγειν. διὸ φασὶν νεώτερον ἡνίοχον, Ἡλίου παῖδα θνητὸν, ἐπιθυμήσαντα χαλεπῆς καὶ ἀξυμφόρου πᾶσι τοῖς θνητοῖς παιδιᾶς, αἰτησάμενον παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπιστῆναι τῷ δίφρῳ, φερόμενόν τε ἀτάκτως πάντα καταφλέξαι, ζῶα, B καὶ φυτά· καὶ τέλος αὐτὸν διαφθαρῆναι, πληγέντα ὑπὸ κρείττονος πυρός. πάλιν δὲ ὅταν διὰ πλειόνων ἐτῶν ὁ Νυμφῶν καὶ Ποσειδῶνος ἱερὸς πῶλος ἐπαναστῇ παρὰ τὸ σύνηθες ἀγωνιάσας, καὶ ταραχθεὶς ἱδρῶτι πολλῷ κατέκλυσε τὸν αὐτὸν τοῦτον, ἅτε ὁμόζυγα, πειρᾶται δὴ τῆς ἐναντίας τῇ πρότερον φθορᾷ, ὕδατι πολλῷ χειμαζόμενος. καὶ τοῦτον ἕνα χειμῶνα διηγεῖσθαι τοὺς Ἕλληνας, ὑπὸ νεότητός τε καὶ μνήμης ἀσθενοῦς· καὶ (λέγουσι) 9) C Δευκαλίωνα βασιλεύοντα τότε σφίσιν ἀρκέσαι, πρὸ 10) τῆς παντελοῦς φθορᾶς. ταῦτα δὲ σπανίως ξυμβαίνοντα, δοκεῖ μὲν ἀνθρώποις, διὰ τὸν αὐτῶν ὄλεθρον, γίγνεσθαι μὴ κατὰ λόγον, μηδὲ μετέχειν

6) malim ὑπὲρ ἀλλήλων.
7) προσπεσὸν] Ven. et Mor. dant προσπεσών.
8) τε] l. γε.
9) λέγουσι malim abeſſe; turbat enim conſtructionem: aut certe λέγειν leg. eſt, quod pendet ex φασὶν οἱ μάγοι.
10) πρὸ τῆς] ſic recte Ven. Sententia eſt: *Deucalionem interceſſiſſe, quominus omnes funditus perirent; cauiſſe et arcuiſſe peſtem vniuerſam.* Mor. dat πρὸς τῆς, et Caſaub. maluit πρὸς φυγὴν τῆς —

τέχειν τῆς τοῦ παντὸς τάξεως, λανθάνειν δὲ αὐτοὺς,
ὀρθῶς γιγνόμενα, καὶ κατὰ γνώμην τοῦ σώζοντος
καὶ κυβερνῶντος τὸ πᾶν. εἶναι γὰρ ὅμοιον, ὥσπερ
ὅταν ἅρματος ἡνίοχος τῶν ἵππων τινὰ κολάζῃ χα-
D λινῷ σπάσας, ἢ κέντρῳ ἀψάμενος· ὁ δ' ἐσκίρτησε
καὶ ἐταράχθη, παραχρῆμα εἰς δέον καθιςάμενος.
μίαν μὲν οὖν 11) ταύτην ἡνιόχησιν ἰσχυρὰν, οὐχ ὅλου
φθειρομένου τοῦ παντός. πάλιν δὲ ἑτέραν τῆς τῶν
τεττάρων κινήσεως καὶ μεταβολῆς 12), ἐν ἀλλήλοις
μεταβαλλομένων, καὶ διαλλαττόντων τὰ εἴδη, μέ-
χρις ἂν εἰς μίαν ἅπαντα συνέλθῃ φύσιν, ἡττηθέν-
τα τοῦ κρείττονος. ὅμως δὲ καὶ ταύτην τὴν κίνησιν
ἡνιοχήσει προσεικάζειν τολμῶσιν, ἐλάσει τε ἅρματος,
ἀτοπωτέρας δεόμενοι τῆς εἰκόνος· οἷον εἴ τις θαυ-
ματοποιὸς, ἐκ κηροῦ πλάσας ἵππους, ἔπειτα ἀφαι-
A ρῶν καὶ περιξύων ἀφ' ἑκάςου, προστιθεὶς ἄλλοτε
ἄλλῳ· τέλος δὲ ἅπαντας εἰς ἕνα τῶν τεττάρων
ἀναλώσας, μίαν μορφὴν ἐξ ἁπάσης τῆς ὕλης ἐργά-
σοιτο. εἶναί γε μὴν τὸ τοιοῦτο, μὴ καθάπερ ἀψύ-
χων πλασμάτων ἔξωθεν τοῦ δημιουργοῦ πραγμα-
τευομένου, καὶ μεθιςάντος τὴν ὕλην. αὐτῶν δὲ ἐκεί-
νων γίγνεσθαι τὸ πάθος, ὥσπερ ἐν ἀγῶνι μεγάλῳ
τε καὶ ἀληθινῷ, καὶ περὶ νίκης ἐριζόντων· γίγνε-
σθαι δὲ τὴν νίκην καὶ τὸν ςέφανον ἐξ ἀνάγκης τοῦ
B πρώτου καὶ κρατίςου τάχει τε καὶ ἀλκῇ, καὶ τῇ
ξυμπάσῃ ἀρετῇ, ὃν εἴπομεν ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων
ἐξαίρετον εἶναι Διός. τοῦτον γὰρ, ἅτε πάντων ἀλ-
κιμώτατον, καὶ φύσει διάπυρον, ταχὺ ἀναλώσαν-
τα τοὺς ἄλλους, καθάπερ, οἶμαι, τῷ ὄντι κηρίνους, ἐν
οὐ πολλῷ τινι χρόνῳ, δοκοῦντι δὲ ἀπείρῳ ἡμῖν πρὸς
τὸν ἡμέτερον αὐτῶν λογισμὸν, καὶ τὴν οὐσίαν πάν-
των πᾶσαν εἰς αὐτὸν ἀναλαβόντα, πολὺ κρείττω
καὶ

11) poſt οὖν videtur λέγουσι deeſſe.
12) lego μεταβολὴν, ſine copula, vt redeat ad ἑτέραν.

Digitized by Google

καὶ λαμπρότερον ὀφθῆναι τοῦ πρότερον, ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου θνητῶν, οὐδὲ ἀθανάτων, ἀλλ' αὐτὸν ὑφ' αὐτοῦ E νικηφόρον γενόμενον, τοῦ μεγίστου ἀγῶνος. στάντα δὲ ὑψηλὸν καὶ γαῦρον, χαρέντα τῇ νίκῃ, τόπον τε ὡς πλεῖστον καταλαβεῖν· καὶ μείζονος χώρας δεηθῆναι τότε, ὑπὸ ῥώμης καὶ μένους. κατὰ τοῦτο δὴ γενόμενοι τοῦ λόγου, δυσωποῦνται τὴν αὐτὴν ἐπονομάζειν τοῦ ζώου φύσιν. εἶναι γὰρ αὐτὸν ἤδη τηνικάδε ἁπλῶς, τὴν τοῦ ἡνιόχου καὶ δεσπότου ψυχήν· μᾶλλον δὲ αὐτὸ τὸ φρονοῦν, καὶ τὸ ἡγούμενον αὐτῆς. οὕτως δὴ λέγομεν καὶ ἡμεῖς, τιμῶντες καὶ σεβόμενοι τὸν μέγιστον D θεὸν, ἔργοις τε ἀγαθοῖς, καὶ ῥήμασιν εὐφήμοις. λειφθεὶς γὰρ μόνος ὁ νοῦς, καὶ τόπον ἀμήχανον ἐμπλήσας αὐτοῦ γε, ἅτε γε πίθος πανταχῇ κεχυμένος, οὐδενὸς ἐν αὐτῷ πυκνοῦ λειφθέντος, ἀλλὰ πάσης ἐπικρατούσης μανότητος, ὅτε κάλλιστον γίγνεται, τὴν καθαρωτάτην λαβὼν αὐτὸς ἀκηράτου φύσιν, εὐθὺς ἐπόθησε τὸν ἐξ ἀρχῆς βίον. ἔρωτα δὴ λαβὼν τῆς ἡνιοχήσεως ἐκείνης, καὶ ἀρχῆς, καὶ ὁμονοίας, τήν τε τῶν τριῶν φύσεων, καὶ ἡλίου, καὶ σελήνης, καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, ἁπάντων τε ἁπλῶς ζώων καὶ φυτῶν, ὥρμησεν ἐπὶ τὸ γεννᾷν, καὶ διανέμειν A ἕκαστα, καὶ δημιουργεῖν τὸν ὄντα νῦν κόσμον, ἐξ ἀρχῆς πολὺ κρείττω καὶ λαμπρότερον, ἅτε νεώτερον. ἀστράψας δὲ ὅλον 13) οὐκ ἄτακτον, οὐδὲ ῥυπαρὰν ἀστραπὴν, οἵαν χειμερίοις 14) ἐλαυνομένων βιαιότερον πολλάκις τῶν νεφῶν διῆξεν, ἀλλὰ καθαρὰν καὶ ἀμιγῆ παντὸς σκοτεινοῦ, μετέβαλε ῥᾳδίως ἅμα τῇ νοήσει. μνησθεὶς δὲ Ἀφροδίτης καὶ γενέσεως, ἐπράϋνε καὶ ἀνῆκεν αὐτόν· καὶ πολὺ τοῦ φωτὸς ἀποσβέσας εἰς ἀέρα πυρώδη τρέπεται πυρὸς B ἠπίου, καὶ μιχθεὶς δὲ τότε Ἥρᾳ, καὶ μεταλαβὼν

τοῦ

13) ὅλον] videtur μόνον leg. eſſe.

14) f. οἷαι αἱ χειμέριοι (ſcil. ἀστραπαὶ) et διῆξαν.

τοῦ τελειοτάτου λέχους ἀναπαυσάμενος, ἀφίησι τὴν πᾶσαν αὐτοῦ 15) παντὸς γονήν. τοῦτον ὑμνοῦσι παῖδες σοφῶν 16), ἐν ἀῤῥήτοις τελεταῖς Ἥρας καὶ Διὸς, εὐδαίμονα γάμον. ὑγρὰν δὲ ποιήσας τὴν ὅλην οὐσίαν, ἓν 17) σπέρμα τοῦ παντὸς αὐτὸς ἐν τούτῳ διαθέων, καθάπερ ἐν γονῇ πνεῦμα τὸ πλάττον καὶ δημιουργοῦν· τότε δὴ μάλιστα προσεοικὼς τῇ τῶν ἄλλων συστάσει ζώων, καθόσον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συνεστάναι λέγοιτ' ἂν οὐκ ἀπὸ τρόπου 18). τὰ λοιπὰ εἴδη ῥᾳδίως πλάττει, καὶ τυποῖ, λείαν καὶ μαλακὴν αὐτῷ περιχέας τὴν οὐσίαν, καὶ πᾶσαν εἴκουσαν εὐπετῶς. ἐργασάμενος δὲ καὶ τελεώσας, ἐπέδειξεν ἐξ ἀρχῆς τὸν ὄντα κόσμον, εὐειδῆ καὶ καλὸν ἀμηχάνως, πολὺ δὲ λαμπρότερον 19), ἢ οἷος ὁρᾶται νῦν. πάντα γάρ που καὶ τἄλλα ἔργα τῶν δημιουργῶν, καὶ τὰ 20) ἀπὸ τῆς τέχνης καὶ τῶν χειρῶν παραχρῆμα τοῦ ποιήσαντος, κρείττω καὶ στιλπνότερα. καὶ τῶν φυτῶν τὰ νεώτερα εὐθαλέστερα τῶν παλαιῶν, ὅσα 21) τε βλαστοῖς ἐοικότα. καὶ μὴν τά γε ζῶα εὐχάριστα καὶ προσηνῆ ἰδεῖν μετὰ τὴν γένεσιν, οὐ μόνον τὰ κάλλιστα αὐτῶν, πῶλοί τε καὶ

15) αὐτοῦ] f. τοῦ παντός.

16) σοφῶν] ſic recte Caſaub. σοφῶς Ven. et Mor.

17) ἓν] aut ἐνείς, aut ἐνθείς. illud ab ἐνιέναι, hoc ab ἐντιθέναι.

18) ἀπὸ τρόπου] ſic recte Caſaub. ἀποτρόπον Ven. et Mor. fortaſſis quoque tota illa ſententia καθάπερ ἐν γονῇ vsque ad ἀπὸ τρόπου parentheſi concludenda eſt. quod ſi fiat, pro προσεοικὼς leg. ſit προσεοικός. Sed, vt verum fatear, locum hunc non intelligo. pro εἴδη lego ἤδη.

19) ſic diſtinguo et lego. Ven. et Mor. dant καὶ καλὸν, ἀμηχάνως πολὺ δὴ λαμπ.

20) καὶ τὰ] lego καινὰ, *recentia ab arte et manu creatoris.* id eſt recentia ab artificis manu.

21) ὅσα] ſic cum interprete leg. eſt. Ven. et Mor. dant ὅλα.

μόσχοι, καὶ σκύλακες· ἀλλὰ καὶ θηρίων σκύμνοι 22) τῶν ἀγριωτάτων. ἡ μὲν γὰρ ἀνθρώπου φύσις, νηπία τε καὶ ὑδαρὴς, ὁμοία δήμητρος ἀτελεῖ χλόῃ, προελθοῦσα δὲ εἰς τὸ μέτρον ὥρας καὶ νεότητος, παντὸς ἀτέχνως φυτοῦ κρεῖττον καὶ ἐπιφανέστερον A βλάστημα. ὁ δὴ ξύμπας οὐρανός τε καὶ κόσμος, ὅτε πρῶτον συνετελέσθη, κοσμηθεὶς ὑπὸ τῆς σοφωτάτης τε καὶ ἀρίστης τέχνης, ἄρτι τῶν τοῦ δημιουργοῦ χειρῶν ἀπηλλαγμένος, λαμπρὸς καὶ διαυγὴς, καὶ πᾶσι τοῖς μέρεσι παμφαίνων. νήπιος 23) μὲν οὐδένα χρόνον ἐγένετο, οὐδὲ ἀσθενὴς, κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην τε καὶ θνητὴν τῆς φύσεως ἀσθένειαν· νέος δὲ καὶ ἀκμάζων εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. ὅτε δὴ καὶ ὁ δη- B μιουργὸς αὐτοῦ καὶ πατὴρ ἰδὼν, ἥσθη μὲν οὐδαμῶς· ταπεινὸν γὰρ ἐν ταπεινοῖς τοῦτο πάθος· ἐχάρη δὲ καὶ ἐτέρφθη διαφερόντως.

Ἥμενος Οὐλύμπῳ, ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ
Γηθοσύνῃ.

οὗθ' ὁρᾶτο θεοὺς 24) τοὺς ἅπαντας ἤδη γεγονότας καὶ παρόντας. τὴν δὲ τότε μορφὴν τοῦ κόσμου λέγων 25), τήν τε ὥραν καὶ τὸ κάλλος ἀεὶ καλοῦ ὄντος C ἀμηχάνως, οὐδεὶς δύναιτ' ἂν ἀνθρώπων διανοηθῆναι καὶ εἰπεῖν ἀξίως, οὔτε τῶν νῦν, οὔτε τῶν προτέρων, εἰ μὴ Μοῦσαί τε καὶ Ἀπόλλων ἐν θείῳ ῥυθμῷ τῆς εἰλικρινοῦς τε καὶ ἄκρας ἁρμονίας. ὅθεν δὴ καὶ ἡμεῖς ἐάσομεν τὰ νῦν, ὅσον ἡμῖν δυνατὸν, ἐπᾶραι τὸν λόγον οὐκ ὀκνήσαντες. εἰ δὲ 26) ἀτέχνως ὑψηλόν τε καὶ ἐξίτηλον ἀπέβη τὸ τοῦ λόγου σχῆμα· ὥσπερ

22) σκύμνοι] ſic recte Caſaub. σκύμνος Ven. et Mor.

23) νήπιος] ſic recte Caſaub. ἤπιος Mor. et ῥήπιος Ven. quod nihili eſt.

24) verba οὗθ' ὁρᾶτο θεοὺς videntur adhuc Homeri eſſe.

25) λέγων bene habet, Caſaubonus vult λέγω δὲ τήν τε.

26) εἰ δὲ] ſic recte Caſaub. εἴτε Ven. et Mor.

Digitized by Google

ὥσπερ οἱ δεινοὶ περὶ τοὺς ὄρνιθας φασὶ τὸν σφόδρα ἀναχωρήσαντα, καὶ τοῖς νέφεσιν ἐγκρύψαντα αὐτὸν, ἀτελῆ τὴν μαντείαν ποιεῖν· οὐκ ἐμὲ ἄξιον αἰτιᾶσθαι, τὴν δὲ Βορυσθενιτῶν ἀξίωσιν, ὡς τότε λέγειν ἐκεῖνοι προσέταξαν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΖ΄.

Ὅτε τὸ πρῶτον ἐπεδήμησα τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ, ἀφ᾽ οὗ δέκα [1]) ἔτη σχεδὸν, καὶ τῶν λόγων μετέδωκα τῷ δήμῳ, καὶ τοῖς τέλεσι τοῖς ὑμετέροις ἔδοξα ἐπιτήδειος εἶναι, ἔτι δὲ ὑμῖν [2]), οὕτω σφόδρα, ὡς οὐδὲ Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος. Ἀρίωνος μέν γε [3]) τύπον οὐκ ἐποιήσασθε. ὅταν δὲ ὑμᾶς λέγω, τοὺς προγόνους λέγω τοὺς ὑμετέρους, καὶ Περίανδρον τὸν Κυψέλου, τὸν σοφὸν, ἐφ᾽ οὗ Ἀρίων ἐγένετο, ὃς [4]) καὶ Διθύραμβον πρῶτος ἀνθρώπων ἐποίησε, καὶ ὠνόμασε, καὶ ἐδίδαξεν ἐν Κορίνθῳ. θεοφιλὴς μὲν γὰρ οὕτως ἦν, ὥστε ἀναπλέων ἐνταῦθα μετὰ χρημάτων μεγάλων,

1) ἀφ᾽ οὗ δέκα ἔτη] ſic cum Ven. et margine Mor. aut ἀφ᾽ ἕνδεκα ἐτῶν leg. eſt, *vndecim ferme annis ante.* nam ſic vſurpant graeci ἀπό. t. Mor. dat ἀφ᾽ ἕνδεκα ἔ—η.

2) ἔτι δὲ ὑμῖν] ſcil. ἔδοξα ἐπιτήδειος εἶναι. ſed quoſnam alloquitur? ſine dubio ſenatum. ſed hunc iam nominaverat in verbis καὶ τοῖς τέλεσι τοῖς ὑμετέροις. videtur cum aliquo ſingulari Corinthiorum collegio agere, e. c. cum Strategis, aut cum Gymnaſiarchis, ad quos haec cauſa pertineret.

3) γε idem hic valet atque γάρ. Ven. et Mor. dant τε.

4) ὅς] *qui*, non Periander, ſed Arion.

λων, ὧν ἔτυχεν εἰργασμένος περὶ Τάραντα, καὶ B τοὺς ἐκεῖσε Ἕλληνας, μέλλων εἰς τὴν θάλατταν ὑπὸ τῶν πορθμέων ἐκπεσεῖν, δι' αὐτά που ταῦτα τὰ χρήματα, παρῃτήσατο αὐτοὺς πρὸ τῆς ἐκβολῆς ᾆσαι· ὥσπερ φασὶ τοὺς κύκνους μέλλοντας ἀποθνήσκειν, καὶ προορωμένους τὸν θάνατον, ἐμβιβάζειν τῇ ψυχῇ 5), οἷον εἰς ὄχημα, τὸ μέλος. ὁ μὲν δὴ ᾖδε, καὶ γὰρ ἦν νηνεμία 6) καὶ σιγὴ κατὰ θάλατταν· καὶ τὸ μέλος ᾔσθοντο δελφῖνες, αἰσθανόμενοι δὲ περὶ ναῦν ἦσαν. παυσαμένου δὲ τοῦ Ἀρίονος, καὶ C τῶν πορθμέων οὐδὲν μᾶλλον ἐνδιδόντων, ὁ μὲν ἔρριψεν 7) εἰς τὸν πόντον. δελφὶς δ' ὑπελθὼν, ἐξεκόμισε τὸν ᾠδὸν ἐπὶ Ταίναρον, ὡς εἶχε σὺν τῇ σκευῇ. Ἀρίων μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον σωθεὶς, καὶ φθάσας τοὺς πορθμέας, ἐν Κορίνθῳ ἦν· αὐτὰ δὴ ταῦτα διηγούμενος τῷ Περιάνδρῳ. ἐπικαταγομένων δὲ τῶν πορθμέων, καὶ τοῦ πράγματος ἀχθέντος εἰς ἔλεγχον, οἱ μὲν ἀπέθνησκον. Ἀρίων δέ· οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων· ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ D μέγα, ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταινάρου 8), καὶ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ εὐεργέτου καθήμενον. ἐγένετο δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον καὶ Σόλων μὲν 9) ἐν Κορίνθῳ, φεύγων τὴν Πεισιστράτου τυραννίδα, οὐ φεύγων δὲ τὴν Περιάνδρου. οὐ γὰρ ἦν ὅμοιον. ὁ μὲν καταλύσας τὴν δημοκρατίαν, ἐτυράννευε τῶν Ἀθηναίων· Περίανδρος δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν, ὃν οἱ μὲν Ἕλληνες τύραννον ἐκάλουν, οἱ δὲ θεοὶ βασιλέα. ἢ γὰρ οὐχ οὕτως ὁ χρησμὸς ἔχει;

Ὄλβιος

5) imo vero τὴν ψυχήν. *animam in carmen, tanquam in vehiculum aliquod, imponere.*
6) νηνεμία] ſic recte Ven. μνηνεμία Mor.
7) ἔρριψεν] ſubaudi ἑαυτόν.
8) poſt Ταινάρου videtur τὸν δελφῖνα deeſſe.
9) μὲν deleri malim.

Digitized by Google

Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαφικάνει,
Κύψελος Ἠετίδης, βασιλεὺς κλειτοῖο Κορίνθου,
Αὐτὸς καὶ παῖδες.

ὧν εἷς οὗτος ὁ Περίανδρος ὁ τὸν πατέρα ἐκδεξάμενος. οὕτω δὴ Περίανδρος, ὑπὸ μὲν τοῦ θεοῦ βασιλεὺς, ὑπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἀνηγορεύθη σοφός· οὗ μεῖζον ὄνομα οὐδεὶς πώποτε βασιλεὺς, ἢ τύραννος, ἐκτήσατο· ἀλλ᾽ οὐδ᾽ Ἀντίοχος ὁ θεὸς ἐπικληθεὶς, οὔτε Μιθριδάτης ὁ Διόνυσος. ηὔξατο δὲ καὶ Πιττακὸς Μιτυληναῖος [10]) ἅμα ἄμφω κεκλῆσθαι, καὶ τύραννος καὶ σοφός· νυνὶ δὲ περιεχόμενος τοῦ δευτέρου ὀνόματος, ἀπεσκευάσατο τὴν τυραννίδα. Περίανδρος [11]) σοφὸς μὲν ἦν μετ᾽ ὀλίγων, τύραννος δὲ μετὰ πολλῶν· ἀμφότερα δὲ καὶ τύραννος καὶ σοφὸς μόνος. παρὰ τοῦτον ὁ Σόλων ἀνελθὼν, καὶ τυχὼν τῶν κοινῶν· κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων· ἀλλ᾽ ὅμως ἀνδριάντος οὐκ ἔτυχεν, οὐ δήπου καταφρονῶν ἀνδριάντος· ἀλλὰ καὶ τὸ [12]) ἐν Σαλαμῖνι χαλκοῦς ἑστάναι μέγα ποιούμενος· πόθεν γε δὴ οὐχὶ [13]) ἐν Κορίνθῳ, ἐν τῷ περιπάτῳ τῆς Ἑλλάδος; ἧκε δὲ καὶ Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, ὡς ὑμᾶς λόγους φέρων ἑλληνικοὺς, ἄλλους τε καὶ Κορινθίους οὐδέπω ψευδεῖς [14]), ἀνθ᾽ ὧν ἠξίου παρὰ τῆς πόλεως μισθὸν ἄρνυσθαι. διαμαρτὼν δὲ καὶ [15]) τούτου· οὐ γὰρ ἠξίουν οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι δόξαν ἀγοράζειν· μετεσκεύασεν ἐκεῖνα, ἃ πάντες

10) malim ὁ Μιτυληναῖος.

11) poſt Περίανδρος deeſſe videtur δὲ, aut ante nomen hoc, οὕτω δὴ. *ſic igitur Periander.*

12) καὶ τὸ] Solonis hac de ſtatua apud Salaminem dedicata v. Demoſth. et Aeſchin. in aduerſariis. καίτοι Mor.

13) πόθεν γε δὴ οὐχὶ] ſubaudi νομίζοιτο μέγα ποιούμενος τὸ χαλκοῦς ἑστάναι ἐν Κορίνθῳ.

14) locum hunc intelligere eſt e Plutarchi libello de Herodoti malignitate.

15) καὶ deletum malim.

Digitized by Google

ἐπιςάμεθα, τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ τὸν Ἀδείμαντον. ἡμᾶς δὲ δὶς [16]) ἐπιδημήσαντας, οὕτως ἀσμένως· ἐπειδή γε [17]) ὡς ἂν μάλιςά με ἐπειρᾶσθε κατέχειν, ὁρῶντες δὲ ἀδύνατον ὂν, ἀλλὰ καὶ [18]) τὴν εἰκὼ τοῦ σώματος ἐποιήσασθε, καὶ ταύτην φέροντες [19]) ἀνεθήκατε εἰς τὰ βιβλία, ὡς ἐς προεδρίαν [20])· οὗ μάλις' ἂν [21]) ὤεσθε τοὺς νέους προκαλέσασθαι [22]) τῶν αὐτῶν ἡμῖν [23]) ἐπιτηδευμάτων

ἔχε-

16) δὶς ſuſpectum habet Caſaubonus, qui δὴ malit. erat enim hic alter Dionis ad Corinthum aduentus, quum hanc ad eos orationem haberet, cuius in ipſo ingreſſu praedicat, cum decimo vel vndecimo ante anno illuc veniſſet, ſe benigne a Corinthiis eſſe acceptum. neque minus benigne videtur acceptus eſſe iterum veniens, tametſi Corinthii ſtatuam eius interea ſuſtuliſſent.

17) ἀσμένως· ἐπειδή γε] Morellum notat Caſaubonus, improbans eos, qui ἀνεςήσασθε ſupponerent. Morellus enim verba *aeneos erexiſtis* de ſuo in Naogeorgi interpretationem immiſit, qui lacunam reliquiſſe videtur; nam primigenia editio Naogeorgianae interpretationis ad manum mihi non eſt. Caſaubonus ipſe pro ἐπειδή γε ſubiicit ὑπεδέξασθε. Anglus videtur ἐπεδείξασθε dediſſe; nam Woltius manum eius haud fideliter reddidit. mihi credibile eſt, Dionem ἀσμένως ἐπείδετε reliquiſſe. *me oculis tam beneuolis et libentibus intuiti eſtis.*

18) Anglus non improbabiliter ἀλλά γε coniecit. *ſaltim mei corporis imaginem fieri curaſtis.* poſſit tamen καὶ ſeruari, ſed ſic, vt ex ἀλλὰ efficiatur ἅμα. *ſimul et imaginem mei faciendam curaſtis, et dedicauiſtis in bibliotheca veſtra publica.* ἀλλὰ κἂν τὴν Caſaub.

19) φέροντες] *vltro, ſponte veſtra, lubentes et geſtientes.*

20) ὡς ἐς προεδρ.] ſic recte Caſaub. ſed Ven. et Mor. omittunt ἐς.

21) malim οὕτω μάλις' ἂν.

22) Caſaubonus vult προκαλέσεσθαι. poteſt tamen vulgata ferri; nam infinitus eſt numerus locorum, vbi aoriſtus, vt tempus infinitum, ſic eſt vſurpatus, vt futuri vices gerat.

23) ἡμῖν] ſic recte Caſaub. et interpres. ὑμῖν Ven. et Mor.

ἔχεσθαι. οὐ γὰρ ὡς ἕνα τῶν πολλῶν, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν καταιρόντων εἰς Κεγχρέας ἔμπορον, ἢ θεωρὸν, ἢ πρεσβευτὴν, ἢ διερχόμενον ἄλλως 24) μόλις διὰ μακρῶν χρόνων ἀγαπητὸν ἐπιφαινόμενον, οὕτως ἐτιμήσατε.

A Τιμὴ δ' ἠΰτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.

ὥστε ἐμὲ ἐν ἀπόρῳ καθεστάναι, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν, καὶ, νὴ Δία, ἤδη πρὸς ἕτερον, πότερ' ὡς ἀληθῶς οὐκ ἔβλεπον· οὐδὲ ὕπαρ, ἀλλὰ ὄναρ, ἦν τὰ γιγνόμενα· Hyll. D.R. p. 1005. ἢ τὰ μὲν ἦν ταῦτα 25) ταῖς πάσαις ἀκριβείαις, σπουδή τέ τις πλήθους 26), καὶ κρίσις τῆς βουλῆς. ὁ δ' ἀνδριὰς τῶν Δαιδάλου ποιημάτων ἔτυχεν ὤν, καὶ λαθὼν ὑμᾶς ἀπέδρα. ἀλλ' ἀφ' οὗ Δαίδαλος B ἐτελεύτησεν, οὐδεὶς εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν ἐξίκετο τῆς τέχνης, μέχρι τοῦ καὶ δρασμὸν ἐμποιεῖν τῷ χαλκῷ· ἀλλὰ διαβεβηκότας 27) μὲν εὖ καὶ καλῶς ποιοῦσι, τοὺς δὲ καὶ ἐφ' ἵππων ὀχουμένους· μένουσι μέντοι οὗτοι 28) πάντες, κατὰ σχῆμα καὶ κατὰ χώραν, κἂν μή τις αὐτοὺς μετακινήσῃ, τό γε ἐπ' αὐ-

24) ἄλλως diuidit Caſaubonus in duo vocabula ἀλλ' ὡς. laudo factum, nam fieri oportet, ſed hac cautione, vt et illud ſeruetur, et hoc adſciſcatur; quo exſiſtet haec lectio: ἢ διερχόμενον ἄλλως, *aut alias pertranſientem urbem veſtram, alia quacunque de cauſa*, ἀλλ' ὡς — *ſed ſic, tanquam amicum valde deſideratum poſt diuturnam abſentiam redeuntem.*

25) malim ταῦτα. *an ea*, quae vidi, ſtatuam puta meam in bibliotheca veſtra dedicatam, *fuerint haec, quae vidi, etiamſi rem quaeras et torqueas* | *modis omnibus, quibus verum quaeritur et exploratur.*

26) malim τοῦ πλήθους.

27) διαβεβηκότας] vim huius verbi demonſtrant Anglus ad hunc locum, et Weſſeling ad Diodor. Sic. p. 111. 57.

28) μέντοι οὗτοι] ſic recte Anglus. μὲν τοιοῦτοι Ven. et Mor.

τοῖς, εἴη 29) χαλκὸς ἄδραστος, ἂν καὶ πτερὰ ἔχῃ,
ὥσπερ καὶ ὁ τοῦ Πυθαγόρου Περσεύς. ἵνα δὲ 30) καὶ
τῆς ἀρχαίας τέχνης ᾖ τῆς Δαιδαλείου, τί παθὼν
ἂν ὑμῶν ἀπηλλάγη 31) τῆς πόλεως, ὑπὲρ ἧς τοὺς C
δύο θεοὺς φασὶν ἐρίσαι, Ποσειδῶνα καὶ τὸν Ἥλιον·
τὸν μὲν τοῦ πυρὸς κύριον, τὸν δὲ τοῦ ὕδατος; ἐρί-
σαντε δὲ, καὶ τὴν δίαιταν ἐπιτρέψαντε τρίτῳ θεῷ
πρεσβυτέρῳ, οὗ πλεῖσται μὲν κεφαλαὶ, πλεῖσται δὲ
χεῖρες, τοῦ Βριάρεω 31b), τούτῳ τὴν δίαιταν ἐπιτρέ-
ψαντες ἀμφότεροι, τήνδε τὴν πόλιν τε καὶ τὴν χώ-
ραν ἔχουσιν· οὗ τί που μικρὸν οὐδ' ἀμυδρὸν σημεῖον
τῆς πρὸς τὰς ἄλλας ὑπεροχῆς. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι
λήξεις τε καὶ κτήσεις τῶν θεῶν, κατὰ μόνας εἰσίν· D
Ἄργος μὲν Ἥρας, Ἀθηνᾶς δὲ Ἀθῆναι· καὶ αὐτῶν
γε τούτων τῶν θεῶν 32), Ῥόδος μὲν Ἡλίου, Ὀγχηστὸς
δὲ Ποσειδῶνος. Κόρινθος δὲ ἑκατέρων. εἰκάσαις ἂν
αἰνιττομένου τοῦ μύθου 33), τὸ τῆς γῆς ἐν μέσῳ δύο
πελαγῶν ὑπὸ τοῦ Ἡλίου ἐξαίρετον, βουλομένου τοῦ
Ποσειδῶνος. τὸ μεν οὖν τοῦ μύθου τε καὶ λόγου τῇδέ
πη συνᾴδονται 34). τρίτην ἐπὶ τρισσαῖς χάρισι

τὴν

29) εἴη] Anglus ſubſtituit εἶναι. noui graecam phraſin τό γ' ἐπ' αὐτοῖς εἶναι, vbi infinitiuus redundat. poſſit et hic ferri. ſed poteſt hoc infinitiuo h. l. careri, ſed εἴη abeſſe nequit. quare malim εἴη ἂν ὁ χαλκὸς. qui ſit χαλκὸς ἄδραστος, expoſuit Caſaubonus; item qui Pythagoras verſ. 2. commemoratus.

30) ἵνα δὲ] eſt Latiniſmus. *vt vero ſit*. h. e. fac vero tandem, fuiſſe meam imaginem arte Daedalea factam.

31) ἀπηλλάγη] ſic recte Caſaub. ſcil. imago mea. ἀπηλλάγην Ven. et Mor.

31 b) Veneta dat τοῦ Βριάρεων. vnde ſuſpicor leg. eſſe καλοῦσιν οἶμαι Βριάρεων in parentheſi.

32) τῶν θεῶν] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit τῶν.

33) malim αἰνιττόμενον τὸν ἥλιον.

34) num συνᾷδον φαίνεται. caetera non expedio. quae olim ſuper h. l. attuli, quia ſunt incertiſſima, repetere haud iuuat.

Digitized by Google

τὴν θεσπιῳδὸν Σίβυλλαν παρακαλεῖ, τιμῇ δέ οἱ θεοῦ φωνὴν λαχοῦσα, ᾄδει μάλα μέγα·

A — ὦ δαῖμον, τί τοι ὧδε; ὃς ὄλβιος αὐχὴν
Ὠκεανοῦ κούρης Ἐφυραίης, ἔνθα Ποσειδῶν,
Μητρὸς ἐμῆς Λαμίας γενέτωρ, προὔθηκεν ἀγῶνα
Πρῶτος ἅμ' Ἡλίῳ 35), τιμὰς δ' ἠνέγκατο μοῦνος.

B καὶ γάρ τοι καὶ ἀγῶνα πρῶτον ἐνταυθοῖ τεθῆναι φασὶν ὑπὸ τῶν δύο θεῶν, καὶ νικῆσαι Κάστορα μὲν, στάδιον· Κάλαϊν δὲ, δίαυλον. καὶ γὰρ Κάλαϊν φασὶ δραμεῖν, ἀπεχόμενον τοῦ πέτεσθαι. δεῖ δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, ἐπείπερ ἠρξάμεθα, ἀθλοφόρους τε λεχθῆναι καὶ νικηφόρους. Ὀρφεὺς κιθάρᾳ 36), Ἡρακλῆς πάμμαχον, πυγμὴν Πολυδεύκης, πάλην Πηλεὺς, δίσκον Τελαμὼν, ἐνόπλιον 37) Θησεύς. ἐτέθη δὲ καὶ ἵππων ἀγὼν, καὶ ἐνίκα, κέλητι μὲν Φαέθων, C τεθρίππῳ δὲ Νηλεύς. ἐγένετο δὲ καὶ νεῶν ἅμιλλα, καὶ Ἀργὼ ἐνίκα, καὶ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔπλευσεν· ἀλλ' αὐτὴν ἀνέθηκεν ὁ Ἰάσων ἐνταῦθα τῷ Ποσειδῶνι, καὶ τὸ ἐπίγραμμα ἐπέγραψεν, ὃ λέγουσιν Ὀρφέως εἶναι·

Ἀργὼ τὸ σκάφος εἰμὶ, θεῷ δ' ἀνέθηκεν Ἰάσων,
Ἴσθμια καὶ Νεμέοις στεψάμενον πίτυσιν.

D ὅπου δὲ θεοὶ ἀγωνοθετοῦσιν, ἡμίθεοι δὲ νικῶσι, καὶ νικῶνται, ἀναπαύεται δὲ Ἀργὼ, τίνα τούτου τόπον κάλλιω ἐξευρεῖν ἐδύνατο αὐτὸς ὁ Δαίδαλος πτεροῖς πετόμενος, οὐχ ὅτι γε δὴ τὸ Δαιδάλου ποίημα. ἀλλ' οὔτε ἀπέδρα, οὔτε ἐπεχείρησεν, οὐθ' ὅλως ἐμέλλησε 38)· κατα-

35) vt olim conieceram, leg. eſſe πρῶτος ἅμ' ἠελίῳ, id poſtmodum reperi in var. lect. Venet. ſed t. Ven. et Mor. omittunt ἅμ'.
36) l. κιθάραν, ob ſequentes accuſatiuos.
37) ἐνόπλιον] ſitne ſic appellata ſaltatio armata, pro ὄρχησιν ἐνόπλιον, dubito.
38) Ven. et Mor. dant ἐμέλησε.

Digitized by Google

καταλείπεται τοίνυν, αὐτοὺς τοὺς Κορινθίους ἐκβαλεῖν αὐτὸν, μήτε κρίσεως προτεθείσης, μήθ' ὅλως[39]) αἰτίαν ἔχοντας ἐπενεγκεῖν. καὶ τοῦτο ἐπείσθη τις κατὰ[40]) Κορινθίων, ὧν οἱ πρόγονοι διὰ πάντων Ἑλλήνων μάλιστα δὴ δικαιοσύνην ἐπήσκησαν. ἢ γὰρ οὐχ οὗτοι εἰσὶν, οἱ A
τὰς τυραννίδας ἐν ταῖς πόλεσι καταλύοντες, καὶ τὰς δημοκρατίας καθιστάντες, καὶ τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν τυράννων ἐλευθερώσαντες, πρότερον μὲν ἀπὸ Ἱππίου, ὕστερον δὲ ἀπὸ Κλεομένους; καὶ μετὰ ταῦτα ὡς αὐτοὶ[41]) πρᾶγμα ποιεῖν ἐπεχείρουν Ἱππίου, καὶ Ἰσαγόρου, καὶ τυραννίδα τῆς Ἑλλάδος καθίστασθαι, πρῶτοι μὲν αἰσθόμενοι, μάλιστα δὲ ἀλγήσαντες, ἡγεμόνες τοῖς ἄλλοις τῆς ἐλευθερίας καταστάντες. καὶ ταύτην τὴν διάνοιαν, οὐ μόνον ἐπὶ B
τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν Λακεδαιμονίων διαφυλάξαντες, καὶ Λακεδαιμονίοις[42]) ὑπὲρ τῶν κοινῶν δικαίων τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Θηβαίων καὶ Ἠλείων πόλεως ἀντέβησαν· ᾧ καὶ διέδειξαν οὐ φι-

λολά-

39) μήθ' ὅλως leg. quia non μηδὲ, ſed μήτε praeceſſit. Ven. et Mor. dant μηδ' ὅλως.

40) κατὰ delendum cenſebat Caſaubonus, in quo paſſus eſt aliquid humani. Sententia eſt: *Ecquis autem hoc credat de Corinthiis, rem ipſis tam ignominioſam?* etiam in δὴ ἁπάντων lapſus eſt idem. omnia bene habent. διὰ πάντων ἑλλήνων μάλιστα eſt *ante graecos omnes.* διὰ ſaepe pro πρὸ vſurpatur. v. p. 339, 40. ed. Mor. Dionyſ. Halicarn. p. 171, 7. ed. Hudſon. Appianus dixit διασχοῦσαν loco προσχοῦσαν p. 82, 32. *excellentem.* Herod. p. 10, 4. Libanius ep. 1400, 3. Dio Caſſ. p. 125, 1. Ariſtides II. p. 22, 8.

41) αὐτοὶ] ſcil. Athenienſes. Anglus bene vidit, ſed obſcurius expoſuit ſententiam, quae haec eſt: cum Athenienſes exemplum tyrannidis ab Iſagora et Cleomene in ſe primis exercitum, in reliquis graecis ipſi quoque imitari et reddere conarentur.

42) Λακεδαιμονίοις] ſic recte interpres. Λακεδαιμονίους Ven. et Mor.

Digitized by Google

λολάκωνες ὄντες [43]), ἀλλ᾽ ἁπλῶς φιλέλληνες, καὶ φιλοδίκαιοι, καὶ φιλελεύθεροι, καὶ μισοπόνηροι, καὶ μισοτύραννοι. μισοβάρβαροι μὲν γὰρ οὕτως ἦσαν, ὥστε εἰς Θερμοπύλας τετρακοσίους σφῶν αὐτῶν ἀπέστειλαν, ὅτε [44]) περ καὶ Λακεδαιμόνιοι τετρακοσίους. ἐν Σαλαμῖνι δὲ ἠρίστευσαν, καὶ τῆς νίκης αἴτιοι κατέστησαν. Ἡροδότῳ γὰρ οὐ προσέχω, ἀλλὰ τῷ τάφῳ, καὶ τῷ Σιμωνίδῃ, ὃς ἐπέγραψεν ἐπὶ τοῖς νεκροῖς τῶν Κορινθίων, τεθναμένοις ἐν Σαλαμῖνι·

Ὦ ξένε, εὔυδρόν ποτ᾽ ἐναίομεν ἄστυ Κορίνθου,
Νῦν δὲ μετ᾽ Αἴαντος, νᾶσος ἔχει Σαλαμίς [45]).
Ῥεῖα δὲ Φοινίσσας νῆας [46]), καὶ Πέρσας ἑλόντες
Καὶ Μήδους, ἱερὰν Ἑλλάδ᾽ ἱδρυσάμεθα [47]).

ἔστι δὲ καὶ ἕτερον ἐπίγραμμα Σιμωνίδῃ, εἰς αὐτὸν τὸν στρατηγὸν ἐξαίρετον·

Οὗτος Ἀδειμάντου κείνου τάφος, οὗ διὰ βουλᾶς [48])
Ἑλλὰς ἐλευθερίας ἀμφέθετο στέφανον.

ἠλευ-

43) Ven. et Mor. dant φιλοκάλως ἔχοντες. fruſtra ſe in h. v. interpretanda torſit magnum Caſauboni ingenium, cui ſola obſtitit feſtinatio, quo minus verum videret, quod vidit Anglus, nos ipſi quoque dudum vltro deprehendimus, ab Anglo nil admoniti, quamquam ſatius vtique, ad euitandam plagii ſuſpicionem, fuerat, eum conſuluiſſe. leg. itaque eſt ſine dubio, vt ille vult, φιλολάκωνες ὄντες.

44) Ven. et Mor. poſt ὅτε addunt παρὰ, quod Caſaub. recte delet. marg. Mor. dat γρ. ὅτε καὶ ἴσ. παράπαν.

45) v. Theodori Canteri Var. lect. 2. 7.

46) νῆας] ſic lego metri ergo. ναῦς Ven. et Mor. Caſaub. vult ναῦς, καὶ Π. ἀνελόντες, vel καθελόντες. ſed noſtra ratio eſt planiſſima et certiſſima.

47) lego ἑλλάδ᾽ ἐρυσάμεθα. in Veneta eſt ἑλλαδὶ δρυσάμεθα.

48) in Veneta eſt διαβολάς. eſtne Simonidi reddendus doriſmus διὰ βωλάς?

Digitized by Google

A ἠλευθέρωσαν δὲ καὶ τὴν Σικελίαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ τὰς Συρακούσας δὲ ἀπὸ τῶν τυράννων. ἦν δ' ἰδεῖν Διονύσιον μὲν ἐν Κορίνθῳ θέαμα κάλλιστον, οὐδενὸς κύριον· ἀλλ' ὅμως οὐδὲ τούτων 49) οὐδεὶς ἠδίκει, οὐδὲ ἐξέβαλεν, οὐδὲ ἐξήλαυνε 50) τῶν 51) ἐκ Σικελίας. τὸ δ' ἀνάθημα τῆς πόλεως τίς ἀνέτρεψεν; εἰ μὲν οὖν στρόβιλος, ἢ πρηστήρ, ἢ σκηπτὸς ἐμπεσών, σείων, καὶ κεραυνὸν ἰθύνων 52); εἰ δ' ἐστί τις κρίσις ἀνδριάντος 53), οἵαν Φασὶν ἐν Συρακούσαις γενέσθαι; (ὃν δὲ τρόπον, οὐκ ὀκνήσω ἐπεμβαλλόμε- B νος διηγήσασθαι, Συρακουσίους, τοὺς ἀποίκους τοὺς ὑμετέ-

49) Veneta dat τούτου, et Caſaub. τοῦτον: malim tamen lectionem Mor. et refero ad τῶν τυράννων verſ. 2.

50) οὐδὲ ἐξήλαυνε videtur varians lectio verborum οὐδὲ ἐξέβαλεν eſſe, ideoque delendum.

51) τῶν] videtur τοὺς ἀνδριάντας leg. eſſe. Sententia haec haec eſt: *et nihilominus tamen nemo ſtatuas eorum* (tyrannorum puta Siculorum) *neque violauit, neque expulit e Sicilia.*

52) f. ἢ σκηπτὸς ἐμπεσών, θεῖον καὶ κεραυνὸν ἰθύνων. *aut fulmen illapſum, ſulphur et mucronem* (h. e. mucronem ſulphureum) *adigens* (in rem puta illam, quam ferit.) σκηπτὸς eſt fulmen, ſic dictum ab impingendo, illidendo; infligitur enim cum vi in rem ictam. κεραυνὸς eſt mucro fulminis, cuſpis, qua res ictas κείρει demetit quaſi, et detondet. hoc fulmen, σκηπτός, recta agit, ἰθύνει, verſus rem feriendam, θεῖον ſulphur, et κεραυνὸν cuſpidem. recte admonuit Caſaubonus, locum hunc ex aliquo poeta tragico lyricoue deſumtum eſſe. poſt ἰθύνων ſubauditur εὖ ἔχει, *bene habet, ſatis habeo, nil vltra quaero*, vel ſimile quid. Ne hoc quidem Caſaubonus intactum praeteriit.

53) εἰ δ' ἐστί τις κρίσις ἀνδριάντος] apodoſis huius protaſeos, pag. demum 112, 1. legitur δότε μοι. multa enim obiter, et ferente ſic occaſione, interiecerat, filum orationis nonnihil impedientia. quapropter etiam neceſſe habuit his verbis p. 111, 11. εἰ δὲ γένοιτο καὶ παρ' ὑμῖν ψήφισμά τι τοιοῦτον lectores ad exordium reuocare.

Digitized by Google

μετέρους, ἐν πολλοῖς πολέμοις πρὸς Καρχηδονίους καὶ τοὺς ἄλλους βαρβάρους τοὺς τὴν Σικελίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν κατοικοῦντας, ὁ χαλκὸς ἐπιλελοίπει, καὶ τὸ νόμισμα. ἐψηφίσαντο 54) οὖν τοὺς τῶν τυράννων ἀνδριάντας, (οἱ δὲ πολλοὶ ἦσαν παρ' αὐτοῖς χαλκοῦ πεποιημένοι,) συγκόψαι· κρίσιν γε ἐν αὐτοῖς 55) ποιήσαντες, ὅστις ἄξιος αὐτῶν καταχωνευθῆναι, καὶ ὅστις οὔ· καὶ περιγίγνεται τῇ δίκῃ· (ἵνα καὶ τοῦτο ἀκούσητε·) Γέλων ὁ Δεινομένους· οἱ δ' ἄλλοι πάντες κατεκόπησαν, πλὴν ἄρα Διονύσου 56) τοῦ πρεσβυτέρου, τῶν τὸ σχῆμα τοῦ Διονύσου περικειμένων.) εἰ δὲ 57) γένοιτο καὶ παρ' ὑμῖν ψήφισμά τι τοιοῦτον, ἀνδριάντων εὐθύνας εἶναι, μᾶλλον δ' εἰ θέλετε, καθάπερ ἐψηφισμένον καὶ τοῦτον 58), καὶ ἀγῶνος ἐνεστηκότος,

δότε

54) ἐψηφίσαντο] ſic recte Ven. ἐψηφίσατο Mor.

55) malim κρίσιν γε μὴν ἐν αὐτοῖς. verum tamen non ante, quam iudicium in ſemet, vel inter ſemet, ſuper illis ſtatuis habuiſſent. ἐν αὐτοῖς eſt in conuentu Syracuſanorum, vbi ſoli Syracuſani, vel ſorte ducti, vel delectu nominatim iuſſi, ſederent iudices.

56) Διονύσου] ſic recte Caſaub. et Anglus. *Liberi patris.* Διονυσίου Ven. et Mor.

57) εἰ δὲ] Caſaubonus vult εἴθε, quod non intelligo. aut bene habet δὲ, aut, ſi quid eſt mutandum, δὴ malim. ſed vulgatam tuebor. ſolent graeci poſt longas orationis ambages ad principium, vnde exceſſerant, redeuntes, illam particulam, quam initio exceſſus poſuiſſent, iterare. quod hic item aio factum eſſe. Exorſus erat Dio ſic p. 110, 8. εἰ δέ ἐστι κρίσις — iam illuc rediens repetit δὲ — εἰ δὲ γένοιτο —

58) Veneta dat τοῦτο, et ſic vult Caſaub. ſed teneo τοῦτον, et locum ſic conſtituo: καθάπερ ἐψηφισμένων ἤδη ὑμῶν ἀγωνίζεσθαι καὶ τοῦτον. aut ſi vultis, ita agam, ac ſi vos iam decreuiſſetis etiam hanc meam ſeu imaginem ſeu ſtatuam ad iudicii veſtri diſcrimen reuocare; iam ei inſtare neceſſitatem ſubeundi periculi et certaminis. date tum mihi, date veniam pro ſtatua mea coram vobis verba faciendi.

Digitized by Google

δότε μοι, δότε τοὺς λόγους ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἐν δικαστηρίῳ ποιήσασθαι. ἄνδρες δικασταὶ, ἅπαντά [59]) φασι δεῖν προσδοκᾶν, ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ· οὗτος δ᾽ ἐν τῷ βραχεῖ κινδυνεύει τεθῆναι μὲν ὡς ἄριστος Ἑλλήνων, ἐκπεσεῖν δ᾽ ὡς πονηρότατος. ὅτι μὲν οὖν καλῶς, καὶ δικαίως, καὶ συμφερόντως τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ, καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐστάθην, πολλὰ ἔχων εἰπεῖν· ἓν ὑμῖν βούλομαι διηγήσασθαι γενόμενον ἐν ταῖς αὐταῖς Συρακούσαις. καὶ γὰρ οἰκεῖον τὸ παράδειγμα, καὶ δίκαιον ἴσως ἐστὶν, ὥσπερ ἐκεῖνοι τιμῶσι τὴν μητρόπολιν, οὕτω καὶ ὑμᾶς τὰ τῆς ἀποικίας τῆς ὑμετέρας ἔργα καλῶς ἔχει μιμεῖσθαι [60]). ἐκεῖνοι τοίνυν κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους χρόνους Λευκανόν τινα ἄνθρωπον, ὅτι πρεσβείαν τινὰ εἰς τὸν δῆμον ἀπήγγειλε Δωριστὶ, ἡσθέντες αὐτοῦ τῇ φωνῇ, τά τε ἄλλα, ὑπὲρ ὧν ἧκεν, οὐκ ἄπρακτον ἀπεπέμψαντο, καὶ ταλάντω ἐδωρήσαντο, καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ σώματος ἐστήσαντο [61]), παρὰ τῶν ἀστυγειτόνων

59) ἅπαντα] ſic recte Caſaub. et Anglus. ἅπαντας Ven. et Mor. poſſit vtrumque copulari, vt ſit ἅπαντας ἅπαντα. omnes omnia oportere exſpectare; neminem eſſe hominum omnium, cui non impendeat metus caſuum adverſorum quicquid eſt patiendi.

60) malim ἔργα, ἃ (vel ὅσα γε) καλῶς ἔχει, μιμεῖσθαι. eſt hoc μιμεῖσθαι ita in biuio poſitum, vt neceſſe ſit in conſtructione idem iterari. Conſtructio haec eſt: δίκαιόν ἐστιν, ὥσπερ ἐκεῖνοι — οὕτω καὶ ὑμᾶς τῆς ὑμετέρας ἀποικίας μιμεῖσθαι ἔργα, ἃ vel ὅσα γε μιμεῖσθαι καλῶς ἔχει. dignum eſt et aequum, quemadmodum veſtri coloni metropolin ſuam in honore habent, ſic vos quoque rurſus coloniae veſtrae facta, quae quidem imitari deceat, imitari.

61) recte admonuit Caſaubonus, poſt ἐστήσαντο deeſſe aliquid. ipſe ſupplet ἐπαίνου τυχόντες. ſimilem ſententiam deſiderari, conſtat, eademne verba, dubium eſt, quod integriores codices aliquando diriment. interim tenebo ſupplementum Caſauboni hac lege, vt ei διὰ τοῦτο addam.

τόνων καὶ τῶν ἐκείνῃ Δωριέων, τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν τὴν Ἰταλίαν κατοικούντων· ὡς εὖ τὸν ἄνδρα καὶ
B φιλοκάλως ἀμειψάμενοι, ὑπὲρ τοῦ γένους τοῦ Δωρικοῦ, ὃ τὴν φωνὴν ἐπησκήκει, ἄχρι τοῦ καὶ λέγειν δυνατὸς εἶναι. εἰ δέ τις οὐ Λευκανὸς ὤν, ἀλλὰ Ρωμαῖος, οὐδὲ τοῦ πλήθους, ἀλλὰ τῶν ἱπποτρόφων 62), οὐδὲ τὴν φωνὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν γνώμην καὶ τὴν δίαιταν, καὶ τὸ σχῆμα τῶν Ἑλλήνων ἐζηλωκώς, καὶ ταῦθ' οὕτως ἐγκρατῶς καὶ περιφανῶς, ὡς οὔτε τῶν πρὸ αὐτοῦ Ῥωμαίων, οὔτε τῶν καθ' αὑτὸν Ἑλλήνων, (εἰρήσεται γὰρ) οὐδὲ εἷς· τῶν μὲν γὰρ Ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους ἔπεισε 63) πρὸς τὰ τῶν Ῥωμαίων
C πράγματα ἀποκλίνειν 64)· τὸν δὲ προστάτην, πρὸς τὰ τῶν Ἑλλήνων. καὶ τούτων ἕνεκα καὶ τὴν οὐσίαν, καὶ τὸ πολιτικὸν ἀξίωμα, καὶ πάνθ' ἁπλῶς προϊέμενον 65)· ἵν' αὐτῷ περιῇ ἐναντίον πάντων 66) Ἑλ-

ληνι

dam. facile fieri potuit, vt oculus librarii ab illo το, quod voc. ἐστήσαντο finit, ad alterum το, in quod τοῦτο exit, aberrans, interiecta praeteruideret.

62) τῶν ἱπποτρόφων] fuit ergo Dio noſter eques Rom.

63) γρ. ἐστὶν ἰδεῖν ἐκεῖσε margo Mor.

64) ἀποκλίνειν] *adduxit Graecos, vt Romanis ſtuderent atque fauerent, Romanorum autem principem,* (Traianum, hunc enim deſignari his verbis, iam Caſaubonus admonuit) *ad ſtudium Graecorum impulit, iisque conciliauit.* Ven. et Mor. dant ἀποκλίνοντας.

65) imo vero προϊέμενος. pendent enim haec ex illis v. 5. εἰ δέ τις — verumtamen ſemper verbum deeſt his nominatiuis conueniens, qui alias natabunt, fundamento nullo nixi. aut ergo deeſt aliquid, aut eſt anocoluthum, quo, vt ita dicam, fuco loci omnes male ſani ſolent incruſtari. ſi quid deeſt, poſſit poſt εἰ δέ τις verſ. 5. addi ὑμῖν ἐπεδήμησεν. *ſi quis autem ad vos venit, non homo Lucanus, ſed Romanus.*

66) ἐναντίον πάντων] Valeſius Emend. p. 37. ἐν ἀντὶ πάντων ingenioſe corrigit, vbi totum h. l. pertractauit et latinum fecit.

Digitized by Google

λῃνι δοκεῖν τε καὶ εἶναι· εἶτα τοῦτον οὐκ ἐχρῆν παρ' ὑμῖν ἑστάναι χαλκοῦν [67]); καὶ κατὰ πόλιν γε· παρ' ὑμῖν μέν, ὅτι Ῥωμαῖος ὢν ἀφηλληνίσθη, ὥσπερ ἡ πατρὶς ἡ ὑμετέρα [68])· παρὰ Ἀθηναίοις δέ, ὅτι ἀττικίζει τῇ φωνῇ· παρὰ Λακεδαιμονίοις δέ, ὅτι φιλογυμναστεῖ· παρὰ πᾶσι δέ, ὅτι φιλοσοφεῖ· καὶ D πολλοὺς μὲν ἤδη τῶν Ἑλλήνων ἐπῆρε συμφιλοσοφήσειν [69]) αὐτῷ, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν βαρβάρων ἐπεσπάσατο. ἐπέπαυτο [70]) γάρ, καὶ ἐδόκει ὑπὸ τῶν θεῶν οἷον ἐξεπίτηδες κατεσκευάσθαι· Ἕλλησι μέν, ἵνα ἔχωσιν οἱ ἐπιχώριοι τῆς Ἑλλάδος παράδειγμα, ὡς οὐδὲν τὸ παιδευθῆναι τοῦ φῦναι, πρὸς τὸ δοκεῖν, διαφέρει [71])· Ῥωμαίοις δέ, ἵνα μηδ' οἱ τὸ ἴδιον ἀξίωμα περιβεβλημένοι, τὸ παιδεύεσθαι πρὸς τὸ ἀξίωμα παρορῶσι· Κελτοῖς δέ, ἵνα μηδὲ τῶν βαρ- A βάρων μηδεὶς ἀπογιγνώσκῃ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, βλέπων εἰς τοῦτο [72]). ἐστάθην μὲν οὖν διὰ τοιαύτας τινὰς προφάσεις, ἵνα μὴ πλείους λέγων δοκῶ προσάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν. ἔστι δ' οὐχ ὅμοιον ὑπὲρ ἀναστάσεως εἰκόνος βουλεύεσθαι, καὶ καθαι-

67) χαλκοῦν] *hunc non oportebat apud vos aeneum ſtare?* reſpondet ſtatim: καὶ κατὰ πόλιν γε. *non apud vos ſolum oportebat eum aeneum ſtare, ſed in quacunque etiam graeca ciuitate.* vidit hoc Anglus quoque, ſed paulo horridius reddidit.

68) Corinthus enim, quae tum erat, colonia Romana erat, a Iulio Caeſare illuc deducta. v. Dion. Caſſ. p. 377, 80 et ibi Fabric.

69) malim συμφιλοσοφεῖν.

70) lego ἐπέπειστο. *nam et ipſe ſibi perſuaſerat, et animum ipſe ſuum induxerat, et aliis videbatur opera quaſi data factus eſſe a diis, ad demonſtrandum* —

71) διαφέρει] *quo graecus videare, nil referre, natume ſis graecus, necne, dummodo graecis literis ſis imbutus.* Ven. et Mor. dant διαφέρειν.

72) εἰς τοῦτο] ſubaudi τὸ παράδειγμα. v. verſ. 11.

καθαιρέσεως. διατί; ὅτι ἕκαςος τȣ́των τῶν παρ' ὑμῖν ἀνακειμένων, εἴτε χείρων, εἴτε βελτίων ἐςὶν, ἤδη τὰ τῆς ὁσίας περίκειται [73]· καὶ χρὴ τὴν πόλιν αὐτȣ͂ προεςάναι, ὡς ἀναθήματος. πολλὰ ἄν τις ἔχοι εἰπεῖν, ὑπὲρ τȣ͂ μὴ δεῖν Γοργίαν τὸν σοφιςὴν ἐν Δελφοῖς ἑςάναι [74], καὶ ταῦτα μετέωρον καὶ χρυσȣ͂ν. Γοργίαν λέγω [75]· ὅπȣ γε καὶ Φρύνην τὴν Θεσπειακὴν ἔςιν ἰδεῖν ἐπὶ εἰκόνος, κἀκείνω ὡς Γοργίαν [76]. ἀλλὰ τὸ μὲν ἔςιν εὐθὺς [77] καὶ νόμι-

73) locum hunc opera Caſauboni et Angli ſatis ſic emendatum habemus: εἴτε χείρων, εἴτε βελτίων ἐςὶν, ἤδη τὰ τῆς ὁσίας περίκειται. ſcil. δίκαια. *quisquis fuit, ater an albus, malus an bonus, iuribus certe ſanctitatis haud temere violandis ex eo inde tempore, quo dedicatus fuit, amictus eſt.* Ven. et Mor. omittunt εἴτε βελτίων, et dant pro ὁσίας, ȣ̓σίας. Caſaub. vult ἀσυλίας, vel ἀξίας.

74) ἑςάναι] ſic recte Ven. προεςάναι Mor.

75) recte admonuit Caſaubonus, Γοργίαν λέγω cum admiratione et obiurgatione ſuimet eſſe recitanda. *ego vero Gorgiam commemoro?* tanquam rem grauem et indignam, quod Gorgias in templo Delphico ſtet, ſophiſta impoſturis et ineptiis nobilitatus! multo maius et indignius eſt, quod iam dicam. Phryne ipſa, meretrix Graeciae communis, ibi ſtat.

76) tort. ἐπιεικῶς κἀκείνην ὡς Γοργίαν. *propemodum eadem magnitudine formaque etiam ipſam, qua dedicatus eſt Gorgias.* κἀκείνην etiam margo Mor. dat; ſed t. Mor. et Ven. dant κἀκείνω.

77) varietas lectionis Venetae poſt ἀλλὰ recte addit τὸ, ἐςὶν omittit, et poſt εὐθὺς addit ἑνςῆναι, quod Morellus inde repetiit in margine ſuae editionis, in quo inſunt veſtigia verae lectionis, quae videtur haec eſſe: ἀλλὰ τὸ μὲν εὐθὺς ȣ̓ ςῆναι νόμιμον — *plane non dedicari alicuius ſtatuam, eſt id forſitan legitimum et ciuile.* aut haec: ἀλλὰ τὸ μὲν εὐθύνας δόντα ςῆναι, νόμ. ſed fortaſſe legitimum et ciuile eſt, neminem honorem ſtatuae dare, qui iudicium dignitatis non ſubierit, dignusne ſit eo honore, nec ne. Caſaub. vult ἀλλὰ τȣ͂το μέν ἐςιν εὐθὺς καὶ —

Digitized by Google

μον ἴσως, καὶ πολιτικόν. τὸ δ' ὕστερον ἐλθόντας τῆς ἀναθέσεως ἀναλύειν πειρᾶσθαι τὰ δεδογμένα, Ἄπολλον, βαρύ· καὶ οὐδεὶς ἂν ἠνέσχετο τῶν Ἀμφικτυόνων. καὶ γὰρ εἰ μὴ δέον ἐστάθησαν, τὸ σταθῆναι προλαβόντες, δέον ἑστήκασιν, ἐξ οὗ προειλήφασιν· ὥσπερ γὰρ τῶν ἀρχόντων τῶν εἰς ἐνιαυτὸν αἱρουμένων, κἂν ἀνάξιος ᾖ τῆς 78) ἀρχῆς, τὸν γοῦν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον εἰς ὃν ᾑρέθη ἄρχων διατελεῖ· οὕτω δὲ καὶ τοῖς ἀνδριᾶσι κύριον εἶναι δεῖ τὸν χρόνον, ἐφ' ὃν 79) ἐστάθησαν· ἔστι δὲ οὗτος 80), πᾶς ὁ λοιπὸς χρόνος. ἢ τί διοίσετε τῶν τοὺς πηλίνους πλαττόντων; τί δὲ καλὸν ἕξετε λέγειν, πρὸς τοὺς ἀπαιτοῦντας ὑμᾶς τὸν λόγον, τοῦ τὰς μὲν τιμὰς εἶναι παρ' ὑμῖν θνητάς, τὰς δὲ ἀτιμίας ἀθανάτους; εἰ τοίνυν οὐδὲ αἰσχρὸν τοῦτό ἐστι, καίπερ ὂν δεινόν, ὡς κομιδῇ 81) τετυφωμένης πολιτείας, ἀνδριάντες ἐπέτειοι 82), ὥσπερ οἱ καρποί. οὓς γάρ, οὐχ ἵν' εὐθὺς ἐκλείπωσιν, ἀλλ' ὅπως πλεῖστον χρόνον παραμείνωσι, χαλκοῦς ἱστᾶτε, τούτους ἀποφαίνετε τῶν κηρίνων μαλακωτέρους. ἤ, νὴ Δί' 83), ὅτι ὀφθῆναι πονηροὺς ὕστερον συνέβη; εἰ μὲν ὕστερον γεγόνασιν, οὐκ ἀφίησι 84) τὴν πόλιν τῆς αἰτίας. οὐ γὰρ τῶν μελλόντων,

ἀλλὰ

78) τῆς] malim τις.

79) ἐφ' ὃν] ſic recte interpres et Anglus. ἐφ' ὧν Venet. et Morell.

80) οὗτος] ſic recte interpres et Anglus. οὕτως Ven. et Mor.

81) malim πῶς οὐ κομιδῇ — et poſt αἰσχρὸν addi οὐδὲ δεινόν, vt ſit haec ſententia: εἰ τοίνυν οὐδὲ αἰσχρόν, οὐδὲ δεινὸν τοῦτό ἐστι, καίπερ ὂν δεινόν, πῶς οὐ κομιδῇ — *ſed fac tandem, morem hunc neque turpem, neque indignum eſſe, qui vtique eſt; at, qui tandem fiat, vt ſtatuae annariae non de ciuitate prorſus dementata teſtentur?*

82) ἐπέτειοι] Ven. dat ἐπέτοι, et Mor. ἐπετεῖοι.

83) ἢ νὴ Δί'] ſcil. ἐρεῖτε, aut τοῦτο ποιεῖτε, aut tale quid ſubaudiri debet.

84) poſt οὐκ ἀφίησι videtur τοῦτο addendum.

ἀλλὰ τῶν παρωχηκότων ὑμεῖς δέδοτε τὰς τιμάς. εἰ δὲ πρότερον ὢν τοιοῦτος [85]) ὕστερον κατωπτεύθη, ποτέρως ἂν οἴεσθε μᾶλλον παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμήσειν; καὶ ποτέρως ἂν τοὺς [86]) εὖ βουλευομένους [87]) ὑμᾶς ποιεῖν προκαλέσασθαι; τὴν κρίσιν ἀνάδαστον [88]) ποιήσαντες, ἢ τοῖς ἅπαξ δεδογμένοις ἐμμείναντες; ἐγὼ μὲν οὕτως ἡγοῦμαι. τὸ μὲν γὰρ ἠτυχηκότων [89]), B τὸ δὲ βεβαίων ἐστὶν ἀνθρώπων. οὔπω λέγω τὸ μέγιστον, ὅτι οὐδ' ἐκ διαβολῆς, ἀλλ' ἐκ καταδίκης, μηδ' ἐκ τῆς τυχούσης αἰτίας, ἀλλ' ἐκ τῆς μεγίστης, δεῖ τὴν τηλικαύτην ἀνάδαστον [90]) τιμὴν ἀνατραπῆναι. διαβολῆς μὲν γὰρ ἕνεκα, καὶ Σωκράτης εἴη τῶν νέων διαφθορεύς [91]), καὶ πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις νομιζομένων ἀνατροπεύς, ἀπὸ τῶν θεῶν ἀρχόμενος. τίνας γὰρ οὗτοι οὐ διαβεβλήκασιν οἱ πάντα διαβαλόντες; οὐ Σωκράτην; οὐ Πυθαγόραν; οὐ Πλάτωνα; C οὐκ αὐτὸν τὸν Δία; καὶ τὸν Ποσειδῶ; καὶ τὸν Ἀπόλλω, καὶ τοὺς ἄλλους θεούς; ἅπτονται δὲ καὶ τῶν θηλειῶν θεῶν, ὧν εἰκὸς ἦν ἔτι μᾶλλον, ἢ τῶν ἀῤῥένων, ἐντρέπεσθαι. νῦν ἀκούετε γάρ, ἃ λέγουσι τὴν Δήμητρα, καὶ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ τὴν Ἑώ [92]). ἀπέ-

85) τοιοῦτος] ſcil. πονηρός. κατωπτεύθη]. κακὸς ὤφθη.
86) τοὺς] ὡς Caſaub.
87) Anglus propoſuit εὖ βουλομένους.
88) ἀνάδαστον] ſic recte Ven. et Caſaub. ἀνάδοστον Mor.
89) ἠτυχηκότων] ſic recte margo Mor. eorum, qui in ferendo iudicio lapſi eſſent, et humanum quid paſſi.
90) ἀνάδαστον delendum eſt.
91) διαφθορεύς] ſic recte interpres. διαφθοράς Ven. ſaepiſſime α et ευ in libris mſtis inter ſe permutantur; quod eo fit, quia ductus, quibus iſta ambo exarantur, inter ſe ſunt ſimillimi, vt ſaepe dignoſci nequeant. Voluit hoc idem indicare, qui var. lect. Venetae addidit, ſed operae male reddiderunt διαφθορές.
92) Veneta dat ἔω cum ſpiritu. nomen hoc ſuſpectum, in nominibus dearum vix auditum.

Digitized by Google

χονται δ' οὐδὲ τῆς Ἀθηνᾶς, οὐδὲ τῆς Ἀρτέμιδος· ἀλλὰ τὴν μὲν ἀπογυμνοῦσι τῷ Ἀκταίωνι, τὴν δὲ καὶ συνάγουσι 93) τῷ Ἡφαίστῳ, καὶ ποιοῦσι τὴν παρθένον μικροῦ μητέρα. ταῦτ' οὖν ἐπιστάμενοι θαυμάζετε, εἰ καὶ κατὰ τοῦτό τις ψόγος ἐδόθη 94), ὃν ἐκφυγεῖν μὲν οὐδενὶ τῶν πάντων ὑπῆρξε τῶν ἐν δόξῃ βεβιωκότων; τὴν δὲ ἀφορμὴν ἔλαβεν 95), ἐκ τῆς περὶ τοὺς λόγους, εἴτ' ἐπαφροδισίαν αὐτὴν, εἴθ' ὅ, τι δήποτε χρὴ καλεῖν τοῦτο 96), καὶ ὑμεῖς σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπεδέξασθε; οὐ σκέψεσθε; οὐκ ἀναμνησθήσεσθε πρὸς ἑαυτοὺς, εἴ τι τοιοῦτον αὐτῷ παρ' ὑμῖν πέπρακται 97); καίτοι πόλιν οἰκεῖτε τῶν οὐσῶν

τε

93) τὴν δὲ καὶ συνάγ.] ſic recte Anglus. prius ad Dianam redit, poſterius ad Mineruam. Ven. et Mor. omittunt τὴν δέ.

94) malim κατὰ τοῦτο τις ψόγος διεδόθη. In Venetae textu eſt δεδόθη, quod manifeſte διεδόθη prodit. et in var. lect. eiusdem eſt τοῦτον, vnde facile τούτου efficitur. *et vos, cum haec teneatis, tamen miramini, ſi etiam aduerſus hanc* [ſtatuam meam, κατὰ τούτου. τοῦ ἐμοῦ ἀνδριάντος δηλονότι] *vituperium aliquod per hominum ora diditum eſt!*

95) ἔλαβεν] ſcil. ὁ ἐμὸς ἀνδριάς. ſaepe Dio ſe in hac oratione ἐσχηματισμένῃ cum ſtatua ſua, quae ſui ſimulacrum eſſet, permiſcet, vt de ſtatua, pro qua verba facit, ea affirmet, quae in ipſum Dionem ſolummodo conueniant.

96) εἴθ' ὅ, τι δήποτε χρὴ καλεῖν τοῦτο, *ſed quocunque tandem appellari nomine par eſt hoc*, περὶ τοὺς λόγους εὐτύχημα, *quicquid in literis et eloquentia ſecunda mea quadam fortuna profeci.* καὶ ὑμεῖς — *et vos quoque hoc quantumcunque eſt facundiae meae applauſu veſtro proſecuti eſtis, neque vos modo viri, ſed etiam vxores et foeminae veſtrae et liberi.* Olim ἀπεδέξασθε referebam ad ψόγον. ſed commodior videtur nunc propoſita interpretandi ratio, quia ἀποδέχεσθαί τινος fere ſemper in laudem et partem meliorem accipitur.

97) εἴ τι τοιοῦτον αὐτῷ πέπρακται] redit αὐτῷ ad τῷ ἐμῷ ἀνδριάντι. quo vocabulo, quod modo dicebam, Dio ſe-

met

45. τε καὶ γεγενημένων ἐπαφροδιτοτάτην, ἀλλ᾽ ὅμως
A οὐδὲν ἠκούσατε· θαῤῥῶν δ᾽ ἂν εἴποιμι, ὅτι μηδὲ ἄλλος
τις Ἑλλήνων. εἶτα τὸν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἐν πλείονι
ἀδείᾳ καὶ συγγνώμῃ κοσμίως βεβιωκότα, τοῦτον ἐπὶ
τῆς Ῥώμης παρ᾽ αὐτὸν τὸν ἄρχοντα, καὶ τοὺς νόμους
ἡγεῖσθε μεταβεβλῆσθαι; ἀλλὰ τοῦτό γε παραπλή-
σιόν ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν ἀθλητὴν φαίη κατ᾽
αὐτὸν μὲν εὐτακτεῖν· ἐν δὲ τῷ σταδίῳ καὶ παρὰ τὸν
ἀγωνοθέτην [98]) πλημμελεῖν. παῤῥησίαν δὲ ἄγω
διπλῆν· ἑνὸς μὲν τοῦ συνειδότος, ἑτέρου δὲ τοῦ ἀγω-
B νοθέτου [99]), πεπιστευκότος μὲν πᾶσαν τιμωρίαν
παρὰ τοῦ ἡμαρτηκότος λαβεῖν, ἀκούσαντος δὲ μηνύ-
σαι, ὅπερ ἐκεῖνος ἐποίησεν. ὑμεῖς δ᾽ ἐπακολουθήσαν-
τες [100]) ἀνθρώποις, οὐδὲν δὲ αὐτοὺς ἐρῶ ὡς ἀμυνό-
μενος, πλὴν [1]) ὅτι δικαιότερον ἦν ἐκείνους ὑμῖν ἀκο-
λουθεῖν,

metipſe deſignat. quo pertineat τι τοιοῦτον, haud liquet. caute enim et recte loquitur Dio de malignis rumoribus de ſe per Corinthum diditis, vt, cuiusmodi fuerint illi, certo non conſtet. quia tamen τὴν ἐπαφροδισίαν hic ſaepius commemorat, ſuſpicio penes me naſcitur, eum turpis amoris eſſe inſimulatum.

98) παρὰ τὸν ἀγωνοθέτην] ſic recte var. lect. Venetae; περὶ τὸν ἀγ. t. Ven. et Mor. Per agonothetam deſignat Traianum.

99) poſt ἀγωνοθέτου videtur excidiſſe οὗπερ ἦν, cuius partes erant, vt, ſi crederet me flagitium hoc commiſiſſe, poenas a me repeteret, et ſi quod meum facinus ab indice delatum audiuiſſet atque comperiſſet, publicaret id, quod feciſſet.

100) ὑμεῖς δ᾽ ἐπακολουθήσαντες] non habent hi nominatiui apodoſin, vt neceſſe ſit aliquid deeſſe, e. c. ὑμεῖς δ᾽ ἐκβεβλήκατε τοῦτον, ἐπακολουθήσαντες. *vos autem hanc meam ſtatuam eiciſtis, ideo, quod eſſetis ſecuti famam de me ſparſam ab hominibus quibusdam, in quos nihil acerbius dicam, quod videri poſſit ab animo profectum vindictae cupido.*

1) πλὴν] ſubaudi τοῦτο μόνον ἐρῶ.

λαθεῖν, ἢ ὑμᾶς ἐκείνοις. ὑμεῖς γὰρ ἐστὲ νῦν· τὸ δὴ λεγόμενον· πρῶρα καὶ πρύμνα τῆς Ἑλλάδος, ὄλβιοι μὲν καὶ ἀφνειοὶ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ὀνομάτων, ἐκ παλαιῶν χρόνων, ὑπὸ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν θεῶν ὀνομαζόμενοι [2]). ὅτι καὶ τῶν ἄλλων τισὶν ὑ- C
πῆρχε καὶ πλουτεῖν καὶ δύνασθαι· νῦν δ᾽ ἀφ᾽ οὗ προλέλοιπεν ὁ πλοῦτος Ὀρχομενόν τε καὶ Δελφοὺς ἐλέῳ μὲν ὑμῶν δύνανται διαφέρειν, ζήλῳ δὲ οὐδ᾽ εἷς. καὶ ταῦτα μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως, ἣν οὐ δεῖ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αἰσχύνην ὀφλεῖν· ὅταν τὸν [3]) ὑφ᾽ ὑμῶν ἐκπεπτωκότα πάντες ἄσμενοι καταδέχωνται οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ καλῶσι, καὶ διαπρεσβεύωνται, καὶ τιμαῖς ταῖς τε ἄλλαις γεραίρωσι, καὶ δὴ καὶ τῇ τῶν D
εἰκόνων ἀναθέσει. ὑπὲρ δ᾽ ἐμαυτοῦ [4]) καὶ τῆς εἰκόνος νῦν ἐρῶ λόγον, ὃν εἶπεν Ἀναξαγόρας υἱὸν ἀποβεβληκώς· ᾔδειν θνητὸν γεγεννηκώς. ἀλλ᾽ οὐκ ᾔδειν, ὅτι [5]) τούτων τῶν ἀνδριάντων ἕκαστος ἀνατίθεται μὲν ὡς αἰώνιος ἐσόμενος· φθείρεται δὲ, ἄλλος κατ᾽ ἄλλην εἱμαρμένην, κοινοτάτην μὲν καὶ δικαιοτάτην καὶ πᾶσι πράγμασι προκειμένην, τὴν τοῦ χρόνου; ὁ δὲ ποιητὴς ἄλλως ἐκόμπαζεν, ὁ τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα ποιήσας, ὅ φασὶν ἐπὶ τῷ Μίδα σήματι γεγράφθαι·

Χαλ-

2) poſt ὀνομαζόμενοι deeſſe videtur ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν νῦν ἀφίημι, vel παραλείψω, aut etiam οὐ μέντοι τοῦτό γε θαυμαστὸν, vel ſimilis ſententia. ὅτι] ὅτε Anglus.

3) τὸν] ſic recte interpres et margo Mor ſed t. Mor. et Ven. dant τήν.

4) ὑπὲρ δ᾽ ἐμαυτοῦ] reſpondent haec illis ſuperioribus ὑπὲρ μὲν τῆς πόλεως.

5) poſt ὅτι deeſſe videntur aliqua, ad hanc ferme ſententiam: ὅτι μεταυτίκα, fore, vt ſtatua mea paulo poſt, quam eſſet dedicata, exſpiraret, καὶ διὰ τοιαῦτα, et ob cauſas tam friuolas, καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν τῶν ἀναθέντων, et ab illis ipſis, qui dedicaſſent. καίτοι τούτων μὲν τῶν ἀνδρ-

Χαλκῆ [6]) παρθένος εἰμί. Μίδα δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι,
Ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ.
Αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ
Ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδας ὅτι τῇδε τέθαπται.

ἀλλ', ὦ παρθένε, αὐτάγγελε, τοῦ μὲν ποιητοῦ [7]) ἀκούομεν· σὲ δὲ ζητοῦντες οὐχ εὕρομεν, οὐδὲ τὸ σῆμα τοῦ Μίδου. ὕδατα δὲ ἐκεῖνα, καὶ δένδρα ἔτι μὲν γὰρ νάει τε [8]) καὶ θάλλει, χρόνῳ δὲ καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων ἔοικεν ἐπιλείψειν, ὡς Μίδας, ὡς παρθένος [9]). ἀνδρὶ μὲν Ἱππαίμων ὄνομ' ἦν, ἵππῳ δὲ [10]) Πόδαργος, καὶ κυνὶ Λήθαργος, καὶ θεράποντι Βάβης. τίς οὖν οἶδεν Ἑλλήνων, οὐχ ὅτι τὸν ἵππον, ἀλλ' αὐτὸν τὸν Ἱππαίμονα; δοκοῦμεν [11]) οὐδὲ Μαγνήτων, ὅθεν ἦν Ἱππαίμων. οὗτος μὲν οὖν φροῦδος ἐξ ἀνθρώπων αὐτῷ Βάβητι καὶ Ποδάργῳ. ἕτεροι δὲ ἑστᾶσι καὶ γιγνώσκονται, τὴν δὲ ἐπιγραφὴν ἔχουσιν ἕτεροι [12]). καὶ τὸ γιγνόμενόν ἐστιν, οἷον ἐν τοῖς μέλεσιν

6) carmen hoc exſtat p. 219. et 511. Antholog. H. Steph. et alibi. v. Caſaub. h. l. Cf. Ast. Adn. ad Phaedr. p. 358. v. 12. a f.

7) τοῦ μὲν ποιητοῦ] qui Homerus creditur fuiſſe.

8) νάει abeſt a Veneta. in γὰρ videtur ῥεῖ latere; nam id verbum in verſibus poetae eſt, vnde haec repetuntur. forte ſic reliquit Dio: ὕδατα δ' ἐκεῖνα καὶ δένδρα|ἔτι μὲν παρὰ Φρυξὶ ῥέει τε καὶ θάλλει.

9) Ingeſſit hic loci Morellus in latina Naogeorgi totam ſententiam de ſuo, plane inutilem et abolendam, exiſtimans aliquid h. l. deeſſe. nil deeſt. ſuperiori epigrammati ſubiicit Dio aliud Piſandri, quod item in Anthologia p. 203. legitur.

10) ὄνομ' ἦν, ἵππῳ δὲ —] ſic Anth. l. c. et var. lect. Venetae, ſed t. Ven. et Mor. dant ὄνομα, τῷ ἵππῳ δὲ. pro nomine proprio ἱππαίμων ſuadet Caſaubonus ἱππάμμων. non liquet.

11) δοκοῦμεν poſſit pro Latiniſmo haberi. *opinamur*, pro *opinor*. Graecus dixiſſet δοκῶ μέν. poſt Μαγνήτων, aut poſt ὅθεν ἦν ὁ Ἱππαίμων, videtur οὐδεὶς aut οὐδ' εἷς abeſſe.

12) ἔχουσιν ἕτεροι] ſic recte Valeſius. ἑτέρων Ven. et Mor.

ἀντίσπαστον. τὸ μὲν ἐπίγραμμα ῥωμαΐζει, ὁ δ᾽ ἀνδριὰς ἑλληνίζει [13]) · καὶ τρόπον τινὰ ἀντιδιδάσκουσιν οἱ ποιηταὶ [14]) τρόπον μὲν Ἑλλήνων, τύχας δὲ Ῥωμαίων. ἐθεασάμην καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν καλὸν, τὸν Κλεινίου, (οὐκ οἶδ᾽ ὅπου πλησίον ἐθεασάμην ἐν καλῷ τῆς Ἑλλάδος) ἐπιγραφὴν ἔχοντα Χαλκοπώγωνος· ἕτερον δὲ περικεκομμένον τὼ χεῖρε, ὃς ἐλέγετο τῆς Πολυκλέους τέχνης εἶναι. ὅραμα δεινὸν, ὦ γῆ καὶ ἥλιε, Ἀλκιβιάδης πεπηρωμένος. οἶδα δ᾽ ἐγὼ καὶ Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα δουλεύσαντας ἐν Πέρσαις, καὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως πεντακοσίους ἀνδριάντας καὶ χιλίους ὑπὸ Ἀθηναίων μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ πάντας καθῃρημένους. ἐτόλμησαν δὲ καὶ Φιλίππου τοῦ βασιλέως [15]) ἀμίδας κατασκευάσαι [16]). Ἀθηναῖοι μὲν οὖν τῆς εἰκόνος οὖρον κατέχεον, ἐκεῖνος δὲ τῆς πόλεως αἷμα καὶ τέφραν καὶ κονίαν. καὶ γὰρ ἦν νεμεσητὸν, τὸν αὐτὸν ἄνδρα νῦν μὲν ἐν θεοῖς λέγειν,

νῦν

13) ῥωμαΐζει, ὁ δ᾽ ἀνδριὰς ἑλληνίζει] ſic recte Valeſius; ſed Ven. et Mor. omittunt ὁ δ᾽ ἀνδρ. ἑλλην.

14) ποιηταὶ ambigue poſitum, vt praeter artifices carminum, etiam artifices ſtatuarum, et auctores inſcriptionum proſa conceptarum ſignificet.

15) Φιλίππου τοῦ βασ.] non viuus Philippus, ſed in aere repraeſentatus deſignatur; quamquam haec, quae hic narrat Dio, ſuperſtite adhuc Philippo fiebant, quem non fugiebat hoc facinus Athenienſium in ſtatuam ſuam commiſſum.

16) κατασκευάσαι] ſi voluiſſet auctor ſignificaſſe, Athenienſes Philippi ſtatuas conflaſſe, et ex iis matulas confeciſſe, dicendum ei fuiſſet ἐκ Φιλίππου τοῦ β. ἀμίδας κατασκευάσαι. Ille vero ſcripſit καταςκεδάσαι, *ſuper caput ſtatuae Philippi Athenis ſtantis matulas defuderunt.* quod nunc idem in var. lect. Venetae reperio, cum olim ſic conieciſſem. Ipſe auctor mentem ſuam apertiſſime verbis proxime inſequentibus declarauit: Ἀθηναῖοι μὲν οὖν τῆς εἰκόνος οὖρον κατέχεον.

νῦν δ' οὐδ' ἐν ἀνθρώποις 17). εἶτα ἐγὼ ταῦτα ἐπιστάμενος, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὐδὲ τῶν θεῶν φείδονται, ἀνδριάντος ὑμῖν 18) φροντίσαι δοκῶ; καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σιγήσειν μοι δοκεῖ· ἀλλὰ τὸν Ἴσθμιον 19), τὸν ἀγωνοθέτην τὸν ὑμέτερον, Μόμμιος ἐκ βάθρων ἀνασπάσας, ἀνέθηκε τῷ Διΐ· φεῦ τῆς ἀμαθίας· τὸν ἀδελφὸν ὡς ἀνάθημα 20), ἄνθρωπος ἀπαίδευτος καὶ μηδενὸς τῶν καλῶν 21) πεπειραμένος. Φίλιππον μὲν τὸν Ἀμύντου, ὃν ἐκ Θεσπειῶν ἔλαβεν 22), ἐπέ-

17) νῦν δ' οὐδ' ἐν ἀνθρ.] extrema enim contumelia, aliquem commingere, aut matula plena perfundere.

18) ὑμῖν] imo vero ὑμᾶς. alia res eſſet, ſi μέλειν inſequeretur; ſed ſequitur φροντίσαι.

19) τὸν ἴσθμιον] Neptunum deſignat, cuius in honorem Iſthmia agebantur; quapropter eum agonothetam Corinthiorum appellat.

20) corruptiſſima haec eſſe falſo eſt Caſaubonus opinatus. Sana eſſe vidit Valeſius p. 67. Emend. Mummius Achaicus Neptuni Iſthmii ſtatuam Romam tranſtulerat et in Capitolio Ioui Capitolino dedicauerat; cuius rei abſurditatem Dio miratur. Diis homines, ſtatuae, aliae res dedicantur, ipſorum maieſtate inferiores, non dii alii, non fratres ipſi. ſed Neptunus erat Iouis frater.

21) τῶν καλῶν] *nullam partem literaturae elegantioris attigerat.* nam in ludo puerili poterat didiciſſe, Neptunum fratrem Iouis eſſe. τῶν κακῶν Ven. et Mor.

22) poſt ἔλαβεν videtur Ἀχιλλέα vel ſimile quod nomen vetuſti alicuius herois, forte Theſpienſibus patrii, excidiſſe. ridet ſtoliditatem Mummii, qui Achillem, iuuenem ferocem, calidum, audacem, magnanimum, nonnihil inconſultum, apertum irarum atque minarum, vi et rapiditate agentem omnia, commodi ſui prae affectus impotentia contemtorem, cum Philippo permutarit, ſene, callido, tecto, nonnunquam cunctatore, pro compendio vendentem omnia, dolis ſaepius et impoſturis, quam vi, nitente, vnoculo, rebus paene omnibus Achilli diſſimili. Sed multo maior ſtultitia, iuuenibus Arcadibus perſonam Neſtoris et Priami, quorum hic ne Graecus quidem erat, imponentis, quos ambos tam diu conſtat vixiſſe, vt eorum longaeuitas in prouerbium abierit.

Digitized by Google

ἐπέγραψε· καὶ τοὺς ἐκ Φενεοῦ νεανίσκους, τὸν μὲν Νέστορα, τὸν δὲ Πρίαμον. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ῥωμαίων, τοῦτ᾽ ἐκεῖνο [23]), τοὺς [24]) ἐξ ἐκείνου [25]) ὁρᾷν ᾤοντο [26]), ὁρῶν Ἀρκάδας ἐκ Φενεοῦ. ταῦτα μὲν οὖν ἔξεστι καὶ γελᾷν. σπουδὴ δέ μοι ἐπελήλυθεν Ἀγησίλαον, τὸν βασιλέα τῶν Λακεδαιμονίων, τῆς γνώμης μακαρίσαι· ὅστις οὔποτε ἠξίωσεν, οὔτε πλαστὸν [27]), οὔτε μιμήλαν τοῦ σώματος ποιήσασθαι· οὐχ ὅτι χωλὸς ἦν, ὥς φασι, καὶ μικρός· τί γὰρ ἐκώλυε μέγαν εἶναι τὸν ἀνδριάντα; τί γὰρ ἀρτίπουν [28]), ὥσπερ τὸν Εὐφράνορος Ἥφαιστον; ἀλλὰ τοῦτ᾽ ἐκεῖνος εἶδεν ἀκριβῶς, ὅτι μὴ δεῖ τὰς ἀνθρωπίνας τύχας ἐκτεί-

23) τοῦτ᾽ ἐκεῖνο] *reuera*, tametſi dictu eſt incredibile, re tamen ipſa vere euenit.

24) τοὺς] aut τούτους, aut αὐτοὺς videtur leg. eſſe. *illos ipſos*, Neſtorem et Priamum.

25) ἐξ ἐκείνου] ſcil. τοῦ χρόνου.

26) ᾤοντο] pro ᾤετο, quia δῆμος eſt multitudo. malim tamen ſingularem, quia ὁρῶν ſequitur, quod cum plurali non bene conuenit.

27) f. πλαστὺν, id eſt πλάσιν, aut πλάσμα, vel potius οὔτε πλαστὸν, οὔτε γραπτὸν, οὔτε χωνευτὸν μίμημα τοῦ σώματος. haec poterit, qui volet, cum loco Plutarchi, ad quem Caſaubonus ablegat, conferre. Eſt in Apophthegmatibus Laconicis p. 210 D. edit. Frankfurt. verba ſunt haec: τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας ἑλληνικῶν ἐθνῶν ψηφισαμένων ἐν ταῖς ἐπιφανεστάταις πόλεσιν εἰκόνας ἀνιστᾷν αὐτοῦ, προσέγραψεν, ἐμοῦ μηδεμία εἰκὼν ἔσω, μηδὲ γραπτὴ, μηδὲ πλαστὴ, μηδὲ κατασκευαστή. videtur Plutarchus ſententiam Ageſilai verbis ſuis reddidiſſe, Dio verbis ipſius regis Spartani. in voce quidem *μιμήλαν* agnoſco Laconiſmum. Sed quid eſt *μιμήλα*? *ſimulacrum.* ſed cuius generis et materiae? nam et cera, et aes, et colores poſſunt hominis imaginem *μιμεῖσθαι*. ergone dedit Dio οὔτε πλαστὴν, οὔτε ἄλλην *μιμήλαν*, *neque cereum*, *neque vllum aliud ſuae perſonae ſimulacrum*.

28) ἀρτίπουν] ſic recte Caſaubonus, quod interpres quoque expreſſit. ἀντίπουν Ven. et Mor.

τείνειν [29]), μηδὲ κινδυνεύειν περὶ τῷ σώματι, κατὰ λίθον καὶ χαλκόν. εἴθε γὰρ εἶναι [30]) καὶ τοῦ σώματος ἀπηλλάχθαι. χαιρέτω δ' ὁ Δαίδαλος καὶ τὰ Δαιδάλου μιμηλὰ τεχνήματα. ἅδην Προμηθέος, ἅδην πηλοῦ [31]). καίτοι καὶ τὸ σῶμα τῶν γενναίων φησὶν ἀλλότριον εἶναι, ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ [32]) σώματός τε καὶ ψυχῆς. ὁ μὲν γὰρ [33]) οὐκ ἔστιν, οὐδὲ φροντίζει, τοῦ σώματος κάμνοντος. ἐμαίνετο Καμβύσης, Ἄμασιν, τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα [34]), τὸν νεκρὸν αὐτοῦ κεντῶν τε καὶ μαστιγῶν. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ λέγουσιν, Ἄμασιν ἐκ πλέονος ὑφορώμενον τὴν

29) τὰς ἀνθρ. τύχας ἐκτ.] *non oportere fortunas humanas vltra vitam hominum extendere.* h. e. nihil relinquere, in quod fortuna poſt hominis exceſſum ſaeuire et ludibria ſua exercere poſſit, quia ſat multa ſuperque ſint homini ſuperſtiti adhuc toleranda. Itaque nil attinebit libros conſcribere et edere, vnde poſteritas fiat doctior, non domos, non vrbes condere, non liberos procreare, nullo genere monumentorum memoriam ſui propagare expediet. Ecquid enim eſt horum omnium, quod fortunae non ſit obnoxium?

30) malim εἴη. *vtinam datum eſſet ſine corpore viuere.*

31) ἅδην πηλοῦ] neſcio, an ſint ſcholium prouerbii ἅδην Προμηθέως. Prometheus ſaepe pro figlina et operibus figlinis vſurpatur. v. Interpp. ad Luciani T. I. p. 26. Sententia videtur haec eſſe: ſatis eſto ad mala humana, ſimulacra figlina hominum facere. vltra ne procedat ars; nam in opere vili exigua eſt iactura.

32) ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ] parodia eſt Homerica. Circa φησὶν hoc ipſo verſu deeſt nomen philoſophi, aut Ἀναξαγόρας, aut Φερεκύδης, aut Δημόκριτος, aut tale quod, ex hiſtoria philoſophiae requirendum; aut pro ſingulari pluralis φασὶν eſt ſubſtituendus. margo Mor. dat ἴσ. τὶς φησὶν.

33) aut ὁ μὲν γὰρ νοῦς οὐκ αἰσθάνεται, aut ὁ μὲν γὰρ νοῦς οὐκ ἔστιν ἐν πόνῳ. Anglus volebat ἡ μὲν γὰρ (ψυχὴ puta) οὐκ ᾔσθετ'.

34) poſt βασιλέα deeſt οἰόμενος ὑβρίζειν, aut αἰκίζεσθαι.

τὴν Καμβύσου χαλεπότητα, τὸν μὲν νεκρὸν αὐτοῦ ἀποκρύψαι, ἄλλον δ' ἀντ' αὐτοῦ ὑποβαλεῖν 35)· καὶ τοῦτον εἶναι τὸν Καμβύσην περιπεσόντα. ἀλλ' ὦ 45. Αἰγύπτιοί τε καὶ Καμβύσης, εἴτε ἄλλος τις ἦν ὁ A ταῦτα παθὼν, εἴτε αὐτὸς Ἄμασις ἦν, τύπος ἦν ἄναιμος, ἄσαρκος, ἄψυχος. τοῦτον, εἴ σοι φίλον, ἕλκε, καὶ σπάραττε, καὶ κέντρου 36)· Ἄμασιν δὲ οὐ κατείληφας. ἕτερος δέ τις ζῶν, ἐμπνέων, αἰσθανόμενος, πτίσσε, πτίσσ', ἔφη, τὸν Ἀναξάρχου θύλακον· Ἀνάξαρχον γὰρ οὐ πτίσσεις. οὗτος γὰρ ἀνὴρ ἐμπεσὼν μὲν εἰς ὅλμον, τυπτόμενος δὲ τοῖς ὑπέροις, αὐτὸς οὐκ ἔφη πτίσσεσθαι, ἀλλὰ τὸν αὐτοῦ 37) ὅπερ B ἔτυχε περικείμενος· ὥσπερ φασὶ Περσῶν τοὺς ὁμοτίμους λαμβάνειν πληγὰς, ἀντὶ τοῦ σώματος, τὸν κάνδυν 38). Πέρσαι μὲν οὖν ἐπὶ τοσοῦτο δυσφοροῦσιν· Ἕλλην δ' ἀνὴρ παρεῖχε τύπτειν τὸ σῶμα ὡς κάνδυν, ὡς ἱμάτιον 39), ἡμεῖς δ' οὐ παρέχομεν τὸν ἀν-

δριάν-

35) ὑποβαλεῖν] *ſubieciſſe, ſuppoſuiſſe.* ſic leg. eſſe viderunt etiam interpres et Anglus. poteſt is dici cadauer ſuum abſcondiſſe, qui ſuperſtes adhuc mandauerit, vt, ſe vita defuncto, cadauer ſuum occulto et ignoto in loco condatur. Ven. et Mor. dant ὑπολαβεῖν.

36) κέντρου] habui aliquando ſuſpectum. profecto analogiam ſi ſolam ſpectamus, κεντροῦν ſignificat *aculeo inſtruere, armare.* verum tamen neſcio, an vſus aduerſetur, vt fit in talibus. ni fallor, κεντροῦν etiam *pungere, fodere,* ſignificauit. qua de re donec certius conſtiterit, maneto vulgata per me licet. olim volebam κέντει.

37) poſt τὸν αὐτοῦ patet voc. θύλακον abeſſe.

38) τὸν κάνδυν] imo vero εἰς τὸν κάνδυν.

39) ſitne ὡς ἱμάτιον ſcholium v. ὡς κάνδυν, necne, in dubio relinquam. probabile quidem illud eſt, ſed occurri poſſit, candyn eſſe Perſicum indumentum, ἱμάτιον Graecum, eoque Dionem ambo iſtaec, vt diuerſa, ſed ſimilia, coniuncta voluiſſe.

Digitized by Google

δριάντα χορεύειν 40), ἂν αἰσθάνηται· νῦν δ' ὁ μὲν, κρείσσων αἰσθήσεως. ἐγὼ δὲ, κατὰ 41) τὴν Εὐριπίδου Λαοδάμειαν, οὐκ ἂν προδοίην καίπερ ἄψυχον φίλον βούλομαι οὖν αὐτὸν ὡς αἰσθανόμενον παραμυθήσασθαι 42). ὦ λόγων ἐμῶν σιγηλὸν εἴδωλον, οὐ φαίνῃ; οὐδὲ γὰρ ὁ πρὸ σοῦ Ἀριστέας 43). ὧδε γὰρ ἔσχε κἀκείνῳ, ὃς ἐμοὶ εἰκάσθη, ἀναστῆναι μὲν αὐτὸν ὑπὸ τῶν Προκοννησίων, ἀφανισθῆναι δὲ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν· λόγον δ' ὑπὸ τῶν αὐτῶν τούτων διαδοθῆναι, ὡς οὔτε ζῶν, οὔτε τεθνεὼς, φαίνοιτο Ἀριστέας. ἀλλὰ καὶ τότε καὶ νῦν καὶ πρὸς ἅπαντα τὸν χρόνον ἔζη 44) Ἀρι-

40) Valeſius p. 67. ſuadet χορδεύειν. ſed primum dubito, num hoc verbum ſimplex pro compoſito καταχορδεύειν vſurpetur. deinde contruncatio et euiſceratio ſtatuae non conuenit. quare malim καταχωνεύειν, *conflare*, quod melius cum aere conuenit. Sed ſupereſt adhuc aliud vel maxime vitioſum h. l. οὐ puta, neceſſario cum οὖν mutandum, aut alias totum ratiocinium lababit. Sic itaque cenſeo leg. ἡμεῖς δ' οὖν παρέχ. τὸν ἀνδρ. καταχωνεύειν, ἂν αἰσθ. *Anaxarchus corpus ſuum exhibuit plagis conterendum. nos vero, ad eius exemplum* (nam haec vis ineſt coniunctioni οὖν) *exhibemus ſtatuam noſtram, quo confletur. Sed ea lege, ſi ſentit.* Nam ſi ſentit, nil recuſo, quominus ipſa quoque Anaxarchi conſtantiam et tolerantiam imitetur. *Ea vero nil ſentit, quare me haud decet* φίλον ἄψυχον *prodere.* luſus eſt perfacetus, ſcita parodia Euripidis.

41) κατὰ] Sic Valeſius et Anglus. καὶ Ven. et Mor.

42) παραμυθήσασθαι] vitium operarum Venetarum παρμυθήσασθαι in Morellianam traductum eſt.

43) de Ariſtea Proconneſio v. Herodot. IV. 13. et 15. ſequentia ſic conſtituo: ὧδε γὰρ ἔσχε κἀκείνῳ (ſcil. τὸ πρᾶγμα, aut ἡ τύχη) ὡς καὶ σοί, ὃς ἐμοὶ εἰκάσθης. *nam et illi* (Ariſteae) *idem euenit, quod tibi, qui mei ſimulacrum es.*

44) malim ζῇ. Subaudi, et ſic tu quoque viues, tametſi e medio ſis ſublata.

Ἀριστέας. μνάσασθαί 45) τινα Φαμὶ 46) καὶ ἕτερον ἀμμέων. πάνυ γὰρ καλῶς εἶπεν ἡ Σαπφώ· καὶ πολὺ κάλλιον Ἡσίοδος·

Φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥντινα λαοὶ
Πολλοὶ φημίζουσι· θεός νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή.

ἐγώ σε ἀναστήσω παρὰ τῇ θεῷ, ὅθεν οὐδείς σε μὴ καθέλῃ· οὐ σεισμὸς, οὐκ ἄνεμος, οὐ νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος, οὐ φθόνος, οὐκ ἐχθρὸς, ἀλλὰ καὶ νῦν σε καταλαμβάνω ἑστηκότα. λάθα μὲν γὰρ ἤδη τινὰς καὶ ἑτέρους ἔσφηλεν καὶ ἐψεύσατο· γνώμη δ' ἀνδρῶν ἀγαθῶν οὐδένα, ᾗ 47) κατ' ἄνδρα μοι ὀρθὸς ἕστηκας.

45) f. μνασεῖσθαι. Sed ſaepe aoriſti cum futuris alternant.

46) Mor. dat Φάμη, et Ven. paulo rectius Φημί. Sed obſeruauit Caſaubonus, haec dorica eſſe; vnde Φαμὶ extudit. recte et ſolerter.

47) ᾗ] Caſaubonus vult ἢ καὶ ἀνδρειάς μοι ὀρθ. poſſit quoque coniici σὺ δή μοι. *tu itaque mihi recta ſtas et immobilis;* viri enim boni de me bene ſentiunt.

ΠΡΟΣ

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΣ ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΑΕΙΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΗ'.

Ὅταν ἐκλογίσωμαι τὰς αἰτίας, ἄνδρες Νικομηδεῖς, δι᾽ ἃς ἐποιήσασθέ με πολίτην· οὐ γὰρ πλοῦτον ὄντα ὁρῶ μοι μέγαν, ὥστε νομίζειν, ὅτι διὰ χρήματα ἐσπουδάσθην ὑφ᾽ ὑμῶν· οὔτε πρὸς τὸ θεραπεύειν τοὺς ὄχλους ἐπιτηδείως ἔχοντι ἐμαυτῷ σύνοιδα· οὐκοῦν οὐδὲ εἰς τοῦτό μου χρῄζειν δοκεῖτε, τὸ ταῖς ὁρμαῖς ὑμῶν ἁπάσαις ὑπηρετεῖν ἑτοίμως ἐμέ· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ συμποτικός εἰμί τις, οὐδὲ κοινὸς ἐν ταῖς τοιαύταις συνουσίαις, ὥστε ἀπό γε τούτου παρέχειν τοῖς πλήθεσιν ἡδονήν· εἰ δὲ μὴ διαμαρτάνω μήτε τῆς ὑμετέρας περὶ αὐτοῦ προαιρέσεως, καὶ ὅσα γε ὑμῖν δύναμαι χρήσιμος [1]) εἶναι, ταῦθ᾽ ἃ ἐπίσταμαι· τὸ λοιπόν ἐστιν, δι᾽ ὃ πολίτης ἐγὼ γεγένημαι παρ᾽ ὑμῖν, σπουδῆς οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὸ συμβουλεύειν ἐμέ τι περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων, ἴσως μᾶλλον ἑτέρων, καὶ βούλεσθαι καὶ δύνασθαι. τοῦτο δὲ εἰ μὲν οὐκ ἔστι τοιοῦτον, ὑμεῖς τε τῆς περὶ ἐμὲ σπουδῆς διημάρτετε, ἐγώ τε ἔοικα μάτην ὑπακούσας ὑμῖν, ἐπ᾽ ἐλπίδι τοῦ γενήσεσθαι

1) malim χρήσιμος εἶναι ἐνταῦθα, ἐπίσταμαι τὸ λοιπὸν ἔτι, δι᾽ ὃ — *quod ſi autem neque in meo iudicio de cauſis veſtrae erga me voluntatis erro, neque in aeſtimatione modorum, quibus ego vos hic ornare queam, nullum aliud ſtudium, ob quod vos me ciuem veſtrum eſſe iuſſeritis, reliquum noui, quam, quod plus, quam alii, et velim et poſſim reип. veſtram conſiliis adiuuare.* Anglus mauult ταῦτα. idem volebat ἄξιον poſt σπουδῆς deeſſe, aut hoc v. σπουδῆς redundare.

σεσθαι τῇ πόλει χρήσιμος, οὐ ποιουμένων 2) χρείαν ὑμῶν, εἰς ἣν μόνον ἐπιτήδειός εἰμι. εἰ δὲ πάσαις μὲν ταῖς πόλεσι, μᾶλλον δὲ ταῖς μεγάλαις, δεῖ μὲν καὶ D τῶν πλουσίων, ἵνα καὶ χορηγῶσι, καὶ φιλοτιμῶνται ταυτὶ τὰ νενομισμένα δαπανήματα· δεῖ δὲ καὶ κολάκων ἀνδρῶν, ἵνα δημαγωγοῦσιν αὐτοῖς ἥδωνται· δεῖ δὲ καὶ συμβούλων, ἵνα σώζωνται ταῖς πολιτείαις 3)· κἀγώ, καθ᾽ ὅσον μοι δυνατόν, οὐκ ὀκνήσω, περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύων, ὠφελεῖν τὴν πόλιν. ἔστι μὲν οὖν καὶ ἄλλα τινὰ παρ᾽ ὑμῖν ἐπανορθώσεως ἄξια· καὶ κατὰ μέρος αὐτῶν ποιήσομαι τὴν θεραπείαν, ἂν τἀληθῆ λέγων πιστευθῶ περὶ τῶν μειζόνων. τί δὲ παθών, ἢ τί βουλόμενος, οὐχ ὑπὲρ τῶν μικροτέρων συμβουλεύω πρότερον; οὐδὲ ἐν ἐκείνοις A ἀποπειρῶμαι τοῦ δήμου τῆς εὐπειθείας, ἀλλ᾽ εὐθὺς ἀξιῶ κινδυνεύειν, περὶ τοῦ μεγίστου συμβουλεύων πράγματος; ὅτι πολλῷ μοι δοκεῖ ῥᾷον εἶναι, πεῖσαι περὶ τῶν μεγίστων, ἢ τῶν μικροτέρων καὶ φαύλων. τῶν μὲν γὰρ ἔξεστι καὶ καταφρονῆσαι 4) τῆς ἀπ᾽ αὐτῶν γιγνο-

2) poſt ποιουμένων videtur μου abeſſe. *cum vos me nil vtamini eo in genere, in quo ſolo poteram vobis prodeſſe, et ad quod ſolum aptus eram natus.*

3) malim ταῖς τούτων πολιτείαις. *vt per horum prudentiam in capiendis conſiliis et gerendis rebus ad pacem publicam pertinentibus ſaluae ſint*, (ciuitates puta.)

4) καὶ καταφρονῆσαι] non dubito, locum hunc eſſe vitioſum, quamquam praeuideo fore, vt ſint, qui eum tueantur, et inordinatam atque nonnihil cum eleganti quadam negligentia conturbatam dictionem excuſent, ſimilibusque exemplis afferendis defendant. Leniſſima ratio corrigendi ſit haec, vt iſta, quae propoſui, duo vocabula tranſponantur; aut alias aliquid deerit, e. c. ad hunc modum: τῶν μὲν γὰρ ἔξεστι καὶ καταφρονῆσαι, καὶ ἀνέχεσθαι τῆς ἀπ᾽ αὐτῶν γιγνομένης βλάβης. *nam iſta quidem licet etiam contemnere, et ab iis exſiſtens damnum tolerare.* καὶ primum aequiualebit latinis, *etiam, vel, adeo.* non ſolum ferre, ſed etiam contemnere, ſed ſpernere adeo.

Digitized by Google

γιγνομένης βλάβης. ὁ δὲ χωρὶς ὧν ἀμήχανόν ἐστιν αὐτῷ σώζεσθαι, περὶ τούτων οὐκ ἐθελήσας πεισθῆναι· δῆλός ἐστιν 5) ὑπὲρ τῶν μικροτέρων οὐδὲ ἀκουσόμενος. B ὅτι μὲν οὖν, ἐὰν ὑπομείνητε τὴν συμβουλίαν, πεισθήσεσθέ μοι, περὶ ὧν συμβουλεύων πάρειμι, καὶ δὴ σφόδρα θαῤῥῶ. τί δαὶ, δύσκολον 6) τοῦτ᾽ ἐστι, τὸ μήτε φορτικὴν ὑμᾶς ἡγήσασθαι τὴν ἀκρόασιν τὴν περὶ τοῦ πράγματος, μήτε περιττὴν, μήτε ἄκαιρον. ἵν᾽ οὖν μοι μὴ ταῦτα 7) προαπαντήσῃ παρ᾽ ὑμῶν· διὰ τί δὲ συμβουλεύεις 8) σὺ περὶ ὧν ἡμεῖς τὴν ἀρχὴν οὐδὲ βουλευόμεθα· τί δὲ σεαυτῷ λόγου C μεταδίδως, οὗ σοὶ μὴ μετέδομεν ἡμεῖς; διὰ τί δὲ τοσούτων ἡμῖν πεπολιτευμένων 9) ἀνδρῶν ἐπιχωρίων, ποιητῶν, ῥητόρων, φιλοσόφων, γερόντων, νέων, οὐδέποτε οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἡμῖν συμβουλεῦσαι ταύτην τὴν συμβουλίαν; αἴτημα θέλω ποιήσασθαι τοῦτο αὐτὸ παρ᾽ ὑμῶν, ἄνδρες Νικομηδεῖς, καὶ χαρίσασθέ μοι καὶ ὑπομείνατε ἀκοῦσαι λόγου περιττοῦ καὶ ἀκαίρου, καὶ μὴ πείσοντος ὑμᾶς. καὶ οὐδὲ μεγάλην D εἶναι νομίζω τὴν δωρεάν. εἴτε γὰρ πεισθήσεσθε, ἄξιόν ἐστιν ἀκοῦσαι τοῦτο 10) λυσιτελῆ λέγοντος· εἴτε ἐφ᾽ ὑμῖν ἀπόκειται τὸ πεισθῆναι, τί τοῦτο δύσκολόν ἐστιν, ἀνδρὶ φίλῳ λόγου μεταδοῦναι βουλομένῳ μάτην εἰπεῖν; καὶ τί δὴ τοῦτό ἐστιν, ὑπὲρ οὗ μέλλω μὲν συμβουλεύειν, ὀνομάσαι δὲ αὐτὸ ὀκνῶ; τὸ μὲν ὄνομα

5) malim δῆλός ἐστιν οὐδὲ ὑπὲρ τῶν μικρ. ἀκουσ.

6) malim θαῤῥῶ, καίτοι δύσκολον — *vel maxime confido, tametſi difficile eſt* — aut θ. τί δὲ — *eſtne vero difficile quid, vos neque —?* aut τί γὰρ, δύσκ. *ecquid enim difficile eſt —?*

7) ſtruere verba graeci ſic malunt: ἵν᾽ οὖν μή μοι ταῦτα —

8) διὰ τί δὲ συμβ.] ſic Ven. τί δαὶ συμβ. Mor. et ſic quoque paulo poſt

9) varietas lectionis Venetae dat τοσούτων πεπολιτευμένων παρ᾽ ἡμῖν.

10) in var. lect. Ven. eſt ταῦτα. lege τοῦ τὰ λυσ.

Digitized by Google

οὐκ ἀηδὲς, ὦ ἄνδρες Νικομηδεῖς, οὔτε ἐν ταῖς οἰκίαις,
οὔτε ἐν ταῖς συγγενείαις, οὔτε ἐν ταῖς φιλίαις, οὔτε
ἐν ταῖς πόλεσιν, οὔτε ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ὑπὲρ γὰρ ὁμο-
νοίας ἐρῶν ἔρχομαι· καλοῦ μὲν ὀνόματος, καλοῦ δὲ
πράγματος. ἂν δ' εὐθὺς προσθῶ περὶ τῆς πρὸς A
τίνας 11) ὁμονοίας, τοῦτο δέδοικα, μὴ τὴν μὲν ὁμό-
νοιαν αὐτὴν ἀφ' ἑαυτῆς 12) καλὴν εἶναι, τὸ δὲ πρὸς
τούτους ὁμονοεῖν τοὺς ἀνθρώπους, οἷς ὁμοφρονεῖν φημὶ
δεῖν ὑμᾶς, ἀδύνατον εἶναι νομίσητε. τοῦτο γάρ ἐστιν,
ὃ μέχρι νῦν εἰς τὴν ἔχθραν καθίστησιν ὑμᾶς τὴν πρὸς
ἀλλήλους, καὶ οὐκ ἐᾷ γενέσθαι τὴν φιλίαν· τὸ πε-
πεῖσθαι δίχα λόγου, καὶ 13) μὴ δυνατὴν εἶναι ταῖς
πόλεσι τὴν ὁμόνοιαν. μὴ θορυβήσητε δὲ 14) ἐρχο-
μένῳ πάλιν, ἀλλ' ὑπομείνατε. φημὶ δεῖν ὑμᾶς, B
ἄνδρες Νικομηδεῖς, ὁμονοῆσαι πρὸς Νικαεῖς· ἀκού-
σατε δὲ, καὶ μὴ χαλεπήνητε 15) μηδέπω, πρὶν ἂν
εἴπω τὰς αἰτίας. οὐδὲ γὰρ ὁ νοσῶν πρὸς τὸν ἰατρὸν
ὀργίζεται διατάττοντα τὴν θεραπείαν· ἀλλ' ἀκούει
μὲν ἀηδῶς αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι αὐτὸν καὶ τμηθῆναι
δεῖ, καὶ καυθῆναι· πείθεται δὲ ὅμως· περὶ γὰρ
σωτηρίας ὁ κίνδυνός ἐστι. καίτοι τί τοῦτο εἶπον; τὸ
γὰρ ἐμὸν φάρμακον, ὃ προσφέρω ταῖς πόλεσιν, ἥδι-
στόν ἐστι φάρμακον, καὶ χωρὶς οὗ οὐ ζῆν 16) οὐδεὶς ἂν C
ἐθελήσειεν εὖ φρονῶν. βούλομαι δὲ διελεῖν τὸν λό-

γον,

11) πρὸς τίνας] ſic recte Ven. *erga quos? cum quibus?* πρός τινας Mor.

12) malim ἐφ' ἑαυτῆς.

13) aut delendum eſt καὶ, aut deeſt aliquid aut ante, aut poſt καὶ. quod etiam Caſaubonus admonuit.

14) poſt δὲ videtur λέγειν, aut εἰπεῖν, aut ſimile quid deeſſe. *nolite mihi obſtrepere, hoc idem rurſus dicturo.* ἔρχεσθαι λέγειν, *venire ad dicendum*, eſt notus helleniſmus et gallicismus, H. Stephano ad Herodotum annotatus, pro *dicere velle, ordiri, accingi ad dicendum.*

15) χαλεπήνητε] ſic recte Ven. χαλεπαίνητε Mor.

16) malim οὐδὲ ζῆν. *ne viuere quidem.*

γον, καὶ τὸ πρῶτον ὑπὲρ αὐτῆς εἰπεῖν τῆς ὁμονοίας τῆς καθόλου, ποδαπόν τε ἐϛὶ καὶ τίνων αἴτιον· εἶτα ἐξ ἐναντίας τὴν ϛάσιν καὶ τὴν ἔχθραν διακρίνας [17] πρὸς τὴν φιλίαν. ἔϛαι γὰρ [18] ἀκόλουθον τὸ [19] τῆς ὁμονοίας ἀποδειχθείσης ὠφελίμου τοῖς ἀνθρώποις ἅπασιν ἀποδεῖξαι ταύτην τὴν ὁμόνοιαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ἀναγκαιοτάτην οὖσαν ὑμῖν, καὶ λυσιτελεϛάτην. οὐκ ἀποϛήσομαι [20] δὲ, οὐδ' εἴ πως ἂν οὐ μεῖναι γενομένη δύναιτο, καὶ γὰρ τοῦτο ὁρῶ πολλοῖς ἐνοχλοῦν. εὔχομαι δὲ [21] τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ τοῖς ὑμετέροις καὶ τοῖς ἐκείνων, εἰ ταῦτα εὐνοίᾳ τῇ πρὸς μόνους ὑμᾶς ἐγὼ νῦν λέγω, καὶ μηδεμίαν οἰκείαν θηρώμενος δόξαν, ἢ λυσιτέλειαν, ἐκ τῆς καταλλαγῆς τῆς ὑμετέρας· καὶ πρὸ πάντων εἰ μελλήσει [22] λυσιτελεῖν τῇ πόλει [23]), δοῦναι μὲν ἐμοὶ τοὺς ἀξίους τοῦ πράγματος εἰπεῖν λόγους, παρασχεῖν δὲ ὑμᾶς, ἐμοὶ πεισθη-

17) διακρίνας ſi bene habet, ſubaudiri debet a communi τὴν ϛάσιν καὶ τὴν ἔχθραν βούλομαι εἰπεῖν ποδαπόν ἐϛι καὶ τίνων αἴτιον. alias legi poſſit διακρῖναι in infinit. *diiudicare et aeſtimare contra concordiam.*

18) γὰρ] malim δέ.

19) τὸ] malim τῷ. *poſt demonſtrationem ſciti, concordiam hominibus omnibus prodeſſe, conſentaneum erit, docere, vt illi cohaerens et conſequens* — τὸ τῆς ὁμονοίας ἀποδειχθείσης ὠφελίμου idem eſt, atque ἡ ἀπόδειξις, aut τὸ ἀποδεῖξαι, ὅτι ἡ ὁμόνοια ὠφέλιμός ἐϛι.

20) neſcio, cur Caſaubonus malit οὐκ ἀποσιγήσομαι. cauſa mutandi nulla prorſus eſt. bene habet vulgatum. miror contra, cur vitium in proximo non latens, ſed exſtans, intactum praeterierit; deeſt enim (Ven. et Mor.) particula negans poſt ἄν. *non deſiſtam ne ſi quidem conciliata minus conſtans et perpetua ſit.* Obſeruauit hoc etiam Anglus.

21) εὔχομαι δὲ] eſt haec imitatio noti exordii, quo Demoſthenes ſuam pro Cteſiphonte orationem exorſus eſt.

22) malim μέλλει.

23) malim aut τῇ ὑμετέρᾳ πόλει, aut τῇδε τῇ πόλει.

πεισθῆναι τὰ συμφέροντα βουλομένους. ὁμόνοιαν 45. τοίνυν πάντες μὲν ἐπῄνεσαν ἀεί, καὶ λέγοντες, καὶ A γράφοντες· καὶ μεστὰ 24) τῶν ἐγκωμίων αὐτῆς ἐστι καὶ τὰ ποιήματα, καὶ τὰ τῶν φιλοσόφων συγγράμματα· καὶ ὅσοι τὰς ἱστορίας ἐξέδοσαν, ἐπὶ παραδείγματι αὐτῶν τῶν ἔργων, ἀπέδειξαν αὐτὴν μεγίστην οὖσαν τῶν ἀνθρωπείων ἀγαθῶν. καὶ πολλοὶ τολμήσαντες ἤδη τῶν σοφιστῶν παραδόξους εἰπεῖν λόγους, μόνον τοῦτον οὐκ ἀπενοήθησαν 25) ἐξενεγκεῖν, ὡς οὐ καλὸν ἡ ὁμόνοια, καὶ σωτήριόν ἐστι. τοῖς τε νῦν βουλομένοις αὐτὴν ἐγκωμιάζειν, καὶ τοῖς ἀεὶ 26) B τοῦτο ποιεῖν, ἄφθονος ἡ τῶν λόγων ὕλη, καὶ ἀεί, καὶ πλείω, καὶ κρείττω περὶ αὐτῆς ἐξέσται λέγειν. εἴτε γὰρ ὑπὲρ γενέσεως αὐτῆς πολυπραγμονεῖν ἐθέλοι τις, ἀνάγκη τὴν ἀρχὴν αὐτὴν 27) ἐπανάγειν ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν θείων πραγμάτων. ἡ γὰρ αὐτὴ 28), καὶ φιλία ἐστί, καὶ καταλλαγή, καὶ συγγένεια, καὶ ταῦτα πάντα 29) περιείληφε. καὶ τὰ στοιχεῖα δὲ τί ἄλλο, ἢ ὁμόνοιαν 30) εἶναι; καὶ δι᾽ οὗ σώζεται πάντα τὰ μέγιστα, τοῦτό ἐστι, καὶ δι᾽ οὗ C πάντα ἀπόλλυται, τοὐναντίον. εἰ μὲν οὖν μὴ θνητὸν

ἦμεν

24) μεστὰ] ſic recte Caſaub. μετὰ Ven. et Mor.

25) var. lect. Ven. dat ἐπενοήθησαν. ſed praeſtat vulgata.

26) poſt ἀεὶ videtur βουλησομένοις deeſſe.

27) aut αὐτὴν eſt del. aut cum αὐτῆς mutandum.

28) ἡ γὰρ αὐτὴ —] *vna enim eſt deorum omnium amicitia, et conſuetudo, et cognatio.* h. e. dii omnes inter ſe cognati ſunt, et amici ſibi, atque conſueſcunt ſecum, et diuerſantur in eodem hoſpitio.

29) ταῦτα πάντα] *haec omnia, quae oculis cernimus, hoc rerum vniuerſum.*

30) Ven. dat ὁμονοίας. var. lect. ἢ ἡ ὁμόνοια. vnde colligo ſcrib. eſſe ἢ ἡ ὁμόνοια σώζει, καὶ ἁπλῶς δι᾽ οὗ σώζεται. Caſaub. addit οἴεσθε.

Digitized by Google

ἦμεν 31) οἱ ἄνθρωποι γένος, μηδ' ἔδει 32) πολλὰ εἶναι τὰ φθείροντα ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἦν οὐδ' ἐν τοῖς ἀνθρώποις 33) ἡ στάσις, ὥσπερ οὐδὲ ἐν τοῖς θεοῖς ἔνεστιν. ᾧ δὲ μόνῳ τῆς εὐδαιμονίας ἀπολειπόμεθα τῆς θείας, καὶ τῆς ἀφθάρτου διαμονῆς ἐκείνων, τοῦτό ἐστιν, ὅτι μὴ πάντες ὁμονοίας αἰσθανόμεθα· ἀλλ' εἰσὶν οἱ καὶ τὴν ἐναντίαν αὐτῇ φιλοῦντες τὴν στάσιν, ἧς μέρη καὶ ὑπουργήματα πόλεμοι, καὶ μάχαι, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς δήμοις ἀναστρέφεται καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς σώμασιν αἱ νόσοι. καὶ γὰρ τὴν ὑγείαν ἐπιστάμενοι μέγιστον οὖσαν τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν· ὅμως αὐτῇ πολλάκις αὐτοὶ καθ' αὐτῶν ἐπιβουλεύομεν, οἱ μὲν ἡδοναῖς πεισθέντες, οἱ δὲ πόνους φεύγοντες ὑγιεινοὺς καὶ διαίτας σώφρονας. εἰ δὲ μὴ τοῦτο τοῖς μεγίστοις τῶν κακῶν ὑπῆρχε βοήθημα, ἡ παραυτίκα ἡδονή, δύναμιν ἂν οὐδ' ὅλως εἶχε βλάπτειν· νῦν δὲ αὐτοῖς ἔδωκεν ἡ φύσις, ὥστε ἐξαπατᾷν δύνασθαι καὶ τέρπειν τοὺς ἀδικουμένους. καὶ ἐπί γε ᾧ καὶ μάλιστά τις ἂν φθονήσειεν 34) αὐτοῖς, ἐκεῖνό ἐστιν, ὅτι πάντα τὰ καλὰ 35) λυπεῖ τοὺς ἀνθρώπους,

31) ἦμεν] ſic recte Caſaub. et Anglus. ἦ μὲν Ven. et Mor.
32) ἔδει] ſic recte Caſaub. et Anglus. ἤδη Ven. et Mor. varietas autem lect. Ven. pro εἶναι dat ἦν.
33) οὐδ' ἐν τοῖς ἀνθρ.] ſic recte rurſus Caſaub. veruntamen verba ſic malim ſtrui: οὐκ ἂν οὐδ' ἦν ἐν τοῖς ἀνθρ. ἡ στάσις, *ne eſſet quidem inter homines ſeditio, nedum vt graſſaretur.*
34) φθονήσειεν] Ven. et Mor. dant φθονήσοιεν.
35) poſt καλὰ, ſi bene habet, deeſt aliquid, ad hunc fere modum: ὅτι τὰ καλὰ μὲν τέρπει, τὰ δὲ κακὰ λυπεῖ. aut ſolummodo pro καλὰ leg. eſt κακὰ. in malis ineſt haec paene dixerim laus inuidenda, quod, tametſi mala omnia dira, exoſa, deteſtabilia, videantur omnibus, qui quidem malorum naturam teneant, nihilominus tamen permulti ea adament et ſtudioſe ſequantur; et cum praeclara quaeque neminem non delectent, nihilominus tamen ab eorum ſtudio plerique refugiant.

ὁποῖά ἐστιν ἐπισταμένους. εἰ μὲν οὖν τις ἐρωτήσειεν ἕνα ἄνδρα, ἢ πολλοὺς ὁμοῦ, περὶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, ἐν ποίῳ μέρει δὴ τὰ τοιαῦτα κατατάττεται, πόλεμοι, καὶ στάσεις, καὶ νόσοι, καὶ τὰ τούτοις ὁμότροπα [36]· οὐδὲν ἂν μελλήσας ἀπεκρίνατο οὐδεὶς, ὅτι ταῦτα ἐν τοῖς κακοῖς τέτακται· καὶ οὕτως ἔχει [37]) καὶ νενόμισται, καὶ καλεῖται κακά. τὰ δ' ἐναντία τούτοις, B
εἰρήνη καὶ ὁμόνοια καὶ ὑγεία, καὶ ταῦτα, οὐδεὶς ἀντείποι [38]) μὴ οὐχὶ ἀγαθὰ καὶ εἶναι καὶ λέγεσθαι. Φανερᾶς δὲ οὕτως οὔσης τῆς μάχης τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, ὅμως εἰσί τινες, μᾶλλον δὲ πολλοὶ, οἵτινες τῶν κακῶν τοῖς ὁμολογουμένοις χαίρομεν. καὶ περὶ δὲ τῆς νεὼς, πάντες οἱ πλέοντες ἐπιστάμενοι, διότι μία αὕτη ἐστὶ σωτηρία, τὸ τοὺς ναύτας ὁμονοεῖν, καὶ τῷ κυβερνήτῃ πείθεσθαι. γενομένης δὲ στάσεως ἐν αὐτῇ, καὶ ἀπειθείας, διότι καὶ τὰ δεξιὰ C
πολλάκις τῶν πνευμάτων εἰς ἐναντίον τῇ νηῒ περιίσταται, καὶ τῶν λιμένων ἀποτυγχάνουσιν ἐγγὺς ὄντων· ὅμως στασιάζουσιν ἔστιν ὅτε ὑπὸ ἀφροσύνης οἱ ναῦται, καὶ τοῦτο ἀπόλλυσιν αὐτοὺς, ἐπισταμένους τοῦ ὀλέθρου τὴν αἰτίαν. καὶ τῶν οἴκων δὲ τῆς σωτηρίας οὔσης ἔν τε τῇ τῶν δεσποτῶν ὁμοφροσύνῃ, καὶ ἐν τῇ τῶν οἰκετῶν πειθαρχίᾳ, πολλοὺς ὅμως οἴκους ἀπώλεσεν ἥ τε δεσποτικὴ στάσις, καὶ ἡ κακοδουλία. D
τῷ μὲν γὰρ ἅρματι ποία καταλείπεται σωτηρία, τῶν ἵππων συνθεῖν μὴ θελόντων; ἐπειδὴ γὰρ ἄρξωνται διαστάντες ἀφέλκειν ἄλλος ἀλλαχοῦ, πᾶσα ἀνάγκη κινδυνεύειν τὸν ἡνίοχον. ὁ δὲ γάμος ὁ ἀγαθὸς, τί ἄλλο ἐστὶν, ἢ ὁμόνοια ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα; καὶ ὁ κακὸς γάμος, τί ἄλλο ἐστὶν, ἢ ἡ τούτων διχόνοια;

36) malim ὁμοιότροπα.

37) f. καὶ οὕτως, ὡς ἔχει. *et pari modo, vt ſunt reapſe mala, ita quoque in malis numerari.*

38) malim καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐδεὶς ἂν ἀντείποι.

Digitized by Google

νοια; καὶ τέκνων δὲ τίς ὠφέλεια γονεῦσιν, ὅταν ὑπὸ ἀφροσύνης ἄρξηται στασιάζειν πρὸς αὐτούς; ἡ δὲ ἀδελφότης [39]) τί ἄλλο ἐστὶν, ἢ ἀδελφῶν ὁμόνοια; ἡ δὲ φιλαδελφία τί ἄλλο, ἢ φίλων ὁμόνοια; καὶ ταῦτα πάντα οὐ μόνον ἀγαθά ἐστι καὶ καλὰ, ἀλλὰ καὶ ἥδιστα· τὰ δὲ ἐναντία τούτοις, οὐ κακὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀηδῆ· καὶ ὅμως αὐτὰ πολλάκις ἀντὶ τῶν ἡδίστων ἀγαθῶν προαιρούμεθα. τοὺς μὲν οὖν πολέμους ἤδη τινὲς ἀντὶ τῆς εἰρήνης ἐπανείλοντο, μεγάλων ὄντων τῶν διαφόρων [40])· οὐχ ὡς τὸ μάχεσθαι κρεῖττον ὂν [41]), ἢ ἥδιον, καὶ δικαιότερον τοῦ τὴν εἰρήνην ἄγειν· ἀλλ' οἱ μὲν ὑπὲρ βασιλείας, οἱ δὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας, οἱ δὲ γῆν κτώμενοι μὴ ἔχοντες, οἱ δὲ θάλατταν περιποιούμενοι· καὶ τηλικούτων ὅμως τῶν ἄθλων κειμένων ἐν τῷ μέσῳ, πολλοὶ κατέθεντο τὸν πόλεμον, ὡς κακὸν ὄντα, οὐδὲ ἀντὶ τῶν μεγίστων αἱρεθῆναί τισιν ἄξιον. τὸ δὲ καὶ χωρὶς ὑποθέσεως πολεμεῖν, καὶ μάχεσθαι, τί ἄλλο, ἢ μανία παντελής ἐστι, καὶ διὰ ταύτην κακῶν ἐπιθυμία; τὰ μὲν οὖν θηρία διὰ τοῦτο μάλιστα οἱ ἄνθρωποι μισοῦμεν, ὅτι πόλεμος ἡμῖν ἀδιάλλακτος πρὸς ταῦτά ἐστιν ἀεί. πολλοὶ δὲ καί τινες ἡμῶν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὡς θη-

39) ἡ δὲ ἀδελφότης] videtur in aliis Dionis codicibus haec lectio, in aliis ἡ δὲ φιλαδελφία fuiſſe, vnde nata perturbatio huius loci, qui ſic videtur conſtituendus: ἡ δὲ ἀδελφότης (vel, ex varia lectione, ἡ δὲ φιλαδελφία) τί ἄλλο ἐστὶν, ἢ ἀδελφῶν ὁμόνοια; ἡ δὲ φιλοφιλία τί ἄλλο, ἢ φίλων ὁμόνοια;

40) διαφόρων] ſic recte interpres; non enim eſt ab ἡ διαφορὰ, ſed a τὸ διάφορον. τὰ διάφορα ſunt ea omnia, ἃ πολλοῦ διαφέρει ἔχειν ἢ μὴ, quae tua multum intereſt, vt tu habeas, acquiras, aut vt iis careas, libereris. *μεγάλων ὄντων τῶν διαφόρων, cum magna propoſita ſunt, hinc emolumenta, ſi vincas, illinc damna, ſi vincaris.* Ven. et Mor. dant διαφορῶν.

41) ὂν] ſic recte var. lect. Ven. οὖν t. Ven. et Mor.

Digitized by Google

ῥίοις χρώμενοι, χαίρουσι τῇ πρὸς τὸ ὁμόφυλον γιγνομένῃ μάχῃ. καὶ οὐδὲ τῶν σημείων αἰσθανόμεθα τῶν θείων, ὅσα διδάσκοντες ἡμᾶς ὁμονοεῖν αὐτοῖς[42]) ἐπεφήμισαν. καὶ γὰρ κήρυκές τινες ἐκ τῶν θεῶν εἶναι λέγονται. καὶ διὰ τοῦτο καὶ παρ' ἡμῖν εἰρήνη μὲν ἐπικηρύσσεται· πόλεμοι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀκήρυκτοι γίγνονται. καὶ γυμνοὶ πρεσβεύουσιν εἰς ὡπλισμένους ὑπὲρ εἰρήνης, καὶ ἀδικῆσαι οὐκ ἔξεστιν αὐτῶν οὐδένα, ὡς τῶν θεῶν ὄντας[43]) τοὺς ὑπὲρ φι- D λίας ἀγγέλους. καὶ ὅταν, συνερχομένων εἰς μάχην στρατῶν, ἢ διοσημία φανῇ αἰφνίδιος, ἢ τῆς γῆς γένηται σεισμὸς, ἀποστρέφονται εὐθὺς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀποχωροῦσιν ἀπ' ἀλλήλων, ὡς τῶν θεῶν οὐ βουλομένων αὐτοὺς μάχεσθαι. πολέμου δὲ σημεῖον οὐδὲν θεῖόν ἐστιν ὑπειλημμένον. καὶ ὅσα δὲ δὴ ἥδιστά τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ εὐδαιμονίας σύμβολα, ταῦτα ποιοῦμεν, ἐπειδὰν εἰρήνη γένηται· καὶ στεφανούμεθα, καὶ θύομεν, καὶ ἑορτάζομεν· τὰ δὲ ἐναντία πάντα ἐν τοῖς πολέμοις, ὥσπερ ἐν τοῖς πένθεσι, καὶ συγκλειό- A μεθα[44]) ἔσω πυλῶν, καὶ δεδοίκαμεν πάντα, ἀλλὰ[45]) καὶ ἀπελπίζομεν ἑαυτούς· καὶ αἱ γυναῖκες τότε ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν κλαίουσι, καὶ οἱ παῖδες ὑπὲρ τῶν πατέρων, ὡς ἐπὶ τοῖς μεγίστοις κακοῖς. ἐπειδὴ

Cf. p. 71. A. μὲν

42) αὐτοῖς non eſt ad ἡμῖν referendum, ſed ad *deos. quae ſigna dii de ſemet appellarunt, et inſtituerunt, vt diuina ſigna appellarentur, quo nos docerent concordiam exercere.* Sic θεῖος ἄγγελος, θεῖος οἰωνὸς et talia crebro occurrunt.

43) ὡς τῶν θεῶν ὄντας] perinde eſt, vtrum exiſtimes integre dictum, *tanquam homines, qui ſint in iure atque poteſtate, velutique familia deorum*; an ſubaudias e proximo ἀγγέλους, *tanquam nuncios deorum.*

44) συγκλειόμεθα] *ipſi nosmet concludimus intra moenia, aut patimur nos concludi.* συγλειόμεθα Ven. et Mor.

45) ante ἀλλὰ ſubaudiendum eſt οὐ μόνον δὲ ταῦτα. hoc de more breuiter loquendi egit Weſſeling. ad Diodor. Sic. I. 141. 16. et 399. 25.

μὲν οὖν λοιμὸς ἢ σεισμὸς γένηται, τοῖς θεοῖς ἐγκαλοῦμεν, ὡς κακῶν παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις αἰτίας, καὶ οὐ φαμὲν αὐτοὺς εἶναι δικαίους, οὐδὲ φιλανθρώπους, οὐδὲ ἂν τὰ μάλιστα 46) ἡμῖν ἡμαρτηκόσιν
B ἐπιτιμῶσι σὺν τῇ 47) δίκῃ. τοσοῦτον μῖσός ἐστι πρὸς τὰ αὐτόματα τῶν κακῶν. πόλεμον δέ, ὅστις οὐχ ἧττον ἀπόλλυσιν, ἢ σεισμὸς 48), αὐτοὶ προαιρούμεθα· καὶ τοῖς αἰτίοις τούτων ἀνθρώποις οὐκ ἐγκαλοῦμεν οὐδέν, ὥσπερ ὑπὲρ ἐκείνων τοῖς θεοῖς· ἀλλὰ τούτους εἶναι καὶ φιλοδήμους δοκοῦμεν, καὶ λεγόντων ἥδιστα ἀκούομεν αὐτῶν, καὶ συμβουλεύουσι 49) καὶ πειθόμεθα, καὶ πάσας αὐτοῖς παρέχομεν ἀντὶ τῶν κακῶν, οὐκ ἀμοιβάς· (ἀμοιβαὶ γὰρ ἐξ ἴσων ἂν ἐγίγνοντο πρὸς αὐτοὺς κακῶν 50)·) ἀλλὰ χάριτας,
C καὶ τιμάς, καὶ ἐπαίνους· ὥστε σφόδρα ἂν εἶεν ἀνόητοι, τῶν ἐπὶ τοῖς κακοῖς ἔτι χάριν εἰδότων φειδόμενοι. τὸ μὲν οὖν πρῶτον, ἄνδρες Νικομηδεῖς, τὰς αἰτίας τῆς στάσεως ἴδωμεν. εἰ μὲν γὰρ τηλικαῦτα ἐστιν 51), ὡς ἄξιον εἶναι πολεμεῖν πόλεμον οὐδὲ σύντομον, οἷος ἐν 52) τοῖς ὅπλοις ἐγίγνετο, καὶ παρηγορίαν εἶχε τὸ τάχος τῆς διακρίσεως, ἀλλὰ μακρὸν καὶ ἄπαυστον, ὥστε αὐτὸν ὑπολείπεσθαι καὶ τοῖς παισὶ

46) τὰ μάλιστα cohaeret cum ἐπιτιμῶσι, aut cum σὺν δίκῃ. notabilis vſus verbi ἐπιτιμᾷν pro τιμωρεῖσθαι, κολάζειν, τὰ ἐπιτίμια ἐπιτιθέναι. neſcio, an alibi nuſquam ſic vſurpatum hoc verbum occurrat.

47) malim τῇ abeſſe; niſi ſi volumus Deam Iuſtitiam hic deſignari, quod minus videtur.

48) poſt ἢ σεισμὸς videtur ἢ λιμὸς excidiſſe. *quam terrae motus, aut fames publica.*

49) poſt συμβουλεύουσι aut deeſt προσέχομεν, ſi καὶ ſeruamus, aut alias καὶ poſterius erit delendum.

50) malim κακαὶ κακῶν.

51) malim τηλικαῦται εἰσίν. redit enim ad τὰς αἰτίας τῆς στάσεως.

52) ante ἐν videtur ἂν excidiſſe, et γὰρ poſt καί.

Digitized by Google

παισὶ καὶ τοῖς ἐκγόνοις, καὶ μηδέποτε ἔχειν ἐλπίδα καταλλαγῆς· ἀγωνιζώμεθα, καὶ στασιάζωμεν, καὶ D πράγματα παρέχωμεν ἀλλήλοις, ὅσα ἔνεστι παρέχειν, ἀχθόμενοι διότι καὶ μὴ πλείω δυνάμεθα. εἰ δὲ μάλιστα μὲν οὐδέν ἐστι τὸ ἆθλον τούτου τοῦ κακοῦ, τὰ δὲ δοκοῦντα εἶναι, καὶ μικρά ἐστι καὶ φαῦλα, καὶ οὐδ᾽ ἰδιώτας ὑπὲρ αὐτῶν στασιάζειν ἄξιόν ἐστιν, οὐχ ὅπως πόλεις τηλικαύτας· μὴ πάσχωμεν ὅμοιόν τι τοῖς ἄφροσι τῶν παίδων, οἵτινες αἰδούμενοι μὴ δοκῶσι μάτην ὀργίζεσθαι τοῖς πατράσιν, ἢ ταῖς μητράσιν, οὐ βούλονται καταλλάττεσθαι ῥᾳδίως. ὑπὲρ μὲν οὖν γῆς οὐδὲ μαχόμεθα, ἀλλὰ θαλάττης 53) μὲν οὐδ᾽ ἀντιποιοῦνται πρὸς ὑμᾶς οἱ Νικαεῖς· ἀλλ᾽ ἡδέως, ὥστε μηδεμίαν παρέχειν μάχην, διακέκρινται. A καὶ μὴν οὐδὲ ὑπὲρ προσόδων ἀγωνιζόμεθα, ἀλλὰ ἑκάστοις ἀπόχρη τὰ οἰκεῖα 54)· καὶ ταῦτα δὲ τυγχάνει διωρισμένα, καὶ μήν γε καὶ τἄλλα πάντα, ὥσπερ ἐν εἰρήνῃ καὶ φιλίᾳ. καὶ καρπῶν εἰσιν ἀντιδόσεις, καὶ γάμων ἐπιμιξίαι, καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν καὶ συγγένειαι πολλαί τινες ἤδη γεγενημέναι, καὶ προξενίας δὲ ἔχομεν, καὶ φιλίας ἰδιωτικάς. θεούς τε τοὺς αὐτοὺς νομίζετε, καὶ τὰς ἑορτὰς πλείστας 55) ὁμοίως ἄγετε. καὶ μὴν οὐδὲ ὑπὲρ τῶν ἐθῶν οὐκ ἔστιν B οὐδεμία ὑμῖν μάχη. τούτων δὲ ἁπάντων οὐκ ἔχθρας παρεχόντων αἰτίαν, ἀλλὰ τοὐναντίον φιλίας καὶ ὁμονοίας, μαχόμεθα. κἄν τις ὑμᾶς ἐπιστὰς ἔρηται·

τί

53) verba ἀλλὰ θαλάττης videntur eſſe iteranda, ad hunc modum: ἀλλὰ θαλάττης; *at tamen ſuper mari cum Nicaeenſibus contendimus?* eſt interrogatio ficta, cui ſtatim occurrit reſpondendo: ἀλλὰ θαλάττης μὲν οὐδ᾽ ἀντιποιοῦνται, *atqui ne arrogant quidem ſibi mare Nicaeni.*

54) τὰ οἰκεῖα] ſic recte interpres. *cuique ſua, propria.* τὰ οἰκία Ven. et Mor.

55) malim aut καὶ ἑορτὰς τὰς πλείστας, aut καὶ τὰς πλείστας ἑορτάς.

Digitized by Google

τί δαὶ ὑμᾶς οἱ Νικαεῖς ἀδικοῦσιν; οὐδὲν εἰπεῖν ἕξετε· κἂν ἐκείνους πύθηται πάλιν· τί δαὶ οἱ Νικομηδεῖς ἀδικοῦσιν ὑμᾶς; οὐδὲ αὐτοὶ λέγειν ἕξουσιν οὐδὲ ἕν, ἀλλὰ ἆθλόν ἐστιν ἐν τῷ μέσῳ κείμενον [56]), ὑπὲρ οὗ διαφέρεσθε. καὶ τί τοῦτό ἐστιν; ἃ μέν γε καὶ ὀνομάσαι ἄξιον, καὶ ὁμολογῆσαι, καὶ περὶ ὧν ἂν καὶ συγγνώμη τις [57]) τοῖς ἀγωνιζομένοις· τούτων οὐδ᾽ ἐστὶ τὰ δέοντα, οὐδὲ εἰπεῖν, οὐδὲ ὁμολογῆσαι [58]), ὡς καλῶς ἔχει· τοιαῦτά ἐστιν οὕτω σμικρὰ [59]), οὕτω τὰ τυχόντα, ἐφ᾽ οἷς οἱ μὲν ἀνόητοι φιλοτιμηθεῖεν ἂν ἴσως, εὖ δὲ φρονῶν ἂν οὐδείς. οἱ γὰρ παρακαλοῦντες ὑμᾶς ἐπὶ τὴν στάσιν, (δι᾽ ἃς δὲ αἰτίας, οὐκ ἐμὸν ἴσως ἐξελέγχειν·) ἀλλ᾽ οἵ γε χαίροντες αὐτῇ, τοῦτο μόνον λαλοῦσιν· ὑπὲρ πρωτείων ἀγωνιζόμεθα. τούτους μὲν οὖν αὐτοὺς ἐρήσομαι πάλιν ἐγώ· τίνων πρωτείων; καὶ πότερον ἔργῳ καὶ πράγματι δοθησομένων, ἢ περὶ ὀνόματος αὐτοῦ [60]) μόνον, ἐστὶν ὑμῖν ἡ μάχη; καὶ πρότερον γὰρ δήποτε ἀκούω, τὸ αὐτὸ τοῦτο γενέσθαι στάσεως ἑλληνικῆς αἴτιον· καὶ πολεμῆσαι περὶ τῶν πρωτείων τοὺς Ἀθηναίους, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ διότι μὲν οὐδὲ ἐκείνοις ἐλυσιτέλησεν ἡ στάσις καὶ ὁ πόλεμος, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι περὶ τῶν πρωτείων, ἀπώλεσαν αὐτοὺς ἀμφότεροι· καὶ ὑμεῖς ἅπαντες ἐκεῖνα ἴστε [61]), καὶ ἴσως κἀγὼ μικρὸν ὕστερον ὑπὲρ αὐτῶν [62]) ἐρῶ. τί δαὶ, τοῦτο ὡς ὅμοιον ἐκεί-

56) κείμενον] Sic recte Ven. κειμένων Mor.

57) aut συγγνώμη τις ᾖ leg. aut συγγνοίη τις.

58) f. οὐδέν ἐστι. τὰ δὲ ὄντα οὐδὲ εἰπεῖν τολμώῃ τις, οὐδὲ ὁμολογῆσαι. *veram autem cauſam neque nominare quisquam audeat, neque confiteri.* ſimili etiam Anglus modo coniecit.

59) οὕτω σμικρὰ] Ven. et Mor. dant οὕτως μικρά.

60) αὐτοῦ] ſic var. lect. Ven. αὐτὸ Ven. et Mor.

61) ἴστε] *noſtis.* id quod etiam interpres reddidit. ἔστε Ven. et Mor.

62) ὕστερον ὑπὲρ αὐτῶν] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit ὑπέρ.

ἐκείνῳ προβαλλόμενοι λέγουσιν; Ἀθηναῖοι περὶ τοῦ Φόρους 63) λαμβάνειν παρὰ τῶν νησιωτῶν ἐπολέμουν, καὶ περὶ τοῦ δικάζειν 64) οἴκοι τὰς ἁπάντων δίκας, κατὰ ἀλλήλων ἠγωνίζοντο· καὶ καθόλου περὶ βασιλείας ὁ πόλεμος ἦν ταῖς πόλεσιν ἐκείναις. ἡμεῖς δὲ ἂν ἀπολάβωμεν τὸ πρωτεῖον, ἀμαχεὶ παραδόντων αὐτὸ τῶν Νικαιῶν, πότερα ληψόμεθα τοὺς Φόρους, οὓς νῦν ἐκεῖνοι λαμβάνουσι; ἢ τὰς πόλεις τὰς συντελούσας εἰς τὸ παρ' ἐκείνοις δικαστήριον ἐνταυθοῖ κα- B λέσομεν; ἢ πέμψομεν αὐτοῖς ἁρμοστάς; ἢ δεκάτας 65) παρὰ τῶν Βιθυνῶν ἐκείνοις ἔλαττον παρέξομεν; ἢ τί ἔσται 66), καὶ τί ἡμῖν γενήσεται πλέον; ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ ἁπάντων νομίζω τοὺς ἀνθρώπους τῶν πραττομένων οὐχὶ μάτην, οὐδὲ εἰκῆ, σπουδάζειν· ἀλλ' ἀεὶ γίγνεσθαι τὸν ἀγῶνα ἀντὶ τινός. ὁ μὲν γὰρ πολεμῶν, ἢ περὶ ἐλευθερίας ἀγωνίζεται, καταδουλουμένων αὐτὸν ἄλλων, ἢ περὶ ἀρχῆς, αὐτὸς ἑτέρους καταδουλούμενος. ὁ δὲ πλέων τὴν θάλατταν οὐκ ἄλλην νί- C κην 67) διατίθεται· κινδυνεύει γὰρ ἤτοι γε οὐδοῦ

χά-

63) τοῦ Φόρους] ſic recte Ven. Caſaub. et Anglus. τοὺς Φόρους Mor.

64) τοῦ δικάζειν] ſic var. lect. Ven. Caſaub. et Anglus. τὸ δικ. Ven. et Mor.

65) δεκάτας] ſic etiam, et recte quidem, var. lect. Venetae dat, cum in texto vitioſe ſit δερμάτας, quod interpretem decepit, et in errorem induxit, vt *coria* redderet, quaſi δέρματα ſcriptum reperiſſet. ſed errorem hunc iam Caſaubonus notauit, emendationem loci ampliori cogitationi relinquens. Haud videtur difficilis illa eſſe emendatio ad hunc modum: ἢ δεκάτας, ἃς παρὰ Βιθυνῶν ἐκεῖνοι ἔπραττον, πράξομεν. *aut decimas num exigemus, quas illi* [Athenienſes puta] *a Bithynis exigebant.*

66) ante ἔσται videtur ἡμῖν deeſſe, aut ſic leg. eſſe: ἢ τί ἔσται, καὶ τί γενήσεται ἡμῖν πλέον.

67) Veneta pro νίκην dat νίκη. varietas autem lectionis, eidem addita in calce operis, dat νήκην. videor mihi in νίκη veſtigia ſcholii ἢ εἰκῆ cernere, quod neſcio

as

χάριν 68), ἢ ἐμπορίας. ἵνα δὲ μὴ πάντα φέρω τὰ παραδείγματα, ἁπλῶς καὶ 69) πράττομεν ἅπαντα οἱ ἄνθρωποι τέλους ἕνεκεν ἀγαθοῦ· καὶ φεύγομεν τὰς ἐναντίας 70) πράξεις, τέλους ἕνεκεν κακοῦ 71). τὸ δὲ χωρὶς αἰτίας σπουδάζειν, ἢ πονεῖν, τοῦτ᾽ ἔστιν, ὃ τοῖς ἀνοήτοις προσήκει μόνοις. εἰ μὲν οὖν τις 72) σπουδὴν ἔχοι καλεῖσθαι βασιλεὺς, ἰδιώτης ὢν, καὶ τοῦτο, ἄριστα ἐπιστάμενος αὐτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ· τοὐναντίον οὗτος, ἢ δοκεῖ, γέλωτα 73) ὀφλήσει, χρώμενος ὀνόματι ψευδεῖ δίχα πράγματος. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁμοίως ἁπάντων. κἂν αὐλητής τις ἐθέλει δοκεῖν, αὐλεῖν οὐκ ἐπιστάμενος· κἂν μουσικὸς, οὐδὲν ὑπὲρ μουσικῆς εἰδώς· κἂν κιθαριστὴς, οὐδὲ ἅψασθαι τῆς λύρας ἐπιστημόνως δυνάμενος· τοὺς μὲν οὖν τοιούτους

an aliquis ad ἄλλως adſcripſerit. Eſſet ad hunc modum legendum: οὐκ ἄλλως, aut οὐ τὴν ἄλλην διαθεῖ, *non fruſtra diſcurſitat*, aut οὐκ ἄλλως [vel οὐ τὴν ἄλλην] τὴν σπουδὴν διατίθεται. Poſſit tamen Dio dediſſe ſic quoque: οὐκ ἄλην κενὴν διατίθεται. *non vagationem vanam et irritam conſumit.*

68) ὁδοῦ χάριν] *viae cauſa.* quia neceſſe ipſi eſt mare traiicere, ſi velit ex hoc loco ad alium vltra mare ſitum pervenire, quo proficiſci negotia cogunt, aut quia iuuat regiones vltramarinas obire.

69) καὶ hoc reſpondet alteri καὶ. καὶ πράττ: ἅπαντα — καὶ φεύγ. vt Latinorum *et — et.*

70) τὰς ἐναντίας] id eſt τὰς οὐκ ἀγαθάς.

71) κακοῦ] imo vero καλοῦ. *et agimus nos homines, quaecunque agimus, boni finis ergo, et fugimus actiones contrarias* [*bonis* puta, ſeu *malas*] *praeclari finis ergo.*

72) τις] ſic recte Anglus. τὴν Ven. et Mor. *Rex appellari ſi quis contendat, praeſertim, qui conſcius ipſe ſibi optime ſit, contra ſe rem habere, atque exiſtimat, hic riſum debebit.*

73) tranſpono vocabula ſic: τοὐναντίον, ἢ δοκεῖ, οὗτος γέλωτα. vulgatus ordo verborum ſi ſeruatur, exibit haec ſententia, neque illa mala: *hic riſum, contra, quam putat, debebit.* non enim veretur, ne rideatur, ſed vel honorari etiam ſperat.

Digitized by Google

τοὺς οὐδὲν κωλύσει καὶ μαινομένους δοκεῖν. ἡμεῖς δὲ οἰόμεθα, ἐὰν ἐπιγραφῶμέν που πρῶτοι, τὸ πρωτεῖον ἕξειν; ποῖον, ἄνδρες Νικομηδεῖς, πρωτεῖον; καὶ γὰρ δεύτερον ὑμᾶς ἐρήσομαι καὶ τρίτον, οὗ τί τὸ ὄφελός ἐστιν; οὗ τί τὸ ἔργον; ἀφ' οὗ πότερον πλουσιώτεροι γενησόμεθα; ἢ μείζονες; ἢ δυνατώτεροι; τὸ κενοδοξεῖν ἀνόητον μὲν εἶναι καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτῶν νενομίσται· A καὶ μάλιστα τούτων καταγελῶμεν, καὶ διαπτύομεν αὐτούς· καὶ τελευτῶντες ἐλεοῦμεν τοὺς οὐκ ἐπισταμένους, τίνι διαφέρει δόξα ψευδὴς ἀληθοῦς. καὶ τῶν πεπαιδευμένων οὐδεὶς οὕτως ἔχει πρὸς αὐτήν, ὡς ἐπιθυμεῖν ἀνοήτου 74) πράγματος. ταῖς δὲ πόλεσι φῇ τις κοινῇ προσήκειν, ὅσα μηδὲ 75) τῶν ἰδιωτῶν τοῖς γενναίοις καὶ πεπαιδευμένοις; καθόλου δ' εἴ τις ὑμᾶς ἔροιτο, ἄνδρες Νικομηδεῖς, τί βούλεσθε πότερον εἶναι πρῶτοι ταῖς ἀληθείαις, ἢ καλεῖσθαι μὴ B ὄντες; ὁμολογήσετε ἂν δήπουθεν, εἶναι πρῶτοι μᾶλλον ἐθέλειν, ἢ καλεῖσθαι μάτην. οὐ γὰρ τὰ ὀνόματα δύναμιν ἔχει τὴν τῶν πραγμάτων. ὅσα δὲ ταῖς ἀληθείαις ἐστὶ τοιαῦτα, οὕτω καὶ ἐξ ἀνάγκης ὀνομάζεται. πειρᾶσθε τοίνυν πρωτεύειν τῶν πόλεων, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῆς ἐπιμελείας τῆς περὶ αὐτάς· (τοῦτο γὰρ 76), καθὸ μητρόπολίς ἐστιν 77), ἐξαίρετόν ἐστιν ἔργον ὑμέτερον·) εἶτα τῷ παρέχειν αὐτοὺς δικαίους ἅπασι καὶ μετρίους, καὶ μὴ πλεονεκτεῖν ἐν μηδενί, C μηδὲ βιάζεσθαι. ταῦτα γὰρ ἐξ ἀνάγκης ἀπεχθείας

74) ἀνοήτου] Caſaubonus ad h. l. et Valeſius Emend. p 52. ſuadent ἀνονήτου. dubium eſt, vtra lectio ſit praeferenda in paritate momentorum; id quod ipſe iam ſenſit Caſaub.

75) μηδὲ] hoc interpres quoque reddidit. μὴ δὲ Venet. et Morell.

76) γὰρ] ſic quoque interpres. μὲν Ven. et Mor.

77) aut loco primi ἐστὶν eſt leg. ἐστὲ, *quatenus vos eſtis metropolis.* aut, eo ſeruato, leg. eſt καθὸ μητρόπολις ἡ πόλις ἐστὶν, *quatenus veſtra ciuitas eſt metropolis.*

χθείας κινεῖ, καὶ διαφοράς· φύσει μὲν τῶν ἐλαττόνων πρὸς τοὺς μείζονας ὑπόπτως διακειμένων, ὡς ἐξ ἅπαντος πλεονεκτεῖσθαι μελλόντων· ὅταν δὲ καὶ ἔργῳ τοῦτο γίνεται, δικαιότερον τῆς ἀπεχθείας παροξυνομένης. ἔξεστι δὲ ὑμῖν εὐεργετεῖν τὰς πόλεις, καὶ πλέον καὶ μεῖζον, ἢ ἐκείνοις. τὸ πρῶτον 78) καὶ μάλιστα διὰ τὴν θάλατταν 79), ἐξ ἧς ἁπάντων μὲν καὶ τῶν νῦν κομιζομένων. δεῖ δὲ δημοσίᾳ χαρίζεσθαι τὴν πόλιν, οὐκ ἰδίᾳ τινάς. τὰ δὲ καὶ δια-

78) poſt τὸ πρῶτον addi malim δέ.

79) ſenſit loci vitium Caſaubonus, neque miror; incurrit enim in oculos lacuna, quam explere, qua datum erit ingenio, conabimur, certiorem opem a libris integrioribus exſpectantes. *διὰ τῆς θαλάττης, ἐξ ἧς ἁπάντων ἀπολαύομεν, καὶ τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων, καὶ τῶν ἀλλαχόθεν εἰσκομιζομένων. et primum quidem, atque vel maxime, per mare, vnde rerum omnium fructum percipimus, tam apud nos naſcentium, quas per mare exportamus, quam quae aliunde ad nos importantur. δεῖ δὲ δημοσίᾳ χαρίζεσθαι αὐτοῖς τὴν διαγωγὴν, οὐκ ἰδίᾳ τινάς. ſed oportet ciuitatem veſtram ipſis* [Nicaenis puta] *ius tranſuectionis per agrum veſtrum publice condonare atque remittere, non priuatos quosdam ex auctoritate ſua. ἀεὶ γὰρ πράγματα παρέχουσι, τὰ μὲν βίᾳ διὰ τῆς ὑμετέρας ἀγόμενοι, τὰ δὲ καὶ διακλέπτοντες. ſemper enim vobis moleſtias creant, alii vi aperta per territorium veſtrum traducentes merces ſuas, alii vero etiam fraude tecta et furtim.* videtur inter Nicomedienſes et Nicaenos contentio fuiſſe de vectigali quodam, quod Nicomedienſes, vt mari aſſiti, impoſuiſſent in merces, quae per mare exportarentur, aut e mari importarentur, inuitis et recuſantibus Nicaenis, qui longius a mari diſtarent, neque facere poſſent, quo minus merces ſuas per territorium Nicomedienſium agerent. Nos eiusmodi vectigal *Geleite*, et *Straſsengeld*, appellamus, quod duplici nomine duplex penditur, alterum pro ſecuritate transuectionis, quam praeſtat princeps territorii, alterum pro ſuſtentatione et reſtauratione viarum publicarum, quae a vecturarum crebritate deteruntur et labefactantur.

διακλέπτοντες αὐτοὶ, τὰ δ' αἰτούμενοι παρέκαστα· καὶ ἀντιλέγετε μὲν οὐδέποτε τοῖς αἰτήσασιν ὑμεῖς. αὐτὸ δὲ ὅμως φορτικόν ἐστι, τὸ τὴν τῆς αἰτήσεως ἀνάγκην ἔχειν. εἰ δὲ καὶ τούτων ἁπάντων μεταλαμβάνειν ἐπιτρέψητε τοῖς δήμοις, τοῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν αἰτουμένοις, τὸ πρὸς τὴν χρείαν ἐπεῖγον, πῶς οὐκ εἰκός ἐστι μείζους ὑμᾶς ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς, εὐεργετοῦντας αὐτούς; καὶ ἅμα καὶ μεγάλην ποιήσετε τὴν ὁμόνοιαν, διὰ πάντων ἐλευσομένην. πειρᾶσθε δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν αἰδῶ παρέχειν ἀεί· τοῦ- A το φανερὸν καθιστάντες, ὅτι μὴ ἀπόχρη ὑμῖν καλῶς διοικεῖσθαι μόνοις· ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐπιμελεῖσθε[80]) τοῦ τῶν Βιθυνῶν γένους, καὶ οὐδὲν ἧττον δυσχεραίνετε τοῖς εἰς τοὺς ἄλλους ἀδικήμασιν, ἢ τοῖς εἰς αὐτούς· καὶ ἄν τινες[81]) καταφύγωσιν ἐφ' ὑμᾶς βοηθείας δεόμενοι, προθύμως ἐπαρκεῖτε καὶ ὁμοίως[82]). ταῦτα τὸ πρωτεῖον ὑμῖν παραδώσει τὸ ἀληθινὸν, οὐχ ἡ περὶ τῶν ὀνομάτων πρὸς Νικαεῖς μάχη. βουλοίμην δ' ἂν καὶ ἐκείνους τὰ αὐτὰ ποιεῖν, καὶ ποιήσουσιν, B ἐὰν καταλλαγείητε· καὶ μείζων ἡ δύναμις ὑμῶν γενήσεται συντεθεῖσα. καὶ γὰρ τῶν πόλεων, ὁμοῦ γενόμενοι, πασῶν ἄρξετε, καὶ τοῖς ἡγεμόσι γενήσεται πλείων διατροπὴ πρὸς ὑμᾶς καὶ φόβος, ἐὰν ἀδικεῖν θέλωσι. τὸ δὲ νῦν ἔχον, αἱ μὲν ἄλλαι πόλεις ὑπὲρ[83]) τῆς ὑμετέρας στάσεώς εἰσιν ἐπηρμέναι. χρείαν γὰρ αὐτῶν δοκεῖτε ἔχειν, καὶ ταῖς ἀληθείαις

ἔχε-

80) ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐπιμελεῖσθε] ſic recte interpres; ſed Ven. et Mor. omittunt καὶ, et dant ἐπιμελεῖσθαι.

81) καὶ ἄν τινες] ſic quoque interpres. Ven. et Mor. omittunt καὶ.

82) ſic recte Caſaubonus diſtinguit. *ſuccurrite ipſis et libenter, alacriterque, et omnibus aequaliter*, non alteri magis, minus alteri. προθύμως ἐπαρκεῖτε. καὶ ὁμοίως — Ven. et Mor.

83) malim ὑπὸ.

Digitized by Google

ἔχετε, διὰ τὸν πρὸς ἀλλήλους ἀγῶνα· καὶ πάσχετε, οἷόν τι πάσχουσιν, ἐπειδὴ δύο ἐπιφανεῖς ὁμοίως ἄνδρες διαπολιτεύωνται πρὸς ἀλλήλους· ἐξ ἀνάγκης 84) ἅπαντας θεραπεύουσι, καὶ τοὺς πλεῖστον ὅσον ἀποδέοντας αὐτῶν. ὥστε ἐν ᾧ περὶ τοῦ πρωτείου μάχεσθε 85) ὑμεῖς, κινδυνεύει τὸ πρωτεῖον παρ' ἐκείνοις εἶναι τοῖς θεραπευομένοις ὑφ' ὑμῶν. οὐδὲ γὰρ ἔνεστιν οὐκ ἔχειν τοῦτο δοκεῖν τινας, ὃ παρ' αὐτῶν ἐκείνων ὑμεῖς λαμβάνειν ἀξιοῦτε. καὶ τὰς πόλεις οὖν πᾶσα ἀνάγκη γενήσεται τὴν τάξιν τὴν ἑαυτῶν ἀπολαβεῖν· καί, ὥσπερ εἰκός ἐστι καὶ δίκαιον, ἐκείνας ὑμῶν χρήζειν, οὐχ ὑμᾶς ἐκείνων. καὶ οὐχὶ παρὰ τοῦτο ἀξιώσω τυραννικῶς ὑμᾶς αὐτοῖς προσφέρεσθαι, πράως δὲ καὶ μετρίως, ὥσπερ ὑφηγησάμην μικρὸν ἔμπροσθεν, ἵνα μὴ φορτικὸν γένηται τὸ πρωτεῖον ὑμῶν· ἀλλὰ καὶ πρωτεῖον ᾖ, καὶ φιλῆται. τὰ δὲ τῶν ἡγεμόνων νῦν μὲν ὅπως ἔχει, τί δεῖ πρὸς ἐπισταμένους λέγειν; ἢ γὰρ οὐκ ἐπαισθάνεσθε τῆς τυραννίδος, ἣν ἡ στάσις ἡ ὑμετέρα δίδωσι τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν; εὐθέως γὰρ βουλόμενος 86) ἀδικῆσαι τὸ ἔθνος, εἰδὼς ἥκει, ὅ,τι δεῖ ποιήσαντα αὐτὸν μὴ δοῦναι δίκην. ἢ γὰρ τῇ Νικαιέων ἑταιρείᾳ προστίθεται, καὶ τὸ μέρος τὸ ἐκείνων ἔχει βοηθοῦν· ἢ τοὺς Νικομηδεῖς ἑλόμενος, ὑφ' ὑμῶν σώζεται. καὶ φιλεῖ μὲν οὐδετέρους, δοκεῖ δὲ τοὺς ἑτέρους φιλεῖν· ἀδικεῖ δὲ πάντας. ἀδικῶν δὲ σώζεται διὰ τοὺς μόνους οἰομένους ὑπ' αὐτοῦ φιλεῖσθαι. κατεγνώκασι δὲ ὑμῶν ἄνοιαν δημοσίᾳ,

84) ante ἐξ ἀνάγκης videtur οὗτοι γὰρ deeſſe, quod tametſi agnoſco non eſſe plane neceſſarium, molliret tamen conſtructionem, et planiorem redderet ſententiam.

85) μάχεσθε] ſic interpres et var. lect. Ven. *pugnatis, certatis.* μάχεσθαι Ven. et Mor.

86) malim ὁ βουλόμενος. *quicunque enim vos vult laedere, venit ille ſtatim ita ad vos paratus, vt ſciat, quid ſe oporteat facere, et quid facturus ſit impune.*

καὶ χρῶνται καθάπερ τοῖς παιδίοις ὑμῖν, οἷς πολλάκις ἀντὶ τῶν μεγίστων προτείνεται τὰ μικρότατα· κἀκεῖνα [87]) διὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν ὡς ἀληθῶς μεγάλων, καὶ διὰ τὴν πρὸς τὰ ἐλάχιστα ἡδονήν, χαίρει B τῷ μηδενί· καὶ ὑμῖν οὕτως ἀντὶ δικαιοσύνης, ἀντὶ τοῦ μὴ συλᾶσθαι τὰς πόλεις, μηδὲ ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἰδίων, ἀντὶ τοῦ μὴ ὑβρίζειν αὐτοὺς εἰς ὑμᾶς, ἀντὶ τοῦ μὴ παροινεῖν, προτείνουσιν ὀνόματα· καὶ εἰ [88]) εἶπον ὑμᾶς πρώτους, ἢ ἔγραψαν· εἶτα εἰσὶν ἀκίνδυνοι τὸ λοιπόν, ὑμῖν ὡς ἐσχάτοις χρώμενοι. τὰ γὰρ τοιαῦτα, ἐφ' οἷς μέγα φρονεῖτε, παρὰ πᾶσι μὲν τοῖς ὀρθῶς ἐννοουμένοις διαπτύεται. μάλιστα δὲ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις γέλωτα κινεῖ, καὶ C καλεῖται τὸ ἔτι ὑβριστικώτερον, ἑλληνικὰ ἁμαρτήματα. καὶ γάρ ἐστιν ἁμαρτήματα, ἄνδρες Νικομηδεῖς, ἀληθῶς [89]), ἀλλ' οὐχ ἑλληνικά, εἰ μὴ κατ' αὐτὸ [90]) τοῦτο ἑλληνικὰ φήσει τις αὐτὰ εἶναι, καθόσον ἐκεῖνοι [91]) δόξης ἀντεποιήσαντό ποτε, καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ Λακεδαιμόνιοι. τὰ δὲ ἐκείνων, εἶπον ἤδη που καὶ πρότερον, ὅτι μὴ κενόδοξα ἦν, ἀλλ' ὑπὲρ ἀρχῆς ἀληθοῦς ἀγών· εἰ μή τι νῦν δοκεῖτε αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς προπομπείας καλῶς ἀγωνίζεσθαι, καθάπερ D ἐν μυστηρίῳ τινί, παίζοντας ὑπὲρ ἀλλοτρίου πράγματος. ἂν δὲ τὸ μὲν τῆς μητροπόλεως ὑμῖν ὄνομα ἐξαίρετον ᾖ, τὸ δὲ τῶν πρωτείων κοινὸν ᾖ, τί κατὰ τοῦτο ἐλαττοῦσθε; ἐγὼ μὲν γὰρ τολμήσαιμι

ἂν

87) ante κἀκεῖνα videtur καὶ ὡς, *et quemadmodum*, deeſſe.

88) εἰ] ſic recte marg. Mor. et interpres. ἢ Venet. et t. Morell.

89) malim ὡς ἀληθῶς. nam ſic ſolent graeci, non ἀληθῶς nude.

90) κατ' αὐτὸ] Ven. et Mor. dant καθ' αὐτό.

91) ἐκεῖνοι] Graeci, vt Thebani; nam a Graecis, veluti per excellentiam, excluduntur mox Athenienſes et Spartani.

Digitized by Google

ἂν εἰπεῖν, ὅτι, κἂν πάντων ἐκστῆτε τῶν ὀνομάτων, οὐδενὸς ἐξίστασθε πράγματος. ἢ τί δοκεῖτε παρὰ τοῦτο, τὴν θάλατταν ἀναχωρήσειν ἀφ' ὑμῶν, ἢ τὴν γῆν ὑμῖν ἔσεσθαι μικροτέραν, ἢ τὰς προσόδους ἐλάττονας. ἤδη ποτὲ θέας μετελάβετε, μᾶλλον δὲ μονονουχὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν θεᾶσθε καὶ τοὺς A τραγῳδοὺς, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι δοκοῦσι μὲν ἡδονῆς ἕνεκεν καὶ τέρψεως εἰς τὰς σκηνὰς παριέναι, τοὺς δὲ αἰσθανομένους τῶν γιγνομένων ὠφελοῦσιν· ἆρα οὖν ἐκεῖ τις ὑμῖν ἀληθῶς εἶναι δοκεῖ βασιλεὺς, ἢ τύραννος, ἢ θεός; καίτοι ταῦτα πάντα καλοῦνται καὶ Μενέλαοι, καὶ Ἀγαμέμνονες· καὶ οὐκ ὀνόματα μόνον ἔχουσι θεῶν, ἀλλὰ καὶ πρόσωπα, καὶ στολάς. καὶ κελεύουσι πολλὰ, ὡς ἐκεῖνοι· τοῦ δὲ ποιήματος συντελεσθέντος, ἀπίασι τὸ μηδὲν ὄντες. B ὀνομάζεσθαί τις θέλει πρῶτος; ἔστω. πρωτεύει τις, κἂν ἄλλος ὀνομάζεται, πρῶτός ἐστιν. οὐ γὰρ τὰ ὀνόματα πίστις τῶν πραγμάτων ἐστὶ, τὰ δὲ πράγματα καὶ τῶν ὀνομάτων. ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο λογίσασθε, τὸ ἐκ τῆς ὁμονοίας γενησόμενον. νῦν μὲν ἕκαστοι τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας ἔχετε· ἂν δὲ καταλλαγῆτε, τοὺς ἀλλήλων ἕξετε, καὶ τὰς φιλοτιμίας· δεῖ γὰρ καὶ τούτων πόλει 92) διπλασίας τίθεσθαι καὶ τὰς ὑπηρεσίας. λέγειν τις δεινός ἐστι C παρ' ὑμῖν; κἀκείνους ὠφελήσει. πλούσιός τις παρ' ἐκείνοις ἐστί; χορηγήσει καὶ παρ' ὑμῖν. καθόλου δὲ, οὐδεὶς οὔτε ἀνάξιος 93) ὢν τοῦ πρωτεύειν ἐν πόλει,

92) poſt πόλει videtur ὥστε deeſſe. *nam et bis* [Φιλοτιμιῶν puta] *opus eſt ciuitati.* ὥστε διπλασίας — *quo fit, vt miniſteria quoque geminentur.* ſi duplo plures ſunt homines Φιλότιμοι, qui gloriae ſtudio ſuas opes reip. commodis conſecrent, peragentur duplo plura miniſteria, vel munera. τίθεσθαι hic loci eſt *numerare, in rationem referre.*

93) ἀνάξιος] ſic recte Caſaub. ἂν ἄξιος Ven. et Mor. *vniuerſe,*

διὰ τοῦτο εὐδοκιμήσει παρ᾽ ὑμῖν τῷ μὴ πρὸς ἐκείνους λέγειν, ἢ παρ᾽ ἐκείνοις τῷ μὴ πρὸς ὑμᾶς· οὔτε ἂν φαῦλός τις ὤν, καὶ τοῦ δοῦναι δίκην ἄξιος εὑρεθῇ, διαδράσῃ τὴν τιμωρίαν ἀπαλλαγεὶς ἐντεῦθεν ἐκεῖσε, κἀκεῖθεν ἐνθάδε. τὸ δὲ νῦν ἔχον, ὥσπερ ὑφορμεῖτε ἀλλήλαις αἱ πόλεις· καὶ ἔστι τοῖς ἀδικήσασι τὴν ἑτέραν πρὸς τὴν ἑτέραν καταφυγεῖν. τῆς δὲ ὁμονοίας D
γενομένης, ἀνάγκη καλοὺς εἶναι καὶ δικαίους ἄνδρας, ἢ ἐκ τῆς Βιθυνίας ἀπαλλάττεσθαι. μέγα φρονεῖτε τῇ τοῦ πλήθους ὑπερβολῇ; πλείους ἔσεσθε; γῆν 94) ἱκανὴν δοκεῖτε ἔχειν; πλείω τῆς ἱκανῆς ἕξετε. καθόλου πάντα μιχθέντα 95), καὶ καρποὶ, καὶ χρήματα, καὶ ἀνδρῶν ἀξίαι, καὶ δυνάμεις, διπλάσια τὰ παρ᾽ ἀμφοτέροις γίγνεται. καὶ, οὗ δὲ πάντα 96) ἕνεκεν οἱ ἄνθρωποι πράττουσιν, ἡ ἡδονὴ κρείτ-

verſe, neque apud vos quisquam, qui quidem princeps ciuitatis eſſe ſit indignus, fama et gratia ideo florebit, (vt adhuc floruere multi homines impuri) quod contra Nicaenos declamet, neque rurſus ab illis magni fiet homo per ſe contemtus, ideo, quod in vos debacchetur. ſed τῷ verſu 1. cum τὸ eſt mutandum, quia διὰ τοῦτο praeceſſit. verum alterum τῷ bene habet.

94) γῆν] ſic recte Caſaub. et Anglus. τὴν Ven. et Mor.

95) πάντα μιχθέντα, cum inſequentibus nominatiuis, accipio pro nominatiuis abſolutis, poſitis loco genitiuorum, tanquam ſi dixiſſet πάντων μιχθέντων, καὶ καρπῶν, καὶ χρημάτων καὶ ἀξιῶν καὶ δυνάμεων. Scriptores graeci eius aetatis, quae Dionem tulit, et proxime poſterioris, vt Aelianus et Philoſtratus, ſcatent eiusmodi nominatiuis abſolutis. vetuſtiores rarius illos vſurpant.

96) fruſtra lectionem hanc ſollicitat Anglus, ſuadens καὶ οὗ δὴ πάντα, immemor ille, ſaepe δὲ poſt καὶ redundare eleganter. οὗ hic poſitum eſt pro ἧς. redit enim ad ἡδονή, quia πράγματος ſubauditur; tanquam ſi dixiſſet: καὶ ἡ ἡδονὴ δὲ κρείττων ἔσαι, ἢ ἐστι πρᾶγμα, οὗ ἕνεκεν οἱ ἄνθρωποι πάντα πράττουσι. *ſed et voluptas, cuius (rei) cauſa homines omnia agunt, maior erit, quam vt verbis exprimi queat.* Ven. dat καὶ οὐδὲ πάντα.

A κρείττων λόγου. τὸ γὰρ τὰ μὲν ὀδυνῶντα ὑμᾶς ἐξαιρεθῆναι, καὶ φθόνον, καὶ φιλονεικίαν, καὶ τὴν ἐκ τούτων γιγνομένην ϛάσιν, καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν ἀλλήλοις ὑμᾶς, καὶ τὸ τοῖς κακοῖς ἐφήδεσθαι τοῖς τῶν πλησίον, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἄχθεσθαι· τὰ δὲ ἐναντία ἀντὶ τούτων εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις, κοινωνίαν ἀγαθῶν, ὁμοφροσύνην, ἐπ' αὐτοῖς 97) ἀμφοτέρων χαρὰν, οὐχὶ ταῦτα πάντα ἑορτῇ ἔοικε δημοσίᾳ; λογίσασθε δὲ οὕτως· εἴ τις ὑμῖν, ἄνδρες B Νικομηδεῖς, θεῶν αἵρεσιν ἔδωκεν, εἰ βούλεσθε μὴ μόνον τὴν αὑτῶν πόλιν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τὴν Νικαέων, οὐκ ἂν παράδοξαν 98) μὲν ὑπὸ τοῦ μεγέθους ἐφάνη ἀγαθὸν ὑμῖν; εὔξασθε δ' ἂν πάσας εὐχὰς, ὥϛε αὐτοῦ τυχεῖν; ἀλλὰ τοῦτο παράδοξον δοκοῦν, ἔξεϛιν ἤδη γενέσθαι, καὶ τὴν Νίκαιαν ὑμετέραν εἶναι, καὶ τὰ παρ' ὑμῖν, ἐκείνων. ἢ τῶν μὲν ἀδελφῶν θαυμάζομεν τοὺς εἰς ἅπαν τὸν κοινὸν οἰκοῦντας οἶκον, καὶ C μὴ νενεμημένους τὰ πατρῷα 99) ὑπὸ μικρολογίας· ὅ τε πλοῦτος αὐτῶν ἔτι μᾶλλον θαυμάζεται μείζων, καὶ κατὰ τοῦτο 100), τὸ μὴ νενεμῆσθαι, μηδὲ ἑκάϛω τὸ ἥμισυ γεγονέναι τῶν πάντων, ἀλλὰ τὸ ὅλον ἀμφοτέρων δοκεῖν· ἔτι δὲ καὶ ὡς ἀγαθοὺς πάντες ἐκείνους ὁρῶσι 1), καὶ ὡς δικαίους, καὶ ὡς τῷ ὄντι ἀδελφούς· ἐν δὲ ταῖς πόλεσι γενομένη αὕτη ἡ ἀδελφότης,

97) ἐπ' αὐτοῖς] id eſt ἐπὶ τούτοις γιγνομένοις. veſtrum mutuum gaudium ſuper his rebus ita natis et comparatis; ſcil. ſuper concordia veſtra, ſuper communione bonorum, ſuper omnibus, quae ſunt diſcidio contraria, et amicitiae adhaerent, atque felicitati publicae.

98) malim παράδοξον, et paulo poſt τοῦτο τὸ παράδοξον.

99) τὰ πατρῷα] ſic recte margo Mor. τὰ πρῶτα Venet. et Mor.

100) malim θαυμάζεται, καὶ μείζων δοκεῖ κατ' αὐτὸ τοῦτο.

1) malim ἐρῶσι *amant.*

φότης, οὐχὶ καὶ μεῖζον ἀγαθὸν ἔσται, καὶ καλὸν, καὶ 2) πλουσιώτερον; ἄξιον δὲ αὐτὴν γενέσθαι καὶ διὰ τοὺς προγόνους κοινοὺς ὄντας ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι· D καὶ διὰ τοὺς θεοὺς, ὧν καὶ παρ' ἐκείνοις καὶ παρ' ὑμῖν ὅμοιαί εἰσι τιμαί. τοῦτο γάρ ἐστιν, ἐφ' ᾧ καὶ μάλιστα ὀδυνηθείη τις ἂν, ὅτι πάντα κοινὰ ἔχοντες, καὶ προγόνους, καὶ θεοὺς, καὶ ἔθη καὶ ἑορτάς· οἱ δὲ πολλοὶ καὶ συγγενείας ἰδιωτικὰς, καὶ φιλίας, ὥσπερ Ἕλληνες πρὸς βαρβάρους μαχόμεθα· ἤ τι ἔτι, τούτων 3) γιγνομένων ὑφ' ὑμῶν, ὁμοιότερον, ἢ ὥσπερ ἄνθρωποι πρὸς θηρία. οὐκ ὄψεσθε εἰς ἀλλήλους; οὐκ ἀκούσεσθε ἀλλήλων; οὐκ ἀντιδεξιώσονται, τὴν ἀρχὴν ποιησαμένων ὑμῶν, ἀλλήλας 4) A αἱ πόλεις; οὐχὶ πάντα τὰ παρὰ ἀμφοτέροις ἀγαθὰ κτήσεσθε καταλλαγέντες; οὐ χρήσεσθε αὐτοῖς θέλοντες; ὄφελον ἐξῆν, καὶ τὸν Ἐφεσίων δῆμον ποιήσασθαι ἀδελφὸν ὑμῶν. ὄφελον, καὶ τὰ Σμυρναίων οἰκοδομήματα κοινὰ ὑμῖν ἐγένετο. ταῦτα δὲ πάντα τηλικαῦτα ὄντα ἀγαθὰ ἑνὸς ἕνεκα ὀνόματος ἀπόλλυτε 5), ποίαν ὠφέλειαν, ποίαν ἡδονήν; ἀλλ' ὅτι μὲν καὶ λυσιτελήσει ταῖς πόλεσιν ἡ καταλλαγὴ γενομένη, καὶ μέχρι νῦν ὑμῖν οὐκ ἐλυσιτέλησεν B ἡ στάσις οὖσα, καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ ἐκ τῆς ὁμονοίας γενησόμενα, καὶ τὰ κακὰ τὰ διὰ τὴν ἔχθραν ὑπάρχοντα, προείρηταί μοι μετρίως. λοιπὸν δὲ εἰπεῖν, ὅτι καὶ μενεῖ ταῦτα διαλλαγέντων ὑμῶν. ἤδη γὰρ

τινές

2) καὶ videtur delendum. *maius bonum, et decus opulentius.*

3) malim ἢ εἴ τι τούτῳ τῷ γιγνομένῳ ὑφ' ὑμῶν ὁμοιότερον ἢ — *aut ſi quid ſit huic veſtro furori ſimilius.*

4) ἀλλήλας cohaeret cum αἱ πόλεις ἀντιδεξιώσονται. Ven. et Mor. dant ἀλλήλαις.

5) ἀπόλλυτε] ſic recte Anglus. *haec omnia bona perditis — o quantum emolumentum, o quantam ſuauitatem!* ſcil. *perditis.* ἀπόλλυται Ven. et Mor. Caſaub. vult ποίαν δι' ὠφέλειαν.

Digitized by Google

τινές εἰσιν, οἱ καὶ τοῦτο δεδοικότες· ὧν ἀποδέχομαι τοῦ φόβου τὴν ἀξίαν 6), εἴ γε λέγουσιν αὐτοὶ ταῖς ἀληθείαις ἐπιθυμοῦντες τῆς ὁμονοίας, καὶ φοβούμενοι, μὴ λυθῇ· καὶ οὐ τοὐναντίον αὐτοῦ χάριν τοῦ μηδὲ ὅλως αὐτὴν γενέσθαι, τοῦτο προβάλλονται. τὸ μὲν οὖν μέγιστον ὑμῖν καὶ τὸ πιστότατον τοῦ μένειν τὴν ὁμόνοιαν ἐνέχυρον ἔστω, τὸ συμφέρειν αὐτήν. ἃ γὰρ καὶ λόγῳ παραδεχθέντα, διότι συνοίσει 7), μόνον ἤδη πείθειν ὑμᾶς ἔοικε, πῶς οὐ χρὴ τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων ἕξειν αὐτὰ πειθὼ βεβαιοτέραν; ἔτι δὲ εὔθυμός εἰμι, καὶ διὰ τὸ τῆς συνηθείας ὑμᾶς δυσαπαλλάκτως ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ στάσις τοσούτῳ χρόνῳ διὰ τὴν συνήθειαν μόνον ἐμμεμένηκεν ὑμῖν, τηλικοῦτον οὖσα κακόν· πῶς οὐχὶ καὶ τὰς διαλλαγὰς εἰκός ἐστιν, ἡ-

6) ὧν ἀποδ. — ἀξίαν] videtur probum eſſe. *patior mihi approbari aequitatem metus ipſorum*, h. e. facile credo dignum et iuſtum eſſe, quod metuant, ne concordia minus firma ſit. πιστεύω καὶ συναινῶ, ἄξιον εἶναι, καὶ πρέπον καὶ καθῆκον, αὐτοὺς δεδιέναι. margo Mor. dat τὴν αἰτίαν.

7) συνοίσει] ſic recte Caſaubonus. ſed vlterius procedere haud debuerat. nam bene habet μόνον, quod ille cum γενόμενα mutatum it nulla cauſa. cohaeret μόνον cum λόγῳ *oratione mera*, per aliud nihil, quam per mera verba. Pariter non debuerat παραδεχθέντα ſpernere, quod ex interpretatione latina fuerat odoratus. denique ſententiam huius loci non ſatis perſpexit, neque ſatis bene latine reddidit Caſaubonus. Dio haec ait: ſi ſola oratio, demonſtrando pacem et concordiam expedire, vos eo adducere potuit, vt iam proni ad eam eiusque ſtudioſi videamini, quanto magis neceſſe eſt [aut, qui fiat, vt minus neceſſe ſit] ſperare futurum, vt rerum ipſarum demonſtratio fidem habeat longe ſtabiliorem, durabiliorem atque tutiorem. h. e. vt perceptio ipſa vtilitatum e concordia enaſcentium iniiciat vobis ſtudium multo conſtantius, et cui magis confidi poſſit, cohortantibus ad concordiam obſequendi, et credendi, vera eſſe ea, quae illi ſuadeant.

Digitized by Google

δίους τε οὔσας, καὶ δικαιοτέρας, ποιήσειν καὶ τὴν συνήθειαν πλείονα. καὶ φυλάττεσθαι δὴ 8) μικρὰ δεήσει, καὶ πρὸ ἁπάντων τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀδόξους, ἄν ποτε διαβάλλωσιν ὑμᾶς ἀλλήλοις. μὴ γὰρ ἀκούσητε αὐτῶν ἴδιόν τι θηρωμένων, οἱ βουλήσονται πάλιν αὐτοῖς γενέσθαι τινὰ χαρὰν 9). καὶ μικρῶν δὲ ἕνεκεν μὴ παροξύνεσθε. καὶ τοὺς θεοὺς δὲ εἰκός ἐστιν μᾶλλον πάντων ἐπιμελήσεσθαι τοῦ συμβῆναι τὴν ὁμόνοιαν. οἶμαι γὰρ καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ἀρχὴν A παρ' ἐκείνων γενήσεσθαι· καὶ οὐκ ἂν ἄλλως ἐπελθεῖν μοι τολμῆσαι περὶ τηλικούτου πράγματος ἐν ὑμῖν λέγειν, ὑπὲρ οὗ μηδεὶς πρότερον εἶπε, μήτε νέος, μήτε πρεσβύτερος. ἔστι δὲ καὶ ἄξιον αὐτοῖς εὔξασθαι πάλιν. οὐκοῦν ἐν ἀρχῇ μὲν εὐξάμην αὐτοῖς, ἵνα μοι πειθομένους παράσχωσιν ὑμᾶς· ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἤδη ἐοίκατε ποιεῖν, λοιπόν ἐστιν εὔξασθαι περὶ τοῦ φυλάττειν αὐτούς, εἰς ἀεὶ τὰ καλῶς δόξαντα ὑμῖν.

8) δὴ] malim δέ. *ſed et oportebit vos parua quaedam cauere.* illud *ſed et* hoc ſibi vult: quanquam multum valet in hac re, tamen rem omnem non conficit, neque in ea ſola ſitum eſt omne, ſed et vos oportet minuta quaedam cauere.

9) χαρὰν bene habet. bene etiam reddidit interpres, cui magis h. l. credi velim, quam Caſaubono et Anglo, χάριν ſuadentibus, in quo vehementer falluntur. Caſaubonum equidem miror in errorem hunc incidiſſe in re tam plana, Anglum nil miror, qui Caſaubonum errantem ſequi, recta monenti obloqui ſolet.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΕΝ ΝΙΚΑΙΑ, ΠΕΠΑΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΣΤΑΣΕΩΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΘ'.

Ἐγὼ χαίρω τιμώμενος ὑφ' ὑμῶν, ὥσπερ εἰκός ἐστι χαίρειν τὸν ἄνδρα τὸν σώφρονα, τιμώμενον ὑπὸ πόλεως ἀγαθῆς καὶ λόγου ἀξίας, ὥσπερ [1]) ἡ ὑμετέρα πόλις· κατά τε ἰσχὺν καὶ μέγεθος οὐδεμιᾶς ἡττωμένη τῶν ὁποίποτε ἐνδόξων· γένους τε γενναιότητι, καὶ πλήθους συνοικήσει τῶν φανερωτάτων· γενῶν οὐκ ἀλλαχόθεν ἄλλων συνελθόντων, φαύλων καὶ ὀλίγων, ἀλλὰ Ἑλλήνων τε τῶν πρώτων, καὶ Μακεδόνων· τὸ δὲ μέγιστον, Ἥρωάς τε καὶ θεοὺς οἰκιστὰς λαβοῦσα. πρέπει δὲ τοῖς ὑπὸ θεῶν ᾠκισμένοις εἰρήνη, καὶ ὁμόνοια, καὶ φιλία πρὸς αὐτούς. αἰσχρὸν γάρ, εἰ μὴ σφόδρα εὐδαίμονες [2]) ἔσονται, καὶ θεοφιλεῖς, καὶ διοίσουσί τι τῶν ἄλλων εὐτυχίᾳ· βουλόμενοί γε ἀληθὲς ἐπιδεικνύειν τὸ τοῦ γένους, ἀλλὰ μὴ ψευδῆ καὶ μάταιον λόγον. θεοὶ γὰρ οἰκισταὶ καὶ συγγενεῖς καὶ προπάτορες οὐδὲν οὕτως ἐθέλουσι τοὺς αὐτῶν ἔχειν, οὔτε χώρας κάλλος, οὔτε καρπῶν ἀφθονίαν, οὔτε πλῆθος ἀνθρώπων, ὡς σωφροσύνην, καὶ ἀρετήν, καὶ πολιτείαν νόμιμον· καὶ τῶν μὲν ἀγαθῶν πολιτῶν τιμήν, τῶν δὲ κακῶν ἀτιμίαν. ὡς ἔγωγε ἥδομαι νῦν ὁρῶν ὑμᾶς ἓν μὲν σχῆμα ἔχοντας, μίαν δὲ φωνὴν ἀφιέντας, ταυτὰ δὲ βουλομένους. ποῖον μὲν γὰρ θέαμα κάλλιον πόλεως ὁμοφρονούσης;

1) poſt ὥσπερ aut deeſt, aut ſubauditur ἐστίν.

2) εὐδαίμονες) aliquanto quidem hoc melius, quam quod eſt in Veneta, οὐ δαίμονες. vitioſum tamen vel id ipſum quoque, et aut αἰδήμονες leg. *pudentes*, aut potius εὐσχήμονες, *modeſti, decori*.

νέσης; ποῖον δὲ ἄκουσμα σεμνότερον; ποία δὲ βουλεύεται πόλις ἄμεινον τῆς ἅμα βουλευομένης; ποία δὲ εὐμαρέστερον πράττει τῆς ἅμα πραττούσης; ποία δὲ ἧττον ἀποτυγχάνει τῆς ταὐτὰ βουλευομένης; τίσι μὲν ἡδίω τἀγαθὰ τῶν ὁμονοούντων; τίσι δὲ κουφότερα τὰ λυπηρὰ τῶν κοινῇ φερόντων, ὥσπερ βάρος; τίσι δὲ σπανιώτερον συμβαίνει τὰ χαλεπὰ τῶν ἀλλήλους φυλαττόντων; ποία μὲν τοῖς πολίταις προσ- B φιλεστέρα πόλις; ποία δὲ τιμιωτέρα τοῖς ξένοις; ποία δὲ χρησιμωτέρα τοῖς φίλοις; τίς δὲ τοῖς ἐχθροῖς φοβερωτέρα; ὁ παρὰ τίνων μὲν ἔπαινος δοκεῖ πιστότερος, ὁ παρὰ τίνων δὲ ψόγος ἀληθέστερος; τίνες δὲ παρὰ τοῖς κρατοῦσι πλείονος αἰδοῦς τυγχάνουσι [3]; τίνες μὲν ἰσοτιμώτεροι τοῖς κρατοῦσι; τίνας δὲ μᾶλλον οἱ κρατοῦντες αἰδοῦνται; τίνας μὲν οὕτως ἀγαπῶσιν οἱ χρηστοὶ ἄρχοντες; τίνων δὲ ἧττον καταφρονοῦσιν οἱ πονηροί; οὐ γὰρ δῆλον, ὅτι τοῖς μὲν ὁμονοοῦσιν οὐ μόνον οἱ κρατοῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοὶ C προσέχουσιν; οἱ δὲ στασιάζοντες οὐδ' αὑτῶν ἀκούουσιν· οὔτε γὰρ τῶν ἀσυμφώνων χορῶν οὐδεὶς ἀκούει ῥαδίως ὅ, τι λέγουσιν, οὔτε τῶν διαφερομένων πόλεων. ποῖα δὲ οἰκοδομήματα, πόση δὲ χώρα, πόσον δὲ πλῆθος ἀνθρώπων, ἰσχυρότερον δῆμον ἀποφαίνει τῆς πρὸς αὑτὸν ὁμονοίας; ὁπόσοι γὰρ ἂν ὦσι πολῖται τῆς ὁμονοούσης πόλεως, τοσοῦτοι μὲν ὀφθαλμοὶ ὁρῶσι τὸ ἐκείνης συμφέρον, τοσαῦται δὲ ἀκοαὶ ἀκούουσι, τοσαῦται δὲ γλῶτ- D

ται

3) videntur haec tautologa, h. turpiter idem paulo mutatis verbis inculcantia. verum non eſſe deprehenduntur, ſi diligentius conſideres atque emendes. quibusnam aliis praeterquam concordibus maior habetur reuerentia ab ipſis dominantibus (hi ſunt Romani), *quinam accedunt magis ad paritatem dignitatis cum dominantibus.* aut *quinam alii videntur ipſis dominantibus aequare ſuam maieſtatem? τίνας δὲ μᾶλλον οἱ κρατούμενοι αἰδοῦνται; quosnam alios magis reuerentur populi, quotquot imperio Romano parent.*

Digitized by Google

ται παραινοῦσι, τοσαῦται δὲ διάνοιαι φροντίζουσι. διαφέρουσι γὰρ οὐδὲν, ἢ εἴ τις θεῶν οὕτω μεγάλης καὶ πολυανθρώπου πόλεως μίαν ψυχὴν ἐποίησεν. ὡς οὔτε χρημάτων πλῆθος, οὔτε ἀνθρώπων, οὔτε ἄλλη δύναμις ξυνήνεγκε τοῖς διαφερομένοις, ἀλλὰ τοὐναντίον πάντα ταῦτα πρὸς βλάβης 4) μᾶλλον ἐστί· καὶ ὅσῳ ἂν πλείονα ὑπάρχῃ, τοσούτῳ μείζονος καὶ χαλεπωτέρας, ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τῶν σωμάτων τῷ μὲν ὑγιαίνοντι συμφέρει τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος τῶν σαρ-
A κῶν, τῷ δὲ νοσοῦντι καὶ φαύλως ἔχοντι σφαλερωτάτη ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἕξις, καὶ ὀξύτατον ἐπάγει κίνδυνον. ὁμοίως δὲ καὶ ναῦς, ἥτις ἂν μετὰ ὁμονοίας πλέῃ τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ναυτῶν, αὐτή τε σώζεται καὶ σώζει τοὺς ἐμπλέοντας· εἰ δὲ μὴ, ὅσῳ πλείω τὰ ἱστία, τοσούτῳ σφοδρότερον τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ταραχὴν μείζω συμβαίνειν ἀνάγκη. τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐπὶ ἅρματος, ἢν μὲν ὅ θ' ἡνίοχος ἄρχειν ἐπίστηται κατὰ τρόπον, οἵ τε ἵπποι ὁμοφρονοῦντες
B καὶ πειθόμενοι ὦσιν, ἐλπὶς ἐστιν ἐν μὲν ἀγῶνι νικᾶν, ἐν δὲ πολέμῳ σώζεσθαι τὸ τοιοῦτον ἅρμα· στάσεως δὲ καὶ ταραχῆς ἐνούσης, τοσούτῳ μείζων ὁ κίνδυνος, ὅσῳ ἂν ἰσχυρότεροι ὦσιν οἱ ἵπποι καὶ ταχύτεροι. παραπλησίως δὲ καὶ πόλει ὁμονοούσῃ πάντα τὰ τοιαῦτα χρήσιμά ἐστι, περιουσία χρημάτων, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων, καὶ τιμαὶ, καὶ δόξα, καὶ δύναμις· εἰ δὲ μὴ 5), δύσχρηστα καὶ χαλεπά· οἷον ἐν ταυτῷ στρεφομένων 6) θηρίων πολλῶν, ἢ βοσκημάτων, ἑνὸς εἴργον-

4) *πρὸς βλάβης*] ſic recte Ven. et Caſaub. Morellus cum daret *πρὸς βλάβην*, non debuerat obliuiſci etiam *μείζονα καὶ χαλεπωτέραν* dare, non autem *μείζονος καὶ χαλεπωτέρας* relinquere.

5) *εἰ δὲ μὴ*] *ſin minus*, ſcil. iſta ſint, quae ante dixi, h. e. ſi ciuitas ipſa ſecum minus concordet.

6) *στρεφομένων*] non ſatis magnam video cauſam, cur hoc Caſaubono diſpliceat, qui *τρεφομένων* ſuadet, non inconuenienter id quidem, non tamen neceſſario.

Digitized by Google

εἴργοντος περιβόλου, κυριττόντων τε ἄλληλα καὶ C πατέντων, καὶ ἐπεμβαινόντων ἀλλήλοις. ἀλλ' εἰ μὲν ὑγιαίνων ἐτύγχανον, οὐκ ἂν ἀπέστην τοῦ λόγου, πρὶν ἱκανῶς αὐτὸν διελθεῖν, κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν· νῦν δὲ ὑμεῖς τε ἴσως πρὸς ἑτέροις ἐστὲ μᾶλλον, ὥστε [7]) κἀγὼ πολὺ καταδεέστερα ἔχω, ἢ πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ἀγῶνος. τὸν οὖν [8]) βραχύτατον καὶ ἀνυσιμώτατον λόγον καταλείπεται εἰπεῖν τὸν πρὸς τοὺς θεούς. οὗτοι γὰρ καὶ τῶν μικρὸν φθεγγομένων, ἃ διανοοῦνται, ἴσασιν. ἴσως γὰρ καὶ τοῦτο τοῦ σφόδρα εὐνοοῦντός ἐστιν· ὥσπερ οἱ χρηστοὶ πατέρες τοῖς D παισὶν ἃ μὲν δύνανται παραινοῦσιν, ἃ δ' ἂν μὴ πείθωσιν, εὔχονται τοῖς θεοῖς ὑπὲρ αὐτῶν. εὔχομαι δὴ τῷ τε Διονύσῳ τῷ προπάτορι τῆσδε τῆς πόλεως, καὶ Ἡρακλεῖ τῷ κτίσαντι τήνδε τὴν πόλιν, καὶ Διῒ πολιεῖ, καὶ Ἀθηνᾷ, καὶ Ἀφροδίτῃ, καὶ Φιλίᾳ, καὶ Ὁμονοίᾳ, καὶ Νεμέσει [9]), καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας τῇδε τῇ πόλει πόθον ἑαυτῆς ἐμβαλεῖν, καὶ ἔρωτα, καὶ μίαν γνώμην, καὶ ταὐτὰ βούλεσθαι καὶ φρονεῖν· στάσιν δὲ καὶ ἔριδα καὶ φιλονεικίαν ἐκβαλεῖν, ὡς ἂν ἐν ταῖς εὐδαιμονεστάταις A καὶ ἀρίσταις ᾖ πόλεσι τὸ λοιπόν.

7) Caſaubonus expungit ὥστε. videor mihi tamen in eo reliquias vocis neceſſariae, ſed obliteratae, videre. videtur ſcil. leg. eſſe: δυνάμεως τε κἀγὼ πολὺ καταδεεστέρως ἔχω.

8) οὖν] ſic recte Ven. οὐ Mor.

9) Νεμέσει] v. Valeſ. Emend. p. 69.

ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ, ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΠΑΜΕΙΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ Μ΄.

Ἐνόμιζον, ὦ ἄνδρες πολῖται, νῦν γοῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον, ἄξειν τὴν ἅπασαν ἡσυχίαν, δεῦρο ἀφικόμενος, καὶ μὴ προσάψασθαι, μήτε ἑκὼν, μήτε ἄκων, μηδενὸς κοινοῦ πράγματος· δι᾽ ἓν μὲν, ὅτι καὶ πολλοὺς ὁρῶ σὺν τοῖς θεοῖς ἀεὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν νεωτέρων βουλομένους καὶ δυναμένους ἐπιτροπεύειν τὴν πόλιν, καὶ προΐστασθαι τῶν ὑμετέρων ὀρθῶς· οὔτε τοῦ λέγειν, οὔτε τοῦ πράττειν ἐνδεῶς ἔχοντας, ἔτι δὲ τῆς παρ᾽ ὑμῖν πολιτείας ἐμπείρους ὄντας, ἐμὲ δὲ ὑπώπτευον, (τὸ γὰρ ἀληθὲς εἰρήσεται,) βαρύνεσθαί τινας, ὡς ξένον καὶ περιττόν. ἔπειτα οἶμαι καὶ τοῦ σώματος δέον ποιήσασθαί τινα πρόνοιαν, ἐκ πολλῆς καὶ συνεχοῦς ταλαιπωρίας ἀπειρηκότος· καὶ τῶν περὶ τὴν οἰκίαν κομιδῇ φαύλως διακειμένων, ἃ τοσοῦτον ἀπολωλότα χρόνον, οὐδεμιᾶς ἐπανορθώσεως τετύχηκεν. ὅπου γὰρ ἀποδημία δεσπότου χρονίσαντος ἱκανὴ διαφθεῖραι καὶ τὴν μεγίστην οὐσίαν, τί χρὴ προσδοκᾶν ἐν τοσούτοις ἔτεσι φυγῆς; ὅθεν οὐδεὶς ἂν προσεδόκησεν ἐμὲ σωθῆναι, χωρὶς ὑμῶν, δι᾽ εὐνοίας ὑπερβολήν. καίτοι μέχρι μὲν ὑπῆρχε πενίας κίνδυνος ἡμῖν [1]), οὐδὲν ἦν δεινόν. οὐ γὰρ εἰμὶ πρὸς τοῦτο ἀμελέτητος, σχεδὸν τοσοῦτον χρόνον πλανηθεὶς, οὐ μόνον ἄοικος καὶ ἀνέστιος, ἀλλὰ μηδὲ ἀκόλουθον ἕνα γοῦν ἐπαγόμενος. οὐ τοίνυν οὐδὲ τὸν υἱὸν ἤλπιζον χαλεπῶς ἂν ὑπομεῖναι [2]) πενίαν, οὐκ ὄντα ἐμοῦ χείρω τὴν φύσιν. ἐπεὶ δὲ

1) ἡμῖν recte expreſſit interpres. ὑμῖν Ven. et Mor.
2) ὑπομεῖναι] ſic recte Ven. et Caſaub. προμεῖναι Mor.

δὲ ὁ λόγος ἡμῖν ἐστιν ὑπὲρ τοῦ μὴ ψεύσασθαι τὴν πατρίδα, μηδὲ ἀποστερῆσαι τὴν ὑπόσχεσιν ὑμᾶς, ἣν ὑπεσχόμεθα μηδενὸς ἀναγκάζοντος, οὐδαμῶς ῥᾳδίαν, οὐδὲ ὀλίγων χρημάτων· τοῦτο οἶμαι χαλεπὸν, A
καὶ πολλῆς φροντίδος ἄξιον· οὗ γε οὐδέν ἐστι βαρύτερον, οὐδὲ ὀφειλόμενον ἐπὶ πλείονι τόκῳ χάριτος. καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἀναίσχυντον δάνειον καὶ πικρὸν, ὅταν, οἶμαι, τῷ βραδύνειν ἡ χάρις εἰς χρέος μεταστῇ· ὃ τῷ παντὶ χαλεπώτερον ἀπαιτοῦσιν οἱ σιωπῶντες τῶν βοώντων. οὐδὲν γὰρ οὕτω δύναται τοὺς ὀφείλοντας ὑμῖν τὰ τοιαῦτα ὑπομιμνήσκειν, ὡς τὸ ὑμᾶς [3]) ἐκλελῆσθαι. διὰ μὲν δὴ ταῦτα ἀναγκαῖον ἐνόμιζον γενέσθαι πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ, καὶ μηδενὶ τῶν B
κοινῶν προσιέναι, μηδὲ μέχρι λόγου τέως, ἕως ἂν αἰσθήσομαι τοῦτο δὴ τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ λεγόμενον·

Ὅττι μοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται.

πρότερον γὰρ οὐδ' ἐπ' ὀλίγον σχολὴν ἤγαγον, ἴσως διὰ τὴν ἐμαυτοῦ πολυπραγμοσύνην [4]), ὡς δέον [5]) ἐντυχεῖν ὑμῖν καὶ φιλοφρονήσασθαι· τοσοῦτο μόνον, καὶ θῦσαι τοῖς θεοῖς, καὶ, νὴ Δία, ἀναγνῶναι τὰ γράμματα τὰ τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅτι ἀναγκαῖον C
ἦν· ἔπειτα εὐθὺς ἀναχωρῆσαι, καὶ τρέπεσθαι καθ' αὑτὸν,

3) ὑμᾶς] ſic recte Caſaub. et Anglus. ἡμᾶς Ven. et Mor.

4) malim ἀπολυπραγμ. *propter cognatam mihi quandam cunctationem et verecundiam rebus alienis me immiſcendi.*

5) ὡς δέον] ſubaudi ἦν. carebam otio ita, vt oportuerat, vobiscum agendi, et amice vos ſalutandi, ἀλλὰ τοσοῦτο μόνον, (ſic leg. videtur, ſcil. σχολὴν ἤγαγον) *ſed hactenus ſolummodo vacabat, vt diis ſacra facerem* (h. e. in templum prodirem) *et imperatoris literas recitarem.* (h. e. in curiam, ſi quando literae imperatoris aduenirent, in pleno congreſſu ſenatus recitandae, eas audiendi cauſſa) καὶ εἴ τι ἂν ἄλλο ἀναγκαῖον ἦν. *et ſi quid aliud erat eiusmodi, ita neceſſarium, vt facere nequirem, quin in publicum prodirem.* Anglus vult ὅς δ'.

Digitized by Google

αὐτὸν [6]), λόγον τινὰ εἶπον ὑπὲρ ἔργου τινὸς, οὐκ αὐτὸς μόνον, ἀλλὰ τῶν ἡγεμόνων [7]) ἐσπουδακότων, ἴσως μὲν ὑμῖν, ἴσως δὲ κἀμοὶ χαρίζεσθαι βουλομένων, καὶ τὴν πόλιν ἀμείνον κατασκευάζειν, καὶ σεμνοτέραν ποιεῖν ἅπασαν [8]). πρότερον γὰρ ἴστε δήπουθεν, ὅτι τοῖς τοιούτοις καὶ τῶν ἀστυγειτόνων ἐλειπόμεθα [9]). τοῦτον ἐμοῦ τότε εἰπόντος τὸν λόγον, ἐπήρθη τε πρὸς αὐτὸν [10]) ὁ δῆμος· οὐ γὰρ ἐστὲ ἀγεννεῖς, οὐδὲ ἀναίσθητοι τὰς φύσεις· καὶ πολλοὶ προετράπησαν φιλοτιμηθῆναι [11]) τῶν πολιτῶν. πάλιν δὲ ὕστερον ἐμοῦ τὸ πρᾶγμα ἐφ' ὑμῖν ποιουμένου [12]), πολλάκις μὲν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, πολλάκις δ' ἐν τῷ θεάτρῳ, ἵνα, εἰ μὴ δοκιμάζοιτε, μηδὲ βούλοισθε, μηδένα ἐνοχλῶ [12b])· τὴν γὰρ ἀσχολίαν τὴν ἐσομένην ὑπώπτευόν μοι περὶ ταῦτα· πολλάκις μὲν ὑφ' ὑμῶν ἐκυρώθη [13]), πολλάκις δὲ ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, οὐδενὸς ἀντειπόντος. ἐπεὶ δὲ ἀρχὴν ἔλαβεν [14]), ὅσα μὲν αὐτὸς ἔπαθον μετρῶν καὶ διαμετρῶν, καὶ λογιζόμενος, ὅπως μὴ γένοιτο ἀπρεπὲς μηδὲ ἀχρεῖον·

(ὁποῖα

6) poſt καθ' αὐτὸν deeſſe videtur πρώην δὲ vel ſimile quid. *Nuper autem vobiscum egi de opere aliquo.*

7) f. οὐκ αὐτὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡγεμόνων — In αὐτὸς ſubauditur ἐσπουδακώς.

8) ἅπασαν] venerabiliorem, quam ſunt ciuitates omnes.

9) ἐλειπόμεθα] ſic recte interpres latinus. ἐλλειπ. Venet. et Mor.

10) Caſaubonus malebat πρὸς αὐτὸ, referens ad τὸ ἔργον verſ. 1. ſed recte vulgatam tuetur Anglus.

11) Φιλοτιμεῖσθαι. *liberaliter conferre pecunias.* Hesych. ad Luc. p. 328.

12) margo Mor. dat ποιησαμένου.

12b) ſententia bona, quam non ſollicitarem, niſi inſequentia probabile facerent, leg. eſſe μηδὲν ἐνοχληθῶ vel μηδὲν ἐνοχλῶμαι *vt vacarem omni moleſtia.*

13) ἐκυρώθη] ſcil. τὸ ἔργον. *opus, cuius ego publice faciendi auctor eram.* videtur porticus fuiſſe.

14) ἔλαβεν] vt autem exordium cepit illud opus, et aedificandi factum eſt initium.

Digitized by Google

(ὁποῖα ἔργα πολλὰ γέγονε παρ' ἑτέροις, μάτην ἀπολλύμενα[15])· καὶ τελευταῖον εἰς τὰ ὄρη φθειρόμενος[16]), οὐκ ὢν ἔμπειρος τῶν τοιούτων οὐδενὸς, οὐδὲ ἀπορῶν ἔργου τινὸς, ἀλλ' ἕτερα μᾶλλον πράττειν δυνάμενος σπουδαιότερα ἴσως, ἀφ' ὧν οὐ παρὰ μόνοις ὑμῖν εὐδοκιμεῖν ἔμελλον), ἐῶ νῦν ἐπεξιέναι. οὐδὲν γὰρ ἦν ἐμοὶ βαρὺ, δι' ὑμᾶς ὑπομένοντι. λόγοι δὲ ἐγίγνοντο πολλοὶ μὲν, οὐ παρὰ πολλῶν δὲ, καὶ σφόδρα ἀηδεῖς[17]), ὡς κατασκάπτω τὴν πόλιν, ὡς B ἀνάστατον πεποίηκα σχεδὸν ἐξελαύνων τοὺς πολίτας, ὡς ἀνῄρηται πάντα, συγκέχυται, λοιπὸν οὐδὲν ἐστί. καί τινες ἦσαν οἱ σφόδρα ὀδυρόμενοι τὸ[18]) τοῦ δεῖνος, χαλεπῶς ἔχοντες, εἰ μὴ μενεῖ ταῦτα τὰ ὑπομνήματα τῆς παλαιᾶς εὐδαιμονίας· ὥσπερ τῶν Ἀθήνησι προπυλαίων κινουμένων, ἢ τοῦ Παρθενῶνος, ἢ τὸ Σαμίων Ἡραῖον[19]) ἡμᾶς ἀνατρέποντας, ἢ τὸ Μιλησίων Διδυμεῖον[20]), ἢ τὸν νεὼν τῆς Ἐφεσίων Ἀρτέμιδος. ἀλλ' οὐκ αἰσχρὰ καὶ καταγέλαστα ἐρεί- C πια,

15) ἀπολλύμενα] ſic recte Caſaub. eodemque tendit, quod in var. lect. Venetae reperio, ἀπολόμενα. ſed nondum perſanatus videtur locus, niſi addas καὶ χρήματα, ad hunc modum: καὶ χρήματα μάτην ἀπολλύμενα. *qualia opera*, deformia puta, *videre eſt apud multos et numos fruſtra impenſos, vel perditos potius.*

16) v. Valeſ. Emendat. p. 68.

17) καὶ σφόδρα ἀηδεῖς] aut ſic cum Caſaubono leg. eſt, aut καὶ οὐ σφόδρα ἡδεῖς, eadem ſententia. Ven. et Mor. dant καὶ σφόδρα ἡδεῖς.

18) Caſaub. et margo Morell. dant τὸ χαλκεῖον τὸ τοῦ δεῖνος.

19) σαμίων ἡραῖον] ſic Caſaub. concinit inſequens μιλησίων διδυμεῖον. alias poſſit quoque σάμιον ἡραῖον probari, quamquam et μιλήσιον nil ſit deterius. Ven. et Mor. dant σαμεῖον.

20) Ven. et Mor. dant Διδύμιον.

Digitized by Google

πια, πολὺ ταπεινότερα τῶν κλισιῶν, οἷς [21] ὑποδύεται τὰ πρόβατα· τῶν ποιμένων δὲ οὐδεὶς ἂν δύναιτο εἰσελθεῖν, οὐδὲ τῶν γενναιοτέρων κυνῶν; ἐφ᾽ οἷς ὑμεῖς μὲν ἐρυθριᾶτε καὶ [22] διετρέπεσθε τῶν ἡγεμόνων εἰσιόντων· οἱ δὲ ἀηδῶς ἔχοντες πρὸς ὑμᾶς, ἐπέχαιρον, καὶ ἐγέλων· ὅπου μηδὲ τοῖς χαλκεῦσιν ἐξῆν διάρασθαι σχεδὸν, ἀλλὰ εἰργάζοντο κεκυφότες, καὶ ταῦτα πίπτοντα καὶ ὑπερηρεισμένα, ἃ πρὸς τὴν πληγὴν τοῦ ῥαιστῆρος ἔτρεμε καὶ διΐστατο· ἀλλ᾽ ὅμως ἦσαν, οἳ χαλεπῶς ἑώρων [23] ἀφανιζόμενα τὰ σημεῖα τῆς ἔμπροσθεν πενίας καὶ ἀδοξίας, οὐχ ὅτι τῶν κιόνων ἔμελεν [24] αὐτοῖς τῶν ἱσταμένων, οὐδὲ τῶν γεισῶν, οὐ τῶν οἰκοδομουμένων ἐργαστηρίων ἄλλως [25]), ἀλλ᾽ ἵνα μηδέποτε μεῖζον ὑμεῖς ἐκείνων φρονῆτε. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι καὶ τοῖς οἰκοδομήμασι, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ τῷ δικάζειν αὐτοὶ, καὶ τῷ μὴ παρ᾽ ἑτέροις ἐξετάζεσθαι, μηδὲ συντελεῖν ἄλλοις [26]), καθάπερ οἶμαι, κώμην· πᾶσι τούτοις συναίρεσθαι πέφυκε τὸ φρόνημα τῶν πόλεων, καὶ μεῖζον ἀξίωμα γενέσθαι τὸ τοῦ δήμου, καὶ πλέονος τυγχάνειν τιμῆς, καὶ παρὰ τῶν ἐπιδημούντων ξένων, καὶ παρὰ τῶν ἡγεμόνων. ταῦτα δὲ τοῖς μὲν ἀγαπῶσι τὰς αὐτῶν πατρίδας, καὶ μὴ φοβουμένοις, μήποτε ἐλάττους αὐτῶν φανῶσι, θαυμαστὴν ἔχει τὴν ἡδονήν· τοῖς δὲ ἐναντίως ἔχουσι, καὶ βουλομένοις ἐν ἀσθενέσιν ἰσχύειν,

21) οἷς bene habet; nam perinde τὸ κλίσιον vſurpatur atque ἡ κλισία.

22) aut ἐρυθριᾶτε καὶ διατρ. eſt leg. aut ἐρυθρ. eſt delendum, vt ſcholium poſterioris. Ven. et Mor. omittunt καὶ.

23) ἑώρων] ſic recte Caſaub. ὥραν Ven. et Mor.

24) ἔμελεν] Ven. et Mor. dant ἔμελλεν.

25) ἄλλως, aut, quod eſt in Veneta, ἄλλος, delendum eſt, natum ex eo, quod in aliis codicibus eſſet ἀλλ᾽ ἵνα, in aliis ἀλλ᾽ ὡς.

26) ἄλλοις] ſic recte Valeſius. ἀλλήλοις Ven. et Mor.

ἰσχύειν, καὶ τὴν δόξαν τῆς πόλεως ἀδοξίαν αὐτῶν νομίζουσι, δεόντως φέρειν αὐτὴν 27), καὶ φθόνον. καίτοι τὸ μὲν ὑπόδημα δεῖ πρὸς αὐτὸν ἁρμόζειν καὶ τὸν αὐτοῦ πόδα, καὶ ἂν δοκῇ μεῖζον, περιτεμεῖν· B πόλιν δὲ οὐδέποτε δεῖ κωλύειν 28), οὐδὲ κατάγειν πρὸς αὐτὸν, οὐδὲ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν μετρεῖν, ἐὰν τύχῃ σμικρὰν ἔχων καὶ ἀνελεύθερον· καὶ ταῦτα παραδειγμάτων ὄντων. λέγω δὲ τὸ τῶν Σμυρναίων, τὸ τῶν Ἐφεσίων, Ταρσεῖς ἐκείνους, Ἀντιοχέας. καὶ ταῦτα ἐπίσταμαι σαφῶς, ὅτι καὶ πρότερόν τινες ἀκούοντες διεῤῥήγνυντο, καὶ χαλεπῶς ἔφερον, εἰ τοιούτων ἐθίζεσθε ἀκροᾶσθαι λόγων, καὶ μετὰ τοιούτων πόλεων τολμᾷ τις ὀνομάζειν τὴν C ὑμετέραν. ὅμως 29) δ' ἐπὶ τούτοις σχετλιάζοντες, καὶ τοιαῦτα λέγοντες, καὶ διδόναι 30) μηδένα ἐῶντες, καὶ τοῖς ἔργοις ἐμποδὼν γιγνόμενοι, οὕτως ἐμὲ διέθηκαν, ὥστε ὀλίγου φυγὴν ἐμαυτοῦ καταψηφίσασθαι. καὶ γὰρ ἦν γελοῖον 31), μετὰ 32) φυγὴν οὕτως μακρὰν, καὶ πράγματα τοσαῦτα, καὶ τύραννον

27) δεόντως φέρειν αὐτὴν] locus vexatus. Caſaubonus ſuadet δέος τε ταῦτα φέρει καὶ φθόνον, plana vtique ſententia. mihi tamen Anglus videtur ſagaciter in αὐτὴν odoratus eſſe v. λύπην. eſt itaque hoc quidem expeditum. ſed haeremus adhuc in δεόντως. quod ſi bene habet, neceſſe eſt φέρει legi. ſed et vel ſic tamen deeſt ταῦτα. eſſet tum haec ſententia: *neceſſario iſtaec moerorem atque inuidiam afferunt.* verum δεόντως ita non ſolet vſurpari. quare aut δεῖ αὐτὰ φέρειν λύπην καὶ φθ. leg. aut potius δεινὴν ἀνάγκη ταῦτα φέρειν λύπην καὶ φθ.

28) malim κολούειν. et ſic videtur Anglus quoque dediſſe, et hoc idem Anglus quoque ſibi aliquando ait in mentem veniſſe, ſed poſtea repudiauit, peruerſo vſus conſilio.

29) ὅμως] ſic recte Caſaub. ὅπως Ven. et Mor.

30) διδόναι) conferre pecunias ad ſtructuram, de qua ſupra.

31) imo vero σχέτλιον.

32) ante μετὰ videtur με aut ἐμὲ deeſſe. quod ſi admittas, vt admittendum vtique videtur, tum pro ἀφικομένῳ etiam

ραννον ἐχθρὸν, δεῦρο ἀφικομένῳ, ὥστε ἀναπαύσασθαι, καὶ τὸ λοιπὸν ἐπιλαθέσθαι τῶν προτέρων χαλεπῶν· οἷον ἐκ δεινοῦ καὶ ἀγρίου πελάγους καὶ D χειμῶνος ἀδοκήτου σωθέντα [33]) μόλις, δι' εὔνοιαν θεοῦ τινος, ἔπειτα ἐνταῦθα ὥσπερ ἐν λιμένι ναυμαχεῖν [34]). θαυμάζω δὲ μάλιστα ἐνίων ἀνθρώπων τὴν κακοήθειαν, μᾶλλον δὲ τὴν ἄνοιαν, ὑπομιμνησκόμενος, οἷα ἐλογοποίουν τὸ μὲν πρῶτον περὶ τῆς πρεσβείας [35]), ἣν ἐπέμψατε εὐχαριστοῦντες. οὐ γὰρ ἡδέως αὐτὸν ἀποδέξασθαι τοὺς πρέσβεις, ἀλλὰ δυσχερᾶναι μᾶλλον, ὡς δέον αὐτὸν ἐπὶ τῆς πόλεως [36]) ἀπηντηκέναι, καὶ περιβαλεῖν προσήκοντας [37]), ἢ τοὺς μηδέπω παρόντας ὀνομάζειν, ἢ πυν-A θάνεσθαι περὶ τοῦδε καὶ τοῦδε, τί πράττουσιν, ἢ διατὶ πάντες οὐκ ἦλθον. οἱ δὲ ἐλογοποίουν, ὅτι τοῖς Σμυρναίοις παμπόλλας δωρεὰς δῴη, καὶ χρήματα ἀμύθητα πέμψειε μετὰ τῶν νεμέσεων [38])· καὶ νὴ

etiam leg. erit ἀφικόμενον propter inſequens σωθέντα, vt recte Caſaubonus corrigit. Ven. et Mor. dant ὠσθέντα.

33) malim ἀδοκήτως σωθέντα. *ex atroci ſaeuoque mari et procella ſeruatum praeter omnem ſpem.*

34) ναυμαχεῖν poſſit ferri. praefero tamen Caſauboni ναυαγεῖν, *naufragium facere.*

35) deſignat illam legationem, quam Pruſani Romam miſerant, ad Imper. gratias agendi cauſa pro conceſſo ſibi magiſtratu et foro, h. e. iure, aliis minoribus oppidis circumſitis ius dicendi.

36) ἐπὶ τῆς πόλεως] *ante vrbem. quaſi oportuiſſet eum*, imperatorem puta, *legatis noſtris ante vrbem occurrere.* margo Mor. dat τῆς πύλης.

37) graecitas poſtulat προσιόντας aut προσστείχοντας.

38) In Veneta eſt μετὰ τῶν γενέσεων. v Valeſ. Emendat. p. 69. mihi non liquet. quare ſatius duco coniecturas meas me premere.

Δι' ὡς ἄλλου τινὸς διαλεχθέντος 39), μυρίους μὲν αὐ-
τῷ συνεχώρησε βουλευτάς· χρυσίου δὲ ἐκέλευσε πο-
ταμὸν εἰς τὴν πόλιν τραπῆναι, καὶ μυριάδες 40)
ἄπειροί τινες ἐδόθησαν· ὧν οὐδὲν ἦν ἀληθές, ὡς 41)
ἐβουλόμην ἂν ἔγωγε. τὸ γὰρ πολλοὺς καλῶς πράτ-
τειν, καὶ μεγάλων τυγχάνειν, οὐκ ἂν οὐδέποτε λυ- B
πήσειε τὸν νοῦν ἔχοντα· ἄλλως τε καὶ πρῶτον 42)
τυχόντα, καὶ τὴν ἀφορμὴν ἴσως παρεσχηκότα.
ὅμοιον γάρ, ὥσπερ εἴ τις αὐτῷ μόνον ἠξίου λάμπειν
τὸν ἥλιον, ἢ τὸν Δία ὕειν, ἢ τοὺς ἀνέμους πνεῖν, ἢ
μηδένα ἄλλον ἀπὸ τῶν κρηνῶν δύνασθαι πιεῖν. ἀλλ'
ὅμως φιλανθρωπότατος ὢν αὐτοκράτωρ, καὶ συν-
ετώτατος ἁπάντων, ἔμοιγε 43) παρέσχεν ὧν ἐγὼ
ἐδεόμην, καὶ ἄλλοις ὧν ἐκεῖνοι ἐδέοντο. τίνος οὖν ἕνε-
κεν εἴρηκα πάντα τοῦτον τὸν λόγον, ὑπὲρ ἄλλων ὑμῶν C
βουλομένων; ὅτι καὶ τούτου τοῦ πράγματος 44) ἐγὼ
πρότερος ἡψάμην, καὶ πολλοὺς εἶπον ἐνθάδε λόγους
περὶ ὁμονοίας, ἡγούμενος συμφέρειν τῇ πόλει τοῦτο
καὶ κρεῖττον εἶναι 45), μὴ διαφέρεσθαι πρὸς μηδένα
ἀνθρώπων· ἥκιστα δέ, οἶμαι, πρὸς τοὺς ἐγγὺς οὕτω,
καὶ ἀστυγείτονας 46). οὐ μέντοι πρὸς ἐκείνους γε ἦλ-
θον,

39) f. ὡς ἄλλου τινὸς ἂν διαλεχθέντος. ſpargebant item hos rumores, ſi quis alius, non ego, cum Imperatore egiſſet, *futurum fuiſſe, vt Imperator ei* (h. e. eius precibus) *decies mille ſenatores* (h. e. ſenatum huic vrbi decies mille ſenatoribus conſtantem) *indulgeret.*

40) μυριάδες] ſubaudi δραχμῶν. *futurum tum fuiſſe, vt Imperator infinita millia numum ciuitati Pruſanae largiretur.*

41) ὡς] ſubaudi ἀληθές εἶναι.

42) *cum ante me Pruſanorum nemo hoc beneficium impetrauerit, et ego impetrandi occaſionem praebuerim.*

43) malim ἐμοί τε *et mihi.*

44) τούτου τοῦ πρ.] ſcil. τοῦ δεῖν ὁμονοεῖν.

45) καὶ κρεῖττον εἶναι] aut ſic cum Caſaubono leg. aut delend. eſt κρεῖττον εἶναι. Ven. et Mor. omittunt καί.

46) ἀστυγείτονας] ſed quosnam illos? num Apameenſes?

Digitized by Google

θον, οὐδὲ εἶπον φιλάνθρωπον οὐδὲν πρὸ τοῦ καταλλαγῆναι δημοσίᾳ τὴν πόλιν, καὶ φίλους ὑμᾶς 47) γενέσθαι. καίτοι ψήφισμά γε ἔπεμψαν εὐθὺς, ἐν ἀρχῇ φιλοφρονούμενοι, καὶ παρακαλοῦντες ἀφικέσθαι 48)· καὶ πολλὰ δίκαιά μοι πρὸς αὐτοὺς ὑπῆρχεν, ὥσπερ ἄλλῳ τινὶ τῶν ἐντεῦθεν· ἀλλ᾽ ὅμως οὐχ ὑπέμενον φιλανθρωπεύεσθαι κατ᾽ ἐμαυτὸν, ἀλλὰ κοινῇ μεθ᾽ ὑμῶν αὐτοῖς ἐβουλόμην γενέσθαι φίλος. ὅθεν ὑφεωρῶντό με καὶ δυσχερῶς εἶχον. καὶ νῦν πυθόμενος τὰς διαλύσεις καὶ τὴν φιλίαν ταύτην πραττομένην, καὶ ψηφισαμένων ὑμῶν ἐμὲ καλεῖν, ἴσως καὶ ταύτης ἕνεκα τῆς χρείας· (τυχὸν γὰρ ἐλπίζετε 49), κἀμοῦ μετασχόντος, ῥᾷον μᾶλλον καὶ ἀσφαλέστερον ἔσεσθαι πάντα· καίτοι καὶ νῦν 50), ἴσως οὐ τοῖς παροῦσι μόνον, ἀλλὰ κἀμοὶ νέμοντες τιμὴν, μετὰ τῶν ἄλλων λογιζόμενοι κἀμὲ πολίτην ὑμέτερον, τυχὸν προθυμότεροι γεγόνασι πρὸς ὑμᾶς) ὅμως, οὐ 51) σφόδρα ἠπείχθην εὐλαβούμενος, μὴ γένηται τοῦτο 52) ἐμποδὼν οὐκ ἐκείνοις, ἀλλὰ τῶν ἐντεῦθεν τισί· (σχεδὸν γὰρ εἰώθασι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ τοῖς πραττομένοις, ἀλλὰ τοῖς πράττουσι φθονεῖν· ἐπεὶ καὶ πέρυσι τοὺς λόγους τούτους 53)

L 4 πρὸς

47) ὑμᾶς] vos Pruſanos, et illos, quibuscum nuper eratis diſcordes.

48) ἀφικέσθαι] ſcil. ἐμὲ πρὸς αὐτούς.

49) malim ἠλπίζετε. *ſperabatis.*

50) Caſaubonus vult καί τι καὶ νῦν.

51) οὐ] ſic recte interpres. *ego tamen non valde feſtinaui.* ὢ Ven. et Mor.

52) τοῦτο] forte deſignat opus illud, de quo ſupra commemorauit, porticum puta. Sed eſt haec pars orationis longe obſcuriſſima, quia per ambages et velut aenigmata loqui conſultum duxit, et nos cauſam hominesque paſſus eſt ignorare.

53) τοὺς λόγους τούτους] forte ſermones illos deſignat, quos p. 162, 9. retulit.

Digitized by Google

πρὸς ἐμὲ ἔλεγον οἱ προεστῶτες αὐτῶν. καὶ τότε ἐξῆν B ὑμῖν ἀπηλλάχθαι πραγμάτων)· ἀλλ' ὑφεωρώμην ἐγώ, μή τισι τῶν ἐντεῦθεν πρόσαντες γένηται, καὶ δυσκόλως φέρωσιν, ἐμοῦ πράττοντος αὐτά· καὶ νῦν [54]) τρόπον τινὰ ἑκὼν ἐβράδυνα. ὅσα μὲν οὖν καὶ δι' ἐμοῦ καὶ δι' ἑτέρων δυνατὰ γίγνεσθαι τῇ πόλει, ταῦτα ἐκείνοις ἀξιῶ μᾶλλον ἐπιτρέπειν· ἵνα μηδεὶς ἀντιβαίνῃ [55]), μηδὲ λυπῆται βασκαίνων. ὅσα δ' οὐ ῥᾴδιον ὑπ' ἄλλου τῶν ἐντεῦθεν πραχθῆναι, τυχὸν δὲ καὶ λίαν χαλεπόν· ἡγεῖσθε πρὸς ἐκείνοις ἀεί με C τὴν γνώμην ἔχειν [56]), μέχρις ἂν ἐμπνέω. καὶ μὴν ὅστις ἂν προθυμῆται τὰ περὶ τὴν πόλιν, καὶ δύναταί τι ποιεῖν ὑμῖν συμφέρον, ἐμὲ πρῶτον ἕξει τὸν μαρτυροῦντα [57]), καὶ συναγωνιζόμενον. καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, ὃ γίνεται ὀρθὸν [58]), πολὺ ἂν ἥδιον ἐπαινέσαιμι, προθυμότερον [59]) ἄλλου πράττοντος, ἢ αὐτὸς εἰσηγούμενος. οὐδὲ γὰρ εὐδοκιμεῖν βουλόμενος, οὐδὲ τῶν ἐπαινούντων ἀπορῶν, οὐδ' ἐπιθυμίᾳ δόξης, ἀλλὰ τῇ πρὸς ὑμᾶς εὐνοίᾳ, βούλομαι γίγνεσθαί τι D τῶν δεόντων. καὶ τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι, γηρῶν, ὡς πλείστους ἐπιδεῖν ἱκανωτέρους ἐμοῦ τὴν πόλιν ὠφελεῖν. καὶ νῦν ὑπὲρ τούτου ἐπαινῶ τόν τε ἄρχοντα καὶ τὸν εἰσηγησάμενον. πᾶσα μὲν γάρ· ὡς ἔπος

εἰπεῖν·

54) καὶ νῦν] *ideoque.*

55) ἀντιβαίνῃ in coniunct. ob ſequens λυπῆται. Ven. et Mor. dant ἀντιβαίνει.

56) malim ἕξειν. *quae autem ab alio quopiam facile non peragantur, (neſcio etiam, an perquam difficulter,) ad ea exiſtimate me, donec ſpirabo, mentem habiturum intentam.*

57) Anglus ſuſpicabatur ὁμαρτοῦντα. ſed vulgata bene habet. μαρτυρεῖν τινι, vt latinum *teſtari*, eſt praeſto eſſe, non teſtimonio ſolum et praedicatione, ſed etiam opera et auxilio, *ornare*, *adiuuare.* Conf. p. 515, 5. ed. Mor. et quae ad Conſtantini Ceremoniale p. 227. B. 4. dixi.

58) malim ὀρθῶς.

59) malim καὶ προθυμότερον.

Digitized by Google

εἰπεῖν· ἔχθρα καὶ διαφορὰ πρὸς ὁντινοῦν γιγνόμενον 60) ἐργῶδες καὶ δυσχερὲς, καὶ πόλει, καὶ ἰδιώτῃ, κἂν ὁπωσοῦν τύχωσι διακείμενοι. τούς τε γὰρ ἀσθενεῖς ἱκανὸν ἐξελέγξαι καὶ ταπεινῶσαι πρὸς τοῖς οὖσι χαλεποῖς· καὶ τοὺς εὖ πράττοντας ἐνοχλῆσαι, καὶ ταράξαι τὴν ψυχὴν αὐτῶν· ὅθεν οἱ νοῦν ἔχοντες αἱροῦνται 61) φέρειν ἐλαττούμενοι τὰ μέτρια, καὶ μὴ σφόδρα ἀκριβῶς περιέχεσθαι τῶν δικαίων 62), φιλονεικοῦντες ἐφ᾽ ἑκάστῳ, καὶ μηδενὶ μηδὲν εἴκοντες, ἀεί τινας ἔχειν τοὺς ἐπιβουλεύοντας, καὶ πολεμοῦντας· καὶ τοῦτο μὲν τοῖς εὐτυχήμασι νεμεσῶντας, καὶ καθ᾽ ὅσον οἷοί τε εἰσὶν ἐμποδὼν ἱσταμένους· τοῦτο δὲ, ἂν συμβῇ τι πταῖσμα, (πολλὰ δὲ, ὡς ἐν ἀνθρώποις, γιγνόμενα 63), χαίροντας, καὶ ἐπιθεμένους 64). οὐ γάρ ἐστιν οὐδεὶς ἀσθενὴς οὕτως οὐδὲ ἀδύνατος τὴν φύσιν ἄνθρωπος ὢν πρὸς ἄνθρωπον, ὃς οὐ τυγχάνει καιροῦ τὴν δυσμένειαν ἐνδείξασθαι καὶ τὸ μῖσος, ἢ καθ᾽ αὑτὸν, ἢ σὺν ἑτέροις, καὶ λόγον τινὰ εἰπεῖν, ὃς πάντως ἐλύπησε 65), καὶ πρᾶγμα συνθεῖναι τὸ βλάψον. οὐδὲ γὰρ νόσημα οὐδὲν οὕτως ἀναίσθητον τοῖς ἔχουσιν, ὡς μηδέποτε βλάψαι, μηδὲ ἐμποδὼν γενέσθαι μηδεμιᾶς πράξεως, ἀλλὰ, κἂν ἐγρηγορότι, κἂν βαδίζοντι μὴ σφόδρα ἐνοχλῇ 66) τὴν ἰσχὺν τοῦ σώματος, εἴς γε τὴν κοίτην ἀπήντησε, καὶ διασπᾷ, καὶ διαφθείρει τὸν ὕπνον. οὕτως ἔγω-

60) imo vero γιγνομένη. neque impedit, quod ἐργῶδες ſequitur; ibi enim τι aut πρᾶγμα ſubauditur.
61) αἱροῦνται] ſubaudi μᾶλλον.
62) poſt δικαίων addi oportet ἤ.
63) malim τὰ γιγνόμενα.
64) imo vero ἐπιτιθεμένους.
65) ἐλύπησε] ſubaudi ἄν τινα, aut ἂν τὸν ἀκούοντα.
66) poſt ἐνοχλῇ deeſſe videtur aliquid, e. c. μηδὲ ἀφέληται, aut μηδὲ καταβάλλῃ, aut tale quid. ſaltim εἰς deeſt, ſi non plura.

γέ φημι, μηδέποτε λυσιτελεῖν μηδὲ 67) ἀπεχθάνεσθαι, καὶ φιλονεικεῖν, μηδὲ τῇ μεγίστῃ πόλει πρὸς τὴν βραχυτάτην 68) κώμην· ὅταν δὲ δὴ πρὸς ἀνθρώπους ᾖ 69) πόλιν οἰκοῦντας οὐ μικρὰν 70), καὶ πολιτείαν ἐξαίρετον ἔχοντας, καὶ παρὰ τοῖς ἡγεμόσι τιμήν τινα καὶ δύναμιν, ἐὰν σωφρονῶσι· (δεῖ γὰρ ὑμᾶς ἀκούειν τἀληθῆ, καὶ μὴ χαλεπῶς φέρειν, ἐάν τις ἑτέρους ἐπαινεῖν βουλόμενος ὑμᾶς ὠφελῇ·) τὸ δὲ μέγιστον ὁμόρους καὶ ἀστυγείτονας, καὶ μονονουχὶ καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν ὑμῖν ἐπιμιγνυμένους· τοῦτο μὲν τοῖς πλείστοις ἐπιγαμίας ὑπαρχούσης, τοῦτο δὲ πολιτῶν τινων, καὶ σχεδὸν τῶν δυνατωτάτων παρ' ἡμῖν τῆς παρ' ἐκείνοις τιμῆς τετυχηκότων· πῶς χρὴ ταύτην ἄλυπον καὶ ἀβλαβῆ τὴν ἔχθραν ὑπολαμβάνειν; καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με λέγειν, ὡς ἄρα χρὴ τελείως 71) ὑποπεσεῖν, καὶ μηδὲν ἐκείνων προαιρουμένων δίκαιον, μηδὲ ἐπιεικὲς, αὐτοὺς δεῖσθαι καὶ παρακαλεῖν· αἱρουμένων δὲ 72) αὐτῶν καὶ προθυμουμένων εἰς φιλίαν ἑτοιμοτέρους πρὸς τοῦτο φέρεσθαι, A καὶ τὴν φιλονεικίαν τὴν ἐκ τῆς διαφορᾶς ἐπὶ τοῦτο μετενεγκεῖν πολὺ κάλλιον, ὅπως αὐτοῖς εὐγνωμονέστεροι φανησόμεθα, καὶ μᾶλλον καταφρονοῦντες χρημάτων καὶ τοῦ πλείονος. οὐ γὰρ οὕτως αἰσχρόν

ἐστι

67) pro μηδὲ malim μηδενί. *nego expedire ſimultates cum quoquam, quisquis erit, ſuſcipi.*

68) βραχυτάτην] ſic recte Ven. βαχυτάτην Mor.

69) ᾖ] ſcil. ἡ ἀπέχθεια. *quod ſi autem ſimultas geratur cum hominibus oppidum incolentibus non contemnendum.* Venet. et Mor. dant ἢ.

70) οὐ μικρὰν] ſic recte Caſaub. in quo Valeſius ei aſſentitur Emendat. p. 71. Ven. et Mor. omittunt οὐ.

71) malim τελέως. eſt enim hoc vſitatius.

72) αἱρουμένων δὲ] ſubaudi τὴν φιλίαν μᾶλλον, ἢ τὴν ἔχθραν.

ἐστι λείπεσθαι τοῖς διὰ τὸ μῖσος 73) ἔργοις, καὶ νὴ Δία, τοῖς πρὸς ἔχθραν 74), ὡς τοῖς ἀπὸ μετριότητος καὶ τῆς φιλανθρωπίας. ὁ μὲν γὰρ ἐν ἐκείνοις ἡττώμενος, κινδυνεύει λαβεῖν δόξαν ἀσθενείας· ὁ δ' ἐν τούτοις, σκαιότητος καὶ φιλονεικίας. ὅσῳ δὴ κρεῖττον ἀσθενῆ δοξαι μᾶλλον, ἢ πονηρὸν, τοσούτῳ βέλτιον ὑστέρους εἶναι μαχομένους, ἢ διαλλαττομένους. εἰκότως δ' ἂν μοι προσέχητε τὸν νοῦν μᾶλλον ἑτέρων· τυχὸν μὲν καὶ ἄλλο, ἔτι δὲ κἀκεῖνο, σκοποῦντες, ὅτι μηδὲν ἰδίᾳ μοι διαφέρει· μηδὲ ὄχλησίν τινα ὀκνῶν ἢ δαπάνην ἐμαυτοῦ, διὰ τοῦτο ἀμελῶ τοῦ πρέποντος ὑμῖν. ὅτι γάρ με οὐκ ἐνοχλήσετε μὴ βουλόμενον 75), οὐδὲ κελεύσετε ἀποδημεῖν, ὥσπερ ἤδη πολὺν ἔχοντα χρόνον παρ' ὑμῖν, ἐπίσταμαι σαφῶς. ἄλλως τε οὐκ ἀσχολούμενος ἐγὼ νομίζω συμφέρειν ὑμῖν, οὐδὲ 76) τοῦτον ἀποδημῶν τὸν τρόπον. ἀλλ' ὅπερ ἔφην, βέλτιον ἡγοῦμαι πᾶσιν ἀνθρώποις, οὐ μόνον ὑμῖν, μήτε ἀναιρεῖσθαι ῥαδίως ἔχθραν, μὴ σφόδρα ἀναγκαίαν· τάς τε πρότερον οὔσας καταλύεσθαι πάντα τρόπον, ἂν ᾖ δυνατόν· τὴν ἐκ τοῦ διαφέρεσθαί τισι βλάβην μείζονα ἡγουμένους, τῆς παρὰ 77) τὰς διαλύσεις ζημίας.

73) τοῖς διὰ τὸ μῖσος] *quae proficiſcuntur ab odio, quae tu facis ideo, quod alterum oderis.*

74) τοῖς πρὸς ἔχθραν] *quae fiunt inimicitiae ergo, ſeu creandae, ſeu fouendae et exacuendae.*

75) μὴ βουλόμ.] ſcil. ἐνοχλεῖσθαι. In Ven. peius eſt μὴ βουλόμενοι.

76) οὐδὲ —] idem eſt ac ſi dixiſſet καὶ οὐκ ἀποδημῶν τοῦτον τὸν τρόπον. praeterea quoque arbitror me vobis prodeſſe, ſi non diſtrahar negotiis, quae me a ſtudio vos ornandi auocent, et extra patriam ſi non agam, hoc quidem tam ignominioſo modo. nam ignominia eſt, aliquem iubere patria excedere.

77) παρὰ] *quam damna, quae ex redita in gratiam exſiſtunt.* Ven. et Mor. dant περί.

Digitized by Google

μίας. πᾶσα γὰρ, ὥς φησιν [78]), εἰρήνη, κρείττων
πολέμου· καὶ πᾶσα φιλία πολὺ ἀμείνων καὶ λυσι-
τελεστέρα [79]) τοῖς νῦν ἔχουσιν, ἔχθρας· καὶ ἰδίᾳ
τοῖς οἴκοις, καὶ δημοσίᾳ ταῖς πόλεσιν. εἰρήνη μὲν
γὰρ καὶ ὁμόνοια τοὺς χρωμένους οὐδὲν πώποτε ἔβλα-
ψεν· ἔχθρα δὲ καὶ φιλονεικία, θαυμαστὸν, εἰ μὴ
σφόδρα ἀνήκεστα, καὶ μεγάλα [80]). καὶ τῆς μὲν
ὁμονοίας τό τε ὄνομα εὔφημον, ἥ τε πεῖρα ἀρίστη καὶ
λυσιτελεστάτη πᾶσι· στάσεως δὲ καὶ διαφορᾶς A
σκυθρωπὴ μὲν ἡ προσηγορία καὶ δυσχερὴς, πολὺ
δὲ χείρω καὶ τὰ ἔργα καὶ σκυθρωπότερα. καὶ γὰρ
εἰπεῖν ἐστι καὶ ἀκοῦσαι καὶ [81]) πολλὰ τῶν ἀβουλήτων,
καὶ πρᾶξαι, καὶ παθεῖν. ἡ δὲ τῶν ἐγγὺς οὕτως
καὶ ὁμόρων διαφορὰ καὶ τὸ μῖσος, οὐδὲν ἄλλο ἔοικεν,
ἢ στάσει [82]) μιᾶς πόλεως· ὅπου καὶ γάμων κοινωνία
πολλοῖς [83]), καὶ συμβολαίων, καὶ τὸ ἀφικνεῖσθαι
παρ' ἀλλήλους σχεδόν τι καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν,
καὶ τὸ συγγενεῖς εἶναι, καὶ συνήθεις, καὶ ξένους, B
τρόπον τινὰ ἀλλήλοις ἅπαντας. παροικοῦσα δὲ πό-
λις ἐχθρὰ καὶ δυσμενὴς, λυπηρὸν πάντα τρόπον
καὶ δυσομίλητον· ὥσπερ εὔνους καὶ φίλη, συμφέρον

καὶ

78) ὥς φησιν] ſcil. ὁ εἰπών, auctor huius ſententiae. qui quomodo appelletur, nunc non ſuccurrit, neque otium eſt apud Stobaeum et alios locorum communium conſarcinatores quaerendi.

79) poſt λυσιτελεστέρα videtur παρὰ deeſſe. *melior et fructuoſior, apud cordatos quidem.*

80) malim σφόδρα μεγάλα καὶ ἀνήκεστα.

81) poſt καὶ videtur deeſſe ἰδεῖν vel ὁρᾶν.

82) malim aut οὐδὲν ἄλλο ἔοικεν εἶναι, ἢ στάσις, aut οὐδενὶ ἄλλῳ ἔοικεν, ἢ στάσει. poſteriori modo etiam Anglus corrigit, niſi quod οὐδέν' cum apoſtropho exarat. verum accuſatiuus quidem decurtari ſolet, non autem datiuus.

83) πολλοῖς] ſubaudi ἐστί. ſed ſi verum eſt, quod ſuſpicor, verſ. antep. ante vel poſt τρόπον τινὰ deeſſe συνδεῖ, tum malim πολλοὺς, cui concinit ἅπαντας verſ. eod.

καὶ ἀγαπητόν. ἐνθυμεῖσθε δὲ, ὅσῳ μὲν ἥδιον ἀποδημεῖν πρὸς τοὺς πέλας οἰκείως ἔχοντας, ἀλλὰ μὴ ἐχθρῶς· ὅσῳ δὲ βέλτιον τοὺς ἐπιξενουμένους ὑποδέχεσθαι χωρὶς ὑποψίας. ἐν δὲ ταῖς κοιναῖς πανηγύρεσι, καὶ θεῶν ἑορταῖς καὶ θέαις, ὅσῳ κρεῖττον καὶ σωφρονέστερον ἀναμίγνυσθαι συνθύοντας ἀλλήλοις, καὶ συνευχομένους· ἀλλὰ μὴ τοὐναντίον καταρωμένους, βλασφημοῦντας [84]). αἱ δὲ ἐπιβοήσεις ἑκατέρου τοῦ πλήθους ἐν τοῖς σταδίοις καὶ τοῖς θεάτροις, πόσον διαφέρουσι μετὰ ἐπαίνου γιγνόμεναι, καὶ πολλῆς εὐφημίας, τῶν μετὰ μίσους καὶ λοιδορίας; οὐ γὰρ ἀνθρώπων ἐπιεικῶν, οὐδὲ πόλεων σωφρόνων, μᾶλλον δὲ ἑταιρῶν ἀσχημόνων ἀπὸ οἰκήματος ἑκατέρας [85]) οὐδὲν αἰσχυνομένων ῥῆμα ἀκόλαστον εἰπεῖν, ἥ φησιν Ὅμηρος·

Αἵ τε χολωσάμεναι ἀγορῆς ἐς μέσσον ἰοῦσαι,
Νεικεῦσ᾽ ἀλλήλῃσι, χόλος δὲ τὰ καὶ τὰ κελεύει [86]).

πόσῳ [87]) δὴ ταῦτά ἐστι, τὸ μὴ πάσχειν, ὅσῳ δὴ πλείονος τὸ μὴ ποιεῖν; ποῖον δ᾽ ἂν τοσοῦτον γένοιτο χρη-

84) malim καὶ βλασφ.

85) obhaeſit ad h. l. Caſaubonus. ille vero, quamquam eſt nonnihil contortus, bene tamen habet. ἑκατέρας non eſt genitiuus ſing. ſed accuſ. pluralis, cohaerens cum εἰπεῖν, et poſitus eſt pro ἀλλήλας. *ſed magis turpium meretricularum, quas nil pudet conuicia et probra in ſemet mutuo coniicere petulantiſſima.*

86) χόλος δὲ τὰ καὶ τὰ κελεύει. *iracundia haec et illa ſuggerente, et modo ad hoc probrum, modo ad aliud ſpargendum impellente.* ſic etiam corrigendum eſt Iliad. υ. 255. ſed Dio paululum transformat Homerum ſuaeque rei accommodat.

87) πόσῳ] Anglus mauult πόσου. ſed ne ſic quidem ſcabrities loci detergitur. videtur Dio hoc voluiſſe (nam verba ipſa eius reddere difficile eſt) ὅσῳ δὴ μέγα ἐστὶ τὸ ταῦτα μὴ πάσχειν, τοσούτῳ πλείονος τὸ μὴ ποιεῖν. *ſi magnum eſt haec non pati, multo eſt maioris non facere.*

A χρημάτων πλῆθος, ἢ χώρας μέγεθος. ἀνθ' οὗ προσήκει τοὺς νῦν ἔχοντας ἀνθρώπους ἀντικαταλλάξασθαι τὴν καθ' ἡμέραν εὐφημίαν, τὸ πρεπόντως μὲν θεάσασθαι 88), προθύμως δὲ ἀποδημεῖν; καὶ μὴν τά γε τῆς χώρας, καὶ τὰ τῆς θαλάττης, καὶ τὰ τῶν ὡρῶν 89), ἐξ ἅπαντος ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτὸ συνάγει, καὶ μὴ βουλομένους ἀναγκάζει χρῆσθαι ἀλλήλοις 90). ἐκεῖνοί τε γὰρ δέονται τῆς παρ' ὑμῶν ὕλης, καὶ ἑτέρων πολλῶν, καὶ ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν οὔτε εἰσαγαγέσθαι δι' ἑτέρου λιμένος, οὔτ' ἐκπέμψαι τὰ B γινόμενα παρ' ἡμῖν. πῶς οὖν οὐχ ἁπάντων δυστυχέστατον, ὠνεῖσθαι μὲν ἑκάστους παρὰ ἀνθρώπων οὐ φίλων, ἀποδίδοσθαι δὲ τοῖς μισοῦσι, κατάγεσθαι δὲ παρὰ τοῖς βαρυνομένοις, ὑποδέχεσθαι δὲ τοὺς λοιδοροῦντας, συνεστιᾶσθαι δὲ ἐνίοτε τοῖς ἀλλοτριωτάτοις· ἐὰν δὲ πλοίου τις ἐπιβαίνῃ, σαφῶς εἰδέναι καὶ τὸν κυβερνήτην καὶ τοὺς ναύτας ἅπαντας καταρωμένους. τὸ δὲ πάντων ἀηδέστατον ὅραμα, ἐχθρῶν, τοῦτο ἀεί ποτε ὁρᾷν, καὶ πλέοντας, C καὶ βαδίζοντας, καὶ τούτοις 91) ἀεὶ πλείστοις κατὰ τὰς ὁδοὺς ἀπαντᾷν πονηρὸν καὶ δυσχερὲς σύμβολον. ὥστε πάντως εἰπόντα τι παρελθεῖν, ἢ ἀκούσαντα 92) δυσχερές, ὥστε ἔγωγε ἐνεθυμούμην πολλάκις τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀμαθίαν καὶ διαφθοράν, ὅτι τῶν σφόδρα ἀδόξων καὶ φαυλοτάτων ζώων χείρους εἰσὶ ταῖς ψυχαῖς. οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι πολλάκις ἐντυχόντες ἀλλήλοις μάχονται, καὶ λοιδορηθέντες ἀπίασιν. οἱ δὲ μύρμηκες, οὕτω πυκνοὶ

88) malim θεᾶσθαι ob ſequens ἀποδημεῖν.

89) τῶν ὡρῶν] ſic recte Ven. τῶν ὀρῶν Mor.

90) μὴ βουλομένους — ἀλλήλοις] Ven. et Mor. dant μὴ βουλομένοις — ἀλλήλους

91) τούτοις] ſic Caſaub. τούτους Ven. et Mor.

92) ἀκούσαντα] aut ſic cum Anglo leg. aut εἰπόντας. ἢ num ſit praefigendum voci εἰπόντα, in medio relinquam.

Digitized by Google

κνοὶ βαδίζοντες, οὐδέποτε ἠνώχλησαν ἀλλήλους, ἀλλὰ πάνυ πρᾴως ἐντυγχάνουσι, καὶ παρίασι, καὶ βοηθοῦσιν ἀλλήλοις. καὶ μὴν τὸ νῦν συμβεβηκὸς περὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν, τὸ μὲν ἀληθὲς, ἅπτεται πολλῶν, καὶ κνίζει τοὺς ἄλλους πάντας· ὅτι δὴ τὰς δίκας ὑμεῖς ἀποδέχεσθε, καὶ παρ' ὑμῖν αὐτοὺς ἀνάγκη κρίνεσθαι· χρὴ δὲ δι' αὐτὸ μᾶλλον φιλανθρώπως ἔχειν, καὶ μὴ παρέχειν ἑαυτοὺς ἐπιφθόνους. αὐτίκα πρέσβεις 93) οἱ χειροτονηθέντες ἐπὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα 94), πόθεν ἀπίασιν; οὐκ ἐκεῖθεν 95); οὐ παρὰ τῶν ἐχθίστων ἀναχθήσονται πλέοντες; καὶ χρήσονται τῷ λιμένι τῆς ἐχθρᾶς πόλεως; ἢ κύκλῳ περιίασιν, ὥσπερ χαλεπῆς καὶ ἀβάτου τῆς ἐγγὺς ἡμῖν θαλάττης; ἐγὼ μὲν γὰρ, καὶ τοῖς πρότερον 96) διαφερομένοις πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας, ταῦτα ἡγοῦμαι χαλεπώτερα καὶ βαρύτερα, τοῦ λαβόντας 97) ὅπλα καὶ 98) βαδίζειν εἰς τὴν χώραν, ἢ προσβάλλειν 99) τοῖς τείχεσιν, ἢ τὰ δένδρα κόπτειν, ἢ τῷ καρπῷ πῦρ ἐνιέναι. τούτων γὰρ, οἶμαι, χαλεπῶν ὄντων, τῷ παντὶ χαλεπώτερόν ἐστιν, ἀφ' ὧν γίνεται τὸ τῆς ἔχθρας, καὶ τὸ τοῦ μίσους 100). οὐ γάρ ἐστι φανη-

93) πρέσβεις] legati Pruſani Romam mittendi, ad gratias Imperatori agendum, pro indulto iure fori agendi.

94) τὸ πρᾶγμα] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit τὸ.

95) οὐκ ἐκεῖθεν] *non illinc?* Apamea puta.

96) πρότερον] neſcire ait Caſaubonus, quid ſibi velit hoc vocabulum. ſignificat idem atque ἤδη πρότερον, *olim aliquando*, in temporibus antiquis.

97) λαβόντας] ſic vult Caſaub. vel τοῦ λαβεῖν τὰ ὅπλα. λαβόντος Ven. et Mor.

98) aut del. eſt hoc καὶ, aut πῦρ eſt addendum. *ſumtis in manus armis et taedis ardentibus.*

99) προσβάλλειν] ſic recte Ven. et Caſaub. προβάλλειν Morell.

100) ſi recte diſtinguitur, bene habet hic locus. γίνεται redit ad mala belli paulo ante commemorata, et ſubauditur ταῦ-

φανῆναί ποτε ἀπὸ τούτου τοῦ πράγματος ὠφέλιμον B οὐδὲ χρηστόν [1]). ὅ τε γὰρ τῆς ἔχθρας καρπὸς, ἀπὸ πάντων πικρότατος [2]) καὶ δριμύτατος· ὥσπερ, οἶμαι, τοὐναντίον, ὁ τῆς εὐνοίας ἥδιστος καὶ λυσιτελέστατος. τὸ γὰρ μηδέποτε εἴκειν, μηδὲ παραχωρεῖν τῷ πλησίον (λέγω δὲ, χωρὶς αἰσχύνης,) μηδὲ τῶν μὲν τυγχάνειν αὐτοὺς [3]), τὰ δὲ παριέναι τοῖς ἄλλοις· οὐκ ἀνδρεῖόν ἐστιν, ὥσπερ οἴονταί τινες, οὐδὲ μεγαλόφρον, ἀλλ' ἀνόητον καὶ ἀμαθές. οὐχ ὁρᾶτε τοῦ ξύμπαντος οὐρανοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ θείων καὶ C μακαρίων, αἰώνιον τάξιν καὶ ὁμόνοιαν καὶ σωφροσύνην, ἧς οὔτε κάλλιον οὔτε σεμνότερον οὐδὲν οἷόν τ' ἐπινοῆσαι; πρὸς δὲ αὖ τῶν [4]) λεγομένων στοιχείων, ἀέρος, καὶ γῆς, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, τὴν ἀσφαλῆ καὶ δικαίαν δι' αἰῶνος ἁρμονίαν, μεθ' ὅσης εὐγνωμοσύνης καὶ μετριότητος διαμένειν πέφυκεν αὐτά τε σωζόμενα, καὶ σώζοντα τὸν ἅπαντα κόσμον; σκοπεῖτε γὰρ, (εἰ καί τισι δόξει μετέωρος ὁ λόγος, οὐ D πάνυ [5]) τι ὑμῖν συμπαθὴς,) ὅτι ταῦτα πεφυκότα ἄφθαρτα καὶ θεῖα, καὶ τοῦ πρώτου καὶ μεγίστου γνώμῃ καὶ δυνάμει κυβερνώμενα θεοῦ τὸν ἅπαντα χρόνον, ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας καὶ ὁμονοίας σώζεσθαι φιλεῖ· τά τε ἰσχυρότερα καὶ μείζω, καὶ τὰ ἐλάτ-

ταῦτα. Conſtructio haec eſt: τὸ τῆς ἔχθρας [id eſt ἡ ἔχθρα] καὶ τὸ τοῦ μίσους [id eſt τὸ μῖσος] ἀφ' ὧν ταῦτα γίνεται, ἐστὶ χαλεπώτερον. quamquam haec acerba ſunt, multo tamen ſunt iſtis acerbiores cauſae, a quibus iſta exſiſtunt, ſcil. inimicitia et odium.

1) malim ὠφέλιμον οὐδὲν, οὐδὲ χρηστόν.

2) malim καρπὸς ἁπάντων πικρότατος.

3) ſententia eſt: omnia bona et praeclara ad ſe ſolum corrogare, alios omnes eorum vſu et participatione excludere, parum honeſtum eſt, neque, tametſi alii ſecus autumant, viro probo dignum.

4) αὖ τῶν] ſic recte Ven. Caſaub. et Anglus. αὐτῶν Mor.

5) malim καὶ οὐ πάνυ.

ἐλάττω δὲ δοκοῦντα. ταύτης δὲ τῆς κοινωνίας διαλυθείσης, καὶ στάσεως ἐπιγενομένης, οὐχ οὕτως ἀνώλεθρος, οὐδὲ ἄφθαρτος αὐτῶν ἡ φύσις, ὥστε μὴ ταραχθῆναι, καὶ τὴν ἀμήχανόν τε καὶ ἄπιστον, ὥς φασιν, ὑπομεῖναι φθορὰν, ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν. ἡ μὲν γὰρ λεγομένη παρὰ τοῖς σοφοῖς ἐπικράτησις αἰθέρος, ἐν ᾧ τὸ βασίλειον καὶ τὸ κυριώτατον τῆς ψυχῆς καὶ δυνάμεως ὂν [6]), οὐκ ἀποτρέπονται πῦρ ὀνομάζειν πολλάκις, ὅρῳ [7]) τε καὶ πρᾴως γιγνομένη [8]) ἔν τισι χρόνοις τεταγμένοις, μετὰ πάσης φιλίας καὶ ὁμονοίας ἔοικε συμβαίνειν. ἡ δὲ τῶν ἄλλων πλεονεξία καὶ διαφορὰ παρανόμως γιγνομένη, τὸν ἔσχατον ἔχει κίνδυνον ὀλέθρου, περὶ τῶν ὅλων οὔ ποτε ἐσομένου· διὰ τὸ πᾶσαν εἰρήνην καὶ δικαιοσύνην ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν, καὶ πανταχοῦ πάντα δουλεύειν καὶ ξυνακολουθεῖν εὐγνώμονι νόμῳ πειθόμενα, καὶ εἴκοντα. οὐχ ὁρᾶτε, τοῦτο μὲν ἥλιον νυκτὶ μεθιστάμενον καὶ παρέχοντα ἀνατεῖλαι τοῖς ἀφανεστέροις ἄστροις· τοῦτο δὲ σελήνην ἐῶντα καταλάμψαι τὴν ἅπασαν γῆν ἐν ἐρημίᾳ τοῦ κρείττονος φωτός; τοῦτο δὲ ἄστρα ὑποχωροῦντα ἡλίῳ, καὶ μηδὲν ἡγούμενα πάσχειν, μηδὲ ἀπόλλυσθαι, διὰ τὴν ἐκείνου τοῦ θεοῦ δύναμιν; τοῦτο δὲ αὐτὸν ἥλιον περὶ μέσην ἐνίοτε ἡμέραν ἐπισκοτούμενον, σελήνης ἐπιδραμούσης, ᾗ τὸ φῶς αὐτὸς δίδωσι· πολλάκις γε μὴν, ὑπὸ τῶν ἀσθενεστάτων

6) ὂν bene habet. idem eſt ac ſi dixiſſet ἐν ᾧ ἐστι τῆς ψυχῆς καὶ τῆς δυνάμεως τὸ βασιλεῦον καὶ τὸ κυριώτατον, ὃ πῦρ ὀνομάζειν οὐκ ἀποτρέπονται οἱ σοφοί. *in quo quae ineſt mentis et potentiae vis regnans et inprimis auctoritate excellens, eam vim ſapientes nil cunctantur ignem appellare.*

7) ὅρῳ non abhorret a re praeſente. quia tamen cum πρᾴως coniunctum eſt, conuenire melius videtur ὁδῷ *via et ratione.*

8) γιγνομένη] redit ad ἐπικράτησις verſ. 6. Ven. et Mor. dant γιγνόμενον.

Digitized by Google

στώτων νεφῶν κρυπτόμενον, ἢ τινὸς ἀραιᾶς ὁμίχλης περὶ λίμνας καὶ ποταμοὺς ἱσταμένης [9]), ὡς ἔσθ' ὅτε μὲν εἴργεσθαι παντελῶς, ἐνίοτε δὲ ἀδρανῆ τὴν ἀκτῖνα καὶ λεπτὴν διαπέμπειν; τοῦτο δὲ τῶν πλανωμένων ἀστέρων τὴν ἄπαυστον χορείαν, ἃ μηδέποτε ἀλλήλοις ἐμποδὼν ἵσταται; πρὸς δὲ αὖ, γῆ μὲν τὴν κατωτάτω χώραν λαχοῦσα, ὑπομένει, καθάπερ ἕρμα νεὼς, ὕδωρ δὲ περὶ ταύτῃ κεχυμένον· ὕπερθεν D δὲ ἀμφοῖν ἀὴρ μαλακός τε καὶ εὔπνους [10]), ὁ δὲ ἀνωτάτω καὶ ξύμπαντα ἔχων [11]) αἰθὴρ, πυρὸς θείου κύκλῳ περιδεδραμόντος αὐτοῖς; καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἰσχυρὰ καὶ μεγάλα τῆς πρὸς ἄλληλα κοινωνίας ἔχεται [12]), καὶ διατελεῖ χωρὶς ἔχθρας· μικρὰ δὲ οὕτως πολίχνια τῶν ἐπιτυχόντων ἀνθρώπων καὶ ἔθνη ἀσθενῆ κατοικοῦντα ἐν μέρει τῆς γῆς, οὐ δύναται τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, οὐδὲ ἀθορύβως ἀλλήλοις γειτνιᾶν; ἀλλ' ὄρνιθες ἐγγὺς ἀλλήλων ποιησάμενοι νεοττιὰς, οὐκ ἐπιβουλεύουσιν αὐτοῖς, οὐδὲ διαφέρονται A περὶ τροφῆς· οὐδὲ μύρμηκες πλησίον [13]) ὀπὰς ἔχοντες, ἐκ τῆς αὐτῆς ἅλω πολλάκις εἰσφερόμενοι σῖτον, ἀλλὰ παραχωροῦσιν αὐτοῖς, καὶ τῶν ὁδῶν ἐκτρέπονται, καὶ συνεργάζονται πολλάκις. οὐδὲ ἑσμοὶ πλείονες μελιττῶν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν νεμόμενοι λειμῶνα, τῶν ἔργων ἀμελήσαντες, περὶ τῶν ἀνθῶν τῆς δρόσου διαφέρονται. καὶ μὴν ἀγέλαι τε βοῶν καὶ ἵππων, ἀνα-

9) malim συνισταμένης.

10) εὔπνους bene habet. *facilis ad inſpirandum et exſpirandum.* Ven. dat ἄπνους, quod Morellus in marginem ſuae editionis reiecit, et interpres adumbrauit.

11) ξύμπαντα ἔχων ſi bene habet, eſt per tmeſin ſic dictum pro πάντα ξυνέχων.

12) τῆς πρὸς ἄλληλα κοινωνίας ἔχεται] ſic recte Anglus. ſed Ven. et Mor. dant τὴν — κοινωνίαν. et Caſaub. vult ἔχει τε.

13) πλησίον] ſubaudi ἀλλήλων.

Digitized by Google

ἀναμιχθεῖσαι πολλάκις, ἀθορύβως καὶ πρᾴως νέμονται, ὥστε μίαν ἐξ ἀμφοῖν ἀγέλην ὁρᾶσθαι. ἔτι δὲ αἰπόλια, καὶ ποίμνια συμμιχθέντα ἐπὶ νομῆς, καὶ ἡμερεύσαντα [14]) ῥᾳδίως καὶ πρᾴως ὑπὸ τῶν νομέων διεκρίθησαν. ἄνθρωποι δὲ βοσκημάτων καὶ θηρίων χείρους, ὡς ἔοικε, τὰ πρὸς φιλίαν, καὶ τὸ κοινωνεῖν ἀλλήλοις. ἃ γὰρ ἡ φύσις ἐποίησεν εὐνοίας ἕνεκα, ταῦτα ἰδεῖν ἐστιν ἔχθρας καὶ μίσους αἴτια γιγνόμενα [15]). αὐτίκα ἡ πρώτη καὶ μεγίστη φιλία γονεῦσι πρὸς παῖδας [16]).

14) malim ἐπὶ νομῆς διημερεύσαντα. *greges caprarum et ouium cum in paſcuo per totum diem permixti fuiſſent.*
15) hic αὐτοῖς deeſſe videtur.
16) multa deeſſe vidit et admonuit Caſaubonus, neque poteſt cuiquam latere.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΜΕΙΣ, ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ ΜΑ′.

Ὅτι μὲν ὑμεῖς, ὦ Βουλὴ, καὶ τῶν ἄλλων οἱ παρόντες οἱ μετριώτατοι, πρᾴως πρὸς ἐμὲ καὶ φιλικῶς ἔχετε, δοκῶ μοι τοῦτο γιγνώσκειν. αὐτός τε γὰρ ἐμαυτὸν οἶδα περὶ πολλοῦ ποιούμενον τὴν παρ᾽ ὑμῶν εὔνοιαν, καὶ μηδέποτε μηδὲν ἐναντίον μήτε εἰπόντα, μήτε πράξαντα· καὶ ὑμεῖς εὐθὺς ἐμὲ ἀφικόμενον ἐτιμήσατε δημοσίῳ ψηφίσματι, πέμψαντες [1]) συνηδόμενοι τῆς καθόδου, καὶ παρακαλοῦντες ἐπιδημῆ-

1) πέμψαντες] id eſt δι᾽ ἀγγέλου πεμφθέντος παρ᾽ ὑμῶν. *congratulantes mihi de reditu in patriam per legatum eo nomine ad me] miſſum.*

σαι πρὸς αὐτούς. καὶ ἴσως οὐδὲν ἐποιεῖτε θαυμαστόν. οὐ γὰρ μόνον αἱ λοιπαὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰσοτίμων ὑμῖν αἱ πλεῖσται σχεδὸν, ὅπου γέγονα, καὶ πολιτείας καὶ βουλῆς καὶ τῶν πρώτων τιμῶν οὐδὲν δεομένῳ μετέδωκαν οὐκ ἀνωφελῆ σφίσι 2) νομίζοντες, οὐδὲ ἀνάξιον τιμᾶσθαι. τὸ δὲ ὑμέτερον οὐκ ἐστι ἀλλότριον, ἀλλ᾽ ὡς ἂν εὐνοίᾳ καὶ χάριτι πατρίδος, A
τιμώτης πολίτην αὐτῆς. τὸ δὲ εἶναι τινάς, ὡς ἂν ἐν δήμῳ, τῶν ἐνθάδε ἐμοὶ σχεδὸν μὴ σφόδρα ἡδομένους. οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, διὰ τὴν τῶν πόλεων φιλοτιμίαν. καίτοι ἐπίσταμαι σαφῶς, οὐδὲ τοὺς ἐκεῖ πολίτας ἅπαντας ἀρέσαι δυνάμενος· ἀλλ᾽ ἐνίους δι᾽ αὐτὸ τοῦτο ἀχθομένους, ὅτι λίαν δοκῶ φιλόπολις καὶ πρόθυμος. δεῖ δὲ τὸν ἐπιεικῆ καὶ μέτριον ἄνδρα, καὶ ταύτην παρέχειν τὴν ἐξουσίαν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. τὸ γὰρ μηδένα ἐν πόλει μήτε ἀντιλέγειν ἑνὶ, B
μήτε μέμφεσθαι, κἂν ἅπαντα φαίνηται ποιῶν καλῶς 3), οὐ δήμων ἐστὶν, οὐδὲ ἐπιεικές· ἀλλὰ μᾶλλον φιλεῖ τὸ τοιοῦτον συμβαίνειν τοῖς τυράννοις, ἢ τοῖς εὐεργέταις. εἰ οὖν εἰσί τινες 4) πρὸς ἐμὲ δυσκόλως διακείμενοι, τούτοις μάλιστα πιστεύω. δῆλον γὰρ, ὡς νομίζοντές με ἀγαπᾶν τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα, καὶ πάντα τρόπον αὔξειν, οὕτως ἔχουσιν. ἐὰν οὖν πεισθῶσιν, ὅτι καὶ ταύτην 5) ἡγοῦμαι πατρίδα, καὶ C
πράττειν ὑπὲρ αὐτῆς ὅ, τι ἂν δύνωμαι πρόθυμος εἰμὶ, ῥᾳδίως μεταβαλοῦνται, καὶ ἀγαπήσουσί με τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. τὸ μὲν οὖν φιλεῖν τὴν πατρίδα μάλιστα πάντων, οὐκ ἔξαρνος εἰμί. πυνθάνομαι δὲ αὐτῶν 6), εἰ τοῦτο ἀδίκου νομίζουσιν ἀνδρὸς εἶναι καὶ μοχθη-

2) σφίσι] *ſibi.* ſic recte Anglus. φησὶ Ven. φημὶ Mor. et φασὶ margo Mor.
3) καλῶς] ſic recte Ven. Caſaub. et interpres. κακῶς Mor.
4) τινες] ſubaudi παρ᾽ ὑμῖν.
5) ταύτην] etiam hanc Apameam.
6) αὐτῶν] ſic recte Caſaub. αὐτὸ Ven. et Mor.

Digitized by Google

μοχθηροῦ, καὶ πολίτην τοιοῦτον οὐκ ἂν ἐθέλοιεν εἶναι παρ᾽ αὐτοῖς; οὐκοῦν ἔξεστιν ὑμῖν ἔχειν κἀμὲ πολίτην ἀνυπόπτως, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς βελτίστους; καὶ τοίνυν δι᾽ αὐτό μοι τοῦτο 7) πιστεύοιτε ἂν δικαιότερον. ὅστις μὲν γὰρ ἀγνώμων περὶ τοὺς φύσει γονέας, οὐκ ἂν γένοιτο ὅσιος οὐδὲ πρὸς τοὺς θεμένους αὐτόν. ὁ δὲ τοὺς γεννήσαντας ἀγαπῶν, οὐδέποτ᾽ ἂν ἀμελήσειε τῶν χάριτι γονέων γενομένων. τὸ μὲν γὰρ τῆς φύσεως, αὐτόματόν ἐστι· τὸ δὲ τῆς χάριτος, ἑκούσιον. εἰμὶ μὲν οὖν πολίτης ἑκατέρων· ἀλλ᾽ ἐκείνοις μὲν οὐ δεῖ με περὶ τούτου χάριν εἰδέναι, ὑμᾶς δὲ ὡς εὐεργέτας ἀμείβεσθαι δίκαιον. διὰ γὰρ 8) τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν καὶ δωρεὰν μετέχω τῆς πόλεως 9). ἀλλ᾽ ὅσοι 10) μὲν αὐτοὶ πολῖται γεγόνασι, τούτοις μόνον ὑπάρχει φιλάνθρωπον τὸ τῆς δωρεᾶς, τὸ δὲ τῆς φύσεως ἀναγκαῖον οὐ πρόσεστιν. ἐμοὶ δὲ ἀμφοτέρων μέτεστιν. ὁ μὲν γὰρ πάππος ὁ ἐμὸς μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς παρὰ τοῦ τότε αὐτοκράτορος φίλου ὄντος, ἅμα τῆς Ῥωμαίων πολιτείας καὶ τῆς ὑμετέρας 11) ἔτυχεν, ὁ δὲ πατὴρ, παρ᾽ ὑμῶν· ὥστε καὶ χάριτι καὶ γένει πολίτης ὑμέτερος εἰμί. τὸ γὰρ ἀπωτέρω δυοῖν βαθμοῖν ζητεῖν τὸ γένος, οὐδαμῶς ἐπιεικές. οὐδεὶς γὰρ οὕτω τό γε ἀληθὲς ἐξ οὐδεμιᾶς εὑρεθήσεται πόλεως. καὶ μὴν τῶν γε ἐμῶν τέκνων ἥδε πατρίς ἐστι μᾶλλον. τὸ μὲν οὖν ἀναγκαῖον συνακολουθεῖν τὰ τέκνα

7) δι᾽ αὐτό μοι τοῦτο] quod patriam meam, Pruſam, amo.
8) γὰρ] ſic recte interpres. δὲ Ven. et Mor.
9) τῆς πόλεως] ſubaudi τῆς ὑμετέρας.
10) ἀλλ᾽ ὅσοι —] eſt hypophora, ſeu obiectio, quam auctor ipſe ſibi opponit, deinde refutaturus verbis ab ἐμοὶ inde verſ. 16.
11) hoc de loco diſputat Valeſius Emendat. p. 71. et Burmannus in annotat. ad iſtum locum. mihi videtur τῆς ἡμετέρας leg. eſſe. *ius ciuitatis noſtrae*, Pruſanae puta, *adeptus eſt*.

τέκνα τῷ πατρί· πολὺ δὲ ἥδιον, τὸν πατέρα τοῖς παισὶ συνέπεσθαι. διὰ μὲν δὴ ταῦτα εὔνους ὢν ὑμῖν τυγχάνω, καὶ πολίτου διάθεσιν ἔχω, καὶ φανερῶς δὲ ἐδήλωσα. τῆς γὰρ φιλονεικίας ἐνεστώσης ταῖς πόλεσι, καὶ τῆς πατρίδος σφόδρα μὲν αἰδουμένης ἐμὲ ἄκοντα ἐνοχλῆσαι, σφόδρα δὲ ἐπιθυμούσης C ἀναλαβεῖν τὸ πρᾶγμα, πολλάκις τῷ τιμᾶν 12) προκαλουμένης 13), οὐκ ἐπήκουσα πρὸς τοῦτο μόνον· οὐδὲν ἂν ὀκνήσας ἐκείνης ἕνεκα ποιῆσαι, μηδενὸς ἔλαττον τυχὸν πρᾶξαι δυνάμενος· καὶ φίλων μοι ὄντων 14) οὔτε ὀλίγων, οὔτε ἀδυνάτων, ἵνα μηδὲν ἐπίφθονον εἴπω, μηδὲ ὃ λυπήσει τινάς· ἔτι δὲ οὐκ ὀκνῶν τὴν ὁδὸν, ὁπότε δεῖ 15) με καὶ ἄλλως ἀπιέναι. τούτων οὖν ὑπαρχόντων, ἀπεσχόμην τοῦ πράγματος, οὐκ ἐκείνους προδιδοὺς, ἀλλ᾽ αἰδούμενος ὑμᾶς, καὶ νομίζων D χρησιμώτερος ἔσεσθαι κἀκείνοις καὶ ὑμῖν, ἐὰν δύνωμαι φίλας 16) ποιῆσαι τὰς πόλεις, τῶν τε προτέρων ζητημάτων ἀπαλλάξας, καὶ τολοιπὸν εἰς εὔνοιαν καὶ ὁμόνοιαν προτρεψάμενος. τοῦτο γὰρ ἁπάντων βέλτιστόν τε καὶ ἄριστον, οὐ μόνον τοῖς ἴσοις πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ τοῖς κρείττοσι πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους. ἐπίσταμαι μὲν οὖν, ὡς χαλεπόν ἐστιν ἀνθρώπων ἐξελεῖν ἔριν, καὶ ταῦτα, ἐν πλείονι χρόνῳ τεθραμμένην· ὥσπερ νόσημα ἐκ πολλοῦ συμπεφυκὸς οὐ ῥᾴδιον ἀπαλλάξαι τοῦ σώματος, ἄλλως τε εἴ τις θέλοι

12) τῷ τιμᾶν] ſic vult Caſaub. vel πολλάκις τε ἡμᾶς προσκαλουμένη. τὸ τιμᾶν Ven. et Mor.

13) προκαλουμένης] ſic recte Anglus. *tametſi me patria honoribus, quos mihi deferret, me ad eam rem inuitaret et quaſi prouocaret.* quamquam quae fuerit illa res, haud video. fuitne legatio ad Vrbem, pro impetrando Pruſanis aliquo honore aut priuilegio? Ven. et Mor. dant προσκαλ.

14) φίλων μοι ὄντων] Romae, et vniuerſe inter Romanos.

15) malim ὅποι ἔδει *quo me cunque ire oporteret.*

16) φίλας] ſic recte var. lect. Venet. quod et olim conieceram, et interpres latinus expreſſit. φιλίας Ven. et Mor.

Digitized by Google

A θέλοι ἀνωδύνως ἰᾶσθαι. ὅμως δὲ πιστεύω τῷ τῆς πόλεως ἤθει, νομίζων οὐ σκληρὸν, οὐδὲ ἀμαθὲς, ἀλλὰ τῷ ὄντι γνήσιον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς μακαρίας πόλεως 17), ὑφ' ἧς δεῦρο ἐπέμφθητε φίλοι δὴ παρὰ φίλους, δεῦρο οἰκήσοντες 18)· ἣ 19) τοσοῦτον εὐτυχίᾳ διαφέρουσα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ δυνάμει, πλέον διενήνοχεν ἐπιεικείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ· τοῦτο μὲν, ἀφθόνως μεταδιδοῦσα καὶ πολιτείας καὶ νόμων καὶ ἀρχῶν, οὐδέν' 20) ἀλλότριον ἡγουμένη τῶν B ἀξίων· τοῦτο δὲ, ὁμοίως ἅπασι φυλάττουσα τὸ δίκαιον. ἣν προσήκει μιμουμένους ὑμᾶς, πρᾴους καὶ μεγαλόφρονας φαίνεσθαι, καὶ πρὸς τοὺς ἐγγὺς οὕτω, συνοίκους σχεδὸν, μὴ χαλεποὺς, μηδὲ ὑπερηφάνους γείτονας, πρὸς οὓς ὑμῖν καὶ γάμοι κοινοὶ, καὶ τέκνα, καὶ πολιτεῖαι, καὶ θυσίαι θεῶν, καὶ πανηγύρεις, καὶ θεάματα· καὶ συμπαιδεύεσθε 21) τοῖς καθ' ἕνα, καὶ συνεστιᾶσθε, καὶ ἀλλήλους ὑποδέχεσθε, καὶ C ἀλλήλοις τὸν πλείονα χρόνον συνδιατρίβετε· καὶ σχεδὸν εἷς ἐστὲ δῆμος, καὶ μία πόλις, ἐν οὐ πολλῷ διαστήματι. καὶ τοίνυν πλείους τῶν ἐκεῖθεν καὶ πολίτας πεποιήκατε, καὶ βουλῆς μετεδώκατε, καὶ ἄρχοντας οὐκ ἀπηξιώσατε γενέσθαι παρ' ὑμῖν, καὶ τῶν σεμνῶν τούτων, ἃ τῆς Ῥωμαίων ἐστὶ πόλεως 22),

17) τῆς μακαρίας πόλεως] quaerit Caſaubonus, quaenam vrbs deſignetur. quantum video, nulla poteſt alia deſignari, quam Roma. fuit igitur Apamea colonia Romana. v. verſ. vlt.

18) οἰκήσοντες] ſic recte Caſaub. *quo huc concederetis habitatum.* οἰκήσαντες Ven. et Mor.

19) ἣ] *quae.* ſic recte interpres. ἢ Ven. et Mor.

20) οὐδέν'] ſic recte Valeſius Emendat. p. 70. vbi locum hunc exponit. οὐδὲν Ven. et Mor.

21) malim συνεπαιδεύεσθε, *quibuscum communi in ludo puerili inſtitutione eſtis vſi.* loquitur enim ad homines iam adultos.

22) ἃ τῆς Ῥωμαίων ἐστὶ πόλεως] ſubaudi ἴδια δίκαια.

ἐκοινωνήσατε. πῶς ἂν εἰκὸς, καθ' ἕνα μὲν ἕκαστον ἡγεῖσθαι φίλον, καὶ τιμᾶν, κοινῇ δὲ τὴν πόλιν ἐχθρὰν νομίζειν, ὑμᾶς τε ἐκείνην, κἀκείνους τὴν ὑμετέραν; D οἱ γὰρ τοὺς ἀνθρώπους ἀγαπῶντες, καὶ ἐπιμιγνύμενοι τούτοις, καὶ προσαγόμενοι πολίτας 23), τί λοιπὸν ἢ τόνδε 24) ἐχθραίνουσι 25) καὶ τοὺς τόπους, ἤ, ὃ μηδὲ εἰπεῖν ὅσιον, τοῖς θεοῖς ἀπεχθάνονται; καὶ τοίνυν ἅπασα μὲν ἔχθρα πρὸς ἅπαντας ἐργῶδες καὶ χαλεπόν 26)· οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἀσθενὴς ἐχθρὸς, ὅστις οὐκ ἐλύπησεν ἐπὶ καιροῦ καὶ τὸν ἄγαν φαινόμενον ἰσχυρὸν, καὶ τὸ μῖσος ἐνεδείξατο, ἢ λόγον τινὰ εἰπὼν λυπηρὸν, ἢ ἔργον ἀσύμφορον πράξας. οὐ γάρ ἐστιν, ὡς εἰπεῖν, οὐδέποτε ἡδὺς οὐδὲ ὠφέλιμος ὁ τοῦ A μίσους καρπὸς, ἀλλὰ τοὐναντίον, ἁπάντων ἀηδέστατος καὶ πικρότατος· οὐδὲ βάρος οὕτω χαλεπὸν, οὐδὲ ἐπίπονον, ὡς ἔχθραν φέρειν 27). τὰς μὲν οὖν εὐτυχίας ἀεὶ παρενοχλεῖ 28), τὰς δὲ συμφορὰς αὔξει· καὶ τῷ μὲν ἄλλο τι λυπουμένῳ τὴν λύπην ἀπεργάζεται διπλασίονα, τοὺς δὲ εὖ πράττοντας οὐκ ἐᾷ χαίρειν κατὰ τὴν ἀξίαν. ἀνάγκη γὰρ, οἶμαι, τοὺς πολλοὺς ὑπὸ μὲν ἀλλήλων ἐνάπτεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις καταφρονεῖσθαι καὶ ἀδοξεῖν· B ὡς τοῦτο μὲν, ὑπαρχόντων αὐτοῖς ἐναντίων, τοῦτο δὲ, αὐτοὺς 29) ἄφρονας καὶ φιλονείκους. φιλίας

δὲ

23) malim πολιτείαις. *quos tribuendo iure ſuae ciuitatis ad ſe alliciunt, et ſibi obſtringunt.*

24) malim ἢ τὸν ἀέρα ἐχθ. *quid eſt reliquum, quod oderint, quam aërem loci.*

25) in Ven. eſt ἐχθαίρουσιν.

26) locum hunc communem iam ſuperiori oratione verbis paene iisdem tractauit.

27) ὡς ἔχθραν φέρειν] id eſt ὡς τὸ ἔχθραν φέρ. poſſit quoque legi ὡς ἔχθρα φέρειν.

28) παρενοχλεῖ] ſic recte Anglus. παρὸν ἐνοχλεῖ Ven. et παρὼν ἐνοχλεῖ Mor.

29) poſt τοῦτο δὲ αὐτοὺς deeſſe videtur ὄντας.

Digitized by Google

δὲ καὶ ὁμονοίας οὐδὲν κάλλιον, οὐδὲ θειότερον, καὶ ἀνδρὶ πρὸς ἄνδρα, καὶ πόλει πρὸς ἰδιώτην 30). τίνες μὲν γὰρ εὐπρεπέστερον κτῶνται τἀγαθὰ 31), τῶν φίλων συμποριζόντων αὐτοῖς; τίνες δὲ ἀποφεύγουσι τὰ κακὰ ῥᾷον, ἢ οἷς ἂν φίλοι συμμαχῶσι τίνων δὲ ἧττον ἅπτεται τὰ λυπηρὰ, ἢ τῶν ἐχόντων τοὺς συναλγοῦντας, καὶ συμφέροντας 32) αὐτοῖς; τίσι δὲ ἥδιον τὸ εὐτυχεῖν, ἢ ὅσοι μὴ μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ἄλλους εὐφραίνουσιν εὖ πράττοντες; ὡς ἔγωγε οὐδ᾽ ἂν εὐτυχεῖν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα φαίην, ὃς οὐδένα ἔχει τὸν συνηδόμενον. τίς δὲ συνεργὸς, τίς δὲ σύμβουλος ἀμείνων τοῖς χρῄζουσιν, ἢ φίλος εὐτυχῶν; σχεδὸν γὰρ οὗτος ὁ σύμβουλος, οὐ μόνον εὐφημότατος 33), ἀλλὰ καὶ ὠφελιμώτατος, καὶ ὅτῳ ἂν ἐντύχῃ ἀνὴρ εὔνους. τὰ δὲ τοῦ μίσους καὶ τὰ τῆς ἔχθρας, πανταχῇ λυπηρὰ καὶ δυσχερῆ. χαλεπὸν μὲν ἐν σπουδῇ, χαλεπὸν δὲ ἐν εὐφροσύνῃ παρὼν ἐχθρός· λυπηρὸν μὲν ὁρῶσι, λυπηρὸν δὲ μνημονεύουσι· πολὺ δὲ πάντων πειρωμένοις βλαβερώτατον.

30) ſ. καὶ πόλει πρὸς πόλιν.

31) poſt τἀγαθὰ videtur ἢ ὅσοι κτῶνται, vel ἢ οἱ κτώμενοι deeſſe. *quam qui ea ſibi acquirunt adiuti a contentione amicorum.*

32) συμφέρειν h. l. rariſſimo ſenſu eſt vſurpatum pro *vna cum altero ferre onus, parte oneris eum releuare.*

33) malim verba ſic ſtrui: οὐ μόνον ὠφελιμώτατος, ἀλλὰ καὶ εὐφημότατος, καὶ ὅτῳ ἄν τις ἥδιστα ἐντύχῃ, ἀνὴρ εὔνους. *non ſolum ſaluberrimus, ſed etiam omen afferens auſpicatiſſimum, et cui quis libentiſſime occurrat, homo beneuolus.*

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ. A

ΛΟΓΟΣ ΜΒ'.

Ὅπως μὲν ὑμεῖς διανοεῖσθε περὶ ἐμοῦ, καὶ τῆς ἐμῆς εἴτε σοφίας, εἴτε ἀμαθίας, οὐ δύναμαι ξυμβαλεῖν· πότερον ὄντως ἐπιθυμεῖτε τῶν λόγων, ὡς ἀκουσόμενοί τι θαυμαστὸν, καὶ τοιοῦτον, ὁποῖον οὐκ ἂν ἑτέρου 1) τῶν νῦν· ἢ τοὐναντίον, ὡς ἐμὲ ἐξελέγξοντες, B καὶ ἀποδείξοντες οὐθὲν μέγα οὐδὲ σπουδαῖον ἐπιστάμενον. εἰ μὲν γὰρ οὕτως ἔχετε, θαῤῥῶν ὑμῖν παρέχω ἐμαυτὸν, ἵνα ἐμπλήσητε τὴν προθυμίαν· εἰ δὲ μὴ, φοβοῦμαι τὴν ἐναντίαν δόξαν· μήποτε ἀκούσαντες, ἔπειτα οὐ δικαίως ἐμοῦ καταγνῶτε 2), ὅτι οὐκ αὐτοὶ ὀρθῶς ἐδόξατε. οὐδέποτε γὰρ οὐδενὶ ἔγωγε τοῦτο 3) ὑπεσχόμην, ὡς ἱκανὸς ὢν λέγειν ἢ φρονεῖν, ἢ πλέον τι γιγνώσκειν τῶν πολλῶν· ἀλλ᾽ ὑπὲρ αὐτοῦ τούτου διαμαχόμενος ἑκάστοτε καὶ ἀντιλέγων τοῖς C ἀξιοῦσιν, ἔπειτα εἰς τὸ λέγειν καθίσταμαι· καὶ πολλοὶ τοῦτο αὐτὸ ἐπίδειξιν ἡγήσαντο. ὅμως δὲ καὶ αὐτὸς ἑτέραν καὶ ἑτέραν λαμβάνω ὁδόν. ὅταν μὲν γὰρ εἰς ἐμαυτὸν ἀπίδω καὶ τὴν ἀπειρίαν τὴν ἐμαυτοῦ, περὶ πάντα μὲν ἁπλῶς, μάλιστα δὲ τὴν περὶ τοὺς λόγους, ὡς ἰδιώτης ὢν 4) καὶ διανοοῦμαι καὶ τὸ λοιπὸν ἰδιώτου βίον βιωσόμενος· ὅταν δὲ εἰς τοὺς σπουδα-

1) poſt ἑτέρου videtur του (encliticum) deeſſe. *ab alio aliquo eorum, qui nunc ſunt.*

2) poſt καταγνῶτε videtur deeſſe δέον αὐτῶν ὑμῶν καταγνῶναι. *cum vos oporteat vosmet ipſos accuſare.*

3) τοῦτο] ſcil. τὸ λέγειν λόγους θαυμαστούς. *orationes admirabiles, quales a nemine alio audiatis.*

4) poſt ὢν videtur οὕτω deeſſe. *vt ſum idiota, ita decreui quoque in poſterum vitam idiotae agere.*

D σπουδάζοντας καὶ παρακαλοῦντας 5), ὑπονοεῖν ἐμαυ-
τὸν ἀναγκάζομαι, μὴ ἆρά τι τῶν ἐμῶν λόγων ἄ-
ξιον 6)· καὶ λανθάνω πεπονθὼς τὸ αὐτὸ ἐνίοις τῶν
ζώων, ἃ χρήσιμα ὄντα τοῖς ἀνθρώποις, καὶ δύνα-
μίν τινα ἔχοντα ἐν αὐτοῖς πρὸς ἴασιν νοσημάτων,
ἤτοι χολῆς, ἢ αἵματος, ἢ πιμελῆς, ἢ τριχῶν, οὐκ
ἴσασιν· οἱ δὲ ἄνθρωποι εἰδότες διώκουσιν αὐτὰ, καὶ
πειρῶνται πάντα τρόπον συλλαβεῖν, οὐ τῶν κρεῶν
ἕνεκεν, ἀλλ' ἐκείνης τῆς δυνάμεως. εἰ ἄρα κἀμὲ
ἀναγκάζουσιν ἑκάστοτε λέγειν, οὐδὲν δεόμενοι τῶν λό-
A γων, ἀλλ' ἑτέρου τινός. οὐ γὰρ ἐκεῖνο δύναμαι ὑπο-
νοῆσαι, ὅτι ἀγνοοῦντες ἤδη καὶ ἀνήκοοι ὄντες ἐσπου-
δάκασιν· ὥσπερ ἀμέλει πολλοὶ πολλῶν διὰ τὴν ἄ-
γνοιαν ἐπιθυμοῦσι. πάντες γὰρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν,
τοὺς μὲν ἐμοὺς λόγους ἐπίστανται, καὶ διαφέρουσιν αὐ-
τοὺς ἄλλοι ἀλλαχοῦ, ὥσπερ τὰ φαῦλα ᾄσματα
οἱ παῖδες ἐν ταῖς πόλεσιν ᾄδουσι τὸ πρὸς ἑσπέραν·
καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους σχεδὸν πάντες ἀλλήλοις ἀ-
παγγέλλουσιν, οὐχ ὅπως ἐῤῥήθησαν, ἀλλ' ἔτι βελ-
B τίους ποιήσαντες, κατὰ τὴν αὑτῶν δύναμιν· οἱ μὲν,
ἑκόντες ἐπανορθούμενοι· καὶ δῆλον, ὅτι αἰσχυνόμενοι
τὸ μεμνῆσθαι τοιούτων, ἀλλάττοντες καὶ μετατι-
θέντες τὰ πολλὰ καὶ κρείττονα· οἱ δὲ ἴσως καὶ
ἄκοντες, διὰ τὸ μὴ σφόδρα μεμνῆσθαι· ὥστε οὐκ ἔτι
ὀβολοῦ, καθάπερ εἶπέ τις εὐπορῶν 7), ἐκ τῆς ἀγορᾶς
πρίασθαι τὴν ἐμὴν σοφίαν, ἀλλὰ κύψαντα ἀνελέ-
σθαι χαμόθεν. σχεδὸν οὖν παραπλήσιον πεπόνθα-
σιν οἱ ἐμοὶ λόγοι τῷ κεράμῳ τῷ Τενεδίῳ. καὶ γὰρ
ἐκεῖθεν πᾶς μὲν ὁ παραπλέων ἐμβάλλεται κέραμον,
οὐδεὶς

5) παρακαλοῦντας] ſcil. λέγειν.

6) f. μὴ ἆρα ᾖ τι τῶν ἐμῶν λόγου ἄξιον. *ne quid meorum,* ſcil. ſtudiorum vel literarum, *ſit non plane contemnendum.*

7) Caſaub. vult εὔπορον.

Digitized by Google

οὐδεὶς δὲ ὑγιῆ διακομίζει ῥᾳδίως· ἀλλὰ πολλοὶ σαθρὸν C ποιήσαντες, ἢ συντρίψαντες, ὄστρακα ἔχοντες λανθάνουσιν αὐτούς [8]).

8) Fragmentum hoc eſt, non tota diſputatio; ſolummodo initium.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ.

ΛΟΓΟΣ ΜΓ.

Λυδῷ, φασὶ, πράγματα οὐκ ἦν, ὁ δὲ ἐξελθὼν ἐπρίατο. οὐκοῦν ὁ μὲν Λυδὸς δικαίως πράγματα D εἶχεν, αὐτὸς ἐπιθυμήσας. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπιθυμῶν, πράγματα ἔχω δι' οὐδὲν ἕτερον ὑπὸ ἀνθρώπων ἀδυνάτων καὶ φθονερῶν, ἢ ὅτι δοκῶ στέργειν ὑμᾶς. καὶ τὰ μὲν εὖ πεποίηκα τὴν πατρίδα, ταῖς πρώταις ἴσην αὐτὴν ἀποδείξας τιμῆς ἕνεκα [1]), τὰ δὲ ποιήσω, θεοῦ διδόντος. καὶ τοῦτο εἶπον οὐκ ἀλαζονευόμενος ἄλλως· αὐτοὶ γὰρ ἴστε οὐδεπώποτε ὑπὲρ τούτων μνησθέντα με, ἐν τοσούτοις λόγοις, οὓς εἴρηκα ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ἀμυνόμενος τοὺς ἐμοὶ καὶ ὑμῖν βασκαίνοντας A · ἵνα, ἐὰν μὲν δυνατὸν ᾖ, διαῤῥαγῶσιν· ὃ τῇ πόλει πάσῃ βέλτιστόν ἐστιν· εἰ δὲ μὴ, μᾶλλον ὀδυνηθῶσιν. ὅτι δὲ οἱ αὐτοὶ [2]) πρὸς ἐμὲ ἀηδῶς ἔχουσι [3]) καὶ πρὸς τὴν πόλιν, αὐτοὶ μάρτυρές ἐστε, ἐὰν θέλητε μεμνῆσθαι καὶ τῶν φιλούντων ὑμᾶς καὶ τῶν μισούντων. καίτοι ἐπιεικέστερον ἐμοὶ χρῶνται, ἢ ὑμῖν.

ἐμοῦ

1) τιμῆς ἕνεκα] ſi non aliis rebus, vt aedificiis et opibus, dignitate tamen.

2) οἱ αὐτοὶ —] ſic recte Caſaubonus. poſſit quoque οὗτοι legi. item πρός ἐμέ τε ἀηδῶς.

3) ἔχουσι] ſic recte Caſaub. ἔξουσι Ven. et Mor.

Digitized by Google

ἐμοῦ μὲν γὰρ ἐνθάδε 4) κατηγοροῦσιν, ὑμῶν δὲ, ἐπὶ τοῦ βήματος. ἐὰν οὖν Ἑλληνικοῖς, ὥσπερ εἴωθα, φαίνωμαι παραδείγμασι χρώμενος, μὴ καταγελάσητε. οὐ γὰρ καταφρονῶ τῆς πατρίδος, οὐδὲ ἀδυνάτους ὑμᾶς νομίζω αὐτοὺς συνιέναι τὰ τοιαῦτα· οὐδὲ ἀπαίδευτον νομίζω οὔτε τὸν δῆμον, οὔτε τὴν βουλήν. μάλιστα μὲν οὖν ὑμᾶς βούλομαι τὸ ἦθος Ἑλληνικὸν ἔχειν, καὶ μήτε ἀχαρίστους 5), μήτε ἀξυνέτους· εἰ δὲ μὴ, λόγων γε τοιούτων ἀκούειν οὐ χεῖρόν ἐστιν, ἐξ ὧν μοι δοκεῖτε καὶ τοῖς ἤθεσιν ἀμείνους ἂν γενέσθαι. τί δὴ οὖν τὸ παράδειγμα; ἦν τις ἄνθρωπος ἐν Θήβαις, Ἐπαμινώνδας λεγόμενος· οὗτος ἐφίλει τὴν πατρίδα πάντων μάλιστα· καιρῶν δὲ ἐπιλαβόμενος, οἷοι τότε ἦσαν, πολλὰ καὶ μεγάλα εὐεργέτησεν. ἀντὶ γὰρ δειλῶν καὶ ἀδυνάτων, καὶ ἄλλοις ὑπακουόντων, πρωτεύειν ἐποίησεν ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ τῆς ἡγεμονίας ἀντιποιεῖσθαι. τότε μὲν γὰρ ταῦτα ἦν δυνατὰ, νῦν δ' ἕτεροι γεγόνασιν οἱ καιροὶ, πλὴν τά γε τῆς εὐνοίας καὶ τῆς προδοσίας, ἀεὶ ποτέ. ὅμοιοι γὰρ προδόται 6) καὶ συκοφάνται, καὶ πάντα πράττοντες κατὰ τῶν πολιτῶν, καὶ τότε ἦσαν ἐν ταῖς πόλεσι καὶ νῦν· φιλοῦντες 7) τὰς πατρίδας καὶ τοὺς πολίτας τοὺς αὐτῶν, μηδὲν κακὸν πάσχειν ἐθέλοντες, καὶ τὰς πατρίδας αὔξειν φιλοτιμούμενοι· τότε μὲν, πολλοὶ καὶ μεγάλα πράττοντες, καὶ ἐλάττω ποιεῖν

ἀγα-

4) ἐνθάδε] *hic.* vbinam? in concione? non poteſt. nam opponitur *hic* illi ἐπὶ βήματος, quod eſt *in concione.* ergo in ſenatu habita haec eſt oratio, qua Dio ſe defendit.

5) ἀχάριστος, ſi bene habet, h. l. ſignificat *illiteralem, indoctum.* poſt ἀξυνέτους videtur εἶναι abeſſe.

6) malim ἀεί ποτε ὅμοια. οἱ γὰρ προδόται.

7) ſententia haec ferme poſtulat: καὶ νῦν εἰσιν. οἱ δὲ φιλοῦντες — τότε μὲν πολλοὶ καὶ μεγάλα εὐεργετοῦντες. νῦν δὲ οὐκ ὀλίγοι μέν εἰσιν, ἀλλὰ ταπεινὰ πράττοντες. margo Mor. dat ἴσ. πολλὰ καὶ et νῦν ἐλάττω.

Digitized by Google

ἀγαθὰ δυνάμενοι. ὁ δ' οὖν Ἐπαμινώνδας ἐκεῖνος ὑπὸ τῶν ἀνομοίων ἐμισεῖτο, καί τινες ἦσαν οἱ διαβάλλοντες αὐτόν. ὁ δὲ δῆμος, ὡς δῆμος, ἠγνόει, καὶ ἀνεπείθετο· καί ποτε τῶν ἀπεγνωσμένων τις καὶ ἀτίμων, καὶ ὅτε ἐδούλευεν ἡ πόλις καὶ ἐτυραννεῖτο, πάντα κατ' αὐτῆς πεποιηκὼς [8]), ἐν ἐκκλησίᾳ τὸν Ἐπαμινώνδαν ἐλοιδόρει, καὶ πολλὰ καὶ χαλεπὰ A ἔλεγε· πᾶς γὰρ ὁ ψευδόμενος, οὐκ εἴ τι ἀληθὲς εἴπῃ [9]) ζητεῖ, μηδέν γε ἀληθὲς λέγειν δυνάμενος· ἀλλ' εἴ τι χαλεπόν. καὶ αὐτὸς ἐπαναστὰς, περὶ μὲν τῶν ἄλλων οὐκ εἶπεν, οὐδ' ἀπελογήθη πρὸς οὐδὲν, μόνον δὲ πρὸς ἐκεῖνον, τῇ δ' [10]) αὐτοῦ φωνῇ βοιωτιάζων· ἀλλά τοι Δαμάτηρ, ἔφη, κεχολωμένα γένοιτο. οἱ δὲ Θηβαῖοι ἀκούσαντες ἥσθησαν καὶ ἐγέλασαν· εἰκότως, ἀναμνησθέντες, οἶμαι, τῆς ἐκείνου πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας, καὶ τοῦ λοιδοροῦντος τῆς B συκοφαντίας. ἔγωγ' οὖν, εἴ τις λέγοι πρὸς ἐμὲ ἀνάξιον ἐμοῦ, εἴτε ἄντικρυς, εἴτε καὶ μετὰ σχήματος, ἵνα δοκῇ ῥήτωρ, καὶ ταῦτα οὐκ ὤν, εὐσχήμων αὐτὸς ἀποκρινοῦμαι [11]) αὐτῷ τὴν τοῦ Ἐπαμινώνδου ἀπόκρισιν. εὖ δ' ἴστε, ὅτι ταῦτα ποιοῦσι καὶ λέγουσι βαρυνόμενοι τὴν ἐμὴν ἐπιδημίαν· δι' ἄλλο μὲν οὐδέν. οὐδὲ γὰρ ἐνεδρεύω τινὰ τῶν πολιτῶν, οὔτ' ἀργύριον λαμβάνω παρά τινος, οὔτε δασμολογεῖν ἕτοιμός εἰμι C τὴν χώραν τὴν ὑμετέραν, οὔτ' ἐν τῇ ἀγορᾷ φαίνομαί τινι ὀχληρός· οὐ γάρ εἰμι ῥήτωρ· οὐδὲ εἶπον ὑπὲρ οὐδενὸς, ἢ ἑνὸς ἀνθρώπου δυστυχοῦς· ὃν ἐκώλυσα ὑπὸ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν ἐπιτρόπων διασπασθῆναι, πρό-

τερον

8) f. praeſtet πεποιηκότων.

9) εἴπῃ] ſic Ven. ἐστὶ Mor.

10) δ' eſt delendum.

11) lego — οὐκ ὤν, εὐσχημονῶν (ſubaudi ἐγὼ) αὐτὸς ἀποκρ. *ut rhetor eſſe videatur, qui non eſt, tum ego ipſe, memor decori, reſpondebo ei.*

τερον μὲν αὐτοῦ τὰ γράμματα ὑφῃρημένων, καὶ πολλὰ τῆς οὐσίας διηρπακότων, ὕστερον δὲ καταψευδομαρτυρούντων. ἄλλην δὲ οὐδεμίαν εἴρηκα δίκην, ὥστε δι᾽ οὐδὲν οὐδενὶ βαρύς εἰμι. ἀλλ᾽ ἵνα, ἐάν ποτε, γένηται καιρός· οἷον εὔχονταί τινες, ὅμοιος 12) τῶν 13) πρότερον, οἷος οὐκ ἔσται· πλὴν εἰ γένοιτο, ἵνα μὴ παρῶ τῷ δήμῳ, μηδὲ ἕξουσιν οἱ συκοφαντούμενοι τὸν παραιτούμενον, ἢ συναλίσαντα 14). καὶ διὰ τοῦτο δυσκόλως ἐμὲ φέρει τις ἐπιδημοῦντα. καὶ γὰρ εἰ πλείους ἦσαν, ἤπερ εἰσὶν 15), οὐδεὶς ἐμοῦ φήσει μᾶλλον. ἐγὼ δὲ παῤῥησίαν ἔχω πρὸς ὑμᾶς, ὅσην οὐδείς. τῆς μὲν γὰρ εὐτυχίας τῆς ἐμαυτοῦ παρεχώρησα ὑμῖν, τῆς δὲ δυστυχίας τῆς ὑμετέρας μετέλαβον. καὶ νῦν δεῖ με ἀποδημεῖν, οὐχ ὡς πρότερον ἀλύπως, πάντων με ἀγαπώντων καὶ θαυμαζόντων· ἀλλὰ μετ᾽ ἔχθρας τινῶν 16)· ἐπεὶ αὐτός γε οὐδὲν ἔπαθον κακόν·

Οὐ γάρ πώποτ᾽ ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους.

οὐ μέντοι θαυμάζω τὰ παρόντα πράγματα· ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ἐκεῖνος, οὗ μέμνημαι πολλάκις, ἐν μὲν τῇ τυραννίδι τῶν τριάκοντα ἔπραττε πάντα ὑπὲρ τοῦ δήμου, καὶ τῶν κακῶν οὐδενὸς ἐκοινώνησεν· ἀλλὰ καὶ πεμφθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν ἐπὶ Λέοντα τὸν Σαλαμίνιον, οὐχ ὑπήκουσε· καὶ τοῖς τυράννοις ἄντικρυς ἐλοιδορεῖτο, λέγων ὁμοίους εἶναι τοῖς πονηροῖς βουκόλοις,

οἳ

12) ὅμοιος] ſic recte Anglus. ὁμοίως Ven. et Mor.

13) Anglus vult τῷ, ſed τῶν bene poteſt habere.

14) fort. leg. συναλγήσοντα, quo etiam lectio marginis Mor. συναλγοῦντα ducit.

15) poſt εἰσὶν videtur εὐνοοῦντες τῇ πόλει deeſſe. *quamuis ſint plures, quam reapſe ſunt, ciuitati beneuoli et dediti, nemo tamen magis ſe aiet ciuitati bene velle, quam ego me aio.*

16) μετ᾽ ἔχθρας τινῶν] odium hoc ait inefficax et irritum; nam id ſibi nil nocuiſſe. moneo hoc, Angli cauſa, qui quaedam commentatur ad h. l. quae non intelligo.

οἱ παραλαβόντες ἰσχυρὰς τὰς βόας καὶ πολλὰς, ὀλίγας καὶ ἀσθενεστέρας ποιοῦσιν. ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τοῦ δήμου, δι' ὃν ἐκινδύνευεν, ὕστερον εὖ πράττοντος διαβληθεὶς, ὑπὸ συκοφαντῶν τινων, ἀπέθανεν. ἦν δὲ ὁ κατήγορος Μέλιτος, βδελυρὸς ἄνθρωπος καὶ συκοφάντης. ἀδικεῖ, φησὶ, Σωκράτης, τοὺς νέους διαφθείρων· καὶ οὓς μὲν ἡ πόλις θεοὺς τιμᾷ μὴ τιμῶν, ἕτερα δὲ εἰσάγων καινὰ δαιμόνια. σχεδὸν αὐτὰ ταῦτα ἐναντία οἷς ἐποίει Σωκράτης. ἐτίμα γὰρ τοὺς θεοὺς, ὡς οὐδεὶς ἄλλος· καὶ παιᾶνα ἐποίησεν εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν, τοῦτον, ὃν ἐγὼ νῦν ᾄδω· καὶ τοὺς νέους ἐκώλυε διαφθείρεσθαι οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὀνειδίζων, καὶ προφέρων αὐτοῖς, εἴ τις ἄπληστος, ἢ ἀκόλαστος, ἢ τὰ τῆς πόλεως ἠργολάβει, τοὺς μὲν ἀπολύων ἐπ' ἀργυρίῳ [17]), τοὺς δὲ συκοφαντῶν, τοὺς δὲ νησιώτας τοὺς ταλαιπώρους λεηλατῶν, ἐπὶ προφάσει φόρων, ἢ καταλογῇ στρατιωτῶν· ὥσπερ ἔνιοι ποιοῦσι παρ' ὑμῖν. διὰ ταῦτα μισοῦντες αὐτὸν, ἔφασαν διαφθείρειν τοὺς νέους. ἡ δ' ἐμὴ γραφὴ μείζων καὶ γενναιοτέρα σχεδὸν ἦν, κορυφαία τις, ὡς ἔοικεν· ἀδικεῖ Δίων, τοὺς μὲν θεοὺς μὴ τιμῶν, μήτ' ἐν θυσίαις, μήτ' ἐν ὕμνοις· καταλύων [18]) τὰς πατρίους ἑορτὰς, ἀναπείσας δὲ ἡγεμόνα πονηρὸν, ὥστε τὸν μὲν δῆμον βασανίσαι, καὶ ἐξελάσαι ὅτους ἂν δύνηται πλείστους· ἐνίους δὲ καὶ ἀποκτεῖναι, παρασχὼν ἀνάγκην αὐτοῖς ἑκουσίως ἀποθανεῖν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πρεσβύτας ὄντας φυγεῖν, μηδὲ ὑπομένειν καταλιπεῖν τὴν πατρίδα· συμπράττων δὲ [19]) καὶ νῦν ἅπαντα τῷ τυραννήσαντι τοὺς

θεοὺς,

17) ἐπ' ἀργυρίῳ] *pro pecunia* vel *mercede*. ſic recte interpres. ἐν ἀργ. Ven. et Mor.

18) poſt καταλύων videtur δὲ abeſſe.

19) δὲ] Ven. et Mor. dant τε.

θεοὺς 20), καὶ ὅπως ἐκεῖνος καλῶς ἀγωνιεῖται, καὶ κατὰ κράτος παραλήψεται τὰς πόλεις καὶ τοὺς δήμους 21) κατασκευάζων, ὅσον ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ κατασκευάζειν· διαφθείρων δὲ καὶ τὸν δῆμον 22), αὐτὸς ἐφιστάμενος κατήγορος, καὶ τοῖς αὐτοῦ ῥήμασι καὶ
B τῇ γλώττῃ παρανομῶν εἰς τοὺς πολίτας, εἰς τοὺς δημότας· καὶ πολλὰ ἕτερα ποιῶν, ἃ αἰσχύνομαι καθ' ἕκαστον λέγειν. πονηρὸν δὲ παράδειγμα παρέχων ἑαυτὸν καὶ νεωτέροις καὶ πρεσβυτέροις, ἀπορίας 23), καὶ τρυφῆς 24), καὶ ἀπιστίας· δεκάζων δὲ τὸ πλῆθος, ἵνα μηδεὶς αὐτῷ προφέρῃ τὰ τότε πραχθέντα, ἀλλὰ τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐπιβουλῆς λήθην τινὰ ποιήσωνται 25). Φέρε δή, πρὸς ταῦτα ἀπολογήσωμαι, ὦ ἄνδρες Προυσαεῖς, κἂν δοκῇ ὑμῖν ἀκούσασι, καταψηφίσασθέ μου· καὶ γὰρ τοῦ Σω-
C κράτους οἱ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες κατεψηφίσαντο.

20) ſi bene habet τῷ τυραννήσαντι τοὺς θεοὺς, videtur ſignificare, Dionem ſtuduiſſe alicui magiſtratu apud Pruſanos ſupremo functo, Chriſtianis dedito.

21) τὰς πόλεις καὶ τοὺς δήμους] *plebes, quae ſunt in oppidis graecis, ſibi et amico ſuo adiungens.*

22) τὸν δῆμον] plebem Pruſanam.

23) malim ἀπενοίας.

24) τρυφῆς] Ven. et Mor. dant τροφῆς pro ἀπιστίας dubito ſitne ἀπληστίας ſuſſiciendum. ſed et vulgata ſenſum habet non incommodum.

25) ποιήσωνται] ſic recte Ven. ποιήσονται Mor.

ΦΙΛΟΦΡΟΝΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΕΙΣΗΓΟΥΜΕΝΗΝ ΑΥΤΩ ΤΙΜΑΣ.

ΛΟΓΟΣ ΜΔ'.

Ἐμοὶ, ὦ ἄνδρες πολῖται, οὔτε ὄψις ἡδίων ἐστὶ τῆς ὑμετέρας, οὔτε φωνὴ προσφιλεστέρα· οὔτε τιμαὶ μείζους D τῶν ἐνθάδε· οὔτε ἔπαινος λαμπρότερος, ἢ ὁ παρ' ὑμῶν 1)· οὐδ' ἂν ξύμπαντες οἱ Ἕλληνες, πρὸς δὲ αὐτοῖς ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ἐμὲ θαυμάζωσι καὶ ἐπαινῶσιν, οὐκ ἂν οὕτως τοῦτο εὐφρᾶναι τὴν ἐμὴν διάνοιαν. τῷ γὰρ ὄντι πολλὰ σοφὰ καὶ θεῖα εἰρηκὼς Ὅμηρος, οὐδὲν σοφώτερον ἔφη τούτου τοῦ ἔπους, οὐδὲ ἀληθέστερον, ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος. εὖ μέντοι ἐπίστασθε, ὅτι τὰς τιμὰς ἔχω πάσας, καὶ ὅσας νῦν εἰσηγεῖσθε, καὶ εἴ τινες ἄλλαι εἰσὶν, ἐν ὑμετέρᾳ 2) εὐνοίᾳ καὶ φιλίᾳ· καὶ οὐδενὸς ἄλλου ἐγὼ δέο- A μαι. τοῦτο γὰρ ἀνθρώπῳ ἱκανώτατον ἐπιεικεῖ, τὸ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τῶν αὐτοῦ πολιτῶν. καὶ ὁ τοῦτο ἔχων, τί ἂν ἔτι προσδέοιτο εἰκόνων, ἢ κηρυγμάτων, ἢ προεδριῶν, ἀλλ' οὐδὲ χρυσοῦ 3) σφυρήλατος ἱστάμενος ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἱεροῖς; ἓν γὰρ ῥῆμα πλείο-

1) [cl. Koehlerus vult τοῦ παρ' ὑμῶν]

2) ἐν ὑμετέρᾳ — cohaerent cum ἔχω. ſcire vos velim, in beneuolentia amicitiaque veſtra me omnes habere honores, quos et nunc mihi rogatis decernendos, et quotquot ſunt alii.

3) ἀλλ' οὐδὲ χρ.] ſcil. προσδέοιτο. ſic recte Caſaub. et Anglus. *ſed ne auro quidem vt dedicetur, opus habeat.* verum, quod illi omiſerunt annotare, etiam ὁρᾶσθαι abeſt ante vel poſt ἱστάμενος. [Cl. Koehl. coni. ἀλλ' οὐ δεῖται χρ. σφ. ἱσταμένου.]

πλείονος ἄξιον, ἀπ' εὐνοίας ῥηθὲν καὶ φιλίας, ἢ τὸ ξύμπαν ἐν ἀνθρώποις χρυσίον, καὶ στέφανοι, καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα δοκεῖ λαμπρά. ὥστε μοι πειθόμενοι, οὕτω ποιεῖτε 4). εἰ δὲ ἄρα καὶ τοιαύτας τινὰς δεῖ με
B τιμὰς ἔχειν, πολλαὶ 5) μοι καὶ ἄλλαι εἰσὶ παρ' ὑμῖν· τοῦτο μὲν αἱ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὅσαις ἐκεῖνον ἐτιμήσατε, ὡς ἄνδρα ἀγαθὸν, καὶ ὅσον ἔζη χρόνον, δικαίως προεστῶτα τῆσδε τῆς πόλεως· τοῦτο δὲ τῆς μητρὸς, ἧς ὑμεῖς ἱδρύσασθε καὶ ἄγαλμα, καὶ ἱερόν· τοῦτο δὲ αἱ τῶν πάππων 6) καὶ αἱ τῶν ἄλλων προγόνων, ἔτι δὲ αἱ τῶν ἀδελφῶν, καὶ τῶν ἄλλων συγγενῶν. καὶ γὰρ ἀνδριάντας 7) πολλοὺς, καὶ ταφὰς δημοσίας, καὶ ἀγῶνας ἐπιταφίους, καὶ ἄλ-
C λα πολλὰ τίμια ἐκείνοις παρὰ τῆσδε τῆς πόλεως γέγονεν· ὧν οὐδενὸς ἐγὼ ἐπιλέλησμαι, ἀλλὰ ἐπίσταμαι πάντα, ὡς οἷόν τε μάλιστα, καὶ οἶμαι τὰς ὑπὲρ τούτου 8) χάριτας αὐτὸς ὑμῖν ὀφείλειν· καὶ εὔχομαι τοῖς θεοῖς, ἱκανὸς γενέσθαι ἀποτίνειν. πολλοῦ 9) μὲν γὰρ ἐπίσταμαι γενομένους κἀκείνους ἀξίους, καὶ δικαίως ἁπάντων τυχόντας, ὅμως δὲ ἐν ἅπασιν ὑπερέβαλεν ἡ πόλις. καὶ γὰρ ὅσα οὐκ ἠδυνή-

4) οὕτω ποιεῖτε] beneuoli erga me eſtote, et illos inanes honores omittite.

5) [οὐδὲ γὰρ καὶ τοιαύτας δεῖ με τιμὰς ἔχειν. πολλαὶ — illud τινὰς poterat ſeruari, ſed onerat ſententiam, et ex ſequenti τιμὰς ortum videtur. Koehler.]

6) malim τοῦτο δὲ καὶ αἱ τῶν πάππων. auum deſignat paternum maternumque.

7) aut deeſt aliquid, vt ἔδοτε, vel ἐψηφίσασθε, vel ἐστὶν ἰδεῖν, aut omnes hi accuſatiui ſunt nominatiuis mutandi, ad hunc modum: καὶ γὰρ ἀνδριάντες πολλοὶ, καὶ ταφαὶ δημόσιοι, καὶ ἀγῶνες ἐπιτάφιοι, ſcil. γεγόνασιν, quod e proximo γέγονεν erit aſſumendum. [et ſic etiam cl. Koehler.]

8) [ὑπὲρ τούτων Koehler.]

9) πολλοῦ] ſic recte Caſaub. πολλοὺς Ven. et Mor.

θησαν βουληθέντες, διὰ τύχην τινὰ, καὶ τούτων αὐτοῖς χάριν ἀπεδίδου ἡ πατρίς. ὁ γοῦν πάππος ὁ ἐμὸς, εἰ ἐπιπλεῖον ἀπώνατο τῆς φιλίας τοῦ τότε [10]) αὐτοκράτορος· ἀλλὰ μὴ βραχὺς παντελῶς ἐγένετο χρόνος [11])· διενοεῖτο, ὥς φασιν, ἐλευθερίαν [12]) τῇ πόλει λαβεῖν· καὶ ἤδη [13]) περὶ τούτου πεποίητο τὸν λόγον. οὐ δεῖ δὲ ἀπελπίζειν [14]), ἕως ἂν ἀγαθοὺς καὶ φιλοτίμους ἄνδρας ἡ πόλις φέρει [15]), ὁποίους καὶ τοὺς νῦν. ἐγὼ γὰρ ἐν πολλαῖς γεγονὼς πόλεσιν, οὐκ οἶδα βελτίους ἄνδρας τῶν παρ' ὑμῖν. ἔλεγον δ' ἂν ἐπὶ πλέον καθέκαστον, εἰ μὴ σχεδὸν ἅπαντας συγγενεῖς ὄντας ὤκνουν ἐπαινεῖν, καὶ [16]) ὥσπερ ἔρανόν τινα ἀποδιδοὺς τῶν εἰς ἐμαυτὸν ἕνεκα τιμῶν. ἠκροασάμην γὰρ δὴ καὶ τούτων, καίτοι σφόδρα αἰδού- A μενος, ὅμως δὲ [17]), διὰ τοὺς λέγοντας αὐτοὺς ἀγάμενος [18]) τῶν ἀνδρῶν τότε ἄφθονον καὶ τὴν προθυμίαν, ἔτι δὲ τὴν περὶ τὸ εἰπεῖν δύναμιν. οὐδὲν [19]) θαυμαστὸν, εἰ ἐγὼ πατρίδα τοιαύτην οὕτω σφόδρα ἠγάπηκα· ὥστε οὔτ' ἂν Ἀθήνας, οὔτε Ἄργος, οὔτε Λακε-

10) τοῦ τότε αὐτοκρ.] ſic recte Ven. Caſaub. et Anglus τούτου γε αὐτοκρ. Mor.
11) malim ὁ χρόνος.
12) ἐλευθερία videtur fuiſſe ius magiſtratus ſuos e ciuibus deligendi, monetam cudendi, vectigalia ſua conſtituendi, ius vicinis oppidis et pagis dicendi, praeſidiis ſuis, non alienis, non a Romanis impoſitis, oppidum ſuum cuſtodiendi.
13) [καὶ ἤδη Koehler.]
14) οὐ δεῖ δὲ ἀπελπίζειν] aut ſic cum interprete et Caſaubono leg. aut οὐ delendum eſt. Ven. et Mor. dant οὐ δεῖ δὲ ἐλπίζειν.
15) φέρει] aut ſic leg. eſt, cum viro docto, qui id Venetae meae adſcripſit, aut φέρῃ, aut φέρειν δυνήσεται.
16) aut καὶ eſt del. aut paulo poſt ἀποδιδόναι leg.
17) ὅμως δὲ] ſubaudi ἠκροασάμην.
18) [f. διὰ τοὺς λέγειν δυνατοὺς ἀγάμ Koehler.]
19) poſt οὐδὲν videtur ἦν eſſe addendum.

Λακεδαίμονα· αἵπερ εἰσὶ πρῶται, καὶ ἐνδοξόταται τῶν Ἑλληνίδων· εἱλόμην ἂν εἶναί μοι πατρίδας πρὸ ταύτης· καὶ τοῦτο ἔργῳ ἐδήλωσα. πολλῶν γὰρ πολλαχῇ παρακαλούντων με, καὶ μένειν καὶ προΐστασθαι τῶν κοινῶν, οὐ νῦν μόνον [20]), ἀλλὰ καὶ πρότερον, ὅτε ἤμην φυγάς, καὶ ψηφίσματα ἐπεμψάν τινες πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, χάριν εἰδότες τῆς εἰς ἐμὲ τιμῆς· οὐδὲ πώποτε [21]) ἄχρι λόγου τὸ τοιοῦτον ὑπεσχόμην, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ οἰκίαν ἢ χωρίον ἐκτησάμην παρ᾽ ἑτέροις· ὡς μηδὲν ᾖ μοι σημεῖον ἀλλαχοῦ πατρίδος. καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινὸν, εἰ οἱ ἄνθρωποι ἀδικώτεροι ἔσονται τῶν μελισσῶν. οὐδέποτε γὰρ ἐκείνων μία, καταλιποῦσα τὸ αὐτῆς σμῆνος, εἰς ἕτερον μετέστη τὸ [22]) μεῖζον ἢ μᾶλλον εὐσθενοῦν [23])· ἀλλὰ τὸν ἴδιον ἑσμὸν πληροῖ, καὶ αὔξει, κἂν ψυχρότερον ᾖ τὸ χωρίον, καὶ αἱ νομαὶ χείρους, καὶ ἡ δρόσος ἐλάττων· κἂν δυσκολώτερον τὸ ἔργον τὸ περὶ τὰ χωρία, κἂν ὁ γεωργὸς ἀμελέστερος. οὕτως δὲ ἄγαν αὐτάς φασι φιλεῖν ἀλλήλας, καὶ τὸ ἴδιον σμῆνος ἑκάστην, ὥστε, ἐπειδὴ ἔξω χειμῶνος ἀπολειφθῶσι [24]), πολλοῦ γενομένου πνεύματος, λίθον εἰς τοὺς πόδας ἑκάστη λαβοῦσα ὥσπερ ἕρμα, οὕτως πέτανται, ὅπως μὴ παρενεχθῶσιν ὑπὸ τοῦ πνεύματος, μηδὲ τοῦ σμήνους διαμάρτωσιν. ὅταν δὲ δὴ καὶ πρόθυμον οὕτως καὶ ἀγαθὴν ἔχει τις πατρίδα, πῶς οὐ

20) οὐ νῦν μόνον] ſic recte interpres. Ven. et Mor. omittunt νῦν.
21) poſt οὐδὲ πώποτε videtur πλὴν, aut εἰ μὴ deſiderari.
22) f. ſic eſt diſtinguendum et exarandum: μετέστη το (enclitice, ſine accentu, *aliquod*) aut leg. eſt μετέστη ἤτοι μεῖζον.
23) malim εὐθηνοῦν. ſaepiſſime haec duo verba, εὐθηνεῖν et εὐσθενεῖν, inter ſe permutantur.
24) malim ἔξω ὑπὸ χειμῶνος ἀποληφθῶσι, per η, ab ἀπολαμβάνεσθαι, non ab ἀπολείπεσθαι.

χρὴ πάντα τἆλλα περὶ ἐλάττονος ποιεῖσθαι ταύτης; ἃ ἐγὼ λογιζόμενος χαίρω, ὁρῶν καὶ τὸν υἱέα τὸν ἐμαυτοῦ, καὶ τὸν ἀδελφιδοῦν, καὶ τοὺς ἄλλους νεανίσκους· πολλοὺς δὲ ὁρῶ σὺν θεῷ, καὶ ἅπαντας ἀγαθῶν γονέων, καὶ τό γε εἶδος ἀγαθοῖς ὁμοίους· οὕτω διανοουμένους, ὡς φιλονεικήσοντας ἀλλήλοις ἄνευ φθόνου καὶ ζηλοτυπίας, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπὲρ ἀρετῆς καὶ εὐδοξίας, τῆς τε αὑτῶν καὶ τῆς A πατρίδος· καὶ ὅπως πρωτεύσῃ ἕκαστος ἐν τῇ πατρίδι, τῷ δίκαιός τε εἶναι καὶ φιλόπολις, καὶ μὴ ἀδύνατος ἀγαθόν τι ποιεῖν καὶ αὔξειν τὴν πατρίδα. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι, οὐ μεγίστη τῶν πόλεων οὖσα, οὐδὲ πλεῖστον χρόνον οἰκουμένη, πολλῶν γνωριμωτέρα ἐστὶ καὶ [25]) παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, καὶ σχεδόν τι πρὸς ἅπαντας ἀγωνιουμένους τοὺς Ἕλληνας πάλαι παρέχει τοὺς αὑτῆς πολίτας, οὐκ ἐν τοῖς ὑστάτοις, οὐδ' ἐν τοῖς τρίτοις [26]), ἢ δευτέροις ἀριθμουμένους. B λέγω δὲ οὐχ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ τοῦτον ἐγὼ τὸν λόγον· ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ὧν οἱ μὲν ἀποδημήσαντες καὶ πλείοσι φανεροὶ γενόμενοι, φανερὰν τὴν δόξαν ἐκτήσαντο· οἱ δὲ ἐνθάδε πολιτευόμενοι, καὶ μένοντες, οὐδὲν χείρους ἐκείνων εἰσὶν, οὔτε περὶ τοὺς λόγους, οὔτε περὶ τὰ ἔργα. ὁρῶ δὲ οὐ μόνον ἀπὸ λόγων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ φιλοσοφίας, ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ ἀξιολόγους γιγνομένους ἐν τῇ πόλει· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ καὶ ἰδίᾳ C τοὺς νέους καὶ κοινῇ, ὅταν ᾖ καιρὸς, οὐκ ὀκνήσω παρακαλεῖν. καὶ τὸν δῆμον ὑμᾶς ἀξιῶ, ἃ μέν ἐστι παρὰ τῶν κρατούντων [27]), ταῦτα ἐλπίζειν ὡς ἐσόμενα·

25) καὶ reſpectum habet ad inſequens καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας. *et apud reliquos homines et aduerſus graecos.*

26) imo vero ἀλλ' ἐν τρίτοις. *non in poſtremis, ſed aut in tertiis, aut etiam in ſecundis.*

27) παρὰ τῶν κρ.] ſubaudi ἔχειν, aut λαμβάνειν. *quae penes dominantes* (Romanos) *ſunt, ab iis habenda et impetranda.*

μενα· καὶ εὔχεσθαι συμβαίνειν τινὰ τιμὴν, ἢ δόξαν, ἢ εὐπορίαν χρημάτων· ἃ δὲ ἔστι παρ' αὐτῶν ἔχειν 28), εὐταξίᾳ τῶν ἄλλων δήμων διαφέροντας, αἰδοῖ, τῷ πείθεσθαι τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι, φιλεργίᾳ 29), D σωφροσύνῃ τῇ περὶ τὸν καθημέραν βίον, τῷ μήτε τῶν αὐτομάτων 30) ἀμελεῖν, μήτε τῆς ψυχῆς, καθόσον ἑκάστῳ σχολὴν δίδωσι τὰ αὐτοῦ πράγματα· τῷ προθύμως ἐκτρέφειν τέκνα καὶ παιδεύειν, τῷ παρέχειν Ἑλληνικὴν τῷ ὄντι καὶ ἀθόρυβον καὶ καθεστῶσαν τὴν πόλιν· καὶ τὸ δριμὺ, καὶ τὸ ἀνδρεῖον τῆς φύσεως, καὶ τὴν σύνεσιν ἐπὶ τὰ μείζω καὶ καλλίω τρέπειν. διχοφροσύνης δὲ καὶ ταραχῆς, καὶ τοῦ προσκρούειν ἀλλήλοις, ὡς οἷόν τε, ἀπέχεσθαι. ἔστι γὰρ, ὦ ἄνδρες, καὶ δήμου παιδεία, καὶ A πόλεως ἦθος φιλόσοφον καὶ ἐπιεικές. καὶ οὐ μόνον Λακεδαιμονίοις, οὐδὲ Ἀθηναίοις τὸ παλαιὸν, καὶ ἄλλοις τισὶ συνέβη, διὰ τὸ κοσμίως πολιτεύεσθαι, μεγάλας καὶ ἐπιφανεῖς καὶ ἐκ πάνυ μικρῶν καὶ ἀσθενῶν ἀποδεῖξαι τὰς πόλεις· ἀλλὰ καὶ τῶν 31) νῦν ἔξεστι τὸ τοιοῦτον τοῖς βουλομένοις. ταῦτα γὰρ ὑμᾶς ἐπιτηδεύοντας, πλέον ὀνήσει, καὶ τοῦ πλήθους τῶν βουλευτῶν, καὶ τοῦ παρ' ὑμῖν τὰ πράγματα ἄγεσθαι, καὶ τοῦ πρόσοδόν τινα χρημάτων ἔξωθεν B ὑμῖν ὑπάρξαι, καὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς, ἐὰν ἄρα καὶ τούτου τύχητε ποτέ. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι τὴν μὲν

28) poſt verba ἃ δ' ἐστὶ παρ' αὐτῶν (ſubaudi ὑμῶν) ἔχειν, *quae autem a vobismet impetrare et vosmet vobis indulgere atque donare poteſtis*, deeſſe videtur ταῦτα κεκτῆσθαι καὶ βεβαιοῦσθαι *haec oportet vos vobis acquirere atque certam ſtabilemque eorum poſſeſſionem comparare per hos, quos nunc dicam mores; ſi nempe modeſtia caeteris communitatibus graecis praeſtetis.*

29) φιλεργίᾳ] ſic recte interpres. φιλεργίαις Ven. et Mor.

30) imo vero σωμάτων. *corporum.*

31) τῶν] ſic recte Ven. τοῦ Mor.

μὲν λεγομένην ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ὄνομα τοῦθ᾽, ὃ παρὰ τῶν κρατούντων καὶ δυναμένων ἐνίοτε γίγνεται, οὐ δυνατὸν κτήσασθαι· τὴν δὲ ἀληθῆ ἐλευθερίαν, καὶ ἔργῳ περιγενομένην 32) τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀνὴρ, καὶ πόλις ἑκάστη παρ᾽ αὐτῆς 33) λαμβάνει, μεγαλοφρόνως καὶ μὴ ταπεινῶς, μηδὲ ῥαθύμως διοικοῦσα τὸ καθ᾽ αὑτήν. ἵνα δὲ καὶ ἀλλαχόθεν εἰδῆτε τὴν ἐμὴν γνώμην, ἀναγνώσομαι ὑμῖν ἐπιστολὴν, ἥν τε αὐτὸς ἐπέστειλα τῷ αὐτοκράτορι 34), ὅτε ἐκλήθην 35)· ὅτε 36) ἐν ἐκείνῃ παρεκάλουν ἀφεθῆναι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἣν ἐκεῖνος ἀντέγραψεν.

32) malim παραγινομένην.

33) παρ᾽ αὐτῆς] *a ſemet ipſa.* παρ᾽ αὐτοῖς Ven. et Mor.

34) τῷ αὐτοκράτορι] ſic recte margo Mor. τῇ αὐτοκράτορι Ven. et τοῖς αὐτοκράτορσι t. Mor.

35) ἐκλήθην] ſcil. ὑφ᾽ ὑμῶν. *cum a vobis domum reuocarer.*

36) lege ὅτι. cauſam indicat, cur decreuerit illam epiſtolam ſcribae dare coram populo recitandam — *quia*, inquit, *illa in epiſtola rogaui veniam ad vos reuertendi*, ſeu, *vt ad vos remitterer.*

ΑΠΟ-

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΟΠΩΣ ΕΣΧΗΚΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ.

ΛΟΓΟΣ ΜΕ′ [1]).

Ἄνδρες πολῖται, βούλομαι ὑμῖν ἀποδοῦναι λόγον
D τῆς ἐπιδημίας [2]) ταύτης, ἐπειδὴ καὶ βραχὺν οἴο-
μαι [3]) τὸν λοιπὸν ἔσεσθαί μοι χρόνον. τὴν μὲν γὰρ
φυγὴν ὅπως διήνεγκα, μὴ φίλων ἐρημίας ἡττηθεὶς,
μὴ χρημάτων ἀπορίας, μὴ σώματος ἀσθενείας·
πρὸς δὲ τούτοις ἅπασιν ἐχθρὸν ἀνεχόμενος, οὐ τὸν
δεῖνα [4]), οὐδὲ τὸν δεῖνα, τῶν ἴσων τινὰ καὶ τῶν
ὁμοίως [5]) ἐνίοτε φθεγγομένων, ἀλλὰ τὸν ἰσχυ-
ρότατον καὶ βαρύτατον, καὶ δεσπότην ὀνομαζό-
μενον, καὶ θεὸν παρὰ πᾶσιν Ἕλλησι καὶ βαρ-
βάροις, τὸ δὲ ἀληθὲς, ὄντα δαίμονα πονηρὸν,
A καὶ ταῦτα οὐ θωπεύων αὐτὸν, οὐδὲ τὴν ἔχθραν πα-
ραιτούμενος, ἀλλὰ ἐρεθίζων ἄντικρυς, καίπερ ὄντα
κακὸν, μὰ Δί᾽ οὐ μέλλων νῦν ἐρεῖν, ἢ γράφειν, ἀλ-
λὰ εἰρηκὼς ἤδη καὶ γεγραφώς· καὶ τούτων παντα-

1) De argumento huius orationis, et ſuperioris XL. item duarum proximarum XLVI. et XLVII. v. Valeſ. ad Excerpta Dionis Caſſii p. 8. T. I. ed. Reim.

2) ἐπιδημίας] *huius meae commorationis inter vos.*

3) *quia metuo, ne non multum mihi tempus ad viuendum ſuperſit.*

4) οὐ τὸν δεῖνα] ſic lege cum interprete et Anglo, minus feliciter in h. l. verſatus eſt Caſaub. qui vult αὐτὸν δῆτα. οὐ τῶν δεῖνα Ven. αὐτὸν δεῖνα Mor.

5) malim ὁμοίων, item φθεγγόμενον in accuſ. ſing. gen. maſcul. ſed iſta omnia τῶν ἴσων τινὰ καὶ ὁμοίων pro neutris habeo. *interdum ita loquentem, vt appareat, eum ſibi videri pari mecum iure et ſimili dignitate eſſe.* h. e. eum, qui ſibi iura eadem et eandem dicendi libertatem arroget, qua ego vtor.

Digitized by Google

χῆ τῶν λόγων καὶ τῶν γραμμάτων ὄντων, οὐχ ὑπὸ μανίας καὶ ἀπονοίας ταῦτα πράττειν ἐπαιρόμενος, ἀλλὰ κρείττονι πεποιθὼς δυνάμει, καὶ βοηθείᾳ, παρὰ τῶν θεῶν 6), ἧς καταφρονοῦσιν οἱ πολλοί, καὶ ἀνωφελῆ νομίζουσιν. τὸ δὲ 7) περὶ τούτων καθ' ἕκαστον λέγειν, ἡγοῦμαι εἶναι περιττόν. παρ' ἄλλοις B γὰρ μᾶλλον γινώσκεται ταῦτα, καὶ τυγχάνει δόξης καὶ τιμῆς τῆς προσηκούσης 8). παρ' ὑμῖν δὲ ἂν διεξίω τὸν τῆς φυγῆς χρόνον, οὐκ ὀδύρεσθαί με φήσει τις, πολὺ δὲ μᾶλλον ἀλαζονεύεσθαι. τελευτήσαντος δὲ ἐκείνου, καὶ τῆς μεταβολῆς γενομένης, ἀνῄειν 9) μὲν πρὸς τὸν βέλτιστον Νέρβαν. ὑπὸ δὲ νόσου χαλεπῆς κατασχεθείς, ὅλον ἐκεῖνον ἐζημιώθην τὸν καιρόν, ἀφαιρεθεὶς αὐτοκράτορος φιλανθρώπου, καί με ἀγαπῶντος, καὶ πάλαι φίλου. καὶ C ὀμνύω τοὺς θεοὺς ὑμῖν ἅπαντας, οὐκ ἐφ' οἷς ἂν εἰς ἐμαυτόν, ἢ τῶν ἐμῶν τινα ἔλαβον, οὐκ ἐπὶ τούτοις ἄχθομαι διαμαρτών 10)· ἀλλ' ἐφ' οἷς ὑμῖν καὶ δη-

μοσίᾳ

6) malim τῇ παρὰ τῶν θεῶν.

7) lego δή. hic enim expletur et abſoluitur ſententia p. 201, 6. τὴν μὲν γὰρ φυγὴν ὅπως διήνεγκα — τὸ δὴ περὶ τούτων καθ' ἕκαστον λέγειν ἡγοῦμαι εἶναι περιττόν. *Exſilium enim quomodo tolerauerim* (cum interiectis reliquis multis ſeriem orationis ſuſtinentibus et interpellantibus) *haec itaque omnia ſigillatim exſequi, videtur eſſe ſuperuacaneum.*

8) τῆς προσηκούσης] ſic recte Anglus. τῆς πρὸς ἡμᾶς Ven. et Mor.

9) ἀνῄειν] *profectus ſum Romam.* ἀνιέναι itaque dicebatur, ex Aſia vel Graecia Romam proficiſci, quia Vrbs erat ſedes imperii.

10) διαμαρτὼν] euentum itineris mei fuiſſe irritum et a ſpe atque contentione propoſita aberraſſe, aegre fero, non ideo, quod ita factum, vt neque mihimet ipſi, neque meorum cuiquam, ornamentum aliquod, quod impetrare potuiſſem, impetrauerim: nam iſtiusmodi rerum impetrandarum cauſa plane non eram illuc profectus.

μοσίᾳ τῇ πόλει [11]) παρασχεῖν ἐδυνάμην. ταύτην ἐγὼ μεγάλην ἀριθμῶ βλάβην καὶ ζημίαν. ὧν γὰρ νῦν ἐτύχομεν [12]), τότε ἐξῆν ταῦτα ἔχειν, καὶ τῷ παρόντι καιρῷ [13]) πρὸς ἑτέρας κεχρῆσθαι δωρεάς. ἐπεὶ δ' οὖν ὑπῆρξε παρὰ τούτου [14]) φιλανθρωπία καὶ σπουδὴ τοιαύτη περὶ ἡμᾶς [15]), ὅσην ἐπίστανται μόνοι οἱ παρατυχόντες, ἐγὼ δὲ ἂν λέγω νῦν, σφόδρα λυπήσω τινάς· ἴσως δὲ οὐδὲ φανεῖται πιστὸς ὁ λόγος τὸν [16]) τηλικαύτης τιμῆς τυγχάνοντα, καὶ συνηθείας

11) ὑμῖν καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει] ſed propter illa ornamenta, quae vobis, qui nunc eſtis, et vniuerſae ciuitati, quae vobis erit ſuperſtes et ad poſteros veſtros perdurabit, potuiſſem conciliare, niſi morbus meus interceſſiſſet, qui mihi crebros cum Nerua congreſſus negauit.

12) ἐτύχομεν] ſignificat, circa illud tempus, quo dicta fuit haec oratio, Pruſanos magna impetraſſe a Traiano indulta ornamenta, libertatem puta, h. e. magiſtratum centumuiralem, forum, in quo cauſae totius agri circumſiti diſceptarentur, ius monetam cudendi, vectigalia ſua adminiſtrandi, moeniis oppidum claudendi, praeſidiis vtendi ſuis, quae ipſi deligerent atque conſcriberent, et aere ſuo alerent, non quae ipſis inuitis aliunde imponerentur, et quae aliae ſunt huiusmodi praerogatiuae, quas vehementer appetiſſe Pruſanos conſtat e ſuperioribus.

13) τῷ παρόντι καιρῷ] quo Traianus ita beneuolum ſe erga Pruſam munificumque praeſtitit.

14) παρὰ τούτου ſi bene habet, quod vereor ne ſecus ſit, accipi debet pro τοῦ νῦν κρατοῦντος, id eſt a Traiano, ſi ſub eo dicta eſt haec oratio.

15) περὶ ἡμᾶς] *circa vel erga nos.* h. e. *me.* quod interpres etiam expreſſit. περὶ ὑμᾶς Ven. et Mor.

16) Ven. et Mor. dant τῷ. Caſaub. vult τὸ. Anglus contra vulgatam tuetur. ſed ambo fruſtra, leg. eſt τόν. *ne credibilis quidem videatur oratio, ſi dicam, me, poſt tantos honores mihi a Traiano habitos, et poſt tantam eius demonſtratam mihi beneuolentiam atque familiaritatem, tamen illa omnia tanta et tam ſplendida bona reliquiſſe et contemſiſſe.*

θείας καὶ φιλίας, ἅπαντα ταῦτα ἐᾶσαι καὶ παριδεῖν, ἐπιθυμήσαντα τῆς ἐνταῦθα ταραχῆς, καὶ τῆς ἀσχολίας, ἵνα μηδὲν εἴπω πλέον· ὅμως δ᾽ εἰς οὐδὲν τῶν ἰδίων κατεθέμην τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, οὐδὲ 17) τὴν τοῦ κρατοῦντος εὔνοιαν· οὐδὲ ἀπὸ μέρους 18), οἷον τὰ τῆς οὐσίας ἐπανορθώσας διεφθαρμένης, ἢ προσλαβών τινα ἀρχὴν ἢ δύναμιν· ἀλλὰ πᾶν, ὅσον τέ- A τε 19) ἦν, εἰς ὑμᾶς ἔτρεψα, καὶ μόνον εἶδον τὸ τῆς πόλεως. ταῦτα δὲ εἰ μὲν 20) ἐστι χρήσιμα, μεγάλα, ἢ μὴ πολλοῖς ὑπάρξαντα ἑτέροις, ἀλλ᾽ ἢ μιᾷ πόλει, καὶ ταύτῃ σχεδόν τι τῶν ἐλλογιμωτάτων κατὰ τὴν Ἀσίαν· καὶ τηλικοῦτον 21) ἐχούσῃ δίκαιον πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, τοῦ θεοῦ παρ᾽ ἐκείνοις μαντευσαμένου, καὶ προειπόντος τὴν ἡγεμονίαν αὐτῷ, καὶ πρώτου πάντων ἐκείνου φανερῶς αὐτὸν ἀποδείξαντος τῶν ὅλων κύριον. οὐ λέγω τοιοῦτον οὐδέν, ὅτι B ὑμεῖς μάλιστα τοῦτο ἐπιθυμεῖτε 22), καὶ χρόνος ἦν πολύς, ὃν ἠλπίζετε ἐξηπατῆσθαι 23) τοῖς ὑποσχομένοις μόνον τῶν ἡγεμόνων· (οὐ γὰρ δὴ τῶν ἰδιωτῶν οὐδεὶς οὔτε προσεδόκησε 24) πώποτε, οὔτε ὑπέσχετο·) τιμὰς

17) οὐδὲ] ſic recte interpres et Anglus. οὐδὲν Ven. et Mor.

18) malim οὐδὲ τῶν ἀπὸ τέλους. *neque beneuolentiam ſenatorum Romanorum. οἱ ἀπὸ τέλους ſunt patres conſcripti, ordo ampliſſimus.* οἷον redit ad εἰς οὐδὲν τῶν ἰδίων, vſ. 4.

19) τότε] Ven. et Mor. dant ποτε.

20) εἰ μέν —] caret apodoſi; quod ſuſpicionem mouet, circa h. l. aliquid deeſſe. deinde malim καὶ μεγάλα καὶ μὴ πολλοῖς.

21) τηλικοῦτον] ſic recte interpres. ſignificat Pergamum et Aeſculapium. τηλικούτων Ven. et Mor.

22) malim ἐπεθυμεῖτε.

23) aut ἐξηπατημένοι videtur leg. aut καὶ ἐξηπάτησθε. v. Valeſ. Emend. p. 72.

24) προσεδόκησε] ſic bene margo Mor. προσεδάνεισε Ven. et Mor.

τιμὰς 25) ὑπερβαλλούσας ἐδίδοτε· πρὸ πολλοῦ τῆς πόλεως ἀπαντῶντες πανδημεὶ καὶ περιμένοντες 26) ἐν ἑτέραις πόλεσι τούτοις 27). ὡς ἐννοεῖν ἄξιον, καίτοι σμικρῶν γενομένων καὶ οὐδενὸς ἀξίων, τὸν ἄνδρα τὸν γενναῖον, καὶ μὴ φθόνου καὶ βασκανίας ἥττονα, τότε ἐχρῆν λέγειν, ὅτι μαίνεσθε, καὶ παρανοεῖτε τοιούτων ἐξεχόμενοι σφόδρα οὕτως 28), καὶ θεραπεύοντες ἀνθρώπους οὕτω ταπεινοὺς ἐπὶ πράγμασιν, οὔτε ἀναγκαίοις, οὔτε μεγάλοις, καὶ ταῦτα ἀδήλοις ἔτι καὶ μηδὲν ἔχουσι βέβαιον. ἀλλ', οἶμαι, χαλεπὸν μὲν ἦν αὐτοῖς, καὶ ὁπωσοῦν γενόμενόν τι τούτων· οὐ μὴν ὁμοίως ἐλύπει τὸ τὸν δεῖνα, τῶν ἡγεμόνων εἶναι τὸν ποιήσαντα καὶ παρασχόντα, μὴ τῶν ἡμετέρων τινὰ πολιτῶν. ἔτι δὲ ἐλπὶς ὑπῄει, καὶ ἔθελγεν αὐτοὺς, ὡς οὐδέποτε γενομένων. καίτοι καὶ τοῦτο ἀκήκοα πολλῶν ἐγὼ λεγόντων, ὡς πρότερον ἀντιγράψαντος περὶ τῆς διοικήσεως 29) τῶν ἡγεμόνων τινὸς, καὶ τοῦ πράγματος ἀποτευχθέντος, πολλοὶ κατεγέλων τῆς πόλεως, οὐ τῶν ἀστυγειτόνων· ἧττον γὰρ ἦν τὸ δεινόν· ἀλλὰ τῶν πολιτῶν· ὡς μειζόνων, ἢ καθ' αὑτὴν, ἐφιεμένης, καὶ διαφερούσης οὐδὲν κατὰ τὴν ἀφροσύνην τῶν παίδων τῶν βασιλέων. καὶ ταῦτα λέγοντες, οὐκ ᾐσχύνοντο διασύροντες τὴν αὑτῶν πατρίδα, καὶ καθαιροῦντες ἐν τοῖς λόγοις οὕτως ἀνοήτως. εἴτε γάρ εἰσι 30) τῶν πρωτευόντων ἐν

25) ante τιμὰς videtur οἷς deeſſe, *quibus.* quod etiam interpres latinus expreſſit.

26) ἀπαντῶντες πανδημεὶ, καὶ περ.] ſic bene Anglus. ἅπαντες πανδημεὶ περ. Ven. et Mor.

27) malim τούτους.

28) malim οὕτω σφόδρα.

29) διοικήσεως] de adminiſtratione publicorum veſtigalium Pruſanis permittenda. v. Valeſ. l. c. et Burmann. Non paucos huius paginae locos non intelligo.

30) εἰσι] ſic lego. v. p. 204, 10. ἐπὶ Ven. et Mor.

ἐν αὐτῇ, ἢ τιμωμένων, αὐτοὺς καθαιροῦσιν ἀσθενοῦς
καὶ ἀδόξου πόλεως προεστηκότες· εἴτε τῶν ἀπερριμ-
μένων εἰσὶ καὶ τῶν ὑστάτων, ἔτι μείζω καὶ χαλεπω-
τέραν ποιοῦσι τὴν ἀτιμίαν αὐτοῖς, εἰ τῆς ἐσχάτης
πόλεως ἔσχατοι τυγχάνουσιν ὄντες. ἵνα δὲ μὴ διὰ
τοὺς ἐμπίπτοντας λόγους τοῦ προτεθέντος ἐκκρουσθῶ,
τούτων ὁπωσδήποτε λειφθέντων ἐνταῦθα καὶ νομι-
σθέντων[31]), σκοπεῖτε, εἴ τῳ βαρὺς γέγονα τῶν πολι-
τῶν, ἢ κατ' ἰδίαν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ λέγων, ἢ κοινῇ προ- B
φέρων καὶ ὀνειδίζων χάριτας, ἢ προαγαγών τινας
ὧν ἐβουλόμην, ἢ τοὐναντίον, οὐκ ἔλαττον ἑκατὸν[32])
βουλευτῶν καταλεγέντων, ἕτεροι μὲν εἰσήγαγον φί-
λους αὐτῶν, καὶ παρεσκεύασαν, ὅπως ἕξουσι συναγω-
νιζομένους καὶ βοηθοῦντας, οἷς ἂν ποτε ἐθέλωσιν·
ἐγὼ δὲ οὔτ' ἐποίησα τοιοῦτον οὐδέν, οὔτε διελέχθην
τοιοῦτον, ὡς ἐμοὶ προσθεμένων[33]), εἰ ἐβουλόμην, ἢ
ἄλλῳ τινί. μάλιστα μὲν γὰρ ἠξίουν, μηδὲ ἕτερον μη-
δένα τοιοῦτον ἔθος εἰσάγειν, μηδὲ καθ' ἑταιρείας πο- C
λιτεύεσθαι, μηδ' εἰς μέρη διασπᾶν τὴν πόλιν. εἰ δ'
οὖν[34]), αὐτὸς ἀπέχεσθαι τῶν τοιούτων ἁμαρτημά-
των, (εἰ καὶ πάντων ἔλαττον ἰσχύειν ἔμελλον, καὶ
μηδενὸς ἀξιοῦσθαι λόγου.) τί οὖν ἥμαρτον ἐν τούτοις;
καὶ τί παρελείφθη μοι; δίκαιός εἰμι πρὸς ὑμᾶς ὁμο-
λογεῖν, ὅτι μήτε αὐτὸς μηδὲν ἔπραττον ἄδικον καὶ
παράνομον, μήτε τοὺς ἄλλους ἐκώλυον· ἐξὸν ἑνὶ ῥή-
ματι

31) Ven. et Mor. dant ἐνταῦθα σκοπεῖτε, καὶ νομισθέντων.

32) οὐκ ἔλαττον ἑκατὸν] *in ſenatum allectis non paucioribus, quam centum.* Ven. et Mor. dant ἔλαττον, οὐχ ἑκατόν. Caſaub. et margo Mor. ἐλάττων.

33) f. ὡς ἐμοὶ μᾶλλον προσθεμένων. ſubaudi ἂν οὕτω τῶν πολιτῶν. *quaſi hac ratione ciues partes meas magis amplexuri, quam alius alicuius.*

34) εἰ δ' οὖν] ſubaudi γίγνηται τοῦτο, vel συμβαίνῃ. niſi mauis εἰ δ' οὖν μή. *ſin minus.*

Digitized by Google

D μάτι κωλῦσαι, καὶ καταςάντας [35], καὶ μηνῦσαι τὸ γιγνόμενον, καὶ παρ' εἰδόσιν ὑμῖν καὶ τοῖς ἡγεμόσιν. εἰ δὲ μήτε ὑμεῖς προσείχετε, μήτε τῶν ἡγεμόνων τὸ πρᾶγμα ἥπτετο, οὐ χαλεπὸν ἦν ἐπιτελέσαι [36] τῷ αὐτοκράτορι. τοῦτο οὖν ἦν, τὸ ποιῆσαν ἐμὲ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, ἵνα μὴ δοκῶ κατηγορεῖν τινων, μηδὲ διαβάλλειν τὴν πόλιν, μηδ' ὅλως λυπηρότερος [37] ὦ τῶν ἐνθάδε μηδενί. τὸ μὲν δὴ τῆς βουλῆς οὕτω διῳκήθη τά γ' ἄλλα [38] ὀρθῶς. οὔτε γὰρ φαύλους, οὔτε ἀναξίους ἄνδρας ἐχειροτονήσατε· πλὴν ὅτι πάντες τῆς ἴσης τυχόντες τιμῆς· καίτοι A δικαίως τυγχάνοντες, καὶ δι' αὐτούς· ὅμως, καθάπερ οἱ μυούμενοι, μυςαγωγῶν ἐδεήθησαν [39]. ἐγὼ δὲ οὐδὲ ψῆφον ἠξίωσα διενεγκεῖν ὑπὲρ οὐδενὸς μόνος [40], μὴ ῥοπήν τινα δοκῇ τὸ τοιοῦτον παρέχειν καὶ μαρτυρίαν, καὶ τῶν ἄλλων τινὲς ὀκνήσωσιν ἐμοὶ τἀναντία γράφειν καὶ ἀποφαίνεσθαι. τί οὖν; ἐπὶ δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς, γενομένης [41] τῆς χειροτονίας ἐξῆλθον [42], οὐδὲ μᾶλλον παρατυχὼν τοῖς γεγονόσιν [43],

οὐδένα

35) καταςάντας] ſententia poſtulat καταπαῦσαι, et 36) ἐπιςεῖλαι pro ἐπιτελέσαι. *difficile non erat imperatori rem per literas ſignificare.*

37) λυπηρότερος] *paulo moleſtior*, quam ſcil. multis volupe ſit.

38) διῳκήθη τά γ' ἄλλα. *in reliquis quidem* — praeter ea puta, quae mox dicet πλὴν ὅτι —

39) ſignificat, ſe improbare electionem ſenatorum per tabellas factam.

40) μόνος] videntur hae reliquiae deperditi vocabuli φοβούμενος eſſe.

41) malim γινομένης. *tempore comitiorum*, cum haberentur comitia.

42) ἐξῆλθον] ſcil. *vrbe exceſſi.* Caſaub. coni. ἐξῆλθον ἐς Μᾶλλον· οὐ παρατ.

43) videtur leg. οὐδέν' [id eſt οὐδένα] ἄλλον παρασχὼν τοῖς γεγ. *nullo ibi relicto, qui per abſentiam meam meo loco intereſſet comitiis.* vel οὐδὲ δι' ἄλλων παρατυχὼν τοῖς γεγ.

οὐδένα ἔχων χρεώστην 44), οὐδὲ συνωμότην, οὐδὲ ἐμοὶ χάριν ὀφείλοντα τοῦ πράγματος. ὑμῖν γάρ, οὐκ B ἐμαυτῷ, τοὺς βουλευτὰς ᾐτησάμην 45). καὶ τοίνυν 46) διοικήσεως νῦν πρῶτον ἀχθείσης, πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ἠδικημένος· ὥσπερ εἰκός ἐστι τὸν ἐλθόντα, μετὰ τοσαῦτα ἔτη φυγῆς· καὶ πρὸς ἐνίους οὐδὲ δικῶν μοι δεῖν 47), ἀλλὰ μᾶλλον εἰπεῖν καὶ μνησθῆναι περὶ τῶν κατεχομένων, πρὸς οὐδένα, οὔτ' ἐμνήσθην, οὔτε λόγον ἐποιησάμην οὐδένα, τοσούτων μὲν εἰς ἐλευθερίαν ἀφεστηκότων οἰκετῶν 48), τοσούτων δὲ χρημάτων ἀπε-

γεγ. *neque per alios praeſens et in medio verſans rerum, quae gererentur.* Intereſt rebus abſens, qui in loco habet aliquem, cui partes ſuas agendas demandarit.

44) χρεώστην] neque domi relicto debitore quoquam, qui ſuffragio ſuo me meosue adiuuaret, quo ego, memor beneficii, aut remitterem ei partem debiti, aut in exigendo mitior eſſem.

45) ᾐτησάμην] rogaueram enim Imperatorem, vt ſenatum daret non mihi, ſed vobis. h. e. non qualem ego vellem, ſed quem vos velletis, accommodatum veſtris ſtudiis et commodis, non meis. Mor. dat ἢ Τησάμην (ſic), et Ven. ἠτισάμην.

46) καὶ τοίνυν] v. Valeſ. Emend. p. 73.

47) ante δεῖν videtur οἰόμενος, aut προσῆκον, *cum par eſſet*, deeſſe. Propterea, quamquam a multis grauiter laeſus et magna rei familiaris detrimenta paſſus eſſem, vt conſentaneum eſt ei accidere, qui poſt multos exſilii tolerati annos domum redeat, et quamquam tam liquidum eſſet mihi perſpicuumque ius bona mea per vim et fraudem mihi erepta a raptoribus repetendi, vt videretur nil neceſſe eſſe, vt eos iudicio appellarem, ſed ſolummodo vt eos blanda oratione de reſtitutione admonerem eorum, quae de meis bonis iniuſte et nequiter detinerentur mihique negarentur, tamen cum nuper primus ageretur conſeſſus de adminiſtratione vectigalium publicorum, nihil horum erga vllum aliquem commemoraui.

48) queritur, multos ſuorum ſeruorum per diuturnitatem exſilii ſui, quoquo titulo, libertatem adeptos eſſe, eoque rem ſuam familiarem vehementer imminutam.

Digitized by Google

ἀπεστερηκότων 49), τοσούτων δὲ χωρία κατεχόντων, ἅτε μηδενὸς ὄντος τοῦ κωλύσοντος 50). οὐδὲ γὰρ τῷ μὲν Ὀδυσσεῖ πατέρα οἴκοι καταλιπόντι, καὶ γυναῖκα ἀγαθὴν, καὶ φίλους, συνέβη 51) καταφρονηθῆναι διὰ τὴν ἀποδημίαν· οὕτως, ὥστε 52), τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καταλιπόντος, ἐνίους ἑστιᾶσθαι, καὶ πίνειν καθ᾽ ἑκάστην τὴν ἡμέραν τὸν οἶνον ἀντλοῦντας, καὶ τὰ βοσκήματα ἀποκτιννύντας· καὶ μηδὲ τῆς γυναικὸς ἀπέχεσθαι τελευτῶντας, ἀλλ᾽ ἄκουσαν βιάζεσθαι γῆμαι, καὶ καταλιπεῖν τὸν ἄνδρα καὶ τὴν οἰκίαν. ἐμὲ δὲ οὐκ ἦν εἰκὸς ὑπὸ πολλῶν πολλὰ τοιαῦτα πεπονθέναι, πάντων ἀπεγνωκότων με, καὶ μηδενὸς ἔτι 53) σωθήσεσθαι προσδοκῶντος; ἀλλὰ περὶ ταῦτα μὲν ἴσως οὐχ ὅμοιος ἑτέροις γέγονα· (λέγω δὲ οὐ τῶν ἰδιωτῶν μόνον, ἀλλὰ πολλῶν καὶ 54) φιλοσόφων καλουμένων, σωφρονέστερος.) ἐλύπησα δὲ ἐν τοῖς ἔργοις 55) τὴν πόλιν. περὶ δὲ τούτων, ὡς ἐγένετο, πολλάκις ἀκηκόατε. δεῖ δὲ καὶ νῦν ἴσως ἀναμνῆσαι. ἐγὼ γὰρ, ἄνδρες, τὸ μὲν βούλεσθαι τὴν πόλιν

49) τοσούτων δὲ χρ. ἀπεστερ. poteſt ferri, ſi ſubaudiatur ἐμέ. quamquam tot alii ſerui mei, qui in ſeruitute manſerunt, me pecuniis et opibus ſpoliaſſent. malim tamen cum Anglo χρήματα. poſſit quoque ἀπεστερημένων legi. *tot et tantis interceptis opibus.* ſed praefero priorem rationem, quia τοσούτων inſequens iterum ad homines redit. *cum tot alii praedia mea a ſe occupata teneant, neque reddant.*

50) κωλύσοντος vulgatum, an κωλύοντος praeſtet, ambigo.

51) συνέβη] ſubaudi εἰκότως. non enim eſt exiſtimandum, nil quidem fuiſſe mirandum, ſi Vlyſſis abſentis res familiaris omnis turpiter eſſet diſſipata; quippe quod fieri neceſſe fuiſſet — mihi vero — v. verſ. 11.

52) οὕτως, ὥστε] Ven. et Mor. dant οὕτως τε.

53) ἔτι] ſic recte Ven. ἔτη Mor.

54) malim ἀλλὰ καὶ πολλῶν.

55) ἐν τοῖς ἔργοις] in illis ſtructuris, quas exſtruendas curaui aere publico.

πόλιν κοσμεῖν, καὶ κατασκευάζειν, μὴ μόνον στοαῖς A καὶ ὕδασιν, ἀλλά, εἰ δυνατὸν ἦν, καὶ τείχεσι, καὶ λιμέσι, καὶ νεωρίοις, ὁμολογῶ. καὶ τοῦτον τὸν ἔρωτα, οὕτως 56), εἴτε παιδικὸν φήσει τις, εἴτε ἀνόητον, οὐκ ἔξαρνός εἰμι καὶ 57) τὸ συνοικίζειν 58) ἐθέλειν τὴν πόλιν, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων εἰς αὐτήν, ὅσον δύναμαι, ἀναγαγεῖν 59), καὶ οὐ μόνον τῶν ἐπιχωρίων, ἀλλ', εἰ δυνατὸν ἦν, καὶ ἑτέρας πόλεις συνελθεῖν ἀναγκάσαντα 60). ὥσπερ Ἐπαμινώνδας ποτὲ τὴν Βοιωτίαν εἰς τὰς Θήβας συνῴκισε, καὶ Θησεὺς τὴν Ἀττικὴν εἰς τὰς Ἀθήνας· καὶ Μιλήσιοί ποτε B λέγονται τῆς Αἰολίδος κατασχόντες 61), καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον καὶ Τρῳάδα τόπων, τὴν Λέσβον ἅπασαν, εἰς μίαν τὴν αὐτῶν συναγαγεῖν πόλιν. οὐ μήν, ἀλλ' ἐπιστάμενός γε τὰς διανοίας τῶν ἐνθάδε ἀνθρώπων ἐνίων, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν, καὶ τὰς ἀσχολίας, καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδημίας, ὅτι μοι 62) βραχὺς ἐστι παντελῶς· οὔτε ἠπτόμην οὐδενὸς μείζονος, οὔτε ἤλπιζον· μόνον δὲ τὴν διάνοιαν οὐκ ἐδυνάμην τὴν ἐμαυτοῦ κατέχειν· ἀλλ' ὥσπερ C οἱ ἐρῶντες αὐτοὶ 63) περὶ τῶν τοιούτων τοιαῦτα διεξίασιν, οἵων καὶ ἐπιθυμοῦσι· κἀγὼ πολλάκις ἐμε-

μνή-

56) οὕτως melius abſit.

57) poſt καὶ videtur δεδήλωκα deeſſe. *illumque amorem declaraui, eo, quod volui* συνοικίζειν.

58) τὸ συνοικίζειν] ſic recte Caſaub. τῷ νῦν οἰκίζειν Ven. et Mor.

59) malim συναγαγεῖν.

60) malim ἀναγκάσας.

61) τῆς Αἰολίδος κατασχ.] videtur hic πολλὰ deeſſe. poteſt tamen vulgata exemplo Diodori Siculi defendi, qui κατέχειν τινὸς, pro τι, ſaepiſſime vſurpat.

62) μοι] ſic recte Caſaub. et Anglus. v. p: 512, 3. ed. Mor. μὴ Ven. et Mor.

63) αὐτοὶ del. et paulo poſt τοιαῦτα.

μνήμην 64), καὶ ἐνόμιζον συμφέρον γενέσθαι τῇ πόλει, κατασκευῆς ἕνεκα, καὶ συνοικισμοῦ, καὶ προσόδων καὶ μυρίων ἄλλων. ἃ εἴ ποτε γένοιτο καιρὸς ἐπιτελεσθῆναι, καὶ θεῶν τις ποιήσειε· τότε ὄψεσθε τὴν ὑπερβολὴν τῆς τινῶν ἔχθρας, καὶ τοῦ πρὸς ἐμὲ μίσους, ἵνα μὴ λέγω τοῦτο 65) πρὸς ὑμᾶς· ὡς οὐκέτι ἀμφιβόλως, οὐδὲ πράως ἐροῦσι καὶ λοιδορήσονται, φανερῶς δὲ καὶ ἄντικρυς· κἂν μὴ κωλῦσαι δυνηθῶσιν, ἀπάγξονται πρότερον, ἢ τὴν πόλιν ἰδεῖν, οἵαν αὐτὴν, βουλομένων θεῶν, οὐκ ἀδύνατον γενέσθαι. τότε δ᾽ οὖν τοῦ ἡγεμόνος δεξαμένου τὸ πρόσταγμα, τυχὸν μὲν δι᾽ ὑμᾶς, ἴσως δὲ καὶ δι᾽ ἐμὲ, καὶ συνάγοντος ἐκκλησίαν, οὐ προειδότος ἐμοῦ, καὶ περὶ τούτων ἀναγινώσκοντος, οὐκ ἠδυνήθην τὴν ἡσυχίαν ἄγειν· ἀλλ᾽ ἀνέστην καὶ συνεβούλευσα, καὶ ἐνεδειξάμην τοῖς ἀγνοοῦσι τὸ πρᾶγμα. καὶ μετὰ ταῦτα, οὐχ ὁ μὲν, δῆμος, ὑμεῖς ἐπεθυμήσατε τῶν ἔργων; τῶν δὲ ἐν τέλει τίς ἀντεῖπεν; οὐδὲ ἀντεῖπε μὲν οὐδεὶς, οὐ μὴν οὐ προθυμούμενος εὑρέθη, καὶ συμπράττων· ἀλλὰ πάντες, ὡς ἐπ᾽ ἀγαθοῖς οὖσι, καὶ συμφέρουσιν, οὐ λόγῳ 66)

64) videtur ſic leg. ἐμεμνήμην, νομίζων συμφέρειν (vt et Anglus coni.) γενέσθαι τῇ πόλει, κατασκευῆς καὶ συνοικισμοῦ, ſine ἕνεκα. cohaerent hi genitiui cum ἐμεμνήμην. ſemper animo atque cogitatione verſabam exornationem vrbis, et conductionem hominum in eam, exiſtimans illi expedire, ea ſi fiunt.

65) τοῦτο] lego τοῦ. *odii eorum erga me, ne erga vos dicam.* videbitis tunc, *quam non ambigue et clementer*, quod adhuc fecerunt, *ſed palam et in faciem*, (*quod aiunt*) *me tum inſectaturi ſint probris.*

66) poſt οὐ λόγῳ videtur aliquid deeſſe, v. c. ἀλλὰ καὶ ἔργῳ εὑρέθησαν. *non verbis ſolummodo deprehendebantur operam et pecunias collaticias condicentes, ſed etiam rebus ipſis et operam nauabant, et pecunias conferebant.*

Digitized by Google

μόνον συμπράττοντες καὶ συνεισφέροντες· καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς καλὸν, καὶ μεγαλοπρεπὲς, καὶ τῇ πόλει συμφέρον, οὕτως ἐγένετο.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΕΙΝ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ.

ΛΟΓΟΣ ΜΣΤ' 1).

Ἐγὼ οὐχ οὕτως ἐκπέπληγμαι ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε 2), B ὦ ἄνδρες, τοιούτοις οὖσιν. ἀλλ' ἐπεὶ οὐδεμίαν αἰτίαν ὁρῶ τῆς ὑμετέρας ὀργῆς πρὸς ἐμὲ, τοῦτό ἐστι τὸ εἰς ἀπορίαν ἄγον. ὀργὴν μὲν γὰρ δικαίαν ἔστι παραιτήσασθαι ἀνθρώπων· μῖσος δὲ ἄδικον 2b) οὐκ ἄν τις θεραπεύσαι. ἀξιῶ δὲ ὑμᾶς ἀκοῦσαί μου λέγοντος, οὐκ ἐμοῦ ἕνεκα μᾶλλον, ἢ ὑμῶν αὐτῶν. εἰ μὲν γὰρ οὐδὲν ἀδικῶ, οὐδὲ ὑμεῖς βούλεσθε δήπου ἀναιτίως μισεῖν τινα τῶν ὑμετέρων πολιτῶν· εἰ δὲ ἀδικῶ, κατ' C ἐμοῦ ὁ λόγος ἔσται, οὐχ ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ οὕτως γε μείζω ὑμῖν ὑφέξω τιμωρίαν, ἢ αὐτοὶ ζητεῖτε. τὸ γὰρ ἐξελεγχθῆναι πονηρὸν ὄντα, τῷ παντὶ δεινότερον τοῦ λευσθῆναι, ἢ καταφλεγῆναι. καὶ πρῶτον μὲν

1) Orationem hanc a Dione ſcriptam eſſe adhuc iuuene, praeter argumentum illud, quo Caſaubonus eſt vſus, etiam haec confirmant, quod p. 519. ed. Mor. aui ſui de Pruſanis merita celebrans, ſuorum nihil attingit, et quod p. 520, 13. filium adhuc παιδίον appellat. Aedilem tum fuiſſe Dionem colligitur e p. 520, vlt.

2) ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε] ſcil. voluerant Dionem lapidare, et domum eius concremare. v. verſ. vlt.

2b) margo Mor. dat ἄδικον τὶς ἄν.

μὲν μάθετε, ὅτι ἃ δοκεῖ 3) ὑμῖν φοβερὰ, οἱ λίθοι, καὶ τὸ πῦρ, οὐδενὶ φοβερά ἐστιν. οὐδ᾽ ἐστέ γε τούτοις ἰσχυροὶ, ἀλλὰ πάντων ἀσθενέστατοι· ἐκτὸς εἰ μή τις ἠρίθμει 4) τὴν τῶν λῃστῶν καὶ τῶν μαινομένων δύναμιν. πόλεως δὲ καὶ δήμου ἰσχὺς ἐν ἑτέροις ἐστὶ, καὶ πρῶτόν γε ἐν τῷ φρονεῖν 4b), καὶ τὰ δίκαια ποιεῖν. περὶ μὲν γὰρ τοῦ πατρὸς 5) οὐδὲν ἐμὲ δεῖ λέγειν, εἰ ἀγαθὸς ἦν. ἀεὶ γὰρ εὐφημεῖτε αὐτὸν, καὶ κοινῇ καὶ καθ᾽ ἕκαστον, ὅπου 6) ἂν μνησθῆτε, ὡς οὐ φαῦλον πολίτην. δεῖ μέντοι εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι οὐδὲν ὄφελος ἐκείνῳ ἐστὶ τούτων τῶν ἐπαίνων· ἀλλ᾽ ὅταν ἡμᾶς τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἀποδέχησθε, τότε κἀκείνου μέμνησθε. καὶ περὶ τοῦ πάππου δὲ τοῦ ἡμετέρου οὐκ ἂν εἴποι οὐδεὶς, οὔτε ὡς κατῄσχυνε τὴν πόλιν, οὔτε ὡς οὐδὲν ἀνήλωσεν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ. τὴν γὰρ οὐσίαν ἣν εἶχε πατρῴαν, καὶ παππῴαν, ἅπασαν εἰς φιλοτιμίαν ἀναλώσας, ὥστε μηδὲν ἔχειν, λοιπὸν ἑτέραν ἐκτήσατο ἀπὸ παιδείας, καὶ παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων. καίτοι οὐκ εἰς αὐτὸν 7) οὐδεμίαν φαίνεται χάριν αἰτησάμενος ἐν τοιαύτῃ φιλίᾳ καὶ σπουδῇ· φυλάττων δὲ καὶ ταμιευόμενος τὴν τοῦ αὐτοκράτορος προθυμίαν εἰς ὑμᾶς. εἰ δέ τῳ δοκεῖ φλυαρία, τὸ πολιτῶν ὑμετέρων ἀναμιμνήσκειν ὑμᾶς εὐνοίας

3) ὅτι ἃ δοκεῖ] ſic recte Caſaub. et Anglus. ſed Ven. et Mor. omittunt ἃ.

4) ἠρίθμει] in loco quodam et numero habeat. conf. Ammian. Marcell. 14, 7.

4b) σωφρονεῖν marg. Mor.

5) videtur Dionis pater quoque in odium populi veniſſe.

6) ὅπου] ſic recte Caſaub. *quandocunque et vbicunque.* ὁποίου Ven. et Mor.

7) καίτοι οὐκ εἰς αὐτὸν] aut ſic cum Caſaubono, aut καίτοι εἰς αὐτὸν leg. eſt. καὶ τοίνυν εἰς αὐτὸν Ven. et Mor.

καὶ ἀρετῆς· οὗτος οὐκ οἶδ' ὅπως 8) εὖ παθεῖν αὐτὸς ὑπό του βούλεται. ἐκ τοιούτων δὴ ὄντες ἡμεῖς, εἰ καὶ σφόδρα πονηροὶ ἦμεν, ἀλλά τι 9) δι' ἐκείνους ἐντροπῆς τινος ἄξιοι ἦμεν· οὐχὶ λευσθῆναι ὑφ' ὑμῶν, οὐδὲ καταφλεχθῆναι. σκοπεῖτε δὲ καὶ τὸ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, μὴ ἀγνωμόνως 10) ᾖ; ἡμῖν γὰρ ὁ πατὴρ οὐσίαν ἀπέλιπε 11), τῇ μὲν δόξῃ μεγάλην, δυνάμει δὲ μικρὰν, καὶ πολλῷ ἐλάττω ἑτέρων 12)· οὐ μειόνων γὰρ, ἢ τετταράκοντα μυριάδες ἦσαν χρεῶν, καὶ πράγματα τοιαῦτα ἔξωθεν, ὥστε πολλῷ 13) τῶν χρεῶν εἶναι ταῦτα χαλεπώτερα. οὐδὲ γὰρ ἀσφάλεια, ὡς εἰπεῖν, οὐδενὸς ἡμῖν τῶν ὄντων ὑπῆρχεν· ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ δυνάμει πιστεύων ἐκεῖνος, ἅπαντα ἐκέκτητο, ὡς οὐδενὸς ἀμφισβητήσοντος. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις ἀπολειφθεὶς 14), οὐδέπω μὲν καὶ νῦν τὸ ἐπιβάλλον αὐτῷ μέρος τῶν χρεῶν διαλέλυμαι. λελειτούργηκα δὲ ὑμῖν τὰς μεγίστας λειτουργίας, καὶ οὐδεὶς ἐμοῦ πλείους τῶν ἐν τῇ πόλει. πλουσιωτέρους δὲ ἐμοῦ πολ-

λοὺς

8) οὐκ οἶδ' ὅπως —] ſententia eſt: dubito, num is velit a quoquam beneficium aufferre. h. e. is mihi videtur a nemine velle ornari.

9) malim aut τοι, aut γάρ. ſolet γὰρ in mſtis ita exarari: ſcribitur γ cum lineola per extremam literae furcam traiecta; vnde facile τι potuit enaſci.

10) videtur leg. μὴ ἀγνωμόν πως ᾖ *ne veſtrum inſtitutum et veſtra nos tractandi ratio videatur quodammodo inconſulta.*

11) malim κατέλιπε. non enim, quod ſciam, dicitur ἀπολείπειν τινὶ οὐσίαν, ſed καταλείπειν.

12) ἑτέρων] ſcil. οὐσιῶν, vel τῆς ἑτέρων οὐσίας. deinde malim οὐ μείω γὰρ ἢ τετταράκοντα μυριάδων ἦσαν χρέα. certe, ſi μειόνων ſeruatur, neceſſe eſt, vt μυριάδων χρέα ſcribatur; aut ſi μυριάδες χρεῶν ſeruatur, neceſſe eſt μείους legi.

13) πολλῷ] ſic recte interpres. πολλὰ Ven. et Mor.

14) lego ἀποληφθείς. *interceptus, deprehenſus*, velut a procella.

Digitized by Google

λοὺς ὄντας ἐπίςασθε καὶ αὐτοί. τί οὖν ἐςιν, ἐφ᾽ ὅτῳ
ἐμοὶ ὀργίζεσθε; καὶ ἄτιμον ἐξ ἁπάντων ἐμὲ καὶ τὸν
δεῖνα προβέβλησθε, καὶ λίθους καὶ πῦρ ἐφ᾽ ἡμᾶς
φέρετε; καὶ μηδεὶς ὑπὲρ ἐκείνου με φῇ λέγειν. ἴσως
μὲν γὰρ ἐπ᾽ οὐδένα 15), οὐδὲ τῶν ἀδικούντων, οὕτως
ἔδει παροξύνεσθαι. πλὴν ἔμοιγε αὐτὸ χρὴ κατ᾽
ἐμαυτόν 16). καὶ σκοπεῖτε καὶ τὰ ἄλλα, ὁποῖος
A εἰμὶ πολίτης ἐγώ· πρὸς ὅντινα βούλεσθε παραβάλ-
λοντες τούτων 17), ὃν οὐ κατακαίετε. ἔςι μὲν γὰρ
χωρία μοι, καὶ πάντα ταῦτα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ γῇ·
τῶν δὲ ἐμοὶ γειτνιώντων, οὐδεπώποτε 18) οὐδεὶς,
οὔτε πλούσιος, οὔτε πένης· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν τοιούτων
μοι γειτνιῶσιν· ᾐτιάσατο ἐμὲ, ὡς ἀφαιρούμενός τι-
νος, ἢ ἐκβαλλόμενος, οὔτε δικαίως, οὔτε ἀδίκως.
εἰμὶ δὲ αὐτὸς, οὐδὲ ὑπέρδεινος εἰπεῖν, οὐδὲ ἴσως
ἁπάντων ὕςατος ἐν τῷ λέγειν. ἔςιν οὖν ὅντινα
B ἐν τῷ λόγῳ ἐλύπησα, πρᾶγμα ἐπαγαγών τινι
τῶν ἀπραγμόνων, ἢ κατασκευάσας ἐπήρειαν; ἢ
περὶ τῆς οὐσίας ἐποίησα κινδυνεῦσαί τινα, ὡς Καίσαρι
προσηκούσης; ἢ ἐν συνηγορίᾳ προὔδωκα; καὶ μὴν τῆς
γε νῦν ἀπορίας οὐδεὶς μᾶλλον ἐμοῦ ἀναίτιος. πότε-
ρον γὰρ σῖτον ἁπάντων πλεῖςον γεωργῶν, κατα-
κέκλεικα τοῦτον, αὔξων τιμήν 19); ἀλλ᾽ ἐπίςασθε
αὐτοὶ τὴν δύναμιν τῶν ἐμῶν χωρίων, ὅτι σπάνιον,
εἴ πο-

15) poſt οὐδένα aut addi, aut certe ſubaudiri debet ἄλλον.
16) Caſaubonus vult ἀπόχρη τὰ κατ᾽ ἐμαυτόν. non abſurda ſententia, quam amplectar ipſe, donec certius quid occurrat. Poſſit quoque coniici ἀπόχρη ἀπολογεῖσθαι κατ᾽ ἐμαυτόν.
17) παραβάλλοντες τούτων] ſic ferme Anglus quoque. Ven. et Mor. dant παραβάλοιθ᾽ ἑνὸς τούτων, et var. lect. Ven. παραβάλλοντα.
18) οὐδεπώποτε] *nunquam.* οὐδὲν πώποτε Ven. et Mor.
19) malim τοῦ [id eſt ἕνεκα, vel χάριν τοῦ] συναύξειν τὴν τιμήν. *intendendi ergo pretii annonarum.* margo Mor. dat ἴσ. τούτου.

εἴ ποτε, ἀπεδόμην σῖτον, καὶ τοῦθ᾽, ὅταν ὑπερβάλῃ C τῷ πλήθει. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις [20]) ἔτεσιν οὐδὲ τὸν ἀρκοῦντα ἔχω· ἀλλ᾽ ἔστι μοι ἡ πᾶσα ἐπικαρπία, ἐξ οἴνου καὶ βοσκημάτων· ἀλλ᾽ ἀργύριον δανείζων, οὐ βούλομαι παρέχειν, εἰς τὴν τοῦ σίτου ὠνήν. οὐκοῦν οὐδὲ περὶ τούτου οὐδέν με δεῖ λέγειν. οἴδατε γὰρ ὑμεῖς καὶ τοὺς δανείζοντας ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς δανειζομένους. τί οὖν ἐστιν, ὅ γε ἐγὼ ποιῆσαι δυνάμενος, ὥστε ἀπαλλάξαι ὑμᾶς τῆς ἀπορίας, οὐ βούλομαι; ἢ διότι πρὸς ἐμὲ οὕτως ἔχετε; ὅτι, νὴ Δία, τὰς στοὰς ἐπὶ D τῶν θερμῶν ᾠκοδόμηκα καὶ ἐργαστήρια· τοῦτο γάρ ἐστιν, ὃ φασὶν ἔνιοι ἀδικεῖσθαι ὑπ᾽ ἐμοῦ τὴν πόλιν. καὶ τίνα πώποτε ἢ ὑμεῖς, ἢ ἄλλος τις ἄνθρωπον [21]) ἐμέμψαντο, ἢ ἀγρὸν αὑτοῦ, ἢ οἰκίαν οἰκοδομοῦντα; ἢ παρὰ τοῦθ᾽ ὁ σῖτος πλειόνός ἐστι [22]); καίτοι πέντε μυριάδων ἐώνημαι τὸ χωρίον [23]), τῷ παντὶ πλέονος τιμῆς τῆς ἀξίας. ἀλλ᾽ ἐγὼ αἰσχύνομαι, νὴ τὸν Δία καὶ τοὺς θεοὺς, εἴ τις τῶν πολιτῶν (οὐ γὰρ δή γε ἡ πόλις) οὕτω μοχθηρὸς [24]), ὥστε λυπεῖσθαι καὶ φθονεῖν, ἐάν τινα ἴδῃ στοὰν, ἢ ἐργαστήριον ᾠκοδομηκότα. καὶ μὴν τό γε πρᾶγμα, ἐφ᾽ ᾧ παρωξύνθητε [25]), A δεῖται μέν τινος ἐπιμελείας ἀληθῶς [26])· οὐ μέντοι ἀνή-

20) τοιούτοις] ſic interpres recte legit. *in eiusmodi annis*, h. e. tam ſterilibus, atque fuerunt hi proximi. τοσούτοις Ven. et Mor.

21) malim ἀνθρώπων. verumtamen rationes in vtramque partem ſunt pares.

22) ἢ παρὰ τοῦθ᾽ ὁ σῖτος πλειόνός ἐστι] ſic recte Caſaub. et interpres. ſubaudi τιμῆς. *ideone frumenta pluris veniunt?* Ven. et Mor. dant τοῦτο σῖτος πλείων, et margo Mor. γρ. τούτῳ.

23) τὸ χωρίον] vbi porticus illae et officinae ſunt ſtructae.

24) μοχθηρὸς] ſic vult Caſaub. vel paulo ante πολιτῶν τοιοῦτος. μοχθηρὰ Ven. et Mor.

25) παρωξύνθητε] ſic recte Ven. παροξύνθητε Mor.

26) ἀληθῶς] iam ſupra tetigi Noſtrum ſic vſurpare, aliis ὡς ἀληθῶς magis vſurpantibus.

Digitized by Google

ἀνήκεστόν ἐστιν, οὐδὲ ὥστε [27] τοιαῦτα ποιεῖν [28]. ἡ γὰρ τιμὴ τοῦ σίτου, τῆς μὲν συνηθείας παρ᾽ ἡμῖν πλείων γέγονεν, οὐ μὴν ὥστε ἀπειπεῖν. ἀλλ᾽ εἰσὶ πόλεις, ἐν αἷς ἀεὶ τοσούτου ἐστὶν, ὅταν ἄριστα ἔχῃ. πάλιν αὖ θορυβεῖτε, ὥσπερ ἐμοῦ λέγοντος, ὅτι καὶ παρ᾽ ὑμῖν αὐτὸν τοσούτου προσήκει εἶναι, καὶ μηδέποτε ἧττονος. ἐγὼ δέ φημι δεῖν, προσέχειν μὲν, ὅπως ἐλάττονος ἔσται· μὴ μέντοι πικρῶς οὕτως ἔχειν ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι [29], μήτε ἐξεστάναι, ὡς τά γε γενόμενα νῦν οὐχὶ τοιαῦτά ἐστιν, οἷα [30] ἐπὶ τοιούτῳ πράγματι· ἀλλ᾽ εἰ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰς γυναῖκας ἀνῃρήκαμεν, οὐδὲν εἴχετε ποιῆσαι χαλεπώτερον [31]. τὸ γὰρ πολίταις ἑαυτῶν ὀργιζομένους, εἰ μὲν [32] ἀδίκως, ἢ δικαίως, ἐῶ· πολίταις δ᾽ οὖν, καὶ τούτοις ἐπιτίμοις, καὶ μηδενὸς χείροσι, μὴ δοῦναι λόγον, μηδὲ λαβεῖν, ἀλλ᾽ εὐθὺς λιθάζειν, καὶ κατακαίειν τὰς οἰκίας, ἵνα, εἰ ἐδύνασθε, μετὰ τῶν παίδων αὐτοὺς καὶ τῶν γυναικῶν συμφλέξητε, τίνων ἐστὶν ἀνθρώπων; ἐμοὶ μὲν, νὴ τὸν Δία καὶ τοὺς θεοὺς, εἰ χαλεπῶς [33] ἀκούσεσθε, οὐ δοκεῖ τὰ τοιαῦτα εἶναι τῶν ἐνδεῶς πραττόντων, οὐδὲ τῶν οὐκ ἐχόντων ἀναγκαῖα [34]. ἡ γὰρ ἔνδεια σωφροσύνην ποιεῖ. καὶ ταῦτα εἰ μὴ δοκεῖτε ὑπὲρ ὑμῶν λέγεσθαι, πλεῖστον ἁμαρτάνετε. εἰ γὰρ τοιοῦτοι ἔσεσθε, κἂν ὀργισθῆ-

O 5 τέ

27) οὐδὲ ὥστε] id eſt οὐδὲ τοσοῦτον ὥστε.

28) τοιαῦτα ποιεῖν] qualia nempe vos in me meamque domum deſignauiſtis.

29) τῷ συμβεβηκότι] *caritate fortuita annonae.*

30) poſt οἷα excidit (vix enim ſatis eſt ſubaudire) εἴωθε (vel προσήκει) γίγνεσθαι. *qualia ſolent* (vel *par eſt*) *euenire in eiusmodi rerum habitu*, vel *in eiusmodi euentu.*

31) χαλεπώτερον] ſcil. ἢ νῦν ἐποιήσατε.

32) malim εἰ γάρ.

33) malim εἰ καὶ χαλεπῶς.

34) malim τἀναγκαῖα, id eſt τὰ ἀναγκαῖα.

τέ τῳ· (πολλὰ δὲ εἰκὸς ὡς ἐν πόλει συμβῆναι, καὶ δίκαια καὶ ἄδικα·) τηλικαύτην ἀξιώσετε τιμωρίαν λαμβάνειν, ὥστ' εὐθὺς μετὰ τῶν παίδων κατα- D καίειν τινὰ [35]), καὶ τῶν γυναικῶν [36]) ἀνθρώπων ἐλευθέρων, ἀναγκάζειν [37]) ὑμῖν ὁρᾶσθαι περιεῤῥηγμένας, καὶ ἱκετευούσας ὑμᾶς, ὥσπερ ἐν πολέμῳ· τίς οὕτως ἀνόητος καὶ ἀτυχὴς ἄνθρωπός ἐστιν, ὅστις ἐν τοιαύτῃ πόλει ζῆν αἱρήσεται μίαν [38]); πολὺ γὰρ κρεῖττον φυγάδα εἶναι, καὶ παροικεῖν ἐπὶ ξένης, ἢ τοιαῦτα πάσχειν· ἐπεὶ καὶ νῦν ἡ πρόφασις ἡ λεγομένη, δι' ἣν ὑμᾶς ἀποτραπῆναι [39]) φασὶ τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς, ὑπειδομένους [40]) τοῦ στενωποῦ τὸ βάθος, ὁρᾶτε, οἷον ἐστίν. εἰ γὰρ ἐμὲ τοῦτο ἔσωσε, καιρὸς ἤδη, ὡς ἐν στρατοπέδῳ τὸ λοιπὸν τῇ πόλει, τὰς δυσχωρίας A καταλαμβάνειν, καὶ τὰ ὑψηλὰ, ἢ ἀπότομα. καίτοι μὰ τοὺς θεοὺς [41]), οὐδὲ ἐν τοῖς στρατοπέδοις ζητοῦσιν ἄλλος ἄλλου ἀσφαλέστερον σκηνοῦν· ἀλλὰ πρὸς τοὺς πολεμίους αὐτοῖς ἡ φυλακή ἐστιν. τῇ μὲν οὖν τύχῃ χάρις, δι' ἣν ἀπετράπητε, εἴτε τοῦτο νοήσαντες, εἴτε ἄλλο ὁτιοῦν· οὐ μέντοι ἀληθῶς ὑπείδεσθε. οὐ γὰρ ἂν ἔγωγε ἠμυνάμην ὑμᾶς· ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκα πολλὴ ὑμῖν ἀσφάλειά ἐστιν, ὅταν βούλεσθε κατα- B

καίειν

G. p. 271. D

35) Anglus mauult τινάς. non valde putem opus eſſe.

36) γυναικῶν] id eſt vxorum, matrum, ſororum, filiarum.

37) malim καὶ ταύτας ἀναγκάζειν.

38) μίαν] Caſaubonus negat μίαν ſic nude poni pro μίαν ἡμέραν, et recte is quidem videtur negare. ſed fac tamen contra eſſe, vel ſic tamen addendum eſſet καί. αἱρήσεται καὶ μίαν. *vel vnum diem.*

39) ἀποτραπῆναι] v. verſ. 4. a fin. ἀποτροπῆναι Venet. et Morell.

40) ὑπιδομένους lego, per ſimplex iota.

41) μὰ τοὺς θεοὺς] ſic var. lect. Ven. et Caſaub. μετὰ θεοὺς Ven. et Mor.

καίειν τὴν οἰκίαν. ἥρκει δέ μοι, τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον λαβόντα, ἀποχωρεῖν. καὶ μηδεὶς νομίσῃ, ὡς ἐγὼ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀγανακτῶν ταῦτα εἴρηκα μᾶλλον, ἢ ὑπὲρ ὑμῶν δεδιὼς, μή ποτε ἄρα διαβληθῆτε, ὡς βίαιοι καὶ παράνομοι. οὐ γὰρ λανθάνει τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν οὐδὲν τοὺς ἡγεμόνας· λέγω δὲ τοὺς μείζους ἡγεμόνας [42]) τῶν ἐνθάδε· ἀλλ' ὥσπερ τῶν παιδίων τῶν ἀτακτοτέρων οἴκοι, πρὸς τοὺς διδασκάλους κατηγοροῦσιν οἱ προσήκοντες, οὑτωσὶ καὶ τὰ τῶν δήμων ἁμαρτήματα πρὸς ἐκείνους ἀπαγγέλλεται. ταῦτα μὲν οὖν οὔτε καλῶς, οὔτε συμφερόντως αὐτοῖς, πράττετε ἄν. τὸ δὲ ἀξιοῦν, ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἀγορᾶς, καὶ τοὺς δυναμένους χειροτονεῖν, καὶ τοὺς μὴ λελειτουργηκότας· εἰ δὲ μή γε, οὓς ἂν βούλεσθε· σωφρονούντων τε [43]) ἀνθρώπων ἐστὶ, καὶ πρός γε ταῦτα οὐδεὶς ὑμῖν ἐναντιώσεται.

42) τοὺς μείζους ἡγεμόνας] Imperatores deſignat, et ſenatum Romanum. maiores enim hi erant praeſides, quam qui prouinciis praeerant.

43) τε] Ven. et Mor. dant δέ.

ΔΗΜΗ-

ΔΗΜΗΓΟΡΙΑ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ. D

ΛΟΓΟΣ ΜΖ΄.

Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, ὅταν ἀναστῶ, μὴ πάντως
ἡγεῖσθε λόγων ἀκούσεσθαι θαυμαστῶν, μηδὲ ἐπιστη-
μων· λέγω δὲ, οἷον πρὸς ἡδονήν τινα, ἢ κάλλος, ἢ
σοφίαν εἰργασμένων. ἴσως μὲν γὰρ οὐδὲ ἄλλως ἦμεν
ἱκανοὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον· ἀλλὰ τύχῃ τινὶ τὸ πλῆθος
καὶ τὰς πόλεις πάσας ἐξηπατήσαμεν· εἰ δ᾽ οὖν [1]),
ἀλλὰ νῦν πολλὴν [2]) ἀπορίαν καὶ λήθην εἰκὸς ἡμῖν
γεγονέναι τῶν τοιούτων λόγων. ὁποῖα γὰρ ἂν πράτ-
τῃ τις [3]), καὶ ἐν ὁποίοις ἂν ᾖ πράγμασιν, ἀνάγκη A
καὶ τοὺς λόγους εἶναι παραπλησίους. ἡμεῖς δὲ πολὺν
ἤδη χρόνον σμικρὰ καὶ ἄδοξα πράττομεν, καὶ τού-
τοις [4]) ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν· ὡς ἐγὼ πρότερον μὲν
ἐθαύμαζον τῶν φιλοσόφων τοὺς καταλιπόντας μὲν
τὰς αὑτῶν πατρίδας, οὐδενὸς ἀναγκάζοντος· παρ᾽
ἄλλοις δὲ ζῆν ἑλομένους, καὶ ταῦτα ἀποφαινομένους
αὐτοὺς, ὅτι δεῖ τὴν πατρίδα τιμᾶν, καὶ περὶ πλεί-
στου ποιεῖσθαι, καὶ ὅτι πράττειν τὰ κοινὰ καὶ πολι- B
τεύεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ κατὰ φύσιν ἐστί. λέγω δὲ
τὸν Ζήνωνα, τὸν Χρύσιππον, τὸν Κλεάνθην, ὧν οὐ-
δεὶς

1) εἰ δ᾽ οὖν] ſcil. ἦμεν ἱκανοὶ λέγειν πρὸς ἡδονὴν ἢ κάλλος ἢ σοφίαν.
2) f. ἀλλὰ νῦν γε πολλήν.
3) ſententia eſt Demoſthenica.
4) ante ὡς aliquid deeſt. forte finis is eſt reliquus vocabuli ὁμοίως et ſic leg. καὶ τούτοις λέγειν ὁμοίως ἀναγκαῖόν ἐστιν. *et fortunae noſtrae orationem quoque reſpondere conſentaneum eſt atque neceſſe adeo, qua oratione confirmo, me olim quidem miratum eſſe.* Caſaub. coni. καὶ τοιαῦθ᾽ οἷα ἀναγκ.

δεὶς οἴκοι ἔμεινε ταῦτα λεγόντων [5]. οὐκ ἄρα ἐφρόνουν, ἃ ἔλεγον; πάντων μάλιστα [6], ὡς ἐμοὶ δοκοῦσιν. ἀλλὰ καλὸν μὲν ἡγοῦντο, καὶ τῷ ὄντι μακάριον, καὶ πρέπον ἀνδράσι σοφοῖς τὸ πρᾶγμα, τῆς ἑαυτοῦ πόλεως ἐπιμέλειαν [7]· τὰς δὲ ἐνούσας δυσκολίας καὶ τὰς χαλεπότητας ὑφεωρῶντο· καὶ τῶν μὲν ἄγνοιαν, τῶν δὲ φθόνον, τῶν δὲ ἀγνωμοσύνην· εἰ μή [8] τις σοφὸς ὢν ἅμα δύναιτο τὴν τοῦ Ἡρακλέους ἔχειν ἰσχὺν καὶ δύναμιν. τοῦτο δὲ ἀδύνατον ἡγοῦντο· καίτοι τὸν Ἡρακλέα αὐτὸν ἀκούομεν, τῆς μὲν Αἰγύπτου κρατῆσαι, καὶ τῆς Λιβύης, ἔτι δὲ τῶν περὶ τὸν Εὔξεινον Πόντον οἰκούντων, καὶ Θρᾳκῶν, καὶ Σκυθῶν, καὶ τὸ Ἴλιον ἑλεῖν, μικρῷ στόλῳ παραβαλόντα, καὶ πάντων ἄρξαντα τῶν ἐθνῶν τούτων, καὶ [9] καταστῆσαι βασιλέα αὐτόν· ὁπότε δὲ εἰς Ἄργος ἀφίκοιτο, τὴν Αὐγείου κόπρον μεταφέρειν, ἢ τοὺς ὄφεις θηρᾶν, ἢ τὰς ὄρνιθας διώκειν, ἵνα μὴ ἐνοχλῶσι τοὺς ἐν Στυμφάλῳ γεωργούς· ἢ ἄλλα τοιαῦτα ποιεῖν φαῦλα καὶ ταπεινὰ προσαττόμενον [10]· τελευταῖον δὲ εἰς ᾅδου φασὶ πεμφθῆναι αὐτόν· οὕτω σφόδρα ἐπιεικῶς αὐτῷ χρῆσθαι τὸν πολίτην [11].

τοὺς

5) Conſtructio eſt haec: ὧν ταῦτα λεγόντων οὐδεὶς οἴκοι ἔμεινεν. *quorum omnium nemo manſit in patria, quamquam omnes haec praeciperent atque cenſerent.* οὐκ ἄρα ἐφρόνουν ἃ ἔλεγον; *ergone aliud ſentiebant, aliud verbis prae ſe ferebant?*

6) πάντων μάλιστα] ſubaudi a communi ἐφρόνουν ἃ ἔλεγον. *ſentiebant enim vero hi idem, quod verbis prae ſe ferebant, ſi quis alius, maxime.*

7) ἐπιμέλειαν] ſic recte Caſaub. ἐπιμέλεια Ven. et Mor.

8) μή] ſic recte Caſaub. δὲ Ven. et Mor.

9) καὶ del. eſt. *omnibusque his populis a ſe domitis ipſum ſemet regem impoſuiſſe.*

10) προσαττόμενον] ſic recte Caſaub. apta enim haec ſunt ex illis v. 10. Ἡρακλέα ἀκούομεν. προσαττόμενος Ven. et Mor.

11) τὸν πολίτην] deſignat Augeam.

Digitized by Google

τοὺς δὲ Ἀργείους, καὶ Θηβαίους, ἐπαινεῖν μὲν καὶ ἀγαπᾶν τὸν Ἡρακλέα, περιορᾶν δὲ ὑβριζόμενον. ἅ μοι δοκεῖ διανοηθεὶς Ὅμηρος, οὐ μόνον ποιητὴς ἀγαθὸς ὤν, ἀλλὰ καὶ τῷ τρόπῳ φιλόσοφος, τὸν ἅπαντα ἀποδημεῖν χρόνον, ὥστε μηδένα γνῶναι τὴν A
πατρίδα αὐτοῦ· καὶ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, αἱρεῖσθαι πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς 12) προσαιτῶν λαμβάνειν, καὶ ταῦτα ὡς μαινόμενος, ἢ οἴκοι διάγειν. τοιγαροῦν ἅπαντες ὕστερον ἠμφισβήτησαν περὶ αὐτοῦ. καὶ τὸ μὲν ἐκείνου ὄνομα παρὰ πᾶσιν Ἕλλησι καὶ βαρβάροις γινώσκεται, τὴν δὲ Ἴον οὐδὲ ἀκηκόασιν οἱ πολλοὶ σχεδόν, εἴπερ ἦν Ἰήτης· καὶ τῆς Χίου πόλεως 13) οὐ πολύς ἐστι λόγος, οὐδὲ Κολοφῶνος, καίτοι ποιητὴν 14) οὐ χείρονα Ὁμήρου παρέχεται 15) B
τὸν Ἀπόλλωνα. Πυθαγόρας δὲ ἐκ Σάμου μὲν ἔφυγεν ἑκὼν τυραννουμένης· παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, μάλιστα δὲ οἶμαι 16) περὶ τὴν Ἰταλίαν, ἐτιμᾶτο ὡς θεός. τί οὖν; πάλαι τις ἤδη κάθηται λέγων· σὺ πρὸς Ὅμηρον καὶ Πυθαγόραν καὶ Ζήνωνα παραβάλλεις αὐτόν; μὰ Δί', οὐκ ἔγωγε, πλὴν 17) ὅτι πᾶσι τοῖς φιλοσόφοις ἔδοξε χαλεπὸς ἐν τῇ πατρίδι ὁ βίος. ἐπεὶ τί οἴεσθε; οὐκ ἐφίλουν τὰς πα- C
τρίδας;

12) πέντε καὶ εἴκοσι δραχμάς] cur tot? quid haec ſibi ſumma aeris vult? cur non plus? non minus? eſtne in vita Homeri locus quidam, ad quem hic alludat? quaere.

13) videtur voc. πόλεως delendum, vt e proximo perperam natum. χίου conuenit cum οὐ, et πόλεως non multum a πολὺς diſcrepat. *Cbii quoque magna non eſt fama*; etiamſi facias Homerum illinc oriundum; tamen ei vel ſic patria admodum ſplendida non fuit.

14) καίτοι ποιητὴν] ſic recte Caſaub. καὶ τὸν ποιητὴν Ven. et Mor. καίτοι ποιηταὶ var. lect. Ven.

15) malim παρέσχηται.

16) poſt οἶμαι deeſt aut παρὰ τοῖς, aut ſaltim τοῖς.

17) πλὴν] ſubaudi τοῦτο λέγω.

Digitized by Google

τρίδας; ἀλλὰ τὸν Ὅμηρον 18) ὑπὲρ μὲν Ὀδυσσέως ὀδύρεσθαι, καὶ φάσκειν αὐτὸν ἐθέλειν, τὸν καπνὸν ἰδόντα τὸν ἐκ τῆς Ἰθάκης, παραχρῆμα ἀποθανεῖν, αὐτὸν δὲ μὴ στέργειν τὴν αὐτοῦ πόλιν, ἀλλ' οὐ 19) τὸν οἰκεῖον ἔρωτα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὁμολογεῖν, ἣν εἶχε τῆς πατρίδος, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὀδυσσέως; ὃς δὲ πάντα τὸν χρόνον ἔμεινεν ἐν τῇ πατρίδι, πράττων ὅ, τι δοκοίη τοῖς πολίταις, καὶ τοῖς νόμοις, εἰ μέν τι μέγα ὤνησε τοὺς Ἀθηναίους, οὐκ ἔχω εἰπεῖν· D τὴν δὲ βλάβην ἐπίσταμαι τὴν γενομένην αὐτοῖς. ἔτι γὰρ ὀνειδίζονται περὶ Σωκράτους, ὡς οὔτε δικαίως, οὔτε ὁσίως τῷ ἀνδρὶ προσενεχθέντες· καὶ πάντων αὐτοῖς τῶν ὕστερον γενομένων κακῶν, ταύτην φασὶ 20) (φοβερὰν) συμβῆναι τὴν αἰτίαν. ταῦτα 21) μὲν ἀκηκόατε ἄλλως παρὰ ἀνθρώπου πλάνητος, καὶ ἀδολέσχου.

18) poſt τὸν Ὅμηρον ſubaudi e praemiſſis οἴεσθε. *an potius exiſtimatis Homerum Vlyſſem quidem inducere lamentantem.*

19) ἀλλ' οὐ] ſic lego cum interprete: *et non potius* — ſententia haec eſt: *Quid vobis videtur? Hi non amabant ſuam quisque patriam? An contra exiſtimatis, Homerum Vlyſſi quidem lamentationes in os dare — ipſum autem caruiſſe patriae caritate? An non potius exiſtimatis, eum ſub Vlyſſis perſona ſuum erga patriam affectum, eiusque deſiderium ſuum prodere.*

20) Φασὶ deeſt Venetae. recte reſtituit Morellus. ſed debebat idem vitioſum Φοβερὰν expellere, quod neſcio quo errore in Venetam pro vero Φασὶ irrepſerat.

21) malim ἀλλὰ ταῦτα μὲν — Vis voculae ἄλλως facile latine non reddatur vno vocabulo. inſunt ei haec: *temere, neſcio cur, et qui factum ſit, vt in hanc diſputationem inciderem, aut otii fallendi cauſa, aut obiter.* poteſt quoque ἄλλως ad ἀδολέσχου referri. *Et haec quidem audiuiſtis ex homine vagabundo alias et blaterone;* hac ſententia: *Et hic quidem vos ex me nunc audire tanto eſt minus mirandum, quod, cum vagatus ſim per orbem terrarum, (et noſtis hos errones eſſe garrulos et ſubſtultos) tum natura ſim loquaculus.* ſed tum malim ἄλλως infra ante ἀδολέσχου poni.

Digitized by Google

λέσχου. ὃ δ' οὖν ἔφην 22), παραιτοῦμαι ὑμᾶς, μηδένα ἀπαιτεῖν ἐν τῷ παρόντι παρ' ἐμοῦ λόγον μεγαλόφρονα καὶ σοφὸν, ἀλλὰ ἰδιωτικὸν καὶ φαῦλον· ὁποῖα καὶ τὰ πράγματά 23) ἐστιν. εὖ δ' ἴστε 24), ὥσπερ προειλόμην σιγᾶν, ἀφ' οὗ νῦν ἧκον· οὐκ ἂν ἐφθεγξάμην, A εἰ μή τι ἀναγκαῖον συμβέβηκεν. ἐγὼ γὰρ ἡψάμην πράγματος, ὃ μοι πολλῶν τῷ ὄντι πραγμάτων αἴτιον γέγονε, καὶ θαυμαστῆς ἀηδίας. ὥστε πρότερον μὲν οὐκ ᾔδειν τὸ τῶν Θετταλῶν τί ποτέ ἐστι τὸ ἐφ' αὐτὰς τὴν σελήνην κατάγειν· νῦν δὲ ἐπιμελῶς ἔγνωκα. καὶ τὸν Ἀριστοτέλην ἐνίοτε ἐμακάριζον 25), ὅστις Σταγειρίτης ὤν· τὰ δὲ Στάγειρα κώμη τῆς Ὀλυνθίας ἦν· ἁλούσης δὲ 26) Ὀλύνθου, συγγενόμενος Ἀλεξάνδρῳ καὶ Φιλίππῳ διεπράξατο οἰκισθῆναι B πάλιν τὸ χωρίον· καὶ μόνον αὐτὸν ἔφασκον εὐτυχῆσαι τὴν εὐτυχίαν ταύτην, ὥστε τῆς πατρίδος οἰκιστὴν γενέσθαι. μεταξὺ δὲ πρῴην ἐνέτυχον ἐπιστολῇ τινι, ἐν ᾗ 27) ἐστι μετανοῶν, καὶ ὀδυρόμενος, καὶ λέγων, ὅτι τούτων τινὲς καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἀφικνουμένους 28) Σατράπας διαφθείρουσιν, ὥστε μηδὲν ἀγαθὸν γενέσθαι, μηδὲ ὅλως κατοικισθῆναί τὴν πόλιν.

22) ἔφην] ſic recte Caſaub. et interpres latinus. ἔφη Ven. et Mor.

23) poſt τὰ πράγματα ſubaudi ἡμῖν. addi nil neceſſe eſt, quamquam bene fecit latinus interpres, quod expreſſit.

24) poſt εὖ δ' ἴστε videtur ὅτι deeſſe. *certi ſitis velim, vt, ex quo redii domum, ſilere decreui, ita nunc non fuiſſe facturum, vt ratum illud decretumque ſilentium rumperem.*

25) ἐμακάριζον] ſcil. τῆς τύχης, quod factus fuiſſet οἰκιστὴς conditor vel reſtaurator patriae.

26) δὲ videtur delendum.

27) poſt verba ἐν ᾗ videtur deeſſe δῆλος aut φανερὸς, *vnde conſtat eum poenituiſſe.*

28) ἀφικνουμένους] ſubaudi πρὸς τοὺς Σταγειρίτας.

Digitized by Google

πόλιν. ὅπου δὲ τὸ κατοικισθῆναι 29) τοῖς ἐκπεσοῦσι, καὶ τοῦτο λυπεῖ τινας, εἰ φυγάδες ὄντες καὶ ἀπόλιδες πατρίδα ἕξουσι, καὶ πολιτεύσονται κατὰ νόμους ἐν ἐλευθερίᾳ 30) μᾶλλον ἤρουντο (καὶ) διοικεῖσθαι 31) κατὰ κώμας, τοῖς βαρβάροις ὁμοίως, ἢ σχῆμα πόλεως καὶ ὄνομα ἔχειν· ἧπου προσῆκε θαυμάζειν, καὶ εἰ ἄλλο τι 32) λυπεῖ τινας; ὁ δ᾽ οὖν 33) Ἀριστοτέλης ἐπιστέλλων 34) γέγραφεν, ὡς τοῖς πράγμασιν ἀπειρηκώς· φησὶ γὰρ αἴρειν τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους· κἀμὲ νομίζετε 35), καὶ εἴ τινές εἰσιν ἕτεροι 36). καὶ γὰρ δὴ πλεῖον ἴσχυσεν ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐκεί-

29) malim ſic legi: ὅπου δὲ τὸ κατοικισθῆναι ἀνιαρὸν ἦν τοῖς ἐκπεσοῦσι, καὶ τοῦτ᾽ ἐλύπει τινάς. *quod ſi autem exſulibus ipſis moleſtum accidit, in ciuitatis formam ſe rurſus redigi, et fuere, qui aegre ferrent, ſe patria rurſus donari.* Caſaubonus vult ἐκπεσοῦσιν οὐκ ἀρέσκει, vel ἀνιαρὸν ἐστι καὶ τοῦτο. ib. margo Mor. et Caſaub. dat λυπεῖ, ſed Ven. et t. Mor. λυπεῖν.

30) poſt ἐν ἐλευθερίᾳ addendum eſt δέ. quam hic vſurpat libertatem, ea eſt conditio, cum homines ſibi permiſſi, legibus exſoluti viuunt. quae conditio eſt oppoſita neceſſitudini vitae ciuilis. poſt ἤρουντο addendum eſſe ζῆν vel διάγειν vidit Caſaubonus.

31) imo vero διῳκίσθαι, non a διοικεῖν, ſed a διοικίζειν.

32) ἄλλο τι recte exhibet editio Morelli, pro vitioſo ἄλλοτε, quod eſt in Veneta. ſi ſunt homines, qui alia quapiam re grauentur, multo illa minore, quam fuit illud bonum, quo cum beandi eſſent Stagiritae, tamen recuſarunt, et velut magnum aliquod malum abhorruerunt. ſignificat per illud ἄλλο τι exornationem oppidi iam conditi et ſtantis per ſtructuras ſplendidas.

33) malim ὅ τ᾽ οὖν. huic τε reſpondet καὶ verſ. pen. in voc. κἀμέ.

34) ἐπιστέλλων] id eſt ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς.

35) κἀμὲ νομίζετε] ſcil. portandos ſuſcepiſſe Dactylos Idaeos. h. e. homines malitioſos, arte nulla domabiles. margo Mor. dat γρ. τοὺς Δακτύλους τοὺς Ἰδ.

36) poſt ἕτεροι deeſſe videtur τοιοῦτοι vel ὅμοιοι.

ἐκείνων κακοδαιμονία, τῆς τοῦ Ἀριστοτέλους σπουδῆς. ὥστε οὐκ εἴασαν προβῆναι τὸ κωμίον εἰς ἀξίωμα πόλεως, καὶ νῦν ἔτι ἀοίκητόν ἐστιν. ἀλλ᾽ ὅπως μὴ καὶ τοῦτό μου 37) διαβάλῃ τις, ὡς ἐγὼ Στάγειρα καὶ πόλιν 38) καλῶ τὴν πόλιν ταύτην· δύναμαι γὰρ ὀμόσας εἰπεῖν, μηδεμίαν ἄλλην πόλιν ἐμοὶ κρείττω πεφηνέναι, κἂν εἰ μόνον εἶχε τὸ χαλκεῖον τὸ τοῦ δεῖνος, ὃ ἐγὼ κατέλυσα, ὁ τὰς πόλεις πορθῶν, καὶ τὰς ἀκροπόλεις. ἵνα δ᾽ οὖν μὴ ἐπιλάθωμαι, οὗ χάριν ἀνέστην, ἁμάρτημα ἴσως ἥμαρτον ἀνθρώπινον 39). A Νῦν οὖν τίνα με βούλεσθε ὑποσχεῖν ζημίαν, ἀντὶ τούτου τοῦ ἁμαρτήματος; ἢ τί ποιεῖν; ἀξιῶ συμβούλους ὑμᾶς γενέσθαι, πότερον καθελεῖν με τὸ ἔργον ταῖς ἐμαυτοῦ δαπάναις, τὸ γεγονός, καὶ ποιῆσαι πάντα, ὁποῖα ἦν πρότερον 40); ἀλλὰ ἴσως οὐ δυνήσομαι. ἢ τί πρὸς θεῶν, εἴπατέ μοι. ἐγὼ μὲν γὰρ ἅμην ὁρῶν τὰ τοιαῦτα πόλεις ἄλλας φιλοτιμουμένας, οὐ μόνον τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν λέγω καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν· B ἀλλὰ ταύτας 41) τὰς ἀστυγείτονας καὶ πλησίον, τὴν τῶν Νικομηδέων, τὴν τῶν Νικαέων, τοὺς Καισαρεῖς τούτους, εὐγενεῖς μὲν ἀνθρώπους, καὶ σφόδρα Ἕλληνας, πολὺ δὲ μικροτέραν 42) οἰκοῦντας πόλιν, καὶ

τοὺς

37) τοῦτό μου] ſic recte legit interpres. *ſed videndum mihi eſt, ne quis etiam hoc in me calumnietur.* Ven. dat τοῦ τόμου et Mor. τοῦ νόμου.

38) καὶ πόλιν] imo vero καὶ κωμίον. *quod vrbem hanc, Prulain, appellem Stagiram, et viculum.* h. e. quod eam Stagirae comparem, quae fuit viculus.

39) ſignificat ſe largiri ipſis id, quod velint, in illa porticu aedificanda ſe humanum quid paſſum eſſe.

40) *vultisne me meis ſumtibus demoliri rurſus opus iam ſtructum et perfectum?* — ἢ τί; *aut quid?* ſcil. *vultis.* πρὸς θεῶν εἴπατε *dicite mibi, per deos immortales vos rogo.*

41) malim ἀλλὰ καὶ ταύτας.

42) μικροτέραν] ſubaudi ἢ ὑμεῖς.

Digitized by Google

τοὺς πολιτευομένους παρ᾽ ἑκάστοις, ἐὰν [43]) καὶ [εἰ] περὶ τῶν ἄλλων διαφέρονται, τά γε τοιαῦτα ὁμοφρονοῦντας· καὶ τὸν αὐτοκράτορα τοιαῦτα ἐπιστέλλοντα τύχῃ τινὶ, ὅτι βούλεται πάντα τρόπον αὔξεσθαι τὴν πόλιν ὑμῶν. (ἐπιτρέψατε δὲ ἀναγνῶναι τὴν ἐπιστολὴν, ἐπειδὴ τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους [44]) μακρὸν ἦν καὶ περίεργον.) ᾤμην [45]) καὶ παρ᾽ ὑμῖν ταῦτα ἔσεσθαι, καὶ μηδένα λυπήσεσθαι [46]) τῆς πόλεως κατασκευαζομένης. καὶ τοῦτό γε ἀπέβη τοιοῦτον. καὶ γὰρ ἔδοξεν ὑμῖν ταῦτα· καὶ πολλὰ καὶ πολλάκις συνεισεφέρετε [47]) αὐτοὶ, καὶ προεθυμεῖσθε. τί οὖν βούλεσθε; ἐγὼ γὰρ ὄμνυμι τοὺς θεοὺς ὑμῖν ἅπαντας, ἦ μὴν ἀντὶ τοῦ λυπεῖν ὑμᾶς, ἢ τινὰς ὑμῶν, ἢ δοκεῖν βαρὺς, οὐκ ἂν ἑλοίμην ἴδιά μοι γενέσθαι τὰ Δαρείου βασιλέως [48]), ἢ τὰ Κροίσου, ἢ τὴν οἰκίαν τὴν προτέραν [49]) τὴν ἐμὴν, χρυσῆν τῷ ὄντι, ἀλλὰ μὴ [50]), ὥσπερ ὀνόματι μόνον τὴν τοῦ Νέρωνος

43) ἐὰν] ſic recte Ven. tolle ergo εἰ, quod videtur in libris quibusdam pro ἐὰν fuiſſe, et locum ſic reforma: παρ᾽ ἑκάστοις, ἐὰν καὶ [vel εἰ καὶ] περί τινων ἄλλων διαφ. *et incolas earum vrbium, etſi in quibusdam aliis differunt, in hac tamen re concordes.* ſcil. in ſtudio oppida ſua per ſplendidas ſtructuras ornandi et amplificandi. Mor. dat ἐᾶν· καὶ εἰ περὶ —

44) poſt Ἀριστοτέλους ſubaudi ἀναγνῶναι a communi.

45) ᾤμην] reſumit hic eodem verbo, vnde p. 226, 16. exceſſerat, reuocandi ergo lectoris ad ſeriem orationis.

46) λυπήσεσθαι] pro λυπηθήσεσθαι, more vſitato. malim tamen hoc.

47) συνεισεφέρετε] id expreſſit quoque interpres. συνεισφέρετε Ven. et Mor.

48) malim βασιλεῖα. aedes regias, palatia, cum omnibus ibi regiis opibus.

49) προτέραν] margo Mor. dat πατρῴαν, dubia optione. forte nata eſt lectio marginis ex eo, quod eſt in Ven. πρωτέραν

50) μὴ] ſic recte Caſaub. μὴν Ven. et Mor. malim verba ſic ſtrui, tametſi ordo vulgaris tolerabilis eſt, ἀλλὰ μὴ ὀνό-

καλοῦσιν. οὐδὲ γὰρ ὄφελος οὐδὲν οἰκίας χρυσῆς, οὐ μᾶλλον ἢ χύτρας χρυσῆς, ἢ τῆς πλατάνου τῆς ἐν Πέρσαις. πόλεως δὲ ὄφελος οὐδὲν εὐπρεποῦς[51]) γιγνομένης, ἀέρα πλείονα λαμβανούσης δι' εὐρυχωρίαν[52]), τοῦ μὴν θέρους σκιὰν, τοῦ δὲ χειμῶνος ἥλιον ὑπὸ ςέγῃ[53])· ἀντὶ φαύλων καὶ ταπεινῶν ἐρειπίων, οἰκήματα ὑψηλὰ, καὶ μεγάλης πόλεως ἄξια· ἵνα, ὥσπερ ἐπὶ τῶν εὐγενῶν πώλων καὶ τῶν σκυλάκων, τὸ ἐσόμενον μέγεθος εἰκάζουσιν οἱ ὁρῶντες, ἐν οἷς[54]) A τὰ κῶλα ὑψηλὰ καὶ μεγάλα, ἐὰν δὲ ταπεινὰ καὶ ἀναυξῆ, φασὶν ἀεί ποτε μένειν τοιαῦτα[55])· οὕτως ἔχει[56]) καὶ περὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν. ἀλλὰ τί μοι περὶ τούτων νῦν λέγειν; καλῶς μέ τις ἀηδόνα ἔφη

τῶν

ματι μόνον, ὥσπερ τὴν τοῦ Νέρ. καλ. reuera auream, non autem nomine tenus ſolummodo auream, quemadmodum Neronis illam domum nomine tenus, non re, auream appellitant.

51) videtur locus ita eſſe reſtaurandus: πόλεως δὲ οὐδὲν ὄφελος οἴεσθε εἶναι μᾶλλον εὐπρεποῦς (aut εὐπρεπεςέρας] γιγνομένης — *ciuitatem autem exiſtimatis* [interrogat cum indignabunda infitiatione] *nulli rei vtilem eſſe eam, quae ornatior et decentior fiat, eo, quod aurae copioſiores ad eius ſemitas ſpatioſiores admittantur.*

52) δι' εὐρυχωρίαν] ſic recte Caſaub. *propter ſpatioſitatem ſemitarum.* ſed tum deeſſe videtur τῶν ἀγυιῶν, καὶ διὰ τὴν τῶν οἰκιῶν ὑψηλότητα, τοῦ μὲν θέρους σκιὰν — *et per altitudinem aedificiorum, aeſtate quidem vmbram, hyeme autem ſolem ſub tecto.* Locus eſt apud Tacitum, qui hunc Dionis egregie illuſtret. Eſt in vita Neronis, vbi de reſtauranda poſt incendium Vrbe agitur. Ven. et Mor. omitt. δι'.

53) poſt ὑπὸ ςέγῃ videtur ἐχούσης deeſſe; item poſt ἀντὶ deeſſe δέ.

54) pro ἐν οἷς var. lect. Ven. dat ἐάν. vtrumque bene.

55) τοιαῦτα] ſcil. τὰ κῶλα, vel τὰ ζῶα, οἷα νῦν εἰσί.

56) ἔχει] malim ἔχῃ, redit enim ad ἵνα verſ. 7.

Digitized by Google

τῶν σοφιςῶν [57]), λοιδορῆσαι βουλόμενος· διὰ τοῦτο
ἐμοὶ δοκεῖν, ὅτι καὶ τὴν ἀηδόνα γλώσσαργον φασὶν
οἱ ποιηταί. ἴσως δ' ἂν ὅμοιος ἂν εἴην [58]; τοῖς τέτ-
τιξι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πρὸς τὸν ἥλιον διψῶντες, ᾄδου-
B σιν ὑπὸ ἀνοίας, οὐδὲν ὠφελούμενοι. πλὴν τοσοῦτό γε
μόνον, οὐκ ἄξιον ἴσως παραλιπεῖν, περὶ τῶν μνημά-
των [59]) καὶ τῶν ἱερῶν, ὅτι τοὺς Ἀντιοχέας [60]) οὐκ
εἰκός ἐςιν οὐδενὸς ἅψασθαι τοιούτου. πολὺ γὰρ ἐλάτ-
τω τόπον ἐποικοῦσιν [61]) τοῦ παρ' ἡμῖν. ὧν ἡ πόλις
ἓξ καὶ τριάκοντα ςαδίων ἐςὶ τὸ μῆκος, καὶ ςοὰς ἑκα-
τέρωθεν πεποιήκασιν. οὐδὲ τοὺς Ταρσεῖς, οὐδὲ νῦν Νι-

 κομη-

57) deeſſe videtur ὅπου. *ſed quidem ego nunc de his diſputo, cum ſophiſta quidam —*

58) poſt εἴην adde aut ſubaudi ſaltim μᾶλλον. ſententia haec eſt: me vero quid oportet multis hac de re diſputare, tam aperta et obuia, praeſertim cum iam ignominia laborem ea, vt dicar loquaculus; quo factum eſt, vt luſciniam me aliquis appellarit, me vituperare volens; quoniam luſcinia eſt linguae intemperans, et pruritu garriendi ardet; quamquam ille me rectius, ni fallor, cicadam appellaſſet. Verumtamen, etiamſi garrulus habeor, hoc tamen praeterire ſilentio non poſſum, quod mihi vitio vertitur, de monumentis et fanis euerſis.

59) τῶν μνημάτων] ſic recte Anglus et interpres. τῶν ὑπομνημάτων Ven. et Mor.

60) ſententia eſt: Antiochenos probabile non eſt tale quid auſos eſſe, vt ſcil. religiones manium et deorum mouerent, quod ego feciſſe incuſor. Haec eſt incuſatio, quam ſic debilitat per cauillationem. multo nempe illi minus ſpatium incolunt, atque nos. Ironiam autem ſi hinc excludis, neceſſe eſt, vt pro ἐλάττω legas πλείω. Haud infitiabor, ait Dio, Antiochenos eiusmodi ſcelus haud commiſiſſe. ſed rurſus non erat, cur facerent. Loci anguſtiae eos nullae cogebant, vt nos noſtri loci anguſtiae coegerunt facere; multo enim amplius ſpatium obtinet eorum vrbs, quam noſtra.

61) ἐποικοῦσιν] Ven. et Mor. dant ἐποίουν.

Digitized by Google

κομηδεῖς [62]), οἳ ἐψηφίσαντο τὰ μνήματα μεταίρειν. ὁ δὲ Μακρῖνος [63]), ὃν εὐεργέτην ἀνεγράψαντο [64]) τῆς πόλεως, τοῦ [65]) Περσικοῦ βασιλέως μνημεῖον μετήνεγκεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸν ἀνδριάντα. οὐδεὶς γάρ [66]) ἐστι παρ' ἐκείνοις φιλόπολις, οὐδὲ ἀνὴρ ἐπιμελὴς περὶ τοὺς θεούς. ἀλλὰ παρά γε ἡμῖν ἦσαν πολλοί· πλὴν ταῦτα μὲν, ὅπως ποτὲ ἐδόκει [67]). τί γάρ ἐμοὶ τῆς ἐνθάδε στοᾶς, ὥσπερ οὐκ ἔχοντά με, ὅποι βούλομαι περιπατεῖν τὴν ποικίλην, Ἀθήνησι, τὴν Περσικὴν ἐν Λακεδαίμονι, τὰς ἐν τῇ Ῥώμῃ, τὰς χρυσᾶς ἐν ταῖς [68]) τῶν Ἀντιοχέων, τῶν Ταρσέων,

μετὰ

62) οὐδὲ τοὺς; ταρσ. οὐδὲ νῦν νικοῦ] eſt rurſus accuſatio in Dionem. ſubaudi εἰκὸς τοιούτου τινὸς ἅψασθαι. refutat his verbis οἳ ἐψηφίσαντο — *qui Nicomedienſes* — ſententia eſt: *atqui Nicomedienſes decreto publico ſanxerunt, vt buſta mouerentur.*

63) Μακρῖνος] ſic recte Caſaub. *Macrinus ille, quem Nicomedienſes tabulis et monumentis ſuis pro Euergeta inſcribi curarunt.* Μακαρῖνος Ven. et Mor.

64) ἀνεγράψαντο] ſic recte interpres. ἀνεγράψατε Ven. et ἀνεγράψατο Mor.

65) τοῦ] malim τό.

66) οὐδεὶς γάρ] eſt rurſus obiectio aduerſariorum Dionis. ſed dicetis forſitan: mirandum hoc non eſt; nam apud Nicomedienſes nemo eſt amans patriae, nemo religioſus. occurrit Dio ſalſa cum cauillatione: apud nos autem multi nempe fuerunt amantes patriae deorumque ſtudioſi.

67) ἐδόκει] v. p. 227. 10. hoc certum ſemper eſt, vos approbaſſe ratumque habuiſſe iſtud meum conſilium de vrbe aedificiis exornanda, quacunque tandem de cauſa, et quocunque modo, ſiue recte, ſin minus; veſtri certe cauſa commodi, non mei. quid enim mea refert, hic loci eſſe porticum, necne, quaſi alibi non habeam, vbi ambulem, ſi negatum ſit hic ambulare.

68) ἐν ταῖς] ſcil. πόλεσι aut ὁδοῖς. ſed malim ſic diſtingui et legi: τὰς ἐν τῇ Ῥώμῃ, τὰς χρυσᾶς *illas aureas, ſic dictas, quae ſunt Romae,* τὰς τῶν ἀντιοχέων, *illas porticus Antiochienſium, illas Tarſenſium.*

Digitized by Google

D μετὰ πλείονος τιμῆς; ἢ μόνον ἐξιόντα με καὶ περιπατήσοντα 69), τῶν δὲ ἄλλων οὐδένα πολιτῶν. ἀλλ᾽ οὔτε γυμνάσιον ἐν πόλει μόνος οὐδεὶς ἔχει γυμναζόμενος, οὔτε στοὰν, οὔτε βαλανεῖον, οὔτε ἄλλο τῶν δημοσίων οὐδέν. ἢ ἐγὼ τετύφωμαι, καὶ ἀνόητός εἰμι; πλὴν ὅ γε ἠξίωσα, συμβουλεύσατέ μοι. ὡς ἐγὼ βουλόμενος ὑμῖν ἀρέσκειν πάντα τρόπον, ἀπορῶ. νῦν γὰρ ἐὰν ἅπτωμαι τοῦ πράγματος, καὶ σπουδάζω γίγνεσθαι τὸ ἔργον, τυραννεῖν με φασί τινες, καὶ κατασκάπτειν τὴν πόλιν. καὶ τὰ ἱερὰ πάντα.
A δῆλον γὰρ, ὅτι ἐνέπρησα 70) τὸν νεὼν τοῦ Διὸς, καὶ τοὺς ἀνδριάντας 71) ἐκ τοῦ μυλῶνος 72) ἐρρυσάμην, καὶ νῦν ἐν τῷ φανερωτάτῳ κεῖνται τῆς πόλεως. ἐὰν δὲ τὴν ἡσυχίαν ἄγω, μὴ βουλόμενος μηδένα στένειν 73), μηδὲ προσκρούειν μηδενὶ, βοᾶτε ὑμεῖς· γιγνέσθω τὸ ἔργον, ἢ καθαιρείσθω τὸ γεγονός· ὥσπερ ἐμοὶ τοῦτο προφέροντες, καὶ ὀνειδίζοντες. τί οὖν βούλε-

69) περιπατήσοντα] ſic recte Caſaub. περιπατήσαντα Ven. et Mor.

70) ἐνέπρησα] aut ſic leg. eſt aut ἐνέπρησ᾽ ἄν. oratio eſt iocantis et cauillantis. *dubium enim nullum eſt, quin, ita ſi proceſſiſſem, vt coepi, fuiſſem templum Iouis iniectis ignibus exuſturus, illasque ſtatuas, quas e piſtrino veluti vindicaui in libertatem.* Ven. dat ἐνέπρησαν, Mor. ἀνέπρησαν, et Caſaub. ἀνέπρησα.

71) poſt ἀνδριάντας videtur οὓς deeſſe.

72) μυλῶνος] ſic recte Caſaub. *piſtrino.* h. e. e ſeruitute et aeternis tenebris. nam qui liberi homines ea calamitate vterentur, vt intercepti a plagiariis in piſtrinum inciderent, nunquam rurſus illinc in hominum notitiam ad dias luminis auras redibant; niſi ab aliquo potenti amico in libertatem rurſus vindicarentur. egregie igitur τὸν μυλῶνα cum verbo ῥύεσθαι componit. Ven. et Mor. dant Μυδῶνος.

73) στένειν] duri enim labores in aedificando erant toleranḍi corpore, baiulandis ſaxis, trabibus, reliquis agendis, ne dicam de impenſis.

Digitized by Google

βούλεσθέ με[74]) ποιεῖν; ὃ γὰρ ἂν εἴπητε, τοῦτο ποιήσω, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων[75]). οὐδὲ ἂν ᾖ τις ἔργον πεποιηκὼς, ὑπὲρ οὗ λόγον μὴ δέδωκεν, οὐδ᾽ ἂν B ᾖ[76]) τι ποιῶν, καὶ χρήματα λαμβάνων ἀεὶ παρὰ τῶν κατ᾽ ἔτος ἀρχόντων, ὥσπερ εἰς τὸν ἄπληστον πίθον τάδε ληψόμενος· οὐδὲ ἂν ἄλλο τι γίγνηται· τί γὰρ ἐμοὶ τούτων; διὰ μὲν γὰρ τῆς στοᾶς οὐ διελεύσομαι[77]), σαφῶς ἴστε· ἀλλὰ ποιεῖν[78]), καὶ προσιέναι καὶ παρακαλεῖν τὸν ἀνθύπατον, ὅπως πρᾴως καὶ πρὸς δύναμιν εἰσπράττῃ τοὺς ὑπεσχημένους. καὶ τοῦτο ἕτοιμος ποιεῖν οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς συμβάλλεσθαι μέρος τῆς ὑποσχέσεως[79]), καὶ κου- C φίζεσθαι τοὺς ἄλλους. μόνον ἕν τι προστάξατε· εἰ δὲ μὴ, τὴν ἡσυχίαν ἔξω, βοώντων ὑμῶν, μᾶλλον δὲ ἄπειμι. οὐ γὰρ, ὥσπερ ἡ ἀλώπηξ[80]), καταφαγοῦ-

σα

74) με] ſic recte Caſaub. μοι Ven. et Mor.

75) poſt ἁπάντων videtur οὐδὲν ἀντερῶ leg. *et de reliquis* (ſiue hominibus, ſiue rebus) *nil repugnabo*, *ſiue ſit*, *qui opus aliquod peregerit*, *cuius rationem reddiderit nullam*; *ſiue ſit*, *qui opus aliquod publicum* (quod faciendum conduxerit) *faciat iam nunc* (opponit inter ſe perfectum πεποιηκὼς et praeſens ποιῶν).

76) ᾖ] id expreſſit interpres quoque. Ven. et Mor. dant ὦ. et Caſaub. ὅτι ποιῶν.

77) poſt διελεύσομαι deeſſe videtur μόνος.

78) ἀλλὰ ποιεῖν] ſcil. ὑμεῖς ἐμὲ κελεύετε. *at fortaſſis iubetis*, *me in opere coepto pergere*, *ſed identidem itare ſolummodo ad proconſulem*, *eumque rogare*, *vt velit clementer et pro cuiusque facultate contributiones pecuniarias ad illud opus faciendum exigere ab iis*, *qui daturos recepiſſent?* Caſaub. coni. πλὴν εἰ δέοι προσιέναι — vel ἀλλ᾽ ἂν μὴ δέῃ πρ.

79) poſt ὑποσχέσεως deeſſe videtur aut ὡς aut ὥστε eodem ſenſu. *quo etiam reliqui releuentur.*

80) nota eſt fabula de vulpecula, quam Horatius quoque Ep. 1, 7. retulit. *Forte per anguſtam tenuis vulpecula rimam Repſerat in caueam frumenti.* ſed vulpecula *frumentis* non paſcitur, quod ſciam, ſed pullis cortilibus et anſeribus.

σα τὰ κρέα, οὐκ ἐδύνατο ἐξελθεῖν ἐκ τῆς δρυὸς, διὰ τὸ ἐμπλησθῆναι· κἀμοὶ ἐξελθεῖν διὰ τοῦτο χαλεπόν. πολὺ γὰρ γέγονα λεπτότερος, ἢ ὅτε εἰσῆλθον. καὶ πρὸς θεῶν, μή μοι νομίζετε χαρίζεσθαι, περὶ τῆς στοᾶς ἐπιβοῶντες. ἐμοὶ γὰρ εἷς ἀνήρ ἐστιν ὁ χαριζόμενος ἐν τῇ πόλει σχεδὸν, ὡς ἐγὼ ἀκούω, καὶ μάλιστα προνοῶν τῶν ἐμοὶ συμφερόντων· καὶ οὔτε φίλος, οὔτε συγγενὴς οὕτως [81]) ἐμοῦ κήδεται. σκοπεῖτε δὲ, εἴ δόξει καλῶς ὑμῖν ὑπὲρ ἐμοῦ λογίζεσθαι, καί με ἀγαπᾶν. ὃς πρῶτον οἴεταί με δεῖν πολλὰ κινδυνεύσαντα, καὶ πονήσαντα, τὴν ἡσυχίαν ἐνθάδε ἀγαγεῖν, καὶ τοῖς ἐμαυτοῦ προσέχειν· καὶ μήτε ἡγεμόνας θεραπεύειν, μήτε ἄλλην ἀσχολίαν μηδεμίαν ἔχειν. ἔπειτα σμικρόν τι μέρος εὑρηκότα τῆς οὐσίας, καὶ πρὸς ταῖς πρότερον βλάβαις, ἔτι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἀποθανούσης, ὠφεληθέντα μὲν μηδὲν, ἀπολέσαντα δὲ πάντα, ὅσα τῶν ἐμῶν εἶχε, δανεισάμενόν τε, ὥστε τὰ [82]) χωρία πρίασθαι, τοῦτο ἀποδοῦναι τὸ χρέος, καὶ τὰ πρότερον ὀφειλόμενα, καὶ μὴ στοὰν ἀνοικοδομεῖν [83]), μηδὲ ἀναλίσκειν πα-

bus. Pariter non ſatis video, quid in *quercu* voluerit vulpes, eaque caua, et quem ibi paſtum quaeſiuerit. Eſtne δρῦς h. l. decipula lignea? at ne ſic quidem ſatis capio. Decipulae non ſemper patent, vt animalia pro lubitu irrepere et rurſus exire queant, ſed ſemel ingreſſa catarrhacta decipiuntur et regreſſu excluduntur.

81) οὕτως] ſubaudi ὡς ἐκεῖνος. mihi vnus aliquis in tota ciuitate vere amicus meique ſtudioſus eſt; ille nempe, qui auctor eſt, vt ab omni rep. tractanda prorſus me abſtineam et priuatus in otio et cura rei familiaris aetatem degam. Is vnus omnium mihi ſuadet veriſſima atque ſaluberrima.

82) τε ὥστε τὰ χ.] ſic recte Ven. *et aes illud alienum reddere, quod contrahere fuiſſem coactus, quo praedia paterna redimerem per abſentiam mihi erepta, aliaque nomina etiam adhuc antiquiora diluere.* Mor. omittit ὥστε.

83) malim *οἰκοδομεῖν* ſimplex. *αν* adhaeſit e fine vocab. στοὰν.

ρα δύναμιν. ἔπειτα συνηθείας οὔσης μοι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ἴσως δὲ καὶ φιλίας, καὶ πρὸς ἄλλους πολλοὺς, τοὺς δυνατωτάτους σχεδόν τι Ῥωμαίων, ἐκείνοις συνεῖναι τιμώμενον, καὶ θαυμαζόμενον· ἀλλὰ μὴ παρ' ὑμῖν [84]) πρὸς τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα B ἐξεταζόμενον [85]). εἰ δὲ ἄρα ἀποδημῶν ἥδομαι, τὰς μεγίστας πόλεις ἐπιέναι, μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ φιλοτιμίας παραπεμπόμενον, χάριν εἰδότων μοι παρ' οὓς [86]) ἂν ἀφίκωμαι, καὶ δεομένων λέγειν καὶ συμβουλεύειν· καὶ περὶ [87]) τὰς ἐμὰς θύρας ἰόντων ἐξ ἑωθινοῦ, μηδὲν ἀναλώσαντα, μηδὲ προστιθέντα· ὥστε θαυμάζειν ἅπαντας, καὶ τυχὸν ἂν εἰπεῖν τινας·

Ὦ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν C
Ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ δῆμον ἵκηται.

ἀλλὰ μὴ δαπανᾶν μὲν ἐξ ὀλίγων ὑπαρχόντων· ἀσχολεῖσθαι δὲ ἀσχολίας ἀνωφελεῖς, τὸ δὲ σῶμα, θεραπείας δεόμενον καὶ πολλῆς προσοχῆς, καταφθείρειν ἀμελοῦντα· τὴν δὲ ψυχὴν τοσοῦτον χρόνον ἐᾶν τῶν [88]) φιλοσοφίας καὶ τῶν τοιούτων μαθημάτων· πρὸς δὲ τὸν δεῖνα ἐξετάζεσθαι καὶ τὸν δεῖνα, καὶ κακῶς ἀκούειν ἐνίοτε, καὶ δάκνεσθαι. καὶ πρὸς D θεῶν,

84) poſt παρ' ὑμῖν aut in hac regione deeſſe videtur καταφρονεῖσθαι, *ſperni*, *contemni*, aut καταγηράσκειν *conſeneſcere*, aut talis aliquis infinitiuus.

85) *ita vt facere nequeam, quo minus cum illo aut illo, contemtiſſimo et peſſimo quoque, comparer, dignitate honoribusque ipſi par habear, factaque et dicta mea ad dicta et facta eius ſpectentur et exigantur.*

86) παρ' οὓς] *ad quos.* ſic recte interpres. παρ' οἷς Venet. et Mor.

87) malim πρός.

88) loco primi τῶν poſtulat ſententia aut, quod vult Caſaubonus, ἀτημέλητον *negligentem*, aut ἄγευστον *expertem*, aut ἐνδεῆ. Sententia eſt: non committere me decere, vt mens mea tam diu abſit a ſtudiis philoſophiae ſimiliumque doctrinarum.

θεῶν, ὁ ταῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ φροντίζων καὶ διαλεγόμενος, οὐχ οὗτός ἐστιν ἀνθρώπων ἁπάντων εὐνούστατος ἐμοί, καὶ μάλιστα ὑπὸ ἐμοῦ φιλεῖσθαι δίκαιος; ὅταν δὲ ἀκούω λέγειν τινὰ [89]), ὡς περὶ τυράννου, παράδοξον ἐμοὶ φαίνεται καὶ γελοῖον. ἐγὼ γὰρ ἐπίσταμαι τῶν τυράννων ἔργα τοιαῦτα, μοιχεύειν γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ διαφθείρειν παῖδας, ἀνθρώπους ἐλευθέρους τύπτειν, αἰκίζεσθαι [90]), πάντων ὁρώντων· τοὺς δὲ καὶ στρεβλοῦν, οἷον εἰς ζέοντα λέβητα
A καθιέντας, ἄλλους δὲ καταπιττοῦν, ὧν οὐδὲν ἐγὼ ποιῶ. ἑτέραν [91]) δὲ γυναῖκα τύραννον Σεμίραμιν, ὅτι πρεσβυτέρα τὴν ἡλικίαν οὖσα, καὶ μάχλος, ἠνάγκαζε συγγίνεσθαί τινας ἑαυτῇ. τῶν δὲ τυράννων οὐδένα ἀνήκοα ταῦτα ποιοῦντα [92]), πρεσβύτην θρασύν. ὧν τί πρὸς ἐμέ ἐστιν; ἢ ὅτι [93]) τὴν οἰκίαν οἰκοδομῶ πολυτελῶς; ἀλλ' οὐκ ἐῶ πίπτειν; ἢ ὅτι πορφύραν αὐτὸς ἠμφίεσμαι; ἀλλ' οὐ φαῦλον τριβώνιον; ἀλλ' ὅτι κομῶ, καὶ γένεια ἔχω; τοῦτο δ' ἴσως οὐ τυ-
B ραννικόν ἐστιν, ἀλλὰ βασιλικόν. ἔφη δ' οὖν τις, ὅτι καὶ τὸ κακῶς ἀκούειν, καλῶς ποιοῦντας [94]), καὶ τοῦτο βασιλικόν ἐστιν.

89) λέγειν τινὰ] ſubaudi περὶ ἐμοῦ. *quosdam verbis me tyrannum facere; ita de me praedicare, quaſi ſim tyrannus.*

90) malim τύπτειν καὶ αἰκίζεσθαι, niſi maluimus τύπτειν pro ſcholio habere.

91) ἑτέραν] ſcil. ἐπίσταμαι. fieri tamen poſſit, vt poſt voc. τύραννον exciderit οἶδα vel ἀκούω.

92) ſi quid hic deeſt, quod exiſtimauit Caſaubonus, ſuſpicer poſt ποιοῦντα deeſſe *εἰ μὴ Τιβέριον. praeter Tiberium.*

93) ἢ ὅτι] id eſt *ἢ διὰ τοῦτο καλοῦμαι τύραννος. aut ideone appellitor tyrannus, quia domum mihi ingenti ſumtu aedifico? atqui, annon videtis me pati meam collabi?*

94) ποιοῦντας non improbo. conueniret tamen, ni fallor, melius h. l. ſingularis ποιοῦντα.

ΠΟΛΙ-

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

ΛΟΓΟΣ ΜΗ'.

Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, τῷ κρατίστῳ Οὐαρίνῳ [1]) δεῖ χάριν ἡμᾶς εἰδέναι, καὶ διὰ τὴν ἄλλην προθυμίαν, C ἣν ἐπιδέδεικται πρὸς τὴν πόλιν· καὶ ὅτι βουλομένοις ἡμῖν ἐκκλησιάσαι πάλιν ἐφῆκεν, οὐ μόνον ἑτοίμως, ἀλλὰ καὶ ἡδέως. τοῦτο γὰρ ἦν πιστεύοντος ὑμῖν, καὶ εἰδότος, ὅτι πρὸς οὐδὲν ἄτοπον χρήσεσθε τῇ ἐξουσίᾳ. οὔτε γὰρ ξύλα χλωρὰ δήπουθεν οὐδεὶς συντίθησιν, ὥστε καίεσθαι, προειδὼς, ὅτι ἀνάγκη γενέσθαι καπνὸν πολὺν καὶ ἄτοπον· οὔτε τεταραγμένον δῆμον εἰς ταυτὸ συνάγει νοῦν ἔχων ἡγεμὼν, ἀλλὰ [2]), D ἂν μή τις μείζων ἀνάγκη καταλάβῃ. νῦν οὖν ὑμέτερον ἔργον ἐστὶ, μὴ ψεύσασθαι αὐτοῦ τὴν διάνοιαν· ἀλλ' ἐπιδεῖξαι σωφρόνως καὶ καλῶς αὐτοὺς ἐκκλησιάζοντας, καὶ πρῶτον, ἐμοὶ δοκεῖ, καλλωπίσασθαι τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς ἀλλήλους καὶ ὁμονοίᾳ· κἂν δεῦρο ἀφίκηται παρακληθεὶς, περὶ μὲν τῶν ἄλλων ὧν ἐβοᾶτε [3]) ὑπερθέσθαι. ζητήσει γὰρ αὐτὸς τὰ δημόσια [4]), κἂν ὑμεῖς κωλύειν θέλητε. τὸ δὲ νῦν, εὐχαριστήσατε, καὶ δεξιώσασθε, καὶ

μετ

1) Varenus Rufus Praefectus Bithyniae fuit ab A. C. 99. ad 102. v. Tillemont Hiſtoire des Empereurs Tom. II. p. 177. et 501. ergo circa haec tempora dicta fuit haec oratio.

2) mallim ἡγεμὼν τἆλλα, ἂν μὴ — *praefectus, qui quidem rebus in reliquis ſapiat.* Interpres ἀλλὰ, vnde τἆλλα effeci, prudens plane praeteriit atque diſſimulauit.

3) ὧν ἐβοᾶτε] apparet, queſtos fuiſſe Pruſanos de quibusdam fiſci ſui peculatoribus, eosque poſtulaſſe de poenis dandis.

4) τὰ δημόσια] ſcil. χρήματα.

Digitized by Google

μετ' εὐφημίας καὶ τιμῆς ὑποδέξασθε· ἵνα μὴ ὥσπερ A ἰατρὸς πρὸς 5) νοσοῦντας ὑπόπτως καὶ ἀηδῶς, θεραπείας ἕνεκεν, ἀλλ' ὡς πρὸς ὑγιαίνοντας ἡδέως καὶ προθύμως παρῇ. καὶ γὰρ δὴ νῦν μὲν ἄπεισι, μετὰ τὴν τήμερον ἴσως ἡμέραν, ἀφικνεῖται δὲ ὀλίγον ὕστερον· καὶ τότε, ἂν μὴ πρότερον αὐτοὶ πείσωμεν ὑμᾶς 6), εἴ τις ἄρα τῶν δημοσίων ἔχει τι, καὶ 7) δικασταῖς, καὶ διαιτηταῖς ἀλλήλοις χρησάμενοι, τότε ἐξέσται καὶ λέγειν καὶ καταβοᾶν· τό γε μὴν B προεξανίστασθαι, μηδὲ 8) σφόδρα ἄγνωμον ᾖ. ποῦ 9) γὰρ ἀπεπειράθητε; ἢ πότε ἠξιώσατε 10) παρ' αὐτῶν; ἢ τίς ὑμῖν οὐχ ὑπήκουσε 11); καὶ τὴν εὐφημίαν τὴν εἰς ἐμὲ, ἐγὼ δέομαι, τρέψατε εἰς ἅπαντας. ὥσπερ γὰρ ἐν ἑστιάσει πάνυ αἰσχρόν ἐστιν ἕνα τῶν κατακειμένων πίνειν, καὶ διὰ τοῦτο 12) μὴ μόνως 13) τῷ οἰνοχόῳ δυσκολαίνειν, ἀλλὰ καὶ τῷ πίνοντι· τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἐπαίνοις ἐστί 14). καὶ ταυ-

5) πρὸς] ſic recte Ven. interpres et Anglus. τρὸς Mor.

6) ὑμᾶς] imo vero ἡμᾶς. *niſi noſmetipſi nos, alii alios, ratione et oratione adducamus.*

7) καὶ malim abeſſe.

8) aut poſt μηδὲ aliquid deeſt, e. c. περιμένειν, vel πείθεσθαι, vel tale quid, aut μηδὲ eſt plane delendum, aut denique cum ſimplici μὴ mutandum. *videte*, vel *vereor, ne valde ſit inconſultum.* de verbo προεξανίστασθαι diſputavit Caſaubonus ad h. l.

9) ποῦ] num τοῦ pro τίνος. *cuiusnam* (ſenatorum puta) *cepiſtis experimentum?* audiendo ſcil. quid ille ſuaderet, aut quomodo ſe purgaret.

10) poſt ἠξιώσατε videtur ἀκούειν deeſſe. *aut quandonam dignati eſtis aliquid ex ipſis audire?*

11) *aut quis* (ſenatorum puta) *vobis vnquam non obtemperauit*, h. e. recuſauit pro concione dicere, cum vos eius orationem poſtularetis.

12) laudo Anglum poſt διὰ τοῦτο addentem τοὺς ἄλλους.

13) malim μόνῳ.

14) poſt ἐστὶ videtur τὸ ἕνα θαυμάζειν aut ſimile quid deeſſe.

ταῦτα ποιοῦντες, αὐτοὺς κοσμήσετε. ὡς ἔστι κόσμος πόλεως, καὶ μέγιστος, ὁ τῶν πολιτῶν ἔπαινος. ἐπὶ C τίνι γὰρ ἄλλῳ μέγα φρονεῖτε; οὐ μεγέθει μὲν ἕτεραι διαφέρουσι πόλεις; καί, νὴ Δία, πλούτῳ καὶ περιουσίᾳ καὶ δημοσίοις οἰκοδομήμασιν. ἓν δὲ τοῦτό ἐστιν, ᾧ φιλοτιμούμεθα σχεδὸν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους, τὸ ἔχειν ἄνδρας ἱκανούς, καὶ πρᾶξαι, καὶ εἰπεῖν· καὶ τὸ μέγιστον, ἀγαπῶντας τὴν πατρίδα. ἐὰν δέ τις ὑμῶν τοῦτο ἀφέληται, ποίας πόλεως, καὶ τῆς βραχυτάτης, δόξετε ἀμείνους; νῦν γάρ, ἐὰν διενεχθῆτε πρός τινα πόλιν· ὃ μηδεὶς ποιήσειε D θεῶν· ἔπειτα ἐκεῖνοι τοὺς ὑμετέρους [15]) πολίτας λοιδορῶσι λέγοντες, ὅτι εἰσὶν ἅρπαγες, ἄπιστοι [16]), πῶς οἴσετε; πῶς ἕξετε χαλεπῶς; οὐκ εὐθὺς βοήσετε, λοιδορήσεσθε, εἰς χεῖρας τυχὸν ἐλεύσεσθε· ὃ γέγονε πολλάκις πρότερον. εἶθ' ἃ λεγόντων ἑτέρων οὐκ ἀνέχεσθε ἀκούοντες, ταῦτα ἐρεῖτε αὐτοὶ καθ' ἑαυτῶν; ἐάν ποτε γένηται διαφορά, κἀκεῖνοι [17]) προφέρωσιν τὸ πονηροὺς ἔχειν πολίτας, τὸ στασιάζειν, οὐκ αἰσχύνεσθε· ὡς ἔγωγε τοὺς θεοὺς ὑμῖν A ὀμνύω πάντας, ἦ μὴν σφόδρα ἠχθέσθην, εἰπόντος μοί τινος, διάλλαξον τὴν πόλιν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἠγανάκτησα. μὴ γὰρ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐν ᾗ διαλλαγῶν ὑμεῖς δεήσεσθε· ἀλλ' εἰς ἐχθρῶν, φησί, [18]) κεφαλὰς τὰ τοιαῦτα τρέποιτο· τουτέστιν εἰς τοὺς καταράτους Γέτας [19]), εἰς μηδένα δὲ τῶν ἄλλων τῶν ὁμοεθνῶν. τί γὰρ ἂν εἴη τῆς ἡμετέρας ἐπιδημίας ὄφε-

15) ὑμετέρους] ſic recte interpres. ἡμετέρους Ven. et Mor.

16) ἅρπαγες, ἄπιστοι poteſt ferri. malim tamen ἅρπαγες ἄπληστοι, aut ἅρπαγες, πίθοι ἄπληστοι. v. p. 232, 5.

17) κἀκεῖνοι] ſenatores veſtri.

18) Φησὶ] ſcil. ἡ παροιμία.

19) A. C. 101. Traianus bellum cum Getis ordiebatur.

ὄφελος, εἰ μὴ πρὸς τὰ τοιαῦτα 20) πειθομένους ὑ-
B μᾶς ἄγοιμεν, λόγον ἀεὶ συναγαγὼν ὁμονοίας, καὶ
φιλίας 21) συναράμενοι, καθ' ὅσον οἷοί τε ἐσμέν·
ἔχθραν δὲ καὶ ἔριν καὶ φιλονεικίαν ἄλογον καὶ
ἀνόητον ἐξαιροῦντες πάντα τρόπον. καλὸν γὰρ δὴ
καὶ συμφέρον ὁμοίως ἅπασι, πόλιν ὁμογνώμονα ἐ-
ρᾶσθαι, καὶ φίλην αὐτῇ, καὶ συμπαθῆ· κάλλιστον
θεαμάτων, εὐδαιμονέστατον δὲ ἁπάντων κτημάτων,
μία γνώμη περὶ 22) πάντων φαινομένη· ψόγον τε
καὶ ἔπαινον ἐπὶ ταυτὸ φέροντας 23), τοῖς τε ἀγα-
θοῖς καὶ τοῖς φαύλοις, πιστὴν ἑκατέρας 24) μαρτυ-
C ρίαν. καλὸν γὰρ, ὥσπερ ἐν χορῷ τεταγμένῳ συν-
ᾴδειν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέλος, ἀλλὰ μὴ πονηροῦ τρό-
πον ὀργάνου, διαφέρεσθαι, διπλοῦς φθόγγους τε καὶ
ἤχους ἀποφαίνοντος 25) ἀπὸ διπλῶν καὶ ποικίλων
ἤχων 26), (τρόπον αὐλοῦ κατεαγότος, διπλᾶς φω-
νὰς) ἐν ᾧ σχεδὸν ἥ τε καταφρόνησις, καὶ δυστυχία,
καὶ τὸ μηδὲν ἰσχύειν, μήτε παρὰ τοῖς ἡγεμόσιν 27).

οὔτε

20) τὰ τοιαῦτα] qualia pagina ſuperiore ſuaſerat atque commendauerat.

21) καὶ φιλίας] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit καὶ. ſuſpicor leg. eſſe διὰ λόγων ἀεὶ συναγωγῶν ὁμονοίας καὶ φιλίας. *adiuuantes vos atque illuc adigentes per ſermones concordiae et amicitiae conciliatores.* v. Caſaub.

22) aut περὶ eſt delendum, aut leg. γνώμη πάντων περὶ πάντων. et πάντων hoc poſterius habeo pro maſculino.

23) φέροντας] poteſt ferri, vt ad πόλιν verſ. 6. referatur, quod eſt nomen multitudinis. malim tamen φερόντων.

24) malim ἑκατέροις.

25) malim ἀποφαίνοντας.

26) ἤχων] amplector Angli ἠθῶν. verba autem τρόπον αὐλοῦ κατεαγ. διπ. φωνὰς inducenda exiſtimo, vt aut var. lect. ſuperiorum πονηροῦ τρόπον ὀργάνου, aut vt reliquias liturarum auctoris.

27) poſt ἡγεμόσιν aut potius poſt ἰσχύειν deeſt aliquid, e. c. μήτε παρὰ τοῖς ἀστυγείτοσι, aut μήτε παρὰ τῷ βασιλεῖ, vel ſimile quid.

Digitized by Google

οὔτε γὰρ τῶν ἀσυμφώνων χορῶν οὐδεὶς ἀκούει ῥᾳδίως ὅ, τι λέγουσιν, οὔτε τῶν διαφερομένων πόλεων. ὥσπερ γὰρ ἐν μιᾷ νηῒ πλέοντας, οὐ δυνατὸν, οἶμαι, χω- D ρὶς ἕκαστον σωτηρίας τυγχάνειν, ἀλλ' ἅμα πάντας· οὕτως οὐδὲ τοὺς συμπολιτευομένους. πρέπει δὲ ὑμῖν, παιδείᾳ διαφέροντας, καὶ φύσει, καὶ τῷ ὄντι καθαρῶς ὄντας Ἕλληνας, ἐν αὐτῷ τούτῳ τὴν γενναιότητα ἐπιδεικνύναι. πολλὰ δ' ἂν, οἶμαι, περὶ τούτων ἔλεγον, καὶ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ὑποθέσεως, εἰ μὴ τό τε σῶμα κομιδῇ φαύλως εἶχον· ὑμᾶς τε, ὅπερ ἔφην, οὐχ ἑώρων διαμένοντας 28). οὐδὲ γὰρ γέγονεν οὐδὲν, οὔτε φύεται παρ' ὑμῖν τοῦτο τὸ νόσημα 29)· ἀλλὰ A ἴσως βραχεῖά τις ὑποψία, ἧς 30) καθάπερ ὀφθαλμίας, παρὰ τῶν ἐγγὺς ἀπελαύσαμεν. εἴωθε δὲ τοῦτο συμβαίνειν καὶ τῇ θαλάττῃ πολλάκις. τοῦ βυθοῦ πλησθέντος 31) ἰσχυρῶς, καὶ χειμῶνος ἔξω γενομένου, πολλάκις ἀδήλως ἐπεσήμηνε καὶ τοῖς λιμέσιν. οἴεσθε ἀγορᾶς, καὶ θεάτρου, καὶ γυμνασίων, καὶ στοῶν, καὶ χρημάτων εἶναί τι ὄφελος τοῖς στασιάζουσιν; οὐ ταῦτά ἐστι τὰ ποιοῦντα πόλιν καλὴν, ἀλλὰ σωφροσύνη, φιλία, τὸ πιστεύειν ἀλλήλοις. ὅ- B ταν δὲ τὴν βουλὴν ψέγητε, τοὺς προεστῶτας, τοὺς ἐξειλεγμένους, οὐχ αὐτοὺς ψέγετε; εἰ γὰρ οἱ βελτίους ὑμῶν εἰσὶ πονηροὶ, τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων ὑπολαβεῖν;

ἡμεῖς

28) num διαβαίνοντας? idem eſt ac ſi dixiſſet καὶ εἰ μὴ ἑώρων ὑμᾶς οὐ διαβαίνοντας *et niſi vos viderem in diuerſa non diſcedentes.* haec praefero olim proditis. v. ad h. l. Caſauboni ſententiam, ſeu eorum, quae ad hanc orationem ille annotauit.

29) τοῦτο τὸ νόσ.] ſcil. ἡ διάβασις ſiue ἡ στάσις.

30) ὑποψία ἧς] ſic recte Caſaub. ſed Ven. et Mor. omittunt ἧς.

31) Anglus vult πληχθέντος, quod et nobis olim probabatur, aut πρησθέντος. ſed verum eſt κλυσθέντος, a κλύζεσθαι.

Digitized by Google

ἡμεῖς ἄρα τὰ αὐτῶν ἀπολέσομεν 32); οὐθείς φησιν· ἀλλ' εὖ ἴστε, ὅτι ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν ἐστι χρήματα δημόσια, καὶ ταῦτα ἔχουσιν ἔνιοι, τινὲς μὲν δι' ἄγνοιαν, τινὲς δὲ ἄλλως· καὶ δεῖ προνοεῖν, καὶ σώζειν 33), οὐ μέντοι μετὰ ἔχθρας, οὐδὲ μετὰ διαφορᾶς. οὗτοι φιλοτιμοῦνται· πολλάκις ὑμῖν παρ' αὐτῶν εἰσενηνόχασι. πείθετε αὐτούς, παρακαλεῖτε. ἂν ἀντιτείνωσι, δικαιολογεῖσθε πρὸς μόνους, μηθενὸς παρόντος ἔξωθεν. οὐχ ὑμεῖς ἐστέ, οἱ πολλάκις ἐπαινοῦντες ἡμᾶς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, τοὺς μὲν ἀρίστους λέγοντες, τοὺς δὲ ὀλυμπίους, τοὺς δὲ σωτῆρας, τοὺς δὲ τροφέας; εἶτα, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, παρ' αὐτοῖς 34) ψευδομαρτυριῶν ἁλώσεσθε; καὶ πότερον νῦν ταῦτα ὀργιζόμενοι λέγετε, ἢ τότε ἐκεῖνα κολακεύοντες; καὶ νῦν ἀπατώμενοι μᾶλλον, ἢ τότε ἐξαπατῶντες; οὐ παύσεσθε τῆς ταραχῆς 35), καὶ γνώσεσθε, ὅτι πάνυ χαρίεντας ἔχετε πολίτας, καὶ πόλιν δυναμένην εἶναι μακαρίαν 36); ἐγὼ πολλὰ δύναμαι, σὺν τοῖς θεοῖς, ἀγαθοποιῆσαι 37), τούτους ἔχων συναγωνιζομένους· λέγων τὸ τῆς παροιμίας, εἷς ἀνήρ, οὐδεὶς ἀνήρ. ἀλλ' ἴσως ἐδυσχεράνατε, ὅτι οὐκ ἐγένετο τὸ ἔργον 38)· γίγνεται, καὶ σφόδρα ἔσται ταχέως,

32) ergone vis, nos apertis oculis videre patique, nos a ſenatoribus noſtris compilari et bona noſtra diripi.

33) σώζειν] recuperare, et veluti gregem diſſipatum cogere ad vnum locum, compellere, compeſcere.

34) παρ' αὐτοῖς] id eſt παρ' ὑμῖν αὐτοῖς δικασταῖς. veſtrone vosmet ipſi iudicio et ſententia veſtra, tanquam iudices in cauſa veſtra ſedentes, conuincetis atque condemnabitis falſi dicti teſtimonii?

35) τῆς ταραχῆς] ſic recte Caſaub. τῆς ἀρχῆς Ven. et Mor.

36) poſt μακαρίαν deeſt ἦν, *quam*.

37) malim ἀγαθὰ ποιῆσαι.

38) τὸ ἔργον] a Dione ſtrui coeptum, porticus.

ταχέως, μάλιστα τούτων 39) προθυμουμένων καὶ 45.
σπουδαζόντων, ἐὰν ἑκοντὶ διδῶσιν 40)· οὐδὲ γὰρ ἄκοντες A
ὑμῖν ὑπέσχοντο. διὰ τί δὲ παρὰ τούτων ἀπαιτεῖτε, παρ᾽ ἐμοῦ δὲ οὐκ ἀπαιτεῖτε; ὅτι δοκῶ 41) παρεσχηκέναι ὑμῖν; ἔπειτα οἴεσθέ με τοῦτο ἐμποιεῖν 42), εἰ 43)
τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα τιμιωτέραν ἐποίησα, χρημά- 5.
των τινὰ ἀφορμὴν παρασχών· ὥσπερ ἀπὸ τῶν Βουλευτικῶν 44), καὶ, νὴ Δία, ἀπὸ τῶν προσόδων ηὐξημένων διὰ τὴν διοίκησιν 45); ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅμοιά

39) **τούτων**] redire videtur ad ſenatores, quibus iratus erat populus Pruſanus et culpam operis ſegnius procedentis tribuebat.

40) διδῶσιν] ſic lege in coniunctiuo, aut cum Caſaubono διδόασιν. Ven. et Mor. dant δίδωσιν.

41) Caſauboni ad h. l. coniecturas ὅτι δοκῶ ἑκὼν παρεσχηκέναι — τοῦτο ἐλλογοποιεῖν, improbat Anglus, nil ipſe de ſuo afferens. Ne mihi quidem illae ſatisfaciunt. praeterea ſententiam Dionis Caſaubonus non declarauit. ad δοκῶ videtur ταῦτα aut addendum, aut ſubaudiendum eſſe. *quia exiſtimatis, me vobis haec* (ornamenta et emolumenta vrbis veſtrae) *conciliaſſe atque ab Imperatore impetraſſe.*

42) ἐμποιεῖν] interpres non male ad ſententiam reddidit *imputare*, nempe vobis, vt ingens aliquod meum beneficium, de eoque me ad vos iactare. Verumtamen aliud dixit Dio, ſcil. ἐμὸν ποιεῖν, puta ἔργον, aut εὕρημα, aut κατόρθωμα, aut ἀνδραγάθημα, aut tale quid. *Itane vero putatis me decus hoc mibi arrogare, eiusque memet auctorem ferre, ſi patriam ornaui, acceſſione quadam opum atque redituum ei comparanda?*

43) εἰ] ſic recte Caſaubonus. et id videtur interpres quoque latinus in animo habuiſſe, qui bene reddidit *quod.* Ven. et Mor. dant ἤ.

44) βουλευτικὰ, ſcil. χρήματα, videntur fuiſſe certa quaedam ſumma pecuniae, quam nouus quisque ſenator pro ingreſſu in curiam, velut munus honorarium, dependere debebat. v. Valeſ. Emend. p. 73.

45) διὰ τὴν διοίκησιν] ob ius vrbi noſtrae datum, vectigalia circumiecti agri colligendi atque adminiſtrandi.

Digitized by Google

ὅμοιά ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἰ ηὐξάμην ὑπὲρ ὑμῶν, οἱ θεοὶ δὲ ἐποίησαν· καὶ πάλιν εἰ δυνηθῶ 46), ποιήσω πάλιν. δυνήσομαι δὲ εὐθυμῶν 47), φίλους ἔχων τοὺς ἐνθάδε· καὶ οὐδὲν ὑμῖν λογιοῦμαι τῶν τοιούτων. οὐδὲ γὰρ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις ἀντὶ τῶν ἀναλωμάτων τὰς εὐχὰς λογίζονται. οἴεσθε 48), ὅτι περὶ στοᾶς ἦν ἂν ἐμοὶ λόγος, ἢ ἄλλου τινὸς, εἰ ἑώρων ὑμᾶς διαφερομένους; ἀλλὰ τοῦτό γε ὅμοιον ἦν, ὥσπερ ἂν εἴ τις νοσοῦντα ἄνθρωπον, καὶ φρενίτιδι ἐχόμενον, δέον, οἶμαι, καταπλάσαι 49), κατακλίναντα· ὁ δὲ ἀλείφοι μύρῳ, καὶ προσφέροι στέφανον· ταῦτα ἐκ περιουσίας ἐστὶ τοῖς ὑγιαίνουσι, τοῖς μηδὲν ἔχουσι κακόν· οὐκ οἴεσθε τοὺς Ἀθηναίους, ὅτ᾽ ἐστασίαζον, καὶ τοὺς πολεμίους ἐπηγάγοντο, καὶ προεδίδοσαν ἀλλήλους, οἱ ταλαίπωροι, καὶ τὰ προπύλαια ἔχειν, καὶ τὸν Παρθενῶνα, καὶ τὰς στοὰς, καὶ τὸν Πειραιᾶ; ἀλλὰ οἰμώζουσιν αὐτοῖς, μεῖζον ἐπήχει τὰ προπύλαια, καὶ τὰ νεώρια, καὶ ὁ Πειραιεὺς αὐτός. καίτοι μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος πόλις στασιάζουσα, καὶ κακῶς φρονοῦσα, δύναται χρόνον τινὰ ἐνεγκεῖν τὴν δυστυχίαν· ἀλλ᾽ ὅμως καὶ ταῦτα ὁρᾶτε, ὁποῖά ἐστιν. οὐ κατηγοροῦσιν ἀλλήλων, οὐκ ἐξελαύνουσιν, οὐ τοὺς μὲν εἰς τὴν βουλὴν εἰσάγουσιν, καὶ ἑτέρους 50) ἐξάγουσιν;

46) *καὶ πάλιν εἰ δυνηθῶ*] ſic bene Caſaubonus. poſſit quoque pro *εἰ* ſuffici *ἂν* vel *ἢν* eadem ſententia, vel pro *καὶ*, *κἂν*. Horum vnum aliquid etiam Interpres in animo habuit. Ven. et Mor. omittunt *εἰ*.

47) *εὐθυμῶν*] lego *μεθ᾽ ὑμῶν*. *vobiſcum*, a vobis ſublevatus.

48) *οἴεσθε*] nimis ſic eſt abruptum. malim *ἢ οἴεσθε*; *putatisne?*

49) *καταπλάσαι*] congruit locus Plutarchi T. I. opuſcul. moral. p. 73, 3. ed. H. Steph. *ζητεῖν μυρίζεσθαι, δεόμενον ἐμβροχῆς καὶ καταπλάσματος*. Caſaub. addit poſt *ἄνθρωπον*, *ὁρῶν*.

50) notandum *καὶ ἑτέρους*, pro *τοὺς δὲ*, poſt *τοὺς μὲν*.

σιν; οὐχ ὥσπερ ἐν σεισμῷ πάντα κινεῖται, καὶ πάντα μετέωρά ἐστι, καὶ οὐδὲν βέβαιον· εἰς τοῦτο 51) ἥκουσιν, ὥστε μὴ ἀρκεῖσθαι τοῖς αὐτῶν ἡγεμόσιν· ἀλλ' ὥσπερ ἐν τοῖς ἀνιάτοις νοσήμασι, δέονται ξένων ἰατρῶν. καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῶν χαλεπῶν ἵππων γιγνόμενόν ἐστιν, ὅταν ὁ χαλινὸς μὴ κατισχύῃ, ψέλλιον A αὐτοῖς ἔξωθεν ἐμβάλλεται. ἐμοὶ μέλει μὲν καὶ τοῦ +p.369.C. καθ' ὑμᾶς, μέλει δὲ καὶ τοῦ κατ' ἐμαυτόν. εἰ γὰρ φιλόσοφος, πολιτείας ἁψάμενος, οὐκ ἠδυνήθη παρέχειν ὁμονοοῦσαν πόλιν· τοῦτο δεινὸν ἤδη καὶ ἄφυκτον 52). ὥσπερ εἰ ναυπηγὸς ἐν νηῒ πλέων, μὴ παρέχοι τὴν ναῦν πλέουσαν· καὶ εἰ κυβερνήτης φάσκων εἶναι, πρὸς αὐτὸ τὸ 53) κῦμα ἀποκλίνοι 54)· ἢ λαβὼν οἰκίαν οἰκοδόμος, ὁρῶν πίπτουσαν· ὁ δὲ τούτου μὲν ἀμελῶν, κονιῶν δὲ καὶ χρίων, οἴοιτό τι ποιεῖν. B εἰ ἐμοὶ προσέκειτο νῦν 55) ὑπὲρ ὁμονοίας λέγειν, εἶπον ἂν πολλὰ καὶ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ περὶ τῶν οὐρανίων παθημάτων· ὅτε τὰ θεῖα ταῦτα καὶ μεγάλα

51) Caſaubonus vult οὐκ εἰς τοῦτο — *nonne eo delabuntur —?* non male id quidem, verum eo nil opus eſt. tollatur modo punctum; quo facto bene habebit locus. ἥκουσιν non eſt tertia perſona plur. indicat. ſed datiuus plur. participii. *et nihil eſt firmum atque ſtabile hominibus ad eam reip. corruptelam et labem deductis, vt —*

52) ἄφυκτον] *ineluctabile.*

53) poſt τὸ videtur addendum πρῶτον. *ad primam quamque vndam.*

54) ἀποκλίνοι] id eſt ἀποδειλιᾷ.

55) f. ποιεῖν. οὕτω καὶ ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, εἰ ἐμοὶ προσῆκον τὸ νῦν — aut ſic: ποιεῖν. οὕτω καὶ, εἰ ἐμοὶ προσέκειτο νῦν ὑπὲρ ὁμονοίας λέγειν, ἐγὼ δὲ εἶπον ἂν — *aequiparandus illis ego quoque eſſem, ſi, quo tempore me deceret ad vos pro concordia verba facere, eamque vobis etiam atque etiam commendare, eo ego tempore, de iis, quae inter homines, aut in coelo eueniunt, garrirem, cum tamen illa ipſa grandia et ſtupenda et plane diuina opera concordia carere nequeant, ſi velint ſalua eſſe.*

Digitized by Google

γάλα ὁμονοίας τυγχάνει δεόμενα καὶ φιλίας· εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος ἀπολέσθαι καὶ φθαρῆναι τῷ καλῷ τούτῳ δημιουργήματι τῷ κόσμῳ. ἀλλὰ ἴσως μακρολογῶ, δέον βαδίζειν καὶ παρακαλεῖν τὸν ἡγεμόνα. τοσοῦτον δὴ μόνον ἐρῶ· οὐκ αἰσχρόν ἐστιν, εἰ μέλιτται μὲν ὁμονοοῦσι, καὶ οὐδεὶς οὐδέποτε ἑώρακεν ἐσμὸν στασιάζοντα καὶ μαχόμενον αὐτῷ· συνεργάζονται δὲ καὶ ζῶσιν ἅμα, καὶ παρέχουσαι τὴν τροφὴν αὐταῖς, καὶ χρώμεναι. τί οὖν; οὐχὶ κἀκεῖ γίγνονται κηφῆνές τινες λεγόμενοι χαλεποὶ, καὶ κατεσθίοντες τὸ μέλι; νὴ Δία, γίγνονται μέν. ὅμως δὲ καὶ τούτους πολλάκις ἐῶσιν οἱ γεωργοὶ, μὴ βουλόμενοι ταράττειν τὸν ἐσμόν· καὶ βέλτιον νομίζουσι παραναλίσκειν τοῦ μέλιτος, ἢ πάσας θορυβῆσαι τὰς μελίττας. οὐ μέντοι παρ᾽ ὑμῖν τυχὸν οὐδείς ἐστι κηφὴν ἄγριος, βομβῶν σαθρὸν, γευόμενος τοῦ μέλιτος; καὶ μέντοι καὶ μύρμηκας πάνυ ἡδέως ἰδεῖν ἐστιν, ὅπως μὲν οἰκοῦσι μετ᾽ ἀλλήλων εὐκόλως, ὅπως δὲ ἐξίασιν, ὅπως δὲ τὰ βάρη μεταλαμβάνουσιν, ὅπως δὲ παραχωροῦσιν ἀλλήλοις τῶν ὁδῶν. οὐκοῦν αἰσχρὸν ἀνθρώπους ὄντας, ἀφρονεστέρους εἶναι θηρίων οὕτω σμικρῶν [56] καὶ ἀφρόνων; ταῦτα μὲν οὖν ἄλλως [57] ἐρρήθη τρόπον τινά. στάσιν δὲ οὐδὲ ὀνομάζειν ἄξιον παρ᾽ ἡμῖν· μήτε λεγέτω μηδείς. ἀλλά μοι δοκεῖ περικαθάραντας τὴν πόλιν, μὴ σκίλλῃ, μηδὲ ὕδατι, πολὺ δὲ καθαρωτέρῳ χρήματι, τῷ λόγῳ, κοινῇ πράττειν τὰ λοιπά· καὶ περὶ τῶν ἀγορανόμων, καὶ τῶν ἄλλων φροντί-

56) οὕτω σμικρῶν] Ven. et Mor. dant οὕτως μικρῶν.

57) ἄλλως] non male reddit Caſaubonus, *ſine graui admodum cauſa.* h. e. non, quo nunc opus admodum eſſet vobis praedicari et commendari concordiam et amorem mutuum, neque quo ſtatum veſtrum praeſentem notarem atque reprehenderem, ſed vt vniuerſe vtilia atque ſalutaria haec dixi, et memoria tenenda in quocunque reip. ſtatu, ſeu tranquillo, ſeu conturbato.

Digitized by Google

ζειν, καὶ τὴν βουλὴν παρακαλεῖν πρὸς ταῦτα, ἵνα,
ὥσπερ εἰώθει, προνοῇ τῆς πόλεως. ἔσται γὰρ ὑμῖν
πάνυ ῥάδια. τοῦτο δὲ ἄξιον ὑμῖν σπουδάσαι, καὶ
διὰ τὸν ἄρχοντα, ὃν πεποιήκατε· ἵνα μὴ λαβόντες B
ἄπειρον ἄνθρωπον, ἔπειτα ἐν κλύδωνι καὶ σάλῳ
ἐᾶτε 58).

58) malim εἴητε aut ἦτε *ſitis*.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝ ΒΟΥΛΗ.

ΛΟΓΟΣ ΜΘ΄.

Τοῖς ἐπιεικέσιν ἀνθρώποις καὶ πεπαιδευμένοις, οὔτε
ἀηδὲς τὸ ἄρχειν, οὔτε χαλεπόν. ἥδονται μὲν γὰρ C
οὐδενὶ μᾶλλον, ἢ τῷ εὖ ποιεῖν. τῷ δὲ ἄρχοντι πό-
λεως, ἢ ἔθνους, ἢ καὶ πλειόνων ἀνθρώπων, οὐ μόνον
ἐξουσία πλείστη τοῦ εὐεργετεῖν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη
σχεδόν. εἰ δὲ μή, οὐκ ἀνέχονται τὸν βλαβερὸν ἄρ-
χοντα, οὐχ ὅπως ἄνθρωποι· (ὃ δὴ δοκεῖ [1]) πάν-
των δριμύτατον εἶναι)· ἀλλ' οὐδὲ τῶν θηρίων τὰ ἀ-
φρονέστατα. οὔτε γὰρ βόες ῥᾳδίως ὑπομένουσι βου-
κόλων ἀμέλειαν, οὔτε αἰπόλια, καὶ ποίμναι τοὺς D
φθείροντας νομέας. τὰ μὲν γὰρ ἀποφεύγει καὶ οὐ
πείθεται· τὰ δὲ καὶ ἀμύνεται τοὺς πονηροὺς προ-
στάτας. οἱ δ' ἵπποι τοὺς ἀμαθεῖς ἡνιόχους ἀποβάλ-
λοντες, πολὺ κάκιον κολάζουσιν, ἢ ἐκεῖνοι τῇ μά-
στιγι παίοντες. τούτων δὲ ἁπάντων ἄνθρωπος δει-
νότα-

1) poſt δοκεῖ videtur γένος vel ζῶον deeſſe. ſi nil deeſt, ſubauditur χρῆμα. iterat hanc ſententiam paulo poſt.

Digitized by Google

νότατόν 2) ἐστι, καὶ πλείστην ἔχων σύνεσιν· ὥστε κακῷ μὲν ἡγεμόνι, πάντων ἐχθρότατον· τῷ δὲ ἀγαθῷ, πάντων εὐνούστατον 3). ἡδὺ μὲν 4) οὕτως τοῖς ἐπισταμένοις τὸ ἄρχειν. χαλεπὸν δὲ οὐκ ἂν εἴη πρᾶγμα
A οὐδὲν τῷ μελετήσαντι ἐξ ἀρχῆς καὶ παρεσκευασμένῳ πρὸς αὐτό. ὁ δὲ τῷ ὄντι φιλόσοφος οὐκ ἄλλο τι φανήσεται διαπονούμενος 5), ἢ τὸ πῶς ἄρχειν καλῶς δυνήσεται, καὶ αὑτοῦ, καὶ οἰκίας, καὶ πόλεως τῆς μεγίστης, καὶ συλλήβδην 6) ἁπάντων ἀνθρώπων, ἂν ἐπιτρέπωσι· καὶ αὐτὸς μὲν οὐ προσδεήσεται οὐδενὸς ἄρχοντος, ἀλλ' ἢ τοῦ λόγου καὶ τοῦ θεοῦ. τῶν δὲ ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι καὶ φροντίζειν ἱκανὸς ἔσται. καὶ τοῦτο οὐδὲ τοὺς βασιλέας
B αὐτοὺς λέληθεν, οὐδὲ τῶν ἐν ταῖς δυναστείαις, ὅσοι μὴ τελέως ἄφρονες. τῶν γὰρ πεπαιδευμένων, ἐν τοῖς μεγίστοις δέονται συμβούλους 7) σφίσι γίγνεσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις προστάττοντες, αὐτοὶ παρ' ἐκείνων πρόσταγμα λαμβάνουσιν, ἃ δεῖ πράττειν, καὶ τίνων ἀπέχεσθαι. ὥσπερ τὸν Ἀγαμέμνονα Ὅμηρος φησιν ἃ δεῖ προσδεῖσθαι 8) τῇ γνώμῃ τοῦ Νέστορος·

2) aut δεινότατος in maſcul. aut ἔχον in neutro leg. eſt; ſed hoc potius, quia plura neutra inſequuntur.

3) εὐνούστατον] ſic recte interpres, ob praecedens ἐχθρότατον. ſubaudi χρῆμά ἐστιν ὁ ἄνθρωπος. Ven. et Mor. dant εὐνούστερον.

4) poſt ἡδὺ μὲν videtur οὖν deeſſe.

5) διαπονούμενος] ſic recte vir doctus in marg. Venetae meae adſcripſerat. Caſaub. vult διανοούμενος. Ven. et Mor. dant διακονούμενος.

6) συλλήβδην] ſic recte Ven. συλλύβδην Mor.

7) συμβούλους] ſic vir doctus in marg. Venetae meae annotauit. συμβούλοις Ven. et Mor.

8) Anglus vult ἀεὶ προσκεῖσθαι. placet ἀεὶ et ita certum eſt, vt dubitari de eo nequeat. probo quoque alterum, ſi τῇ γνώμῃ ſeruatur. ſed προσδεῖσθαι ſi ſeruatur, neceſſe eſt cum Caſaubono legi τῆς γνώμης. quod malim; nam

Digitized by Google

καὶ ὁσάκις αὐτῷ συμβουλεύοντι μὴ ἐπείσθη, ὀδύρεσθαι, καὶ παραχρῆμα μετανοεῖν. Φίλιππος δὲ, ὃς δοκεῖ δεινότατος γενέσθαι τῶν βασιλέων, Ἀριστοτέλην C ἐπηγάγετο τῷ υἱεῖ Ἀλεξάνδρῳ διδάσκαλον καὶ ἄρχοντα· ὡς αὐτὸς ὢν οὐχ ἱκανὸς παιδεῦσαι τὴν βασιλικὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων Μακεδόνων καὶ Θρακῶν καὶ Ἰλλυριῶν, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων ἠξίου ἄρχειν· τὸν δὲ υἱὸν ἑτέρῳ παρεδίδου ἀχθησόμενον 9)· καὶ τοσαύταις μυριάσι προστάττων, ἑνὶ ἐκείνῳ προστάττειν οὐχ ὑπέμενεν. οὐ γὰρ ἴσον ἡγεῖτο κίνδυνον εἶναι αὐτῷ, εἰ περὶ τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνοι, ἢ εἴ τις 10) περὶ τὸν υἱόν. καίτοι πρότερον X αὐτὸς ἐν Θήβαις ὁμηρεύων, Πελοπίδᾳ τε συνῆν, ἀνδρὶ πεπαιδευμένῳ· ὥστε καὶ ἐραστὴν ἔφασαν αὐτοῦ τὸν Πελοπίδαν 11) γενέσθαι· καὶ Ἐπαμινώνδου τά τε ἔργα ἑώρα, καὶ τῶν λόγων δὲ ἤκουσεν, ὃς 12) οὐκ ἀπὸ ταυτομάτου τοσοῦτον ἴσχυσεν ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ τοσαύτην μεταβολὴν ἐποίησεν, ὥστε καταλῦσαι Λακεδαιμονίους τοσοῦτον χρόνον ἄρχοντας· ἀλλὰ Λύσιδι ὁμιλήσας, τῷ Πυθαγόρου μαθητῇ. ὅθεν, οἶμαι, πολὺ διήνεγκεν ὁ Φίλιππος τῶν πρότερον ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάντων. ἀλλ' ὅμως τοιαύτης παιδείας ἐπιτυχὼν, οὐκ ἐθάρρει τὸν Ἀλέ- A ξανδρον οὕτως 13) διδάσκειν. εὕροι δ' ἄν τις σπανίως

μὲν

nam inſequens μὴ ἐπείσθη videtur cum προσκεῖσθαι τῇ γνώμῃ pugnare. Caſaubonus vult ἃ δεῖ ποιεῖν, δεῖσθαι τῆς γνώμης —

9) ambigo inter ἀχθησόμενον et ἀρχθησόμενον. conuenit vtrumque ſententiae. videtur tamen diſputationi περὶ ἀρχῆς, aut περὶ τοῦ ἄρχειν, poſterius melius conuenire.

10) τις] malim τι καὶ. (ἢ εἴ τι καὶ περὶ τὸν υἱὸν, ſcil. ἐξαμαρτάνοι)

11) Πελοπίδαν] Ven. et Mor. dant Πελοπίδα.

12) ὃς] ſic recte Caſaub. et Anglus. ὡς Ven. et Mor.

13) οὕτως] malim αὐτός.

Digitized by Google

μὲν φιλοσόφους ἄρξαντας ἐν τοῖς ἀνθρώποις· λέγω δὲ τὰς ὠνομασμένας ἀρχὰς, στρατηγοὺς, ἢ σατράπας, ἢ βασιλέας καθισταμένους· πλεῖστα δὲ καὶ μέγιστα ἀπολαύσαντας αὐτῶν ἀγαθὰ τοὺς ἀρχομένους· Σόλωνος μὲν Ἀθηναίους, καὶ Ἀριστείδου, καὶ Περικλέους τοῦ Ἀναξαγόρου μαθητοῦ· Θηβαίους δὲ Ἐπαμινώνδου· Ῥωμαίους δὲ Νουμᾶ [14]), ὅν φασί τινες τῆς Πυθαγόρου σοφίας μετασχεῖν· Ἰταλιώτας δὲ σύμπαντας [15]) τῶν Πυθαγορικῶν, τοσοῦτον χρόνον εὐδαιμονήσαντας, καὶ μετὰ πλείστης ὁμονοίας καὶ εἰρήνης πολιτευσαμένους, ὅσον ἐκεῖνοι [16]) χρόνον τὰς πόλεις διεῖπον. καὶ κοινῇ δὲ τὰ ἰσχυρότατα τῶν ἐθνῶν, ἐπειδὴ οὐ δύναται ἀεὶ βασιλεύεσθαι ὑπὸ τῶν φιλοσόφων, ἐπιστάτας [17]) τοῖς βασιλεῦσι καὶ ἄρχοντας τούτους ἀπέδειξαν· Πέρσαι μὲν, οἶμαι, τοὺς καλουμένους παρ᾽ αὐτοῖς Μάγους, ὅτι [18]) τῆς φύσεως ἦσαν ἔμπειροι, καὶ τοὺς θεοὺς ᾔδεσαν, ὡς δεῖ θεραπεύειν· Αἰγύπτιοι δὲ τοὺς ἱερέας, οἳ τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην εἶχον τοῖς Μάγοις, τῶν θεῶν ἐπιμελούμενοι, καὶ τὰ ξύμπαντα γιγνώσκοντες πῇ τε καὶ ὅπως ἔχοι. Ἰνδοὶ δὲ Βραχμᾶνας, ἐγκρατείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ διαφέροντας, καὶ τῇ πρὸς τὸ θεῖον φιλίᾳ· ὅθεν μᾶλλον ἴσασι τὰ μέλλοντα, ἢ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τὰ παρόντα αὐτοῖς. Κελτοὶ δὲ οὓς ὀνομάζουσι Δρυΐδας, καὶ τούτους περὶ μαντικὴν ὄντας, καὶ τὴν ἄλλην σοφίαν, ὧν ἄνευ τοῖς βασιλεῦσιν οὐδὲν ἐξῆν πράττειν, οὐδὲ βουλεύεσθαι· ὥστε τὸ μὲν ἀληθὲς, ἐκείνους ἄρχειν· τοὺς δὲ βασιλέας αὐτῶν ὑπηρέτας καὶ διακόνους γίγνεσθαι τῆς γνώμης, ἐν θρόνοις χρυ-

14) Νουμᾶ] ſic recte Ven. Νοῦμα Mor.
15) σύμπαντας] ſic recte var. lect. Venetae, et Caſaub. οὐ πάντας t. Ven. et Mor.
16) ἐκεῖνοι) Pythagorei puta.
17) Ven. et margo Mor. dant ἐπιβάτας.
18) ὅτι] malim οἳ *qui*. v. verſ. 19.

Digitized by Google

σοῖς καθημένους, καὶ οἰκίας μεγάλας οἰκοῦντας, καὶ
πολυτίμως εὐωχουμένους· καὶ γὰρ δὴ τοῦτον εἰκός ἐστι
πᾶσαν ἀρχὴν ἱκανώτατα διοικῆσαι, ὃς τὴν χαλε-
πωτάτην ἀρχὴν διενηνοχὼς 19) ἄρχων, δύναται
παρέχειν ἀναμάρτητον αὐτόν. ὁ τοίνυν φιλόσο-
φος αἰεὶ αὐτοῦ ἄρχει· ὃ τῷ παντὶ χαλεπώτερον,
ἢ συμπάντων μὲν Ἑλλήνων, συμπάντων δὲ βαρβά- A
ρων βασιλεύειν. ποῖον μὲν γὰρ οὕτως ἄγριον ἀνθρώ-
πων γένος ἐστὶν, ὡς ὀργαί τε, καὶ φθόνοι, καὶ φιλο-
νεικίαι, ὧν αὐτὸν ἐγκρατῆ εἶναι δεῖ; ποῖον δὲ 20)
πανοῦργον, καὶ ἐπίβουλον, καὶ προδοτικὸν, ὡς ἡδο-
ναί τε καὶ ἐπιθυμίαι, ὧν αὐτὸν οὐδέποτε ἡττᾶσθαι
δεῖ; ποῖον δὲ οὕτω βίαιον, καὶ καταπληττόμενον 21),
καὶ ταπεινοῦν τὰς ψυχὰς, ὡς φόβοι τε καὶ λῦπαι,
οἷς οὔποτε αὐτὸν πρέπει ὑπείκοντα ὀφθῆναι; ποῖα
δὲ ὅπλα, ποῖα δὲ ἐρύματα πρὸς ταῦτα προβέβλη- B
ται 22); οἷα οὔτε βασιλεῖς, καὶ στρατηγοὶ πόλεως
πρὸς τοὺς πολεμίους. ποίοις δὲ συμμάχοις, ἢ δορυ-
φόροις ἐπὶ ταῦτα χρῆσθαι δυνατὸν, εἰ μή γε τοῖς σο-
φοῖς καὶ φρονίμοις λόγοις; τίσι δὲ ἄλλοις ἐντείλα-
σθαι φυλακὰς 23), ἢ ἐπιτρέψαι φρουρεῖν, ἢ ποίοις
χρή-

19) ἀρχὴν διενεγκεῖν eſt *imperium adminiſtrare.* aut loco v. ἄρχων leg. eſt ὀρθῶς, aut iſti vocabulo, ſi ſeruatur, adiungendum eſt ἑαυτοῦ.

20) poſt ποῖον δὲ addi velim οὕτω. v. verſ. 8. et 13.

21) καταπληττόμενον ſi bene habet, idem eſt atque actiuum καταπλῆττον.

22) προβέβληται] accipio in ſignificatione actiua, *coram* vel *ante ſe poſuit*, philoſophus puta. quibusnam armis, quibusnam munimentis philoſophus ſeſe communiuit atque ſepſit, o quam non comparandis illis cum his, quibus reges et imperatores oppida ſua aduerſus vim hoſtium communiunt!

23) φυλακὰς] aut ſic cum Caſaub. leg. eſt, aut φυλακήν. Ven et Mor. dant φυλακῆς. verba ἢ ἐπιτρέψαι φρουρεῖν videntur delenda, vt ſcholium verborum ἐντειλ. φυλ.

χρήσασθαι διακόνοις, ὡς ἐκείνοις. ἀλλ' οὐκ αὐτὸν ἀεὶ 24), καὶ νύκτωρ καθ' ἡμέραν 25) φροντίζοντα, καὶ ἀγρυπνοῦντα τὴν φυλακὴν ταύτην ἔχειν· ὅπως
C μὴ λάθοι αὐτὸς 26) ἤτοι ἀνασεισθεὶς ὑπὸ ἡδονῶν, ἢ καταπλαγεὶς ὑπὸ φόβων, ἢ παρακρουσθεὶς ὑπὸ ἐπιθυμίας, ἢ ταπεινωθεὶς ὑπὸ λύπης· ὥστε ἀποστῆναι τῶν βελτίστων καὶ δικαιοτάτων ἔργων· προδότης αὐτοῦ γενόμενος; τῷ δὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἰσχυρῶς καὶ ἐγκρατῶς ἄρχοντι οὐ χαλεπὸν ἤδη καὶ συμπάντων ἀνθρώπων κρείττω γίνεσθαι. ὁπόταν δὲ ταῦτα διεξίω περὶ τῶν φιλοσόφων, μηδείς με
D ἡγείσθω πρὸς τὸ σχῆμα ἀφορῶντα λέγειν 27), καὶ πρὸς τὸ ὄνομα. οὔτε γὰρ τὸν οἶνον ἐκ τοῦ κεράμου κρίνουσιν οἱ νοῦν ἔχοντες· πολλάκις γὰρ εὑρήσεις ἐν σπουδαίῳ κεράμῳ τὸν ἐκ τῶν καπηλείων οἶνον ἐξεστηκότα, οὔτε τὸν ἄνδρα τὸν πεπαιδευμένον ἐκ τοῦ σχήματος. τοὺς μέντοι πολλοὺς οὐ θαυμάζω ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τοῦ τοιούτου. τὸν γὰρ Ὀδυσσέα καὶ τὸν Ἶρον οἱ μνηστῆρες συνέβαλον, διὰ τὸ σχῆμα, ὡς οὐδὲν διαφέροντας. ἔφη δέ τις τῶν ὀλίγῳ πρότερον φιλοσόφων οὐ φαύλων, τὸν Ἰσμηνον 28) τοῦτο μάλιστα ἀγανακτεῖν, τὸ καλεῖσθαι αὐλητὰς, τοὺς τυμ-
A βαύλας. οὐ παντελῶς, οἷον ὂν 29) ἐμοὶ δοκεῖ. οὐ γὰρ βλάπτουσιν οὐδὲν οἱ τυμβαῦλαι τοὺς νεκροὺς, οὐδ' ἐνο-

24) ἀεὶ] malim δεῖ.

25) malim καὶ μεθ' ἡμέραν.

26) malim αὐτόν.

27) λέγειν] ſubaudi ταῦτα.

28) Valeſius p. 74. Emend. et ad Ammian. Marcell. p. 37. corrigit Ἰσμηνίαν, obſeruans, hanc ſententiam ab Apuleio Florid. I. non Iſmeniae, ſed Antigenidi tribui.

29) Ven. et margo Mor. dant οἷον δ' ὄν. Lego ὅμοιον ὄν. *ego vero res inter ſe comparo non omnibus modis ſimiles, ſi quid video.* aut οὐ παντελῶς δ' ὅμοιον, ἐμοὶ δοκεῖν. ad ὅμοιον ſubauditur ἐστὶ τοῦτο ἐκείνῳ. Caſaub. vult οὐ παντελῶς δεινὸν ὄν.

Digitized by Google

ἐνοχλοῦσι. τῶν δὲ προσποιουμένων φιλοσοφεῖν ἔνιοι καὶ πολλὰ χαλεπὰ ἐργάζονται. ἀλλὰ τοῦ 30) γε ὄντως φιλοσόφου τὸ ἔργον οὐχ ἕτερόν ἐστιν, ἢ ἀρχὴ ἀνθρώπου. ὅστις δὲ ὀκνεῖ τὴν αὐτοῦ πόλιν ἑκοῦσαν καὶ 31) ἐπικαλουμένην διοικεῖν, οὐ φάσκων ἰατρὸς 32) εἶναι, ὅμοιός ἐστιν, ὥσπερ εἴ τις τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα θεραπεύειν μὴ θέλει, ἀξιῶν ἰατρὸς εἶναι· B ἄλλους δὲ ἀνθρώπους ἰατρεύει, προθύμως δὲ ἀργύριον ἢ τιμὰς 33) λαμβάνων, ὥσπερ ἐλάττω μισθὸν ὄντα, ἑτέρου μισθοῦ, τὴν ὑγείαν· ἢ εἴ τις ἀξιῶν ἱκανὸς εἶναι παιδοτρίβης, ἢ γραμμάτων διδάσκαλος, ἀλλοτρίους μὲν παῖδας θέλοι 34) διδάσκειν· τοὺς δὲ αὑτοῦ πέμποι πρὸς ἄλλον τινὰ τῶν φαυλοτέρων 35)· ἢ εἴ τις ἀμελήσας τῶν ἑαυτοῦ γονέων, ἀλλοτρίους ἐθέλοι 36) προκειμένους, ἂν αἴσθηται πλουσιωτέρους ἐκείνους, ἢ μᾶλλον ἐνδόξους. οὔτε γὰρ C δικαιό-

30) τοῦ] ſic recte Caſaub. et Anglus. τοῦτο Ven. et Mor.

31) aut καὶ eſt delendum, *vltro vocantem ad ſeſe*, aut ad ἑκοῦσαν ſubaudiri debet ὑπ' αὐτοῦ διοικεῖσθαι.

32) ἰατρὸς ſuſpectum eſt Anglo, non ſine omni ſpecie cauſae. verumtamen defendi poteſt. ſed in οὐ potius videtur vitium latere. ſententia poſtulat — διοικεῖν, καὶ ταῦτα φάσκων πόλεων ἰατρὸς εἶναι. *praeſertim qui ſe medicum gerat ciuitatum male affectarum.*

33) ſic conſtituo hunc locum: ἰατρεύοι προθύμως, δι' ἀργύριον ἢ τιμὰς, *alios autem homines arte ſua medica ſublevet, promte ſeduloque, pecuniae ergo, honorumue*, ὑπολαμβάνων ὥσπερ — *quaſi exiſtimans, minorem mercedem eſſe ſanitatem ſui corporis, quam ſit alia quaecunque merces.*

34) θέλοι] ſic recte interpres. v. verſ. 7. et pen. Ven. et Mor. dant θέλει.

35) φαυλοτέρων] ſic recte Ven. φαυλοτέρον (ſic) Mor.

36) poſſit locus quodammodo ſic ſanari: ἀλλοτρίους ἐθέλοι τρέφειν προσκείμενος *aliorum parentes nutrire velit ſedulo atque diligenter*, οὓς ἂν αἴσθηται πλουσιωτέρους ἐκείνων. *ſi quos ſentiat locupletiores ſuis parentibus, aut clariores.* Caſaub. coni. ἐθέλοι προτιμᾶν.

Digitized by Google

δικαιότερον, οὔτε μᾶλλον ἥδιον τῶν ἀναγκαίων 37) ὑπεριδόντα, τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ὠφέλιμον γίγνεσθαι. οὐκοῦν τό γε ἀκόλουθόν ἐστι τοῖς λόγοις τούτοις, ἄρχειν αὐτοῦ, τὸν βουλόμενον ὑμῶν 38). ἀλλ' εὖ ἴστε, ὅτι, εἰ μή τι ἦν ἀδύνατον, οὐκ ἂν περιέμενον, ὥστε ὑμᾶς ἀξιοῦν 39)· ἀλλ' αὐτὸς ἂν ἠξίουν 40) καὶ παρεκάλουν. ἓν γάρ τι καὶ τοῦτό ἐστι τῶν καλῶν καὶ σωφρόνων, τὸν παραγγέλλοντα 41) καὶ χάριν εἰδότα τῆς χειροτονίας, ἄρχειν τῶν πολιτῶν· ἀλλὰ μὴ καθαιροῦντα, μηδὲ ἄτιμον τὸ πρᾶγμα ποιήσαντα. τί οὖν ἐστι τὸ ἀδύνατον ἐν τῷ παρόντι; ἐγὼ καὶ τἄλλα ἀξιῶ πιστεύεσθαι, ὑφ' ὧν 42) λέγω· οὐδέποτε γὰρ ὑμᾶς ἐξηπάτησα, ὡς ἐγὼ νομίζω, ὑπὲρ οὐδενός· οὐδὲ πρότερον ἄλλως 43) διανοούμενος εἶπον, ἀλλ' ἀεὶ πλείους ἀσχολίας καταλιπεῖν μέχρι τοῦδε, οὐχ ἑκόντα με κατέσχηκε. τὸ δὲ νῦν οὐκέτι ἐγχωρεῖ 44) σχεδόν. οὔτε γὰρ ἐμοὶ, οὔτε ἴσως ὑμῖν ἀμει-

37) malim οὔτε γὰρ δίκαιον, οὔτε καλὸν, νὴ Δία, τῶν ἀναγκαίων —

38) ὑμῶν] ſcil. ἄρχειν. qui praeeſſe vobis velit, eum oportere ſibimet imperare. Deberem itaque ego quoque a me, vel inuito, hoc extorquere, vt magiſtratum apud vos gererem. facerem quoque, ſi datum eſſet —

39) ὑμᾶς ἀξιοῦν] h. e. δεῖσθαι ἐμοῦ ἄρχειν ὑμῶν.

40) ἠξίουν] h. e. ἐδεόμην ἂν ὑμῶν ἐᾶν ἐμὲ ἄρχειν ὑμῶν.

41) παραγγέλλειν eſt honores petere, candidatum ſeſe gerere. ſed τὸν eſt aut cum τὸ mutandum, aut cum αὐτὸν, et ſubaudiendum τινα.

42) ὑφ' ὧν] Caſaubonus vult ἐφ' ὧν, pro περὶ ὧν, ſiue ἃ λέγω. malim ὑπὲρ ὧν λέγω, aut ὑφ' ὑμῶν ἐν οἷς λέγω.

43) f. ſic leg. ἄλλως διανοούμενος εἶπον ἄλλως, ἀλλὰ τὸ ἀεὶ πλ. ἀσχ. καταλαβεῖν. *neque antea verbis alia prae me ferebam, atque ſentiebam, ſed multitudo negotiorum ingruentium me hucusque apud vos et in reip. adminiſtratione retinuit.* Caſaub. vult ἀλλ' ὡς διανοούμ. ἦν εἶπον, vel ἄλλως διανοούμ. ἄλλως εἰπών.

44) ἐγχωρεῖ] ſcil. πολιτεύεσθαι παρ' ὑμῖν, aut ἄρχειν ὑμῶν.

ἄμεινόν ἐστιν ἐμὲ διατρίβειν ἐνθάδε. ὥστε παραιτοῦμαι τὴν ψῆφον. ἐπίσταμαι γὰρ, ὅτι οὐκ ἂν ἐδεήθην ἐξετάσεως· ἀλλὰ ὥσπερ πρότερον ἐν τῷ φανερῷ πάντες ἐψηφίσασθε, ὁπότε με ὑπενοήσατε βούλεσθαι, τὸ αὐτὸ καὶ νῦν ἂν ἐποιήσατε. ἀλλ' οὐκ ἔχω οὕτως. ἀλλ' ἵνα μὲν ἄρξω, ἐπίσταμαι, ὅτι οὐκ ἂν ἔδει με παρακαλεῖσθαι· ἵνα δὲ ἀφεθῶ, ὑπὲρ τούτου παρακαλῶν οὐκ αἰσχύνομαι. A

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΝ ΒΟΥΛΗ. B

ΛΟΓΟΣ Ν' 1).

Ἐγὼ καὶ πρότερον μὲν ὑμᾶς ἠγάπων, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ εἰκὸς ἦν τὸν ἄνδρα τὸν ἐπιεικῆ καὶ οὐκ ἀνόητον 2), τὸ 3) φρονιμώτατον στέργειν τῆς πατρίδος, καὶ βεβαιότατον· τὸ δὲ ὑμῶν ἄλλους προτιμᾶν, ὅμοιον, ὥσπερ εἴ τις φιλόπολις εἶναι λέγων, ταῖς οἰκίαις μὲν ἥδοιτο, καὶ τοῖς ἐργαστηρίοις, τοῖς ἐν τῇ πόλει· τὴν δὲ ἀγορὰν, καὶ τὸ πρυτανεῖον, καὶ τὸ C βουλευτήριον, καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ 4), ἀμελέστερον ὁρῴη. ἢ, νὴ Δία, εἴ τις Λακεδαιμονίων τὸ πλῆθος ἐφίλει, τοὺς δὲ βασιλέας, καὶ τοὺς Ἐφόρους, καὶ τοὺς γέροντας ἠτίμαζε, τοὺς σωφροσύνῃ τῶν ἄλλων διαφέ-

1) In titulo περὶ τῶν ἔργων ſubaudiri debet aut ἑαυτοῦ, aut τοῦ παιδός. *de rebus a ſe*, aut *a filio in rep. geſtis.* id quod ex ipſa oratione intelligitur.

2) καὶ οὐκ ἀνόητον] ſic Caſaub. et vir doctus in marg. Venetae meae. Ven. et Mor. omittunt οὐκ.

3) τὸ Φρ.] ſic recte Caſaub. τὸν Φρ. Ven. et Mor.

4) καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ] nam prytaneum et curia etiam in templis habebantur.

Digitized by Google

διαφέροντας, καὶ δι' οὓς ἅπασα ἡ πόλις ἐσώζετο. ὅπου καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἱ μάλιστα ἀνθρώπων ἐδημοκρατοῦντο, καὶ πλεῖστον ἔνεμον τοῖς πολλοῖς καὶ δημοτικοῖς, οὐδεὶς πώποτε οὕτως ἐγένετο θρασὺς δημαγωγὸς, οὐδὲ Ὑπέρβολος ἐκεῖνος, ἢ Κλέων, ὥστε τὸν Ἄρειον πάγον, ἢ τὴν βουλὴν, τοὺς ἑξακοσίους 5), ἀτιμότερον τοῦ δήμου νομίζειν. εἰ δὲ συνεχῶς μέμνημαι 6) Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων, συγγνώμην ἐχέτωσαν οἱ πάνυ δριμεῖς, ὅτι τῶν τοιούτων παραδειγμάτων ὑμᾶς ἀξίους κρίνω· καὶ πρὸς Ἕλληνας, ὡς οἶμαι, διαλεγόμενος, οὐκ ἄλλων τινῶν μᾶλλον ἡγοῦμαι πρέπειν μνημονεύειν, ἢ τῶν ἄκρως Ἑλλήνων. τῆς δ' οὖν εὐνοίας τῆς πρὸς ὑμᾶς, καὶ τῆς πίστεως, ἐκεῖνο ὑμῖν γιγνέσθω τεκμήριον· ὅτι μήτε ἑταιρίᾳ τινὶ πεποιθὼς, μήτε συνήθεις ἐξ ὑμῶν ἔχων τινὰς, θαῤῥῶν εἰσέρχομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ νομίζω μηδενὸς ἔλαττον ἂν ἔχειν 7)· δηλονότι, τῇ κοινῇ φιλίᾳ πεπιστευκὼς, καὶ τῇ πρὸς ἅπαντας 8) εὐνοίᾳ, μήτε ἰσχυρὸς ἢ φοβερὸς εἶναι δοκῶν, ἢ βουλόμενος ὡς 9) διὰ τοῦτο θεραπεύεσθαι. εἰ δὲ ἠλέουν τοὺς δημοτικοὺς,

5) τοὺς ἑξακοσίους bene habet. tot enim viris conſtabat Athenis ſenatus aetate Dionis, aucta quippe ciuitate temporibus Macedonicorum regum Alexandro poſteriorum duabus nouis tribubus. E quaque tribu quinquageni prytanes quotannis legebantur. Cum ergo duodecim tribus tum eſſent, neceſſario quoque ſexcenti erant prytanes. Verum Demoſthenis caeterorumque oratorum graecorum, qui ſuperſunt adhuc, aetate tribus erant tantummodo decem; quo fit, vt illi τῆς τῶν πεντακοσίων βουλῆς mentionem faciant. ſic expeditum habemus Caſauboni dubium.

6) μέμνημαι] ſic recte Ven. μέμνηναι Mor.

7) ἂν ἔχειν] Ven. et Mor. dant ἀνέχειν.

8) ἅπαντας] ſic recte interpres et vir doctus in Veneta mea. ἅπαντα Ven. et Mor.

9) ὡς abeſſe malim.

κοὺς, ὅτε ἦσαν ἐλεεινοὶ, καὶ καθόσον οἷόν τε ἦν
ἐπικουφίζειν ἐπειρώμην, οὐθέν ἐστι τοῦτο σημεῖον, τοῦ
πρὸς ἐκείνους ἔχειν οἰκειότερον· ἐπεὶ καὶ τοῦ σώμα-
τος ἀεὶ τὸ κάμνον θεραπεύομεν, καὶ πλείονα ποιού- B
μεθα πρόνοιαν ποδῶν, ἢ ὀφθαλμῶν, ὅταν οἱ μὲν
ἀλγῶσι καὶ πεπονθότες ὦσιν, οἱ δὲ ὑγιαίνωσιν. εἰ
δὲ εἶπον ἐλεεινοὺς τοὺς δημοτικοὺς, μηδεὶς ὑπολάβῃ
λέγειν με, ὡς ἄδικα καὶ παράνομα ἔπασχον· ὁπό-
τε καὶ τοὺς ὑπὸ ἰατρῶν τεμνομένους καὶ καομένους,
ἐπὶ σωτηρίᾳ 10) πάσχοντας καὶ ταῦτα, ἐλεοῦμεν·
καὶ δακρύουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ μητέρες, καὶ πατέ-
ρες, εἰδότες ὠφελουμένους. ὃ δὲ ἔφην, ὅτι καὶ πρό-
τερον ὑμᾶς ἠγάπων, πρὶν ἢ πεῖραν ἱκανὴν εἰληφέ- C
ναι 11) τῆς διανοίας 12), νῦν γε ὀμνύω τοὺς θεοὺς ὑμῖν
ἅπαντας, ἦ μὴν ἔγωγε τὴν βουλὴν οὐ μόνον 13) ἀξίαν
τιμῆς κρίνω καὶ φιλίας, ἀλλὰ καὶ θαυμάζω τὴν
ἰσχὺν ὑμῶν 14) καὶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐλευθε-
ρίαν. καὶ τοῦτον ἔσχηκα τὸν τρόπον, ὥστε τῷ δήμῳ
μὲν ἐκτετικέναι δοκεῖν κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν, ὡς
πολίτης· ὑμῖν δὲ ὀφείλειν, καὶ μηδέποτε ἂν δυνη-
θῆναι τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν ὑπερβαλέσθαι. καὶ
τοῦτο δὴ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τῶν παλαιῶν τινων ῥητόρων, D
ὑπερβολήν τινα ἔχειν δοκοῦν 15) κολακείας· ὅτι τὸν
δῆμον εἰκότως ἂν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς περιφεροίμην·
ἐγὼ δικαίως ἂν εἴποιμι πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ-
τον,

10) f. καὶ πάντα ἐπὶ σωτηρίᾳ πάσχοντας ἐλεοῦμεν.

11) εἰληφέναι] ſcil. ἐμέ.

12) τῆς διανοίας] ſcil. τῆς ὑμετέρας.

13) οὐ μόνον] ſic recte Caſaub. et interpres; ſed Ven. et Mor. omittunt οὐ.

14) ὑμῶν recte interpres expreſſit. Ven. et Mor. dant ἡμῶν. ἰσχὺς h. l. eſt *conſtantia*, vel, vt Naogeorgus reddidit, *fortitudo*.

15) δοκοῦν] ſic recte Ven. δοκεῖν Mor.

τον, εἰ νοῦν ἔχει, καὶ σωφρονεῖ[16]), νομίζω πάντα τὸν βίον ἐξ ἴσου[17]) ὑμῖν ἀναθήσειν, καὶ θεραπεύσειν[18]) ὑμᾶς, οὐχ ἧττον ἐμοῦ τίνος γενομένου, φήσει τις, καὶ τίνα τῶν ἀνδρῶν πεῖραν εἰληφὼς, οὕτως ὑπερδιατείνῃ; ἴσως ἐπίπνοιά τις μοι γέγονεν αὐτόματος, καὶ φορὰ τῆς ψυχῆς τοιαύτη πρὸς ὑμᾶς· ἐκεῖνο δ' οὖν ἐπίστασθε σαφῶς, ὅτι οὔτε δῆμον,
A οὔτε βουλὴν, οὔτε ἄνδρα σατράπην, ἢ δυνάστην, ἢ τύραννον, στέργειν ἢ θεραπεύειν τοῖς λόγοις ἐγὼ δύναμαι· εἰ[19]) μὴ παρ' ἐμαυτῷ πρότερον αὐτὸν ἐπαινέσας, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος ἀποδεξάμενος. ὑμᾶς δὲ ὁρῶ σχεδὸν, ὁσάκις ὑμῶν γέγονε πεῖρα τῆς διανοίας, μηδὲν πώποτε ἄδικον, μηδὲ ἀμφίβολον, μήτε ταπεινὸν, μήτε εὐμετάβολον, μήτε ἀναίσθητον, ἢ θορύβων ἢ πραγμάτων[20]) ἐπιδεδειγμένους· ὥστε εἴποιμ'
B ἂν θαῤῥῶν· ἔχετε μὲν προστάτας χρηστοὺς, οὐδένα δὲ ἄξιον ἑαυτῶν[21]), ἀλλ' οὐδὲ τῶν πρότερον, ἢ τὸν ἐμὸν πατέρα, ἢ πάππον, οὐδὲ τοὺς τῶν ἄλλων πάντας ἀγαθοὺς καὶ τιμῆς ἀξίους. καὶ μηδείς με[22]) νομίσῃ λέγειν ἐμαυτὸν εἰσποιοῦντα τῷ[23]) προΐστασθαι τῆς βουλῆς· ἐγὼ μὲν γὰρ ἄπειμι διὰ πολλὰς αἰτίας. καὶ πιστεύσατε, ὡς, γοῦν νῦν, ἀληθῶς ἐγὼ λέγω, καὶ

16) σωφρονεῖ] ſic quoque reddidit interpres. σωφρονεῖν Ven. et Mor.

17) ἐξ ἴσου] ſubaudi ἐμοί. ſpero filium, ſi ſapiat et pudens atque frugi ſit, non minus atque ego feci, omnem aetatem ſuam vobis eſſe conſecraturum. niſi ἐξ ἴσου malumus accipere pro ὁμοίως, totam omnino vitam.

18) θεραπεύσειν] ſic recte interpres. θεραπεύειν Venet. et Mor.

19) εἰ malim abeſſe.

20) poſt πραγμάτων videtur ἐχόμενον deeſſe.

21) ἑαυτῶν] id eſt ὑμῶν αὐτῶν. ſed inſequentia non expedio.

22) poſt με videtur ταῦτα deeſſe.

23) τῷ] Ven. et Mor. dant τό.

καὶ ἴσως οὐκ ἐμαυτοῦ χάριν ὠφελείας, ἢ τρυφῆς τινος· ἣν δὲ εἶχον, ἀποκρύψασθαι γνώμην οὐκ ἐδυνάμην. καὶ οὐκ ἔστι δέος, μή ποτε ἐγὼ δόξω κολα- C κεύειν ὑμᾶς, ὁ κολακεύσας τὸν ἐχθρὸν τύραννον· οὐδὲ ῥῆμα ἀγεννὲς, οὐδὲ ἀνελεύθερον εἰπών· ὅτε πολλοῖς ἀγαπητὸν ἦν ζῆν, ὅτι οὖν πράττουσι καὶ λέγουσιν. ἀλλά μοι δοκεῖ μέγα καὶ θεῖον εἶναι τὸ γιγνόμενον παρ' ὑμῖν. ἰδίᾳ μὲν γὰρ ὁποῖοί ποτε ἐστὲ, οὐ σφόδρα ἀκριβῶς ἐπίσταμαι· νομίζω δὲ βελτίους τῶν πολλῶν. κοινῇ δὲ, ὅταν συνέλθητε 24) δεῦρο 25), ἢ πάλιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὐδὲν πώποτε, οὔτε ταπεινὸν, οὔτε ἀνελεύθερον οἶδα εἰπόντας, ἢ D φρονήσαντας ὑμᾶς· οὐ παράκλησιν ἰσχύουσαν παρ' ὑμῖν, οὐχ ὑπόσχεσιν 26). εἴ τις ἄρα τοιοῦτός ἐστιν, ὥστ' ἰσχύειν 27) ἀπειλῶν. διὰ τί δὲ μὴ φῶ τὰ δοκοῦντα ἐμαυτῷ; καθάπερ δέον τὸν φιλόσοφον τὰ πονηρὰ μόνον ἐξελέγχειν, τὰ δὲ βελτίω παρακαλύπτεσθαι· ἢ τὴν ἀλήθειαν οὐκ 28) ἐπὶ μόνοις τοῖς κακοῖς οὖσαν ὠφέλιμον. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οὐδὲν ἧττόν ἐστιν 29) εὔφημος; σὺ οὖν, φήσει τις, ἐγκώμιον ἀναστὰς ἠθέλησας εἰπεῖν τῆς βουλῆς; καὶ τί δεινὸν, ἐὰν ἀληθὲς ᾖ; τὸ δὲ ἐγκώμιον τοῦτο, ἐὰν A φαίνησθε ἀνόμοιοι τοῖς λεγομένοις, οὐχ ὑμέτερός ἐστιν ἔπαινος, τοῦ δὲ εἰπόντος κατηγορία. ὅμως δὲ οὐκ ἂν ἐποιησάμην οὐδένα λόγον τοιοῦτον, εἰ μὴ σφόδρα ἤλγησα, ὥσπερ πρότερόν ποτε, ἀκούσας, ὅτι

καθυ-

24) συνέλθητε] ſic recte Ven. συνέθητε Mor.
25) δεῦρο] dicebat enim Dio haec in curia.
26) poſt ὑπόσχεσιν videtur deeſſe οὔτ' ἀπειλάς. *neque minas, tametſi haud neſcio, eſſe alibi, qui minis praepolleant.* h. e. etiamſi aliae aliarum vrbium curiae ſe minis patiantur terreri et cogi.
27) ἰσχύειν] ſic recte Ven. et margo Mor. ἰσχύσειν t. Mor.
28) οὐκ deleo.
29) ἐστὶν] Ven. et Mor. dant ὅτι.

καθυφίεμαι τὸ ὑμέτερον [30]). καὶ διὰ τοῦτο ἀπελογησάμην [31]), οὐχ ὑπερορῶν ἀπολογεῖσθαι, (πόθεν;) οὐδὲ κρίνων ἐμαυτῷ [32]) ταπεινότερον. νυστάζοντι μὲν γάρ, ὥς φασι, δικαστῇ, καί, νὴ Δία τυράννῳ κακοήθει καὶ πονηρῷ, ταπεινὸν ἀπολογεῖσθαι· πολίταις δέ, καὶ συγγενέσι, καὶ φίλοις, οὕστις ἡγεῖται μετρίους, οὐ ταπεινόν, ἀλλ' εὔγνωμον, καὶ δίκαιον. καὶ τότε οὖν ὀρθῶς ἐποίησα· καὶ νῦν πολλῷ μᾶλλον, ὅτε ὑμᾶς σαφέστερον ἐπίσταμαι. πυνθάνομαι γάρ, ὥς τινες ἔδοξαν, καὶ λόγος ἐῤῥύη τοιοῦτος, ὡς ἐμὲ ἐμποδὼν γινόμενον [33]) τῷ συνάγεσθαι βουλήν· ἐπεὶ καὶ τόδε ἤκουσα, ὡς πάντα ἁπλῶς νομίζουσι τὰ τῆς ἀρχῆς γίγνεσθαι κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. ἐγὼ δὲ ἐκεῖνο [34]) μὲν οὐκ ἀφαιροῦμαι τὸν υἱόν, τὸ μηδὲν ἄκοντος ἂν ἐμοῦ ποιῆσαι τῶν ἐφ' ἑαυτῷ· μηδὲ ἄλλως ἄν, ἢ στοχαζόμενον καὶ τῆς ἐμῆς γνώμης· ὀμνύω δὲ μὴ προστάξαι μηδεπώποτε μηδέν· (λέγω δὲ τῶν κοινῶν·) μηδὲ συμβουλεύειν,

30) τὸ ὑμέτερον] ſcil. δίκαιον vel ἀξίωμα, vel potius διάφορον.

31) malim cum negatione legi, οὐκ ἀπελογησάμην. et propterea me nil curaſſe curiam veſtram coram Domitiano defendere. Fateor factum, ſed non ideo, quod aſpernarer defendendi munus, τὸ ἀπολογεῖσθαι: nam ita malim legi. ſed haud ſcio, an pluſcula deſint, ad hunc modum: καὶ διὰ τοῦτο νῦν ἀπολογούμενος, τότε οὐκ ἀπελογησ. proptereaque me nunc laborare, vt me ad vos purgem, qui olim defenſione ad tyrannum nil eſſem vſus. v. verſ. 8.

32) aut ἐμαυτοῦ leg. aut παρ' ἐμαυτῷ.

33) ὡς ἐμὲ ἐμποδὼν γινόμενον eſt ablatiuus abſolutus, proprius Dioni loquendi modus.

34) ἐκεῖνο] ſic recte interpres et Anglus. *ego equidem filio hoc non eripiam, vt nil inuito me faciat.* pudorem hunc ipſi facile et lubens relinquam. Venet. et Mor. dant ἐκείνῳ.

Digitized by Google

πότερα 35) ὄντα κρείττονα 36), ἢ δοκοῦντα προστάγματος ἔχειν τάξιν. καὶ διὰ τὴν ὑποψίαν ταύτην ἀπὸ χρόνου τινὸς, οὐδὲ ταῖς βουλαῖς παρετύγχανον. τὸ γὰρ ἔχειν αὐτὸν 37) ἀξιώσαντα τῆς πόλεως, ὡς 35. D
ἱκανὸν ὄντα βουλεύεσθαι ἤδη, καὶ διοικεῖν τὰ κοινά· μεταξὺ δὲ ἔργῳ ποιεῖν ἰδιώτην, καὶ τῆς ἐξουσίας τῆς κατὰ τὸν νόμον, ἄκυρον, οὔτε ἄλλως ἐπιεικὲς, οὔτε ἴσως αὖ τοῖς τηλικούτοις 38).

35) πότερα] l. πατέρα ὄντα. *tametſi eſſem pater.*

36) ante κρείττονα videtur συμβουλῆς deeſſe. *iureiurando confirmo vobis, me nunquam filio ſuaſiſſe potiora conſilio.* h. e. ea, quae plus aliquid ſint, quam mera ſuaſio, quae modum conſilii excedant, et ad praecepti aut iuſſi ſeueritatem accedant; non alia contentione, quam quae ſolet eſſe amici, ſententiam ſuam amico patefacientis.

37) difficile eſt locum ſine melioribus libris ſanare. neque promitto quicquam, praeter periculum aliquod criticum; cuiusmodi pericula ſaepiſſime vana deprehenduntur. experiamur tamen, ſi quid emoliri queamus, quo ſaltim ſententia tolerabilis fiat. finge Dionem ſic reliquiſſe: ἔχειν υἱὸν (vidit hoc interpres quoque latinus hic loci deſiderari) ἀξιωθέντα περὶ (vel ὑπὲρ) τῆς πόλεως, ὡς ἱκανὸν ἤδη ὄντα, βουλεύεσθαι — *habere filium, cui habitus eſſet honoris, vt, tanquam iam idoneus, ad conſilium publicum admitteretur.*

38) τοῖς τηλικούτοις] *viris eam aetatem agentibus, quam nunc ego ago.*

ΠΡΟΣ

ΠΡΟΣ ΔΙΟΔΩΡΟΝ.

ΛΟΓΟΣ ΝΑʹ.

Σφόδρα θαυμάζειν ἔπεισιν, ὦ ἄνδρες, εἴ τις οὐκ ἀποδεχόμενός τινα, οὐδὲ ἀγαπῶν, ἔπειτα ἀναστὰς, ἐπαινεῖ τῷ λόγῳ. καὶ ἐνίοις [1]) διῆλθεν ἐγκώμιον μακρὸν, καὶ λίαν ἐπιμελῶς συγκείμενον. ὁ γὰρ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐκ ἔστιν ὅ, τι τῶν αἰσχίστων οὐ σύνοιδεν αὑτῷ, φθόνον, μικροψυχίαν· τὸ πάντων ἔσχατον, δουλείαν. λέγεται γοῦν οὐκ ἀτόπως καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, δούλου τόδ' εἶπας [2]). φέρε δὴ, πῶς ἂν ἦ δοῦλος [3]), ὁ πρὸς τοσούτους ἅμα ἀνθρώπους ἕτερα ὧν φρονεῖ ποιῶν, καὶ ταῦτα οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ μετὰ φροντίδος καὶ παρασκευῆς, καὶ κολακεύων πολλάκις ἄνθρωπον, καὶ θαυμάζων, ὃν οὐ φιλεῖ; μέτριον [4]) γὰρ οὕτως εἰπεῖν. καὶ μὴν ὅτι πάντες πάντα [5]) ἐγκωμιάζουσι παρ' ὑμῖν, ἐπίστασθε δήπου, ὥς [6]) ἐγὼ συνήδομαι καὶ κρίνω μακαρίους ὑμᾶς, εἰ οὕτως φιλοῦμεν πάντες ἅπαντας. τοῦτο γάρ ἐστιν ἀκόλουθον. ἐβουλόμην δ' ἂν, ὥσπερ ἐν ταῖς βουλαῖς καὶ ταῖς ἐκκλησίαις πολλῶν ἐγκωμίων ἀκοῦσαί ἐστιν, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ τοῖς ἄλλοις συλλόγοις. νῦν δὲ παρὰ τὸν τόπον, εἰ [7]) τοιαῦτά

1) ἐνίοις] reſpondet Germanico, *unſer einem.*
2) δούλου τόδ' εἶπας] μὴ λέγειν ἅ τις φρονεῖ. verſus eſt Euripidis.
3) imo vero οὐκ ἂν ἦ δ.
4) μέτριον] poterat enim acerbius vſurpare ὃν μισεῖ.
5) malim πάντες πάντας. v. verſ. 5. a fin.
6) malim ὡς. *noſtis me ideo gaudere.*
7) poſt εἰ videtur τοιοῦτος deeſſe. ad verbum: *ſi locus talis eſt, tales quoque ſunt ſermones.* pro natura loci, alius atque alius, ſermones quoque ſunt alii atque alii.

ἐστι τὰ λεγόμενα, καὶ, ὥσπερ οἱ γυμνάζοντες αὐτοὺς ἐν ταῖς σχολαῖς, καὶ ἡμεῖς ἐγχειροῦμεν εἰς ἀμφότερα D οὐκοῦν, ἂν μὲν εἰς ἐκκλησίαν τις παραγένηται τῶν ξένων, ἡρώων τινῶν ἢ σοφῶν ἡγήσεται τὴν πόλιν· ἂν δ' εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλῃ, ὁποίων 8) οὐδὲν δεῖ λέγειν 9). ἐπίστασθε γὰρ αὐτοί. τί οὖν, φήσει τις, ἀνέστης ἐπιτιμήσων τοῖς ἐπαινοῦσιν; οὐ, μὰ τὸν Δία, ἀλλ' ὅπως, ἂν δυνατὸν, μὴ μόνον ἐνθάδε ὦμεν φιλάνθρωποι, καὶ φιλάγαθοι, ἀλλ' ὁμοίως παντὶ τόπῳ 10) καὶ καιρῷ. τὸν μὲν οὖν τούτου 11) ἔπαινον ὁρῶ πεπληρωμένον ὑφ' ὑμῶν 12), A ὥστε μηδεμίαν ὑπερβολὴν ἔχειν. ἄξιον δὲ καὶ ὑμᾶς ἐπαινεῖν. δοκεῖτε 13) γάρ μοι πολὺ πάντων τῶν δήμων διαφέρειν. κἀγὼ τοῦτο οὐκ ἂν εἶπον, εἰ μὴ καὶ ἐφρόνουν οὕτως. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πρὸς τὸ λυσιτελὲς μόνον βλέπουσιν, καὶ τοὺς διδόντας αὐτοῖς, ἢ δυναμένους διδόναι, τούτους ἐπαινοῦσιν· ὑμεῖς δὲ καὶ τὴν προθυμίαν, καὶ τὸ βούλεσθαι, μέγα εἶναι νομίζετε. καὶ οὐχὶ τοῦτό φημι, ὡς οὐχὶ καὶ πεποίηκε πολλὰ B καὶ μεγάλα· πεποίηκε 14) γάρ· ἀλλ' ὅτι ὑμῖν γε ἀπέχρη καὶ τὸ βούλεσθαι αὐτόν 15). ἔτι δὲ, οἱ μὲν ἄλλοι τὰ ἐλάχιστα τῶν γενομένων ἀποδέχονται·

λέγω

8) ὁποίων] ſic recte margo Mor. ſcil. ἀνθρώπων. Ven. et t. Mor. dant ὁποῖον.
9) margo Mor. dat λόγων.
10) malim ἐν παντὶ τόπῳ.
11) τούτου] ſuſpicatur Anglus, hoc vocabulo filium Dionis a Diodoro laudatum deſignari, cum a cathedra profeſſoria Pruſana in ſenatum transferretur. v. p. 265, 2.
12) ὑφ' ὑμῶν] nomine Pruſanorum enim Diodorus filio Dionis, (ſi Anglus recte coniecit) aditum ad gubernationem ciuitatis gratulatus fuerat.
13) δοκεῖτε] ſic recte vir doctus in marg. Venetae meae et interpres. δοκεῖ Ven. et Mor.
14) πεποίηκε] ille, quicunque fuit laudatus a Diodoro.
15) malim αὐτό. *ipſum velle, ſola voluntas.*

λέγω δὲ, ὅσα ἔχει δαπάνην τινά· ὑμεῖς δὲ τῶν μεγίστων αἰσθάνεσθε κατὰ τὴν ἀξίαν. ἔστι δὲ τῷ παντὶ μεῖζον τοῦ δαπανᾷν 16) τὸ κήδεσθαί τινα τῆς πόλεως, καὶ φανερὸν εἶναι εὐνοοῦντα ὑμῖν. πρὸς δὲ τούτοις, οἱ μὲν πλεῖστοι τοὺς νουθετοῦντας, κἂν διὰ λόγου τοῦτο ποιῶσι, μισοῦσι. τοὺς δὲ μεθ' ἡδονῆς κολακεύοντας θαυμαστῶς ἀποδέχονται. παρ' ὑμῖν δὲ τοὐναντίον· ὁ πλείστῃ παῤῥησίᾳ χρώμενος, καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσιν ἐπιπλήττων, καὶ σωφρονίζων, οὗτος μάλιστα ἀγαπᾶται. τίς οὖν οὐκ ἂν ἀγαπήσειε τοιαύτην πόλιν καὶ πολιτείαν, ἐν ᾗ τῶν φιλοτιμιῶν 17) αἱ τιμαὶ μείζους εἰσίν· ὁ δὲ μετ' εὐνοίας νουθετῶν, τοῦ μετὰ κολακείας ὁμιλοῦντος μᾶλλον στέργεται, προθυμότεροι δ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ σωφρονίζεσθαι καὶ ἐπανορθοῦσθαι, ἢ θεραπεύεσθαι καὶ τρυφᾶν. ἢ τίς οὐκ ἂν ὑμᾶς μὲν ἐκπλαγείη, τοῦτον δ' εὐδαιμονήσειεν 18), ὑφ' ὑμῶν 19) τοιούτων ὄντων κεκριμένον τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ἄξιον. καὶ ἔγωγε μέγαν αὐτῷ τὸν ἀγῶνα ὁρῶ πρὸς ὑμᾶς ὄντα. ὅτῳ γὰρ πόλις ὅλη, καὶ δῆμος ἑκὼν ἐπέτρεψε παιδεύειν αὐτὸν, καὶ ὃν ἐπιστάτην εἵλετο τῆς κοινῆς ἀρετῆς, καὶ ὅτῳ τὴν μεγίστην

16) τοῦ δαπανᾷν recte dat margo Mor. et id interpres expreſſit, et vir doctus in Ven. mea annotauit; ſed Ven. et t. Mor. dant τό.

17) φιλοτιμιῶν] ſic recte Ven. ſed Mor. φιλοτιμῶν. ſignificat h. v. omne ſtudium laudis et gloriae conſequendae, praeſertim per largitiones et munificentias publicas, vt ludos, aedificia ampla et ſplendida, balnea etc. videtur itaque Dio ſic reliquiſſe: ἐν ᾗ τῆς ἐπιμελείας καὶ φιλοφροσύνης, ἢ τῶν φιλοτιμιῶν, αἱ τιμαὶ μείζους εἰσίν. *in qua maiores ſunt honores conſtituti ſtudio vos ornandi atque demerendi per curam ſalutis publicae, quam liberalitatibus largitionalibus.*

18) lege εὐδαιμονίσειεν a verbo εὐδαιμονίζειν.

19) ὑφ' ὑμῶν] ſic recte Caſaub. et Anglus. *a vobis, qui ſitis eiusmodi moribus atque animis praediti.* ὑφ' ὧν Ven. et Mor.

ἀρχὴν ἔδωκε τῆς εὐφροσύνης [20]), καὶ τῆς εὐταξίας, καὶ τοῦ καλῶς βιοῦν ἕκαστον· πῶς οὐχὶ τούτῳ μέγας ἀγών ἐστιν, ὥστε μηδενὶ [21]) ἐλάττονα [22]) φανῆναι A τῆς ὑμετέρας γνώμης. σκόπει δὲ, ἵνα εἰδῇς, ὅτι μηδὲ τῶν παλαιῶν μηδεὶς, μηδὲ τῶν θαυμαζομένων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, τηλικαύτης τιμῆς παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτοῦ τετύχηκεν. ὁ γοῦν [23]) Περικλῆς ἐκεῖνος, ὃν ἀκούομεν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἀκμαζούσης γενέσθαι τῆς πόλεως, στρατηγίας μὲν ἐτύγχανεν· οὐ μὴν ἄξιος ἔδοξε διὰ παντὸς ἄρχειν τοῦ χρόνου, καὶ ταύτην οὐκ ἀργύριον διοικῶν, οὐδὲ οἰκοδομημάτων ἐπιμελούμενος, ἀλλ' ὅπως [24]) ἂν ἀγαθοὶ ὦσιν B οἱ πολῖται καὶ [25]) νουθετεῖν ἠβούλετο τοὺς ἁμαρτάνοντας, καὶ τὸ γοῦν κατ' αὐτὸν βελτίονας ποιεῖν. οὐ μὴν ἠνείχοντο αὐτοῦ, διὰ τὴν αὐτῶν ἀναγωγίαν, οἱ τότε· πόσῳ δὲ κρείττους ὑμεῖς, οἱ παραδιδόντες αὐτοὺς καὶ παιδεύειν κελεύοντες, τῶν, εἰ καί τις παρ' αὐτοῦ πρόθυμος ἦν τοῦτο ποιεῖν, ἀγανακτούντων· καὶ οὐ μόνον οὐ τιμώντων, ἀλλὰ καὶ ἀποκτεινάντων τὸν ἐπικαλούμενον [26]), ὥσπερ ἐκεῖνοι Σωκράτην;

20) lege τῆς σωφροσύνης, *pudoris*, *modeſtiae*.

21) aut ὥστε μηδὲν (id eſt κατὰ μηδὲν) aut ὥστ' ἐν μηδενί.

22) ἐλάττονα] ſic recte interpres et vir doctus in Ven. mea. ἐλάττονι Ven. et Mor.

23) γοῦν] ſic recte Anglus. οὖν Ven. et Mor.

24) lego ἀλλ' ὅτι, ὡς — *ſed quia cohortari et caſtigare conabatur ciues, quo fierent boni et temperantes.*

25) aut καὶ eſt delendum, aut deeſt aliquid, ſeu ante ſeu poſt καὶ, e. e. ἀγαθοὶ ὦσιν οἱ πολῖται καὶ μέτριοι, νουθετεῖν. aut, ſi quid ſtatuas ante καὶ deſiderari, leg. παιδεύειν καὶ νουθετεῖν.

26) Anglus vult τὸν ἐπιμελούμενον. haud abſurde is quidem; verum tamen habet vulgata neſcio quid reconditius, quo ſe commendet, vt tueri malim, tametſi vim eius

prorſus

Digitized by Google

κράτην; ποῖον οὖν ἔτι κάλλιον ἐγκώμιον ἢ τοῦδε ἢ ὑμῶν εἴποι τις ἄν; οἵ γε ἐπειδὴ ἤσθεσθε τοὺς ἐφήβους καὶ τοὺς νεανίσκους κρείττονας πεποιηκότα, εὐθὺς ἡγεῖσθε καὶ ὑμᾶς ἀμείνους δύνασθαι ποιεῖν. καὶ νὴ Δία γε, οὐχὶ τοῖς μὲν ἐφήβοις ἐστὶ παιδείας καὶ ἀρετῆς χρεία, τοῖς δὲ προβεβηκόσιν οὐ καὶ πάσῃ τῇ πόλει· ὥσπερ εἴ τις ἰατρὸς, τοῖς μὲν παισὶν, ἢ τοῖς μειρακίοις χρείαν εἶναι θεραπείας νομίζοι, τοῖς δὲ τελείοις μή. καὶ μὴν ἥ γε πρὸς 27) τὰς τιμὰς μεγαλοψυχία, πῶς οὐχὶ θαυμαστῆς πόλεως; τί 28) γὰρ τῶν σεμνῶν οὐχὶ προθύμως 29) παρεσχήκατε; οὐκ εἰκόνας; οὐκ ἀνδριάντας; οὐχὶ πρεσβεύοντας 30) πρὸς τὰς πόλεις; πρὸς τὸν αὐτοκράτορα; οὐ κοινῇ τιμῶντες 31), οὐ κατ᾽ ἰδίαν ἕκαστος δεξιούμενος; ἢ τίς ἂν οὐκ ἂν ἥσθείη τῶν τοιούτων ὄντων 32); ἢ τίς οὐκ ἂν προθυμοῖτο, ὅ, τι ἂν δύναιτο ποιεῖν ὑμᾶς ἀγαθόν. οὐκοῦν ἔγωγε οἶμαι καὶ τὸν τοῦδε ἔπαινον, ὡς ἠδυνάμην,

prorſus exploratam non habeam. videtur ſignificare idem atque τὸν ἐπαγγελλόμενον, vltro aliquid profitentem, eique ſeu docendo ſeu agendo offerentem.

27) πρὸς] neſcio an περὶ. ſed et vulgata poteſt ſic accipi: *nobilis excelſi veſtri animi impetus ad praemia conferendum.* ante aut poſt μεγαλοψυχία videtur ὑμῶν deeſſe.

28) τί] ſic recte Caſaub. τίνι Ven. et Mor.

29) προθύμως] ſic vult Caſaub. aut μετὰ προθυμίας. Ven. et Mor. dant προθυμίας ſine μετά.

30) πρεσβεύοντες videtur leg. in nominatiuo. ſed praeterea deeſt aliquid, e. c. ὑπὲρ αὐτοῦ ἐφαίνεσθε. *nonne eius honorandi cauſa legationes ad ciuitates graecas circumſitas, ad ipſum Imperatorem, obiiſtis?*

31) τιμῶντες] ſic recte Caſaub. τιμῶντας Ven. et Mor.

32) manifeſtum eſt, ὄντων delendum eſſe. ſed vt hoc vitioſe redundat, ita cum detrimento ſententiae deeſt ἐπιμελούμενος, aut tale quid. *ecquis non gaudeat ſtudiis ſuis vos ornare, de vobis bene mereri?*

Digitized by Google

εἰρηκέναι. τὸ γὰρ ἀποδεχομένων τινὰ καὶ τιμώντων ἐγκώμιον δῆλον ὡς 33) κάλλιστος ἔπαινος ἐκείνῳ ἂν εἴη.

33) τὸ γὰρ ἀποδεχομένων τινὰ καὶ τιμώντων ἐγκώμιον δῆλον ὡς] ſic recte Ven. interpres, et Anglus. ſed Mor. dat ἀποδεχόμενον — τιμώμενον, et omittit ἐγκώμιον. Caſaub. vult ἀποδεχομένων τινὰ καὶ τιμώντων.

ΠΕΡΙ ΑΙΣΧΥΛΟΥ, ΚΑΙ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ, ΚΑΙ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ, Η ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΙΛΟΚΤΗΤΟΥ ΤΟΞΩΝ. A

ΛΟΓΟΣ ΝΒʹ.

Ἀναστὰς σχεδόν τι περὶ πρώτην ὥραν τῆς ἡμέρας, καὶ διὰ τὴν ἀῤῥωστίαν τοῦ σώματος, καὶ διὰ τὸν ἀέρα ψυχρότερον ὄντα διὰ τὴν ἕω, καὶ μάλιστα μετοπώρῳ 1) προσεοικότα, B καίτοι μεσοῦντος θέρους, ἐπεμελήθην ἐμαυτοῦ, καὶ προσηυξάμην. ἔπειτα ἀνέβην ἐπὶ τὸ ζεῦγος, καὶ περιῆλθον ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ πολλούς τινας κύκλους, πράως τε καὶ ἀλύπως, ὡς οἷόν τε, ὑπάγοντος τοῦ ζεύγους. καὶ μετὰ ταῦτα περιπατήσας, ἀνεπαυσάμην μικρόν τινα χρόνον. ἔπειτα καὶ ἀλειψάμενος καὶ λουσάμενος, καὶ μικρὸν ἐμφαγὼν, ἐνέτυχον τραγῳδίαις τισί. σχεδὸν C δὲ ἦσαν ἄκρων ἀνδρῶν, Αἰσχύλου, καὶ Σοφοκλέους, καὶ Εὐριπίδου πάντων περὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν· ἦν γὰρ ἡ τῶν Φιλοκτήτου τόξων, εἴτε κλοπὴν, εἴτε ἁρπαγὴν δεῖ λέγειν· πλὴν ἀφῃρημένος γε τῶν ὅ-

πλων

1) malim μετοπωρινῷ, ſcil. ἀέρι.

πλων ἦν Φιλοκτήτης ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Τροίαν ἀναγόμενος· τὸ μὲν πλέον, ἄκων· τὸ δέ τι καὶ πειθοῖ ἀναγκαίᾳ· ἐπειδὴ τῶν ὅπλων ἐστέρητο· ἃ τοῦτο μὲν βίον αὐτῷ παρεῖχεν ἐν τῇ νήσῳ, τοῦτο δὲ θάρσος ἐν τῇ τοιαύτῃ νόσῳ, ἅμα δὲ εὔκλειαν. οὐκοῦν εὐωχούμην τῆς θέας, καὶ ἐλογιζόμην 2) πρὸς ἐμαυτὸν, ὅτι τότε 3) Ἀθήνησιν ὢν, οὐχ οἷός τ᾽ ἂν ἦν μετασχεῖν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἀνταγωνιζομένων. ἀλλὰ Σοφοκλέους μὲν, πρὸς Αἰσχύλον, νέου πρὸς γέροντα, καὶ πρὸς Εὐριπίδην, πρεσβυτέρου πρὸς νεώτερον, ἀγωνιζομένου, μετέσχον τινές. Εὐριπίδης δὲ ἀπελείφθη κατὰ τὴν ἡλικίαν Αἰσχύλου· καὶ ἅμα, οὐ πολλάκις ἴσως, ἢ οὐδέποτε τῷ αὐτῷ δράματι ἀντηγωνίσαντο. αὐτὸς δὲ ἐφαινόμην ἐμαυτῷ πάνυ τρυφᾷν, καὶ τῆς ἀσθενείας παραμυθίαν καινὴν ἔχειν. οὐκοῦν ἐχορήγουν 4) ἐμαυτῷ πάνυ λαμπρῶς, καὶ προσέχειν ἐπειρώμην, ὥσπερ δικαστὴς τῶν πρώτων τραγικῶν χορῶν. πλὴν ὀμόσας γε, οὐκ ἂν ἐδυνάμην ἀποφήνασθαι οὐδὲν, οὗ γε ἕνεκεν οὐδεὶς 5) ἂν ἡττήθη τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων. ἥ τε γὰρ τοῦ Αἰσχύλου μεγαλοφροσύνη, καὶ τὸ ἀρχαῖον, ἔτι δὲ καὶ τὸ αὔθαδες 6) τῆς διανοίας καὶ φράσεως πρέποντα ἐφαίνετο τραγῳδίᾳ, καὶ τοῖς παλαιοῖς ἤθεσι τῶν Ἡρώων 7), οὐδὲν ἐπιβεβουλευμένον, οὐδὲ στωμύλον, οὐδὲ ταπεινόν. ἐπείτοι καὶ τὸν Ὀδυσσέα εἰσῆγε δριμὺν 8) καὶ δόλιον, ὡς ἐν τοῖς τότε, πολὺ δὲ ἀπέ-

χοντα

2) Ven. et Mor. dant λογιζόμην.

3) τότε] tum, quum illi ſupereſſent tres poetae.

4) ἐχορήγουν] *ipſe mihi fiebam muneris editor, munus ſcenicum ipſe mihi nullo meo ſumtu edebam, quo delectarer.*

5) οὐδεὶς] valet h. l. idem atque τις. *nihil potuiſſem reperire, cuius cauſa vnus eorum quiſpiam victoria excidiſſet.*

6) τὸ αὔθαδες] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit τό.

7) poſt ἡρώων excidit ὧν. *quorum heroum nihil eſt inſidioſum.*

8) δριμὺν] Ven. et Mor. dant δριμύ.

χοντα τῆς νῦν κακοηθείας, ὥστε τῷ ὄντι ἀρχαῖον ἂν δόξαι, παρὰ τοὺς νῦν, ἁπλοῦς εἶναι βουλομένους καὶ μεγαλόφρονας, καὶ οὐδέν γε ἀλλαττούσης τῆς Ἀθηνᾶς προσεδεήθη πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι, ὅστις ἐστὶν, ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου· καθάπερ Ὅμηρος, κἀκείνῳ δὲ ἑπόμενος Εὐριπίδης ἐποίησεν· ὥστε τυχὸν ἄν τις ἐγκαλέσαι τῶν οὐ φιλούντων τὸν ἄνδρα 9), ὅτι οὐδὲν αὐτῷ ἐμέλησεν, ὅπως πιθανὸς ἔσται ὁ Ὀδυσσεὺς οὐ συγγινωσκόμενος 10) ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου. ἔχοι 11) C δ' ἂν ἀπολογίαν, ὡς ἡγοῦμαι, πρὸς τὸν τοιοῦτον· ὁ μὲν γὰρ χρόνος τυχὸν οὐκ ἦν τοιοῦτος, ὥστε μὴ ἀνενεγκεῖν τὸν χαρακτῆρα δέκα ἐτῶν 12) διαγεγονότων. ἡ δὲ νόσος ἡ τοῦ Φιλοκτήτου καὶ κάκωσις, καὶ τὸ ἐν ἐρημίᾳ βεβιωκέναι τὸν μεταξὺ χρόνον, οὐκ ἀδύνατον τοῦτο 13) ἐποίει. πολλοὶ γὰρ ἤδη, οἱ μὲν ὑπὸ ἀσθενείας, οἱ δὲ ὑπὸ δυστυχίας, ἔπαθον αὐτό. καὶ D μὴν ὁ χορὸς αὐτῷ παραιτήσεως, ὥσπερ ὁ τοῦ Εὐριπίδου, οὐδὲν ἐδεήθη. ἄμφω γὰρ ἐκ τῶν Λημνίων ἐποιήσαντο χορόν. ἀλλ' ὁ μὲν Εὐριπίδης εὐθὺς ἀπολογουμένους πεποίηκε, περὶ τῆς πρότερον ἀμελείας,

9) τὸν ἄνδρα] Aeſchylum puta.

10) forte ſit, qui Aeſchylum ideo notet, quod nil curauerit efficere, vt probabile auditori lectoriue accideret, Vlyſſem a Philoctetа non agnoſci συγγινωσκόμενος h. l. rariori ſignificatu eſt vſurpatum pro ἀναγνωριζόμενος.

11) ἔχοι] Aeſchylus puta.

12) ἐτῶν] ſic recte interpres et vir doctus in Veneta mea. ἔτη Ven. et Mor. ſententia videtur haec eſſe: Nam tametſi fatear, quod Aeſchylum grauare vtique poſſit, Vlyſſis aetate intra decennium non ita formam mutaſſe, vt ſolent hodie in hac aetate fluxa et morboſa: contra tamen potuit morbus et miſeria et ſolitudo Philoctetis efficere, vt intra tam diuturnum tempus obliuiſceretur lineamentorum Vlyſſis.

13) τοῦτο et verſ. ſequ. αὐτὸ refero ad τὸ ἐπιλαθέσθαι τῶν πρὸ τοῦ γεγονότων.

λείας, ὅτι [14]) δὴ τοσούτων ἐτῶν, οὔτε προσέλθοιε [15]) πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, οὔτε βοηθήσειεν οὐδὲν αὐτῷ. ὁ δ' Αἰσχύλος ἁπλῶς εἰσήγαγε τὸν χορὸν αὐτῷ πάνυ τραγικώτερον καὶ ἁπλούστερον· τὸ δὲ ἕτερον, πολιτικώτερον, καὶ ἀκριβέστερον. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐδύναντο πάσας διαφεύγειν τὰς ἀλογίας ἐν ταῖς τραγῳδίαις, ἴσως ἂν εἶχε λόγον, μηδὲ τοῦτο παραπέμψαι. νῦν δὲ πολλάκις ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ παραγιγνομένους ποιοῦσι τοὺς κήρυκας, πλειόνων ἡμερῶν ὁδόν. ἔπειτα οὐδὲ ἐξ ἅπαντος ἦν [16]), μηδὲ προσελθεῖν αὐτῷ μηδένα Λημνίων, μηδὲ ἐπιμεληθῆναι μηδέν. δοκεῖ [17]) γάρ μοι, οὐδ' ἂν διαγενέσθαι, τὰ δέκα ἔτη μηδεμιᾶς τυγχάνων βοηθείας· ἀλλ' εἰκὸς μὲν, τυγχάνειν αὐτὸν, σπανίως δὲ, καὶ οὐδενὸς μεγάλου, καὶ μηδένα αἱρεῖσθαι οἰκίᾳ ὑποδέξασθαι, καὶ νοσηλεύειν διὰ τὴν δυσχέρειαν τῆς νόσου. αὐτὸς γοῦν [18]) ὁ Εὐριπίδης τὸν Ἕκτορα εἰσάγει [19]) ἕνα Λημνίων, ὡς γνώριμον, τῷ Φιλοκτήτῃ προσιόντα, καὶ πολλάκις συμβεβληκότα. οὐ τοίνυν οὐδὲ ἐκεῖνο δοκεῖ μοι δικαίως ἄν τις αἰτιάσασθαι [20]), τὸ διηγεῖσθαι [21]) πρὸς τὸν χορὸν, ὡς ἀγνοοῦντα τὰ περὶ τὴν ἀπόλειψιν τὴν τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τὰ καθόλου συμβαίνοντα αὐτῷ. οἱ γὰρ δυστυχοῦντες ἄνθρωποι

πολ-

14) ὅτι] ſic lego cum interprete, *quod.* ὅτε Ven. et Mor.
15) προσέλθοιε] vir doctus correxit προσέλθοιεν. non male, ſi per ſe ſpectes. poteſt enim χορῷ ut multitudini pluralis accommodari. Sed obſtat inſequens βοηθήσειεν, quare praeſtat προσέλθοι.
16) ἦν] id eſt ἐνῆν. *prorſus nullo modo fieri poterat.*
17) aut δοκεῖν eſt leg. id eſt κατὰ τὸ ἔμοιγε δοκεῖν, aut quod malim, ſeruato δοκεῖ, leg. διαγενέσθαι, prout interpres quoque reddidit. Ven. et Mor. dant διεγένετο.
18) γοῦν] ſic recte margo Mor. οὖν Ven. et t. Mor.
19) εἰσάγει] Ven. et Mor. dant εἰσάγοι.
20) αἰτιάσασθαι] in Aeſchylo puta.
21) τὸ διηγεῖσθαι] ſcil. τὸν Φιλοκτήτην.

πολλάκις εἰώθασι μεμνῆσθαι τῶν συμφορῶν, καὶ C τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς, καὶ μηδὲν δεομένοις ἀκούειν, ἐνοχλοῦσιν ἀεὶ διηγούμενοι. καὶ μὴν ἡ ἀπάτη ἡ τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, καὶ οἱ λόγοι, δι' ὧν προσηγάγετο αὐτὸν, οὐ μόνον εὐσχημονέστεροι 22) Ἡρωϊ πρέποντες, ἀλλ' οὐκ Εὐρυβάτῃ 23), ἢ Παταικίωνι 24), ἀλλ' ὡς ἐμοὶ δοκοῦσι, καὶ πιθανώτεροι. τί γὰρ δεῖ ποικίλης τέχνης, καὶ ἐπιβουλῆς, πρὸς ἄνδρα νοσοῦντα, καὶ ταῦτα τοξότην, ᾧ εἴ τις μόνον ἐγγὺς παρέστη, ἀχρεῖος ἡ ἀλκὴ αὐτοῦ ἐγεγόνει; καὶ τὸ ἀπαγγέλλειν δὲ τὰς τῶν Ἀχαιῶν συμφορὰς, καὶ D τὸν Ἀγαμέμνονα τεθνηκότα, καὶ τὸν Ὀδυσσέα ἐπ' αἰτίᾳ, ὡς οἷόν τε, αἰσχίστῃ, καὶ καθόλου τὸ στράτευμα διεφθαρμένον, οὐ μόνον χρήσιμον, ὥστε εὐφρᾶναι τὸν Φιλοκτήτην, καὶ προσδέξασθαι μᾶλλον 25) τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ὁμιλίαν· ἀλλ' οὐδ' ἀπίθανα τρόπον τινὰ, διὰ τὸ μῆκος τῆς στρατείας, καὶ διὰ τὰ συμβεβηκότα οὐ πάλαι, κατὰ τὴν ὀργὴν τὴν τοῦ Ἀχιλλέως, ὅθ' Ἕκτωρ παρὰ σμικρὸν ἦλθεν ἐμπρῆσαι τὸν ναύσταθμον, ἥ τε τοῦ Εὐριπίδου σύνεσις A καὶ περὶ πάντα ἐπιμέλεια, ὥστε μήτε ἀπίθανόν τι καὶ παρημελημένον ἐᾶσαι, μήτε ἁπλῶς τοῖς πράγμασι χρῆσθαι· ἀλλὰ μετὰ πάσης ἐν τῷ εἰπεῖν δυνάμεως, ὥσπερ ἀντίστροφός ἐστι τῇ τοῦ Αἰσχύλου

22) εὐσχημονέστεροι] ſic recte Anglus. Oratio Vlyſſis Aeſchylei multum eſt decentior, honeſtior, et Heroë dignior, quam Vlyſſis Euripidei. deinde poſt εὔσχημον. deeſt aut καὶ, aut ὡς. Ven. et Mor. dant ἀσχημονέστερον, ſed var. lect. Ven. εὐσχημον. ſed finis vocabuli in dubio relinquitur.

23) Εὐρυβάτῃ] ſic recte vir doctus in Ven. mea. εὐρυβάτου Ven. et Mor.

24) Παταικίωνι] ſic recte Ven. παταικίωνος Mor. de Pataecione conſtat e Platone et paroemiographis.

25) poſt μᾶλλον videtur ποιῆσαι deeſſe.

σχύλου 26), πολιτικωτάτη καὶ ῥητορικωτάτη οὖσα, καὶ τοῖς ἐντυγχάνουσι πλείστην ὠφέλειαν παρασχεῖν δυναμένη. εὐθὺς γοῦν πεποίηται προλογίζων αὐτῷ ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ ἄλλα τινὰ ἐνθυμήματα πολιτικὰ στρέφων ἐν ἑαυτῷ· καὶ πρῶτόν γε διαπορῶν ὑπὲρ αὑτοῦ, μὴ ἄρα δοκῇ μὲν τοῖς πολλοῖς σοφός τις εἶναι καὶ διαφέρων τὴν σύνεσιν, ᾖ δὲ τοὐναντίον. ἐξὸν γὰρ αὐτῷ ἀλύπως καὶ ἀπραγμόνως ζῆν· ὁ δὲ ἑκὼν ἀεὶ ἐν πράγμασι καὶ κινδύνοις γίνεται. τούτου δέ φησιν 27) αἴτιον εἶναι, τὴν τῶν εὐφυῶν καὶ γενναίων ἀνδρῶν φιλοτιμίαν. δόξης γὰρ ἀγαθῆς ἐφιέμενοι, καὶ τοῦ εὐκλεεῖς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι, μεγίστους καὶ χαλεπωτάτους ἑκόντες πόνους ὑφίστανται. οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον 28), ὡς ἀνὴρ εὐφυής. ἔπειτα σαφῶς καὶ ἀκριβῶς δηλοῖ τὴν τοῦ δράματος ὑπόθεσιν, καὶ οὗ ἕνεκεν ἐλήλυθεν εἰς τὴν Λῆμνον. φησίν τε ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἠλλοιῶσθαι, ὥστε ἐντυγχάνοντα τῷ Φιλοκτήτῃ, μὴ γνωσθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· μιμησάμενος κατὰ τοῦτο Ὅμηρον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοῖς τε ἄλλοις, καὶ τῷ Εὐμαίῳ, καὶ τῇ Πηνελόπῃ πεποίηκεν ἐντυγχάνοντα τὸν Ὀδυσσέα ἠλλοιωμένον ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς· φησί τε πρεσβείαν 29) μέλλειν παρὰ τῶν Τρώων ἀφικνεῖσθαι πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, δεησόμενον 30) αὐτόν τε 31) καὶ τὰ

ὅπλα

26) poſt τοῦ Αἰσχύλου videtur ἁπλότητι deeſſe. *quaſi contraria eſt Aeſchyli ſimplicitati.*

27) Φησιν] ſic recte interpres et Var. lect. Ven. *ait*, Vlyſſes puta. Φασιν Ven. et Mor.

28) verſus hic eſt ex Euripidis Philoctete, vt ex Heſychio v. γαῦρον conſtat, quem Caſaubonus citat.

29) malim κατὰ πρεσβείαν. *ſeſe velle ad Philoctetem adire, vt legatum Graecorum.*

30) δεησόμενον] ſic recte var. lect. Ven. ſed t. Ven. et Mor. dant δεησομένην.

31) αὐτόν τε] ſic recte Caſaub. et vir doctus in Ven. mea.

rogandi

Digitized by Google

ὅπλα ἐκείνοις παρασχεῖν, ἐπὶ τῇ τῆς Τροίας βασιλείᾳ· ποικιλώτερον τὸ δρᾶμα κατασκευάζων, καὶ ἀνευρίσκων λόγων ἀφορμάς· καθ' ἃς 32) εἰς τὰ ἐναντία ἐπιχειρῶν, εὐπορώτατος καὶ παρ' ὀντινοῦν ἱκανώτατος φαίνεται. οὐ μόνον δὲ πεποίηκε τὸν Ὀδυσσέα παραγινόμενον, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Διομήδους· Ὁμηρικῶς καὶ τοῦτο. καὶ τὸ ὅλον, ὡς ἔφην, δι' ὅλου τοῦ δράματος πλείστην μὲν ἐν τοῖς δράμασι σύνεσιν καὶ πιθανότητα ἐπιδείκνυται, ἀμήχανον δὲ καὶ θαυμαστὴν ἐν τοῖς λόγοις δύναμιν· καὶ τά τε Ἰαμβεῖα σαφῶς, καὶ κατὰ φύσιν καὶ πολιτικῶς ἔχοντα· καὶ τὰ μέλη οὐ μόνον ἡδονήν, ἀλλὰ καὶ πολλὴν πρὸς ἀρετὴν παράκλησιν. ὁ δὲ Σοφοκλῆς 33) A μέσος ἔοικεν ἀμφοῖν εἶναι· οὔτε τὸ αὔθαδες καὶ ἁπλοῦν τὸ τοῦ Αἰσχύλου ἔχων, οὔτε τὸ ἀκριβὲς καὶ δριμὺ καὶ πολιτικὸν τὸ τοῦ Εὐριπίδου· σεμνὴν δέ τινα καὶ μεγαλοπρεπῆ ποίησιν, τραγικώτατα καὶ εὐεπέστατα ἔχουσαν, ὥστε πλείστην εἶναι 34) ἡδονήν, μετὰ ὕψους καὶ σεμνότητος ἐνδείκνυσθαι· τῇ τε διασκευῇ τῶν πραγμάτων ἀρίστῃ καὶ πιθανωτάτῃ κέχρηται· ποιήσας τὸν Ὀδυσσέα μετὰ Νεοπτολέμου παραγινόμενον, ἐπειδὴ εἵμαρτο ἁλῶναι τὴν Τροίαν ὑπό τε τοῦ Νεοπτολέμου καὶ τοῦ Φιλοκτήτου B χρωμένου τοῖς Ἡρακλείοις τόξοις. καὶ αὐτὸν μὲν ἀποκρυπτόμενον, τὸν δὲ Νεοπτόλεμον πέμποντα πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, ὑποτιθέμενον αὐτῷ, ἃ δεῖ ποιεῖν, καὶ τὸν χορὸν 35) οὐχ, ὥσπερ ὁ Αἰσχύλος καὶ ὁ Εὐριπί-

D (margin, at line 1)

rogandi ergo, ut ſeſeque Philoctetes *et arma ſua Graecis tradat et permittat.* αὐτῶν τε Ven. et Mor.

32) *per quas diſputationum oportunitates in vtramque propoſitorum argumentorum partem diſputans.*

33) ὁ δὲ Σοφ.] ſic lege cum interprete. ὅτε Ven. et Mor.

34) εἶναι malim abeſſe.

35) τὸν χορὸν] ſic recte Ven. interpres et Caſaub. τὸν χρόνον Mor.

Digitized by Google

ριπίδης, ἐκ τῶν ἐπιχωρίων πεποίηκεν, ἀλλὰ τῶν ἐν τῇ νηῒ συμπλεόντων τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ Νεοπτολέμῳ. τά τε ἔθη 36) θαυμαστῶς σεμνὰ, καὶ ἐλευθέρια, τό τε τοῦ Ὀδυσσέως, πολὺ πρᾳότερον, καὶ ἁπλούστερον, ἢ πεποίηκεν ὁ Εὐριπίδης· τό τε τοῦ Νεοπτολέμου ὑπερβάλλον ἁπλότητι καὶ εὐγενείᾳ· πρῶτον μὲν, μὴ βουλομένου δόλῳ καὶ ἀπάτῃ περιγενέσθαι τοῦ Φιλοκτήτου, ἀλλὰ ἰσχύϊ καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ. ἔπειτα πεισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἐξαπατήσας αὐτὸν, καὶ τῶν τόξων ἐγκρατὴς γενόμενος, αἰσθανομένου ἐκείνου, καὶ ὡς ἐξηπατημένου σχετλιάζοντος, καὶ ἀπαιτοῦντος τὰ ὅπλα, οὐ κατέχει· ἀλλ', οἷόν τε ἐστὶν, ἀποδιδόναι αὐτά, καίτοι τοῦ Ὀδυσσέως ἐπιφανέντος, καὶ διακωλύοντος, καὶ τέλος δίδωσιν αὐτά· δοὺς δὲ τῷ λόγῳ πειρᾶται πείθειν ἑκόντα ἀκολουθῆσαι εἰς τὴν Τροίαν· τοῦ δὲ Φιλοκτήτου μηδένα τρόπον εἴκοντος, μηδὲ πειθομένου, ἀλλὰ δεομένου τοῦ Νεοπτολέμου 37), ὥσπερ ὑπέσχετο, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπισχνεῖται, καὶ ἕτοιμός ἐστι ποιεῖν τοῦτο· μέχρις ἐπιφανεὶς 38) Ἡρακλῆς, πείθει τὸν Φιλοκτήτην ἑκόντα εἰς τὴν Τροίαν πλεῦσαι. τά τε μέλη οὐκ ἔχει πολὺ τὸ γνωμικὸν, οὐδὲ τὴν πρὸς ἀρετὴν παράκλησιν, ὥσπερ τὰ τοῦ Εὐριπίδου· ἡδονὴν δὲ θαυμαστὴν, καὶ μεγαλοπρέπειαν· ὥστε μὴ εἰκῇ 39) τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ τὸν Ἀριστοφάνην εἰρηκέναι·

Ὁ δ' αὖ Σοφοκλέους τῷ 40) μέλιτι κεχρισμένου 41)
Ὥσπερ καδίσκου περιέλειχε τὸ στόμα.

36) imo vero ἤθη.
37) τοῦ Νεοπτολέμου] Ven. et Mor. dant τῷ Νεοπτολέμῳ.
38) ἐπιφανεὶς] ſic recte Ven. ἐπιφανὴς Mor.
39) εἰκῇ] *fruſtra*. ſic recte interpres. εἰκεῖ Ven. et Mor.
40) τῷ] ſic recte Ven. et margo Mor. τοῦ t. Mor. κλέους in nomine Sophoclis pro vna ſyllaba habetur per ſynizeſin.
41) malim κεχρισμένον, vt ad στόμα referatur.

ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΟΥ.

ΛΟΓΟΣ ΝΓ' 1).

Spald.(?) ad C. H. p. 27.

Ὁ μὲν Δημόκριτος περὶ Ὁμήρου φησὶν οὕτως· Ὅμη- [B] ρος φύσεως λαχὼν θεαζούσης, ἐπέων κόσμον ἐτεκτήνατο παντοίων· ὡς οὐκ ἐνὸν ἄνευ θείας καὶ δαιμονίας φύσεως, οὕτως καλὰ καὶ σοφὰ ἔπη ἐργάσασθαι. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι γεγράφασιν, οἱ μὲν ἄντικρυς ἐγκωμιάζοντες τὸν ποιητὴν, ἅμα δὲ καὶ δηλοῦντες ἔνια 2) τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων· οἱ δὲ αὐτὸ τοῦτο τὴν διάνοιαν ἐξηγούμενοι· οὐ μόνον Ἀρίσταρχος, [C] καὶ Κράτης, καὶ ἕτεροι πλείους τῶν ὕστερον γραμματικῶν κληθέντων, πρότερον δὲ κριτικῶν. καὶ δὴ καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης, ἀφ' οὗ φασὶ τὴν κριτικήν τε καὶ γραμματικὴν ἀρχὴν λαβεῖν, ἐν πολλοῖς διαλόγοις 3) περὶ τοῦ ποιητοῦ διέξεισι θαυμάζων αὐτὸν, ὡς τὸ πολὺ, καὶ τιμῶν. ἔτι δὲ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς, τούτων δὲ πρότερος Πλάτων πανταχοῦ μέμνηται, τὴν μὲν ἡδονὴν καὶ χάριν τὴν τῶν ἐπῶν ἐκπληττόμενος· πολλάκις γε μὴν ἐπιμεμφόμενος ἐν τοῖς περὶ θεῶν μύθοις τε καὶ λόγοις, ὡς οὐ [D] συμφέροντα τοῖς ἀνθρώποις οὐδαμῶς αὐτὸν εἰρηκότα· πλεονεξίας, καὶ ἐπιβουλὰς κατ' ἀλλήλων, καὶ μοιχείας, καὶ ἔριδας, καὶ φιλονεικίας περὶ θεῶν ἐπεξ-

1) Huius libelli loci non pauci ſunt, iam in ſuperioribus paene iisdem verbis expoſiti.

2) ἔνια] ſic recte Ven. et interpres. ἐναντία Mor.

3) Ariſtoteles dialogos non ſcripſit, a Platonicorum dialogorum praeſtantia fortunaque abſterritus, ſi quid aienti credimus Baſilio. quare malim ἐν πολλοῖς δὴ λόγοις, aut ἐν πολλοῖς νὴ Δία λόγοις, aut ſimplicius ἐν πολλοῖς λόγοις. v. Fabric. B. Gr. T. II. p. 187. *Cf. Wyttenb. Ep. ad Heusd. p. 15. sqq. (Opp. T. II.) et p. 30. sqq.*

Digitized by Google

ἐπεξιόντα 4). μετὰ ταῦτα 5) δὲ οὐ μεταδιδοὺς αὐτῷ τῆς αὐτοῦ πόλεώς τε καὶ πολιτείας σοφῆς, ὡς αὐτὸς ἐνόμιζεν, ἐσομένης, ἵνα μήτε ταῦτα ἀκούωσι περὶ θεῶν νέοι ὄντες, οὓς ἐκεῖνος ἀποφαίνει φύλακάς τε καὶ ἡγεμόνας τῆς πόλεως· μηδ' αὖ περὶ τῶν ἐν ᾅδου μηδὲν σκυθρωπὸν λεγόμενον, μαλακωτέρους αὐτοὺς πρός τε τὸ μάχεσθαι καὶ τὸ ἀποθνήσκειν ποιεῖν 6)· μηδὲ ὥσπερ πολλοὺς κακῶς πολιτευθέντας, ἐξαρχῆς ὑπὸ τοὺς πρὸς τὰ μὴ φορὰ 7). περὶ μὲν δὴ τούτων ἕτερος λόγος πλείων καὶ μακρότερος καὶ οὐ ῥᾴδιος· πότερον Ὅμηρος ἥμαρτε περὶ ταῦτα, ἢ φυσικοὺς τινας ἐνόντας ἐν τοῖς μύθοις λόγους κατὰ τὴν τότε συνήθειαν παρεδίδου τοῖς ἀνθρώποις. οὐ γὰρ ῥᾴδιον διαστῆναι 8) τὸ τοιοῦτον, καθάπερ οἶμαι· δύο 9) φίλων ἀνδρῶν ἀμφοτέρων σεμνῶν, τοῦ ἑτέρου τῷ ἑτέρῳ ἐγκαλοῦντος, ἑνὸς αὐτῶν καταγνῶναι. γέγραφε δὲ καὶ Ζήνων ὁ φιλόσοφος, εἴς τε τὴν Ἰλιάδα, καὶ τὴν Ὀδυσσείαν, καὶ περὶ τοῦ Μαργίτου δέ· δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο τὸ ποίημα ὑπὸ Ὁμήρου γεγονέναι νεωτέρου καὶ ἀποπειρωμένου τῆς αὐτοῦ φύσεως πρὸς ποίη-

Jac. ad Ath. p. 13. leg. διαστεῖναι.

Jac. ad Ampon... p. 182. b. Cf. inf. p. 6.. lin. 23.

S 2

4) ἐπεξιόντα ſi bene habet, poſitum eſt, nouo more, pro διεξιόντα. nam reliquis Graecis aliud eſt ἐπεξιέναι, aliud διεξιέναι, illud *punire*, hoc *exponere*.

5) ταῦτα] malim τἆλλα, *reliqua*.

6) Ven. dat ποιεῖ. vnde effici debuerat ποιῇ. Anglus dat ποιοίη, et Caſaub. vult ποιοῦν, vel δυνάμενον μαλακωτ. aut τῷ μαλ.

7) probo Angli emendat. πώλους-πωλευθέντας-ὑπὸ πώλους-φοβερά. Sic etiam Jac. ad Ath. p. 13. sed ὑποπτους pro ὑπὸ τους.

8) videtur quidem διαστῆσαι propius a literarum veſtigiis abeſſe, quam διαστεῖλαι; praefero tamen hoc, quia cum ſententia loci et ratione Graecae linguae magis conuenit. *Diſtincte, explicate tradere et docere* eſt διαστέλλειν. an διϊστᾶν eodem ſenſu quoque vſurpetur, non memini.

9) f. οἶμαι, οὐδὲ δύο — id eſt integre καθάπερ, ὡς οἶμαι, οὐδὲ ῥᾴδιον δύο φίλων —

Digitized by Google

ποίησιν. ὁ δὲ Ζήνων οὐδὲν 10) τῶν τοῦ Ὁμήρου λέγει, ἀλλὰ διηγούμενος καὶ διδάσκων, ὅτι τὰ μὲν κατὰ δόξαν, τὰ δὲ κατὰ ἀλήθειαν γέγραφεν· ὅπως μὴ φαίνηται αὐτὸς αὑτῷ μαχόμενος, ἔν τισι δοκοῦσιν ἐναντίως εἰρῆσθαι. ὁ δὲ λόγος οὗτος Ἀντισθένους ἐστὶ πρότερον, ὅτι τὰ μὲν δόξῃ, τὰ δὲ ἀληθείᾳ εἴρηται τῷ ποιητῇ· ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐξειργάσατο αὐτόν, οὐδὲ καθ' ἕκαστον τῶν ἐπὶ μέρους ἐδήλωσεν. ἔτι δὲ καὶ Περσαῖος ὁ τοῦ Ζήνωνος κατὰ τὴν 11) ὑπόθεσιν γέγραφε, καὶ ἄλλοι πλείους. ὁ δὲ Πλάτων ἅμα αἰτιώμενος αὐτόν, ὡς εἶπον· καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ θαυμαστήν τινα ἀποφαίνει τῆς ποιήσεως· ὡς ἱκανὸν 12) ὄντα παντὸς χρήματος, καὶ πάσας ἀτεχνῶς ἀφιέντα φωνάς, ποταμῶν τε, καὶ ἀνέμων, καὶ κυμάτων· καὶ κελεύει μάλα εἰρηνικῶς στέψαντας αὐτὸν ἐρίῳ, καὶ μύρῳ καταχέαντας, ἀφιέναι παρ' ἄλλους. τοῦτο δὲ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν χελιδόνων ποιοῦσιν.

10) vir doctus in margine Venetae περὶ ſupplet poſt οὐδὲν, me non prorſus improbante. videtur tamen ea quidem medicina perſanatus hic locus non eſſe, ſed adhuc plura deſiderari, et haec ſententia eſſe: Zeno eorum, quae Homerus ſcripſit, ei nihil imputat, neque Homerum ipſum refutat, ſed profitetur docetque, Homerum quaedam vere, et ex animi ſententia, alia ex opinione vulgari et ſpecie tenus, narraſſe. forſitan ſcripſit Dio: οὐδὲν τῶν Ὁμήρου μεμφόμενος καταλέγει, ἀλλὰ διηγούμενος.

11) κατὰ τὴν] ſic recte Ven. id eſt, κατὰ τὴν αὐτὴν vel κατὰ ταύτην τὴν ὑπ. vid. quae hoc de genere dictionis in breue contractae ſcripſi ad Polybii p. 424. Morell. dat κατ' αὐτήν. Perſaei de Homero commentationem neque Diogenes Laërtius VII. 37. neque Fabricius B. Gr. T. II. p. 408. in Catalogo Stoicorum memorat. Forſitan libro peculiari Perſaeus hoc argumentum non tractauit, ſed aut in libris τῶν διατριβῶν, aut illis τῶν χρειῶν, quos ambos Laërtius l. c. nominat.

12) ante ὡς ἱκανὸν deeſt aliquid. e. g. καὶ θαυμάζει. Toup II. p. 27. vult ὡσεὶ κανόνα.

σιν. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς 13) τῆς χάριτος ἐπιὼν 14), τὴν ποίησιν σφόδρα ἄγαται τὸν ἄνδρα. ἀτεχνῶς γὰρ, οὐκ ἄνευ θείας τύχης, οὐδ' ἄνευ Μουσῶν τε καὶ Ἀπόλλωνος ἐπιπνοίας, δυνατὸν οὕτως ὑψηλὴν 15) καὶ μεγαλοπρεπῆ, καὶ προσέτι ἡδεῖαν γενέσθαι ποίησιν. ὥστε μὴ μόνον τοὺς ὁμογλώττους καὶ ὁμοφώνους τοσοῦτον ἤδη κατέχειν χρόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων πολλούς· καὶ τοὺς μὲν διγλώττους καὶ μιγάδας σφόδρα ἐμπείρους εἶναι τῶν ἐπῶν αὐτοῦ, πολλὰ τῶν ἄλλων ἀγνοοῦντας τῶν Ἑλληνικῶν, ἐνίους δὲ καὶ τῶν σφόδρα μακρὰν διῳκισμένων· ὁπότε καὶ παρ' Ἰνδοῖς ᾄδεσθαι φασὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν, μεταβαλόντων αὐτὴν εἰς τὴν σφετέραν διάλεκτόν τε καὶ φωνήν. ὥστε καὶ Ἰνδοὶ, τῶν μὲν ἄστρων τῶν παρ' ἡμῖν, πολλῶν εἰσιν ἀθέατοι· τὰς γὰρ ἄρκτους οὐ φασι φαίνεσθαι παρ' αὐτοῖς· τῶν δὲ Πριάμου παθημάτων, καὶ τῶν Ἀνδρομάχης καὶ Ἑκάβης θρήνων καὶ ὀδυρμῶν, καὶ τῆς Ἀχιλλέως τε καὶ Ἕκτορος ἀνδρείας, οὐκ ἀπείρως ἔχουσι. τοσοῦτον ἴσχυσεν ἑνὸς ἀνδρὸς μουσική· καὶ δοκεῖ ἔμοιγε, τῇ δυνάμει ταύτῃ, τάς τε Σειρῆνας ὑπερβαλέσθαι, καὶ τὸν Ὀρφέα. τὸ γὰρ λίθους τε καὶ φυτὰ καὶ θηρία κηλεῖν καὶ ἄγειν, τί ἐστιν ἕτερον, ἢ τὸ βαρβάρους ἀνθρώπους ἀσυνέτους τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς οὕτως ἄγαν χειρώσασθαι, μήτε τῆς γλώττης, μήτε τῶν πραγμάτων ἐμπείρους ὄντας, ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος· ἀλλ' ἀτεχνῶς, καθάπερ οἶμαι, πρὸς κιθάραν κηλουμένους; ἡγοῦμαι δὲ

 ἐγω-

13) margo Mor. dat αὐτὸ τὸ τῆς.

14) non expedio hunc locum multis coniecturarum modis a me exagitatum, quas premere ſatius duco. Id vnum non poſſum praetermittere ſilentio, in Veneta pro ἄγαται eſſe ἄγασθαι, vnde num quid vtile et ſalutare loco extundi queat, viderint alii. Num in ἐπιὼν latet εἰπὼν? Caſaub. vult ἐπαινῶν.

15) ὑψηλὴν] ὑψηλῆ Ven. et Mor.

ἔγωγε, πολλοὺς καὶ τῶν ἀμαθεστέρων ἔτι βαρβάρων τὸ μὲν ὄνομα ἀκηκοέναι τὸ Ὁμήρου· ὅ, τι δὲ δηλοῖ, τοῦτο μὴ εἰδέναι σαφῶς, εἴτε ζῶον, εἴτε πρᾶγμα ἕτερον, εἴτε φυτόν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν βίον ἐπαινέσαι τινὰς τοῦ ἀνδρὸς, πολὺ μᾶλλον τῆς ποιήσεως. τὸ γὰρ ἐν πενίᾳ διαγενέσθαι, καὶ ἀλώμενον, καὶ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ποιημάτων πορίζοντα, ὁπόσον ἀποζῆν, θαῦμα τῆς ἀνδρείας καὶ μεγαλοφροσύνης. ἔτι δὲ τὸ μηδαμοῦ γεγράφθαι τὸ αὑτοῦ ὄνομα· ἀλλὰ [D] μηδὲ ἐν τῇ αὑτοῦ ποιήσει μνησθῆναι· καίτοι τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὁπόσοι τινὰ ἔδοξαν ἔχειν δύναμιν, ἢ περὶ ποίησιν, ἢ καταλογάδην συγγράφοντες, καὶ πρῶτον, καὶ τελευταῖον, τὸ ἑαυτῶν ὄνομα συγγραφόντων, πολλῶν δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς λόγοις τε καὶ ποιήμασιν, ὥσπερ Ἑκαταῖός τε καὶ Ἡρόδοτος, καὶ Θουκυδίδης. οὗτος μὲν οὖν οὐχ ἅπαξ μόνον ἐν ἀρχῇ τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ πολλάκις διαμαρτυρόμενος, καθ᾽ ἕκαστον χειμῶνα καὶ θέρος, ὅτι ταῦτα ξυνέγραψε Θουκυδίδης. ὁ δὲ οὕτως ἄρα ἐλεύθερος ἦν καὶ μεγαλόφρων, ὥστε οὐδαμοῦ φανήσεται τῆς [A] ποιήσεως αὐτοῦ μεμνημένος· ἀλλὰ τῷ ὄντι, ὥσπερ οἱ προφῆται τῶν θεῶν ἐξ ἀφανοῦς καὶ ἀδύτου, ποθὲν φθεγγόμενος. ὅτι δὲ καὶ ὠφέλιμα πάντα καὶ χρήσιμα ἔγραψε, τὰ μὲν ἄλλα εἰ διεξίοι τις, πολὺ ἂν ἔργον ἐπείη, ὅσα πεποίηκε περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας· περὶ δὲ τῶν βασιλέων, ἐν βραχεῖ οἵους [16] φησὶ δεῖν εἶναι. ὃν γὰρ ἂν ἐπαινῇ τῶν βασιλέων, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον φησὶν εἶναι, καὶ διοτρεφέας ἅπαντας τοὺς ἀγαθοὺς βασιλεῖς· καὶ τὸν Μίνω με- [B] γίστην ἐπὶ δικαιοσύνῃ δόξαν ἔχοντα παρὰ τοῖς Ἕλλησι, τοῦ Διὸς ὁμιλητήν τε, καὶ μαθητὴν εἶναι φησίν· ὡς πρῶτον δὴ καὶ μέγιστον ἁπάντων ἐκεῖνον βασιλέα,

16) ἐν βραχεῖ ἐρῶ, οἵους —

Digitized by Google

σιλέα, καὶ μόνον αὐτόν τ' ἐπιστάμενον [17]), καὶ παραδιδόντα τὴν βασιλικὴν τέχνην· καὶ τοὺς ἀγαθοὺς βασιλεῖς δέον πρὸς ἐκεῖνον βλέποντας, κατευθύνειν τὴν ἀρχὴν ἀφομοιοῦντας, ὡς δυνατόν ἐστιν ἀνθρώπους [18]), θεῷ τὸν αὐτῶν [19]) τρόπον. τὸ δὲ τοῦ Διὸς ἦθος, καὶ τὴν βασιλείαν, ὁποία τις ἦν, ἐν πολλοῖς μὲν ἄλλοις ποιεῖ φανεράν, ὡς δ' ἐν βραχεῖ περιλαβόντα εἰπεῖν, τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὴν διάνοιαν δηλοῖ πολλάκις, ἀεί ποτε αὐτὸν οὕτως ὀνομάζων, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε· ὡς δέον τὴν τῶν βασιλέων ἐπιμέλειαν πατρικὴν καὶ κηδεμονικὴν εἶναι, μετ' εὐνοίας καὶ φιλίας· ὡς μηδέποτε ἄλλως προσῆκον ἀνθρώπῳ προΐστασθαί τε καὶ ἄρχειν, ἢ ἀγαπῶντα καὶ προνοοῦντα, ὁπότε ὁ Ζεὺς οὐχ ὑπερορᾷ πατὴρ τῶν ἀνθρώπων καλεῖσθαι.

17) αὐτόν τ' ἐπιστάμενον] Ven. et Mor. omittunt τ'.

18) ἀνθρώπους] ſubaudi ἀφομοιοῦν. mallem tamen ἀνθρώποις.

19) αὐτῶν] ſic recte Ven. Perinde eſt, αὐτῶν, an αὑτῶν legas. αὐτὸν Mor.

ΠΕΡΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΔ'.

Ἱππίας ὁ Ἠλεῖος, καὶ Γοργίας ὁ Λεοντῖνος, καὶ
Πῶλος, καὶ Πρόδικος, οἱ σοφισταὶ, χρόνον τινὰ ἤνθη-
σαν ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ θαυμαστῆς ἐτύγχανον φή-
μης, οὐ μόνον ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ
Σπάρτῃ, καὶ παρ' Ἀθηναίοις, καὶ χρήματα πολλὰ
συνέλεξαν, δημοσίᾳ τε παρὰ τῶν πολιτῶν [1]), καὶ
παρὰ δυναστῶν τινων, καὶ βασιλέων, καὶ ἰδιωτῶν, A
ὡς ἕκαστος ἔχοι δυνάμεως. ἔλεγον δὲ πολλοὺς μὲν
λόγους, νοῦν δὲ οὐκ ἔχοντας οὐδὲ βραχύν· ἀφ' ὧν ἐστιν,
οἶμαι, χρήματα πορίζειν, καὶ ἀνθρώπους ἠλιθίους
ἀρέσκειν. ἄλλος δέ τις ἀνὴρ Ἀβδηρίτης, οὐχ ὅπως
ἀργύριον παρ' ἑτέρων ἐλάμβανεν, ἀλλὰ καὶ διέ-
φθειρε τὴν οὐσίαν τὴν αὑτοῦ, συχνὴν οὖσαν· καὶ ἀ-
πώλεσε φιλοσοφῶν ἀναισθήτως δηλονότι, καὶ ζη-
τῶν οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ [2]). ἦν δὲ καὶ Σωκράτης Ἀ- B
θήνησι πένης ἀνὴρ καὶ δημοτικὸς, οὐδὲ οὗτος ὑπὸ τῆς
πενίας ἀναγκαζόμενος οὐθὲν λαμβάνειν· καίτοι γυ-
ναῖκα εἶχεν οὐ μισοῦσαν ἀργύριον, καὶ παῖδας δεομέ-
νους διατροφῆς· καὶ τῶν νέων λέγεται τοῖς πλουσιω-
τάτοις συνεῖναι, ὧν φασὶν ἐνίους μηδενὸς ἁπλῶς φεί-
δεσθαι πρὸς αὐτόν. ἦν δὲ τἄλλα τῷ τρόπῳ κοινὸς καὶ
φιλάνθρωπος, καὶ παρεῖχεν αὑτὸν τοῖς βουλομένοις
προσεῖναι [3]) καὶ διαλέγεσθαι· περί τε τὴν ἀγορὰν C
τὰ πολλὰ διατρίβων, καὶ εἰς τὰς παλαίστρας εἰσ-
ιὼν, καὶ πρὸς ταῖς τραπέζαις καθεζόμενος· ὥσπερ
οἱ

1) f. παρὰ τῶν πόλεων.
2) ζητῶν, ὧν οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ.
3) προσεῖναι hic loci idem eſt atque προσιέναι.

οἱ τὰ ὤνια τὰ φαῦλα δεικνύντες ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περιφέροντες ἐπὶ τὰς θύρας· εἴ τις ἄρα ἐθελήσει πυθέσθαι τι καὶ ἀκοῦσαι τῶν νεωτέρων ἢ τῶν πρεσβυτέρων. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν δυνατῶν καὶ ῥητόρων προσεποιοῦντο τὸ 4) μηδὲ ὁρᾷν αὐτόν. ὁ δὲ προσελθὼν, ὥσπερ οἱ προσπταίσαντες, καὶ ἀλγήσας, ταχὺ ἀπηλλάττετο. ἀλλὰ δὴ τῶν μὲν θαυμαζομένων ἐκείνων σοφιστῶν ἐκλελοίπασιν οἱ λόγοι, καὶ οὐδὲν ἢ τὰ ὀνόματα μόνον ἐστίν· οἱ δὲ τοῦ Σωκράτους, οὐκ οἶδ', ὅπως διαμένουσι, καὶ διαμενοῦσι τὸν ἅπαντα χρόνον· τούτου μὲν αὐτοῦ μηδὲν γράψαντος, ἢ καταλιπόντος, οὔτε σύγγραμμα, οὔτε διαθήκας. ἐτελεύτα γὰρ ἀνὴρ ἀδιάθετος, τήν τε σοφίαν καὶ τὰ χρήματα. ἀλλὰ οὐσίαν μὲν οὐκ εἶχεν, ὥστε δημευθῆναι· καθάπερ εἴωθε γίγνεσθαι τῶν καταδικασθέντων 5). οἱ λόγοι δὲ τῷ ὄντι ἐδημεύθησαν, μὰ Δί', οὐχ ὑπ' ἐχθρῶν, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν φίλων· οὐδὲν μέντοι ἧττον, καὶ νῦν φανερῶν τε ὄντων καὶ τιμωμένων, ὀλίγοι ξυνίασι καὶ μετέχουσιν.

4) τὸ del.

5) γίγνεσθαι ἐπὶ τῶν ἄλλων καταδ.

ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΕ΄.

Ἐπεὶ φαίνῃ καὶ τἆλλα Σωκράτους ὢν ἐπαινέτης, καὶ τὸν ἄνδρα ἐκπληττόμενος ἐν τοῖς λόγοις, ἔχοις μοι εἰπεῖν, ὅτου μαθητὴς γέγονε τῶν σοφῶν; ὥσπερ Φειδίας μὲν ὁ ἀγαλματοποιὸς Ἱππίου [1]), Πολύγνωτος δὲ ὁ ζωγράφος, καὶ ὁ ἀδελφὸς [2]), ἄμφω τοῦ πατρὸς Ἀγλαοφῶντος. Πυθαγόρου δὲ Φερεκύδης λέγεται διδάσκαλος γενέσθαι· Πυθαγόρας δὲ Ἐμπεδοκλέους καὶ ἑτέρων. καὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν πλείστων ἔχομεν εἰπεῖν τοὺς διδασκάλους τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν, ὅτῳ ἕκαστος συγγενόμενος, λόγου ἄξιος ἐγένετο· δίχα γε Ἡρακλείτου τοῦ Ἐφεσίου, καὶ Ἡσιόδου τοῦ Ἀσκραίου· ὁ μὲν γάρ φησιν, ὅτι ποιμαίνων ἐν τῷ Ἑλικῶνι, παρὰ τῶν Μουσῶν ἔλαβεν ἐν δάφνης ὄζῳ τὴν ποίησιν· ἵνα μὴ πράγματα ἔχοιμεν ζητοῦντες αὐτοῦ τὸν διδάσκαλον. Ἡράκλειτος δὲ ἔτι γενναιότερον αὐτὸς ἐξευρεῖν [3]) τὴν τοῦ παντὸς φύσιν, ὁποία

1) Probo Caſauboni emendationem Ἱππίου. Eſt quidem Ἵππος, vt Ven. et Mor. dant, nomen Graecum, niſi fallant Plinii Codices, et forte fallunt H. N. VII. 57. vbi ait *Hippum Tyrium oncrariam inueniſſe*. attamen hic loci credo Ἱππίου eſſe emendandum. et forſitan ille Phidiae magiſter in arte ſtatuaria fuit Hippias fictor, de quo Pauſanias p. 483. et Plin 35. 40. quod ſi autem Ἵππου bene habeat, neceſſe eſt reliquias illas eſſe vocabuli, cuius prima pars periit, e. gr. Λυσίππου, aut Χρυσίππου, aut Νικίππου, aut ſimilis.

2) ὁ ἀδελφὸς] quodnam illi nomen?

3) ἐξευρεῖν neceſſe eſt legi, ſiue cum φησὶν addito, ſiue abſque eo, tacite e ſuperioribus repetendo; nam ſequitur γενέσθαι. Ven. et Mor. dant ἐξεῦρε.

ὁποία τυγχάνει οὖσα, μηδενὸς διδάξαντος, καὶ γενέσθαι παρ' αὐτοῦ σοφός. Ὁμήρου μὲν γὰρ, ὥσπερ τὰ ἄλλα τὰ περὶ αὐτὸν, καὶ τοῦτο ἄδηλον τοῖς Ἕλλησιν. ὁ δὲ Σωκράτης, ὅτι μὲν παῖς ὢν ἐμάνθανε λιθοξόος τὴν τοῦ πατρὸς τέχνην ἀκηκόαμεν· τὸν δὲ τῆς σοφίας αὐτοῦ διδάσκαλον, οὕτως ὠφελίμου καὶ καλῆς γενομένης, σὺ ἡμῖν σαφῶς εἰπὲ, καὶ μὴ φθονήσῃς. ἀλλὰ τοῦτό γε οἶμαι πολλοῖς εἶναι σαφὲς, εἴ τις 4) ἔμπειρος ἀμφοῖν τοῖν ἀνδροῖν· ὅτι Σωκράτης τό γε ἀληθὲς Ὁμήρου μαθητὴς γέγονεν, οὐχ, ὥσπερ ἔνιοι φασὶν, Ἀρχελάου. καὶ πῶς οἷόν τε, τὸν μήτε ξυγγενόμενον Ὁμήρῳ, μήτε ἰδόντα πώποτε, ἀλλὰ τοσούτοις ἔτεσιν ὕστερον γενόμενον, Ὁμήρου φάναι μαθητήν; τί δέ; ὅστις καθ' Ὅμηρον ἐγένετο, μηδὲν δὲ ἤκουσε τῶν Ὁμήρου ἐπῶν, ἢ ἀκούων μηδενὶ προσέσχε τὸν νοῦν, ἔσθ' ὅπως φήσομεν ἐκεῖνον Ὁμήρου μαθητήν; οὐδαμῶς. οὐκοῦν ἄτοπον τὸν μήτε ξυγγενόμενον, μήτε ἰδόντα, τῆς δὲ 5) ποιήσεως ξυνέντα τῆς Ὁμήρου, καὶ τῆς ὅλης διανοίας ἔμπειρον γενόμενον, μαθητὴν Ὁμήρου γενέσθαι 6)· ἢ οὐδὲ ζηλωτὴν οὐδένα οὐδενὸς φήσεις, τῶν μὴ γενομένων ἅμα; ἔγωγε. εἴπερ οὖν ζηλωτὴς, καὶ μαθητὴς εἴη ἄν. ὁ γὰρ ζηλῶν τινα ὀρθῶς, ἐπίσταται δήπου ἐκεῖνον, ὁποῖος ἦν· καὶ μιμούμενος τὰ ἔργα καὶ τοὺς λόγους, ὡς οἷόν τε, ἐπιχειρεῖ ὅμοιον αὐτὸν ἀποφαίνειν. ταυτὸ δὲ τοῦτο καὶ ὁ μαθητὴς ποιεῖν ἔοικε, μιμούμενος τὸν διδάσκαλον, καὶ προσέχων ἀναλαμβάνει τὴν τέχνην. τὸ δὲ ὁρᾶν καὶ ξυνεῖναι, οὐδέν ἐστι πρὸς τὸ μανθάνειν. πολλοὶ γὰρ καὶ ὁρῶσιν αὐλητὰς, καὶ ξύνεισι, καὶ ἀκούουσιν ὁσημέραι, καὶ οὐδ' ἂν ἐμφυσῆσαι τοῖς αὐλοῖς δύναιντο, οἱ ἂν μὴ ἐπὶ τέχνῃ, μηδὲ προσ-

4) εἴ τις] ὅστις margo Mor.
5) τὸν δὲ τῆς π. margo Mor.
6) λέγεσθαι m. Mor.

προσέχοντες ξυνῶσιν. ἀλλ᾽ εἴ γε δυσωπῇ μαθητὴν Ὁμήρου τὸν Σωκράτην καλεῖν, ζηλωτὴν δὲ μόνον, οὐδέν μοι διοίσει. ἐμοὶ μὲν οὐχ ἧττον παράδοξον τοῦτο ἐκείνου δοκεῖ. Ὅμηρος μὲν γὰρ ποιητὴς γέγονεν, οἷος οὐδεὶς ἄλλος· Σωκράτης δὲ φιλόσοφος. εἶεν. οὕτως μὲν οὐδὲ Ἀρχίλοχον εἴποις ἂν Ὁμήρου ζηλωτὴν 7), D ὅτι μὴ τῷ αὐτῷ μέτρῳ κέχρηται εἰς ὅλην τὴν ποίησιν, ἀλλ᾽ ἑτέροις τὸ πλέον· οὐδὲ Στησίχορον, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἔπη ἐποίη· Στησίχορος δὲ μελοποιὸς ἦν. ναί. τοῦτό γε ἅπαντες φασὶν οἱ Ἕλληνες, Στησίχορον Ὁμήρου ζηλωτὴν γενέσθαι, καὶ σφόδρα ἐοικέναι κατὰ τὴν ποίησιν. Σωκράτης δὲ κατὰ τί σοι δοκεῖ Ὁμήρῳ ἐοικέναι; τὸ μὲν πρῶτον καὶ μέγιστον κατὰ τὸ ἦθος. οὐδέτερος γὰρ αὐτῶν 8) ἀλαζὼν ἦν, οὐδὲ ἀναιδὴς, ὥσπερ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν σοφιστῶν. Ὅμηρος μὲν γὰρ οὐδὲ ὁπόθεν ἦν, εἰπεῖν ἠξίωσεν, οὐδὲ A ὧντινων γονέων, οὐδὲ ὅστις αὐτὸς ἐκαλεῖτο· ἀλλὰ ὅσον ἐπ᾽ ἐκείνῳ καὶ τὸ ὄνομα ἠγνοοῦμεν ἂν τοῦ γράψαντος τὴν Ἰλιάδα, καὶ τὴν Ὀδύσσειαν. Σωκράτης δὲ τὴν μὲν πατρίδα οὐχ οἷός τ᾽ ἦν ἀποκρύψασθαι, διὰ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ σφόδρα ἐνδόξους εἶναι τὰς Ἀθήνας, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον· οὐδὲν δὲ πώποτε εἶπεν ὑπὲρ αὐτοῦ μέγα, οὐδὲ προσεποιεῖτο σοφίαν οὐδεμίαν· καίτοι τοῦ Ἀπόλλωνος B χρήσαντος, ὡς εἴη σοφώτατος Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων. τελευταῖον δὲ οὐδὲ τοὺς λόγους αὐτοῦ κατέλιπε γράψας· καὶ ταύτῃ γε ὑπερέβαλε τὸν Ὅμηρον. ὥσπερ γὰρ τὸ ὄνομα τὸ ἐκείνου παρ᾽ ἑτέρων ἀκούοντες ἴσμεν· οὕτω καὶ τοὺς λόγους τοὺς Σωκράτους, ἄλλων καταλιπόντων. οὕτως ἄγαν κεκολασμένω ἤστην, καὶ ἐσωφρονείτην ἄμφω τὼ ἄνδρε. ἔπειτα ὑπερεῖδον κτήσεως χρημάτων, ὁμοίως Σωκράτης τε καὶ Ὅμηρος.

7) μαθητὴν m. Mor.
8) αὐτοῖν m. Mor.

Digitized by Google

ρος. πρὸς δὲ τούτοις, ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐσπουδαζέτην καὶ ἐλεγέτην· ὁ μὲν διὰ τῆς ποιήσεως, ὁ δὲ καταλογάδην· περὶ ἀρετῆς ἀνθρώπων, καὶ περὶ κακίας, καὶ ἁμαρτημάτων, καὶ κατορθωμάτων, καὶ περὶ ἀληθείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ὅπως δοξάζουσιν οἱ πολλοὶ, καὶ ὅπως ἐπίστανται οἱ φρόνιμοι. καὶ μὴν εἰκάσαι καὶ παραβαλεῖν ἱκανώτατοι ἦσαν. τοῦτο μὲν θαυμαστὸν, εἰ ταῖς Ὁμήρου παραβολαῖς, πυρὸς καὶ ἀνέμων, καὶ θαλάττης, καὶ ἀετῶν, καὶ ταύρων, καὶ λεόντων, καὶ τῶν ἄλλων, οἷς ἐκόσμησε τὴν ποίησιν Ὅμηρος, σὺ παραβάλλειν ἀξιώσεις τοὺς Σωκράτους κεραμέας, καὶ τοὺς σκυτοτόμους. εἴπερ γε, ὦ μακάριε, καὶ τὴν Ἀρχιλόχου ἀλώπεκα 9) τοῖς λέουσι καὶ ταῖς παρδάλεσι παραβάλλομεν, καὶ οὐδὲν 10) ἢ μὴ πολὺ ἀποδεῖν φαμέν. ἀλλὰ γὰρ ἴσως καὶ τῶν Ὁμήρου τὰ τοιαῦτα ἀποδοκιμάζεις, ὅπου μέμνηται ψαρῶν, ἢ κολοιῶν, ἢ ἀκρίδων, ἢ δαλοῦ, ἢ τέφρας, ἢ κυάμων τε καὶ ἐρεβίνθων, ἢ λικμῶντας ἀνθρώπους πεποίηκεν; ἀλλὰ ταῦτά σοι δοκεῖ τὰ φαυλότατα εἶναι τῶν Ὁμήρου· μόνους δὲ θαυμάζεις τοὺς λέοντας, καὶ τοὺς ἀετοὺς, καὶ τὰς Σκύλλας, καὶ τοὺς Κύκλωπας, οἷς ἐκεῖνος ἐκήλει τοὺς ἀναισθήτους· ὥσπερ αἱ τίτθαι τὰ παιδία, διηγούμεναι τὴν Λαμίαν. καὶ μὴν ὥσπερ Ὅμηρος διά τε μύθων καὶ ἱστορίας ἐπεχείρησε τοὺς ἀνθρώπους παιδεύειν, σφόδρα ἐργώδεις ὄντας παιδευθῆναι· καὶ Σωκράτης πολλάκις ἐχρῆτο τῷ τοιούτῳ· ποτὲ μὲν σπουδάζειν ὁμολογῶν, ποτὲ δὲ παίζειν προσποιούμενος. τούτου ἕνεκεν ἀνθρώπους ἄλλους ὠφέλει, ἴσως δὲ προσέκρουσε τοῖς μυθολόγοις, καὶ τοῖς συγγραφεῦσιν. οὐ τοίνυν οὐδὲ τοὺς περὶ Γοργίαν, ἢ Πῶλον, ἢ Θρασύ-

9) de vulpe Archilochi v. Ruhnken ad Timaei Lexicon Platonic. p. 183.

10) οὐδὲν] Ven. et Mor. dant οὐδενός.

Θρασύμαχον, ἢ Πρόδικον, ἢ Μένωνα, ἢ Εὐθύφρονα, ἢ Ἄνυτον, ἢ Ἀλκιβιάδην, ἢ Λάχητα, μάτην ἐποίει λέγοντας, ἐξὸν ἀφελεῖν τὰ ὀνόματα· ἀλλὰ ᾔδει τούτῳ καὶ μάλιστα ὀνήσειν τοὺς ἀκούοντας, εἴ πως ξυνεῖεν, ἀπό τε τῶν λόγων τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τοὺς λόγους· ὃ ξυνορᾶν, οὐ ῥᾴδιον ἄλλοις, ἢ τοῖς φιλοσόφοις, καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις. οἱ δὲ πολλοὶ μάτην οἴονται τὰ τοιαῦτα λέ- C γεσθαι, καὶ ὄχλον ἄλλως καὶ φλυαρίαν ἡγοῦνται. Σωκράτης δὲ ἐνόμιζεν, ὁσάκις μὲν ἀλαζόνα ἄνθρωπον εἰσάγει, περὶ ἀλαζονείας λέγειν· ὁπότε δὲ ἀναίσχυντον καὶ βδελυρὸν, περὶ ἀναιδείας καὶ βδελυρίας· ὁπότε δὲ ἀγνώμονα καὶ ὀργίλον, ἀγνωμοσύνης καὶ ὀργῆς ἀποτρέπει. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως· τὰ πάθη καὶ τὰ νοσήματα ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐχομένων [11] τοῖς πάθεσιν, ἢ τοῖς νοσήμασι [12], σαφέστερον ἐδείκνυεν ὁποῖά εἰσιν, ἢ D εἰ τοὺς λόγους ψιλοὺς ἔλεγεν. δοκεῖ δέ μοι καὶ τοῦτο παρ' Ὁμήρου λαβεῖν. καὶ γὰρ ἐκεῖνος, ὅταν μὲν [13] διηγῆται περὶ Δόλωνος, ὅπως καὶ [14] ἐπεθύμησε τῶν ἵππων τοῦ Ἀχιλλέως, ὅπως δὲ τοὺς πολεμίους ἀποφεύγειν δυνάμενος, ἔστη, τοῦ δόρατος ἐγγὺς παγέντος· καὶ οὐδὲν αὐτὸν ὤνησε τὸ τάχος· ὅπως δὲ ἐβάμβαινεν ὑπὸ τοῦ δέους, καὶ συνεκρότει τοὺς ὀδόντας· ὅπως δὲ ἔλεγε τοῖς πολεμίοις, οὐ μόνον εἴ τι ἐρωτῷεν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ὧν μηδεὶς ἐπυνθάνετο· καὶ γὰρ τοὺς ἵππους ἐμήνυσε τοὺς Θρακικοὺς, καὶ τὸν Ῥῆσον, ὃν οὐδεὶς ᾔδει ἀφιγμένον. ταῦτα δὲ [15] λέ- A γων,

11) τῶν ἐχομένων] Ven. et Mor. omittunt τῶν.

12) niſi praeceſſiſſet τὰ πάθη καὶ τὰ νοσήματα, crederem verba ἢ τοῖς νοσήμασι ſcholium verborum τοῖς πάθεσιν ideoque delenda eſſe.

13) μὲν] ad hanc partic. reſpicit δὲ ſequens p. 287, 2.

14) καὶ delendum.

15) δὲ] l. δή.

γων, οὕτω σφόδρα ἐναργῶς, οὐ περὶ δειλίας ὑμῖν καὶ φιλοδοξίας δοκεῖ διαλέγεσθαι; ὅταν δὲ περὶ τοῦ Πανδάρου, ὡς συνέχει 16) τὰς σπονδὰς, ἐλπίσας δῶρα παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πριάμου· καὶ οὔτε ἀπέκτεινε τὸν Μενέλεων βαλὼν, καίτοι τοξότης ἱκανὸς εἶναι δοκῶν· καὶ παραβὰς τὰ ὅρκια, τοὺς Τρῶας ἀθυμοτέρους ἐποίησε πρὸς τὸν πόλεμον, μεμνημένους ἀεὶ τῆς ἐπιορκίας.

B — νῦν δ᾽ ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι, μαχόμεθα τῷ οὔ νύ τι κάλλιόν ἐστι.

καὶ ὃν τρόπον ἀπέθανεν, οὐ μετὰ πολὺ τὴν γλῶτταν ἀποτμηθεὶς, πρὶν ἢ καὶ λόγῳ φῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον αὐτῷ χάριν εἰδέναι. ταῦτα διεξιὼν οὕτως ἐπιμελῶς, ὑπὲρ ἄλλου του δοκεῖ λέγειν, ἢ δωροδοκίας C καὶ ἀσεβείας, καὶ τὸ ξύμπαν, ἀφροσύνης; ὅς γε τοῖς βέλεσι κατηρᾶτο, καὶ ἠπείλει διακλάσειν αὐτὰ, καὶ κατακαύσειν, ὡς φοβουμένων αὐτὸν τῶν βελῶν. ὅταν δὲ περὶ Ἀσίου τοῦ Ὑρτάκου, ὅτι τοῦ στρατηγοῦ κελεύσαντος ἔξω τῆς τάφρου καταλιπεῖν τοὺς ἵππους, μόνος οὐχ ὑπήκουσεν·

ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσι
Νήπιος· οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας
D Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν.
Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.

εἰς τοσαύτην δυσχωρίαν τάφρου τε καὶ τείχους καὶ νεῶν εἰσελαύνων 17), ὅπου μηδὲ τοῖς πεζοῖς συνήνεγκε καταληφθεῖσιν ὑπὸ τῶν ἐναντίων· ἀλλὰ ὀλίγης ἐκβοηθείας γενομένης, διεφθάρησαν οἱ πλείους. ὁ δὲ ὑπὸ τῶν ἵππων ἐπαιρόμενος, καὶ τῷ κάλλει τοῦ δίφρου, ὡς τότε μὲν ὑπὲρ τοῦ τείχους ἐλάσας 18), ἕτοιμος

16) συνέχει] ſic recte Ven. συνεχὲς Mor. συνέχες Caſaub.
17) εἰσελαύνειν margo Mor.
18) ἐλάσειν margo Mor.

Digitized by Google

μος δὲ ἦν ἐμβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἅρματος μάχεσθαι· ἆρ' οὖν οὐ περὶ ἀπειθείας καὶ ἀλαζονείας τότε λέγειν φαίνεται; πάλιν δὲ τούτοις A παρατιθεὶς Πολυδάμαντα, κελεύοντα εὐλαβηθῆναι, καὶ μὴ διαβαίνειν τὴν τάφρον, ἅμα μὲν τὸ πρᾶγμα ἐπιδεικνύντα, ὡς ἐπικίνδυνον· ἅμα δὲ τὸν οἰωνὸν τὸν γενόμενον αὐτοῖς. ἄλλως μὲν γὰρ οὐδένα ᾤετο ἀνέξεσθαι αὐτοῦ λέγοντος, ἐν δὲ τῷ οἰωνῷ τάχ' ἂν πεῖσαι τὸν Ἕκτορα· ἢ τὸν Νέστορα 19) τοὺς περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα, ἢ τὸν Ἀχιλλέα λοιδορουμένους, παύοντα τῆς ὀργῆς, καὶ προλέγοντα φανερῶς τὰ συμβησόμενα αὐτοῖς ἀπὸ B τῆς στάσεως· ὕστερον δὲ ἐπιπλήττοντα τῷ Ἀγαμέμνονι, ὡς ἁμαρτόντι, καὶ ἀναγκάζοντα δεῖσθαι τοῦ Ἀχιλλέως, ἢ τὸν Ὀδυσσέα ἐπανορθούμενον τὸ ἁμάρτημα τοῦ Ἀγαμέμνονος, δι' οὗ πεῖραν βουλόμενος λαβεῖν τοῦ στρατοῦ, πῶς φέροιεν τὴν τοῦ πολέμου τριβὴν, ὀλίγου 20) φυγεῖν αὐτοὺς ἐποίησεν· οὐ περὶ φρονήσεως, καὶ στρατηγίας, καὶ μαντικῆς, πρὸς δὲ τούτοις καιροῦ καὶ ἀκαιρίας ἔοικεν ὑποτίθεσθαι; ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ τὰ μὲν ἄλλ' ἐῶ· ἑνὸς δὲ μόνου μνησθήσομαι, C τοῦ Ἀντινόου. τοῦτον γὰρ ἀλαζονέστατον πεποίηκε τῶν μνηστήρων, καὶ ἀκολαστότατον· ὃς πρῶτον μὲν κατεφρόνει τοῦ Ὀδυσσέως, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἐν ῥάκεσιν ἦν, αὐτὸς δὲ ἐν πολυτελεῖ ἐσθῆτι, καὶ ἔπινεν ἐκ χρυσῶν ποτηρίων, καὶ τούτων οὐχ αὐτοῦ· καὶ ἐδείπνει πολυτελῶς, οὐκ ἐκ τῶν πατρῴων, ἀλλὰ παρασιτῶν 21) ἐπ' οἰκίας ἀδεσπότου· καὶ ἔφη μὲν τῆς Πηνελόπης ἐρᾶν· ἐμίγνυτο δὲ ταῖς δούλαις ταῖς τοῦ D Ὀδυσ-

19) in Νέστορα atque vſ. 15. in Ὀδυσσέα repetendum mente e ſuperioribus παρατιθεὶς Ὅμηρος.

20) ὀλίγου] *paene.* ὀλίγον Ven. et Mor.

21) παρασιτῶν] ſic recte Caſaub. παρὰ σίτων margo Mor. παρὰ τῶν Ven. et t. Mor.

Ὀδυσσέως· καὶ τἆλλα ἦν ἀκόλαστος, οὐχ ὡς ἔνιοι τῶν νῦν. τελευτῶν δὲ, ἐπεχείρει τοξεύειν, ἄπειρος ὢν τοξικῆς, καὶ τὰς χεῖρας οὕτως ὑπὸ τρυφῆς διεφθαρμένος, ὡς μὴ δύνασθαι ἅπτεσθαι τῆς νευρᾶς, εἰ μή τις ἐπιχρίσαι στέαρ· καὶ ταῦτα τοῦ Ὀδυσσέως ὁρῶντος, καὶ τῆς ἐρωμένης παρούσης, ἐν ἀνθρώποις τοσούτοις· μηδ᾽ ἐπιτεῖναι δυνάμενος 22) τὸ τόξον, μηδὲ ὅπως στήσειε τοὺς πελέκεις ὁ Τηλέμαχος ξυνείς. ὅμως 22b) δὲ καὶ τοῦτον ἀποθανόντα ἐποίησεν, οὐκ εἰκῆ 23) πληγέντα διὰ τοῦ λαιμοῦ, οὐχ ὅπου ἔτυχεν· ὥσπερ ἀμέλει τὸν Πάνδαρον διὰ τῆς γλώττης. καὶ γὰρ εἰ καὶ τύχῃ τινὶ συμβαίνει τὰ τοιαῦτα, ὅμως ἐπὶ πολλῶν ἐστιν εἰπεῖν· ὅτι τοῦτον μὲν τὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς γαστρὸς ἔδει 24) πληγέντα ἀποθανεῖν· τοῦτον δὲ, διὰ τῶν αἰδοίων· τοῦτον δὲ, διὰ τοῦ στόματος. μὴ οὖν ὑμῖν εἰκῆ δοκεῖ Ὅμηρος ὁτιοῦν λέγειν. οὐ τοίνυν οὐδὲ Σωκράτης ἄλλως ἐχρῆτο τοῖς λόγοις, οὐδὲ τοῖς παραδείγμασιν· ἀλλ᾽ Ἀνύτῳ τάχα αὐτῷ 25) μὲν διαλεγόμενος, βυρσέων ἐμέμνητο, καὶ σκυτοτόμων· εἰ δὲ Λυσικλεῖ διαλέγοιτο, προβάτων 26), καὶ καπήλων· Γλύκωνι δὲ, δικῶν, καὶ συκοφαντημάτων, καὶ ἀμιδίων, καὶ κωδίων· Μένωνι δὲ τῷ Θετταλῷ, περὶ

22) γρ. δυναμένοις margo Mor. 22. b. ὅμως] Caſaub. vult ὁμοίως.

23) diſtingue non ante, ſed poſt εἰκῆ. *non temere morientem fingit.*

24) ἔδει] *oportebat.* Ven. et Mor. δεῖ.

25) aut ſolum αὐτῷ delendum eſt, aut vna cum τάχα.

26) f. locus ita eſt conſtituendus: προβάτων καὶ κωδίων. Γλαύκωνι δὲ δικῶν καὶ συκοφαντημάτων —— δὲ καπήλων καὶ ἀμίδων, Μένωνι δὲ —— Glauconem in Socratis familiaribus noui, non Glyconem. v. Xenoph. Memorabilia. 3, 6. ἀμίδες hic loci non ſunt matulae, ſed amphorae vinariae, lagenae. ἀμὶς interpretatur Heſychius per σαμνίον, et eo ſenſu accipio vocab. quoque in illo Axionici, quod Pollux 10. 122. et Athenaeus 6, 9. habent.

περὶ ἐραστῶν καὶ ἐρωμένων. οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἐνίοτε παραδειγμάτων εὐπορεῖ, φίλους μὲν ὀνομάζων καὶ φιλίαν, ὅτε πρὸς Λυσίαν διαλέγοιτο 27)· περὶ σωφροσύνης δὲ Χαρμίδῃ διαλεγόμενος.

27) διαλέγοιτο] ſic recte Ven. διαλέγοι Mor.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ Η ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΣΤ'.

Πότερα βούλει περὶ Ἀγαμέμνονος ἀκούειν φρονίμους λόγους, ἀφ' ὧν ἐστιν ὠφεληθῆναι τὴν διάνοιαν· ἢ λυπεῖ σε Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως ὀνομαζόμενος ἐν τοῖς λόγοις; οὐδ' εἰ περὶ Ἀδράστου τοῦ Ταλαοῦ λέγεις 1), ἢ Ταντάλου, ἢ Πέλοπος, ἀχθοίμην ἄν, εἰ μέλλω βελτίων ἔσεσθαι. καὶ μὴν ἀνεμνήσθην ἔναγχος λόγων τινῶν, οὓς λέγοιμ' ἄν, εἴ μοι ἐρωτῶντι ἐθέλοις ἀποκρίνασθαι; λέγε ὡς ἀποκρινομένου. εἰσί τινες ἀνθρώπων ἄρχοντες, ὥσπερ ἕτεροι μὲν αἰγῶν, ἕτεροι δὲ ὑῶν, οἱ δέ τινες ἵππων, οἱ δὲ καὶ βοῶν, ξύμπαντες οὗτοι οἱ καλούμενοι κοινῇ ποιμένες. ἢ οὐκ ἀνέγνωκας τοῦτο τὸ ἔπος Κρατίνου·

Ποιμὴν καθέστη 2), αἰπόλος καὶ βουκόλος;

οὐκ ἂν ἔχοιμί σοι εἰπεῖν, εἰ ποιμένας μόνον ὀνομάζει 3) σύμπαντας τοὺς τῶν ζώων νομέας. οὐ μόνον γε τῶν ἀλόγων, ὦ ἄριστε, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων, εἴ τι

χρὴ

1) λέγῃς aut λέγεις.
2) ſi ſenſus dictionis ille eſt, quem Interpres ei dedit, neque alio modo corruptum eſt vocab. legend. eſt κατέστη.
3) in Veneta eſt ἃ μόνον ὀνομ. vnde efficio δεῖ μόνον ὀνομ.

χρὴ Ὁμήρῳ πείθεσθαι περὶ τούτων. ἀλλὰ τί οὐκ ἀπεκρίνω τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐρώτημα; τὸ ποῖον; εἴπερ εἰσί τινες ἀνθρώπων ἄρχοντες. πῶς γὰρ οὐκ εἰσί; τίνες οὗτοι; τίνας αὐτοὺς ἐπονομάζεις; λέγω δὲ οὐ 4) τοὺς ἐν πολέμῳ στρατιωτῶν ἄρχοντας, οὓς στρατηγοὺς παρονομάζειν εἰώθαμεν, τοὺς ἁπάσης τῆς στρατείας 5) ἡγεμόνας· ὥσπερ γε καὶ κατὰ μέρος, ὁ μὲν λόχου ἄρχων καλεῖται λοχαγὸς, ὁ δὲ τάξεως, ταξίαρχος· ὁ δὲ τοῦ ναυτικοῦ, ναύαρχος, ὁ δὲ μιᾶς τριήρους, τριήραρχος. καὶ ἄλλοι εἰσὶν οὕτως καλούμενοι πλείους 6), ἐν τοῖς πολέμοις ἄρχοντες, κατ' ὀλίγους, ὅτι πλείστης προνοίας τότε καὶ ἡγεμονίας οἱ ἄνθρωποι δέονται· οὐδέ γε τῶν χορῶν τοὺς κορυφαίους τυγχάνω πυνθανόμενος, οἵτινες καλοῦνται, τοὺς σημαίνοντας τοῖς ᾄδουσι, καὶ μέλος ἐνδιδόντας, οὐδὲ τοὺς τῶν συμποσίων ἡγεμόνας, οὐδ' εἴ τινες ἄλλου μέρους ἀνθρώπων, πρὸς μίαν πρᾶξιν, ἢ χρόνον ῥητὸν ἐπιμέλειάν τινα ἢ ἄλλου ἀρχὴν λαμβάνουσιν· ἀλλὰ τοὺς αὐτότε τῶν ἀνθρώπων ἄρχοντας πολιτευομένων, καὶ γεωργούντων, ἂν οὕτω τύχωσι, καὶ βιούντων ἁπλῶς, ὡς Κῦρός τε Περσῶν ἦρχε, καὶ Μήδων Δηϊόκης, καὶ Ἑλλήνων τῶν δι' αὐτὸν 7) ὀνομασθέντων· ὡς Αἴολος Αἰολέων· καὶ Δῶρος Δωριέων, καὶ Νουμᾶς Ῥωμαίων, καὶ Δάρδανος Φρυγῶν. ἀλλ' οὐδὲν ἦρου χαλεπόν· πάντες γὰρ οὗτοι, οὓς σὺ νῦν ὀνομάζεις, βασιλεῖς ἐκαλοῦντο καὶ ἦσαν· καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἣν λέγεις, τὸ καθόλου ἀνθρώπων ἄρχειν, καὶ ἐπιτάττειν αὐτοῖς, ἀνυπεύθυνον ὄντα, βασιλεία καλεῖται.

4) margo Mor. omittit οὐ.

5) στρατιᾶς.

6) καλούμενοι καὶ κατὰ πλείους — ἄρχοντες καὶ κατ' ὀλίγους, aut καλούμενοι κατὰ πλείους — ἢ κατ' ὀλίγ.

7) δι' αὐτὸν] ſic recte Ven. vnde ſic reſtituo locum: ἑλλήνων ἕκαστος, τῶν δι' αὐτὸν ὀνομασθέντων.

καλεῖται. σὺ ἄρα οὐχ ἡγῇ βασιλείαν τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν, ἐν Λακεδαίμονι τοσοῦτον βασιλευσάντων χρόνον; ἐκεῖνοι γὰρ οὐ πάντα ἔπραττον, ὡς αὐτοῖς ἐδόκει· ἀλλὰ περὶ πολλῶν ὑπήκουον τοῖς ἐφόροις· καὶ ὅτε δὴ κατέστη τοῦτο τὸ ἀρχεῖον ἐν Σπάρτῃ [8]), Θεοπόμπου βασιλεύοντος πρὸς ἐνιαυτὸν, οὐδὲν ἧττον ἐκράτουν τῶν βασιλέων [9])· ὥστε καὶ Παυσανίαν τὸν Κλεομβρότου τὸν νικήσαντα Πλαταιᾶσιν, ἐβούλοντο A μὲν εἰς τὴν εἱρκτὴν ἐμβαλεῖν, καταφυγόντα δὲ εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν, καὶ οὐδὲν αὐτὸν ὤνησεν οὔτε ὅτι γένος [10]) ἦν τῶν Ἡρακλειδῶν, οὔτε ὅτι παῖδα ἐπετρόπευεν, οὔτε ὅτι τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης ἡγήσατο, οὐ μόνον τῆς Σπάρτης. ὕστερον δὲ Ἀγησίλαον πολεμοῦντα βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, καὶ περὶ Σάρδεις νενικηκότα, καὶ μάχῃ κρατήσαντα [11]) πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, ὑπηρέτην πέμψαντες, B ἐκάλουν πρὸς αὑτοὺς, καὶ ὃς οὐδεμίαν ἡμέραν ἀνεβάλετο, τοσούτων μὲν Ἑλλήνων, τοσούτων δὲ βαρβάρων γεγονὼς κύριος. οὐκ ἄρ᾽ ὑπῆρχε βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Ἀγησίλαος, ὃς ὑπήκουεν ἑτέροις ἄρχουσι. καὶ πῶς οὐκ ἂν εἶεν οὗτοι βασιλεῖς, πρὸς τὸν ἀκριβῆ περὶ τῆς βασιλείας λόγον; ἆρα οὐδὲ Ἀγαμέμνονα ἐν Ἰλίῳ φήσεις βασιλεύειν Ἀργείων τε καὶ Ἀχαιῶν, ὅτι εἶχε τῆς ἀρχῆς ἐπίτροπον ἄνδρα πρεσβύτερον, Νέστορα τὸν Πύλιον; κἀκείνου κελεύοντος, τὸ τεῖχος ᾠκοδομήθη τὸ περὶ τὰς ναῦς, καὶ τὴν τάφρον C περιεβάλλοντο ἔρυμα τοῦ ναυστάθμου, καὶ διεῖλεν εἰς τάξεις τὸν στρατὸν ὁ Ἀγαμέμνων, πρότερον, ὡς ἔοικεν, εἰκῇ μαχόμενον, πεζούς τε καὶ ἱππέας

8) v. Simſon Chronic. A. 3256.
9) τὸν βασιλέα margo Mor.
10) poteſt γένος defendi et exponi per κατὰ γένος, poſſet quoque γόνος legi. mallem tamen γένους.
11) νενικηκότα μάχῃ καὶ κρατήσαντα.

Digitized by Google

πέας φύρδην ἁπάντων ἀναμεμιγμένων, Πυλίων τε καὶ Ἀργείων καὶ Ἀρκάδων καὶ Βοιωτῶν· ὁ δὲ Νέστωρ ὕστερον αὐτῷ προσέταξε κατα φῦλα διαιρεῖν τὸν στρατὸν,

Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.

οὕτω δὲ καὶ τῶν ἡγεμόνων, ἔφη, γνώσῃ τούς τε ἀγαθοὺς καὶ τοὺς κακούς. εἰ δὲ τῶν ἡγεμόνων, δηλονότι καὶ τῶν στρατιωτῶν· ἅμα διδάσκων τῆς ὠφελείας τὸ μέγεθος. καὶ τί βουλόμενος οὕτως ἐποίει; ἵνα ἐπίστηται, καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ, τὴν στρατηγικὴν τέχνην ὁ Ἀγαμέμνων. οὗτος δὲ πάνυ ἦν κατήκοος αὐτοῦ 12) τοῦ Νέστορος, ὥστε οὐ μόνον, εἴ τι προσέταττεν αὐτῷ 13) παρὼν, τοῦτο ἐποίει προθύμως, ἀλλ' οὐδὲ εἴ τι 14) ὄναρ ᾠήθη Νέστορα λέγειν, οὐκ ἂν οὐδὲ τοῦτο παρέλειπε. τὸ γοῦν ὄναρ τὸ περὶ τῆς μάχης οὕτως ἐξηπάτησεν αὐτὸν, Νέστορι ἀπεικασθέν. οὐ μόνον δὲ τῷ Νέστορι ὑπήκουε δοκοῦντι φρονιμωτάτῳ τῶν Ἀχαιῶν, ἀλλ' οὐδὲ ἄνευ τῶν γερόντων οὐδὲν ἔπραττεν. ὁπότε γοῦν ἔμελλεν ἐξάγειν τὸν στρατὸν τῷ ἐνυπνίῳ πεισθεὶς, οὐ πρότερον ἐξήγαγε, πρὶν ἡ βουλὴ τῶν γερόντων ἐκάθισε παρὰ τῇ νηῒ τοῦ Νέστορος. οὐδὲ τὴν πεῖραν, ἣν ἐβούλετο λαβεῖν τοῦ πλήθους, εἰ ἔτι μένειν ἐβούλετο, καὶ διαπολεμεῖν, τοῦ Ἀχιλλέως μηνίοντος, οὐκ ἄλλως ἐπειράθη, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν πρῶτον εἰσήγγειλεν. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν δημαγωγῶν ἀπροβούλως τὰ ψηφίσματα οὐκ ὀκνοῦσιν εἰς τὸν δῆμον εἰσφέρειν. ἐκεῖνος δὲ μετὰ τῶν γερόντων βουλευσάμενος, οὕτως ἐμέμνητο εἰς τὸ πλῆθος περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ πολέμου. τοῦτο μὲν οὐδὲν ἄτοπον, εἰ βασιλεὺς ὢν, μετεδίδου λόγου τοῖς

12) forte redundat αὐτοῦ, aut τοῦ Νέστορος.
13) αὐτῷ] *ſi Neſtor ipſi* (Agamemnoni) *aliquid imperaret.*
14) τι] ſic recte Ven. *ſi quid Neſtor Agamemnoni per inſomnium praeciperet.* Mor. dat τις

ἄλλοις, καὶ σύμβουλον εἶχε, διὰ γῆρας πιστευόμενον, αὐτὸς ὢν κύριος ἁπάντων τῶν πραγμάτων. ἐπεὶ διὰ τί τὰ περὶ τὴν Βρισηίδα οὕτως 15) ἐποίησεν, οὐ πεισθεὶς τῷ Νέστορι τῷ βελτίστῳ, ὥσπερ δὴ καὶ πολλοὶ τῶν ἰδιωτῶν οὐ πειθόμενοι τοῖς ἄρχουσιν, οὐδὲ C
τοῖς νόμοις, πολλὰ πράττουσι παρανόμως, ὑπὲρ ὧν καὶ τὰς εὐθύνας ὑπέχουσιν; οὐκοῦν ἀχθέντες εἰς τὸ δικαστήριον, τὴν ἀρχὴν 16) ζημιοῦνται, ἧς ἂν ἕκαστοι δοκῶσιν ἄξιοι ζημίας; πάνυ γε. τί οὖν Ἀγαμέμνων οὐ δοκεῖ σοι τότε ἀπειθήσας ὕστερον εὐθύνεσθαι; ὑπὸ τοῦ Νέστορος, ὁπηνίκα αὐτοῦ κατηγόρει τῆς πράξεως ἐκείνης ἐν τοῖς φρονιμωτάτοις τῶν συμμάχων; τοῖς ἡγεμόσιν αὐτοῖς τίμημα ἐπάγων, ὅτι χρὴ παθεῖν, D
ἢ ἀποτίσαι, κατηγορίαν χαλεπωτάτην, ἅτε δεινὸς ὢν ῥήτωρ, λέγων, ὅτι πάνυ βαρέως ἔχει τοῖς πράγμασιν·

Ἐξέτι τοῦ, ὅτε διογενὲς 17) Βρισηίδα κούρην
Χωομένου Ἀχιλῆος, ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας,
Οὔ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόον. μάλα γάρ τοι ἔγωγε
Πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν, A
Ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεθ'.

καὶ νὴ Δία γε οὐ μόνον αὐτὸν εὔθυνε τοῖς λόγοις, ἀλλὰ καὶ ζημίαν ἐπήγαγε τοῦ ἁμαρτήματος, πασῶν βαρυτάτην. κελεύει γὰρ αὐτὸν δεηθῆναι τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ πάντα ποιῆσαι, ὅπως πείσῃ τὸν ἄνδρα. καὶ ὃς ὑποτιμᾶται χρημάτων τὸ πρῶτον, B
ὥσπερ οἱ ἁλόντες τοῖς δικαστηρίοις, ὅσα φασὶν ἀποτίσαι

15) poſt οὕτως videtur αἰσχρῶς vel ſimile aduerbium deſiderari. in verbis οὐ πεισθεὶς incipit reſponſio.

16) τὴν ἀρχὴν ſuſpectum. certe non video, quid ſibi velit.

17) γρ. διογενοῦς margo Mor.

τίσαι δύνασθαι ἀντὶ τῆς ὕβρεως. τά τε ἄλλα [18]) καὶ ὅρκον ὑποδέχεται ὀμόσειν, σφαγίων γενομένων, περὶ τῆς Βρησηίδος. ἦ μὴν αὐτῆς μηδὲ ἅψασθαι λαβών. ἀντὶ δὲ τοῦ μόνον μεταγαγεῖν ἀπὸ σκηνῆς ἐπὶ σκηνὴν, χρυσίον ἐπαγγέλλεται δώσειν πολὺ, καὶ ἵππους, καὶ τρίποδας, καὶ λέβητας, καὶ γυναῖκας, καὶ πόλεις. τελευταῖον δὲ ὡς οὐκ ἦν ἱκανὸν, τῶν θυγατέρων τριῶν οὐσῶν, ᾗ ἂν βούληται συνοικεῖν· ὃ οὐδεὶς πώποτε ἐκρίθη παθεῖν ἀντὶ θεραπαίνης, καὶ ταύτης αἰχμαλώτου μηδὲν παθούσης· ἀναγκάσαι συνοικῆσαι τὴν θυγατέρα ἐπὶ προικὶ μεγάλῃ ἄνευ ἕδνων· καίτοι τῆς δίκης ταύτης οὐδεμίαν ἴσμεν ἰδιωτικὴν δίκην πικρότερον κριθεῖσαν. ἆρά σοι δοκεῖ πρὸς θεῶν ἀνυπεύθυνος ἄρχειν ὁ Ἀγαμέμνων τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οὐ πάνυ ἀκριβεῖς ὑπέχειν εὐθύνας ἁπάντων ὧν ἔπραττεν; περὶ μὲν δὴ τούτων αὐτοῦ τὸν λόγον ἐάσομεν, χθὲς ἱκανῶς εἰρημένον [19]), ἐπ' ἄλλον δέ τινα ἴωμεν. μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλὰ πειράθητι πάντα εἰπεῖν, ὅσα λέγεις ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ὡς ἐγὼ μόλις ἀρτίως συνίημι τοῦ λόγου τὴν ὑπόθεσιν. οἶμαι γάρ σε περὶ ἀρχῆς, ἢ βασιλείας, ἢ τοιοῦτόν τι βούλεσθαι λέγειν.

18) ὕβρεως, καὶ τά τε ἄλλα — illud καὶ neceſſe eſt ob ſequens ὑποδέχεται τά τε ἄλλα, ſcil. ποιεῖν. *et ſe recipit facturum omnia reliqua.*

19) *εἰρημένον*] Ven. et Mor. dant *εἰρημένων*.

ΝΕΣΤΩΡ. A

ΛΟΓΟΣ ΝΖ΄.

Διὰ τί ποτε δοκεῖ ὑμῖν περὶ Νέστορος ὁ Ὅμηρος ποιῆσαι τάδε τὰ ἔπη πρὸς Ἀγαμέμνονα καὶ Ἀχιλλέα, παραμυθούμενον 1) αὐτοὺς καὶ διδάσκοντα, μὴ διαφέρεσθαι ἀλλήλοις·

Ἤδη γάρ ποτ᾽ ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν, ἠέπερ ὑμῖν, B
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔποτέ μ᾽ οἵ γ᾽ ἀθέριζον.
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ᾽, Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ᾽ Αἰγείδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν· C
Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.

ἆρα μὴ ἀλαζόνα πεποίηκε τὸν Νέστορα λέγοντα περὶ τοῦ Πειρίθου καὶ Δρύαντος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅτι θαυμαστοί τε φύσει ὄντες, καὶ πολὺ κρείττους ἐκείνου, D προσεδέοντο τῆς αὐτοῦ διανοίας, καὶ ἧκε μετάπεμπτος εἰς τὴν Θετταλίαν ἐκ Πύλου, δεομένων ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι αὐτῷ. ἔτι γὰρ εἰπὼν, ὅτι κράτιστοι ἀνθρώπων ἦσαν, ὡς μέγα τι μαρτυρεῖν ἔοικεν αὐτοῖς, τὸ ξυνεῖναι τῆς αὐτοῦ γνώμης, καὶ πείθεσθαι τοῖς λόγοις. ἢ τοῦτο μὲν σχεδὸν οὗ ἕνεκα φαμὲν 2) ἐν πᾶσι τοῖς ὀρθῶς λέγουσιν, οὐδέποτε

οὐδεὶς

1) aut παραμυθούμενα, vt ad ἔπη redeat, aut ſi ad Νέστορος referatur, παραμυθουμένου et διδάσκοντος.

2) locus hic mihi pariter, atque Caſaubono fuit, eſt obſcurus.

οὐδεὶς πείθεται τῶν ξυνιέντων 3)· ἀλλ' ἔστιν ἡ ἀπεί- A θεια ταυτὸν ἀξυνεσίᾳ; φέρε δὴ καὶ τἄλλα σκεψώμεθα, πότερον ὀρθῶς εἴρηκεν, ἢ δι' ἀλαζονείαν; οὐκοῦν οἱ ἀνόητοι πάντες καταφρονοῦσι τῶν ἀδόξων ἀνθρώπων, καὶ οὐδὲν προσέχουσι τούτοις, οὐδ' ἂν τύχωσι τὰ ἄριστα συμβουλεύοντες. οὓς δ' ἂν ἴδωσι τιμωμένους ὑπὸ τοῦ πλήθους, ἢ τῶν μέγιστον δυναμένων, οὐκ ἀπαξιοῦσι πείθεσθαι αὐτοῖς. ἑνὸς μὲν οὖν 4) τούτου χάριν ὁ Νέστωρ συνίστησιν αὐτὸν 5), ὅτι πολλοὺς καὶ δυνατοὺς πρότερον ἠδυνήθη πεῖσαι· καὶ ὅτι ἐκεῖ- B νοι κατὰ τὴν αὐτῶν ἀφροσύνην καὶ ἀναισθησίαν, ἂν ἀπειθήσουσιν 6), ἀπειθήσειεν ἄν, οὐχ ὡς ἀδυνάτου 7) ὄντος αὐτοῦ συμβουλεῦσαι περὶ τῶν μεγίστων. ὥσπερ οὖν εἰ λοιδορῶν αὐτὸν 8), καὶ λέγων, ὅτι μηδέποτε μηδεὶς ἠξίωσεν αὐτῷ συμβουλεύσασθαι περὶ μηδενός, ἔμελλε προτρέπειν τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν Ἀχιλλέα πείθεσθαι τοῖς λόγοις, οὐκ ἂν ὤκνησε λοιδορεῖν· οὕτως εἰ τὸν ἔπαινον ᾤετο παρορμήσειν C πρὸς τοῦτο, εἰκότως ἐπῄνει. ἢ οὐκ ἀνοήτου ἀνθρώπου ἐστὶν, αἰσχύνεσθαι αὐτὸν ἐπαινεῖν μέλλοντα μέγιστα 9) ὀνήσειν; ὥσπερ οἶμαι καὶ τοὐναντίον, σεμνύνεσθαι, καὶ λέγειν ὑπὲρ αὐτοῦ πολλάκις, εἰ κίνδυνός τις ἢ βλάβη προσείη. καθάπερ οὖν ὅταν ἰατρὸς βουλόμενος τέμνειν τινά, ἢ καῦσαι παρασχεῖν αὐτὸν 10), ἢ πιεῖν φάρμακον ἀηδὲς 11), δειλὸν εἰδὼς

3) τῶν οὐ ξυνιέντων.
4) οὖν] ſic recte margo Mor. ſed t. Mor. et Ven. dant ᾗ.
5) poſt αὐτὸν videtur λέγων deeſſe.
6) ἂν ἀπειθῶσιν οὐχ margo Mor.
7) ἀδυνάτου] ſic quoque vir doctus in margine Venetae. ſed praecedentia corrupta non expedio.
8) αὐτὸν] *ſemet ipſum conviciis exagitans.*
9) μέλλοντα τὰ μέγιστα.
10) αὐτὸν] *efficere, vt aeger ſemet ipſum praebeat medico.* Ven. et Mor. dant αὐτό.
11) poſt ἀηδὲς videtur παρασκευάζειν deſiderari.

τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀνόητον, ἑτέρων μνημονεύει τῶν ὑφ' αὐτοῦ σωθέντων διὰ τὸ πεισθέντας ἂν [12]) ὑπομεῖναι τὴν θεραπείαν· καὶ οὐδείς φησιν ἀλαζονεύεσθαι D τὸν ταῦτα λέγοντα· δοκεῖ μοι δικαίως ἂν μηδὲ ὁ Νέστωρ αἰτίαν ἔχειν ἀλαζονείας. ἓν μὲν δὴ τοῦτο ὑπῆρχεν ὄφελος ἐκ τῶν λόγων· ἕτερον δέ· τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἠπίστατο οὐκ ἄλλως ἁμαρτάνοντας, ἢ δι' ὕβριν· ὑβρίζειν δὲ ἡγεῖτο τοὺς ἀνθρώπους τότε μάλιστα σχεδὸν, ἐπειδὰν καταφρονῶσι τῶν ἄλλων, καὶ νομίζωσι [13]) πολὺ χείρους αὐτῶν, ἐπαιρόμενοι διὰ δόξαν, ἢ δύναμιν· ἢ καὶ [14]) τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἐγίνωσκε διὰ τοῦτο A ἐπαιρομένους καὶ στασιάζοντας, ὑπὸ μεγαλαυχίας ἑκάτερον. ὁ μὲν γὰρ ᾤετο, ἅτε Πηλέως καὶ Θέτιδος υἱὸς ὢν, καὶ τῶν τότε ἀνθρώπων διαφέρων ἐν τῷ μάχεσθαι, προσήκειν αὐτῷ μηδενὸς ἁπλῶς ὑπακούειν, μηδὲ κρείττονα νομίζειν αὐτοῦ μηδένα· τῷ δὲ Ἀγαμέμνονι τῆς ὕβρεως αἴτιον ὑπῆρχεν, ἡ δύναμις ἡ τῆς βασιλείας, καὶ τὸ μόνον ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων πάντων. ὑπὸ δὴ τούτων ὁρῶν αὐτοὺς διεφθαρμένους, καὶ μὴ δυναμένους ὁμονοεῖν ἀλλήλοις, B ἀλλὰ τὰς ψυχὰς οἰδοῦντας· ὡς ὕστερόν φησιν ὁ Ἀχιλλεύς·

Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη·

καὶ ἐβούλετο [15]) ταπεινῶσαι, καὶ τοῦ φρονήματος, εἰ δύναιτο, καθελεῖν· ὥσπερ οἱ τὰ οἰδοῦντα νύξαντες, ἢ πιέσαντες. διὰ τοῦτο ἐμέμνητο ἀνδρῶν ἐνδόξων καὶ δυνατῶν· ἔτι δὲ, οἶμαι, πρότερον γεγονότων, εἰδὼς ἐκεί-

12) ἂν delend. aut cum αὐτῷ mutandum.
13) νομίζωσι] Ven. et Mor. dant νομίζουσι.
14) f. ἢ καὶ — ſed ſubeſt hic aliquid ſcabritiei, et videor mihi liturarum indicia quaedam deprehendere.
15) ἐβούλετο] mallem quoque καὶ primum abeſſe. ἐβουλεύετο Ven. et Mor.

Digitized by Google

ἐκείνοις μᾶλλον συνεπομένην τὴν δόξαν. καὶ μέντοι οὐκ ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐποιήσατο, τίνα γνώμην ἕξουσι περὶ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ᾽ αὐτὸς ἀποφαίνεται ἄντικρυς, ὡς πολὺ κρείττονας ἐκείνων ὄντας, εἰ δύναιντο ὀλίγον ὑφεῖναι τοῦ τύφου καὶ τῆς μανίας. ἆρα εἰκῆ δοκεῖ [16]) ὑμῖν Ὅμηρος περιθεῖναι τοὺς λόγους τούτους Νέστορι, ὅν φησι δεινότατον εἶναι ἀνθρώπων· καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ τῶν λόγων προσεικάζει τῇ φύσει τοῦ μέλιτος, ὃ τοῖς μὲν ὑγιαίνουσιν ἥδιστον, καὶ γλυκύτατον ἁπάντων, τοῖς δὲ νοσοῦσι καὶ πυρέττουσιν, ὥς φασιν, ἀηδέστατον· καὶ τὰ ἡλκωμένα καὶ πεπονθότα καθαίρειν καὶ δάκνειν πέφυκε. καὶ γὰρ ὁ τοῦ Νέστορος λόγος, τοῖς ἄλλοις γλυκὺς φαινόμενος, πικρὸς ἔδοξε τῷ Ἀχιλλεῖ καὶ τῷ Ἀγαμέμνονι, νοσοῦσι καὶ διεφθαρμένοις ὑπὸ τῆς ὀργῆς, ὥστε οὐκ ἐπείσθησαν αὐτῷ διὰ τὴν ἄνοιαν [17]). οὐκοῦν οὐδὲ τοῦτο εἶπε μάτην Ὅμηρος, οὐδέ, ὥσπερ οἴονταί τινες, ἀπὸ τύχης. ἢ δοκεῖ ὑμῖν τὰ παιδία, ὧν νέμεται τὸ στόμα καὶ διεφθαρμένον ἐστὶν ὑπὸ ἑλκῶν, οὐκ ἀγανακτεῖν καὶ βοᾶν, μέλιτος γευόμενα; περὶ μὲν οὖν τούτων ἐῶμεν [18]). ἐκεῖνο δὲ ἐνθυμηθῆναι ἄξιον ἀπὸ τῶν εἰρημένων, ἐάν τις ἀνθρώποις ὁμιλῶν διηγεῖται πρὸς αὐτούς, ὅτι καὶ πρότερον ἄλλοις ὁμιλήσας πολὺ κρείττοσι, δήμοις, ἢ βασιλεῦσιν, ἢ τυράννοις, οὐκ ἀπέτυχεν αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἔσχεν ὑπακούοντας, καὶ πειθομένους, εἰ δίκαιόν [19]) ἐστιν ἀλαζὼν δοκεῖν; ὡς διὰ τοῦτο μεμνημένος ἐκείνων τῶν λόγων, ἵνα θαυμάζοιτο καὶ δοκῇ μακάριος, ἢ μᾶλλον ἵνα πειθομένους ἔχῃ τοὺς ἀκούοντας, μιμούμενος τὴν τοῦ Νέστορος διδασκαλίαν; καὶ γὰρ ἄτοπον, εἰ Σωκράτης μὲν

16) δοκεῖ] Ven. et Mor. δοκῇ.
17) διάνοιαν margo Mor.
18) ἐῶμεν] ſcil. λέγειν.
19) Caſaub. vult δίκαιος.

μὲν τοὺς ἐν Λυκείῳ ῥηθέντας λόγους, ὀλίγον μεταβὰς, ἀπήγγελλε τοῖς ἐν Ἀκαδημίᾳ· καὶ τοὺς ἐν Ἀκαδημίᾳ, πάλιν εἰς τὸ Λύκειον ἐλθὼν, οὐκ ὤκνει διαλέγεσθαι· καὶ τοσοῦτος ἤδη χρόνος ἐστὶν, ἐξ οὗ τοσαύτας [20]) διδάσκουσι τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας· ἡμεῖς δὲ ἄτοπον δόξομεν ποιεῖν, ἐπειδὴ βούλεσθε ἀκροᾶσθαι λόγων τινῶν, τοὺς ῥηθέντας πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα νῦν ἀπαγγέλλοντες· ὡς οὐ διαφέρον εἰδέναι, πότερον ὠφέλιμοι καὶ χρήσιμοι καὶ ὑμῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἅπασιν ἱκανοὶ, ἢ φαῦλοι καὶ ἀνωφελεῖς. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι τοῖς μὲν ἰδιώταις οἱ λεγόμενοι λόγοι, πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους τείνουσι, καὶ ὀλίγους τῶν ἄλλων· οἱ δὲ πρὸς τοὺς βασιλέας, ταῖς δημοσίαις ἐοίκασιν εὐχαῖς ἢ κατάραις. ὅθεν ἐγὼ τὸν Πέρσην οὔτε τἄλλα νομίζω φρόνιμον, οὔτε ὅτι τοὺς τυχόντας ἀνθρώπους πανταχῇ διέπεμπεν, ὦτα βασιλέως καλουμένους, καὶ πάντα ἐκείνοις [21]) ἀκούειν ἐπέτρεπε· δέον φυλάττεσθαι [22]) τὰ βασιλέως ὦτα, πολὺ μᾶλλον τῆς χρυσῆς πλατάνου, μή τι δυσχερὲς ἀκούσῃ καὶ βλαβερόν.

20) τοσαύτας] τὰς αὐτὰς Caſaub.

21) ἐκείνοις] illis veris auribus regis Perſarum, non ſymbolice ſic dictis hominibus.

22) aut φυλάττεσθαι ſenſu paſſiuo eſt accipiendum, non medio, aut φυλάττειν legend. quod mallem.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΗ'.

Ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Χείρωνα ἤρετο, τί με, φησὶ, τοξεύειν διδάσκεις; ὅτι, ἔφη, καὶ τοῦτο τῶν πολεμικῶν ἐστι. δειλῶν, ἔφη, τὸ ἔργον ἐπὶ δειλούς. πῶς; ἔφη. ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον ἐγγὺς προσελθεῖν. ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον μακρὰν ἀπελθεῖν. φευγόντων τὸ ὅπλον. οὔκ. ἀλλ' ἐπὶ τοὺς φεύγοντας· αὐτὸν δεῖ τοὺς φεύγοντας αἱρεῖν. βράδιον, ἢ τάχιον; ὡς οἷόν τε τάχιστά ποτε 1). πότερον οὖν τρέχων τις αἱροῖ ἂν θᾶττον, ἢ πετόμενος; μὴ οὖν αὐτὸς αἱρεῖς 2). τίς μήν; τὸ βέλος. ἐὰν δὲ ἀκοντίσῃς, τίς αἱρεῖ; οὐκ οἶδ'. ἀλλὰ πότε αὐτὸς αἱρεῖς καὶ ἀποκτείνεις, ὅταν διασπάσῃς λαβὼν, ὥσπερ τὰ θηρία; ἢ πού, ἔφη, ἀνδρειοτέρας ἡγῇ τὰς γυναῖκας, ὅτι ἐγγύτατα μάχονται, ἐπιπεσοῦσαι ἀλλήλαις; ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ταῦτα ἀκούων, ἅμα θυμοῦ καὶ δακρύων ἐνεπίμπλατο, καὶ τὸν Χείρωνα ἐλοιδόρει· καὶ οὐκ ἔφη παρ' αὐτῷ μενεῖν, ἀλλ' ἐς Φθίαν ἀπιέναι παρὰ τὸν πατέρα, καὶ παρ' ἐκείνῳ παιδεύεσθαι· πολὺ γὰρ κρείττονα εἶναι τὸν Πηλέα τοῦ Χείρωνος, καὶ οὐκ εἶναι σοφιστὴν, ὥσπερ ὁ Χείρων. ἦν δὲ ἔτι παῖς ὁ Ἀχιλλεὺς, οὐδέπω ἡβάσκων. πῶς οὖν, ἔφη, κρείττων ὢν, οὐκ αὐτὸς παιδεύει σε. ὅτι, ἔφη, οὐ σχολὴ αὐτῷ. ὑπὸ τοῦ; ὑπὸ τῆς βασιλείας. διαφέρει οὖν τί βασιλεύειν ἢ παιδεύειν; πολύ γε. σύ γέ μοι δίδως κέρας τι, καὶ νεῦρον, καὶ μικρὰ σιδήρια ἐπὶ λεπτοῖς δονακίοις· ὥσπερ ὄρνιθας θηρεύειν μέλ-

1) ποτε delendum, vt natum e ſequente πότερον.

2) f. αἱρεῖ. ille ſcil. qui telo immiſſo aliquem ſternit.

μέλλοντι, οὐκ ἀνδράσιν, οὐδὲ θηρίοις μαχεῖσθαι. γνοίη δ' ἄν τις τὴν ἀθλιότητα 3) τῶν ὅπλων, εἴ ποτε ἐγγὺς γένοιτο, καὶ ἀναγκασθείη αὐτοῖς ἐκ χειρὸς D μάχεσθαι. ἀλλὰ δεῖ δραπετεύοντα 4) μάχεσθαι φοβούμενον, καὶ φυλαττόμενον, ὅπως μηδὲ ὀφθήσεται· ὥσπερ κακὸν ἀνδράποδον, ὅς γε οὐδὲ ἀποκτείνας σκυλεῦσαι ἄν, οὐδὲ ὀφθήσεταί ποτε ᾑμαγμένος ἀπὸ ἀνδρὸς ἐχθροῦ. τοιαῦτα διδάσκεις με, τοξεύειν καὶ κιθαρίζειν· πρώην δέ ποτε καὶ ῥίζας ὀρύττειν, ὥσπερ αἱ φαρμακίδες, ἐδίδασκες. οὐδὲ τὸ ἱππεύειν ἀρέσκει σοί; ἐπήρετο αὐτὸν ὁ Χείρων. οὐδὲ σύ, ἔφη 5), ἀρέσκεις μοι, τοιοῦτος ὤν. δοκεῖς γάρ μοι ἑτοιμότερος εἶναι φεύγειν, ἢ μένειν. καὶ ὁ Χείρων A ὀργισθεὶς αὐτῷ, καὶ ὑπὸ τῆς ὀργῆς φρίξας τὴν χαίτην, καὶ ὑποβλέψας δεινόν, ὥσπερ ἀστραπή· μόλις δὲ ἀπεχόμενος τοῦ μὴ παίειν 6) αὐτόν, ὅτι διενοεῖτο ἐρᾷν αὐτοῦ. ὦ κακόν, ἔφη, γέννημα καὶ θρασύ, μητρὸς θαλασσίας, ἥ σε κακῶς διέφθειρε, φυσῶσα ἐπὶ τῷ γένει. πολύ γε μὴν κάκιον ταύτης ὁ πατήρ, διηγούμενος, ὡς ὕμνησαν αὐτοῦ τὸν γάμον οἱ θεοί. σοὶ δὲ οὔτε θαλάττης, οὔτε οὐρανοῦ 7) προσήκει οὐδέν. φημὶ δέ σε ἐγὼ πολεμικὸν 8) οὐδέποτε B ἔσεσθαι, δόξειν δὲ τοῖς ἀνοήτοις, οὐδὲ ἡγήσεσθαι οὐδέποτε, ὅπου ἂν πολεμῇς, καίτοι Θέτιδος ὄντα καὶ Πηλέως.

3) γρ. ἀθλότητα (ſic) ὅσα τὰ ὅπλα. et ἴσ. ἁπλότητα margo Mor.

4) δραπετεύοντα] Ven. et Mor. dant δραπετεύοντας.

5) ἔφη] ſcil. Achilles. ἔφης Ven. et Mor.

6) παίειν] Ven. et Mor. dant παίσειν.

7) οὐρανοῦ] reſpicit ad id, quod paullo ante dixerat, deos adfuiſſe nuptiis Pelei cum Thetide. margo Mor. dat γρ. ἀνθρώπου.

8) πολεμικὸν] id eſt κλέπτην τοῦ πολέμου, qui fallere hoſtem nouit, et arte doliſque plus, quam vi aperta, efficere. v. p. 303, 13.

Πηλέως. διὰ μέντοι τὸ θράσος, καὶ τὸ τάχος, καὶ τὴν ἰσχὺν κολακεύοντές σε, φήσουσι φέρτατον ἀνδρῶν· ὅμως δὲ ὑπὸ ἄλλων ἀξιώσουσι βασιλεύεσθαι, σὲ δὲ μάχεσθαι, καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναγκάσουσι, δώροις τε καὶ ἐπαίνοις ματαίοις, ἕως ἂν ἀποθάνῃς. οἶμαι δέ σε μηδὲ τῶν νεκρῶν ἀφέξεσθαι, ἀλλὰ καὶ τούτους κεντεῖν τε καὶ ἕλκειν, ὡς δή τι μέγα διαπραττόμενον· ὥσπερ τὰ παιδάρια τὰ νήπια, ὅταν μῦν 9) ἀποκτείνωσιν, ἕλκουσι κύκλῳ. τοιοῦτος δὲ ὤν, ἀποθανῇ ὑπ' οὐδενὸς τῶν γενναίων, ὡς σὺ οἴει· ἀλλὰ τοὺς μὲν σαυτῷ ὁμοίους, τοὺς ἀνδρείους καὶ ἀνοήτους, ἀποκτενεῖς ῥᾳδίως· ὑπὸ δὲ ἀνδρὸς φρονίμου καὶ πολεμικοῦ ἀποθανῇ, οὐδὲ ἰδὼν αὐτόν.

9) ὅταν μῦν ἀποκτ.] *quando murem occiderint.* margo Mor. dat μυῖαν ἀποκτ. ſed Ven. et Mor. omittunt μῦν.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ. ΕΣΤΙ ΔΕ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΘ'.

Φοβοῦμαι, μή ποτε μάτην κατ' ἐμοῦ φανῶσι ταύτην 1) οἱ σύμμαχοι τὴν δόξαν εἰληφότες, ὡς ἀρίστου δὴ καὶ σοφωτάτου τῶν Ἑλλήνων. καίτοι ποία τις ἡ τοιαύτη σοφία καὶ φρόνησις, δι' ἣν τις ἀναγκάζεται πλείω τῶν Ἑλλήνων πονεῖν, ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας, καὶ νίκης· ἐξὸν

1) Φανῶσι ταύτην] ſic recte V. D. in margine Venetae. Φανῶσιν αὐτὴν Ven. et Mor. Ad titulum huius Orationis, qui monet hanc diſputationem eſſe paraphraſin, conferri velim locum Noſtri ſupra p. 551. ed. Mor. vnde clare patet paraphraſin hanc eſſe prologi ad Philoctetam non Aeſchyli, ſed Euripidae.

Digitized by Google

ἐξὸν ἕνα δοκοῦντα τοῦ πλήθους, μηδενὸς ἔλαττον ἐν τούτοις ἔχειν [2]) τῶν ἀρίστων. ἀλλὰ γὰρ ἴσως χαλεπὸν εὑρεῖν οὕτω μεγαλόφρονα καὶ φιλότιμον, ὅτιοῦν, ὃς ἀνὴρ πέφυκε. τοὺς γὰρ φανεροὺς, καὶ πλειόνων ἅπτεσθαι τολμῶντας, σχεδὸν τούτους ἅπαντας θαυμάζομεν, καὶ τῷ ὄντι ἄνδρας ἡγούμεθα. ὑφ' ἧς φιλοτιμίας κἀγὼ προάγομαι πλεῖστα πράγματα ἔχειν, καὶ ζῆν ἐπιπόνως παρ' ὁντινοῦν· ἀεί τινα προσδεχόμενος καινὸν κίνδυνον, ὀκνῶν διαφθεῖραι τὴν ἐπὶ B τοῖς ἔμπροσθε γεγονόσιν εὔκλειαν. νῦν οὖν κατὰ πρᾶξιν πάνυ ἐπισφαλῆ καὶ χαλεπὴν δεῦρο ἐλήλυθα εἰς Λῆμνον, ὅπως Φιλοκτήτην καὶ τὰ Ἡρακλέους τόξα κομίζοιμι τοῖς συμμάχοις. ὁ γὰρ δὴ μαντικώτατος Φρυγῶν Ἕλενος ὁ Πριάμου κατεμήνυσεν, ὃς ἔτυχεν αἰχμάλωτος λειφθεὶς [3]), ἄνευ τούτων μήποτ' ἂν ἁλῶναι τὴν πόλιν. πρὸς μὲν δὴ τοὺς βασιλέας οὐχ ὡμολόγησα τὴν πρᾶξιν, ἐπιστάμενος [4]) τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἔχθραν, ᾧ γε αὐτὸς C αἴτιος ἐγενόμην καταλειφθῆναι, ὅτε δηχθεὶς ἔτυχεν ὑπὸ χαλεπῆς καὶ ἀνιάτου ἐχίδνης. οὐκ ἂν οὖν ᾤμην, οὐδὲ πειθὼ τοιαύτην ἐξευρεῖν, ὑφ' ἧς ἄν ποτε ἐκεῖνος ἐμοὶ πρᾴως ἔχῃ [5])· ἀλλ' εὐθὺς ἀποθανεῖσθαι ᾤμην ὑπ' αὐτοῦ. ὕστερον δὲ, τῆς Ἀθηνᾶς μοι παρακελευσαμένης καθ' ὕπνους, ὥσπερ εἴωθε, θαῤῥοῦντα ἐπὶ τὸν ἄνδρα ἰέναι· αὐτὴ γὰρ ἀλλάξειν μου τὸ εἶδος καὶ τὴν φωνὴν, ὥστε λαθεῖν αὐτῷ ξυγγενόμενον· D οὕτως δὴ ἀφῖγμαι θαῤῥήσας. πυνθάνομαι δὲ, καὶ παρὰ τῶν Φρυγῶν πρέσβεις ἀπεστάλθαι κρύφα, ἐάν πως δύνωνται, τὸν Φιλοκτήτην πεί-

σαντες

2) f. ἐν πᾶσιν ἔχειν, aut ἐν τούτοις deprimendum eſt poſt χαλεπὸν. *at forſitan difficile eſt in his* (plebeiis) *inuenire.* Caſaub. coni. poſt χαλεπὸν aliquid deeſſe.

3) ληφθεὶς margo Mor. ὅτ' ἔτυχεν — ληφθεὶς Caſaub.

4) ἐπισταμένους.

5) ἔχῃ] Ven. et Mor. dant ἔχει.

Digitized by Google

σαντες δώροις, ἅμα καὶ διὰ τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς, ἀναλαβεῖν εἰς τὴν πόλιν αὐτὸν, καὶ τὰ τόξα 6) τοῦ προκειμένου ἄθλου. πῶς οὐ πάντα χρὴ ἄνδρα γίγνεσθαι πρόθυμον, ὡς διαμαρτάνοντι τῆς πράξεως ταύτης, πάντα τὰ πρότερον εἰργασμένα μάτην πεπονῆσθαι ἔοικε. παπαί· πρόσεισιν ὁ ἀνήρ 7). αὐτὸς ὅδε ὁ Παίαντος παῖς, οὐκ ἄδηλος τῆς ξυμφορᾶς, μόλις καὶ χαλεπῶς προβαίνων. ὢ A τοῦ χαλεποῦ καὶ δεινοῦ ὁράματος οὕτως. τό, τε γὰρ 8) εἶδος ὑπὸ τῆς νόσου φοβερόν· ἥ τε στολὴ ἀήθης, δοραὶ θηρίων καλύπτουσιν αὐτόν. ἀλλὰ σὺ ἄμυνον, ὦ δέσποινα Ἀθηνᾶ, καὶ μὴ μάτην φανῇς ἡμῖν ὑποσχομένη τὴν σωτηρίαν. τί δὴ βουλόμενος, ὅστις. εἶπε 9), τὲ σὺ, ἢ τίνα τόλμαν λαβών; πότερον ἁρπαγῆς χάριν ἥκεις ἐπὶ τήνδε τὴν ἄπορον στέγην, ἢ κατάσκοπος τῆς ἡμετέρας δυστυχίας. B οὗτοι γε ὁρᾶς ἄνδρα ὑβριστήν. οὐ μὴν εἰωθώς γε πρότερον, δεῦρο ἥκεις. οὐ γὰρ εἰωθὼς, εἰ δὲ καὶ νῦν ἐν καιρῷ ἀφῖχθαι 10), πολλὴν ἔοικας φράζειν ἀλογίαν τῆς δεῦρο ὁδοῦ. εὖ τοίνυν ἴσθι, οὐ χάριν αἰτίας 11) με ἥκοντα, καὶ σοί γε οὐκ ἀλλότριον φανησόμε-

6) f. καὶ τὰ τόξα. τοσούτου οὖν προκειμένου ἄθλου, πῶς οὐ πάντα — *tanto ergo propoſito* vel *imminente certamine, quomodo non ſit alacer omnis vir?*

7) πρόσεισιν ὁ ἀνὴρ, *prodit vir.* αὐτὸς ὅδε ὁ Παίαντος παῖς *ipſe hic eſt Paeantis filius.*

8) ὁράματος οὕτως. τό, τε γὰρ] ſic diſting. ὁράματος ὄντως. τό, τε γὰρ – Caſaub. ὁράματος. οὕτως τότε Ven. et Mor.

9) ὅστις εἰ ποτὲ margo Mor.

10) f. ἀφῖγμαι. *ſi vero nunc veni opportuno tempore, videris mihi*, id eſt ſpero te *multam gratiam habiturum ſuſcepti huc itineris.* leg. enim eſt εὐλογίαν, non ἀλογίαν, vt Ven. et Mor. dant. *benedictionem multam.* εἰωθώς. εἴη δὲ καὶ — Caſaub.

11) αἰτίας] f. ἑστίας. *ſcito igitur me non foci*, id eſt *cibi et hoſpitii, cauſſa huc veniſſe.* Caſaub. dat σοῦ χάριν με ἥκοντα.

σόμενον. πόθεν δή; τοῦτο γὰρ πρῶτον εἰκός με εἰδέναι. ἀλλ' εἰμὶ Ἀργεῖος τῶν ἐπὶ Τροίαν πλευσάντων. πόθεν; εἰπὲ πάλιν, ὡς εἰδῶ σαφέστερον. οὐκοῦν ἔτι δεύτερον ἀκούεις, τῶν ἐπὶ Ἴλιον στρατευσάντων Ἀχαιῶν εἶναί φημι. καλῶς δῆτα ἔφης, ἐμὸς C εἶναι φίλος ὁπότε γε τῶν ἐμοὶ πολεμιωτάτων Ἀργείων πέφηνας. τούτων δὴ τῆς ἀδικίας αὐτίκα μάλιστα ὑφέξεις δίκην. ἀλλ' ὦ, πρὸς θεῶν, ἐπίσχες ἀφεῖναι τὸ βέλος. οὐ δυνατὸν, εἴπερ Ἑλλήνων [12]) τυγχάνεις, τὸ μὴ ἀπολωλέναι σε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. ἀλλὰ πέπονθά γε ὑπ' αὐτῶν τοιαῦτα, ἐξ ὧν δικαίως σοὶ μὲν ἂν φίλος εἴην, ἐκείνων δὲ ἐχθρός. καὶ τί δὴ τοῦτό ἐστιν, ὃ πέπονθας οὕτως χαλεπόν; φυγάδα με ἤλασεν ἐκ τοῦ στρατοῦ Ὀδυσσεύς. τί δὲ ἔδρας, D ἐφ' ὅτω τῆσδε τῆς τύχης ἔτυχες; οἶμαί σε γινώσκειν τοῦ Ναυπλίου παῖδα Παλαμήδην. οὐ γὰρ δὴ τῶν ἐπιτυχόντων, οὐδὲ ὀλίγου ἄξιος συνέπλει, οὔτε τῷ στρατῷ, οὔτε τοῖς ἡγεμόσι. τὸν δὴ τοιοῦτον ἄνδρα ὁ κοινὸς τῶν Ἑλλήνων λυμεὼν διέφθειρε. πότερον ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχῃ κρατήσας, ἢ μετὰ δόλου τινός;] προδοσίαν ἐπενεγκὼν τοῦ στρατοῦ τοῖς Πριαμίδαις. ἦν δὲ κατὰ ἀλήθειαν οὕτως ἔχων [13]), ἢ ἐπεπόνθει κατεψευσμένος [13b]); πῶς δ' ἂν δικαίως γένοιτο τῶν ὑπ' ἐκείνου γιγνομένων ὁτιοῦν, ὦ μηδενὸς [14]) ἀποσχόμενος A τῶν χαλεπωτάτων; λόγῳ τε καὶ ἔργῳ πανουργότατε ἀνθρώπων Ὀδυσσεῦ, οἷον αὖ τοῦτον ἄνδρα [15]) ἀνῄρηκας, ὃς οὐδὲν ἧττον ὠφέλιμος ἦν τοῖς ξυμ-

12) ἕλλην ὤν.

13) f. ἔχον 13. b.) κατεψευσμένος] ſic recte Caſaub. marg. Mor. dat κατεψευομένος (ſic).

14) Incipit Philoctetes: ὦ μηδενὸς ἀποσχόμενε τῶν χαλεπωτάτων λόγῳ τε καὶ ἔργῳ. *o Vlyſſes, qui nil te putas indignum, quantumuis atrox, o hominum omnium et dictis et factis verſutiſſime Vlyſſes.*

15) τοῦτον τὸν ἄνδρα — Caſaub. vult ὃς οὐδενὸς

ξυμμάχοις· ἧπερ, οἶμαι 16), τὰ κάλλιςα καὶ σοφώτατα ἀνευρίσκων, καὶ συντιθείς· ὥσπερ ἀμέλει κἀμὲ ἐξέθηκας, ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας τε καὶ νίκης, περιπεσόντα τῇδε τῇ ξυμφορᾷ, δεικνύντα τὸν Χρύσης βωμὸν, οὗ 17) θύσαντες, κρατήσειν ἔμελλον τῶν πολεμίων· εἰ δὲ μὴ, μάτην ἐγίγνετο ἡ ςρατεία. ἀλλὰ τί δή σοι προσῆκον τῆς Παλαμήδου τύχης; εὖ ἴσθι, ὅτι ἐπὶ πάντας τοὺς ἐκείνου φίλους ἦλθε τὸ κακὸν, καὶ πάντες ἀπολώλασιν, ὅστις μὴ φυγεῖν ἠδυνήθη. οὕτως δὲ κἀγὼ τῆς παροιχομένης νυκτὸς διαπλεύσας, μόνος δεῦρο ἐσώθην. σχεδὸν μὲν οὖν ἔγωγε 18), ἐν ὅσῃ χρείᾳ καθέςηκας αὐτός. εἰ δ᾽ οὖν ἔχων τινὰ μηχανὴν ξυμπροθυμηθείης 19) ἡμῖν περὶ τὸν οἴκαδε ἀπόπλουν, ἡμᾶς τε εὖ πεποιηκὼς ἔσῃ· καὶ ἅμα ἄγγελον ἀποπέμψεις πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ οἴκαδε τῶν σοὶ παρόντων κακῶν. ἀλλ᾽, ὦ δύςηνε, πρὸς τοιοῦτον ἕτερον ἥκεις ξύμμαχον, αὐτόν τε ἄπορον καὶ ἔρημον φίλων, ἐπὶ τῆσδε τῆς ἀκτῆς ἐῤῥιμμένον, γλίσχρως, καὶ μόλις ἀπὸ τῶνδε τῶν τόξων πορίζοντα, καὶ τροφὴν, καὶ ἐσθῆτα, ὡς ὁρᾷς. ἣ γὰρ ἦν ἡμῖν ἐσθὴς πρότερον, ὑπὸ 20) τοῦ χρόνου ἠνάλωται. εἰ δὲ δὴ τοῦδ᾽ ἐθελήσεις κοινωνεῖν τοῦ βίου μεθ᾽ ἡμῶν ἐνθάδε, ἕως ἂν ἑτέρα σοι παραπέσῃ σωτηρία ποθὲν, οὐκ ἂν φθονοῖμεν. δυσχερῆ γε μὴν τἄνδον ὁράματα, ὦ ξένε, τελαμῶνές τε ἀνάπλεοι 21), καὶ

16) ἧπερ σὺ, οἶμαι.
17) οὗ] ſic recte Ven. et Caſaub. *vbi peracto ſacrificio.* ὃ Mor.
18) ἔγωγε] ſubaudi εἰμὶ vel καθέςηκα. *ipſe ſum in eadem, qua tute, conſtitutus neceſſitate.* Caſaub. coni. οἶδα vel ἐπίςαμαι deeſſe.
19) ἔχων et ξυμπροθυμηθείης] Ven. et Mor. dant ἔχειν — ξυμπροθυμηθείς.
20) ἀπὸ margo Mor.
21) τελαμῶνές τε λύθρου ἀνάπλεοι *faſciae ſanie plenae.*

ἄλλα σημεῖα τῆς νόσου. αὐτός τε οὐχ ἡδὺς ξυγγενέσθαι, ὅταν ἡ ὀδύνη προσπέσῃ. καίτοι λελώφηκε τῷ χρόνῳ τὸ πολὺ τῆς νόσου, κατ' ἀρχὰς δὲ οὐδαμῶς ἀνεκτὸς ἦν.

ΝΕΣΣΟΣ, Η ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ. A

ΛΟΓΟΣ Ξ.

Ἔχεις μοι λῦσαι ταύτην τὴν ἀπορίαν, πότερον δικαίως ἐγκαλοῦσιν, οἱ μὲν τῷ Ἀρχιλόχῳ, οἱ δὲ τῷ Σοφοκλεῖ, περὶ τῶν κατὰ τὸν Νέσσον, καὶ τὴν Δηϊάνειραν, ἢ οὔ; φασὶ γὰρ οἱ μὲν τὸν Ἀρχίλοχον ληρεῖν, ποιοῦντα τὴν Δηϊάνειραν, ἐν τῷ βιάζεσθαι B ὑπὸ τοῦ Κενταύρου, πρὸς τὸν Ἡρακλέα ῥαψῳδοῦσαν, ἀναμιμνήσκουσαν τῆς τοῦ Ἀχελώου μνηστείας, καὶ τῶν τότε γενομένων· ὥστε πολλὴν σχολὴν εἶναι τῷ Νέσσῳ, ὅ, τι ἐβούλετο πρᾶξαι. οἱ δὲ τὸν Σοφοκλέα πρὸ τοῦ καιροῦ πεποιηκέναι τὴν τοξείαν, διαβαινόντων αὐτῶν ἐπὶ [1]) τὸν ποταμόν. οὕτω γὰρ ἂν καὶ τὴν Δηϊάνειραν ἀπολέσθαι, ἀφέντος τοῦ Κενταύρου. ἀλλὰ [2]) μὴ καθάπερ εἴωθε, πολὺ παρὰ τὴν δόξαν λέγων, καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ ὅ, τις ἂν [3]) οἰηθείη. C ἆρ' οὖν κελεύεις μοι ταῦτά σοι λέγειν, ἅ τις ἂν καὶ μὴ [4]) ὀρθῶς, οἰόμενος, ἢ ἅ τις ἂν καὶ μὴ ὀρθῶς; ἐγὼ μὲν ἅ τις ὀρθῶς οἰόμενος. τί οὖν οἱ πολλοὶ ἄνθρω-

ποι

1) ἐπὶ] ἔτι Anglus.
2) ab ἀλλὰ incipit reſponſio reſpondentis. in ἀλλὰ ſubaudiri debet ὅρα, *at vide.* poſt μὴ videtur excidiſſe φανῇ, ſcil. Sophocles. vide, ne deprehendatur Sophocles.
3) ὅ, τις ἂν] ſic recte Ven. ὅςις ἂν Mor.
4) καὶ μὴ del. ſunt.

ποι δοξάζουσι 5); ἆρά γε ἀνάγκη τὸν βουλόμενον ὀρθῶς ἐξηγεῖσθαι παρὰ τὴν δόξαν τῶν πολλῶν λέγειν; ἀνάγκη μὴ οὖν δυσκόλως ἀκολουθήσῃς, ἐὰν τοιοῦτον ᾖ τὸ λεγόμενον, σκόπει δὲ, εἰ μὴ δεόντως λέγεται. λέγε τοίνυν, καὶ ἐξηγοῦ ὅπως σοι δοκῇ. οὐκοῦν λέγω τὸ νῦν σοι, ὅτι ὅλον τὸ ἀγνόημά ἐστι περὶ τὸν μῦθον, τὸ ἐπιχειρεῖν τὸν Κένταυρον συγγενέσθαι τῇ Δηϊανείρᾳ. οὐ γὰρ ἐπεχείρησεν 6); οὔ. ἤ σοι δοκεῖ πιθανὸν εἶναι ἐν ὄψει τοῦ Ἡρακλέους τόξα ἔχοντος, καὶ πεπειραμένον 7) αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς πρότερον, ἡνίκα μόνος τῶν Κενταύρων αὐτὸς διέφυγε παρὰ τοῦ Φόλου, μηδὲν ἐκείνων τοιοῦτον ἀδικησάντων, αὐτὸν ἐπιχειρεῖν συγγενέσθαι αὐτοῦ τῇ γυναικί; ἔχει μέν τινα ἀπορίαν τὸ τοιοῦτο. ἀλλὰ μὴ τοῦτο κινοῦντες, καθόλου τὸν μῦθον ἀναιρῶμεν; οὐδαμῶς ἄν, εἰ λογιζόμεθα 8), ὡς ἐγένετο, καὶ εἰκὸς ἦν γενέσθαι τὸ πρᾶγμα. οὕτω δὴ λέγοις. ὁ Νέσσος τὴν Δηϊάνειραν εὐθὺς διακομίζων, καὶ ἐν τῷ περᾶν ἐπεχείρει διαφθείρειν τὸν αὐτοῦ τρόπον· οὐ φασὶ βιαζόμενος 9), ἀλλὰ λόγους ἐπιτηδείους λέγων πρὸς αὐτὴν, καὶ διδάσκων, ὅπως κρατήσῃ τοῦ Ἡρακλέους, λέγων, ὅτι νῦν μὲν ἄγριός ἐστι καὶ χαλεπὸς, καὶ ὀλίγον τινὰ χρόνον αὐτῇ σύνεσται· καὶ τοῦτον δυσκόλως, διὰ τοὺς ἄθλους καὶ τὰς ἀποδημίας, καὶ τὸν βίον, ὃν προῄ-

5) f. τί οὖν; οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι οὐκ ὀρθὰ [vel οὐκ ὀρθῶς] δοξάζουσι. *quid ergo? rudis hominum pars nonne praue ſaepe ſentiunt?* deinde excidit reſponſio ναὶ, *utique.* tum ſequitur interrogatio: *neceſſene ergo eſt, vt ille, qui* —

6) diſtingue poſt ἐπεχείρησεν interpoſito ſigno interrogationis: *negas vero Neſſum id facinoris tentaſſe?* reſpondet οὔ. *ego vero nego.*

7) πεπειραμένον] Ven. et Mor. dant πεπειραμένου.

8) f. λογιζοίμεθα.

9) f. οὐ χερσὶ βιαζόμενος, aut οὐχ ὃν φασὶ βιαζόμενος, non eo modo vim inferens, quem vulgo crepant.

προήρηται. ἐὰν δ', ἔφη, οὐ[10]) πείσῃς αὐτὸν, τὰ B μὲν θεραπείᾳ, τὰ δὲ λόγοις, τῆς μὲν ταλαιπωρίας ταύτης καὶ τῶν πόνων ἐπανεῖναι, ζῆν δὲ ῥαθύμως καὶ ἡδέως, σοί τε πολὺ πρᾳότερος ἔσται, καὶ ἄμεινον βιώσεται, καὶ σοὶ λοιπὸν ἤδη συνέσται χρόνον, οἴκοι μένων[11]). ταῦτα δὲ διηγεῖτο ὁ Κένταυρος ἐπιβουλεύων τῷ Ἡρακλεῖ, εἴ πως δύναιτο αὐτὸν ἐπὶ τρυφὴν ἀγαγεῖν, καὶ ῥαθυμίαν. ᾔδει γὰρ, ὅτι ἅμα τῷ μεταβαλεῖν τὸν βίον, καὶ τὴν ἄσκησιν, εὐχείρωτος ἔσται καὶ ἀσθενής. ἡ δὲ Δηϊάνειρα ἀκούσα- C σα, οὐ παρέργως τοῖς λόγοις προσεῖχεν, ἀλλὰ ἐνεθυμεῖτο, ὡς ὀρθῶς λέγοι ὁ Κένταυρος, ὥσπερ εἰκὸς ἦν· καὶ βουλομένη[12]) τὸν ἄνδρα ὑφ' ἑαυτῇ ἔχειν. ὁ δὲ Ἡρακλῆς ὑπονοήσας μηδὲν ὑγιὲς τὸν Κένταυρον λέγειν, ἐκ τοῦ διαλέγεσθαι πρὸς τὴν Δηϊάνειραν ἐπιμελῶς, καὶ ὅτι ἐκείνη προσεῖχεν αὐτῷ, οὕτω δὴ ἐτόξευσεν αὐτόν. ὁ δὲ ἀποθνήσκων, οὐδὲν ἧττον ἐκέλευσε τὴν Δηϊάνειραν ἀναμνησθῆναι ὧν εἶπε, καὶ ποιεῖν, ὡς αὐτὸς παρῄνεσεν. ὕστερον δὲ ἡ Δηϊάνειρα D μεμνημένη τῶν λόγων τοῦ Κενταύρου· καὶ ἅμα τοῦ Ἡρακλέους οὐδὲν ἀνιέντος, ἀλλὰ καὶ μακροτέραν ἀποδημίαν ἀποδημήσαντος τὴν τελευταίαν, ὅτε ἐξεῖλε τὴν Οἰχαλίαν, καὶ λεγομένου δὴ, ὡς ἐρασθείη τῆς Ἰόλης, ἡγησαμένη βέλτιον εἶναι, ἃ παρῄνεσεν ἀνύεσθαι, ἐπιτίθεται αὐτῷ. καὶ οἷον δὴ πέφυκε τὸ τῶν γυναικῶν αἱμύλον καὶ πανοῦργον, οὐ πρότερον ἀνῆκε, πρὶν ἢ ἔπεισεν αὐτὸν, τὰ μὲν[13]) παραμυθου-

10) vir doctus in marg. Venetae pro οὐ ſubſtituit οὖν vel σὺ: mallem aut deletum οὐ, aut cum ἀνὰ mutatum, vt ſit ἐὰν δ', ἔφη, ἀναπείσῃς αὐτόν.

11) οἴκοι μένων] Ven. dat ἢ κοιμένων, et Mor. οἴκοι μεμένων (ſic).

12) ἅτε καὶ βουλομένη.

13) aut τὰ μὲν del. aut addend. aliquid poſt παραμυθουμένη, e. gr. τὰ δὲ νουθετοῦσα.

μυθουμένη, καὶ φάσκουσα ἐκείνου κήδεσθαι, ὅπως μὴ κακοπαθῇ γυμνὸς τοῦ χειμῶνος, καὶ τοῦ θέρους ὁμοίως, ὑπομένων ἐν τῷ δέρματι τοῦ λέοντος, τὸ μὲν δέρμα ἀποθέσθαι, στολὴν δὲ ἀναλαβεῖν, ὁμοίαν τοῖς ἄλλοις. καὶ τοῦτο δὴ ἦν ὁ λεγόμενος τῆς Δηιανείρας χιτὼν, ὃν ἐνέδυ ὁ Ἡρακλῆς. ἅμα δὲ τῇ στολῇ καὶ τὴν ἄλλην δίαιταν ἐποίησεν αὐτὸν μεταβαλεῖν, ἐπί τε στρωμάτων καθεύδοντα, καὶ μὴ θυραυλοῦντα τὰ πολλὰ, ὥσπερ εἰώθει πρότερον· μηδὲ αὐτουργοῦντα, μηδὲ τροφῇ ὁμοίᾳ 14) χρώμενον, ἀλλὰ σίτῳ ἐκπεπονημένῳ, καὶ ὄψῳ, καὶ οἴνῳ ἡδεῖ, καὶ ὅσα δὴ τούτοις ἑπόμενά ἐστιν. ἐκ δὲ τῆς μεταβολῆς ταύτης· ὥσπερ, οἶμαι, ἦν ἀναγκαῖον· εἰς ἀσθένειαν καὶ μαλακίαν ἐμπεσὼν τοῦ σώματος, καὶ ἡγησάμενος, μηκέτ᾽ εἶναι ῥᾴδιον, ἁψάμενος τρυφῆς, ἀποθέσθαι αὐτὴν, οὕτως δὴ ἐνέπρησεν αὐτόν· ἅμα μὲν κρεῖττον οἰόμενος, ἀπηλλάχθαι τοῦ τοιούτου βίου, ἅμα δὲ δυσχεραίνων, ὅτι ἠνέσχετο τρυφῆς ἅψασθαι. ἔχεις δὴ τὸν παρ᾽ ἐμοῦ λόγον, ὁποῖον ἐγὼ ἠδυνάμην ὑπὲρ τοῦ μύθου εἰπεῖν. καὶ, μὰ τὸν Δία, οὐδαμῶς φαῦλος, οὐδὲ ἀπίθανος δοκεῖ μοι εἶναι. καὶ οὐκ οἶδα, ὅπως δοκεῖ μοι προσεοικέναι τῷ τῶν φιλοσόφων ἐνίων περὶ τοὺς λόγους 15), ἀμηγέπη τὸ τῶν κοροπλάθων. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τύπον 16) τινὰ παρέχοντες, ὁποῖον ἂν πηλὸν εἰς τοῦτον 17) ἐμβάλλωσιν,

14) ὁμοίᾳ] ſubaudi τῇ πρίν.

15) poſt λόγους videtur ἔντεχνον deeſſe vel ſimile quid. ſolertia quorundam e philoſophis circa fingendas diſputationes videtur mihi quodammodo accedere ad ſigillariorum fictorum ſolertiam; nam leg. eſt τῷ τῶν κοροπλάθων, ſcil. ἐντέχνῳ vel φιλοτέχνῳ. et ſic quoque correxerat V. D. in marg. Venetae. Ven. et Mor. dant τὸ τῶν κορ.

16) τρόπον margo Mor.

17) τοῦτον] ſic recte V. D. in marg. Ven. τοῦτο Ven. et Mor.

σιν, ὅμοιον τῷ τύπῳ τὸ εἶδος ἀποτελοῦσι. καὶ τῶν φιλοσόφων ἤδη τινὲς τοιοῦτοι γεγόνασιν, ὥστε, ὁποῖον ἂν μῦθον ἢ λόγον λάβωσιν ἕλκοντες καὶ πλάττοντες κατὰ τὴν αὐτῶν διάνοιαν, ὠφέλιμον καὶ φιλοσοφίᾳ πρέποντα ἀπέδειξαν· οἷον δὴ μάλιστα ἀκούο- D μεν Σωκράτην γενέσθαι. ἐκεῖνος γὰρ εἰς ἅπαντας δὴ λόγους καὶ πάσας διατριβὰς κατῄει, καὶ πρὸς ῥήτορας, καὶ πρὸς σοφιστὰς, καὶ πρὸς γεωμέτρας, καὶ μουσικοὺς, καὶ παιδοτρίβας, καὶ τοὺς ἄλλους δημιουργούς· καὶ ἐν παλαίστραις, καὶ ἐν συμποσίοις, καὶ ἐν ἀγορᾷ οὐκ ἐκωλύετο ἐξ ἅπαντος τρόπου φιλοσοφεῖν, καὶ προτρέπειν ἐπ᾽ ἀρετὴν τοὺς συνόντας· οὐκ ἰδίαν εἰσφέρων ὑπόθεσιν, οὐδὲ πρόβλημα ἐσκεμμένον, ἀλλ᾽ ἀεὶ τῇ παρούσῃ χρώμενος, καὶ ταύτην προσάγων πρὸς φιλοσοφίαν.

Χ Ρ Υ Σ Η Ι Σ. A

ΛΟΓΟΣ ΞΑʹ.

Ἐπεὶ τυγχάνεις οὐ φαύλως ἐπαινοῦσα Ὅμηρον, οὐδὲ, ὥσπερ οἱ πολλοὶ, πιστεύουσα τῇ δόξῃ, προσποιῇ θαυμάζειν· ὁ δὲ δεινότατός ἐστιν [1]) ᾐσθῆσθαι τοῦ ποιητοῦ τὴν πρὸς τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων ἐμπειρίαν· τἆλλα μὲν ἐάσωμεν, εἰ ἐθέλεις τανῦν, τὰ τῶν βα- B σιλέων καὶ στρατηγῶν· περὶ δὲ μιᾶς γυναικὸς σκεψώμεθα τῶν αἰχμαλώτων· ὁποίαν τινὰ πεποίηκε τὴν θυγατέρα τοῦ ἱερέως, ἧς εὐθὺς ἐμνήσθη κατ᾽ ἀρχὰς τῆς ποιήσεως. ὁ μὲν γὰρ Ἀγαμέμνων, οὐ

μόνον

1) ὃ δὲ δεινότατόν ἐστιν Casaub.

μόνον τὸ εἶδος, ἀλλὰ καὶ τρόπον ἐπαινεῖν ἔοικε τῆς παιδίσκης. λέγει γὰρ, ὡς οὐδὲν εἴη τὰς φρένας χείρων τῆς αὐτοῦ γυναικός· δῆλον δὲ ὡς ἐκείνην οἰόμενος νοῦν ἔχειν [1b]). εἰ δὲ οὐκ ἄλλως τοῦτο εἴρηκε, διὰ τὸν ἔρωτα ἀπατώμενος, ἰδεῖν ἄξιον. καίτοι χαλεπώτατον πείθειν τοὺς ἐρῶντας. καὶ γὰρ ὑπονοοῦσιν οἱ πολλοὶ, καὶ ὀργίζονται ῥαδίως, καὶ οὐδέποτε φασὶν ἀγαπᾶσθαι κατ' ἀξίαν ὑπὸ τῶν ἐρωμένων· ἄλλως τε ὅταν ὦσι κρείττους τοσοῦτον, καὶ συνόντες μετ' ἐξουσίας. ταῦτα δέ φημι συμβαίνειν τοῖς φαύλοις ἐρασταῖς. εἴτε οὖν σπουδαῖος ἦν ὁ Ἀγαμέμνων, ὀρθῶς ἐγίνωσκε περὶ αὐτῆς· εἴτε τοῖς πολλοῖς ὅμοιος, οὐ ῥᾴδιον φαύλην οὖσαν, ἀρέσαι τῷ τοιούτῳ, ὥστε ἀγαθὴν ὑπολαβεῖν. φέρε δὴ καὶ τἄλλα ἴδωμεν. καὶ τίνα ἄλλην ἀπόδειξιν ἔχεις παρά γε Ὁμήρῳ τοῦ τρόπου τῆς γυναικός; οὐδὲν γοῦν πεποίηκεν αὐτὴν πράττουσαν ἢ λέγουσαν, ἀλλὰ σιγῇ τῷ πατρὶ διδομένην. τί γὰρ ἐκ τῶν γινομένων περὶ αὐτὴν οὐκ ἄν τις συμβάλοι τὴν διάνοιαν, μὴ πάνυ ἁπλῶς μηδὲ εὐήθως σκοπῶν; ἴσως [2]) ποτὲ οἰόμεθα τὸν Χρύσην, ἀκούσης τῆς θυγατρὸς, εἰς τὸ στρατόπεδον ἐλθεῖν μετὰ λύτρων, ἅμα τὰ στέμματα κομίζοντα τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ πλῆθος ἱκετεύειν, καὶ τοὺς βασιλέας, ἀφιέναι αὐτήν· ἢ τοὐναντίον, ἐκείνης δεομένης τοῦ πατρὸς, εἴ τι δύναιτο βοηθεῖν. εἰ γὰρ ἔστεργε τοῖς παροῦσιν ἡ Χρυσηῒς, καὶ τῷ Ἀγαμέμνονι συνεῖναι ἠβούλετο, οὐδέποτ' ἂν ἤδετο [3]) Χρύσης, ἅμα τὴν θυγατέρα λυπῶν, τῷ βασιλεῖ ἀπεχθάνεσθαι·

1b) poſt ἔχειν tacite repeti debet e ſuperioribus λέγει. mallem tamen hoc adeſſe.

2) ἴσως] *forſitan.* ſcil. *ex iis, quae ſuper ea fuerunt acta, licet de ipſius animo facere coniecturam.* vt haec ſit reſponſio ficta foeminae, cum qua ſe Dio colloquentem fingit, et tum pergat Dio πότερον οἰώμεθα. *licetne nobis autumare?*

3) εἵλετο. *nunquam Chryſes in animum ſuum id induxiſſet.*

νεσθαι· οὐκ ἀγνοῶν, ὅπως εἶχε πρὸς αὐτήν. τὸ γὰρ συνεῖναι τῷ βασιλεῖ τὴν Χρυσηΐδα στερομένην, οὐχ ἧττον τῷ Χρύσῃ συνέφερε. καὶ γὰρ ἡ χώρα καὶ τὸ ἱερὸν, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῖς Ἀχαιοῖς ἐγεγόνει, κἀκεῖνος ἦν αὐτῶν κύριος. ἔτι δὲ πῶς παραχρῆμα μὲν ἁλούσης, οὔτε ἦλθεν, οὔτε ἐμέμνητο περὶ λύτρων, B ὅτε εἰκὸς ἦν χαλεπώτερον φέρειν· χρόνῳ δὲ ὕστερον, τῆς μὲν λύπης ἐλάττονος γεγενημένης, συνηθείας δὲ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα πλείονος; δεκάτῳ γὰρ ἔτει τῆς πολιορκίας ταῦτα συμβῆναι φησὶν ὁ ποιητὴς, τὰ περὶ τὴν ἄφιξιν τοῦ ἱερέως, καὶ τὴν κομιδὴν τῶν λύτρων. τὰς δὲ περιοίκους πόλεις, καὶ τὰς ἐλάττονας, εἰκὸς ἦν εὐθὺς ἁλῶναι κατ' ἀρχὰς τοῦ πολέμου, ὧν ὑπῆρχεν ἡ Χρύσα, καὶ τὸ ἱερόν. οὐκοῦν C ὁ λόγος οὗτος πολλὴν ἀτοπίαν ἐπιδείκνυσι, καὶ [4] τῆς Χρυσηΐδος, τῷ πρότερον μὲν αἰχμάλωτον οὖσαν ἀνέχεσθαι, προσφάτως στερομένην τοῦ πατρὸς, καὶ τῆς πατρίδος· διελθόντων δὲ δέκα ἐτῶν [5], χαλεπῶς φέρειν. εἴ γε καὶ τὰ ἄλλα ἀκούσειας· οὐδὲ γὰρ τὸν τυχόντα ἐραστὴν ἅπαξ γενόμενον ἡδὺ ἀπολιπεῖν ταῖς ἐλευθερίαις· μή τι γε τὸν ἐνδοξότατον, καὶ πλουσιώτατον, βασιλέα μὲν τῶν Ἑλλήνων ξυμπάντων, μεγίστην δὲ ἔχοντα δύναμιν ἐν τοῖς τότε ἀνθρώ- D ποις· κύριον δὲ οὐ μόνον ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς πατρίδος· ἐλπίζοντα δὲ κρατήσειν ὀλίγου χρόνου καὶ τῆς Ἀσίας. τὸ γὰρ Ἴλιον φαύλως εἶχεν ἐκ πολλοῦ, καὶ μόλις διεφύλαττον αὐτὴν τὴν πόλιν· ἐπεξῄει δὲ οὐδεὶς εἰς μάχην. καὶ ταῦτα οὐ παρέργως ἔχοντος πρὸς αὐτὴν [6] τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ

φανε-

4) καὶ delend.

5) διελθόντων δὲ δέκα ἐτῶν] Ven. et Mor. omittunt δέκα, quod facile potuit ob praecedens δὲ excidere.

6) ἔχοντος πρὸς αὐτὴν] v. p. 316, 3. Ven. et Mor. omittunt πρός.

φανερῶς ὁμολογοῦντος, προτιμᾶν τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, τοσαῦτα ἀπολείπουσαν καὶ τηλικαῦτα ἀγαθά· καὶ τὸ μέγιστον ἐραστὴν, οὐ μόνον βασιλέα μέγαν καὶ ἀνδρεῖον ἐν ὀλίγοις, ἀλλὰ καὶ νέον καὶ καλὸν, ὥς φησιν Ὅμηρος τῷ Διῒ προσεικάζων αὐτόν· ἔπειτα εἰς ἑαλωκυῖαν ἀφικέσθαι τὴν πατρίδα, καὶ συνοικεῖν ἑνὶ τῶν δούλων τῶν Ἀγαμέμνονος, εἴ γε ἔμελλε γαμεῖσθαι τῶν ἐγχωρίων τινὶ, πῶς οὐκ ἄτοπον; τὸ γὰρ 7) αἰχμάλωτον εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο μὴ στέργειν τὸν λαβόντα, οὐχ ἱκανόν. ἡ γοῦν Βρισηῒς ἀγαπᾶν ἔοικε τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ταῦτα ὅν φησιν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφούς. τῷ δὲ Ἀγαμέμνονι τοιοῦτον οὐδὲν ἐπέπρακτο περὶ τὴν Χρυσηΐδα. καλῶς. οὐκοῦν ἐκ τῶν λόγων τούτων, οὐκ ἐβουλήθη Χρυσηῒς ἀποπεμφθῆναι παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἀλλὰ Χρύσης ταῦτα ἔπραττε καθ' ἑαυτόν· ἢ εἴπερ ἐβούλετο, ἀφρονεστέρα ἂν εἴη· καὶ τὸν λόγον ἐναντίον εἶπας, ἢ ὑπέσχου. ἀλλ' οὖν·

Μηδὲ δίκην δικάσῃς, φασὶ, πρὶν ἀμφοτέρων ἀκοῦσαι. λέγεις δὴ σοφὸν ὄντα τὸν Ὅμηρον; ἴσως. οὐκοῦν τὰ μὲν αὐτὸν οἴου λέγειν, τὰ δὲ τοῖς ἐντυγχάνουσι καταλιπεῖν αἰσθάνεσθαι. τοῦτο δὲ οὐ λόγων πάνυ ἀδήλων ἐστίν 8). ἡ γὰρ Χρυσηῒς κατ' ἀρχὰς μὲν, ὡς ἔοικεν, ἠγάπα παρὰ τῷ Ἀγαμέμνονι 9), δι'

ἃς

7) τὸ γὰρ —] videtur locus ſanus eſſe. neque multum pugnabo cum aſſeuerante. viſum tamen aliquando fuit aut ante aut poſt *αἰχμάλωτον* deeſſe *λέγειν* vel *φάναι*, aut poſt *εἶναι* deeſſe *πρὸς τὸ*. non ſufficit dicere eam eſſe captiuam ideoque herum non amare. aut quod captiua ſit, id non ſatis eo valet, vt herum non amet.

8) Locus hic ſuſpectus Caſaubono praeter meritum fuit. ſanus eſt: haec ſententia: *id autem ratiociniis haud obſcuris neque valde abſconditis colligitur.*

9) poſt *παρὰ τῷ Ἀγαμέμνονι* ſubaudiendum eſſe v. *μένειν* ſignificauerat V. D. in marg. Ven. ego vero aut addendum eſſe exiſtimo, aut leg. *ἠγάπα τὰ παρὰ τῷ Ἀγαμ.*

Digitized by Google

ἃς εἶπον αἰτίας. καὶ τοῖς θεοῖς ᾔδει χάριν, ὅτι μηδενὶ δοθείη τῶν ἀδοξοτέρων, ἀλλὰ τῷ πάντων βασιλεῖ. κἀκεῖνος οὐκ ἀμελῶς εἶχε [10]) πρὸς αὐτήν· ὥστε οὐκ ἔπραττε περὶ λύτρων. ἐπεὶ δὲ ἤκουε τὰ D περὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὁποῖα ἦν, ὡς χαλεπὰ, καὶ τὴν ὠμότητα τῆς Κλυταιμνήστρας, καὶ τὸ θράσος, ἐνταῦθα ἐφοβεῖτο τὴν εἰς τὸ Ἄργος ἄφιξιν. καὶ τὸν ἄλλον χρόνον παρέμενε στέργουσα ἴσως τὸν Ἀγαμέμνονα· ὅτε δὲ ἦν πρὸς τέλει ὁ πόλεμος, καὶ διέρρει λόγος, ὡς οὐκ ἔτι δυνήσονται πλείω χρόνον ἀντέχειν οἱ Τρῶες, οὐ περιέμεινε τῆς Ἰλίου τὴν ἅλωσιν. ᾔδει γὰρ, ὡς τὸ πολὺ τοὺς νικῶντας ὑπερηφάνους γενομένους, καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν τότε μᾶλλον ἰσχύουσαν τὴν περὶ τὸν θεὸν, ὅταν πολεμῶσιν οἱ ἄνθρωποι. διὰ ταῦτα ἐκάλει τότε τὸν A πατέρα, καὶ δεῖσθαι τῶν Ἀχαιῶν ἐκέλευεν· ἐπυνθάνετο γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὅτι ἐγυναικοκρατοῦντο οἱ Ἀτρεῖδαι, καὶ μεῖζον ἐφρόνουν τῶν ἀνδρῶν τούτων αἱ γυναῖκες, οὐκ ἐπὶ κάλλει μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν αὐταῖς νομίζουσαι προσήκειν μᾶλλον. τοὺς μὲν γὰρ Πελοπίδας τε εἶναι καὶ ἐπήλυδας τῆς Ἑλλάδος· (q. p. 163. C.) αὐταὶ δὲ [11]) Ἀχαιΐδες, Τυνδάρεω θυγατέρες, καὶ Λήδας. ὁ δὲ Τυνδάρεως ἔνδοξος ἦν, καὶ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ὥστε καὶ τὴν Ἑλένην διὰ τοῦτο ἐμνήστευσαν B οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ βοηθήσειν ὤμοσαν. πρὸς δὲ τούτοις, ἀδελφαὶ Κάστορος καὶ Πολυδεύκους ἦσαν, οἳ Διὸς παῖδες ἐνομίσθησαν, καὶ θεοὶ μέχρι νῦν πᾶσι δοκοῦσι, διὰ τὴν δύναμιν, ἣν τότε ἔσχον. τῶν μὲν γὰρ ἐν Πελοποννήσῳ προεῖχον· τῶν δὲ ἔξω Πελοποννήσου μεγίστη δύναμις ἦν ἡ περὶ τὰς Ἀθήνας· καὶ ταύτην καθεῖλον ἐπιστρατεύσαντες [12]), Θησέως βασι-

10) εἶχε] Ven. et Mor. ἔχει.
11) αὐταὶ δὲ] αὗται Mor.
12) ἐπικρατεύσαντες margo Mor.

Digitized by Google

βασιλεύοντος. ἔτι δὲ ἀνεψιὸς 13) ἐγεγόνει αὐτοῖς Μελέαγρος, ὁ τῶν Ἑλλήνων ἄριστος. ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἠπίστατο ἡ Χρυσηΐς· τὸ δὲ φρόνημα ἤκουε τῶν γυναικῶν, καὶ τὴν Ἑλένην ἐπεγίνωσκεν, ὅσον ὑπερεῖχε τοῦ ἀνδρός. ὥστε, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὴν Ἀσίαν μεγάλα ἤκουε διά τε χώρας ἀρετὴν, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων καὶ χρημάτων, κατεφρόνησεν, οὐ τοῦ Μενελάου μόνον, ἀλλὰ τοῦ τε Ἀγαμέμνονος καὶ ξυμπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ ταῦτα εἵλετο ἀντ' ἐκείνων. ὁ μὲν οὖν Μενέλαος καὶ πρότερον ὑπεῖκε περὶ πάντων τῇ Ἑλένῃ, καὶ ὕστερον εἰληφὼς αἰχμάλωτον, ὅμως ἐθεράπευεν· ὁ δὲ Ἀγαμέμνων διὰ τὴν ἀρχὴν ἐπαιρόμενος, τὴν Κλυταιμνήστραν ἠτίμασεν, ὥστε δῆλον ἦν, ὅτι οὐκ ἀνέξοιντο ἀλλήλων, ἀλλ' ἔσοιτο τοιαῦτα σχεδὸν, ὁποῖα συνέπεσεν. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνα ἥδετο λέγοντος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἡ Χρυσηΐς· καὶ ταῦτα φανερῶς ἐν ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι προτιμᾷ τῆς γυναικὸς αὐτὴν, καὶ οὐδὲν ἡγοῖτο χείρονα. φθόνον γὰρ καὶ ζηλοτυπίαν ᾔδει φέροντα. καὶ, νὴ Δία, τὸν τρόπον ἑώρα τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτι οὐ βέβαιος, ἀλλὰ ὑπερήφανος εἴη, καὶ ὑβριστὴς, καὶ τί ποιήσεται 14) πρὸς αὐτὴν αἰχμάλωτον οὖσαν ἐλογίζετο παυσάμενος τῆς ἐπιθυμίας· ὅπου γε τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς, βασιλίδος τε οὔσης, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς πεποιημένος, οὕτως ὀλιγώρως ἐμνημόνευεν. αἱ μὲν γὰρ ἀνόητοι χαίρουσιν ἐπὶ τοῖς ἐρασταῖς, ὅταν φαίνονται τὰς ἄλλας ἀτιμάζοντες· αἱ δὲ νοῦν ἔχουσαι

13) ἀνεψιὸς] vt cognatio Meleagri cum Dioſcuris et eorum ſororibus appareat, ſchema cognationis hic adſcribam.

Theſtius

Althaea — Oeneus   Leda — Tyndarus

Meleager   Dioſcuri. Clytaemneſtra. Helena.

14) καὶ τί πείσεται πρὸς αὐτὴν, *et quo erga ſe ſit animo futurus.* quo ſe loco ſit habiturus. ποιήσει margo Mor.

Digitized by Google

σαι τὴν φύσιν ὁρῶσι τοῦ ταῦτα ποιοῦντος, ἢ λέγοντος. ἅμα δὲ καὶ πρὸς αὐτὴν ᾐσθάνετο αὐτὸν ὑβρι- B στικῶς ἔχειν· καὶ ταῦτα ὅτε μάλιστα ἤρα. τὸ γὰρ οὕτως ἀπελάσαι τὸν Χρύσην, πατέρα τῆς ἐρωμένης, καὶ μὴ φείσασθαι δι' αὐτὴν, καὶ οὐχ ὅπως παραμυθήσασθαι τὸν πρεσβύτην εἰπόντα, ὡς οὐδὲν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ δεινὸν εἴη· τοὐναντίον δὲ μὴ μόνον ἐκείνῳ ἀπειλεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν Χρυσηΐδα ἀτιμάζειν, λέγοντα·

Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ τηλόθι πάτρης· C
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν·

πόσης ἐστὶν ὑπερηφανίας; τί γὰρ ἂν ὕστερον ἐποίησεν, ὅτε ἐρῶν οὕτως ὑπὲρ αὐτῆς διαλέγεται; ταῦτα οὖν φυλάξασθαι καὶ προϊδεῖν, οὐδαμῶς φαύλης γυναικός. ἐδήλωσε δὲ, οἶμαι, τὰ περὶ τὴν Κασσάνδραν γενόμενα ἐν τῷ Ἄργει, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτόν· ὅτι νῦν εἶχεν ἡ Χρυσηῒς, ῥυσαμένη τῶν κακῶν τούτων ἑαυτήν. οὐκοῦν τὸ μήτε ἔρωτι, μήτε D βασιλείᾳ, μήτε τοῖς δοκοῦσιν ἐνδόξοις καὶ ἀγαθοῖς, νέαν οὖσαν [15]), μηδ' εἰς πράγματα σφαλερὰ καὶ τεταραγμένην οἰκίαν, καὶ εἰς φθόνον καὶ ζηλοτυπίαν αὐτὴν προέσθαι· γυναικὸς σώφρονος, καὶ τῷ ὄντι ἀξίας ἱερέως εἶναι θυγατρὸς, παρὰ θεῷ τεθραμμένης. τί οὖν; ἐκ τούτων σὺ φὴς νῦν ἔχειν αὐτὴν ἡγήσασθαι τὸν Ἀγαμέμνονα; οὐδαμῶς. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς ἦν λέγειν αὐτὴν τοιοῦτον οὐδὲν πρὸς ἐκεῖνον, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἄλλων συνιοῦσαν [16]). πῶς οὖν φησι μὴ A

χαί-

15) aut ante, aut poſt νέαν οὖσαν deeſſe puto ἐπαίρεσθαι vel ὑπάγεσθαι vel ſimile quid.

16) lego συνιέναι. *ſed Agamemnonem e reliquis eius inſtitutis moribuſque prudentiam foeminae collegiſſe.* V. D. in marg. Venetae συνιόντα notauerat, quod mihi quoque olim in mentem venerat. Conſtructio tum erit integratae e ſuperioribus orationis haec: Φημὶ τὸν Ἀγαμέμνονα συνιόντα ἐκ τῶν ἄλλων ἡγήσασθαι αὐτὴν νοῦν ἔχειν.

Digitized by Google

χαίρουσαν [17]) αὐτὴν ὁ ποιητὴς ἀπιέναι, καθάπερ τὴν Βρισηΐδα λυπουμένην; ὅτι καὶ τοῦτο σωφρονοῦσα ἔπραττεν, ὅπως μὴ παροξύναι τὸν Ἀγαμέμνονα, μηδὲ εἰς φιλονεικίαν ἀγάγοι. δηλοῖ δὲ ὅμως, ὅπου φησὶν αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως τῷ πατρὶ [18]) δοθῆναι παρὰ τὸν βωμόν·

Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην.

B οὐ γάρ, οἶμαι, λυπουμένην αὐτὴν ὁ πατὴρ ἐδέχετο χαίρων· οὐδ' ἂν φίλην εἶπε τυχόν, εἰ μὴ σφόδρα ἠγάπα ἐπὶ τοῖς γεγονόσι τὸν πατέρα. εἶεν [19]). ἀλλ' εἰ μᾶλλον ἡ Χρυσηῒς ταῦτα ἐλογίζετο, ἃ σὺ λέγεις καθ' αὑτὴν, ὅτι τὰ περὶ τὴν Κλυταιμνήστραν εἰκὸς εἶναι μᾶλλον ἐκείνην πολυπραγμονεῖν· καὶ λογιζομένου τοῦ πατρὸς ταῦτα, συνεχώρει, καὶ ἐπείθετο; οὐδὲ τοῦτο φαῦλον. αἱ γοῦν πολλαὶ καὶ ἀνόητοι τοὺς ἐραστὰς

17) φησὶ μὴ χαίρουσαν idem eſt atque μὴ φησὶ χαίρουσαν, *qui fit igitur, vt Homerus non dicat eam bilari vultu abiiſſe?*

18) πατρὶ] ſic recte V. D. in marg. Venetae. πατρίδι Ven. et Mor.

19) cum εἶεν incipit noua obiectio foeminae, cum qua Dio ſe fingit diſputantem. *eſto* — ἀλλ' εἰ — ſubaudi τί φήσεις. ἀλλὰ τί φήσεις, εἰ — *at quid aies, ſi forſitan non ipſa Chryſeis ſponte ſua in eam inciderit cogitationem: (quamuis quemnam alium magis, quam illam, par eſt rationes Clytaemneſtrae fuiſſe percunctatum?) ſubiicienti vero atque ſecum reputanti patri auſcultauerit.* haec ſi fuit mens Dionis, vt fuiſſe videtur, neceſſe eſt, eum ad hunc modum enunciaſſe: ἀλλ' εἰ μᾶλλον ἡ Χρυσηῒς ταῦτα οὐκ ἐλογίζετο, ἃ σὺ λέγεις, καθ' αὑτήν· (*καίτοι τὰ περὶ Κλυταιμνήστραν τίνα εἰκός ἐστι μᾶλλον, ἢ ἐκείνην, πολυπραγμονεῖν;*) ὑποτυποῦντος δὲ καὶ λογιζομένου — reſpondet Dio: *Ne id quidem oberit ſic cenſere.* ne ſic quidem male calculos ponemus.

ἐραστὰς μᾶλλον ἀγαπῶσιν, ἢ τοὺς γονέας. διὰ τί C οὖν, εἴπερ ἦν φρόνιμος, οὐκ ἐκώλυε τὸν Χρύσην ἐν τῷ φανερῷ δεῖσθαι τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἵνα ἧττον ἐχαλέπαινεν; ὅτι ᾔδει, τοὺς ἐρῶντας ἰδίᾳ μὲν πάντα βουλομένους χαρίζεσθαι τῷ ἔρωτι· τὸν δὲ ὄχλον αἰδουμένους ἐνίοτε, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ἔχειν τινὰ ἡγεῖτο πρὸς τὸ πλῆθος δύναμιν, ὥσπερ ἐγένετο. ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐνθυμοῦμαι, πῶς συνέτυχε τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ τότε τῆς τοῦ ἱερέως θυγατρὸς, καὶ ὕστερον ἐρασθῆναι τῆς Κασσάνδρας, θεοφορήτου [20]) καὶ D ἱερᾶς κόρης; ὅτι καὶ τοῦτο σημεῖον ὑπερηφανίας καὶ τρυφῆς, τὸ μᾶλλον ἐπιθυμεῖν τῶν παρανόμων καὶ σπανίων, ἢ τῶν ἑτοίμων. οὐκ ἀντιλέγω, τὸ μὴ οὐ φρόνιμον εἶναι τὴν Χρυσηΐδα, εἰ ταῦτα οὕτω γέγονε. σὺ δὲ πότερον ἀκούειν θέλεις [21]) ἂν, ὡς γέγονε πάντως, ἢ ὅπως καλῶς εἶχε γενέσθαι.

20) θεοφορήτου] ſic recte Valeſius Emend. p. 75. *deo plenae.* θεοφερήτου Ven. et Mor.

21) aut θέλοις aut θέλῃς aut ἤθελες.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΥΡΑΝΝΙΔΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΒʹ.

Καὶ μὴν εἴ τις ἀνδρὸς ἑνὸς οὐχ οἷός τε ἄρχειν ἐστὶ, καὶ τούτου σφόδρα ἐγγὺς ὄντος, ᾧ δὴ ξύνεστιν, οὐδὲ αὖ μίαν ψυχὴν κατευθύνειν τὴν αὑτοῦ· πῶς ἂν δύναιτο βασιλεύειν μυριάδων ἀναριθμήτων πανταχοῦ διεσπαρμένων, ὥσπερ σὺ λέγεις; καὶ πολλῶν γε οἰκούντων ἐπὶ πέρασι γῆς, ὧν οὐδὲ ἑώρακε τοὺς πλείστους, οὐδ᾽ ἂν ἴδοι ποτὲ, οὐδὲ τῆς φωνῆς ξυνήσει; ὅμοιον γὰρ, ὥσπερ εἴ τις λέγοι, τὸν οὕτως ἀδύνατον τὴν ὄψιν, ὡς μηδὲ τὰ ἐν ποσὶν ὁρᾷν, ἀλλὰ προσδεόμενον χειραγωγοῦ, τοῦτόν γε ἐφικνεῖσθαι βλέποντα μέχρι τῶν πλεῖστον ἀπεχόντων, ὥσπερ οἱ πόῤῥωθεν ὁρῶντες ἐκ τοῦ πελάγους τά τε ὄρη, καὶ τὰς νήσους· ἢ τὸν οὐ δυνάμενον φθέγγεσθαι τοῖς παρεστῶσιν, ἱκανὸν ὅλοις δήμοις καὶ στρατοπέδοις εἰς ἐπήκοον φθέγγεσθαι. καὶ γὰρ οὖν ἔχει τι παραπλήσιον ὁ νοῦς τῇ ὄψει. ὡς γὰρ ἐκείνη, διεφθαρμένη μὲν, οὐδὲν οὐδὲ τῶν πλησιαίτατα ὁρᾷ, ὑγιὴς δὲ οὖσα μέχρις οὐρανοῦ τε καὶ ἀστέρων ἐξικνεῖται· ταυτὸ δὴ τοῦτο, ἡ μὲν τοῦ φρονίμου διάνοια καὶ πάντας ἀνθρώπους ἱκανὴ γίνεται διοικεῖν· ἡ δὲ τοῦ ἄφρονος οὐδὲ ἓν σῶμα τὸ ἐκείνου δύναται φυλάττειν, οὐδὲ ἕνα οἶκον. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τῶν ἐν ταῖς δυναστείαις, ὅτι μὲν ἔξεστιν αὐτοῖς πάντα λαμβάνειν, πάντων ἐπιθυμοῦσιν· ὅτι δὲ ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐστι τὸ δίκαιον, διὰ τοῦτό εἰσιν ἄδικοι· ὅτι δὲ οὐ φοβοῦνται τοὺς νόμους, οὐδὲ εἶναι νομίζουσιν· ὅτι δὲ οὐκ ἀναγκάζονται πονεῖν, οὐδέποτε παύονται τρυφῶντες· ὅτι δὲ οὐδεὶς ἀμύνεται κακῶς πάσχων, οὐδέποτε παύονται ποιοῦντες· ὅτι δὲ μηδεμιᾶς σπανίζουσιν ἡδονῆς, οὐδέποτε ἐμπίπλανται ἡδό-

μενοι· ὅτι δὲ οὐδεὶς ψέγει ἐκ τοῦ φανεροῦ, οὐδὲν ἀπολείπουσι τῶν μὴ δικαίως λεγομένων [1]· ὅτι δὲ οὐδεὶς αὐτοὺς βούλεται λυπεῖν, διὰ τοῦτο πᾶσι χαλεπαίνου- A σιν· ὅτι δὲ ὀργισθεῖσιν ἔξεστι πάντα ποιεῖν, διὰ τοῦτο συνεχῶς ὀργίζονται. ὁ δὲ ἀγαθὸς ἄρχων, ὥσπερ σὺ, τἀναντία ἐπιτηδεύει. οὐδενὸς μὲν ἐπιθυμεῖ, διὰ τὸ πάντα οἴεσθαι ἔχειν· φείδεται δὲ τῶν ἡδονῶν, διὰ τὸ μηδεμιᾶς ἂν ἀπορῆσαι ὀρεχθείς· δικαιότερος δὲ τῶν ἄλλων ἐστὶν, ἅτε πᾶσι παρέχων τὴν δικαιοσύνην· ἥδεται δὲ τοῖς πόνοις, ὅτι ἑκὼν πονεῖ· ἀγαπᾷ δὲ τοὺς νόμους, ὅτι οὐ δέδοικε. καὶ ταῦτα ὀρθῶς ὑπολαμβάνει. τίνι μὲν γὰρ φρονή- B σεως δεῖ πλείονος, ἢ τῷ περὶ τοσούτων βουλευομένῳ; τίνι δὲ ἀκριβεστέρας δικαιοσύνης, ἢ τῷ μείζονι τῶν νόμων; τίνι δὲ σωφροσύνης ἐγκρατεστέρας, ἢ ᾧ πάντα ἔξεστι; τίνι δὲ ἀνδρείας μείζονος, ἢ τῷ πάντα σώζοντι; καὶ τοίνυν τῷ μὲν ἄλλων ἄρχοντι πολλῶν, τοῦτο μὲν δαπάνης δεῖ παμπόλλης· τοῦτο δὲ στρατοπέδων, καὶ πεζικῶν, καὶ ἱππικῶν, ἔτι δὲ τειχῶν καὶ νεῶν καὶ μηχανημάτων· εἰ μέλλει καθέξειν μὲν τοὺς ὑπηκόους, ἀμυνεῖσθαι δὲ τοὺς πολεμίους· C ἐὰν δέ τις ἀφίστηται τῆς ἀρχῆς, καταστρέφεσθαι. τὸ δὲ αὑτοῦ κρατεῖν, πάντων ἀδαπανώτατον, καὶ ἀπραγμονέστατόν ἐστι, καὶ ἀκινδυνότατον. οὐδὲ γὰρ πολυδάπανος, οὔτε ἐργώδης, οὔτε ἐπισφαλὴς ὁ τοῦ ἐγκρατοῦς ἀνθρώπου βίος. ἀλλ᾽ ὅμως τοιοῦτος [2] ὢν, πάντων χαλεπώτατος πέφυκεν. ἐπεὶ Σαρδανάπαλος ἐκεῖνος ὁ θρυλλούμενος εἶχε μὲν Νῖνον, εἶχε δὲ Βαβυλῶνα, τὰς μεγίστας τῶν πρότερον γεγενημένων πόλεων· ὑπήκουε δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη, D τὰ νεμόμενα τὴν ἑτέραν ἤπειρον, μέχρι τῶν ἀοικήτων τῆς γῆς λεγομένων. βασιλείας δὲ οὐδὲν ἦν αὐ-

τῷ

1) λεγομένων] l. γινομένων.
2) γρ. τοιοῦτον, ὂν π. χαλεπώτατον margo Mor.

Digitized by Google

τῷ προσῆκον, οὐ μᾶλλον ἢ τῶν σηπομένων τινὶ νεκρῶν. βουλεύεσθαι μὲν γὰρ, ἢ δικάζειν, ἢ στρατηγεῖν, οὔτε ἐβούλετο, οὔτε ἐδύνατο. ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις ἀποδιδράσκων εἰς τὴν γυναικωνῖτιν καθῆστο ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης, ἀναβάδην, ὑπὸ ἀλουργέσι παστοῖς, ὥσπερ ὁ θρηνούμενος ὑπὸ τῶν γυναικῶν Ἄδωνις, ὀξύτερον φθεγγόμενος εὐνούχων· τὸν μὲν τράχηλον ἀποκλίνων, ὑπὸ δὲ ἀργίας καὶ σκιᾶς, λευκός· καὶ τρέμων, τὸ σῶμα πελιδνὸς, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀναστρέφων, ὥσπερ ἐξ ἀγχόνης· ὃν οὐκ ἦν διαγνῶναι τῶν παλλακῶν. καίτοι χρόνον τινὰ κατέσχεν, ὡς ἐδόκει, τὴν ἀρχὴν εἰκῇ φερομένην· ὥσπερ ναῦν δίχα κυβερνήτου πολλάκις ἀλωμένην, μηδενὸς κατέχοντος ἐν τῷ πελάγει, κατὰ τύχην εὐδίας ἐπεχούσης, ἔπειτα ὀλίγος κλύδων ἐπαρθεὶς, καὶ ῥᾳδίως ἐν κῦμα ἐπέκλυσε. καὶ δὴ καὶ ἅρμα ἰδεῖν ἐστιν οὐδενὸς ἡνιοχοῦντος ἐν ἀγῶνι ῥεμβόμενον, ὃ νίκης μὲν οὐκ ἄν ποτε τύχῃ, ταράττει δὲ καὶ ἀπόλλυσι τὸν ἐγγὺς ὄχλον τῶν θεατῶν. οὔτε γὰρ ἄφρων βασιλεὺς ἔσται ποτὲ, οὐ μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἡγεμὼν ὁδοῦ γένοιτ᾽ ἄν· οὔτε ἄδικος, οὐ μᾶλλον, ἢ κανὼν σκολιὸς καὶ ἄνισος, ἄλλου προσδεόμενος κανόνος· οὔτε δειλὸς, οὐ μᾶλλον, ἢ λέων ἐλάφου λαβὼν ψυχὴν, ἢ σίδηρος [3]) κηροῦ καὶ μολύβδου μαλακώτερος. τίνι δ᾽ ἰσχυροτέρας ἐγκρατείας [4]) προσῆκεν, ἢ τῷ πλείστων μὲν ἡδονῶν ἐν μέσῳ ζῶντι; πλεῖστα δὲ πράγματα διοικοῦντι, ἐλαχίστην δὲ σχολὴν ἄγοντι, ὑπὲρ μεγίστων δὲ καὶ πλείστων φροντίζοντι;

3) ἢ σίδηρος] ſubaudi σίδηρός ἐστι. *quam ferrum eſſe poteſt id, quod dicitur, ferrum puta, ſi cera et plumbo eſt mollius.*

4) poſt ἐγκρατείας videtur ἐπιμελεῖσθαι vel ἀντέχεσθαι vel ſimile quid deeſſe.

Digitized by Google

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ, ΠΡΩΤΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΓʹ.

Οἱ ἄνθρωποι ἐοίκασι πρὸς τὴν τύχην διακεῖσθαι, ὃν τρόπον οἱ πλέοντες πρὸς τοὺς ἀνέμους τοὺς σφοδρούς [1]). ἄσμενοι γὰρ προσκαρτεροῦσι τῷ δρόμῳ, καὶ οἷς ἂν ὁ ἄνεμος παρῇ, ἐκεῖνοι ἦλθον ὅπου ἤθελον, οἱ δὲ ἀπολειφθέντες ἐν πελάγει μέσῳ, μάτην ὀδύρονται. οὕτως οὖν καὶ τῆς τύχης παρούσης μὲν, χαίρειν καὶ ἥδεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, μὴ παρούσης δὲ, λύπην ἔχειν καὶ ἀπορίαν ἀπαντᾷ [2]), ἐκ τῆς δαίμονος ταύτης. καὶ γὰρ τὸ ἄπορον, εὔπορον φαίνεται· καὶ τὸ ἀσθενὲς, ἰσχυρόν· καὶ τὸ αἰσχρὸν, καλόν· καὶ ἡ πενία γίνεται πλοῦτος. τύχης γοῦν ἐν θαλάττῃ γενομένης, εὐπλοεῖ ναῦς· καὶ ἐν ἀέρι φανείσης, εὐτυχεῖ γεωργός. καὶ ψυχὴ γέγηθεν ὑπὸ τῆς τύχης γεωργουμένη· εἰ δὲ ἀπολίποι τύχη, περίησιν [3]) ὡς ἐν τάφῳ τῷ σώματι. οὔτε γὰρ, εἰ λέγοι τις [4]), εὐδοκιμεῖ [5]), οὔτε εἰ πράττοι τις, ἐπιτυγχάνει, οὐδὲ ὄφελός τι [6]) εὐφυῇ γενέσθαι ἀπολιπούσης τύχης. ταύτης γὰρ μὴ παρούσης, οὐκ ἦλθε παιδεία, οὐδὲ ἄλλο τι ἀγαθόν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἀρετὴ τότε

1) σφοδροὺς] l. φοροὺς. de dictione ἄνεμος φορὸς, *ventus ſecundus*, v. Doruille ad Chariton. et infra p. 604. 2. ed. Mor.
2) ἀπαντᾷ] *Contingit.* Verſ. et Mor. dant πάντα, et Caſaub. vult ἀπορίαν, οἷς ἀνῆπται ἐκ τῆς — vel οὕτω πάντα ἄν.
3) γρ. περίεισιν margo Mor.
4) τις] l. τι.
5) ἐπαινεῖν δοκεῖ margo Mor.
6) τι] ſ. τινι.

τότε ἔργων ἕνεκεν θαυμάζεται, ὅταν πάρα [7]) τύχῃ· εἰ δὲ ἀφεθείη μόνη, λόγος ἐςὶ καλȣ̃ πράγματος ἄπρακτος. αὕτη πολεμούντων μέν ἐςι νίκη, καὶ εἰρήνην ἀγόντων ὁμόνοια, καὶ γαμȣ́ντων εὔνοια, καὶ ἐρώντων ἡδονή· καὶ ὅλως, ἡ ἐπὶ παντὶ τῷ γινομένῳ εὐπραγία. γῆν ὅτε ἂν καταλίπῃ τύχη, τότε καὶ σείεται, καὶ τρέμει, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς καλὰ διαῤῥιπτεῖ [8])· καὶ τȣ̃το γῆς νόσημα, μὴ παρȣ́σης τύχης. ὡς γὰρ ναῦς εἰκῇ φέρεται καὶ ταχὺ βυθίζεται, κυβερνήτȣ ςερομένη· καὶ ὡς τείχη κατέπεσε, θεμελίων πονησάντων· ȣ̃τω πόλις εἰς φθορὰν χωρεῖ σπάνει τύχης. Ἀθῆναί ποτε εἰς ῥήτορας ἠδικήθησαν [9]), καὶ ἤγετο Δημοσθένης, ȣ̓κέτι τῆς τύχης ἐπισκοπȣ́σης τὰς Ἀθήνας. ἐμοὶ δοκεῖ καὶ ἀνθρώπȣς [10]) τύχην ἔχειν, ὁπότε ἂν αἰθρίαν ἔχῃ, μὴ σκότος. ὁρᾶν δὲ χρὴ καὶ τὸ εὐμήχανον αὐτῆς. ἤδη γȣ̃ν τις ἐκπεσὼν νεὼς ἐν πελάγει, εὐπόρησε τȣ̃ ζῆν, ἐλθȣ́σης [11]) τύχης. ἄξιον δὲ εἰπεῖν καὶ τὸ συμβὰν ἀπὸ τῆς τύχης Ἀπελλῇ τῷ ζωγράφῳ. καὶ γὰρ λόγος [12]), ἵππον ȣ̓χὶ ἐξ ἐργασίας, ἀλλὰ ἐκ πολέμȣ ἐποίει. ὑψηλὸς ἦν τῷ αὐχένι καὶ ἐπανεςὼς, καὶ τὰ ὦτα ὄρθιος, καὶ δριμὺς τὰς ὄψεις, ὡς ἐκ πολέμȣ παρὼν, τὸν ἐκ τȣ̃

7) f. παραγένηται, (aut παραςῇ) τύχη. margo Mor. dat παρατύχῃ

8) aut διαῤῥεῖ leg. aut διαῤῥιπτεῖται, aut διαπίπτει.

9) ἠδικήθησαν] f. ἠτύχησαν.

10) ἀνθρώπȣς] f. ȣ̓ρανὸς. videtur vitium ex eo natum eſſe, quod exaratum eſſet ανος pro ȣνος. ſic ſupra quoque p. 302, 4. a fin. pro ȣ̓ρανȣ̃, quod recte Morellus edidit, in Aldina eſt ἀνθρώπȣ, ex eodem erroris fonte.

11) f. aut θελȣ́σης, aut ἐλεȣ́σης.

12) γρ. ὡς λόγος margo Mor. aut pro λόγος ſubſtituendum eſt ȣ̃τος, aut ſcrib. καὶ γὰρ λόγος, ὡς ἵππον -- nam fama fert, Apellem equum non ab opere ruſtico, ſed e certamine bellico redeuntem pinxiſſe.

δρόμου θυμὸν ἐν ταῖς ὄψεσιν ἔχων· οἱ δὲ πόδες ἀνε-
φέροντο ἐν τῷ ἀέρι μικρὰ ψαύοντες, καὶ ἀνὰ μέ-
ρος τῆς γῆς. καὶ ὁ ἡνίοχος ἐκράτει τοῦ χαλινοῦ,
τὸ πολεμικὸν σάλευμα τοῦ ἵππου ἀπὸ ῥυτῆρος ἄγ-
χων. ἅπαντα δὲ ἐχούσης τῆς εἰκόνος ἐοικότα,
ἔλιπεν ἀφροῦ χρῶμα, οἷον ἂν γένοιτο μιγέντος αἵμα- A
τος καὶ ὑγροῦ κατὰ συνεχῆ μίξιν, διώκοντος μὲν τοῦ
ἄσθματος τὸ ὑγρὸν τῶν στομάτων 13), ἀφρίζοντος
δὲ τῇ κοπῇ τοῦ πνεύματος, αἷμα δὲ ἐπιῤῥαινούσης 14)
τῷ ἀφρῷ τῆς ἐκ τοῦ χαλινοῦ ὕβρεως. οὐ δὴ εὐπόρει
γράφειν ἵππου ἀφρὸν κεκμηκότος ἐν ἀγῶνι. ἀπο-
ρῶν δὲ ἐπιπλέον, τέλος ἀπαλγήσας, ἐνέσεισε περὶ
τοὺς χαλινοὺς τῆς γραφῆς 15) τὴν σπογγιάν. πολ-
λὰ δὲ αὕτη ἔχουσα χρώματα ἐοικότα ἀφρῷ ἡμα-
γμένῳ, ἐφήρμοσε τῇ γραφῇ τὸ χρῶμα. Ἀπελλῆς B
δὲ ἰδὼν, ἐχάρη τῷ ἐν ἀπογνώσει τύχης ἔργῳ, καὶ
ἐτέλεσεν οὐ διὰ τῆς τέχνης, ἀλλὰ διὰ τῆς τύχης
τὴν γραφήν. τί δαὶ ἄλλο 16) Ἡρακλέα μέγιστον ἐποίη-
σεν; ἀλλὰ γὰρ 17) καὶ λέοντα ἄγξας, ἔπνιξε· καὶ
πτηνὰ ζῶα ἐδίωξε τοῦ ἀέρος, καὶ τοῦ ἕλους τὴν ὕδραν
ἀφείλετο, συντρίψας αὐτῆς τὰς κεφαλάς. καὶ
οὐκ ἐφόβησεν αὐτὸν ὁ περὶ τὸν Ἐρύμανθον κάπρος·
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν ἑσπέραν ἦλθε, καὶ τοῦ ἐκεῖ φυτοῦ
τὸν καρπὸν ἐκόμισε. Γηρυόνου δὲ τὰς βόας ἀφείλετο C
καλὰς οὔσας, καὶ Διομήδην τὸν Θρᾷκα ἐνουθέτησεν,
ἵπποις

13) διώκοντος τοῦ ἄσθματος τὸ ὑγρὸν τῶν στομάτων idem eſt, ac ſi dixiſſet ὠθοῦντος καὶ ἐλαύνοντος τοῦ ἄσθματος τὸ ὑγρὸν διὰ τῶν στομάτων. *protrudente et agitante reſpiratione humorem corporis internum per os foras.*

14) ἐπιῤῥαινούσης] ſic recte Ven. et marg. Mor. ἐπιῤῥαίνοντος t. Mor.

15) poteſt τῆς γραφῆς defendi, mallem tamen τῇ γραφῇ.

16) τί δ' ἄλλο.

17) ἀλλὰ γὰρ] videtur aut ἅμα γὰρ leg. eſſe, aut ὄφεις γάρ. v. Theocrit. Heracliſc.

Digitized by Google

ἵπποις σῖτον διδόναι, μὴ ἀνθρώπους ἐσθίειν· τάς τε Ἀμαζόνας, ὅτι εἶεν γυναῖκες, ἤλεγξεν. ἅπαντα δὲ ταῦτα ἔπραττεν, ἑπομένης αὐτῷ τύχης. ἔχει δ' οὐ κακῶς οὐδὲ τὰ τῶν παλαιῶν αἰνίγματα περὶ αὐτήν. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ ξυροῦ ἔστησαν αὐτήν, οἱ δὲ ἐπὶ σφαίρας, οἱ δὲ πηδάλιον ἔδωκαν κρατεῖν· οἱ δὲ τὰ κρείττω γράφοντες, τὸ τῆς Ἀμαλθείας [18]) ἔδοσαν κέρας πλῆρες καὶ βρύον ταῖς ὥραις, ὃ ἐν μάχῃ Ἡρακλῆς Ἀχελώου ἀπέῤῥηξε. τὸ μὲν οὖν ξυρὸν, τὸ ἀπότομον τῆς εὐτυχίας μηνύει· ἡ δὲ σφαῖρα, ὅτι εὔκολος ἡ μεταβολὴ αὐτῆς ἐστιν· ἐν κινήσει γὰρ τυγχάνει πάντοτε ὂν τὸ θεῖον. τὸ δὲ πηδάλιον δηλοῖ, ὅτι κυβερνᾷ τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ἡ τύχη. τὸ δὲ τῆς Ἀμαλθείας κέρας μηνύει τὴν τῶν ἀγαθῶν δόσιν τε καὶ εὐδαιμονίαν. μὴ ὀνομάζωμεν οὖν κακήν τινα τύχην· οὐδὲ γὰρ τὴν ἀρετὴν λέγει τις εἶναι κακὴν, οὐδὲ τὸ ἀγαθὸν κακόν.

18) locum hunc de Amaltheae cornu illuſtrat Weſſeling ad Diodor. Sic. I. 281.

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. [A]

ΛΟΓΟΣ ΞΔ'.

Τὰ γινόμενα παρὰ τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν τύχην ἐγκλήματα, μέγιστα ἂν ἔγωγε θείην ὑπὲρ αὐτῆς ἐγκώμια. τὰς γοῦν ἀδήλους τῶν πραγμάτων μεταβολὰς εἰς ταύτην ἀναφέρουσι· καὶ οἷς ἀπὸ γνώμης ἐπιχειρήσαντες διήμαρτον, τούτων ἀφαιρεῖσθαι νο- [B] μίζουσιν ἀπὸ [1]) τῆς τύχης, ὡς πάντα περιποιεῖν, εἰ θελήσαι, δυναμένης. ἀκούσαις δ' ἂν αἰτιωμένων αὐτὴν καὶ γεωργῶν, καὶ ἐμπόρων, καὶ πλουσίων ἐπὶ τοῖς χρήμασι, καὶ καλῶν ἐπὶ τοῖς σώμασι· καὶ Πανθείας ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ, καὶ Κροίσου ἐπὶ τῷ παιδὶ, καὶ Ἀστυάγους ἡττηθέντος, καὶ Πολυκράτους ἑαλωκότος. καὶ Πέρσαι δὲ ἐμέμφοντο τὴν τύχην μετὰ τὴν Κύρου σφαγὴν, καὶ Μακεδόνες μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν. ἤδη δέ τινα καὶ τῶν ἰδίων πα- [C] θῶν τῇ τύχῃ προσφέρουσι· ἡ Μήδεια τὸν ἔρωτα, ὁ Μίδας τὴν εὐχὴν, ἡ Φαίδρα τὴν διαβολὴν, ὁ Ἀλκμαίων, ὅταν ἐπλανᾶτο, ὁ Ὀρέστης, ὅτε ἐμαίνετο. ἐρῶ δὲ ὑμῖν τινα καὶ Κύπριον λόγον, εἰ βούλεσθε. ἤνεγκεν ὁ παλαιὸς βίος καὶ ἐνδόξους γυναῖκας· Ῥοδογύνην πολεμικὴν, Σεμίραμιν βασιλικὴν, Σαπφὼ μουσικὴν, Τιμάνδραν καλήν· οὕτω καὶ ἐν Κύπρῳ Δημόνασσα ἐγένετο, πολιτική τε ὁμοῦ γυνὴ, καὶ νομοθετική. τρεῖς ἔθηκεν αὕτη τοῖς Κυπρίοις [D] νόμους, τὴν μοιχευθεῖσαν, κειρομένην πορνεύεσθαι. θυγάτηρ αὐτῆς ἐμοιχεύθη, καὶ τὴν κόμην ἀπεκείρατο κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἐπορνεύετο. τὸν αὑτὸν ἀποκτείναντα, ἄταφον ῥίπτεσθαι, δεύτερος οὗτος

Δημο-

1) ἀπὸ] l. ὑπό.

Δημονάσσης νόμος. τρίτος μὴ ἀποκτεῖναι βοῦν ἀροτῆρα. δυοῖν δὲ αὐτῇ παίδων ἀῤῥένων ὄντων· ὁ μὲν ἐπὶ τῷ βοῦν ἀποκτεῖναι ἀπέθανε· τὸν δὲ αὐτὸν ἀποκτείναντα οὐκ ἔθαψεν. ἡ δὲ τέως μὲν ἐκαρτέρει, καὶ ἄπαις οὖσα, καὶ νομοθετοῦσα, ἰδοῦσα δὲ βοῦν ἐπὶ μόσχῳ ἀπολλυμένῳ μυκωμένην, καὶ τὴν ἑαυτῆς
A ἐν ἄλλῳ συμφορὰν γνωρίσασα, τήξασα χαλκὸν, εἰς αὐτὸν ἥλατο. καὶ ἦν ἐκεῖ πύργος ἀρχαῖος, ἀνδριάντα χάλκειον ἔχων χαλκῷ ἐντετηκότα, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ἱδρύματος, καὶ πρὸς μνήμην τοῦ διηγήματος. ἐπιγραφὴ δ' ἦν [2]) ἐπί τινος στήλης πλησίον·

Σοφὴ μὲν ἤμην, ἀλλὰ πάντ' οὐκ εὐτυχής.

Φέρε οὖν μὴ ἐρήμην ἡ τύχη ἁλισκέσθω, μηδὲ φοβώμεθα τὸν τῶν κατηγορούντων θόρυβον. ἴσως γὰρ
B ἄν τι ἡμῖν πρὸς τὸ εἰπεῖν εὖ, καὶ [3]) αὐτὴ συλλάβοιτο. δοκοῦσιν οἱ τεχνῖται πρῶτον τῷ τρόπῳ τῆς κατασκευῆς τὴν δύναμιν αὐτῆς δεδηλωκέναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἕστηκεν ἑτοίμη πρὸς τὰ ἔργα· εἶτα τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ πηδάλιον κατέχει, καὶ, ὡς εἴποι τις, ναυτίλλεται. τί δαὶ ἄρα τοῦτο ἦν; πότερον ὡς μάλιστα τῶν πλεόντων τῆς τύχης δεομένων; ἢ διότι τὸν βίον ἡμῖν ὥς τινα μεγάλην ναῦν κυβερνᾷ, καὶ πάντας σώζει τοὺς πλέοντας; Ἀσσυρίους, μέχρι
C τῆς Σαρδαναπάλου τρυφῆς· Μήδους, μέχρι τῆς Κύρου τροφῆς· Πέρσας, μέχρι τῆς διαβάσεως [4])· Ἀθηναίους, μέχρι τῆς ἁλώσεως· Κροῖσον, μέχρι Σόλωνος;

Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ.

2) δ' ἦν] δὴ Ven. et Mor.
3) γρ. σὺ καὶ ἀ. συλλάβοιο margo Mor.
4) διαβάσεως videtur Alexandri M. ex Europa in Aſiam tranſitum ſignificare.

ἡ τύχη γὰρ αὐτῷ τὸ μηδὲν παθεῖν περιποιησαμένη, τὸ ἀγνοεῖν ἔδωκεν· ὅπερ ὅμοιον ἦν τῷ μὴ παθεῖν. εἶτα ἅμα τῆς εὐτυχίας ἐπαύσατο, καὶ τοῦ γινώσκειν ἤρξατο. ἐγὼ καὶ τὴν ἐκείνου πήρωσιν, εὐτυχίαν καλῶ. D τέλος μὲν γὰρ βλεπέτω τοὺς παῖδας, καὶ Κυδίππη, καὶ Αἴολος 5), καὶ εἴ τις ἄλλος ἦν πατὴρ εὐτυχής. Οἰδίπους δὲ ἐκ τῆς πηρώσεως αἰσχρὰ κερδαινεῖ θεάματα. τῇ δὲ ἑτέρᾳ τῶν χειρῶν ἡ θεὸς καρποὺς ἑτοίμους κατέχει 5b) συνειλεγμένους, μηνύουσα τὸ πλῆθος τῶν ἀγαθῶν, ἅπερ αὐτὴ δίδωσι. τοῦτο ἦν ἄρα καὶ χρυσοῦν γένος, καὶ νῆσοι μακάρων τινὲς, αὐτομάτας ἔχουσαι τροφὰς, καὶ Ἡρακλέους κέρας, καὶ Κυκλώπων βίος. ὅτι τοῖς πονήσασι τὸν βίον, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς δεδήλωκεν, ὡς αὐτομάτη A λοιπὸν ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀφθονία παρέρχεται 6). Τάνταλος δὲ ἄρα ἐπὶ γήρως ἀργὸς ἦν· διὰ τοῦτο ἄρα μέχρι τῶν χειλέων ηὐδαιμόνει, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μόνον ηὐτύχει· τὰ πάντα δὲ ἐκεῖνα ἁρπασθέντα, οἴχεται καὶ λίμνη, καὶ καρποὶ, καὶ τροφὴ, καὶ ποτὸς, ὑπὸ τῆς τύχης, οὕτως γ' ὡς ὑπὸ πνεύματος. ὠνόμασται δὲ ἡ τύχη καὶ πολλοῖς τισιν ἐν ἀνθρώποις ὀνόμασι. τὸ μὲν ἴσον αὐτῆς, νέμεσις 7)· τὸ δὲ ἄδηλον, ἐλπίς· τὸ δὲ ἀναγκαῖον, μοῖρα· τὸ B δὲ δίκαιον, θέμις· πολυώνυμός τις ὡς ἀληθῶς θεὸς, καὶ πολύτροπος. ταύτῃ ἐπέθεσαν καὶ γεωργοὶ Δήμητρος ὄνομα· καὶ ποιμένες, Πανός· καὶ ναῦται, Λευκοθέας· καὶ κυβερνῆται, Διοσκούρων.

Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει,
Ῥεῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν, καὶ ἀγήνορα κάρφει.

τοῦτο

5) Τέλλος ſcribend. eſt. hic eſt Tellus ille famae celeberrimae propter εὐτεκνίαν. notiſſima eſt hiſtoria, quam refert Herodotus lib. pr.

5b) παρέχει margo Mor.

6) παρέρχεται] ſic recte Anglus. παρέχεται Ven. et Mor.

7) v. Valeſ. ad Ammian. Marcell. p. 59.

τοῦτο ἄρα ἦν ὁ Ζεὺς, ἡ τύχη, κατέχων μὲν ἐπὶ τῆς E δεξιᾶς τὸ ὅπλον [8]), ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς τὸ σκῆπτρον, ὅτι τοῖς πολεμικοῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ βασιλείαν δίδωσιν. εἶτα Εὐριπίδης τὸν ναύτην μέμφεται,

'Αωρὶ πόντου κύματ' εὐρέως περῶντα·

καὶ διὰ τῶν ἑξῆς ἐπιτιμᾷ [9]) λέγων, ὅτι

Σμικραῖς ἐπιτρέπουσιν αὑτοὺς ἐλπίσιν.

ὮΩ παῖ Μνησαρχίδου, ποιητὴς μόνον ἦσθα, σοφὸς δὲ B οὐδαμῶς. οὐδὲ γὰρ πίττη [10]) τὴν ψυχὴν, οὔτε σχοινίοις ἐπιτρέπουσιν, οὔτε τριδάκτυλον αὐτοὺς σώζει ξύλον πεύκινον· ἀλλ' ἐπέτρεψαν βεβαίῳ καὶ μεγάλῳ πράγματι, τῇ τύχῃ· ἀσθενὲς μὲν γὰρ πλοῦτος, ἂν τύχη μὴ παρῇ· ἀβέβαιον δὲ φιλία, μὴ συλλαμβανούσης τύχης. αὕτη σώζει καὶ τὸν νοσοῦντα ἐν τῷ λέχει [11]), καὶ τὸν νηχόμενον ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ τῶν χιλίων νεῶν, καὶ τὸν Ὀδυσσέα, ἐπὶ τῆς σχεδίας φερόμενον. τί δέδοικας, ὦ δειλέ; τὸ μῆκος τῆς θαλάττης φοβῇ; A ὄψεται μέν σε ὁ Ποσειδῶν, καὶ παρακαλέσει τοὺς ἀνέμους, καὶ τὴν τρίαιναν λήψεται, καὶ πάσας ὀρθυνεῖ τὰς ἀέλλας, οὐκ ἀποκτείνει δὲ σέ. ἡ τύχη γὰρ οὐ βούλεται.

Οὕτως νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω [12]) κατὰ πόντον,
Εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείην.

ὁ δὲ

8) ὅπλον] fulmen puta.
9) ἐπιτιμᾷ] Ven. dat ἐπιτίμα, et Mor. ἐπετίμα.
10) πίττη] ſic recte Ven. πίπτη Mor.
11) λέχει] ſic lego cum Caſaub. *in lecto.* aut τεμένει *in templo*, ſcil. Aeſculapii, vel ἐν τῇ πόλει *in vrbe*, vt mari opponatur. τέλει Mor.
12) παθὼν ἀλόω — μιγείην] ſic leg. ex Odyſſ. ε. 378. Ven. dat τ' ἀλῶο — μιγείης et Mor. κ' ἀλῷο — μιγείης.

Digitized by Google

ὁ δὲ λόγος ὑπὸ τύχης νενικημένου αὐτοῦ ᾖ 13). τούτων καὶ τῶν ὑμετέρων προγόνων ἀρχαῖον ἦν γένος, τῶν αὐτοχθόνων καὶ πρώτων Ἀθηναίων, μητέρα μὲν τὴν γῆν αὐχοῦντας 14), τροφὸν 15) δὲ τὴν Δήμητραν, ἐπώνυμον δὲ καὶ σύμμαχον τὴν Ἀθηνᾶν. τὸν μὲν γὰρ πρῶτον τῶν Ἀθηναίων 16) εἰς Εὔβοιαν ἐξήγαγεν. ὡς δ' ἐκεῖ 17) μένοντας αὐτοὺς, οὔτε ἡ θάλασσα τέρπειν, οὔτε ἡ γῆ τρέφειν ἐδύνατο· καὶ οὐδὲ τὸ αἰσχρὸν ἔφερον τοῦ πράγματος, ἀντ' ἠπειρωτῶν νησιῶται γενόμενοι· δεύτερον ἡ τύχη κρεῖσσον ἐβουλεύσατο. σεμνὴ μὲν γὰρ Εὔβοια ὡς ἀληθῶς· ἀλλὰ τίς ἡμῶν φέρειν ἠδύνατο γῆν 18) τραχεῖαν κατοικῶν, ἢ θαλάσσῃ στενῇ παροικῶν, καὶ πολλὰς ἀνεχόμενος τῶν πραγμάτων μεταβολὰς, τῶν ἐν τῷ ῥεύματι 19) γενομένων πλείονας; νῦν Βοιωτοὺς ἔδει φέρειν καὶ τὴν Θηβαίων ἀναισθησίαν, εἶτα Ἀθηναίους, οὐκέτι ὡς παισὶν ὑμῖν, ἀλλ' ὡς δούλοις, χρωμένους.

13) f. ὅδε λόγος — νενικημένου ἀνθρώπου ᾖ. deinde eſt lacuna fortaſſis non magna; aut nil deeſt, ſed ſic legi oportet: νενικημένου ἀνθρώπου ἦν. οὕτω καὶ τῶν ὑμετέρων προγόνων. ſed quosnam alloquitur?

14) aut αὐχοῦν, aut αὐχέντων.

15) τροφὸν] ſic recte Ven. *nutricem*. τροφὴν Mor.

16) Veneta dat Ἀθηνῶν. forſitan dedit Auctor τὸν μὲν γὰρ πρῶτον στόλον Ἀθηνῶν εἰς — nam primam coloniam ex Athenis in Euboeam traduxit fortuna.

17) ὡς δ' ἐκεῖ ſcribendum eſſe nullum penes me dubium ſupereſt. an vero μένοντας quoque cum γεγονότας ſit permutandum, dubito adhuc. mallem quidem poſterius. Ven. et Mor. dant ὥς' ἐκεῖ.

18) γῆν] Ven. et Mor. dant τήν.

19) ῥεύματι] ſignificat Euripum et fortunam Euboeae pluribus rerum mutationibus obnoxiam, quam Euripus perdiu et pernox fluxibusque refluxibusque ſuarum aquarum agitat ſusque deque.

Digitized by Google

μένους. διὰ δὲ [20]) τοῦτο ἀγαγοῦσα, ἐνθάδε [21]) ἵδρυσε, τεταμένων τῶν χειρῶν, μηχανωμένη τε [22]) καὶ τὸν πλοῦν καὶ [23]) κατιθύνουσα γῆς [24]) δὲ, τοὺς καρποὺς ἀφθόνως διδοῦσά τε καὶ δωρουμένη. τὴν μὲν οὖν τῶν λοιπῶν γνώμην εἰκάσαι χαλεπόν ἐστιν. ἐγὼ δὲ, ὦ τύχη, πρός σε γὰρ δικαίως ἂν ἴσως ῥηθείη λόγος· εἴ μέ [25]) τις ὑψηλὸν ἄρας ἄνω μετέωρον ἐπὶ πτηνῶν, ἢ [26]) Πηγάσου νώτων, ἢ Πέλοπος πτηνῶν ἁρμάτων, ὑποκινῶν [27]) τὴν [28]) γῆν ἅπασαν καὶ τὰς πόλεις, οὐκ ἂν τὴν Λυδῶν ἑλοίμην τρυφὴν, οὔτ' εὐτέλειαν τὴν Ἀττικὴν, οὔτε πενίαν Λακωνικήν· οὔτε Κρότωνα, πένονται γάρ· οὔτε Σύβαριν, ὅτι οὐ πονοῦσιν· οὔτε Σκύθας, ὅτι οὐ γεωργοῦσιν· οὔτε Αἰγυπτίους, ὅτι ἄλλοις γεωργοῦσι·

Καὶ [29]) Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσιν.

ευτυ-

20) δε] l. δή.

21) ἐνθάδε] ſed vbinam et ad quos loquitur? In patriane et ad ciues? Itane vero Athenienſium ſoboles ſunt Pruſani? Non puto, neque inuenio eius rei monumentum. Quaerenda igitur vrbs alia, ab Athenienſibus primum in Euboea condita, deinde alio translata.

22) vitium ſubeſſe nullus dubito.

23) καὶ delendum videtur, ſed, vt dixi, locus hic mihi eſt obſcurus et ſuſpectus.

24) γῆς] Ven. et Mor. dant τῆς.

25) με] ſic etiam interpres. μὲν Ven. et Mor.

26) aut ἢ delendum eſt, aut πτηνῶν.

27) ὑποκινῶν] f. ἐπικρίνειν, *conſiderandi*, *contemplandi*, *aeſtimandi ergo*.

28) τὴν deleo. καὶ τὰς πόλεις poteſt bene habere; ſolent interdum auctores poſt praemiſſum nomen vniuerſale ſubiungere ſpeciale. *terra* etiam *vrbes* vel *ciuitates* in ſe complectitur. forte tamen ſcripſit auctor γῆν ἅπασαν κατὰ πόλεις, aut γῆν ἅπασαν καὶ πάσας τὰς πόλεις. ad dignoſcendum aeſtimandumque terrae cuiusque et ciuitatis cuiusque pretium et prae altera excellentiam.

29) καὶ] aut οὐδὲ aut οὐ leg.

Digitized by Google

εὐτυχία[30] ποιμένων. οὐ Θήβας Αἰγυπτίας,

Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι[31] σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν·

ἱπποκόμων βίος οὗτος καὶ πυλωρῶν.

Δήλῳ δή ποτε, τοῖον Ἀπόλλωνος περὶ βωμῷ[32]. B

οὐκ ἀρκεῖ[33] μοι βωμὸς, θύειν οὐκ ἔχοντι. οὐκ ἀρκεῖ μοι φυτὰ, τρέφειν με μὴ δυνάμενα.

Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος.

οὔτε τραχεῖα αὕτη[34] καὶ κουροτρόφος.

Δέσποινα δ' ἁπασῶν πόλεων, πότνια Ἀθηναίων πόλι,

μὴ λέγε, ἄνθρωπε. οὐκέτ' εἰσὶν ἐκεῖνοι δεσπόται. ὡς καὶ καλόν[35] σοι φαίνεται τὸ νεώριον. ἀλλὰ μεθ'[36] Ἑλλήσ-

30) εὐτυχία] ſubaudi αὕτη vel τοῦτο.

31) ἐξοιχνεῦσι] ſic recte dat Ven. ex Homer. Iliad. 1. 384. ἐξιχνεῦσι Mor.

32) eſt ex Odyſſ. 2. 162. fictio vel proſopopoeia periegetae Dionem circumducentis per aerem et vrbes quasque regionesque monſtrantis.

33) bis lego οὐκ ἀρέσκει, quamuis non neſciam, ἀρκεῖν poetice pro ἀρέσκειν interdum poni.

34) αὕτη] quaenam haec eſt? rurſus interrogo. eſtne patria Pruſa? ſi ſit, totus hic ſermo a p. 332. 1. ad paginam 335. laus patriae Dionis eſt, quae in comparatione virtutum eius cum aliarum vitiis continetur, eoque tendit, vt dicat, fortunae indulgentiae ſe patriam debere tot bonis abundantem, vt cum alia quacunque eam permutare nolit. Eſt hoc quoque vnum argumentum ex iis, quae fortunae vim atque benignitatem celebrant.

35) ὡς πάγκαλον. Iambus Euripidae aut Menandri videtur eſſe.

36) ἀλλὰ μεθ' Ἑλλήσποντον] reſpicit ad cladem, quam Athenienſes a Lyſandro in Helleſponto ad Cynoſſema grauiſſimam acceperunt.

Digitized by Google

Ἑλλήσποντον καὶ Λύσανδρον αἰσχρόν. καλὸς δὲ ὁ Πειραιεύς, ἔτι 37) δὲ μετὰ τῶν τειχῶν αὐτὸν βλέπεις·

"Ἄλση δέ τίς πω τοιάδ' ἔσχ' ἄλλη γυνή 38);

εἶχε μὲν δή, σωθεῖσα δὲ, ὡς ἐπὶ συμφοραῖς, ἀπεκείρατο.

Καὶ τοὐρανοῦ πῶς Φασὶν 39), ἐςὶν ἐν καλῷ;

καὶ πῶς οἵ γε λιμώττουσι καὶ νοσοῦσι, καὶ τὸ πλέον αὐτῶν ἀπόλλυται μέρος ὑπὸ τῶν ἀέρων, ἢ τῶν πολεμίων; καὶ μή τις ἀχθέσθω, διότι οὕτω τῶν πατέρων ἐμνημόνευσα. τῶν μὲν γὰρ πρωτείων οὐκ ἄλλως τύχοιμεν, μὴ τοῖς πρώτοις ἁμιλλώμενοι. ἀλλὰ καὶ παλαιός τις ςρατιώτης, ὡς γεγονὼς τοῦ πατρὸς κρείσσων, ἐσεμνύνετο, καὶ οὐδὲ Ἀθηναίοις αἰσχρὸν, πατράσιν οὖσιν, ὑπὸ τῶν παίδων ἡττωμένοις 40). τῆς γὰρ ὑμετέρας μεθέξουσιν ἀρετῆς, κατὰ τὴν αὐτῶν ἐλαττούμενοι. πῶς οὖν οὐκ ἂν εἰδείητε τούτων
A ἁπάντων τῇ τύχῃ τὴν χάριν; καὶ τοῦ γένους, ὅτι Ἕλληνες 41), καὶ τῆς μεταβολῆς, ὅτι ἐκ πενήτων εὐδαιμονεῖτε. Σωκράτης γοῦν ἐπὶ πολλοῖς αὐτὸν ἐμακάριζε, καὶ ὅτι ζῶον λογικὸν, καὶ ὅτι Ἀθηναῖος. Διο-

37) ἔτι δὲ] aut ironice debet cum interprete accipi: *vides nempe adhuc recta eius moenia.* quo ſignificatur, ea a Sulla deiecta eſſe, aut modo interrogantis; *videſne adbuc recta eius moenia?* quod eodem tendit.

38) locus hic perobſcurus eſt, neque ſatisfacit Valeſii neque emendatio, neque interpretatio; nam vocab. γυνὴ requiri apparet e vſ. proximo. *ſeruata vt in calamitate ſibi comas praecidit.* quod in mulierem, non in terram, conuenit.

39) καὶ τοὐρανοῦ γ', ὡς Φασίν. eſt ob metrum ſic dictum pro καὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὥς γε Φασίν.

40) aut ἡττᾶσθαι, aut φαίνεσθαι ἡττωμένους.

41) γένους, ὅτι Ἕλληνες καὶ τῆς μ. — εὐδαιμονεῖτε] vel εὐδαιμονήσετε ſic Caſaub. ſubſcribo Caſauboni emendationi quoad reliqua, in vno eo ab ipſo diſcedo, quod malim

Διογένης δὲ ὁ κύων ἄγροικος [42]) καὶ τέλεον οὐ πολιτικὸς, εὐτύχει, καίτοι τῆς τύχης πολλὰ μὲν βέλη ἐφιείσης αὐτῷ ὡς σκοπῷ, τυχεῖν δὲ μὴ δυναμένης· οὐ φέρω θρασυνόμενον οὕτω φιλόσοφον· μὴ καταψεύδου τῆς τύχης. οὐ τοξεύει γάρ σε, ὅτι οὐ βούλεται· B
θελούσῃ δὲ τῇ τύχῃ πανταχοῦ ῥᾴδιον [43]). καὶ τὰ μὲν σύντομα ἐκεῖνα οὐ λέγω τὰ Λακωνικὰ [44]), τοὺς δουλεύοντας Πέρσαις [45]), καὶ τὸν ἐν Κορίνθῳ Διονύσιον, καὶ τὴν Σωκράτους καταδίκην, καὶ τὴν Ξενοφῶντος φυγὴν, καὶ τὸν Φερεκύδους θάνατον, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν Ἀλεξάνδρου [46])· ἀλλ' αὐτοῦ τούτου [47]) τοῦ χαλεποῦ σκοποῦ, πόσοις ἔτυχε τοξεύμασι; φυγάδα δὲ [48]) ἐποίησεν, εἰς Ἀθήνας ἤγαγεν, Ἀντισθένει προυξένησεν, εἰς Κρήτην ἐπώλησεν. C
εἰ δὲ οἷον, τὸν τυφλὸν [49]), βακτηρία καὶ πήρα

περι-

malim ὅτι Ἀθηναῖοι ἐσέ. Ven. et Mor. dant ὁ Παλληνεὺς — εὐδαιμόνησε.

42) ὁ κύων, ὢν ἄγροικος.

43) πανταχοῦ ῥᾴδιον] ſubaudi σὲ τοξεύειν.

44) illa σύντομα λακωνικὰ ſunt notae illae breues Laconum ſententiae reſponſionum loco editae, οὐ, et αἴκα, et Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ, quod poſtremum exemplum noſter quoque Dio attulit. Sed quid ſibi velit exemplum a Perſis Spartae ſeruientibus petitum, non recordor, conf. Plutarch. II. 907.

45) Πέρσας.

46) Pro Alexandro in Veneta eſt Ἀναξάνδρου. ſane felicitas Alexandri hoc a loco eſt aliena, qui exemplum miſeriae poſtulat. num igitur leg. δυσδαιμονίαν Ἀναξάρχου, vt reſpiciat ad miſeram Anaxarchi mortem, qui a tyranno Nicocreonte piſtillo ferreo in mortario contuſus eſt.

47) αὐτοῦ τούτου] ſcil. Diogenis Cynici.

48) δὲ delend.

49) τὸ τυφλὸν eſt in Ven. ſed Morelli lectio non melior. imo poteſt Veneta probari, ſi legatur οἷον τὸ τῶν τυφλῶν, vt coeci, qualis eſt coecorum fortuna. rurſus recte Ven. βακτηρία καὶ πήρα in Nominat. vnde efficio:

εἰ δὲ,

Digitized by Google

περιτίθησι, καὶ λεπτὸς καὶ ἀφελὴς βίος, ἴσθι καὶ τούτων τῇ τύχῃ τὴν χάριν· κατὰ τύχην γὰρ φιλοσοφεῖς. ἦν δὲ καὶ Τιμόθεος Ἀθηναίων στρατηγὸς, ὃς πάντα εὐτύχει, καὶ σκωπτότενος οὐκ ἀνείχετο, καί ποτέ τι καὶ κατὰ τῆς τύχης ἐθρασύνετο, καὶ πάλιν δυστυχεῖν ἤρξατο: τίς ἂν ποτε ἤλπισεν Ἰνδῶν ἄρξειν ὀρέα [50]), Λυδῶν βασιλεύσειν ποιμένα, τῆς Ἀσίας ἡγεμονεύσειν γυναῖκα· ὅτι τὸν Ἡρακλέα ἀποκτενεῖ χιτὼν καὶ γυνὴ, ὅτι τὸν Ἀλέξανδρον δοῦλος καὶ Κίλιξ [51]); ἔχει γὰρ ἐν αὐτῇ πλεῖστον ἀεὶ τὸ βασιλικὸν, καὶ τοὺς παρὰ φύσιν δ' ἐπαιρομένους καθαιρεῖ. πολλὰ γοῦν Ἀλέξανδρος τολμηρὰ ἔπρασσεν. οὐκ ἔφερεν υἱὸς Φιλίππου λεγόμενος, τοῦ Διὸς κατεψεύσατο, τῶν Διοσκούρων κατεφρόνει, τὸν Διόνυσον ἐλοιδόρει, καίτοι γε ἀφθόνως αὐτοῦ τοῖς δώροις χρώμενος. ἀπέκτεινε δὲ Κλεῖτον τὸν σοφὸν, καὶ Φιλώταν τὸν καλὸν, καὶ τὸν γείτονα [52])

Παρ-

εἰ δὲ, οἱονεὶ τυφλὸν, βακτηρία καὶ πήρα περισαίνει σε. quod ſi vero te, tanquam coecum, baculus et pera vehementer delectat et tenuis atque ſimplex vita.

50) ὀρέα] *mulionem*. ſic recte Caſaub. Ὀρέα Ven. et Mor. Alios auctores ſecutus eſt Dio, quam Diodor. Siculus T. II. p. 232. vlt. cui ſi conſentanea dicere fingendus eſt Dio, reſcribendum eſt κουρέα. Ibi enim narratur, tonſoris filium fuiſſe regem Gandaridarum. Saepe autem filiis artificium, quod patres exercuerunt, tribuitur. Incidit in eandem quoque coniecturam Valeſius Emend. p. 77. ſed eam alia ratione aliisque auctoribus tuetur.

51) quis ille ſeruus Cilix, quem Noſter ait Alexandrum veneno ſuſtuliſſe, alios ſecutus auctores, et ab illis, quos ſuperſtites habemus, diſcrepantes, qui Alexandrum aiunt poculo venenato exſtinctum, ab Antipatro parato, ab eius filio Iolla, qui Alexandro a poculis erat, exhibito. vid. Diodor. Sic. II. p. 253. 60.

52) γείτονα forſitan dixit Dio Parmenionem ideo, quod Alexandri eſſet πρόκοιτος, procubitor, ſeu praefectus protectorum domeſticorum. malunt tamen Anglus et Valeſius τὸν γέροντα.

Παρμενίωνα, καὶ διδάσκαλον Καλλισθένην, καὶ Ἀριστοτέλην ἐμέλλησε, καὶ Ἀντίπατρον ἐβουλεύσατο. τοιγαροῦν ζῶντα αὐτὸν ὁμολογεῖν ἠνάγκασεν, ὅτι ἄνθρωπος ἦν. τρωθεὶς γοῦν, πρὸς τοὺς φίλους· ἀλλὰ τοῦτό γε οὐκ ἰχώρ ἐστιν, ἔφη, τὸ ῥέον, ἀλλὰ αἷμα ἀληθινόν· ἀποθνήσκων δὲ, καὶ πάνυ ὡμολόγησε μεγάλην τινὰ οὖσαν, καὶ ἀνίκητον ὡς ἀληθῶς τὴν τύχην. ἐκεῖνος γοῦν ἐκφυγὼν καὶ τὸ Θηβαίων ὁπλι- B
τικὸν, καὶ τὸ Θεσσαλῶν ἱππικὸν, καὶ τοὺς ἀκοντιστὰς Αἰτωλοὺς, καὶ τοὺς μαχαιροφόρους Θρᾷκας, καὶ τοὺς μαχίμους [53]) Πέρσας, καὶ τὸ [54]) τῶν ἀμάχων Μήδων γένος, καὶ ὄρη μεγάλα, καὶ ποταμοὺς καὶ κρημνοὺς ἀνυπερβάτους, καὶ Δαρεῖον, καὶ Πῶρον, καὶ πολλὰ ἄλλα ἐθνῶν καὶ βασιλέων ὀνόματα, ἐν Βαβυλῶνι ἄνευ μάχης καὶ τραυμάτων ὁ στρατιώτης ἔθνησκε. τί δὲ δεῖ λέγειν τοὺς διαδεξαμένους τὴν βασιλείαν, ἢ τοὺς ἐπ' ἐκείνοις γενομένους, καὶ τὰ C
ἀλαζονικὰ αὐτῶν ὀνόματα, κεραυνοὺς, καὶ πολιορκητὰς, καὶ ἀετοὺς, καὶ θεούς; ὧν τὸν μὲν ὁ θάνατος ἤλεγξεν· ὁ δὲ ὑψηλοτέραν εὗρε τὴν τύχην, καίτοι παίζειν [55]) δοκῶν· ὁ δὲ πολιορκητὴς Δημήτριος, αἰχμάλωτος γενόμενος, ἐξ οἴνου καὶ μέθης ἀτίμως ἀπέθανεν, ὑπὸ τῆς τύχης πολιορκούμενος. τί οὖν τύραννοι μέγα φρονοῦσιν ἐπὶ τοῖς τείχεσι; τί δαὶ Ἀμφίων ᾄδει [56]); τί δαὶ Δηϊόκης πονεῖ; τί δαὶ Σεμι-

53) καὶ τοὺς μαχίμους] ſic etiam Interpres expreſſit, ſed Ven. et Mor. omittunt καὶ τοὺς.

54) καὶ τὸ] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit καὶ.

55) παίζειν ſuſpectum. ſententia flagitat ἵπτασθαι. *quamvis videretur ſibi aliisque volare et altum volare, inuenit tamen fortunam altiorem*, vel volatu ſe ſuperare poſſe. Obſcurus locus, quia, quem deſignet regum Syrorum Seleucidarum, non conſtat.

56) ᾄδει] fabulae canunt Amphionem Thebarum moenia ſub concentu tibiarum exſtruxiſſe. memorat deinceps Dio, condita a Deioce Ecbatana, Babylonem a Semiramide, ab Apolline Troiam.

D Σεμίραμις οἰκοδομεῖ; τί δαὶ ὁ Ἀπόλλων μισθαρνεῖ; τί δαὶ μετὰ τοῦ λέοντος Μήλης 57) τὸ τεῖχος περιέρχεται; κρατήσει γὰρ Μήδων Κῦρος 58), καὶ Βαβυλωνίων Ζώπυρος, καὶ Σάρδεων Μαρδώνιος, καὶ Τροίας ὁ ἵππος. μεγάλη γὰρ ῥοπὴ, μᾶλλον δὲ ὅλον, εἶπέ τις, ἡ τύχη. αὕτη καὶ Πίνδαρον εὗρεν ἐκκείμενον ἐν Βοιωτίᾳ, καὶ Τήλεφον ἐν Ἀρκαδίᾳ 59), καὶ τοὺς βασιλεῖς Ῥωμαίων ἐν Ἰταλίᾳ· καὶ τῷ μὲν ἔπεμψε μελίσσας, τοῖς δὲ ποιμένας, Τηλέφῳ δὲ ἔλαφον, Κύρῳ δὲ, ἢ κύνα, ἢ γυναῖκα. Εὐμένης ἦν A ἁμαξέως υἱὸς, ἀλλ᾽ ὅμως βασιλεὺς ἐγένετο. Ἡρακλῆς Ἀλεξάνδρου παῖς, ἀλλ᾽ οὐκ ἐβασίλευσεν. ἄταφος γοῦν Ὀλυμπιάδι ἐκομίσθη, καὶ πενθήσασα αὐτὸν, καὶ αὐτὴ 60) ἐτελεύτησεν, ἡ μήτηρ τοῦ θεοῦ. Δαρείου δὲ ἡ μήτηρ καὶ Ἀλέξανδρον προσεκύνησε, καὶ τὸ ἀτιμότερον, Ἡφαιστίωνα. τί δαὶ ὁ Λιβύων βασιλεὺς 61); οὐ πεντακοσίας μὲν πόλεις Ῥωμαίων ἐπόρθησεν; ἐπάρας δὲ τὸν χιτῶνα αὐτοῦ τοῖς πολίταις ἔδειξε Ῥωμαϊκῶν σφραγίδων ἀνάπλεων,

57) Μήλης habet Herodotus I. 84. (Ven. et Mor. dant Μύλης) τὸ τεῖχος moenia Sardium ſignificat. conf. quoque Polybius p. 707. vbi geminae Sardium expugnationis mentio fit, et Valeſ. ad Nicol. Damaſc. in Excerptis Peireſc. p. 68. et Heinſterhuſ. ad Luciani T. I. p. 501. reſpondet huic membro ſequens καὶ Σάρδεων Μαρδώνιος, aut Μάρδος, vt emendat Valeſius p. 78.

58) κρατήσει γὰρ Θηβῶν Ἀλέξανδρος καὶ Μήδων Κῦρος. alias non habet membrum τί δαὶ Ἀμφίων ᾄδει vel αὐλεῖ, cui reſpondeat.

59) v. Aeliani V. H. XII. 42.

60) καὶ αὐτὴ] *ipſa quoque.* Ven. et Mor. dant αὕτη.

61) Hannibalem ſignificat. de titulo βασιλέως ipſi tributo v. Heſnſterhuſ. ad Lucian. p. 386. tribuitur hic titulus Hannibali a Plutarcho. ſed indignum hoc eo auctore iudicat H. Dodwellus in diſſert. de auctore libelli de fluuiis, T. II. Geograph. graecor. min. p. 108. profecto falſus.

πλεων, ὧν ἑκάστην εἶχεν, ἀπὸ πολεμίων σκῦλον τῶν [62]) ὑπ' αὐτῷ πεφονευμένων; ταῦτα δὲ πάντα δράσας, ἀτίμως ἀπέθανε, μάτην πολλὰ φιλονεικήσας πρὸς τὴν τύχην. διόπερ μοι δοκοῦσι καὶ ἄνθρωποι τὰ μὲν [63]) ἄλλα πάντα τῶν πραγμάτων ἐπιτρέπειν τῇ τύχῃ, καὶ [64]) κλήρῳ τὰς ἀρχὰς, καὶ στρατηγίας ποιούμενοι· καὶ ἀδελφοὶ κτῆσιν αὐτῶν οὕτως διανέμονται. ἔπεισεν [65]) ἄρα καὶ τὸν Πολυνείκην, εἴπερ καλῶς ἐβουλεύετο, κλήρῳ πρὸς τὸν ἀδελφὸν περὶ τῆς βασιλείας λαχεῖν· νυνὶ δὲ αὐτός τε ἀπέθανε, καὶ τὸν ἀδελφὸν προσαπώλεσεν, ἡλικίᾳ τὸ πρᾶγμα ἐπιτρέψας, οὐ τύχῃ.

Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν.
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνημίδας Ἀχαιοὺς,
Καὶ ὤνησε λαχών.

ὁ δὲ Ἕκτωρ ἡττήθη γνώμῃ μᾶλλον πιστεύσας, ἢ τύχῃ.

Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει,

θησαυροὶ μὲν ἐς ἀνθρώπους οὗτοι παρὰ θεοῖς [66])· ταμιεύει δὲ αὐτοὺς πρὸς τὸ ἐπιβάλλον ἡ τύχη, καὶ ῥήτορι, καὶ στρατηγῷ, καὶ πένητι, καὶ πλουσίῳ, καὶ

62) σκῦλον τῶν ὑπ' αὐτῷ πεφον.] Hemſterhuſius quoque ad Luciani T. I. p. 382, vbi locum hunc penſitat, σκῦλον leg. eſſe recte vidit. Ven. et Mor. dant σκύλων ὑπ' αὐτοῦ π.

63) In Veneta eſt τὰ μὲν ἄλλου. ego exiſtimo leg. eſſe οἱ ἄνθρωποι ὀρθῶς τὰ μεγάλα πάντα τῶν πρ. *res quasque magnas.*

64) καὶ delend. poteſt quoque legi: ἐπιτρέπειν τῇ τύχῃ ἐπὶ κλήρῳ. *arbitrio ſortis permittentes delectus magiſtratuum.*

65) in Veneta eſt ἐπεὶ δὲ ἄρα. vnde effeciſſem ἐπεῖδες ἄρα — vidiſſes quoque procul dubio Polynicen regnum cum fratre ſortiri. id certum eſt, lectionem Mor. ſanam non eſſe. margo Mor. dat ἐπεῖδεν.

66) θεοῖς] ſic recte Ven. θειοῖς Mor.

καὶ πρεσβύτῃ, καὶ νέῳ. Κροίσῳ δίδωσι χρυσὸν, Κανδαύλῃ γυναῖκα, Πηλεῖ ξίφος, Νέστορι ἀσπίδα, Πτερέλᾳ 67) κόμην χρυσῆν, Νίσῳ πλόκαμον πορφυροῦν, Ἀλκιβιάδῃ κάλλος, Σωκράτει δὲ φρόνησιν, Ἀριστείδῃ δικαιοσύνην, Λακεδαιμονίοις τὴν Ἀθη- A ναίων θάλασσαν. εἶτα ἐν μέρει, τούτων μὲν ἀφείλετο, ἄλλοις δὲ ἔδωκε. καὶ οὐδέν μοι δοκεῖ ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων πομπῆς διαφέρειν, ἐν ταῖς ἡμετέραις μεταβολαῖς 68).

67) Πτερέλᾳ] ſic etiam Valeſius emendat p. 78. Πτερίλᾳ Ven. et Mor.

68) f. ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν μεταβολαῖς. *quoad quotidianas rerum noſtrarum mutationes.*

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ, ΤΡΙΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΕ.

Οἱ σφόδρα τῇ τύχῃ πεπιστευκότες, καὶ τῇ πα- B ρουσίᾳ ταύτης ἐπαιρόμενοι, δοκοῦσί μοι κάλλιστα συνηγορεῖν αὐτῇ, καὶ παρασκευάζειν, ὅπως, ἐπειδὴ μεταπέσῃ, μηδεὶς αὐτῇ μέμφηται. τοὐναντίον γὰρ πάντες τῇ βαρύτητι τῶν εὐτυχούντων δυσχεραίνοντες, καὶ τὴν ὕβριν αὐτῶν μεμισηκότες, ὅταν καταλίπῃ τινὰ αὐτῶν, ἐπαινοῦσι, καί φασι δικαίαν αὐτοῖς γεγονέναι τὴν μεταβολήν. δεῖ δὲ τοὺς νῦν ἔχοντας οὕτω χρῆσθαι τοῖς αὐτομάτοις ἀγαθοῖς, C ὥστε, ὑπαρχόντων μὲν αὐτῶν, μηδένα ἐγκαλεῖν, ἐὰν δὲ παύσηταί ποτε, μηδένα ἐφήδεσθαι. τῷ παντὶ γὰρ κρεῖττόν ἐστιν, ἐνδεῶς πράττοντα ἀγαπᾶσθαι, καὶ δοκεῖν πᾶσι παρὰ τὴν ἀξίαν ἀπαλλάττειν, ἢ

Digitized by Google

τἀναντίον εὐτυχοῦντα μισεῖσθαι, καὶ προσέτι καὶ τῇ τύχῃ γίνεσθαι βλασφημίας αἴτιον, ὡς τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῶν χρηστῶν εὐεργετεῖν προαιρουμένῃ. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς βαρέως χρωμένους τοῖς ἐκ τῆς τύχης ὑπάρχουσι, πονηροὺς μὲν εἶναί φασι, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀναξίους, οὐ μὴν ἀτυχεῖς γε εἰώθασι λέγειν· ἐμοὶ δὲ τοὐναντίον οὗτοι δοκοῦσι D πάντων ἀτυχέστατοι καθεστηκέναι. τὸ γὰρ ἐκ τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν, μηδενὸς χρηστοῦ τυγχάνειν, βλασφημίας τε καὶ μίσους ἀπολαύειν, πρὸς τῷ 1) τὴν αὐτοῦ κακίαν γνωριμωτέραν πᾶσι ποιῆσαι, πῶς οὐχὶ μεγάλη καὶ φανερὰ δυστυχία; διόπερ, οἶμαι, τοῖς ἀνοήτοις λυσιτελεῖ τῷ παντὶ μᾶλλον ἐνδεῶς πράττειν, καὶ μήτε ἐξουσίας, μήτε πλούτου, μήτε τῶν τοιούτων μηδενὸς τυγχάνειν. ταπεινοὶ μὲν γὰρ ὄντες λανθάνειν τοὺς πολλοὺς ἔμελλον, ὁποῖοι τὸν τρό- A πον 2) ὑπάρχουσιν, ἀρθέντες δὲ ὑπὸ τῆς τύχης, ἐπίσημον τὴν πονηρίαν ἔσχον. ὥσπερ οὖν τοῖς τὸ σῶμα φαύλως διακειμένοις βέλτιον καθ' αὑτοὺς ἀποδύεσθαι, καὶ μηδέποτε εἰς τὸ κοινὸν, ὅπως μηδένα ἔχωσι τῆς περὶ τοῦτο αἰσχύνης μάρτυρα. τὸν αὐτὸν οἶμαι τρόπον, οἷς συμβέβηκε τὴν ψυχὴν ἀγεννῆ καὶ μοχθηρὰν ὑπάρχειν, λυσιτελὲς ἂν εἴη δήπουθεν, ἐν ἀγνοίᾳ 3) τοῦ βίου, καὶ σκότει τῆς τύχης διατελεῖν 4). ἀδίκως γάρ μοι δοκοῦσιν οἱ πολλοὶ B τῶν ἀνθρώπων τῆς τύχης κατηγορεῖν, ὡς οὐδὲν ἐχούσης βέβαιον, οὐδὲ πιστὸν, ἀλλὰ ταχὺ δὴ μᾶλλον, οἷς ἂν παρῇ, τούτους καταλιπούσης, ἢ μεθισταμένης πρὸς ἑτέρους. εἰ μὲν γὰρ καλῶς ἦν ἰδεῖν χρωμένους ὡς

τὸ

Wytt. Philom. III p. 105. ad Ar. p. 767.

1) τῷ] καὶ marg. Mor.

2) τὸν τρόπον] κατὰ τρόπον, vt Ven. et Mor. dant, eſt *recte, ordine, vt decet.*

3) ἐν ἀγνοίᾳ] Ven. et Mor. omittunt ἐν, et margo Mor. dat ἀνοίᾳ.

4) διατελεῖν] Ven. et Mor. dant διαπλεῖν.

Digitized by Google

τὸ πολὺ τοῖς παρ' αὐτῆς ἀγαθοῖς τοὺς λαμβάνοντας, καὶ μὴ τοὐναντίον εὐθὺς ὕβρεως καὶ μισανθρωπίας καὶ θρασύτητος ἐμπιπλαμένους, οὐκ ἂν ὀρθῶς ἐποίει μὴ τοῖς αὐτοῖς παραμένουσα· νῦν δὲ, οἶμαι, προαιρεῖται μὲν εὐεργετεῖν ἕκαστον ὡς χρηστὸν, καὶ τῶν παρ' αὐτῆς δωρεῶν ἄξιον· ἐπειδὴ δὲ φαῦλον αἴσθηται καὶ ταπεινὸν, καταισχύνοντα τὴν εὔνοιαν τὴν παρ' αὐτῆς, εἰκότως ἀφίσταται, καὶ ζητεῖ πάλιν ἄλλον, ἐὰν ἄρα ἐπιεικέστερον εὑρεῖν δύνηται. πονηρῶν δὲ τῶν πλείστων ὑπαρχόντων, καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως σπανίως τινὰ φερούσης ἐπιτήδειον εὖ πράττειν, ἐξ ἀνάγκης συνεχεῖς ποιεῖται τὰς μεταβολὰς, πολὺ δὲ μᾶλλον διὰ τὴν ἡμετέραν, ἢ τὴν αὐτῆς φύσιν. ἔστι δὲ ἄτοπον, εἴ τις μὲν ἕκαστος 5) οὐ δύναται φέρειν ἐνίους τῶν εὐτυχέντων, ἀλλὰ μικρὸν χρόνον ὁμιλήσας ἀφίσταται, καὶ μᾶλλον αἱρεῖται τὴν αὐτοῦ πενίαν, ὅπως ἂν ἐνδέχηται φέρειν, ἢ φορτικῶν καὶ ἀνοήτων ἀνέχεσθαι τρόπων· τὴν δὲ τύχην, θεὸν οὖσαν, ἀξιοῖ αὐτοῖς τούτοις συζῆν ἄχρι παντὸς, καὶ πολλάκις ὑβριζομένην ὕβρεις δεινὰς, παραμένειν ἀνδραπόδῳ μηδενὸς ἀξίῳ. παρὰ γὰρ τῶν πλουσίων εἰς μὲν τοὺς συμβιοῦντας ἀνθρώπους ἡ ὕβρις ἐστὶ λοιδορία, προπηλακισμὸς, κατάγελως, τὸ πληγῆναι πολλάκις· εἰς δὲ τὴν τύχην αὐτὴν, ὑπερηφανία, βαρύτης, μικρολογία. ἀδικώτατα οὖν μοι δοκοῦσιν ἐγκαλεῖν οἱ πολλοὶ τῇ τύχῃ. νῦν μὲν γὰρ αὐτὴν αἰτιῶνται, φάσκοντες ἄπιστον εἶναι, καὶ μηδὲν ἔχειν βέβαιον. εἰ δ' ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς παρέμενεν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τῷ παντὶ μείζονος καὶ δικαιοτέρας ἐτύγχανε κατηγορίας. ὅπου γὰρ 6) νῦν ὁρᾶτε τοὺς εὖ πράττοντας οὕτως ὄντας πονηροὺς καὶ βαρεῖς, καὶ

5) f. εἰ ἡμῶν μὲν ἕκαστος.
6) ὅπου γὰρ νῦν] ſic recte Ven. ſed Mor. dat ὅπου καὶ νῦν, et margo Mor. ὅπερ.

ταῦτα τοῦ μέλλοντος ὑπάρχοντος ἀδήλου· πόσης ἂν οἴεσθε αὐτοὺς ὑπερηφανίας καὶ σκαιότητος εἶναι μεστοὺς, εἰ καὶ καθόλου μὴ τὴν ἐλπίδα τῆς μεταβολῆς B ὑφεωρῶντο; Φασὶ πολλοὶ τὴν τύχην ἄκριτον εἶναι, καὶ πονηροῖς ἀνθρώποις προσμένειν, τῶν δὲ χρηστῶν ἀμελεῖν, ἄλλως τε ὅταν ὁρῶσι τοὺς ἀξιουμένους τῶν παρ' ἐκείνης ἀγαθῶν, καὶ βαρεῖς ὄντας, καὶ δυσχρήστους, καὶ ἀγεννεῖς. δοκεῖ δέ 7) γέ μοι ἡ τύχη πρὸς αὐτοὺς δίκαια ἂν εἰπεῖν, ὅτι φύσει φιλάνθρωπος οὖσα, ἀεί τισι πάρεστιν ἡμῶν, οὐχ αἱρουμένη τοὺς ἀξίους, οὐδὲ τοὺς πονηροὺς, ἀεὶ δὲ, οἵοις ἂν αὐτοῖς παραγένηται, τοιούτους αὐτοὺς ὄντας ἐξελέγχεσθαι. C δεῖν οὖν τὴν αὐτῶν αἰτιάσασθαι φύσιν, μὴ τὴν ἐκείνης, ὅτι τοιοῦτοι καθεστήκασιν. ὥστε ὁ μὲν ἐνδεῶς ἔτι πράττων 8), εὐθὺς ἄξιος εἶναι δοκεῖ καὶ βέλτιστον 9) ἀπαλλάττειν· ὅτῳ δ' ἂν ὑπάρξῃ τὰ 10) παρ' αὐτῆς ἀγαθὰ, μοχθηρὸς πέφηνεν 11). ἔστι γὰρ ὅμοιον, ὥσπερ εἴ τις, ἀγγείων πολλῶν ὄντων, καὶ μηδενὸς ὑγιοῦς, τὸν εἰς αὐτὰ ἐγχέοντα βλέπων 12), ῥέον ἀεὶ, ἢ πληρούμενον. εἴποι γὰρ ἂν, ἀλλ' ἔστι πάντα τοιαῦτα· ἕως δ' ἂν ᾖ κενὰ, λανθάνει. ἔτι D θαυμάζω, πῶς ποτε οἱ πολλοὶ τὴν τύχην φασὶν ἐπικίνδυνον εἶναι, καὶ μηδὲν τῶν παρ' αὐτῆς ὑπάρχειν

H. a d. A. p. 363. / i leg. ut corr.

βέ-

7) margo Mor. omittit δέ.
8) ἐνδεῶς ἔτι πρ.] Ven. et Mor. dant τι.
9) βέλτιον margo Mor.
10) ἀπαλλάττειν. ὅταν δ' αὖ ὑπάρχῃ (ſcil. αὐτῷ) τὰ π.
11) πέφυκεν margo Mor.
12) f. leg. ἐγχέοντα ἐπιτιμῴη (vel καταγελῴη, vel ſimile) βλέπων ῥέον ἀεὶ τὸ πληρούμενον. *pariter ac ſi quis in vaſa rimoſa infundentem aquam obiurgaret*, aut *derideret, videns vaſa omnia, in quaecunque aqua infuſa fuerit, eam transmittere. Nam ita deriſus aut increpitus eſſet ita pro ſe dicturus: atqui, ſunt quidem vaſa omnia rimoſa, verum nemo poterat id noſſe, antequam implerentur.* Caſaub. vult ῥεόντων ἀεὶ οὐ πληρουμένων.

βέβαιον. ἐκείνη γὰρ ἐπειδὰν τινι δῷ τὰ παρ' αὐτῆς ἀγαθά· ταῦτα δ' ἐστὶ, χρήματα, ἰσχὺς, δόξα, τιμαί· τούτοις οὐδένα κωλύει χρῆσθαι κατὰ τρόπον, καὶ νὴ Δία γε, εἰς τἀσφαλὲς αὐτοῖς κατατίθεσθαι, λέγω δὲ οὐκ εἰς τὴν οἰκίαν ἔνδον, οὐδ' εἰς τὸ ταμεῖον, οὐδὲ κλεῖς ἐφιστάντας [13]) καὶ μοχλούς. οὐ φυλάττεται γὰρ ὑπὸ τούτων οὐδὲν τῶν παρ' αὐτῆς· ἀλλ' εἰς εὔνοιαν ἀνθρώπων, πατρίδος εὐεργεσίαν, φίλων βοήθειαν. A οὐκοῦν οὐδέποτε αὐτοὺς οὐδὲν ἀφείλετο ἡ τύχη τοὺς ἅπαξ κτησαμένους τῶν οὕτως ἀποκειμένων. οὗτοι γάρ εἰσι θησαυροὶ βέβαιοι, καὶ πᾶσι φανεροὶ, τῶν αὐτομάτως περιγενομένων. ἐὰν δέ τις λαβὼν ῥίψη, καὶ [14]) νὴ Δία κακῶς θῇ, θύραις, σφραγῖσι, καὶ κλεισὶ πιστεύων, οὐκ ἔτ', οἶμαι, δι' ἐκείνην ἀπόλλυνται [15]). σφόδρα δὲ καὶ τοῦτο ἄτοπον. πρὸς γὰρ τῷ πολλὰ βλασφημεῖν διὰ λόγων [16]) B κατὰ τῆς τύχης, ἔτι καὶ πλάσαι καὶ γραφεῖς αὐτὴν λοιδοροῦσιν· οἱ μὲν ὡς μαινομένην καὶ διαῤῥιπτοῦσαν γράφοντες· οἱ δὲ ἐπὶ σφαίρας βεβηκυῖαν, ὡς οὐκ ἀσφαλῶς οὐδὲ ἀκινδύνως ἡρεισμένην, δέον ἡμᾶς αὐτοὺς τοιούτους πλάττειν καὶ γράφειν, τοὺς ἐμπλήκτως καὶ κακῶς πᾶσι χρωμένους· καὶ μὰ Δία γε οὐκ ἐπὶ σφαίρας, ἀλλ' ἐπ' ἀνοίας ἑστηκότας, καὶ μὴ μάτην τῇ τύχῃ μέμφεσθαι. περὶ πάντων μὲν γὰρ, ὡς εἰπεῖν, οἱ πολλοὶ C τῶν ἀνθρώπων οὐκ ὀρθῶς ὑπολαμβάνουσι· μάλιστα δὲ τὴν ὑπὲρ τῆς τύχης δόξαν ψευδῆ καὶ πεπλανημένην ἔχουσι. φασὶ γὰρ αὐτὴν διδόναι μὲν τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ, ῥᾳδίως δὲ ἀφαιρεῖσθαι·

13) ἐφιστάντας] Ven. et Mor. dant ἐφιστάντες, et margo Mor. ἐπιστάντα.

14) ῥίψη, ἢ καὶ.

15) ἀπόλλυνται] Ven. et Mor. dant] ἀπόλυνται.

16) λόγων] ſic recte Ven. λόγον Mor.

καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἄπιστον βλασφημοῦσι καὶ φθονεράν. ἐγὼ δὲ οὐ δίδοναι φημὶ τὴν τύχην τούτων οὐδὲν, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσιν. ᾧ γὰρ κύριος ἕκαστος γίνεται τῶν ὑπαρχόντων [17], καὶ δι' ὃ μόνου κεκτῆσθαι τὰ ἀγαθὰ ἀσφαλές ἐστιν, οὐ δίδωσιν αὐτοῖς μετὰ τῶν χρημάτων, καὶ τῆς δόξης, καὶ τῆς δυνάμεως. τοῦτο δέ ἐστιν, ὃ χωρὶς οὐκ ἔστιν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἔχειν οὐδέν· D οἴεσθαι μέντοι καὶ ἀπατᾶσθαι. καθάπερ οὖν οὐδὲ ἡμεῖς, ὅταν εἰς τὴν οἰκίαν τινὰ εἰσαγάγωμεν, καὶ εἴ τῳ χωρίον, ἢ σκεύη τινὰ παρέχωμεν, οὐκ εὐθὺς κύριον ἐκεῖνον τούτων ἀπεδείξαμεν, ἂν μὴ προσῇ τὸ μετὰ ἀσφαλείας τινὸς καὶ γράμματος [18]· οὕτω δὴ καὶ τύχη κύριον οὐδένα ποιεῖ τῶν ὑφ' αὐτῆς διδομένων, ἐὰν μὴ προσῇ τὸ μετὰ νοῦ καὶ φρονήσεως τινὰ λαμβάνειν. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων εἰώθασιν εὐδαιμονίζειν εὐθὺς, οἷς ἂν ὁρῶσι τὰ παρὰ τῆς τύχης ὑπάρχοντα [19], ὥσπερ τοῖς πλέουσι συνή- A δονται πνεῦμα ὁρῶντες ἐπέχον, οὐκ εἰδότες, οὔτ' εἰ φορὸν αὐτοῖς τοῦτό ἐστιν, οὔτ' εἰ κυβερνήτην ἔχουσιν ἔμπειρον. ἐγὼ δ' οἶμαι τότε δεῖν μακαρίους κρίνειν τοὺς ἐν ἀφθόνοις ὄντας τοῖς παρὰ τῆς τύχης, ὅταν αὐτοῖς καὶ τὸ φρονεῖν παρῇ. κατ' αὐτὰ γὰρ ταῦτα δῆλον, ὡς τοῖς ἀνοήτοις γένοιτο κινδύνου καὶ δυστυχίας αἴτια.

17) ὑπαρχόντων] ſic recte Ven. ὑπερχόντων Mor.
18) καὶ γράμμ.] ſic Ven. ſed Mor. omittit καὶ.
19) ὑπάρχοντα] ſic Ven. ὑπέρχοντα Mor.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΔΟΞΗΣ, ΠΡΩΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΣΤ΄.

Εἰσί τινες, οἳ τοὺς μὲν φιλαργύρους, ἢ φιλόψους, ἢ οἰνόφλυγας, ἢ περὶ γυναῖκας ἢ παῖδας ἐπτοημένους, ἀσώτους ἀποκαλοῦσι καὶ δυστυχεῖς, καὶ τούτων ἕκαστον ἡγοῦνται τὸ μέγιστον ὄνειδος· τοὺς δὲ φιλοτίμους καὶ φιλοδόξους τοὐναντίον ἐπαινοῦσιν, ὡς λαμπρούς· ὥστε καὶ αὐτῶν ἕκαστος, ὀψοφαγῶν μὲν, ἢ πίνων, ἢ ἐρῶν τινος, αἰσχύνεται, καὶ περιστέλλει τὴν ἀκρασίαν· δοξοκομπῶν [1]) δὲ καὶ φιλοτιμούμενος οὐδένα ἀνθρώπων βούλεται λανθάνειν, ἀλλὰ ἐν τῷ μέσῳ ταῦτα ποιεῖ. τῶν γὰρ πολλῶν ἕκαστος εὐφημεῖ τὴν τοιαύτην νόσον, λυσιτελεῖν ἡγούμενος αὐτῷ. καὶ δημοσίᾳ σχεδὸν αἱ πόλεις ἅπασαι δελέατα ἐξευρήκασι παντοῖα τοῖς ἀνοήτοις, στεφάνους, καὶ προεδρίας, καὶ κηρύγματα. τοιγαροῦν ἤδη τινὰς τούτων ἐπιθυμοῦντας, ἀθλίους καὶ πένητας ἀπέδειξαν, οὐδὲν ὀρέγοντες μέγα, οὐδὲ θαυμαστόν· ἀλλ᾽ ἐνίους ἀπὸ θαλλοῦ περιάγοντες, ὥσπερ τὰ πρόβατα, ἢ στέφανόν τινα, ἢ ταινίαν ἐπιβάλλοντες. οὐκοῦν ὁ τοιοῦτος, ἐξὸν αὐτῷ μυρίους, εἰ ἐθέλοι, στεφάνους [1b]) προῖκα ἔχειν, οὐ μόνον ἐλαίας, ἢ δρυὸς, ἀλλὰ καὶ κιττοῦ, καὶ μυρρίνης, πολλάκις τὴν οἰκίαν ἀπέδοτο καὶ τὰ χωρία, καὶ μετὰ ταῦτα περιέρχεται πεινῶν, καὶ φαῦλον τριβώνιον ἔχων. ἀλλὰ κηρύττεται, φησὶν, ὑπὸ τῶν πολιτῶν. ἀλλ᾽ ὥσπερ ἀπολωλὸς ἀνδράποδον. οὐκοῦν εἰκότως χρῶνται πρὸς τὰς χειροτονίας τῷ τῆς ἐλαίας θαλλῷ, διὰ τὸ

φύσει

1) δοξοκοπῶν Caſaub.
1. b) στεφάνους μὲν πρ. margo Mor.

φύσει πικρὸν ὑπάρχειν. τοὺς δοξοκόπους 2) ἐκβάλλουσιν ἐκ τῶν ἀγρῶν οἱ δῆμοι, κραυγῇ καὶ ψόφῳ, καθώσπερ 3), οἶμαι, τοὺς ψᾶρας οἱ γεωργοί. κἀκεῖνοι μὲν μεθίστανται πρὸς ὀλίγον· τοῖς δὲ οὐκ ἔστιν εἰς οὐδὲν ἔτι τῶν ἰδίων ἐπάνοδος, ἀλλὰ περίιασι μικρὸν ὕστερον πτωχοί, καὶ οὐδεὶς ἂν προσαγορεύσειεν ἰδὼν ἔτι τῶν πρότερον διαῤῥηγνυμένων. τοσαύτη δ' ἐστὶν ἡ τοῦ τύφου δύναμις, ὥστε παρὰ μὲν τῶν βαρβάρων B ἀγοράσεις δυοῖν μνῶν, ἢ τριῶν, καλὴν πορφύραν· δημοσίᾳ δ' εἰ θέλοις 4), πολλῶν πάνυ ταλάντων ὤνιος. καὶ τὰς μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ταινίας, ὀλίγων δραχμῶν· τὰς δὲ ἐκ τῆς ἐκκλησίας, πολλάκις ἁπάσης τῆς οὐσίας. καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς κηρυττομένους, ἀθλίους ἅπαντες 5) νομίζουσι· τοὺς δ' ἐν τῷ θεάτρῳ, μακαρίους. καὶ τούτους μὲν κηρύττεσθαι, φασὶν, ἐκείνους δὲ ἀποκηρύττεσθαι, δηλονότι παρὰ μίαν συλλαβὴν γιγνομένης τῆς διαφορᾶς. C οὕτω δὲ πάνυ τῶν ἀνθρώπων κατεφρόνησαν οἱ πρότερον, καὶ τὴν εὐήθειαν αὐτῶν συνεῖδον· ὥστε ὑπὲρ τῶν μεγίστων πόνων καὶ πληγῶν φύλλα προὔθεσαν. ἀλλ' ὅμως εἰσὶν οἱ χάριν τούτων ἀποθνήσκειν αἱρούμενοι. τῶν δὲ αἰγῶν οὐκ ἂν οὐδεμία κατακρημνίσειεν αὑτὴν, κοτίνου χάριν· καὶ ταῦτα, μὴ παρούσης ἑτέρας νομῆς. καίτοι ταῖς μὲν αἰξὶν οὐκ ἀηδὴς ὁ κότινος· ἄνθρωπος δὲ οὐκ ἂν φάγοι. καὶ τὴν μὲν Ἰσθμοῦ πίτυν, οὐδὲν οὖσαν τῶν ἄλλων χλωροτέραν, μετὰ πολλοῦ πόνου καὶ κακῶν ἀναιροῦνται, D πολλάκις ἀργύριον πολὺ διδόντες· καὶ ταῦτα τοῦ φυτοῦ μηδεμίαν ὠφέλειαν ἔχοντος· οὔτε γὰρ σκιὰν ποιεῖν,

2) f. τοὺς γὰρ δοξοκόπους.

3) καθώσπερ] ſic Ven. καθ' ὥσπερ Mor.

4) δημοσίᾳ δ' εἰ θέλοις] *at ſi publice* (vel *a publico, a republica*) *emere velis.* Ven. et Mor. δὲ ἐθέλοις.

5) ἅπαντες] *nemo non miſeros putat.* ἅπαντας Ven. et Mor.

ποιεῖν, οὔτε καρπὸν φέρειν δύναται· τό τε φύλλον δριμὺ καὶ καπνῶδες· τῆς δ' ἐκ Μεγάρων πίτυος οὐδεὶς ἐπιστρέφεται [6]). κἂν μὲν ἕτερός τις μὴ κατεαγὼς τὴν κεφαλὴν δήσηται, καταγελᾶται· τοῖς δὲ βασιλεῦσι πρέπειν δοκεῖ. καὶ πολλαὶ μυριάδες τεθνήκασιν, ὑπὲρ τούτου τοῦ ῥάκους. ὅτι μὲν γὰρ διὰ χρυσοῦν πρόβατον ἀνάστατον συνέβη γενέσθαι τηλικαύτην οἰκίαν τὴν Πέλοπος, οἱ τραγῳδοὶ φασί. καὶ κατεκόπη μὲν τὰ τοῦ Θυέστου τέκνα, τῇ Πελο-
A πίᾳ δὲ ὁ πατὴρ ἐμίχθη [7]), καὶ τὸν Αἴγισθον ἔσπειρεν· οὗτος δ' ἀπέκτεινε μὲν μετὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν ποιμένα τῶν Ἀχαιῶν. κἀκείνων [8]) Ὀρέστης ὁ υἱὸς, καὶ τοῦτο ποιήσας, εὐθὺς ἐμαίνετο. τούτοις δὲ οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν, ἃ γέγραπται μὲν οὐχ ὑπὸ τυχόντων ἀνδρῶν, Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους, λέγεται δὲ ἐν μέσοις τοῖς θεάτροις. ἔτι δὲ ἰδεῖν ἐστιν ἑτέραν οἰκίαν συντριβεῖσαν, πλουσιωτέραν ἐκείνης, διὰ γλῶτταν [9]), καὶ νὴ Δία
B ἑτέραν κινδυνεύουσαν. τοιούτων δὲ τῶν κατὰ τὴν δόξαν ὄντων, καὶ μυρίων ἄλλων ἀτοπωτέρων, πῶς οὐχὶ τῷ παντὶ δυσχερέστερος, ὁ πρὸς ταύτην κεχηνὼς, τοῦ πρὸς ἄλλο ὁτιοῦν ἐπτοημένου. τὸν φίλοψον εἰς ἰχθῦς ἀποπίμπλησι, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν κωλύσειεν ἥδεσθαι τῶν ἐχθρῶν· ὁμοίως ὁ πρὸς παῖδας ἀθλίως ἔχων, ἐὰν εἰς Ῥωμαῖον [10]) ἐμπέσῃ, τοῦτον ἕνα ὄντα θερα-

6) ἐπιστρέφεται] ſic recte Ven. et Caſaub. *nemo curat.* ἐπιστέφεται Mor.

7) v. Aelian. V. H. 12, 42.

8) aut κἀκείνην, aut κἀκείνω. *illos ambos.*

9) γλῶτταν] f. δόξαν. at quaenam illa domus eſt, gloriae inſano ſtudio euerſa?

10) Ῥωμαῖον] ſed quare Romanum? obſcura mihi loci huius ſententia. Caſaub. vult ὡραῖον, quia pueros delicatos Graeci ὡραίους dicunt

Digitized by Google

θεραπεύσει [11]), καὶ πολλάκις μικροῦ [12]) κατειργάσατο [13]). τὸν οἰνόφλυγα ἓν Θάσιον κατέπλησε, καὶ [14]) πιὼν, Ἐνδυμίωνος ἥδιον καθεύδει· τῷ δοξοκόπῳ δὲ οὐκ ἂν οὐδεὶς ἐπαινῶν [15]) ἐξαρκέσειεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ χίλιοι πολλάκις. ὅτι μὲν γὰρ ῥᾶόν ἐστι μεταχειρίσασθαι τὸ χαλεπώτατον μειράκιον, τοῦ μετριωτάτου δήμου, τίς οὐκ ἂν φήσειεν; ὅσῳ μέντοι προχωρεῖ τὸ τῆς δόξης ἐπὶ πλέον, τοσούτῳ μᾶλλον οὐκ ἔστι λαχεῖν ὕπνου· ἀλλ᾽ ὥσπερ οἱ φρενιτίζοντες, οὕτως ἀεὶ μετέωρος οὗτος, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν. νὴ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἐκείνων ἰδεῖν ἐστιν ἕκαστον, περὶ τὸν οἶνον, καὶ τὰς ἑταίρας, καὶ τὰ ὀπτανεῖα· τῷ τοιούτῳ δὲ οὐκ ἀνάγκη, πολὺ μὲν ὄψον ἀγοράζειν, D πολὺν δὲ οἶνον, αὐλητὰς δὲ, καὶ μίμους, καὶ κιθαριστὰς, καὶ θαυματοποιοὺς συνακτέον· ἔτι δὲ πύκτας, καὶ παγκρατιαστὰς, καὶ παλαιστὰς, καὶ δρομεῖς, καὶ τὸ τοιοῦτον ἔθνος, εἴ γε μὴ μέλλει φαύλως, μηδὲ ἀγεννῶς, ἑστιάσειν τὸ πλῆθος; τοιοῦτος μὲν γὰρ οὐδεὶς πώποτε τῶν ὀψοφάγων γέγονεν, ὅστις ἐπεθύμησε λέοντος ἀγρίου, ἢ ταύρων ἑκατόν· οἱ δὲ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν ἐθέλοντες, οὐ μόνων τούτων ἐπιθυμοῦσιν, ἀλλ᾽ ὅσων [16]) οὐδὲ εἰπεῖν ἐστιν. οὐ γὰρ ὀλίγοις λίνοις, φασὶν, ἢ δυσὶν, ἢ τρισὶν ἑταίραις, οὐδὲ A δέκα Λεσβίαις θηρεύεται δόξα· καὶ δῆμος ὅλος εἰς πειθῶ καὶ φιλίαν ἄγεται, μυρίων ἀντιπραττόντων· ἀλλὰ ἀνάγκη πόλεως ἀκολασίαν ἔχειν, καὶ φιλῳδὸν, καὶ φιλοχορευτὴν, καὶ φιλοπότην, καὶ ὀψοφάγον

11) θεραπεύει margo Mor.

12) μικροῦ] id eſt ἀπὸ μικροῦ ἀργυρίου vel πόνου *exiguo pretio* vel *labore ſuum facit*, et voluntati ſuae obnoxium.

13) κατειργάσατο idem eſt atque ἐξηρτήσατο, ἐδουλώσατο.

14) ἀλλὰ καὶ margo Mor.

15) mallem οὐκ ἂν εἷς ἐπαινῶν.

16) ὅσων] Ven. et Mor. ὅσον.

φάγον εἶναι, καὶ πάντα δὴ τὰ τοιαῦτα· μὴ ὡς ἕνα ἄνδρα, ἀλλὰ μυρίους, ἢ δισμυρίους, ἢ δεκάκις, ἢ ἠδίκησάν ποτε ἐραστὴς[17] πόλεως. ἀεὶ δ' ἂν παρὰ τῷ τοιούτῳ καταλάβοις

Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων.
— παρὰ δὲ πλήθουσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, —
— μέθυ δ' ἐκ κρητήρων οἰνοχόοι φορέουσι.
Κνισσῆεν δέ τε δῶμα, περιστοναχίζεται δ' αὐλὴ,
Μετὰ νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν
Οὐδέποτε εὕδουσιν,

οὐδ' ἂν πάνυ πολλοὺς ὑποστορέσωνται τάπητας. ὥστε τούς γε φιλόπαιδας καὶ σφόδρα οἶμαι μακαρίζειν ἑαυτοὺς, τοῖς φιλοδόξοις παραβάλλοντας· ὅταν αὐτοὶ μὲν ὄρτυγας ζητῶσιν, ἢ ἀλεκτρυόνας, ἢ ἀηδόνειον[18]· τῆς δὲ δόξης ἐρῶσιν[19] ἀνάγκην οὖσαν ἀμοιβαίαν, πῶλον ζητεῖν, ἢ τῶν Ὀλυμπιάσι νενικηκότων τινὰ πέντε μισθοῦσθαι ταλάντων. καὶ αὐτοὶ μὲν ἢ τὸν παιδαγωγὸν, ἢ τὸν ἀκόλουθον ἐγάστρισαν· οἱ δὲ ἂν μὴ τοὐλάχιστον ἑκατὸν τῆς ἡμέρας πολυτελῶς ἑστιάσωσιν, οὐδὲν αὐτοῖς ὄφελος. τοῖς μὲν οὖν κάμνουσιν ἡσυχίας προνοοῦσιν οἱ θεραπεύοντες, ὅπως καθεύδωσιν· τοῖς δὲ δοξοκόποις, ὅταν ἡσυ-

17) f. ἢ μηδὲ δοκῆσαι ἄν ποτε ἐρ. marg. Mor. dat ἴσ. ὑπὸ ἐραστοῦ π.

18) poſſet ἀηδόνειον accipi pro corte et grege luſciniarum, mallem tamen ἀηδόνιον *luſciniolam* in deminutiuo.

19) poſt ἐρῶσιν videtur ob ſoni ſimilitudinem ὁρῶσιν excidiſſe. porro ἀμοιβαῖον πῶλον ζητεῖν eſt *quaerere vnde habeas equum vel equuleum mutuaticium.* ſolebant ciuitates venationem daturae a ciuitatibus amicis vicinis, interdum quoque longius diſſitis, ea, quibus opus eſſet, hiſtriones, quinquertiones, gladiatores, equos, aurigas, vrſos et alias feras mutuo accipere. cuius rei quam plurima exempla Libanii epiſtolae praebent.

ἡσυχίας τυγχάνωσι, τότε μάλιστα ὕπνος οὐκ ἔπεισιν. οἱ μὲν οὖν χρημάτων ἢ γένους ἐπιτυχόντες [20]), ἢ σώματος, ἢ διανοίας, ἢ λαλιὰν γοῦν περιποιησάμενοι, ἤ τινα τῶν τοιούτων, καθάπερ ἐπτερωμένοι, μονονοὺ κατ' ἄστρων φέρονται, δημαγωγοί τε καὶ ξεναγωγοὶ [21]), καὶ σοφισταὶ λεγόμενοι, δήμους, καὶ σατράπας, καὶ μαθητὰς θηρεύοντες· τῶν δὲ ἄλλων A ἕκαστος, τῶν μηδεμίαν χορηγίαν ἐχόντων, ὑπὸ δὲ τῆς αὐτῆς νόσου κρατουμένων, περιέρχεται πρὸς ἕτερον ζῶν, καὶ τί περὶ αὐτοῦ λέγει τις φροντίζων. κἂν μὲν εὐφημήσῃ τις, ὡς οἴεται, μακάριος, καὶ φαιδρὸς [22])· εἰ δὲ μή, ταπεινός τε καὶ κατηφής, καὶ τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι νομίζων, ὁποῖον ἂν εἴποι τις. καὶ δίαιταν μὲν ἢ δίκην ἂν ἔχῃ πρός τινα, οὐκ ἀξιοῖ τὸν διαιτητήν, ἢ τὸν δικαστήν, τοῖς τυχοῦσι προσέ- B χειν μάρτυσιν· αὐτοὺς δὲ ὑπὲρ ἑαυτοῦ πάντας ἀξιόχρεως ἡγεῖται. τί δὴ κακοδαιμονέστερον ἀνθρώπων, ἐπ' ἄλλοις κειμένων, καὶ τὸν ἀπαντῶντα κύριον ἐχόντων, πρὸς ὃν ἀεὶ βλέπειν ἀνάγκη, καὶ σκοπεῖν τὸ πρόσωπον ἑκάστου, καθάπερ τοῖς οἰκέταις τὸ τῶν δεσποτῶν. πᾶσα μὲν οὖν ἐστι δουλεία χαλεπή· τοὺς δὲ ἀπὸ τύχης ἐν οἰκίᾳ τῇ αὐτῇ δουλεύοντας, ἐν ᾗ δύο ἢ τρεῖς δεσπόται, καὶ ταῦτα ταῖς τε ἡλικίαις καὶ

ταῖς

20) Ven. et Mor. addunt verba ἤ τινα τῶν τοιούτων poſt ἐπιτυχόντες, et leg. περιεποιησάμενοι (ſic). In γένους ſub. λαμπροῦ, ſic in σώματος, ἰσχυροῦ aut εὐπρεποῦς.

21) ξεναγωγοὶ non ſunt hoſpitum exceptores, ſed ductores militum mercenariorum, ipſi quoque mercenarii; nam et corpus ſuum et milites ſuos conducenti cuique locabant. quapropter illis quoque ſatraparum amicitia opus erat, v. 7. vt hi aut permitterent ipſis in territorio ſuo milites conſcribere, aut militibus ab ipſis conſcriptis in bellis vterentur. res nota ex oratione Demoſthenis contra Leptinem.

22) poſt φαιδρὸς aut excidit aut ſubaudiri debet ἐστί.

ταῖς φύσεσι διάφοροι· λέγω δὲ πρεσβύτης ἀνελεύθερος, καὶ τȣ́τȣ παῖδες νεανίσκοι πίνειν καὶ σπαθᾶν θέλοντες· τίς ȣ̓κ ἂν τῶν ἄλλων οἰκετῶν ὁμολογήσειεν ἀθλιωτέρȣς, ὅταν τοσȣ́τȣς δέῃ θεραπεύειν, καὶ τȣ́των ἕκαστον, ἄλλο τι βȣλόμενον, καὶ προστάττοντα. εἰ δέ τις δημόσιος οἰκέτης εἴη πρεσβυτῶν, ἢ 23) νεανίσκων, πενήτων, πλȣσίων, ἀσώτων, φιλαργύρων, ποῖός τις ἂν ὁ τοιȣ̃τος εἴη; οἶμαι δὲ, εἴ τις ἐν τοιαύτῃ πόλει χρήματα ἔχων ἠναγκάζετο βιȣ̃ν, ἐν ᾗ πᾶσιν ἐξῆν ἁρπάζειν τὰ τȣ̃ πέλας, καὶ μηδεὶς νόμος ἐκώλυε, παραχρῆμα ἂν ἀπέστη τῶν χρημάτων, εἰ καὶ φιλαργυρίᾳ τȣ̀ς πώποτε ὑπερεβεβλήκει. τȣ̃το δὴ νῦν ἐπὶ τῆς δόξης ἐστίν. ἔφειται γὰρ εἰς ταύτην τῷ βȣλομένῳ τινὰ βλάπτειν, καὶ πολίτῃ, καὶ ξένῳ, καὶ μετοίκῳ. τοῖς ἀτίμοις 24) ἀβίωτος εὐλόγως ὁ βίος φαίνεται, καὶ πολὺ μᾶλλον αἱρȣ̃νται θάνατον, ἢ ζῆν τὴν ἐπιτιμίαν ἀποβάλλοντες 25)· ὅτι τῷ ἐθελήσαντι τύπτειν, ἔξεστι, καὶ κόλασις ȣ̓κ ἔστι, νὴ Δία, τȣ̃ προπηλακίζοντος. ȣ̓κȣ̃ν τὸν δοξοκόπον ἅπασιν ἔξεστι τύπτειν, τῷ παντὶ χαλεπωτέρας πληγὰς τῶν εἰς τὸ σῶμα. καίτοι τȣ̀ς μὲν ἀτίμȣς ȣ̓κ ἂν εὕροι τις ῥᾳδίως ὑπό τινος τȣ̃το πάσχοντας· τὸ γὰρ νεμεσητὸν οἱ πολλοὶ, καὶ τὸν φθόνον εὐλαβȣ̃νται· καὶ τὸ τελευταῖον, ἐκ τῶν ἀσθενεστέρων αὐτοῖς οὐδεὶς ἔστι κίνδυνος. τȣ̃ δὲ βλασφημεῖν μάλιστα τȣ̀ς δοκȣ̃ντας ἐνδόξȣς ȣ̓δεὶς φείδεται, ȣ̓δὲ ἀδύνατος ȣ̓δεὶς, ὅστις ȣ̓κ ἂν ἰσχύσαι ῥῆμα εἰπεῖν. τοιγαρȣ̃ν μέτριός τις τῶν ἀρχαίων συνεχῶς αὐτῷ προσφέροντος τοιȣ́τȣς λόγȣς, εἰ μὴ παύσῃ,

23) ἢ delendum eſt.

24) ἀτίμοις] ſic recte vidit Interpres leg. eſſe. Ven. et Mor. dant ἀτόμοις.

25) ἀποβαλόντες.

παύσῃ, κακῶς ἀκούων ὑπὲρ ἐμοῦ 26)· κἀγὼ, φησὶν, ὑπὲρ σοῦ κακῶς ἀκούσομαι. βέλτιον δὲ ἴσως ἦν, μηδὲ εἰ λέγει, τὴν ἀρχὴν προσποιεῖσθαι. τὸν οἰκέτην πολλάκις ἀνειμένον καὶ παίζοντα, ὁ δεσπότης περιπεσὼν, κλαίειν ἐποίησε· τὸν δὲ τῆς δόξης ἥττονα ὁ βουλόμενος ἑνὶ ῥήματι συνέστειλεν. εἴτ' εἴ τις 27) ἐπαοιδὰς ἐπίσταιτο τοιαύτας, ἢ παρὰ τῆς Μηδείας μαθὼν, ἢ παρὰ τῶν Θετταλῶν, ὥστε φθεγγόμενος, τῶν ἀνθρώπων οὓς ἤθελε ποιεῖν C κλαίειν, καὶ ὀδυνᾶσθαι, μηδενὸς κακοῦ παρόντος, οὐκ ἂν ἐδόκει τυραννὶς εἶναι ἡ τούτου δύναμις; πρὸς οὖν τὸν ἐπὶ τῇ δόξῃ κεχαυνωμένον, οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὃς οὐκ ἔχει ταύτην τὴν ἰσχύν. δύο γὰρ ἢ τρία ῥήματα εἰπὼν, εἰς συμφορὰν καὶ λύπην ἐνέβαλε. καὶ μὴν εἴ γέ τις οὕτως ἐκ δαιμονίου τινὸς ἔχοι τὸ σῶμα, ὥστε ἄν τις αὐτῷ καταράσηται, παραχρῆμα πυρέττειν, ἢ τὴν κεφαλὴν ἀλγεῖν, οὗτος ἀθλιώτερος ὑπῆρχε τῶν τρισαθλίων; εἰ δέ τις οὕτως ἀσθενῶς D ἔχοι τὴν διάνοιαν, ὥστε, εἴ τις λοιδορήσειεν αὐτὸν, ἐξίστασθαι παραχρῆμα τὴν ψυχὴν, πῶς οὐχὶ τῷ τοιούτῳ φευκτὸς ὁ βίος; εἰ δέ τις κρίνοιτο καθ' ἑκάστην ἡμέραν περὶ ὅτου δήποτε, ἢ περὶ τοῦ ζῆν, ἢ περὶ τῶν χρημάτων· ἆρ' οὐχὶ τῷ παντὶ βέλτιον ἐᾶσαι τοῦτο, καὶ μηκέτι τὸ λοιπὸν κινδυνεύειν; καὶ εἰ μὲν περὶ χρημάτων, τὰ χρήματα· εἰ δὲ περὶ τοῦ ζῆν, τὸν βίον; τί οὖν, ὁ περὶ τῆς δόξης ἀγὼν οὐκ ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις τοῖς ἀνοήτοις ἐνέστηκεν, οἳ οὐ μόνον οὐχ ἅπαξ τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ πολλάκις εὐθύνονται· οὐδὲ ἐφ' ὡρισμένοις δικασταῖς, ἀλλὰ πᾶσιν ἁπλῶς, καὶ A

τούτοις

26) f. οὐ μὴ παύσῃ κακῶς ἀκούων ὑπ' ἐμοῦ. *nunquam deſinam te conuiciis et probris obruere.* κἀγὼ, φησὶν, ὑπὸ σοῦ καλῶς ἀκούσομαι — *tempus veniet*, reſpondebat alter, *quo tu laudes meas praedicabis.*

27) συνέστειλεν. εἴτ', εἴ τις —] Mor. εἴτ' omittit.

τούτοις ἀνωμότοις, καὶ μήτε μαρτύρων ἐπιστρεφομένοις, μήτε τεκμηρίων· μήτε γὰρ εἰδότες, μήτε ἀκούοντες, μήτε λαχόντες δικάζουσιν, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς διαφέρει, πίνουσιν, ἢ λουμένοις τὴν ψῆφον φέρειν· καὶ τὸ πάντων δεινότατον· ὃν γὰρ ἂν ἀπολύσῃ τήμερον, αὔριον καταδικάζει. οὐκοῦν ἀνάγκη, τὸν ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης ἐχόμενον, ὑπεύθυνον περιέρχεσθαι καὶ προσέχειν ἑκάστῳ, καὶ δεδοικέναι, μήτι
B τινὰ ἑκὼν ἢ ἄκων λυπήσῃ, μάλιστα τῶν ἑτοίμων τινὰ καὶ τῶν εὐτραπέλων. εἰ γὰρ καὶ σμικρὸν ὅσα πολλὰ συμβαίνει προσκρούσας τινὶ τύχοι, εὐθὺς ἐπαφῆκε ῥῆμα χαλεπόν· καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐὰν μὲν ἀποτύχῃ πως, ἧττον ἐτάραξεν· ἐὰν δ' ἐπιτύχῃ τοῦ κυρίου 28), παραχρῆμα ἀνῄρηκε. πολλοὶ μὲν γὰρ οὕτως ἔχουσιν, ὥστε ὑπὸ παντὸς διατρέπεσθαι, καὶ διαρρεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐνίοτε ἄλλα ἐπ' ἄλλοις μᾶλλον ἰσχύει· καθάπερ, οἶμαι, τῶν παιδαρίων
C ἕκαστον ἰδιότροπόν τινα μορμὼ δέδοικε, καὶ ταύτην συνείθισται φοβεῖσθαι. τὰ μὲν γὰρ φύσει δειλὰ, πᾶν ὅτι ἂν δείξῃ τις ὡς φοβερὸν, βοᾷ. πλὴν ἐπί γε τούτων τῶν μειζόνων, ἤδη 29) τινά ἐστι πρός τινας. τὸν πτωχὸν δὲ 30) ἀλαζόνα καὶ θέλοντα φαίνεσθαι Κροῖσον ἐξίστησιν 31) ὁ Ἶρος· καὶ οὐδὲ τὴν Ὀδύσσειαν ἀναγινώσκει, διὰ τὸ,

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος ὡς κατὰ ἄστυ.

28) κυρίου, an καιρίου legas, perinde eſt. τὰ κύρια, ſcil. μέρη, ſunt idem atque τὰ καίρια, partes, quarum integritate ſalus corporis totius et ipſa vita continentur. ſolet tamen poſterius magis in vſu eſſe. Caſaub. vult καιρίου.

29) ἤδη] f. ἴδια.

30) δὲ del.

31) ἐξίστησιν. *de mentis ſtatu deiicit conuicium Iri ſibi adſperſum.* ἐξίστασιν Ven. et Mor.

Digitized by Google

τὸν ἐκ δούλων ὁ Κέκρωψ [32])· τὸν εὐτελῆ τὴν ὄψιν καὶ D καλὸν εἶναι βουλόμενον, ὁ Θερσίτης. ἐὰν μὲν γὰρ εἰς λίχνον, ἢ φιλάργυρον σκώψῃς, ἢ κίναιδον, ἢ καθόλου πονηρὸν, τὸν ἐπὶ τῇ σωφροσύνῃ κομῶντα, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπιγεγραμμένον [33]), ὅλον ἀπολώλεκας. ὁ Περσεὺς τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος [34]) περιφέρων, καὶ ταύτην τοῖς ἐχθροῖς δεικνὺς, ἐποίει λίθους· οἱ πολλοὶ δὲ [35]) ὑφ' ἑνὸς ῥήματος, ἐὰν ἀκούσωσι, λίθοι γεγόνασι· καὶ τοῦτο οὐ δεῖ περιφέρειν ἐν πήρᾳ φυλάττοντα αὐτόν [36]). καίτοι φέρε, εἰ καὶ τῶν ὀρνέων τὰς φωνὰς συνίεμεν, τῶν κοράκων, ἢ κολοιῶν, A καὶ τῶν ἄλλων ζώων, οἷον βατράχων, ἢ τεττίγων, δηλονότι καὶ ταῖς τούτων φωναῖς ἂν προσείχομεν, τί λέγει περὶ ἡμῶν ὁ κολοιὸς ὁ πετόμενος, ἢ τί φησὶν ἡ κίττα, καὶ τίνα ἔχει δόξαν. οὐκοῦν εὐτύχημα, τὸ μὴ ξυνιέναι. πόσοι [37]) δὴ τῶν ἀνθρώπων, τῶν βατράχων εἰσὶν ἀφρονέστεροι [38]), καὶ τῶν κολοιῶν; ἀλλ' ὅμως κινεῖ τὰ παρὰ τούτων, καὶ πάνυ κακῶς διατίθησιν. οὐ μὴν ὅ γ' ἀφεὶς ἐλεύθερον ἑαυτὸν ἐπιστρέφεται τῆς τῶν πολλῶν φλυαρίας B

ἀλλὰ

32) ὁ Κέκρωψ. *ſuperbum ignobili loco natum dementat appellatio Cecropis, per ludibrium in ſe iactata.* Nam Cecrops ſignificat hominem genere antiquiſſimo et nobiliſſimo natum.

33) ἐπιγεγραμμ.] ſic recte Ven. *eum, qui virtutem ſibi arrogat*, qui videri vult virtutis ſtudioſus. ἐπιγραμμ. Ven. et Mor.

34) Γοργόνος] Ven. et Mor. dant Γοργόνης. ſed Γοργὼ noui, non Γοργόνην.

35) δὲ] ſic recte Ven. δὴ Mor.

36) αὐτὸν] *neque opus eſt, vt id verbum atrox in pera abditum ſerues, quemadmodum Pelops Gorgonis caput.*

37) πόσοι] Ven. et Mor. dant πόσαι.

38) ἀφρονέστεροι] ſic recte Ven. ἀφρονέστερον Mor.

ἀλλὰ τῆς μὲν 39) ἐκείνων ἀδολεσχίας καταγελᾷ, πάλαι δὴ πρὸς ἅπαντας εἰρηκώς·

Οὐκ ἀλέγω, ὡσεί με γυνὴ βάλοι, ἢ παῖς ἄφρων·
Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.

C τὸν Ἡρακλέα τὸν τοῦ Διὸς, πόσους οἴει βλασφημεῖν; τοὺς μὲν, ὡς κλῶπα, τοὺς δὲ, ὡς βίαιον, τοὺς δὲ καὶ μοιχὸν λέγειν, ἢ τεκνοκτόνον; ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲν αὐτῷ τούτων ἔμελεν· οὐδὲ ἦν ἴσως τις ὁ ταῦτα φανερῶς λέγων, ἐπεὶ παραχρῆμα ἂν ὑπέσχε τὴν δίκην. καὶ σὺ τοίνυν, εἰ μὴ τῶν ἄλλων καταφρονῆσαι πείσῃς αὐτὸν 40), οὐδέποτε παύσῃ κακοδαιμονῶν· ἀλλ᾽ ἀεὶ βίον ἄθλιον ζήσεις, καὶ χαλεπὸν, πᾶσιν ὑποκείμενος τοῖς βουλομένοις λυπεῖν· καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, λαγὼ βίον ζῶν.

D ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι μὲν τοὺς κύνας καὶ τὰ δίκτυα καὶ τοὺς ἀετοὺς δεδοίκασι· σὺ δὲ τοὺς λόγους ἐπτηχὼς καὶ τρέμων, περιελεύσῃ, μηδεμίαν φυλακὴν φυλάξασθαι δυνάμενος, μηδ᾽ ἂν ὁτιοῦν πράττῃς, μηδ᾽ ἂν, ὅπως βούλῃ, διάγῃς. ἀλλ᾽ ἐὰν μὲν ἐμβάλλῃς συνεχῶς εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀγοραῖος ἀκούσῃ, καὶ συκοφάντης· ἐὰν δὲ τοὐναντίον φυλάττῃ τὸ τοιοῦτον, καὶ μᾶλλον ᾖς κατ᾽ οἰκίαν, καὶ παρὰ 41) τοῖς ἑαυτοῦ δειλὸς καὶ ἰδιώτης, καὶ τὸ μηδέν. ἐὰν δὲ παιδείας προνοῇς 42), εὐήθης καὶ μαλακός. ἐὰν δὲ ἐπ᾽ ἐργασίας ᾖς 43) τινος, βάναυσος· ἐὰν δὲ σχολάζων, προπετὴς 44) ἀργός. ἐὰν ἐσθῆ-

39) μὲν del.

40) αὐτὸν an σαυτὸν legas, perinde eſt. at id certum, cum Caſaubono καταφρονῆσαι legi oportere. Ven. et Mor. dant καταφρονήσας.

41) πρὸς margo Mor.

42) προνοηθῇς. id quidem vſitatius eſt.

43) ᾖς] *fueris.* Ven. et Mor. dant ᾗ.

44) προπετὴς huc non pertinet; quin aduerſatur indoli τοῦ σχολάζοντος, a rerum ciuilium tractatione alieni, vt ſit προπετὴς, ruat praeceps ad negotia peragenda.

Digitized by Google

A ἐσθῆτα μαλακωτέραν λάβῃς, ἀλαζὼν, καὶ τρυφερὸς, ἐὰν ἀνυπόδητος ἐν τριβωνίῳ, μαίνεσθαί σε φήσουσι. Σωκράτην διαφθείρειν τοὺς νέους ἔφασαν· εἰς τὸ θεῖον ἀσεβεῖν· καὶ οὐκ εἶπον ταῦτα μόνον· ἧττον γὰρ ἂν ἦν· ἀλλὰ καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν, ἀνυποδησίας δίκην λαμβάνοντες. Ἀριστείδην ἐξωστράκισαν Ἀθηναῖοι, καίτοι πεπεισμένοι σαφῶς, ὅτι δίκαιος ἦν. τί δεῖ δόξης ἐπιθυμεῖν, ἧς καὶ ἐὰν τύχῃ πολλάκις, οὐκ ἐπ᾿ ἀγαθῷ 45) πολλάκις ἀπώνατο· B δέον πολλάκις εὐλαβεῖσθαι, κἂν ἄρα συμβαίνεις τινί 46); τῷ Βίωνι δοκεῖ μὴ δυνατὸν εἶναι τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν, εἰ μὴ πλακοῦντα γενόμενον, ἢ Θάσιον· εὐήθως, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν. πολλάκις γὰρ οὐδὲ ἐν δείπνῳ δέκα ἀνθρώπων ὁ πλακοῦς ἤρεσε πᾶσιν, ἀλλ᾿ ὁ μὲν ἕωλον εἶναί φησιν, ὁ δὲ θερμὸν, ὁ δὲ λίαν γλυκύν· εἰ μὴ νὴ Δία Βίων φησὶν, ὅτι καὶ θερμὸν πλακοῦντα, καὶ ἕωλον δεῖ γενέσθαι, καὶ ψυχρόν. καθόλου δὲ οὐ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα. πόθεν; ἀλλὰ C καὶ μύρον δεῖ, καὶ αὐλητρίδας γενέσθαι 47), καὶ μειράκιον ὡραῖον, καὶ Φίλιππον 48) τὸν γελωτοποιόν. λείπεται δὲ ἓν ἴσως, ὃ δεήσει γενέσθαι τὸν θέλοντα ἀρέσαι τοῖς πολλοῖς, ἀργύριον. οὐκοῦν κἂν D ἀργύριον γένηταί τις, εὐθὺς ἤρεσεν· ἀλλὰ δεῖ ταράττεσθαι 49) καὶ δάκνεσθαι. τί οὖν ἔτι διώκεις, ὦ κα-

45) f. ἧς καὶ ἐὰν τύχῃ τις, οὐκ ἐπ᾿ ἀγ. Caſaub. vult τύχῃ πολλῆς τις.

46) δέον πολλοὺς εὐλαβεῖσθαι, κἂν ἄρα συμβαίνῃς τινί. *quum debeas multorum improbationes extimeſcere, etiamſi vni atque alteri arrideas atque congruas.* poteſt tamen πολλάκις ſeruari, ſi ſic accipiatur: *quum ſaepe oporteat te illum ipſum cauere, cui forſitan arrideas.* Caſaub. vult συμμένει τινὶ, aut ἄρα ἀξίῳ συμβαίνει.

47) αὐλητρίδα γενέσθαι, aut αὐλητρίδα σε γενέσθαι.

48) Philippum illum e Xenophontis conuiuio.

49) de χαράττεσθαι non poſſum non Anglo aſſentiri; verum δάκνεσθαι tuebor. norunt Iudaei et alii improbi numo-

ὦ κακόδαιμον, πρᾶγμα ἀκίχητον. οὔτε γὰρ μύρον, οὔτε στέφανος 50), οὔτε οἶνος σὺ γένοιό ποτ' ἄν, D οὔτ' ἀργύριον. κἂν δ' ἀργύριον γένηταί τις, χρυσίον ἐντιμότερον, κἂν χρυσίον ἐψηθῆναι δεήσει. τὸ γάρ, ᾧ διαφέρει τῶν πλουσίων ἕκαστος, ἔοικε τῷ νομίσματι. καὶ γὰρ τοῦτο ἐπαινεῖ μὲν οὐδείς, χρῆται δὲ ἕκαστος τῶν λαβόντων· ἔπειτα, ὑπὸ τῶν χρωμένων ἐκτρίβεται· καὶ τελευταῖον, ἐν τοῖς ἀδοκίμοις ἐγένετο. κἀκεῖνος 51) εἰς τοὺς πένητας παρεγγυηθεὶς καὶ τοὺς ἀδοκίμους, καὶ οὐδεὶς ἔτι τὸν τοιοῦτον προσίεται, τῶν πρότερον τεθαυμακότων· ἀλλ' οὐδὲ στρέψας 52) ἀποῤῥίπτει. A ταῖς τῶν τραγῳδῶν ἐριννύσιν ἔοικεν ἡ δόξα· τὸ μὲν γὰρ φαινόμενον αὐτῆς λαμπρόν, ὅμοιον τῇ λαμπάδι· τὴν δὲ μάστιγα τοῖς κρότοις τις ἄν, οἶμαι, καὶ τῇ βοῇ τῶν πολλῶν προσεικάσειε.

numorum corruptores aurum et argentum accidere et velut morſu forcipis ſuae carpere. ſed de hac quidem nequitia hic loci ſermo non eſt. at *δάκνει* quoque numum modulus ferreus, quando ipſi incutitur, imprimendae imaginis et inſcriptionis ergo. nam tunc typus dentes velut ſuos in metallum iniicit.

50) στέφανος] quum de corona nihil praeceſſerit, putet forſitan aliquis eius vocab. loco ſufficiendum eſſe πλακοῦς. verum cum corollae ſemper cum vino et vnguentis coniunctae fuerint, nihil puto hic loci ſollicitandum eſſe.

51) f. οὕτω κἀκεῖνος, ſcil. γίνεται, *id ipſi quoque contingit.* vel potius non γίνεται ſubauditur, ſed poſt ἀδοκίμους excidit verbum ἀτιμάζεται. *amandatus ad pauperes et nullo loco habendos ſpernitur.* παρεγγυᾶν h. l. eſt *amandare.*

52) στρέψας] ſic recte margo Mor. et Anglus. τρέψας Ven. et t. Mor. Potuit auctor ad conuerſionem ſ. circumactionem ſeruorum reſpicere, ſiue quum in cataſta venirent, et ab emtoribus a capite ad calcem oculis luſtrarentur, ſiue quum a Praetore manumitterentur et alapam acciperent. v. Vptoni Ind. ad Arriani diſſert. Epictet v. στρέφειν. verum potuit quoque ad numum reſpicere, qui a numulario vel alio quocunque vtramque in partem vertitur, atque probusne ſit exploratur.

κάσειε· τοῖς δὲ ὄφεσι, τοὺς ἐνίοτε συρίττοντας. πολλάκις οὖν ἐν ἡσυχίᾳ τινὰ ὄντα, καὶ μηδὲν ἔχοντα κακὸν, ἁρπάσασα, καὶ τῇ μάστιγι ψοφήσασα 53), ἐξέβαλεν εἰς πανήγυρίν τινα, ἢ θέατρον.

53) mallem aut φοβήσασα, aut περιψοφήσασα.

ΠΕΡΙ ΔΟΞΗΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΣ. B

ΛΟΓΟΣ ΞΖ'.

Τίνι γὰρ δοκεῖ σοι διαφέρειν μάλιστα ὁ σώφρων ἀνὴρ καὶ φιλόσοφος, ὑμῶν 1) τῶν πολλῶν τε καὶ φερομένων 2); ἐμοὶ μὲν, εἰ δεῖ οὕτως ἀποφήνασθαι, φαύλως τε καὶ ἀκόμψως, ἀληθείᾳ δοκεῖ διαφέρειν καὶ τῷ ἐπίστασθαι, οὐ μόνον τῶν πολλῶν, ἀλλὰ καὶ C τῶν πάνυ ὀλίγων τε καὶ μακαρίων νενομισμένων, τὸν φιλόσοφον 2 b). τῷ ὄντι μέντοι φαῦλον καὶ ἄκομψον τὸ ῥῆμα. καί μοι τόδε εἰπὲ, πρὸς θεῶν, ἄλλῳ τινὶ, ἢ ἀληθείᾳ, φὴς διαφέρειν τῶν ἄλλων, τὸν φιλόσοφον; καὶ τῷ πρὸς ἀλήθειαν ἕκαστον, ἀλλὰ μὴ κατὰ δόξαν σκοπεῖν. Φαίλῳ γὰρ ἂν, ὦ ἄριστε, κανόνι καὶ παντάπασι σκολιῷ, μὰ Δία, οὐ μίαν τινὰ καμπὴν ἔχοντι· μυρίας δὲ καὶ πάσας ἀπεναντίας τὰ πράγματα, σταθμῷ 3) τῇ δόξῃ πειρώμενος ἀ- D πευθύνειν αὐτά. πότερον οὖν τὰ μὲν ἄλλα πάντα

πρὸς

1) ἡμῶν Caſaub.

2) καὶ εἰκῇ φερομ. Caſaub.

2 b.) poſt φιλ. τῷ ὄντι coni. Caſaub. deeſſe aliquid; et ante φαῦλον deeſſe negatio.

3) Caſaub. vult σταθμώῃ vel σταθμῷτο.

Digitized by Google

πρὸς ἀλήθειαν σκοπεῖ, τὴν δόξαν οὐδαμῇ 4) προσφέρων, ὡς ψευδῆ τινα τῷ ὄντι, καὶ ἀστάθμητον στάθμην 5), καὶ κανόνα τοιοῦτον, ὁποῖον ἄρτι εἴρηκας· αὐτὸς δὲ αὐτὸν τούτῳ τῷ κανόνι, καὶ ταύτῃ τῇ στάθμῃ, σταθμώμενος, ἄξιον 6) ἂν εἴη; οὐ μὰ Δία, οὐδαμῶς. δῆλον γὰρ, ὅτι οὐδέποτε γνώῃ ἂν ἑαυτὸν, οὕτω σκοπῶν. οὐ γὰρ ἂν γνώῃ 7). ὥστε οὐκ ἂν ἔτι πείθοιτο τῷ Δελφικῷ προσρήματι, κελεύσαντι, A παντὸς μᾶλλον γινώσκειν αὐτόν; πῶς γὰρ πείθοιτο; οὐκοῦν οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν εἴσεται πραγμάτων, αὐτὸν ἀγνοῶν, οὐδὲ δυνήσεται πρὸς ἀλήθειαν ἐξετάζειν αὐτὸν, τοῦ πρώτου ἐσφαλμένος; παντάπασι μὲν οὖν. χαίρειν οὖν ἐάσει τιμὰς, καὶ ἀτιμίας, καὶ ψόγον τε καὶ ἔπαινον τὸν παρὰ τῶν ἠλιθίων ἀνθρώπων· ἐάν τε πολλοὶ τύχωσιν ὄντες, ἄν τε ὀλίγοι μὲν, ἰσχυροὶ δὲ καὶ πλούσιοι. τὴν δέ γε καλουμένην δόξαν ἡγήσεται μηδὲν διαφέρειν σκιᾶς, ὁρῶν, ὅτι γίνεται B τῶν μεγάλων μικρὰ, καὶ τῶν μικρῶν μεγάλη· πολλάκις καὶ τῶν αὐτῶν, ὁτὲ μὲν πλείων, ὁτὲ δὲ ἐλάττων. οὐ πάνυ δοκεῖ 8) μοι προσεικάσαι. εἰ οὖν τις εἴη τοιοῦτος ἄνθρωπος, οἷος ζῆν πρὸς τὴν αὐτοῦ σκιὰν, ὥστε, αὐξομένης μὲν αὐτῆς, ἐπαίρεσθαι, καὶ μεγαλαυχεῖσθαι, καὶ τοῖς θεοῖς θύειν αὐτός τε καὶ τοὺς φίλους κελεύειν· βραχυτέρας δὲ γιγνομένης, λυπεῖσθαί τε καὶ ὁρᾶσθαι ταπεινότερος 9), καὶ τοσοῦ-

4) οὐδαμοῦ margo Mor.

5) σταθμηθῆναι margo Mor.

6) f. ἄξιος, *aliquo in loco et pretio habendus.*

7) γνώῃ] *cognoſcat.* Ven. et Mor. dant γνώῃς. ſic paullo ante εἴης male erat in Ven. pro εἴη, quod Morellus recte repoſuit.

8) aut οὐ πάνυ φαύλως δοκεῖς, aut πάνυ εὖ μοι δοκεῖς. *videris mihi non valde male*, aut *videris mihi egregie rem ſimilitudine quadam adumbrare.*

9) ταπεινότερος] Ven. et Mor. dant ταπεινότερον.

τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσωπερ ἂν ἐλάττων γένηται, καθάπερ αὐτὸς φθίνων· θαυμαστὴν ἂν οἶμαι παρέχων 10) διατριβὴν 11)· πολύ γε ἂν εἴη τοῦ Μαργίτου σοφώτερος, ἀγνοοῦντος, ὅτι 12) χρὴ γήμαντα χρῆσθαι τῇ γυναικί. τῆς γὰρ αὐτῆς ἡμέρας, ὁτὲ μὲν λυποῖτ' ἄν, ὁτὲ δὲ χαίροι 13). πρωῒ μὲν ἐπειδὴ ἴδοι τὴν σκιὰν τὴν ἑωθινὴν πάνυ μακράν, τῶν τε κυπαρίττων, καὶ τῶν ἐν τοῖς τείχεσι πύργων σχεδὸν μείζω, δηλονότι χαίροι ἄν, ὡς αὐτὸς ἐξαπίνης γεγονὼς τοῖς Ἀλωϊάδαις ἴσος· καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζοι ἄν, καὶ εἰς τὰ θέατρα, καὶ πανταχόσε τῆς πόλεως, ὅπως ἂν ὑπὸ πάντων βλέποιτο. περὶ δὲ πλήθουσαν ἀγορὰν ἄρχοιτ' ἂν σκυθρωπότερος αὑτοῦ γίγνεσθαι, καὶ ἀναχωροίη. τῆς 14) δὲ μεσημβρίας αἰσχύνοιτ' ἂν ὀφθῆναι ἀνθρώπῳ τινί, καὶ ἔνδον μένοι ἂν ἐγκλεισάμενος, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ποσὶ βλέπειν τὴν σκιὰν παρῇ· περὶ δείλην δὲ ἀναλαμβάνοι αὑτόν, καὶ γαυρότερος 15) φαίνοιτο ἂν ἀεὶ πρὸς ἑσπέραν. πάνυ μοι δοκεῖς ἄτοπον διάθεσιν, καὶ ἄνδρα διαπλάττειν ἠλίθιον. οὐκοῦν ὁ τῇ δόξῃ προσέχων, οὐδέν τι βελτίων, ἀλλὰ πολὺ ἀθλιώτερος. πολλάκις γὰρ ἂν πλείους μεταβολὰς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μεταβάλλοιτο· καίτοι, οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνος ἐν τεταγμέναις ὥραις τισίν, ἀλλὰ καὶ δείλης, καὶ ἕωθεν, οὐδὲν αὐτὸν κωλύσει μὴ δυστυχέστατον ἀνθρώπων εἶναι· νῦν μὲν φερόμενον, καὶ πετό-

μενον

10) Anglus dat παρέχοι.
11) διατριβὴν] materiam ſermocinationum in circulis de ſe agitandorum praeberet, ridiculum ſe monſtraret.
12) ὅ, τι diuiſis vocab. eſt exarandam. τί χρήσομαι τούτῳ bene Graecum eſt pro πρὸς τί χρ. τ. *quamnam ad rem ea re vtar?*
13) χαίροι] Ven. et Mor. dant χαίρει.
14) τῆς] Ven. et Mor. τάς.
15) πρᾳότερος margo Mor.

μενον ὑψηλότερον τῶν νεφῶν, ἂν τύχωσι μαρτυρήσαντες 16) αὐτόν τινες καὶ ἐπαινέσαντες, νῦν δὲ συστελλόμενον καὶ ταπεινούμενον· πολὺ πλείους αὐξήσεις τε καὶ φθίσεις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ λαμβανούσης, ἐμοὶ δοκεῖ, τῶν τῆς σελήνης. ἆρ' οὖν, οὐκ ἀθλιώτερον πότμον καὶ μοῖραν εἴληχε πολὺ δυστυχεστέραν, ἢ φασὶ Μελέαγρον τὸν Ἀλθέας τε καὶ Οἰνέως τυχεῖν, ᾧ δαλόν τινα λέγουσι ταμιεύειν, τὸν τῆς ζωῆς χρόνον· καὶ δὴ λάμποντος αὐτοῦ, καὶ τοῦ πυρὸς ἐν αὐτῷ διαμένοντος, ζῆν τε καὶ ἀκμάζειν ἐκεῖνον, μαραινομένου δὲ τοῦ δαλοῦ, καὶ τὸν Μελέαγρον φθίνειν, λύπῃ τε καὶ δυσθυμίᾳ· σβεσθέντος δὲ οἴχεσθαι ἀποθανόντα.

16) μαρτυρήσαντες ſatis vindicaui ad p. 491, 27. ed. Mor.

ΠΕΡΙ ΔΟΞΗΣ, ΤΡΙΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΗ'.

Οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι, ὁπόσα ἐπιτηδεύουσιν, ἢ ζηλοῦσιν, οὐδὲν αὐτῶν εἰδότες, ὁποῖόν ἐστιν, οὐδὲ ἥντινα ἔχει 1) ὠφέλειαν ἐπιτηδεύουσιν. ἀλλ' ὑπὸ δόξης, ἢ ἡδονῆς, ἢ συνηθείας ἀγόμενοι πρὸς αὐτά. οὐδ' αὖ ὅσων 2) ἀπέχονται, καὶ εὐλαβοῦνται μὴ πράττειν, εἰδότες, ἃ βλάπτει, ἀπέχονται, οὐδὲ ὁποίαν τινὰ φέρει τὴν βλάβην· ἀλλὰ καὶ τούτων ὅσα ὁρῶσι τοὺς ἄλλους εὐλαβουμένους, ἢ περὶ ὧν ἂν εἰς ἔθος καταστῶσιν, ὥστε εὐλαβεῖσθαι, ἢ ἃ νομίζουσιν ἀηδῆ ἔσεσθαι αὐτοῖς. καὶ πόνον τινὰ ἔχειν, ὡς τὸ πολὺ

ταῦτα

1) ἔχον margo Mor.
2) ὅσων] Ven. et Mor. dant ὅσον.

ταῦτα ὑποπτεύουσι. καὶ τὸ μὲν τῆς ἡδονῆς, καὶ τὸ τοῦ πόνου πᾶσι κοινόν· ἀλλ' οἱ μὲν ἧττον, ἢ μᾶλλον, ὑπ' αὐτῶν δουλοῦνται, τὸ δὲ τῆς δόξης ἀνόμοιον, καὶ οὐ ταυτὸ πᾶσιν. ὅθεν οἱ μὲν ταῦτα, οἱ δὲ ταῦτα ἐπαινοῦσι καὶ ψέγουσι, πολλάκις τὰ ἐναντία 3). οἷον ἀλγεῖ μὲν, ὅ τε Ἰνδὸς καὶ ὁ Λάκων, τιτρωσκόμενος, ἢ καόμενος, ὅ τε Φρὺξ, καὶ ὁ Λυδός· ἀλλ' ἐκεῖνοι A μὲν οὐχ ὑπείκουσι, διὰ τὸ ἠσκηκέναι, οὗτοι δὲ, διὰ τὸ ἀσθενεῖς καὶ ἀνάσκητοι εἶναι. πάλιν ἥδεσθαι μὲν, καὶ ἀφροδισίοις, καὶ σιτίοις, καὶ ποτοῖς ἡδέσιν, ἀνάγκη τόν τε Ἴωνα, καὶ τὸν Θετταλὸν, καὶ τὸν Ἰταλιώτην, καὶ τὸν Γέτην, καὶ τὸν Ἰνδὸν, καὶ τὸν Σπαρτιάτην· ἀλλ' οἱ μὲν οὐ πάνυ τι φροντίζουσι τῶν ἡδέων, ἀρχὴν δὲ οὐδὲ πειρῶνται 4) ἀπόντων· οἱ δὲ ἀποθανεῖν ἕλοιντ' ἂν ὀλίγῳ πλέον ἡσθέντες. τὸ οὖν τῆς δόξης ἔοικεν εἶναι παντοδαπώτατον, καὶ B πλείστη καὶ μεγίστη τούτῳ διαφορά. διά τε τοῦτο ἐν οὐδενὶ γένει τῶν ζώων εὕροι τις ἂν τοσαύτην στάσιν· οὐδὲ οὕτως ἐναντίον αὐτῶν 5) τι γένος, οἷον ἵππων, ἢ κυνῶν, ἢ λεόντων, ἢ ἐλάφων, ἀλλὰ τρέφονταί τε ὁμοίως, καὶ γεννῶσι, καὶ τρέφουσι, καὶ ἐπὶ ταυτὰ ὁρμῶσι, καὶ τῶν αὐτῶν ἀπέχονται τὰ ὅμοια 6). μόνῳ γὰρ ξυνέπονται ὡς τὸ πολὺ τῷ ἡδεῖ, καὶ τὸ ἀλγεινὸν φεύγουσι. ἄνθρωπος δὲ φύσει φρονήσεως C μετέχων, ἀπολειπόμενος δὲ αὐτῆς, διὰ φαυλότητα καὶ ῥᾳθυμίαν, δόξης καὶ ἀπάτης ἔνδοθεν μεστός ἐστι· καὶ πάντα ἀλλήλοις διαφέρονται, καὶ περὶ ἐσθῆ-

3) f. τὰ ἐναντιώτατα.

4) credebam aliquando poſt πειρῶνται deeſſe μεμνῆσθαι vel ὀρέγεσθαι. ſed deprehendi deinceps φροντίζειν e ſuperiore vſ. tacite repetendum eſſe.

5) aut mutandum eſt αὐτῶν cum αὐτῷ, aut vtrumque adoptandum.

6) τὰ ὅμοια non eſt aduerbialiter poſitum, ſed ſubauditur ζῶα. *animalia ſimilia ſimilibus vtuntur aut abſtinent.*

Digitized by Google

ἐσθῆτος, καὶ περὶ τροφῆς, καὶ ἀφροδισίων, καὶ στολῆς 7), καὶ περὶ ἀτιμίας, τὰ ἔθνη, καὶ πόλεις 8)· ὁμοίως δὲ ἐν τῇ πόλει, καθ' αὑτὸν ἕκαστος ἐσπούδακεν· ὁ μὲν γῆν ὡς πλείστην κτήσασθαι, ὁ δὲ ἀργύριον, ὁ δὲ ἀνδράποδα, ὁ δὲ ξύμπαντα ταῦτα· ὁ δ' ἐπὶ τῷ λέγειν θαυμάζεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων πλέον δύνασθαι· ὁ δὲ αὖ τὸ μόνον δεινὸς 9) εἶναι, καὶ τὴν ἐμπειρίαν τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα ἐζήλωσεν· ὁ δὲ ἀπ' ἄλλου τινὸς ἰσχύειν· ὁ δὲ τρυφὴν ὡς πλείστην ἐπιτηδεύει. τούτων μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, οὐδὲν ἂν εἰκότως ὀρθῶς πράττοιεν, οὐδὲ οἱ τὰ κράτιστα δοκοῦντες ἐπιτηδεύειν. οὐ γὰρ εἰδότες τὸ βέλτιον, ἢ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ συμφέρον 10), αἱροῦνται οὐδέν. ὅστις δ' ἐπεθύμησε φρονήσεως, καὶ διενοήθη, ὡς χρὴ, ἐπιμεληθέντα αὐτοῦ, καὶ παίδευσίν τινα παιδευθέντα, γενέσθαι ἄνδρα ἀγαθὸν καὶ διαφέροντα τῶν πολλῶν, τοῦτον ἐγὼ φημὶ φύσεώς τε χρηστῆς τυχεῖν, καὶ ψυχῆς ὁμοίας. ἐλπὶς γὰρ ζητοῦντα καὶ παιδευόμενον, ἐξευρεῖν τὸ δέον, καὶ πρός τι ὁρῶντα, καὶ τί βουλόμενον πάντα τὰ ἄλλα χρὴ πράττειν, καὶ οἰκονομεῖν. ὁ δὲ τοῦτο συνεὶς, ἅπαντα ἂν ἤδη καλῶς διαπράττοιτο, καὶ τὰ μείζω δοκοῦντα καὶ τὰ σμικρότερα· καὶ εἴτε ἱππικῆς ἐπιτηδεύοι ἀγωνίαν, εἴτε μουσικῆς, εἴτε γεωργίας ἐπιμελοῖτο, εἴτε στρατηγεῖν ἐθέλοι, ἢ ἄρχειν τὰς ἄλλας ἀρχὰς, ἢ τὰ ἄλλα τὰ κοινὰ ἐν τῇ πόλει πράττειν, καλῶς ἂν πάντα ποιήσει, καὶ περὶ οὐδὲν ἂν σφάλλοιτο. ἄνευ δὲ τούτου, καθ' ἕκαστον μὲν τῶν

ἔργων

7) τιμῆς margo Mor.

8) τά τε ἔθνη καὶ αἱ πόλεις.

9) δεινὸς] videtur hominem ſubtilis et acris iudicii, rerum peritum, iuris conſultum ſignificare, qui publice pro roſtris non declamat, ſed domi conſulentibus de iure reſpondet, qualis Craſſus eſt apud Tullium in Oratore. v. p. 631. ed. Mor.

10) videtur poſt συμφέρον deeſſe ἢ τὸ βλάπτον.

ἔργων ἐνίοτε αὐτῷ τε καὶ ἄλλοις φαίνοιτο ἂν κατορθῶν· οἷον εἰ γεωργῶν, ἐπιτυγχάνοι περὶ τοὺς καρποὺς, ἢ ἱππεύειν 11) ἐμπειρότερος εἴη, ἢ τὰ 12) κατὰ μουσικὴν ἱκανῶς γινώσκων, ἢ ἀγωνιζόμενος δύναιτο τῶν ἀντιπάλων κρατεῖν. τὸ δὲ σύμπαν, ἁμαρτάνοι 13) ἂν, πρὸς οὐδὲν ἀγαθὸν, οὐδὲ ὥστε ὠφελεῖσθαι ταῦτα ἐργαζόμενος. οὔκουν δυνατόν ἐστιν εὐδαιμονεῖν, ὥσπερ οὐδ' εὐπλοῆσαι δύναταί τις, οὐκ εἰδὼς, ἔνθα πλεῖ· μάτην δὲ ἄρτι 14) ἐν τῷ πελάγει φερόμενος, νῦν μὲν ὀρθῆς πλεούσης τῆς νεὼς, ἂν οὕτω τύχῃ, νῦν δὲ ἀποκλινούσης, καὶ νῦν μὲν οὐρίου φερομένου τοῦ πνεύματος, πάλιν δὲ ἐναντίου. χρὴ δὲ ὥσπερ ἐν λύρᾳ, τὸν μέσον φθόγγον καταστήσαντας, ἔπειτα πρὸς τοῦτον ἁρμόζεσθαι καὶ 15) τοὺς ἄλλους· εἰ δὲ μὴ, οὐδεμίαν οὐδέποτε ἁρμονίαν ἀποδείξουσιν· οὕτως ἐν τῷ βίῳ ξυνέντας τὸ βέλτιον 16), καὶ τοῦτο ἀποδείξαντας, τὸ πέρας 17), πρὸς τοῦτο πάντα ποιεῖν· εἰ δὲ μὴ, ἀνάρμοστον αὐτοῖς καὶ ἐκμελῆ τὸν βίον εἰκός ἐστι γίνεσθαι.

11) *ἱππεύειν*] Ven. et Mor. dant *ἱππεύων*.
12) *ἢ τὰ*] Ven. et Mor. dant *εἴτε*.
13) *ἁμαρτάνοι*] Ven. et Mor. dant *ἁμαρτάνοιεν*.
14) *ἄρτι*] num *αἰωρεῖται*?
15) *ἁρμόζεσθαι καὶ*] ſic leg. cum marg. Mor. aut *ἁρμόζειν*. ſed Ven. et Mor. dant *ἁρμόζονται*, et omittunt *καὶ*.
16) *γρ. βέλτιστον* margo Mor.
17) *πέρας* hic metam ſignificat, ſiue eam, ad quam ſagittarii in certamine arcuario aut telorum iaculatores collineant, aut circenſem et in ſtadio poſitam, ad quam curſores et equi circenſes atque agitatores contendunt. In *ἀποδείξαντας* ſubauditur *ἑαυτοῖς*. *ἀποδεικνύειν* eſt alii ſibiue dare aut ſumere aliquid agendum gerendumue peculiare, tanquam opus ſuum. Ita de pallio p. 628, 14. ed. M. ait, id eſſe philoſophorum *ἀποδεδειγμένον* conſenſu gentis totius et more publico attributum ceu proprium geſtamen.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΘ΄.

Ἀπορόν μοι 1) δοκεῖ εἶναι, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἄλλα μὲν ἐπαινοῦσι, καὶ θαυμάζουσι, ἄλλων δὲ ἐφίενται, καὶ περὶ ἄλλα ἐσπουδάκασιν. ἐπαινοῦσι μὲν γάρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, πάντες, καὶ θεῖα καὶ σεμνά φασιν, ἀνδρείαν, καὶ δικαιοσύνην, καὶ φρόνησιν, καὶ συλλήβδην ἀρετὴν πᾶσαν. καὶ οὓς ἂν ἡγῶνται τοιούτους εἶναι, ἢ γεγονέναι, ἢ 2) ἐγγύς, θαυμάζουσι καὶ ὑμνοῦσι· καὶ τοὺς μέν τινας θεούς, τοὺς δὲ ἥρωας ἀποφαίνουσιν· οἷον Ἡρακλέα, καὶ Διοσκούρους, καὶ Θησέα, καὶ Ἀχιλλέα, καὶ πάντας τοὺς ἡμιθέους λεγομένους. ὧν 3) ἂν ὅμοιον ὑπολαμβάνουσιν, ἕτοιμοί εἰσιν ἅπαντες ἐκείνῳ πείθεσθαι, καὶ ὑπηρετεῖν, ὅ, τι ἂν προστάττῃ, καὶ βασιλέα καὶ ἄρχοντα ἀποδεικνύναι ἑαυτῶν, καὶ τὰ σφέτερα ἐπιτρέπειν, ὃν ἂν σώφρονα, καὶ δίκαιον, καὶ φρόνιμον ὄντως ὑπολαμβάνωσι, καὶ ἁπλῶς ἄνδρα ἀγαθόν. ὥστε ταύτῃ μὲν οὐκ ἄν τις αὐτοῖς μέμψαιτο, ὡς οὐκ αἰσθανομένοις, ὅτι σεμνόν τι καὶ τίμιον, καὶ τοῦ παντὸς ἄξιον χρῆμα ἀρετὴν τιμῶσιν· οὐ μὴν 4) ἐπιθυμοῦσι μᾶλλον πάντων, ἢ 5) ἀγαθοὶ γενέσθαι· καὶ πράττουσι πάντα πρότερον, ἢ ὅπως σωφρονήσωσι 6), καὶ φρόνιμοι ἔσονται, καὶ δίκαιοι, καὶ ἄνδρες σπουδαῖοι·

1) [malim ἄτοπόν μοι. cl. Koehler.]
2) [ἢ del. Koehler.]
3) ὃν Anglus. Caſaub. vult ὑπολαμβάνωσί τιν᾽, ἕτοιμοι —
4) [χρῆμα ἀρετή. ἀρετὴν τιμῶσιν καὶ μήν. Koehler.]
5) ἢ delendum vna cum commate. *in eo, vt boni fiant, ſummam votorum ſtudiorumque non ponunt.*
6) aut σωφρονήσουσι leg. aut ἔσωνται.

δαῖοι· καλῶς μὲν αὐτῶν δυνάμενοι προΐστασθαι, καλῶς δὲ οἶκον οἰκῆσαι, καλῶς δὲ ἄρξαι πόλεως· εὖ δὲ πλοῦτον ἐνεγκεῖν, εὖ δὲ πενίαν, εὖ δὲ προσενεχθῆναι φίλοις, εὖ δὲ συγγενέσι· δικαίως δ' ἐπιμεληθῆναι γονέων, ὁσίως τε θεραπεύειν 7) θεούς. ἄλλοι 8) μέν τινες περὶ γεωργίαν πραγματεύονται, οἱ δὲ περὶ ἐμπορίαν, οἱ δ' ἐπὶ στρατείαν ὁρμῶσιν, οἱ δ' ἐπὶ ἰατρικήν, οἱ δὲ οἰκοδομικήν, ἢ ναυπηγικὴν ἐκμανθάνουσιν· οἱ δὲ κιθαρίζειν, ἢ αὐλεῖν, ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ παλαίειν· οἱ δέ, ὅπως δεινοὶ δόξωσι περὶ τὸ εἰπεῖν ἐν δήμῳ, ἢ δικαστηρίῳ, A τὴν πᾶσαν σπουδὴν ἔχουσιν, οἱ δέ, ὅπως ἰσχυροὶ ἔσονται τὰ σώματα. καὶ τοὺς μὲν ἐμπόρους, καὶ γεωργούς, καὶ στρατιώτας, καὶ ἰατρούς, καὶ οἰκοδόμους, καὶ κιθαριστάς, καὶ αὐλητάς, καὶ παιδοτρίβας, ἔτι δὲ τοὺς λεγομένους ῥήτορας, καὶ τοὺς πάνυ ἰσχύοντας τοῖς σώμασιν, ἀθλίους, καὶ δυστυχεῖς, πολλοὺς ἂν εὕροι τις, ἢ μικροῦ δεῖν, ἅπαντας. ἂν δὲ ἡ ψυχὴ 9) ἔμφρων γένηται, καὶ ὁ νοῦς ἀγαθός, καὶ ἱκανοὶ ὦσι τά τε αὐτῶν πράγματα ὀρθῶς πράττειν, B καὶ τὰ τῶν ἄλλων, τούτους ἀνάγκη καὶ εὐδαιμόνως ζῆν, νομίμους ἄνδρας γενομένους, καὶ ἀγαθοῦ δαίμονος τυχόντας, καὶ φίλους ὄντας τοῖς θεοῖς. οὐ γὰρ ἄλλους μὲν φρονίμους εἰκὸς εἶναι, ἄλλους δὲ ἐμπείρους τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων· οὐδὲ ἄλλους μὲν τἀνθρώπεια, ἄλλους δὲ τὰ θεῖα ἐπίστασθαι· οὐδὲ ἄλλους μὲν εἶναι τῶν θείων ἐπιστήμονας, ἄλλους δὲ ὁσίους 10)·

οὐδὲ

7) ὁσίως τε θεραπεύειν] Ven. et Mor. dant ὅπως τε θεραπεύσειαν. margo Mor. et cl. Koehler. θεραπεῦσαι.

8) ἀλλ' οἱ Caſaub. et Anglus. item Caſaub. πραγματεύωνται.

9) ἡ ψυχὴ eſt *voluntas*, ὁ νοῦς eſt *intellectus*.

10) videtur quidem primo intuitu loco vocab. ὁσίους reponendum eſſe δικαίους, idque Anglo quoque fuit probatum; neque contendam id a Dione profectum non fuiſſe: quando tamen huic ad probos pertinenti gradationi oppoſitam alteram ad improbos ſpectantem cum ea contendo,

C οὐδὲ ἄλλους μὲν δικαίους, ἄλλους δὲ ὁσίους· οὐδὲ ἄλλους μὲν ὁσίους, ἄλλους δὲ θεοφιλεῖς· οὐδὲ ἕτεροι μὲν ἔσονται θεοφιλεῖς, ἕτεροι δὲ εὐδαίμονες· οὐδὲ ἕτεροι μέν εἰσιν ἄνθρωποι ἄφρονες, ἕτεροι δ' ἀγνοοῦσι τὰ καθ' αὑτοὺς πράγματα· οὐδὲ οἱ τὰ σφέτερα πράγματα ἀγνοοῦσι, τὰ θεῖα ἴσασιν· οὐδὲ οἱ φαύλως περὶ τῶν θείων ὑπειληφότες, οὐκ ἀνόσιοί εἰσιν· οὐδέ γε τοὺς ἀνοσίους οἷόν τε φίλους εἶναι θεοῖς· οὐδὲ τοὺς μὴ φίλους εἶναι [11]) θεοῖς μὴ δυστυχεῖς εἶναι. διὰ τί ποτ' οὖν οἱ μὲν ὀρεγόμενοι, ὅπως [12]) εὐδαιμονήσουσιν, οὐ προθυμοῦνται τοιούτους παρέχειν σφᾶς αὐτούς; D ἃ δὲ πράττοντας οὐδὲν αὐτοὺς κωλύει κακῶς καὶ ἀθλίως ζῆν, πᾶσαν τούτων ἐπιμέλειαν ποιοῦνται. καίτοι ἄνευ μὲν αὐλητῶν, καὶ κιθαριστῶν, καὶ σκυτοτόμων, καὶ παιδοτριβῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ ἰατρῶν, οὐκ ἀδύνατον ἀνθρώποις βιοῦν, πάνυ καλῶς καὶ νομίμως· οἶμαι δ' ἐγὼ καὶ δίχα γεωργῶν, καὶ οἰκοδόμων. Σκύθαι γοῦν οὐδὲν κωλύονται, οἱ Νομάδες [13]), μήτε οἰκίας ἔχοντες, μήτε γῆν σπείροντες, ἢ φυτεύοντες, δικαίως καὶ κατὰ νόμους πολιτεύεσθαι· ἄνευ δὲ νόμου, καὶ δικαίου [14]), μὴ κακῶς ζῆν ἀνθρώπους. A καὶ πολὺ τῶν θηρίων ὠμότερον, οὐ δυνατόν. ἔτι δ' ὅπου μὲν φαῦλοι σκυτοτόμοι εἰσὶ, καὶ γεωργοὶ, καὶ οἰκοδόμοι, οὐδὲν ἐκεῖ διὰ τοῦτο συμβαίνει χαλεπὸν, ἀλλὰ τὰ ὑποδήματα, καὶ πυροὶ ἐλάττους, καὶ κριθαί [15])· ὅπου δὲ ἄρχοντες χείρους, καὶ δικασταὶ,

do, videoque deeſſe membrum et velut annulum catenae, illi οὐδὲ ἄλλους μὲν δικαίους, ἄλλους δὲ ὁσίους reſpondentem: in eam venio opinionem, totum hoc, quod modo recitaui, membrum οὐδὲ -- ὁσίους expungendum, reliqua ſana eſſe.

11) ὄντας Anglus.
12) ὅπως γενόμενοι εὐδ. margo Mor.
13) [οἱ Νομάδες οὐδὲν κωλύονται Koehler.]
14) δικαστοῦ Koehler.
15) f. τὰ ὑποδήματα χείρω, καὶ οἱ πυροὶ ἐλάττους, καὶ αἱ κριθαί.

δικασταὶ, καὶ νόμοι, τὰ πράγματα κάκιον ἔχει τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, καὶ ὁ βίος δυστυχέστερος καὶ στάσεις, καὶ ἀδικίαι, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀσέβεια πολλὴ φύεται [16]) παρ' αὐτοῖς. ἔτι δὲ σκυτοτόμον μὲν αὐτὸν οὐκ ὄντα, λυσιτελεῖ παρ' ἄλλου πρίασθαι [17]) ὑποδήματα· καὶ οἰκοδομεῖν οὐκ ἐπιστάμενον, ἄλλον B ἐπὶ τούτῳ μισθώσεσθαι [18])· καὶ γεωργὸν μὴ ὄντα, σῖτον πρίασθαι, καὶ ὄσπρια· ἄδικον δὲ αὐτὸν ὄντα, οὐ λυσιτελεῖ τῶν δικαίων παρ' ἄλλου τυγχάνειν, οὐδὲ ἄφρονα, καὶ ἀγνοοῦντα, ἃ δεῖ ποιεῖν. καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, μετανοοῦντα ἐφ' ἑκάστῳ, πρὸς ἕτερον ἰέναι. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, ὁ μὲν ἀργυρίου δεόμενος, ἢ ἱματίων, ἢ οἰκίας, ἢ ἄλλου του, καὶ ἐπίσταταί [19]) τε καὶ ὃ ζητεῖ παρὰ τῶν ἐχόντων λαβεῖν· ὁ δὲ νοῦν οὐκ ἔχων, οὐδὲ αὐτὸ τοῦτο ἐπίσταται, ὅτι οὐκ ἔχει νοῦν· τἄλλα δὲ αὐτός φησιν ἱκανὸς εἶναι, καὶ ἰσχυρίζεται, C ἀφροσύνῃ πάντα πράττων, καὶ λέγων ἀφρόνως καὶ οὔ φησιν ἄδικος εἶναι, οὐδὲ ἀνόητος, οὐδὲ ἀκόλαστος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε, ἱκανῶς περὶ ταῦτα ἔχειν, ὧν οὐδεμίαν πώποτε ἐπιμέλειαν ἐποιήσατο, οὐδὲ ἔμαθεν οὐδὲν τούτων ἕνεκεν. οὐδὲ γὰρ ἐπιστήμην εἶναι νομίζουσι, καθ' ἣν εἴσονται τὸ [20]) πρακτέον αὐτοῖς, ἢ τί μὴ πρακτέον, καὶ πῶς βιώσονται ὀρθῶς· ἀλλὰ τοὺς νόμους αὐτοῖς [21]) ἱκανοὺς εἶναι πρὸς τοῦτο, τοὺς γε- D
γραμ-

16) Φαίνεται margo Mor.

17) παρ' ἄλλου πρίασθαι] ſic recte Ven. ſed Mor. dat παρ' ἄλλῃ πριᾶσθαι.

18) mallem μισθοῦσθαι, aut μισθώσασθαι.

19) lege ἢ ἄλλου του, ἐπίσταταί τε [ſcil ὅτι τούτου δεῖται] καὶ, ὃ ζητεῖ, παρὰ τῶν ἐχόντων λαμβάνει (vel οἶδε λαβεῖν) ὁ δὲ νοῦν οὐκ ἔχων. [καὶ ἐπίσταται, δύναται ὃ ζητεῖ — οὐδὲ αὐτός. quod ſequitur, gloſſema puto. Koehler.]

20) aut loco τὸ leg. puto τί, aut loco τί leg. τὸ, vt vniformis ſit oratio.

21) αὐτοὺς margo Mor.

Digitized by Google

γεγραμμένους· ὅπως δὲ πείσονται τοῖς νόμοις, καὶ ἑκόντες ποιήσουσι τὰ ἐκείνοις δοκοῦντα, οὐδὲ φροντίζουσι. καίτοι οὐχ ἧττον [22]) ὁ φόβῳ τοῦ κλέπτειν ἀπέχεσθαι δοκῶν, ἀλλὰ μὴ μισῶν τὸ πρᾶγμα, καὶ καταγινώσκων, κλέπτης τῶν ὑφαιρουμένων ἐστίν· εἰ μὴ καὶ τὸν ἡμέρας οὐ κλέπτοντα, ἀλλὰ νυκτὸς γενομένης, κλέπτην [23]) οὐ φήσομεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἀλλὰ δίκαιον εἶναι. ἔπειτα δέονται πολλῶν τῶν ἀπειλούντων καὶ κολαζόντων, ὡς οὐ δυνάμενοι αὐτοὶ ἀπέχεσθαι τῶν ἀδικημάτων· ἀλλὰ καὶ οἴκοι [24]) ὄντες. τοιοῦτοι δὲ ὄντες, A αἱροῦσι [25]) τοὺς νομοθέτας καὶ κολάζουσι τοὺς νόμους [25b])· ὥσπερ εἰ ἄμουσοι ὄντες, ᾕρουν [26]) τοὺς μουσικούς, καὶ οὐδὲν ἐπαΐοντες περὶ γεωμετρίας τοὺς γεωμέτρας· σημεῖον δὲ τῆς πονηρίας τῆς τῶν ἀνθρώπων. εἰ γὰρ ἀνέλοιεν τοὺς νόμους, καὶ ἄδεια γένοιτο τοῦ τύπτειν ἀλλήλους, καὶ ἀποκτείνειν, καὶ ἁρπάζειν τὰ τῶν πέλας, καὶ μοιχεύειν, καὶ λωποδυτεῖν· τίνας ἔσεσθαι οἰητέον [27]) τοὺς ἀφεξομένους τούτων, καὶ μὴ πάνυ ῥᾳδίως τε καὶ ἑτοίμως ἅπαντα ἐξαμαρτεῖν βουλο-

22) οὐχ ἧττον] ſic recte Caſaub. ſed Ven. et Mor. omittunt οὐχ.

23) κλέπτην] ſic Caſaub. κλέπτειν Ven. et Mor.

24) Caſaub. vult ἄδικοι, et Anglus κακοί. niſi Caſaubonum aut Anglum, ſeorſim quemque, audire malis, poſſis amborum ſententias ita componere, vt legas ἀλλὰ κακοὶ καὶ ἄδικοι ὄντες, item ἀλλὰ κακοὶ οἴκοθεν ὄντες, vti etiam ἀλλὰ φύσει κακοὶ καὶ ἄδικοι ὄντες. [cl. Koehler. vult οἴκον οἰκοῦντες]

25) αἱροῦσι] *redarguunt, coercent, conuincunt improbitatis.* αἱροῦνται Ven. et Mor.

25 b) Caſaub. vult κολάζουσι κατὰ νόμους, aut κολάπτουσι, *feriunt, incidunt in aes.*

26) ᾕρουν] *conuincerent inſcitiae* in pulſandis fidibus et edendis modulis. ᾑροῦντο (ſic) Ven. et Mor.

27) οἰητέον] ſic recte Ven. οἰκτέον Mor.

βουλομένους; ὥστε [28]), τὸ νῦν γε, οὐδὲν ἧττον [29]) λανθάνομεν μετὰ κλεπτῶν, καὶ ἀνδραποδιστῶν, καὶ B μοιχῶν, ζῶντες καὶ συμπολιτευόμενοι. καὶ κατὰ τοῦτο, οὐδὲν βελτίους τῶν θηρίων ἐσμέν· καὶ γὰρ ἐκεῖνα ἂν φοβηθῇ ἀνθρώπους φυλάττοντας, ἢ κύνας, ἀπέχεται τοῦ ἁρπάζειν.

28) ὥστε ſi bene habet, accipi debet pro *enim* vel *nam.* mallem tamen ὅπου.

29) οὐδὲν ἧττον] ſubauditur: quam ſi legibus nullis vteremur.

ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ Ο΄.

Φέρε, εἴ τινος ἀκούοις λέγοντος, ὅτι βούλεται γεωργεῖν, C μηδὲν δὲ πρὸς τοῦτο πράττοντα ὁρῴης αὐτὸν, μήτε βόας ὠνούμενον, ἢ τρέφοντα, μήτε ἄροτρα κατασκευαζόμενον, μήτε τὰ ἄλλα τὰ πρὸς τὴν γεωργίαν σκεύη, μηδὲ ἐνοικοῦντα ἐν ἀγρῷ αὐτὸν, ἢ, αὐτὸν μὴ κεκτημένον, παρ᾽ ἄλλου μισθωσάμενον· ἀλλὰ ἐν ἄστει τὰ πολλὰ διατρίβοντα περὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὸ γυμνάσιον, καὶ περὶ πότους ὄντα, καὶ D ἑταίρας, καὶ τὴν τοιαύτην ῥᾳθυμίαν; πότερον προσέξεις οἷς λέγει μᾶλλον, ἢ τοῖς πραττομένοις ὑπ᾽ αὐτοῦ; καὶ πότερον φήσεις γεωργὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐργάτην, ἢ τῶν ἀργῶν καὶ ῥᾳθύμων· δηλονότι τῶν ἀργῶν. εἶεν. εἰ δὲ κυνηγέτης εἶναι λέγοι τις, καὶ τὸν Ἱππόλυτον αὐτὸν, ἢ Μελέαγρον ὑπερβάλλειν [1]), τῇ τε ἀνδρείᾳ, καὶ φιλοπονίᾳ· μηδὲν δὲ

1) ὑπερβάλλειν] ſubaudi λέγοι τις. *ſi quis dicat, ſe praeſtare Hippolyto.* Ven. et Mor. dant ὑπερβάλλῃ.

δὲ φαίνοιτο πράττων ὅμοιον, μήτε κύνας κεκτημένος, μήτε λίνα, μήτε ἵππον, μήτε ὅλως ἐπὶ θήραν ἐξιών· ἀλλὰ μηδὲ ὑπὸ ἡλίου τὸ σῶμα ἐπικεκαυμένος μήτε ψύχους ἀνέχεσθαι δυνάμενος, ἐσκιατραφημένος δὲ καὶ ἁπαλός, καὶ μάλιστα ἐοικὼς ταῖς γυναιξίν· ἔσθ᾽ ὅπως ἂν ὑπολάβῃς ἂν τἀληθῆ λέγειν τοῦτον, καὶ προσήκειν τι αὐτῷ κυνηγεσίων; οὐκ ἔγωγε 2). ἄτοπον γὰρ ἀπὸ 3) τῶν λόγων μᾶλλον, οὓς λέγοι τις, ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων εἰδέναι, καὶ τεκμαίρεσθαι τὸν ἑκάστου βίον. εἰ δέ τις ἐπαγγέλλοιτό τι 4), ὡς μουσικὴν ἄριστα ἐπιστάμενος, καὶ περὶ τοῦτο διατρίβων, μήτε 5) δὲ αὐτοῦ κιθαρίζοντος μηδεὶς πώποτε ἀκοῦσαι, ἀλλὰ μηδὲ κιθάραν ἢ λύραν ἔχοντα ὁρῴη τις, μηδὲ λόγον τινὰ διεξιόντα 6) τῶν κατὰ μουσικήν, δίχα γε τῆς ἐπαγγελίας, καὶ τοῦ ἐπίστασθαι φάσκειν 7) τε τοῦ Ὀρφέως ἄμεινον, καὶ τοῦ Θαμύριδος 8), βλέποι δ᾽ αὐτὸν ἀλεκτρυόνας, ἢ ὄρτυγας θεραπεύοντα, καὶ τρέφοντα, καὶ μετὰ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων ὡς τὸ πολὺ διατρίβοντα, πότερον τῶν μουσικῶν τοῦτον 9) δεῖ ὑπολαμβάνειν, ἢ τούτων τῶν ἀνθρώπων, μεθ᾽ ὧν ἐστι, καὶ οἷς ταῦτα ἐπιτηδεύει; δηλονότι τούτων. ἐὰν δὲ ἀστρονόμος εἶναί τις ὑπόσχηται, καὶ σαφέστατα ἐπίστασθαι τὰς περιό-

2) ἔγωγε] ſcil. ὑπολάβοιμι. Ven. et Mor. dant ἔμοιγε.
3) ἀπὸ] Ven. et Mor. ὑπό.
4) aut del. τι, aut cum τοι mutandum.
5) μήτε] l. μή.
6) διεξιόντα] ſic recte Anglus. ἐξιόντα Ven. et Mor.
7) φάσκειν] ſic recte Ven. forſitan dedit auctor ἐπίστασθαι φάσκειν τὰ μέλη (aut ταύτην, ſcil. *muſicam artem*) τοῦ Ὀρφέως *ſe carmina aut Muſicam melius Orpheo callere.* poſſet quoque legi καὶ τοῦ ᾄδειν ἐπίστασθαι φάσκειν τοῦ τε Ὀρφ.
8) Θαμυρα margo Mor.
9) τοῦτον] ſic recte Ven. τοῦτο Mor.

περιόδους καὶ πορείας, καὶ τὰ ἀποστήματα, πῶς ἔχουσι πρὸς ἄλληλα, ἡλίου τε καὶ σελήνης, καὶ τῶν τοιούτων ἄστρων, καὶ τὰ οὐράνια πάθη· μηδὲν δὲ τοιοῦτον ἢ προειρηκὼς, μηδὲ περὶ ταῦτα φροντίζων, ἀλλὰ μᾶλλον συνὼν 10) τοῖς κυβεύουσι, καὶ μετ' ἐκείνων ἑκάστοτε ζῶν καὶ βλεπόμενος, ἀστρονόμον τοῦτον φήσεις, ἢ κυβευτήν; οὐ μὰ τὸν Δία, ἀστρονομίαν D ἡγησαίμην ἂν ἔγωγε προσήκειν αὐτῷ, πολὺ δὲ μᾶλλον κυβείαν. δύο δέ τινων, τοῦ μὲν λέγοντος, ὅτι πλεύσηται 11) τὴν ταχίστην, καὶ πολλὰ κερδανεῖ χρήματα ἀπὸ ἐμπορίας, μήτε δὲ ναῦς, μήτε 12) ναύτας παρεσκευασμένου, μηδὲ φόρτον 13) ἔχοντος μηδὲν, ἀλλὰ μηδὲ προσιόντος ὅλως τῷ λιμένι, μηδὲ τῇ θαλάττῃ· τοῦ δὲ πραγματευομένου περὶ ταῦτα, καὶ πλοῖον περισκοποῦντος, καὶ κυβερνήτην, καὶ χρήματα ἐμβαλλομένου· πότερον αὐτῶν 14) φήσεις ἐμπορίᾳ προσέχειν τὸν νοῦν; τὸν λέγοντα μὲν, ἧττον δὲ πράττοντα, καὶ παρασκευαζόμενον τὰ τοῦ πλοῦ καὶ τὰ τῆς A ἐμπορίας; ἐγὼ μὲν οὐ τοῦτον. ἐπὶ παντὶ ἄρα, τὸν μὲν λόγον, εἰ καθ' αὑτὸν λέγοιτο, μηδὲν ἔχων περὶ τοῦ προσόντος, ἄκυρον 15) ἡγήσῃ, καὶ οὐ πιστόν· τὸ δ' ἔργον αὐτὸ πιστόν τε καὶ ἀληθὲς, ἐὰν καὶ μὴ προσάγῃ λόγους; οὕτως. πότερον οὖν γεωργίας εἶναί τινα ἔργα καὶ περὶ σκεύη, ἢ ναυτιλίας 16), καὶ τῷ κυνηγέτῃ προσήκοντα, καὶ τῷ ἀστρονόμῳ, καὶ ἐπὶ 17) τοῖς ἄλλοις ἅπασι· φιλοσοφίας δὲ οὐδὲν ἐστιν οἰκεῖον ἔργον, οὐ- B

δὲ

10) συνὼν] Ven. et Mor. σύν.
11) πλεύσεται.
12) poſt μήτε addunt Ven. et Mor. δὲ.
13) aut φορτίον, aut φορτίων, aut φόρτου, aut μηδένα.
14) αὐτῶν] aut ſic cum Anglo leg. eſt, aut αὐτοῖν *iſtorum amborum*
15) f. μηδὲν ἔχων τεκμήριον τοῦ πράγματος, ἄκυρον.
16) γεωργίας μέν ἐστιν ἔργα τινὰ καὶ σκεύη, καὶ ναυτιλίας.
17) καὶ οὕτως ἐπί.

Digitized by Google

δὲ πρᾶγμα, οὐδὲ παρασκευή; πάνυ μὲν οὖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἄδηλα τὰ προσήκοντα τῷ φιλοσόφῳ καὶ φιλοσοφίᾳ· τὰ δὲ τῶν ἐμπόρων, καὶ γεωργῶν, καὶ μουσικῶν, καὶ ἀστρονόμων, καὶ ὧν δὴ νῦν εἶπον, ἔκδηλα καὶ φανερά. οὔ μοι δοκεῖ. ἀλλὰ δὴ καὶ λόγοι τινές εἰσιν, ὧν δεῖ τὸν φιλοσοφοῦντα ἀκούειν, καὶ μαθήματα, ἃ δεῖ μανθάνειν, καὶ δίαιτα [18]), ἣν δεῖ διαιτᾶσθαι· καὶ καθόλου βίος ἄλλος μὲν τοῦ φιλοσοφοῦντος, ἄλλος δὲ τῶν πολλῶν ἀνθρώπων. ὁ μὲν [19]) πρὸς [20]) ἀλήθειαν, καὶ φρόνησιν τιμῶν, καὶ θεῶν ἐπιμέλειαν, καὶ θεραπείαν, καὶ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς [21]), μακρὰν ἀλαζονείας [22]), καὶ ἀπάτης [23]), καὶ τρυφῆς, εὐτέλειάν τε καὶ σωφροσύνην [24]). καὶ γὰρ στολὴ ἑτέρα μὲν τοῦ φιλοσοφοῦντος, ἑτέρα δὲ τῶν ἰδιωτῶν· καὶ κατακλίσεις, καὶ γυμνάσια, καὶ λουτρά, καὶ ἡ ἄλλη δίαιτα. καὶ τὸν μὲν ἀκολουθοῦντα, καὶ τὸν χρώμενον τούτοις, δεῖ νομίζειν, ὡς φιλοσοφίᾳ [25]) προσέχοντα τὸν νοῦν· τὸν δὲ ἐν μηδενὶ τούτων διαφέροντα, μηδὲ ὅλως ἕτερον ὄντα τῶν πολλῶν, ἕνα ἐκείνων θετέον· κἂν μυριάκις εἴπῃ

18) δίαιτα] Ven. et Mor. dant δίαιταν.

19) poſt ὁ μὲν deeſt aliquid, ſcil. e. gr. ἐν σπουδαῖς εἰκαίαις καὶ βλαβεραῖς ἀναλισκόμενος, ὁ δὲ — vel ſimile quid. Comparat vitam hominum vulgarium in rebus vanis occupatam cum ſapiente vita philoſophi. ὁ μὲν redit ad βίον τῶν πολλῶν.

20) ſi abeſſet πρὸς, ſeruarem τιμῶν. ſignificaret tum idem atque ἀσκῶν, *excolens*; ſeruato autem πρὸς, ſtare nequit, ſed cum τείνων mutandum eſt, quod Anglus quoque vidit.

21) καὶ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς] ſubaudi ἐπιμέλειάν τε καὶ θεραπείαν margo Mor. dat τύχης.

22) ἀλαζονείας] Ven. et Mor. dant ἀλαζονείαν.

23) ἀπάτη καὶ τρυφὴ εὐτέλειά τε καὶ σωφροσύνη. margo Morell.

24) poſt σωφροσύνην exiſtimo ἀσκῶν deeſſe.

25) f. ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίᾳ.

τε καὶ ἐπαγγέλληται 26) φιλοσοφεῖν, ἐναντίον τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἢ Μεγαρέων, ἢ παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσιν· ἀλλ᾽ ὡστέον τοῦτον τὸν ἄνθρωπον εἰς τοὺς ἀλαζόνας, καὶ ἀνοήτους, καὶ τρυφερούς. καίτοι μουσικὸν μὲν οὐκ ἀδύνατον εἶναι, μὴ πράττοντα τὰ τοῦ μουσικοῦ· ἡ γὰρ μουσικὴ οὐκ ἀναγκάζει 27) προσέχειν αὐτῇ τὸν νοῦν, καὶ μηδὲν ἄλλο ποιεῖσθαι περὶ πλείονος. καὶ ἀστρονόμον ὄντα οὐδὲν 28) ἴσως κωλύει τρέφειν ἀλεκτρυόνας, ἢ κυβεύειν· οὐδὲν γὰρ ἡ ἀστρονομία ἐμποδὼν ἐστι τῷ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν. καὶ νὴ Δία ἱππικὸν γενόμενον, ἢ κυβερνήτην ἀγαθὸν, ἢ γεωμέτρην, ἢ γράμματα εἰδότα, οὐδὲν θαυμαστὸν, ἢ παρὰ ταῖς ἑταίραις, ἢ ταῖς αὐλητρίσιν ὁρᾶσθαι· τὸ γὰρ ταῦτα ἐπίστασθαι, οὐδὲν ποιεῖ βελτίω τὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν, οὐδὲ ἀποτρέπει τῶν ἁμαρτημάτων. φιλοσοφίᾳ δὲ προσέχων τις, καὶ μετασχὼν τούτου τοῦ μαθήματος, οὐκ ἄν ποτε ἀποσταίη τῶν βελτίστων· οὐδὲ τούτων ἀμελήσας, αἰσχρόν τι καὶ φαῦλον προέλοιτ᾽ ἂν πράττειν, οὐδὲ ἀργεῖν, καὶ ὀψοφαγεῖν, καὶ μεθύσκεσθαι. τὸ γὰρ μὴ ταῦτα θαυμάζειν, καὶ τὴν τούτων ἐπιθυμίαν ἐξαιρεῖν τῆς ψυχῆς, καὶ τοὐναντίον εἰς μῖσος αὐτῶν καὶ κατάγνωσιν προάγειν, φιλοσοφία ἐστί. τὸ δέ γε φῆσαι 29), καὶ ἀλαζονεύεσθαι, καὶ αὐτὸν ἐξαπατῆσαι, καὶ τοὺς ἄλλους, οὐδὲν ἴσως κωλύει.

26) ἐπαγγέλληται] Ven. et Mor. dant ἀπαγγ.
27) ἀναγκάζει, ob ſequens κωλύει. Ven. et Mor. dant ἀναγκάσει.
28) οὐδὲν] ſic recte Ven. οὐδὲ Mor.
29) τὸ δέ γε φῆσαι] ſubaudi ἑαυτὸν φιλόσοφον εἶναι, *at temet verbis duntaxat philoſophum ferre, non impedit, quo minus vanus ſis, et teque aliosque decipias.*

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

ΛΟΓΟΣ ΟΑ'.

Εἰσὶν, οἵ φασὶ, δεῖν [1]) πάντα ἐν πᾶσιν εἶναι περιττὸν, καὶ ὁμιλῆσαι ἀνθρώποις φασὶ δεῖν εἶναι δεινότατον, καὶ μηδέποτε σιγᾷν, μηδὲ ἀπορεῖν λόγων τοιούτων πρὸς τοὺς παρόντας, οἳ δυνήσονται τέρπειν αὐτούς· εἰ δὲ μὴ, φασὶν ἰδιώτην εἶναι, τὸν μὴ παρεσκευασμένον οὕτως, καὶ ὀλίγου ἄξιον. ἐγὼ δέ φημι, τὰ μὲν δίκαια καὶ ἀληθῆ λέγειν αὐτούς· τὰ δὲ οὔ. τὸ μὲν γὰρ διαφέρειν πανταχοῦ τὸν φιλόσοφον τῶν ἄλλων, δοκοῦσιν ὀρθῶς ἀξιοῦν· πλὴν εἰ μήτι καὶ τὰς τέχνας φασὶ δεῖν αὐτὸν ἁπάσας εἰδέναι, καὶ βέλτιον κατὰ τὴν τέχνην ἅπαντα ποιεῖν τῶν δημιουργῶν, οἰκίας τε οἰκοδομούμενον, καὶ πλοῖα ναυπηγούμενον, καὶ χαλκεύοντα, καὶ ὑφαίνοντα, καὶ γεωργοῦντα· ὥσπερ ὁ Ἠλεῖος Ἱππίας ἠξίου σοφώτατος εἶναι τῶν Ἑλλήνων, οὐ μόνον ποιήματα παντοδαπὰ, καὶ λόγους αὐτοῦ ποικίλους προφέρων, Ὀλυμπιάσι τε, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πανηγύρεσι τῶν Ἑλλήνων· ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἐπιδεικνὺς ἔργα, τόν τε δακτύλιον, καὶ τὴν λήκυθον, καὶ στλεγγίδα, καὶ ἱμάντα, καὶ τὴν ζώνην· ὡς ἅπαντα πεποιηκὼς αὐτὸς, οἷον ἀπαρχὰς τῆς σοφίας, τοῖς Ἕλλησιν ἐπιδεικνύων. σχεδὸν δὲ καὶ Ὅμηρος Ὀδυσσέα πεποίηκεν, οὐ μόνον γνώμῃ διαφέροντα, καὶ τῷ δύνασθαι περὶ πραγμάτων βουλεύεσθαι [2]), καὶ λέγειν δεινότατα, ἔν τε πλήθει, καὶ πρὸς ὀλίγους, καὶ πρὸς ἕνα, καὶ νὴ Δία γε ἐν ἐκκλησίᾳ τε, καὶ παρὰ πότον, καὶ εἰ τύχοι, με-

1) poſt δεῖν videtur σοφὸν aut φιλόσοφον deeſſe. v. verſ. 8. patet quoque ex inſcriptione.

2) βουλεύεσθαι] Ven. et Mor. dant βουλεύσασθαι.

τά τινος βαδίζων ὁδὸν, καὶ πρὸς βασιλέα 3), καὶ πρὸς ἰδιώτην, καὶ πρὸς ἐλεύθερον, καὶ πρὸς δοῦλον, καὶ πρὸς ἔνδοξον ὄντα καὶ βασιλέα, καὶ αὖ πάλιν ἀγνοούμενον καὶ πτωχὸν, καὶ πρὸς ἄνδρα τε ὁμοίως, καὶ γυναῖκα, καὶ κόρην· ἔτι δὲ μάχεσθαι ἐπιστάμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων ἁπάντων ἔμπειρον, καὶ 4) τεκτονικῆς, καὶ οἰκοδομίας, καὶ ναυπηγικῆς. πῶς γὰρ ἂν τὸ λέχος ἐποίησεν, ἀποκόψας τόν γε 5) τῆς ἐλαίας θαλλὸν, εἰ μὴ καὶ τεκτονικῆς ἐπιστήμων ἦν; πῶς δ' ἂν περιεβάλλετο θάλαμον, εἰ μὴ καὶ οἰκοδομῆσαι ἠπίστατο 6); πῶς δ' ἂν εἰργάσατο τὴν σχεδίαν, οὐκ ὢν ἔμπειρος ναυπηγίας; τὰ δὲ περὶ φυτείαν καὶ γεωργίαν εὐθὺς ἐκ παίδων ἐσπουδακὼς φαίνεται, παρὰ τοῦ πατρὸς δένδρεα ζητῶν 7) καὶ ἀμπέλους, ἄλλως τε καὶ τοῦ πατρὸς γεωργοῦ ὄντος, πάνυ ἐπιμελοῦς τε καὶ ἐμπείρου, εἰκὸς ἦν αὐτὸν ταῦτα μὴ ἀγνοεῖν, ὅπου γε καὶ προκαλεῖται τὸν Εὐρύμαχον, καὶ ἀμῆσαι καὶ ἀρόσαι. ἀλλὰ φησὶ καὶ τῶν τοιούτων ἔμπειρος εἶναι, μαγειρικῆς τε καὶ οἰνοχοΐας, καὶ τῆς ἄλλης ἁπάσης διακονίας, ἅ φησι 8) τοὺς χείρονας τοῖς ἀγαθοῖς διακονεῖν 9). ταῦτα μὲν οὖν ἴσως, Ἱππίας καὶ Ὀδυσσεὺς, δεινὼ ἤστην. ἐγὼ δέ φημι τὸν φιλόσοφον τὰς μὲν τέχνας οὐχ οἷόν τε

εἶναι

3) βασιλεὺς recte ἰδιώτῃ, *homini priuato, plebeio*, opponitur. ſed cum ſtatim recurrat idem vocabulum, credo hic loci rectius *idiotae*, h. e. *homini rudi*, opponi *ſapientem.* quare mallem καὶ πρὸς σοφὸν legere.

4) καὶ delend. nam a tectonica incipit auctor eas artes enumerare, quas vniuerſali nomine τῶν τοιούτων complexus fuerat. v. verſ 5. a fin.

5) γε delendum.

6) ἠπίστατο] Ven. et Mor. dant ἐπίστατο.

7) αἰτῶν margo Mor.

8) φησι] *ait*, ſcil Vlyſſes. φήσει Ven. et Mor.

9) διακονεῖν] Ven. et Mor. διακονεῖσθαι.

εἶναι πάσας εἰδέναι· χαλεπὸν γὰρ καὶ μίαν ἀκριβῶς ἐργάσασθαι· ποιῆσαι δ' ἂν ἅπαντα βέλτιον, ὅ, τι ἂν τύχῃ ποιῶν, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων· καὶ τὰ κατὰ τὰς τέχνας, ἂν ἄρα ἀναγκασθῇ ποτε ἅψασθαι τοιούτου τινὸς, οὐ κατὰ τὴν τέχνην διαφέροντα [10])· τοῦτο γὰρ οὐχ οἷόν τε, τοῦ τέκτονος τὸν ἰδιώτην ἄμεινον ποιῆσαί τι κατὰ τὴν τεκτονικὴν, ἢ τοῦ γεωργοῦ, τὸν οὐκ ὄντα γεωργίας ἔμπειρον ἐν τῷ ποιεῖν τι τῶν γεωργικῶν, ἐμπειρότερον φανῆναι. ποῦ δ' ἂν διαφέροι [11]); τὸ συμφερόντως ποιεῖν, ἢ μὴ ποιεῖν, καὶ ὅτε δεῖ καὶ ὅπου, καὶ τὸν καιρὸν γνῶναι τοῦ δημιουργοῦ μᾶλλον καὶ τὸ δυνατόν. αὐτίκα οὐ δοκεῖ μοι Δαίδαλος καλῶς εἰργάσθαι ἐν Κρήτῃ τὸν Λαβύρινθον, οὗ εἰσερχόμενοι ἀπώλλυντο οἱ πολῖται αὐτοῦ, καὶ αἱ πολίτιδες. οὐ γὰρ δικαίως εἰργάσατο συμπράττων τῇ νόσῳ [12]) τῆς Πασιφάης· οὐδὲ ὀρθῶς εἰργάσατο, οὐ γὰρ συνέφερεν· οὐδὲ ἦν δίκαιον, οὐδὲ καλὸν, τοιαῦτα συμπράττειν, οὐδὲ μηχανὰς εὑρίσκειν ἐπὶ τὰ αἰσχρὰ καὶ ἀνόσια, οὐδὲ ὡς τὸν Ἴκαρον ἐπτέρωσεν, εἰ χρὴ πιστεύειν τῷ μύθῳ, καλῶς ἐξευρεῖν φημι τήνδε τὴν μηχανήν. οὐ γὰρ δυνατὰ ἐμηχανᾶτο, πτέρυγας ἀνθρώπῳ προστιθείς. οὐκοῦν διέφθειρε τὸν υἱόν. ἔοικε δὲ καὶ Ὅμηρος λοιδορεῖν τινα τέκτονα τῶν Τρώων, οὐ καλῶς ἐργασάμενον τὰς ναῦς τῷ Ἀλεξάνδρῳ, αἷς εἰσέπλευσεν [13]) εἰς τὴν Ἑλλάδα, οὐδὲν ἔχων αἰτιάσασθαι κατὰ τὴν τέχνην. φησὶ γάρ·

Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,
Ἀρχεκάκους, —

οὐκ

10) *διαφέροντα*] ſubaudi e praecedentibus ποιήσαι in optatiuo. mallem tamen id adeſſe.

11) f. ποῦ δ' ἂν οὖν διαφέροι. reſp. ἐν τῷ συμφερόντως —

12) τῇ νόσῳ] *morbo*, h. e. *inſano amori*. τῇ νήσῳ Ven. et Mor.

13) ἔπλευσεν.

οὐκ ἐγκωμιάζων αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει τῶν νεῶν, ἀλλὰ
ψέγων πολὺ μᾶλλον, ἢ εἰ 14) λέγων αὐτὸν ποιῆσαι τὰς
ναῦς ἢ βραδείας, ἢ ἄλλο τι ἁμάρτημα ἐχούσας, ᾐ-
τιᾶτο τὸ περὶ τὴν ναυπηγίαν 15). ψέγει δὲ ὁμοίως D
καὶ κυνηγέτην τινὰ, καὶ καταγελᾷ τῆς ἐμπειρίας,
ὅτι εἰς οὐδὲν δέον ἐκέκτητο αὐτήν· ἀλλὰ τὰ μὲν θη-
ρία ἠπίστατο βάλλειν, ἐν δὲ τῷ πολέμῳ οὐκ ἐτύγ-
χανεν οὐδενὸς, ἀλλ' ἀχρεῖος ἦν, διὰ τὴν δειλίαν καὶ
οὔ φησιν αὐτῷ τότε βοηθῆσαι τὴν Ἄρτεμιν. ἐκοῦν
ἐκ τούτων δῆλον, ὅτι δεῖ φρονήσεως καὶ ἀρετῆς, καὶ
πρὸς ἃ ἐπίστανται οἱ ἄνθρωποι, καὶ πρὸς ἃ οὐκ ἐπί-
στανται· καὶ οὕτως ἂν ἅπαντα διαφέροι πάντων ὁ A
σώφρων, οἷον χρὴ εἶναι τὸν φιλόσοφον, καὶ ποιῶν
τι τούτων καὶ μὴ ποιῶν, κἂν ὁπωσοῦν ποιῇ κατὰ
τὴν τέχνην 16). ὡς δὲ τῶν ζωγράφων γράψει
κρεῖττον οὐκ ὢν ζωγράφος· ἢ τῶν ἰατρῶν ἄμεινον
θεραπεύσει κατὰ τὴν ἰατρικὴν, οὐκ ὢν ἰατρός· ἢ
τῶν μουσικῶν μουσικώτερον ᾄσεται, οὐκ ὢν ἔμπειρος
μουσικῆς, ἢ μετρίως ἔμπειρος γεγονώς· ἢ τῶν ἀριθ-
μητικῶν 17) παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς, ἢ τῶν γεωμετρῶν
ἐμπειρότερος φανεῖται περὶ γεωμετρίαν, ἢ περὶ φυ- B
τείαν τῶν γεωργῶν, ἢ περὶ κυβερνητικὴν τῶν κυβερ-
νητῶν ἢ σφάζειν θᾶττον τῶν μαγείρων, ἢ διελεῖν,
δέον διελεῖν, τῶν αὐτὸ τοῦτο ἔργον πεποιημένων, οὐ
χρὴ διανοεῖσθαι. καίτοι τῶν νῦν βασιλέων τις
ἐπι-

14) μᾶλλον εἴη margo Mor.

15) ᾐτιᾶτο τὸ περὶ τὴν ναυπ.] id eſt, *culpaſſet fabricam nauis.* τὸ περὶ τὴν ναυπηγίαν idem eſt dictum atque τὴν ναυπηγίαν. v. Weſſeling ad Diodor. Sic. Ven. et Mor. omittunt τὸ.

16) ποιῇ, κἂν κατὰ τέχνην.

17) poſt ἀριθμητικῶν deeſt aliquid, e. gr. διοίσεται περὶ τοὺς ἀριθμούς. *in rationibus ſubducendis ſuperaturum eſſe calculatores.*

ἐπιθυμεῖ [18]) σοφὸς εἶναι τὴν τοιαύτην σοφίαν, ὡς πλεῖστα ἐπιστάμενος· οὐ μέντοι τὰ τοιαῦτα, ἃ μὴ θαυμάζεται παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. ἀλλ' ἐφ' οἷς στεφανωθῆναί ἐστι, κηρύττειν καὶ ᾄδειν πρὸς κιθάραν, καὶ τραγῳδεῖν, καὶ παλαίειν, καὶ παγκρατιάζειν. φασὶ δὲ καὶ γράφειν, καὶ πλάττειν ἱκανὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ αὐλεῖν τῷ τε [19]) στόματι καὶ ταῖς μασχάλαις ἀσκὸν ὑποβάλλοντα· ὅπως διαπεφευγὼς ᾖ τὸ αἰσχρὸν, τὸ τῆς Ἀθηνᾶς. οὐκοῦν ὑπῆρχε σοφός.

18) ἐπιθυμεῖ] Ven. et Mor. dant ἐπεθύμει. Apparet, hanc orationem ſub Nerone, aut paullo poſt eum ſublatum, dictam fuiſſe. eiusdem quoque iuuenilis aetatis ſunt ſuperiores et ſecuturae ſophiſticae et dialogiſticae omnes.

19) τῷ τε] *et ore et axillis.* Ven. et Mor. dant τότε. ſignificat illud tibiae genus, quod appenſum habet vtrem ſeu follem, qui brachiis agitatus tibiam animat. nos vulgo *caprum Polonicum* et *Sackpfeife* appellamus. Graeci tales tibicines ἀσκαύλας appellant, Latini *vtricularios.* Neronem vtre inflato ceciniſſe non memini alibi legere, neque intelligo, qui tibicen vtricularius turpitudinem buccarum inflatarum effugere queat. Tibicini enim, niſi vehementer fallor et rerum humanarum prorſus ignarus ſum, ſiue affa tibia, ſiue vtre inſtructa canat, buccae intumeſcunt. De κηρύττειν dubitari non debebat. Coronam praeconii Neronem aliquoties meruiſſe teſtantur hiſtoriae.

ΠΕΡΙ

Digitized by Google

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ [1]).

ΛΟΓΟΣ ΟΒ'.

Διατί ποτε οἱ ἄνθρωποι, ὅταν μέν τινα ἴδωσιν ναύτου [2]) μόνον χιτῶνα ἔχοντα, οὔτε προσέχουσι, οὔτε διαγελῶσι, λογιζόμενοι τυχὸν, ναύτης ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅτι οὐδὲν δεῖ καταγελᾷν, τούτου ἕνεκα· ὁμοίως οὐδὲ εἴ τινα ἴδοιεν γεωργοῦ στολὴν ἔχοντα, ἢ ποιμένος ἐξωμίδα, ἢ διφθέραν ἐνημμένον, ἢ κοσσύμβην ὑποδεδυκότα, οὐ χαλεπαίνουσιν· ἀλλ' οὐδὲ προσποιοῦνται τὴν ἀρχὴν, ἡγούμενοι προσήκειν τὴν στολὴν ταύτην τῷ τοιοῦτόν τι πράξαντι. τούς γε μὴν καπήλους [3]) ἑκάστοτε ὁρῶντες πρὸ τῶν καπηλείων ἀνεζωσμένους, οὐδέποτε τωθάζουσι, καταγελῷεν δ' ἂν τοὐναντίον, εἰ μὴ οὕτως ἐνεσκευασμένοι εἶεν, ὡς οἰκείου τοῦ σχήματος ὑπάρχοντος τῇ ἐργασίᾳ, ἣν μεταχειρίζονται· ἐπειδὴ δέ τινα ἴδωσιν ἀχίτωνα ἐν ἱματίῳ κομῶντα τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ γένεια, οὐχ οἷοί τέ εἰσι πρὸς τούτους τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, οὐδὲ σιγῇ παρέρχεσθαι· ἀλλ' ἐφίστανται καὶ ἐρεθίζουσι, καὶ ἤτοι κατεγέλασαν, ἢ ἐλοιδόρησαν, ἢ ἐνίοτε ἕλκουσιν ἐπιλαβόμενοι, ὅταν τινὰ ὁρῶσι μὴ πάνυ ἐῤῥωμένον αὐτὸν. μηδὲ ἄλλον μηδένα παρόντα τὸν ἐπιβοηθήσοντα· καὶ ταῦτα εἰδότες, ὅτι τοῖς καλουμένοις Φιλοσόφοις ξύνηθές ἐστιν ἡ στολὴ αὕτη, καὶ

1) *περὶ τοῦ σχήματος*, id eſt de habitu vel geſtamine philoſophi, de pallio puta. tranſiit ille voc. vſus ad Chriſtianos. v. Du Cange Gl. Gr. p. 1506.

2) *ναύτου*] vt paulo poſt *ἴδοιεν γεωργοῦ στολὴν ἔχ.* *ſi quem videant nautae tunicam tantummodo in corpore geſtantem.* ſubaudi: *et non ſimul ἱμάτιον.* nam *μόνον χιτῶνα* reſpicit ad *ἱμάτιον*, v. verſ. 15.

3) locum hunc illuſtrauit Gataker ad M. Antonin. Philoſ. p. 155. a.

καὶ τρόπον τινὰ ἀποδεδειγμένον 4). ὃ δὲ ἔτι τούτου παραδοξότερον· ἔνθα γὰρ ἐνίοτε βλέπουσιν ἀνθρώπους, τοὺς μέν τινας πίλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντας, ὡς νῦν τῶν Θρᾳκῶν τινες, τῶν Γετῶν 5) λεγομένων, πρότερον δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ Μακεδόνες· ἄλλους δὲ τιάραν, καὶ ἀναξυρίδας, καθάπερ, οἶμαι, Πέρσαι τε καὶ Βάκτριοι, καὶ Παρθυαῖοι, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν βαρβάρων. οἱ δὲ ἔτι τούτων ἀτοπώτερον εἰώθασιν ἐπιδημεῖν, πτερὰ ἔχοντες ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ὀρθά, ὥσπερ Νασάμωνες. οὐκοῦν οὐδὲ τούτοις πάνυ τι τολμῶσι πράγματα παρέχειν, οὐδ' ἐνοχλεῖν προσιόντες. καίτοι Γέτας μὲν, ἢ Πέρσας, ἢ Νασάμωνας, τοὺς μὲν οὐ πολλοὺς βλέπουσι, τοὺς δὲ σπανίως ἐπιδημοῦντας. τῶν δὲ τοιούτων ἀνθρώπων ὀλίγου νῦν μεστὰ πάντα, καὶ σχεδὸν πλείους γεγόνασι τῶν σκυτοτόμων, καὶ κναφέων, καὶ τῶν γελωτοποιῶν, ἢ ἄλλην ὁποίαν βούλει τέχνην ἐργαζομένων· ὥστε καὶ ἐφ' ἡμῶν ἴσως ῥηθῆναι εἰκότως, ὅτι πλεῖ πάντα 6) ὁμοίως ἀκάτια, καὶ πᾶσα βοῦς ἀροτριᾷ. οὐ τοίνυν κατὰ τοῦτο μόνον ξυνήθης αὐτοῖς ἡ ὄψις. ἀλλὰ καὶ τὰ ἀγάλματα ὁρῶσιν ἐν τοῖς ναοῖς, οἷον Διὸς καὶ Ποσειδῶνος, καὶ ἄλλων πολλῶν θεῶν ἀγάλματα, ἐν τῇ αὐτῇ διαθέσει τοῦ σχήματος· παρὰ μὲν γὰρ Αἰγυπτίοις καὶ Φοίνιξι, καὶ ἑτέροις τισὶ τῶν βαρβάρων, οὐχ ὁ αὐτὸς τύπος τῶν ἀγαλμάτων, ὥσπερ, οἶμαι, παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ πολὺ διαφέρων· ἐνθάδε δὲ ὁ αὐτός ἐστι. καὶ ἀνδρῶν εἰκόνας ὁρῶσι πολιτῶν 7) τῆς πόλεως, καὶ ἐν

4) ἀποδεδειγμένη margo Mor.

5) τῶν Γετῶν] ſic recte Anglus. *Thraces*, *Getae*, *Daci*, nomina ſunt promiſcue habita. v. Reimar. ad Dion. Caſſ. p. 1105, 67. Ven. et Mor. dant τῶν γε τῶν.

6) f. πλεῖ ἡμῖν πάντα.

7) poſt πολιτῶν deeſſe videtur πανταχοῦ, vel ὅπου τύχῃ, *vbicunque locorum vrbis.*

Digitized by Google

ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς στρατηγῶν, οὕτως A ἀνακειμένας 8) γένεια καθεικότων. ἀλλὰ τί δεῖ ταῦτα λέγειν; σχεδὸν γάρ τι καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ πλείους ὁμοίως πρὸς τοῦτο ἔχουσι, καὶ οὐδὲν αὐτοὺς ἡ ξυνήθεια ἀποκωλύει, τοῦ μὴ οὐκ ἐρεσχελεῖν, μηδὲ ὑβρίζειν, ἐπειδὰν τινα ἴδωσι τοιοῦτον, λέγω δὲ τῶν πολλῶν καὶ ἀδόξων, οὓς μὴ δεδοίκασιν ὡς ἱκανοὺς ἀμύνεσθαι· ἐπεί γε τούς γε τοιούτους σχεδὸν δυσωποῦνται καὶ θαυμάζουσι. τυχὸν οὖν τοιοῦτόν ἐστι τὸ γιγνόμενον. τοὺς μὲν ναύτας, καὶ τοὺς γεωργοὺς, καὶ ποιμένας, ἔτι δὲ Πέρσας, καὶ Νασάμωνας, B οὐκ οἴονται καταφρονεῖν αὐτῶν, οὐδὲ εἶναι πρὸς αὐτοὺς οὐδένα ἐκείνοις λόγον· ὅθεν οὐδὲ φροντίζουσι. τοὺς μέντοι φιλοσόφους ὑπονοοῦσιν, ὡς καταφρονοῦντας αὐτῶν, καὶ καταγινώσκοντας, πολλὴν ἀμαθίαν καὶ δυστυχίαν· καὶ ὅτι φανερῶς μὲν οὐ καταγελῶσιν, ἰδίᾳ δὲ παρ' αὐτοῖς οὕτως ἔχουσιν, ὡς πάντας ἀθλίους ὄντας τοὺς ἀπαιδεύτους, ἀρξαμένους ἀπὸ τῶν πλουσίων δὴ καὶ μακαρίων δοκούντων· οὓς αὐτοὶ ζηλοῦσι, καὶ σμικρὸν 9) διαφέρειν οἴονται C τῶν θεῶν, εὐδαιμονίας ἕνεκεν· καὶ ὅτι ἀτιμάζοιεν, καὶ διαγελῷεν 10), ὡς 11) πολυτελῶς ἐσθίοντάς τε καὶ πίνοντας, καὶ καθεύδειν μαλακῶς βουλομένους, καὶ μετὰ γυναικῶν ἑκάστοτε ὡραίων καὶ παίδων ἀναπαύεσθαι, καὶ πολλὰ χρήματα ἔχειν, καὶ θαυμάζεσθαι ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ὄχλου, καὶ περιβλέπεσθαι· ὧν οὐδὲν ἡγοῦνται μεῖζον οὐδὲ κάλλιον 12). διὰ

δὴ

8) *ἀνακειμένας*] redit ad *εἰκόνας*. Ven. et Mor. dant *ἀνακείμενα*.

9) *σμικρὸν*, vt etiam interpres expreſſit. Ven. et Morell. dant *σμικρῶν*.

10) *ἀτιμάζουσι καὶ καταγελῶσιν* lego. *καταγελῷεν* margo Mor.

11) poteſt *ὡς* rectum eſſe. cogitaui tamen eius loco *ὁρῶντες* forſitan eſſe ſubſtituendum.

12) f. *μέγα* et *καλόν*.

Digitized by Google

δὴ ταύτην τὴν ὑποψίαν δυσχεραίνουσι τοὺς μὴ D ταυτὰ σφίσι θαυμάζοντας, μηδὲ τιμῶντας, μηδὲ τὴν αὐτὴν περὶ τῶν μεγίστων ἔχοντας διάνοιαν. οὐκ οὖν προκαταλαμβάνουσιν αὐτοὶ λοιδοροῦντες, καὶ τωθάζοντες, ὡς ἀθλίους, καὶ ἀνοήτους· εἰδότες, ὅτι, εἰ μὲν τούτους ἀποφαίνουσιν ἄφρονας, καὶ μαινομένους, ἅμα καὶ αὐτοὺς ἀποδείξουσι σωφρονοῦντας, καὶ νοῦν ἔχοντας· εἰ δὲ παραχωρήσουσιν, ὡς τούτων, ἃ χρὴ, γιγνωσκόντων, καὶ πολλοῦ ἀξίων, ἅμα καὶ αὐτοὺς ὁμολογήσουσι δυστυχεῖς καὶ ἀναισθήτους, καὶ οὐδὲν εἰδότας ἁπλῶς, ὧν προσήκει ἀνθρώπους ἐλευθέρους A εἰδέναι. ἔτι δὲ, ἐὰν μέν τινα ἴδωσιν ὡς ναύτην ἐσταλμένον, ἴσασι τοῦτον πλευσούμενον· κἂν ὡς γεωργὸν ἕτερον, γεωργήσοντα· τόν γε μὴν ποιμένος ἔχοντα στολὴν, ἴσασι καὶ τοῦτον, ὅτι ἄπεισιν ἐπὶ τὰ πρόβατα, καὶ περὶ ἐκεῖνα διατρίψει [13]), ὥστε ὑπ᾽ οὐδενὸς λυπούμενοι τούτων ἐῶσιν αὐτούς· ὅταν δέ τινα ἴδωσι τὸ σχῆμα ἔχοντα τὸ τοῦ φιλοσόφου, λογίζονται, ὅτι οὗτος οὔτε πρὸς τὸ πλεῖν ἐστιν [14]), οὔτε πρὸς γεωργίαν, οὔτε προβά- B των ἕνεκεν οὕτως ἔσταλται· ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀνθρώπους παρεσκευάσθαι [15]), ὡς νουθετήσων τε καὶ ἐξελέγξων, καὶ οὐδέν τι θωπεύσων οὐδένα αὐτῶν, οὐδὲ φεισόμενος οὐδενός· τοὐναντίον δὲ κολάσων, ὡς ἂν δύνηται, αὐτοὺς μάλιστα τῷ λόγῳ, καὶ ἐπιδείξων, οἷοί εἰσιν. οὐκοῦν δύνανται ἡδέως ὁρᾷν αὐτοὺς, ἀλλὰ προσκρούουσι καὶ διαμάχονται, ὥσπερ οὐδ᾽ οἱ παῖδες ἡδέως ὁρᾷν δύνανται οὓς ἂν ἴδωσι [16]) παιδαγωγῶν σχῆμα ἔχοντας, καὶ παρεσκευασμένους οὕτως, ὡς ἐπιπλήξοντας

τας

13) διατρίψει] Ven. et Mor. dant διατρίψοι.
14) l. ἐστιν οἶ, *aliquo.* nam οὕτως cum ἔσταλται cohaeret. *hic non ideo veſtem hanc gerit, quod aliquo nauigare decreuerit.*
15) παρεσκευάσαι.
16) ἴδωσι] Ven. et Mor. dant ἴσωσι.

τας αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐπιτρέψοντας ἁμαρτάνειν, οὐδὲ ῥαθυμεῖν. εἰ γάρ τοι καὶ τοῖς παισὶν ἐξῆν τῶν τοιούτων καταγελᾷν, καὶ ὑβρίζειν, οὐδὲν ἂν πρότερον τοῦτο ἐποίουν. οὐ μέντοι ἅπαντες ἀπὸ ταύτης τῆς διανοίας προσέρχονται καὶ ἐνοχλοῦσιν· ἀλλ' ἔστι γένος ἀνθρώπων πολυπραγμόνων τοιαύτην πολυπραγμοσύνην, καὶ τρόπον τινὰ οὐ πονηρῶν. οὗτοι προσίασιν οὓς ἂν ἡγῶνται φιλοσόφους ἀπὸ τῆς στολῆς, ὡς ἀκουσόμενοί τι παρ' αὐτῶν σοφὸν, καὶ ὃ οὐκ ἂν 17) παρ' ἑτέρου ἀκούσειαν· πυνθανόμενοι καὶ περὶ Σωκράτους, ὅτι σοφός τε ἦν, καὶ διαλέγοιτο τοῖς προσιοῦσι λόγους φρονίμους· καὶ περὶ Διογένους, ὅτι καὶ αὐτὸς πρὸς ἅπαντα εὐπόρει λόγου, καὶ ἀποκρίσεως. τὰ μέν γε τούτου καὶ διαμνημονεύουσιν οἱ πολλοὶ, τὰ μέν τινα ἴσως εἰπόντος αὐτοῦ, τὰ δὲ καὶ ἄλλως 18) συνθέντων. τῶν γε μὴν ἑπτὰ σοφῶν τὰς γνώμας ἀκούουσι 19) καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνατεθῆναι πρότερον, οἷον ἀπαρχάς τινας τῆς σοφίας τῆς ἐκείνων, καὶ ἅμα τῆς τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα ὠφελείας· ὡς τῷ ὄντι δὴ θεῖα ταῦτα, καὶ σχεδόν τι τῶν χρησμῶν θειότερα, οὓς ἡ Πυθία ἔχθρα 20), καθίζουσα ἐπὶ τοῦ τρίποδος, ἐμπιπλαμένη τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ αὐτῷ χρησθὲν ἕκαστος ἀκούσας ἄπεισι, καὶ οὐκ ἀνατίθεται ταῦτα· ὥστε δὴ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι γνώριμα· τὰ δὲ ἐκείνων δόγματα, κοινὰ ἀπεδείχθη τοῖς ἀφικνουμένοις παρὰ τῶν θεῶν 21), ὡς ὁμοίως ξυμφέρον πᾶσιν εἰδέναι καὶ πείθεσθαι. εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ τὸν Αἴσωπον οἴονται τοιοῦτόν τινα γενέσθαι σοφὸν μὲν καὶ φρόνιμον,

αἱμύλον

17) καὶ ὃ οὐκ ἂν] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit ὃ.
18) ἄλλων Anglus.
19) ἀκούουσιν ἐν Δ.
20) ἔχρα Anglus.
21) παρὰ τὸν Θεὸν Anglus.

αἱμύλον δὲ ἄλλως, καὶ ξυνθεῖναι λόγους ἱκανὸν, οἵων αὐτοὶ ἥδιστ' ἂν ἀκούοιεν. καὶ τυχὸν 22) παντάπασι ψευδῆ οἴονται, εἰ τῷ ὄντι Αἴσωπος τοῦτον τὸν
B τρόπον ἐπειρᾶτο νουθετεῖν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπιδεικνύναι αὐτοῖς, ἅττα ἁμαρτάνουσιν· ὡς ἂν μάλιστα ἠνείχοντο 23) αὐτὸν, ἡδόμενοι ἐπὶ τῷ γελοίῳ καὶ τοῖς μύθοις· ὥσπερ τὰ παιδία ταῖς τίτθαις μυθολογούμενα 24), προσέχουσί τε καὶ ἥδονται. ἀπὸ τῆς τοιαύτης δόξης, ὡς καὶ παρ' ἡμῶν ἀκουσόμενοι τι τοιοῦτον, οἷον Αἴσωπος ἔλεγεν, ἢ ὁποῖον Σωκράτης, ἢ ὁποῖα Διογένης, προσίασι καὶ ἐνοχλοῦσι, καὶ οὐ δύνανται ἀπέχεσθαι, ὃν ἂν ἴδωσιν ἐν τούτῳ τῷ
C σχήματι· οὐ μᾶλλον, ἢ τὰ ὄρνεα, ἐπειδὴ ἴδωσι γλαῦκα, ἐφ' ᾧ καὶ ξυντίθει λόγον Αἴσωπος τοιοῦτον· ὡς τὰ ὄρνεα ξυνῆλθε πρὸς τὴν γλαῦκα, καὶ ἐδεῖτο τῆς μὲν ἀπὸ τῶν οἰκοδομημάτων ὀπῆς 25) ἀπανίστασθαι, πρὸς δὲ τὰ δένδρα τὴν καλιὰν, ὥσπερ καὶ αὐτὰ καὶ τοὺς τούτων μεταπήγνυσθαι κλῶνας, ἀφ' ὧν καὶ ᾄδειν ἐστὶν εὐσημότερον· καὶ δὴ καὶ πρὸς δρῦν ταυτηνὶ ἄρτι 26) φυομένην, ἐπειδὴ πρὸς ὥραν ἀφίκηται, ἑτοίμως ἔχειν ἱζάνειν, καὶ τῆς χλοερᾶς κό-
D μης ἀπόνασθαι. ἀλλ' οὖν τήν γε γλαῦκα μὴ τοῦτο τοῖς ὀρνέοις ποιεῖν παραινεῖν, μηδὲ φυτοῦ βλάστῃ ἐφήδεσθαι ἰξὸν πεφυκότος φέρειν, πτηνοῖς ὄλεθρον.

22) τυχὸν οὐ παντ. Anglus.

23) ἀνέχοιντο.

24) μυθολογούσαις. — *quemadmodum puerûli nutricibus lepidas fabellas narrantibus aurem non ſine voluptate praebent. A tali opinione, quae hominibus perſuaſit, vt a nobis quoque ſermones Socraticis et Aeſopicis ſimiles exſpectarent, factum eſt, vt in nos inuolent et interrogando moleſti ſint.*

25) ὀπῆς] lege σκέπης. *relinquere tegmen et tutelam, quam ab aedibus captare ſolent.*

26) ταυτηνὶ ἄρτι] Ven. et Mor. dant ἄρτι ταυτηνί.

τὰ δὲ μήτε τῆς ξυμβουλῆς ἀποδέχεσθαι 27) τὴν γλαῦκα τοὐναντίον δὲ ἔχαιρε τῇ δρυῒ φυομένῃ· ἐπειδὴ δὲ ἱκανὴ 28) ἦν, καθίσαντα ἐπ' αὐτὴν, ᾖδε. γενομένου δὲ τοῦ ἰξοῦ, ῥᾳδίως ἤδη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἁλισκόμενα, μετενόουν, καὶ τὴν γλαῦκα ἐθαύμαζον ἐπὶ τῇ ξυμβουλῇ. καὶ νῦν ἔτι οὕτως ἔχουσιν, ὡς δεινῆς καὶ σοφῆς οὔσης αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐθέλουσι πλησιάζειν, ἡγούμενα ἀγαθόν τι ἀπολαύειν τῆς ξυν- A ουσίας. ἔπειτα, οἶμαι, προσίασι, μάτην ἐπὶ κακῷ. ἡ μὲν γὰρ ἀρχαία γλαὺξ τῷ ὄντι φρονίμη τε ἦν, καὶ ξυμβουλεύειν ἐδύνατο· αἱ δὲ νῦν μόνον τὰ πτερὰ ἔχουσιν ἐκείνης, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸ ῥάμφος· τὰ δὲ ἄλλα ἀφρονέστεραί εἰσι τῶν ἄλλων ὀρνέων. οὐκοῦν οὐδὲ ἑαυτὰς δύνανται οὐδὲν ὠφελεῖν· οὐ γὰρ ἂν παρὰ τοῖς ὀρνιθοθήραις ἐτρέφοντο, δεδεμέναι καὶ δουλεύουσαι. καὶ ἡμῶν ἕκαστος τὴν μὲν στολὴν ἔχει τὴν Σωκράτους καὶ Διογένους· τὸ δὲ φρονεῖν B πολλοῦ δέομεν ὅμοιοι 29) εἶναι τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις, ἢ ζῆν ὁμοίως αὐτοῖς, ἢ λόγους τοιούτους διαλέγεσθαι. τοιγάρτοι οὐδὲν ἄλλο, ἢ βλεπόμενοι, ὥσπερ-

εἰ

27) f. μὴ ἤθελε τῆς ξυμβουλῆς ἀποδέχεσθαι, aut alias leg. μη τῆς ξυμβ. ἀπεδέχετο. niſi dicas, ἀποδέχεσθαι ex more Latinorum in Infinit. poſitum eſſe pro Imperfecto aut praeterito, ſubaudito ἤρξαντο, vel ſimili verbo.

28) ἱκανὴ] ſcil. ἡ δρῦς. *quum ſatis adoleuiſſet et robuſta eſſet facta quercus.* Ven. et Mor. dant ἱκανὰ.

29) ὅμοιοι] Ven. et Mor. ὅμοιον.

In ed. Morelli deeſt numerus Orationis 72. a numerante praeteritus, vt ſuperior 65. fuit; perperam iteratus. Sciebat ille, Dionis in vniuerſum 80 Orationes eſſe, propterea conſultum putabat verſura nomen delere, hoc eſt omittendo numero vno errorem ſuperiorem obliterare magis, quam emendare.

Digitized by Google

εἰ γλαῦκες, ὄχλον πολὺν ξυνάγομεν, τῷ ὄντι ὀρνέων, αὐτοί τε ὄντες ἠλίθιοι, καὶ ὑφ᾽ ἑτέρων τοιούτων ἐνοχλούμενοι.

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ.

ΛΟΓΟΣ ΟΓ'.

Ἀρά γε τὸ πιστεύεσθαι τοῖς πιστευομένοις ἀγαθόν ἐστι· καὶ τοιοῦτον, οἷον τὸ πλουτεῖν, καὶ τὸ ὑγιαίνειν καὶ τιμᾶσθαι, τοῖς τιμωμένοις, καὶ ὑγιαίνουσι καὶ πλουτοῦσιν αὐτοῖς ἐκείνοις τινὰ φέρον ὠφέλειαν; λέγω δὲ, οἷον εἴ τις δημοσίᾳ τύχοι πιστευόμενος ὑπὸ τῆς αὐτοῦ πόλεως, ἢ ἑτέρας, στρατείαν, ἢ χρήματα, ἢ τείχη· καθάπερ ἤδη πολλοὶ τὰ τοιαῦτα ἐπετράπησαν· οἱ δὲ καὶ αὐτὰς τὰς πόλεις, μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν, εἰρήνης τε οὔσης, καὶ πολέμου καταλαβόντος ἐνίοτε. καὶ νὴ Δία, εἴ τις ἀπ᾽ ἀνδρὸς βασιλέως ἢ τυράννου πιστεύοιτο χρυσίον, ἢ ἀργύριον, ἢ ναῦς, ἢ ὅπλα, ἢ ἀκρόπολιν, ἢ ξύμπασαν τὴν ἀρχήν· ὥσπερ Λεπτίνης μὲν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ [1]) πολλάκις Συρακούσας παρέλαβε· Φίλιστος δὲ παρὰ τοῦ νεωτέρου Διονυσίου· Μάγοι δὲ παρὰ Καμβύσου τὰ Περσῶν βασίλεια, ὅτε εἰς Αἴγυπτον ἐστρατεύετο· παρὰ δὲ Δαρείου Μιθράνης τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν· Περσεὺς [2]) δὲ παρὰ Ἀντιγόνου τὸν Ἀκροκόρινθον·

1) ἀδελφοῦ] ſignificat Dionyſium maiorem.

2) hunc non Περσέα vel Περσεὺς, ſed Περσαῖος et Περσαῖον appellant veteres, Zenonis Stoici libertum. v. Diogen. Laërt. et Polyb.

πολὺ δὲ τούτων πρότερον, Ἀτρεὺς παρ' Εὐρυσθέως A τὸ Ἄργος, ὅτε Εὐρυσθεὺς ἐπ' Ἀθήνας ἐστρατεύετο, οὐκ ἐκδιδόντων τῶν Ἀθηναίων τοὺς Ἡρακλέους παῖδας. ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀγαμέμνων, ἡνίκα ἐπὶ Τροίαν ἔπλει, μουσικῷ ἀνδρὶ ἐπίστευσε τὴν γυναῖκα, καὶ τὴν οἰκίαν τούτους ἅπαντας, φῶμεν, τοὺς πιστευομένους, ἀγαθόν τι ἀπολαύειν αὐτῶν τῆς πίστεως 3), καὶ αὐτοὺς ὑπὸ 4) τῶν ἰδιωτῶν πιστευομένους, ἢ γυναῖκας, ἢ παῖδας, ἢ τὴν οὐσίαν· καθάπερ, οἶμαι, πολλοὶ ἐπιτρόπους καὶ κηδεμόνας καταλείπουσιν, οἱ μὲν B ἀποδημοῦντες, οἱ δὲ ἀποθνήσκοντες· οἱ δὲ παρακαταθήκας διδόασιν ἄνευ μαρτύρων, οὐ δεδιότες, μὴ ἀφαιρεθῶσιν· ἔνιοι δὲ, τῶν νόμων ἀπαγορευόντων, μὴ καταλιπεῖν κληρονόμους, οὓς αὐτοὶ βούλονται, ἑτέρους καταλείπουσιν, ἐντειλάμενοι τὰ χρήματα ἀποδοῦναι τοῖς αὐτῶν ἐπιτηδείοις. τούτοις 5) δὴ πᾶσι λυσιτελεῖν φῶμεν τὸ πρᾶγμα. καὶ τὴν δόξαν, ἣν ἔχοντες περὶ αὐτῶν, ἐπιτρέπουσιν αὐτοῖς οἱ τὰ σφέτερα ἐπιτρέποντες· μάλιστα δὴ τοῖς τελευταίοις, C τοῖς παρανόμως πιστεύεσθαι δοκοῦσιν· ἢ τοὐναντίον χαλεπὸν εἶναι τὸ τοιοῦτον, καὶ πολλῆς ἀσχολίας καὶ φροντίδος αἴτιον, ἐνίοτε μὴν 6) κινδύνων τῶν μεγίστων. ἔξεστι δὲ σκοπεῖν εὐθὺς, ἀπὸ τῶν δοκούντων εἶναι μεγίστων· οὗτοι γὰρ τῶν μὲν ἰδίων ἐξ ἀνάγκης ἀμελοῦσι, καὶ χρημάτων, καὶ τέκνων, προσέχουσι δὲ τοῖς κοινοῖς, καὶ ἐπὶ τούτων εἰσί· καὶ πολλάκις μὲν ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων ταῖς πόλεσιν, ἢ πολεμίων, ἢ πολιτῶν τινων, ἀπόλλυνται· πολλάκις δὲ

ὑπ'

3) αὐτῶν τῆς πίστεως idem eſt dictum atque τῆς αὐτῶν πίστεως. Ven. et Mor. dant αὐτοὺς.

4) lege καὶ τοὺς ὑπὸ, aut καὶ αὖ τοὺς ὑπὸ — *et porro illos, quorum fidei priuati ſua committunt.* nam antea tantummodo viros principes nominauerat.

5) τούτοις] Ven. et Mor. τούτους.

6) ἐνίοτέ γε μὴν.

ὑπ᾽ αὐτῶν τῶν πόλεων, ἀδίκως διαβληθέντες. οἱ μὲν γὰρ οὐσίας ἀφῃρέθησαν, τοὺς δὲ καὶ ὀνείδη συνέβη κτήσασθαι καταδικασθέντας κλοπῆς· οἱ δὲ ἐξέπεσαν ἐκ τῶν πατρίδων, οἱ δὲ καὶ ἀπέθανον. ὥσπερ οὖν λέγουσι Περικλέα μὲν ἁλῶναι κλοπῆς παρὰ Ἀθηναίοις, τὸν κάλλιστα καὶ ἄριστα προστάντα τῆς πόλεως· Θεμιστοκλέα δὲ ἐκπεσεῖν ὥσπερ προδιδόντα, ὃς παραλαβὼν αὐτοὺς, οὐ δυναμένους τοὔδαφος τῆς πατρίδος οἰκεῖν, ἀλλ᾽ ἀποχωροῦντας τοῖς πολεμίοις αὐτοῦ τοῦ ἄστεος, καὶ τῶν ἱερῶν· οὐ μόνον ταῦτα ἀπέδωκεν, ἀλλ᾽ ἔτι καὶ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνας ἐποίησεν, ἀφελόμενος Λακεδαιμονίους, ἐξαρχῆς ἔχοντας τὴν τιμὴν ταύτην. Μιλτιάδης δὲ, ὁ πρῶτος νικήσας[7]) τοὺς βαρβάρους μετὰ μόνων τῶν πολιτῶν, καὶ τὸ Περσῶν φρόνημα καθελὼν, ὃ πρότερον εἶχον, ὡς ἁπάντων[7b]) κρείττους ὄντες· οὗτος μετ᾽ οὐ πολὺν χρόνον εἰς τὸ δεσμωτήριον ὑπ᾽ αὐτῶν ἐνέπεσε· καὶ προσέτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κίμων ἄτιμος ἦν ἂν τὸν ἅπαντα χρόνον, εἰ μὴ τὴν ἀδελφὴν Ἐλπινίκην ἐξέδωκεν ἀνδρὶ ταπεινῷ, καὶ χρήματα ἔχοντι, ὃς ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ζημίαν κατέβαλε τὰ πεντήκοντα τάλαντα. καίτοι Κίμων ὕστερον Ἀθηναίοις Κύπρον ἐκτήσατο, καὶ πεζῇ ἅμα, καὶ ναυσὶν, ἐνίκησε τοὺς βαρβάρους περὶ Παμφυλίαν· ἀλλ᾽ ὅμως τὸν τοιοῦτον αὐτὸν ὄντα, καὶ τοιούτου πατρὸς, εἰ μὴ χρημάτων εὐπόρησεν, ἄτιμον εἴων ἐν[8]) τῇ πόλει. Φωκίωνα δὲ ὕστερον, τὸν ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βιώσαντα, τούτων δὲ τὰ πλείω στρατηγήσαντα, καὶ τὴν πόλιν διαφυλάξαντα ἐν τοῖς χαλεπωτάτοις καιροῖς, καὶ χρηστὸν ὑπ᾽ αὐτῶν ἐκείνων ὀνομασθέντα, τοῦτον οὐκ ἤρκεσεν αὐτοῖς ἀποκτεῖναι μόνον, ἀλλ᾽ οὐδὲ νεκρὸν εἴασαν ἐν

7) νικήσας] ſic Caſaub. οἰκήσας Ven. et Mor.
7b) ἁπάντων ἀνθρώπους κρ. margo Mor.
8) εἴων ἂν ἐν.

τῇ Ἀττικῇ, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς ὅρους ἐξέβαλον. Νικίας δὲ ὁ Νικηράτου, διὰ τὸ πιστεύεσθαι ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἐπιστάμενος τὴν ἐν Σικελίᾳ στρατείαν, οἵα ἔσοιτο, καὶ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ τῷ λογίζεσθαι, ὅμως ἠναγκάσθη στρατεύσασθαι, νοσῶν διὰ τὴν πίστιν ταύτην. καὶ εἰ μὲν ἀποβαλὼν τὴν στρατιὰν, ἢ μέρος D αὐτῆς, αὐτὸς γοῦν ἐσώθη· δηλονότι οἴκοι ἀφικόμενος ἀπολώλει ἄν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο εἰδὼς προσελιπάρει πάντα τρόπον, ληφθεὶς, ὑπὸ τῶν πολεμίων τοῦτο ἔπαθε. καὶ ταῦτα ἐμοὶ περὶ μιᾶς εἴρηται πόλεως, καὶ τῶν ἐν μιᾷ πόλει πολιτευομένων· οὐδὲ τούτων ἁπάντων. τοὺς δὲ παρὰ τοῖς τυράννοις δοκοῦντας πιστοὺς εἰ ἐπεξίοιμι, οἵων δὴ τετυχήκασι, πολλῶν ἂν ἴσως μοι δεήσαι πάνυ ἡμερῶν. σχεδὸν γὰρ τὸ γεγηθέναι ἐκείνους ἀδύνατόν ἐστιν. οἳ μὲν γὰρ ἂν παράσχωσι κατ' αὐτῶν 9) αἰτίαν, ὡς ἀδικήσαντες, A διὰ τοῦτο ἀπόλλυνται, καὶ οὐκ ἔστιν οὐδεμιᾶς συγγνώμης τυχεῖν· οἱ δ' ἄνδρες ἀγαθοὶ φανῶσι, καὶ διαφυλάττειν δυνάμενοι τὰ πιστευθέντα, παραχρῆμα μὲν τιμῆς τινος ἔτυχον· μετ' οὐ πολὺ δὲ ἀπόλλυνται φθονούμενοι καὶ ὑποπτευόμενοι. οὐ γὰρ δοκεῖ λυσιτελεῖν τοῖς μονάρχοις, οὐδένα ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι παρ' αὐτοῖς, οὐδ' εὐδοκιμοῦντα φαίνεσθαι παρὰ τῷ πλήθει. αἱ δὲ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν πίστεις κινδύνους μὲν ἥττους ἴσως ἔχουσιν, ὅτι καὶ τὰ πράγματα B ἐλάττω ἐστίν· ἀσχολίαν δὲ μυρίαν, καὶ πόνους, καὶ πολλάκις οὐδὲ χάρις, οὐδ' ἡτισοῦν συνέπεται. πολλάκις δὲ συμβαίνει παρ' αὐτῶν τῶν εὖ παθόντων αἰτίαν ἔχειν, ὡς οὐ δικαίως, οὐδὲ καθαρῶς ἅπαντα ἀποδόντων. τί δὴ βουλόμενος ταῦτα ἐγὼ διῆλθον; οὐ γὰρ δὴ νουθετῶν σε τοιαύτην νουθεσίαν,

9) κατ' αὐτῶν idem eſt atque καθ' αὐτῶν. ſed forſitan erunt, qui hoc malint.

Digitized by Google

σίαν, οὐδὲ ἀποτρέπων 10) τοῦ πιστὸν εἶναι. πολὺ γὰρ ἂν εἴην τοῦ Ζήθου φαυλότερος, τοιαῦτα ἐπιτιμῶν· ὡς ἐκεῖνος ἐνουθέτει τὸν ἀδελφὸν, οὐκ ἀξιῶν φιλοσοφεῖν αὐτὸν, οὐδὲ περὶ μουσικὴν διατρίβειν, ἐάσαντα τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν· ἔφη δὲ, αὐτὸν ἄτοπόν τινα καὶ ἀσύμφορον μοῦσαν εἰσάγειν. ὥσπερ ἂν, τυχὸν εἴποι τις, καὶ σὲ τοιαύτην προειρῆσθαι 11) πρᾶξιν, οὐκ ἀργὸν, οὐδὲ φίλοινον οὐδαμῶς, χρημάτων μέντοι τῶν αὐτοῦ, ἀτημελῆ ἴσως· καὶ νὴ Δία λέγοι ἂν καὶ τόδε τὸ ἔπος·

Ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις.

10) ἀποτρέπων] ſic recte V. D. in margine Venetae notauerat. ἀποτρέπον Ven. et Mor.
11) προῃρῆσθαι Anglus.

ΠΕΡΙ ΑΠΙΣΤΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ ΟΔ'.

Ἐπίστασαί τινας ἤδη βλαβέντας ὑπὸ ἐχθρῶν; πῶς γὰρ οὔ; τί δὲ ὑπὸ τῶν καλουμένων φίλων, καὶ συνήθων, ἢ καὶ ὑπὸ τῶν συγγενῶν τινων· ἐνίους δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἔγγιστα ἀδελφῶν, ἢ υἱῶν καὶ πατέρων 1); ἔγωγε πολλούς. τίς οὖν ἡ αἰτία, δι' ἣν οὐ μόνον οἱ ἐχθροὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀδικοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ λεγόμενοι φίλοι ἀλλήλους, καὶ νὴ Δία, πολλοὶ καὶ τῶν οὕτως ἀναγκαίων; δῆλον, ὡς ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων, ὑφ' ἧς ἕκαστος, οἶμαι, καὶ αὐτός ἐστι βλαβερὸς αὐτῷ.

1) γρ. ἢ παρ' ἀνθρώπων margo Mor.

πάντας ἄρα δεῖ τοὺς φίλους ἐπίσης φυλάττεσθαι, καὶ μὴ πιστεύειν μηδὲν μᾶλλον, ἢ ἂν [2] φίλος, ἢ συνήθης, ἢ πρὸς αἵματος εἶναι δοκῇ; πάντας, ὡς ὁ λόγος οὗτος φησίν. οὐκοῦν ὀρθῶς ἔγραψεν, ὁ τοῦτο γράψας τὸ ἔπος·

Νᾶφε καὶ μέμνασο ἀπιστεῖν. ἄρθρα ταῦτα τᾶν φρενῶν. B
ἴσως ὀρθῶς. καὶ μὴν οὗτος ὁ ποιητὴς οὐ πρὸς τοὺς
ἐχθροὺς ταῦτα ὑποτιθέμενος, ἀλλὰ πρὸς τοὺς νομιζομένους φίλους. οὐδὲ ὑφ' ὧν [3] τις μισούμενος ἐπίσταται, τούτοις ἂν ἐξουσίαν δῷ [4] καθ' αὑτοῦ. πῶς ἂν οὖν διακελεύοιτο ἀπιστεῖν, οἷς μηδὲ πιστεύει [5]; φέρε
τοίνυν κἀκεῖνο ἴδωμεν· ὑπὸ τίνων πλείους ἀπολώ- C
λασι, πότερον ὑπὸ τῶν ὁμολογουμένων ἐχθρῶν, ἢ τοὐναντίον ὑπὸ τῶν προσποιουμένων εἶναι φίλων; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁρῶ, καὶ τῶν πόλεων τῶν ἁλουσῶν πλείονας ὑπὸ τῶν προδοτῶν ἀπολλυμένας, ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων εἰλημμένας κατὰ κράτος· καὶ τῶν ἀνθρώπων πλείους τῷ παντὶ τοῖς φίλοις καὶ τοῖς συνήθεσιν ἐγκαλοῦντας τῶν αἰτιωμένων τοὺς ἐχθροὺς ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς. ἔτι δὲ πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους ἅπασι
τείχη καὶ φρούρια κατεσκευασμένα, καὶ τούτων D
ἐνίοτε πολλῶν ἐτῶν μηδεμίαν χρείαν γενομένην· πρὸς δὲ τοὺς συμπολιτευομένους, καὶ τῶν αὐτῶν κοινωνοῦντας ἱερῶν, καὶ θυσιῶν, καὶ γάμων, καὶ φυλέτας [6] ὄντας ἀλλήλων, καὶ δημότας, καὶ συγγενεῖς, τὰ δικαστήρια, καὶ τοὺς νόμους, καὶ τὰ ἀρχεῖα [7]. καὶ τὰ τοιαῦτα οὐδέποτε ἠρεμεῖ. μεσταὶ γοῦν αἱ πόλεις αἰεὶ κατηγορούντων, ἀπολογουμένων, δικαζόντων, δικα-

2) ἢ ἂν] κἂν Caſaub.
3) f. οὐ γὰρ ὑφ' ὧν.
4) γε δῴη margo Mor.
5) f. οἷς μηδεὶς πισ.
6) φυλέτας] *tribules.* Ven. et Mor. dant φιλέτας.
7) ἀρχεῖα] ſic recte Ven. ἀρχαῖα Mor.

δικαζομένων· καὶ οὔτε ἐν ταῖς ἱερομηνίαις, ἢ ταῖς σπονδαῖς, ἀλλήλων ἀπέχεσθαι δύνανται. τίθενται οὖν ἑτέρους νόμους ὑπὲρ τῶν ἀδικημάτων τῶν ἐν ταῖς ἑορταῖς[8]), καὶ τούτους ἱεροὺς καλοῦσιν, ὥσπερ τὸ ὄνομα ὠφελοῦν. ὁ γὰρ τῆς κακίας πόλεμος[9]) διηνεκὴς ἅπασι πρὸς ἅπαντας, ἄσπονδος ὢν καὶ ἀκήρυκτος. μάλιστα δὲ οὗτος συνέστηκε τοῖς ἐγγὺς πρὸς ἀλλήλους. τὸν μὲν οὖν ἐν εἰρήνῃ βουλόμενον βιοῦν, καὶ μετὰ ἀσφαλείας τινὸς, εὐλαβεῖσθαι δεῖ τὴν πρὸς ἀνθρώπους κοινωνίαν, καὶ τὴν φύσιν ἐπίστασθαι τῶν πολλῶν ἑτοίμην οὖσαν πρὸς τὸ μεταδοῦναι κακίας τινὸς, καὶ μηδὲ, ἂν μυριάκις λέγῃ φίλος εἶναι, πιστεύειν. οὐ γάρ ἐστι παρ' αὐτοῖς βέβαιον οὐδὲν, οὔτε ἀληθές· ἀλλ' ὃν ἂν ἁπάντων προτιμῶσιν, ἤδη[10]) καὶ τοῦ ζῆν ἐὰν οὕτω τύχῃ, μετὰ μικρὸν ἔχθιστον νομίζουσι, καὶ οὐδὲ τοῦ σώματος ἀπέχονται[11]) πολλάκις. ὁ γοῦν ἐραστὴς τὸν ἐρώμενον ἀποσφάττει, διὰ τὸ λίαν φιλεῖν, ὡς οἴεται, παροξυνθεὶς ἐκ τῆς τυχούσης αἰτίας. ἕτεροι δ' ἑαυτοὺς[12]) ἀποκτιννύουσιν, οἱ μὲν ἄκοντες, δι' ἀκρασίαν· οἱ δὲ ἑκόντες, μηδενὸς ὄντος αὐτοῖς ἀτόπου κατὰ τὸν βίον, ἢ τῆς ἐν αὐτοῖς μοχθηρίας. τὰς μὲν γὰρ ἄλλας βλάβας, τὰς εἰς ἑαυτὸν ἑκάστου, δῆλον ὡς οὐκ ἐπεξελθεῖν ἐστι. ποία δὴ πίστις πρὸς τοὺς τοιούτους, ἢ τίς ἀσφάλεια; ἢ πῶς ἂν ἐμὲ ἀγαπήσειεν, ὁ μηδ' αὐτὸν ἀγαπῶν; τὸ γὰρ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ῥηθὲν, ὅτε ἐν ἐσχάτοις ὄντες ἠξίουν τι περὶ Σάμου, καλῶς ἂν, οἶμαι, λεχθείη πρὸς τοὺς φιλίαν ὑπερχομένους τῶν φαύλων·

8) exemplum habes in Demoſthene. v. Orat. contra Midiam.
9) πόλεμος] ſic recte interpres. Sententia, ni fallor, e Platone petita eſt. ἔπαινος Ven. et Mor.
10) ἤδη] ſic lego, aut προτιμῶσι, νὴ Δία, καὶ τοῦ ζῆν. Ven. et Mor. dant ἢ δή.
11) ἀπέχονται] Ven. et Mor. ἀπέχοντας.
12) δ' ἑαυτοὺς] Ven. et Mor. δὲ αὐτοὺς.

λων· ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐ φιλεῖ, πῶς ἄλλον φιλεῖ, ἢ ξένον, ἢ τέκνον, ἢ ἀδελφόν; τί οὖν, ὅταν τις φιλοφρονῆται, καὶ καθ' ἱερῶν ὀμνύῃ, καὶ μονονοὺ κατατέμνειν αὑτὸν ᾖ πρόθυμος; ἀκούειν μὲν ἤδη τούτων D ἐξ ἀνάγκης, καὶ νὴ Δία ἴσως κατανεύειν· εἰδέναι μέντοι σαφῶς, ὅτι μηδὲν αὐτῶν ἐστιν ἰσχυρόν. Ἠλέκτρα τὸν Ὀρέστην δακρύοντα ὁρῶσα, καὶ προσαγόμενον αὐτὴν, ποτὲ μὲν 13) ᾤετο ἄνεσίν τινα αὐτῷ γεγονέναι· τοῦ μέντοι παντάπασι πιστεύειν πολὺ ἀπεῖχεν. ὁρῶσα γοῦν μετ' ὀλίγον παρακινοῦντα, φησίν·

Οἴμοι κασίγνητ', ὄμμα σὸν ταράσσεται, A
Ταχὺς δὲ μετέθου.

τὴν θάλασσαν οὕτως ἠρεμοῦσαν πολλάκις ἰδεῖν ἐστιν, ὥστ', οἶμαι, καὶ τὸν δειλότατον καταφρονῆσαι. τί οὖν, διὰ τοῦτο πιστεύειν δεῖ, καὶ μήτε ἀγκύρας ἔχοντα, μηδὲ πηδάλιον, μήτε τἄλλα τὰ πρὸς τὴν σωτηρίαν, ἀνάγεσθαι ποτέ 14); ὄψει γὰρ, ἂν οὕτω τύχῃ μετ' ὀλίγον, κατερείσαντος ἀνέμου, κλύδωνα ἰσχυρὸν, καὶ κύματα τροφόεντα, πελώρια ἶσα ὄρεσσι, κυρτὰ φαληριόωντα. καὶ τὸν νῦν σοι φαι- B νόμενον πρᾷον, καὶ πολλὴν ἐνδεικνύμενον εὔνοιαν καὶ σπουδὴν, τῆς τυχούσης αἰτίας καταλαβούσης, ἄγριον εὑρήσεις καὶ χαλεπὸν, καὶ πᾶν ὁτιοῦν κακὸν ἕτοιμον ἐργάσασθαι. πόσα δοκεῖς τὴν Μήδειαν εὔξασθαι τοῖς θεοῖς ὑπὲρ τῶν τέκνων, ἢ ποσάκις ἀγωνιάσαι νοσούντων, ἢ ποσάκις ἀντ' ἐκείνων αὐτὴν ἂν ἑλέσθαι τελευτᾶν; ἀλλ' ὅμως αὐτόχειρ αὐτῶν ἐγένετο. νὴ Δία, ἐρεῖ τις, ὀργιζομένη, καὶ ζηλοτυποῦσα. τοὺς πολλοὺς δὲ οὐκ ἂν οἴῃ καὶ ζηλοτυπῆσαι; τί δαὶ φθονῆσαι; τί δαὶ ἐλπίσαι; σχεδὸν γὰρ αἰεὶ καὶ συνε- C

χῶς

13) τότε μὲν *tunc temporis quidem.*

14) ἀνάγεσθαί ποι.

χῶς ἐν τούτοις εἰσί. μὴ τοίνυν πίστευε τοῖς εὐνοεῖν φάσκουσι, καὶ μηδέποτε ἐγκαταλιπεῖν τὴν πρὸς σὲ φιλίαν. ὥσπερ γὰρ αἱ τὸν ἄνεμον σημαίνουσαι ταινίαι, κατὰ τὴν στάσιν αἰεὶ τοῦ πνεύματος αἰωροῦνται, νυνὶ μὲν οὕτως, πάλιν δὲ ἐπὶ θάτερα· τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ τῶν φαύλων διάνοια πρὸς πᾶσαν φορὰν οὕτως ἔχει. τοῖς δούλοις οὐδεὶς πιστεύει συντιθεμένοις, [D] διὰ τὸ μὴ κυρίους ἑαυτῶν εἶναι· πολὺ μᾶλλον οὐ χρὴ 15) προσέχειν ταῖς τούτων ὁμολογίαις. τῷ παντὶ γὰρ πλεῖον ἀπέχουσι τῆς ἐλευθερίας διὰ τὴν κακίαν οἱ ἄνθρωποι. τοῖς νεωτέροις τοσούτων ἐτῶν ὁ νόμος 16) οὐκ ἐᾷ συμβάλλειν ὡς ἀπίστοις οὖσιν, οὐδὲ γυναικὶ παρ' Ἀθηναίοις συναλλάσσειν, πλὴν ἄχρι [Wytt. ad Mor. p. 367.] μεδίμνου κριθῶν, διὰ τὸ τῆς γνώμης ἀσθενές. τῶν μὲν γὰρ πάνυ νεωτέρων οὐθὲν διαφέρουσιν οἱ φαῦλοι, μᾶλλον δὲ οὐδὲ τῶν παιδαρίων, πλὴν τῷ δύνασθαι καὶ τῇ πανουργίᾳ· διὸ μᾶλλον αὐτοῖς ἀπιστεῖν ἐκείνων [A] προσήκει. μακάριον γὰρ ἂν ἦν, εἰ, καθάπερ παῖδα, καὶ μειράκιον, καὶ νεανίσκον, καὶ πρεσβύτην, χρόνος ποιεῖ· καὶ φρόνιμον οὕτως 17), καὶ δίκαιον, καὶ πιστόν. καὶ μὴν τῶν γυναικῶν τῶν φαύλων οὐδέν εἰσι βελτίους οἱ ἄνδρες οἱ μοχθηροί. κατὰ γὰρ τὸ σῶμα διαφέρουσιν, οὐ κατὰ τὴν διάνοιαν. καθάπερ οὖν πρὸς οὐδὲν ἐκείνας ἐᾷ προσίεσθαι τῶν πλείονος ἀξίων ὁ νόμος, ἀλλ' ὥρισαι, μέχρι τίνος προσήκει· τὸν αὐτόν, οἶμαι, τρόπον, καὶ τοῖς πολλοῖς μέχρι [B] τῶν ἐλαχίστων κοινωνητέον· πράξεων δὲ μειζόνων, ἢ λόγων ἀναγκαίων, ἢ τῆς ἀσφαλείας τῆς περὶ τὸν βίον, οὐδέποτε. καὶ γὰρ εἴ ποτε ἀπέχονται τοῦ κακῶς ποιεῖν, δι' ἥν ποτ' αἰτίαν· ὥσπερ τὰ θηρία πολλάκις ἠρεμεῖ κοιμώμενα ἢ ἐμπεπλησμένα· τὴν μὲν-

15) πολὺ μᾶλλον οὖν οὐ χρή.
16) ὁ νόμος] Ven. et Mor. omittunt ὁ.
17) poſt οὕτως videtur ἐποίει deeſſe.

Digitized by Google

μέντοι φύσιν οὐκ ἀποβέβληκε τὴν αὐτῶν· παραπλησίως δὴ καὶ ἐκεῖνοι χρόνον τινὰ οὐκ ἔβλαψαν· ἔπειτα συμβάσης προφάσεως, καὶ τὸν τόκον 18), φασὶ, καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς πονηρίας ἐκτίνουσιν. ὁ Λάκων, ἐν ὁμιλίαις τινῶν συντιθεμένων αὐτῷ, καὶ ἀξιούντων C αὐτῶν λαμβάνειν, ἣν ἂν προαιρῆται πίστιν ὑπὲρ τῆς φιλίας, μίαν ἔφη πίστιν εἶναι τὸ ἐὰν θέλωσιν ἀδικῆσαι, μὴ δύνασθαι· τὰς δὲ λοιπὰς πάσας, εὐήθεις, καὶ τελέως ἀσθενεῖς. ταύτην μόνην παρὰ τῶν πολλῶν τὴν πίστιν δεῖ λαμβάνειν, ἑτέραν δὲ οὐδεμίαν. ἡ γὰρ ἐκ τῶν λόγων, καὶ τῆς συνηθείας, καὶ τῶν ὅρκων, καὶ τοῦ γένους, καταγέλαστος. ὁ Ἀτρεὺς ἀδελφὸς ἦν τοῦ Θυέστου, καὶ τῶν παιδαρίων, ἃ κατέκοψεν θεῖος 19). ὁ Ἐτεοκλῆς καὶ ὁ Πολυνείκης D οὐ μόνον ἀδελφοὶ κατὰ τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ ἐξ υἱοῦ καὶ μητρὸς γεγονότες, τῶν ξυγγενεστάτων· ὥς, εἴπερ 20) ὠφελεῖ τι τὸ γένος, οὗτοι μάλιστα ἁπάντων ἀλλήλους μᾶλλον ὤφειλον ἀγαπᾶν· ἀλλ' ὁ πιστευθεὶς πρῶτον τὸν πιστεύσαντα ἐξέβαλε, καὶ τῆς πατρίδος ἀπεστέρει, καὶ μετὰ ταῦτα ἀλλήλους ἀπέκτειναν. ὁ Θησεὺς τὸν Ἱππόλυτον, πατὴρ ὢν καὶ Ποσειδῶνος υἱὸς, διαβολαῖς πεισθεὶς, ἀπέκτεινε καταρασάμενος. ὁ Πρίαμος πρότερον εὐδαιμονίᾳ διαφέρων, καὶ τοσούτων ἐθνῶν καὶ τηλικούτου τόπου βασιλεύων,

Ὅσσον Λέσβος ἄνω μακάρων ἕδος ἐντὸς ἐέργει, A
Καὶ Φρυγίη καθύπερθεν, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.

διὰ τὸν υἱὸν καὶ τὴν ἀκρασίαν τὴν ἐκείνου, πάντων ἀθλιώτατος ἐγένετο καὶ οὗτοι μὲν ἐπίσημοι. πόσον δὲ οἴει πλῆθος ἐν ἑκάστῃ πόλει, τῶν ἀφανῶν, καὶ δημοτικῶν, Ἀτρέων, καὶ Θυεστῶν· τῶν μὲν καὶ ἀπο-

κτιννύν-

18) τὸν τόκον] Ven. et Mor. omittunt τὸν.

19) κατέκοψεν θεῖος] ſic recte Ven. ſed Mor. dat ὁ θεῖος.

20) ὥς' εἴπερ] ſic recte margo Mor. ὥσπερ Ven. et t. Mor.

κτιννύντων 21) κρύφα, τῶν δὲ εἰς ἄλλα ἐπιβουλευόντων; Ἀερόπας μέν γε καὶ Κλυταιμνήστρας, καὶ Σθενεβοίας, οὐδὲ εἰπεῖν ἐστιν. ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ γένους καὶ τῆς οἰκειότητος τοιαῦτα. τὰ δὲ τῶν ὅρκων, ὁ Πάνδαρος ὤμοσε τῷ Μενελάῳ, ὥσπερ καὶ οἱ λοιποὶ Τρῶες· ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἔτρωσεν αὐτόν. Τισσαφέρνης δὲ οὐκ ὤμοσε μὲν 22) τοῖς περὶ Κλέαρχον; τί δαὶ ὁ βασιλεύς; οὐχὶ καὶ τοὺς βασιλείους θεοὺς 23), καὶ τὴν δεξιὰν ἀπέστειλε. Φίλιππος δὲ ὁ Μακεδὼν οὐ διετέλει καθάπερ ἄλλο τι τῶν εἰς τὸν πόλεμον εὐχρήστων, καὶ τὴν ἐπιορκίαν παρεσκευασμένος· καὶ δυσὶ τούτοις τὰς πόλεις αἱρῶν, τῷ παρασπονδεῖν, καὶ τῷ τοὺς προδώσοντας παρασκευάζειν τῷ παντὶ πρὸς ἐκεῖνον τρόπῳ οἰκειότερον ἔχειν. τοῖς μὲν γὰρ προδόταις ἀργύριον ἦν ἀνάγκη διδόναι· τοῖς θεοῖς δὲ περὶ ὅρκων 24) οὐδὲν ὤφειλε 25) τὸν δὲ Λύσανδρον τὸν Λακεδαιμόνιον, γνώμην ἀποφαίνεσθαι 26) λέγουσιν· ὅτι τοὺς μὲν παῖδας, ἀστραγάλοις καὶ σφαίραις ἐξαπατᾶν δεῖ, τοὺς δὲ ἄνδρας ὅρκοις καὶ χρήμασιν. ἡ κερδαλῆ δὲ ἀλώπηξ, ἑτέρα 27) τίς ἐστι

21) f. τῶν μὲν μισούντων καὶ ἀποκτ.
22) μὲν del. et deinceps leg. τί δὲ, ὁ βασιλεύς;
23) poſt θεοὺς, vel circa, excidit ὤμοσε.
24) περὶ ὅρκων] id eſt ὑπὲρ ὅρκων. aut ſic cum Caſaub. leg. aut ἐπιορκιῶν. Ven. et Mor. dant περὶ ὅρκον.
25) ὤφειλε] *nihil debebat.* ſic lego, aut cum Caſaubono ἔδει, ſcil. διδόναι. Ven. et Mor. ἐθέλει.
26) ἀποφῆνασθαι margo Mor.
27) γρ. ἑταίρα τις ἦν παρὰ margo Mor. ἑταίρα eſt in Ven. quod ſenſum quodammodo meliorem vulgata dat, non tamen omnino planum et perſpicuum. Vulgatae ſi ſenſus ineſt, hic erit: alia ſcita ſententia, qua religio in ſervanda fide et iureiurando eleuatur, perfidia excuſatur et commendatur, apud Archilochum cubat, velut in luſtro aſtuta vulpecula. aut alius nequam, periurium parui pendens veterator, vulpecula vetus ab Archilocho producitur. ſed mallem tum ἡ ante κερδαλῆ abeſſe, tum Dio, Archi-

ἐστι παρὰ Ἀρχιλόχῳ; τὸν [28]) δὲ τοῦ Γλαύκου χρησμὸν οὐκ οἴει πρότερον δεδωκέναι [29]) τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων·

> Ὄμνυ', ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὔορκον μένει ἄνδρα.

καὶ τούτους μὲν τοὺς προειρημένους [30]), καὶ τοιούτους ἑτέρους, διὰ τὰς περιστάσεις συμβέβηκεν ἐνδόξους γεγονέναι· τῶν δὲ ἀφανεστέρων, Γλαύκων, ἢ Πανδάρων,

> Μεσταὶ μὲν [31]) ἀνθρώπων ἀγοραί, μεσταὶ δὲ ἀγυιαί.

διὸ μήτε τὸν Ἀπόλλωνα, μήτε τὴν Ἀθηνᾶν, σύμβουλον τῆς ἐπιορκίας λαμβάνουσιν. ἀλλ' ἡ συνήθεια [32]) τοῖς ἀνθρώποις, μέγα [33]) δίκαιον, τοῦ μηθὲν ἀδικεῖν, καὶ σπονδαὶ καὶ τράπεζαι; τὸν Εὔρυτον ἀπέκτεινεν ὁ παρ' αὐτῷ ξενισθεὶς [34]).

> Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν,
> Τὴν ἥν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν.

καίτοι

Archilochi loco non recitato et tranſmiſſo veteratoris quoque Archilochei nomine, velut in re omnibus nota, ad quam ſolummodo digitum intendere ſufficeret, ſimilem ex Homero locum affert.

28) τὸν] Ven. et Mor. dant τοῦ.

29) δεδωκέναι ſuſpectum; non enim memini dici χρησμόν τινι διδόναι. num ἐγνωκέναι aut τεθρυλληκέναι. ſed hoc nimium a literarum veſtigiis abit. num δεδοκιμακέναι, *approbaſſe*, *laudaſſe*. conf. p. 648. Orat. 76, 8. ed. Mor. margo Mor. dat δεδόχται (ſic) δεδοικέναι.

30) τὰς προειρ.] Ven. et Mor. omittunt τὰς.

31) μὲν bene habet, et neceſſarium eſt.

32) eſt obiectio, quam ipſe ſibi auctor obmouet, et ad quam reſpondet verſ. 4. a fin. verbis: τὸν Εὔρυτον.

33) μέγα καὶ δίκαιον margo Mor.

34) ξενισθεὶς] is eſt Hercules. ſed memoria hic Dionem fefellit; non Iphitus Herculem, ſed Hercules Iphitum hoſpitio excepit. Hercules erat ὁ ξενίσας, non ὁ ξενισθείς. v. Odyſſ. Φ. 27. margo Mor. dat ξενωθείς.

Digitized by Google

καίτοι καὶ θεοῖς ἔδοξε φίλος οὗτος ὁ τὴν 35) τῶν θεῶν ὄπιν οὐκ αἰδεσάμενος, οὐδὲ τὴν τράπεζαν·

Καὶ τέρπεται ἐν θαλίῃ, κατέχων καλλίσφυρον Ἥβην.

τὸν Ἀρχίλοχον οὐδὲν ὤνησαν οἱ ἅλες, καὶ ἡ τράπεζα, πρὸς τὴν ὁμολογίαν τῶν γάμων, ὧν φησιν αὐτός. ὁ Λυκάων ὢν ἀνόητος εἰς τὸν Ἀχιλλέα δεύτερον ἐμπεσὼν, δέον αὐτὸν, ἢ μάχεσθαι προθύμως, ἢ φεύγειν τάχιον.

Παρὰ (γὰρ) σοὶ πρώτῳ (φησὶ) πασάμην Δημήτερος 36) ἀκτήν.

τοιγαροῦν πρότερον, ὁπότε οὐδέπω μετειλήφει τῆς παρ' αὐτῷ τροφῆς, εἰς Λῆμνον ἀπεμποληθεὶς ἐσώθη· τότε δὲ ληφθεὶς, ἀπεσφάγη. τοσοῦτον αὐτὸν ὤνησεν ἡ Δημήτηρ. τὰς νήττας γὰρ καὶ τοὺς πέρδικας οὐ πρότερον θηρεύομεν, πρὶν ἂν φάγωσι παρ' ἡμῶν 37). ὁ δὲ Αἴγισθος, τὸν Ἀγαμέμνονα

Δειπνίσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

καὶ ὑπὸ μὲν τῶν Τρώων οὐδὲν ἔπαθεν ἐν δέκα ἔτεσιν, οἷς ἐπολέμει, καὶ οὐδεπώποτε αὐτοῖς συνέστιος ἐγένετο· εἰς δὲ τὴν οἰκίαν ἐλθὼν διὰ τοσούτου χρόνου, θύσας τοῖς θεοῖς, τὴν δὲ αὐτοῦ τράπεζαν παραθέμενος, ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς οὕτως ὠμῶς ἀνῃρέθη. καὶ μετὰ ταῦτα κάτω περιτυχὼν τῷ Ὀδυσσεῖ, μέμφεται Κλυταιμνήστραν· μηδὲ γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τελευτῶντος συγκλεῖσαι· πρὸς δὲ τούτοις παρακελεύεται, μηδέποτε πιστεύειν γυναικὶ, μηδὲ οἱ ἐκφάσθαι πυκινὸν ἔπος. καίτοι ἡ Κλυταιμνήστρα, οὐχ ὅτι γυνὴ ἦν, ταῦτα διέθηκεν αὐτὸν, ἀλλ' ὅτι πονηρά· καὶ οὐδὲν μᾶλλον οὐ χρὴ γυναικὶ ἤπιον εἶναι,

35) καιτοι καὶ θεοῖς — οὗτος ὁ τὴν —] Ven. et Mor. dant καὶ τοῖς θεοῖς — οὗτος, τὴν — et margo Mor. καίτοι θεὸς ἔδοξεν οὗτος.

36) Δημήτερος] Ven. dat δημήτρος, et Mor. Δημήτεος.

37) παρ' ἡμῖν margo Mor.

εἶναι, ἢ ἀνδρί. ἀλλ᾽ οἶμαι, τῶν περιπεσόντων ἕκαστος, ὑφ᾽ οὗ πέπονθε κακῶς, ἐκεῖνο μάλιστα ὑφορᾶται, καὶ προλέγει φυλάττεσθαι τοῖς ἄλλοις· ὁ μὲν ὑπὸ ἔχιος 38) πληγεὶς, ὄφιν· ὁ δὲ ὑπὸ σκορπίου, σκορπίον. ὃν δ᾽ ἂν κύων δάκῃ, ὄψει βακτηρίαν αἰεὶ περιφέροντα. τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πεπόνθασιν οἱ πολλοί. B τῷ μὲν ἐκ γυναικός τι συνέβη 39) δεινὸν, οὕτως δὴ 40) κέκραγεν·

Ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν,
Γυναῖκας εἰς φῶς ἡλίου κατῴκισας; (Eur. Hippol. v. 616)

ἄλλον ὑποδεχθεὶς ξένος ἐλύπησεν, ὡς Ἀλέξανδρος, τὰ τοῦ Μενελάου κτήματα καὶ τὴν γυναῖκα ὑφελόμενος. ὁ τοιοῦτος πρὸς τοὺς ξένους διαβέβληται, πρὸς ἀδελφὸν ἕτερος, ἄλλος πρὸς υἱόν. τὸ δὲ πρᾶγμα οὐ τοιοῦτόν ἐστιν. C οὐδὲ γὰρ ὁ ἀδελφὸς, οὐδὲ ὁ συγγενὴς, οὐδὲ ὁ ξένος πέφυκεν ἀδικεῖν· ἀλλ᾽ ὁ μοχθηρὸς ἄνθρωπος, τοῦτο δὲ μικροῦ δεῖν, ἐν πᾶσιν ἐστίν. ἀλλ᾽ εἰ γοῦν ἔχεις, πάντας εὐλαβοῦ. ξένος, εὐλαβοῦ 41)· μέτριος εἶναί φησι, μᾶλλον εὐλαβοῦ. τοῦτο ἀκίνητον ὑπαρχέτω. νὴ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἐπιδείκνυται δεξιοῦ τινος εὔνοιαν 42); οὐκοῦν ἀποδέχου τοῦτον, τοῖς θεοῖς εἰδὼς χάριν· εἰ βούλει δὲ, κἀκείνῳ· πρὸς δὲ τὸ μέλλον, φυλάττεσθαι αὐτόν. ὃ γάρ τις ἐπὶ τῆς τύχης εἶπε, D πολὺ μᾶλλον ἂν ἐπ᾽ ἀνθρώπων ῥηθείη τοῦτο, τὸ μηδένα εἰδέναι περὶ μηδενὸς, εἰ μέχρι τῆς αὔριον διαμενεῖ τοιοῦτος. τὰς γοῦν πρὸς αὐτοὺς παραβαίνουσι συνθήκας, καὶ συμβουλεύουσιν αὐτοῖς ἕτερα· καὶ ἄλλα συμφέρειν νομίζοντες, ἄλλα πράτ-

του-

38) γρ. ἔχεως margo Mor.
39) μὲν γὰρ ἐκ γυν. τι εἰ συνέβ. margo Mor.
40) οὗτος δή.
41) ξένος εἶναι φησίν; εὐλαβοῦ.
42) f. ἐπιδείκνυται δόξαν τινὸς εὐνοίας. Caſaub. vult δεξιούμενος εὔνοιαν.

Digitized by Google

τουσιν. ὅθεν ὅταν τις ἐκ τοῦ πιστεύειν περιπέσῃ τῷ δυσκόλῳ, γελοῖός ἐστιν αἰτιώμενος ἐκεῖνον, οὐχ ἑαυτόν· καὶ θεοὺς ἐνίοτε ἐπιβοώμενος, ὑπ' ἀνδρὸς ἀπατηθεὶς φίλου καὶ συνήθους. οἱ δὲ θεοὶ καταγελῶσιν, εἰδότες, ὅτι ἑαυτὸν ἐξηπάτησεν, ἐπ' ἄλλῳ ποιησάμενος. οἱ προσπταίοντες ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἢ νὴ Δία A ἐμπεσόντες εἰς πηλὸν ἢ βόθρον, οὐκ ὀργίζονται τοῖς λίθοις, ἢ τῷ πηλῷ· τελέως γὰρ ἂν ἦσαν ἀπόπληκτοι, δέον αὐτοὺς αἰτιᾶσθαι καὶ τὸ μὴ προσέχειν. τί οὖν, τις φήσει, δεῖ θηρίου βίον προαιρεῖσθαι, καὶ ζῆν ἔρημον; οὐ θηρίου, ἀλλ' ἀνδρὸς φρονίμου, καὶ ζῆν ἀσφαλῶς ἐπισταμένου. πολὺ γὰρ ἀσφαλεστέρα καὶ κρείττων ἡ ἐρημία τῆς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους κοινωνίας, ἐὰν ἀδεῶς γίγνηται, καὶ χωρὶς κοινωνῶν προσοχῆς. καὶ ὥσπερ, οἶμαι, τοῖς πλέουσι τὸ πέλαγος συμφέρει B μᾶλλον τῆς γῆς, εἰ δή 43) τις ἐν εὐδίᾳ πλέοι, καὶ σαφῶς εἰδὼς τοὺς τόπους· ἐν μὲν γὰρ τῷ πελάγει, σπανίον, εἴ που διαφθαρῇ ναῦς, πρὸς δὲ ταῖς ἀκταῖς καὶ περὶ τὰς ἄκρας ἰδεῖν ἐστι τὰ ναυάγια. τοιγαροῦν, ὅταν χειμὼν καταλάβῃ, τῶν μὲν ἀπείρων ἕκαστος ἐπιθυμεῖ 44) τῆς γῆς· ὁ δὲ κυβερνήτης ὡς πορρωτάτω φεύγει. καίτοι λιμένας μὲν εὕροι τις ἂν ἀκλύστους 45), οἷς ἔνεστι πιστεύσαντας, ἀσφαλῶς ὁρμεῖν, ἡλίκον ἄν ποτε ἀρθῇ τὸ πνεῦμα· τῶν δὲ ἀν- C θρώπων οἱ μετριάτατοι τοῖς θερινοῖς ὅρμοις ἐοίκασιν, οἵτινες πρὸς τὸ παρὸν σκέπουσι· κἀκείνων γὰρ ἕκαστος, πρὸς ἕν τι τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιεικής, οὐ μέντοι καὶ πρὸς τἄλλα ὑπάρχει. χρημάτων μὲν γὰρ ἕνεκεν οὐδέν σε ἀδικήσειεν· ἔστω γὰρ εἶναί τινα

43) εἰ μή τις margo Mor.

44) ἐπιθυμεῖ] Ven. et Mor. ἐπιθυμῇ.

45) Valeſium intempeſtiua medicina hunc locum tentantem ratio fugit. v. Emendat. p. 78. et Weſſeling ad Diodor. Sic. I. p. 212, 18.

τοιοῦτον· ἀλλὰ τάχ' ἂν ὀργῆς, ἢ φιλοτιμίας καταλαβούσης, οὐκ ἂν ἐπιγνοίης 46) αὐτὸν ἀσάλευτον καὶ πιστὸν, ἀλλ' ὡς ὑπὸ μηδενὸς πάθους κινούμενον, ἐφ' ᾧ τις ἂν πιστεῦσαι βεβαίως δύναιτο. οὐκοῦν τοῖς γε τοιούτοις, ὅσον ἀνάγκη 47), καὶ τελέως ὀλίγον δεῖ D χρῆσθαι· τὸ πλέον αὐτὸν ἐγρηγορότα καὶ φυλάττοντα 48), ὡς τοὺς Ἀχαιοὺς τὸν Ἕκτορά φησιν ὁ ποιητής·

— Ὁ δ', ἰδρείῃ πολέμοιο
Ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους,
Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.

ὁμοίως ἐν τῷ βίῳ δεῖ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ἐπιστήμην προβεβλημένους, καὶ καλυφθέντας αὐτῇ φεύγειν, A καὶ φυλάττεσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων κακίαν καὶ τὰς τέχνας, καὶ τὰς ἐπιβουλὰς, αἷς εἰώθασι χρῆσθαι. καθόλου δὲ θαυμαστὸν, εἰ τὸ μὲν φαγεῖν ἀπὸ τῆς αὐτῆς τραπέζης ἐμποδὼν ἔσται τῇ πονηρίᾳ· καὶ νὴ Δία τὸ πιεῖν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος, καὶ τὸν αὐτὸν λύχνον ὁρᾷν· τὸ δὲ τὸν ἥλιον βλέπειν τὸν αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τρέφεσθαι γῆς, οὐδεὶς ὑπολογίζεται τῶν πονηρῶν· ἀλλὰ τὸ μὲν πανδοχεῖον, ἢ νὴ Δία οἶκος ἕτερος, ἐκ λίθων καὶ ξύλων ᾠκοδομημένος, B συγκίρνησιν ἀνθρώπους, καὶ δύναται συνάγειν εἰς φιλίαν, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ·

Αἰδεῖσθε δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμέν.

καὶ οὗτος 49) μὲν ἡγεῖται τὴν σκηνὴν ἀξίαν αἰδοῦς, καὶ ταῦτα ἐκ ξύλων τῶν ἐν τῇ πολεμίᾳ γεγονυῖαν, ἧπερ 50) αὐτούς. ὁ δὲ σύμπας οὐρανὸς, ὑφ' ᾧ πάν-

τες

46) f. οὐκ ἂν ἔτι γνοίης, vel οὐκ ἂν ἔτ' ἐπιγνοίης.
47) ἀνάγκη] *quantum neceſſe* eſt. ἀνάγκης Ven. et Mor.
48) f. φυλαττόμενον.
49) οὗτος] Ven. et Mor. dant οὕτως.
50) ἧπερ] in eodem ſolo hoſtili natis, in quo ipſi tunc agerent. ἤπερ Ven. et Mor.

τες ἐσμὲν ἀρχῆθεν, οὐδὲν ὠφελεῖ πρὸς ὁμόνοιαν, οὐδὲ ἡ τῶν ὅλων κοινωνία θείων οὖσα καὶ μεγάλων· ἀλλὰ τοὐναντίον, ἡ [51]) τῶν μικρῶν καὶ οὐδενὸς ἀξίων. καὶ ὁ μὲν ἴδιος ἑκάστῳ πατὴρ, πολλάκις οὐδενὸς ἄξιος ὢν πρεσβύτης, μέγα δίκαιον, ὥστε μὴ ἐπιβουλεύειν ἀλλήλοις τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ τοῦ [52]) γένους [53])· ὁ δὲ κοινὸς ἁπάντων ἀνδρῶν τε θεῶν τε, ἐξ οὗ πάντες γεγόναμεν, οὐ κατὰ Λάχητα ὢν [54]), οὐδὲ κατὰ Σίμωνα, οὐ δύναται κατασχεῖν οὐδὲ κωλῦσαι τὴν ἀδικίαν τῶν ἀνθρώπων. καὶ μὴν ὅτι γε τοῖς λόγοις οὐκ ἂν πιστεύοι τις, τοῖς ὑπὲρ τῆς φιλίας· τοῦτο γὰρ λοιπόν ἐστι· φανερὸν δήπου. γελοῖον γὰρ, ἀργύριον μὲν δανείζοντα τοῖς πολλοῖς, μὴ ῥᾳδίως ἄν τινα πιστεῦσαι λόγῳ μόνῳ, ἀλλὰ μαρτύρων δεῖσθαι, καὶ γραμμάτων· καὶ πολλοὺς καὶ ταῦτα παραβαίνειν [55]). τί οὖν; φησίν· οὐκ ἤδη τινὲς ἐγένοντο φίλοι τῶν πρότερον· οἷον πῶς ἂν λέγοιμι τοὺς ἡμιθέους θρυλλουμένους τούτους, Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην, καὶ Θησέα, καὶ Πειρίθουν, καὶ Ἀχιλλέα, καὶ Πάτροκλον; εἰ δ᾽ οὖν τις συγχωρήσειεν, ἀληθῆ τὴν δόξαν εἶναι ταύτην· δῆλον, ὡς τρεῖς ἂν εἶεν φιλίαι γεγονυῖαι ἐν τοσούτῳ χρόνῳ, ἐν ὅσῳ πλεονάκις ἂν εἴποις [56]) τὸν ἥλιον ἐκλελοιπέναι.

51) ἡ] ſic recte Ven. ἢ Mor.
52) τοῦ del.
53) γένους] ſic recte Ven. γένος Mor.
54) v. Valeſ. ad Ammian. Marcell. p. 534.
55) poſt παραβαίνειν deeſt aliquid, e. c. τῷ δὲ διὰ λόγων μόνων ὑπὲρ φιλίας ἰσχυριζομένῳ πιστεύειν. aut τῷ δὲ μέχρι ῥημάτων φιλεῖν ὁμολογοῦντι πιστεύειν.
56) εἴποις] *dicas.* Ven. et Mor. εἴποι.

ΠΕΡΙ ΝΟΜΟΥ.

ΛΟΓΟΣ ΟΕ΄.

Ἔστι δὲ ὁ νόμος, τοῦ βίου μὲν ἡγεμὼν, τῶν πόλεων δὲ ἐπιστάτης κοινός· τῶν δὲ πραγμάτων κανὼν δίκαιος· πρὸς ὃν ἕκαστον ἀπευθύνειν δεῖ τὸν αὑτοῦ τρόπον· εἰ δὲ μὴ, σκολιὸς ἔσται καὶ πονηρός. οἱ μὲν οὖν τοῦτον φυλάττοντες, ἔχονται τῆς σωτηρίας· οἱ δὲ παραβαίνοντες, πρῶτον μὲν αὑτοὺς ἀπολλύουσιν, ἔπειτα καὶ τοὺς ἄλλους· παράδειγμα καὶ ζῆλον αὐτοὺς ἀνομίας καὶ βίας παρέχοντες. ὥσπερ δὲ τῶν πλεόντων οἱ τοῦ πυρσοῦ μὴ διαμαρτάνοντες, οὗτοι μάλιστα σώζονται, καὶ τοὺς λιμένας εὑρίσκουσιν· οὕτως οἱ κατὰ τὸν νόμον ζῶντες, ἀσφαλέστατα πορεύονται διὰ τοῦ βίου, καὶ τῆς καταγωγῆς τῆς δεούσης τυγχάνουσιν. ἀνθρώπῳ μὲν οὖν ἤδη τις συμβούλῳ χρησάμενος, μετενόησεν· οὐ μέντοι νόμῳ. τοσούτῳ δὲ τῶν τειχῶν ταῖς πόλεσι χρησιμώτερός ἐστιν, ὥστε ἀτείχιστοι μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων διαμένουσι· νόμου δὲ χωρὶς οὐκ ἔστιν οὐδεμίαν οἰκεῖσθαι πόλιν. οὐ μόνον δὲ συμφέρει τοῖς θνητοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς. ὁ γοῦν κόσμος ἀεὶ τὸν αὐτὸν νόμον ἀκίνητον φυλάττει, καὶ τῶν αἰωνίων οὐδὲν ἂν παραβαίη τοῦτον. ὅθεν, οἶμαι, καὶ βασιλεὺς εἰκότως ἀνθρώπων καὶ θεῶν κέκληται· τὴν μὲν βίαν καταλύων, τὴν δὲ ὕβριν καθαιρῶν, τὴν δὲ ἄνοιαν σωφρονίζων, τὴν δὲ κακίαν κολάζων· ἰδίᾳ δὲ καὶ κοινῇ πάντας τοὺς δεομένους ὠφελῶν· τοῖς μὲν ἀδικουμένοις βοηθῶν, τοῖς δὲ ἀπορουμένοις περί τινος μηνύων τὸ δέον. ὅταν γάρ τις, συμβάντος αὐτῷ τινὸς δυσκόλου πράγματος, ζητῇ τὸ συμφέρον, οὐδὲν, οἶμαι, δεῖ φίλους παρακαλεῖν, οὐδὲ συγγενεῖς, ἀλλὰ ἐλθόντα παρὰ τοὺς νόμους, πυνθάνε-

φαίνεσθαι. καὶ οὐκ ἂν τὸ οἰκεῖον σκοπῶν, χεῖρον ἐκείνῳ παραινέσειεν· οὔτε ἀγνοήσας τὸ βέλτιον, οὔτε δι' ἀσχολίαν τινὰ, ἢ τὸ μὴ φροντίζειν, τοὺς πυθομένους 1) παραιτήσαιτ' ἄν. τοὐναντίον γὰρ ἁπάντων ὁμοίως κήδεται, καὶ σχολὴν ἄγει πρὸς τὰ τῶν ἄλλων πράγματα· καὶ οὐδὲν ἴδιον οὐδὲ ἐξαίρετόν ἐστιν αὐτῷ. καὶ μὴν τοσούτῳ γε τῆς παρὰ τῶν θεῶν μαντείας ὠφελιμώτερός ἐστι νόμος, ὅσῳ τοὺς μὲν χρησμοὺς ἤδη τινὲς ἠγνόησαν, καὶ δοκοῦντες πράττειν κατ' αὐτοὺς, τἀναντία ἐποίησαν· ὅθεν, οἶμαι, συμφοραῖς ἐχρήσαντο. παρὰ τοῦ νόμου δὲ οὐδέν ἐστι σκολιὸν, οὐδὲ ἀμφίβολον· ἀλλ' ἁπλῶς ἅπαντα, ἃ προσήκει, τοῖς δεομένοις φράζει. ἄρχων δὲ ἁπάντων καὶ κύριος ὢν, χωρὶς ὅπλων καὶ βίας κρατεῖ· τοὐναντίον γὰρ αὐτὸς καταλύει τὴν βίαν· ἀλλὰ μετὰ πειθοῦς καὶ βουλομένων προέστηκεν. πείσας γὰρ πρότερον καὶ δοκιμασθεὶς, οὕτως νόμος γίγνεται, καὶ τὴν ἰσχὺν τὴν αὑτοῦ λαμβάνει. τηλικαύτην δὲ ἔχει δύναμιν, ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς οὗτός ἐστιν ὁ βοηθῶν. τοὺς γὰρ ἱεροσύλους, καὶ τοὺς παραβαίνοντας τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐσέβειαν κολάζει. καὶ μὴν αὐτόν γε οὐδὲ εἷς 2) οἷός τε ἐστὶν ἀδικῆσαι. τῶν γὰρ παραβαινόντων τὸν νόμον ἕκαστος, οὐκ ἐκεῖνον, ἀλλ' ἑαυτὸν βλάπτει. τοσαύτης δὲ δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας μεστός ἐστιν, ὥστε καὶ τοῖς ἀτυχοῦσι χρησιμώτερος καθέστηκε τῶν γένει προσηκόντων, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ἰσχυρότερος τῆς αὐτῶν ἐκείνων ῥώμης, καὶ πατράσιν υἱέων εὐνούστερος, καὶ παισὶ, γονέων, καὶ ἀδελφοῖς, ἀδελφῶν. πολλοὶ γοῦν ὑπὸ τῶν φιλτάτων ἀδικούμενοι, πρὸς τοῦτον καταφεύγουσιν. εἰ δὲ καὶ μηδὲν ὑπὸ μηδενὸς εὖ πέπονθεν ὁ νόμος, πᾶσιν

1) in Veneta eſt τοὺς κλεπτομένους, vnde effici debuerat ἢ τὸ μὴ φροντίζειν τοῦ σκεπτομένου, παραιτ.
2) εἷς] ſic recte Ven. εἰς Mor.

ὅμως εὐεργέτης ὤν, ἑτέροις ἐκτίνει τὰς χάριτας, καὶ γονεῦσι παρὰ παίδων τὰς ὁμοίας κομιζόμενος [3]), καὶ τοῖς ἰδίᾳ τινῶν εὐεργέταις, παρὰ τῶν εὖ παθόντων, καὶ τοῖς κοινῇ φιλοτιμουμένοις, παρὰ τῆς A πόλεως. κάλλιστα δὲ καὶ τὰ ἆθλα [4]) τῶν εὐεργεσιῶν πεποίηκε, στεφάνους καὶ κηρύγματα καὶ προεδρίας ἐξευρών· ἃ τοῖς μὲν παρέχουσιν οὐδεμίαν φέρει δαπάνην, τοῖς δὲ τυγχάνουσι, τοῦ παντὸς ἄξια καθέστηκεν. ὅ, τι δ' ἂν ἐθέλῃ τῶν εὐτελεστάτων [5]), εὐθὺς τοῦτο μέγα καὶ τίμιον ἐποίησεν. οὗτός ἐστιν ὁ τὸν κότινον οὕτως μέγαν καὶ τηλικαύτης ἄξιον σπουδῆς ἀποδείξας· καὶ τὰ σέλινα, καὶ τὴν πίτυν, καὶ τὸν τοῦ θαλλοῦ στέφανον. οὗτος ὁ τὰ τρία [6]) ῥήματα, B οἷς ἕκαστος κηρύττεται τῶν ἀγαθῶν, πολλοῖς ἀποφήνας τοῦ ζῆν τιμιώτερα. οὗτός ἐστιν ὁ τὰς πανηγύρεις συνάγων, ὁ τοὺς θεοὺς τιμῶν, ὁ τὴν ἀρετὴν αὔξων· οὗτος ὁ τὴν θάλατταν καθαίρων, ὁ τὴν γῆν ἥμερον ποιῶν· ὁ τοῦ Διὸς ἑτεὸς [7]) υἱός, ὁ τὴν ἀήττητον καὶ ἀνυπέρβλητον ἰσχὺν ἔχων· τοσοῦτον ἁπάντων σωφροσύνῃ καὶ πίστει διαφέρων, ὥστε καὶ γυναικῶν κοινωνίαν, καὶ παρθένων ὥραν, καὶ παίδων ἀκμὴν τούτῳ πάντες πεπιστεύκαμεν. ἔτι δὲ καὶ C παρθένου τῆς Δίκης οὔσης, μόνος αὐτῇ διὰ σωφροσύνην σύνεστιν. οὗτος ἐπίκουρος γήρως, διδάσκαλος νεότητος, πενίας συνεργός, φύλαξ πλούτου· τῇ μὲν εἰρήνῃ σύμμαχος, τῷ δὲ πολέμῳ ἐναντίος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ πλέον ἰσχύει. τὸν γοῦν

παρὰ

3) κομιζόμενος] ſic recte Ven. κομιζομένων Mor.

4) τὰ ἆθλα] ſic cum Caſaub. leg. eſt, aut τὰς ἀμοιβάς. Ven. et Mor. dant τὰς ἄλλας.

5) ἀτυχεστάτων margo Mor.

6) margo Mor. omittit τρία.

7) ἑτεὸν margo Mor.

παρὰ τῶν ἐχθίςων κήρυκα πεμπόμενον οὗτός ἐςιν ὁ σώζων [8]) καὶ διαφυλάττων, παντὸς θώρακος καὶ πάσης ἀσπίδος ἰσχυρότερον αὐτῷ δοὺς ὅπλον τὸ κηρύκειον· ἔςι δὲ τοῦ νόμου σύμβολον. διὰ τοῦτον τοὺς ἀποθανόντας οὐδεὶς ἔτι κρίνει πολεμίους· οὐδὲ τὴν ἔχθραν [9]) καὶ τὴν ὕβριν εἰς τὰ σώματα αὐτῶν ἐπιδείκνυνται [10]). τοσούτῳ δὲ ταῖς πόλεσι χρησιμώτερός ἐςιν, ἤπερ τὰ πηδάλια ταῖς ναυσὶν, ὥςε ἡμῖν [11]) ἀποβάλλουσα τοὺς οἴακας ναῦς, οὐκ ἂν ἀπόλοιτο, μὴ χειμῶνος καταλαβόντος· πόλιν δ' οὐκ ἔνι σωθῆναι, τοῦ νόμου λυθέντος, οὐδ' ἂν μηδὲν ἔξωθεν συμβαίνῃ δεινόν. ὥσπερ δὲ ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῷ διανοίας διοικεῖται καὶ σώζεται τῶν ἀνθρώπων ἕκαςος, ἡ δὲ ταύτης διαφορὰ [12]) μανίαν καὶ παρακοπὴν φέρει· παραπλησίως, ἄν τις ἀνέλῃ τὸν νόμον ἐκ τοῦ βίου, καθάπερ, οἶμαι, τὸν νοῦν ἀπολωλεκὼς, εἰς παντελῆ μανίαν καὶ ταραχὴν περιςήσεται.

8) σώζων] ſic recte Ven. σάζων Mor.

9) οἱ δὲ τὴν ἔχθραν γὰρ καὶ marg. Mor.

10) vulgatam ſerues, an ἐπιδείκνυται legas, perinde eſt. margo Mor. dat ἀποδείκν.

11) ἡ μὲν Caſaub.

12) διαφθορὰ Caſaub.

ΠΕΡΙ ΕΘΟΥΣ.

ΛΟΓΟΣ ΟΣΤ΄.

Ἔστι δὲ τὸ ἔθος, γνώμη μὲν τῶν χρωμένων κοινὴ, νόμος δὲ ἄγραφος ἔθνους ἢ πόλεως, δίκαιον δὲ ἑκούσιον, B καὶ ταῦτα πᾶσιν ἀρέσκον· εὕρεμα δὲ ἀνθρώπων οὐδενὸς, ἀλλὰ βίου καὶ χρόνου. τῶν μὲν οὖν ἄλλων νόμων ἕκαστος ἅπαξ δοκιμασθεὶς, ἔλαβε τὴν ἰσχύν· τὸ δὲ ἔθος αὐτὸ ἀεὶ 1) δοκιμάζεται. καὶ νόμος μὲν οὐδεὶς ῥᾳδίως ὑπὸ πάντων κριθήσεται· ταῖς γὰρ τῶν πλειόνων δόξαις κυροῦται· ἔθος δὲ οὐκ ἐνῆν γενέσθαι, μὴ προσδεχθὲν ὑπὸ πάντων. κἀκεῖνος ἀπειλῶν καὶ βιαζόμενος, μένει κύριος. ὑπὸ C δὲ τῶν ἐθῶν πειθόμενοι, καὶ καλὰ καὶ συμφέροντα κρίνομεν αὐτά. διό μοι δοκεῖ τις ἂν προσεικάσαι, τὸν μὲν ἔγγραφον νόμον τῇ δυνάμει τῆς τυραννίδος· φόβῳ γὰρ ἕκαστον καὶ μετὰ προστάγματος διαπράττεται· τὸ δὲ ἔθος, μᾶλλον τῇ φιλανθρωπίᾳ τῆς βασιλείας. βουλόμενοι γὰρ αὐτὸ πάντες, καὶ δίχα ἀνάγκης οἴονται 2). καὶ νόμους μὲν ἴσμεν πολλοὺς ἀνῃρημένους ὑπὸ τῶν θέντων αὐτοὺς, ὡς πονηρούς· ἔθος δὲ οὐκ ἂν οὐδεὶς ῥᾳδίως δείξειε λελυμένον. D καὶ μὴν τῷ παντὶ ῥᾷόν ἐστιν ἀνελεῖν ὅ, τι βούλει τῶν ἐγγράφων, ἢ τῶν ἐθῶν. τὰ μὲν γὰρ ἂν ἀπαλείψῃς ἅπαξ, ἡμέρᾳ μιᾷ λέλυται. συνήθειαν δὲ πόλεως οὐκ ἔστιν εἰ μὴ ἐν πάνυ πολλῷ καταλῦσαι χρόνῳ. ἐκεῖνοι 3) μὲν ἐν σανίσιν ἢ στήλαις φυλάττονται· τῶν δὲ ἕκαστον, ἐν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς.

ἀσφα-

1) αὐτὸ ἀποδοκ. margo Mor.
2) οἴονται] ſententia flagitat αἱροῦνται aut προσίενται.
3) κἀκεῖνοι margo Mor.

Digitized by Google

ἀσφαλεστέρα δὲ καὶ κρείττων ἡ τοιαύτη φυλακή. καὶ μὴν ὁ μὲν ἔγγραφος νόμος αὐστηρός ἐστι καὶ ἀπηνής· ἔθους δὲ οὐδὲν ἥδιον. ἔπειτα τοὺς νόμους παρ' ἄλλων πυνθανόμεθα, τὰ δὲ ἔθη πάντες ἐπιστάμε-
A θα. κἀκείνων μέν εἰσιν οὐ σαφῶς ἔνιοι γεγραμμένοι, καὶ διαστρέφονται πολλάκις ὑπὸ τῆς τῶν ῥητόρων δυνάμεως· τῶν δὲ ἐθῶν οὐδὲν ἀμφίβολον, οὐδὲ σκολιὸν, οὐδ' ἂν περιγένοιτ' αὐτῶν λόγος. κἀκείνων μὲν ἀεὶ δεῖ μνημονεύειν, εἰ μέλλοιμεν αὐτοῖς ἐμμένειν· τοῦ δὲ ἔθους οὐκ ἔστιν οὐδὲ βουλομένους ἐπιλαθέσθαι, ἀλλὰ τοιαύτην παρέχει 4) φύσιν, ὥστε ἀεὶ ὑπομιμνήσκειν αὐτούς. καθόλου δὲ τοὺς μὲν νόμους φαίη τις ἂν ποιεῖν δούλων πολιτείαν· τὰ δὲ ἔθη τοὐναντίον, ἐλευθέρων.
B ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ποιοῦσιν εἰς τὰ σώματα κολάσεις· παραβαινομένου δὲ ἔθους, τὴν ζημίαν εἶναι συμβέβηκεν αἰσχύνην. ὥστε ἐκεῖνος μὲν φαύλων· οὗτος δὲ ἀγαθῶν ἐστι νόμος. εἰ γὰρ ἅπαντες ἦσαν ἀγαθοὶ, δηλονότι τῶν ἐγγράφων ἡμῖν οὐδὲν ἂν ἔδει. καὶ τῶν νόμων μὲν εἰσὶν οἱ βασιλεῖς ἐπάνω, καὶ πολλὰ πράττουσι παρ' αὐτούς· τοῖς δὲ ἔθεσι κἀκεῖνοι κατακολουθοῦσι. καὶ τῶν μὲν ἐγγράφων οὐδὲν ἐν τοῖς πολέμοις 5) ἰσχύει· τὰ δὲ ἔθη φυλάττεται παρὰ
C πᾶσι, κἂν εἰς ἐσχάτην ἔχθραν προέλθωσι. τὸ γοῦν μὴ κωλύειν τοὺς νεκροὺς θάπτειν, οὐδαμῆ γέγραπται· πῶς γὰρ ἂν ὑπήκουον οἱ κρατοῦντες τοῖς τῶν ἡττωμένων ἐπιτάγμασιν; ἀλλ' ἔθος ἐστὶ, τὸ ποιοῦν τῆς φιλανθρωπίας ταύτης τοὺς κατοιχομένους τυγχάνειν. ὁμοίως τὸ τῶν κηρύκων ἀπέχεσθαι, καὶ μόνοις τούτοις πολλὴν ἀσφάλειαν εἶναι βαδίζουσι. τῶν μὲν οὖν νόμον παραβαινόντων, οὐδεὶς ἂν ἐπιδείξειεν οὐδένα, οἶμαι, φανερῶς ὑπὸ τῶν θεῶν κεκολασμέ-

4) παρέχει] ſic recte Ven. παρέχειν Mor.

5) πολέμοις] Ven. et Mor. dant πολεμίοις.

λασμένον· Λακεδαιμόνιοι δ' ἐπεὶ παρέβησαν ἐπὶ [6]) D
τῶν κηρύκων τὸ ἔθος, τοὺς παρὰ βασιλέως ἐλθόν-
τας ἀνελόντες, ἐκολάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δαι-
μονίου.

6) Ven. et Mor. omittunt ἐπὶ.

ΠΕΡΙ ΦΘΟΝΟΥ, Α'.

ΛΟΓΟΣ ΟΖ'.

Ἆρα διὰ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐνομίσθη σοφὸς
ἐν τοῖς Ἕλλησιν Ἡσίοδος, καὶ οὐδαμῶς ἀνάξιος ἐκεί-
νης τῆς δόξης, ὡς οὐκ ἀνθρωπίνῃ τέχνῃ τὰ ποιή- A
ματα ποιῶν τε καὶ ᾄδων, ἀλλὰ ταῖς Μούσαις ἐντυ-
χὼν, καὶ μαθητὴς αὐτῶν ἐκείνων γενόμενος· ὃ ἦν ἐξ
ἀνάγκης, ὅτι ἐπῄει [1]) αὐτῷ πάντα μουσικά τε καὶ
σοφὰ ἐφθέγγετο· καὶ οὐδὲν μάταιον· ὧν δηλονότι
καὶ τοῦτο τὸ ἔπος ἐστί. τὸ ποῖον;

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων.

πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα φανήσεται τῶν Ἡσιόδου πεποιη- B
μένα καλῶς περί τε ἀνθρώπων καὶ θεῶν σχεδόν τι
καὶ περὶ μειζόνων πραγμάτων, ὁποῖα τὰ λεχθέντα
νῦν. ἀτὰρ οὖν καὶ ταῦτα ἀπεφήνατο μάλ' ἀληθῶς
τε καὶ ἐμπείρως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως; βούλει
οὖν, ἐπιμελέστερον σκοποῦμεν αὐτά; καὶ πῶς ἡμᾶς
ἀνέξονται τοσοῦτος ὄχλος περὶ τοιούτων διαλεγομέ-
νους; τί δαὶ, οὐ σοφαὶ, καὶ περὶ σοφῶν ἤκουσιν ἀκου-

σόμε-

1) ὅθεν ἐξ ἀνάγκης ὅ, τι ἂν ἐπῄει Caſaub. f. ὅτι, ἃ (vel ὅσα) ἐπῄει. *quod ita euenire neceſſe erat, quia, quaecunque ipſi in os venirent, omnia* —

σόμενοι; φαῖεν ἄν, ὥς μοι δοκοῦσιν. ἀλλὰ μὴ τὸν Ἡσίοδον φαῦλον ἡγοῦνται καὶ ὀλίγου ἄξιον; οὐδαμῶς. ἀλλὰ περὶ φθόνου καὶ ζηλοτυπίας, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πρὸς ἀλλήλους οὕτως ἔχοντες, καὶ ἐπὶ τίσιν οὐ χρήσιμον αὐτοῖς ἀκροᾶσθαι; πάντων μὲν οὖν χρησιμώτατον. οὐκοῦν χρήσιμον ἤδη καὶ τὸ ἀποπειρᾶσθαι τῶν ἀνδρῶν. φέρε δή, δι' ἄλλο τι φησὶ τούτους Ἡσίοδος εἶναι φανερούς [2]), καὶ δυσκόλως ἀλλήλοις ἔχειν, ἢ διότι ἧττον ἐργάζοιτο τὴν αὐτοῦ τέχνην [3]) ἐκ τοῦ πράγματος ἕκαστος, ὅτου ἂν τύχῃ πράττων, πολλῶν ὄντων ὁμοίων; διὰ τί γὰρ ἄλλο; πότερον οὖν κεραμεῖ μὲν λυσιτελεῖ, μηδένα ἄλλον εἶναι κεραμέα ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τε καὶ κώμῃ, μαγείρῳ δὲ τοῦτο οὐ λυσιτελές; ὅπως ἐξῇ αὐτῷ ἀποδίδοσθαι, ὁποῖ' ἂν [4]) ἔχῃ τὰ κρέα τοῖς δεομένοις, ἂν καὶ πάνυ λεπτὸν ἱερεῖον ἢ πρεσβύτερον τύχῃ πριάμενος; δηλονότι καὶ μαγείρῳ. τί δαὶ βαφεῖ τὴν βαφικὴν ἐργάζεσθαι τέχνην, οὐ μόνον αὐτὸν [5]) ἄμεινον, ἢ μεθ' ἑτέρων ἀντιτέχνων, ἵνα ὁποιαοῦν ἀποδιδῶται τὰ βάμματα ταῖς γυναιξίν; ἀγαπήσουσι γὰρ ὠνούμεναι [6]), κἂν ὀλίγῳ βελτίω· ὁποῖα [7]) εἰώθασιν ἐν τοῖς ἀγροῖς αὐταὶ [8]) βάπτειν, ὡς ἔτυχεν, καὶ οὐ ζητή-

2) Φθονεροὺς Caſaub.
3) poſt τέχνην videtur ἀσκῶν deeſſe. In Veneta eſt ἐράζοι τὸ τὴν — vnde forſitan effici debet ἐρανίζοιτο, τὴν αὐτοῦ τέχνην ἀσκῶν, ἐκ τοῦ πρ. *minus colligat lucri ſua quisque arte exercenda, quidquid tandem ille operis tractet.* margo Mor. dat τὸ τῆς αὐτοῦ τέχνης, et Caſaub. vult ἐκ προςάγματος ἕκαςος ὅ τι ἂν τύχῃ —
4) ὁποῖ' ἂν] id eſt ὁποῖα ἄν.
5) αὐτὸν] *nonne melius eſt ipſum ſolum exercere ſuam artem?* Ven. et Mor. dant αὐτῷ, et margo Mor. αὐτῶν οὐκ ἄμ.
6) ὠνούμεναι] ſic recte Ven. ὠγέμεναι Mor.
7) lego ἢ βελτίω ἢ ὁποῖα. Ven. dat βελτίων ὁποῖα.
8) αὐτὰ margo Mor.

ζητήσουσι 9) δευσοποιά, καὶ ἀλεργῆ· πῶς γὰρ ζητήσουσι; Φέρε, πορνοβοσκῷ δὲ οὐ κερδαλεώτερόν τε καὶ ἄμεινον, πρὸς τὴν ἐμπολὴν, μόνον ἔχειν τοῦτο τὸ ὄνειδος, καὶ μόνον αὐτὸν ἀκούειν κακῶς, ἢ σὺν ἑτέροις ὁμοίως μὲν ἐν πόλει τρέφοντα καὶ ἀσκοῦντα τοιοῦτο θρέμμα, ὁμοίως δὲ εἰς Πυλαίαν, καὶ τὰς ἄλλας πανηγύρεις πορευόμενον, καὶ περιάγοντα; καὶ πάνυ μοι δοκεῖ πορνοβοσκῷ ἂν ἀνδρῶν ὁμοτέχνων πολλὴν ἐρημίαν 10). ἆρ' οὖν καὶ περὶ πάντων ἁπλῶς οὕτως ὑπελάμβανεν τῶν τὰς αὐτὰς ἐργασίας ἐργαζομένων, ὡς βλαβεροὺς ὄντας ἀλλήλοις, καὶ ἐμποδὼν 10b) πρὸς τὸν βίον; περὶ πάντων, ὡς τὸ εἰκός. ἀλλ' οὐκ ἔπρεπεν, οἶμαι, καθέκαστον ἐπεξιέναι. καὶ γὰρ ἐπ' ἄλλοις ἐστὶν ἔθος αὐτῷ περὶ ὅλου τοῦ πράγματος φράζειν, ἐφ' ἑνὸς ἢ δυοῖν, οἷον ὅταν φῇ μηδ' ἂν βοῦν ἀπολέσθαι τινὶ ἄνευ τῆς τοῦ γείτονος πονηρίας· οὐ δήπου φησὶν, ὅτι βοῦν ἀπολέσαι ἂν, εἰ μὴ 11) γείτων πονηρὸς ἦ, ἢ ἄλλως συγχέοι 12)· πρόβατον δὲ οὐκ ἂν ἀπόλοιτο 13), ἐὰν δύνηται λαθεῖν· οὐδὲ αἶγα τῶν καλῶν, τῶν πολὺ ἀμελγομένων καὶ διδυμοτοκουσῶν· ἀλλὰ δηλονότι, ὡς πρὸς συνιέντας λέγει τοὺς ἐντυγχάνοντας τοῖς ποιήμασιν. οὐκοῦν περὶ πάντων αὐτὸν ἑνὶ λόγῳ φαμὲν ἐν βραχεῖ λέγειν οὕτως τῶν ὁμοτέχνων, ὡς οὔτε φιλούντων αὐτῶν, οὔτε λυσιτελούντων ἀλλήλοις; πάνυ μὲν

οὖν.

9) ζητήσουσι, ob praecedens ἀγαπήσουσι. et ſic quoque paulo poſt. Ven. et Mor. dant ζητοῦσι.

10) poſt ἐρημίαν addit Caſaub. λυσιτελήσειν, aut aliud ἰσοδυναμοῦν.

10. b.) ἐμπόδια margo Mor.

11) μὴ] f. leg. τινί.

12) συγχέοι] *tumultuarie agat, omnia miſceat.* Sed in Veneta et margine Mor. eſt συγγνώη. vnde efficerem ἢ ἄλλως ἀγνοείη, *aut aliis modis ſtultum ſe gerat.*

13) aut ἀπόδοιτο *vendat* leg. aut ὑφέλοιτο *furtim auertat.*

οὖν. Φέρε δὴ πρὸς θεῶν, ἡ ναυτικὴ τέχνη ἐστὶν 14), ἀλλ' ἧττόν τι τῆς κεραμευτικῆς, ἢ τῆς μαγειρικῆς, τυγχάνοι ἂν τοῦδε τοῦ ὀνόματος; οὐχ ἧττον. ἴσως D γὰρ οὖν ἐν νηῒ μεγάλῃ πολλὰ ἱστία ἐχούσῃ καὶ φόρτον πολὺν, καὶ ἀνθρώπων ἐπιβατῶν ὅμιλον, εἷς ναύτης καλῶς πράττοι ἂν, καὶ συμφέροι αὐτῷ, μηδένα ἄλλον ἐν τῇ νηῒ πλεῖν, μήτε μᾶλλον αὐτοῦ, μήτε ἔλαττον ἐπιστάμενον τὰ ναυτικά· ἂν δὲ πολλοὶ ὦσιν, ἀσύμφοροι ἀλλήλοις ἔσονται, καὶ πρὸς βλάβης, καὶ διὰ τοῦτο ἐν νηῒ μισοῦσιν ἀλλήλους οἱ πλείονες ναῦται. τοῦτο μὲν ἕτερον 15) τὸ τῶν ναυτῶν. ἀλλὰ κυβερνήτης γε, οἶμαι, κυβερνήτην οὐκ ἂν ἡγοῖτο 16), ὁρῶν συμπλέοντα αὐτῷ. πότερον ὅταν χειμὼν ἰσχυρὸς ᾖ, καὶ μὴ κατισχύῃ 17) τοῖν πηδαλίοιν ἑκατέρου διὰ γῆ- A ρας, ἢ διὰ βίαν τῆς θαλάττης, οὐδὲ τότε φιλεῖ κυβερνήτην ἄλλον, οὐδ' εὔχεται φανεῖσθαι τὸν διαδεξόμενον, οὐδ' ὅταν κατακοιμηθῆναι δέηται, πολλὰς ἐφεξῆς ἀγρυπνῶν νύκτας καὶ ἡμέρας· ἀλλὰ καὶ τότε ὁμοίως μισεῖ, καὶ ζημίαν αὐτοῦ νενόμικεν, εἰ κυβερνήτης ἐν τῇ νηῒ ἕτερός ἐστιν; οὐκ ἂν ἴσως τότε μισοῖ. πῶς γάρ; ἀλλ' ἡμεῖς οὐ περὶ ναυτιλίας 18) οὐδὲ περὶ τῶν ἐν θαλάττῃ λέγομεν. εἶεν. οὐκοῦν ὅ γε ἰα- B τρὸς ἐπὶ γῆς ἰᾶται, καὶ τέχνην οὐδὲν ἐλάττονα ἔχει τῶν τεκτόνων. τί οὖν δὴ τοῦτο; ἆρά γε δοκεῖ σοι βούλεσθαι μόνος ἂν εἶναι τὴν τέχνην ἐπιστάμενος ἐν πόλει τηλικαύτῃ τὸ μέγεθος, καὶ ταῦτα πολλῶν νοσούν-

14) ἡ ναυτικὴ τέχνη ἐστὶν ſunt Dionis interrogantis: *eſtne regendae nauis ſcientia in artium numero?* reſpondet ficta perſona, cum qua colloquitur: ἐστὶν *eſt profecto.* tunc rurſus pergit Dio interrogare: ἀλλ' ἧττον.

15) ἕτερον] ſcil. ἐστὶ. *alia res eſt.* ἑτέρως ἔχει, *alia eſt nautarum ratio.*

16) ἥδοιτο Anglus.

17) κατισχύσῃ margo Mor.

18) ναυτιλίας] Ven. et Mor. dant ναυτηλίας.

Digitized by Google

τοσούτων; τί δαὶ κωλύει βούλεσθαι μόνον εἶναι; τοῖς μὲν ἄλλοις ἴσως χεῖρον, ȣ̓ δυναμένοις ὑφ᾽ ἑνὸς ἰατρεύεσθαι· τὸ δέ γε ἐκείνȣ τιμιώτερον ȣ̔́τως. οὐδὲ γὰρ εἰπεῖν ἐςιν, ἡλίκων ἂν, καὶ ὅσων μισθῶν τυγχάνοι, ει [19]) μόνος ἐν τοσούτοις νοσοῦσιν ἱκανὸς ὢν ἰᾶσθαι· ἀλλ᾽ οὐ μαινόμενον ἰατρὸν λέγω σοι. τί [C] δαί; μαινομένου σοι δοκεῖ τὸ ἐπιθυμεῖν σφόδρα τιμᾶσθαι, καὶ πολλὰ χρήματα λαμβάνειν; ἀλλ᾽ ὅταν γε αὐτὸς [20]) ὑπὸ ληθάργȣ ἐχόμενος, ἢ φρενίτιδι περιπεσὼν, χαίρει, ὅτι οὐδένα ἔχει [21]) τὸν ἰασόμενον, οὐδὲ τὸν δώσοντα μανδραγόραν πιεῖν, ἢ ἄλλο φάρμακον ὑγιεινὸν, ἵνα δὴ μόνος ἔχῃ τοὺς ἐν τῇ πόλει μισθούς τε καὶ τιμάς; εἰ δὲ δὴ σὺν αὐτῷ καὶ τὰ παιδία νοσοῖ, καὶ ἡ γυνὴ, καὶ οἱ φίλοι πάντες ἐπισφαλῶς, ἆρα καὶ τότε εὔχοιτ᾽ ἂν, μηθένα [D] ἄλλον ἰατρὸν εὑρεθῆναι τὸν βοηθήσοντα· ἐὰν δὲ φανῇ τις, κατὰ τὸν Ἡσίοδον κοτέειν μέλλει καὶ ἐχθρὸν ἡγεῖσθαι τὸν αὐτοῦ σωτῆρα, καὶ τῶν [22]) φιλτάτων; φέρε, ἐὰν δὲ συμβῇ πρᾶγμα τοιοῦτον, ὁποῖόν ποτε συνέτυχε περὶ τοὺς Αἰγυπτίȣς ἰατρούς. ἐκεῖνοι γὰρ ἰώμενοι Δαρεῖον τὸν Πέρσην, ὡς ἔτυχεν αὐτῷ πεσόντι ἀπὸ τοῦ ἵππȣ μεταχωρήσας ὁ ἀςράγαλος, οὐχ οἷοί τε ἦσαν ἰᾶσθαι κατὰ τὴν αὐτῶν τέχνην· ἀλλ᾽ εἰς ἀγρυπνίας τε καὶ ἀλγηδόνας ἐνέβαλον αὐτὸν, ἕλκοντες καὶ βιαζόμενοι τὸ ἄρθρον. τούτους [A] μὲν οὖν ἐκέλευσε φυλάττειν, ὅπως ἀποθάνοιεν ςρεβλωθέντες. πυθόμενος δ᾽ ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις εἶναί τινα Ἕλληνα ἐπιχειροῦντα [23]) ἰᾶσθαι, καλέσας αὐτὸν ὑπὸ ἀμηχανίας, ἐκέλευσεν εἴ τι ἔχοι βοηθεῖν.

ἦν

Jac. ad Att. p. 190. leg. εἷς μόνος: quem [illegible]

J. p. 231. B.

19) εἰ delend.

20) poſt αὐτὸς deeſt νοσοῖ, vel ſimile.

21) ἔχει] Ven. et Mor. ἔχοι.

22) τῶν] Ven. et Mor. τὸν.

23) Anglus vult ἔμπειρον ὄντα.

ἦν δὲ ἄρα Δημοδόκος [24]) ὁ Κροτωνιάτης, ὅσπερ ἄριστος ἐδόκει τῶν τότε ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἰατρῶν· ὃς καὶ παραχρῆμα μὲν καθυπνῶσαι αὐτὸν ἐποίησεν· εἶτα καταπλάττων [25]) καὶ καταιονῶν, καὶ τὰ ἄλλα ἐπιμεληθεὶς, δι' ὀλίγων ἡμερῶν ὑγιῆ ἀπέδειξε. κε-
B λεύσαντος δὲ Δαρείου λαβεῖν ὅ, τι βούλεται, τοὺς ἰατροὺς παρῃτήσατο ἀφεῖναι αὐτόν· καὶ μέντοι ἀφείθησαν, ἐκείνου δεηθέντος. πότερον οὖν τότε ἐφθόνουν Δημοδόκῳ, καὶ ἐχθρὸν ἡγοῦντο· ἥ φησιν Ἡσίοδος ἐπὶ τῶν κεραμέων ἢ τεκτόνων· λυσιτελεῖν νομίζοντες αὐτοῖς, εἰ μηδεὶς ἄλλος ἰατρὸς ἐφάνη βασιλέα ἰασάμενος, ἢ σφόδρα ἠγάπων καὶ χάριν ᾔδεσαν; εἰκὸς μὲν ἦν χάριν εἰδέναι. καὶ μὴν θωρακοποιοί εἰσιν ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ κρανοποιοὶ, καὶ τειχοποιοὶ,
C καὶ δορυξόοι, καὶ ἕτεροι πλείους· εἰ οὖν τούτοις λυσιτελεῖ ἕνα ἕκαστον ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων εἶναι τῆς τέχνης δημιουργὸν μᾶλλον, ἢ τοὺς ἱκανοὺς, ἡδέως ἔγωγ' ἂν πυθοίμην. δῆλον γὰρ, ὡς, πολεμίων ἐπιόντων, καὶ μήτε τῶν τειχῶν ἑστηκότων, μήτε ὡπλισμένων ἁπάντων, ἀναγκάζοιντ' ἂν ἄνοπλοι καὶ ἀτείχιστοι διακινδυνεύειν. ὥστε, ἁλούσης τῆς πόλεως, οὐκ ἂν ἴσως οὗτοί γε ἀποθάνοιεν· ληφθέντες δὲ καὶ δεθέντες, προῖκα ἂν ἐργάζοιντο τοῖς πολεμίοις πρὸς
D ἀνάγκην, ἀνθ' ὧν πρότερον θρυπτόμενοι πολλῆς τιμῆς ἀπεδίδοντο, τούς τε θώρακας, καὶ τὰ κράνη, καὶ τὰ δόρατα· καὶ γνοῖεν ἂν, ὅτι οὐκ ὀρθῶς, οὐδ' ἐπ' ἀγαθῷ ἐφθόνει, καὶ ἐμήνιε διὰ τὴν τέχνην, οὔτε χαλκεῦσι [26]) χαλκεὺς, οὔτε τέκτονι τέκτων, οὔτε λῷόν τε καὶ ἄμεινον ἦν, αὐτῷ μόνον, ἢ σὺν ὀλίγοις εἶναι τῆς τέχνης ἐργάταις. ἀλλὰ δὴ τοῖς μὲν ἄλλοις

24) Herodoto Demokedes vocatur, vnde locus hic petitus eſt.

25) καταπλάττων] ſic recte Ven. καταπλάττον Mor.

26) aut χαλκεῖ leg. aut τέκτοσι.

λοις σχεδὸν, οὐκ ἀεὶ βελτίους φησὶ[27]) βούλεσθαι αὐτοῦ Ἡσίοδος· μόνοις δὲ τοῖς κεραμεῦσι, καὶ μαγείροις τε, καὶ βαφεῦσι, καὶ πορνοβοσκοῖς. οὐκοῦν ἡ ζηλοτυπία καὶ ὁ φθόνος, καὶ τὸ μηδένα ἄλλον ἐθέλειν πράττειν τὸ αὐτοῦ ἔργον, μαγειρικόν τε καὶ βαφικὸν καὶ κεραμικόν· καὶ ἔτι μᾶλλον πορνοβοσκοῖς προσῆκον, ἤπερ ἰατροῖς τε καὶ κυβερνήταις, ἢ ἄλλο τι σπουδαιότερον πράττουσιν. A εἶεν. ἀλλ' εἰ κυβερνήταις τε καὶ ἰατροῖς, καὶ οἷς νῦν δὴ[28]) ἐλέγομεν, οὐ βέλτιον ἐν σπάνει τῶν ὁμοτέχνων[29]) ζῆν. ἢ πῶς τοῖς τε φρονίμοις καὶ σοφοῖς ἀνδράσι λῷόν τε[30]) καὶ ἄμεινον ὁρᾶσθαι μόνοις; οὐδαμῶς.

27) Caſaub. vult οὐκ ἂν εἴη βέλτιον φῂς (vel φήσεις) βούλεσθαι τὸ τοῦ Ἡσίοδος.
28) διαλεγ. margo Mor.
29) ὁμοίων ζῆν margo Mor.
30) τε] v. p. 417, pen. Ven. et Mor. dant τι.

ΠΕΡΙ ΦΘΟΝΟΥ Β΄. B

ΛΟΓΟΣ ΟΗ΄.

Ἔτι πρὸς τῷ μεγαλόφρων τε εἶναι, καὶ ἄλυπος ὁ νοῦν ἔχων, καὶ φιλάνθρωπος, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπίστασθαι συμφέρουσαν αὐτῷ, τήν τε αὐτοῦ καὶ τὴν τῶν πέλας, καὶ μηδέποτε ἂν ὑπὲρ τούτων[1]) μηδένα, μηδὲ τῶν φαυλοτέρων[2]), ἄλλον ἄλλῳ φρονεῖν, ἢ C ἃ κοι-

1) poſt ὑπὲρ τούτων deeſt ἀτιμάζειν vel μισεῖν, vel ſimile quid.
2) f. φαυλοτέρων, μηδ' ἀγαθὸν ἄλλο αὐτῷ φρονεῖν, ἢ ἃ — Caſaub. vult ἄλλον ἄλλο φρ.

Digitized by Google

ἃ κοινὰ ὑπάρχει πᾶσιν ἀγαθά. πρὸς τούτοις πᾶσιν, οὐδὲ τῶν ἄλλων, ἐφ᾽ οἷς τε φθόνος γίγνεται, καὶ τὸ βασκαίνειν ἀλλήλοις τοὺς πολλούς, οὔτε θαυμάζει τὸ παράπαν οὐδέν, οὔτε ἄξιον σπουδῆς νενόμικεν οἷον δὴ χθὲς περὶ πλούτου ἐλέγομεν 3). ὥστε οὐδ᾽ ἂν φθονήσειεν οὐδενί, χρυσοῦ, ἢ ἀργύρου, ἢ βοσκημάτων, ἢ οἰκίας, ἢ ἄλλου τῶν τοιούτων, ὑπὲρ ὧν ἐλέγομεν· D ὥς φησιν ἕτερος ποιητὴς οὐχ αὑτοῦ γνώμην ἀποφαινόμενος, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐξηγούμενος δόξαν·

Οἵ τ᾽ εὖ ζώουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.

ὡς μόνον καλουμένων αὐτῶν ἀφνειῶν, ἀλλ᾽ οὐκ ὄντων κατ᾽ ἀλήθειαν. εἶεν. οὐκ οὖν χρημάτων μὲν κρείττων ὁ γενναῖος καὶ τέλειος ἀνὴρ ἡμῖν δοκεῖ· περὶ δὲ δόξης τυχὸν ἐρίζοι καὶ φθονοῖ, οὓς ἂν τιμωμένους μᾶλλον παρὰ τῷ πλήθει βλέπῃ, καὶ μειζόνων ἐπαίνων τυγχάνοντας; ἢ οὐκ ἀγνοεῖν φήσομεν, ὡς ἐστὶν ἡ δόξα ὁ παρὰ τῶν πολλῶν ἔπαινος· εἰ δὲ τῶν πολλῶν, A δηλονότι τῶν οὐκ εἰδότων. οὐδαμῶς τοῦτό γε εἰκὸς αὐτὸν ἀγνοεῖν. φέρε, οὐκοῦν δοκεῖ σοι ἀγαθὸς αὐλητὴς ἥδεσθαι ἐπὶ τῇ τέχνῃ 4), καὶ μέγα φρονεῖν ὑπὸ ἀτέχνων καὶ ἀμούσων ἐπαινούμενος; κἂν, εἰ περιστάντες αὐτὸν παῖδες, συφορβοί, καὶ ποιμένες θαυμάζοιεν καὶ κροτοῖεν, ἐπαίρεσθαι ἐπ᾽ αὐτῷ τούτῳ, καὶ τοῦτο 5) παντὸς ἄξιον ἡγεῖσθαι τὸν παρ᾽ ἐκείνων ἔπαινον; ἀλλὰ μὴν ἐδήλωσεν ὁ Θηβαῖος αὐλητής, οὐδὲ τῷ θεάτρῳ πάνυ προσέχων τὸν νοῦν, οὐδὲ τοῖς κριB ταῖς ἀπείροις οὖσιν αὐλήσεως· καὶ ταῦτα περὶ ἄ-

3) ſignificat, orationem, quae noſtris in libris huic ſubiuncta eſt, num. 79. priorem tempore et ante hanc dictam fuiſſe. quo ſcrupulus tollitur a Caſaubono iniectus, ſuſpicante orationis 77. fini quaedam deeſſe. argumentum orationis 79. ipſe Dio breuiter indicat. v. p. 665, 24. ed. Mor.

4) ſ. ἥδεσθαι καὶ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τῇ τέχνῃ.

5) τοῦτο] l. τοῦ.

θλου καὶ νίκης ἀγωνιζόμενος, ἀλλ' ὅμως οὐδὲ μικρὸν ἐκβῆναι τοῦ ῥυθμοῦ τοῦ πρέποντος ἐτόλμησεν; αὐτῷ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις αὐλεῖν ἔφη. τί οὖν οἴει, τὸν Ὀρφέα, τὸν τῆς Μούσης υἱὸν, εἰ ἀληθὴς ὁ κατ' αὐτὸν μῦθος, μᾶλλον ἂν χαίρειν τῶν ὀρνίθων καταπετομένων πρὸς αὐτὸν ᾄδοντα, καὶ τῶν θηρίων κηλουμένων ὑπὸ τῆς φωνῆς, καὶ παρεστηκότων πρᾴως καὶ ἀθορύβως, ὁπότε ἄρξαιτο μελῳδεῖν· ἔτι δὲ τῶν δένδρων προσιόντων ἅμα τῷ καρπῷ τε καὶ ἄνθει, καὶ τῶν λίθων κινουμένων καὶ ξυνιόντων, ὥστε μεγάλα ἕρματα ἀθροίζεσθαι λίθων πλησίον αὐτοῦ· μᾶλλον ἐπὶ τούτοις[6]) γιγνομένοις ὁρῶντα τέρπεσθαι, καὶ μεγαλαυχεῖσθαι, νομίζοντα τῆς μουσικῆς ἥκειν ἐπ' ἄκρον, ἢ εἴπερ ἡ μήτηρ αὐτὸν ἡ Καλλιόπη κιθαρίζοντα ἐπῄ- Wytt. ad Phaed. p. 235. νεσέ τε καὶ εἶπε, καταψῶσα ἅμα τὴν κεφαλὴν, ὡς ἱκανῶς ἔχοι μουσικῆς, καὶ σοφώτατος εἴη τὰ τῆς τέχνης. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι μᾶλλον ὑπὸ Φιλάμμωνος αὐτὸν ἐθέλειν ἐπαινεθῆναι περὶ μουσικῆς[7]), ἢ εἴ τις ἦν τῶν τότε ἔμπειρος κιθαρῳδίας, ἢ ξυμπάντων ἁπλῶς τῶν θηρίων τε καὶ ὀρνέων· ἀλλ' οὐδὲ τῶν κύκνων ἐπιβοώντων καὶ συμφθειρομένων φροντίσαι ἂν οὐδὲν, ὅτι οὐκ εἶχον τέχνην, οὐδὲ ἐπιστήμην περὶ τὸ μελῳδεῖν. οἷον τί δαὶ ὑγείας[8]) μάρτυρα καὶ ἐπαινέτην βούλοιτ' ἂν ὁ νῦν ἔχων ἀνὴρ ἀναλαβεῖν, ὅστις ἰατρικὸς, καὶ περὶ σώματος θεραπείας ἔμπειρος, ἢ πολλὰς μυριάδας ἀνθρώπων, οὐδὲν ἐπαϊόντων, οἳ[9]), ἂν οὕτω τύχῃ, πεπλησμένον ὁρῶν- Wytt. ad Ion. p. 378 τες αὐτὸν ὑπὸ νόσου, καὶ οἰδοῦντα, καὶ ὕπουλον, μακα-

6) lego ſic: μᾶλλον οἴει ἐπὶ τούτοις — repetendum e ſuperioribus duxi οἴει *paraſne*?

7) μουσικῆς] Ven. et Mor. dant μουσικήν.

8) f. περὶ τὸ μελῳδεῖν. Εἶεν. τί δὲ, ὑγείας —

9) οἳ] ſic interpres et Caſaub. ᾧ Ven. et Mor.

A μακαρίζοιεν ὡς Πολυδάμαντα 10) τὸν Θετταλὸν, καὶ Γλαῦκον τὸν Καρύστιον, ἡγούμενοι διαφέρειν εὐεξίᾳ 11); ἀλλὰ εἰς μὲν αὔλησιν καὶ κιθαρῳδίαν, καὶ παλαίοντα δ' ἢ 12) πυκτεύοντα τῶν ἄλλων ἁπάντων 13) περιεῖναι, ὁ τῶν ἐπισταμένων ἔπαινος ἥδιστος τοῖς εἰδόσι, καὶ πλείστης σπουδῆς ἄξιος· εἰς 14) δὲ φρόνησιν καὶ δικαιοσύνην, καὶ ξύμπασαν ἀρετὴν, ἱκανὸς εὐφρᾶναι τὸν νοῦν ἔχοντα, καὶ ἀποπληρῶσαι τὴν διάνοιαν ὁ 15) τῶν ἠλιθίων καὶ τῶν ἐπιτυχόντων; οὐδαμῶς 16). B καὶ πότερον οἴει τὸν ἔμπειρον τῆς τεκτονικῆς τέχνης, εὐθύ τι ἐργάσασθαι βουλόμενον, ἑνὶ προσαρμόσαντα κανόνι, καὶ μιᾷ στάθμῃ σταθμησάμενον, ἥδιον ἔχειν καὶ πεποιθέναι 17) περὶ τῆς ὀρθότητος μᾶλλον, ἢ πολλοῖς τε καὶ ἀνωμάλοις ξύλοις ἀπευθύνοντα καὶ καταμετροῦντα; φέρε πρὸς Διὸς, ἆρα ἀκήκοας ζωγράφου χαρίεντος ἔργον, γραφήν τινα προθέντος 18) εἰς τὸ φανερὸν ἵππου θαυμαστήν τε καὶ ἀκριβῶς ἔχουσαν; φασὶ γὰρ, αὐτὸν κελεῦσαι C παραφυλάττειν τὸν παῖδα τοὺς ὁρῶντας, εἰ ψέγοιεν, ἢ ἐπαινοῖεν, καὶ μνημονεύσαντα, ἀπαγγεῖλαι πρὸς αὐτόν. τῶν δὲ ἕκαστον, ἄλλον ἄλλο τι λέγειν περὶ τῆς γραφῆς, καὶ αἰτιᾶσθαι. τὸν μέν τινα, οἶμαι,

10) Polydamas Scotuſſaeus Olympionica fuit Olymp. 93. v. Corſini Ind. Olymp. p. 191. qua Olympiade Glaucus Caryſtius vicerit, incertum.

11) γρ. εὐεξίαν margo Mor.

12) in Ven. eſt δι' ἢ, vnde efficio καὶ τὸ περιεῖναι παλαίοντα, νὴ Δί' ἢ πυκτ.

13) Ven. et Mor. addunt poſt ἁπάντων, οὐδαμῶς.

14) εἰς] Caſaubonus ſic recte. εἰ Ven. et Mor.

15) διάνοιαν, ὁ τῶν] ſcil. ἔπαινος. ὁ omittunt Ven. et Mor.

16) οὐδαμῶς eſt reſponſio perſonae colloquentis. ſed Ven. et Mor. omittunt οὐδαμῶς.

17) πεποιθέναι] *confidere*, et ſic quoque interpres. πεπονθέναι Ven. et Mor.

18) προθέντος] ſic interpres. προσθέντος Ven. et Mor.

τὴν κεφαλὴν, τὸν δὲ, τὰ ἰσχία, τὸν δὲ, περὶ τῶν σκελῶν, ὡς, εἰ τοιαῦτα ἐγεγόνει, πολὺ κάλλιον ἂν εἶχεν. ἀκούσαντα δὲ τὸν γραφέα τοῦ παιδὸς, ἐργασάμενον ἄλλην γραφὴν κατὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν καὶ ἐπίνοιαν, κελεῦσαι θεῖναι παρὰ τὴν πρότερον [19]). εἶναι οὖν πολὺ τὸ διαφέρον. τὴν μὲν γὰρ D ἀκριβέστατα ἔχειν, τὴν δὲ αἴσχιστα καὶ γελοιότατα, καὶ πᾶσι μᾶλλον, ἢ ἵππῳ, ἐοικέναι. δῆλον οὖν, ὡς, εἰ σφόδρα προσδεήσεται τοῦ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνου, τῆς αὑτοῦ γνώμης ἡγούμενος κυριώτερον τὸν ἐκείνων ψόγον τε καὶ ἔπαινον, οὕτως ἕκαστα πράξει, καὶ προθυμήσεται τοιοῦτον παρέχειν ἑαυτὸν, ὁποῖον ἀξιοῦσιν [20]) οἱ πολλοί. καὶ δῆλον, ὅτι ἔσται ταχὺ μάλα ἐοικὼς, ἀντ' ἐκείνου τοῦ πρότερον ἵππου, φαύλως [21]) καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἑνὸς εἰργασμένου τέχνην τῷ θαυμαστῷ καὶ πολυτέχνῳ δημιουργήματι, μηδὲ αὐτοὺς ἐκείνους ἀρέσκοντι τοὺς δημιουργοὺς, ὑπὸ A τῆς ἁπάντων ἐπινοίας καὶ δημιουργίας συγκειμένῳ. καθάπερ ὁ μῦθός φησι τὴν Πανδώραν οὐχ ὑφ' ἑνὸς τῶν θεῶν πεπλασμένην, ἀλλὰ κοινῇ ὑπὸ πάντων, ἄλλο ἄλλου δωρουμένου καὶ προστιθέντος· οὐδαμῶς σοφὸν οὐδ' ἀγαθὸν τὸ [22]) πεπλασμένον γενόμενον, παντοδαπὸν δὲ καὶ ποικίλον τοῖς λαβοῦσι ἀποβῆναι κακόν.

19) poteſt *πρότερον* defendi ſubaudito *προτεθειμένην*, mallem tamen *προτέραν*.

20) f. *ἀξιώσουσιν*.

21) *ἵππου τοῦ Φαύλως* — ironice dictum *Φαύλως*, hic non *turpiter et ſecus quam ars praecipit*, ſed *ἀπεριέργως*, *ἀπερίττως*, *non moroſa cum diligentia*, *non operoſe conquiſito vndique ornatu*, ſed ſimpliciter ad ductum naturae et artis. Bene huc congruit locus p. 613. ed. Mor. *Φαύλως τε καὶ ἀκόμψως*. Sic apud Ariſtophanem *Φαύλως ἐρείδει*, *irruit in eſcam auide abſque delectu faſtidioſo*. margo Mor. dat *Φαύλος* (ſic) *κατὰ τ*. Caſaub. vult *ἵππου, τοῦ καλοῦ καὶ κατὰ*-

22) *ἐπ' ἀγαθῷ πεπλ*. margo Mor.

κακόν. ὅπου δὲ θεῶν ὄχλος, καὶ δῆμος, κοινῇ δημιουργῶν καὶ ἐργαζόμενος, οὐχ οἷός τε ἐγένετο καλῶς τε καὶ ἀμέμπτως ἐργάσασθαι· τί ἂν φαίη τις τὸν ὑπό γε ἀνθρωπίνης δόξης πλαττόμενον καὶ δημιουργούμενον βίον τε καὶ ἄνδρα; δῆλον οὖν, ὡς, εἴ τις ἔφυ τῷ ὄντι φρόνιμος, οὐδὲν ἂν προσέχοι τῷ λόγῳ τῶν πολλῶν, οὐδὲ θεραπεύοι τὸν παρ' ἐκείνων ἔπαινον ἐξ ἅπαντος. ὥστε οὐδὲ μέγα, οὐδὲ τίμιον, οὐδὲ ἀγαθὸν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοῦτον πώποτε 23) ἡγήσεται. μὴ νομίζων 24) δὲ ἀγαθὸν, βασκαίνειν ἐπ' αὐτῷ τοῖς ἔχουσιν ἀδύνατον. οὐκουν τοιοῦτος ἡμῖν ὁ γενναῖος καὶ σώφρων καὶ κεκολασμένος ἀνὴρ, πλούτους τε καὶ ἐπαίνους καὶ στεφάνους, Ὀλυμπιακούς τε καὶ Πυθικοὺς, καὶ γράμματα ἐν στήλαις, καὶ μαρτυρίαις ἐγγράφοις 25) δήμων καὶ βασιλέων διώκων, ὅπως ἂν ᾖ περίβλεπτος καὶ φανερός· ἀλλ' εὐσταλής τε, καὶ ἄτυφος, ὡς οἷόν τε, χωρῶν διὰ τοῦ βίου, ταπεινὸς καὶ κεκολασμένος αὐτὸς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ τῆς αὐτοῦ διανοίας, οὐθενὸς ἔξωθεν κόσμου προσδεόμενος, οὐδὲ ἐπιθέτου τιμῆς, οὐδὲ φαλάρων, καὶ πτερῶν· ὥσπερ οἱ κακοὶ μισθοφόροι, πτερὰ καὶ λόφους ἀναλαβόντες, καὶ Γοργόνας ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, καὶ τοῖς δορατίοις ψοφοῦντες, ἔπειτα φεύγουσιν, εἰ μικρὸς καταλάβοι κίνδυνος. οἵους πολλοὺς ἰδεῖν ἐστι τῶν οἰομένων εἶναι μακαρίων, ξεναγούς τινας, καὶ δημαγωγοὺς, καὶ σοφιστὰς, ἐν θεάτροις, καὶ παρὰ τοῖς μαθηταῖς, καὶ κατὰ σκηνὰς ἐν τῷ στρατοπέδῳ μεγαλαυχουμένους, ὅταν τύχωσιν ὑποπίνοντες τῆς μεσημβρίας, Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διακοσίων τε ἕκαστος στήσε-

23) τοῦτον πώποτε] ſcil. τὸν ἔπαινον. Ven. et Mor. dant τοῦτό ποτε.

24) aut νομίζοντι vel νομίζοντα leg. aut pro ἀδύνατον leg. eſt ἀδυνατεῖ vel οὐ δύναται.

25) Caſaub. vult μαρτυρίας ἐγγράφους.

ϛήσεσθαι· τȣ̀ς δὲ αὐτȣ̀ς τȣ́τȣς, ἑνὸς ἀνθρώπȣ κατατρέχοντος καὶ διώκοντος, προτροπάδην φεύγοντας, ξύμπαντας ȣ̓ φαινομένȣς ἐκείνȣ 26) ἀξίους. A ἀλλὰ μὴν ȣ̓δ' ἡδονάς τινας σιτίων, ἢ ποτῶν, ἢ ἀφροδισίων, ἢ γυναικὸς κάλλος, ἢ παιδὸς ὥραν τεθαυμακὼς, καὶ τȣ́των ἐπιθυμῶν, καὶ μεγάλα ἡγȣ́μενος, εὐδαιμονίζοι τȣ̀ς τυγχάνοντας αὐτῶν, σατράπας καὶ δυνάϛας· καὶ νὴ Δία βαναύσȣς τινὰς καὶ οἰκοιότριβας, πεπλȣτηκότας, τȣ̀ς μὲν ἀπὸ τῆς τέχνης, τȣ̀ς δὲ τὰ τῶν δεσποτῶν ὑφαιρȣμένȣς· αὐτὸν δὲ οἰκτείροι τῆς ἀπορίας τε καὶ ἐρημίας B τȣ́των τῶν ἀνθρώπων ἡγοῖτο 27), ȣ̓ τῶν εὐτυχῶν. διὰ δὲ τȣ̃το ἐκεῖνος 28) φθονοῖ καὶ ἐπιβουλεύοι πάντα τρόπον, καὶ εὔχοιτ' ἂν ἀπολέσθαι αὐτȣ́ς; ἢ καὶ συγχωρήσομεν, τὸν γενναῖον ἄνδρα καὶ μεγαλόφρονα τὸ τῶν κυνῶν τε καὶ ἵππων καὶ ἄλλων θηρίων πεπονθέναι πάθος, ἃ ȣ̓ δύναται κατέχειν 29) ἑτέρων ἐμπιπλαμένων τε καὶ ὀχευόντων· ἀλλὰ χαλεπαίνει καὶ ἀγανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται τοῖς ἀπολαύȣσι, καὶ ἕτοιμα ἐπιπηδᾶν, καὶ δάκνειν, καὶ κυρίττειν, καὶ πάντα τρόπον ἀλλήλοις C πολεμεῖν. ἔτι περὶ τῶν ἡδονῶν 30) κἀκεῖνον 31) ȣ̔́τως,

26) ἐκείνȣ] ſic recte Caſaub. ſed in ratione dictionis exponenda haud ſatisfacit. *ἄξιός τινος* ille dicitur, qui alteri aequipollet et cum eo comparari atque in certamen committi poteſt; vt ad Anthologiam Cephalae demonſtraui p. 173. Ven. et Mor. dant ἐκείνȣς.

27) f. *ἀνθρώπων; καὶ τῶν ἀθλίων ἕνα ἑαυτὸν ἡγοῖτο.* Caſaub. coni. *τȣ́των· ἑαυτόν τε τῶν ἀνθρώπων* —

28) ἐκείνοις Caſaub. et Anglus.

29) poſt *κατέχειν* aut ſubaudiri oportet, aut potius excidit ἑαυτά.

30) f. *πολεμεῖν ἐϛι* (pertinet hoc ἐϛι ad praecedens *ἕτοιμα*) *περὶ ἓν τῶν ἡδ.*

31) *κἀκεῖνον*] ſic recte Caſaub. et Anglus. *κἀκεῖνο* Ven. et Mor.

Digitized by Google

οὕτως ἔχειν φῶμεν, ὡς ὁμολογοῦντα τούτων εἶναί τι σπουδαῖον· καὶ τὸν Σαρδανάπαλον ἡγούμενον ζηλωτὸν, ὃς ἔφη διατελέσαι τὸν βίον εὐωχούμενός τε καὶ ὑβρίζων, μετὰ εὐνούχων καὶ γυναικῶν, καὶ διὰ τοῦτο ζηλοτυπεῖν αὐτὸν [32]) τὴν τῶν τράγων τε καὶ ὄνων εὐδαιμονίαν; μὴ γὰρ οὐδὲ εὐσεβὲς τὰ τοιαῦτα περὶ τοῦ μετρίου καὶ πεπαιδευμένου διανοηθῆναί ποτε ἀνδρός. οὐκοῦν εἰ μήτε διὰ δόξαν, μήτε διὰ χρήματα, μήτε ἡδονὰς βρώσεων, ἢ πόσεων, ἢ μίξεων, αὑτὸν ἢ ἄλλον οἴεται μακάριον, μηδὲ ὅλως εἶναί τι τῶν τοιούτων περιμάχητον, ἢ τίμιον· οὐκ ἂν διαφέροιτο περὶ αὐτῶν, οὐδ' ἂν φθονήσειεν οὐδενὶ ἐκείνων, ἢ τῆς ψάμμου [33]) τῆς ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς, ἢ τῶν κυμάτων τοῦ ψόφου τε καὶ ἤχου, τοῖς πρὸς τῇ θαλάττῃ οἰκοῦσιν· οὐδ' εἴ τῳ χρυσίον αὐτόματον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν κόλπον ἐμπλήσειεν· ὥσπερ τῇ Δανάῃ ποτὲ λέγουσιν, ἐν οἰκήματι χαλκῷ φυλαττομένην [34]), χρυσίον ἐξαίφνης ἄνωθεν εἰσρυῆναι διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς· οὐδὲ εἰ χειμάῤῥους αὐτῷ ποθὲν ἐπέλθοι χρυσὸν πολὺν καὶ ἄθρουν καταφέρων, ὥσπερ ἰλύν· ὥσπερ, οἶμαι, φασὶ Κροῖσον [35]) πρότερον τὸν Πακτωλὸν διὰ μέσων ἀφικνούμενον Σάρδεων ἕτοιμα χρήματα κομίζειν, πλείω φόρον τε καὶ δασμὸν, ἢ ξύμπασα Φρυγία καὶ Λυδία, Μαίονές τε καὶ Μυσοὶ, καὶ ξύμπαντες οἱ νεμόμενοι τὴν ἐντὸς Ἅλυος. οὐδέ γε τὸν λαβόντα παρὰ Κροίσου τὴν δωρεὰν ἐκείνην Ἀλκμαίωνα ἐζήλωσεν, οὔτε Σόλων, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν τότε σοφῶν ἀνδρῶν· ᾧ φασὶ τὸν Λυδὸν ἐπιτρέ-

32) Caſaubonus Helleniſmorum ſpecie deceptus in errorem ſe implicuit, non memor, ζηλοτυπεῖν αὐτὸν pendere a praemiſſo φῶμεν. *faſne erit, vt dicamus eum ardere aemulatione?*

33) f. ἐκείνων, οὐ μᾶλλον, ἢ τῆς ψ.

34) Φυλαττομένη Caſaub.

35) Κροίσῳ Caſaub.

ψαι τοὺς θησαυροὺς ἀνοίξαντα, φέρειν αὐτὸν ὁπόσον βούλεται τοῦ χρυσοῦ, καὶ τὸν εἰσελθόντα πάνυ ἀνδρείως ἐμφορήσασθαι τῆς βασιλικῆς δωρεᾶς, χιτῶνά τε ποδήρη καταζωσάμενον, καὶ τὸν κόλπον ἐμπλήσαντα, γυναικεῖον καὶ βαθὺν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐξεπίτηδες μεγάλα καὶ κοῖλα ὑποδησάμε- C νον. τέλος δὲ τὴν κόμην διασπάσαντα, καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι, καὶ τὸ στόμα ἐμπλήσαντα, καὶ τὰς γνάθους ἑκατέρας, μόλις ἔξω βαδίζειν, ὥσπερ αὐλοῦντα τὴν τῆς Σεμέλης ὠδῖνα, γέλωτα καὶ θέαν Κροίσῳ παρέχοντα καὶ Λυδοῖς. καὶ ἦν τότε Ἀλκμαίων οὐδεμιᾶς ἄξιος δραχμῆς, ὡς εἶχεν ἱστάμενος 36). οὔτε οὖν ἐπὶ τούτοις, ὡς ἔφην 37), ζηλοτυπήσειεν ἄν· οὔτε εἴ τινα βλέποι θαυμαζόμενόν τε καὶ ὑμνούμενον ὑπὸ ἀνθρώπων μυρίων, ἢ δισμυρίων· D οὐδὲ βούλεται 38) κροτούμενον καὶ ταινιούμενον, κορωνιῶντα καὶ γαυριῶντα 39), καθάπερ 40) ἵππον ἐπὶ νίκῃ παραπεμπόμενον ὑπὸ πλειόνων, ἢ ὁπόσοι προπέμπουσι τοὺς νυμφίους· αὐτὸς 40 b) δὲ ἀδοξότερος μὲν εἴη τῶν πτωχῶν· ἐρημότερος δὲ τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐῤῥιμμένων, μηδενὸς δὲ ἀξιούμενος παρὰ μηδενὶ λόγου, καθάπερ Μεγαρέας ποτέ φασι, διὰ τὸ μὴ δύνα-

σθαι

36) ἱστάμενος eſt hic loci non *appenſus*, ſed *ſtans*. ſtabat enim Alcmaeon immobilis, auro grauis, neque pedem loco promouere poterat.

37) ἔφην] *vt dicebam*. Ven. et Mor. dant ἔφη.

38) οὐδ' εἰ βούλεται κροτούμενον. *fac quoque illum plauſibus circumſonari*. εἰ βούλεται id notat: non intercedam, ſi hoc quoque ſtatuamus. fingam hoc quoque et admittam.

39) κορωνιῶντα et γαυριῶντα e parallelo poſita eſſe recte monuit Caſaubonus. κορωνιᾷν eſt δίκην κορώνης ἅλλεσθαι ad inſtar cornicis aut graculi ſubſultim incedere, tripudiare. γαυριᾷν eſt facere τὸν γαῦρον, h. e. prae hilaritate ſuperbum et ferocem ſimulque agilem et leuem.

40) καὶ καθάπερ margo Mor.

40 b) Caſaub. vult εἰ καὶ αὐτὸς propter τὴν ἀκολουθίαν.

Digitized by Google

σθαι θεραπεύειν, μηδὲ πρὸς χάριν ὁμιλεῖν, ἅτε αὐστηρὸς ὢν τὴν φύσιν, καὶ ἀληθείας φίλος, οὐδὲν ἀποκρυπτόμενος. οὐδὲ οὕτως πείσεται τὸ τῶν κεραA μέων τε καὶ τεκτόνων καὶ ἀοιδῶν· οὐ 41) καμφθήσεταί ποτε δι' ἔνδειαν, ἢ δι' ἀτιμίαν, οὐδὲ μεταβαλεῖ τὸν αὐτοῦ τρόπον, κόλαξ καὶ γόης ἀντὶ γενναίου καὶ ἀληθοῦς φανείς. καίτοι τί ποτε βούλονται τῶν μακαρίων τινὲς θεραπεύεσθαι, πρὸς ἀνθρώπων ἐλευθέρων εἶναι φασκόντων, καὶ τοὺς καλουμένους φιλοσόφους ἐπὶ θύραις αὐτῶν ὁρᾶσθαι ταπεινοὺς καὶ ἀτίμους· καὶ μὴ 42), καθάπερ ἡ Κίρκη ἐβούλετο τὴν οἴκησιν αὐτῆς, φυλάττεσθαι ὑπὸ λεόντων δειλῶν καὶ κατεπτηχότων; οὔκουν οὐδὲ ἐκεῖνοι λέοντες B ὄντες ἐφύλαττον αὐτήν, ἀλλὰ καὶ 43) δύστηνοι ἄνθρωποι καὶ ἀνόητοι, διεφθαρμένοι διὰ τρυφὴν καὶ ἀργίαν. οὐκοῦν ὅταν ἴδῃ 44) τις τῶν φιλοσόφων τινὰ καλουμένων 45) περὶ τὰς αὐλὰς καὶ πρόθυρα σαίνοντα, καὶ ταπεινόν, ἐκείνων ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν λεόντων, κυσὶν ὁμοίων πεινῶσι καὶ δειλοῖς, ὠρυομένων ὀξύτατον, ἅτε ὑπὸ φαρμάκων διεφθαρμένων. ἀλλὰ δή ἐστιν, οὐκ οἶδ' ὁποῖόν τι τοιαύτη ἐπιθυμία 46). C μύριοι μὲν γάρ εἰσιν, οἱ ἑκόντες καὶ πάνυ προθύμως θεραπεύουσι τοὺς πλουσίους καὶ δυνατούς, καὶ μεστὰ πάντα 47) κολάκων ἐστί, καὶ 48) μετ' ἐμπειρίας καὶ τέχνης αὐτὸ πραττόντων. ὥστε οὐκ ἀπορίᾳ τοῦδε τοῦ χρή-

41) οὐ] ſic recte Ven. οὐκ Mor.

42) μὴ delend. Caſaub. vult εἰ μή.

43) καὶ del. et ante διεφθαρμένοι ponendum.

44) ἴδῃ] ſic recte interpres. ἤδη Ven. et Mor.

45) lego καλινδούμενον, *volutatum.*

46) ἡ τοιαύτη ἐπ.

47) πάντα] Anglus ſic recte dederat. πάντων Ven. et Mor.

48) καὶ cum τῶν mutatum velim.

χρήματος ζητοῦσι 49) παρὰ τῶν εὖ πεφυκότων. ἀλλ' ἔστιν ὅμοιον τοῦτο ἑτέρῳ ἐπιχειρήματι, τῶν σφόδρα ἀκολάστων, οἵ, γυναικῶν ἀφθόνων οὐσῶν, δι' ὕβριν καὶ παρανομίαν ἐπιθυμοῦσιν ἐκ τῶν ἀνδρῶν γυναῖκας σφίσι γενέσθαι, καὶ λαβόντες παῖδας ἐξέτεμον. ὅθεν πολὺ κάκιον καὶ δυστυχέστερον γένος D εὐνούχων ἐγένετο ἀσθενέστερον τοῦ γυναικείου, καὶ θηλύτερον. ἀλλ' ὅ γε πρὸς ἀλήθειαν ἀνδρεῖος καὶ μεγαλόφρων οὐκ ἄν ποτε πάθοι τοιοῦτο 50), οὐδ' ἂν πρόοιτο τὴν ἐλευθερίαν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν παῤῥησίαν, τιμῆς τινος ἀτίμου χάριν, ἢ δυνάμεως, ἢ χρημάτων· οὐδ' ἂν φθονοῖ τοῖς μεταβαλλομένοις τε καὶ μεταμφιεννυμένοις ἐπὶ τοιαύταις δωρεαῖς· ἀλλ' ἡγοῖτ' ἂν ὁμοίους 51) τοῖς μεταβάλλουσιν ἐξ ἀνθρώπων ἐπ' ὄφεις, ἢ ἄλλα θηρία· ἐκείνους μὲν οὐ ζηλῶν, οὐδὲ βασκαίνων αὐτοῖς τῆς τρυφῆς, ἀλλὰ τοὐναντίον ὀλοφυρόμενος, καὶ ἐλεῶν· ὅταν ἐπὶ δώροις, ὥσπερ A οἱ παῖδες, ἀποκείρωνται, καὶ ταῦτα τὰς πολιάς. αὐτὸς δὲ τὸ καθ' αὑτὸν πειράσεται διαφυλάττειν, εὐσχημόνως καὶ βεβαίως, μηδέποτε λείπων τὴν αὐτοῦ τάξιν· ἀρετὴν δὲ καὶ σωφροσύνην τιμῶν ἀεὶ καὶ αὔξων, καὶ πάντα ἐπὶ ταῦτα 52) ἄγων· τὰ μὲν πείθων καὶ παρακαλῶν, τὰ δὲ λοιδορούμενος καὶ ὀνειδίζων, εἴ τινα δύναιτο ἐξελέσθαι ἀφροσύνης, καὶ φαύλων ἐπιθυμιῶν, καὶ ἀκρασίας, καὶ τρυφῆς· ἰδίᾳ ἕκαστον ἀπολαμβάνων, καὶ ἀθρόους νουθετῶν, ὁσάκις ἂν καιροῦ τύχῃ τινός, B

Hyst. ad Eur. p. 174. ed p. 253.

Ἄλλον 53) μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι,

μέχρις

49) ζητοῦσι] ſubaudi αὐτὸ, ſcil. τοῦτο τὸ χρῆμα, quod modo praeceſſit. nihil deeſſe exiſtimo. Caſaub. vult ἀπορίᾳ τοῦδε τοῦ χρήματος θεραπεύεσθαι ζητοῦσι —

50) πάθοι τοῦτο.

51) ὁμοίους] ſic Caſaub. ὁμοίως Ven. et Mor.

52) πάντας ἐπὶ ταύτην ἄγων. virtutem puta.

53) ἄλλον, ſcil. νουθετῶν. *alium clementer reprehendens.* ἄλλων Ven. et Mor.

Digitized by Google

μέχρις ἂν, οἶμαι, διέλθῃ τὸν βίον ἡδόμενος[53b]) ἀνθρώπων, οὐ βοῶν, οὐδὲ ἵππων, οὐδὲ καμήλων τε καὶ οἰκημάτων[54])· ὑγιὴς μὲν ἐν λόγοις, ὑγιὴς δὲ ἐν ἔργοις, ἀβλαβὴς μὲν συνοδοιπόρος[55]), ὅτῳ γένοιτο, καὶ σύμπλους· ἀβλαβὴς δὲ σύμβουλος, ἀγαθὸς δὲ θύουσι φανεὶς[56])· οὐ στάσιν ἐγείρων, οὐδὲ πλεονεξίαν, C οὐδὲ ἔριδας, καὶ φθόνους, καὶ αἰσχρὰ κέρδη· σωφροσύνης δὲ ὑπομιμνήσκων, καὶ δικαιοσύνης, καὶ ὁμόνοιαν αὔξων, ἀπληστίαν δὲ καὶ ἀναίδειαν καὶ μαλακίαν ἐξελαύνων, ὅσον δυνατὸν, πολὺ τῶν σπονδοφόρων καὶ τῶν κηρύκων, τῶν ἐν τοῖς πολέμοις[57]) ἐκεχειρίας κομιζόντων, ἱερώτερος. βούλεται μὲν οὖν καὶ προθυμεῖται, καθ᾽ ὅσον οἷός τε ἐστὶ, βοήθειαν[58]) ἅπασιν· ἡττᾶται δ᾽ ἑτέρων ἐνίοτε ἀνθρώπων καὶ ἐπιτηδευμάτων, καὶ οὐδὲν ἢ μικρὸν[59]) D ἰσχύει παντελῶς. λοιπὸν δὲ τὴν αὐτοῦ διάνοιαν καθαίρει τῷ λόγῳ, καὶ πειρᾶται παρέχειν ἀδούλευτον· πολὺ μᾶλλον περὶ τῆς ἐλευθερίας μαχόμενος ἢ[60]) ὀδύναις τε καὶ δόξαις, καὶ ἀνθρώποις ἅπασι, μετ᾽ ὀλίγων τῶν βουλομένων, ἢ Λακεδαιμόνιοί ποτε τὰ στενὰ καταλαβόντες ἐμάχοντο πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας, ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες,

53b) Caſaub. vult κηδόμενος.
54) aut ὀχημάτων, aut, quod malim, κτηνῶν. ſed illud iam in praecedentibus ἵππων et βοῶν continetur.
55) συνοδοιπόρος, ὅτῳ γένοιτο (ſcil. συνοδοιπόρος) καὶ σύμπ.] Ven. et Mor. dant σὺν ὁδοιπόροις, et omittunt καὶ. Caſaub. vult συνοδοιπόροις, ἢ ὅτῳ aut συνοδοιπόρος ὅτῳ.
56) poſt φανεὶς deeſſe videtur ἐξηγητής. v. p. 203, 10. 207, 42. ed. Mor. et Demoſth. Orat. contra Conon. et Valeſ. ad Harpocr. p. 202. 277.
57) πολέμοις] Ven. et Mor. dant πολεμίοις.
58) βοηθεῖν Caſaubonus.
59) οὐδὲν ἢ μικρὸν] Ven. et Mor. dant οὐδὲν μικρόν.
60) ἢ delendum.

Digitized by Google

ὄντες, τρεῖς ἐφεξῆς νύκτας τε καὶ ἡμέρας, μέχρι κυκλωθέντες, δι' ἑνὸς ἀνδρὸς προδοσίαν, ἐν ταὐτῷ μένοντες κατεκόπησαν, οἱ τὴν Σπάρτην ἐνόμιζον ἐλευθέραν διαφυλάττειν ἀτείχιστον οὖσαν. τὸ δὲ A σῶμα ἀσκῶν, καὶ συνεθίζων κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν πονεῖν, οὐκ ἐῶν θρύπτεσθαι λουτροῖς τε καὶ ἀλείμμασι καὶ μύροις, μέχρις ἂν γένηται μαλακώτερον καὶ σαθρότερον, ὥσπερ κακὸν σκεῦος. ταῦτα δὲ ὁρῶντες ἔνιοι, καὶ δι' εὐήθειαν 61) αὐτὸν ἐπιτηδεύειν, καὶ ἀφροσύνην, φασὶ, τὸ πλουτεῖν ἐάσαντα καὶ τὸ τιμᾶσθαι, καὶ τὸ διαπαντὸς ἥδεσθαι, καταφρονοῦσι, καὶ μαίνεσθαι νομίζουσι, καὶ ἀτιμάζουσιν. ὁ δὲ οὐκ ὀργίζεται πρὸς αὐτοὺς, οὐδ' ἔχει χαλεπῶς· B ἀλλ' ἔστιν, οἶμαι, καὶ πατρὸς εὐνούστερος ἑκάστῳ, καὶ ἀδελφῶν, καὶ φίλων, καὶ δὴ καὶ τοὺς πολίτας τοὺς αὐτοῦ καὶ φίλους, καὶ συγγενεῖς, αἰδούμενος μὲν, οὐκ ἀποκρυπτόμενος δὲ, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσων 62) τῶν ἄλλων οἰκειοτέρους τε καὶ ἀναγκαιοτέρους νενόμικεν, ὡς οἷόν τε ἐπιτείνας τοὺς λόγους, καὶ σφοδροτέραν τὴν νουθεσίαν καὶ παρακέλευσιν ποιούμενος, αὐτῷ τε κἀκείνοις. οὐδὲ γὰρ ἰατρὸς, ὅτῳ ἀνάγκη πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, C ἰᾶσθαι νοσοῦντας, ἢ καὶ αὐτὸν, διὰ σπάνιν τε καὶ ἐρημίαν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ δέοι τέμνειν, ἢ καίειν· ὅτι φιλεῖ τὰ τέκνα, καὶ τὸν πατέρα αἰσχύνεται, καὶ τὴν μητέρα, διὰ τοῦτο ἀμβλυτέρῳ τῷ σιδήρῳ τέμοι ἂν, καὶ χλιαρωτέρῳ τῷ πυρὶ καίοι ἂν, τοὐναντίον δὲ, ὡς οἷόν τε, ἰσχύοντι καὶ ἀκμαίῳ. τὸν γοῦν Ἡρακλέα φασὶν, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο ἰάσασθαι τὸ σῶμα ὑπὸ νόσου δεινῆς κατεχόμενον, τοὺς υἱοὺς καλέ-

σαι

61) poſt εὐήθειαν aut αὐτὸν deeſt οἰόμενοι, et poſt ἀφροσύνην pariter excidit ἦν. *ſtultitiam, quam aiunt*, hoc eſt *fingunt et iactant.*

62) ὅσῳ Caſaub.

Digitized by Google

σαι πρώτους, κελεύοντα ὑποπρῆσαι λαμπροτάτῳ πυρί· τῶν δὲ ὀκνέντων καὶ ἀποστρεφομένων, λοιδορεῖν αὐτοὺς, ὡς μαλακούς τε καὶ ἀναξίους αὐτοῦ, καὶ τῇ μητρὶ μᾶλλον ἐοικότας, λέγοντα, ὡς ποιητὴς φησί·

Ποῖ μεταστρέφεσθ', ὦ κακοὶ 63)
Καὶ ἀνάξιοι τῆς ἐμῆς σπορᾶς,
Αἰτωλίδος ἀγάλματα 64) μητρός.

οὐκοῦν αὐτῷ πρώτῳ χρὴ καὶ τοῖς φιλτάτοις καὶ ἐγγυτάτω μετὰ πλείστης παῤῥησίας τε καὶ ἐλευθερίας προσφέρεσθαι, μηδὲν ἀποκνοῦντα, μηδὲ ὑφιέμενον ἐν τοῖς λόγοις. πολὺ γὰρ χεῖρον καὶ 65) διεφθαρμένου σώματος καὶ νοσοῦντος, ψυχὴ διεφθαρμένη· μὰ Δία οὐχ ὑπὸ φαρμάκων χριστῶν 66), ἢ ποτῶν, οὐδὲ ὑπὸ ἰοῦ τινος διεσθίοντος, ἀλλ' ὑπό τε ἀγνοίας, καὶ πονηρίας, καὶ ὕβρεως, καὶ φθόνου δὴ καὶ λύπης, καὶ μυρίων ἐπιθυμιῶν. τοῦτο τὸ νόσημα καὶ τὸ πάθος, χαλεπώτερον ἐκείνου, καὶ πολὺ μείζονος καὶ λαμπροτέρου δεομένου 67) ἐμπρησμοῦ. ἐφ' ἣν ἴασιν καὶ ἀπόλυσιν χρὴ παρακαλεῖν ἀπροφασίστως καὶ πατέρα, καὶ υἱὸν, καὶ ξυγγενῆ, καὶ ἀλλότριον, καὶ πολίτην, καὶ ξένον.

63) In Veneta eſt ποῖ μεταστρέφεσθ' ὧν κακοὶ, vnde efficio ποῖ μεταστρέφεσθ' ὦ κακοί. Mor. dat ποῖ μεταστρεφέσθων ὧν κακοί. Caſaub. vult ὡς.

64) ἀγάλματα hic loci ſunt *oblectamenta*, ea omnia, quae voluptate intuentem afficiunt. Dio ſiniſtre locum accepit. Poeta, Euripides, ni fallor, Herculis filios matri non ait *ſimiles*, ſed *caros* eſſe.

65) aut delendum eſt καὶ, aut addendum μιαρώτερον, aut αἴσχιον, vel ſimile.

66) χριστῶν] ſic Caſaub. λυγρῶν margo Mor. et χρηστῶν Ven. et t. Mor.

67) δεόμενον Caſaub.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΚΙΛΙΚΙΑ. [1])

ΛΟΓΟΣ ΟΘ'.

Φέρε, πρὸς θεῶν, ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν [2]), καὶ μακαρίζειν ἄξιον C
πόλιν, ἁπασῶν μεγίστην καὶ δυνατωτάτην; πότερον ἐπὶ νόμων ἀρετῇ, καὶ πολιτῶν ἐπιεικείᾳ, καὶ σωφροσύνῃ τῶν ἀρχόντων, ἢ ταῦτα μὲν μικρὰ καὶ οὐδενὸς ἄξια, καὶ ῥᾴδια τοῖς τυχοῦσιν; ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων πλήθει, καὶ ἀγορᾶς ἀφθονίᾳ, καὶ τῇ πολυτελείᾳ τῶν οἰκοδομημάτων, δεῖ μακαρίζειν αὐτὴν, καὶ τοῖς Σύρων [3]) καὶ Βαβυλωνίων ὑφάσμασι· καὶ ὅτι χρυσῷ τὰς οἰκίας ἐρέπτουσι [4]), καὶ μεστὰ D
πάντα ἀργύρου, καὶ ἠλέκτρου, καὶ ἐλέφαντος· ὁποῖα Ὅμηρος εἴρηκε τὰ Ἀλκινόου, καὶ τὰ Μενελάου βασίλεια· ὑπερβάλλων τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ δυνατὸν σχεδὸν, οὕτως ἅπασαν ἠσκημένην [5]) τὴν πόλιν, καὶ νὴ Δία, ἐπὶ ταῖς γραφαῖς, καὶ τοῖς ἀνδριάσιν, ὧν οὐδὲν ὤνησε τοὺς πρότερον ἔχοντας; ἀλλὰ παρ'

ὧν

1) Verba tituli τῶν ἐκ Κιλικίᾳ hic deſunt in Veneta. contra titulum orationis vltimae, 80 ſcil. auſpicantur, ibi hoc modo conceptum: τῶν ἐκ Κιλικίᾳ· περὶ ἐλευθερίας. et hoc cum Photio quoque congruit.

2) μεγαλοφρονεῖν verbum eſt inſolens. leg. forſitan μέγα φρονεῖν, aut μεγάλα φρονεῖν.

3) videri quidem poſſit non improbabilis coniectura Σήρων, verum quum Tyrios et Sidonios quoque antiquiſſimis temporibus veſtes ſericas texuiſſe et per orbem terrarum diuendidiſſe conſtet, nihil exiſtimo mutandum eſſe.

4) Caſaub. vult ἐρέφουσι. *aureis lacunaribus domos contegunt.*

5) Caſaub. vult ἅπασαν πλάσας ἠσκημ. et poſt ταῖς γραφαῖς repet. δεῖ μακαρίζειν.

ὧν 6) ἐκεῖνα ἐκοσμήθη, τούτους ἴδοι τις ἂν δούλους καὶ ταπεινοὺς καὶ πένητας. εἰ γὰρ ἦν ὄφελός τι χαλκοῦ καλῶς κεκραμένου, καὶ κρατήρων, καὶ βωμῶν καὶ θυμιατηρίων περιττῶς εἰργασμένων, ἡ Κορινθίων πόλις ἂν εὐδαίμων ἦν καὶ πολὺν ᾤκεῖτο ἂν χρόνον, σώζουσα τοὺς ἑαυτῆς οἰκήτορας καὶ πολίτας. εἰ δ' αὖ λίθων εὐχρόων καὶ ποικίλων, ἢ Τηΐων, ἢ Καρυστίων, καὶ τινων Αἰγυπτίων, καὶ Φρυγῶν, παρ' οἷς ἐστι τὰ ὄρη ποικίλα· ἀκούω δ' ἔγωγε τῶν ὀρῶν 7) τὰς πάνυ παλαιὰς τῆς αὐτῆς εἶναι πέτρας· ἀλλ' ὅμως οὐδενός εἰσι βελτίους, οὐδ' εὐτυχέστεροι τῶν πάνυ παλαιῶν 8) τε καὶ ἀθλίων. εἰ δὲ ὠφέλει τὸ κεκτῆσθαι χρυσίον, οὐδὲν ἐκώλυεν Αἰθίοπας τοὺς ἄνω μακαριωτάτους εἶναι δοκεῖν, ὅπου τὸ χρυσίον ἀτιμότερον, ἢ παρ' ἡμῖν ὁ μόλιβδος· καὶ φασὶν, αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι 9) πέδαις· ἀλλ' οὐδὲν ἧττόν εἰσι δεσμῶται καὶ πονηροὶ, καὶ ἄδικοι. τὸ δὲ μακαρίζειν τοὺς πλουσίους, καὶ πολλὰ χρήματα ἔχοντας, τὰ δὲ ἄλλα μηδὲν διαφέροντας τῶν πάνυ φαύλων, ὅμοιον εἴ τις 10) τοὺς ἐκεῖ δεσμώτας προϊόντας ἰδὼν ἐκ τῆς εἱρκτῆς ἐζήλου, καὶ πάντων εὐδαιμονέστατον ἔκρινε τὸν ἔχοντα τὰς μείζους πέδας. εἰ δὲ ἐλέφας θαυμαστὸν κτῆμα καὶ περιμάχητον, Ἰνδοὶ πολὺ πάντων ὀλβιώτατοι καὶ ἄριστοι, παρ' οἷς ἔρριπται τὰ τῶν ἐλεφάντων ὀστᾶ, καὶ

6) παρ' οἷς Caſaub.
7) f. τῶν σορῶν. In vrnarum indice, cineres Imperatorum Cptanorum tenentium, ſaepe mentio fit marmoris Aegyptii, Phrygii, Proconneſii, aliorum. Apprime ad id, quod Dio vult, hoc eſt, ad deprimendam marmorum dignitatem, facit hoc, quod vrnas et capſas funebres inde fieri ait, quâ re quae alia excogitari poteſt magis horrida et magis exoſa? Caſaub. vult τῶν οἰκιῶν.
8) παλαιῶν] imo vero νέων. Caſaub. vult ἐλεεινῶν.
9) Caſaub. vult παχείαις χρυσαῖς, vel ἐκ χρυσοῦ δ. π.
10) ὅμοιον, ὡς εἴ τις Caſaub.

καὶ οὐδεὶς πρόσεισιν, ὥσπερ ἐνθάδε τὰ τῶν βοῶν τε καὶ ὄνων· καὶ πολλαχοῦ φασὶν ἐν τοῖς τοίχοις ἐνοικοδομεῖσθαι τὰ κρανία τῶν ἐλεφάντων, αὐτοῖς ὀδοῦσιν. τί δαὶ χρὴ περὶ Κελτῶν λέγειν, ὅπου φασὶ ποταμόν τινα καταφέρειν τὸ ἤλεκτρον, καὶ πολὺ πανταχοῦ κεῖσθαι παρὰ ταῖς ὄχθαις ἐκβεβρασμέ- D νον, ὥσπερ αἱ ψῆφοι παρ' ἡμῖν ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν [11]); καὶ πρότερον μὲν οἱ παῖδες ἔπαιζον, τάδε ἐρρίπτουν [12])· νῦν δὲ κἀκεῖνοι συλλέγουσι, καὶ φυλάττουσιν αὐτὸ, παρ' ἡμῶν μεμαθηκότες, ὅτι εἰσὶν εὐδαίμονες. ἆρα ἐνθυμεῖσθε, ὅτι πάντες οὗτοι, λέγω δὲ τοὺς Κελτοὺς, καὶ Ἰνδοὺς, καὶ Ἴβηρας, καὶ Ἄραβας [13]), καὶ Βαβυλωνίους, φόρους παρ' ὑμῶν λαμβάνουσιν, οὐ τῆς χώρας, οὐδὲ τῶν βοσκημάτων, ἀλλὰ καὶ [14]) τῆς ἀνοίας τῆς ὑμετέρας· οὐ γὰρ, ἂν μὲν τοῖς ὅπλοις [15]) κρατήσαντές τινες ἀναγκάσωσιν αὐτοῖς A ἀργύριον ὑποτελεῖν τοὺς ἡττημένους, τοῦτο ὀνομάζεται φόρος· καὶ ἔστιν ἀνθρώπων οὐ σφόδρα εὐτυχῶν, οὐδὲ ἀνδρείων, δασμὸν ἑτέροις παρέχειν· ἐὰν δέ τινες, μήτε ἐπιστρατευσαμένου μηδενὸς, μηδὲ ἀναγκάσαντος, δι' εὐήθειαν δὲ καὶ τρυφὴν, ὃ περὶ πλείστου ποιοῦνται ἁπάντων, ἀργύριον πέμπουσιν ἑκόντες, διὰ μακρᾶς μὲν ὁδοῦ, πολλῆς δὲ θαλάττης τοῖς μηδὲ ἐπιβῆναι δυναμένοις ῥᾳδίως τῆς ἡμετέρας γῆς, οὐ τῷ [16]) παντὶ κάκιόν τε καὶ αἴσχιον τὸ γινόμενον; B

πλὴν

11) τῶν αἰγιαλῶν Caſaub.

12) f. παίζοντες τὰ τεμάχη αὐτοῦ ἐρρίπτουν, vel ſimili modo locus eſt integrandus.

13) neque de Arabibus, neque de Iberis, aliqua facta fuit paullo ante mentio. ergone deſunt quaedam in ſuperioribus? non liquet. quos hic appellat Arabas, illi forſitan ſunt Syri initio ſermonis dicti, aut Aethiopes: nam ſaepe Aethiopes et Arabes permutantur.

14) ἀλλά γε τῆς Caſaub.

15) τοῖς ὅπλοις] Ven. et Mor. dant ταῖς ὅπλοις.

16) οὐ τῷ] ſic Caſaub. et Anglus. οὕτω Ven. et Mor.

πλὴν ὅτι λίθους μικροὺς καὶ ἀσθενεῖς, καὶ νὴ Δία θηρίων ὀστᾶ διδόντες, λαμβάνουσιν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀντὶ χρηστῶν ἄχρηστα ἀντικαταλλαττόμενοι. μάλιστα δὲ θαυμάζω πολλάκις ἐνίων 17), ὅτι Μῆδοι μὲν, τὰ Σύρων λαμβάνοντες, ἔχαιρον, Πέρσαι δὲ τὰ Μήδων, Μακεδόνες δὲ τὰ Περσῶν· καὶ τότε ᾤοντο εὐτυχεῖς γεγονέναι, καὶ πράττειν ἄμεινον, ὅτε εἶχον τὰ τῶν ἀθλίων καὶ δυστυχούντων κτήματα. ταῦτα δὲ οὐκ ἄλλως ἔγωγε ληρῶν εἶπον· ἀλλ' ὅτι τῶν τοιούτων, ὑπὲρ ὧν ἔχουσι τὴν πᾶσαν σπουδὴν, καὶ ἐφ' οἷς θαυμάζουσιν οἱ πολλοὶ τοὺς κεκτημένους, οὐδέν ἐστιν ὄφελος, ἀλλ' οὐδεμιᾶς ἄξια δραχμῆς τὰ σύμπαντα. οὐδ' ἂν γένοιντό ποτε ἄνθρωποι εὐδαίμονες ἀνόητοι 18) καὶ ἄφρονες, οὐδ' ἂν τὸν ἐν Σούσοις παράδεισον οἰκοδομήσωσιν 19), ὃς ἦν, ὥς φασι, μετέωρος ἅπας.

17) ἐνίων] lege ἐννοῶν vel συνιδών. *mecum reputans ſaepe miror.*

18) εὐδαίμονες ἄνθρωποι ἀνόητοι.

19) in οἰκοδομήσωσιν vitium eſſe nullus dubito. In Veneta eſt οἰκομήσωσιν. num ἐνοικήσωσιν, *inhabitent.*

ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. D

ΛΟΓΟΣ Π΄.

Ὑμεῖς μὲν ἴσως θαυμάζετε, καὶ παράδοξον ἡγεῖσθε, καὶ οὐδαμῶς σωφρονοῦντος ἀνδρὸς, ὅστις ἁπάντων ἀποστὰς περὶ ἃ οἱ πολλοὶ σπουδάζουσι [1]), καὶ τρόπον τινὰ ἐάσας κατὰ ῥοῦν φέρεσθαι χρήματά τε καὶ δόξας, καὶ ἡδονὰς, οὔτε γεωργὸς, οὔτε ναύκληρος, οὔτε στρατιώτης, οὔτε στρατηγὸς, περίεισιν· οὐ σκυτοτόμος, οὐ τέκτων, οὐκ ἰατρὸς, οὐ ῥήτωρ, οὐκ ἄλλο τι σύνηθες πρᾶγμα κοινόν [2])· οὑτωσὶ δὲ ἀτόπως A ἰών τε καὶ ἀπιὼν, καὶ παριστάμενος, ἔνθα μηδὲν αὐτῷ πρᾶγμά ἐστιν· ἀλλ᾽ ὡς ἂν τύχῃ τε καὶ ὁρμήσῃ· βουλευτήρια μὲν καὶ θέατρα καὶ συλλόγους ἀτιμάσας· ἐκκλησιάζων δὲ μόνος αὐτός· καὶ θεωρῶν οὐκ ὀρχουμένους, οὐδὲ ᾄδοντας, οὐδὲ πυκτεύοντας, οὐδὲ παλαίοντας· ἀλλ᾽ ὠνουμένους, καὶ βαδίζοντας, καὶ λαλοῦντας, καὶ μαχομένους· ποτὲ μὲν τούτοις ἅπασι προσέχων εὖ μάλα, καὶ τερπόμενος B πολὺ μᾶλλον, ἢ παῖδες ἐν ἀγῶσι καὶ θεάτροις, οὐ προκαταλαμβάνων, οὐδὲ ἀγρυπνῶν, οὐδὲ θλιβόμενος· ποτὲ δὲ ἂν [3]) μήτ᾽ ἀκούων μηδενὸς, μηδ᾽ ὁρῶν, ἀλλὰ μηδ᾽ εἰδέναι νομίζων αὐτοὺς, ἐννοῶν, ὃ βούλεται, καὶ πράττων ἀδεῶς. ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν λαμπρὸν ἡγοῦμαι, καὶ μακάριον, εἴ τις ἐν οἰκίαις [4]) ἐλεύθερος εἶναι δύναται, καὶ ἐν ὑπηκόοις αὐτόνομος, ὑπὲρ οὗ πολλὰ μὲν Λυδοὶ Φρυξὶ, πολλὰ δὲ Φρύγες Λυδοῖς C ἐπολέμησαν, πολλὰ δ᾽ Ἴωνές τε καὶ Δωριεῖς, καὶ ξύμ-

1) θαυμάτοισι margo Mor.
2) πρᾶγμα καὶ κοινόν. ſubaudi πράττων.
3) ἂν] αὖ Caſaub.
4) οἰκέταις Caſaub.

ξύμπαντα γένη· ἀνόητοι, εἰδὼς 5) αὐτονομίας ἔρωτι οὐδεὶς ἐγκεχείρηκεν, οὔτε τοῖς αὐτὸς αὑτοῦ χρῆσθαι νόμοις. οἱ δὲ ξύμπαντες, περὶ τῶν Σόλωνος, καὶ Δράκοντος, καὶ Νουμᾶ καὶ Ζαλεύκου νόμων ἐρίζουσιν, ὅπως τούτοις ἀλλὰ μὴ τούτοις ἔπωνται, μηδενὸς αὖ 6) μηδὲ ἐκείνων οἷα ἐχρῆν τιθέντων. Σόλωνα D μέντοι καὶ αὐτὸν εἰδέναι φασὶν, ὡς ὅτι αὐτῷ μὴ ἀρέσκοντα εἰσηγεῖτο Ἀθηναίοις, ἀλλ᾽ οἷς αὐτοὺς ὑπελάμβανε χρήσεσθαι. δῆλον οὖν, ὅτι πονηροὺς ἔγραφε νόμους· εἴπερ τοὺς ἀρέσκοντας πονηροῖς ἔγραφεν. ἀλλ᾽ ὅμως καὶ αὐτὸς τούτοις ἐχρῆτο, πονηροῖς τε οὖσι, καὶ οὐκ ἀρέσκουσιν αὐτῷ. δῆλον οὖν, ὅτι τούτων μὲν οὐδενὶ μετῆν αὐτονομίας, οὐδὲ ἐσπούδαζον, οὐδὲ ἐπολέμουν, ὅπως ὦσιν ἐλεύθεροι. ἀλλὰ γὰρ ἄφθονόν τε καὶ πολλὴν δουλείαν ἐντὸς τῶν τειχῶν ἐγκαθείρξαντες, ἔπειτα ἐπάλξεσι, καὶ πύργοις, A καὶ βέλεσιν ἠμύνοντο, ὅπως μὴ εἰσίοι 7) ἔξωθεν παρ᾽ αὐτούς. ὥσπερ εἴ τις, νεὼς διεῤῥηγμένης, κλύδωνος ἔνδον ὄντος φυλάττοιτο καὶ πράγματα ἔχοι, μή ποτε ἄνωθεν ὑπερβάλῃ. καθάπερ οὖν φασι τοὺς Τρῶας ὑπὲρ τῆς Ἑλένης πολιορκεῖσθαι καὶ ἀποθνήσκειν, οὐκ ἔνδον οὔσης, ἀλλ᾽ ἐν Αἰγύπτῳ, ταυτὸ πάθος οὗτοι πεπόνθασιν, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐμάχοντο καὶ ἠγωνίων, οὐκ οὔσης παρ᾽ αὐτοῖς. B ἀλλ᾽ ὅμως ἐκεῖνοί τε ἔλεγον πάντα πάσχειν ὑπὲρ τῶν νόμων, καὶ νῦν φασιν ἐν τούτοις εἶναι τὴν δίκην,

5) f. εἰ ἀληθοῦς αὐτονομίας κατέχεσθαι (vel ἐνθουσιῶν) ἔρωτι — aut ſi credatur infinitiuus abeſſe poſſe, et ἐγκεχείρηκε immediate regere vocab. ἔρωτι, tum neceſſe erit etiam τῷ poſt οὔτε inſeri. Caſaub. vult γένη ἀνοήτων· τῷ δὲ τῆς αὐτονομίας ἔρ. οὐδ. ἐγκ. οὐδὲ τῷ τοῖς αὐτὸν αὑτοῦ —

6) αὖ] mallem ἄν. aut potius μηδενὸς μηδ᾽ αὐτῶν ἐκείνων.

7) εἰσίοι] ſcil. ſeruitus. Ven. et Mor. dant εἰσίοιεν.

ὁποῖ' ἂν 8) αὐτοὶ δυστυχεῖς ὄντες συγγράφωσιν, ἢ παρ' ἄλλων ὁμοίων παραλάβωσιν. νόμον δὲ τὸν ἀληθῆ, καὶ κύριον, καὶ φανερὸν, οὔτε ὁρῶσιν οὔτε ἡγεμόνα ποιοῦνται τοῦ βίου· τοιγαροῦν ὥσπερ ἐν μεσημβρίᾳ, λάμποντος ἡλίου, δᾷδας ἴασι, καὶ δαλοὺς 9) ἀράμενοι· τὸ μὲν θεῖον φῶς ἐάσαντες· καπνῷ δὲ ἑπόμενοι, κἂν μικρὸν 10) αἴθυγμα δεικνύντι πυρός. ὁ μὲν οὖν τῆς φύσεως νόμος ἀφεῖται καὶ λέλοιπε παρ' C ὑμῖν, ὦ κακοδαίμονες· ἄξονας δὲ καὶ γραμματεῖα καὶ στήλας φυλάττετε, καὶ ἀνωφελῆ στίγματα. καὶ τὸν μὲν τοῦ Διὸς θεσμὸν πάλαι παρέβητε· τὸν δὲ τοῦ δεῖνος ἢ τὸν τοῦ δεῖνος ὅπως μηδεὶς παραβήσεται, σκοπεῖσθε. καὶ τὴν ἀρὰν, ἣν Ἀθηναῖοι περὶ τὸν 11) Σόλωνος ἔθεντο νόμον τοῖς ἐπιχειροῦσι καταλύειν, ἀγνοεῖτε κυριωτέραν οὖσαν ἐπὶ τοῖς ἐκείνου νόμοις. πᾶσα γὰρ ἀνάγκη, τὸν συγχέοντα 11b) τὸν θεσμὸν, Ἀθηναίων ἐπάρατον εἶναι 12). πλὴν παῖδας, D καὶ γένος οὐκ ἐπέξεισιν, ὡς ἐκεῖ 13), τῶν ἁμαρτανόντων· ἀλλ' ἕκαστος αὐτῷ 14) γίγνεται τῆς ἀτυχίας αἴτιος. τὸν οὖν ἐπιχειροῦντα τοῦτον ἂν σώ-

ζειν

8) ὁποῖ' ἂν] *ὁπόταν* Ven. et Mor. v. Caſaub. animadv.

9) καὶ δαλοὺς] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit καὶ. mallem quoque περιίασι, loco ſimplicis ἴασι. Caſaub. vult δᾷδας ἱστᾶσι. aptum facibus verbum ἱστάναι: vt apud Theophraſtum in ἀδολεσχίας notatione: καὶ ὡς Δάμιππος μυστηρίοις μεγίστην δᾷδα ἔστησε.

10) lego πάμμικρον, *admodum paruum.*

11) τῶν — νόμων Caſaub.

11b) συγχέοντα] ſic leg. cum Caſaub. aut ἀνελόντα. Ven. et Mor. συνέχοντα.

12) ἐπάρατον εἶναι] ſic recte Caſaub. ἐπάρχειν Ven. et Morell.

13) ἐκεῖνος, an ἐκεῖ legas, perinde eſt. ſi prius, ἐπέξεισι pertinet ad vtrumque, legem puta tam Iouis, quam Solonis, et eſt recta oratio; ſi poſterius, obliqua erit et adſciſcendum verbum tacite ſupplendum, e. c. κολάζονται.

14) αὐτῷ] *ſibimet ipſi.* αὐτῶν Ven. et Mor.

ζειν[15]), ὡς ἂν οἷός τε ᾖ, καὶ τό γε καθ' αὐτὸν φυλάττειν, οὐδέ ποτε ἂν μὴ φρονεῖν φαίην ἔγωγε. πολὺ δὲ μᾶλλον ὑμᾶς θαυμάζω καὶ ἐλεῶ τῆς χαλεπῆς καὶ παρανόμου δουλείας, ἐν ᾗ ζεύξαντες αὐτοὺς ἔχετε· οὐχ ἑνὶ δεσμῷ μόνον περιβάλλοντες, οὐδὲ δυσὶν, ἀλλὰ μυρίοις, ὑφ' ὧν ἄγχεσθε καὶ πιέζεσθε[15b]) πολὺ μᾶλλον, τῶν ἐν ἁλύσει τε καὶ κλοιῷ καὶ πέδαις ἑλκομένων. τοῖς μὲν γάρ ἐστι καὶ ἀφεθῆναι, καὶ διακόψασι φυγεῖν· ὑμεῖς δὲ ἀεὶ μᾶλλον κρατύνεσθε τὰ δεσμὰ, καὶ πλείω καὶ ἰσχυρότερα ἀπεργάζεσθε· καὶ μὴ, ὅτι οὐχ ὁρᾶτε αὐτὰ, ψευδῆ καὶ ἄπιστον ἡγεῖσθε τόνδε τὸν λόγον· σκοπεῖτε δὲ Ὁμήρου τοῦ καθ' ἡμᾶς σοφωτάτου, ποῖ' ἄττα δεσμὰ τὸν Ἄρη φησὶ κατασχεῖν,

Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτὰ, τά κ' οὐκέτις οὐδὲ ἴδοιτο.

μὴ οὖν οἴεσθε, τὸν μὲν Ἄρη θεὸν ὄντα, καὶ ἰσχυρὸν, οὕτως ὑπὸ λεπτῶν τε καὶ ἀοράτων πεδηθῆναι δεσμῶν· αὐτοὺς δὲ πάντων θηρίων ἀσθενεστάτους ὄντας, μὴ ἄν ποτε ἁλῶναι δεσμοῖς ἀφανέσιν, ἀλλ'[16]) εἰ μὴ σιδήρου τε καὶ ὀρειχάλκου εὖ[17]) πεποιημένα εἴη. τὰ μὲν οὖν σώματα ὑμῶν, οἷα δὴ στερεὰ, καὶ τὸ πλέον ὀργῆς γέμοντα, τοσούτων δεῖ τῶν κρατησόντων· ψυχὴ δὲ ἀόρατός που καὶ λεπτὴ φύσει πῶς ἂν δεσμῶν τοιούτων τυγχάνοι[18]), κατὰ τὸν Ἥφαιστον αὐτόν;

15) τὸν οὖν οὐκ ἐπιχ. τοῦτον ἀνασώζειν Caſaub.
15 b) καὶ πιέζεσθε non eſt in Veneta et poteſt abeſſe.
16) ἀλλὰ delendum
17) aut delend. eſt εὖ, aut in ἐκ mutandum, idque proximae voci adiungendum, vt ſit ἐκπεποιημένα.
18) aut deeſt aliquid poſt τυγχάνοι, e. c. εἰ μὴ καὶ χαλκέων τύχῃ τεχνικῶν κατὰ τὸν Ἥφαιστον αὐτόν. *niſi ipſi fabri quoque contingant arte Vulcano pares*, aut haec verba: κατὰ τὸν Ἥφαιστον αὐτὸν promouenda ſunt paullo inferius in p. 440, 3. et poſt Δαίδαλον collocanda, ad hunc modum: τυγχάνοι. ὑμεῖς δὲ — τὸν Δαίδαλον, καὶ τὸν Ἥφαιστον αὐτὸν ὑπερβεβλημένοι.

Digitized by Google

αὐτόν; ὑμεῖς δὲ στερῥὲς καὶ ἀδαμαντίνους [19]) πεποίησθε, πάσῃ μηχανῇ πλεξάμενοι, καὶ τὸν Δαίδαλον αὐτὸν ὑπερβεβλημένοι τῇ τέχνῃ τε καὶ σπουδῇ, πρὸς τὸ πᾶν ὑμῶν μέρος τῆς ψυχῆς καταδεδέσθαι, καὶ μηδὲν ἐλεύθερον εἶναι, μηδὲ αὐτόνομον. τί γὰρ ἦν ἡ Κνωσίων εἱρκτὴ, καὶ τὸ τοῦ Λαβυρίνθου σκολιὸν, πρὸς τὴν σκολιότητα καὶ τὸ δυσεύρετον τῆς ἀφροσύνης; τί δὲ ἡ Σικελικὴ φρουρὰ τῶν Ἀττικῶν αἰχ- D μαλώτων, οὓς εἰς πέτραν τινὰ ἐνέβαλον; τί δ᾽ ὁ Λακώνων Καιάδας, καὶ τὸ παρὰ Πέρσαις οἴκημα μεστὸν τέφρας; ἢ νὴ Δία, εἴ τινας κόρας χαλεποὶ πατέρες, ὡς ὁ τῶν ποιητῶν λόγος, χαλκέων περιβόλων ἐφρούρησαν εἱρκταῖς. οὐδέ τῳ [20]) νήφειν ἐν τοῖς λόγοις ἔτι μοι δοκῶ, τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν μνησθεὶς ἐπὶ πλέον, καὶ τῆς αἰσχρᾶς καὶ δυσχεροῦς δουλείας, ἣν δεδούλωσθε πάντες, ὅθεν νημά- A των ἐστὶν οὐ λεπτῶν εὐπορήσαντας [21]) ἐξελθεῖν βοηθείᾳ κόρης ἄφρονος, ὥσπερ ἐκεῖνον [22]) Θησέα φασὶν ἐκ Κρήτης σωθῆναι, εἰ μή τις αὐτῆς οἶμαι τῆς Ἀθηνᾶς παρισταμένης, καὶ σωζούσης ἅμα. εἰ γὰρ ἐθέλοιμι πάσας εἰπεῖν τὰς εἱρκτὰς, καὶ τὰ δεσμὰ τῶν θνητῶν τε καὶ ἀθλίων ἀνθρώπων, οἷς ἐγκλείσαντες αὐτοὺς ἔχουσι [23]), μὴ σφόδρα ὑμῖν ἀπηνής τε καὶ φαῦλος δόξω ποιητὴς ἐν οἰκείοις τραγῳδῶν πάθεσιν; οὐ γὰρ μόνον, ὡς οἱ δόξαντες ὑμῖν κακοῦργοι, πιε- B
i. D. Lex. p. 818. ζοῦνται [24]), τραχήλου τε καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν·

ἀλλὰ

19) καὶ ἀδαμ.] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit καὶ.

20) quamuis Caſaubono diſplicuerit οὐδέπω, *nondum*, quod interpres expreſſit, mihi tamen id non diſplicere non diffiteor.

21) ὅθεν οὐ λεπτῶν νημάτων ἐστὶν εὐπορήσαντας.

22) aut ἐκεῖ legend. *ibi*, in Labyrintho puta, aut ἐκεῖνοι, *illi*, poetae ſcil. v. verſ. 12. mallem quoque τὸν Θησέα.

23) ἔχουσι] Ven. et Mor. dant ἔχετε.

24) πιεζοῦνται] ſic recte Ven. πιέζονται Mor. Caſaub. vult πιέζοντ. ἐπὶ τραχήλου.

ἀλλὰ γαστρὸς, καὶ τῶν ἄλλων μερῶν ἑκάστου [25]) ἰδίῳ δεσμῷ τε καὶ ἀνάγκῃ κατειλημμένου. αἱ δ' εἰσὶ ποικίλαι τε καὶ πολύτροποι. καί μοι δοκεῖ τις ἂν ἰδὼν ὄψει τερφθῆναί τε καὶ σφόδρα ἄγασθαι τὴν ἐπίνοιαν. πρώτη μὲν γὰρ, οἶμαι, πρὸς ἕκαστόν ἐστι [26]) δέσποινα· χαλεπὴ μὲν ἄλλως καὶ δυσμενὴς, καὶ ἐπίβουλος ἰδεῖν· εἰ δ' ἄρα καὶ μειδιῶσα προσαπαντᾷ, σαρδόνιον μάλα τοῖον· χαλεπὴ δὲ ἡδονὴ καὶ φέρειν δεσμὰ, κατὰ τὴν αὐτῆς φύσιν, εὐανθῆ καὶ μαλακὰ τὴν πρώτην· οἷς εἰκός ἐστι καταδεῖσθαι βασιλεῖς, ἢ τυράννους, καὶ πάντας, ὅσοι μακαρίων παῖδες κέκληνται· τούτων δὲ χαλεπώτερον οὐδὲν, οὐδὲ μᾶλλον ἐμφύεται καὶ πιέζει. μετὰ δὲ ταύτην ἦλθεν ἑτέρα, κλοιόν τινα φέρουσα χρυσοῦν, ἢ ἀργυροῦν· τοῦτον δὲ περιθεῖσα, ἕλκει μὲν ἰδιώτας περὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν, ἕλκει δὲ βασιλεῖς καθ' Ἡσίοδον [27]), εὑρεῖ δὲ πόλεων στρατηγοὺς ἐπὶ πύλας, ὥστε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι. φασὶ δὲ καὶ αἰδεῖσθαι τούτους [28]), οὓς ἂν ἀπολλύῃ, καὶ ποιεῖν εὐδαίμονας· ὥσπερ Ἀστυάγην ποτὲ Κῦρος ἐν χρυσαῖς ἔδησε πέδαις, ὡς ἂν δηλονότι πάππου κηδόμενος. πολὺ δ' ἂν ἔργον εἴη διεξιέναι καὶ πάσας τὰς ἰδέας τῶν δεσμῶν. ἕνα δ' οὖν ἄξιον εἶναι [29]) μὴ παρεῖναι, τὸν παραδοξότατον αὐτῶν καὶ ποικιλώτατον, ὃν ἡ χαλεπωτάτη φέρει δέσποινα, χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ

25) ἑκάστου — κατειλημμένου] ſic recte Caſaub. ἕκαστον — κατειλημμένον Ven. et Mor. deinde eſt lacuna.

26) ἐστι] num εἶσι, *vadit*, *procedit*, an ἕστη, *ſtat*. poſt δέσποινα videtur ἡ ἡδονὴ excidiſſe.

27) f. ἕλκει δὲ καὶ βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους καθ' Ἡσίοδον. forte quoque poſt poetae huius nomen aliquid deeſt, e. gr. ὥστε ἁρπάζειν καὶ φονεύειν, vel ſimile; id quidem ſequens dictio ὥστε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι videtur ſuadere.

28) αἰδεῖσθαι τούτους] Caſaub. vult κήδεσθαι, et Ven. et Mor. dant δεῖσθαι τούτων.

29) εἶναι] l. ἐστί.

A καὶ παντοίοις λίθοις τε καὶ ψήφοις, καὶ ζώων κέρασι, καὶ ὀδοῦσι, καὶ ὀςράκοις, ἔτι δὲ ἀλουργέσι βαφαῖς, καὶ ἑτέροις μυρίοις τισὶν, ὥσπερ ὅρμον πολυτελῆ καὶ θαυμαςὸν ἀσκήσασα, καὶ πολλά τινα ἐν αὐτῷ σχήματά τε καὶ μορφὰς μιμησαμένη, ςεφάνους, καὶ σκῆπτρα, καὶ τιάρας, καὶ θρόνους ὑψηλούς· καθάπερ οἱ περιττοὶ τεχνῖται, κλίνας τινὰς, ἢ θύρας, ἢ ὀροφὰς οἰκιῶν κατασκευάζοντες, ἕτερ᾽ ἄττα μηχανῶνται φαίνεσθαι. λέγω δὲ οἷον θυρῶν ἐξοχαῖς θηρίων κεφαλὰς ἀπεικάσαντες 30), καὶ κιόνων ὁμοίως. ἔτι δὲ καὶ ἦχος ἐν τούτῳ, καὶ B φωνὴ παντοία κρότων τε καὶ ποππυσμῶν, καὶ ἠχεῖ ταῦτα τὰ δεσμά. πάλιν οὖν τοῦτον 31) περιβάλλει δημαγωγοῖς τε καὶ βασιλεῦσιν. ἀλλ᾽ ὅπως μὴ πόῤῥω που αὐτοὶ φερώμεθα ὑπὸ τῆς εἰκόνος, ὥσπερ ὄντως εἰδώλῳ τινὶ λόγου ἐπακολουθοῦντες· ὡς Ὅμηρος Ἀχιλλέα ἐποίησε τῷ τοῦ Ἀντήνορος ἑπόμενον μακρὰν ἀπελθεῖν· ἱκανῶς ἔχει.

30) θυρῶν ἐξοχὰς θηρίων κεφαλαῖς ἀπεικ.

31) τοῦτον] ſcil. τὸν δεσμόν.

ISAACI

ISAACI CASAVBONI IN DIONEM CHRYSOSTOMVM DIATRIBA ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΣ.

HENRICO STEPHANO ARCAE QVAESTORI OPERVM DOMINICORVM IS. CASAVBONVS S. D.

Nihil poterat opportunius, Henrice Stephane, vir amiciſſime, quam cum ſuperioribus diebus Dionem Chryſoſtomum pari fide et diligentia recens a ſe editum, Claudius Morellus mihi legendum obtulit. Eram tunc temporis τῆς ἀνίας ὅλος, *de morbo vxoris, patruelis ſororis tuae, longe periculoſiſſimo, ſupra modum anxius: eoque nomine quotidianae vitae officia intermiſeram, ſtudia quoque literarum faſtidiens: ſine quibus tamen, vt vel paucos dies agam,* pretium aetas altera ſordet. *Vbi vero allatas chartas ſemel in manus ſumſi, partim grauitate captus diſſertationum excellentiſſimi philoſophi: partim pulchritudine illectus nouae huius editionis, ſic animum obduraui, vt aegre priuſquam volumine integro pellecto deſtiterim. Huius autem operae, quam vni mihi neceſſario meo tempore impenderam, vt etiam in publicum fructus manaret, Federicus Morellus, Academiae huius profeſſor clariſſimus, bonum factum putauit, atque adeo impulſu hortatuque ſuo effecit. Quippe, vir eruditiſſimus, cum Aldinum codicem, mendis quamplurimis deformem, critico ſuo pumice magna cura expoliſſet: memor Homerici praecepti,* σύν τε δύ' ἐρχομένω, *egit mecum pro mutua inter nos amicitia, vt, quae mihi inter legendum adnotaram, in communem ſtudioſorum vtilitatem paterer publicari. Equidem facile coniiciebam, ea felicitate iſtam prouinciam*

Digitized by Google

ciam ab illo fuiſſe adminiſtratam, ut, quamcunque eodem ſymbolam conferrem, pannus purpurae adtextus poſſet videri: me tamen ea cogitatio nihil deterruit, quo minus amici viri aequiſſimae petitioni adnuerem. Longe enim mores noſtri a δοκησισόφων ἐπιδεικτιώντων *ambitione abſunt: qui exiſtimationi ſuae tantum putant detrahi, quantum alienae induſtriae fuerit tributum. Fatale hoc leuium et ventoſorum ingeniorum eſt vitium: quae* ὑπηνεμίου οἰήσεως *plena, omniſque ſolidae eruditionis inania, magnam ex febriculoſis ſcriptis ſuis potius, quam bonam, famam captant. At viros graves, qui literas non vanitate, ſed miraculo colunt, nihil minus deceat, quam* περπερεύεσθαι, *aut in promouendis rei literariae commodis lentos eſſe et* ἀκοινωνήτους. *Statim igitur arrepto calamo, cum praeſertim Dei virtute moleſtiſſima cura nonnihil leuati eſſemus,* αὐτοσχέδιον *hanc in Dionis* λόγους *Diatribam effudimus verius, quam ſcripſimus. Tibi vero, Henrice Stephane, vir integerrime, ut hoc quicquid eſt* ὑπογυίου *lucubratiunculae inſcriberem, graues multaſque cauſſas habui. Siue enim amicitiae ratio fuit habenda: tu mihi amiciſſimus: nec magis propter arctiſſimam neceſſitudinem, qua iungimur inuicem, carus vnice: quam propter ſingularem naturae bonitatem, fidem, comitatem et* παντοίην ἀρετήν, *quam boni omnes in te amant: nos, qui propius nouimus, etiam miramur. Siue aliquid etiam in hoc verſatur officii: feci lubens, ut tua in me beneficia in prima animi mei parte eſſe poſita, hoc cuicuimodi teſtimonio tibi probarem. Quod ſi patronus innocenti ſcripto,* οἷοι νῦν βροτοί εἰσιν, *erat mihi quaerendus: cui potius, quam tibi, eas partes deferrem? qui etſi in eligendo vitae genere maiorum tuorum ſectam non es ſecutus: in amore tamen literarum ita veſtigia eorum preſſiſti, ut Stephanicae genti, tot in Remp. literariam meritis nobiliſſimae, non mediocre acceſſurum ſit decus, ſi, quae adoleſcens ad poëtarum Graecorum lucem orſus es, detexere in animum aliquando induxeris. Vale. Lutetiae Pariſiorum a. d. IV. Eid. Martias. MDCIV.*

ISAACI

Digitized by Google

ISAACI CASAVBONI IN DIONEM CHRYSOSTOMVM

DIATRIBA ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΣ.

De ſcriptis Diuerſi generis.

Veteres Critici cum magnorum ſcriptorum monumenta recenſerent, et colligere omnia ſunt ſoliti, quae auctoris eiusdem eſſent: et in certas veluti claſſes eadem tribuere. Qua in re nec ſenſiſſe idem ſemper omnes videas: nec iudicio interdum ſatis certo vſos in eligendis, quae vel iungi deberent, vel ſeparari. Ne quid dicam de Hippocratis diuinis ſcriptis, de Platonicorum dialogorum tetralogiis, et aliorum philoſophorum libris, quorum Indices confuſi apud Laërtium exſtant: de M. Tullii denique epiſtolis, in quibus digerendis tota ratio temporis miſere perturbata: vel hic vnus Dio Chryſoſtomus ei, quod diximus, fidem fecerit. Nam alios aliter digeſſiſſe eius ſcripta, facile quiuis intelliget, qui horum LXXX. λόγων ordinem hodiernum cum eo contulerit, quem in ſuis codicibus patriarcha Photius olim inuenit. Potuiſſe autem διάταξιν horum librorum inſtitui commodiorem ea, quae in noſtris habetur, aut ea, quae in Photianis exemplaribus fuit, Syneſius docet: qui eruditiſſimus ſcriptor in Dione ſuo Criticos reprehendit, quod ſermonem Εὐβοϊκὸς inſcriptum, quarto illorum, qui ſunt de regno, non ſtatim ſubieciſſent.

atque

atque hoc alios etiam ante Syneſium monuiſſe liquido conſtat ex ipſius verbis. Porro legitima omnium Dionis ſcriptorum, quae quidem exſtent, aut quorum aliqua notitia ad nos peruenit, tributio fuerit, in *σοφιστικὰ*, ſiue oratoria, *φιλοσοφικὰ*, et *φιλολογικὰ*, ſiue mixta. Primi generis fuerunt haec apud Syneſium et Philoſtratum: Η *τῶν Τεμπῶν ἔκφρασις*, *Κόμης ἐγκώμιον*, *Ψιττακοῦ ἔπαινος*, et, vt puto, *Μέμνων*. item ex iis, quae exſtant, aliquot: vt, quas in ſenatu pro ſeipſo habuit: et quibus pacem ac concordiam diuerſis populis ſuaſit: etiam illa oratio huc referri poſſit, qua Rhodios propter ridiculam conſuetudinem increpauit: et quae ſunt huic aliae ſimiles: etſi ad partem philoſophicam non abſurde etiam iſtas retuleris: vt quae ſint *ἐπανορθωτικαὶ τῶν ἠθῶν*: quo nihil omnino *φιλοσοφικώτερον*. Quamobrem philoſophica iure plurima eorum, quae ſuperſunt hodie, cum auctore ipſo nominabimus: in quibus loci illuſtres ex ethica diſciplina aut politica, nonnunquam e prima etiam philoſophia petiti, grauiter et ornate explicantur: non vt olim fieri ſolitum a ſectarum profeſſoribus: quorum vniuerſa diſputatio ex principiis, apud Academicos puta, aut Peripateticos, vel Stoicos ratis pendebat: verum alia longe via: ex ipſis nempe naturae fontibus, et ea, quae omnium mortalium animis inſita eſt, Dei, et honeſti atque inhoneſti cognitio. Scimus tamen, veteres pleroſque de hoc eximio ſcriptore ita iudicaſſe, vt eum non philoſophorum albo, ſed ſophiſtarum, (eloquentiae profeſſores et alios eruditos viros ea aetas ſic vocauit) adſcriberent. Id adeo videtur accidiſſe Dioni, non ſolum quia *σοφιστικὰ* nonnulla, vt iam diximus, ſcripta ediderat: verum etiam, ac multo quidem magis, quod argumenta philoſophica non vulgari philoſophorum more tractauerit: ſed noua quadam et ſingulari induſtria ſeueritatem

tatem

tatem ſalubrium praeceptorum, narrationibus modo veris, modo fictis, et aliis neſcio quibus inuentiunculis condiuerit. quinetiam ex poëtarum fabulis quaeſita illi ſaepe occaſio grauiſſimarum et vere philoſophicarum diſſertationum. At veterum ſapientiae magiſtrorum fatalis ille error omnium (ſi paucos excipias) fuit, vt de nomine ſectae, non de ſtudio ſapientiae, philoſophos cenſerent; vt mirum non ſit, qui neque Zenoni, neque Epicuro, ne Platoni quidem aut Ariſtoteli ſacramento dixiſſet, eum pro philoſopho non eſſe habitum. Vsque adeo περιβοήτων illarum ſectarum, ſicut factionum in Circo, ſtudium et amor priſcorum animis inoleuerat. Videtur ſane Potamon Alexandrinus, τῆς Ἐκλεκτικῆς φιλοσοφίας auctor, Dionis et paucorum ſimilium exemplo motus, eam philoſophandi viam inſtituiſſe, quae ſapientiae candidatos neceſſitate alieno arbitrio ſeruiendi ſolutos, in libertatem aſſereret. Sed libellis Potamonis defuit, credo, genius: neque ſectatores ea ſecta inuenit. Φιλολογικὰ non inepte dixeris nonnulla eorum, quae hoc libro continentur. Exemplum habes in XI. nam illa diſputatio accuratiſſima aduerſus Homerum ſuper Ilii exſcidio, neque oratoris, neque philoſophi perſonam ὑπογράφει, ſed philologi. idem pronunties de illa, ſane quam homini politico lectu digna, περὶ ἀσκήσεως, et aliquot aliis; vt ea, qua tres Graecorum tragicos inter ſe componit. Mixti argumenti eſt XXXVI. philoſophia mera pars poſterior: principium ad hiſtoricam narrationem accedit. Idcirco ſcribit Philoſtratus, quantus in hiſtoria potuerit eſſe Dio, facile cognoſci ex illius Geticis. Γετικὰ intellige τὸν Βορυσθενιτικὸν iſtum λόγον. Etiam illae ſuperius memoratae orationes huc poſſunt referri, quae de argumentis philoſopho conuenientibus, pro concione apud populum, aut in Curia ad ſenatum fuerunt habitae.

bitae. Non praetermittendum eſt, quod lectores Dionis Syneſius monet: duo tempora in eius ſcriptis diligenter eſſe obſeruanda: neque enim parum diſſimiles, ſed longe caſtigatiores eſſe iis, quae ante exilium ſcripſit, poſteriores reuerſi in patriam lucubrationes. Ego vero pauciſſima hodie ſupereſſe exiſtimo eorum, quae ante φυγὴν ſunt ſcripta: quo in cenſu praeter vndecimam de rebus Troicis nullam aliam temere collocarim. Verum iſta acrioribus iudiciis examinanda iis relinquimus, qui ad illuſtrandum eximium hunc ſcriptorem induſtriam ſuam conferre voluerint. Nos ea ſolum hic opera tumultuaria attingimus, quae à ſuperiorum ſeculorum imperitis librariis, aut contra ſententiam auctoris, aut contra Hellenismum, cuius Dio obſeruantiſſimus, fuerint peccata.

43. In aliis libris titulum praefert hoc opus Δίωνος ῥητορικαὶ μελέται: quae falſiſſima et ineptiſſima inſcriptio ab iis profecta, quibus ſatis acceptum erat, Dionem rhetoribus annumerari debere, non philoſophis: quem errorem ſupra confutauimus. Ipſe Dio διατριβὰς vocat interdum, et aliquando φιλοσόφες διατριβὰς, vt in XII. ſaepiſſime autem λόγους, et λόγες φιλοσόφες. quemadmodum et Photius, βιβλίον ἐν λόγοις ὀγδοήκοντα. Eſt vero apud Graecos vox λόγος ſignificationis variae ac πολυποικίλης. in hac epigraphe neceſſario accipienda notione generica pro βιβλίον *liber*, et pro cuiuscunque generis ſcripto. anguſtior eſt ille ſignificatus, cum Δημοσθένες λόγοι dicuntur: quem ſignificatum minimae parti totius operis conuenire, palam fecimus. Quare Latina vox *oratio*, ſi vſum Latine loquentium ſpectamus, huic loco minime quadrat. Non ſine ratione autem veteres Critici caeteris, quae poſt reditum ſcripſit Dio, has de regno orationes, ſiue tractatus, praepoſuerunt: in quo noſtris libris conſentiunt Photiani. Cauſſa,

ni

Digitized by Google

ni fallor, eſt: quia videtur Dio in ipſo reditu ab exilio, aut paullo poſt reditum, Traianum adiiſſe, et vel recitaſſe illi has orationes, vel legendas dediſſe. In principis certe gratiam haec ſcripta fuiſſe, non dubitabit qui diligenter legerit: quin ipſum ſaepe imperatorem compellat: verum ita modeſte et grauiter, vt, quantum interſit inter oratorem *πανηγυρίζοντα*, et philoſophum praecipientem, nusquam melius dignoſcas. Nec ſine cauſſa dubites, cum illa legas, *τίς ἂν οὖν πρέπουσα καὶ ἀξία φανείη διατριβὴ τῆς σῆς προθυμίας*; num iuſſu Imperatoris hanc de regno ſcriptionem ſuſceperit, ipſe Imperatorem appellat non ſolum *αὐτοκράτορα*, ſed etiam *ἡγεμόνα*, *principem*, quo nomine voluit Auguſtus appellari. Haec eo duximus notanda, vt ſcirent lectores, multis locis huius tractatus, et reliquorum ſequentium, lucem ex hiſtoria petendam eſſe. Sic enim philoſophum agit Dio, de boni malique principis notis diſſerens, vt rebus praeſentibus temporibusque ſuis omnia accommodet.

52. pen. Bellicoſiſſimum Traianum fuiſſe ad reprehenſionem vsque, omnibus notum. neque dubitare debes, cum haec ſcribebantur, fuiſſe illum in Parthica vel potius Dacica expeditione occupatum. Interpres acumen horum verborum non coepit: *ἧττον ἐλπίζει τιμᾶσθαι ἂν ὑπὸ ἀκόντων, ἢ παρὰ μισοῦντων φιλίας τυγχάνειν. minus ſperat fieri poſſe, vt ab inuitis honoretur, quam vt ametur ab iis, quibus ſit exoſus:* hanc dicendi figuram non ſemel inuenias apud Dionem.

55. pen. ne ad paucos reſtringatur vtilitas ex bono principe, ſed ad omnes eius ſubditos, inter quos et Dio. Quae de pulchra et conſtante adminiſtratione *τοῦ παντὸς* breuius mox dicuntur, conferri debent cum tertio libro, et cum Boryſthenitica oratione, vbi tracta-

tur pluribus ille locus, qui hic ſolum velut in tranſitu perſtringitur.

57, 15. Erit clarior longe ſententia, ſi ſcribas, *ὡς ἂν αὐτό τε, οἷα εὔδαιμον καὶ σῶφρον.* vel *εὔδαιμόν τε καὶ σῶφρον ὄν.*

61. 4. *συστροφὴ δρυῶν* denſitas eſt querceti, ſiue arbores denſae et frequentes: Vox Theophraſtea. ſic p. 62. 2. *συστροφὴ νεφῶν*, *nubes denſae.* *περιδινεῖν κεφαλὴν* dixit Dio, quod Iuriſconſulti veteres et hiſtorici *iactare caput*, cum de hariolis loquuntur, et fanaticis: quos vocat Dio *ἐνθέους ἄνδρας καὶ γυναῖκας.* de his aliquid nuper ad Lampridium.

62. 10. ſcribe *ἐπίπνοιαν*, non *ἐπίνοιαν.* vtitur eo verbo Ariſtoteles, cum ſcribit in primo Eudemiorum *τοὺς νυμφολήπτους ἐπιπνοίᾳ δαιμονίᾳ ἐνθουσιάζειν.* Idem error in ea voce commiſſus apud Euſebium in elegantiſſimo Longini *ἀποσπασματίῳ* libro XV. Προπαρασκευ. ita ille: *οὐδὲ τοὺς ποιητὰς αἰσχυνόμεθα, οἳ, καίπερ ἀκριβῆ σύνεσιν τῶν θεῶν οὐκ ἔχοντες, ὅμως τὰ μὲν ἐκ τῆς κοινῆς ἐπινοίας τῶν ἀνθρώπων, τὰ δὲ ἐξ ἐπιπνοίας* (non *ἐπινοίας*, vt in vulgatis) *τῶν Μουσῶν, ἢ κινεῖν αὐτοὺς ἐπὶ ταῦτα πέφυκε, σεμνότερα εἰρήκασι περὶ θεῶν.* qui locus hunc Dionis valde illuſtrat: in quarto horum fuſius haec tractantur. at vox *ἐπίνοια* aliud, quam hoc loco, ſignificat in Olympico, vt ibi dicemus.

72. Platonem imitatus eſt Dio in aliquot *λόγων* ſuorum compoſitione: quos propterea verius appellaueris *διαλόγους*. Eiusmodi eſt alter hic de regno liber. inducitur Alexander patri Philippo rationem reddens, cur Homeri lectione tantopere delectaretur, vt ex omnibus Graecorum poëtis eum probaret ſolum. Ait igitur Alexander, Homerum tanti facere ſe, quod ab illo virtutes omnes diſceret viro principi neceſſarias. Ita Dio quaſi aliud agens, Traianum ſuum, quaenam ſint

ſint vere imperatoriae virtutes, docet. Erat Traianus non ille quidem literarum plane rudis, eruditionis tamen omnis incurioſus: vtpote bellicoſus, et militiae ſtudiis in totum deditus. Conſtat etiam Traianum in formandis epiſtolis aut orationibus alieno ingenio, Surae puta vel Hadriani, eſſe vſum: quod raro ante illum principes fecerunt. at non ideo minus illum optimi Imperatoris numeros impleuiſſe quiſquam dixit veterum. Dio vero procul dubio Imperatorem vindicare a calumnia voluit, cum ſcriberet in hoc libro, plane regibus neceſſarium non eſſe, vt vel orationes ipſi ſcribant, vel vt philoſophiae ſtudiis penitius ſeſe dedant. Sic etiam priore libro dicebat, Herculem, in quo perfecti principis ideam ſpectari voluit, fuiſſe πεπαιδευμένον ἁπλῶς. vbi vides prudentiſſimum ſcriptorem ſic theſim tractare, vt ad hypotheſim oculos ſemper referat. Non caruiſſe tamen Imp. Traianum meliorum etiam literarum cognitione, et teſtantur alii veterum, et Dionis quoque eximius locus, quem, ſi lubet, libro ſequenti lege.

83, 2. ζηλοτυπία, quam Cicero *obtrectationem* Latine dicere conatus eſt, non inter formoſos et deformes naſcitur: verum inter illos tantum. Illud animi cauſſa adiiciemus. Philoſophi, qui naturam adfectuum ſubtilius ſunt rimati, proprium hoc eſſe zelotypiae obſeruant, vt habentis ſit adfectus, non eius, qui non habet. eſt enim metus, ne fruatur riualis bono, quod ipſe poſſideas. qui non habet, in eum non ζηλοτυπία cadit, ſed inuidentia. minus accurate igitur locutus hic Dion: qui ζηλοτυπεῖν de eo dixit, cui ob feliciorem alterius ſortem oculi doleant, is enim adfectus eſt non ζηλοτυπούντων, ſed inuidentium. Nimirum hoc licere ſibi putant magni ſcriptores, vt ſentiant quam loquantur melius. velut quod ſtatim ſequitur, τὰ ἱερὰ τοιούτοις κόσμοις ἱλάσκεσθαι. quid eſt τὰ ἱερὰ ἱλά-

Digitized by Google

ἱλάσκεσθαι; non enim aedes ſacrae placantur, ſed dii, qui in illis coluntur. Ita dixit libro ſequente, ἕκαστον τῶν θεῶν ἱλάσκεται κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν. hic vero ἱλάσκεσθαι poſuit pro κοσμεῖσθαι vel ἀγάλλεσθαι, ſi quidem ita ſcripſit; aut certe τὰ ἱερὰ dixit, cum deos intelligeret. Sententiam hanc tractarunt plures epigrammatarii Graecorum poëtae libro primo, et ſexto.

86, 13. De Menelao ait Dion, οὔτος ἦν οὐ μακρὰν τοῦ τε Ταντάλου καὶ Πέλοπος. non longe aberat temporibus a Tantalo et Pelope. hoc eſt, propinqua adeo origine erat ortus a Tantalo Phrygiae quondam rege, vt ipſe quoque paene Aſianus eſſet. nam Atreus Pelope ſatus. haec Dionis mens.

87. 17. σαυρωτὴρ quid eſſet non intellexit eruditus interpres, cuius peccata aliis animaduertenda relinquimus. haſtae partes ſunt, σαυρωτὴρ, οὐρίαχος, στύραξ, πόρκης, γρόσφος, καυλός. de quibus omnibus prolixe Euſtathius. Deprauatiſſimum eſt principium odarii Anacreontici.

94. 3. Ὦ ναξ ὦ δαμάλης ἔρως Καὶ νύμφαι κ. ſcribendum autem Ὦ ναξ, ᾧ δαμάλης ἐρῶν· Ὦ νύμφαι κ. *O Iuppiter, qui vaccam amaſti: quicum ludunt Nymphae et Venus.* quid ſtultius a ſupplice fieri potuit, quam vt Iouem ita compellaret? nam haec oratio Iunoni potius conueniat, ſua Ioui probra ac libidinem exprobranti. hoc autem eſt, quod voluit Dio.

94. vlt. non minus ridicula, nec minus corrupta ſunt extrema verba, τὸν ἐμὸν δ' ἔρωτα Ω δ' οὐ νῦν σε δέχεσθαι. nullo ſenſu. qui aliquis futurus, ſi ſcribas τὸν ἐμὸν δ' ἔρωτα Ὄτρυνε νῦν ἐ δέχεσθαι. petit poëta a Ioue ſuo, vt Cleobulo, quem peribat, auctor eſſet (ita enim dicit γενοῦ σύμβουλος) ſui redamandi: Impelle, inquit, illum, vt amorem meum ſuſcipiat.

105, 11. Ait ὥστε μήτε πράξαντι οἷόν τε λαθεῖν: vbi deeſſe aliquid ſuadet vox μήτε, niſi ſcribendum

dum *μηδέν*. elegantiſſimum eſt quod ſubiicit *ὃ μᾶλλον ἢ τῷ ἡλίῳ πορεύεσθαι διὰ σκότȣς*. ſeipſum imitatur: dixerat enim in primo horum, *κακȣ̃ δὲ ἧττον αἴτιος γίνεσθαι πέφυκεν, ἤπερ ὁ ἥλιος τȣ̃ σκότȣς*.

113, vlt. reſpicit oraculum a Pythia olim Cliſtheni redditum, Sicyoniorum tyranno. Herodotus Terpſichore: *ἐλθὼν ἐς Δελφȣ̀ς ἐχρηστηριάζετο, εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἄδρηστον. ἡ δέ γε Πυθίη χρᾷ οἱ, φᾶσα, Ἄδρηστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκεῖνον δὲ ληστῆρα*· editiones Herodoti praeferunt *λευστῆρα*· mendoſe.

117, 8. corrige corruptiſſima verba ſic: *παρὰ μόνον δὲ τῶν θεῶν προσίεται τὰ δεδομένα*.

121, vlt. ſcribe *ἐπίφθονον*. quod ſententia poſtulat manifeſtiſſime.

127, 17. vbi de lento acceſſu et receſſu Solis agit, ſcribe *συνεθίζει διὰ τȣ̃ ἦρος ὑπενεγκεῖν τὸ θέρος*: et *διὰ τȣ̃ μετοπ*.

132, vlt. Videntur deſiderari quaedam ante illa verba, *καὶ ὅσοι μαστεύȣσιν εὔνοιαν ἀνθρώποις*. quae ſi recte capio, hoc vult: originem, amicitiae profectam ab amore. quod dictum laudarem, quia amor eſt a natura: amicitia plurimum *ἀπὸ τῆς προαιρέσεως*: niſi infanda voce bonam ſententiam corrupiſſet. an et hoc Imperatori ſuo dedit, cuius virtutibus hanc foedam maculam fuiſſe adſperſam multi prodiderunt memoriae? de ipſo quidem Dione ſecius aliquid opinari vetant cum alii loci, tum Euboici finis.

136, 2. Multa *ἀθρόως* peccata ſunt, nec paucae dictiones omiſſae in proximo loco, quem adſcribam integrum, vt cum legi poſtulat mens auctoris. *καὶ τȣ̃το ποιῶν, ȣ̓δὲν ἡγεῖται ποιεῖν ἄτοπον, ἀλλὰ καὶ ἀγάλλεται· μᾶλλον μὲν ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀγαπώμενος, ἢ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν γονέων· μᾶλλον δὲ ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων, ἢ αὐτοὶ τȣ̀ς παῖδας ἀγαπῶσι, μᾶλλον δὲ*

Digitized by Google

ὑπὸ τῶν συνόντων, ἢ αὐτοὶ τοὺς ἐξ ἴσου συνόντας ἀγαπῶσι. μᾶλλον δὲ ὑπὸ τῶν ἀκοῇ μόνον ἀκουόντων ἀπ᾽ ἄλλων, ἢ ἀλλήλους οἱ σφόδρα ἐγγὺς ὄντες ἀγαπῶσι. harum emendationum ratio cuiuis attendenti patebit. nec multo aliter interpres legit: cuius iudicium plerisque in locis probum ac rectum. Iniuriam ab amico amicum accipere poſſe negat Dio, qui hoc ait eſſe τῶν λεγομένων ἀδυνάτων. ita ſcribendum. poſſent ex poëtis multa huc adferri, ſi id ageremus. Ipſe Dio libro primo inter ἀδύνατα ponebat, ὑπὸ φίλου μισεῖσθαι. quod ex iſto loco exponendum. ſimile eſt libro ſequente.

139. pen. Sententia eiusmodi aliquid poſtulat: τοὺς δὲ ἄλλο τι περιττῆς ἀγωνίας ἀγωνιζομένους, οὐκ ὄντας.

141, 13. Scribe, τοὺς δὲ ἡγεμονικοὺς τὸ ἀρχῆς μεταλαμβάνειν. Suſpectus valde mihi iſte locus.

142, 4. ἄλλων τι ὥσπερ παραμύθιον ἔχειν. de cuius interpretatione aut emendatione cogitandum mihi quidem diutius. Lege τῶν ἡδέων τι ὥσπερ. Videtur τὰ ἐν τῷ βίῳ διαφέροντα appellare, caſus humanae vitae diuerſos ac ſaepius aduerſos: quibus varie iactamur. ſic et Latini τὸ differre vſurpant. erit igitur ſenſus: quia ita ſit natura comparatum, vt nemo poſſit mortalium curis continuis, animum differentibus atque exedentibus, par eſſe, niſi aliqua interdum voluptate reficiatur, omnino neceſſarium eſſe, vt regis negotia et ſolicitudines otio aliquo ac iucunditate temperentur.

151, 16. De humana ſcientia loquens ait, καὶ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ ταύτην μὲν παιδείαν, καθάπερ οἶμαι παιδείαν, tanquam explicans veriloquium huius vocis. quare locus eſt vitii manifeſtus. nec facilis ex coniectura reſtitutio: nam certa quidem eius vocis origo et ratio: at quid voluerit Dio incertum. ſcimus enim, quo progreſſum ſit veterum acumen in talibus: adeo

vt

vt videri poſſit religio illis fuiſſe verum attingere. fortaſſean ſcripſerat Dio, καθάπερ οἶμαι πάντα εἰδυῖαν. quae proxime ſequuntur verba, faciunt ab hac emendatione. Sed quoniam id agit nunc Dio, vt doceat, eos, qui a veteribus dicti creditique ſunt Διὸς παῖδες, eam famam nactos eſſe propter παιδείαν ſuam: videndum, num ita potius ſcripſerit: καλοῦσιν οἱ πολλοὶ ταύτην παιδείαν, καθάπερ οἶμαι παῖδα Διὸς οὖσαν.

151, 24. Hic locus καὶ οὕτω δὴ δίχα παιδείας ἐκάλουν οἱ πρότερον τοὺς τῆς ἀγαθῆς παιδείας ἐπιτυγχάνοντας, ſimiliter corrigendus. quid enim eſt, δίχα παιδείας ἐκάλουν? ſed ſcribo, Διὸς παῖδας ἐκάλουν οἱ πρ. reſpicit illa ſuperiora verba, πάντες οὗτοι Διὸς παῖδες εἰσί τε καὶ λέγονται.

152. pen. ſcribe, κατατρίψει περιάγων αὐτόν. *circumducens illum conteret.* hoc eſt, negotium et moleſtiam exhibebit, ſine fructu.

154, 6. pro λέγων τε καὶ ἀκούων aliquis malit λέγοντος αὐτοῦ ἀκούων: ego nihil muto. Scribe ibidem, ἱκανή σοί ἐστι μία ἡμέρα.

156. pen. Poëtae locum luculente explicat in Minoë Plato, et Strabo in X. Diogenes interrogatus, annon Darium pro rege haberet: οὐ μᾶλλον, ait, ἢ ὁ μικρὸς δάκτυλος. dubitabam de veritate huius ſcripturae: nam ſubridicula reſponſio eſt: *Darium non magis regem cenſeo, quam digitum minimum.* arbitror tamen non aliter auctorem ſcripſiſſe: qui non admodum contra decorum peccat, ſi rupiconi huic Cynico Diogeni petitam ex ima plebe prouerbialem locutionem attribuit. In omnis rei eleuatione aut extenuatione vtebantur ea comparatione, minimum digitorum in medium afferentes. Notum Alcaei illud et poëtarum aliorum δάκτυλος ἡμέρα.

169, 11. Scribendum eſt τέλεον, omnino, non πλέον.

Digitized by Google

173, 11. vocem ἐλίξεις monebimus corruptam videri, pro ἕλξεις. nam ἕλξιν ἱματίων apud Platonem ſcimus legi: ἕλιξις verbum quem locum hic habere poſſit non videmus. Alibi hunc locum accurate tractamus: pertinet enim ad rem veſtiariam.

187, 5. οἵ ποτε ἐκ. dices ad δαίμονα et θεὸν iunctim. hoc vero non poteſt, propter vocem ἐκείνου. haec certa ſunt. in poſtremis verbis haereo: non quia vlla in noſtra ſcriptura difficultas: ſed quia Syneſium video aliter legiſſe. Sic ille: παύεται δὲ τοῦ βιβλίου, τὸ λοιπὸν ἐπαγγειλάμενος αὐτίκα, ὅτε ποτὲ πεπρωμένος ἐκ θεῶν ἐγένετο· videtur legiſſe Syneſius, ὅτε δὴ πεπρωμένον ἐμοὶ ἐκ θεῶν ἐγένετο, aut neſcio quo modo aliter: vt haec verba ad ipſum Dionem referantur, quod supereſt huius argumenti tunc ſe perſecuturum promittentem, quando ipſi per leges fatorum liceret. noſtra lectio planior, neque ab ea diſcedendum. nam Syneſius, cum illa ſcriberet, codices Dionis, opinor, ad manum non habuit. Putat autem elegantiſſimus ille auctor, librum, de quo ſpem verbis iſtis facit Dio, eum eſſe, qui Euboicus appellatur. poteſt dubitari, an ita ſit: nam ille commentarius non ſimpliciter τὸν ἀγαθὸν δαίμονα, aut vitam ex virtute deſcribit: ſed pauperis innocentem vitam perſequitur ac laudat. Syneſio tamen aſſentior, et melius facturos iudico, qui illum λόγον iſti ſubiecerint. nam Libyca fabula cur poſt hunc collocaretur, cauſſa fuit haec: quia meminerant Λιβυκοῦ μύθου mentionem factam in iſto, arbitrati ſunt de hac diatriba Dionem ibi ſentire: quod falſum eſt. Plures autem in Syneſii exemplaribus inter IIII. hunc de regno et Euboicum erant interpoſiti quam hodie in noſtris: quod et verba ipſius oſtendunt, et Photianus index: vbi Euboicus ſedem occupat XIII. non, vt nunc, VII.

190, 7. In deſcriptione Syrtis διθάλαττα non ſunt loci bimares, quomodo Horatius bimarem Corinthum appellauit: ſed arenae cumuli ingentes e fundo maris ſuper eius ſuperficiem ſe attollentes, procul a continente. hi cumuli in longum ſolent eſſe porrecti, ideo geographis dicuntur ςήθη, *dorſa*, et ταινίαι, quae vox peſſime hic accepta ab interprete. geographis et hiſtoricis familiares hae dictiones. taenias iſtas Philo Iudaeus ὑποταινίες ἄμμες nominat. διθάλαττα D. Lucas in Actis διθάλασσον τόπον. vbi vetus interpres Graecam vocem non malo iudicio vſus retinuit.

196, 13. Mira locutio, τὸν ἕτερον φθάνοντα, pro θατέρε τὸν ἕτερον φθάνοντος. cum ait, καὶ τὸν ἕτερον νεανίσκον ὑπερβαλόντα, intellige alterum iuuenum collem adſcendiſſe, vbi paruerat id monſtri: quod ſuperius eſt dictum. ſic Lat. *ſuperare cliuum.*

208, 1. τόποι εὔφοροι ἑκάςῃ τῇ ὥρᾳ, ſunt loci conuenientes cuique e quatuor anni tempeſtatibus. nam alibi melius vere degas, alibi commodius aeſtatem agas, vt ipſe auctor ſupra dixit. εὔφορος, aptus, commodus, et, vt Polybius ac Diodorus Siculus dicerent, εὔθετος. pro eodem et ἔφορος dicitur: quae vox exſtat in eo περὶ ἀσκήσεως: niſi fortaſſe aut hic aut ibi auctor aliter ſcripſerat.

209, 10. ἐκεχειρίαν ἀπαγγέλλειν non legas alibi, ſed ἐπαγγέλλειν. neque inducias ea vox ſignificat, verum ceſſationem ab opere ob feſti celebritatem. quam cum indicebat praeco, dicebatur ἐκεχειρίαν ἐπαγγέλλειν. Pollux libro IV. cap. XII. quod eſt de praecone: καὶ σπονδὰς προήγγειλε καὶ ἐκεχειρίαν ἐπήγγειλε. ſed et illi, a quibus praeco mittebatur, dicuntur ἐπαγγέλλειν. Strabo libro VIII. ἐπεμελῦντο δὲ τῦ ἱερῦ Μακίςι· ὗτοι δὲ καὶ τὴν ἐκεχειρίαν ἐπήγγελον, ἣν καλῦσι

λᾶσι Σάμια. Pauſanias in Eliacis, τὴν ἐκεχειρίαν τὴν ἐπὶ τοῖς Ὀλυμπίοις ἐπαγγέλλουσιν οἱ Ἠλεῖοι. Solebat praeco, cum diem feſtum indiceret, fauentiam imperare, et abſtinentiam a male ominatis vocibus, atque omni iurgio, vt teſtis eſt vel Cicero. eo alluſum hic a Dione.

210, 16. ἐν ᾗ βλέπειν οὐκ ἦν αὐτὸν μὴ τὰ δεινότατα πάσχοντα.

234, 1. Non intelligo, quos appellet τοὺς πρώτους ἐπιδημήσαντας ξένους. puto vero ſcripſiſſe Dionem, τοὺς πάντοτε ἐπ. vel πρὸς ἡμᾶς.

234, 12. ὅτι ἔρημον καὶ ἀχρεῖον γεωργήσαντες τὴν γῆν κατεβάλοντο. ego haec non capio: interpres quoque mutauit, vt caperet. probem ſic: ὅτι ἐρ. κ' ἀχ. γεωργήσοντες τὴν γῆν κατελάβοντο: *quod terram occuparint deſertam et inutilem, vt illam colerent.* Nihil ſuauius tota concionis huius narratione: ſed illud ſuauiſſimum, quod ruſticus interrogatus, an poſſet publico Atticum talentum pendere, et ſocius ipſius altearum: Sane quidem, ait ille, non optime ſapiunt carnes noſtrates. veruntamen, cuicuimodi ſint, dabimus quae poſtulatis. Nimirum montigena iſte et vrbicarum rerum prorſus ignarus τάλαντον aliud ſignificare praeter libram neſciebat. Itaque duo Attica talenta poſcentibus, offert totidem carnium τάλαντα, id eſt libras. quid his ἀφελέστερον? Sed tam venuſta ſententia inuenuſte foedata eſt imperitia librariorum.

241, 1. τοὺς μὲν οὖν, πορφυρεῖς αν. naufragium, inquit, plures fecimus: alios purpurarum piſcatores ſuſceperunt: nos eiecti nudi in hunc tandem incidimus. πορφυρεῖς ſunt illarum purpurarum minorum piſcatores, quas ſcribit Ariſtoteles in Euripo et mari ad Euboeam reperiri. Quod autem iſti ſoliti miſeris naufragis interdum ferre opem, teſtis Dio initio huius:

ius: *αὐτοὶ δὲ*, loquitur de naufragis, *ἀπεχώρησαν πρός τινας πορφυρεῖς ὑφορμοῦντας ἐπὶ τῇ πλησίον χηλῇ.*

245, 2. Lege, *παρ' αὐτοῖς· πέρυσι πυροὺς ἐλάβομεν.* vel *πυρὲς ποτε ἐλάβ.* Non agnoſcit interpres illa, *καὶ ἄλλο τὸ δέρμα ἐπέλαβον.* quae et mendoſa ſunt.

249, 8. Lego, *προμνηστριῶν τε γὰρ δεῖ*, non *πατρί.* quanquam aliquis malet fortaſſe eam quoque vocem retinere: mihi videtur non neceſſe. at illa vix ferenda, *καὶ ἀπατῶν*: neque enim ioco locus opportunus. fortean, *καὶ ἀποχῶν.* apochis enim opus, cum dos aut pars eius numeratur.

259, 17. Tollenda ex iſtis negatio: *καὶ μὴ χρείαν γε ἱκανὴν παρέχοντα.*

261, 11. *ἀπαλὰς*] interpres locum male accepit, non facturus, ſi poëtam conſuluiſſet, cuius verba Ὀδυσσ. φ. de Liode arcum fruſtra tentante: *Οὐδέ μιν ἐντάνυσεν· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων Ἀτρίπτους, ἀπαλάς.*

262, 2. Triplex hic memoratur poeciltica: in veſtibus, Phrygionum, Polymitariorum, acupictorum et ſimilium: deinde in corporis cute ac capillis, quam exercent gymnaſtae, paedotribae, aliptae et coſmetae ac coſmetriae, ſiue ornatrices. Haec eſt ſententia. at illud *ἀπεχέσῃ* quid eſt? et vbi quartus caſus, quem neceſſario deſiderat vox *μηχανωμένη*? Legendum aio: *οὐκ ἐν ἐσθῆτι μόνον· ἀλλὰ καὶ χρωτὸς καὶ τριχῶν εὐχροιαν ἀγχούσῃ καὶ ψιμυθίῳ καὶ π. φ. μηχανωμένη.* quis neſcit, anchuſam herbam ad muliebres fucos eſſe vtilem? itaque pſimmythio iungi ſolet, vt hic. Ariſtophanes Concionantibus: *Ἡ ἄγχουσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμμύθιον.*

264, 1. *Ἑλλὰς μὲν Θήβας νικᾶν προὔκρινεν ἐν αὐλοῖς·* quod autem arx tantum Cadmea temporibus Dionis habitaretur, ſolis veterum Thebarum ruderibus

bus manentibus, cum aliquot templis, etiam Pauſanias, aequalis fere ſcriptor, teſtatur. Θηβαίοις, ait, ἡ μὲν κάτω πόλις πᾶσα ἔρημος ἦν ἐπ' ἐμοῦ πλὴν τὰ ἱερά· τὴν δὲ ἀκρόπολιν οἰκοῦσι, Θήβας, οὐ Καδμείαν, καλουμένην. Seruat hodieque locus antiquum nomen, ſed forma recenti inflexum ac corruptum; appellant enim Στίβας vel Ἐςίβας: quaſi petentibus, quo tenderent, εἰς Θήβας reſponderent. Ita autem ſolent hodie et Turci, et Graeci ipſi locorum appellationes antiquas deprauare. dicunt enim *Stampolim*, quaſi dicas εἰς τὴν πόλιν. *Vrbs* autem eſt Conſtantinopolis: et *Stinco* aut *Stanco*, quaſi ἐς τὴν Κῶ: et his ſimilia.

277, 11. lege: ὡς εἰ ἧττον ἐνόσει ὁ ὑπὸ τούτων, ἢ ὑπ' ἐκείνων ἐνοχ. omnino vox inutilis eſt hic οὗτος. et pro ἧττον νοσοῦντος, ſcripſiſſe imperitos et aliud agentes Librarios, ἧττον οὗτος, probabilis admodum coniectura.

290, 13. καθάπερ οἶμαι] comparat ſpectatores Iſthmicos, qui mitibus Diogenis ſermonibus capiebantur, aſperitatem eiuſdem vitia carpentis refugiebant, cum pueris, qui canum generoſorum adſpectu ſolent oblectari: ſed ſi latrare coeperint, pauere illi ſtatim, ac metu enecari. haec clara: at de Diogene quod addit, qui ferri poteſt? ait feciſſe idem pueris: et conſtantiam illius praedicat. annon haec plane ſunt τῶν ἀσυςάτων? Acutus lector neceſſe eſt concedat mihi, defectu paucorum verborum locum eſſe corruptum. Scribo: οὕτω καὶ οὗτοι τότε· ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνος ἐποίει ταυτά. turba ſpectatorum leuitatem puerorum imitabatur: at non Diogenes illis ſimilis: cui idem ſemper vultus, eadem tranquillitas animi, ſiue laudares, ſiue rideres.

294, vlt. καὶ τοῦτο ἠπόρουν] ſi hanc lectionem probarem, probarem et verſionem interpretis. nunc puto verius ſcri-

ſcribendum eſſe καὶ τῦ βίυ ἠπόρυν. quae coniectura ſua ſe probabilitate ſatis commendat.

299, 7. Superfluunt voculae πρὸς et ὤν in iſtis: καὶ πρὸς ὐδὲν μᾶλλον τυγχάνει ὤν, ὧν δεῖ τυγχάνειν αὐτόν. feras tamen πρὸς, vt ſit καὶ πρὸς, *et hoc amplius.*

307, 4. Planiſſima eſt tota aduerſus Homerum diſputatio: niſi quod loci et hic ſunt aliquammulti, in quibus merito fidem librariorum deſideres. Omnino autem videtur hic liber ante exilium compoſitus: nam vt argumento, ita et ſtilo diuerſus eſt ab iis, quae poſt exilium conſtat eſſe ſcripta. Itaque ἄλης et errorum ſuorum nullam hic mentionem facit: quod illi familiare admodum in caeteris. Peregrinatio vero illa in Aegyptum, cuius hic meminit, ἱϛορίας χάριν a iuuene ſuſcepta eſt. Dignus plane liber hic, quem legant philologi, et pro Homero multa dici poſſunt, ſi quis vatem ſummum fecerit tanti, vt in eius gratiam velit Dioni ὁμόσε χωρεῖν. Hoc igitur alii viderint: nos ad inſtitutum redeuntes, notemus hic quoque nonnulla. Prius tamen afferemus Dionis de Homero iudicium: nam in eo, qui Περὶ ἀσκήσεως inſcribitur, inter pauciſſimos auctores, quorum lectionem amico, viro graui, commendat, non ſolum poëtam nominat: ſed et hoc illum elogio proſequitur: Ὅμηρος δὲ, ait, καὶ μέσος, καὶ ὕϛατος, καὶ πρῶτος, παντὶ παιδὶ καὶ ἀνδρὶ καὶ γέροντι· τοσῦτον ἀφ᾽ αὐτῦ διδὺς, ὅσον ἕκαϛος δύναται λαβεῖν.

319, 8. Sententia Dionis eſt: poëtam, cum admirabilia quaedam et ſtupore digna canere vellet, falſa multa et ἄτοπα coactum fuiſſe comminiſci, poſtquam ſemel decreuiſſet res Graecorum, qui victi fuerant, attollere: Aſianorum vero, qui illos vicerant, omnibus modis deprimere: affert multa figmenta, ad quae vellut

Digitized by Google

ut ad incitas redactum ait poëtam, dum certa obſtinatione animi pugnat cum hiſtoriae veritate. Haec ſumma iſtius diſputationis, cuius τὸν εἱρμὸν non ſemper aſſequitur interpres.

320, 6. Totum locum ita ſcribe et diſtingue: εὑρεῖν ἐπιθυμῶν ὅ, τι εἴποι μέγα καὶ θαυμαςὸν ὑπὸ ἀπορίας πραγμάτων, τοσέτων ἔτι καὶ τηλικέτων ἀπολειπομένων.

330. 3. εἰ δ᾽ ἦν ἔτω, (vel, εἰ δ᾽ ἦν ταῦθ᾽ ἔτω) πῶς φασιν, ὡς ἐκ ἔφριττον οἱ Τρῶες καὶ ὁ Πρίαμος τὴν πρὸς τὲς Ἕλληνας ἔχθραν, εἰδότες, ὅτι καὶ πρότερον ἐθὲν τηλικἔτον ἐξαμαρτόντες ἀπώλλυντο, καὶ ἀνάςατοι ἐγένοντο, καὶ πολλοὶ μνημονεύοντες τὴν ἅλωσιν; πῶς μηδὲν τοιἔτον ἐννοῆσαι, μηδὲ κωλῦσαι τὸν Ἀλέξανδρον μηδένα αὐτῶν;

335. vlt. Tyndaridas, ſi iis inuitis ſororem Helenam Alexander rapuiſſet, daturos ſtatim fuiſſe operam, vt eam reciperent: maxime quidem nauigatione ad Priamum et Troianos inſtituta, vt hanc iniuriam cum ipſis expoſtularent et vindicias ſecundum leges peterent: ſin minus, expeditione contra eoſdem ſuſcepta. ita exponimus haec verba, μάλιςα μὲν εἰ κατὰ πλἔν ἔλθοιεν. opponit πλἔν ςόλῳ, cuius vocis loco illa poſuit, μετὰ τῆς αὐτῶν δυνάμεως.

337, 11. De muro, qui Graecorum caſtra ad Ilium praecingebat, ita quoſdam ſenſiſſe ait Dio, vt merum poëtae commentum eſſe autumarent: cum nihil eiuſmodi factum vnquam fuiſſet. Primus, ni fallor, hoc Ariſtoteles dixit: τὸ τεῖχος, inquit, ἢ νεωςὶ γέγονεν· ἢ ἐδ᾽ ἐγένετο· ὁ δὲ πλάσας ποιητὴς ἠφάνισε. Strabonem lege libro XIII. quo ex loco ſequentium Dionis verborum interpretationem petas licet:

337. vlt. ἔτι γὰρ καὶ νῦν, οἱ ποταμοὶ λιμνάζεσι τὸν τόπον, καὶ πολὺ τῆς θαλάττης προκεχωρήκασι. Poſtremis verbis id ſignificat, quod ex Demetrio Scepſio, dili-

diligentiſſimo rerum Troicarum ſcriptore, ſcribit Strabo: maximam partem eius campi, qui inter Ilium antiquum et mare interiaceret, fluuiorum eſſe donum, ſicvt de Aegyptiaca Delta olim dictum: paullatim enim adiectione limi, quem omnes fluuii ſecum deferunt, creuiſſe. vides, quam praeter auctoris mentem illa *πολὺ τῆς θαλάττης προκεχωρήκασιν* acceperit interpres, homo alioquin et doctus et iudicii non vulgaris.

339. vlt. Cum ait de ſingulari certamine Hectoris et Aiacis: *πάνυ εὐήθης ἡ διάλυσις, πάλιν ἐκείνου Αἴαντος νικῶντος· πρὸς δὲ οὐδὲν καὶ δῶρα δόντων ἀλλήλοις, ὥσπερ φίλων*: torſerunt illa interpretem *πρὸς δὲ οὐδέν*: vt locum putaret mutilum. ego integrum puto, et interpretor: nullam ob cauſſam, ſiue nulla probabili ratione interueniente, cur ſtatim a pugna hoſtes mutuis ſe donarent muneribus, ſicut moris eſt amicorum.

343. 20. Vbi autem de primo Hectoris et Achillis congreſſu loquitur, cum ait: *σχεδὸν δὲ καὶ ἐφιστάμενον*, poëtae verba iſta reſpicit, Iliad. υ.

— *οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη*
Δηρὸν ἑκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆϊ
Ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ ἴκελος.

ex his capies, quid ſit apud Dionem *σχεδὸν ἐφίστασθαι, ὥσπερ αὐτός φησιν Ὅμηρος.* *Ταμιεύεσθαι* milites dicuntur, cum non omnes ſuas vires primo effundunt conatu: qui fuit mos ſtultus veterum Gallorum: ſed ſic eas diſpenſant, vt repetere, ſi opus ſit, ſemel atque iterum pugnam queant; item cum non confertos cuneos temerario impetu aggrediuntur, ſed vel ſingulos, vel plures quidem, verum intra virium ſuarum modum. Xenophon *Παιδείας* libro IV. *παρέσχεν ἡμῖν ταμιεύεσθαι, ὥστε ὁπόσοις ἐβουλόμεθα αὐτῶν μάχεσθαι.* Saepius autem hac notione verbum iſtud legas

Digitized by Google

bitae. Non praetermittendum eſt, quod lectores Dionis Syneſius monet: duo tempora in eius ſcriptis diligenter eſſe obſeruanda: neque enim parum diſſimiles, ſed longe caſtigatiores eſſe iis, quae ante exilium ſcripſit, poſteriores reuerſi in patriam lucubrationes. Ego vero pauciſſima hodie ſupereſſe exiſtimo eorum, quae ante *φυγὴν* ſunt ſcripta: quo in cenſu praeter vndecimam de rebus Troieis nullam aliam temere collocarim. Verum iſta acrioribus iudiciis examinanda iis relinquimus, qui ad illuſtrandum eximium hunc ſcriptorem induſtriam ſuam conferre voluerint. Nos ea ſolum hic opera tumultuaria attingimus, quae à ſuperiorum ſeculorum imperitis librariis, aut contra ſententiam auctoris, aut contra Hellenismum, cuius Dio obſeruantiſſimus, fuerint peccata.

43. In aliis libris titulum praefert hoc opus *Δίωνος ῥητορικαὶ μελέται*: quae falſiſſima et ineptiſſima inſcriptio ab iis profecta, quibus ſatis acceptum erat, Dionem rhetoribus annumerari debere, non philoſophis: quem errorem ſupra confutauimus. Ipſe Dio *διατριβὰς* vocat interdum, et aliquando *φιλοσόφους διατριβὰς*, vt in XII. ſaepiſſime autem *λόγους*, et *λόγους φιλοσόφους*. quemadmodum et Photius, *βιβλίον ἐν λόγοις ὀγδοήκοντα*. Eſt vero apud Graecos vox *λόγος* ſignificationis variae ac *πολυποικίλης*. in hac epigraphe neceſſario accipienda notione generica pro *βιβλίον* *liber*, et pro cuiuscunque generis ſcripto. anguſtior eſt ille ſignificatus, cum *Δημοσθένους λόγοι* dicuntur: quem ſignificatum minimae parti totius operis conuenire, palam fecimus. Quare Latina vox *oratio*, ſi vſum Latine loquentium ſpectamus, huic loco minime quadrat. Non ſine ratione autem veteres Critici caeteris, quae poſt reditum ſcripſit Dio, has de regno orationes, ſiue tractatus, praepoſuerunt: in quo noſtris libris conſentiunt Photiani. Cauſſa, ni

ni fallor, eſt: quia videtur Dio in ipſo reditu ab exilio, aut paullo poſt reditum, Traianum adiiſſe, et vel recitaſſe illi has orationes, vel legendas dediſſe. In principis certe gratiam haec ſcripta fuiſſe, non dubitabit qui diligenter legerit: quin ipſum ſaepe imperatorem compellat: verum ita modeſte et grauiter, vt, quantum interſit inter oratorem *πανηγυρίζοντα*, et philoſophum praecipientem, nusquam melius dignoscas. Nec ſine cauſſa dubites, cum illa legas, *τίς ἂν ὖν πρέπουσα καὶ ἀξία φανείη διατριβὴ τῆς σῆς προθυμίας*; num iuſſu Imperatoris hanc de regno ſcriptionem ſuſceperit. ipſe Imperatorem appellat non ſolum *αὐτοκράτορα*, ſed etiam *ἡγεμόνα*, *principem*, quo nomine voluit Auguſtus appellari. Haec eo duximus notanda, vt ſcirent lectores, multis locis huius tractatus, et reliquorum ſequentium, lucem ex hiſtoria petendam eſſe. Sic enim philoſophum agit Dio, de boni malique principis notis diſſerens, vt rebus praeſentibus temporibusque ſuis omnia accommodet.

52. pen. Bellicoſiſſimum Traianum fuiſſe ad reprehenſionem vsque, omnibus notum. neque dubitare debes, cum haec ſcribebantur, fuiſſe illum in Parthica vel potius Dacica expeditione occupatum. Interpres acumen horum verborum non coepit: *ἧττον ἐλπίζει τιμᾶσθαι ἂν ὑπὸ ἀκόντων, ἢ παρὰ μισούντων φιλίας τυγχάνειν. minus ſperat fieri poſſe, vt ab inuitis honoretur, quam vt ametur ab iis, quibus ſit exoſus:* hanc dicendi figuram non ſemel inuenias apud Dionem.

55. pen. ne ad paucos reſtringatur vtilitas ex bono principe, ſed ad omnes eius ſubditos, inter quos et Dio. Quae de pulchra et conſtante adminiſtratione *τοῦ παντὸς* breuius mox dicuntur, conferri debent cum tertio libro, et cum Boryſthenitica oratione, vbi tracta-

tur pluribus ille locus, qui hic ſolum velut in tranſitu perſtringitur.

57. 15. Erit clarior longe ſententia, ſi ſcribas, *ὡς ἂν αὐτό τε, οἷα εὔδαιμον καὶ σῶφρον.* vel *εὐδαιμόν τε καὶ σῶφρον ὄν.*

61. 4. *συςροφὴ δρυῶν* denſitas eſt querceti, ſiue arbores denſae et frequentes: Vox Theophraſtea. ſic p. 62. 2. *συςροφὴ νεφῶν*, *nubes denſae.* *περιδινεῖν κεφαλὴν* dixit Dio, quod Iuriſconſulti veteres et hiſtorici *iactare caput*, cum de hariolis loquuntur, et fanaticis: quos vocat Dio *ἐνθέους ἄνδρας καὶ γυναῖκας.* de his aliquid nuper ad Lampridium.

62. 10. ſcribe *ἐπίπνοιαν*, non *ἐπίνοιαν.* vtitur eo verbo Ariſtoteles, cum ſcribit in primo Eudemiorum *τοὺς νυμφολήπτους ἐπιπνοίᾳ δαιμονίᾳ ἐνθουσιάζειν.* Idem error in ea voce commiſſus apud Euſebium in elegantiſſimo Longini *ἀποσπασματίῳ* libro XV. Προπαρασκευ. ita ille: *οὐδὲ τοὺς ποιητὰς αἰσχυνόμεθα, οἳ, καίπερ ἀκριβῆ σύνεσιν τῶν θεῶν οὐκ ἔχοντες, ὅμως τὰ μὲν ἐκ τῆς κοινῆς ἐπινοίας τῶν ἀνθρώπων, τὰ δὲ ἐξ ἐπιπνοίας* (non *ἐπινοίας*, vt in vulgatis) *τῶν Μουσῶν, ἢ κινεῖν αὐτοὺς ἐπὶ ταῦτα πέφυκε, σεμνότερα εἰρήκασι περὶ θεῶν.* qui locus hunc Dionis valde illuſtrat: in quarto horum fuſius haec tractantur. at vox *ἐπίνοια* aliud, quam hoc loco, ſignificat in Olympico, vt ibi dicemus.

72. Platonem imitatus eſt Dio in aliquot *λόγων* ſuorum compoſitione: quos propterea verius appellaueris *διαλόγους.* Eiusmodi eſt alter hic de regno liber. inducitur Alexander patri Philippo rationem reddens, cur Homeri lectione tantopere delectaretur, vt ex omnibus Graecorum poëtis eum probaret ſolum. Ait igitur Alexander, Homerum tanti facere ſe, quod ab illo virtutes omnes diſceret viro principi neceſſarias. Ita Dio quaſi aliud agens, Traianum ſuum, quaenam ſint

ſint vere imperatoriae virtutes, docet. Erat Traianus non ille quidem literarum plane rudis, eruditionis tamen omnis incurioſus: vtpote bellicoſus, et militiae ſtudiis in totum deditus. Conſtat etiam Traianum in formandis epiſtolis aut orationibus alieno ingenio, Surae puta vel Hadriani, eſſe vſum: quod raro ante illum principes fecerunt. at non ideo minus illum optimi Imperatoris numeros impleuiſſe quiſquam dixit veterum. Dio vero procul dubio Imperatorem vindicare a calumnia voluit, cum ſcriberet in hoc libro, plane regibus neceſſarium non eſſe, vt vel orationes ipſi ſcribant, vel vt philoſophiae ſtudiis penitius ſeſe dedant. Sic etiam priore libro dicebat, Herculem, in quo perfecti principis ideam ſpectari voluit, fuiſſe *πεπαιδευμένον ἁπλῶς*. vbi vides prudentiſſimum ſcriptorem ſic theſim tractare, vt ad hypotheſim oculos ſemper referat. Non caruiſſe tamen Imp. Traianum meliorum etiam literarum cognitione, et teſtantur alii veterum, et Dionis quoque eximius locus, quem, ſi lubet, libro ſequenti lege.

83, 2. *ζηλοτυπία*, quam Cicero *obtrectationem* Latine dicere conatus eſt, non inter formoſos et deformes naſcitur: verum inter illos tantum. Illud animi cauſſa adiiciemus. Philoſophi, qui naturam adfectuum ſubtilius ſunt rimati, proprium hoc eſſe zelotypiae obſeruant, vt habentis ſit adfectus, non eius, qui non habet. eſt enim metus, ne fruatur riualis bono, quod ipſe poſſideas. qui non habet, in eum non *ζηλοτυπία* cadit, ſed inuidentia. minus accurate igitur locutus hic Dion: qui *ζηλοτυπεῖν* de eo dixit, cui ob feliciorem alterius ſortem oculi doleant, is enim adfectus eſt non *ζηλοτυπούντων*, ſed inuidentium. Nimirum hoc licere ſibi putant magni ſcriptores, vt ſentiant quam loquantur melius. velut quod ſtatim ſequitur, *τὰ ἱερὰ τοιούτοις κόσμοις ἱλάσκεσθαι*. quid eſt *τὰ ἱερὰ*

Digitized by Google

ἱλάσκεσθαι; non enim aedes ſacrae placantur, ſed dii, qui in illis coluntur. Ita dixit libro ſequente, ἕκαςον τῶν θεῶν ἱλάσκεται κατὰ τὴν τȣ̃ θεȣ̃ δύναμιν. hic vero ἱλάσκεσθαι poſuit pro κοσμεῖσθαι vel ἀγάλλεσθαι, ſi quidem ita ſcripſit; aut certe τὰ ἱερὰ dixit, cum deos intelligeret. Sententiam hanc tractarunt plures epigrammatarii Graecorum poëtae libro primo, et ſexto.

86, 13. De Menelao ait Dion, ἔτος ἦν ȣ̓ μακρὰν τȣ̃ τε Ταντάλȣ καὶ Πέλοπος. non longe aberat temporibus a Tantalo et Pelope. hoc eſt, propinqua adeo origine erat ortus a Tantalo Phrygiae quondam rege, vt ipſe quoque paene Aſianus eſſet. nam Atreus Pelope ſatus. haec Dionis mens.

87. 17. σαυρωτὴρ quid eſſet non intellexit eruditus interpres, cuius peccata aliis animaduertenda relinquimus. haſtae partes ſunt, σαυρωτὴρ, ȣ̓ρίαχος, ςύραξ, πόρκης, γρόσφος, καυλός. de quibus omnibus prolixe Euſtathius. Deprauatiſſimum eſt principium odarii Anacreontici.

94. 3. Ὦ ναξ ὦ δαμάλης ἔρως Καὶ νύμφαι κ. ſcribendum autem Ὦ ναξ, ὦ δαμάλης ἐρῶν· Ὦ νύμφαι κ. *O Iuppiter, qui vaccam amaſti: quicum ludunt Nymphae et Venus.* quid ſtultius a ſupplice fieri potuit, quam vt Iouem ita compellaret? nam haec oratio Iunoni potius conueniat, ſua Ioui probra ac libidinem exprobranti. hoc autem eſt, quod voluit Dio.

94. vlt. non minus ridicula, nec minus corrupta ſunt extrema verba, τὸν ἐμὸν δ' ἔρωτα Ω δ' ȣ̓ νȣ̃ν σε δέχεσθαι. nullo ſenſu. qui aliquis futurus, ſi ſcribas τὸν ἐμὸν δ' ἔρωτα Ὄτρυνε νῦν ἓ δέχεσθαι. petit poëta a Ioue ſuo, vt Cleobulo, quem peribat, auctor eſſet (ita enim dicit γενȣ̃ σύμβȣλος) ſui redamandi: Impelle, inquit, illum, vt amorem meum ſuſcipiat.

105, 11. Ait ὥστε μήτε πράξαντι οἷόν τε λαθεῖν: vbi deeſſe aliquid ſuadet vox μήτε, niſi ſcribendum

dum μηδέν. elegantiſſimum eſt quod ſubiicit ꞡ μᾶλλον ἢ τῷ ἡλίῳ πορεύεσθαι διὰ σκότꞡς. ſeipſum imitatur: dixerat enim in primo horum, κακꞡ δὲ ἧττον αἴτιος γίνεσθαι πέφυκεν, ἤπερ ὁ ἥλιος τꞡ σκότꞡς.

113, vlt. reſpicit oraculum a Pythia olim Cliſtheni redditum, Sicyoniorum tyranno. Herodotus Terpſichore: ἐλθὼν ἐς Δελφꞡς ἐχρηστηριάζετο, εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἄδρηστον. ἡ δέ γε Πυθίη χρᾷ οἱ, φᾶσα, Ἄδρηστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκεῖνον δὲ λῃστῆρα· editiones Herodoti praeferunt λευστῆρα· mendoſe.

117, 8. corrige corruptiſſima verba ſic: παρὰ μόνον δὲ τῶν θεῶν προσίεται τὰ δεδομένα.

121, vlt. ſcribe ἐπίφθονον. quod ſententia poſtulat manifeſtiſſime.

127, 17. vbi de lento acceſſu et receſſu Solis agit, ſcribe συνεθίζει διὰ τꞡ ἦρος ὑπενεγκεῖν τὸ θέρος: et διὰ τꞡ μετοπ.

132, vlt. Videntur deſiderari quaedam ante illa verba, καὶ ὅσοι μαστεύꞡσιν εὔνοιαν ἀνθρώποις. quae ſi recte capio, hoc vult: originem, amicitiae profectam ab amore. quod dictum laudarem, quia amor eſt a natura: amicitia plurimum ἀπὸ τῆς προαιρέσεως: niſi infanda voce bonam ſententiam corrupiſſet. an et hoc Imperatori ſuo dedit, cuius virtutibus hanc foedam maculam fuiſſe adſperſam multi prodiderunt memoriae? de ipſo quidem Dione ſecius aliquid opinari vetant cum alii loci, tum Euboici finis.

136, 2. Multa ἀθρόως peccata ſunt, nec paucae dictiones omiſſae in proximo loco, quem adſcribam integrum, vt cum legi poſtulat mens auctoris. καὶ τꞡτο ποιῶν, ꞡδὲν ἡγεῖται ποιεῖν ἄτοπον, ἀλλὰ καὶ ἀγάλλεται· μᾶλλον μὲν ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀγαπώμενος, ἢ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν γονέων· μᾶλλον δὲ ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων, ἢ αὐτοὶ τꞡς παῖδας ἀγαπῶσι, μᾶλλον δὲ

Digitized by Google

ὑπὸ τῶν συνόντων, ἢ αὐτοὶ τοὺς ἐξ ἴσου συνόντας ἀγαπῶσι. μᾶλλον δὲ ὑπὸ τῶν ἀκοῇ μόνον ἀκουόντων ἀπ᾽ ἄλλων, ἢ ἀλλήλους οἱ σφόδρα ἐγγὺς ὄντες ἀγαπῶσι. harum emendationum ratio cuiuis attendenti patebit. nec multo aliter interpres legit: cuius iudicium plerisque in locis probum ac rectum. Iniuriam ab amico amicum accipere poſſe negat Dio, qui hoc ait eſſe *τῶν λεγομένων ἀδυνάτων.* ita ſcribendum. poſſent ex poëtis multa huc adferri, ſi id ageremus. Ipſe Dio libro primo inter *ἀδύνατα* ponebat, *ὑπὸ φίλου μισεῖσθαι.* quod ex iſto loco exponendum. ſimile eſt libro ſequente.

139. pen. Sententia eiusmodi aliquid poſtulat: *τοὺς δὲ ἄλλο τι περιττῆς ἀγωνίας ἀγωνιζομένους, οὐκ ὄντας.*

141, 13. Scribe, *τοὺς δὲ ἡγεμονικοὺς τὸ ἀρχῆς μεταλαμβάνειν.* Suſpectus valde mihi iſte locus.

142, 4. *ἄλλων τι ὥσπερ παραμύθιον ἔχειν.* de cuius interpretatione aut emendatione cogitandum mihi quidem diutius. Lege *τῶν ἡδέων τι ὥσπερ.* Videtur *τὰ ἐν τῷ βίῳ διαφέροντα* appellare, caſus humanae vitae diuerſos ac ſaepius aduerſos: quibus varie iactamur. ſic et Latini *τὸ* differre vſurpant. erit igitur ſenſus: quia ita ſit natura comparatum, vt nemo poſſit mortalium curis continuis, animum differentibus atque exedentibus, par eſſe, niſi aliqua interdum voluptate reficiatur, omnino neceſſarium eſſe, vt regis negotia et ſolicitudines otio aliquo ac iucunditate temperentur.

151, 16. De humana ſcientia loquens ait, *καὶ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ ταύτην μὲν παιδείαν, καθάπερ οἶμαι παιδείαν,* tanquam explicans veriloquium huius vocis. quare locus eſt vitii manifeſtus. nec facilis ex coniectura reſtitutio: nam certa quidem eius vocis origo et ratio: at quid voluerit Dio incertum. ſcimus enim, quo progreſſum ſit veterum acumen in talibus: adeo

vt

vt videri poſſit religio illis fuiſſe verum attingere. fortaſſean ſcripſerat Dio, καθάπερ οἶμαι πάντα εἰδυῖαν· quae proxime ſequuntur verba, faciunt ab hac emendatione. Sed quoniam id agit nunc Dio, vt doceat, eos, qui a veteribus dicti creditique ſunt Διὸς παῖδες, eam famam nactos eſſe propter παιδείαν ſuam: videndum, num ita potius ſcripſerit: καλοῦσιν οἱ πολλοὶ ταύτην παιδείαν, καθάπερ οἶμαι παῖδα Διὸς οὖσαν.

151, 24. Hic locus καὶ οὕτω δὴ δίχα παιδείας ἐκάλουν οἱ πρότερον τοὺς τῆς ἀγαθῆς παιδείας ἐπιτυγχάνοντας, ſimiliter corrigendus. quid enim eſt, δίχα παιδείας ἐκάλουν? ſed ſcribo, Διὸς παῖδας ἐκάλουν οἱ πρ. reſpicit illa ſuperiora verba, πάντες οὗτοι Διὸς παῖδες εἰσί τε καὶ λέγονται.

152. pen. ſcribe, κατατρίψει περιάγων αὐτόν. *circumducens illum conteret.* hoc eſt, negotium et moleſtiam exhibebit, ſine fructu.

154, 6. pro λέγων τε καὶ ἀκούων aliquis malit λέγοντος αὐτοῦ ἀκούων: ego nihil muto. Scribe ibidem, ἱκανή σοί ἐστι μία ἡμέρα.

156. pen. Poëtae locum luculente explicat in Minoë Plato, et Strabo in X. Diogenes interrogatus, annon Darium pro rege haberet: οὐ μᾶλλον, ait, ἢ ὁ μικρὸς δάκτυλος. dubitabam de veritate huius ſcripturae: nam ſubridicula reſponſio eſt: *Darium non magis regem cenſeo, quam digitum minimum.* arbitror tamen non aliter auctorem ſcripſiſſe: qui non admodum contra decorum peccat, ſi rupiconi huic Cynico Diogeni petitam ex ima plebe prouerbialem locutionem attribuit. In omnis rei eleuatione aut extenuatione vtebantur ea comparatione, minimum digitorum in medium afferentes. Notum Alcaei illud et poëtarum aliorum δάκτυλος ἡμέρα.

169, 11. Scribendum eſt τέλεον, omnino, non πλέον.

Digitized by Google

173,11. vocem ἐλίξεις monebimus corruptam videri, pro ἕλξεις. nam ἕλξιν ἱματίων apud Platonem ſcimus legi: ἕλιξις verbum quem locum hic habere poſſit non videmus. Alibi hunc locum accurate tractamus: pertinet enim ad rem veſtiariam.

187, 5. οἵ ποτε ἐκ. dices ad δαίμονα et θεὸν iunctim. hoc vero non poteſt, propter vocem ἐκείνε. haec certa ſunt. in poſtremis verbis haereo: non quia vlla in noſtra ſcriptura difficultas: ſed quia Syneſium video aliter legiſſe, Sic ille: παύεται δὲ τοῦ βιβλίου, τὸ λοιπὸν ἐπαγγειλάμενος αὐτίκα, ὅτε ποτὲ πεπρωμένος ἐκ θεῶν ἐγένετο· videtur legiſſe Syneſius, ὅτε δὴ πεπρωμένον ἐμοὶ ἐκ θεῶν ἐγένετο, aut neſcio quo modo aliter: vt haec verba ad ipſum Dionem referantur, quod ſupereſt huius argumenti tunc ſe perſecuturum promittentem, quando ipſi per leges fatorum liceret. noſtra lectio planior, neque ab ea diſcedendum. nam Syneſius, cum illa ſcriberet, codices Dionis, opinor, ad manum non habuit. Putat autem elegantiſſimus ille auctor, librum, de quo ſpem verbis iſtis facit Dio, eum eſſe, qui Euboicus appellatur. poteſt dubitari, an ita ſit: nam ille commentarius non ſimpliciter τὸν ἀγαθὸν δαίμονα, aut vitam ex virtute deſcribit: ſed pauperis innocentem vitam perſequitur ac laudat. Syneſio tamen aſſentior, et melius facturos iudico, qui illum λόγον iſti ſubiecerint. nam Libyca fabula cur poſt hunc collocaretur, cauſſa fuit haec: quia meminerant Λιβυκοῦ μύθου mentionem factam in iſto, arbitrati ſunt de hac diatriba Dionem ibi ſentire: quod falſum eſt. Plures autem in Syneſii exemplaribus inter IIII. hunc de regno et Euboicum erant interpoſiti quam hodie in noſtris: quod et verba ipſius oſtendunt, et Photianus index: vbi Euboicus ſedem occupat XIII. non, vt nunc, VII.

109,

Digitized by Google

190, 7. In deſcriptione Syrtis *διθάλαττα* non ſunt loci bimares, quomodo Horatius bimarem Corinthum appellauit: ſed arenae cumuli ingentes e fundo maris ſuper eius ſuperficiem ſe attollentes, procul a continente. hi cumuli in longum ſolent eſſe porrecti, ideo geographis dicuntur *ςήθη*, *dorſa*, et *ταινίαι*, quae vox peſſime hic accepta ab interprete. geographis et hiſtoricis familiares hae dictiones. taenias iſtas Philo Iudaeus *ὑποταινίους ἄμμους* nominat. *διθάλαττα* D. Lucas in Actis *διθάλασσον τόπον*. vbi vetus interpres Graecam vocem non malo iudicio vſus retinuit.

196, 13. Mira locutio, *τὸν ἕτερον φθάνοντα*, pro *θατέρου τὸν ἕτερον φθάνοντος*. cum ait, *καὶ τὸν ἕτερον νεανίσκον ὑπερβαλόντα*, intellige alterum iuuenum collem adſcendiſſe, vbi paruerat id monſtri: quod ſuperius eſt dictum. ſic Lat. *ſuperare cliuum*.

208, 1. *τόποι εὔφοροι ἑκάςῃ τῇ ὥρᾳ*, ſunt loci conuenientes cuique e quatuor anni tempeſtatibus. nam alibi melius vere degas, alibi commodius aeſtatem agas, vt ipſe auctor ſupra dixit. *εὔφορος*, aptus, commodus, et, vt Polybius ac Diodorus Siculus dicerent, *εὔθετος*. pro eodem et *ἔφορος* dicitur: quae vox exſtat in eo *περὶ ἀσκήσεως*: niſi fortaſſe aut hic aut ibi auctor aliter ſcripſerat.

209, 10. *ἐκεχειρίαν ἀπαγγέλλειν* non legas alibi, ſed *ἐπαγγέλλειν*. neque inducias ea vox ſignificat, verum ceſſationem ab opere ob feſti celebritatem. quam cum indicebat praeco, dicebatur *ἐκεχειρίαν ἐπαγγέλλειν*. Pollux libro IV. cap. XII. quod eſt de praecone: *καὶ σπονδὰς προσήγγειλε καὶ ἐκεχειρίαν ἐπήγγειλε*. ſed et illi, a quibus praeco mittebatur, dicuntur *ἐπαγγέλλειν*. Strabo libro VIII. *ἐπεμελοῦντο δὲ τοῦ ἱεροῦ Μακίςι· οὗτοι δὲ καὶ τὴν ἐκεχειρίαν ἐπήγγελον, ἣν κα-*

λᾶσι Σάμια. Pauſanias in Eliacis, τὴν ἐκεχειρίαν τὴν ἐπὶ τοῖς Ὀλυμπίοις ἐπαγγέλλουσιν οἱ Ἠλεῖοι. Solebat praeco, cum diem feſtum indiceret, fauentiam imperare, et abſtinentiam a male ominatis vocibus, atque omni iurgio, vt teſtis eſt vel Cicero. eo alluſum hic a Dione.

210, 16. ἐν ᾗ βλέπειν οὐκ ἦν αὐτὸν μὴ τὰ δεινότατα πάσχοντα.

234, 1. Non intelligo, quos appellet τοὺς πρώτους ἐπιδημήσαντας ξένους. puto vero ſcripſiſſe Dionem, τοὺς πάντοτε ἐπ. vel πρὸς ἡμᾶς.

234, 12. ὅτι ἔρημον καὶ ἀχρεῖον γεωργήσαντες τὴν γῆν κατεβάλοντο. ego haec non capio: interpres quoque mutauit, vt caperet. probem ſic: ὅτι ἐρ. κ' ἀχ. γεωργήσοντες τὴν γῆν κατελάβοντο: *quod terram occuparint deſertam et inutilem, vt illam colerent.* Nihil ſuauius tota concionis huius narratione: ſed illud ſuauiſſimum, quod ruſticus interrogatus, an poſſet publico Atticum talentum pendere, et ſocius ipſius alterum: Sane quidem, ait ille, non optime ſapiunt carnes noſtrates. veruntamen, cuicuimodi ſint, dabimus quae poſtulatis. Nimirum montigena iſte et vrbicarum rerum prorſus ignarus τάλαντον aliud ſignificare praeter libram neſciebat. Itaque duo Attica talenta poſcentibus, offert totidem carnium τάλαντα, id eſt libras. quid his ἀφελέστερον? Sed tam venuſta ſententia inuenuſte foedata eſt imperitia librariorum.

241, 1. τοὺς μὲν οὖν, πορφυρεῖς ἀν. naufragium, inquit, plures fecimus: alios purpurarum piſcatores ſuſceperunt: nos eiecti nudi in hunc tandem incidimus. πορφυρεῖς ſunt illarum purpurarum minorum piſcatores, quas ſcribit Ariſtoteles in Euripo et mari ad Euboeam reperiri. Quod autem iſti ſoliti miſeris naufragis interdum ferre opem, teſtis Dio initio huius:

ius: *αὐτοὶ δὲ*, loquitur de naufragis, *ἀπεχώρησαν πρός τινας πορφυρεῖς ὑφορμῦντας ἐπὶ τῇ πλησίον χηλῇ*.

245, 2. Lege, *παρ' αὐτοῖς· πέρυσι πυρὸς ἐλάβομεν*. vel *πυρὸς ποτε ἐλάβ*. Non agnoſcit interpres illa, *καὶ ἄλλο τὸ δέρμα ἐπέλαβον*. quae et mendoſa ſunt.

249, 8. Lego, *προμνηστριῶν τε γὰρ δεῖ*, non *πατρί*. quanquam aliquis malet fortaſſe eam quoque vocem retinere: mihi videtur non neceſſe. at illa vix ferenda, *καὶ ἀπατῶν*: neque enim ioco locus opportunus. fortean, *καὶ ἀποχῶν*. apochis enim opus, cum dos aut pars eius numeratur.

259, 17. Tollenda ex iſtis negatio: *καὶ μὴ χρείαν γε ἱκανὴν παρέχοντα*.

261, 11. *ἀπαλὰς*] interpres locum male accepit, non facturus, ſi poëtam conſuluiſſet, cuius verba Ὀδυσσ. φ. de Liode arcum fruſtra tentante: *Οὐδέ μιν ἐκτάνυσεν· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων Ἀτρίπτυς, ἀπαλάς*.

262, 2. Triplex hic memoratur poeciltica: in veſtibus, Phrygionum, Polymitariorum, acupictorum et ſimilium: deinde in corporis cute ac capillis, quam exercent gymnaſtae, paedotribae, aliptae et coſmetae ac coſmetriae, ſiue ornatrices. Haec eſt ſententia. at illud *ἀπεχύσῃ* quid eſt? et vbi quartus caſus, quem neceſſario deſiderat vox *μηχανωμένη*? Legendum aio: *ὐκ ἐν ἐσθῆτι μόνον· ἀλλὰ καὶ χρωτὸς καὶ τριχῶν εὐχροιαν ἀγχύσῃ καὶ ψιμυθίῳ καὶ π. φ. μηχανωμένη*. quis neſcit, anchuſam herbam ad muliebres fucos eſſe vtilem? itaque pſimmythio iungi ſolet, vt hic. Ariſtophanes Concionantibus: Ἡ *ἄγχυσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμμύθιον*.

264, 1. Ἑλλὰς *μὲν Θήβας νικᾶν προὔκρινεν ἐν αὐλοῖς*· quod autem arx tantum Cadmea temporibus Dionis habitaretur, ſolis veterum Thebarum ruderibus

Digitized by Google

bus manentibus, cum aliquot templis, etiam Pauſanias, aequalis fere ſcriptor, teſtatur. *Θηβαίοις*, ait, *ἡ μὲν κάτω πόλις πᾶσα ἔρημος ἦν ἐπ᾽ ἐμοῦ πλὴν τὰ ἱερά· τὴν δὲ ἀκρόπολιν οἰκοῦσι, Θήβας, οὐ Καδμείαν, καλουμένην.* Seruat hodieque locus antiquum nomen, ſed forma recenti inflexum ac corruptum; appellant enim *Στίβας* vel *Ἐστίβας*: quaſi petentibus, quo tenderent, *εἰς Θήβας* reſponderent. Ita autem ſolent hodie et Turci, et Graeci ipſi locorum appellationes antiquas deprauare. dicunt enim *Stampolim*, quaſi dicas *εἰς τὴν πόλιν*. *Vrbs* autem eſt Conſtantinopolis: et *Stinco* aut *Stanco*, quaſi *ἐς τὴν Κῶ*: et his ſimilia.

277, 11. lege: *ὡς εἰ ἧττον ἐνόσει ὁ ὑπὸ τούτων, ἢ ὑπ᾽ ἐκείνων ἐνοχ.* omnino vox inutilis eſt hic *οὗτος*. et pro *ἧττον νοσοῦντος*, ſcripſiſſe imperitos et aliud agentes Librarios, *ἧττον οὗτος*, probabilis admodum coniectura.

290, 13. *καθάπερ οἶμαι*] comparat ſpectatores Iſthmicos, qui mitibus Diogenis ſermonibus capiebantur, aſperitatem eiuſdem vitia carpentis refugiebant, cum pueris, qui canum generoſorum adſpectu ſolent oblectari: ſed ſi latrare coeperint, pauere illi ſtatim, ac metu enecari. haec clara: at de Diogene quod addit, qui ferri poteſt? ait feciſſe idem pueris: et conſtantiam illius praedicat. annon haec plane ſunt *τῶν ἀσυστάτων*? Acutus lector neceſſe eſt concedat mihi, defectu paucorum verborum locum eſſe corruptum. Scribo: *οὕτω καὶ οὗτοι τότε· ἀλλ᾽ οὐκ ἐκεῖνος ἐποίει ταυτά.* turba ſpectatorum leuitatem puerorum imitabatur: at non Diogenes illis ſimilis: cui idem ſemper vultus, eadem tranquillitas animi, ſiue laudares, ſiue rideres.

294, vlt. *καὶ τοῦτο ἠπόρουν*] ſi hanc lectionem probarem, probarem et verſionem interpretis. nunc puto verius ſcri-

ſcribendum eſſe καὶ τοῦ βίου ἠπόρουν. quae coniectura ſua ſe probabilitate ſatis commendat.

299, 7. Superfluunt voculae πρὸς et ὢν in iſtis: καὶ πρὸς οὐδὲν μᾶλλον τυγχάνει ὢν, ὧν δεῖ τυγχάνειν αὐτόν. feras tamen πρὸς, vt ſit καὶ πρὸς, *et hoc amplius.*

307, 4. Planiſſima eſt tota aduerſus Homerum diſputatio: niſi quod loci et hic ſunt aliquammulti, in quibus merito fidem librariorum deſideres. Omnino autem videtur hic liber ante exilium compoſitus: nam vt argumento, ita et ſtilo diuerſus eſt ab iis, quae poſt exilium conſtat eſſe ſcripta. Itaque ἄλης et errorum ſuorum nullam hic mentionem facit: quod illi familiare admodum in caeteris. Peregrinatio vero illa in Aegyptum, cuius hic meminit, ἱστορίας χάριν a iuuene ſuſcepta eſt. Dignus plane liber hic, quem legant philologi, et pro Homero multa dici poſſunt, ſi quis vatem ſummum fecerit tanti, vt in eius gratiam velit Dioni ὁμόσε χωρεῖν. Hoc igitur alii viderint: nos ad inſtitutum redeuntes, notemus hic quoque nonnulla. Prius tamen afferemus Dionis de Homero iudicium: nam in eo, qui Περὶ ἀσκήσεως inſcribitur, inter pauciſſimos auctores, quorum lectionem amico, viro graui, commendat, non ſolum poëtam nominat: ſed et hoc illum elogio proſequitur: Ὅμηρος δὲ, ait, καὶ μέσος, καὶ ὕστατος, καὶ πρῶτος, παντὶ παιδὶ καὶ ἀνδρὶ καὶ γέροντι· τοσοῦτον ἀφ' αὑτοῦ διδοὺς, ὅσον ἕκαστος δύναται λαβεῖν.

319, 8. Sententia Dionis eſt: poëtam, cum admirabilia quaedam et ſtupore digna canere vellet, falſa multa et ἄτοπα coactum fuiſſe comminiſci, poſtquam ſemel decreuiſſet res Graecorum, qui victi fuerant, attollere: Aſianorum vero, qui illos vicerant, omnibus modis deprimere; affert multa figmenta, ad quae vellut

Digitized by Google

ut ad incitas redactum ait poëtam, dum certa obſtinatione animi pugnat cum hiſtoriae veritate. Haec ſumma iſtius diſputationis, cuius τὸν εἱρμὸν non ſemper aſſequitur interpres.

320, 6. Totum locum ita ſcribe et diſtingue: εὑρεῖν ἐπιθυμῶν ὅ, τι εἴποι μέγα καὶ θαυμαςὸν ὑπὸ ἀπορίας πραγμάτων, τοσύτων ἔτι καὶ τηλικύτων ἀπολειπομένων.

330. 3. εἰ δ' ὖν ὕτω, (vel, εἰ δ' ὖν ταῦθ' ὕτω) πῶς φασιν, ὡς ὐκ ἔφριττον οἱ Τρῶες καὶ ὁ Πρίαμος τὴν πρὸς τὺς Ἕλληνας ἔχθραν, εἰδότες, ὅτι καὶ πρότερον ὐθὲν τηλικῦτον ἐξαμαρτόντες ἀπώλλυντο, καὶ ἀνάςατοι ἐγένοντο, καὶ πολλοὶ μνημονεύοντες τὴν ἅλωσιν; πῶς μηδὲν τοιῦτον ἐννοῆσαι, μηδὲ κωλῦσαι τὸν Ἀλέξανδρον μηδένα αὐτῶν;

335. vlt. Tyndaridas, ſi iis inuitis ſororem Helenam Alexander rapuiſſet, daturos ſtatim fuiſſe operam, vt eam reciperent: maxime quidem nauigatione ad Priamum et Troianos inſtituta, vt hanc iniuriam cum ipſis expoſtularent et vindicias ſecundum leges peterent: ſin minus, expeditione contra eoſdem ſuſcepta. ita exponimus haec verba, μάλιςα μὲν εἰ κατὰ πλῦν ἔλθοιεν. opponit πλῦν ςόλῳ, cuius vocis loco illa poſuit, μετὰ τῆς αὐτῶν δυνάμεως.

337, 11. De muro, qui Graecorum caſtra ad Ilium praecingebat, ita quoſdam ſenſiſſe ait Dio, vt merum poëtae commentum eſſe autumarent: cum nihil eiuſmodi factum vnquam fuiſſet. Primus, ni fallor, hoc Ariſtoteles dixit: τὸ τεῖχος, inquit, ἢ νεωςὶ γέγονεν· ἢ ὐδ' ἐγένετο· ὁ δὲ πλάσας ποιητὴς ἠφάνισε. Strabonem lege libro XIII. quo ex loco ſequentium Dionis verborum interpretationem petas licet:

337. vlt. ἔτι γὰρ καὶ νῦν, οἱ ποταμοὶ λιμνάζυσι τὸν τόπον, καὶ πολὺ τῆς θαλάττης προκεχωρήκασι. Poſtremis verbis id ſignificat, quod ex Demetrio Scepſio, dili-

Digitized by Google

diligentiſſimo rerum Troicarum ſcriptore, ſcribit Strabo: maximam partem eius campi, qui inter Ilium antiquum et mare interiaceret, fluuiorum eſſe donum, ſicvt de Aegyptiaca Delta olim dictum: paullatim enim adiectione limi, quem omnes fluuii ſecum deferunt, creuiſſe. vides, quam praeter auctoris mentem illa πολὺ τῆς θαλάττης προκεχωρήκασιν acceperit interpres, homo alioquin et doctus et iudicii non vulgaris.

339. vlt. Cum ait de ſingulari certamine Hectoris et Aiacis: πάνυ εὐήθης ἡ διάλυσις, πάλιν ἐκείνου Αἴαντος νικῶντος· πρὸς δὲ οὐδὲν καὶ δῶρα δόντων ἀλλήλοις, ὥσπερ φίλων: torſerunt illa interpretem πρὸς δὲ οὐδέν: vt locum putaret mutilum. ego integrum puto, et interpretor: nullam ob cauſſam, ſiue nulla probabili ratione interueniente, cur ſtatim a pugna hoſtes mutuis ſe donarent muneribus, ſicut moris eſt amicorum.

343. 20. Vbi autem de primo Hectoris et Achillis congreſſu loquitur, cum ait: σχεδὸν δὲ καὶ ἐφισάμενον, poëtae verba iſta reſpicit, Iliad. υ.

> — οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
> Δηρὸν ἑκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆϊ
> Ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ ἴκελος.

ex his capies, quid ſit apud Dionem σχεδὸν ἐφίστασθαι, ὥσπερ αὐτός φησιν Ὅμηρος. Ταμιεύεσθαι milites dicuntur, cum non omnes ſuas vires primo effundunt conatu: qui fuit mos ſtultus veterum Gallorum: ſed ſic eas diſpenſant, vt repetere, ſi opus ſit, ſemel atque iterum pugnam queant; item cum non confertos cuneos temerario impetu aggrediuntur, ſed vel ſingulos, vel plures quidem, verum intra virium ſuarum modum. Xenophon Παιδείας libro IV. παρέσχον ἡμῖν ταμιεύεσθαι, ὥστε ὁπόσοις ἐβουλόμεθα αὐτῶν μάχεσθαι. Saepius autem hac notione verbum iſtud legas

gas cum aliqua adiectione poſitum: vt τὴν ὁρμὴν ταμιεύεσθαι, vel τὴν ἀπόνοιαν, aut ſimile aliud, ſicut ad primum librum Sueton. obſeruabamus; ſed locus praeterea corrigendus: nam ſcribendum, ἅτε ἐδὲν αὐτῆς ταμιευσάμενον ἐν τῷ ἀγ. vt qui in praelio, ſui impetus, ſiue virium ſuarum, nihil reſervaſſet.

351. 16. Hectorem Priamo patri ἐν γήρᾳ βαθεῖ ſua morte defuncto ſucceſſiſſe in regno Troiae prodit noſter. de Hectore, non de eius patre, accipiendum quod ait: καὶ αὐτὸς βασιλεύσας συχνὰ ἔτη, καὶ πλ.

359. 9. Id agit Dio, vt probet, ex ipſo modo profectionis Graecorum a Troia palam fieri attendentibus, non victores ipſos pro arbitrio ſuo domuitioni ſe accinxiſſe: verum coactos, vtpote victos, tempore alieno, furtim, cum ſibi quiſque priuatim, non in commune conſuleret. Docet, qualis vincentis exercitus ſoleat eſſe diſceſſus: item qualis cladem paſſi, ac fugientis. de his igitur ait: ἀνάγκη τὲς μὲν φοβεμένες καὶ φεύγοντας ἐκ τῆς πολεμίας ἀπιέναι τὴν ταχίστην τὲς νικῶντας, ἢ διακινδυνεύειν μένοντας. traiectio eſt; nam rectum erat, φεύγοντας τὲς νικῶντας. dum victores victi fugiunt. ita autem concinnamus haec, ne maiorem mutationem adhibere cogamur.

363. 1. ἐχ ὥσπερ εἰώθασι μετὰ σπονδὰς κατ' ὀλίγον ἐκλείπειν. ſolent ciues atque incolae vrbium obſeſſarum, ſi loco parum fidant, vbi primum per inducias, aut foedus qualecunque, exeundi poteſtas facta fuerit, ſuis rebus conſulere, et vrbem, cui metuant, relinquentes, alio migrare. omnes periti rerum fatebuntur non aliter quotidie fieri, vereque hoc Dionem ſcripſiſſe. omnes porro Graece docti fatebuntur recte haec exponi ſic a nobis: in quibus omnia tamen alia ſomniavit interpres. At quae deinceps habentur, perficienda prius, quam exponenda.

Cum

Cum legis p. 364. 9. vniuerſam Ἑλλάδα occupatam a Deiphobo, caue de ea interpreteris, quam vulgo ita vocant Graeci, Latini Graeciam: ſed de parte illa Theſſaliae, quam vetuſtiſſimi Γραικοὶ et Ἕλληνες tenuerunt, a quibus poſtea in vniuerſam gentem, quae lingua illa vteretur, appellationes ſunt propagatae, alteram Graecis, alteram Romanis frequentantibus. Exſtare tamen apud Ariſtotelem, Callimachum, alioſque vetuſtiſſimos Graecorum Γραικὸς vocabulum, alibi notabamus.

364. 16. ὕστερον δὲ τῶν Ἀχαιῶν τὰς ἐκπεσόντας ὑπὸ Δωριέων, ἀποροῦντας ὅποι τράπονται, δι' ἀσθένειαν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐλθεῖν, ὡς παρὰ φίλους τε καὶ ἐνσπόνδους, γῆν ἀπὸ Πριάμου τε καὶ Ἕκτορος λαβόντας οἰκῆσαι κατὰ φιλίαν, παρέντες καὶ ἄλλα οὐ σμικρὰ χωρία. Etiam qui acutiſſimi non ſunt, facile intelligant mendas in poſtremis verbis contineri. nam παρέντες vocem non feras ſine ſoloeciſmo. et cum ait ἄλλα χορία, maniſeſto indicat, praeceſſiſſe alicuius loci, aut fortaſſe etiam plurium appellationes. tam certa haec ſunt, vt pluribus non ſint demonſtranda. Suſpicamur deeſſe aliquid, ſine melioribus libris nulla cuiuſquam coniectura reparabile. at pro παρέντες quin Πάρον τε vel Παριόν τε ſit ſcribendum, ne dubitandum quidem cenſemus. Fortean et in illis, κατὰ φιλίαν, veſtigia ſunt occulta appellationum eiuſmodi. quamquam et ipſa ad ſententiam ſunt optima. Porro ex his diſcimus, etiam ante illas Ionum, Aeolum, et Dorum colonias, quae celebrantur ab hiſtoricis et geographis, conſediſſe Graecos in Aſia: et quidem iam inde a Troicis temporibus, vt Dioni placet: cum ſuperiores coloniae aliquot poſt res Troianas ſeculis ſcribantur deductae. Nos vero alibi demonſtramus ignaros ſuae originis Graecos fuiſſe, cum Iones Aſiaticos ex Europaeis ſcripſerunt eſſe propagatos: nam contra. Graecorum

Digitized by Google

omnium antiquiſſimi fuerunt Aſiatici Iones. quippe Iones ſoboles Iauanis. ab eo fonte reliqui omnes Graeci manarunt. ea prima omnium appellatio: ea lingua vetuſtiſſima. verum huius loci non eſt haec diſputatio: quam alibi luculentiſſimis rationibus firmamus. Sub finem ſcribit Dio, quendam ſe Medum audiuiſſe, qui diceret, Perſas de bellis Darii et Xerxis contraria plano tradere, iis, quae ſcripta ſint a Graecis. tum addit, *ὅτι μὲν ἂν ψευδῆ ταῦτά ἐςιν, ἐκ ἄδηλον· ὅτι δὲ εἰκὸς ἦν τὸν βασιλέα κελεῦσαι ςρατεῦσαι τοῖς ἄνωθεν ἔθνεσιν, ἐκ ἀδύνατον, ἵνα μὴ θορυβηθῶσι.* ſcio, quomodo interpres acceperit vocem *ςρατεῦσαι*: nec poterat accipi commodius. at nos obelo dignam putamus, et ſcribimus, *ταῦτα ψεῦσαι*. Suſpecta nobis et vox *ἀνήκοος*, cum ſtatim ſcribit, *ἴσως ἂν εἴποι τις ἀνήκοος, ἐκ ὀρθῶς Ἕλληνας καθαιρεῖς.* quomodo enim aliquis reprehendat quae non audiuerit? non igitur *ἀνήκοος*, verum *ἀκηκοώς*. caeterum ne id quidem facit ſatis: et Dionem aliud quid ſcripſiſſe ſuſpicio eſt.

370. Non breuibus notulis, ſed amplis commentariis dignus erat liber hic, quem Olympicum appellauit: quia vel recitatus fuit, vel certe ita ſcriptus, quaſi recitandus eſſet in celebritate ludicri Olympiorum. Argumentum philoſophicum eſt e primae philoſophiae penetralibus, quam etiam *θεολογίαν* appellant: ad primum enim philoſophum, et eum, qui ſupra naturam ſe euehat, de Deo et intelligentiis tractatio pertinet. Operae pretium fuerit totam hanc diſputationem, qua de variis modis, quibus numinis cognitio paratur, deque ſimulacrorum origine agitur, diligentius inſpicere, et quo ſpectet mens Dionis inquirere. verum ea veſtigatio alterius operae eſt, non huius *αὐτοσχεδίε*. Quod autem Photius, vir exquiſiti iudicii, obſeruat, prooemia Dionea prolixitate fere

pec-

Digitized by Google

peccare: hic, ſi alibi vſquam, locum habet. nam et longum eſt exordium, et γλαφυρώτερον ac pictius, quam pro grauitate ſeueriſſimi argumenti. Eſt autem prooemium inde ductum. Θαυμάζειν aues dicuntur, quae noctuam interdiu circumſtant: quod Ariſtoteli proditum in Hiſtoriis Animalium, ex communi Graecorum omnium perſuaſione. Inde Aeſopi apologus, quem pluribus, cum hic, tum in commentariolo περὶ τῦ σχήματος, perſequitur Dio: atque eo ſaepe alluſum ab optimis ſcriptoribus, vt olim ad Laertii Arceſilam notabamus. cum igitur Dionem, ab exilio recens reuerſum, in Olympica panegyri omnes vndique cingerent, virtutem illius et inſignem fortunam admirantes: ille ſimilem ſe noctuae dicens, priſcam hanc vulgi Graecorum opinionem refellit: quem illi θαυμασμὸν putarent, contemtum eſſe affirmans atque irriſionem; nam admirationem auium reliquarum, pauonem mereri, non noctuam. tum autem ſtilo floridiore pauonem caudam iactantem deſcribit: vt non ſine cauſſa Syneſio ſcriptum ſit, Dionem in quibuſdam ſcriptis ſuis ὑπτιάζειν καὶ ὡραΐζεσθαι, καθάπερ τὸν ταὼν περιαθρῦντα ἑαυτὸν, καὶ οἷον γαννύμενον ἐπὶ ταῖς ἀγλαΐαις τῦ λόγυ. verum haec laſciuia luxuriantis ſtili propria iis ſcriptis auctoris noſtri, quae fuerunt.

378. vlt. quis dubitat loqui Dionem de ſua ad Getas peregrinatione? quod ait Getas Homero appellari Myſos, locum poëtae reſpicit, quem interpretatur geographus libro VII. vbi Getas et Myſos iſtos, vlteriorem Iſtri ripam accolentes, veteribus Graecis Thraces appellatos ſcribit. ſed antiquum nomen, et vni Homero proditum, omnibus tandem et Graecis innotuit et Latinis: Myſiam enim vocarunt geographi et hiſtorici terram vltra Iſtrum: recentiores quidam Graeci Μυσὺς interpretantur Vngaros. quod

igitur ait Dio, *κατὰ τὴν νῦν ἐπίκλησιν*, id vult: eandem eſſe appellationem eorum tractuum recentem, cum Homerica. quod adeo mirati ſunt nonnulli veterum criticorum, vt propterea illo loco, *Θρηκῶν καθορώμενος αἶαν, Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων*, pro *Μυσῶν* neſcio quid aliud ſubſtituendum cenſuerint, cum ſit *πολὺ πιθανώτερον*, vt docte iudicat Strabo, *ὠνομάσθαι μὲν ἐξ ἀρχῆς Μυσοὺς, μετωνομάσθαι δὲ καὶ νῦν*. Getas igitur ſiue Myſos Homero dilaudatos hoc afficit elogio noſter: *ἀφικόμην εἰς ἄνδρας οὐ νόθους, οὐδὲ σχολὴν ἄγοντας ἀκροᾶσθαι λόγων, ἀλλ' ὑμετέρους, καὶ ἀγωνιῶντας καθάπερ ὑπ.* putet aliquis ſcribendum, *οὐ νωθεῖς*, vel *νωθροὺς*, non aſſuetos otio aut pigritiae. mihi videtur venuſte *ἄνδρας οὐ νόθους* appellare viros fortes, vere viros, Troas, haud Troiadas. pro *ὑμετέρους* aut *ἐνεργοὺς*, aut ſimile aliud opus: nec male conueniat, *ἀλλ' ἀνημέρους*; equis enim comparat ferocibus: cogitaueram et de tranſpoſitione, cum auctor forte ſcripſiſſet, *οὐδὲ σχολὴν ἄγοντας ἀκροᾶσθαι λόγων ἡμετέρων, ἀλλ' ἀεὶ ἀγωνιῶντας*.

384. 3. Recte ſcriptum ſaepius *ἐπίνοια*, non *ἐπίπνοια*. ita appellat eam, quae in titulo dicebatur *πρώτη ἔννοια*, per quam *τὸ ὅτι* apprehendimus, et Deum eſſe credimus. nec recte, quia ſeparatur haec notitia ab altera poſterius parta, quam appellat *ἐπίκτητον*, aut quia hanc appellat auctor *γένεσιν δαιμόνιον ὑπολήψεως ἐμφύτου*, dixeris ſcribendum eſſe *ἐπίπνοια*. cauſſam norunt, qui ſciunt, quid ſit, et quam paucis contingat, qui appellatur proprie Dei adflatus.

394. 16. Ait, *ὁρῶ μὲν οὖν ἔγωγε τοῖς πολλοῖς πανταχοῦ ἀκρίβειαν*. ad ſequentia attende: non dubitabis effectam eſſe culpa librariorum ſententiam menti auctoris contrariam. nam ille tale quid ſcripſerat, *τοῖς πολλοῖς ἀμελουμένην πανταχοῦ τὴν ἀλήθειαν*.

419.

419. 12. ſcribo, ἠλαφρύνετο ὑπὸ τȣ̃ δαιμονίȣ τὸ βάρος.

424. 3. ȣ̓χ οἷά τε γινόμενα ἀπαλλαγῆναι τῆς δ.

427. 16. Caſu quodam, non vera virtute, aut ob praerogatiuam vllam rectae inſtitutionis, victoriam de Perſis retuliſſe Athenienſes eo probat Dio, quod paullo poſt deuicti fuerint a Lacedaemoniis, ita vt cogerentur etiam vrbis ſuae moenia deiicere. deinde addit: ἐπεὶ ἔχοις ἂν μοι εἰπεῖν, εἰ τότε Ἀθηναῖοι ἀμȣσότεροι καὶ ἀγραμματότεροι γεγόνεσαν· ἔπειτα αὖθις ἐπὶ Κόνωνος, ὅτε ἐνίκησαν τῇ ναυμαχίᾳ τῇ περὶ Κνίδον, ὡς ἄμεινον ἐπάλαιον καὶ ᾖδον; *alioquin*, ait, *poſſisne dicere, ſi tunc*, cum victi ſunt a Lacedaemoniis, *erant Athenienſes muſices ac literarum rudiores: poſtea cum duce Conone nauali praelio ad Cnidum* eoſdem Lacedaemonios *vicerunt, luctari et canere melius ſciuiſſe?* quid planius aut apertius? eruditus tamen interpres haec non intellexit, leuiter corrupta in vulgatis libris. vt ea deſcripſimus, nihil eſt obſcuri.

445. Proditum eſt a Pauſania et ſcriptoribus hiſtoriae fabularis, Antiopam, cum abduceretur Thebas captiua, vbi ad vicum Eleutheras dictum acceſſiſſet, in quadam ſpelunca gemellos enixam eſſe: quos ibi relictos et depoſitos, paſtor quidam cum inueniſſet, et ſuſtulit eos et ſtudioſe educauit: indito alteri eorum Zethi nomine, alteri Amphionis. Non memini vſquam legere, paſtorem iſtum Pandionis filium nothum fuiſſe. Dio tamen in huius hiſtoriae mentione videtur id dicere, p. 447. pen. his verbis: ναὶ μὰ Δία, ἔφη, πλήν γε τῆς οἰήσεως τȣ̃ Πανδίωνος, εἶπε, νόθȣ παιδός. Sed locus iſte palam mendoſus eſt, quod ipſe Helleniſmus arguit. emendationem vero eius tentare ſine ope codicum meliorum, aut non poſſumus, aut non audemus. nam omnino ingentis monſtri aliquid hic latet.

454. 1. Lego, ὃν ἂν τις κεκτημένος κύριος ᾖ, ὥσπ. non κυρίως ὦ.

458. 5. Τί δὲ ὕτως αἰσχρὸν θέαμα καθικνεῖται; ſententia neque animum neque aures meas implet. an ita fuit? τί δὲ ὕτως αἰσχρὸν θέαμα; ἐπεὶ καὶ ψυχῆς καὶ σώματος ἡ λύπη καθικνεῖται. an potius locus hoc modo concipiendus? τί δὲ ὕτως αἰσχρὸν θέαμα; καθικνεῖται γὰρ, οἶμαι, καὶ τῦ σώματος τὸ πάθος. haec emendatio priore melior: nam πάχος haud dubie deprauate ſcriptum pro πάθος. Pro εἴκειν τῇ φθορᾷ τῆς διανοίας ſuſpicabar ſcribendum τῇ φορᾷ, et προσμηχανᾶσθαί τινα ἕξωμεν, non τινάς. Ait, εἰ μὴ πάντως ἀεὶ φαίνεσθαί τινα αἰτίαν τῦ πάθυς. videtur aliquid deſiderari: vt ſi ſcribas, εἰ μὴ ἐν τῷ ἀεὶ φ.

460. vlt. non ſatis capio rectam illorum interpretationem, ἀπὸ τῦ σώματος ἀρξαμένοις. quod eo dico, vt de illis cogitent acutiores.

461. 24. Senſus eſt: nihil magnum aut admiratione dignum cenſeri debere, praeterquam illud, vt aliquis ſine vllo dolore, ſine metu, et ſimilibus perturbationibus, non dicam aetatem longam, ſed vel vnicum diem poſſit tranſigere. quemadmodum eſt in fabulis, Iaſonem, cum remedium aduerſus imminentia pericula accepiſſet a Medea in diem vnum, damni paſſum nihil, neque a dracone, neque ab igniuomis illis tauris. Apollodorus libro primo: τύτῳ τῷ φαρμάκῳ χρισθέντα, ἔφη, πρὸς μίαν ἡμέραν μήτ' ἂν ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι, μήτε ὑπὸ σιδήρυ.

465. 21. Euripidis verſus, quos reſpicit, quia non habentur, vbi eius poëtae iambos e Phoeniſſis transſcripſit, apponemus: καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι καὶ μέρη ϛαθμῶν Ἰσότης ἔταξε, κἀριθμὸν διώρισε.

467. vlt. τῶν δὲ αἰτιωμένων μετὰ μικρὸν ἡττηθέντων] ſine dubio vox αἰτιωμένων eſt corrupta: nec melior

lior altera in ora libri, quam interpres eſt ſecutus. noſtra emendatio rem ipſam, et fidem hiſtoriae ſequitur. ſcribimus enim *τῶν δὲ διαδεξαμένων*. Creontem intelligit, qui occiſis fratribus Thebis regnauit, et propter eam quam ait Dio cauſſam ab Adraſto et Athenienſibus, deinde etiam ab Epigonis bello laceſſitus eſt.

473. Ἀσκεῖν commune verbum eſt, earum omnium artium, quae ad curam et cultum, qua corporis, qua animi, pertinent. hic vero *ἄσκησιν* appellat Dio exercitationem in dicendo, ſiue ſtudium poſitum in paranda dicendi facultate. Rogatus fuerat ab aliquo Romani imp. procerum, qui aetate iam prouectior eloquentiam ceperat adamare, vt rationem ſibi indicaret, per quam voti ſui poſſet compos fieri. Hunc in propoſito firmat, et qui potiſſimum ei ſint legendi auctores, ac quomodo, breuiter indicat.

474. 8. Scribe: *χρήσιμον σεαυτῷ νενόμικας*. Conſideremus haec verba: *μέχρι νῦν μὲν γὰρ, ὥσπερ τις ἔφη τῶν παλαιῶν, αὑτῷ κακῶς εἶναι μάντις, κἀγὼ ἐξαρκεῖν ᾤμην ἐμαυτῷ περὶ τοὺς λόγους, μόγις καὶ τοῦτο.* gratias amico agit, quod dignus ab ipſo fuerit iudicatus, a quo conſilium in ſtudiis peteret. nam equidem, inquit, hactenus, ſicut vetus ſcriptor quidam dixit, bonum ſibi quemque vatem eſſe, ita de me exiſtimaui, aliis in eloquentiae ſtudio praeire me non poſſe: at mihi certe poſſe: etſi id quoque aegre. mens Dionis, animo quidem meo, iſta. Quare lego, *καλὸς εἶναι μάντις*. dixerat vetus ille, quem laudat, *ἕκαστός ἐστιν ἑαυτῷ μάντις ἄριστος*. certius de hoc loco ſtatueremus, ſi exſtaret ille auctor, quem laudat, vel eius nobis in mentem veniret. quaerant igitur ſtudioſi: et cum inuenerint, noſtris conatibus aequos ſe praebeant. Politico homini abſtinendum monet a nimio ſtudio et anxia cura: hebetari enim ingenium et tardius reddi ad agendum.

475. vlt. Labor, ait, συλλήψει τὴν ψυχὴν, καὶ ὀκνηρὰν ποιεῖ προσφέρεσθαι. Graece docti non agnoſcent verbum συλλήψει vide, num ſcripſerit συλλυπεῖ, moeſtum reddit: quod veriſſimum eſt: atque haec cauſſa vel praecipua palloris, qui fere intentioris ſtudii comes. et προφέρεσθαι ſine σ. ſicut προφορικὸν dicimus λόγον, non προσφορικόν.

477. 12. Lego εὐςάθημα. proprie εὐςαθεῖν dicitur, quod ſtat firme. idem ad animum tranſfertur, vt βαρύτης et *grauitas*. ergo εὐςαθὴς homo, grauis, ſeuerus, nec leuis. σαρκὸς εὐςάθεια doctori Gargetio voluptas non titillans ſenſus, nec poſita in motu, ſed grauis et ſeuera, quae percipitur omni dolore detracto. alibi leges, βίος εὐςαθὴς καὶ ἥσυχος. et quod huc propius facit, εὐςαθῆ καὶ βαρεῖαν, καὶ αὐςηρὰν, καὶ σεμνὴν ἁρμονίαν apud Dionyſium Halicarnaſſeum. vt nemini ſit dubium, quin recte hic εὐςάθημα et ἀξίωμα iunctim tragico characteri tribuantur.

483. 2. Mirum ἐπιδιδόναι poſitum pro dictare, quod Graecis ὑπαγορεύειν. tamen aliter non poteſt exponi, cum ait: γράφειν ȣ συμβȣλεύω σοι αὐτῷ, ἀλλ' ἢ σφόδρα ἀραιῶς, ἐπιδιδόναι δὲ μᾶλλον. ſubeſt, opinor, vitium. In Gloſſario veteri ἀναδιδόναι, non ἐπιδιδόναι, ea notione legere memini. nam ait auctor Gloſſarum: *Dictare*, ἀναδιδόναι, ὑπαγορεύειν.

485. Hic ſermo figuratus eſt: aliud enim vult, quam quod palam profitetur. Titulum praeſcripſit Dio, de ſua audiendi cupiditate: re vera eos irridet, qui ingens deſiderium ipſius audiendi cum prae ſe ferrent, eiuſque vnius rei gratia Cyzicum, vbi geſta haec ſunt, Pruſa veniſſe videri vellent: ad citharoedi tamen cuiuſdam aduentum ipſum deſeruerant: et auditioni philoſophicarum diſſertationum, aurium oblectamentum inane antepoſuerant. Porro tantulum ſcriptum,

Digitized by Google

ptum, quam graues et multas habeat mendas, ex iis, quae dicturi ſumus, liquido conſtabit vnicuique.

486. 1. ἐλθὼν ἔν ἐς Κυζικόν. Cyzicus non longe abſuit a Dionis patria: vterque locus in Bithynia.

486. 4. ſententiam elicio hanc: cum celeberrimum eſſet Dionis ab exilio reuerſi nomen, in quamcunque Aſiae vrbium ille veniſſet, incredibili omnium ſtudio excipiebatur: cum optarent vbique homines, et videre ipſum, et publice diſſerentem audire. Inter caeteros etiam Pruſaenſes eius ciues ſimile deſiderium inceſſit: qui tamen cum Dionem rogarent, vt Pruſam veniret ſeque adſpiciendum audiendumque ipſis praeberet: reſponſum tulerunt: Pruſam quidem nolle ſe adhuc ire: ſed Cyzicum venturum, et per aliquot dies ibi ſubſtiturum, atque omnibus copiam ſui facturum. nec diſtulit; quin, vt promiſerat, Cyzicum veniret: quo cum magna turba confluxiſſet, quaſi Dionis adſpectu et auditione fruitura: accidit res ridicula, vt, tibicine magni nominis ſuperueniente, Dio dessereretur. Hoc igitur ait: accidiſſe ſibi eiuſmodi aliquid atque olim Arioni: nam vt illum dulcedo cantus ſeruauit: ita ſe moleſtia turbae ad ſe confluentis ſeruatum eſſe, tibicinis eius aduentu, ad quem repente vniuerſa turba tranſuolauerat. Accipe, ἔσωσέ με, vt apud Horatium, *ſic me ſeruauit Apollo.* dictum ἐν ἤθει. ab eadem mente ille apud Theocritum, ζῶντ' ἄφες. Emenda ſtatim corruptiſſimam diſtinctionem: ἀλλ' ἐδ' Ἀρίονος ἐκ τοῦ πελάγυς· μαντευόμενοι δηλονότι, πῶς γὰρ εἰδοῖεν τὸ σαφὲς ουκ ἀκούσαντες ἐκείνυ; ſcribendum: ἀλλ' οὐδ' Ἀρίονος· ἐκ τοῦ πελάγυς μαντευόμενοι δηλονότι. πῶς γ. aduenit, inquit, nobilis quidam fidibus cantator: quem illico dixerunt omnes optimum eſſe ὄντων τε πρό τ' ἐόντων. vnde autem id nouerant? necdum enim audiuerant. nimirum, inquit Dio, ex ipſo mari diuinationem hanc hauſerant. hoc ille dicit,

alludens venuſte ad hiſtoriam Arionis: cuius aduentum in Taenarum promontorium praeceſſit *ἐπισημασία* quaedam maris, velut vox praeconis iubentis, vt ore fauerent, et animum aduerterent cuncti, qui forte ibi erant. Plutarchus in Septem ſapientum conuiuio: *ὐκ ὄντος πνεύματος, ἀλλὰ νηνεμίας καὶ γαλήνης, πόῤῥωθεν ἀφεωρᾶτο φρίκη κατιοῦσα παρὰ τὴν ἄκραν, ἀφρόν τινα καὶ ψόφον ἄγουσα τῷ ῥοθίῳ περὶ αὐτὴν πολύν. ὥστε πάντας ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ προσέμελλε,* (lego, *προσβαλεῖν ἔμελλε*) *καταδραμεῖν θαυμάσαντας.* lege ſequentia. iam ergo perſpicuum, quid ſit, *ἐκ τοῦ πελάγους μαντεύεσθαι.*

487. 6. Scribe, *Ταυτὸ δὲ πέπονθα πρὸς τοὺς σοφιστάς τε καὶ ῥήτορας ἅπαντας σχεδὸν, καθάπερ οἱ πτωχοί. οἳ καὶ τοὺς μετρίως εὐπόρους μακαρίζουσι δ.* Reſtitue *ἀπὸ* praepoſitionem, cuius amiſſae veſtigia parent in iſtis: *ἀλλὰ ποιητῶν.* Scribendum, *ἀλλ' ἀπὸ ποιητῶν.* Mox ſcribo: *λέγω δὲ τὰ ἰαμβεῖα· ἐπεὶ τούτων μέρη διεξίασιν ἐν τοῖς θεάτροις.* Choros veterum tragoediarum intelligit Dio, cum ſcribit, ſuae aetatis hiſtriones in docendis fabulis antiquorum tragicorum ſolitos miſſa facere *τὰ μαλακώτερα καὶ τὰ περὶ τὰ μέλη.* qui locus ſtudioſorum obſeruatione dignus. Sane inter partes primarias ac legitimas dramatum, chorum non eſſe conſtat. itaque iam olim de noua Graecorum comoedia, item Latina ſublatus fuit. eundem vero cum tragici poëtae retinuiſſent, hiſtrionibus tragicis, vt res arguit, conſilium ſuum non probarunt.

489. Anachoretas eccleſia vetus appellauit, genus hominum, qui coeleſtem in terris vitam meditantes, *ταῖς κοσμικαῖς μερίμναις ἀποταξάμενοι,* in ſola loca ſeceſſerant. Nomen hoc et inſtitutum an Dionis Chryſoſtomi aetate notum Chriſtianis hominibus fuerit, grauis eſt, nec huius loci diſquiſitio. Videtur ſane oblata auctori iſta ſcribendi occaſio ex ſermone quo-

dam de iſtiuſmodi anachoretis, cum familiaribus habito: ſiue illi de Chriſtianis loquerentur, qui propter ſaeuiſſimorum tyrannorum perſecutiones in montes atque eremos ſeceſſerant, et vitae ſanctimonia admirabili inclaruerant, ſiue de Eſſenis: nam Eſſenos fuiſſe Dioni probe cognitos teſtatur etiam Syneſius. Principium orationis abruptum, qualia ſolent eſſe initia ſcriptionum, quae ex alio ſermone pendent. Adfinis argumenti eſt Senecae epiſtola LVI. ſed longe tamen diverſae res ſunt *ἀναχώρησις*, de qua hic Dio, et illud, de quo Seneca, ſilentium in ſtudia ſepoſitorum.

490. 12. ſuſpicabar geminandam vocem *πανταχοῦ*, hoc modo: *πανταχοῦ ἐστι· πανταχοῦ τοίνυν ἐστὶν ἀδολ.* agitare conuiuia, alea ludere, et id genus alia contra bonos mores exercere, fit vbique; vbique igitur licet tempus in talibus perdere. Porro ſequentia verba *ἀδολεσχοῦντα καὶ ἀκούοντα λόγων οὐδὲν χρησίμων, ἢ περὶ τὰ βασιλέως πράγματα διατρίβειν, ἢ τὰ τοῦ δεῖνος, ὥς ἔφη τις*, vt commode capias, memineris eorum, quae leguntur apud Theophraſtum in Characteribus ethicis, vbi notas ponit *τοῦ ἀδολεσχοῦντος* et *τοῦ λογοποιοῦντος*. ac fortaſſe ille ipſe auctor eſt, quem hic laudat ſine nomine.

492. 7. Lege cum interrogatione, *Μὴ οὖν βελτίστη καὶ λυσιτελεστάτη πασῶν ἡ εἰς αὑτὸν ἀναχώρησις;* aut ſimpliciter, *ἡ οὖν βελτ.* Turbae ſtrepitum nihil nocere prudentibus et ad opus ſuum ſerio attendentibus probat exemplo eorum, qui ad mare habitant: nam iſtos nihil maris murmur impedit, quominus ſuas res agant.

493. vlt. *φόβου τούτου, οὐδὲ φροντίζουσιν*] quorſum huc metus mentio? nihil enim hoc ad propoſitam quaeſtionem. noli dubitare ſcriptum Dioni *τοῦ φλοίσβου*. vox ſignata, et propria in ſono maris vndarum ad littus alliſarum. Homerum, patrem illum omnium Graecanicarum elegantiarum, vocem hanc, vt alias multas, primum finxiſſe, conſentiunt Graeci.

494.

494. 14. Scribe, καὶ μὴν ὅτως ἐθισθεῖσα ἡ ψυχή. non καὶ ἡμῖν. et, ὥσπερ ὕδατος ἐν ἑτεροκλινεῖ χωρίῳ ὅποι ἔτυχε τρεπομένȣ, ȣδὲν ἂν ὠφεληθείη, ȣδ᾽ ὑπὸ τῆς πάσης ἐρημίας τε καὶ ἧσ.

500, 4. Lego, ἅτε πολλάκις ἔκ τινος ἐνθυμήματος ψευδȣ͂ς καὶ ἀδυνάτȣ δυνατὸν ὂν ἀποβῆναι πρᾶγμα ἀληθές. Vide, quam ſaepe perfidi librarii, vbi erant ſimiles vel eaedem dictiones, omiſſione bonos auctores deprauarunt.

500. Argumentum huius ſermonis his verbis indicat Photius: Περὶ κάλλȣς· ὁ δὲ λόγος, ὃν ἐπιγέγραπται τρόπον τὸν αὐτὸν καὶ περὶ νεανίσκȣ διέξεισιν· ἐν ᾧ ὡς ȣ̓ παρὰ πᾶσιν ἔθνεσι καὶ βαρβάροις τὸ αὐτὸ νομίζεται κάλλος, ἄλλο δὲ παρ᾽ ἄλλοις νικᾷ. Ego vero de conſilio auctoris, cum hunc libellum ſcriberet, longe aliter ſentio. Exiſtimo enim, Dionem, cuius omnis et vita et oratio publicorum morum cenſura quaedam fuit: dum ephebi eximiam formam laudat, nullis foemineis corruptam artibus: id praecipue agere, vt virorum ſui temporis ſtultitiam caſtiget, qui pulchritudinem virilem in muliebrem mollitiem conuerterent: praeclarumque adeo Dei donum vitio animi infamarent. Itaque non tam ἐγκωμιαςικὸς illius ephebi eſt hic liber, quam διασυρτικὸς τȣ͂ βίȣ. quod Photio non eſſe obſeruatum, eo magis miror, quia ipſe auctor mentem ſuam ſub aliena perſona palam facit haec ſcribens: σὺ ἀεὶ λόγȣς ἀνευρίσκεις, ὥστε διασύρειν τὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ νῦν ἐξ ȣδενὸς ὡς εἰπεῖν ἐπὶ ταῦτα ἦλθες. Sed habent hoc multi Dionis λόγοι, vt finem praecipuum, cuius gratia ſunt ſcripti, niſi animum ſerio attendas, non ſtatim videas. in quo Platonem et τȣ̀ς Σωκρατικȣ̀ς λόγȣς eum eſſe aemulatum, ſciunt qui ſunt in illis verſati. Huic vero commentariolo alia difficultas acceſſit, quae erudito interpreti fraudi fuit multis locis. Non enim videtur meminiſſe perſaepe,

ſaepe, dialogi forma ſcriptam eſſe hanc diſſertationem. Error autem inde, quod colloquium hoc diuerſarum perſonarum ſic plane contexitur, (idem et in aliis quibuſdam factum inuenias) quaſi liber eſſet *μονοπρόσωπος*. non nomina appoſita collocutorum: non illa verba in hoc genus ſcriptis familiaria, *inquam* et *inquit*. nihil denique eſt, vnde perſonae mutatio poſſit a tironibus dignoſci. Qui ne hic errent, ac velut in tenebris offendant, non grauabimur integrum librum deſcribere, appoſita perſonarum diſtinctione: qua ex re quantum lucis non parum alioquin obſcuro ſcripto ſit acceſſurum, malo ſtudioſos ex ipſa lectione cognoſcere, quam ex praedicatione noſtra.

ΔΙΩΝ καὶ Ο ΔΕΙΝΑ.

Ὡς ὑψηλὸς ὁ νεανίσκος καὶ ὡραῖος! ἔτι δὲ ἀρχαῖον αὐτοῦ τὸ εἶδος· οἷον ἐγὼ οὐχ ἑώρακα τῶν νῦν, ἀλλ' ἢ τῶν Ὀλυμπιάσιν ἀνακειμένων, τῶν πάνυ παλαιῶν παίδων. αἱ δὲ ὕστερον εἰκόνες ἀεὶ χείρους καὶ ἀγεννεστέρων φαίνονται· τὸ μέν τι ὑπὸ τῶν δημιουργῶν· τὸ δὲ πλέον, καὶ αὐτοὶ τοιοῦτοί εἰσιν. Ο ΔΕΙΝΑ. *Ἦ δεινὸν λέγεις, εἰ, ὥσπερ φυτόν τι ἢ ζῶον, ἐκλελοίπασι τῷ χρόνῳ οἱ καλοί· οἷον δή φασι τοὺς λέοντας παθεῖν τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ· οὐ γὰρ ἔτι αὐτῶν εἶναι τὸ γένος· πρότερον δὲ ἦσαν καὶ περὶ Μακεδονίαν, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις. ἢ οὕτως οἴχεται δὴ κάλλος ἐξ ἀνθρώπων;* ΔΙΩΝ. *Τό γε ἀνδρεῖον, ὦ βέλτιστε. τὸ μέντοι γυναικεῖον ἴσως πλεονάζει. ἀνὴρ δὲ καλὸς, σπάνιον μὲν καὶ γίνεται νῦν, καὶ γινόμενος τοὺς πλείστους λανθάνει, πολλῷ μᾶλλον ἢ οἱ καλοὶ ἵπποι τοὺς ὀρεωκόμους· εἰ δ' ἄρα καὶ ἅψαιτο τῶν τοιούτων, μεθ' ὕβρεως καὶ πρὸς οὐδὲν ἀγαθόν· ὥστε μοι δοκοῦσι καὶ οἱ γενόμενοι ταχὺ λήγειν καὶ ἀφανίζεσθαι. οὐ γὰρ μόνον ἡ ἀρετὴ ἐπαίνῳ αὔξεται· ἀλλὰ καὶ τὸ κάλλος ὑπὸ τῶν τιμώντων αὐτὸ καὶ σεβομένων·*

ἀμε-

Digitized by Google

ἀμελούμενον δὲ, καὶ οὐδενὸς εἰς αὐτὸ βλέποντος, ἢ πονηρῶν βλεπόντων, σβέννυται ὥσπερ τὰ κάτοπτρα.

Ο ΔΕΙΝΑ. Ἆρ᾽ οὖν ὅπερ Ἀθηναῖοι πολλάκις, καὶ ἡμᾶς χρὴ ἀναρχίαν ἀναγράφειν τὸν παρόντα καιρὸν, ὡς οὐδενὸς ὄντος καλοῦ; ΔΙΩΝ. ναὶ μὰ Δία, ὡς Πέρσαι γε ἐνόμιζον· Ἑλλήνων δὲ οὐδεὶς, ἢ εἴ τις ἐκ τῶν τριάκοντα. ἢ οὐκ οἶσθα Κριτίαν τὸν τῶν τριάκοντα, ὅτι κάλλιστον ἔφη εἶδος ἐν τοῖς ἄῤῥεσι τὸ θῆλυ, ἐν δ᾽ αὖ τοῖς θήλεσι τοὐναντίον; Ο ΔΕΙΝΑ. Οὐκοῦν δικαίως Ἀθηναῖοι νομοθέτην αὐτὸν εἵλοντο· ἐπί γε τῷ μεταγράψαι τοὺς παλαιοὺς νόμους, ὃς οὐδένα αὐτῶν ἔλιπεν. εἶεν. οἱ δὲ Πέρσαι πῶς ἐνόμιζον; ΔΙΩΝ. οὐ γὰρ φανερὸν, ὅτι εὐνούχους ἐποίουν τοὺς καλοὺς, ὅπως αὐτοῖς ὡς κάλλιστοι ὦσιν; τοσοῦτον διαφέρειν ᾤοντο πρὸς κάλλος τὸ θῆλυ· σχεδὸν καὶ πάντες οἱ Βάρβαροι, ἤπερ τὰ ἄλλα ζῶα, διὰ τὸ μόνον τὰ ἀφροδίσια ἐννοεῖν. ὡς οὖν λέγεται Δαίδαλος ποιῆσαι, τὸν ταῦρον ἐξαπατῶν, περιτείνας τῷ ξύλῳ δέρμα βοός· κἀκεῖνοι γυναικὸς εἶδος περιτιθέασι τοῖς ἄῤῥεσιν· ἄλλως δὲ οὐκ ἐπίστανται ἐρᾶν. Ἴσως δὲ καὶ ἡ τροφὴ αἰτία τοῖς Πέρσαις· τῷ μέχρι πολλοῦ τρέφεσθαι ὑπό τε γυναικῶν καὶ εὐνούχων τῶν πρεσβυτέρων· παῖδας δὲ μετὰ παίδων, καὶ μειράκια μετὰ μειρακίων μὴ πάνυ συνεῖναι, μηδὲ γυμνοῦσθαι ἐν παλαίστραις καὶ γυμνασίοις. ὅθεν ἐγὼ οἶμαι ξυμβῆναι αὐτοῖς ταῖς μητράσι μίγνυσθαι· ὥσπερ οἱ πῶλοι ἐπειδὴ ἁδρότεροι ὄντες ἀκολουθῶσιν ἔτι ταῖς μητράσιν, ἐπιβαίνειν ζητοῦσι· τὸ μέντοι τῆς τροφῆς καὶ ἐνταῦθα δείκνυσι τὴν ἰσχύν· καλλίων μὲν γὰρ δὴ πολὺ ἵππος ὄνου· οἱ δέ γε ὄνοι οὐκ ἐπιθυμοῦσιν ἵππων διὰ τὴν φύσιν· εἰ μὴ ὃς ἂν ᾖ τεθραμμένος ἵππου γάλακτι· ὁμοίως καὶ ἵππος πωλευθεὶς ὑπὸ ὄνου τὸ αὐτὸ πάσχει. Ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἡ ἐξουσία παράνομόν τι ἐστι. Νέρωνα οὖν πάντες ἐπιστάμεθα ἐφ᾽ ἡμῶν, ὅτι οὐ μόνον ἐξέτεμε τὸν ἐρώμενον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετωνόμασε γυναικεῖον, τῆς αὐτοῦ ἐρωμέ-

νης

νης καὶ γυναικὸς, ἧς ἐκεῖνος ἐπιθυμήσας ἔγημεν· ἀναφανδὸν εἴρξας τὴν πρόσθεν, ἐφ' ᾗ τὴν βασιλείαν εἰλήφει.

Ο ΔΕΙΝΑ. Καὶ τί ἦν τὸ ὄνομα τῇ γυναικὶ, ὃ τῷ εὐνέχῳ ἔθετο; ΔΙΩΝ. τί δέ σοι τῦτο; πάντως γὰρ ἐ Ῥοδογένη ἐλέγετο· ἀλλ' ἐκεῖνός γε καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ τρίχας διεκέκριτο· καὶ παιδίσκαι ἠκολέθεν ὁπότε βαδίζοι, καὶ ἀμπίσχετο ἐσθῆτα γυναικείαν, καὶ τά τε ἄλλα ἕτως ἠναγκάζετο ποιεῖν· τέλος δὲ πρετέθησαν μεγάλαι καὶ τιμαὶ καὶ χρήματα ἄπειρα τὸ πλῆθος, ὅστις αὐτὸν γυναῖκα ποιήσειεν.

Ο ΔΕΙΝΑ. οἱ δ' ἒν καὶ ὑπέσχοντο; ΔΙΩΝ. τί δαί; ἐκ ἔμελλον ἐκείνῳ ὑποσχέσθαι τοσαῦτα διδόντι; ἢ ἐκ οἶσθα τὴν δύναμιν τῦ διδόντος ὅση ἐςίν; ὅπε γε καὶ ὁπόταν βασιλέα ἀποδεῖξαι δέοι, τὸν πλεσιώτατον αἱρῦνται, καὶ παρ' ἒ ἂν ἐλπίσωσιν ὡς πλεῖςον ἀργύριον λήψεσθαι· τὰ δὲ ἄλλα ἐδὲν φροντίζεσιν ὅπως ἂν ᾖ· κἂν μέλλῃ πάντας διατεμεῖν παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν, τές τε ἄλλες ἅπαντας, καὶ αὐτὲς ἐκείνες τὲς εἰληφότας τὰ χρήματα. καὶ ἔτι πάντων αὐτὲς καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀφαιρήσεσθαι· τέτῳ δὴ μάλιςα περιῆν ὁ Νέρων, καὶ ἐδεὶς ἀντέλεγεν αὐτῷ περὶ ἐδενὸς, ὅ, τι εἴποι, ἐδ' ἀδύνατον ἔφη εἶναι ὃ κελεύσειεν· ὥστε καὶ εἰ πέτεσθαι κελεύοι τινὰ, καὶ τῦτο ὑπέσχετο αὐτῷ· καὶ συχνὸν χρόνον ἐτρέφετο ἔνδον παρ' αὐτῷ ἐν τοῖς, βασιλείοις ὡς πτησόμενος. μόνος γὰρ δὴ ἐδένα τρόπον ἐφείδετο χρημάμων, ἔτε διδὲς, ἔτε λαμβάνων. διὰ μόνην μέντοι ταύτην τὴν ὕβριν καὶ ἀπέθανε, τὴν εἰς τὸν εὐνῦχον. ὀργισθεὶς γὰρ ἐξήνεγκεν αὐτῦ τὰ βελεύματα τοῖς περὶ αὐτόν· καὶ ἕτως ἀπέςησαν ἀπ' αὐτῦ, καὶ ἠνάγκασαν ὅτῳ ποτὲ τρόπῳ ἀπολέσθαι αὐτόν· ἐδέπω γὰρ καὶ νῦν τῦτό γε δῆλόν ἐςιν· ἐπεὶ τῶν γε ἄλλων ἕνεκεν, ἐδὲν ἐκώλυεν αὐτὸν βασιλεύειν τὸν ἅπαντα χρόνον· ὅν γε καὶ νῦν ἔτι πάντες ἐπιθυμῦσι ζῆν· οἱ δὲ πλεῖςοι καὶ οἴονται, καὶ τρόπον τινὰ ἐχ ἅπαξ αὐτῦ τεθνηκότος, ἀλλὰ πολλάκις, μετὰ τῶν σφόδρα οἰηθέντων

αὐτὸν

αὐτὸν ζῆν. Ὁ ΔΕΙΝΑ. Σὺ μὲν ἀεὶ λόγȣς ἀνευρίσκεις, ὥστε διασύρειν τὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ νῦν ἐξ ȣ̓δενὸς ὡς εἰπεῖν ἐπὶ ταῦτα ἦλθες· ὃ δὲ ἐβȣλόμην ἐρέσθαι ȣ̓κ εἴασας. ΔΙΩΝ. Ἴσως γάρ μȣ καταφρονεῖς καὶ ἡγῇ με ληρεῖν, ὅτι ȣ̓ περὶ Κύρȣ καὶ Ἀλκιβιάδȣ λέγω, ὥσπερ οἱ σοφοὶ ἔτι καὶ νῦν· ἀλλὰ Νέρωνος καὶ τοιȣ́των πραγμάτων νεωτέρων τε καὶ ἀδόξων, ὧν μνημονεύω. τȣ́τȣ δὲ αἴτιον, τὸ μὴ πάνυ φιλεῖν τȣ̀ς τραγῳδȣ̀ς, μηδὲ ζηλȣ̃ν· ἐπεὶ οἶδα, ὅτι αἰσχρόν ἐστιν ἐν τραγῳδίᾳ τȣ̀ς νῦν ὄντας ὀνομάζειν· ἀλλ᾽ ἀρχαίȣ τινὸς ἔδει παραδείγματος, καὶ ȣ̓δὲ πάνυ πιστȣ̃· οἱ μὲν ȣ̓̃ν ἔμπροσθεν ȣ̓κ ᾐσχύνοντο τȣ̀ς τότε ὄντας ὀνομάζειν, καὶ λέγοντες καὶ γράφοντες· οἱ δὲ νῦν ἐκείνȣς ἐξ ἅπαντος ὀνομάζειν ζητȣ̃σιν· ἥτινι δὲ σοφίᾳ πράττȣσιν αὐτό, ἐγώ σοι ἐρῶ· καὶ μὴ πάντα φλυαρεῖν με φῇς, ἀλλ᾽ ἴσως ὅπȣ δέῃ· πάντως γάρ τινι τῶν βιβλιοπωλῶν προσέσχηκας;

Ὁ ΔΕΙΝΑ. Διὰ τί δὴ τȣ̃τό με ἐρωτᾷς; ΔΙΩΝ. Ὅτι εἰδότες τὰ ἀρχαῖα τῶν βιβλίων σπȣδαζόμενα, ὡς ἄμεινον γεγραμμένα καὶ ἐν κρείττοσι βιβλίοις· οἱ δὲ τὰ φαυλότατα τῶν νῦν καθέντες εἰς σῖτον, ὅπως τό γε χρῶμα ὅμοια γένηται τοῖς παλαιοῖς, καὶ προσδιαφθείροντες, ἀποδίδονται ὡς παλαιά. Ἀλλὰ τί ἦν, ὃ πάλαι δὴ ἐρέσθαι σπεύδεις; Ὁ ΔΕΙΝΑ. Περὶ τȣ̃δε τȣ̃ νεανίσκȣ ὅστις τέ ἐστι, καὶ ὅτινος υἱός· ὡς ἐγὼ ȣ̓δένα πώποτε ἐξεπλάγην· ἡ μὲν γὰρ ἡλικία παῖδα αὐτὸν ἐνδείκνυσιν, ἑκκαίδεκα ἴσως, ἢ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν. τὸ δὲ μέγεθος ȣ̓δενὸς ἧττον τῶν ἀνδρῶν· ἡ δὲ αἰδὼς τοιαύτη, ὥστε καὶ τὸν προσιόντα αἰδεῖσθαι εὐθὺς ποιεῖ· καὶ ȣ̓κ ἔστιν ἐπὶ πλέον εἰς τὸ πρόσωπον αὐτȣ̃ ὁρᾶν, εἰ μὴ καὶ αὐτὸς ἀποβλέψειεν ἀπὸ τύχης. ȣ̓δεὶς γὰρ ȣ̔́τως ἀναιδὴς ἢ λίθινός ἐστιν, ὅστις ὑπομενεῖ καὶ ἀντιστήσεται ὁρῶν αὐτόν· ἀλλ᾽ εὐθὺς ἀνάγκη τραπῆναι καὶ μεταβαλέσθαι τὼ ὀφθαλμώ· τȣ̃το δὲ τὸ πάθος πάνυ θαυμάζω, ὅτι τὸ κάλλος, ἐὰν μετὰ αἰδȣ̃ς ᾖ, καὶ τȣ̀ς ἀναιδεῖς τρέπει τε καὶ ἀναγκάζει αἰδεῖσθαι. ΔΙΩΝ. Ἴσως γὰρ ȣ̓

προσ-

προσενόησας τὸ ἐν τοῖς ὕδασι γιγνόμενον. Ο ΔΕΙΝΑ. τί δή; ΔΙΩΝ. Ὅτι τοῦ ἡλίου ἐπιλάμψαντος εἰς τὸ κατευθὺ, μάλιστα ἀντιλάμπει καὶ ἴσως ἑώρακας ἐν τοῖς τοίχοις τὸ κινούμενον καὶ περιτρέχον φῶς· οὐκ ὂν ἀληθινόν· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς ὕδασιν αὐγῆς τοῦ ἡλίου γεγονὸς πρὸς τὸ μάλιστα κατευθύ· τοιοῦτον οὖν τι καὶ ἀπὸ τῆς ἀληθινῆς αἰδοῦς ἀντιλάμπει τε καὶ ποιεῖ δοκεῖν αἰδεῖσθαι τοὺς ἐρῶντας· ἔπειτ' εὐθὺς ἐπελθόντες ἀναιδεῖς εἰσιν· ὡς ἔμοιγε καὶ ὁ παιδοτρίβης ἐδόκει καὶ αὐτὸς οἷον ἐνθουσιῶν τε καὶ ἐκπεπληγμένος. οὐκοῦν ἔτι μᾶλλον θαυμάσεις, ἐπειδὴ πύθῃ, ὅτι οὗτος τοιοῦτος ὢν οὐδενὸς υἱός ἐστιν. Ο ΔΕΙΝΑ. Πῶς λέγεις μηδενὸς υἱὸν εἶναι αὐτόν; ΔΙΩΝ. Οὕτως ὅπως σὺ ἐπύθου ὅτου ἐστίν· οἶμαι γὰρ ἐρωτᾶν σε, ὅτου υἱός ἐστιν. Ο ΔΕΙΝΑ. Ἀλλ' ἢ τῶν σπαρτῶν ἐστιν εἷς;

ΔΙΩΝ. πρέποι μὲν ἂν τῷ μεγέθει αὐτοῦ καὶ τῇ ἀνδρείᾳ, εἴ γε ἐπιεικεῖς ἦσαν, καὶ φιλάνθρωποι τὰς φύσεις, ὥσπερ ὅδε· ἀλλὰ μὴ παντελῶς σκληροὶ καὶ ἄγριοι, τῆς γῆς τὰ τέκνα. ἐπεί γε τὸ σῶμα οὐ φαύλως εἰκάζεις, Βοιωτίῳ μᾶλλον εἰκάζων αὐτὸ, ἢ Λακωνικῷ τε καὶ Ἀττικῷ· ὅτι μὲν γὰρ Ἑλληνικῶν ἄκρος ἐστὶν οὐ δεῖ δήπου ἀγνοῆσαι.

Ο ΔΕΙΝΑ. Τί γάρ; εἴη τις ἂν τοῦ γένους διαφορὰ πρός γε τὸ κάλλος;

ΔΙΩΝ. ἀλλ' οὐκ οἴει τὸ μέν τι βαρβαρικὸν εἶναι, ὥσπερ εἶδος, καὶ κάλλος; [ἢ οὐδένα οἴει γίγνεσθαι ἐν τοῖς βαρβάροις καλόν;] τὸ δὲ Ἑλληνικὸν, ὥσπερ καὶ φωνὴν καὶ ἐσθῆτα; ἀλλ' ὁμοίως σοι δοκεῖ γενέσθαι καλὸς Ἀχιλλεύς τε καὶ Ἕκτωρ; Ο ΔΕΙΝΑ. Οὐ γὰρ μόνον ὡς περὶ ἀνδρείου τοῦ Ἕκτορος ὁ ποιητὴς διέξεισιν; ΔΙΟΝ. ὅπου γε τὰς ναῦς ἐμπίπρησιν· οὐ γὰρ, οἶμαι, περὶ κάλλους αὐτῷ ἔπρεπεν αὐτοῦ ἔτι μεμνῆσθαι· τελευτήσαντος δὲ καὶ γυμνωθέντος, ἐκπλαγῆναί φησιν αὐτοῦ τὸ κάλλος τοὺς Ἀχαιοὺς ἰδόντας· οὕτω πως λέγεται. Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν Ἕκτορος. οὐ γὰρ, οἶμαι, πρότερον ἦν αὐτοῖς σχο-

σχολὴ θηήσασθαι αὐτὸν ἀκριβῶς· καὶ τὰ ἄλλα σχεδὸν σαφέστερον ἐπέξεισιν, ὡς περὶ ἄλλου τινὸς τῶν καλλίστων. τήν τε γὰρ κεφαλὴν χαρίεσσαν αὐτοῦ φησιν εἶναι, καὶ τὴν κόμην πάνυ μέλαιναν, καὶ τὸ σῶμα οὐ σκληρόν· περὶ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως εἶδους οὐδὲν λέγει καθ᾽ ἕκαστον, ἢ τῆς κόμης, ὅτι ξανθὴ ἦν· καὶ περὶ τῆς Εὐφόρβου κόμης καὶ Πατρόκλου, ὡς μάλιστα ἐν ἀκμῇ τελευτησάντων. καὶ περὶ τῶν ἄλλων σμικρόν τι περὶ ἑκάστου καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῶν καλλίστων. πλὴν ὅτι γε οὐδὲ κἂν εἴποι, τούσδε ὁμοίως ἀνεῖναι καλοὺς, οὐδὲ Ἀλέξανδρον, ἢ Εὔφορβον, ἢ Τρωΐλον ἐοικέναι Μενελάῳ καὶ Πατρόκλῳ καὶ Νιρεῖ· οὐδὲ ἐν τοῖς Βαρβάροις Σέσωστριν τὸν Αἰγύπτιον, ἢ Μέμνονα τὸν Αἰθίοπα, ἢ Μινύαν, ἢ Εὐρύπυλον, ἢ Πέλοπα.

Ad hoc exemplum poſſunt illuſtrari omnes et Dionis et aliorum dialogi huius generis: in quibus deſiderantur hodie librariorum culpa certae notae, quibus auctores vſi erant ad deſignandam mutationem perſonarum: de quibus accurate diſputamus in libro De Critica. Porro continet hic liber ſermonem habitum, cum e palaeſtra redirent Dio et ille alter, quicum loquitur. Solebant animi cauſſa etiam viri graues adire gymnaſia, et exercentes adoleſcentes ſpectare. Forte ibi tum viſus adoleſcentulus quidam formae adeo bonae, vt omnium oculos in ſe raperet. hinc nata occaſio dialogi: cuius ſcopum ante aperuimus. Nunc pro ratione inſtituti quaedam breuiter adnotabimus. De leonibus Europaeis conſule Ariſtotelem et Plinium.

501. 14. Ait de pulchritudine: πονηρῶν βλεπόντων σβέννυται, ὥσπερ τὰ κάτοπτρα. conſtat multis rebus hebetari ſpecula et ſuum amittere fulgorem. notiſſimum eſt de mulierum profluuio. mirum, quod Plinius in XI. ſcribit: *Hominum dentibus quoddam ineſt virus: namque et ſpeculi nitorem ex aduerſo nudati hebetant.* Ἀναρχίαν ἀναγράφειν

φειν ſoliti Athenienſes, cum Rempublicam adminiſtrabant magiſtratus illegitimi, et qui per vim irruperant: cuiuſmodi tempora duo in illorum hiſtoriis ſunt inſignia: ante praetorem Euclidem, et Triginta tyrannorum. Quia igitur magiſtratus non legitime creati pro non magiſtratibus habentur, ideo ἀναρχίαν id tempus vocarunt in ſuis faſtis.

501. pen. καὶ μὰ Δία ὡς Πέρσαι γε ἐνόμιζον] ſunt iſta Dionis, ſermonem alterius excipientis, qui ex iis, quae ante dicta ſunt, collegit, nullam omnino exſtare iam pulchritudinem. Negat Dio reſpondens, eam eſſe mentem ſuam: fateri enim, et ſua aetate pulchros reperiri poſſe multos: caeterum non vera pulchritudine, quam intelligebat ſuperiore oratione, ſed illa, quae fuit a Perſis probata: foeminea nempe ac molli, vt poſtea explicatur. non erit attendenti dubium, quin haec ſit loci iſtius ſententia. Quare ſupplendum aliquid neceſſario: puta ἀλλ' εἰσὶ πολλοὶ καὶ μὰ Δ. potes etiam breuius: Ναὶ μὰ Δία, εἰσὶν, ὡς Π. De XXX. tyrannis Xenophon, in II. Ἑλληνικῶν. Dio, qui Critiam vnum e XXX. vocat νομοθέτην, reſpicit Xenophontis verba de illorum creatione. ἔδοξεν, ait, τῷ δήμῳ τριάκοντα ἄνδρας ἑλέσθαι, οἳ τοὺς πατρίους νόμους ξυγγράψουσι, καθ' οὓς πολιτεύσουσι.

502. 5. Scribe, ὃς οὐδένα αὐτῶν ἔλ. et φανερὸν ὅτι. item, σχεδὸν δὲ καὶ πάντες οἱ βάρβαροι, ἧπερ τὰ ἄλλα ζ. barbarorum plerique de pulchritudine iudicant non aliter ac bruta animalia: quibus id ſolum pulchrum eſt, in quod libidine feruntur. is autem eſt foemineus ſexus. quod hic legitur, περιθεῖναι τῷ ξύλῳ δέρμα βοὸς, in aliis libris ſcribitur περιτεῖναι. lego περιτείνας. cum extendiſſet circum vaccam ligneam corium bubulum. elegans verbum περιτείνειν. melius autem quadrat hic participium, quam verbum. τροφὴ

educatio eſt, non cibus, vt vertit interpres in iſtis, *ἴσως δὲ καὶ ἡ τροφὴ αἰτία τοῖς Πέρσαις.*

In iis, quae de Nerone ſcribit Dio, vereor, ne fraudi illi fuerit ſenilis memoria: aut erat vir optimus rerum Romanarum, etiam ſui temporis, et incurioſus et ignarus. Nam falſum eſt, quod paullo poſt narratur de illius caede, quaſi etc. *Falſi ſumus, cum exiſtimauimus lapſum Dionem in Neronis vxoribus. plane occupatus alibi erat animus nobis, cum illius verba, in quibus nulla eſt obſcuritas, adeo ἐπ' ἀριστερὰ acciperemus. Quamobrem vetus dictum ſuſtulimus, καὶ σπεύδοντες τυφλὰ ἐτίκτομεν. Sed huiuſmodi παροράματα aequus lector facile uobis condonarit: qui meminerit, quam ſit τῶν μουσικῶν ἐπιχειρῶν nouerca inimica, feſtinatio.* [ita nempe Caſaub. olim ſcripſerat: Erat vir optimus rerum Romanarum valde ignarus. namquod ait, Neronem Sporo nubentem *εἶρξαι ἀναφανδὸν*, hoc eſt, palam nuntium remiſiſſe priori coniugi, *ἐφ' ᾗ τὴν βασιλείαν εἰλήφει*, de Octauia intelligit, filia Claudii: quam cum vxorem duxit Nero, imperium accepit pro dote: quod et Burrus illi exprobrauit, cum propter Sabinae amorem Octauiam eiiceret. non igitur Octauiae ſucceſſit Sporus, vt ſcribit Dio: ſed Sabinae, cum multo ante prima Neronis vxor Octauia eiecta primo, deinde etiam occiſa fuiſſet.] Falſum etiam eſt, quod paullo poſt narratur de Neronis caede: quaſi occaſionem ei Sporus praebuiſſet iniuriae impatiens. quis hiſtoricorum hoc dixit? imo vero contrarium plane iidem affirmant: narrant enim Sporum adeo fidelem marito ſuo Neroni fuiſſe, vt e quatuor illum comitantibus, (plures enim non erant) cum periit, vnus ipſe fuerit: ſed enim manifeſto confunduntur a Dione duae hiſtoriae, caedis Neronis et caedis Domitiani. Quod enim ſcribit, tum mori coactum Neronem, poſtquam eius conſilia a Sporo fuiſſent detecta familiaribus ac domeſticis: quis non videt halluci-

lucinationem eſſe, cum ea tribuantur Sporo Neronis, quae de Domitiani puero quodam garrulo, vt erant Alexandrini, hiſtorici narrant? qui conſilium tyranni illius de occidenda vxore Domitia atque aliis procerum multis, ipſi Domitiae detexit, traditis illi pugillaribus, vbi erant nomina omnium inſcripta interimendorum. Audiamus Dionem Caſſium in Domitiano: *ἤκουσα δὲ ἔγωγε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι πάντας ἅμα αὐτοὺς Δομετιανὸς ὑποπτεύσας ἀποκτεῖναι ἠθέλησε, καὶ σφῶν τὰ ὀνόματα ἐς σανίδιον φιλύρινον δίθυρον ἐσγράψας, ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον ἐν τῇ κλίνῃ, ἐν ᾗ ἀνεπαύετο, ὑπέθηκε· καὶ αὐτὸ παιδίον τι τῶν γυμνῶν τῶν ψιθύρων, καθεύδοντος αὐτοῦ μεθ' ἡμέραν, ἀφελόμενον εἶλεν, οὐκ εἰδὼς, ὅ, τι φέροι. προστυχοῦσα δὲ αὐτῷ ἡ Δομιτία, τά τε γεγραμμένα ἀνέγνω, καὶ ἐμήνυσε καὶ ἐκείνοις. κἀκ τούτου καὶ ἄλλως διανοούμενοι, συνετάχυναν τὴν ἐπιβουλήν.*

503. 21. Fallitur interpres, cum illa, *πάντως γὰρ οὐ Ῥοδογούνη ἐλέγετο*, accipit *ἐρωτηματικῶς*, neque obſeruat ſic digerenda eſſe haec, vt a nobis factum. Vbi audiſſet qui cum Dione loquitur, muliebre nomen Sporo fuiſſe a Nerone impoſitum, cupide petiit illud ipſum nomen ſibi indicari. at Dio, vel quia curioſitatis vanae amici nollet habere rationem, *quid hoc ad te?* inquit. *certe enim Rhodogune non fuit appellatus Sporus.* quod ita accipiendum: putas Neronem Sporo ſuo illuſtre aliquod ex antiqua hiſtoria nomen indidiſſe: cuiuſmodi eſt Rhodogune: ideo illud cupis cognoſcere. falleris vero: nam obſcurum et indigena nomen Sporo inditum. itaque nihil ad te: qui praeſertim nomina recentia faſtidias, neque alia libenter audias, quam quae ex antiquitate ſint petita. de hoc veterum nominum ſtudio paullo poſt Dio acturus eſt: quae ad horum verborum lucem ſunt adhibenda. Sporus dictus eſt Sabina nouo nomine, et Poppaea. Rhodogu-

dogune nobilium foeminarum in Aſia frequens nomen apud Herodotum, Iuſtinum, Appianum, Polyaenum, alios. *διατέμνειν* non eſt *caſtrare:* ſed *ἁπλῶς* de graviſſimo ſupplicio vſurpatur: vt in euangelio D. Matthaei *διχοτομεῖν*: apud poëtam *διαμελεϊστὶ τέμνειν*. Neronem mortuum non ſemel, ſed ſaepius, a t, propter Pſeudonerones, de quibus ad Suetonium notabimus.

505. 19. Inepta poſſit videri eiusdem vocis repetitio in iſtis: *εἰδότες τὰ ἀρχαῖα τῶν βιβλίων σπουδαζόμενα, ὡς ἄμεινον γεγραμμένα, καὶ ἐν κρείττοσι βιβλίοις.* eruditus interpres *ἐν βιβλίοις* interpretatur in chartis, qua notione *βυβλίον* ſcribi, non *βιβλίον*, ſanctio poſtulat grammaticorum.

506. 7. Natura ita comparatum eſt, vt, ſi quem vehementer venereris, aut mireris impenſius, ſiue propter excellentem formam, vt hic dicitur, ſiue ob aliam cauſſam, ei, acrius te contuenti, quaſi ad fulgorem Solis vultum ſubmittas: hanc adſpectus infirmitatem elegantiſſime comparat Dio cum luminis ſolaris repercuſſione, quando aquam in pelui ferit: quod *ἀντιλάμπειν* ipſe appellat. At *τὸ κινούμενον καὶ περιτρέχον φῶς ἐν τοῖς τοίχοις*, eſt quod philoſophi dicunt *τὸ ἀνακεκλασμένον φῶς*: illa, inquam, tremula, et vaga atque inſtabilis impreſſio, ex aquae criſpatione procedens, quae per laquearia et parietes cernitur volitare. Eadem comparatione vſus eſt Apollonius, ſed in alia re. libro enim tertio diuiſum in multas curas animum his verſibus expreſſit:

Πυκνὰ δέ οἱ κραδίη στηθέων ἔντοσθεν ἔθυεν,
Ἠελίου ὥς τίς τε δόμοις ἐνιπάλλεται αἴγλη
Ὕδατος ἐξανιοῦσα, τὸ δὴ νέον ἠὲ λέβητι
Ἠέ που ἐν γαυλῷ κέχυται· ἡ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα
Ὠκείῃ στροφάλιγγι τινάσσεται ἀΐσσουσα.

tam

tam elegantem locum non ſiuit intactum diuinus Maro: cuius verſus plus quam aureos de Aenea, magno curarum aeſtu fluctuante, non poſſum quin adſcribam:

Sicut aquae tremulum labris vbi lumen ahenis
Sole repercuſſum, aut radiantis imagine Lunae,
Omnia peruolitat late loca, iamque ſub auras
Erigitur, ſummique ferit laquearia tecti.

non ſine fructu et voluptate haec conferas cum verbis Dionis.

507. 7. Ἀλλ' ἢ τῶν σπαρτῶν ἐστιν εἷς] immani errore interpres σπαρτῶν accepit pro Σπαρτιατῶν. nam Spartos poëtis celebratos intelligit, homines terra natos, (ideo ſequitur, τῆς γῆς τὰ τέκνα) e dentibus draconis Marte geniti, quem Cadmus occiderat. Lege poëtarum interpretes: omnia quidem ad vnguem conueniunt, quae hic de Spartis dicuntur, cum iis, quae apud fabularis hiſtoriae auctores de iisdem leguntur. Meminit Spartorum etiam alibi Dio, vt in IV. de regno, qui notabilis eſt locus, et in X. et in XXIII. vbi ſatu Iaſonis, non Cadmi, ſcribit procreatos: aliter quam Apollodorus, Hyginus atque alii. Scribo paullo poſt: ὅτι μὲν γὰρ τῶν Ἑλληνικῶν ἄκρως ἐστὶν, ὃ δεῖ δή που ἀγνοῆσαι. appellat ἄκρως Ἑλληνικὸν eum, qui forma, vultu, cultuque nihil exoticum, nihil non Graecanicum referat. Mox commiſſa tranſpoſitio eſt in iſtis, ἢ οὐδένα οἴει γίγνεσθαι ἐν τοῖς Βαρβάροις καλόν. quae verba ſua legitima ſede mota, in medium ſermonem Dionis ſunt inſerta, cum tamen Dionis non ſint, ſed illius, qui eum ipſo loquitur. Quare totum locum ita concipimus: τί γάρ; εἴη τις ἂν τοῦ γένους διαφορὰ πρός γε τὸ κάλλος; ἢ οὐδένα οἴει γίγνεσθαι ἐν τοῖς Βαρβάροις καλόν; Ἀλλ' οὐκ οἴει τὸ μέντοι Βαρβαρικὸν εἶναι, ὥσπερ εἶδος, καὶ κάλλος· τὸ δὲ Ἑλληνικόν,

κὸν, ὥσπερ καὶ φωνὴν καὶ ἐσθῆτα; Porro et haec et ſequentia quantum perſonarum diſtinctione illuſtrentur, nemo ambiget, qui ad lectionem cerebri ſanus acceſſerit.

508. 9. *ὄυτω πως λέγεται*] malim, *οὐχ ὄυτω πως λέγεται;* In fine pro *Μινύαν*, qui mihi incognitus eſt, ſcribendumne ſit *Μίνωα*, lectoris eruditi arbitrium facio.

509. Quae ſit adfinitas inter philoſophiam, et germanam rhetoricen, explicatur hac diſſertatiuncula: etſi aliud videtur titulus promittere. Ait inter caetera: *οἱ φιλόσοφοι δὲ πόῤῥωθεν τὰ πράγματα ὁρῶσιν, ἐπ' αὐτὸν ἐξετάζοντες, ὁποῖα ἄττα ἐστί.* Scribendum, *ἐπ' αὐτῶν*: hoc eſt, in abſtracto, non in concreto, ſicut loquuntur in ſcholis. Ait, *ὥσπερ ἐπὶ τρυτάνης, ἔφη τις, οἶμαι, τῶν ῥητόρων αὐτῶν, ἐπὶ τὸ λῆμμα ἀεὶ ῥέποντες.* orator, quem ait, eſt Demoſthenes: cuius verba ſunt ſub finem orationis Pro corona: *οὐδὲ ὅσα συμβεβούλευκα πώποτε τούτοις ὁμοίως ὑμῖν, ὥσπερ ἂν εἰ ἐν τρυτάνῃ ῥέπων ἐπὶ τὸ λῆμμα συμβεβούλευκα.*

512. Dionis verba: *εἰ γὰρ ἅπαξ ἔδει κλαίειν τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὴν ἀτυχίαν, καὶ γενομένους προσήκει θρηνεῖν, τῶν ἐσομένων αὐτοῖς κακῶν ἕνεκεν· καὶ τελευτήσαντας, ὅτι πολλὰ καὶ δεινὰ πεπόνθασι· καὶ πάντας, ὅτι εἰσὶν ἐν κακοῖς.* Triplicem ſtatuit hominum conditionem: naſcentium, defunctorum, et vitam agentium. quod ſi propter humanae ſortis infelicitatem lamentari homines oportet: omnes, ait ille, lacrymis digni: naſcentes, propter futura mala: mortui, propter praeterita: in vita poſiti, propter inſtantes calamitates, quibus vndique obſidentur. cum hoc velit Dio, videndum eſt, quam bene ſcriptum ſit, *καὶ πάντας.* poſtulat enim ſententia *καὶ ζῶντας.* quod vel ea ratione poteſt probari, quod aduerſatur vulgata lectio ei, quod modo dixit, mortuos miſeros eſſe, pro-

propter mala, quae olim tulerint, non autem quae iam ferant. nullum enim ponere ſe in morte ſenſum iis verbis ſignificabat. quare falſum fuerit, mortuos εἶναι ἐν κακοῖς. falſo igitur dixerit πάντας.

514. vlt. Scribendum, Δαίμονα δὲ ἄλλως ἀγαθὸν λέγεις; Ἔγωγε, ὥσπερ ἄνθρωπον· ἔτι δὲ μᾶλλον θεόν. Ἢ τοὺς θεοὺς εἴπερ νομίζεις ἀγαθοὺς εἶναι, οὐ δικαίους νομίζεις, καὶ φρ. etc. vel, Πῶς γὰρ οὔκ; ὥσπερ ἄν. Putasne, ait, daemonem aliter et per ſe conſideratum, (non quomodo dicimus hominem εὐδαίμονα, vel κακοδαίμονα) bonum eſſe aliquem? Sane: ſicut et hominem eſſe arbitror quendam bonum: ſed daemonem tanto magis, quia ſit deus.

517. 7. Deeſſe aliquid in iſtis recte obſeruatum eſt: τοὺς δὲ πειθομένους ἀνάγκη καλῶς ἀπαλλάττειν, καὶ τί ἂν γίνεσθαι * οὐκ ἂν θαυμάζειν οὕτως ἔχειν. ſed hoc amplius notabis perſonarum confuſionem, quam non animaduertit interpres.

527. Qui in noſtris libris XXVI. λόγος numeratur, Photio eſt LXXVII. Eius titulum agnoſcit ille Patriarcha eundem, qui eſt hodieque: διατριβὴ περὶ τῶν ἐν συμποσίῳ. ſcopum tamen auctoris ex illis verbis non capias. melius igitur ſic inſcribas ex ipſo Dione, qui theſim huius diſſertationis ſtatim initio proponit: Ὅτι οἱ ἄνθρωποι γίνονται καταφανεῖς, ὁποίαν ἔχουσι διάνοιαν ἕκαστος ἐν ταῖς πανηγύρεσιν, οὐχ ἧττον, ἢ ἐν τοῖς συμποσίοις. Moris fuit antiquis Philoſophis illis, qui in corripiendis publicis moribus operam ſuam occupabant, celeberrimos quoſque hominum conuentus adire, et grauium ſermonum occaſionem ex iis, quae agerentur, captare. ad panegyres igitur illas Graecorum nobiliſſimas itabant: perſuaſi, vt hic ait Dio, ſicut in conuiuiis ingenia ſua et ſtudia produnt homines: ita etiam, ac multo quidem magis, in huiuſmodi conuentibus palam ipſos facere, quomodo erga virtutem aut

Digitized by Google

vitium eſſent affecti. Idcirco ſcribebat Dio Iſthmici initio, Diogenem Cynicum ad ludicrum Iſthmium ventitaſſe: non eo animo, quo ſoliti ſunt caeteri: ſed *ἐπισκοποῦντα τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὴν ἄνοιαν.* (non male ſcribas *διάνοιαν*, ex huius principio, vbi in eadem ſententia eam vocem poſuit.) *αὐτῶν· ᾔδει γὰρ, ὅτι φανερώτατοί εἰσιν ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς πανηγύρεσιν.* Cynicum Diogenem imitati ſunt cum alii ſapientiae profeſſores, tum etiam Dio noſter: cuius *λόγοι* nonnulli aliud nihil ſunt, niſi ſermones ab ipſo habiti, cum ad ludos, eo quem diximus fine, veniſſet. Eius generis diſſertationes aliquot Dionis, vt haec, et ſequentes duae, atque aliae.

527. 19. Lege hic, *οὗτοι μὲν οὖν σχεδόν τι μαινόμενοι, πολλὰ κακὰ δρῶσιν.* non, *πολλὰ καὶ δρῶσιν.* ſic ſtatim, *κακὰ ἐργάσασθαι.*

529. 5. Ait, *οὗτος ὑπὸ τῆς ταραχῆς καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἄλλων, ἡσυχίαν ἄγει.* non diſpliceat *ἀπὸ τῆς τ.* immunis eſt a caeterorum perturbatione, nec turbae eorum ſe immiſcet. *ὑπὸ* tamen non damno.

529. 15. Scribe *οἷον χρήματα ἐκδανείζοντα πολλά.* qui magnam pecuniae vim in foenore poſitam habeat. Sub finem, *πρότερον δὲ οὔ. οὕτως ἄρα καὶ περὶ τὸ σῶμα ἔχουσιν οἱ ἀνόητοι.*

530. 5. Peſſimo vero flagitio haec ita ſcribuntur, *ὡς οἷόν τε ἀκολάστως καὶ ἀδεῶς χρῶνται, θεραπεύειν σφᾶς κελεύουσιν.* tota periodus tranſpoſitione et omiſſione corrupta eſt: quam legitimo ordini hoc modo reſtitues, atque explebis: *τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὐδὲν αὐτοῖς μέλει, ὅπως δύνωνται ὑγιαίνειν· ἀλλὰ σιτίοις τε καὶ οἴνῳ καὶ ἀφροδισίοις, ὡς οἷόν τε ἀκολάστως καὶ ἀδεῶς χρῶνται· ἐὰν δ' ἄρα τις καταλαμβάνῃ κόπος, ἢ περὶ τὰς τοῦ ἀέρος μεταβολὰς ἀηδῶς ἔχωσιν, ἰατρῷ χρῶνται, καὶ θεραπεύειν σφ. κτλ.* quae deſiderantur, poſſunt et aliter ſuppleri: quod lectoris arbitrio relinqui-

quimus. ſententia quidem ea ſit oportet, quam exhibet noſtra emendatio: a qua non longe abit interpres: cuius iudicium neutiquam aſpernandum.

531. Melancomas quidam fuit pugil nobiliſſimus, Tito imperatori vnice dilectus. Huius vincendi ratio erat digna admiratione, non minus quam rara et ſingularis. cum enim pugilatus ſit τῶν βαρέων ἀγώνων, et ceſtibus contundi ſolerent victi a victoribus, donec cogerentur, amiſſis ſaepe auribus, et facie miſere lacerata, ἀπειπεῖν, ac victos ſeſe fateri: Melancomas contra, non caedendo, ſed manus ſuſtinendo in altum ſublatas, quaſi ictum meditaretur, antagoniſtis exprimebat ἥττης confeſſionem. Themiſtius Euphrades oratione X. ἦν τις ἐπὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων πύκτης ἀνὴρ, Μελαγκόμας ὄνομα αὐτῷ, κάλλιστός τε καὶ μέγιστος, καὶ τὴν τέχνην εὐδοκιμώτατος, ὃ καὶ τὸν Τίτον φασὶν ἐραστὴν γενέσθαι τὸν αὐτοκράτορα· οὗτος οὐδένα πώποτε τρώσας, οὐδὲ πατάξας, μόνῃ τῇ στάσει, καὶ τῇ τῶν χειρῶν ἀνατάσει πάντας ἀπέκναιε τοὺς ἀντιπάλους. ἀπῄεσαν οὖν τῇ μὲν φειδοῖ χαίροντες, τῆς δὲ παρασκευῆς ἡττημένοι. hic eſt Melancomas, de quo ſcripti ſunt Dioni duo libelli, XXVIII. et qui eum ſequitur. Facit Dio mentionem Iatroclis antagoniſtae Melancomae: animis quidem illi paris: caeterum viribus et arte longe inferioris. itaque victum hunc ait a Melancoma, eo quem diximus artificio, tum alias, tum in Neapolitano certamine quodam. Auctoris mens iſta: ſed verba obſcuriora, nec erudito interpreti intellecta. οὗτος, ait, Ἰατροκλῆς ὁ τοῦ Μελαγκόμα ἀνταγωνιστής· καὶ μόνος ἐκείνῳ οὐκ ἀξιῶν παραχωρεῖν, τὸ γοῦν ἐφ' ἑαυτῷ· οὐδὲν μέντοι πλέον ἐποίει· ἡττᾶτο γὰρ ἀεὶ ἐνίοτε δι' ὅλης ἡμέρας ἀγωνισάμενος· ἤδη μέντοι ἀπειρήκει· ὥστε τὸν τελευταῖον τοῦτον ἀγῶνα τὸν ἐν τῇ Νεαπόλει, οὐδένα ταχύτερον τούτου ἐνίκησεν. fortaſſe aliquid deeſt, quod ſine exemplaribus integrioribus diuinare

non

non poſſumus, minima tamen mutatione ſententiam effeceris non incommodam, ſi ſcribas: ἤδη μέντοι ἀπειρήκει· ὥστε κατὰ τὸν τελευταῖον τ. ἀ. totam periodum ita verte: *hic eſt Iatrocles Melancomae antagoniſta: et qui ſolus ei cedere, quantum quidem in ipſo eſſet, indignum ſe iudicabat. caeterum nihil illum hoc iuuabat: ſemper enim vincebatur: et quidem aliquando poſt integri diei certamen. ſed iam ceperat Iatrocles inferiorem ſe fateri: itaque in nouiſſimo agone Neapolitano neminem facilius, quam iſtum, vicit Melancomas.* etiam vt non addas illud κατὰ, ſententia manebit: eritque locutio elegans. νικᾷν τὸν ἀνταγωνιστὴν τὸν ἀγῶνα, ita dictum, vt νικᾷν Ὀλύμπια τὸν δεῖνα. agon Neapolitanus, de quo loquitur, is eſt, opinor, quem Auguſtalia vocabant, Graeca inſcriptio vetus ΣΕΒΑΣΤΑ΄. de quibus conſule librum V. Ioſephi Scaligeri De emendatione temporum. Cum ait Dio, Iatroclem cum Melancoma totos aliquando dies certaſſe: caue putes pugilatum inter eos commiſſum, niſi quomodo ante dicebamus ex Themiſtio: nam et Dio ipſe paullo poſt, itemque in ſequenti oratione, idem narrat ſine vlla varietate.

534. 4. Notiſſimum athleticae rei verbum eſt λείπεσθαι pro vinci, et inferiorem eſſe in certamine. inde ἄλειπτος, qui antagoniſtae ſuccubuit nunquam. Lapis Romae Demetrio pancratiaſtae poſitus.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ· ΕΡΜΟΠΟΛΕΙΤΗΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΑ· ΠΑΝΚΡΑΤΙΑϹΤΗΝ· ΠΕΡΙΟ-
ΔΟΝΕΙΚΗΝ
ΠΑΛΑΙϹΤΗΝ· ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ. ΑΛΕΙΠΤΟΝ

et paullo poſt in eadem inſcriptione:

ΠΑΝΚΡΑΤΙΑϹΤΗϹ· ΠΕΡΙΟΔΟΝΕΙΚΗϹ
ΑΛΕΙΠΤΟϹ. ΑϹΥΝΕΞΩϹΤΟΣ

Vbi

Vbi notabis et aliud verbum athleticum ἀσυνέξωςος: *qui loco moueri ab antagoniſta non potuit.* Ita igitur accipies τὸ ἄλειπτος hoc loco.

536. 1. Ait, ἔτι δὲ καὶ ἄλλȣς ὀνομάζοντος ἐμȣ͂. ſignificat ſe in medio ſermone derelictum a paedotriba ſiue alipta, quem alloquebatur. ὀνομάζοντος igitur poſuit, pro ὀνομάσοντος, vel μέλλοντος ὀνομάζειν.

536. Ἐπιτάφιος hic λόγος a Dione ſcriptus eſt athlothetae illius in gratiam, qui pro ratione ſui muneris mortuum Melancomam laudauit. non multa hic ſunt, quae nos alio properantes morentur: nonnulla tamen: vt

538. 6. ȣ̓δ' εἰ πάντα μακρȣ͂ γήρως ἔτυχεν] non agnoſco hunc Helleniſmum: nam vel παντὸς μᾶλλον μακρȣ͂ ſcribendum, vel πάμπαν μ. Pulchritudinem laudans, hoc illi eſſe proprium ait; vt nullius commendatione egeat, ne opere quidem vllo, ex quo agnoſcatur. apparere enim ſimul cum eo, qui ſit illa praeditus.

540. vlt. longitudo temporis non eſt cauſſa τȣ͂ σφάλλεσθαι, et cur aliquis vincatur: ſed experimenta ipſa, et certamina. cum igitur Melancomas in modica vita antagoniſtas omnis generis, eosque validiſſimos expertus ſit, ac vicerit: nihil ei metuendum fuit a longiore vita. Dicuntur haec aduerſus vulgi errorem, quo tempori attribuitur cauſſa eorum, quae fiunt in tempore. Philoſophi dictum eſt in IV. Phyſicorum: εἰώθαμεν λέγειν, ὡς ὁ χρόνος πάντα κατατήκει. et multa id genus apud ſcriptores ex perſuaſione vulgi. atqui nihil agunt quantitates: tempus autem quid aliud, niſi quantitas quaedam et menſura motus?

543. 4. Non praeſtabo carere grauiore menda verba, quae iam ſubiiciam: diſtincta eſſe perperam, hoc liquet. ſententia parebit, ſi ea ſic emendes: ὅσα δ' αὖ περὶ ἀθλήσεως, καὶ περὶ ἀθλητῶν εἴρηκα· καὶ ἀποδειχθέντος γε, ὅτι ἀρίςη ἐςὶ τῶν ἐν τῷ ἔργῳ· ἴσως δὴ κἀμοὶ

μοὶ καὶ τοῖς παρȣ̃σι προσήκων ὁ λόγος, ὥστε τȣ̃τον ἄρι-ςον ἀποφαίνειν. Quia probauit ſuperius pugilatum eſſe grauiſſimum et laborioſiſſimum, ac proinde praeſtantiſſimum omnium certaminum: nunc ait, quae dixit de genere certaminis, quo vſus Melancomas, eadem dicta videri debere de ipſo eius *ἀθλήσεως* athleta: cum igitur demonſtratum ſit, pugilatum anteire caetera omnia certamina: neque ipſi neque auditoribus dubitandum eſſe, quin omnes athletas ſuperauerit Melancomas. *τὰ ἐν τῷ ἔργῳ,* ſi ita ſcripſit auctor, appellat diuerſas certandi ſpecies, quibus vterentur athletae.

544. 4. Iaſonem referri inter eos, qui forma inſignes fuerint, non mirarer; qui meminerim, quantopere eius pulchritudinem laudet Medea apud Apollonium: miror tamen ideo, quia ſcribit Dio, iſtos, quorum nomina poſuit, nulla alia re niſi formae laude in notitiam hominum perueniſſe. quis dubitat falſiſſimum hoc eſſe in Iaſone? *Ἰασίονος* igitur ſcribo, non *Ἰάσονος*. vt Ganymedes Iouis, Adonis Veneris amore clari ſunt: ita Iaſion Cereris.

546. 8. Mendoſa ſunt initio Charidemi iſta: *κἀμȣ̃ φήσαντος, τȣ́τοιν ἐδήλȣ τὸν νεώτερον δὴ λέγων, ἐν Μεσήνῃ ἔτι εἶναι, μετὰ ȣ̃ διὰ πένθος τἀδελφȣ̃,* videtur legendum, *τȣ́τοιν ἐδήλȣ τὸν ἕτερον (τὸν νεώτερον δὴ λέγων) ἐν Μεσήνῃ ἔτι εἶναι, μεγάλȣ διὰ πένθος τἀδελφȣ̃.*

549. 1. ego vocem *πάτριον* hoc loco poſſe ferri non puto. Lego igitur, *ὥςε ἐμοὶ δοκεῖ τεράςιόν τι.* imo, ait, multa dixit moribundus filius! et illa quidem diuina: vt videretur mihi res prodigio ſimilis. poſtea ait ſe veritum, ne filius ob imminentem mortem a ſe exiiſſet, et mentis ſuae non eſſet. loqui enim, *ὥσπερ ἐνθȣσιῶντα.*

558.

Digitized by Google

558. vlt. ſenſus eſt: in hoc conuiuio, quod vniverſo generi hominum a Deo eſt apparatum, tantum cuique conuiuarum loci ad ſedem ſuam eſſe attributum, quam longum eſt ſpatium, quo porrectā eius manus ad capiendum aliquid poteſt peruenire. Qui totam *εἰκόνα* perpenderit, quae hic proponitur, facile intelliget, de modo parandarum opum accipi iſta debere: hoc igitur ſignificat: tantum bonorum expeti debere, quantum ad vſum ſit ſatis.

565. Recte patriarcha Photius iudicauit, omnium Dionis orationum accuratiſſimam eſſe iſtam: et ex qua perſpici poſſet facillime proprius dicendi character illius. Operae pretium ſane fecerint tirones, ſi diligenter attenderint, qua ſubtilitate, et argumentorum copia materiam non vulgarem tractauerit. Lyſiam autem fere imitatur Dio, potius quam Demoſthenem: probationi rei, qua de agitur, magis intentus, quam de exquiſitorum verborum electione, aut aliis ornamentis orationis ſollicitus. Tam prolixa oratione hoc vnum agit, vt Rhodiorum ſenatui ac populo morem diſſuadeat, qui apud illos obtinuerat: ſtatuas veteres transferendi ad aliorum honorem, titulis mutatis, ſurdo figurarum diſcrimine. Non apud Rhodios ſolum haec conſuetudo inualuerat: verum etiam apud Graecos alios, et Romanos quoque: vt ad librum tertium Tranquilli pluribus expoſitum eſt a nobis, capite LVIII. ſed nullus fuit populus, qui rem riſu dignam adeo vſu frequentarit, atque iſte: cuius gloriae cum faueret Dio, quod etiam ex ea, quam Alexandriae habuit, facile intelligitur, ob tam abſurdum inſtitutum acerrime eum obiurgauit.

565. pen. *τοῖς γε ἄλλοις ὀυθὲν*] Interpres an aliud legerit neſcio: perperam enim accepit: nam ita oportuit: *Manifeſtum enim eſt, niſi quis vehementer vos amaverit, caeteros certe nihil ea curaturos eſſe, quae dedecus aliquod*

quod vobis aut damnum conciliant. μάλιϛα δ᾽ ἂν φαίην ἔγωγε, τοῖς καλλίϛοις καὶ σεμνοτάτοις οἰκεῖον εἶναι χρῆσθαι προσέχοντας. nihil vitii: ſed non bene ceperunt. *Ego autem dicere non dubitem, ea maxime, quae honeſtiſſima ſunt et grauiſſima, circumſpecte eſſe gerenda.* Eandem ſententiam poſt aliquot paginas fuſius tractatam inuenies.

568. 17. πόθεν cum interrogatione valet minime gentium. Plinius in epiſtolis Graecos imitatus dixit, *unde enim?* Plutarchus in Ἐρωτικῷ, de Solone: κελεῦσαι μὴ ἔλαττον ἢ τρὶς κατὰ μῆνα τῇ γαμετῇ πλησιάζειν, ἐχ ἡδονῆς ἕνεκα· πόθεν; et Dionyſius Halicarnaſſeus et alii ſaepe. idem mendum cum in hac oratione notabimus inferius, non ſemel, tum in aliis ſaepiſſime.

571. 6. παραβαίνειν δὲ ὅμως ἐϛὶν ἕκαϛα πρὸς τέτες, ὅταν τις αὐτοῖς μὴ ὑγιῶς προσφέρηται] Mendo graui laborat hic locus. quid enim eſt, ἕκαϛα πρὸς τέτες? ſaltem Graece loquerentur iſti Barbari Potitii, qui haec ita corruperunt. Legendum, παραβαίνειν δ᾽ ὅμως ἐϛὶ δίκαια τὰ πρὸς τέτες, ὅτ. certiſſima emendatio.

575. 7. quoties iunctim poſita leguntur apud Pauſaniam et reliquos hiſtoricos ϛήλη et ἐπιγραφὴ ſiue ἐπίγραμμα? vnicum afferemus locum ex oratione Periclis apud Thucydidem: ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος, καὶ ὁ ϛηλῶν μόνον ἐν τῇ οἰκείᾳ σημαίνει ἐπιγραφὴ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μὴ προσηκέσῃ ἄγραφος μνήμη παρ᾽ ἑκάϛῳ, τῆς γνώμης μᾶλλον ἢ τῦ ἔργυ, ἐνδιαιτᾶται. eandem vocem ϛήλη leges etiam inferius in hac oratione. Demoſthenes in ea contra Leptinem ϛήλας ἀντιγράφυς appellat.

580. 10. τὺς γῦν τυράννυς ἢ τὺς βασιλέας, ὧν αὖθις οἱ βιαίως — ἀνεῖλον, καὶ τὰ ὀνόματα ἠφάνισαν: Vulnus prope lethale impoſitum huic loco. nos verba con-

concinnamus ſic ad ſententiae ſalutem: τὰς γ. τ. ἢ τὰς βασιλέας ἀπωσάμενοι Ἀθηναῖοι βιαίως. illuſtre huius exemplum in Demetrio Phalereo, de quo vide apud Diogenem Laërtium. ὥςʹ εἰ μὴ καὶ δι' ἐκείνας γε τὰς θᾶττον εὐεργέτας, ἀλλὰ τέτας γε, ὃς νῦν τιμῶμεν, εἰκὸς ἦν φυλάξασθαι τὸ πρᾶγμα. Non recte interpres τὰς θᾶττον εὐεργέτας interpretatur *illos qui mox futuri ſunt benefactores.* nam θᾶττον ad praeteritum tempus referri debet, non futurum. ſic et paullo poſt cape in iſtis, ὁ τὸν μὲν παρόντα θεραπεύων, ὀλιγωρῶν δὲ τᾶ θᾶττον φίλα. lege ſequentia. ſic poſt pauca, οἱ τάχιον τετιμημένοι. *qui prioribus temporibus ſunt honores conſecuti.* πολὺ δὲ βέλτιον ἦν λέγειν τοῖς βαλομένοις, ποιῆσαι μικρὰ φροντίζειν ὑμᾶς, τ. dubito de fide codicum in hac periodo: nam ante illa, καὶ πρὸς πλείονας νῦν ἢ πρότερον τᾶτο διαβάλλει, videtur aliquid deeſſe: et poſt νῦν deſideratur ὑμᾶς. docti igitur cogitabunt, quibus vel otium maius vel ingenium magis in numerato.

582. 5. Pro iſtis, τινὰ ποιήσας μὴ προσαγάγοιτο, neſcio quid aliud legi voluit interpres: ſed errauit. Verba hoc ſonant: *Nam id ſolum quaerere, per quae poſſis placere, quo facto gratiam alicuius tibi non ſis conciliaturus: cum interea non conſideres, alium te, ſi id facias, laeſurum immerito, aut omnino aliquid, quod non deceat, eſſe admiſſurum: liberis hominibus, aut qui bonis ſint moribus, nullo modo id conueniat.*

585. 4. Interpres pro ἀχαρίςως ſcripſit ἀχαριςῶν· melius repetas ex praecedentibus verbum χαριζόμενος. aut etiam ſcribas ἀχαρίςως χαριζόμενος, ſententia eam vocem poſtulante.

15. Tolle interrogationis notam a fine iſtorum, quae non intellexit interpres: καὶ μὴν ὅτι φύσει τὸ πρᾶγμα τοιᾶτόν ἐςιν, ἂχ ὁ λόγος αὐτὸ ἐξονειδίζει, θεάσασθε ἅτως. *Enimuero turpe eſſe quod facitis na-*

tura ſua, non propter orationem meam, qui id in vobis reprehendo, ſic cognoſcite.

590. 7. *τὸ γινόμενον εἰδότες, καὶ τὴν ῥαδιεργίαν τὴν ἐν αὐτῷ πρὸς τοῦ Διός.* muta diſtinctionem: *τὴν ἐν αὐτῷ. πρὸς τοῦ Διός, εἶθ᾽ ἃ καὶ τ.* non ſemel Dio periodum ab illis verbis orditur *πρὸς τοῦ Διὸς*, etiam ſequente *εἶτα*, vt iſto loco. iterum infra: *Πρὸς τοῦ Διός, εἶθ᾽ ὧν μὲν ἄν τις παρὰ ἰδιώτου τύχοι.* etc. vbi non poeſt dubitari de recta diſtinctione.

590. 13. *ὑπάρχειν ὑμῖν ἑτοίμην τὴν δωρεάν.* Quod ait, *καὶ γὰρ εἰ νῦν εἰσιν, ἐφ᾽ οὓς ἂν ἔλθοιεν ὑμῶν ταῦτα ποιούντων, πρότερόν γε οὐκ ἦν ἕτερος οὐδεὶς τοῦ δήμου κυριώτερος*: obiectioni occurrit, quae potuit fieri dicenti, hoc genere iniquitatis admiſſo, poſſe etiam in aliis, quam in ſtatuis, idem fieri a Rhodiorum magiſtratu. reſponderi poterat, atqui non hoc permiſſuros Romanos, ad quos prouocare fas eſſet, ſi quem Rhodii iniuria affeciſſent. fateor, inquit Dio, minus hodie ab eiuſmodi iniuria metuendum: quia praeſto ſunt, ad quos fiat prouocatio: at maiorum temporibus, cum libera veſtra ciuitas erat, ceſſabat ſubſidium prouocationis. an igitur tale quid ab illis factum?

597. 24. Melius *ὅσων εἴη εἰκ. ἀναστ.* vel *ἔστιν.* Sequitur, *τί οὖν; οὐχὶ νενόμισται παρά γε τοῖς μὴ παντάπασιν ἀδίκοις, ἀποστερούμενον τινὸς κτήματος, ὃ γοῦν κατέθηκε κομίζεσθαι παρὰ τῶν εἰληφότων;* alienum eſt ab auctoris mente, quod interpres haec retulit ad depoſitum et depoſitarios. nam Dio de reſciſſione venditionis, aut euictione rei venditae loquitur: quod poſterius malo: quamobrem eius verba ita interpretare: *ἀποστερούμενον τινὸς κτήματος*: emtorem, a quo res emta, (hoc eſt, *κτῆμα*,) euincitur. *ὃ γοῦν κατέθηκε* pretium, quod perſoluerat venditori. *καταθεῖναι* non eſt deponere, ſed ſoluere, et pecuniam pendere. recte autem Dio ait *γοῦν*: nam emtor, qui

eui-

euictione rem amiſit, actione ex emto pretium omnino recipit. ſed fere ſolita ſtipulatio interponi et caueri in duplum. quare actione e ſtipulatu duplum conſequetur, non pretium tantum. *παρὰ τῶν εἰληφότων* caute accipe, de venditore, qui pretium accepit, non autem de illo, qui euictione rem emtam abſtulit. Haec dicenda fuerunt, vt et ſequentia intelligerentur: quae ignoratione verae ſententiae mire ſunt deprauata. Poſtquam igitur docuit, quid iuris eſſet in priuatis contractibus; cum res acquiſita adimitur emtori: idem publice ſeruari debere oſtendit a Rhodiis: vt nimirum iis, qui ſuis ſtatuis priuarentur, ea redderent, per quae ſtatuas meruerant. poſtea explicat, quid ex eo ſit ſecuturum.

598. 12. *μὴ δυσχερὲς εἰπεῖν εἴη τὸ μετὰ ταῦτα, ὅτι καὶ τῆς πόλεως αὐτῆς ἀποστῆναι δεήσει ὑμᾶς, βουλομένους γε τὰ δίκαια ποιεῖν.* vereor, inquit, ne durius accipiatur, ſi dixero, quid futurum ſit, ſi benefactores veſtri pro ſtatuis, quas ipſis adimitis, beneficia, quae in vos contulerunt, repetant: nimirum vrbe ipſa illis fuerit cedendum vobis, ſi quidem ius ſuum ipſis reddere volueritis. haec Dio: cuius argumentatio proba et valida. Poſuit enim in antecedentibus, nonnullos eſſe ex iis, qui ſtatuis priuabantur, qui libertatem ac ciuitatem ſuam Rhodiis vel initio condidiſſent, vel poſtea difficillimis Reipublicae temporibus conſeruaſſent: eiusque beneficii praemium ſtatuas eſſent conſecuti. His igitur vel conditoribus ſuis, vel ſeruatoribus, cum adimerent quas dederant ſtatuas, ſi vellent ex aequo et bono quae ab iis acceperant viciſſim reddere, quis non videt ipſa ciuitate fore cedendum?

601. 14. Notabis locum ſingularem de conceſſis nouis tabulis, degentibus extra Romam omnibus. cuius legis auctorem non poſſum indicare. ex verbis

 Dio-

Digitized by Google

Dionis Iulium Caeſarem vel Auguſtum fuiſſe ſuſpicor: quorum illum ſcimus genus quoddam nouarum tabularum ciuibus Romanis conceſſiſſe: verum cum cauſſae cognitione: hunc, veterum aerarii debitorum tabulas exuſſiſſe. ſed neutra haec hiſtoria narrationi Dionis conuenit.

12. Scribe. καθ' ἑνὸς τούτου παραχωρῆται.

603. 9. ἀλλ' εἰ μηδὲ τῶν αὐτῶν μηδὲν ὑπομείναντες τότε τοῖς ἄλλοις, καὶ ταῦτα ἐπταικότες· νῦν εὐτυχοῦντες πράττετε ὃ μηδὲ ἐκείνων τότε μηδὲ εἷς, *qui nunc temporis ne eorum quidem quicquam facere ſuſtinuiſtis, quae alii admitterent, cum praeſertim eſſent res veſtrae afflictae: nunc rebus laetis ac florentibus, ea patratis, quae eo tempore illorum nemo.*

605. 6. corrigendum, ἦ νὴ Δία, ἀπέφηνέ τι. ſi praetori veſtro iubenti, vt veteris alicuius ſtatuae elogium noua inſcriptione mutetur, adeſſet aliquis, et rogaret, quid faceret? Ecquid poſt longum adeo tempus a morte eius, cui poſita fuerat ſtatua, reum illum peregerit alicuius in Rempublicam ſceleris?

605. 8. Amabo, inquit, ſi praetorem veſtrum aliquis ita compellauerit, an non fore putatis, vt pudore ſuffuſus coepto deſiſtat? vtique ſi paullo ſit homo probior.

608. 1. cum ait, νῦν δὲ τοὺς καταπλέοντας τιμῶμεν, Romanos proceres intelligit, qui raro mare Carpathium nauigarunt, quin velut in tranſitu Rhodum, inſulam celeberrimam, luſtrarent. Ita accipe quod inferius leges: ὑμεῖς τοὺς παριόντας δεδοίκατε· κἂν ἕνα τινὰ μὴ στήσητε χαλκοῦν, τὴν ἐλευθερίαν οἴεσθε ἀποβάλλειν. pro οὗπερ ἄρα interpres, ὧνπερ ἕνεκα.

609. 15. Lege, εἰ μὲν, et ἀφῃρεῖσθε. *ſi datam prius immunitatem, aut pecuniam, aut agrum, aut tale quid aliud, auferretis, maiore illi afficerentur iniuria, qui poſterius accepiſſent*: ratio Dionis manifeſtiſſima.

23.

23. non debuerunt haec cum interrogatione ſcribi: *ὅπε μὲν γὰρ ἐλάττων ἡ ζημία. ibi enim minus damni accipitur.* et, *ὅπε δὲ ἀτιμία μείζων. hic vero maior eſt ignominia.* *μάλιςα ὃν ἔτοί φασι τρόπον.* Deeſt, *φανερόν ἐςιν*, aut, *φαίην ἔγωγε*, vel ſimile quid.

611. 3. ſcribe, *καὶ πλέον ἐδὲν λέγεσιν αὐτοῖς εἴη, ὅτι τῶν ἀν. neque vllo modo cauſſam ſuam ſubleuauerint, ſi dixerint.*

612. 13. *ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀπὸ τε ἅρματος τὶ καθέλοι.* quis iſte currus? exiſtimo, vel potius ſuſpicor, inter pretioſa donaria, quae in Rhodiorum delubris viſebantur, fuiſſe aliquod *ἅρμα Ἡλιε*, quem deum praecipue colebat is populus, vt notum eſt. Solis currum Ouidius et alii poëtae deſcribunt. inde potes coniicere, cuiuſmodi hoc *ἀνάθημα* fuerit. Alioquin *ἅρμα* liceat exponere, thenſam alicuius deorum, cum in pompa traducuntur. Cumanus ille, cui redditum fuit oraculum de paſſeribus, Ariſtodicus Herodoto in prima hiſtoria nominatur.

614. 13. pone *τελείαν* poſt *ἀποδείξεσιν.*

615. 13. Scribe, *ἢ καὶ θεῶν ὄντα· εἶθ᾽ ὕςερ.* cur Herculis, Tlepolemi atque Heliadarum ſtatuas potiſſimum nominet, cauſſam pete ex Strabone, vbi de rebus Rhodiorum agit.

618. 11. Notiſſima eſt Draconis lex: Hiſtoriam de ſtatua Theagenis narrat pluribus Pauſanias Eliacorum libro altero. *κρίνειν* non dicitur hic de lege, ſed de accuſatore, qui in iudicium vocat: aut de magiſtratu, cuius eſt de cauſſa cognoſcere: quod etiam in negotio iſto factum ſcribit Pauſanias quoque. Sors de hac ſtatua edita, apud Pauſaniam eſt monoſtichos, non, vt hic, *δίςιχος.* *Θεαγένην δ᾽ ἄμνηςον ἀφήκατε τὸν μέγαν ὑμέων.*

622. 8. Vide, num ita ſcribi ſit Helleniſmo conuenientius, *ἔτι δὲ μηδενὶ τῶν Ῥ. διαφέρειν τί παρὰ τοῖσδε ἐς.*

vlt. *εἰκός ἐςι μὴ ἀμελεῖν παραπέμπειν*] duorum verborum idem fere ſignificantium alterum vacat: nam *παραπέμπειν* eſt ſilentio aliquid tranſigere, et eius diſquiſitionem contemnere. paullo ante ſic vſurpauit Dio, et ſaepe alibi. Forte ſcrib. *μὴ ἀμελεῖν παραπέμποντας μηδὲ τοῦ π.* vel *μὴ παραπέμπειν μηδὲ τὸ π.*

623, 4. *τιμᾶτε.* Scribendum *τιμᾶσθε.* cenſemini: in cenſum deferre cogimini, cum ab Imperatoribus tabulae cenſuales deſcribuntur.

12. *νῦν δ' εἰσὶν οὓς αὐτοῦ ἵςατε*] hoc vult: praeter imperatores, etiam alios eſſe, quorum gratia nouas ſtatuas fuderint Rhodii: ex quorum comparatione reliqui ſint intellecturi, quam nihili fierent a Rhodiis. Haec ſententia, quae non admittit illud *αὐτοῦ*, ſed potius *οὕτως*: eodem modo quo et Imperatoribus: poſita videlicet ſtatua noua.

20. Scribo, *εἰ εἰς τὸ πρυτανεῖον, ἢ εἰς προεδρίαν ἐκλήθη.* *ſiue illum ad prytaneum inuitaretis, ſiue honorem primae ſedis illi deferretis:* quod refero ad ſeſſionem in ſpectaculis.

627,7. Ait Rhodios transſcribendis ſtatuarum titulis, ſic illis vti tanquam mancipiis; vt enim mancipia venduntur, ſic illos hac arte lucrifacere impenſam, quae in nouam ſtatuam erat facienda. in hoc tamen, inquit, clementer agitis, quod hanc ſtatuarum diuenditionem *ἐν ἑαυτοῖς*, hoc eſt inter vos, exercetis, non cum exteris mercatoribus. ita, etſi mutato domino, in vrbe tamen veſtra nihilominus remanent ſtatuae: ſecus quam fieri ſoleat in iis mancipiis, quae venduntur *ἐπ' ἐξαγωγῇ*, hoc eſt ea lege atque nomine, vt extra fines exportentur: quomodo peſſimi tantum ſerui, et dominis ſuis exoſi olim vaenibant, vt ex iure Graecorum

Digitized by Google

rum et Rom. alibi notauimus, et diſerte hic docet Dio. Nero eſt, qui verbis illis innuitur, *τοιγαρȣ̃ν ἔγγιϛα ἐφ᾽ ἡμῶν, ὡς ἐπίϛασθε, τῶν αὐτοκρατόρων τις,* etc. res nota ex Dionis Caſſii hiſtoria, et Suetonio cap. XXVIII. Cum autem ſcribit, *ἀλλὰ ἐκείνȣς γε φασὶ μηδὲ τὰς ἐπιϛολὰς λύειν, ἃς ἂν γράψωσι τῶν ἀθλητῶν τινα συνιϛάντες πρὶν ἢ ἀγωνίσηται*: de Romanis ipſum loqui, hoc eſt de imperatoribus, palam faciunt ſequentia. *καὶ τȣ̃το ȣ̓δένα πώποτε αὐτοῖς ἤνεγκε κίνδυνον.* nam a quibus athlothetae Elei metuere ſibi debuerunt, niſi a Romanis principibus? ſed clarius hoc docet, cum addit, non eſſe exiſtimandum, ita mente laeua Romanos eſſe, vt nolint in ſuo imperio honeſtas artes florere, et iudiciorum libertatem. Quare ex hoc loco diſcimus, ſicut moris fuit, vt Imperatores ſuis candidatis ad comitia deſcendentibus libellos darent ſic inſcriptos: *COMMENDO ILLVM ILLI TRIBVI:* ſic athletis, quibus fauerent, dediſſe commendatitias, ad ſacros Graecorum agonas proficiſcentibus: quae tamen *συϛατικὰ* non prius legebantur a ludicrorum brabeutis, quam certamina obiiſſent, qui illa attulerant. Caeterum in Dionis verbis, quae adſcripſimus, ſuſpecta mihi ſunt illa, 625, 12. *ἃς ἂν γράψωσι τῶν ἀθλητῶν τινα συνιϛάντες*: nam etſi clarum ex ſequentibus, quoſnam intelligat: vix tamen credam verbum *γράψωσι* ita ſimpliciter fuiſſe poſitum. Suſpicor ergo deeſſe aliquid, ex iis, quae diximus, facile ſupplendum.

626, 19. valet hoc loco *ποιεῖν ὁτιȣ̃ν*, facere aliquid contra honeſtatem, et id, quod Remp. deceat. Quae breuiter hic a Dione perſtringuntur de rebus geſtis Rhodiorum, de imperio maris, quod olim obtinuerunt, deque ſeruata libertate etiam ſub Romanis, illuſtrari poterant ex hiſtoria, ſi id nunc ageremus.

Digitized by Google

628, 1. καὶ ταῦτα πιττούμενον καὶ βραχίονας καὶ περιδήματα φοροῦντα. vulſum et philothro ac dropace curatum appellat πιττούμενον. Iuuenalis ſimiliter, *reſinatam iuuentutem.* at interpres ignoratione rei vulgatiſſimae mollitiem probroſam, quae Phoenici iſti obiicitur, mutauit in contrarium vitium, et eam quam Theophraſtus δυσχέρειαν appellat. ſed fraudi illi fuit vox corrupta βραχίονας: nam βραχιόνια ſcribendum, vel περιβραχιόνια: qua voce etiam Xenophon vſus in ſexto Παιδείας. Latini *brachialia* et poſteriores item Graeci: Gloſſae veteres: Βραχιάλιον, *viriola.* περιδήματα ſunt faſciae, quas in Diogene περὶ τυραννίδος vocabat auctor σπάργανα. Faſciis autem multis vtebantur veteres et mulieres et viri: quod ad Suetonium pridem indicatum nobis, fuſiſſime alibi, fauente numine, explicabitur.

635, 14. quid eſt κατά τι? ego ſcribo, εἶναι ἄλλο τι. contendite veſtrum hunc morem cum lege, quam ſuaſit Leptines, repudiauit autem populus Athenienſis, auctore maxime Demoſthene. quod ſi inueneritis per iſtum morem non prorſus idem fieri a vobis, quod Athenis futurum erat per illam legem: vincant iſti, qui in hoc inſtituto vos confirmant. οὕτω σκοπείτω τοὺς λοιποὺς ἑκατέρων. non intelligo illa, τοὺς λοιπούς. quare puto ſcriptum fuiſſe, τοὺς λόγους ἑκατέρων. conſiderate rationes vtrorumque iſtorum. hoc eſt, attendite et iudicate, vtri iſtorum duriore conditione futuri erant, ſi lex Leptinis obtinuiſſet. λόγους appellat proportionem iniuriae, quam vtrique erant accepturi. et cum ait, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ἴσως ἂν γένοιτο ὁ λόγος, hoc ſignificat: eſſe aliquam proportionem inter eorum iniuriam, qui ſola immunitate donati abſque honore ſtatuae, ea ſpoliandi erant: cum iis, qui ſtatuam ſolum apud Rhodios nacti, eam amittebant. cur dicat ἴσως oſtendunt ſequentia.

Digitized by Google

641. 16. Illa verba, *ἴϛω γὰρ ὃ λέγȣσιν ἀληθὲς*, peſſime cum ſequentibus iunguntur: cohaerere namque antecedentibus probat ſuperior diſputatio aduerſus eos, qui dicebant, non promiſcue omnes ſtatuas immutari: ſed antiquiſſimas quaſque ſolum. eſto, ait, quod iſti dicunt: concedamus ſeruatum hactenus id fuiſſe: at mox inualeſcente conſuetudine, diſcrimen omne tolletur neceſſario. ſic enim ſunt res humanae, vt vere diſputat Dio. quam aliter iſta interpres? qui etiam illa non intellexit, *τὸ παρὰ μικρὸν ἀνεξέλεγκτον εἶναι*. tirones facile aſſequentur, ſi legerint quae ad Theophraſti Characteres ſcribebamus, cum haec verba interpretaremur e deſcriptione *μικρολόγȣ* hominis: *ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα πολλά ἐϛι τȣ̃ ἐνιαυτȣ̃*. ibi docebamus, quid ſit *τὸ παρὰ μικρὸν* apud Ariſtotelem et alios. Placet *τῶν παραδεξαμένων* prae altera lectione. eos intelligit, qui primi naſcentem morem admiſerunt, nec ſe illi oppoſuerunt.

642. 12. acutus lector viderit, num ſit potius ſcribendum, *καὶ ταῦτα ȣ̓ πολλῶν ὄντων ἔτι τῶν ποιȣ́ντων*. *cum praeſertim rari per initia eſſent qui hoc facerent.* prorſus hanc coniecturam firmat quod ſequitur continuo: *τὸ δὲ ἐκ πολλῶν συμβαῖνον*.

643. 8. *εἶτα τȣ̃ μὲν ἑτέρȣς βλάψοντος, ἐπειδὴ μετὰ ταῦτά ἐϛι*] cum adeo ſit Dioni familiaris vſus vocis *εἶτα*, cum increpandi vim habet: miror interpretem aliter hic accepiſſe, et totius loci ſententiam corrupiſſe. Senſus eſt: Si diis auctoribus cognoſceretis inſtitutum aliquod venturis annis nociturum eſſe Reip. veſtrae, omnino ab eo abſtineretis. Ergo, qui rem aliis, non vobis, hoc eſt, poſteris veſtris nocituram non negligeretis, quia id futurum ſit: quod cum iniuria, veſtra vel maxima eſt coniunctum, id negligetis, quia olim coepit? acumen ſententiae in illis maxime poſitum: *ἐπειδὴ μετὰ ταῦτά ἐϛιν*: et, *εἰ πρότερον ἤρξατο*.

Quod ſequitur de ſtatuis a Nerone ſublatis ex vrbibus Graecorum, tangit Suetonius capite XXIV. Vſus Nero in eam rem opera Cratonis cuiuſdam: cui negotium dedit, vt omnes prouincias luſtraret, et omnes vndique ſtatuas detraheret. hoc diſcimus ex iſtis Dionis, 644. vlt. *ἴϛε γὰρ ὁ Κράτων ἧκε μόνος, τὴν οἰκȣμένην.* verum prima verba conſtat eſſe corrupta: quibus ſine membranarum auxilio non poſſum ferre opem. Coniiciebam ſic fuiſſe initio ſcriptum, ex ipſis veſtigiis ſcripturae: *ἴϛε γὰρ ὁ Στρατόνικος τὴν οἰκ.* etc.

649. 17. *μὴ γὰρ οἴεσθε πρωτεύειν αὐτῆς, ἄνδρες Ῥόδιοι.* adeo corrupti ſunt caeteri Graeci, vt non putare debeatis vos inter illos excellere, illis ſecundas a vobis obtinentibus. quin potius de illis ſic iudicate, quaſi non eſſent amplius, et omnis eorum memoria eſſet exſtincta. non igitur prae caeteris laude floretis vos: ſed caeteris mortuis ſoli ſupereſtis.

650. 17. interpres non debuit aliam comminiſci lectionem. *πρόσχοιτε αὐτοῖς* pro *ἑαυτοῖς.*

651. 16. *ὅτι πάρεϛιν εἴς τινα πόλιν τῆς Ἀσσυρίας, ἢ τῆς Κιλικίας.* Omnino ſubtracta negatione locus eſt deprauatus. nam auctoris haec mens: inter alia ciuitatis Rhodiorum decora, illud eſſe vel praecipuum: quod quicunque appulerint ad eorum littus, ſiue illi Graeci aut Romani, ſiue etiam Barbari fuerint, ſtatim ex ipſo adſpectu poſſunt iudicare, quamuis moneat nemo, non veniſſe ſe in aliquam Aſſyriae aut Ciliciae vrbem: ſed in eam, quae vere Graecorum ſit hominum. tanta *εὐκοσμία* vbique elucet. quo nomine etiam in ea, quae ſequitur, multis laudantur Rhodii; vbi notabis illa verba: *ἀλλὰ καὶ τῶν ξένων ἐπιπλήττȣσι τοῖς εἰκῆ βαδίζȣσι.* vt nemini mirum eſſe poſſit quod hic dicitur, neque obſcurum. Lege igitur *ὅτι ȣ̓ πάρεϛιν.*

Digitized by Google

653. Interrogarunt aliquando Athenienſes Apollinem, quid facto opus eſſet, vt ciues ſuae vrbis boni viri eſſent: tulerunt autem reſponſum hoc: *immitterent in puerorum aures τὸ κάλλιστον*: nimirum hoc voluit λόξιος ille vates: iuuentutis aures ſcientiis et bona diſciplina eſſe inſerendas. hoc ille vocabat τὸ κάλλιστον, *rem omnium pulcherrimam*, vel *optimam*. Athenienſes vero, inquit Dio, *altera aure perforata aurum immiſerunt*: hoc eſt aureas inaures appenderunt.

654. 16. Μῖμοί τ' ὀρχησταί τε χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι, eſt factus ex illo vltimo libro Iliadis: Ψεῦσταί τ' ὀρχησταί τε χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι. reliqui ex aliis libris.

655. 12. Ariſtophanis verſus eſt in Equitibus, Δῆμος πυνκίτης, δύσκολον γερόντιον: quo iudiciorum frequentiam, quae celebrabantur in Pnyce, populo Φιλοδικαστῇ exprobrat in os. veteres critici ſcripſerunt πυκνίτης familiari literarum metatheſi in deductis a Πνὺξ, vt obſeruat ſcholiaſtes. ex his vides errorem interpretis.

657. vlt. ſcribe, *νωθρῶν μέντοι γε, καὶ ἀγεννῶν ἀνθρώπων*. eſt autem locus hic egregius aduerſus cynicos: quibus vſi veteres ſapientiae magiſtris, cum eſſent omnis ſpurcitiei, arrogantiae, ignorantiae et impudentiae, et re, et verbo, doctores.

659. vlt. cum ait, *μὴ οὖν οἴεσθε κοιμωμένων μόνον ἐπιμελεῖσθαι τὸν θεὸν*: reſpicit ad *μαντικὴν τὴν δι' ἐγκοιμήσεως*, et inſomnia incubantium.

662. 5. Vidit interpres haec eſſe corrupta, *οἱ δὲ τοιοῦτοι παρ' ἑτέρους ἴασιν, οὐκ ἔχοντες ἰσχυροτέρους*. ſunt enim haud dubie: ſed longe petita medicina, quam ille adhibet; hoc enim vult Dio: eos, qui λόγῳ et ratione curari nolint, alia via ſanari: per eos nempe medicos, qui vim poſſint facere, et cogere. magiſtratus intelligit, vt ſtatim declarat: quos vocat hic medicos

dicos valentiores. Iam ex his conſtat, pro ἐκ ἔχοντες ſcribendum eſſe ἀνέχοντες, experientes, ferentes. *caeteri ad alios vadunt, medicos tolerantes vehementiores et duriores:* ἴασιν dixit, pro ire coguntur, deducuntur. Vltro enim ad ſupplicium it nemo. fortaſſe verbum deſideratur vnum, et ſcribendum, παρ' ἑτέροις ἴασιν εὑρίσκουσιν. *ſanitatem apud alios nanciſcuntur.* Cum autem ſtatuantur vitiorum medici duorum generum: alteri, qui oratione ac ratione ſanent: alteri, qui ferro et exactione poenae, ſubiicit, 662. 16. δεῖ μὲν ἂν ἑκατέρων ταῖς πόλεσι, πολὺ δὲ ἐπιεικέστερον, τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις. interpres legit ἐπιεικέστεροι. vertit enim *humaniores.* Ego procul dubio ſcribo, vel ἐπιεικέστερον, *minus illis indigent:* vel potius πολὺ δὲ ἐπιεικεστέρων τῶν. *vtriſque opus habent ciuitates: ſed illis mitioribus, penes quos eſt animaduerſionum poteſtas.* annon hoc ipſum eſt quod ſequitur ſtatim? magiſtratus benignos eſſe debere: at philoſophos πικρούς. ſemper enim veritatis oratio et eius, qui vitia caſtigat, eſt acerba. idcirco Perſius: *Sed quid opus teneras mordaci radere vero Auriculas?* huius rationem reddit, addens: τὸ μὲν γὰρ τῆς τιμωρίας πλῆρες ἀπόλλυσι· non placet nobis illud πλῆρες. et quis dixerit, obſecro, cum interprete, *ſupplicii plenitudinem?* puto librarios ſuo illo more, quem in Pandectis Piſanis videmus, literam σ, quae vocem vnam finiebat, alteram inchoabat, ſemel ſcripſiſſe. quo poſtea non animaduerſo, ſecutae ſunt aliae deprauationes neceſſariae. Lego, τὸ μὲν γὰρ τῆς τιμωρίας σκληρὸν ἀπ. facilitati iudicis in remittenda poena opponit τὸ σκληρὸν καὶ ἀπαραίτητον. haec certa, meo iudicio, coniectura.

664. 18. Mire ſe extenuat, cum ait, ἐγὼ δὲ ἄνθρωπος οὐδεὶς οὐδαμόθεν. non ſatis illi fuit ἄνθρωπος οὐδείς, hoc

Digitized by Google

hoc eſt, ἄνθρωπος τὸ μηδὲν, vel ὐδάμινος: ſed addit ὐδαμόθεν. quaſi dicas ſine lare et ἀνέστιος.

24. Ait, οἷς πάντας ἐκπλήττετε, καὶ πανταχοῦ πάντων ἀεὶ περίεστε, καὶ ἰδιώτην καὶ βασιλέα. oratio eſt σολοικοφανής: ſed retulit auctor illa, ἰδιώτην καὶ βασιλέα, non ad propius verbum περίεστε, verum ad remotius ἐκπλήττετε.

668. 3. Refert Dio cuiusdam de Alexandrino populo dictum: τὸ δὲ Ἀλεξανδρέων πλῆθος τί ἂν εἴποι τις; οἷς μόνον δεῖ παραβάλλειν τὸν πολὺν ἄρτον· οὕτω γὰρ εἰρῆσθαι πολὺ βέλτιον· καὶ θέαν ἵππων. ſed auctor huius dicti verbo duriore vſus erat, quod molliendum ſibi duxit prudens orator, ne audientium aures offenderet. ideo ait, οὕτω γὰρ εἰρῆσθαι βέλτιον. noli dubitare, vocem, quam refugit, eſſe χόρτος: cum dixiſſet ille neſcio quis: οἷς μόνον δεῖ παραβάλλειν πολὺν χόρτον. quaſi de iumentis loqueretur de induſtria hoc verbi poſuerat: quod tamen eo tolerabilius, quia verbum χορτάζεσθαι vulgo etiam de hominibus vſurpabatur, ab iis, qui τὴν ὀρθότητα τῶν ὀνομάτων minus curarent: de quo legant tirones quae ſcripſimus in Animaduerſ. ad Athenaeum libro III. cap. XXI. Porro quod iſte de Alexandrino, alii de Romano populo dixerunt: nihil eum curare praeter duo illa, Panem et Circenſes. Iuvenalis in decima:

—— qui dabat olim
Imperium, faſces, legiones, omnia, nunc ſe
Continet, atque duas tantum res anxius optat,
Panem et Circenſes.

669. 6. Ait, περὶ τοῦ δεῖν ἀκούειν καὶ μὴ πείθεσθαι λόγων. interpres legit, καὶ μὴ ἀπωθεῖσθαι λόγους, ſententia aut hanc aut ſimilem ſcripturam poſtulante. an ſcripſerat, καὶ γλίχεσθαι λόγων?

670.

670. 6. Ait, *τήν τε θάλατταν τὴν καθ' ὑμᾶς ἅπασαν ἐκδέχεσθαι*: non eſt plena oratio: videntur nonnulla deſiderari; vnde eſt *τὸ ἀκατάλληλον τῆς συντάξεως*, quod eruditus lector in his et ſequentibus obſeruabit. Suſpecta etiam vox *ἀνακρίσεις*, 671. 12. neque video, quomodo ſententiae conuenienter exponi queat. Graecis dicuntur *μίσγεσθαι* et *ἀνακεράννυσθαι* populi, qui commercia inter ſe communicant. puto ergo ſcribendum *ἀνακράσεις*. referendum ad illud, quod non multo ante dicebat: Alexandriam conuenire mercaturae cauſſa homines ex omnibus ſere orbis partibus: quos ipſa redderet quodammodo *ὁμοφύλους*.

672. 14. Ait, *τὰ δ' ἡμέτερα φαῦλα καὶ πεζὰ ἐν τοῖς λόγοις*: *noſtra vilia ſunt, et pedeſtria in ſermonibus.* huc faciunt quae de pedeſtri ſermone obſeruabamus ad Trebellii Pollionis XXX. tyrannos. Videre eſt Alexandriae, inquit Dio, non ſolum Graecos, Romanos, Syros, Afros, Cilicas, *οὐδ' ὑπὲρ τοὺς ἐκείνους Αἰθίοπας, οὐδ' Ἄραβας.*

22. ineptum eſt *ὑπὲρ τούς*. interpres *ὑπὲρ αὐτούς*. poteſt defendi, caeterum Dio ſcripſerat, niſi fallor, *οὐδ' ὑπερτάτους ἐκείνους Αἰθ.* ex re ipſa, et Homeri verſu: *Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν.* Dionyſius Periegetes: *ἠπείροιο πανύστατοι Αἰθιοπῆες.*

676. 14. Diſtingue, *καὶ πολλάκις ἀηδεῖς ἔδοξαν; μὴ τὰ ὦτα ἐπαλήλειπται τῶν ἐκεῖ*: cur acroamata audiuntur extra theatrum ſimiliter, vt caeteri, neque furentes auditores reddunt, vt vos furitis in theatro: quin etiam diſplicent aliquando? an caeterorum aures cera oblitae ſunt atque obturatae, veſtrae ſolae patent?

678. 6. *καθάρματος ἀγεννοῦς καὶ ζῆν οὐκ ἀξίου*] de pſaltria accipe, vt per appoſitionem dicta. ita omnia erunt

erunt plana: at quomodo accipiuntur ab interprete, non eſt *ἄρτιος ὁ λόγος.* ſed fallitur: vt etiam in iſtis, *νὴ Δία, τὸ γὰρ πρᾶγμά ἐστι φύσει τοιοῦτον;* nec videt, ſub perſona populi Alexandrini haec dici, ſuam *ἀκοσμίαν* et petulantiam in theatris excuſantis: quaſi eſſet ita comparatum natura, vt ſpectaculo aliter intereſſe poſſet nemo: quod refellit Dio.

679. vlt. Corrige, *ἀλλὰ τὸ βαδίζειν, ὃ κοινόν ἐστι καὶ ἁπλοῦν δήπουθεν, τοῦ μὲν ἐμφαίνει τ.* faciunt huc, quae de modeſtia inceſſus apud Graecos dicebamus ad Athenaeum libro primo, cap. XVIII.

683. 20. poteſt *κατάξαντες* eſſe a *κατάγω deorſum traho, deiicio.* eſt autem *κατάγειν τοῦ μέλους τὸ σεμνὸν* ſeuerae muſicae harmoniam in humiles concentus amatoriarum cantionum vel ſimilium nugarum mutare. alioquin non neſcimus *κατακεκλασμένα μέλη*, et *fractam vocem* quid appellent probi ſcriptores: quare interpres, qui deduxit a *κατάγνυμι*, et accepit pro *κατεάξαντες*, non ſine ratione id fecit: cum praeſertim ſequatur, *ὥσπερ κακοὶ καὶ περίεργοι μάγειροι συντρίψαντες τοὺς νόμους.*

684. 2. canum eſt propius *ὁ κνυζηθμός.* Nicander, *Κνυζηθμὸν κυνὸς οὗλον ἐπώτρυνε θυμολέοντος.* Ait de Lacedaemoniis, *ὡς ἐκεῖνοι προσηνέχθησαν ἀνδρὶ κιθαρῳδῷ.* hic eſt Timotheus tibicen nobilis. vide Athenaeum, et quae ibi adnotamus: nam Dio ad decreti verba reſpicit, quod ibi exhibemus.

691. 8. De Taraxippo, cuius paullo poſt meminit, omnem hiſtoriam refert Pauſanias libro altero Eliacorum. ſitum Taraxippi in circo Olympiae declarant iſta Pauſaniae: *παρεχομένου τοῦ ἱπποδρόμου παρήκουσαν εἰς πλέον τὴν ἑτέραν τῶν πλευρῶν, ἔστιν ἐπὶ τῆς μείζονος πλευρᾶς, οὔσης χώματος, κατὰ τὴν διέξοδον τὴν διὰ τοῦ χώματος, τὸ τῶν ἵππων δεῖμα ὁ Ταράξιππος.*

πος. ex his recte capias, quod ait Dio, in medio circo Taraxippum fuiſſe.

693. 11. Lego, *ὅμως δ' οὐ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων, οὐδ' ὁμοίων τοῖς παρ' ὑμῖν.* nec multo aliter interpres. *παραποιεῖν* valet *παρῳδεῖν*: nam ita ſaepius dicitur: et *παρῳδία*, potius quam *παραποίησις*.

695. vlt. Ait, *οὐδὲ γὰρ τὸ τοῦ Ξέρξου ςράτευμα λαμπρὸν ἦν, πλὴν εἰ μή τις διορύττειν, ἢ διασκάπτειν, ἢ τοιοῦτον ἕτερον ἔργον πράττειν.* deeſt neceſſarium verbum, *θέλει*, vel *διανοεῖ*, aut ſimile. Cum in omnibus locis febricitantes reperirentur, tamen *Καυνίους μόνον παρείληφε, κἀκείνων ἐςὶ τὸ ὄνειδος.* Hoc vere Dio. multa in hanc rem dici poſſent, quae malo apud Strabonem legas libro XIV. Poſtremo ſic Alexandrinos adfatur Dio: Nolite, ait, committere, vt locus vrbis veſtrae celeberrimus, cui nomen Muſio, videatur temere, vt fieri amat in locorum appellationibus, ſic dictus: cum in veſtris moribus nihil ſit *μεμουσωμένον*, aut Muſarum dignum cognomine: ſed omnia turpitudinis et foeditatis plena. Quantum autem profecerit Dio hac opera ſua, declarat narratio huius hiſtoriae in extremo. erat nimirum Alexandrinorum ingenium deploratum, nec vlla ratione aut praeceptis ſanabile: quod omnis hiſtoria teſtatur, etiam eccleſiaſtica.

Vol. II. p. 1. pen. Tridentem Neptuno attributum eſſe nemo ignorat: Apollinis tridens non lectus mihi alibi, quam in iſto Dionis loco: *περί τε Περσέως καὶ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς τριαίνης, καὶ περὶ τῶν χρησμῶν τῶν γενομένων.* manifeſto indicatur, eos, qui panegyricas orationes de Tarſo componerent, multa ſolitos de iis omnibus dicere, quae hic nominantur. Perſeus ſane Tarſi conditor celebratur a nonnullis, vt etiam Solinus teſtatur: etiam de Hercule facile eſt cauſſam inuenire. Apollinis tridens prorſus mihi, vt dixi, res eſt incomperta. Quare ſuſpicor legendum,

gendum, τȣ̃ Ποσειδῶνος: Neptuni enim proprius tridens, vt cuiuſque caeterorum deorum ſua geſtamina. Inter praeclara Perſei facta, eſt Andromedae liberatio: quam Neptunus ceto expoſuerat ob Caſſiopes matris offenſam. An igitur dubitas, quin Tarſi encomiaſtae in rebus Perſei explicandis, vbi ad liberationem Andromedae ventum erat, de Neptuno et eius tridente multa dicerent? Omnes aequi lectores fateantur, probabilem hanc emendationem eſſe: quae tamen mihi eo nomine minus probatur, quod Apollinis nomen fortaſſe ſit retinendum: cum conſtet, inter praecipuos deos, qui Tarſi colerentur, illum eſſe numeratum. Auctor inferius: Ἄγε δὴ πρὸς τȣ̃ Ἡρακλέȣς, καὶ τȣ̃ Περσέως, καὶ τȣ̃ Ἀπόλλωνος, καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, ȣ̃ς τιμᾶτε. vides, Herculi et Perſeo Apollinem coniungi, vt hic: et hoc amplius Mineruam. an igitur etiam iſto loco ſcribendum ſic: τȣ̃ Ἀπόλλωνος τῆς τ' Ἀθηνᾶς. equidem ſic malo.

2. 17. Non video, quam lectionem ſit interpres ſecutus in iſtis, quae recte diſtincta, ſunt luce ipſa clariora: οἱ πάντα εἰδέναι φασὶ, καὶ περὶ πάντων ἐρεῖν, ȣ̃ διατέτακται, καὶ τίνα ἔχει φύσιν· περί τε ἀνθρ. *qui ſe aiunt omnia ſcire, et de vniuerſitate rerum dicturos, quomodo ſit diſpoſita, et quam naturam ſortita: nec non de hom.*

4. 18. Qui Ariſtophani et Cratino iungitur Plato, non eſt filius ille Ariſtonis Philoſophus nobiliſſimus: ſed alius Plato inter ſcenae poetas non obſcurus.

12. 12. Ait de Macedonibus, οἱ νεωστὶ μὲν τὰ ῥάκη περιῃρημένοι, καὶ ποιμένες ἀκȣ́οντες, etc. quomodo νεωστὶ, cum tot ſecula lapſa eſſent ab Alexandri aeuo, vel potius Archelai illius Alexandri προγόνȣ, de quo et paſtoritia eius vita lege IV. de regno. nam eam hiſtoriam hic reſpicit Dio. Scribe, οἱ τέως μὲν τὰ ῥ.

15. vlt. πλὴν ταῦτα μὲν ἴσως κοινὰ καὶ ὑμῶν ἐϛι] interpres ἡμῶν. *communia ſunt et nobis.* ego ſcribebam, καὶ ἄλλων. *communia ſunt aliis*: hoc eſt: *fiunt et ab aliis, qui non dormiunt.*

16. 17. Ait, κἂν ἐπιϛήσαντες διατραπῶσιν, ἀνέπνευσαν γοῦν ὅμοιον. *quod ſi animum ſubito aduertentes, abſtineant prae pudore, reſpirant tamen ſimiliter, vt ſi rhonchos ederent.* Tanta vis eſt inolitae conſuetudinis, praeſertim prauae: vt, cum eam cupias ponere, non poſſis: imprudenti enim obrepit, aut in aliud adfine vitium degenerat. ἐπιϛῆσαι pro ἐπιϛῆσαι τὸν νοῦν, quod perperam adeo cepit interpres, paſſim obuium.

22. 18. nullum a verbo ῥέγχω eiusmodi nomen deducitur, vt a ποιῶ, ποιητὴς et ποιήτρια: quare circumlocutione vti coactus eſt Dio, cum rhonchatricem, vel, vt Plautus loquitur, rhonchiſſatricem mulierem vellet ſignificare. Etiam Graeca lingua, quae omnes alias facilitate flectendi voces et nouandi longe anteit, interdum tamen inops eſt, nec paria rebus nomina poteſt praeſtare: quod non ſemel philoſophi queruntur.

24. 6. de Athenodoro conſule Strabonem: ex quo diſces, quanta illius apud Tarſenſes fuerit auctoritas.

25. 20. pro Αἰγεῦσι ſcribendum Αἰγαιεῦσιν, vel Αἰγεεῦσι. Straboni Aegaea vrbs illa Ciliciae nominatur, in XIV. Dionis Caſſii libri per ε ſcribunt, non αι. libro XLVII. τοὺς Ταρσέας ἑκουσίους προσλαβὼν, φρουροὺς τινας αὐτοῦ ἐν Αἰγέαις ὄντας ἐνίκησε. minus recte in Ptolemaei codicibus Αἰγαί. Obſeruabis duplicem ἐθνικοῦ formam ab hac dictione apud Dionem; nam, qui libro ſequente Αἰγαῖοι dicuntur, alii ab iſtis non ſunt.

26. 14. non male ſcribas, τῶν γὰρ ἐνθάδε δεινῶν τινα ἐλθεῖν λέγουσιν εἰς τ. π. obſerua traiectionem in voce δεινῶν, quae iungi debet cum illis, τῶν αὐτὸ τοῦτο ἔργον πεπ. fuiſſe vero Tarſenſem hunc, de quo loquitur,

quitur, phyſiognomonem, et floruiſſe in ea vrbe τῆς φυσιογνωμονικῆς ſtudium, teſtantur illa verba, τῶν γὰρ ἐνθάδε δεινῶν: ſi modo recte illa accipias. Erat Tarſi ſchola philoſophiae et vniuerſae παιδείας ἐγκυκλίȣ celeberrima, vt ſcribit Strabo.

29. 7. In veteris tragici loco de Hecuba in canem mutata χάλκεον φθέγγεσθαι ſignificat *durum et aſperum ſonum pro voce emittere*, cuiuſmodi eſt latratus canum καρχαροδόντων. alio ſenſu paullo poſt dicitur Stentor χάλκεον φθέγγεσθαι ἢ σιδήρεον: non propter vllam aſperitatem, verum ob vocis contentionem et magnitudinem.

8. Scribe, περίῤῥυτος, vel περιῤῥύτῃ. vt apud poetam, νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ.

32. 1. Loquens de mollibus vulſis, qui praeter capillos, nullum ſibi toto corpore ſinebant pilum creſcere, σκώπτεται δὴ, ait, καὶ καταγελᾶται παρὰ τοῖς σοφοῖς καὶ νέοις ἡ τῆς φύσεως τέχνη. non ambigo, quin lateat vitium in illis καὶ νέοις: etſi poſſe defendi non diffiteor. Suſpicor, Dionem ſcripſiſſe, παρὰ τοῖς σοφοῖς Καινεῦσι. *ludibrio habetur atque irridetur Naturae ars ab iſtis ſapientibus Caeneis.* quid poterat venuſtius, quam vt iſtos, qui omnia virorum indicia tanto ſtudio ſibi auferrent, Caeneos appellaret? Caeneum Theſſalum de foemina virum, mox iterum foeminam eſſe factum ex poëtis et hiſtoria fabulari notiſſimum. Plato quoque meminit huius in XII. Legum.

32. 17. Multa perperam ſcripta ſunt in poſteriore Tarſica, quae non facile emendabit, quicunque deſtitutus melioribus exemplaribus negotium ſuſceperit, aut otio non valde abundarit. quorum vtrumque cum impraeſentiarum nos deficiat, vt ſaepe diximus, quantumcunque eſt, quod ad emendationem huius libri contulerimus, ſperamus aequum lectorem boni eſſe conſulturum. Obſeruanda autem illorum temporum

Digitized by Google

eſt conſuetudo: per quam licuit philoſophis vel ſophiſtis, cum in aliquam Graecorum vrbem veniſſent, non ſolum de iis, quae ad mores pertinerent, pro concione verba facere: verum etiam publicis ſe immiſcere interdum negotiis, et quod e re ciuium iudicarent, ſuadere. Sunt eius argumenti aliquot e Dioneis orationes. Tarſi autem, cum ille eo venit, metus et periculi omnia erant plena. in vrbe, parum firma ciuium concordia: cum vicinis Mallotis atque aliis, qui ipſorum opibus inuidebant, acris contentio. ne cum praefecto quidem vrbis ſuae ſatis conueniebat illis tunc temporis: cuius animus eo ſuſpectus erat Tarſenſibus, quod ſententia quadam ab eo ſe fuiſſe laeſos, palam queſti eſſent. In hoc igitur rerum ſtatu, cum inopes conſilii eos videret Dio, tum forte *ἐπιδημῶν*, prodit ipſe in medium, et hanc apud illos orationem habet: qua non ſolum contra praeſentia pericula remedium oſtendit: verum etiam de praua eius Reip. adminiſtratione ſic diſſerit, vt vitia publica, vnde haec mala ſcaturiebant, conetur emendare.

46. 8. Iſtum locum, qui peſſime adfectus eſt, certo, non arbitrario, iure ita concinnamus: *ἀλλ᾽ ὅπως ἔμπειροι τῶν καθ᾽ αὑτοὺς ὄντες, καὶ νῦν ἄμεινον βουλεύησθε· καὶ τὸ λοιπὸν, οὕτως ἀπαιτῆτε τὸν παριόντα, μηδὲν ῥαδίως ὑμῖν, μηδ᾽ ὃ ἐπέλθῃ μηδὲν εἰδότι, εἰσηγεῖσθαι. ſed vt ſtatus veſtri gnari, et nunc veſtris rebus melius conſulatis: et poſthac exemplo meo exigatis ab eo, qui dicturus ad vos acceſſerit, vt nullius rei temere ſit vobis auctor, neue aliquid ſuadeat, quod forte ignoranti veſtram Remp. in mentem venerit.*

52. 11. Ait, *ὅμως εἰπεῖν ἅπερ ὑπεσχόμην, ἃ γ.* verbum deſideratur: *βούλομαι ὅμως εἰπεῖν*, et *ὥσπερ ὑπεσχόμην, ἃ γιγνώσκω.* Quae deinceps ſequuntur, obſcuriſſima erunt, niſi, qui legent, rem, qua de agitur, notam habuerint. Sciendum igitur, fuiſſe

Tarſi

Tarſi ea tempeſtate, poteſtate ſumma praeditum eum, qui Dioni ϛρατηγὸς dicitur. etſi autem magiſtratus municipales tunc fere omnes ita reperiuntur nominati: hic tamen non a Tarſenſibus, ſicut alibi fiebat vt plurimum, ad id muneris fuerat electus: ſed ab Imperatore, aut praeſide Ciliciae, vrbi illi ceu prouinciae metropoli, et opibus florenti, impoſitus. cum hoc non optime, vt initio diximus, conueniebat Tarſenſibus: verum haec tacita quaedam ſimultas potius erat, quam apertum odium. Tunc vero, cum in vrbe verſabatur Dio, in eum locum res erat adducta, vt de inſtituenda illius accuſatione apud principem deliberaretur. de hoc igitur quid ſibi videatur, aperit orator: ſed verba illius expendamus: Ait, ἔϛαι δέ μοι περὶ πάντων ὁ λόγος· dabo, inquit, conſilium eiuſmodi, quo non ſolum erga hunc, ſed in vniuerſum erga omnes veſtros praefectos debeatis vti. Romanorum imperium ſignificat, cum ait, τοὺς ἐν τοιαύτῃ καταϛάσει τυγχάνοντας, ὁποῖα δὴ τὰ νῦν ἐϛι παρὰ πᾶσι.

13. Ait, οὕτω προσήκει φρονεῖν, ὡς μήτε πάντα ἀνεξομένους, καὶ π. Summa conſilii Dionis eſt: debere Tarſenſes cum animis ſuis ſemel conſtituere: neque omnia ſibi ferenda eſſe, neque nihil. grauiores igitur iniúrias ſuorum praefectorum, potentia abutentium, non tolerandas: leues et mediocres ſilentio tranſmittendas. fruſtra enim, inquit, Minoëm aliquem aut Perſeum exſpectaueritis, qui veſtras iniurias eat vltum. iſti heroës Tarſi obſeruabantur, ceu numina quaedam tutelaria.

53. 3. τὸ μὲν γὰρ ἐφ' ἅπαν ἄπιϛον εἶναι τοῦ βοηθεῖν αὐτοῖς, ἀνδραπόδων ἐϛὶ καὶ δυσχερές· εἰ μηδεὶς ὄκνος μηδὲ ὑποψία καταλειφθήσεται τοῖς ἀγνωμονοῦσι] hiſce verbis priorem partem conſilii ſui confirmat, de non ferendis omnibus prorſus iniuriis praefectorum. rationem affert veram et grauem: *nam in totum priuari*

 poteſtate

poteſtate defendendi ſe, ſeruorum eſt, ac periculi plenum: ſi nullus metus, nulla ſuſpicio, relinquatur praefectis delinquentibus. quis poteſt ambigere, quin haec Dionis ſit mens? pro ἄπιςον, quam vocem corruptam, perperam conatus eſt interpres ſententiae aptare, lego, ȣ̓ κύριον. ſed non diſpliceat, literae vnius mutatione ſcribi ἄπυςον, hoc eſt: ſic ſe gerere, vt nunquam dicaris auſus eſſe te defendere, et vlciſci. Thucydides dixiſſet, τὸ ἄτολμον εἶναι τȣ̃ βοηθεῖν αὐτοῖς. non audere vim a ſe depellere. Subiicit de altero conſilii ſui membro: τὸ δὲ πλῆθος ἀπεχθάνεσθαι, καὶ πάντα ἐξετάζειν, ȣ̓χ ὑπὲρ ὑμῶν ἐςιν. *at committere, vt populus in odium veniat, et in omnia inquirere, e re veſtra non eſt.* hic lectionis huius ſenſus: mihi vero ſuſpecta vox eſt πλῆθος. fortaſſe ſcribendum πλείοσι, vel πολλοῖς· *plurium praefectorum odium ſibi conciliare.* quod neceſſe eſt, ſi vel minimas praefectorum iniurias paretis vlciſci. ſed vulgatae lectioni fauet, quod non multo poſt ſequitur: καὶ μὴ πλῆθος ἄδικον, μηδὲ ἀλόγιςον ὄχλον ὑμᾶς νομίζωσιν.

53. 8. Scribe, ἐὰν γὰρ ἀλόγως ἐνίοτε ἐγκαλεῖν δόξαιτε, καί τις ὑμῶν περιγένηται· (διὰ πολλὰς δ' ἂν αἰτίας τȣ̃το συμβαίη·) δέδοικα, μὴ τελέως ἀποβάλλητε τὴν παῤῥησίαν. *ſi eueniat, vt temere alicuius accuſationem inſtituiſſe videamini, et aliquis accuſatus a vobis fuerit abſolutus, (multae autem cauſſae ſunt, cur hoc poſſit accidere) vereor, ne in totum libertatem hanc amittatis.* non eſt obſcurum, quid ſibi velint illa, διὰ πολλὰς δ' ἂν αἰτίας τȣ̃το συμβαίη: iniquitatem enim iudiciorum, et incertitudinem perſtringit tacite. Rarum eſt, quod ſequitur, exemplum et memorabile. Ait, Epheſios ac reliquos Ioniae populos, quod magiſtratum lege Iulia repetundarum temere poſtulaſſent, poenam hanc paſſos, vt libertas accuſandi ſuos magiſtratus in poſterum

rum illis adimeretur, ſiue edicto principis, ſiue Romani ſenatus decreto.

54. 5. Haereo in his: καὶ τὴν γνώμην εὐθὺς ἔχετε, ὡς πρὸς ἐχθρὸν καὶ ἐπιβουλεύοντα ὑμῖν περὶ οὐδέν· ἀλλ' ὡς προνοεῖτε μηδὲν ἢ μὴ μ. neſcio, quid ſibi velint iſta περὶ οὐδέν. ſequentis autem periodi prima verba ſic corrigo: ἀλλ' ὅνπερ νοεῖτε, vel ὃν δ' ἄρα νοῆτε. pendet a ſuperioribus illis, ἀλλ' ὃν μὲν ἂν κρίνητε. ineptiſſime ſane legitur ὡς προνοεῖτε. deinde ſcribe, δι' ἣν δή ποτε δ' αἰτίαν μὴ νομίζετε ἐπιτήδειον εἶναι, τοῦτον μὴ ἐρεθίζετε. *Si quis eſt, qui nihil aut non multum vos laedat, quem tamen certam ob cauſſam parum vobis fauere exiſtimetis, hunc nolite irritare.* Poſt haec ſcribe, μετρίως δὲ ἐνοχλούμενοι, καὶ ὁρῶντες ἀνάγκην οὖσαν φέρειν ἢ τοῦτο, ἢ τούτου μεῖζον ἕτερον, σκοποῦμεν ὡς κουφότατα ἕπεσθαι. nullus eſt ſenſus in vulgata ſcriptura, qui in noſtra planiſſimus. ὡς κουφότατα ἕπεσθαι interpretor, onus impoſitum quam fieri poteſt commodiſſime geſtantem viam carpere. idem onus et commodius et incommodius poſſe geſtari, pro ingenio baiulantis, declarat Protagorae hiſtoria, apud A. Gellium libro V. cap. tertio. Verbo ἕπεσθαι alluſio fit ad ſeruos a pedibus, qui pone ſequi ſoliti, ſaepe iniquo preſſi onere, vt dicebamus ad Theophraſtum.

57. pen. Θῖνες ſunt paſcua quaedam ad illud littus, quod medium erat inter Mallum et Tarſum: vel ad eum lacum ſiue paludem, cuius paullo ante meminit. ſic dicta propter littoris propinquitatem, et ſolum arenoſum. iſta paſcua et Tarſenſes ſibi vindicabant et Mallotae. paullo poſt diſſimulatum eſt Malli vrbis nomen, cum eſſet ſcribendum, ὃ μεῖζόν ἐστι τοῦ εἶναι παρ' ὑμῖν καταδικάζεσθαι Μαλλόν. *quod maius fuerit, quam ſi adiudicata fuerit vobis ipſa Mallus.* εἶναι παρ' ὑμῖν eſt, quod Strabo et alii ſolent dicere συντελεῖν τισι. explicant ſatis verba Dionis ſequentia. ipſe

in ea ad Nicomedienſes dixit, *συντελεῖν εἰς τὸ παρ' ἐκείνοις δικαστήριον.*

59. 13. Scribe, *καὶ τό γε πρῶτον ἡγοῦντο οἱ Λάκωνες.* primi imperium Spartani tenuerunt apud Graecos: fuit enim poſt Xerxis expeditionem translatus ad Athenienſes principatus. interpreti fuit fraudi vulgatae lectionis error, *καὶ τότε.*

vlt. Diſtingue: *καὶ μὴ βουλομένων ἄρχειν ἠξίουν, πολλὰ καὶ δυσχερῆ παθεῖν.* nempe *συνέβη*: quod e proximo repetendum. Non clam me eſt, ait Dio, male audire vulgo philoſophos, quorum prudentia lentitudo appellatur, et ſocordia in publicis negotiis gerendis, quae ſit Reip. noxia. hanc criminationem ita diluit: *ὥσπερ εἴ τις τὸν μουσικὸν βούλοιτο ἁρμοζόμενον, ἔπειτ' ἀνιέντα τῶν φθόγγων τινὰς, καὶ πάλιν ἑτέρους ἐντείνοντα ὄψει τὸν αὐτόν.* ſenſus eſt: qui propter mitiora conſilia philoſophos accuſant, perinde facere, vt ſi quis muſicum reprehenderet, quod phthongos alios remitteret, alios intenderet. quo quid ſtultius? cum aliter non conſtet harmonia. ſententiam indicavi: verba concinnabunt, quibus ad manum erunt meliora exemplaria.

62. 1. Photius quidem habitam Celaenis in Phrygia orationem hanc, vt prae ſe fert titulus, autumat; ego vero nondum conſtitui, pronuntiatamne credam in ea vrbe, an ſic ſcriptam, quaſi eſſet pronuntianda: quod et in aliis Chryſoſtomi huius orationibus ante obſeruabamus. Sane videtur *ὁ λόγος ἐσχηματισμένος* ea ſaltem in parte, quae eſt de laudibus vrbis illius. quis enim non videt, ioco potius, quam ſerio, inſtitutam comparationem illam cum regionibus Indorum? Sed non eſt, opinor, liber integer: quo difficilius eſt de ſcopo auctoris aliquid affirmare.

74. 4. Statim initio *τοῦ Βορυσθενιτικοῦ λόγου* ſitus oſtenditur vrbis Boryſthenis. in quo ſic cum hiſtoriae patre

patre Herodoto conſentit, vt videri poſſit ab illo deſcriptionem mutuatus, niſi plane conſtaret, *ἀπὸ τῆς αὐτοψίας* rei ipſum notitiam habuiſſe. Adſcribam Herodoti verba, vt conferant ſtudioſi: *ἀγχȣ͂ τε δὴ θαλάσσης ὁ Βορυσθένης ῥέων γίνεται, καί οἱ συμμίσγεται ὁ Ὕπανις, ἐς τὠυτὸ τέλος ἐκδιδȣ́ς· τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν τȣτέων ἐὸν ἔμβολον τῆς χώρης, Ἱππόλεω ἄκρη καλέεται· ἐν δὲ αὐτῷ ἱρὸν Δήμητρος ἐνίδρυται· πέρην δὲ τȣ͂ ἱρȣ͂ ὑπὸ Ὑπάνι Βορυσθενῖται κατοίκηνται.* ad Hypanim collocat Boryſthenem vrbem: ſimiliter et Dio. at Strabo, Plinius, Arrianus, Ammianus aliique ad eiuſdem nominis fluuium Boryſthenem. Praeterea Hypanim Boryſtheni miſceri conſentiunt Herodotus ac Dio: alii ſcribunt, propinqua eſſe horum duorum fluminum oſtia. Itaque roſtrum illud ſiue *ἔμβολον*, et quaſi faſtigium literae Δ, quod efficitur concurſu Boryſthenis atque Hypanis, et promontorium Hippolaum, ſoli deſcribunt Herodotus ac Dio: ſed hic multa adiicit alia, quae alibi nuſquam legas. Alectoris arcem in ipſo exitu Boryſthenis Hypaniſque ſitam, vulgo exiſtimabant, inquit Dio, ab vxore Sarmatarum regis nomen inueniſſe: hoc ideo, quia *ἀλέκτωρ* poëtis idem valet, ac *coniux*, *ἄλοχος*.

91. 3. *ἀκαλύπτȣς*] Moris erat, ſub tentoriis vt plurimum quaedam feſta agitare: quod Bacchanalia celebrantibus optime conuenit. Baccho enim vita omnis acta ſub pellibus, vt nugantur poëtae. Bacchantium autem vmbras, vti veteres appellabant, *ἀκαλύπτȣς* vocat, propter licentiam eorum ſacrorum: nam et obſcoeniſſima flagitia palam, non intra ſua tentoria patrabant. ideo addit *ἐν τριόδοις*: quia in triuiis, vbi purgamenta exponebantur, impuriſſimi quique viri foeminaeque conueniebant, vt ad Theophraſtum atque Athenaeum notare meminimus.

98. 14. quid intelligat, quando ſcribit, *ἅτε γε πίθος πανταχῆ κεχυμένος, ὀυδενὸς ἐν αὐτῷ πυκνοῦ λειφθέντος*, et quae deinceps leguntur, non capio: et videtur deeſſe aliquid in libris noſtris eo loco: vnde obſcurior multo haec allegoria redditur. Conferant vero ſtudioſi totam hanc allegoricam diſputationem cum Platonis Phaedro: nam illum dialogum hic aemulatus eſt Dio.

26. *χειμέρια* appellat *τὸν καιρὸν τοῦ χειμῶνος*; nunquam vero, aut rariſſime, fulgetra micant hyeme. ideo ſcribit, *οἷα ἐν χειμερίοις, ἐλαυνομένων βιαιότερον πολλάκις τῶν νεφῶν, διῆξε·* nempe *ἀστραπή*. non recte editur, *οἷαν χειμ.*

101. 6. Adfinis argumenti haec oratio eſt cum Rhodiaca: de ſtatuarum enim honore et iure diſſerit: cum Corinthiis expoſtulans, quod ſtatuam deieciſſent, vel alii conſecraſſent, vt mos erat eius ſeculi, quam ſibi aliquot prius annis poſuerant. Leuitatem hanc atque adeo iniquitatem populi illius, qua irridet venuſte Dio, qua obiurgat acriter. Scires, rem illi admodum viſam eſſe abſurdam, nec mediocrem ex eo indignationem concepiſſe: nuſquam enim nec facundior eſt, nec vehementior: vt merito ſuo inter eximias Dionis orationes haec cenſeatur a Photio: cuius iudicio et nos accedimus.

104. 5. Cum ait de ſua ſtatua, *καὶ ταύτην φέροντες ἀνεθήκατε ἐς τὰ βιβλία, ὡς προεδρίαν*, morem tangit, quem pluribus expreſſit in Rhodiaca: cum honos hic deferebatur peregrinis, vt ad conuiuium publicum, vel ad ſpectacula inuitarentur, atque ibi prima ſede eis cederetur, quod vocabant *καλεῖν εἰς προεδρίαν*. ſimilem ſibi habitum honorem refert Dio, cum ipſius ſtatua honeſtiſſimo loco et inter primas locata fuit in bibliotheca Corinthiorum. Sic Romae in bibliothecis

thecis ſuis poſita ab Imperatoribus, et a priuatis quoque imagines doctorum, tam neotericorum, quam veterum: poſtquam primo omnium Varroni hic honos ab Auguſto eſt habitus, de quo Plinius libro VII. cap. XIX. ſed attendenda locutio Dionis mendo non carens, *ὡς προεδρίαν*, pro *ὡς δόντες προεδρίαν*, vel, *ὡς ἐς προεδρίαν.*

106. 1. *χαλκὸς ἄδραςος* non eſt *ferrum intractabile*, ſed *quod fixum haeret*, *neque vſquam fugit.* Pythagoras, qui Perſeum alatum fecerat, chalcoplaſtes eſt ille nobilis, de quo Plinius, Pauſanias, et alii multa. Perſei talaria, ſiue, vt Pauſanias vocat, *ὑποδήματα, ὑφ᾽ ὧν ἐφέρετο διὰ τȣ̃ ἀέρος*, ex fabulis poëtarum nota.

5. Quod non vni deo, ſed duobus ſimul, Neptuno et Soli, conſecrata eſſet Corinthus, cauſſam affert: *εἰκάσαις δ᾽ ἂν αἰνιττομένȣ τȣ̃ μύθȣ, τὸ τῆς ἐν μέσῳ δύο πελαγῶν ὑπὸ τȣ̃ Ἡλίȣ ἐξαίρετον, βȣλομένȣ τȣ̃ Ποσειδῶνος.* ſed nos ex iſtis cauſſam non diſcimus: videntur enim verba aliquot deeſſe, ſine quibus commodam elicere non poſſumus ſententiam. fabulam tangit Pauſanias initio Corinthiacorum. Locus de Sibylla ex aliquo poëta lyrico depromtus eſt: ni fallor, ex Pindaro, qui oraculi mentionem fecerat, quod ſtatim Dio ſubiicit.

107. 1. *ἡ θεσπιῳδὸς Σίβυλλα* eſt Herophila, Lamiae filia, cui pater Neptunus. Lege Pauſaniam in Phocicis.

108. 7. Narratio de liberata vrbe Athenienſium a tyrannis ope Corinthiorum, non vno modo diuerſa eſt ab hiſtoria Herodoti: qui liberationis auctores facit Lacedaemonios. ſed opera Corinthiorum videntur vſi aduerſus Cleomenem, regem Spartae, qui, pulſo Hippia, cum Iſagora conſpirauit, et *δεύτερα τὴν βȣλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο*, inquit Herodotus. Dio Cleomenis tyrannidem ab ea ſeparat, cuius auctor Iſagoras:

ras: idemque videtur Hippiam Iſagorae coniungere, tanquam eorundem conſiliorum participem: quod vereor ne ſit ἀνιςόρητον, et e librarii menda, non auctoris mente; nam etiam alias ſuſpectus mihi ille locus.

110. antep. Hiſtoriam iudicii Syracuſis celebrati ſuper defunctorum ſtatuis etiam Plutarchus habet in vita Timoleontis: vbi non praetermittit de ſtatua Gelonis, qui etſi tyrannus fuerat, manſit tamen poſita ei ſtatua. de illis Dionyſii, quas ait Dio ſeruatas, nihil Plutarchus: quia non Dionyſio ille honos habebatur, verum Διονύσῳ, hoc eſt Libero patri, cuius ornamenta et inſignia geſtabant.

114. vlt. Quia nefas erat apud veteres, dicatam ſemel ſtatuam ſine graui cauſſa deiicere, ideo ſcribit auctor: longe aliud eſſe, ὑπὲρ ἀναςάσεως εἰκόνος deliberare, et περὶ καθαιρέσεως. cum enim de ponenda agitur, opportunum eſt, hominis merita expendere: at quae ſemel fuerit poſita, eo ipſo, quod dicatá eſt, ius acquirit manendi, etiamſi poſtea viſus fuerit parum illo honore dignus is, quem ciuitas honorauit.

117. 5. alludit ad ἀναδασμὲς agrorum: quam ſcimus fuiſſe cauſſam bellorum grauiſſimorum, non minus, quam agrarias leges apud Romanos. id quod etiam ex hiſtoria conſtat. Inuidiam ſibi conflatam ſcribit Dio, ἐκ τῆς περὶ τὲς λόγες, εἴτ' ἐπαφροδισίαν αὐτὴν, εἴθ' ὅ, τι δή ποτε χρὴ καλεῖν: modeſte appellans dicendi facultatem, qua excellebat. ἐπαφροδισίαν περὶ τὲς λόγες, non autem δύναμιν, aut δεινότητα, non temere voce illa vſus: nam et de Lyſia, quem ſaepe noſter aemulatur, pronuntiat Dionyſius Halicarnaſſeus, ſcribere ipſum ἡδέως καὶ κεχαρισμένως καὶ ἐπαφροδίτως.

119. 10. Agonotheta ille, a quo ſecundum propriam conſcientiam poteſtatem dari ſibi ait liberius loquendi, eſt Traianus Imperator, apud quem plurimum gratia poterat, et cui fuit cariſſimus: ſed menda non carent, quae de illo hic dicuntur.

120. 3. Verum eſt, Corinthios ab antiquis poëtis *ὀλβίους* et *ἀφνειοὺς* eſſe appellatos, quod dicit hic auctor. Homeri verſum memini e Catalogo: *Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνάς.* Pindarus Olympion. oda XIII.

— γνώσομαι
Τὰν ὀλβίαν Κόρινθον, Ἰσθμίου
Πρόθυρον, Ποσειδᾶνος ἀγλαόκουρον.

quod autem addit, ſimilibus nominibus etiam a diis appellatos fuiſſe, reſpicit antiquiſſimum oraculum: *Εὐδαίμων ὁ Κόρινθος· ἐγὼ δ' εἴην Τενεάτης.*

pen. de epigrammate, quod Midae tumulo fuit inſcriptum, vide Herodotum in Homeri vita, et Diogenem Laërtium in Cleobulo. de hoc poſtquam dixit auctor, ſubiicit aliud carmen diſtichum huiuſmodi:

Ἀνδρὶ μὲν Ἱππαίμων ὄνομ' ἦν· ἵππῳ δὲ Πόδαργος.
Καὶ κυνὶ Λήθαργος· καὶ θεράποντι Βάβης.

ſic ſcribendum eſt. apud Iulium Pollucem homo vocatur Hippamon: illum vide libro quinto, cap. V. Demetrii Phalerei ſtatuas MD euerſas fuiſſe aliquando Athenis, alibi, ſi memini, leges nuſquam; longe ſiquidem minor numerus apud Plutarchum et alios, qui illam hiſtoriam narrant: eſt enim res notiſſima.

150. 1. *λέγειν πρὸς ἐκείνους* et *λέγειν πρὸς ὑμᾶς* eſt, fauere, vt *οἱ Φιλιππίζοντες* quondam Athenis. Atti-

Digitized by Google

Attici ſcriptores dicerent *πρὸς ἐκείνων* et *πρὸς ὑμῶν*: vt apud Ariſtophanem et Lucianum *πρὸς ἐμȣ̃ λέγειν*.

162. 7. *λόγοι δὲ*] Haec oſorum Dionis calumnia inde orta, quod ad ſtructuram eius operis, cuius ipſe fuerat ſuaſor, et auctor ciuibus ſuis, vetus quoddam aedificium diruere oportuit, (ſiue ea porticus fuit cum columnis, vt videtur ſignificari, ſiue aliud quoddam;) cui nonnullae officinae cohaerebant. cum igitur Pruſae vrbis intereſſet, opus vetuſtate ipſa deforme ex oculorum conſpectu eſſe ſublatum: iſti tamen demolitionem illius non alio tulerunt animo, quam ſi praeſtantiſſimum aliquod antiquitatis monumentum foret euerſum: cuiuſmodi erant propylaea acropoleos et Parthenon Athenis: Sami Iunonis templum: et Iouis atque Apollinis, quod Didymion vocabatur, apud Mileſios: aut denique Dianae aedes Epheſina. His cognitis, non erit difficile certamen cum mendis, quae huic ſermoni adſperſit hominum inſcitia.

15. *προπυλαίων κινȣμένων, ἢ τȣ̃ Παρθενῶνος*. non, vt legit interpres, *προπυλαίων κ. τȣ̃ Παρθ.* duo opera diuerſa confundit; non enim meminerat, *προπύλαια* cum *ἁπλῶς* legitur in rebus Athenienſium, veſtibulum Arcis intelligi; opus antiquitate et magnificentia inſigne. conſule Harpocrationem. Dio iterum meminit in XLVIII.

antep. *Σαμίων Ἡραῖον*] de iſto Iunonis templo apud Samios legendus Strabo, libro XIV. ex eo diſces, quanta fuerit operis illius praeſtantia. meminit eiuſdem et antiquum prouerbium Graecorum, *βαδίζειν εἰς Ἡραῖον ἐμπεπλεγμένον*: quod explicat Duris Samius in XII. Athenaei. de Mileſiorum Didymio Stephanus in *Ἐθνικοῖς*, et alii.

165. vlt. *νεμέσεις* nullum hic locum habere poſſunt: *νεμήσεις* aliquem.

Digitized by Google

166. 2. Interpres non animaduertit, συνεχώρησε poſitum pro συνεχώρησεν ἄν: et ἐκέλευσε pro ἐκέλευσεν ἄν.

179. 16. Habita eſt haec oratio Apameae: quo nomine duae fuerunt vicinae vrbes Pruſae: altera in Phrygia: haec in Bithynia, olim Myrlea dicta, colonia Colophoniorum: poſtea de nomine cuiuſdam reginae Apamae ſic appellata, cum inſtauraretur deſtructa prius a Philippo, Perſei patre. Euerſam aliquando, deinde a rege inſtauratam, et a regina nouum nomen inueniſſe, conſtat. verum quis ille fuerit rex, quae regina, cuias populus eo translatus, diuerſe traditum. Strabo regem Pruſiam, Zelae filium, nominat: Apamam vxorem ipſius: Stephanus Nicomedem, Pruſiae filium, Apamam eandem, matrem ſuam. Appianus, Seleucum Nicatorem tribus vrbibus a ſe ſtructis vxoris ſuae nomen indidiſſe, et Apameas vocaſſe, ſcribit: quarum vnam fuiſſe iſtam quibuſdam placet. Ex iſtis diuinare non poſſumus, quaenam vrbs Dioni intelligatur, cum ait Apamenſes mores ſeruare eius ciuitatis, vnde ſint maiores ipſorum profecti. vocat μακαρίαν πόλιν, et quae alias antecedat non ſolum ἐπιεικείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ, verum etiam εὐτυχίᾳ καὶ δυνάμει. Quae fuit illis temporibus Aſiae vrbs, cui haec conueniant, praeter Antiochiam? nempe haec opibus et potentia ac felicitate tunc florentiſſima: etſi a Parthis aliquoties vexata.

186. 18. Non eſt obſcurum, quid ſibi auctor velit, cum ſcribit: ὅμως δὲ καὶ αὐτὸς ἑτέραν καὶ ἑτέραν λαμβάνω ὁδόν. eſt tamen rara et inſolens locutio, λαμβάνειν ὁδὸν, pro *inire aeſtimationem alicuius rei*, *cogitare de aliquo*. id enim ſignificat: ideo aequiorem ſe aduerſus alios, qui de ſuis diſſertationibus ſecius iudicent, et meras putent eſſe ἐπιδείξεις, quales erant alio-

aliorum philoſophorum, ad oſtentandam dicendi vim comparatae orationes: quoniam ſibi quoque ipſi vſu veniat, vt de ſuis orationibus aliter atque aliter iudicet: honeſtius, cum alios de ſe conſuleret: contra, quoties ſeipſum.

188. 1. vt ἐμβολὴ eſt nauis φορτίον, vnde *ſacra embola* de claſſe Alexandrina in Codice, ſic ἐμβάλλεσθαι *nauem mercibus onerare.* ita accipe, cum ait Dio de Tenedi vaſis fictilibus loquens, καὶ γὰρ ἐκεῖθεν πᾶς ὁ παραπλέων ἐμβάλλεται κέραμον: omnes, qui praeternauigant, inde parant ſibi fictilia, quae nauibus ſuis imponant.

188. 5. Haec quoque oratio imperfecta eſt: continet defenſionem auctoris aduerſus inuidos et maleuolos ciues, a quibus accuſabatur, quaſi auctoritate ſua et ea, qua apud principem valebat, gratia male vteretur, magis adeo, vt patriae ſuae noceret, quam vt illi commodaret. Duplex ab eo inſtituta fuerat reſponſio: altera in commune aduerſus vniuerſam criminationem: altera particularis contra ſingula capita libelli, qui continet ſubſcriptionem aduerſariorum: hodie ſola ſupereſt prior apologia, poſterior deſideratur.

206. 10. contraria ſunt προαγαγεῖν et ἐλαττοῦν: translatio eſt ab aulis principum, vt docet M. Tullius III. de finibus, explicans, quod Stoici appellant προηγμένον et ἀποπροηγμένον. de ſenatu et ſenatoribus Pruſiae ante dictum.

212. 4. Alieno loco poſita fuit haec oratio, cum iis immixta eſt, quas reuerſus ab exilio habuit in patria. declarat hoc titulus, quem et Photius agnoſcit, Πρὸ τοῦ φιλοσοφεῖν ἐν τῇ πατρίδι. profeſſio enim philoſophi anteceſſit Dionis exilium. In reducem nihil huiuſmodi auſi eſſent Pruſaënſes, qui ſcirent, quo amore,

re, non ſolum beneuolentia, Traianus Dionem proſequeretur.

215. 1. quod ſaepe accidiſſe Romae legimus, vt difficili annona fureret populus, et ferro atque igne in eos ſaeuiret, ad quos ea cura pertinebat: id tum euenerat Pruſae. aucto enim frumenti pretio, tanta ſeditio concitata eſt, vt cum gladiis et facibus ad quorundam ciuium aedes veniretur. in his fuit Dio: cuius domum periculo eripuit aliud nihil, niſi loci ſitus: quia enim inſula non erat, ſed continuis domibus conſtabat vicus, Dio ait ϛενωπȣ̃ τὸ βάθος, cepit vereri furibunda haec turba, ne, ſemel accenſa Dionis domo, vicum integrum ignis depopularetur. erat communis haec iniuria Dioni cum aliis: a quorum cauſſa ſuam ſeparat.

221. vlt. πολίτην accipe non de ea, quae proprie dicitur, patria, vbi quis natus eſt: ſed laxius, de vniuerſa Graecia. ambo enim Graeci, Hercules et Euryſtheus, etſi Thebanus ille, hic Mycenaeus.

222. 13. cur Apollinem Colophonium, ſiue Clarium appellet poëtam, docet Taciti locus, in ſecundo Annalium: *adpellit Colophona, vt Clarii Apollinis oraculo vteretur. Non foemina illic, vt apud Delphos, ſed certis e familiis, et ferme Mileto accitus ſacerdos, numerum modo conſultantium et nomina audit: tum in ſpecum degreſſus, hauſta fontis arcani aqua, ignarus plerumque literarum, et carminum, edit reſponſa verſibus compoſitis, ſuper rebus, quas quis mente concepit.*

225. 1. Effecerat Dio hortatu ſuo, vt Pruſaënſes praeclaris operibus vrbem ſuam ornarent: non defuerunt, qui eo nomine Dioni obtrectarent. erat omnino res indigna: ſed vir ſapientiſſimus aliorum exemplo, quibus idem acciderat, ſe ſolatur, neque id ſibi nouum accidere profitetur. Profert hiſtoriam

Digitized by Google

Stagiritarum: qui ſpoliati bonis, patria eiecti, cum poſſent Ariſtotelis opera, pro ea, qua apud Philippum valebat, gratia, de miſero ſuo vico non poenitendam vrbem efficere: illi beneficio vti, adeo mens ipſis erat laeua, noluerunt. Quid eſt igitur, quod repudiari a quoquam poſſis iure mirari?

228. vlt. Sophiſta ille, aemulus Dionis atque obtrectator, qui *ἀηδόνα* per ludibrium eum appellauerat, *εἰρωνευόμενος*, credo, eam vocem vſurpauit: nam ego non memini legere apud veteres *ἀηδόνα* quemquam appellatum per contumeliam: ſemper enim laudatur poëtis vox luſciniae: quam Ariſtophanes *λιγύμυθον* appellat in Auibus: *Ὄρνις γενέσθαι βούλομαι λιγύμυθος ἀηδών.* Theocritus: — *ὅσσον ἀηδὼν Συμπάντων λιγύφωνος ἀοιδοτάτη πετεηνῶν.* contra ſi cuius vocem vel cantum damnabant, eum appellabant *χελιδόνα.* Ariſtophanes Ranis de malis poëtis: *Ἐπιφυλλίδες ταῦτ᾽ ἐστὶ καὶ στωμύλματα· Χελιδόνων μουσεῖα, λωβηταὶ τέχνης.* idem: *Ἐφ᾽ οὗ δὴ χείλεσιν ἐπιβρέμεται θρηίκια χελιδών.* Obſcurum eſt, quod ſubiicitur de Antiochenſibus, et quae de Macrino quodam.

232. 7. Inter alia opera, quorum auctor fuerat Dio, porticus fuit: quam ne poſſet videri ingratis ciuibus oblectationis ſuae cauſſa expetiiſſe, affirmat Dio, ſe nunquam eſſe tranſiturum per illam: niſi forte oportuerit, vt eo veniat proconſulem pro ciuitate oraturus.

237. 9. Reſtitue familiarem Graecis locutionem, et ſcribe, *τό γε μὴν προεξανίστασθαι, μὴ καὶ σφόδρα ἀγνῶμον ᾖ; at prius commoueri, annon quaeſo valde fuerit a ratione alienum?* non intellexit interpres verbum *προεξανίστασθαι*, quod proprie de iis dicitur, qui in concione vel ſenatu, neglecto ordine, ſurgunt ad dicendam ſententiam, et, quod aiunt, mapalia faciunt. hic ele-

eleganter de iis accipitur, qui tumultuabantur in vrbe, et de ſuo magiſtratu apud proconſulem queri parati erant, priusquam rem inter ſe componere eſſent adgreſſi.

239. 1. Grauiter corrupta ſunt iſta, εἰ μὴ πρὸς τὰ τοιαῦτα πειθομένους ὑμᾶς ἄγοιμεν, λόγον ἀεὶ συναγαγὼν ὁμονοίας, φιλίας συναράμενοι, καθ' ὅσον οἷοί τ' ἐσμέν. poteſt ſcribi, λόγοις ἀεὶ συναγωγοῖς ὁμονοίας, φιλίᾳ συναράμενοι. *qui ſermonibus ad concordiam conciliandam paratis, amicitiae conſuluimus.* ſed deeſt fortaſſe aliquid: nam φιλίᾳ συναίρεσθαι pro συναίρεσθαί τισιν εἰς φιλίαν, *omnia facere, quo amici inter ſe alii ſint,* ποιητικώτερον ἴσως.

240. 11. διαμένοντας] Hoc loco διαμένειν ſignificat *iratos manere, in ira perſiſtere:* ex praecedentibus enim exponendum. Graece dicas expreſſius, διαμηνίειν.

254. 13. ſenatum vniuerſum intelligit, non vnum aliquem ex illo ordine. itaque ineptum eſt τὸν φρονιμώτατον. eſt autem Thucydidi familiaris locutio. Senatus in Rep. Athenienſium fuit duplex, Areopagitarum, qui velut ſanctior quidam conſeſſus erat: et alter, vt ſic dicam, ordinarius. hunc vocabant τὴν τῶν πεντακοσίων βουλήν: quia erat Iↄ. virorum. at Dio ait Iↄc. ſcribit nempe, ὥστε τὸν Ἄρειον πάγον ἢ τὴν βουλὴν, τοὺς ἑξακοσίους, ἀτιμότερον τοῦ δήμου νομίζειν. ſcripſerat fortaſſe, τοὺς πεντακοσίους.

261. 10. Δούλου τόδ' εἶπας] principium eſt ſenarii iambici, niſi fallor, Euripidei, ab eo pronuntiati, cui auctor erat alius, vt ſecus, ac ſentiret, aliquid faceret aut diceret. Nempe hoc praecipis, ait iſte, vt pro ſeruo me geram. Ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς τἀληθῆ λέγειν, dixit alius poëta. Grauiter ſuos ciues reprehendit, quia, quos in concione laudarent, eoſdem in communibus colloquiis, vbique locorum vituperarent.

Digitized by Google

apparet, inquit, non ex animo laudationes illas profiſciſci, verum dicis cauſſa dari hoc auribus audientium: itaque non iudicio laudantium adſcribi debere, ſed loco, vbi dicuntur.

vlt. νῦν δὲ παρὰ τὸν τόπον τοιαῦτά ἐςι τὰ λεγόμενα. *nunc vero propter locum eiuſmodi laudationes inſtituuntur.* ita ſcribendum atque exponendum.

264. vlt. τὸν ἐπικαλέμενον] eum, qui ipſos velut in iudicium morum ſuorum vocabat: hoc eſt, qui in ſuos ipſorum mores voluit eos inquirere. ita interpretor τὸν ἐπικαλέμενον, ſi ita ſcripſit. interpres, *accuſantem.* ſane ἐπικαλεῖν pro ἐγκαλεῖν ſcimus poni.

265. 10. non loquitur Dio in vniuerſum de liberali Pruſaënſium animo in honorandis praeclaris viris, et de ſua Republica bene meritis: ſed de iis honoribus, quos larga manu in hunc Diodorum contulerant. quare ſic arbitror concinnari locum debere: τί γὰρ τῶν σεμνῶν ἐχὶ προθύμως (vel μετὰ προθυμίας) παρεσχήκατε; Graeci τὰ σεμνὰ appellant honores publicos, per quos fit aliquis σεμνός. eiuſmodi ſunt, quae nominantur Dioni, imagines, ſtatuae, delatae legationes, alia. Lego enim, ἐχὶ πρεσβείας π. atque hae emendationes ita locum habebunt, ſi, vt dixi, ad Diodorum tantum verba auctoris referantur: ſi generaliter accipiantur, nec τίνι mutandum, nec πρεσβεύοντας. omnino autem ſcribendum τιμῶντες, non τιμῶντας, vt δεξιέμενος.

266. 8. Antiquus grammaticus, qui hypotheſim ſcripſit Philoctetis Sophoclei, κεῖται, ait, καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἡ μυθοποιΐα. cur omittit Euripidem? nam et hic eiuſdem nominis tragoediam ediderat, non minus, quam Aeſchylus et Sophocles: quod non ſolum ex hac Dionis diſſertatione diſcimus, ſed etiam veterum criticorum teſtimoniis. meminit eius fabulae Heſychius

ſychius in γαῦρος. idem alibi obſeruat, ἀπέπνευσεν αἰῶνα dixiſſe Euripidem in Philoctete, pro *animam efflauit*.

276. vlt. τοῦτο δὲ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν χελιδόνων ποιοῦσιν] imitatus eſt Theodoretus in prima Therapeutica, ὁ Ἀρίστωνος μύρῳ γε ἀλείψας, καθάπερ αἱ γυναῖκες τὰς χελιδόνας, ἐκ τῆς ὑπ᾽ αὐτοῦ ξυντεθείσης ἀπέπεμψε πόλεως. item repetit in decima. De hoc autem more notamus aliquid ad primum librum Suetonii. εἰρηνικῶς [verſ. antep.] ſcripſerit Dio, an εἰρωνικῶς, poteſt dubitari.

292. 5. Theopompum, regem Lacedaemoniorum, primum ephoros quinque inſtituiſſe, non autem (ſicvt Herodoto et aliis proditum,) Lycurgum, qui multo antiquior, ſcribit Dio: in cuius verbis obſeruanda eſt traiectio: καὶ ὅτε δὲ κατέστη τοῦτο τὸ ἀρχεῖον ἐν Σπάρτῃ, Θεοπόμπου βασιλεύοντος, πρὸς ἐνιαυτὸν, οὐδὲν ἧττον ἐκράτουν τῶν βασιλέων. nam illa πρὸς ἐνιαυτὸν non ad Theopompum referenda, qui fuit rex perpetuus: ſed ad ephoros, qui erat magiſtratus annuus. quemadmodum autem ſenatorum Spartae erat proprium βουλευτήριον: ſic ephoris et bidiaeis ſua erant diſtincta ἀρχεῖα in foro. ſed et ipſe ephoratus ἀρχεῖον dicitur, vt apud Ariſtotelem in Politicis: ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἀρχεῖον, *irrumpunt in ordinem ephororum:* poſtrema ſic interpretare: *non minore potentia erant, quam reges.* ſed caue tempora confundas Theopompi et Pauſaniae, qui multo poſterior.

21. Ait, καὶ πῶς οὐκ ἂν εἶεν οὗτοι βασιλεῖς, πρὸς τὸν ἀκριβῆ περὶ βασιλείας λόγον; quemadmodum ad diſſertationem περὶ κάλλους monebamus, diligenter videndum, ne perſonae confundantur iis in dialogis, qui ſic contexti ſunt, vt et iſte, et ille cum quibus-

dam aliis. iſta autem verba ſi Dioni tribuimus, recte ſcriptum οὐκ ἂν εἶεν. *quomodo fieri poteſt, vt iſti non ſint reges, ſi reſpicias ad regis definitionem?* et ἀκριβὴς ὅρος intelligemus, exactam definitionem, quae regis officium contineat. hoc canone ſi vtamur, inquit Dio, verus erit rex, quicunque praeſtabit, quod definitio complectitur: quantumuis abſoluta eius non ſit poteſtas. Sed non diſpliceat alteri perſonae tribuere. Itaque ſublata negatione τὸν ἀκριβῆ λόγον interpretare de ea regni definitione, quae poſita ſuperius ab eo, qui iſta loquitur. eius definitionis ſiue deſcriptionis praecipua conditio erat τὸ ἀνυπεύθυνον: quod cum defuerit Spartanis regibus, non poteſt iſte adduci, vt pro veris regibus eos agnoſcat. Porro autem videri poterat libellus hic cum reliquis ſequentibus quinque a iuuene Dione ſcriptus, ſtilum exercente in huiusmodi argumentis e fabulari hiſtoria petitis, aut poëtis ipſis: ſed quia in proximo, cui titulus Neſtor, earum orationum meminit, quas apud Imperatorem habuerat, vel ad illum ſcripſerat, quaſque in fronte huius voluminis poſitas videmus: non poteſt dubitari, quin ſenex haec Dio ſcripſerit. ſane et ſenilis aetas, non minus, quam iuuentus, eſt φιλόμυθός πως. Scopum ſuum in his dialogis contexendis declarat vbertim, in extremo illius, quem Neſſum ſiue Deianiram inſcripſit; nimirum ſequi ſe ait eorum philoſophorum exemplum, qui ex omni ſermone occaſionem caperent diſputationum philoſophicarum, ſuper iis, quae vel ad mores ſingulorum, vel ad Reipublicae adminiſtrationem pertinerent. Olim feciſſe hoc Socratem, mire ſolertem atque induſtrium in eliciendo e re nata huiuſmodi ſermones. Quod igitur admonet Plutarchus in poëtarum lectione ſerio faciendum; vt ad diſciplinam morum omnia referantur: id qua ratione faciendum ſit, horum libellorum ſcriptione nos docet Dio.

Dio. atque hoc eſt, quod in eo, quem diximus, libello appellat noſter τὸ ὀρθῶς ἐξηγεῖσθαι.

296. 14. Subobſcura eſt, et, vt arbitror, nonnihil deprauata, diſputatio Dionis ſuper iſto poëtae verſu: Καί μέν μευ βυλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ. Summa haec eſt: poſſe verbum ξύνιον exponi vel *intellexerunt*, *ceperunt*, quomodo inter διανοητικὰς virtutes ξύνεσις ponitur pro *intelligentia*, et *facultate percipiendi*. haec autem expoſitio facit Neſtorem multum ſibi tribuentem: qui inter laudes Centaurorum ducat, quod ſuorum ſermonum ac conſiliorum mentem caperent. fortaſſe igitur aliter id verbi interpretandum, pro *attendere*, *rationem habere*, ferme idem ac πείθεσθαι: quomodo, ait, vulgo dicimus: τοῖς ὀρθῶς λέγουσιν οὐδέποτε οὐδεὶς πείθεται τῶν ξυνιέντων: ita vt ἀξυνεσία idem ſit, atque ἀπείθεια. itaque ad τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν vtrumque verbum referetur, quo vſus poëta in eo verſu.

301. 1. Eſt in fabulis, adoleſcentem Achillem praeceptoris ſui Chironis dictis parum fuiſſe audientem: cum ſibi videretur iam tum in illa aetate ſapere, quod ſatis eſſet. Hanc ſibi fabulam, ſiue hiſtoriam, tractat Dio in hoc dialogo: cuius ſcopum docte explicat Photius, quem conſulant ſtudioſi: plane enim eruditiſſimus vir mentem Dionis hic vidit. Initio perſonas, in Graeco textu parum diſtinctas, Latinus interpres ſic conatus exprimere, vt dignoſci poſſint. ſed nos in multis ſequendum illum non putamus. Ita enim exempli cauſſa [verſ. 6.] diſtinguendum cenſemus: ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον ἐγγὺς προσελθεῖν. Achillis haec: Chironis, quae ſequuntur: ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον μακρὰν ἀπελθεῖν. quaſi dicat: Aïs ignavorum telum eſſe arcum, quod non permittat hoſti cominus accedere: dic potius, non ſinere arcum lon-

ge hoſtem fugere. ſubiicit adoleſcens neſcius cedere: *φευγόντων τὸ ὅπλον.* Chiron: *ἐκ· ἀλλ' ἐπὶ τὺς φεύγοντας.* Achilles: *αὐτὸν δεῖ τὺς φ.* etc. errat interpres grauiter, haec aliter accipiens. Longum ſit perſequi caetera, in quibus attentione lectoris opus.

334. 6. Non habent haec, *ἐκ ἀρκεῖ μοι φυτὰ τρέφειν με μὴ δυνάμενα,* quo referantur, vt ſimilia, quae praecedunt et ſequuntur Dionis verba, quae ſubiicit ipſe poſt verſus poëtarum, quos adfert. Puto, deeſſe Homeri verſum, *Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα:* quod apud poëtam continuo ſequitur poſt illum, quem modo poſuit: *Δήλῳ δή ποτε τοῖον.*

337. 7. an dubitamus, Cyrum intelligi, quem conſtat dictum eſſe *ἡμίονον*? vide Herodotum. Cyrus autem non Indorum quidem rex fuit: ſed eius regnum ad fines Indorum acceſſit: eorum certe, qui citeriorem Indi fluminis ripam accolebant.

9. *ἀπέκτεινε τὸν Ἀλέξανδρον δῦλος καὶ Κίλιξ*] ſervus iſte, a quo Alexandrum ait ſublatum, Iolas eſt. atqui Iolas nec *δῦλος* fuit, nec Cilix: erat enim Caſſandri frater. quid multa? Lego, *Ἰόλας καὶ κύλιξ.* venenum *ἐν κύλικι* fuiſſe propinatum, diſerte Arrianus ſcribit.

339. 2. Non ſuccurrit nunc hiſtoriae, ad quam iſtis verbis alluditur: *τί δαὶ μετὰ τῦ λέοντος Μύλης τὸ τεῖχος περιέρχεται.* Dux ille Afer, cuius meminit, Annibal eſt: ſed quod addit de annulis occiſorum Romanorum, aliter narrant Plinius atque alii.

348. 17. *Συλλαβὴν* appellat Dio voculam duarum ſyllabarum, cum ait, *παρὰ μίαν συλλαβὴν γίγνεσθαι τὴν διαφορὰν* eorum, qui in foro voce praeconis *ἀποκηρύττονται,* hoc eſt abdicantur a ſuis parentibus: et illorum, qui in ludis ſacris voce item praeconis *κηρύττονται,* id eſt, victores renunciantur. de more alienandi filios a familia ſua, quod Graeci *ἀποκηρύττεσθαι*

Digitized by Google

σθαι dicunt, habes apud Lucianum, et in rhetorum declamatiunculis.

351. 17. ἀμοιβαίαν πῶλον neſcio an de equis deſultoriis recte ſimus interpretaturi. omnino certe ad equos ἀγωνιστηρίους referendum: et fallitur interpres, qui aliter eam vocem accipit.

354. 1. κακῶς ἀκούειν ὑπέρ τινος, eſt, *praebere aures ſuas calumniatoribus alicuius.* ſic in apophthegmate iſto, *εἰ μὴ παύσῃ κακῶς ἀκούων ὑπὲρ ἐμοῦ, κἀγὼ ὑπὲρ σοῦ κακῶς ἀκούσομαι. niſi deſinis meos obtrectatores audire, et ipſe detrahentibus de te aures commodabo.* dictum in ſuſurronem importunum.

358. 13. Θάσιον] *vinum Thaſium.* expoſuimus ad Athenaeum libro III. cap. XXIX.

396. 1. ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐ φιλεῖ, πῶς ἄλλον φιλεῖ] exſtat apud Plutarchum Laconis apophthegma, quod prouerbio huic occaſionem dedit, ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐκ ἔχει, Σάμον θέλει. quo alluſum eſt a Dione. ſed videntur comici, vt ſuo ſermoni id prouerbium accommodarent, varie illud extuliſſe. nam Dio alicubi hoc modo παρῳδηθὲν meminerat legiſſe, cum haec ſcribebat: Ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐ φιλεῖς, ἄλλον φιλεῖς; ita autem conceptum, ſententiam continet diuerſam a Laconis dicto, quod in Athenienſes iecit, cum, vrbe etiam ſua amiſſa, Samum ſibi vindicarent. Exſtat et Stratonici iocus vrbaniſſimus in malum citharoedum, ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐ κιθαρᾷ, ἄλλον κιθαρᾷ: vbi manifeſta et ad ſuperiorem adagionem alluſio. Atque hoc valde firmat noſtram de illo Stratonici ioco ſententiam; qui deprauatiſſimam librorum lectionem ita emendauimus. Animad. in Ath. lib. VIII. cap. IX.

13. male interpres μετάθου legit pro μετέθου. nam in Euripidis Oreſte verſus integer ſic habet: Ταχὺς δὲ μετέθου λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.

408. 13. appellat τρία ῥήματα formulas, quibus praecones vtebantur in renuntiandis victoribus ludorum ſacrorum. proprium formularum, non ſolum iſtarum, ſed ferme omnium, vt conciſae ſint ac breues: idcirco *tria verba* vocat. et re vera huiusmodi ἀναῤῥήσεων tria erant τὰ κύρια: exempli gratia, ΜΙΛΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑ ΝΙΚΑΙ. ſed praeter haec, multa adiiciebantur alia: patris nomen et patriae, item genus certaminis. Poſſis etiam tria illa verba referre ad ſolennem acclamationem omnium Hieronicarum: quibus ſolitum ab vniuerſis ſpectatoribus ter adclamari, ΤΗΝΕΛΛΑ ΚΑΛΛΙΝΙΚΕ ΧΑΙΡΕ. et fortaſſe melior haec interpretatio.

412. 9. De Heſiodo ſcribit initio prioris περὶ φθόνου, vulgo perſuaſum fuiſſe omnibus, non humana arte illum carmina condere ſolitum; ſed Muſarum afflatu, quarum diſcipulus fuerit.

413. 16. accipe ἱερεῖον, ſicut alibi docebamus vſurpari vulgo Graecis ſcriptoribus, pro carnibus, quae ad veſcendum mactantur, non ſolum ad ſacrificandum. quod multis probauimus ad primum Athenaei, cap. XI.

414. 5. Ait de lenone, ἐν πόλει τρέφοντα καὶ ἀσκοῦντα τοιοῦτο θρέμμα. appellat θρέμμα pueros et puellas, quae proſtant in pergulis lenoniis. ſic accipit etiam Plato vocem illam de hominibus: nam in vltimo Legum θρέμμα Νείλου nominat hominem Aegyptium: ſane quam ἀστείως καὶ ποιητικῶς, vt alia multa in mellitiſſimo illo ſcriptore. alibi dicebamus, Antiphanem comicum in Paraſito cacabum fictilem ita expreſſiſſe, θρέμμα Καρύστου γηγενές.

419. antep. ὁ Θηβαῖος αὐλητής, cuius exſtat ſcita vox, *Mihi cano et Muſis*, Antigenidas fuit, vel Iſmenias: varie enim auctores narrant.

Digitized by Google

420. 10. Lapidum aceruos, quales congeſti ſunt, vt nugantur poëtae, Orpheo canente et lyram pulſante, Dio appellat ἕρματα iſto loco, καὶ τῶν λίθων κινουμένων καὶ ξυνιόντων, ὥστε μεγάλα ἕρματα ἀθροίζεσθαι λίθων πλησίον αὐτοῦ. ego ſcio, ἕρμα dici nauium ſaburram, item illa, quae moli fulciendae admouentur. ὑπερείσματα vocant. aceruos lapidum ἕρμαια ſemper Graeci, vel ἑρμακας, non ἕρματα, nominant. Heſychius: ἕρμαιον, σωρὸς λίθων. cauſſam appellationis diſcas ex eodem in ἕρμαιος λόφος, et Nicandri ſcholiaſte atque aliis. Lego igitur hic: μεγάλα ἕρμαια ἀθροίζεσθαι.

424. 3. ἀξίους] repete ex praecedentibus ἰδεῖν ἐστιν. vox ἐκείνου refertur ad illa ſuperiora, ἑνὸς ἀνθρώπου κατ. vereor, ne ſubtilius videatur, quam probabilius, interpretari, vt in prouerbio, quo claudebatur olim epigramma tumuli, quem Sardanapalus ſibi viuus ponendum Tarſi curauerat, ὡς τἆλλα πάντα οὐ τούτου ὄντα ἄξια. videlicet, vt apud Strabonem exponitur, τοῦ τῶν δακτύλων ἀποκροτήματος.

426. 11. Κροίσῳ] Nimis facetus eſt Dio, cum Alcmaeonem illum ſuffarcinatum probe, atque omnibus et corporis et habitus partibus tumentem auro, quod e Croeſi theſauris auferebat, comparat cum tibicine, qui Semeles partum caneret. fuit inter caeteros quidam νόμος αὐλητικὸς, qui dicebatur *Semelae partus*, quem nomum tibicines cum in ſpectaculis canere volebant, cum ſimili ornatu prodibant ei, quem hic deſcriptum vides. oportebat enim parturientis etiam pannos, centones atque vniuerſum habitum exprimi, non minus, quam vocem. auctor primus eius carminis ac νόμου Timotheus poëta, idemque fidicen, de quo multa Athenaeus libro VIII.

Digitized by Google

432. 2. Μεγαλοφρονεῖν Graeci de eo vſurpant, qui ſentiat de ſe magnifice: vel, quod adfine eſt, de eo, qui ſuperbia quadam efferatur. aliter, et, vt iudico, prorſus καινοπρεπῶς, vſurpauit Dio, ſcribens initio τοῦ Περὶ πλούτου ſic: Φέρε πρὸς θεῶν, ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν, καὶ μακαρίζειν; poſitum enim hoc verbum inter illa duo θαυμάζειν et μακαρίζειν propriam notionem ſeruare non poteſt: ſed pro *magni facere* neceſſario accipiendum. commodius igitur, atque Ἑλληνικώτερον vocibus tranſpoſitis ſcribas: ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ μακαρίζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν ἄξιον π. Priora verba ad iudicium aliorum referuntur: iſtud ad proprium eius ciuitatis, quam ait, iudicium de ſe. poſſis concinnare et aliter.

436. 1. Commentarioli huius ἐπιγραφὴν, quae eſt apud Photium: Τῶν ἐν Κιλικίᾳ περὶ ἐλευθερίας; non eſt, opinor, aliter interpretari, quam vt dicamus, e pluribus diſſertationibus, quas habuit, dum in Cilicia verſaretur, et prouinciae illius vrbes luſtraret, vnam hanc eſſe. ſic in libris M. Antonini Auguſti, De vita ſua, ſaepe adnotatum legas, quo loco aliquid eſſet commentatus.

438. 1. ὁπόταν αὐτοὶ δυστυχεῖς ὄντες συγγράφωσιν, ἢ παρ᾽ ἄλλων ὁμοίων παραλάβωσιν] quo mens erudito viro, cum συγγράφειν hic interpretaretur *hiſtorias ſcribere?* an, quia hoc apud Thucydidem et alios hiſtoricos ſignificat, nulla erit alia eius verbi notio? enimuero longius ab auctoris mente aberrari non poterat: ſed impoſuit illi vitium vulgatae lectionis: nam procul dubio ſcribendum, reſtituta dictione, quae ſupinis et ſtertentibus librariis excidit: ὁπό-

ὁπόταν αὐτοὶ δυςυχεῖς ὄντες συγγραφὰς συγγράφωσιν. vulgo homines, inquit, ſolent dicere, ius poſitum eſſe in legibus, et a legibus paratum eſſe auxilium aduerſus fraudem vel iuiuriam. quando autem hoc potiſſimum homines dicunt? tunc nempe, cum δυςυχεῖς ὄντες, hoc eſt, neceſſitate aliqua vrgente, nomina facere coguntur, et ſyngrapha ſuis creditoribus cauere: vel contra, cum foenori pecuniam collocantes, ſyngrapham a debitoribus accipiunt. perplacet, παρ᾽ ἄλλων ὁμοίων, potius, quam ὁμοίως. *ab aliis ſimilibus*: hoc eſt *ſimiliter miſeris*: quia dixerat, δυςυχεῖς ὄντες. prorſus miſerorum eſt aes alienum contrahere, et cum foeneratore negotium habere. ſpero, fore neminem adeo nobis iniquum, vt non admodum haec emendatio illi placeat.

441. 2. Sequitur imago luculenta, qua exprimuntur vincula et miſeriae vinctorum a Voluptate, Ambitione et Luxuria: in qua Dio antiquiſſimos pictores neutiquam eſt imitatus, qui rei, quam pinxerant, nomen ſubiiciebant: ne fallerentur, qui ſpectarent: non ita poſteri illorum, qui artis ſuae fiduciam maiorem habebant: nec dubitabant, ne, ſi equum verbi gratia pinxiſſent, aliquis putaret, eſſe aſinum. nomina igitur tabulis apponere deſierunt: ſimiliter et Dio vitiorum, quae hic pingit, nomina praetermiſit. perperam igitur inſertum e libri ora nomen ἡδονὴ iſto loco: χαλεπὴ δὲ ἡδονὴ καὶ φέρειν δεσμά. per Helleniſmi leges, et caſtitatem ſermonis, non habet hic locum vox ἡδονή: quam inde profectam, vnde dixi, non dubito. deinde φέρειν non poteſt ferri. fortaſſe ſcripſerat, χαλεπὴ ἐδὲν ἧττον, καὶ φέρει γε δεσμὰ κ. Quae ſecundo loco depingitur hera immitis, Ambitio eſt: nam κλοιὸς χρυσᾶς, ἢ ἀργυρᾶς,

γυροῦς, quid aliud, quam gemmata diademata, aut coronae? ex iſtis tamen verbis, σύρει δὲ πόλεων ϛρατηγοὺς ἐπὶ πύλας, ὥϛε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι, iure pronunties, Auaritiam intelligi. quod ſi potius videtur, per boiam auream vel argenteam intelligetur ſimpliciter auri et argenti copia, cuius cupido vinctos tenet auaros.

FEDE-

FEDERICI MORELLI

P. R.

SCHEDIASMATA, SCHOLIA, COLLECTANEA ET CONIECTAN. IN DIONIS CHRYSOSTOMI SCRIPTA.

De minus faſtidioſis heroica Paroemia apud Graecos trita eſt, ἀγαθὴ καὶ μάζα μετ᾽ ἄρτον. *ſi tales ad hoc* ἔρανον, *ad hanc ſine arte menſam, conuiuas nacti fuerimus, praeclare nobiſcum agetur; ſiquidem moretum noſtrum non faſtidietur, nec muſtaceum cuicuimodi ſit; in quo vt laureolam non quaerimus, nec alii* περιέργως *quaerant, imo potius veniam concedant* χαριζομένῳ παρεόντων, *et ruris ſui dapes apparanti.*

Ἂν μὴ παρῇ κρέα, τῷ ταρίχῳ στερκτέον.

Ieiuno ſtomacho nobis eſt opus, qui vulgaria, ſi ſalubria fuerint, non temnat. Nihil enim hic ſatis ad guſtum delicatorum, ἀβροβίων, *lac auium auentium, aliudque agentium hominum.* οὐδὲν δ᾽ ἀπόβλητον μὴ τὸν ὑγρὸν καὶ διακεχυμένον, καὶ τὸν ἀνέσεως γέμοντα διωκομένοις βίον, ἀλλὰ τὸν ἐπίμοχθον. *vt omnia opportuna et ſuavia iis, qui cum philoſopho Cordubenſi ſibi in animum induxerunt, Id actum eſſe ab illo Mundi conditore, qui nobis viuendi iura deſcripſit, vt ſalui eſſemus, non delicati. En vobis,* σύσσιτοι Φιλολάκωνες, *caput coenae,* ζωμὸς μέλας, *e Scholiis quibusdam ad oram Regii Codicis Dioniani adſcriptis, in quibus, vt in Aegyptiis pharmacis,*

matis, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ, μεμιγμένα. Sunt bona, ſunt quaedam mediocria. *Nos iis*, *qui nucleum* ἑρμηνείας *eſſe volent*, *nucem aliquatenus fregimus*, *reiectis* πολυλογίας λογοδαιδάλοις *putaminibus*. *Duntaxat meminerint* Διωνόφιλοι, *nos nec profiteri grandia*, *nec ſectari leuia*.

IN I. ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Scholiaſtes, neſcio quibus adductus rationibus, hos de Regno ſermones in gratiam Veſpaſiani inſtitutos fuiſſe conſtanter aſſeuerat: quod eo magis mirum accidit mihi, quod eum Photii excerpta legiſſe animaduerterim: ex quibus diſcimus, Dionem Traiano fuiſſe in deliciis.

Vol. I. p. 43. 3. Κατὰ τὸν ἐκείνε] Idem adnotat, τὸν Ἀλέξανδρον τὸν γενναῖον ὄντα καὶ φιλόπονον καὶ φιλοκίνδυνον. talem vtique non mendax hiſtoria nobis Alexandrum reponit, generoſum, animoſum, impigrum, in labore indefeſſum, in periculis intrepidum. Saluſt. in Iug. de Mario.

8. Τοῖς ἐνθέοις ὁμοίως] Eadem Scholia ἐνθέες exponunt θεολήπτες, *afflatos numine*, τὲς ἐνθεσιῶντας, τὲς θείᾳ μανίᾳ καὶ ἐπιπνοίᾳ κατεχομένες, *diuino furore correptos*. de horum generibus quatuor Plato in Phaedro. Pollux I. ὀνομ. Quod ſubiungit ἔτω σφόδρα, familiare eſt huic auctori, vt ἔτως ἄγαν. Animaduerte porro τὸ ἐπαρθῆναι hic pro *animum erectum habuiſſe* ſumi, non in malam partem.

44. 4. ἐδὲ Μαρσύας] De certamine muſico inter Marſyam et Olympum. Olympum tamen Mylum Marſyae diſcipulum et amaſium fuiſſe notat Suidas.

5. Δοκεῖ δὲ ἔμοιγε μηδὲ τῆς] Laudatur hic ambitus orationis a perſpicuitate narrationis, Antiptoſi Attica, membrorum rotunditate quadrata, et puritate. Nota τὸ

Digitized by Google

ta τὸ πολὺ πρότερον, pro *multo potius*, *longe citius*. Ariſtoph. νεφ.

Εἴθ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.

45. 4. Δίκαιον αὔλημα] fortean alluſum ad παρακέλευμα praeconii Olympici, ᾆδε, ἀλλ' ᾆδε δικαίως. *Cane*, *ſed iuſte cane*.

10. Ὁπότε ἢ πενθῶν] Mirifice exagitat affectus, quibus Macedo omnium abiectiſſime correptus, magnificum ſpiritum ſuum inanius et deterius, quam mulierculae, humi affigebat. πενθῶν, lugens immoderate ſuper Hephaeſtione. κολάζων, de poena ſapientis illius viri, qui inſidiarum accerſitus fuerat. χαλεπαίνων, ſuccenſens Clito. ὑπερορῶν, Olympiade deſpecta. Schol.

ibid. Ὡς φησὶν ὁ ποιητής] Theognis ita habet:

Εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γ' ἔδωκε θεὸς,
Ἰᾶσθαι κακότητα, καὶ ἀτηρὰς φρένας ἀνδρῶν,
Πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.

Primi Pentametri ὑπόθεσιν Dion in ἀπόφασιν mutavit παρῳδικῶς. Interpres καταλογάδην reddiderat, nos ἐμμέτρως.

pen. Μόνος δὲ ὁ τ.] Schol. vide, vt ordiatur, et quaſi conſulens fidem ſibi comparet, dum ſe doctis et prudentibus componit, et quibus iniquum eſſet aures non adhibere: itemque vt eorum, apud quos dicit, bonam et obſequioſam indolem atteſtetur, et ſermonis illecebras exhibeat, et ad audientiam ſibi muniat aditum a probabilitate et grauitate eorum, quae dicenda ſunt.

46. 5. Ἀλῆται] mendoſe olim Lat. editum fuerat *medici* pro *mendici*: at ne hoc ipſum quidem placet: ſed potius *errones*, *vagi*; quod Dioni noſtro quadrare, cum aliis plerisque e locis firmari poſſit, tum ex prox. 59. 23. ἔτυχον ἐν τῇ φυγῇ ποτε ἀλώμενος. itemque

apparet, inquit, non ex animo laudationes illas proficiſci, verum dicis cauſſa dari hoc auribus audientium: itaque non iudicio laudantium adſcribi debere, ſed loco, vbi dicuntur.

vlt. *νῦν δὲ παρὰ τὸν τόπον τοιαῦτά ἐςι τὰ λεγόμενα. nunc vero propter locum eiuſmodi laudationes inſtituuntur.* ita ſcribendum atque exponendum.

264. vlt. *τὸν ἐπικαλȣ́μενον*] eum, qui ipſos velut in iudicium morum ſuorum vocabat: hoc eſt, qui in ſuos ipſorum mores voluit eos inquirere. ita interpretor *τὸν ἐπικαλȣ́μενον*, ſi ita ſcripſit. interpres, *accuſantem.* ſane *ἐπικαλεῖν* pro *ἐγκαλεῖν* ſcimus poni.

265. 10. non loquitur Dio in vniuerſum de liberali Pruſaënſium animo in honorandis praeclaris viris, et de ſua Republica bene meritis: ſed de iis honoribus, quos larga manu in hunc Diodorum contulerant. quare ſic arbitror concinnari locum debere: *τί γὰρ τῶν σεμνῶν ȣ̓χὶ προθύμως* (vel *μετὰ προθυμίας*) *παρεσχήκατε;* Graeci *τὰ σεμνὰ* appellant honores publicos, per quos fit aliquis *σεμνός.* eiuſmodi ſunt, quae nominantur Dioni, imagines, ſtatuae, delatae legationes, alia. Lego enim, *ȣ̓χὶ πρεσβείας π.* atque hae emendationes ita locum habebunt, ſi, vt dixi, ad Diodorum tantum verba auctoris referantur: ſi generaliter accipiantur, nec *τίνι* mutandum, nec *πρεσβεύοντας.* omnino autem ſcribendum *τιμῶντες*, non *τιμῶντας*, vt *δεξιȣ́μενος.*

266. 8. Antiquus grammaticus, qui hypotheſim ſcripſit Philoctetis Sophoclei, *κεῖται*, ait, *καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἡ μυθοποιΐα.* cur omittit Euripidem? nam et hic eiuſdem nominis tragoediam ediderat, non minus, quam Aeſchylus et Sophocles: quod non ſolum ex hac Dionis diſſertatione diſcimus, ſed etiam veterum criticorum teſtimoniis. meminit eius fabulae Heſychius

ſychius in *γαῦρος*. idem alibi obſeruat, *ἀπέπνευσεν αἰῶνα* dixiſſe Euripidem in Philoctete, pro *animam efflauit*.

276. vlt. *τοῦτο δὲ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν χελιδόνων ποιοῦσιν*] imitatus eſt Theodoretus in prima Therapeutica, *ὁ Ἀρίστωνος μύρῳ γε ἀλείψας, καθάπερ αἱ γυναῖκες τὰς χελιδόνας, ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ξυντεθείσης ἀπέπεμψε πόλεως*. item repetit in decima. De hoc autem more notamus aliquid ad primum librum Suetonii. *εἰρηνικῶς* [verſ. antep.] ſcripſerit Dio, an *εἰρωνικῶς*, poteſt dubitari.

292. 5. Theopompum, regem Lacedaemoniorum, primum ephoros quinque inſtituiſſe, non autem (ſicvt Herodoto et aliis proditum,) Lycurgum, qui multo antiquior, ſcribit Dio: in cuius verbis obſeruanda eſt traiectio: *καὶ ὅτε δὲ κατέστη τοῦτο τὸ ἀρχεῖον ἐν Σπάρτῃ, Θεοπόμπου βασιλεύοντος, πρὸς ἐνιαυτὸν, οὐδὲν ἧττον ἐκράτουν τῶν βασιλέων*. nam illa *πρὸς ἐνιαυτὸν* non ad Theopompum referenda, qui fuit rex perpetuus: ſed ad ephoros, qui erat magiſtratus annuus. quemadmodum autem ſenatorum Spartae erat proprium *βουλευτήριον*: ſic ephoris et bidiaeis ſua erant diſtincta *ἀρχεῖα* in foro. ſed et ipſe ephoratus *ἀρχεῖον* dicitur, vt apud Ariſtotelem in Politicis: *ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἀρχεῖον*, *irrumpunt in ordinem ephororum:* poſtrema ſic interpretare: *non minore potentia erant, quam reges*. ſed caue tempora confundas Theopompi et Pauſaniae, qui multo poſterior.

21. Ait, *καὶ πῶς οὐκ ἂν εἶεν οὗτοι βασιλεῖς, πρὸς τὸν ἀκριβῆ περὶ βασιλείας λόγον;* quemadmodum ad diſſertationem *περὶ κάλλους* monebamus, diligenter videndum, ne perſonae confundantur iis in dialogis, qui ſic contexti ſunt, vt et iſte, et ille cum quibus-

 dam

dam aliis. iſta autem verba ſi Dioni tribuimus, recte ſcriptum ἐκ ἂν εἶεν. *quomodo fieri poteſt, vt iſti non ſint reges, ſi reſpicias ad regis definitionem?* et ἀκριβὴς ὅρος intelligemus, exactam definitionem, quae regis officium contineat. hoc canone ſi vtamur, inquit Dio, verus erit rex, quicunque praeſtabit, quod definitio complectitur: quantumuis abſoluta eius non ſit poteſtas. Sed non diſpliceat alteri perſonae tribuere. Itaque ſublata negatione τὸν ἀκριβῆ λόγον interpretare de ea regni definitione, quae poſita ſuperius ab eo, qui iſta loquitur. eius definitionis ſiue deſcriptionis praecipua conditio erat τὸ ἀνυπεύθυνον: quod cum defuerit Spartanis regibus, non poteſt iſte adduci, vt pro veris regibus eos agnoſcat. Porro autem videri poterat libellus hic cum reliquis ſequentibus quinque a iuuene Dione ſcriptus, ſtilum exercente in huiusmodi argumentis e fabulari hiſtoria petitis, aut poëtis ipſis: ſed quia in proximo, cui titulus Neſtor, earum orationum meminit, quas apud Imperatorem habuerat, vel ad illum ſcripſerat, quaſque in fronte huius voluminis poſitas videmus: non poteſt dubitari, quin ſenex haec Dio ſcripſerit. ſane et ſenilis aetas, non minus, quam iuuentus, eſt φιλόμυθός πως. Scopum ſuum in his dialogis contexendis declarat vbertim, in extremo illius, quem Neſſum ſiue Deianiram inſcripſit; nimirum ſequi ſe ait eorum philoſophorum exemplum, qui ex omni ſermone occaſionem caperent diſputationum philoſophicarum, ſuper iis, quae vel ad mores ſingulorum, vel ad Reipublicae adminiſtrationem pertinerent. Olim feciſſe hoc Socratem, mire ſolertem atque induſtrium in eliciendo e re nata huiuſmodi ſermones. Quod igitur admonet Plutarchus in poëtarum lectione ſerio faciendum; vt ad diſciplinam morum omnia referantur: id qua ratione faciendum ſit, horum libellorum ſcriptione nos docet Dio.

Digitized by Google

Dio. atque hoc eſt, quod in eo, quem diximus, libello appellat noſter τὸ ὀρθῶς ἐξηγεῖσθαι.

296. 14. Subobſcura eſt, et, vt arbitror, nonnihil deprauata, diſputatio Dionis ſuper iſto poëtae verſu: Καί μέν μευ βελέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ. Summa haec eſt: poſſe verbum ξύνιον exponi vel *intellexerunt*, *ceperunt*, quomodo inter διανοητικὰς virtutes ξύνεσις ponitur pro *intelligentia*, et *facultate percipiendi*. haec autem expoſitio facit Neſtorem multum ſibi tribuentem: qui inter laudes Centaurorum ducat, quod ſuorum ſermonum ac conſiliorum mentem caperent. fortaſſe igitur aliter id verbi interpretandum, pro *attendere*, *rationem habere*, ferme idem ac πείθεσθαι: quomodo, ait, vulgo dicimus: τοῖς ὀρθῶς λέγουσιν οὐδέποτε οὐδεὶς πείθεται τῶν ξυνιέντων: ita vt ἀξυνεσία idem ſit, atque ἀπείθεια. itaque ad τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν vtrumque verbum referetur, quo vſus poëta in eo verſu.

301. 1. Eſt in fabulis, adoleſcentem Achillem praeceptoris ſui Chironis dictis parum fuiſſe audientem: cum ſibi videretur iam tum in illa aetate ſapere, quod ſatis eſſet. Hanc ſibi fabulam, ſiue hiſtoriam, tractat Dio in hoc dialogo: cuius ſcopum docte explicat Photius, quem conſulant ſtudioſi: plane enim eruditiſſimus vir mentem Dionis hic vidit. Initio perſonas, in Graeco textu parum diſtinctas, Latinus interpres ſic conatus exprimere, vt dignoſci poſſint. ſed nos in multis ſequendum illum non putamus. Ita enim exempli cauſſa [verſ. 6.] diſtinguendum cenſemus: ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον ἐγγὺς προσελθεῖν. Achillis haec: Chironis, quae ſequuntur: ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον μακρὰν ἀπελθεῖν. quaſi dicat: Ais ignavorum telum eſſe arcum, quod non permittat hoſti cominus accedere: dic potius, non ſinere arcum lon-

 go

ge hoſtem fugere. ſubiicit adoleſcens neſcius cedere: φευγόντων τὸ ὅπλον. Chiron: οὐκ· ἀλλ᾽ ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. Achilles: αὐτὸν δεῖ τοὺς φ. etc. errat interpres grauiter, haec aliter accipiens. Longum ſit perſequi caetera, in quibus attentione lectoris opus.

334. 6. Non habent haec, οὐκ ἀρκεῖ μοι φυτὰ τρέφειν με μὴ δυνάμενα, quo referantur, vt ſimilia, quae praecedunt et ſequuntur Dionis verba, quae ſubiicit ipſe poſt verſus poëtarum, quos adfert. Puto, deeſſe Homeri verſum, Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα: quod apud poëtam continuo ſequitur poſt illum, quem modo poſuit: Δήλῳ δή ποτε τοῖον.

337. 7. an dubitamus, Cyrum intelligi, quem conſtat dictum eſſe ἡμίονον? vide Herodotum. Cyrus autem non Indorum quidem rex fuit: ſed eius regnum ad fines Indorum acceſſit: eorum certe, qui citeriorem Indi fluminis ripam accolebant.

9. ἀπέκτεινε τὸν Ἀλέξανδρον δοῦλος καὶ Κίλιξ] ſeruus iſte, a quo Alexandrum ait ſublatum, Iolas eſt. atqui Iolas nec δοῦλος fuit, nec Cilix: erat enim Caſſandri frater. quid multa? Lego, Ἰόλας καὶ κύλιξ. venenum ἐν κύλικι fuiſſe propinatum, diſerte Arrianus ſcribit.

339. 2. Non ſuccurrit nunc hiſtoriae, ad quam iſtis verbis alluditur: τί δαὶ μετὰ τοῦ λέοντος Μύλης τὸ τεῖχος περιέρχεται. Dux ille Afer, cuius meminit, Annibal eſt: ſed quod addit de annulis occiſorum Romanorum, aliter narrant Plinius atque alii.

348. 17. Συλλαβὴν appellat Dio voculam duarum ſyllabarum, cum ait, παρὰ μίαν συλλαβὴν γίγνεσθαι τὴν διαφορὰν eorum, qui in foro voce praeconis ἀποκηρύττονται, hoc eſt abdicantur a ſuis parentibus: et illorum, qui in ludis ſacris voce item praeconis κηρύττονται, id eſt, victores renunciantur. de more alienandi filios a familia ſua, quod Graeci ἀποκηρύττεσθαι

σθαι

Digitized by Google

σϑαι dicunt, habes apud Lucianum, et in rhetorum declamatiunculis.

351. 17. ἀμοιβαίαν πῶλον neſcio an de equis deſultoriis recte ſimus interpretaturi. omnino certe ad equos ἀγωνιστηρίους referendum: et fallitur interpres, qui aliter eam vocem accipit.

354. 1. κακῶς ἀκούειν ὑπέρ τινος, eſt, *praebere aures ſuas calumniatoribus alicuius*, ſic in apophthegmate iſto, εἰ μὴ παύσῃ κακῶς ἀκούων ὑπὲρ ἐμοῦ, κἀγὼ ὑπὲρ σοῦ κακῶς ἀκούσομαι. *niſi deſinis meos obtrectatores audire, et ipſe detrahentibus de te aures commodabo.* dictum in ſuſurronem importunum.

358. 13. Θάσιον] *vinum Thaſium.* expoſuimus ad Athenaeum libro III. cap. XXIX.

396. 1. ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐ φιλεῖ, πῶς ἄλλον φιλεῖ] exſtat apud Plutarchum Laconis apophthegma, quod prouerbio huic occaſionem dedit, ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐκ ἔχει, Σάμον θέλει. quo alluſum eſt a Dione. ſed videntur comici, vt ſuo ſermoni id prouerbium accommodarent, varie illud extuliſſe. nam Dio alicubi hoc modo παρῳδηθὲν meminerat legiſſe, cum haec ſcribebat; Ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐ φιλεῖς, ἄλλον φιλεῖς; ita autem conceptum, ſententiam continet diuerſam a Laconis dicto, quod in Athenienſes iecit, cum, vrbe etiam ſua amiſſa, Samum ſibi vindicarent. Exſtat et Stratonici iocus vrbaniſſimus in malum citharoedum, ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐ κιϑᾷ, ἄλλον κιϑᾷ: vbi manifeſta et ad ſuperiorem adagionem alluſio. Atque hoc valde firmat noſtram de illo Stratonici ioco ſententiam; qui deprauatiſſimam librorum lectionem ita emendauimus, Animad. in Ath. lib. VIII. cap. IX.

13. male interpres μετάϑου legit pro μετέϑου. nam in Euripidis Oreſte verſus integer ſic habet: Ταχὺς δὲ μετέϑου λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.

Digitized by Google

408. 13. appellat τρία ῥήματα formulas, quibus praecones vtebantur in renuntiandis victoribus ludorum ſacrorum. proprium formularum, non ſolum iſtarum, ſed ferme omnium, vt conciſae ſint ac breues: idcirco *tria verba* vocat. et re vera huiusmodi ἀναῤῥήσεων tria erant τὰ κύρια: exempli gratia, ΜΙΛΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑ ΝΙΚΑΙ. ſed praeter haec, multa adiiciebantur alia: patris nomen et patriae, item genus certaminis. Poſſis etiam tria illa verba referre ad ſolennem acclamationem omnium Hieronicarum: quibus ſolitum ab vniuerſis ſpectatoribus ter adclamari, ΤΗΝΕΛΛΑ ΚΑΛΛΙΝΙΚΕ ΧΑΙΡΕ. et fortaſſe melior haec interpretatio.

412. 9. De Heſiodo ſcribit initio prioris περὶ φθόνου, vulgo perſuaſum fuiſſe omnibus, non humana arte illum carmina condere ſolitum; ſed Muſarum afflatu, quarum diſcipulus fuerit.

413. 16. accipe ἱερεῖον, ſicut alibi docebamus vſurpari vulgo Graecis ſcriptoribus, pro carnibus, quae ad veſcendum mactantur, non ſolum ad ſacrificandum. quod multis probauimus ad primum Athenaei, cap. XI.

414. 5. Ait de lenone, ἐν πόλει τρέφοντα καὶ ἀσκοῦντα τοιοῦτο θρέμμα. appellat θρέμμα pueros et puellas, quae proſtant in pergulis lenoniis. ſic accipit etiam Plato vocem illam de hominibus: nam in vltimo Legum θρέμμα Νείλου nominat hominem Aegyptium: ſane quam ἀστείως καὶ ποιητικῶς, vt alia multa in mellitiſſimo illo ſcriptore. alibi dicebamus, Antiphanem comicum in Paraſito cacabum fictilem ita expreſſiſſe, θρέμμα Καρύστου γηγενές.

419. antep. ὁ Θηβαῖος αὐλητής, cuius exſtat ſcita vox, *Mihi cano et Muſis*, Antigenidas fuit, vel Iſmenias: varie enim auctores narrant.

420. 10. Lapidum aceruos, quales congeſti ſunt, vt nugantur poëtae, Orpheo canente et lyram pulſante, Dio appellat ἕρματα iſto loco, καὶ τῶν λίθων κινουμένων καὶ ξυνιόντων, ὥστε μεγάλα ἕρματα ἀθροίζεσθαι λίθων πλησίον αὐτοῦ. ego ſcio, ἕρμα dici nauium ſaburram, item illa, quae moli fulciendae admouentur. ὑπερείσματα vocant. aceruos lapidum ἕρμαια ſemper Graeci, vel ἑρμακας, non ἕρματα, nominant. Heſychius: ἕρμαιον, σωρὸς λίθων. cauſſam appellationis diſcas ex eodem in ἕρμαιος λόφος, et Nicandri ſcholiaſte atque aliis. Lego igitur hic: μεγάλα ἕρμαια ἀθροίζεσθαι.

424. 3. ἀξίους] repete ex praecedentibus ἰδεῖν ἐστιν. vox ἐκείνου refertur ad illa ſuperiora, ἑνὸς ἀνθρώπου κατ. vereor, ne ſubtilius videatur, quam probabilius, interpretari, vt in prouerbio, quo claudebatur olim epigramma tumuli, quem Sardanapalus ſibi viuus ponendum Tarſi curauerat, ὡς τἄλλα πάντα οὐ τούτου ὄντα ἄξια. videlicet, vt apud Strabonem exponitur, τοῦ τῶν δακτύλων ἀποκροτήματος.

426. 11. Κροίσου] Nimis facetus eſt Dio, cum Alcmaeonem illum ſuffarcinatum probe, atque omnibus et corporis et habitus partibus tumentem auro, quod e Croeſi theſauris auferebat, comparat cum tibicine, qui Semeles partum caneret. fuit inter caeteros quidam νόμος αὐλητικὸς, qui dicebatur *Semelae partus*, quem nomum tibicines cum in ſpectaculis canere volebant, cum ſimili ornatu prodibant ei, quem hic deſcriptum vides. oportebat enim parturientis etiam pannos, centones atque vniuerſum habitum exprimi, non minus, quam vocem. auctor primus eius carminis ac νόμου Timotheus poëta, idemque fidicen, de quo multa Athenaeus libro VIII.

Digitized by Google

432. 2. Μεγαλοφρονεῖν Graeci de eo vſurpant, qui ſentiat de ſe magnifice: vel, quod adfine eſt, de eo, qui ſuperbia quadam efferatur. aliter, et, vt iudico, prorſus καινοπρεπῶς, vſurpauit Dio, ſcribens initio τοῦ Περὶ πλούτου ſic: *Φέρε πρὸς θεῶν, ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν, καὶ μακαρίζειν*; poſitum enim hoc verbum inter illa duo θαυμάζειν et μακαρίζειν propriam notionem ſeruare non poteſt: ſed pro *magni facere* neceſſario accipiendum. commodius igitur, atque Ἑλληνικώτερον vocibus tranſpoſitis ſcribas: *ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ μακαρίζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν ἄξιον π.* Priora verba ad iudicium aliorum referuntur: iſtud ad proprium eius ciuitatis, quam ait, iudicium de ſe. poſſis concinnare et aliter.

436. 1. Commentarioli huius ἐπιγραφὴν, quae eſt apud Photium: Τῶν ἐν Κιλικίᾳ περὶ ἐλευθερίας; non eſt, opinor, aliter interpretari, quam vt dicamus, e pluribus diſſertationibus, quas habuit, dum in Cilicia verſaretur, et prouinciae illius vrbes luſtraret, vnam hanc eſſe. ſic in libris M. Antonini Auguſti, De vita ſua, ſaepe adnotatum legas, quo loco aliquid eſſet commentatus.

438. 1. *ὁπόταν αὐτοὶ δυστυχεῖς ὄντες συγγράφωσιν, ἢ παρ' ἄλλων ὁμοίων παραλάβωσιν*] quo mens erudito viro, cum συγγράφειν hic interpretaretur *hiſtorias ſcribere?* an, quia hoc apud Thucydidem et alios hiſtoricos ſignificat, nulla erit alia eius verbi notio? enimuero longius ab auctoris mente aberrari non poterat: ſed impoſuit illi vitium vulgatae lectionis: nam procul dubio ſcribendum, reſtituta dictione, quae ſupinis et ſtertentibus librariis excidit: ὁπό-

ὁπόταν αὐτοὶ δυςυχεῖς ὄντες συγγραφὰς συγγράφωσιν. vulgo homines, inquit, ſolent dicere, ius poſitum eſſe in legibus, et a legibus paratum eſſe auxilium aduerſus fraudem vel iniuriam. quando autem hoc potiſſimum homines dicunt? tunc nempe, cum δυςυχεῖς ὄντες, hoc eſt, neceſſitate aliqua vrgente, nomina facere coguntur, et ſyngrapha ſuis creditoribus cauere: vel contra, cum foenori pecuniam collocantes, ſyngrapham a debitoribus accipiunt. perplacet, παρ' ἄλλων ὁμοίων, potius, quam ὁμοίως. *ab aliis ſimilibus*: hoc eſt *ſimiliter miſeris*: quia dixerat, δυςυχεῖς ὄντες. prorſus miſerorum eſt aes alienum contrahere, et cum foeneratore negotium habere. ſpero, fore neminem adeo nobis iniquum, vt non admodum haec emendatio illi placeat.

441. 2. Sequitur imago luculenta, qua exprimuntur vincula et miſeriae vinctorum a Voluptate, Ambitione et Luxuria: in qua Dio antiquiſſimos pictores neutiquam eſt imitatus, qui rei, quam pinxerant, nomen ſubiiciebant: ne fallerentur, qui ſpectarent: non ita poſteri illorum, qui artis ſuae fiduciam maiorem habebant: nec dubitabant, ne, ſi equum verbi gratia pinxiſſent, aliquis putaret, eſſe aſinum. nomina igitur tabulis apponere deſierunt: ſimiliter et Dio vitiorum, quae hic pingit, nomina praetermiſit. perperam igitur inſertum e libri ora nomen ἡδονὴ iſto loco: χαλεπὴ δὲ ἡδονὴ καὶ φέρειν δεσμά. per Helleniſmi leges, et caſtitatem ſermonis, non habet hic locum vox ἡδονή: quam inde profectam, vnde dixi, non dubito. deinde φέρειν non poteſt ferri. fortaſſe ſcripſerat, χαλεπὴ οὐδὲν ἧττον, καὶ φέρει γε δεσμὰ κ. Quae ſecundo loco depingitur hera immitis, Ambitio eſt: nam κλοιὸς χρυσοῦς, ἢ ἀργυροῦς,

χυρούς, quid aliud, quam gemmata diademata, aut coronae? ex iſtis tamen verbis, σύρει δὲ πόλεων ϛρατηγοὺς ἐπὶ πύλας, ὥϛε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι, iure pronunties, Auaritiam intelligi. quod ſi potius videtur, per boiam auream vel argenteam intelligetur ſimpliciter auri et argenti copia, cuius cupido vinctos tenet auaros.

FEDE-

FEDERICI MORELLI

P. R.

SCHEDIASMATA, SCHOLIA, COLLECTANEA ET CONIECTAN. IN DIONIS CHRYSOSTOMI SCRIPTA.

De minus faſtidioſis heroica Paroemia apud Graecos trita eſt, ἀγαθὴ καὶ μάζα μετ᾽ ἄρτον. *ſi tales ad hoc* ἔρανον, *ad hanc ſine arte menſam, conuiuas nacti fuerimus, praeclare nobiſcum agetur; ſiquidem moretum noſtrum non faſtidietur, nec muſtaceum cuicuimodi ſit; in quo vt laureolam non quaerimus, nec alii* περιέργως *quaerant, imo potius veniam concedant* χαριζομένῳ παρεόντων, *et ruris ſui dapes apparanti.*

Ἂν μὴ παρῇ κρέα, τῷ ταρίχῳ ϛερκτέον.

Ieiuno ſtomacho nobis eſt opus, qui vulgaria, ſi ſalubria fuerint, non temnat. Nihil enim hic ſatis ad guſtum delicatorum, ἀβροβίων, *lac auium auentium, aliudque agentium hominum.* οὐδὲν δ᾽ ἀπόβλητον μὴ τὸν ὑγρὸν καὶ διακεχυμένον, καὶ τὸν ἀνέσεως γέμοντα διωκομένοις βίον, ἀλλὰ τὸν ἐπίμοχθον. *vt omnia opportuna et ſuauia iis, qui cum philoſopho Cordubenſi ſibi in animum induxerunt, Id actum eſſe ab illo Mundi conditore, qui nobis viuendi iura deſcripſit, vt ſalui eſſemus, non delicati. En vobis,* σύσσιτοι Φιλολάκωνες, *caput coenae,* ζωμὸς μέλας, *e Scholiis quibusdam ad oram Regii Codicis Dioniani adſcriptis, in quibus, vt in Aegyptiis pharmacis,*

matis, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ, μεμιγμένα. Sunt bona, ſunt quaedam mediocria. *Nos iis, qui nucleum* ἑρμηνείας *eſſe volent, nucem aliquatenus fregimus, reiectis* πολυλογίας λογοδαιδάλοις *putaminibus. Duntaxat meminerint* Διωνόφιλοι, *nos nec profiteri grandia, nec ſectari leuia.*

IN I. ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Scholiaſtes, neſcio quibus adductus rationibus, hos de Regno ſermones in gratiam Veſpaſiani inſtitutos fuiſſe conſtanter aſſeuerat: quod eo magis mirum accidit mihi, quod eum Photii excerpta legiſſe animaduerterim: ex quibus diſcimus, Dionem Traiano fuiſſe in deliciis.

Vol. I. p. 43. 3. Κατὰ τὸν ἐκεῖνε] Idem adnotat, τὸν Ἀλέξανδρον τὸν γενναῖον ὄντα καὶ φιλόπονον καὶ φιλοκίνδυνον. talem vtique non mendax hiſtoria nobis Alexandrum reponit, generoſum, animoſum, impigrum, in labore indefeſſum, in periculis intrepidum. Saluſt. in Iug. de Mario.

8. Τοῖς ἐνθέοις ὁμοίως] Eadem Scholia ἐνθέες exponunt θεολήπτες, *afflatos numine*, τὲς ἐνθεσιῶντας, τὲς θείᾳ μανίᾳ καὶ ἐπιπνοίᾳ κατεχομένες, *diuino furore correptos*. de horum generibus quatuor Plato in Phaedro. Pollux I. ὀνομ. Quod ſubiungit ὅτω σφόδρα, familiare eſt huic auctori, vt ὅτως ἄγαν. Animaduerte porro τὸ ἐπαρθῆναι hic pro *animum erectum habuiſſe* ſumi, non in malam partem.

44. 4. ὐδὲ Μαρσύας] De certamine muſico inter Marſyam et Olympum. Olympum tamen Myſum Marſyae diſcipulum et amaſium fuiſſe notat Suidas.

5. Δοκεῖ δὲ ἔμοιγε μηδὲ τῆς] Laudatur hic ambitus orationis a perſpicuitate narrationis, Antiptoſi Attica, membrorum rotunditate quadrata, et puritate. Nota τὸ

ta τὸ πολὺ πρότερον, pro *multo potius*, *longe citius*. Ariſtoph. νεφ.

Εἴθ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.

45. 4. Δίκαιον αὔλημα] fortean alluſum ad παρακέλευμα praeconii Olympici, ᾆδε, ἀλλ' ᾆδε δικαίως. *Cane*, *ſed iuſte cane.*

10. Ὁπότε ἢ πενθῶν] Mirifice exagitat affectus, quibus Macedo omnium abiectiſſime correptus, magnificum ſpiritum ſuum inanius et deterius, quam mulierculae, humi affigebat. πενθῶν, lugens immoderate ſuper Hephaeſtione. κολάζων, de poena ſapientis illius viri, qui inſidiarum accerſitus fuerat. χαλεπαίνων, ſuccenſens Clito. ὑπερορῶν, Olympiade deſpecta. Schol.

ibid. Ὡς φησὶν ὁ ποιητής]. Theognis ita habet:

Εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γ' ἔδωκε θεὸς,
Ἰᾶσθαι κακότητα, καὶ ἀτηρὰς φρένας ἀνδρῶν,
Πολλὰς ἂν μισθὰς καὶ μεγάλας ἔφερον.

Primi Pentametri ὑπόθεσιν Dion in ἀπόφασιν mutavit παρῳδικῶς. Interpres καταλογάδην reddiderat, nos ἐμμέτρως.

pen. Μόνος δὲ ὁ τ.] Schol. vide, vt ordiatur, et quaſi conſulens fidem ſibi comparet, dum ſe doctis et prudentibus componit, et quibus iniquum eſſet aures non adhibere: itemque vt eorum, apud quos dicit, bonam et obſequioſam indolem atteſtetur, et ſermonis illecebras exhibeat, et ad audientiam ſibi muniat aditum a probabilitate et grauitate eorum, quae dicenda ſunt.

46. 5. Ἀλῆται] mendoſe olim Lat. editum fuerat *medici* pro *mendici*: at ne hoc ipſum quidem placet: ſed potius *errones*, *vagi*; quod Dioni noſtro quadrare, cum aliis pleriſque e locis firmari poſſit, tum ex prox. 59. 23. ἔτυχον ἐν τῇ φυγῇ ποτε ἀλώμενος. itemque

ex Euboico, pag. 223. 11. ἐν ἄλῃ συνεχεῖ. et epilogo concionis in patria habitae, pag. 234. 6. Vol. II. εἰ δὲ ἄρα ἀποδημῶν ἥδομαι. *ſi peregrinatione delector.* etc. H. Stephanus ambigebat, an legendum eſſet ἀθληταί. αὐτουργοὶ eadem notione, qua αὐτοδίδακτοι, etiam apud Themiſtium. Horatianum eod. ſpectat: *Conamur tenues grandia.*

Πόνοις τε καὶ ἔργοις] Horat. idem de ſe praedicat:

— Ego apis Matinae
More modoque,
— operoſa paruus
Carmina fingo.

Φθέγγονται καὶ ᾄδ.] Apud poëtam Lat. 1. Ge.
Interea longum cantu ſolata laborem,
Arguto coniux percurrit pectine telas. et Ouid.
Crura ſonant ferro, ſed canit inter opus.

47. 17. Ὡς οὐχ ἅπαντας] Scholiaſtes ait non inſcite, ſibi in mentem veniſſe, vt cum his Apoſtolicum dictum conferret, atque ita diſtincte perciperet: Οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία, εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ. *Non enim eſt poteſtas, niſi a Deo;* vt his verbis ſignificaretur, τὸ ἄρχειν τάξιν ἐπαγγέλλεσθαι ἀπὸ Θεοῦ, imperiorum ordinem a Deo inſtitutum eſſe. οὐ μέντοι πᾶς ἄρχων καταθύμιος Θεῷ, non omnem tamen Magiſtratum Deo acceptum eſſe. οὐδὲ οἱ ἐπιπηδῶντες καὶ βιαζόμενοι τὴν ἀρχὴν, θελητοὶ τῷ Θεῷ. neque omnes, qui inſultant vimque faciunt imperiis, Dei voluntati parere. ἀλλὰ ὥσπερ τὸ ἐπιθυμητικὸν μὲν παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὐ μέντοι καὶ οἱ παραχρώμενοι τούτῳ, εὐαρεστοῦσι Θεῷ· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, οὐδὲ οἱ τὸ ἄρχειν βιαζόμενοι. διόπερ εἰς γνώρισμα τῶν ἐκ Θεοῦ τὸ ἄρχειν ἐχόντων, ἐπήγαγεν· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσὶν, ὥσπερ ἔλεγε· μὴ ὅτι εἶπον· οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία, εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ· καὶ τὴν τῶν ἀσεβῶν ἀρχόντων οὐκ ἀπὸ Θεοῦ. ἀλλ᾽ ὅρα, εἰ μὲν τὸ τεταγμένον αὐ-

ταῖς

ταῖς ἐνθεωρεῖται καὶ σῶφρον, ἡγῦ τὰς τοιαύτας θεοφιλεῖς· εἰ δὲ παρὰ ταύτας, θεοςυγεῖς.

vlt. ἢ τῷ βασιλεύεσθαι καὶ] Regius τῷ βυλεύεσθαι. rectius, et huic germanae lectioni congruit interpretatio.

49. 1. Οἵ τε ὄρνιθες πετ.] Scholium Gr. in ora libri non ſuo loco appoſitum. Haec verba illuſtrat hiſtoria Regis Libyae Apſephae, qui Pſittacos edoctos has voces conari, *Apſephas Deus eſt*, euolare iuſſit.

51. 20. Οὐδεὶς ὁμολογεῖ πολέμιος] Perinde ac ſi diceret, omnibus benigne facere contendit; vnde a ſubditis volentibus, laudibus effertur: Maleuolos autem et oſores beneficiis bene ſibi velle cogit; et laudes ab his et illis ex aequo conſequitur. *Schol.* Seneca l. IV. de Ben.

52. 2. Αἰδὼς ὕπεισι] Plato in Ione expendit, an vera ſit ῥῆσις poetae vet. ἵνα δέος, ἔνθα καὶ αἰδώς. *vbi pauor, ibi pudor.*

ib. ἁπλότητα καὶ] Idem Plato τὸ θυμοειδὲς καὶ τὸ ἁπλῦν coniungit.

8. Τὰ δειλότατα καὶ] Eodem argum. a feris generoſis et ignobilibus ducto Ouid vtitur:

Corpora magnanimo ſatis eſt proſtraſſe Leoni. etc.
At lupus et turpes inſtant morientibus vrſi,
Et quaecunque minor nobilitate fera.

pen. Ἐπ' αὐτῷ εἶναι τὸ π.] Idonei apparatus bellici hoſtibus metum incutiunt, et ad inducias optandas impellunt. *Schol.*

54. 12. Ὁπόσυς γὰρ ἄν τις ᾖ] Plutarch. ἐν τῷ περὶ πολυφιλίας, iisdem rationibus, Non ſolis longas Regibus eſſe manus, ſed et priuato cuique, ob amicos, confirmat.

55. 16. Ὅςις ἀγαθὸς ὤν, ὐδ'] haec lectio magis eſt conſentanea Xenophontis dicto in Oecon. ἀγαθὸς ὢν εὐδαιμονεῖς. Cic. *virtuti tuae fortuna coniuncta eſt.*

Digitized by Google

56. 13. Ζεὺς γὰρ μόνος] Haec fuſius ab auctore explicantur Orat. XII. et a Syneſio in Φιλαδέλφοις pag. 24. Graecae editionis noſtrae, et pag. 16. Lat. interpretationis. Dionis amatore et imitatore dignum id opuſculum recens ex vnico Reg. Cod. mnſ. edidimus. videſis, an μειλίχιος reſpondeat Ἱκεσίῳ.

58. 8. Ὅσοι στρατηγοί· ὅστις ἂν] Attica ἐναλλαγῆ pro τῶν στρατηγῶν καὶ ἀρ. quod orationis σχῆμα Schol. effictum et conformatum eſſe vult ad illud Homericum: Οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρύν. etc.

59. vlt. Πολλῶν καὶ ἀδίκων πρ.] Schol. τῶν ἐπὶ Νέρωνος ἀτοπημάτων, *de Neronianis flagitiis.* huc refert illud Photii in Excerptis de Dione: Φυγὰς ἐγεγόνει, τὴν τῆς τυραννίδος ἐκκλίνων δουλείαν, καὶ πολλὴν ἐπῆλθε πλανώμενος γῆν.

60. 4. Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄρνας] Germana lectio, et Cod. Reg. firmata. Heſych. ἄρνας, πρόβατα. quare interpretor:

Fruſta rogans panum, haud verueces, haudque lebetas.

Iuuenal. Satyr. 3.

Aerumnae cumulus, quod nudum et fruſta rogantem
Nemo cibo, nemo hoſpitio tectoque iuuabit.

61. 3. Ἐπλανώμην, μεσ.] Laborant hic Graeca et Lat. ab interpunctione. *et aberrabam, mero meridie.* 1. ardentibus horis.

8. Νομέων τ. ἀναθήματα] Epigramm. εἰς ἀναθήματα ἀπὸ ποιμένων. VI. Anthol. eiusmodi donaria celebrant. τὸ σκῦλον ἀγρίης,

Καὶ τὰν ῥαιβόκρανον εὐστόρθυγγα κορύναν.

hic δέρματα, ῥόπαλα, βακτηρίαι. *exuuiae, pedum.*

10. Ἰσχυρὰν καὶ μεγάλην] pulchre Schol. γενναίαν. Xenoph. εὐπρεπῆ καὶ ἐλευθέριον, *generoſam, liberali forma, proceram.*

21. Οὐκ

Digitized by Google

21. Οὐκ ἄνευ θείας τύχης] Hom. Od. α. οὐχὶ ἄνευ θεοῦ ἥ δέ γε βουλή. Virg. — *non ſine numine Diuum.* mox τὸ ἀπελθεῖν μάτην. Hom. Il. β. κενεὸν νέεσθαι.

Ἀσθμαίνουσα καὶ περιδινοῦσα τὴν κεφ.] Virg. de Sibyll.

—— non vultus, non color vnus,
Non comtae manſere comae: ſed pectus anhelum:
Et rabie fera corda domans.

62. 16. Ποιμένα ἐν ὄρει τινὶ Βοιωτ.] Vt Heſiodus repente poëta prodierit, infra fuſius, proxima Orat. et LV. de Hom. et Socr.

64. 23. Καὶ δι' οἰωνῶν καὶ δι' ἐμπύρων] Augurium et haruſpicium ad μαντικὴν Apollinarem refert Tibull. l. 2. El. 5.

Tu procul euentura vides, tibi deditus Augur
Scit bene, quid fati prouida cantet auis.
Tuque regis ſortes: per te praeſentit haruſpex,
Lubrica ſignauit cum Deus exta notis.

Idem mox aliud genus πυρομαντείας ſubiunxit:

Vt ſuccenſa ſacris crepitet bene laurea flammis.

Ad ἔμπυρα pertinet etiam *Perſicum haruſpicium*, de quo Catullus in Gellium. cui facem maximam illuſtris Scaliger praetulit ex Herodoto, Strabone, Athen. interprete Nicandri; quibus addeſis iſtud Ariſtophanis in Irena: Οὐκ οὖν δοκῶ σοι μαντικῶς τὸ φρύγανον τίθεσθαι. vbi Scholiaſt. οἱ ἀπὸ τοῦ πυρὸς μαντευόμενοι τὰ φρύγανα ὑποτιθέασιν εἰς τὸ ἐξάψαι κατὰ ἐπισήμην τὴν ἑαυτῶν.

65. 4. Ἄκοντα τὸν πεφυλαγμένον] Adſcripta lect. πεφυκότα, e Cod. Regio menti et verbis auctoris congruentior: praecedit enim γενναία φύσις, et mox ſequitur ἔξω τῆς αὐτοῦ φύσεως: vt de recta indole, conſortio deprauata, agi pateat. (v. c. πεφυμένον).

Digitized by Google

66. 15. Ἄτε νέȣ καὶ φιλοτίμȣ] adſcriptum a Schol. Homericum illud ex Il β.

Ὁπλοτέρων ἀνδρῶν αἰεὶ φρένες ἠερέθονται.

Mens iuuenum mox huc, et nunc impellitur illuc.

hic non tam adoleſcentis leuitas carpitur, quam φιλοθεωρία laudatur.

vlt. Τὴν διαφορὰν τῶν ἄλλων] G. Canterus L. I. N. L. c. 27. leg. putat τῶν ἄθλων, vt de praemiis diverſis intelligatur.

70. 5. Ταπεινὸν ἐπεσήρȣ] Lego ἐσεσήρει, et interpretor, *ficte ac doloſe ridebat:* non ſine ſtridore dentium. Heſych. σέσηρε, γελᾷ δολίως, ψύχει (emendo βρύχει, vt Act. 7.) τȣ̀ς ὀδόντας. idem: σεσηρὼς, κεχηνὼς, ἀνοικτὸν ἔχων τὸ ςόμα. Apuleius:

Reſtrictis forte ſi labellis riſeris.

71. 12. Δοκεῖ μοι θεὸς ἀληθὴς εἶναι] Virg. *Et vera inceſſu patuit Dea.*

22. Τῶν ἀνθρώπων σωτῆρα] de emphaſi veraque notione τȣ̃ σωτῆρος Cicero in Verr.

pen. Ὅτι τȣ̀ς ἀνειμένȣς] germanum eſt ἀνημέρȣς. Hor. ad Piſ. *Agreſtes homines.* Scite D. Io. Chryſoſt. 11. Laudat. Macchab. Tyranni φιλανθρωπίαν ἀνήμερον dicit, *humanitatem immitem*, vel *immanem.*

IN II. DE REGNO.

72. Huius Sermonis ſumma ſiue inſcriptio luculentior, ad calcem, ex veterum librariorum more, relata legitur in Regio Cod. his verbis: Περὶ βασιλείας, Ἀλεξάνδρȣ πρὸς τὸν πατέρα διάλεξις· ὡς δεῖ τῇ παρ᾽ Ὁμήρῳ δόξῃ τὸν βασιλέα πείθεσθαι· καὶ τὰ ἔπη προσθεὶς, διδασκαλίαν τὴν Ἀριστοτέλȣς πάντων μᾶλλον ἁρμόζειν ἱκανὸν φησὶ παιδεῦσαι τὸν ποιητήν: Lego τὸν βασιλέα. Hoc eſt: ALEXANDRI *cum patre colloquium de*

Digitized by Google

de Regno: vt Regem Homericae ſententiae parere oporteat: verſuſque apponit. Ad extremum Ariſtotelis doctrinam ad concinne inſtituendum Regem idoneam eſſe affirmat.

7. Γενναῖοι σκύλακες] Oppian. I. κυνηγετ. ἔςι δέ τι σκυλάκων γένος ἄλκιμον ἰχνευτήρων. Editionis Venetae interpretationi quae hic deerant, ſuppleuimus; ſed et mox ſcribendum: *nonnunquam etiam ruptis vinc.*

73. 8. Ἐν Δίῳ τῆς Πιερίας ἔθυον ταῖς Μέσαις, καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων ἐτίθεσαν] Stephanus Byz. περὶ πόλεων Dioni conſentit: Δίον, πόλις Μακεδονίας, ἔνθα τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα ἐτέλουν. Strabo in excerptis extremi lib. VII.

13. Ὥςε διατρίβεις περὶ μ.] Regius ᾧ γε διατρίβεις. tolerabilius ἐν ᾧ γε δι. καὶ π.

74. 6. Καὶ τὰ τοῦ Παρίου ποιητοῦ] Quis non videt, Archilochum intelligi, quem apud Flaccum *proprio rabies armauit Iambo?* de quo Suidas: Ἀρχίλοχον ποιητὴν, γενναῖον τἄλλα, εἴ τις αὐτοῦ τὸ αἰσχροπρεπὲς καὶ τὸ κακορρῆμον ἀφέλοι, καὶ οἱονεὶ κηλῖδα ἀπορρύψαι, ὁ Πύθιος ἠλέει τεθνεῶτα.

11. Πάντων μὲν κρατέειν] Interpres Homericos numeros non aduerterat, et ſolute verterat.

76. 12. Ὅμηρος π. ἡττᾶτο ὑπὸ Ἡσιόδου] Homerus multis (vt Catoni M. apud Cic. videtur) ante Heſiodum ſeculis fuit. Plutarch. in παραμυθητικῷ ad Apoll. at Symp. v. Pr. 11. συγχρόνους fuiſſe et ἀμοιβαῖα ceciniſſe in ludis funebribus Amphidamantis Chalcidenſis, perhibet.

15. Ἡσίοδος Μούσαις] Hoc etiam Diſtichum ſegniter ab interprete ſine numeris expreſſum fuerat.

77. 11. Τὴν γυναικωνῖτιν] al. lect. gloſſema eſt γυναικωνίτιδος.

78. 5. Μετὰ μικρᾶς δυνάμεως κυρίως] H. Stephanus in ora lib. adnotarat: γρ. οὐ κύριος, quae lectio ſi

 appro-

Digitized by Google

approbetur, ἄλλῳ ſubiungendum δὲ σ. vt ſit ſenſus: *Achilles mittitur cum parua manu; non vt princeps, ſed vt ſocia arma laturus.*

80. 1. Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμ.] Cicer. III. de orat. *Ille apud Hom. Phoenix, qui ſe a Peleo patre Achilli iuueni comitem eſſe datum dicit ad bellum, vt illum efficeret oratorem verborum, actoremque rerum.* Interpres, et Homeri numeris et Cic. verbis neglectis, verſum ſpreuerat, quem repraeſentaui, vt habes, atque hoc etiam modo: *Orator verborum rerumque actor vt eſſet.* Syneſius in Dione eundem παρῳδεῖ ad filium μοιρίδιον· ἐπεί τοι καὶ αὐτὸν ἀμφότερα βέλομαι ἀγαθὸν γενέσθαι,

Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι γνωςῆρά τε ὄντων.

Verborum orator, rerum et perſpector vt eſſet.

Δέκα γέροντας αὐτῷ] Agamemnonis voti verba ſunt haec apud Hom. Il. β.

Τοιῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν.

Opto a conſiliis denos tales mihi Graecos.

17. Δημαγωγῦ τινος ἐπιςάντος] Cod. Reg. habet ἐπαναςάντος. quod eſt ἐμφατικώτερον. Scholiaſtes hic cenſorem agit, aitque: δημοκόπου κρεῖττον ἦν εἰπεῖν καὶ ἐπικαιρότερον. nugae.

82. 8. Τὰ Τυρταίυ] Schol. ὗτος ὁ Τυρταῖος. Hic Tyrtaeus Athenienſis fuit, et cum videret, Lacedaemonios, apud quos verſabatur, in bello molliter ſe gerere; poëtica facultate praeſtans, verſus ipſis condidit, quibus animos ad proelia exacueret: eoſque in procinctu et primo conflictu accinere iniunxit. Spartani dicto audientes, alacri ſtudio perciti et accenſi, pulchre ſe in rebus bellicis geſſere. Horat. ad Piſones:

Tyrtaeuſque mares animos in Martia bella
Verſibus exacuit.

In Cod. Reg. legitur in hoc Schol. τὰ κατὰ τὸν πολ. paulo poſt καὶ τὸν Ἐνυάλιον παροξυντικῦς. quid ſi legas

Digitized by Google

gas μέλη κατὰ τὸν Ἐν. παροξυντικά. mox ex eodem C. Regio interpungo, et lego: συῤῥαπτόντων ἀλλήλοις, ᾄδειν. et in clauſula: καλῶς τὰ κατὰ τὸν π.

83. 14. Θήβας ὑς. πορθῶν] Liban. orat. ad Theodoſ. εἰς ςάσιν: ἦν δ' ἂν καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν βελτίων ἢ κατασκάψας Θήβας: quaſi haec illum expugnatio traduxiſſet.

15. Κελεύσας ἐπιγράψαι] Sunt, qui hanc inſcriptionem ante Alexandri tempora a Lacedaemoniis in expugnatione Theb. obſeruatam fuiſſe perhibeant: ΠΙΝΔΑΡΟΥ ΤΟΥ ΜΟΥΣΟΠΟΙΟΥ ΤΗΝ ΣΤΕΓΑΝ ΜΗ ΚΑΙΕΤΕ. In Cod. Regio legitur ςέγην nullo articulo praepoſito. Super hoc adoleſcentuli ita ludebamus:

Δῖος Ἀλέξανδρος πρήσας Καδμήϊον ἄςυ,
Πινδαρικῶν σεμνῷ φείσατ' ἄγει μεγάρων.

Fortis Alexander Cadmi cum diruit arcem,
Pindarico cauit relligione lari. etc.

84. 2. Τὰ δὲ ὅπλα, ἔφη, σκυλεύσω, Καὶ κρεμόω] atqui hoc verbo, σκυλεύσω, Hector apud Homerum non vtitur, ſed his:

Τεύχεα συλήσας οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱρήν.

Arma feram praedatus ad altae Pergama Troiae;
Illa ſagittiferi appendens ad Apollinis aedem.

quidni ergo pro σκυλεύσω legas συλήσας οἴσω. Interpres Heroicum ſermonem cum pedeſtri mutarat.

5. Τῶν ἱερῶν ἢ σμαράγδων καὶ σαρδίων] Herod. l. II. ſcribit, ſe Tyri Herculis fanum vidiſſe πλουσίως κατεσκευασμένον, καὶ ἐν αὐτῷ ἦσαν ςῆλαι δύο· ἡ μὲν χρυσοῦ ἀπέφθου· ἡ δὲ σμαράγδου λίθου λάμποντος τὰς νύκτας μέγαθος. porro Sardiani Sardanapalo placuiſſe lepide notat. hanc gemmam Theophr. in marem et foeminam diſtinguit.

Digitized by Google

6. Οἷος ἦν ὁ Σαρδαναπάλȣ περὶ Νῖνον] Coniecturae noſtrae pars altera Cod. Regio firmata eſt. Herodotus quoque in Euterpe τὸν Νίνȣ βασιλέα Nini conditos theſauros habuiſſe memorat.

86. 18. Μενέλαος δὲ πολ.] Locus exſtat apud Euripidem in προτάσει Oreſtis; vbi verſus Anapaeſt. συςήματος ἐπιφθεγματικȣ̃ ita diſtinguendi atque interpungendi:

Καὶ μὴν βασιλεὺς ὅδε δὴ ςείχει
Μενέλαος ἄναξ· πολλῇ δ' ἁβροσύνῃ
Δῆλος ὁρᾶσθαι,
Τῶν Ταντα λιδῶν ἐξ αἵματος ὤν.
En progreditur recta huc Spartae
Menelaus Rex, luxu multo
Conſpiciendus,
Tantalidarum ſanguine cretus.

89. pen. Ἆθλα ἐκόμιζε τȣ̃ θανάτȣ σχεδόν] Schol. τὸ σχεδὸν, ἀντὶ τȣ̃ ἐγγὺς, τȣ̃τ' ἔςιν, ἐπ' αὐτῷ τῷ θανεῖν ὤν. quod, *morte inſtante, praemia ferret hoſtibus.* commodius tamen τῷ σχεδὸν ad τὸ ἐκόμιζε relato, verteris: *quia hoſtibus praemia mortis ſuae prope attulerat:* quaſi *tantum non in manum tradiderat.* Heſych. σχεδόν. ἐκ χειρὸς, ἐγγύς. porro hic auctor hoc aduerbio in clauſulis amat vti; vt ſup. pag. 43. μία τε καὶ ἐν ταυτῷ σχεδόν.

90. 17. Αὐλῶν συρίγγων τ.] In interpretatione Virgiliana verba retinui, quae Naogeorgus neglexerat.

92. pen. Ἄγε τ' ὦ Σπάρτας] Schol. admonet, haec παρακλητικὰ eſſe ἐκ τῶν Τυρταίȣ: ac primus quidem verſ. heroicus ἀκατάληκτος occurrit; alter vero numeris impar et liberior, vt ei tibicine opus fuerit. tertio, quod ſpondaicus inconcinnus eſſet, et quarti hemiſtichium mutilum: inutilibus ramis amputatis, ſi non feliciores, certe politiores ex tempore inſeruimus. poſtea animaduertimus, Theod. Canterum l. I. V. L. C. X.

C. X. huius claſſici concentum ad numeros anapaeſticos apte reuocaſſe, (non inconſulto fortaſſe oraculari ſuo noſtroque Aurato) et ſex verſuum καταληκτικῶν cancellis circumſcripſiſſe, hoc modulo:

Ἄγετ', ὦ Σπάρτας εὐάνδρα
Κοῦροι πατέρων πολιῆται·
Λαιᾷ μὲν ἴτυν προβάλεσθε.
Δόρυ εὐτόλμως βάλλοντες,
Μὴ φειδόμενοι τᾶς ζωᾶς·
Οὐ γὰρ πάτριον τὰς Σπάρτας.

Quod in ſecundo verſu, loco πρῶτον vel πρότερον, repoſuit πατέρων, fecit congruenter rationi et Cod. Regio.

In tertio retinuimus noſtrum προβάλεσθε, vt Iambus hic hoſpes domino Anapaeſto cederet. Sextus ſyllabae reſtitutione ſtabilitus, et auguſtior factus eſt. Cod. Regius coniecturae fauet: ὁ γὰρ πρὶν τὰς Σπάρτα. e compendio ſcripturae πρ́ιον, pro πάτριον.

94. 3. Ὦναξ ὦ δαμ.] Haec prius indigeſta et inordinata in ordinem modulorum Glyconicorum adduximus: iiſdemque numeris Lat. modulari et reponere placuit, ex If. Caſauboni εὐστοχίᾳ:

O Rex, vacca cui placet:
Quicum coeruleae maris
Nymphae, purpurea et Venus
Ludunt, peruolitantque iuga
Altorum edita montium;
Oro, propitius veni
Nobis, votaque nunc tuis
Admitte auribus optima:
Cleobulo bonus atque ades

Con-

Conſul, quo vſque mei bene
Me amplexentur amores.

vltimus in Cod. Regio ita ſcribitur:

Ὧδ' εὖ νῦν σε δέχεσθαι.

fortean ſcribendum νυνὶ δέχ.

95. 1. Τῶν Ἀττικῶν σκολ.] Attica Scolia dici Scholiaſtes non abs re adnotat, quae Athenis cani ſolita erant in Prytaneo per pocula, in Harmodii, Admeti, Telamonis laudes. εἴρηται δ' αὐτὰ κατ' ἀντίφρασιν σκολιὰ, ὅτι ῥᾴδια καὶ ὀλιγόστιχα. ſic enim leg. non ὀλιγότιχα. *quod facilitate et breuitate placeant.*

5. Εἴθε λύρα] Haec H. Stephanus in fragmentis IX. Lyric. Gr. retulit inter ἀνώνυμα Scolia Alcaeo adiuncta. In Cod. Reg. leg. ἐλεφαντίνα. quartus etiam in Cod. Reg. dimidiatus, eiuſdem Stephani diligentia integer exhibetur: Καί με καλὴ γυνὴ φοροίη καθαρὸν θεμένα νόον. *Me mulier venuſta ferret, placidumque animum gerens*; vt iiſdem modulis concinam.

Sed Naogeorgo ſenarii inconditi perplacuerunt. mihi non arridet, quod aurum ἄπυρον *coctum* reddat potius, quam *incoctum*, nec ignem expertum. Schol. tria παροινίων σκολιῶν diſticha laudans appoſuit; quae Dionyſio Sophiſtae tribuuntur l. VII. Ἀνθολ. haec reponam φιλοτοιύτοις.

Εἴθ' ἄνεμος γενόμην, καὶ σὺ * σείχχσα παρ' αὐγὰς,
  Στήθεα γυμνώσοις, καί με πνέοντα λάβοις.
Εἴθε ῥόδον γενόμην ὑποπόρφυρον, ὄφρα με χερσὶν
  Ἀραμένη * χιονοῖς στηθέεσιν χαρίσῃ.
Εἴθε κρίνον γενόμην ἀργέννακον, ὄφρα με ῥισὶν
  Ἀραμένη, μᾶλλον σῆς χροτιῆς κορέσῃς.

Aura

Aura lubens fierem, at tu mox progreſſa in apertum
Pectore nudato flantem animam acciperes.
O vtinam roſa purpurea efficerer, manibusque
Me carpens niueis insereres ſinubus.
Lilium ego o ſi eſſem candens, vt naribus ipſa
Me adiungens, grata ſic facie fruerer.

IN III. DE REGNO.

Huius etiam ſermonis σύνοψις ad calcem reiecta eſt a Calligrapho in Regio Cod. vt in Aldino: ΕΓΓΥΣ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΟΥ ΕΣΤΙΝ, ΟΠΟΙΟΝ ΕΙΝΑΙ ΔΕΙ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ. *Exhortationis inſtar eſt, Qualem eſſe Regem oporteat.*

102. 4. Τῶν Περσῶν βασιλέα] Plato in Gorgia, vnde haec mutuatus eſt Dio, μέγαν βασιλέα nominat. Sed ex Socrate primum quaeſitum fuiſſe memorat, Archelaum, Perdiccae filium, qui tum fortunatiſſimus habebatur, nonne beatum putaret? Haud ſcio, inquit. ὐ γάρ πω συγγέγονα τῷ ἀνδρί: *nunquam enim cum eo loquutus ſum.* tum de Perſarum rege magno, an poſſet dicere, beatusne ſit: ὐ γὰρ οἶδα, παιδείας ὅπως ἔχει καὶ δικαιοσύνης. *An ego poſſem, quem ignorem, quam ſit doctus, quam vir bonus?* Cicer. V. Tuſc.

105. 4. Τίνι μὲν γὰρ δεῖ πλείονος] Haec totidem paene verbis repetuntur inf. Orat. LXII. Vol. II. p. 322. 12. τίνι μὲν γὰρ φρονήσεως δεῖ πλείονος etc. vt conſtet κοινὸν τόπον fuiſſe Dioni.

9. Σύμπαντας ἀνθρώπους θεατὰς] Hic a Scholiaſte iure adſcriptum: ὡραῖον σύντομον. Iul. Caeſar apud Salluſt. in Catil. *Qui magno imperio praediti, in excelſo aetatem agunt, eorum facta cuncti mortales nouere.* adi Diod. Sic. l. XII. Bibl.

Digitized by Google

21. Κινδυνεύων ὑπὲρ τῆς ψυχῆς] Schol. τὴν πρὸς τὸν Νέρωνα παῤῥησίαν λέγει, ἧπερ χρησάμενος, ἀειφυγίᾳ κατεδικάσθη. Photius eandem dicendi libertatem exſilii Dionis cauſam Domitiano ſuggeſſiſſe ſcribit.

107. 1. Τὸ νόμισμα, οἱ δὲ τὴν ἀρ.] V. C. Theod. Canterus cum primus animaduertiſſet, hoc in loco aliquid ſubſultare ac deeſſe, antiqui Cod. MS. ope adiutus, pulchre reſtituit ac ſuppleuit, hoc modo: τὸ νόμισμα· οἱ μὲν γὰρ ὕποπτον αὐτὸ ποιοῦσιν· οἱ δὲ τὴν ἀρετὴν ἄπιστον ἐργαζόμενοι. *qui adulantur, multo grauius peccant, quam qui nummos adulterant; at enim qui monetam corrumpunt, nummos reddunt ſuſpectos: qui vero aſſentando laudant indignos, faciunt, vt virtus fide careat.* Sed ne ſcrupulus aliquis ſuperſit ob τὸ ἐργαζόμενοι, neue ſententia adhuc pendere videatur, quid vetat legere ἐργάζονται? Nobis ex Cod. Reg. fide mens fuerat ſic interpungere: νόμισμα, οἵδε· τὴν ἀρ. ſenſu non alieno, ſed minus pleno et plano: de adulatoribus, quod peius faciant, quam qui nummos adulterant, dum praeſtant, vt virtuti fides non habeatur. verum caſtigatioris Cod. efficaci ſupplemento manum demus.

116. vlt. Οὐχ ὁμολογῶν οὐ μόνον] hanc phraſin, vt καινοπρεπῆ, grata nouitate decoram, obſeruat Schol. ἔδει γάρ· οὐ μόνον οὐχ ὁμολογῶν.

118. 8. Οὐδὲν ἡγεῖται σπουδαῖον οὐδὲ τῶν αὐτοῦ] Sueton. in Tito cap. 8. *Recordatus quondam ſuper coenam, quod nihil cuiquam toto die praeſtitiſſet, memorabilem illam meritoque laudatam vocem edidit: HODIE, AMICI, DIEM PERDIDI.* Syneſius in eodem Φιλαδέλφων commentario mirifice hoc dictum exaggerat edit. noſtrae pag. 25. Gr. et 17. Lat. Schol. idem Alexandro M. apophthegma tribuit: Ὅτε τινὰ μὴ εὐεργε-

εὐεργετήσας κατειλήφει ἑαυτὸν, ἐπεφώνει· ΣΗΜΕΡΟΝ ΟΥΚ ΕΒΑΣΙΛΕΥΣΑΜΕΝ. Sed quo auctore vel adſtipulatore? an haec ſibi ſomnia finxit?

119. pen. Οὐκ εἰ τάχιςα ἐσπ. ἀπολ.] deprauatior eſt lectio, ſanior in ora libri adnotata; quam iure interpres ſequutus eſt. his conſentanea ſcripſit Dio Caſſius in hiſt. Veſpaſiani.

125. 14. Διαβόητοι μὲν ν.] Grammat. Gr. notat διαβόητον καὶ ἐπιβόητον ἐπὶ κακίᾳ λαμβάνεσθαι· καίτοι τὸ διαβοᾶσθαι καὶ ἐπιβοᾶσθαι ἐχ ἔτως ἔχει. *famoſum* tamen apud Lat. latius patet, quam *diffamatum*.

21. Ποιῦντα μὲν καὶ διακρίνοντα τὰς ὥρας] D. Cyrill. Alex. in fragm. περὶ τῦ, Χριςὸς λέγεται ἥλιος δικαιοσύνης. Solem ſcite dicit δημιεργὸν τῶν ὡρῶν, *tempeſtatum anni opificem*: et mox per ἐπεξήγησιν ſubiicit: ὁ αἰσθητὸς ἥλιος, ἐκ ἔαρος μόνον καὶ θέρες αἴτιος, ἀλλὰ καὶ μετοπώρε καὶ χειμῶνος. Interpres noſter *horae* nomine abuſus eſt.

pen. Ἥδιςον ὁραμάτων φῶς] ſuppeditat ſuauiſſ. ſpectaculum. Euripid. Iphig. in Aul.

— ἡδὺ γὰρ τὸ φῶς βλέπειν.

auctor hic pag. 127.

126. 2. Ἦ πε γε δελείαν δελεύειν φαίη τις ἂν] Statius l. III. Syl. in Lachr. Hetr.

Seruit et aſtrorum velox chorus, et vaga ſeruit
Luna, nec iniuſſae toties redit orbita lucis.

Georg. Piſides ἐν κοσμεργίᾳ, verſ. 366.

Τίς ἐκ οἶδε δέλην τὴν κλονεμένην κτίσιν.
Quis neſcit, eſſe ſubditum tam agitabile?

Auctor

Digitized by Google

Auctor tamen τȣ̃ περὶ κόσμȣ, τὴν αἰθέριον καὶ θείαν φύσιν vocat ἄτρεπτόν τε καὶ ἀνετεροίωτον καὶ ἀπαθῆ καὶ ἀκήρατον. Apul. *immutabilem et inuiolabilem Aethera.* Ariſt. xi. τῶν μετὰ τὰ Φυσ.

4. Ἀμελήσειε] Coniectura noſtra ſtabilita eſt a Cod. Reg. παραβαίη τῆς αὐτȣ̃ τάξεως, ȣ̓δὲν κωλύει π. Lucianus ἐν δίκῃ Φων. pro eod. ὑπερβαίνειν dixit: καλὸν ἕκαςον μένειν ἐφ' ἧς τετύχηκε τάξεως· τὸ δὲ ὑπερβαίνειν ἐς ἃ μὴ χρὴ, λύοντός ἐςι τὸ δίκαιον. Eadem vero mente Plato in Phaedro περὶ ἀρχῆς ſcribit: τȣ̃το δὲ ȣ̈τε ἀπόλλυσθαι, ȣ̈τε γίγνεσθαι δυνατὸν, ἢ πάντα τε ȣ̓ρανὸν, πᾶσάν τε γῆν συμπεσȣ̃σαν ςῆναι, καὶ μή ποτε αὖθις ἔχειν ςῆναι ὅθεν κινηθέντα γενήσεται. Cic. VI. de Rep. *id nec naſci poteſt, nec mori: vel concidat omne coelum, omnisque natura conſiſtat neceſſe eſt.*

9. Ὥσπερ ἐν λύρᾳ] En Lyrae Apollineae mythologia, de qua Macrob. l. I. Sat. c. 19. *Vt Lyra Apollinis chordarum ſeptem, tot coeleſtium ſphaerarum motus praeſtat intelligi, quibus Solem moderatorem natura conſtituit.*

pen. Ἡδονῆς τῶν κατὰ φύσιν] hic interpungendum, non poſt δεόμεθα.

127. 1. Μᾶλλον ἐγγυτέρω προσιὼν τῆς] Tullius II. de N. D. *Sol modo accedens, tum autem recedens, binas in ſingulis annis reuerſiones ab extremo contrarias facit; quarum interuallorum quaſi triſtitia quaedam contrahit terram: tum viciſſim laetificat, vt cum coelo hilarata videatur.*

8. Δεῖται μὲν πυκνώσεως τὰ φυτὰ] Catullo:

Florem aurae mulcent, firmat Sol, educat imber.

δεῖται δὲ ὄμβρων ἡ γῆ] Euripid.

Ἐρᾷ μὲν ὄμβρȣ γαῖα ξηρανθεῖσα,
Ἐρᾷ δὲ σεμνὸς ȣ̓ρανὸς, πληρȣ́μενος
Ὄμβρȣ, πεσεῖν εἰς γαῖαν.

Pin-

Pindaro quoque: χρῆσις ἐςιν ὐρανίων ὑδάτων

'Ομβρίων, παίδων νεφέλας.

12. 'Εγγυτέρω γένοιτο, πάντα ἂν συμφλέξειεν] Georgius Piſid. idem iiſdem prope verbis ſignat κοσμυργίας verſ. 226.

Εἰ μὴ γὰρ ἦν εὔτακτος, ἀλλ' ἐξετράπη,
Τὸν κόσμον εἶχεν ἐν ῥοπῇ καταφλέγειν.

Ipſe Sol ita Phaëthonti ſuo cauet apud Poëtam μεταμορφωτήν:

Altius egreſſus coeleſtia tecta cremabis,
Inferius terras.

14. 'Επεὶ δὲ ἀσθενέςεροι φέρειν ἐσμὲν τὴν μεταβολὴν ἀθρόαν γενομένην] Cyrus apud Xenophontem VI. παιδείας: ἡ κατὰ μικρὸν μετάλλαξις πᾶσαν ποιεῖ φύσιν ὑποφέρειν τὰς μεταβολάς· διδάσκει δὲ καὶ ὁ θεὸς ἀπάγων ἡμᾶς κατὰ μικρὸν ἐκ τῦ χειμῶνος εἰς τὸ ἀνέχεσθαι ἰσχυρὰ θάλπη, καὶ ἐκ τῦ θάλπυς εἰς τὸν ἰσχυρὸν χειμῶνα. *Varietas, quae fit paulatim, facit, vt omnis natura mutationes ſuſtineat. hoc Deus ipſe docet nos, dum ſenſim abducit et ex hyeme ad tolerandos graues aeſtus, et ab aeſtu ad rigidam brumam.* Idem Georg. Piſidas nec Xenophonti, nec Dioni cedit in hac anni tempeſtatum moderatione deſcribenda, a verſ. 266.

Καὶ τῦ θέρυς μὲν ἡ φλογώδης ἀκρότης
Οὐκ εὐθὺς εἰς χειμῶνα τὴν θέρμην τρέπει·
(Αἱ γὰρ μετάρσεις βλαπτικαὶ τῶν ἀθρόων)
'Αλλ' εἰς τὸ μετόπωρόν τε καὶ κρᾶσιν μέσην
Τῷ μαλθακῷ τὴν ψύξιν ἠρέμα τρέφει,
Κἀντεῦθεν εὐθὺς ὖ πρὸς ἄκρατον ζέσιν,

Ἀλλ᾽ εἰς ἔαρ μέτεισι, καὶ λεληθότως
Τὸν κρυμὸν ὠθεῖ, καὶ τὸ καῦμα συλλέγει.

Aeſtatis etenim flammeus vigor ſuum
Feruorem in hyemem frigidam haud mutat cito,
(Nam ſummitates, cum repentinae, nocent)
Sed temperatum ad tempus, autumnum et grauem,
Senſim rigorem nutricat dulcedine.
Nec frigore a duro, calorem ad feruidum;
At floridum ver primum adit, placide amouens
Brumam rigentem, vt mox calores ingerat.

Porro de intemperie ex mutatione in contrarium raptim facta (vt Liuius lib. V. vocat τὴν μεταβολὴν ἀθρόαν γενομένην) Hippocr. Aphor. 11. πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον· τὸ δὲ κατ᾽ ὀλίγον ἀσφαλὲς, ἥν τις ἐξ ἑτέρου εἰς ἕτερον μεταβαίνῃ. quod mira ſolertia Pelignus poëta expreſſit hoc diſticho:

Dum modo frigoribus premimur, modo ſoluimur aeſtu,
Aëre non certo, corpora languor habet.

16. Καὶ τρόπον ἡμᾶς λανθ.] Regius Cod. καὶ τρόπον ἡμᾶς ὥστε λανθάνειν, καὶ συνεθίζων τινὰ τοῦ ἦρος ὑπενεγκεῖ τὸ θέρος, προγυμνάζων δὲ διὰ τοῦ μετοπώρου. antequam hoc viſus eſſem Cod. coniectura ſola nixus, quae vides, adſcripſeram, τινὰ refugo ad modulum reducto: bono et perſpicuo ſenſu. nec tamen diſpliceret, ſi leg. τρέπων ἡμᾶς ὥστε λ. Quod autem in eod. Cod. ſuppletur διὰ τοῦ μετοπ. arguit, ſcribendum etiam ſupra fuiſſe, διὰ τοῦ ἦρος. quod ſine ope membranarum erudîtiſſ. Caſaubonus cate autumauit.

128. 3. Περί τε πᾶσαν τὴν γῆν] Plato in Cratylo hoc ὑπερίονος adſert ἔτυμον, qui

— *terrarum flammis opera omnia luſtrat.*

Digitized by Google

129. 2. Οἱ μὲν πόνοι, αὐτοῖς ἐλ.] haec mirifice congruunt cum ἐνθυμηματίῳ Muſoniano: ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει· ἄν τι ποιήσῃς αἰσχρὸν μετὰ ἡδονῆς, τὸ μὲν ἡδὺ οἴχεται, τὸ δὲ αἰσχρὸν μένει. Quae M. Catonis ſententia eſt ex orat. quam dixit Numantiae apud equites: *Cogitate cum animis veſtris, ſi quid vos per laborem recte feceritis, labor ille a vobis cito recedet, bene factum a vobis, dum viuetis, non abſcedet. Sed ſi qua per voluptatem nequiter feceritis, voluptas cito abibit, nequiter factum illud apud vos ſemper manebit.* Agell. lib. XVI. Ab his valde diſſentanea non ſunt, quae D. Io. Chryſoſt. Serm. περὶ ἀρχῆς ſcribit p. 10. edit. noſtrae Gr. vbi τὸ τιμῆς καὶ δόξης εὐμάραντον demonſtrat: τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν κακὰ ἀθάνατα μένει· ἡ δὲ ἡδονὴ οὔπω ἐφάνη, καὶ ἀπέπτη. Euſebius Emiſſ. hom. III. de Paſcha: *Remanet, quod damnat: praeterit, quod delectat: conſummata iniquitas permanet, voluptas fugitiua pertranſit.*

pen. Κτημάτων κάλλιστον] Xenophon II. ἀπομνημ. τοῦ παμφόρου κτήματος, ὃ καλεῖται φίλος, ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλεῖστοι ἐπιμέλονται. Schol. huc refert Alex. M. apophthegma: ἐρωτηθεὶς, πόσοις καὶ τίσι χρήμασι τὰ ἐμποδὼν κατεστρέψατο ἔθνη, τοὺς φίλους ὑπέδειξεν. *Is rogatus, quibus opibus obſtantes nationes debellaſſet, Amicos indicauit.*

135. pen. Πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐλάττων ἐκ.] Suſpecta φράσις. nec iuuat Regius, qui deterius hic habet: πολ. δὲ ἐλάττων εἰκόνων. οἷον.

136. 2. Καὶ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἡγ.] Vt haec germana minus appareant, accedunt vtique ad vernacula noſtra: *Si ne penſe-il faire autre choſe d'abſurde.* ou, *choſe autrement abſurde.* in ſequentibus quis non videt *Defectus Lunae varios Solisque labores?* Sed has quoque eclipſes Regius C. patitur. Non diſpar locus eſt

infra in Encomio legis, et ſerm. 2. de Inuidia Vol. II. p. 430. 14. πατρὸς συνέστερος ἑκάστῳ etc.

138. 3. Ὀφθαλμὸν βασιλέως.] V. C. Praeſes Briſſonius de reg. Perſ. hunc locum illuſtrauit plerisque auctoritatibus, quibus haec accedet, e Philoſtrati l. 4. διαλεγόμενον καὶ σιωπῶντα καὶ καθήμενον καὶ βαδίζοντα καὶ ὅ, τι φάγοι, καὶ παρ' ὅτῳ, καὶ εἰ ἔθυσεν, ἢ μὴ ἔθυσε, περιήθρει πᾶσιν ὀφθαλμοῖς, ὁπόσοις ἡ ἀρχὴ βλέπει. *hic differentem, ſilentem, ſedentem, incedentem, et quid comederet, et apud quem, an ſacris operatus eſſet, an minus litaſſet, circumſpectabat omnibus oculis, quot principatus videt.* ex Ariſtot. περὶ κόσμου.

7. Μυσῶν μὲν ἵππους.] Interpres legerat νήσων, *ex inſulis equos accerſere.* alioquin interpretandum fuit, *e Myſia equos accerſere.* Regius Cod. habet νησῶν; et in Scholio adſcriptum: Νῆσος· χωρίον Μηδείας καλλίστους ἵππους φέρουσα. *Neſus locus in Media praeſtantiſſimorum equorum ferax.* Stephanus περι πόλ. Νησαῖον πεδίον, ἀφ' οὗ παρὰ Μήδοις οἱ Νησαῖοι ἵπποι. *Niſaeum, ager, qui Medis ſuggerit equos Niſaeos.* Strabo lib. XI. vbi λειμῶνος ἱπποβότου meminit, mox ſubiicit: τοὺς δὲ Νισαίους ἵππους, οἷς ἐχρῶντο οἱ βασιλεῖς, ἀρίστοις οὖσι καὶ μεγίστοις, οἱ μὲν ἐνθένδε λέγουσι τὸ γένος, οἱ δὲ ἐξ Ἀρμενίας. ἰδιόμορφοι δέ εἰσιν. Deinde Armeniam non minus eſſe ἱππόβοτον probat, quam Media, vt in ea quoque naſcantur equi Niſaei. Oppianus certe inter equos praeſtantes Armenios numerat. atqui Armeniae et Nyſiae in eadem Aſia minore, οὐ χωρὶς τὰ ὁρίσματα. Caeterum prima in Νῖσος καὶ Νισαῖον per ι rectius ſcribitur, quam per η.

142. 7. Ὁ μὲν ὑπὸ ᾠδῆς ἁλούς] Nero perſtringitur; quem Apollonius non ineptum vtique citharoedum eſſe cenſebat ad lyram aptandam; ſed imperium dedecorare nimia cum remiſſione, tum intenſione. Νέρων

ϱων κιθάϱαν μὲν ᾔδει ἁϱμόττεσθαι· τὴν δὲ ἀϱχὴν ᾔσχυνεν ἀνέσει καὶ ἐπιτάσει. Philoſtr. lib. V. de Vita Apollon.

143. 1. Reg. Cod. διὰ τὴν ἐπιθυμίαν. leg. διά τε τὴν θήϱας ἐπιθυμίαν. hanc vno vocabulo Xenoph. παιδείας lib. II. φιλοθηϱίαν dixit. e primo autem eiuſdem παιδ. multa in hunc Epilogum translata ſunt.

6. Ἀσθενῆ καὶ δεδȣλωμένα] e Xenoph. indidem. Tacitus lib. XX. *Etiam fera animalia, ſi clauſa teneas, virtutis obliuiſcuntur.*

AD IV. DE REGNO.

Huius orat. inſcriptio plenior in extremo l. reperitur tam in Regio Cod. quam in Aldino: ΔΙΟΓΕΝΗΣ Η ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ πϱὸς Ἀλέξανδϱον τὸν Μακεδόνα. *DIOGENES, ſeu DE REGNO diſſertatio apud Alexandrum Macedonem.*

147. 15. Ἐν τῷ Κϱανίῳ] Schol. Locus erat publicus Corinthi magnificis porticibus, inſtar Baſilicae, decoratus.

148. 13. Χαλεπῶς με ἂν ἴδῃς] τὸ χαλεπῶς hic, vt apud Theogn.

Ἤν δέ τις εἰϱώτα τὸν ἐμὸν βίον· ὧδε οἱ εἰπεῖν,
Ὡς εὖ μὲν, χαλεπῶς· ὡς χαλεπῶς δὲ, μάλ' εὖ.

aegre admodum me videbis. vous me verrez bien a peine. Interpres ad affectum, non ad ſenſum, tranſtulit.

14. Τὰ ὄμματα ἀσθενεῖς] Philo πεϱὶ συγγενείας: ὀξυωπίας ἐστεϱημένȣς, τὰς ὄψεις πεπηϱωμένȣς. quidni vero obiter ei Philonis loco laboranti mederi conemur? ſic ergo lego et corrigo: τί τῷ τὰς ὄψεις πεπηϱω-

Digitized by Google

πηρωμένῳ γένοιτ' ἂν εἰς τὰς ὄψεις ὄφελος, ἀξυωπίας προγονικὴ, αὐτῆς ἐστερημένῳ.

149. 18. Τοῖς μὲν ἐν Θήβαις σπαρτοῖς π. λ. σημεῖον] Syneſius eod. libello φιλαδέλφων, tale σημεῖον appellat γνώρισμα καὶ χαρακτῆρα πατρῷον. idque illuſtrat exemplo Pelopidarum, quibus ſatis erat particula quaedam circa humerum ebore expreſſa ad cognationis demonſtrationem, μόριόν τι περὶ τὸν ὦμον ἐξεικασμένον ἐλέφαντι, πρὸς ἀπόδειξιν συγγενείας. Porro σπαρτοὶ ſati e dentibus Draconis Martii a Cadmo caeſi, qui

— ſparſit humi iuſſos mortalia ſemina dentes:

apud Naſon. III. Met. qui hoc verſu perſtringit hanc λόγχην, σημεῖον τῦ γένυς:

Primaque de ſulcis acies apparuit haſtae.
Marte cadunt ſubiti per mutua vulnera fratres,
Quinque ſuperſtitibus, quorum fuit vnus Echion.

Nonnus Dionyſ. extremo lib IV. in lepida ἐκφράσει horum ὀδοντοφύτων αἰνογιγάντων: Καί τις ἀνηκόντιζεν ὁμόγνιον ἔγχος ἀράσσων, Ἡμιφανής.

152. 12. Νεκρῶν τῦς ὀδόντας] Id non ſolis dentibus vſu venit: Si quidem verum eſt, quod Plutarch. in Pyrrho refert, illius Epirotarum regis pedis dextri pollicem diuina lienoſis medendi virtute praeditum, cremato poſt fata corpore eius reliquo, integrum atque inuiolatum in buſto repertum eſſe. λέγεται, τῦ ποδὸς ἐκείνυ τὸν μείζονα δάκτυλον ἔχειν δύναμιν θείαν, ὥστε μετὰ τὴν τελευτὴν, τῦ λοιπῦ σώματος κατακαέντος, ἀπαθῆ καὶ ἄθικτον ὑπὸ τῦ πυρὸς εὑρεθῆναι.

157. 2. Παίζωσιν, ὡς αὐτοί φασι, βασιλέα] Regius βασιλέας Pollux l. IX. βασιλίνδα, ὅταν διακληρωθέντες ὁ μὲν βασιλεὺς προστάττῃ τὸ πρακτέον, ὁ δ'

Digitized by Google

ὁ δ' ὑπηρέτης εἶναι λαχὼν πανταχόθεν ἀπεκπονεῖ, Herod. l. I. Horat.

— *At pueri ludentes, Rex eris, aiunt, Si recte facias.*

161. 7. Ἐκείνη ἡ μέλιττα ἄνευ κέντρε ἐςὶ] Baſilius M. Or. VIII. εἰς ἑξαήμ. Regem apum aculeo non carere, ſed eo non vti affirmat, his verbis: ἐκ φύσεως ἔχων τὸ κατὰ πάντων πρωτεῖον, καὶ μεγέθει διαφέρων καὶ σχήματι, καὶ τῇ τε ἤθες πρᾳότητι· ἐςι μὲν γὰρ κέντρον τῷ βασιλεῖ· ἀλλ' οὐ χρῆται τέτῳ πρὸς ἄμυναν.

21. Ἐξωμίδα λαβὼν] Pollux l.IV. cap. XVIII. ἐξωμίδα inter comicas veſtes deſcribit, χιτῶνα λευκὸν ἄσημον, κατὰ τὴν ἀριςερὰν πλευρὰν, ῥαφὴν ἐκ ἔχοντα. et paulo poſt, ſeruilem tunicam dicit, cui additum fuit album palliolum, ἐγκόβωμα. et l. VII. cap. 13. ἡ ἐξωμὶς καὶ περίβλημα ἦν καὶ χιτὼν ἑτερομάσχαλος. Schol. ἐξωμὶς-χιτὼν ὁμε καὶ ἱμάτιον· καὶ γὰρ τὴν ἑκατέρε χρείαν παρεῖχε, χιτῶνος μὲν διὰ τὸ ζώνυυσθαι, ἱμάτιον δὲ, ὅτι τὸ ἕτερον μέρος ἀνεβάλλετο. de vſu duplici ad tunicam et pallium. de etymo hoc quoque addunt: οἱ ὦμοι ἐξωφανεῖς ὄντες τῦτο διδόασιν αὐτὸ τὸ ὄνομα, ab exſertis humeris.

163. 4. Ἐν διφθέρᾳ] Schol. ἱμάτιον γεωργικὸν ςερεὸν πρὸς ὄμβρε μάλιςα ἀποφυγὴν ἱκανόν. *Sagum paſtoritium, pelliceum, denſum, aduerſus pluuiam.* Pindar. VI. Iſthmion. ῥινὸν λέοντος, *exuuium Leonis.* quid ſi inde Rhenones apud Caeſ. ἀπὸ τε ῥινε.

164. 2. Ὕςερον διηγήσαντο] Interpres legerat διηγήσομαι, perperam; refertur enim ad τίτθας, quae, vt pueros flagris caeſos ſolentur, et adulentur, fabellas ipſis ſubinde recitant.

165. 22. Ἐνταῦθα δὴ πάντα ἀνεὶς καλῶς] Regius Cod. regiam emendationem adagii poſtliminio docet: πάντα ἀνεὶς κάλων, vt interpretandum ſit: *Hic tandem omni fune laxato, elate admodum atque impauide ſermonem hunc ad vmbilicum duxit.* Paroemiae integrae vſum Schol. adnotauit: Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀποκεκινδυνευμένως τε καὶ ἀδεῶς πραττόντων λεγομένη· πάντα ἀνέντες κάλων ἐπλέομεν. haec doctiſſ. Iſ. Caſaubonus εἴκασε καλῶς.

166. 1. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δ.] '*nec tam terribilis vlla f.* Attius, an Tullius, horum Euripid. verſuum interpres fuerit, parum refert. ſed quid cauſae fuerat, cur Interpres ſenarios ſuos leuis operae his antiquis et grauiſſimis praeferret? Nos παλαιενδόξοις locum potius dandum eſſe aequum cenſemus. II. ver. in Regio ſcribitur συμφορὰ δαιμόνιος. ſed gloſſema poſthabuimus germanae dictioni Euripid. III. ver. Reg. C. habet: Ἧς οὐκ ἂν ἄραιτο ἄ. vt ſec. pes ſit anapaeſtus.

14. μᾶλλον τεταραγμένος ὁ φιλότιμος] Ex Euripid. Phoeniſſis:

Τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι,
Φιλοτιμίας, παῖ; μὴ σύ γ'. ἄδικος ἡ θεός.

Quid Daemonum deterrimum appetis, Ambitum?

20. Θεῶν ἀπομιμούμενοι φ. ἀνθρ. εἴ.] Ariſtotel. XI. primae Philoſophiae, eam priſcorum hominum veſaniam fuiſſe ſcribit, vt Deos non humana ſpecie tantum effingerent, ſed deteriorum etiam animalium formis induere auderent: ἀνθρωποειδεῖς γάρ τε τούτους καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίους τισὶν λέγουσι. Philo περὶ εὐγενείας, quod hic ἀνθρώπινον εἶδος Dio nominat, ἀνθρωπόμορφον ἰδέαν dixit: ὅθεν οἶμαι τὴν εὐγένειαν, εἰ Θεὸς αὐτὴν εἰς ἀνθρωπόμορφον ἰδέαν ἐτύπωσεν, ταῦτ' ἂν εἰπεῖν.

167.

Digitized by Google

167. 14. Οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς μορφῆς καὶ τȣ͂ εἴδȣς τὸ ἦθος γινώσκȣσι] Hos φυσιογνώμονας affines maxime μετωποσκόπων facit Clemens Alex. παιδαγ. III. cap. III. τί ἄν τις φαίη τȣ́τȣς ἰδὼν ἀτεχνῶς, καθάπερ μετωποσκόπος ἐκ τȣ͂ σχήματος αὐτȣ̀ς καταμαντεύεται, μοιχȣ̀ς τε καὶ ἀνδρογύνȣς.

169. vlt. Οὐδὲν ἀπόβλητον] An compoſito ἐξεπίτηδες vſus eſt Homerica voce?

Οὐ γὰρ ἀπόβλητ' ἐςὶ θεῶν ἐρικύδεα δῶρα.

Ibid. Τὴν μαγνῆτιν] Primum Orphei verſ. in Magnete ſic emendo:

Ἔξοχα Μαγνῆτιν δ' ἐφίλησεν θȣ́ριος Ἄρης.

Bellicus inprimis Magnetem Mars adamauit.

itemque ſextum: Καὶ πάλιν ȣ̓κ ἐθέλει μεθέμεν πολεμοῦντα σίδηρον.

Atque iterum rigidum renuit dimittere ferrum.

170. 15. Οὔτε εἰ μετ' αἰσχύνης] Haec interpres omiſerat; quippe deerant in Cod. Veneto: et e Regio ſuppleuimus.

172. 15. Ἀνέξοδον πλȣ͂τον] Schol. ἀντὶ τȣ͂ ἀπρόσιτον, inacceſſas, ac irremeabiles paene dixerim opes, quarum *veſtigia nulla retrorſum ſpectant.*

174. 2. Οὐδὲν ἀπώμοτον, ȣ̓δὲ ἄπρακτον ποιȣ́μενος] *Nihil abiurandum, nec deſperandum vel nefas ducens*, ex Archilochi ſenariis:

— χρημάτων
Ἄελπτόν ἐςιν ȣ̓δὲν, ȣ̓δ' ἀπώμοτον.

— *In nullo eſt opus*
Spem abiicere, deierando, non haec eſſe fas.

Digitized by Google

an vero cunctandum eſt hic pro ποιέμενος, quod ἄκυρον eſt, legere οἰόμενος familiari μετοχῇ Dioni, etiam in clauſula, vt infra in Diogene pag. 215. vlt. πληγήσεσθαι οἰόμενος.

176. 7. Ὀστράκου φ. μεταπεσόντος] Schol. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀθρόως καὶ ἀνελπίστως ὑφισταμένων, *adagio de repentinis, nec opinatis.*

177. 1. Μύρου καὶ οἴνου ἀποπν] Ariſtoph. in Nebul. ἡ δ' αὖ (ὄζουσα) μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων.

ibid. Κροκωτόν] Schol. explicat γυναικεῖον ἱμάτιον λεπτότατον καὶ διαφανές· τὸ χρῶμα ὄνομα πεποιημένον.

ibid. Μετὰ πολλοῦ καὶ ἀτάκτου γέλωτος] Catullus *ineptum riſum* dixit:

Riſuque inepto nulla res ineptior.

13. Τῶν γυναικῶν ὀξύτ.] Haec etiam inf. ſerm. lxij. Vol. II. p. 323. 6. referuntur de Sardanapalo.

pen. Ἀπάτη πάνυ ὡραία] Lucianus in tabula Calumniae Apellaea.

178. 11. Σφηττοῖ τρίτον εἰσάγει χορόν] Schol. in hoc Atticae populo a Socrate et Chaerephonte nobilitato], ludis Scenicis peractis tertium Chorum pro more inductum fuiſſe ſcribit; quod in caeteris ludis ſcenicis inſolens erat.

186. 1. Τόσσ' ἔχω ὅσσ'] Hic etiam interpretationem vulgarem cum Tulliana, vt

Chaoniam pingui glandem mutamus ariſta.

Quem vero praeterit horum verſuum Cratetis ἀντιγράψαντος παρῳδίαν gemmeam et nec mancipi:

Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα καὶ μετὰ Μουσῶν
Σέμν' ἐδάην.

Quae didici, haec habeo, et quae me docuere Camoenae.

AD

AD V. QVAE LIBYCA FABVLA EST.

188. 1. Μῦθον Λιβυκὸν ἐκπ.] Schol. idem de hoc ſermone iudicium, quod Photius, ſtatuit, cuius verba vſurpat leui mutatione, dum admonet a ſuperiore pendere, τοῦ ἔμπροσθεν λόγου ἐξημμένον. quippini ex pag. 163. antep. patet.

189. 14 Παντοδαπὰς φέρειν ζώων φύσεις] Ariſtoteles ἐν τῷ βίῳ περὶ ζώων γενέσεως, eo loci, vbi probat, γίνεσθαι τὸν συνδυασμὸν τοῖς ζώοις κατὰ φύσιν μὲν, τοῖς ὁμογενέσι· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς μὲν ἐγγὺς τὴν φύσιν ἔχουσιν, οὐκ ἀδιαφόροις δὲ τῷ εἴδει. mox addit: λέγεται δὲ καὶ τὸ περὶ τῆς Λιβύης παροιμιαζόμενον, ὡς ἀεί τι τῆς Λιβύης τρεφούσης καινὸν, διὰ τὸ μίγνυσθαι καὶ τὰ μὴ ὁμόφυλα ἀλλήλοις, λεχθῆναι τοῦτο· διὰ γὰρ τὴν σπάνιν τοῦ ὕδατος ἀπαντῶντα πάντα πρὸς ὀλίγους τόπους τοὺς ἔχοντας τὰ νάματα, μίγνυσθαι καὶ τὰ μὴ ὁμογενῆ. Quae Plinius l. VIII. hiſtoriae mundi ſic expreſſit: *Africam ſemper aliquid noui adferre. quod quidem ideo dicebatur, quod in ſiticuloſa regione ad vnum aliquem riuum plurimae ferarum ſpecies bibendi gratia conuenire cogantur: inibique varia mixtura violentae Veneris, varias monſtrorum formas, ſubindeque nouas naſci.* Scholiaſtes huic phyſiologiae ſymbolam ſuam contulit; quam aliqua ex parte, non vſquequaque, caſtigauimus: φασὶ τὴν Λιβύην ἄνυδρον οὖσαν· εἶτα ἐν οἷς τύχοι ὕδατος τινὰ πηγὴν ἐκφανῆναι, συντρέχειν ἐκεῖ πλῆθος θηρίων πεζῶν καὶ ἑρπόντων, τὴν δίψαν ἀρκέσασθαι· ἐκ δὲ τῆς συνδρομῆς ταύτης καὶ τοῦτο συμβαίνειν, ὀργῶντά τινα πρὸς Ἀφροδίτην ἐπιμίγνυσθαι πρὸς γένεσιν τοῖς ἑτερογενέσιν· ἀφ᾽ ὧν τὰ τέρατα τίκτεσθαι· πεφυκότα εἰς ἅπαν λείψανον ὄζειν τῶν συνδεδραμηκότων εἰς γέννησιν, τὰ ἐξ αὐτῶν τικτόμενα ζῶα. Hinc Libyae — *mixtumque genus, proleſque biformis.* Suauis homo Anaxilas Com. Muſicam in hac portentoſarum ferarum feracitate cum Africa contendere finxit his Iambicis:

Ἡ

Digitized by Google

Ἡ Μουσικὴ, ὥσπερ Λιβύη, πρὸς τῶν θεῶν
Ἀεί τι καινὸν κατ' ἐνιαυτὸν θηρίον Τίκτει.

vt hos verſus ſcribo apud Athen. XIV.

193. vlt. pro Οὐκ ἀφανὴς lego ἀφανῆ, et ad θηρία refero, vel ἀφανεῖς, vt pertineat ad illas παντοδαπὰς ζώων φύσεις. quo etiam ſpectat quod ſequitur τὰς μὲν ἀπολειφθείσας, ἀπολέσθαι μετὰ τῶν σκύμνων. in quae verba Gloſſographus notat, ὅτι ἀφελῶς σκύμνους εἶπε τὰ τῶν ὀφέων πωλία: vt latius catulorum vox ad recentes etiam anguium foetus extendatur.

194. vlt. Πυρός· τὸ μὲν ῥοπάλῳ παίοντα κατακαίειν, ὁπόσα ὁμόσε ᾔει, τὰ δὲ ἀπ.] Interpunge aliter, et emenda e Regiis membranis; πυρὸς, τὰ μὲν ῥοπάλῳ παίοντα κατακαίνειν, ὁπόσα ὁμ. ᾔει· τὰ δὲ ἀπ. perſpicax hic fuit interpres.

195. 3. Τῶν πολλῶν μὲν εἴπου τις ἐπεχείρησε καθᾶραι τὴν αὐτοῦ ψυχὴν, ὥσπερ ἄβατον καὶ μεστόν τινα θηρίων χαλεπῶν τόπον· ἐξελὼν δὲ καὶ ἀπολέσας, τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν γένος. εἰ.] Regius habet: τῶν πολλῶν μὲν εἴποι τις, ἐπεχ. καθ. τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ὥσπερ ἄβατον καὶ μ. τ. θη. χα. τ. ἐξελὼν δὲ καὶ ἀπολέσας τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν. εἶτ.

AD VI. DIOGENES AVT DE TYRANNIDE.

197. 5. Χειμῶνι ἐν Βαβυλ.] Schol. ὅτι Βαβυλὼν καὶ Σοῦσα καὶ Βάκτρα, χειμῶνος μὲν εὔκρατα καὶ εὐδιεινότατα· θέρους δὲ πνιγωδέστατα, ἅτε ἀλεεινότατα καὶ ὑπέρθερμα. τὰ δὲ Ἐκβάτανα πάλιν τῆς Μηδικῆς ἀπεναντίας τούτων ἔχει κατὰ καιροὺς τὴν κρᾶσιν. *Hiberna ſtatiua laudantur Babylone, Suſis, et Bactris, ab hyemis temperie: aeſtiua non item ob aeſtum immodicum. Ecbatanis temperies aeſtiui Solſtitii maior, quam Brumalis.* Auctor τοῦ περὶ κόσμου.

198. 2. Καὶ τοὔνομα λαβεῖν, οἷον ἀκτήν τινα] Haec notatio illuſtratur a Strabone l. IX. διὰ δὴ τοῦτο καὶ Ἀκτὴν

Ἀκτὴν φασι λεχθῆναι τὸ παλαιὸν καὶ Ἀκτικὴν, τὴν νῦν Ἀττικὴν παρονομασθεῖσαν, ὅτι τοῖς ὄρεσιν ὑποπέπτωκε τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῆς ἀλιτενὲς καὶ στενόν. Stephanus περὶ πόλ. Apollodorum huius etymi auctorem facit, διὰ τὸ πολὺ μέρος αὐτῆς καθικνεῖσθαι εἰς θάλασσαν. etc.

pen. Reg. Cod. ὅ τε Ἀκρ. recte; eſt enim ἀῤῥενικὸν, Graecis et Lat. Fax huius loci eſt apud Strabonem l. VIII. patet τὸ ἐπισκιάζει germanum τοῦ ἄκρου, vel ex his Statii in VII. Theb.

— ſummus caput Acrocorinthus in auras
Tollit, et alterna geminum mare protegit vmbra.

199. 6. Διακοσίων σταδίων] Schol. ὁ κύκλος τοῦ τείχους Ἀθηνῶν, εἴη ἂν μιλίων ιε. παρὰ στάδιον ἕν. *vt ad XV. Millia paſſ. cum ſtadio reducat.*

202. 9. Ὁμοῦ χιόνος καὶ πυρός] Quod hominum genus faſtidioſa aegrimonia res contrarias deſideret, vetus quiritatio eſt in Alexidis Mandragoriſomene:

Εἶτ' οὐ περίεργόν ἐστιν ἄνθρωπος φυτὸν,
Ὑπεναντιωτάτοις τε πλείστοις χρώμενον;
Καὶ χιόνα μὲν πίνειν παρασκευάζομεν,
Τὸ δ' ὄψον, ἐὰν μὴ θερμὸν ᾖ, διασύρομεν.

Non curioſa eſt admodum ſoboles, homo,
Vtique diuerſiſſimis rebus adamat?
Gelidamque comparamus ad potum niuem,
Obſoniumque carpimus, niſi ferueat.

De niuatis potionibus Xenophon lib. II. ἀπομνημ. in Herc. Prod. τοῦ θέρους χιόνα περιθέουσα ζητεῖς. *Quaeris circumcurrens aeſtate niuem.* Sen. Quaeſt. Nat. lib. IV. cap. VIII.

203. 12. Καταδησαμένους τὰ ὄμματα] Lepide ad appellationem τῶν ὑποδημάτων alludit: ſunt enim calcea-

ceamenta; quaſi vincula quaedam, et pedum inſulae: vt vernacula quoque vox Gallorum indicat (*pantouſles*).

19. Ἁπάντων ἐκείνῳ χρημάτων ἀτοπώτατον] Emenda ἁπάντων ἐκεῖνο χρ. ſic Regius. H. Stephanus ἠπόρει, an εὐπορώτατον ſcribendum eſſet, vt τὰ χρήματα ἀντὶ τῶν πραγμάτων vſurparentur. pulchre vero τὸ εὔπορον ἢ εὔωνον reſpondet τῷ ἀδαπάνῳ.

204. 16. Πανὸς ὅτε τῆς Ἠχοῦς ἐρ.] Moſchus Id. V.

Ἤρα Πὰν Ἀχῶς τᾶς γείτονος· ἤρατο δ' Ἀχὼ
Σκιρτητᾶ Σατύρω.

Pan formoſam Echo vicinam perdite amabat,
Ardebat Satyrum Echo.

Nonnus Dionyſ. XVI. Panis ἀνυμφεύτους ὑμεναίους cum Echo celebrat his verſibus, quos ita lego et interpretor:

Πὰν κερόεις ἔτι μοῦνος ἔχεις δρόμον εἰς Ἀφροδίτην,
Καὶ σὺ διωκομένης ποτὲ νυμφίος ἔσσεαι Ἠχοῦς.

Corniger at Pan ſolus habes curſum ad Cythercam;
Tandem ſponſus eris quoque Pan reſonabilis Echus.

quid eſt δρόμον ἔχειν εἰς Ἀφροδίτην, niſi συνουσίας ἐρᾶν; et quod mox ſequitur ἐπλανᾶτο ἐν τοῖς ὄρεσι, Pan ipſe fatetur apud eundem:

Αἴθε νοοσφαλέος σταφυλῆς ἅτε Βάκχος ἀνάσσω,
Καί κεν ἐμῶν ἐτέλεσσα πολύπλανον οἶστρον ἐρώτων,
Ὑπναλέην μεθύουσαν ἰδὼν δυσπάρθενον Ἠχώ.

O vtinam vitis ceu Liber regna tenerem:
Nempe vagi fruerer ſtimulis perculſus amoris,
Conſpiciens Echum vino ſomnoque ſepultam.

ideo Liber Panis canem ita affatus erat:

Φοιταλέην δὲ δίωκε δι' οὔρεος ἄστατον Ἠχώ.
Errantem inſequitor per montes inſtabilem Echo.

Digitized by Google

208. 6. Ὅμηρος ῥαδίως ζῆν] Dii familiari apud Homerum Epitheto ῥεῖα ζώοντες celebrantur. Odyſſ. IV. v. 805. Euſtathio: ἀπόνως. *quibus expers vita laboris*, vnde ἔκηλοι. Virgil. *quieti*. IV. Aen.

Scilicet is ſuperis labor eſt; ea cura quietos Sollicitat.

211. 15. Πιϛεύσας ἐδ᾽ ὅποι τραπ.] Eadem locutione vſus erat in clauſula IV. de Reg. mox in var. lect. lege: γρ. προσερευνήσοντας.

19. Τὰς προπειράσαντας τ.] De cibi et potus exploratoribus Xenoph. in Hierone. Athen. lib. IV. Suidas ἐδεάτρες a Graecis quidem nomen accepiſſe, a Perſis autem inſtitutos fuiſſe tradit. Ariſtophanes in Νεφέλαις vocat προτένθας affines his praeguſtatoribus, προλαμβάνοντας καὶ προεσθίοντας τὰ ὄψα, πρὶν εἰς ἀγορὰν κομισθῆναι. in eo duntaxat ab illis differentes, quod τοῖς προπειρῶσιν ex officio incumbat praeguſtare et praelibare edulia, προτένθαις autem, vt liguritoribus, ex cupediarum auidia: vnde προτενθεύειν pro *auide inhiare et ligurire*. vulgo, *eſcorniſler*.

20. Μήτε γυναικί παισὶ, μ.] praepoſtere. coge ad ordinem, qui in Reg. Cod. μήτε παισὶ, μήτε γυναικί.

212. pen. Πολλοὶ ἤδη προέλαβον] Schol. cum his Gregorii Naz. dictum componit: οἷόν τι ποιᾶσιν οἱ διὰ φόβον θανάτα ἀπαγχόμενοι. *tale quid faciunt, qui formidine mortis vincla nectunt gutturi, ne tardiora fata votis maneant*, et *ne nouis vſque ſuppetant doloribus.* vt Canidia Horat. alloquitur *faſtidioſa triſtem aegrimonia.* Stultitia eſt apud Senecam, *Timore mortis mori;* vnde Martialis:

Hic, rogo, non furor eſt, ne moriare mori?

hoc facit Pompeius apud Lucanum:

— letumque iuuat praeferre timori.

melius

melius Antigone in Sen. *Thebaide* patri optanti mortem conſulens ait:

— non eſt, vt putas, virtus, pater,
Timere vitam, ſed malis ingentibus
Obſtare, nec ſe vertere, ac retro dare.

217. 6. διαλέγηται παῤῥῶν] emenda θαῤῥῶν. quae μετοχὴ hic inculcatur ad παῤῥησίαν probandam.

11. Ἄλλως ὅτι δὴ τύραννος] Non variat Regius, plenior tamen fuerit oratio, ſi legas, ἄλλως τε καὶ ὅτι τύρ. mox ſcribe, ἐπαινούμενος δὲ, non ὑπαιν.

AD EVBOICVM, SEV VENATOREM, QVAE VII.

219. Εὐβοϊκός] Schol. ex Photii excerptis ὑπόθεσιν huius Serm. huc bona fide tranſtulit, vt ne apicem quidem mutarit. Prima vox vt in regio Cod. reponenda Τόδε μ.

2. Πρεσβυτικὸν πολυλογία] Cic. in Cat. M. *Senectus eſt natura loquacior.* Ariſtot. 11. ῥητ. ad Theod. Gregor. Naz. κατὰ γυν. καλλωπ. - ἡ πολιὴ δὲ λάλον.

— ſaepe ſenecta loquax.

220. 5. Πορφυρεῖς, ὑφορμοῦντας πρ.] Ait Schol. πορφυρεῖς vulgari lingua *Cotularios* dictos fuiſſe, κοτυλαρίους: ſic enim lego, non κητυλαρίους· παρὰ τὸ ἐν μικροῖς πλοίοις ἤως κοτύλαις παρομοίοις πορφυρεύεσθαι. quod Purpurarum piſcatores ſcaphis cymbuliſue vterentur tam puſillis, vt a Cotulis vaſculis ſ. menſuris liquidorum parum differrent, vt Herc. apud Ariſtoph. in Neb. Charontis πλοιάριον, vola palmae curuatae oſtenſa, τυννουτονὶ feſtiue nuncupat.

12. Παρ᾽ αὐτὴν τὴν ῥαχίαν] Schol. Etymologico ſymbolam confert: ῥαχία ὁ τραχὺς καὶ λιθώδης αἰγιαλὸς, καὶ ἴσως ἀπὸ τοῦ ἐκεῖσε τὸ προσκλύζον κῦμα

οἱονεὶ

Digitized by Google

οἱονεὶ ῥήγνυσθαι. Vernacula vox, *Greue*, prope abeſt a Graeca.

221. 2. Τὰ γένεια ὑγιῆ, κομῶντα] Quid ſibi voluit per *τὰ γένεια ὑγιῆ*, *genis ſanum?* an *genis non perciſis?* vt apud Tibull.

> *Illic perciſiſque genis vſtoque capillo*
> *Errat ad obſcuros pallida turba lacus.*

egregiam vero laudem venatoris, ore perciſo non eſſe! apageſis hanc interpretationem, non ridiculam minus illa, qua apud Nonnum in *παραφράσει τῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγ. τὸ εὐρυγένειον* in Anna pont. exponitur *amplae generationis*, pro *barbae promiſſae.* Quem ergo intelligit *malis ſanis?* nonne *nec genis nec mento raſum vulſumue, et mento incolumi? τὰ γένεια καλῶς ἔχοντα. εὐπώγωνα, ἠϋγένειον, γανύμενον πώγωνι*· cui apud Pindarum *λάχναι μέλαν γένειον ἔρεφον. cinctum eſt lanugine mentum.* Solon in Eleg. *περὶ ἑβδομάδων*, vbi docet, adoleſcentem a XV. aetatis anno incipere *γενειᾷν*·

> Τῇ τριτάτῃ δὲ γένειον ἀεξομένων ἐπὶ γυίων
> Λαχνῦται, χροιῆς ἄνθος ἀμειβομένης.
>
> *Ter quinis mentum, creſcentibus artubus, annis*
> *Luxuriat barba, flos variatque cutis.*

vt *μισότριχας, μισοπώγωνας*, laeues, vulſos, depiles, glabros genis, et mento, obiter, vt infr. or. XXXIII. Vol. II. p. 30. ſq. exagitet, quales illo aeuo Romanos pleroſque, et Antiochenſes fuiſſe conſtat cum ex Satyrographis, tum ex Miſopogone Iuliani Imp. cui placuit *ἡ βαθύτης τῦ γενείυ, καὶ τῇ κεφαλῇ πρεσῆν αὐχμός*. Hoc Scholiaſtae ſuboluit: *ὐ γὰρ, καθὼς τότε Ῥωμαῖοι πώγωνας ξυρῷ ἐλυμαίνοντο μάλιςα οἱ πολιτευόμενοι· ὕτω καὶ ὗτος ἀγρότης ὢν, καὶ βίον ἕλκων τρυφῆς Ἀττικῆς ἀπεξενωμένον.* Huic ergo Euboico

ſyluicolae non opus fuit πλεῦσαι εἰς Τροιζῆνα. Clemens Alexand. Paedag. lib. III. c. 3. ξύρεσθαί τε καὶ ἀποτίλλεσθαι καὶ λεαίνεσθαι τὰς γένυς, πῶς ἐ γυναικεῖον; mox: ὁ γὰρ Θεὸς τὸν ἄνδρα, καθάπερ τὰς λέοντας, γενείοις κοσμήσας, καὶ τοῖς λασίοις ἠνδρωσε ςήθεσι· δεῖγμα τοῦτο ἀλκῆς καὶ ἀρχῆς. et poſt paulo: τοῦτο τοῦ ἀνδρὸς τὸ σύνθημα τὸ γένειον, δι' ὃ καταφαίνεται ὁ ἀνήρ. Quid quod haec congruunt libris oracularibus, qui perhibent, Eſau, Iſaaci filium, εἰδότα κυνηγεῖν, ἄγροικον, δασὺν exſtitiſſe. Geneſ. XX. v. 25.

pen. Regius: μὴ τοῦτο εἶπον φοβηθεὶς, nihilo ſanius. manet enim ἄκυρον τὸ μὴ ἀντὶ τοῦ ὁ. hinc anſam arripueram coniecturae, quam adſcripſi, inconſulto adhuc Reg. Cod. cui non plane acquieſcens, libentius legerim: μὴ τοῦτο, εἶπεν, φοβηθῇς. *Parce metu, inquit*; vt ſibi conſentiat, qui paulo poſt iterat eadem: ἀλλ' ἴθι, καὶ μηδὲν δείσῃς.

222. 8. Regius: οὐκ ἦν ῥᾴδιον. planius. eamque germanam eſſe ſcripturam Schol. aſſerit: οὕτω δεῖ γράφειν· ἵνα οὕτω νοοῖτο· οὐκ ἦν ἄλλως εὐκολώτερον γενέσθαι ἐν οὕτω τραχεῖ καὶ ἀπροσόδῳ αἰγιαλῷ παραπλέοντα· ἢ συντριβῆναι τὸ ἀκάτιον, ὃ καὶ πεπόνθασι. vt haec ſit mens Venatoris: *Non potuit aliter oppido vſu venire litoris tam confragoſi imperuiique oram legentibus, quam vt cymba comminueretur. Il n'y auoit pas moyen d'en eſchaper à meilleur marché.*

223. 12. Ἔςι πενία χρῆμα τῷ ὄντι ἱερόν] Libanius ἐν ψόγῳ πλούτου, edit. noſtrae pag. 111, 112. ὁ τύραννος γενόμενος τῶν πραγμάτων κύριος, τοὺς μὲν πένητας ἐᾷ, τοὺς δὲ εὐπόρους σφάττει· καὶ γίνεται τοῖς μὲν ἡ πενία σωτηρία· τοῖς δὲ ὄλεθρος ἡ περιουσία. etc. Satyrogr. *Cantabit vacuus.*

14. Ἢ τοὺς τὰ κηρύκεια ἔχοντας] Auctor, quid ſit, vnde dictum κηρύκειον, quamque vim habeat, oſtendit

ſerm.

Digitized by Google

ſerm. LXXV. περὶ νόμȣ, Vol. II. p. 408. vlt. τὸν γȣ̃ν παρὰ τῶν ἐχθίϛων κήρυκα πεμπόμενον, ȣ̃τός ἐϛιν ὁ σώζων καὶ διαφυλάττων, παντὸς θώρακος καὶ πάσης ἀσπίδος ἰσχυρότερον αὐτῷ δȣ̀ς ὅπλον τὸ κηρύκειον· ἔϛι δὲ τȣ̃ νόμȣ σύμβολον. vides hic deſcriptionem, notationem et vſum *Caducei*, in quo literam caninam cum muta media Romani commutarunt. Vis etiam oculos aureſue ad Scholium conferre? Ῥάβδοι εἰσί τινες τὰ κηρύκεια, ἄνωθεν ἔχȣσαι γνώρισμα, εἴδωλα ὄφεων ἐναλλὰξ ἀντεμβαλλομένων ἀλλήλοις· ἃς οἱ κήρυκες πρὸς πρεσβείαν ἀποϛελλόμενοι ἔφερον ἀσφαλείας ἕνεκα, τȣ̃ μή τινα κακόν τι αὐτοῖς δρᾶσαι τῶν συναντώντων. In ſequenti narratione idem Scholiaſtes obſeruat puriſſimum genus orationis ἀφελȣ̃ς ſine fuco et calamiſtris, et omnibus ἀφελείας virtutibus conſtantis.

225. 12. Regiae membranae: δρ. μακροὶ κ. congruentius eſt τὸ μακρὸν πρὸς τὸ περικείμενον, quam τὸ μαλακόν. Si *laudanda ingentia rura*: quidni ampliſſima et denſiſſima ſylua?

227. 2. Ἐμπιπλάμενοι, εἴ ποτε ἁλώη τις σίτȣ] Regius: ἐμπιπλάμενοι, καὶ εἴ ποτε ἁλώη τι σίτȣ. melius. nec tamen ſatis liquet: *his ſaburrati, vel ſi qua alicunde occurrat offa.*

11. Ποιήσαντες ȣ̈τως διεγένοντο] Abeſt a Regio τὸ ȣ̈τω.

228. 4. Οὐδεπώποτε εἰς πόλιν κατέβη] vt qui apud poëtam Lat.

— nec ferrea iura,
Inſanumque forum, aut populi tabularia vidit.

230. 1. Οὔτε τιμὴν καταλαβόντες] Regius emendat τιμὴν καταλαβόντες. enimuero καταβολὴν vrgebat rabula. mox etiam muta προσῳδίαν in his: ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν καὶ ἔλαβον;

Digitized by Google

vlt. Reg. οὐκ ἂν φθάνοιμεν ἅπαντες τά. Interpres videtur aliter legiſſe, aut vim verbi φθάνειν cum μετοχῇ parum vidiſſe. Hoc vero delatorem hic dicere velle puto: *Si ergo haec a vobis probantur; quidni omnes occupamus communia diripere, alii aerarium expilare, (vt etiamnum dubio procul faciunt nonnulli) alii agrum, vobis inconſultis, depaſcere?* etc. Scholiaſtes praeſentiſcens fore, qui in hoc quaſi ſenticeto haererent, haec notauit: οὐκ ἂν φθ. ἀντὶ τοῦ οὐκ ἂν ἐξαρκοῖμεν. Ὁ δὲ νοῦς τῆς συντάξεως οὗτος· οὐδεὶς ἄλλως ἄλλον προσλήψεται· ἀλλ' ἅμα πάντες μιᾷ ὁρμῇ ἐπὶ διαρπαγὴν ὁρμήσομεν τῶν κοινῶν. *nemo tardos opperietur; imo cuncti, velvti agmine facto, Qua data porta ruemus ad publica diripienda.*

231. 10. Τὴν ὕβριν τοῦ καθάρματος] Quod de Phariſaei in Publicanum ſuggillatione B. Ioan. Chryſoſtomus ſcribit hom. in VI. cap. Euang. κατὰ Ματθαῖον, quadrat huic calumniatori: οὐδὲ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· Σκόπει πως, ἤρξατο ὡς περὶ θηρίου τινὸς δυσφορωτάτου διαλεγόμενος, καὶ δεινοῦ κλέψαι τὸν μὴ σφόδρα ἐγρηγορότα. ſic vero, vt ſcripſi, interpungendum eſt.

25. Ὥσπερ οἶμαι τὸν Ναύπλιον ὁρῶν] Strabo lib. VIII. de Nauplia, Argiuorum nauali, agens, tradit eius occaſione, confictum fuiſſe a poëtis recentioribus, Nauplium, ob Palamedem filium doloſo iudicio necatum, inſignem illam apud Caphareum hominum ſtragem edidiſſe, τοσοῦτον ἀπεργάσασθαι φθόρον περὶ τὸν Καφηρέα. Scholiaſt. fabulam ita exponit: Ναύπλιος τοῦ υἱέος δὴ τοῦ Παλαμήδους τοῦ φόνου ἀμυνόμενος τοὺς Ἕλληνας, τοῦ νόμου (ſcribo τοῦ ἀνέμου) αὐτοῖς ἐνστάντος· ἐπεὶ τοῦτον διὰ θαλάττης ἐγέλων· αὐτὸς οὗτος, τὸν Καφηρέα καταλαβὼν, εἶτα νυκτὸς πυρσεύων ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε πετρωδῶν πάγων, ἠπάτα προσχεῖν, ὡς δή τινι εὐπροσόδῳ ἀκτῇ τοῖς ἀποτόμοις κρημνοῖς εἰς βάθος

θος ἐῤῥιζωμένοις, καὶ χοιράσι διειλημμένοις· καὶ ὅτως ἀπροόπτως ἀπώλοντο.

233. 5. Δύο τῶν μεγίςων ἀπηλλαγμένη] medere mendo operarum, et ſcribe ἀπηλλαγμένοι. Caeterum Heſiodus cum ἀέργειαν nuncupat ὄνειδος, ſtatuit etiam ignauiam κακὸν μέγιςον. Theognis quoque τῇ πενίᾳ comitem facit ἀργίαν· Καὶ γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, ὅτε τι εἰπεῖν, Οὔτ' ἔρδειν δύναται. Andrii apud Herodotum πενίαν καὶ ἀπορίαν θεὲς μεγάλες obiiciunt Deabus a Themiſtocle aduectis Πειθοῖ καὶ Βίᾳ. Plutarch. πῶς δεῖ τὸν νέον ποιημάτων ἀκέειν, in hoc Heſiodium: Μηδέποτ' ὀλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ Τέτλα ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων: ſcite monet: ὀκ ἄξιον ἐγκαλεῖν τοῖς διὰ τὴν τύχην πενομένοις, ἀλλὰ τὴν μετ' ἀργίας καὶ μαλακίας καὶ πολυτελείας ἀπορίαν αἰσχρὰν καὶ ἐπονείδιςον ὅταν. Ergo inertia non minus, quam Luxuria, Plautinam Inopiam his verbis traducere poteſt: *Sequere me, mea gnata.*

236. vlt. Ὅταν οἱ παριόντες ἐπαφῶσιν αὐτὲς] Interpres minime malus non conuenit cum minime malo venatore, qui vites ſuas vuas proferre magnas praedicat, modo praetereuntes intactas relinquant; in quo eſt ἀφελείας χαρακτήρ.

239. 1. In Regio: ὀδὲ πρὸς τῆς ςενοχωρίας τ. Hic Scholiaſtes artificium extollit occupationis, et ἀντιπίπτοντος λύσιν ἐν συντόμῳ ἐξειργασμένην. finge aliquem obiicere his monticolis: *Fieri non poſſet, vt vos, qui aſſueuiſtis verſari in vaſta ſolitudine, vitam agatis in tantis vrbis adeo populoſae anguſtiis.* πρὸς τὅτο γοργῶς ὑπαντήσας, ἅτε ὢν καὶ λόγων πλειόνων ἀγύμνασος. Soluit mire hanc obiectionem, eiuſmodi vſus dilemmate: ὡς ὀ δίκαιον μετοικίζεσθαι ἡμᾶς, εἴτεν ἵνα μὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡμεῖς ςενοχωρῶμεν ὑμᾶς· ἢ ὅτι ὀ δυνατὸν ἡμᾶς ἐνταῦθα εἶναι τὸς ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἀνεν-

Digitized by Google

ϛχλήτῳ τινῶν (ſcribo τινὶ) τῇ ἀγροικίᾳ ἐντεθραμμένες· πολίτας δὲ ὑμῶν ἀπὸ πατέρων ὑπάρχοντας, οὐκ ἀδόκιμον καὶ τῦ συμφέροντος ἡμῖν προνοεῖσθαι. *Haud aequum foret, nos patria pulſos alio commigrare; ſiue ne vos ad maiores anguſtias redigamus: ſiue quod non poteſit nos hic degere, qui in libertate et imperturbato rure educati ſumus; cum parentes noſtri ius ciuitatis apud vos habuerint; imo non improbandi moris fuerit commodo noſtro, vt puta ciuium, prouidere.*

7. Πρὸς γὰρ τῇ εὐσεβείᾳ] Lege, vt in mentem venerat mihi, priusquam conſulerem Regium Cod. a quo ſum confirmatus in ſententia, πρὸς γὰρ τῇ ἀσεβείᾳ: vt verus et dilucidus ſenſus hic ſit: *Nam praeterquam quod impium facinus eſt, etiam nefas et ex eo genere eſt, quod fieri nequit.*

15. Κερδᾶναι κέρδος τοι] Regius κῆδος. Sed quis ἀττικισμὸν reſpuat, et hoc admittat? tametſi id κέρδος ſit potius κῆδος, quam κῦδος. Scholiaſtes tamen vt germanam lect. tuetur, atque κῆδος ἐνταῦθα τὸ κτῆμα· λέγεται καὶ ἡ συγγένεια κατ' ἐπιγαμίαν, καὶ τὸ πένθος καὶ ἡ θεραπεία καὶ ἡ λύπη καὶ ἡ φροντὶς.

240. 2. Μαρτυρίας ἕνεκεν ἢ χάρ.] B. Io. Chryſoſtomus, hom. 19. ad hoc oraculum Domini Deique, ex cap. VI. τῦ κατὰ Ματ. ὅταν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σε, ὥσπερ οἱ ὑποκριταί: admonet: πανταχῦ ὁ Θεὸς τὸν σκοπὸν ζητεῖ τῶν γινομένων· κενοδοξίας δὲ πανταχῦ μὲν ἀπηλλάχθαι καλόν· μάλιϛα μὲν ἐν εὐχῇ· hac λύμῃ caruit hic veruecum in patria natus, ſed magna vrbanis documenta daturus. Hic iure animaduertit Scholiaſtes perfectam nudi et conciſi ſermonis puritatem, ἀφέλειαν καθαρὰν ἐν συντομίᾳ πολλῇ ἐξανυομένην· φησὶ γάρ· ἀλλ' ἐκ ἔχω μάρτυρα τῶν λεγομένων, ἀλλ' ἐ δήπε διὰ τῦτο ταῦτα διεπραττόμην, εἰ μὴ φιλανθρωπίᾳ· ἢ γὰρ ἂν καὶ μάρτυρας

τυρας αὐτȣ̀ς ἐπὶ τȣ̃το γνωρίμȣς ὄντας ἐμοὶ παρεκάλȣν· ἀλλ᾽ ȣ̓κ ἀγνῶσι καὶ γένȣς καὶ πατρίδος ἐμοὶ τὴν χρηςότητα παρειχόμην.

241. 1. Lege, vt in Reg. Cod. τȣ̀ς μὲν ȣ̃ν πορφυρεῖς. Cauefis autem, ne putes cum interprete, periiſſe purpurarum piſcatores, qui ipſi naufragos miſeros miſerati ſuſceperant, tecto iuuerant, recrearant, refecerant, ſpiritumque eorum recollegerant: quibus verbis Seneca philoſ. vim τȣ̃ ἀναλαμβάνειν καὶ ὑποδέχεσθαι expreſſit, libro IV. de benefic. cap. 37. Interpretis lapſus ex eo fortaſſe contigit, quod pro ἀνέλαβον legeret ἀνεῖλον. et quod ſequitur, εἶχον γὰρ αὐτῶν τινες ἀργύριον, fortean illi videbatur inſidiarum et necis cauſa: cum haec ſit potius αἰτιολογία, cur πορφυρεῖς naufragos fouerint, quod fiſcis onuſtos viderint, et relictis purpuris, inhiarent nummis.

2. Ἐν φασκωλίοις] Schol. φασκώλια ταινιοειδῆ βαλάντια ἐξ ὑφασμάτων λινέων, ἃ (ſic enim leg.) καὶ τοῖς βραχίοσιν ἔσθ᾽ ὅτε καὶ ταῖς ζώναις περιειλίσσȣσι· καὶ δὴ καλȣ̃σιν ὡς βαρβαρικώτερον φȣ̃νδας: vt per φασκώλια intelligatur genus fiſci, vel marſupii vittis faſciiſue ornati ex linea textura, quod brachiis, interdum etiam cingulis, obuoluatur, fundam barbare, ſ. peregrina et Rom. voce indigitabant. Idem *faſciam* ἐντεῦθεν παρωνομάσθαι autumat, quod φασκωλὶς ſpeciem aliquam habeat. equidem φασκώλιον quaſi *fiſcum*, *fiſcinam*, *fiſcellam*, ὑποκοριςικῶς dici potius cenſerem. Tullius in Verrinis: *Reperiebam fiſcos complures cum pecunia Sicilienſi.* Indidem: *Nummos in ciſtam transferre ex fiſco.*

242. 12. ȣ̓ φιλȣ̃σιν ἀλλήλȣς] Schol. τὸ τῷ ςόματι ἐπιτηδείȣς ἀσπάζεσθαι Περσικόν· ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι ἀγροίκων· οἱ γὰρ ἀςικοὶ χεῖρας ἀνέβαλλον ἀλλήλοις τὰς δεξιάς, ἀφ᾽ ȣ̃ καὶ τὸ δεξιȣ̃σθαι εἴρηται· ἀλλὰ καὶ παρὰ Πέρσαις Aſi. ad Plat. Amphil. p. 523.

 σαις

Digitized by Google

σαις ἐχ ὁ τυχὼν τῷ ςόματι προέχοντα ἠσπάζετο· ἀλλ' ὁ κατ' ἀξίαν ἴσος· ὁ δὲ ἐλάττων προσεκύνει· ὁ δὲ πολὺ ἧττων ὑπεξίςατο τῆς ὁδȣ. Apud Perſas in more fuit neceſſarios et pares oris oſculo ſalutare: ex Herod. lib. I. Xenophonte in Ageſilao. Strabone l. XI. Excipere etiam hoſpites oſculo, a Syris Iudeiſue alienum non fuiſſe, ex his Domini Deique noſtri verbis ad Simonem Phariſaeum elicitur: φίλημά μοι ἐκ ἔδωκας. Theophylactus, in Lucae VII. ἐ τὸ πρόσωπον σὺ ἐφίλησας: vt intelligatur, τȣ̃το δὴ τὸ κοινόν.

243. pen. Ἐπὶ ςιβάδος ὑψηλȣ̃ς] Scribe ὑψηλῆς. Iulianus in Miſopog. ἄγρυπνοι νύκτες ἐν ςιβάδι.

245. 14. Ὅταν μὴ μικρὸν ᾖ τὸ σελήνιον] Luna μηνοειδής, νέῳ ἐνὶ ἤματι. Apollon. I. Arg.

— qualem primo qui ſurgere menſe
Aut videt aut vidiſſe putat per nubila Lunam.

vt quarto die, (ὡς ἐξ ἀδήλȣ πρῶτον ἔρχεται νέα.) qui tamen ſacer eſt Heſiodo, cui, vt eius aemulo Maroni,

Ipſa dies alios alio dedit ordine Luna
Felices operum. et
— quartus certiſſimus auctor.

Quid vero mirum, ſi Euboei venatores obſeruarent ad omen nuptiarum, an Luna eſſet

Πρόσωπα καλλύνȣσα, καὶ πληρȣμένη,
Pura, nec obſcuris per caelum cornibus iret;

cum Romani ipſi Annum quidem Ioui, menſes vero Iunoni Lucinae, τελείοις coniugalibus Diis, conſecrarent, teſte Plutarcho in cauſis Rom.

246. 2. ἡ σελήνη τηλικαύτη] dicitur a veteri poëta concinne:

Ὅταν περ αὐτῆς εὐγενεςάτη φανῇ.
Cum ſplendidiſſimum aureumque effert iubar.

Schol. ἐγέλασαν συνέντες τȣ̃ νεανίσκȣ, ὅτι κατήπειγε τὰ

τὰ τȣ̃ γάμȣ, διότι καὶ ἡ σελήνη ὑπερμεγέθης αὐτῷ ἐδόκει· καὶ ὁ αὴρ αἰθρίαν ὅτι καλλίϛην ἀπειργασμένος.

15. Καὶ ἄλλοι τὸ δέρμα ἐπέβαλλον.] Suſpectum eſt, et nec lectum ab interprete. quid ſi intelligat, alios venatores tergus ſuperieciſſe, vt catulum iam vulnere tardiorem morarentur? mox ταῦτα εἶπεν ἄρα ἡ μήτηρ σȣ, ἐγέλα ὁπότε. τὸ, εἶπεν, importuna diſtinctio tranſuerſum egit interpretem, vt vxorem loco viri intempeſtiue loquentem induceret: quod vt fingeret, legendum erat: σὺ ἐγέλας ὁπ. θαυ. ἀκȣ́ȣσα γε. Sed praeſtat nihil ſolicitando interpungere hoc modo: ταῦτα, εἶπεν, ἄρα ἡ μήτηρ σȣ ἐγέλα. *Hoc ergo (inquit) mater tua ridebat, quod mirarer audiens grunnientem ſuem.*

249. 18. Εἴγε δὴ τῶν πλȣσίων ἐλαττȣ̃νται] Sic apud Maronem:

Si non ingentem foribus domus alta ſuperbit. etc.

Regius tamen ſcribit οἵ γε δή. et mox εὐσχημόνως, καὶ κατὰ φύσιν ἢ τῷ παντὶ πλέον ἔχȣσι. Vt apud illum:

At ſecura quies et neſcia fallere vita. etc.

250. 20. Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκȣ] Hi verſ. leguntur Odyſſ. P. tertius tamen apud Homerum, Euſtathio probante, ita ſcribitur: Σῖτȣ ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεϛι. Euſtathius τὸ ἀποπροελὼν explicat per aliud παρασύνθετον Homericum ἀποπροταμὼν, quod promi condi eſt. idem τὸ, τάδε πολλὰ πάρεϛι, ait, σαφέϛερον εἶναι τȣ̃, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάϛῳ. quae clauſula fuit increpationis Antinoi.

251. 10. Ἀξιοῖ δοθῆναι αὐτῷ] Schol. hanc caſus ἐναλλαγὴν tacitam non ſinit: ἐνήλλακται ἡ πτῶσις· ἀναγκαίως γὰρ συνεξακȣ́εται εὐθεῖα ἡ Πηνελόπη, διότι ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἤρξατο. Sed infrunitus γλωσσο-

γράφος in τὸ δοθῆναι temere ἱμάτιον, στολὴν, ſuperſcripſerat, cum non de pallio aut amictu, ſed de arcu, agatur.

253. 2. Μεθ' οἵας μάλιστα διανοίας] non aliter ſcribitur in membranis reg. vt μεθ' οἵας dictum ſit pro ἀφ' οἵας.

257. 7. Reg. ποτὲ ἢ φύλλων. clarius. mox commate ſeu inciſo tantum interpunge poſt δίχα δὲ ὕδατος, τά.

17. Vt fauerem interpreti, pro barbara dictione admonueram legi poſſe συχνοὺς ἢ πολλούς. ſed veram lectionem in Regio Cod. reperi, τοὺς κομψοὺς πένητας. hic enim propoſuerat dicere περὶ τῶν ἐν ἄστει καὶ κατὰ πόλιν πενήτων. vt oppidorum vrbiumque pauperes vno nomine κομψοὺς, quaſi concinnos et elegantes, κομψῶς apteque appellet, quod ruſticis et agreſtibus opponantur.

258. 16. Πρὸς ὑγείαν ἢ πρὸς ἰσχὺν τὴν ἱκανὴν] Martiali in vita beata

Vires ingenuae, ſalubre corpus.

21. δι' ἀργίαν καὶ ἑδραιότητα] ex Scholiaſtae ſententia τὴν παντελῆ ἀχρηστίαν δηλοῖ, veternum, deſidiam, grauiſſimumque torporem denotat, qualis in fucis et fungis hominibus; ἑδραίους γὰρ τοὺς ἀχρήστους φαμὲν καὶ κηφῆνας ἀνθρώπους· παρὰ τοῦτο καὶ τὰς γυναῖκας ἑδραίους φαμὲν παρὰ τὸ οἰκουρεῖν καὶ μηδὲν τῶν ἀνδρικῶν λόγων ἀντέχεσθαι, ἢ τὰς ὁλοσχερῶς ἀργείᾳ ἐκδεδωκυίας ἑαυτὰς (ſic enim ſcripturam Schol. deprauatam corrigo) καὶ θρύψεσι προσανακειμένας. quae ſpectant mulieres, quibus teſtudinum more *tutius eſſe domi.* pergit: παρὰ τοῦτο, οἶμαι, καὶ τοὺς ἄγαν ἀχρείους, καὶ μόνου τοῦ λαιμοῦ ὄντας ἀνθρώπους, ἐπιδιφρίους καλοῦσι. Segnis et deſes ἐπιδίφριος, latamque

que trahens inglorius aluum. verum cur apud Maronem

— *ſedet aeternumque ſedebit*
Infelix Theſeus?

vt apud Apollonium: Ταιναρίην αἴδηλος ὑπὸ χθόνα δεσμὸς ἔρυκε. an quia, cum ob tentatum Proſerpinae raptum in lapide Taenario ſedens tenaciter haereret, ita ab Hercule abſtractus eſt, vt in ſaxo corporis reliquerit partem? poſticam ſcilicet. ſic ſane Seruius refert, cui Apollonii interpres non fauet: Sed ab illo ſtat Ariſtophanis Scholiaſtes in hunc verſ. ex Equitibus: πολλοῖς ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω. ait enim: κοινῶς τοὺς Ἀθηναίους λισπόπυγας φασὶ, καὶ πλάττονται τὸν περὶ Θησέως μῦθον, ὅτι ἑλκόμενος ὑπὸ Ἡρακλέους κατέλιπεν ἐπὶ τὴν πέτραν τὴν πυγήν. an abs re tibi videtur hoc exodium? certe leuandi taedii cauſa non erit ἀχρεῖον.

259. 19. Coniecturam noſtram, ἔργου καὶ βίου, Regiae membranae firmant. Porro τὴν ἐπίκλησιν obſcurius *inſultationem* verterat interpres, ego *nuncupationem* clarius reddidi. dic, ſi mauis, *cognomen ignominioſum* [*ſoubriquet.*] vt ſaepe ἐπίκλησις pro ἔγκλησις apud Thucydidem, Plutarchum et alios vſurpatur, et ἐπικαλούμενος pro ἐγκαλούμενος, inf. or. LI. πρὸς Διόδωρον Vol. II. p. 264. 12.

260. 9. Regius coniecturae noſtrae accedit, et ad ἔμφασιν praeponit artic. ἡ τρυγήτρια.

261. 6. οὐχ ἥκιστα δὲ τὸ παρὰ τῷ Ἡσιόδῳ κεκρ.] Hoc vero Heſiodium eſt: Οὐ γὰρ ἔργον ὄνειδος, ἀεργείη δέ γ' ὄνειδος. Nam verſus proximus ex Homeri Margite laudatur ab Ariſtotele VI. ἠθικῶν Νικομ. cum ſequente hemiſtichio:

Τὸν

Τὸν δ' ἔτ' ἂρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν· ἔτ' ἀροτῆρα,
Οὔτ' ἄλλως τι σοφόν.

Interpres fidelius et dilucidius ita vertiſſet: *Quia te, mi homo,*

Numina aratorem, neque foſſorem, alma crearunt,
Arte nec eximium vlla.

10. lege, vt in Regio Cod. κατὰ τὰς μνης. e verſ. 150. Odyſſ. XXI. hoc quoque ab interprete planius et clarius reddi potuit: *Et quia alioqui manus habes, vt olim proci,*

Molles, non tritas —

vlt. Οὐ πολύ τι διαφέρουσαι] Adſcripſeram διαφερούσῃ ex Regio Cod. vbi ſcribitur διαφερούσας: vnde colligitur, legi poſſe διαφερούσαις, de tonſoria duplici.

262. 2. Emenda e regiis membranis τριχῶν ἐπ' ἀγχούσῃ καί. et intellige e Scholio eiuſdem Cod. quid ſit ἄγχουσα· πόα τις φοινίσσειν τὰ πρόσωπα πεφυκυῖα μάλιστα, herba ad ruborem faciei conciliandum efficaciſſima. Ariſtophanis ſcholiaſtes minus accurate in hunc verſ. ἐν Ἐκκλησιαζούσαις:

Ἤγχουσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμμύθιον.
Anchuſa mage, ceruſſa, fucus et tuus.

Ἡ ἀγχ. βοτάνη, ᾗ ἐχρῶντο εἰς τὸ πρόσωπον αἱ γυναῖκες. Numquid vero τὸ μηχανωμένῃ pertinebit ad ψευδῆ καὶ νόθα εἴδωλα.

263. 21. Πλὴν μικροῦ μέρους τῆς Καδμείας οἰκ.] Schol. hanc Thebarum vaſtationem ſub Nerone et Veſpaſiano obſeruat: ſed et aeuo ſuo Cadmeae reliquiis ruinam a Bulgaris imminere, admonet: ὅτι Θηβαῖοι καὶ ἐπὶ Νέρωνος καὶ Οὐεσπασιανοῦ φαύλως οἰκοῦντο,

το, μόνης τῆς Καδμείας συνιςαμένης, ὥσπερ καὶ νῦν· εἰ μὴ καὶ ταύτην Βȣλγαροι κατεςρέψαντο.

264. 1. Ἑλλὰς μὲν Θήβας νικᾷν πρȣ̈κρινεν αὐλοῖς] Huic Mercuriali Monoſticho, tibicinum Thebanorum praeconi, tibicine opus fuit, qui non inuentus in Reg. Cod. ſcribe ſis πρȣκρίνατο αὐλοῖς. Lat. verſu:

Graecia victrices Thebas vult tibia haberi.

272. 17. Τȣ̀ς λεγομένȣς τῶν θεῶν ἔρωτας] Notiſſimae fabulae tanguntur de Ioue conuerſo in pretium ob Danaën, et in Cygnum ob Ledam iuxta Eurotam, itemque de Neptuni Amymone, filia Danai, quae fonti Argiuo nomen dedit; vnde Nonnus lib. XLII. Dionyſ.

Ἄλλη Ἀμυμώνη παρελέξατο Κυανοχαίτης,
Ἀλλὰ γυνὴ μετὰ λέκτρον ὁμώνυμος ἔπλετο πηγή.

Lego πηγῇ, et interpretor:

Fertur Amymonae Rex concubuiſſe tridentis,
Virginis at laeſae manſerunt nomina fonti.

huc refer, quae mox ſubiiciuntur, τί δ' ἐν ποταμοῖς καὶ ἐπὶ κρηνῶν.

273. 17. Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυδώρη] Scribe Πολυμήλη, ex his Homeri verſibus Il. XVI.

Τῆς δ' ἑτέρης Εὔδωρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη,
Φύλαντος θυγάτηρ.

facilis lapſus memoriae fuit, vt pro Polymele ſuccurreret Polydora, Pelei filia, Meneſthii mater, cuius quinto ſuperiore verſu meminerat:

Τὸν

Digitized by Google

Τὸν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ, καλὴ Πολυδώρη,
Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα.

18. *Καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις ἔτυχόν τινες ταύτης τῆς ἐπωνυμίας, τῶν ὅτω γενομένων, Παρθενίαι κληθέντες συχνῶς· ὥστε εἰ μὴ διεφθείροντο οἱ πλεῖους τῶν ἐν ταῖς ὅτω τρυφώσαις πόλεσι γιγνομένων ἅτε ὅδαμῶς οἶμ.*] Haec ita legenda atque interpungenda, vt ſcripſi et diſtinxi e Regio Cod. cuius ſcripturae varietates minutiores omitto; vt cum ſcribit *κληθ. συχνοὶ ὥστε εἰ μηδὲ ἐφθείρ.* Iam vero hunc locum illuſtrat Trogus apud Iuſtinum lib. III. de Meſſeniaco bello: *Lacedaemonii cum contra praeſumtionem ſuam annis X. in obſidione vrbis tenerentur, et querelis vxorum poſt tam longam viduitatem reuocarentur, veriti, ne hac perſeuerantia belli grauius ſibi, quam Meſſeniis, nocerent: quippe illis, quantum iuuentutis bello intercidat, mulierum foecunditate ſuppleri: ſibi et belli damna aſſidua, et foecunditatem vxorum, abſentibus viris, nullam eſſe. Itaque legunt iuuenes ex eo genere militum, qui poſt iuſiurandum in ſupplementum venerant: quibus Spartam remiſſis, promiſcuos omnium foeminarum concubitus permiſere; maturiorem futuram conceptionem rati, ſi eam ſingulae per plures viros experirentur. Ex his nati ob notam materni pudoris PARTHENII ſunt vocati: qui cum ad annos XXX. perueniſſent, metu inopiae (nulli enim pater exſiſtebat, cuius in patrimonium ſucceſſio ſperaretur) ducem Phalantum aſſumunt, filium Araci, qui auctor Spartanis fuerat iuuentutis ad generandam ſobolem domum remittendae; vt, ſicuti dudum patrem eius naſcendi habuiſſent auctorem, ſic ipſum ſpei ac dignitatis ſuae haberent.* etc. Paulo aliter de Parthen. forte et colonia ſentit Ariſtot. V. *πολιτικῶν· περὶ τῦ πλήθυς τῶν πεφρονηματισμένων· οἷον ἐν Λακεδαίμονι λεγόμενοι Παρθενίαι· ἐκ τῶν ὁμοίων γὰρ ἦσαν, ὡς φωράσαντες ἐπιβυλεύσαντας ἀπέστειλαν Τάραν-*

ϱαντος οἰκισάς. Heſychius ex ancillis tantum procreatos ſcribit: οἱ κατὰ τὸν Μεσσηνιακὸν πόλεμον γενόμενοι ἐκ τῶν θεραπαινῶν. Scholiaſtes noſter Trogo concinens adſcribit: τȣ̃το ἐπὶ τȣ̃ Μεσσηνιακȣ̃ γέγονε πολέμȣ, ἐφέντων Λακεδαιμονίων, διὰ τὴν ὀλιγανδρίαν, τȣ̀ς τότε νεανίσκȣς καιρȣ̃ παρθένοις Λακαίναις, διὰ τὴν ἐν τῷ πολέμῳ ἀσχολίαν.

pen. Οἱ μὲν ἀπόλλυνται] vt qui *matris temerantur in aluo*, et abortu profligantur; ἀπὸ τῶν ἀμβλώσεων.

IN VIII. ΔΙΟΓΕΝΗΣ. DE VIRTVTE.

275. 3. Καταλαμβάνει καὶ τὸν Μεγαρέα] Non temere hic τὸ καὶ ſuſpectum habueram, et σύνδεσμον ἀσυνδέτων ſolicitaueram; nempe coeca lacuna vel barathrum πολυανδρεῖον multos vna Socratis familiares diu occuluerat et denſa caligine inuoluerat: hos Regii Codicis, vt aurei rami, ſplendor retexit, fecitque, vt poſſent *reuocare gradum ſuperaſque euadere ad oras*. eccos: καταλαμβάνει συχνȣ̀ς ἔτι τῶν Σωκράτȣς ἑταίρων· καὶ γὰρ Πλάτωνα καὶ Ἀρίστιππον καὶ Αἰσχίνην καὶ Ἀντισθένην καὶ τὸν Μεγαρέα Εὐκλείδη. En: *Diogenes Athenis nactus eſt frequentes adhuc Socratis ſocios; Platonem videlicet, et Ariſtippum, et Aeſchinem, et Antiſthenem, et Euclidam Megarenſem.* His omiſſis, quis capere poterat, quae mox ſequuntur? τῶν μὲν ȣ̃ν ἄλλων ταχὺ κατεφρόνησεν, Ἀντισθένει δὲ ἐχρῆτο. Vos ergo, Socratici cygni, Ptolemaeos noſtros vt φιλοβίβλȣς καὶ φιλολόγȣς celebrate, quorum ope licet vobis rediuiuis etiamnum volitare per ora virum.

4. Διὰ τὴν μετὰ Κύρȣ στρατείαν] Quod Cyro minori, in Aſiam ſuperiorem adſcendenti, militiae nomen dediſſet, vt Xenophon Athenienſis, qui et ipſe Lib. VII. ἀναβάσεως meminit ψήφȣ αὐτῷ ἐπαχθείσης Ἀθήνῃσι περὶ φυγῆς, quia illi expeditioni non interfue-

terſuerat modo!, ſed etiam praefuerat. Scholiaſtes hoc in animo habuit, cum adnotaret: Κῦρον λέγει, ᾧ συνεστράτευσε Κλέαρχος, οὗ δολοφονηθέντος (ſic enim ſcribo) Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου τὴν περὶ Λιόπην (fortaſſean Σινώπην ἐν τῇ Παφλαγονικῇ, de qua Xen. lib. VI.) ὑπολαβὼν στρατιὰν ἐκ μέσης Περσίδος τοῖς Ἑλληνικοῖς διεσώσατο ἤθεσι.

276. 1. Καὶ γὰρ τῶν σφηκῶν εἶναι τὸν μὲν ψόφον] Bdelycleon apud Ariſtoph. in Σφηξὶ de vetulis συνδικασταῖς:

— τὸ γένος ἤν τις ὀργίσῃ
Τὸ τῶν γερόντων, ἔσθ' ὅμοιον σφηκιᾷ.
Ἔχουσι γὰρ καὶ κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος
Ὀξύτατον, ᾧ κεντοῦσι· καὶ κεκραγότες
Πηδῶσι, καὶ βάλλουσιν ὥσπερ φέψαλοι.

quae ſic extemplo modulata reddidi:

— ſi quis irritauerit
Gentem ſenum, perſimilis eſt Veſpis: habent
Aculeum lumbis reconditum ſuis
Acerrimum, punguntque cum clamoribus
Saliendo, feriuntque, vt fauillae feruidae.

10. Οὐδένα ἡγεῖτο συν.] Adſcribebat vir doctus ᾑρεῖτο. nihil muto.

20. Κολάζοντα τὴν ἄνοιαν αὐτῶν] Sunt, quibus videatur debuiſſe dici τὴν ἀφροσύνην potius, quam ἄνοιαν, quia praecedit τὸ ἀφρονέστεροι.

277. 11. Ἧττον οὗτος ὑπὸ τούτων ἢ ἐκεῖνος] Non iuuant hic membranae vet. eruditus H. Stephanus ſcribebat: ἧττον ὑπὸ τούτων, ἢ ὑπὸ ἐκείνων. Mens hic eadem Diogenis, quae Flacci Ep. 1. ad Loll.

— nam cur?
Quae laedunt oculos feſtinas demere: ſi quod
Eſt animum, differs curandi tempus in annum.

278.

Digitized by Google

278. 2. Flaccus *chartas ineptas* dixit 2 Epiſt. 1.

— quicquid chartis amicitur ineptis.

Ex hoc genere ſcriptorum ridiculorum, apud Catullum,

Annales Voluſi, cacata charta.

5. Θαυματοποιῶν, θ.] Schol. θαυματοποιοὺς, τοὺς ψηφοπαίκτας φησί.

6. Τερατοσκόπων τέρατα κινούντων] quis ita loquitur, et quorum hominum eſt τέρατα κινεῖν? hoc vero ὑπὲρ ἄνθρωπον. tolle iſtud ἄκυρον, et ſcribe, vt in Regio, τέρ. κρινόντων. hoc enim eſt τερατοσκόπων, τέρατα κρίνειν, vt ὀνειροκριτῶν, ὀνειροκρισία. Tauri vero Phrygii proprie apud Oppian. II. κυνηγ.

Κινοῦσι δὲ κέρα, καὶ ἐγκλίνουσ' ἑκάτερθεν.

[ſic enim leg.]

quidni enim iocemur, vt ſerio agamus? κατὰ τὸν Ἰσοκράτην.

11. Ὅτι καθ' ἡμέραν ἑώρων αὐτὸν] Eadem repetuntur et exaggerantur non longe ab initio diſſertationis proximae, pag. 289.

279. 1. Oppianus II. κυνηγετ. inter venaticos canes ἔξοχ' ἀριζήλους numerat Λακεδαιμονίους. Sequentem Diogenis διάλεξιν de virtutis certamine veroque labore, et φιλοπόνων καὶ φιλαρέτων antagoniſtis, non fruſtra Scholiographus minio notauit, et hoc titulo inſigniuit: ὡραῖον τὸ χωρίον δι' ὅλου πάνυ

17. Τὰς γαστέρας μᾶλλον ἐντετμημένων] Reg. Cod. μᾶλλ. διατετμημένων.

282. 6. Οὐχ ὑπὲρ σελίνου, ὥσπερ αἱ γυναῖκες] Vides ἆθλα ἱερονικῶν, quae ſunt in Epigr. Archiae, κότινος, μῆλα, σέλινα, πίτυς. ſed quo ore ἱερονίκας vocat γυναῖκας, quaſi Ἀχαιάδας, οὐκ ἔτ' Ἀχαιούς; quo? ſuo, hoc eſt, canino, εἰς τοῦτο σκώπτων τοὺς Ἕλληνας ὡς γυναικώδεις.

283. 1. Αὖθις δὲ δριμεῖα μάχη] Ex Iliad. O. ſed verſus continui non ſunt; nam prior eſt 696. alter 711. Ὀξέσι δὴ π. ſic enim legendum. quem continuo ſequitur:

Καὶ ξίφεσι μεγάλοισι, καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.

Enſibus et magnis, et vtrinque ſecantibus haſtis.

hoc ſi interpres animaduertiſſet, τὸ δὴ non expreſſiſſet per αἰτιολογικόν: quandoquidem haec αἰτιολογία non eſt, cur fuerit δριμεῖα μάχη· (Euſtath. ἐκ μεταφορᾶς τοιούτων βρωμάτων ἢ φαρμάκων) ſed ratio eſt τοῦ

Δήουν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν· οὐδ᾽ ἄρα τοί γε
Τόξων ἀΐκας ἀμφὶς μένον, οὐδέ τ᾽ ἀκόντων·
Ἀλλ᾽ οἵ γ᾽ ἐγγύθεν ἱστάμενοι ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Ὀξέσι δ.

21. ἡ δὲ ἡδονὴ κατὰ πᾶσαν] Regius: ἡ δὲ ἁφὴ κατὰ π. non ſequor: quia ἡδονὴ πόνῳ opponitur, non ἁφή.

284. 17. Προσέχει τῶν ἀθέτων ἀνθρ.] de infrunitis, propoſiti parum tenacibus, et cothurno verſatilioribus. Schol. ἄθετος ἄνθρωπος ὁ ἀσύνετος, καὶ ἀβέβαιος, καὶ μηδέποτε ἐν ταυτῷ μένειν προειρημένος: vt Diogenes plane reprehendat eos, qui certaminis παραδόξου minus φιλοθεώρους ſe praebebant; quod Cicero in Trebatio non faciebat.

285. 8. Ὀφθαλμοὺς ἀδάμαντος, ἢ σμαράγδου] Non eſt hic ἀδάμας, γένος σιδήρου ἄθραυστον, ſed gemma. Martial. lib. V. hos quoque lapillos iunxit:

Sardonychas, ſmaragdos, adamantas, Iaſpidas vno
Portat in articulo Stella, Seuere, meus.

Plin. lib. XXXVII. cap. 4. *maximum in rebus humanis, non ſolum inter gemmas pretium habet adamas, diu non niſi regibus, et iis admodum paucis, cognitus.* Idem cap. V.

Digitized by Google

V. *Tertia auctoritas ſmaragdis perhibetur pluribus de cauſis.* De inuicta adamantis vi, hircino ſanguine recenti calidoque mollita fractaque, Plinio adſtipulatur Theophylactus X. φυσικῶν ἀποϱημάτων, vbi Leonini etiam ſanguinis effectum eundem perhibet.

18. Τὸν δὲ Εὐϱυσθέα οἴονται κϱατεῖν] De hoc Hom. Iliad. τ. et ſententiae Diogenis accedit Statius in Hercule Surrent. Syl. III. verſ. 23.

Ergo age ſeu patrios liber iam legibus Argos
Incolis, et merſum tumulis Euryſthea calcas.

videſis notas noſtras in illum poëtam p. 83. et 84. vnde Dioni magis luceat.

20. Πεϱιῄει τὴν Εὐϱ.] Sophocl. in Trachin.

— ὅσην ἐγὼ
Γαῖαν καθαίϱων ἱκόμην. —

Attius:

Terras peragrans vndique omnem feritatem expuli.

hinc dictus Horatio IV. Carm. vagus:

Hac arte Pollux, et vagus Hercules
Innixus arces attigit igneas.

Apuleius eundem appellat *luſtratorem orbis, purgatorem ferarum, domitorem gentium.*

21. Οὐδὲν ὢν τούτοις ὅμοιος] Vellicat Athletarum pinguis aqualiculi obeſitatem: Schol. τοὺς ἀθλητὰς εἰς πολυσαϱκίαν σκώπτων, ταῦτά φησιν, ὡς δῆθεν Ἡϱακλέους καὶ οὕτως εὐσωματοῦντος. At enim decuma pars, et omnia eſculenta et potulenta Herculi pollucebantur; proinde pollucibilis, dapſilis et opiparus habitus eſt.

pen. Δέϱμα ἀμπεχόμενος ῥυπαϱόν] Pindarus in Iſthmionicis, O. VI. ἐν ῥινῷ λέοντος στάντα canit. Apollodor. χειϱωσάμενος λέοντα τὴν μὲν δοϱὰν ἠμφιάσατο, τῷ

τῷ χάσματι δὲ ἐχρῆτο, ὡς κόρυθι. Papinius ibidem *inſtratum humeris hoſtem* γοργῶς dixit.

ibid. Λιμοῦ πνέων] pro πεινῶν, vel fame fauces lippiens, λιμώττων; non tamen λιμῷ ἀπειρηκὼς, vt Paraſitus Libanianus, et Plautinus Gelaſimus, querens, ſe *fame paene mortuum*. Homerico ſane Vlyſſi

Λιμῷ οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

Res miſeranda, fames ſi quem maleſuada trucidat.

Scholiaſt. hoc ita accipit, quaſi ἀπολογητικὸν eſſet Herculis βουφάγου: ἐντεῦθεν δήπου καὶ βοῦν ὅλον ἐδείπνει, ἅτε πολλῶν ἄσιτος ἡμερῶν διατελέσας (ſic emendo, cum inepte ſcribatur in membranis διατελέσοντα.) ἀλλ᾽ εἰ καὶ τοῦτο, διέφθαρτο ἂν τῇ παραλόγῳ ταύτῃ πλησμονῇ· ὅπερ πάσχουσιν οἱ ἐξ ἐνδείας τροφῆς ἀταμιεύτῳ τῇ εὐπορίᾳ χρησάμενοι· καὶ τοῦτο ἂν ἦν, εἰ μὴ τῇ συνήθει ἀδδηφαγίᾳ περικρατούμενος, ἀπεδίδρασκεν τὴν ἀπὸ τῆς ἀδδηφαγίας ὑφεδρεύουσαν λώβην. haec tangunt eos, qui *nimia tendunt mole ſaginam*, et Commodi incommodis obnoxii ſunt.

286. 3. Τοὺς ὑφ᾽ αὐτὸν πολεῖν * εἰρημένον] Quod coniectura aſſequi potueramus, adnotauimus ad oram libri πωλοδαμνεῖν, vt κυρίως vſurpetur, pro exercitio πωλοδάμνου equuleorum domitoris ad Thracum Tyranni triſte miniſterium: non μεταφορικῶς, vt apud Sophoclem, ἀντὶ τοῦ παιδαγωγεῖν. In Regio tamen ſcriptum reperi πωλεῖν εἰρημένον, de eo, qui ciues vt mancipia venundare ferebatur; ſed ſcribendum etiam fuiſſet ἱπποτροφεῖν, vel ἱππομανεῖν. Hercules nimirum ἀνθρωποφάγους

— *equos nono cum Rege peremit.*

5. Ῥοπάλῳ παίων διέῤῥαξεν] Statius ῥόπαλον, clavam, eleganter hoc verſu deſcripſit:

Et regum multo perfuſum ſanguine robur.

16

Digitized by Google

16. hic Scholiaſtes Diogeni Dioniue refragatus aduerſus Herc. vt mulieroſum vxoriumue ἀλήθειαν βραβεύων, haec ſcripſit: καὶ μὴν ἡττήθη συγγενόμενος ταύτῃ· εἰ δὲ συγγενόμενος καταλέλοιπε, οὐκ ἐπαινετόν τι δρῶν, ὁ δι' ἀκολασίαν καὶ ταῖς πεντήκοντα θυγατράσι Θεςίου συμφθαρεὶς, (vt ſcribo, non συμφαρὲς) ἔργον ἵππου θηλεμανεςάτου καὶ καθ' ὑπερβολὴν μετελθών.

14. Πολύ τι χρῆμα πολλῶν ἐτῶν] Heraclides Pont. in Allegor. ἀπεσκέδασε καὶ τὴν πολύχουν κόπρον.

22. Ἐποίει τι τῶν ἀδόξων] decenti ὑποκορισμῷ ſeu σεμνολογίᾳ obſcoenitatem Diog. velauit. Gloſſographus ita reuelauit: ἔχεζε τυχὸν, τὸ Ἡρακλέους μετιὼν, ὡς ἐκεῖνος δι' ἀδοξίαν τὴν κόπρον ἐκκαθαίρων.

AD IX. ISTHMICAM.

Huic quoque tractatui, vt ſequenti, ὑπόθεσις Photiana ſine auctore adſcripta legitur in Regio Cod. eadem manu, qua Scholia.

288. 4. Καὶ ἵνα ἐμπλησθῶσιν] Hic dum breuis eſſe laborat, fit obſcurior. *Vulgus hominum*, inquit, *celebres illos Graeciae conuentus frequentant, athletas ſpectandi gratia, vtque impleantur;* quaſi diceret, non tantum vt oculos paſcant hoc ſpectaculo inani, ſed et abdomini indulgeant. Scholiaſt. ἐμπλησθῶσι τροφῶν· ὧν αἱ πανηγύρεις εὐπόρουν· ἅτε τὸν ἄλλως χρόνον, Ἑλλήνων τὰ ἐς τροφὴν σπανιζόντων. idque firmatur auctoritate Ariſtophanis ἐν Νεφέλαις:

— ἤδη ζωμοῦ Παναθηναίοις ἐμπλησθείς.

Iam iuſculo in Panathenaeis ſaburratus.

eodem tendit, quod hic ſubiicitur pag. 292. 2. ἢ λαβόντες πίτυν δώσετε τῷ πλεῖςων κρεῶν γέμοντι. hoc enim eſt ἐμπλησθέντι. Ex Pythagorae tamen ſenten-

tia τὸ ἐμπλησθῆναι referri poteſt ad πλεονεξίαν κατ᾽ ἐμπορίαν, quia Pythagoram ferunt dixiſſe, τὸν βίον ἐοικέναι πανηγύρει. atque in hac vita, vt in ludorum et mercatus celebritate, alios gloriae ſeruire, alios pecuniae, et raros eſſe ſapientiae ſtudioſos. ὡς εἰς πανήγυριν, οἱ μὲν ἀγωνιούμενοι, οἱ δὲ κατ᾽ ἐμπορίαν· οἱ δέ γε βέλτιστοι ἔρχονται θεαταί· οὕτως ἐν τῷ βίῳ, οἱ μὲν ἀνδραποδώδεις φύονται δόξης καὶ πλεονεξίας θηραταί· οἱ δὲ φιλόσοφοι, τῆς ἀληθείας. Illic ergo liberaliſſimum erat ſpectare, nihil acquirentem, θεάσασθαι οὐχ ἕνεκα τοῦ ἐμπλησθῆναι.

289. 16. πρὸς αὐτὸν, ἀπὸ τῆς Ἰων.] Hinc locupletatur interpretatio noſtra, quae diuerſis characteribus inſerta, omiſſa a Naogeorgo reſtituit, hoc modo: *viderent. Ex aliis autem ii, qui longius diſtabant, max. eum conueniebant; nempe ab Ion.*

vlt. Τοῦ ποντικοῦ μέλιτος ἀπογεύεσθαι] Plinius lib. XXI. c. 13. *Heracleae in Ponto mella quibuſdam annis perniciosiſſima exſiſtunt. nec dixere auctores, e quibus floribus ea fierent.* ipſe tradit, quae comperit. Vt vero Ponticum mel palato non ſapit; imo grauiter nocet: Atticum etiam mel ferire nares, δριμυτέραν ἔχειν τὴν ὄσφρησιν, ſcribit Theophylactus vlt. c. φυσ. ἀπορημ. et redolere thyma, quibus ſcatet Attica, vt ab aſſiduis carpantur apiculis: ideoque muſcas a melle Attico, vt a viſco, abſtinere, καθάπερ ἰξῷ τινι μέλιτι Ἀττικῷ οὐκ ἐπικάθηνται. de tali in Creta miraculo mellis Plin. eiuſdem lib. c. 14.

291. 4. Ἐν ἀνδραπόδοις τε καὶ δούλοις αὐτοῦ στρεφομένου, τρυφῶσι καὶ ἀγνοοῦσιν, ὅστις ἐστί· καὶ ῥαδίως φέροντα μεθύοντας ἀνθρ. καὶ μαινομένους, ὑπὸ ἀγν.] In his, quae obiter caſtigauimus et melius interpunximus, Scholiographus σημαίνει τὴν σύνταξιν, ὅπως ἀπὸ γενικῆς εἰς αἰτιατικὴν μετέβη, quod haec ἀντίπτωσις inſolentior appareat.

Digitized by Google

292. 18. Οὐ γὰρ φρονιμώτερος γεγ.] Regius: ὀ γὰρ δὴ φρονιμ. nec leuis eſt hic ἔμφασις huius ἐπιῤῥήματος.

293. 3. Καὶ κύνας φοβεῖται, καὶ ζ.] Reg. καὶ τοὺς κύνας φοβ.

294. 13. Ὁπότ' ἴδοι τινὰ μάτην ἐπαιρόμενον] Hoc faſtuoſo morbo laborantem Polynicen Iocaſta mater, τύφον συστέλλουσα, apud auctorem Dram. Thebaidis, reprimit, his verbis:

> — *pone veſanos, precor,*
> *Animi tumores, teque pietati refer.*

ἔπαρσις ματαία, veſanus tumor.

15. Ὥσπερ οἱ τὰ πεφυσημένα καὶ οἰδοῦντα νύξαντες ἢ σίξαντες] perinde ac ſi diceret οἱ τὸν ἀσκὸν κόψαντες, vel οἱ τὸν θύλακον πτίσαντες. peruagatum eſt illud Anaxarchi Democritii, dum a Cyprio Nicocreonte excarnificaretur: πτίσσε τὸν Ἀναξάρχου ἀσκόν· Ἀνάξαρχον δὲ οὐκ ἂν δύναιο. *Tunde Anaxarchi vtrem: Anaxarchum enim haudquaquam poſſes.*

IN XI. DIOGENES SIVE DE FAMVLIS.

295. 15. Ἐπιχειρεῖς θεῷ χρῆσθαι] Diogenes iocatur cum familiari, vt eum ad ſeria ducat, et σοφισματώδει λόγῳ ἀπὸ τῆς ὁμωνυμίας ἐπιχειρῶν. captioſe ludit in ambigua notione τοῦ χρῆσθαι: nam reſponderat ille, *ſe Delphos proficiſci*, τῷ θεῷ χρησόμενος, *vt oraculum conſuleret*; vbi oraculare eſt τὸ χρήσεσθαι. Cynicus vero τὸ χρήσασθαι ad vſum ſapientiae patrem reducit.

297. 19. Καὶ ὅς, τί οὖν ποιήσω] Regius liber paulo liberalior eſt: τί οὖν, ἔφη, π.

21. Τὰ δὲ ὄντα ἐνοχλῇ καὶ διακόπτῃ τοὺς πόδας] Plutarchus in γαμικοῖς παραγγέλμασι, de Romano,

 qui

qui pulchro calceo pedem prementi comparabat vxorem pudicam, locupletem, formoſam, cui repudii libellum miſerat: τὸν κάλτιον προτείνας· καὶ γὰρ οὗτος καλὸς ἰδεῖν καὶ καινὸς, ἀλλ' οὐδεὶς οἶδεν, ὅπου με θλίβει.

23. Ἀλλὰ κἂν αὐτόματον λυθῇ, πάλιν ἐπιδεῖς καὶ σφίγγεις τὸν πόδα] cum, vt ait Horat. I. S.

— male laxus in pede calceus haeret.

ἐπιδεῖν hic pro ὑποδεῖν *obligare*, proprie, ſauciatum membrum faſciis redimire. et ἐπίδεσμος Ariſtophani in Veſpis ὁ ἐπὶ τῇ πληγῇ δεσμός. vet. Gloſſ. *deligatio*. Martialis in Coelium fingentem podagram:

Quam dum vult nimis approbare veram,
Et ſanas linit obligatque plantas,
Inceditque gradu laborioſo. etc.

περιδεῖσθαι autem eſt *nexu ciuili obſtringi et obligari*, etiam pignore poſito, apud Homerum, Iliad. Ψ.

Δεῦρο νῦν ἢ τρίποδος περιδώμεθον ἠὲ λέβητος.

vel (vt ſcribit Schol. Ariſtophanis ἐν Νεφέλαις et ἐν Ἀχαρνεῦσι, in haec verba, περίδου νῦν ἐμοὶ, quae formula eius eſt, qui paciſci vult) δεῦρό γε νῦν τρίποδος περιδώμεθον.

pen. ἐνίοτε ῥᾷον βαδίζουσι· τῶν φαύλως ὑποδεδεμένων] vult calceis non vtentes incedere gradu minus laborioſo, quam ſi

— rupta calceus alter
Pelle patet, vel ſi conſuto vulnere craſſum
Atque recens linum oſtendit non vna cicatrix.

Iuuen. III. non illam tamen cauſſam affert Plutarchus in praec. connub. cur Aegyptiae matronae diſcalceatae fuerint; ſed hanc, vt domi aſſiduo manerent. Ταῖς Αἰγυπτίαις ὑποδήμασι χρῆσθαι πάτριον οὐκ ἦν, ὅπως ἐν οἴκῳ διημερεύωσι.

Digitized by Google

299. 6. Οὗτος γίνεται, καὶ πρὸς ὐδὲν μᾶλλον τυγχάνει ὢν, ὧν δεῖ τυγχάνειν αὐτὸν] Patet hic πλεονασμὸς et hiatus. Regius Cod. cum παραφυάδων inutili fruticatione, etiam iuſtum germen amputare videtur, dum ſcribit: γίνεται· πρὸς ὐδὲν μᾶλλον τυγχάνων αὐτῷ· ἀλλὰ πολ. vides connexionem, καὶ reſectum ob particip. τυγχάνων, quod male diſtractum erat in τυγχάνει ὤν. ſed, vt dixi, ὁ συλλέγων τὰ ζιζάνια, ἐκριζοῖ ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον: niſi ſi legas τυγχάνων αὐτῶν, nimirum χειρῶν καὶ ποδῶν, vt πολύχειρ nihilo magis ſit εὔχειρ, et πολύπυς ταχύπυς. imo centimanus nihiloſecius mancus ſit, et multipes tardipes.

14. Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ] Reg. Cod. πάντα δὲ ταῦτα. et mox, ἀργότεροί τε γίνονται.

301. 3. Ἐάνπερ μὴ ἀπὸ τύχης ἐμπέσῃ μοι] Commodius et purius Latine dixeris: *niſi forte incidam in illum*; vt congruat iis, quae ſtatim ſequuntur, ἐὰν μέντοι περιτύχω.

15. Cod. Reg. ὐκ ἔγωγε· ὐδ' αὖ βιάζοιτο, κ. recta interpunctio: negatio vero importuna, et poſthabenda ὑποθέσει. animaduerte porro ἀνακόλυθον vel ἀσύντακτον, illic, ὐκ ἔγωγε, pro ἀλλ' ὐκ ἔμοιγε, vt reſpondeat τῷ (δοκεῖ σοι). caeterum Sol apud Naſon. Phaëthonti ſuo idem praeſagit:

Nec tibi quadrupedes animoſos ignibus illis,
Quos in pectore habent, quos ore et naribus efflant,
In promtu regere eſt.
At tu funeſti ne ſim tibi muneris auctor,
Nate, caue: dum reſque ſinit, tua corrige vota.

19. Reg. ὐδὲ παρὰ τῶν βλαπτομένων. fortean ſcripſerat ὐδεὶς ἄρα τῶν βλ.

22. Καταδύεις τὸν ἥλιον περὶ πάντων ἐπερωτῶν] Eodem lepore poëta Lat.

Cantando longos memini me condere Soles. et:
Nox ruit, Aenea, nos flendo ducimus horas.
et Iuuen. Satyr. III.
Hic alias poteram et plures ſubnectere cauſas:
Sed iumenta vocant, et Sol inclinat, eundum eſt.
Vt leg. XII. *cautum fuit: SOL OCCASVS SVPREMA TEMPESTAS ESTO:* ita Graecis etiam lege Solonia vel in ludis literariis et palaeſtris, Aeſchine κατὰ Τιμάρχου referente, diſertis verbis: καὶ τοὺς διδασκάλους τὰ διδασκαλεῖα, καὶ τοὺς παιδοτρίβας τὰς παλαίστρας ἀνοίγειν μὲν ἀπαγορεύει, μὴ πρότερον πρὶν ἂν ὁ ἥλιος ἀνίσχει· κλείειν] δὲ προστάττει πρὸ ἡλίου δεδυκότος. Schol. noſter hic ἐπιφωνεῖ· ὡραῖον ἄγαν· τὸ γὰρ καταδύειν τὸν ἥλιον ἐπὶ Διογένει πεποίηκεν.

vlt. Ἐπὶ πάντων σχεδὸν ὅσων ἄπεστιν ἐμπειρία τοῦ χρῆσθαι, χαλεπὸν τὸ προθυμεῖσθαι] Peritiam Artis et Imperitiam fortunae procreatricem fuiſſe, Polus recte dixerat, laudante Ariſtot. I. τῶν μετὰ τὰ Φυσ. ἡ μὲν γὰρ ἐμπειρία τέχνην ἐποίησεν, ὥς φησι Πῶλος, ὀρθῶς λέγων· ἡ δ᾽ ἀπειρία, τύχην. conſule, quae de vi experientiae idem philoſophus deinceps diſſerit, appoſite ad haec Diogenica. Flaccus ad Piſones eodem propoſito ſcribit:

Ludere qui neſcit, campeſtribus abſtinet armis,
Indoctusque pilae, diſciue trochiue quieſcit;
Ne ſpiſſae riſum tollant impune coronae.

303. 5. τις hic ſuperfluit, cum ſequatur οὐ γινώσκων αὐτὸν, et abeſt a Regio.

18. Τὴν αὐτὴν εἶναι διάλεκτον ἀνθρώπων καὶ θεῶν] Hac de re luculentius diſſeret prox. ſerm. pag. 314. ſq. Euſtathius in hunc verſ. Iliad. A.

Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίωνα.

Poë-

Poëta, inquit, in διωνύμοις, alterum nomen ad homines refert, alterum Diis tribuit; indicatque, ſe, vt Muſarum alumnum, Deorum linguam et res callere. ὅτι Μουσοτροφὴς ὢν οἶδε καὶ τὰ θεῖα, καὶ τῆς τῶν θεῶν ἐπαΐει διαλέκτου. Priſcorum etiam ſuper hac re ſententiam hanc fuiſſe declarat, ὅτι τὸ μὲν ὅλως κρεῖττον τῶν ὀνομάτων θεοῖς δίδωσιν ἡ ποίησις ὡς θειότερον· τὸ δὲ μὴ τοιοῦτον, ἀνθρώποις.

20. Τὸν ποταμὸν τὸν ἐν Τροίᾳ Ξάνθον, Σκ.] Ex Iliad. Υ.

> Ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
> Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

adi Euſtathium.

21. Καὶ τὴν Χαλκίδα ὄρνεον, κυμ.] Hom. Iliad. Ξ. Somnum auiculae canorae binomini comparat his verſ.

> Ἔνθ' ἧς' ὄζοισι πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
> Ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὄρεσσι
> Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.
>
> *Tum ſedit ramis abiegnis abditus ille,*
> *Par et aui ſtreperae, quam Diui in montibus altis*
> *Chalcida dixerunt, hominum vulguſque Cymindin.*

22. Ὃν οἱ Τρῶες ἐκάλουν Βαττεῖαν] Lege Βατίειαν, ex Iliad. B. vbi eiuſmodi eſt τοπογραφία, cui Euſtath. tribuit ποικιλίαν καὶ πολυμάθειαν:

> Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόληος αἰπεῖα κολώνη
> Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα,
> Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
> Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης.

Geographus lib. V. hunc Troian. campum ab Amazone Myrina, in Batiea ſita, nominatum ſcribit: μεγίστη τῶν Αἰολικῶν καὶ ἀρίστη ἡ Κύμη, ἀπὸ Ἀμάζονος

τὸ

Digitized by Google

τὸ ὄνομα σχοῦσα, καθάπερ καὶ ἡ Μυρίνα ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένης ὑπὸ τῇ βατιεία.

304. 8. Ἔχρησεν οὖν μὴ γεννᾷν, ἀλλὰ καὶ ἐκτιθέναι γεννήσαντα] Oraculum Iambicis Senariis editum habetur apud Tragicos, et alios:

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα, δαιμόνων βίᾳ.
Εἰ γὰρ τεκνώσῃς παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς.

h. e. ex terſa Chriſtiani Florentis interpret.

Ne conſere aruum vxoris, inuitis Deis:
Nam ſeminata te neci proles dabit.

hic ἐκθέσεως mentio nulla.

18. Καὶ διαβὰς τὸν ποταμὸν τὸν Ἅλυν] Verba ſunt oraculi κιβδήλου, vt vocatur ab Herodoto Lib. I.

Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.
Croeſus Halyn penetrans magnam peruertet opum vim.

24. Ἐν ταῖς τραγῳδίαις ἐγκαλοῦντα τῷ θεῷ καὶ μεμφόμενον] Oreſtis apud Euripid. querimonia haec eſt:

— Λοξίᾳ δὲ μέμφομαι,
Ὅστις μ' ἐπάρας εἰς ἔργον ἀνοσιώτατον
Τοῖς μὲν λόγοις ηὔφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.

305. 12. In Reg. Cod. τὴν ἡμέραν ἑκάστην, καὶ τὸν κατὰ τὸν Ἀπόλλω ἐνοκλῆς. hic βαττολογία quaedam eſt, quam ſuſtuleris, ſcribendo: ἑκάστην, καὶ κατὰ τὴν νύκτα τὸν Ἀπ.

306. 12. in Reg. Cod. legitur τοῦ ὀνόματος, ὅτι Σωκρ.

AD XI. TROICAM, DE ILIO NON CAPTO.

In huius quidem diſputationis argumento Scholiographus conuenit cum Photii excerptis; liberior tamen ſolito fuit in Photianis verbis variandis: ſed et technologiae artificium, de quo Photius ſiluerat, adiunxit. hoc vero ſupplementum exhibere, quid eſt, quod cunctemur? cum nonnihil prodeſſe, nihil obeſſe poſſit:

Ὁμή-

Digitized by Google

Ὁμήρῳ μὲν κατὰ τὸ τραχύτερον προσφέρεται, τὰ ἐναντία τοῖς κατὰ τὴν Ἰλιάδα πραγματευόμενος. Ἔϛι δὲ πολλῆς ὁ λόγος τῆς περινοίας μεϛός· καὶ μετὰ τȣ̃ περιεσκεμμένȣ, καὶ νεανικώτερον προϊών· καὶ ὑπὸ τῇ ἀληθείᾳ τὸ πεποιθὸς κατακτώμενος· ὅθεν καὶ μακροτέρῳ ἐχρήσατο προοιμίῳ· ἀναγκαίως φιλȣ́ντων τῶν ἀποτεταμένων προοιμίων τοῖς προκατειλημμένοις δόξῃ τινὶ ἐξανίεσθαι· ἔϛι δὲ καὶ οἷς ἄλλοις, ἃ λέγειν ȣ̓ τȣ̃ παρόντος καιρȣ̃. In hoc ſcripto, inquit, praefractius agit cum Homero: idque operam dat, vt iis, quae in Iliade continentur, aduerſetur. Sermo autem ſolertiae ſingularis plenus; et cum acriore iudicio generoſiore ſpiritu procedit: quin etiam veritati vim perſuaſtricem adiungit. Idcirco longiore eſt vſus exordio; amant ſiquidem prolixa id genus prooemia neceſſario obtendi iis, qui opinione aliqua praeſumta ſunt occupati. alia porro ſuppetunt, quae ſuo tempore dicentur.

307. 17. Οὐ γάρ ἐϛι ῥᾴδιον τȣ́των ἀφελέσθαι τὴν δόξαν] Vetus opinio, iam vſque ab heroicis ducta temporibus, et gentium firmata conſenſu, quantam vim in hominum animis habeat, Plato de vniuerſitate et Tullius de diuinatione docent. vere Theognis:

Ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες ȣ̓δέν.
Πολλάκι δὴ γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.

308. 9. Κἀκεῖνον μὲν ὑπολαβεῖν] In interpretatione Lat. naeuum dele. quid enim ſibi vult τὸ *Namque ſi cred.* repone, inquam, *Itemque ſi c.*

14. Φασὶ μὲν οἱ πολλοὶ τὸν χρόνον τῶν πραγμάτων καὶ κριτὴν ἄριϛον εἶναι] an ad illud Pindaricum reſpexit ex I. Olympionic.

Ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι
Μάρτυρες σοφώτατοι.
Luces continuae ſunt
Indices certiſſimi.

an ad hoc Demoſthenis? *τῷ χρόνῳ φωρᾶται, καὶ περὶ αὑτὰ καταῤῥεῖ, vitioſa et ficta tempore deprehenduntur, et in ſe ipſa corruunt.* Idcirco Arnob. 1. aduerſ. gent. *Procliuius multo eſt*, inquit, *minus eſſe in recentibus fictionis, quam in antiqua obſcuritate ſubmotis.*

22. Ὑμᾶς δὲ δίκαιόν ἐςὶ μοι χάριν εἰδ.] Ilienſium auribus et animis allabitur, dum ſuum erga illos ſtudium prodit. Scholiogr. *ἀπὸ τῆς πρὸς τὲς ἀκροατὰς εὐνοίας, τὸ εὐπαράδεκτον ἑαυτῷ παρασκευάζει.*

309. 22. In Regio ſcribitur, *τὰ τέκνα αὐτῶν· ἀλλὰ τἐν.* excluſo *ἐπιδείκνύοι*, quod redundat et officit luminibus orationis.

310. vlt. Μὴ *νομίσαι κρατεῖν ἱκανὸν τᾶ αὐτῆς εἴδες*] Non iniuria hic haeſitabam, nec mea mihi arridebat coniectura. Regius ſcrupulum eximit, dum ſic exarat: *δεινὸν γὰρ τὴν μὲν τῷ Διῒ συνᾶσαν μὴ νομίσαι κριτὴν ἱκανὸν εἶναι τᾶ αὐτῆς εἴδες.* Durum enim ſuit, Iouis thalami ſociam non cenſuiſſe, Deum iudicem idoneum ſuae ipſius formae eſſe. Caeterum Schol. hic ait fundamenta iaci ſugillationis Poëſeos Homer. a vecorde iudicio Paridis: quippini haec *Prima mali labes.* *Ἀπὸ τῶν προτιμημάτων ἐνάρχεται τῆς Ὁμήρε ποιήσεως τὴν διαβολὴν ποιεῖσθαι· ἐπεὶ γὰρ ἀρχὴ τᾶ πολέμε τᾶ Τρωϊκᾶ ἡ τᾶ ποιμένος τᾶ παρ' Ἕλλησι θεῶν περὶ τᾶ κάλλες κρίσις, τᾶτο αὐτὸ ὡς ἀλογώτατον ἀπελέγχει· τί γὰρ, φησὶ, τὸν παρὰ Ἥρα, καὶ αἱ κατ' αὐτὴν, μὴ θεὲς εἶχον, τᾶ ἑαυτῶν κάλλες κριτάς· ἀλλὰ βεκόλῳ τέτῳ παρεχώρεν. καὶ πρὸς τέτῳ Ἀθηνᾶν μὴ τῇ ἑαυτῆς ἱκανὴν πόλει* (ita ſcribo, non *πόλιν*) *βοηθεῖν, ἀσαφές φησιν* (ſic lego, non *ἀσαφαῖς*) *ἐννοεῖν· εἰ δ' ἱκανὴν* (mallem *ἱκανὴ*) *παρεισδύεται, κακὸν ἕτερον ὁ φθόνος. ὁ γὰρ δυνάμενος μὲν, μὴ κωλύων δὲ, ἐ καθαρὸς φθόνε, ἤ τινος ἄλλης ἀνάγκης, ἐ πρὸς τὸ πέρας τὸ εἰς δύναμιν ἐπιτελεῖν ἄγων.* *Enimuero non tres*

tres illae Diuae Deos formae ſuae arbitros habebant? ſcilicet iſti bubulco conceſſerunt. Ad haec Mineruam non ſatis virium habuiſſe ad vrbi ſuae ſuccurrendum, ne cogitatione quidem percipi poſſet. Iam vero, ſi, cum opitulari valeret, ſubterfugit, inuidiae labe non caret. at enim, qui cladem arcere poteſt, nec auerruncat, a liuore aliiſque maculis liber non eſt, cum potentiam ad effectum perducere negligat.

311. 24. Φασὶ τὸν Ὅμηρον ὑπὸ πενίας τε καὶ ἀπορίας προσαιτεῖν ἐν τῇ Ἑλλάδι] Herodotum innuit, cuius haec de Homero verba ſunt: ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ὢν τοῦ βίου, διενοήθη ἀπικέσθαι ἐς Κύμην. vtique Scholiograph. hoc ἐπιχείρημα ſignat εὐθυβολώτατον, quaſi telum acerrimum foret in Homeri figmenta:

— οὐχ ἅλιον βέλος ἔκπεσε χειρός.

e Theognidis pharetra depromuntur haec iacula.

28. Τοὺς δὲ νῦν πτωχοὺς οὐδὲν φασὶν ὑγιὲς λέγειν, οὐδὲ μάρτυρα οὐδεὶς ἂν ἐκείνων οὐδένα ποιήσαιτο π.] In hac ῥήσει verba quaedam in edit. traiecta repoſui, qua ſerie et iunctura leguntur in Regio. Cauſam huius dicti Libanius attulit in laudato πενίας ἐγκωμίῳ, pag. 114. ἐλευθερίου δὲ μαθήματος οὐκ ἐᾷ μεταλαμβάνειν ἡ πενία, οὐ κτᾶσθαι ῥητορικὴν, οὐκ ἐν φιλοσοφίᾳ διατρίβειν. et paulo poſt: πένητες, κἂν φρονήσει διενέγκωσι, κἂν συμβουλὴν ἔλθωσι κομίζοντες χρησίμην, κατεφρονήθησαν διὰ τὴν τύχην, καὶ τοὺς πειθομένους οὐκ ἔσχον.

313. 7. Non vna hic menda et macula fuit, quam Regiae membranae ſic terſerunt: μόνον δὲ ἐπιδεῖξαι τἀληθὲς, ὡς γέγονεν· ἐπεί τοι καὶ ἀπολογήσομαι περὶ αὐτοῦ τὰ ἐμοὶ δοκοῦντα· ὅτι δὲ τὸ ψεῦδος οὐκ ὤκνει πάντων μάλιστα. Scholiaſt. hic nec riſum tenere, nec manum potuit, quin μυκτῆρα Ἀττικὸν ſignaret hac nota: Ὀλέθριος ἡ ἀπολογία· μᾶλλον δὲ ἐνδεσμοῦσα αἰτίαις, ἢ ἀπολύουσα! *O letale genus Apologiae, quae in-*

nectit

nectit potius, quam diluit, crimina! quaſi Dio ſordes Homeri, ſordibus elueret.

314. 18. Τούτοις δὲ ἐπέθηκε τὸν κολοφῶνα σχεδὸν] Haec nauſeam pariunt quibuſdam, vt adſcititia vel ὑποβολιμαῖα, quia in MS. Germanico hiatus quidam patebat. In Regio nullum hic lacunae veſtigium; neque ſane eſt, cur quiſquam his *oblinat atrum Tranſuerſo calamo ſignum.* Siquidem ad tranſitionis σχῆμα faciunt. En colophon et corollarium Homeri commentorum, Notitia linguae Deorum, de qua prox. ſuperiori ſerm. p. 303. ſq. quae hic totidem paene verbis iterantur.

pen. Ὡς ἔμπειρος τῆς τῶν θεῶν γλώττης· καὶ ὅτι οὐχ ἡ αὐτή ἐστι τῇ ἡμετέρᾳ, οὐδὲ τὰ αὐτὰ ὀνόματα ἐφ' ἑκάστῳ λέγουσιν, ἅπερ καὶ ἡμεῖς] ſtatim poſt haec verba, ὡς ἔμπειρος τῆς τῶν θεῶν γλώττης, continuo ſubiungenda ſunt, quae in Reg. membranis et Aldi edit. turbata in alienum locum migrauerant: ὥσπερ γὰρ τοῖς βαρβάροις διαλέγονται οἱ δίγλωττοι καλούμενοι, καὶ ἑρμηνεύοντες αὐτοῖς τὰ παρ' ἡμῶν· οὕτως Ὅμηρος ἡμῖν διαλέγεται, τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἑρμηνεύων, ὥσπερ ἐπιστάμενος τὴν θείαν διάλεκτον. πρῶτον μὲν ὅτι οὐχ ἡ αὐτή ἐστι τῇ ἡμετέρᾳ. *At enim quemadmodum qui Bilingues vocantur, cum Barbaris verba faciunt, illiſque animorum noſtrorum ſenſa patefaciunt: Sic Homerus diſſerit nobiſcum, quae a Dis manant interpretans, vt diuini ſermonis peritus. primum quidem, quia non idem eſt cum noſtro. etc.* Scholiogr. ad haec notat; τὸ μὴ ὁμογνωμονεῖν μηδὲ μέχρις ὀνομάτων ψιλῶν ἀνθρώπους καὶ θεούς. Quae deinceps ſequuntur, paulo aliter, et luculentius in Reg. Cod. ſcribuntur: οὐδὲ τὰ αὐτὰ παρά τε ἡμῖν καὶ παρ' ἐκείνοις ὀνόματα· ἔπειτα ἐξηγούμενος περί τινων ὅπως οἱ θεοὶ νομίζουσιν· οἷον ὅτι τὴν χαλκίδα Κύμινδιν οἱ θεοὶ καλοῦσι· τόπον δέ τινα πρὸ τῆς πόλεως Βατίειαν

τίειαν ὀνομαζόμενον, Σῆμα Μυῤῥίνης. Hic adde ex Regio et Ald. Cod. τὸ δὲ μῶλυ εἰπὼν, ὅπως οἱ θεοὶ λέγουσιν, οὐκέτι προστίθησι τὸ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ὄνομα. h. e. *Et cum Moly nuncupaſſet eo nomine, quo a Diis appellatur, non adiungit, quo vocabulo ab hominibus deſignetur.* Audi Homerum X. Odyſſ.

— πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ ἴκελον ἄνθος.
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί.

— gramen Cyllenius offert
E terra vulſum: docuit medicaminis et vim.
Radix nigra fuit; lactique ſimillimus huic flos:
Moly vocant Superi.

Euſtath. τοῦ Μῶλυ notationem, a priſcis traditam, laudat παρὰ τὸ μωλύειν, ὅ ἐστιν ἀφανίζειν τὰ φάρμακα, quod molliat vel amoliatur virus. mox idem ſoluit quaeſtionem a Dione propoſitam: οὐ λέγει δὲ ὁ ποιητὴς, καὶ πῶς οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι τὸ Μῶλυ, ἐπειδὴ ἄγνωστόν ἐστιν αὐτοῖς· διὸ καὶ ἄκλητον, καὶ οὐ διώνυμον. *Poëta non declarat*, inquit, *quomodo etiam homines appellent Moly: quoniam mortalibus ignotum eſt: ideoque ſine nomine.*

315. 6. Περὶ δὲ τοῦ ποταμοῦ φράσας] Reg. Cod. ancipitem quoque hic et in iis, quae deinceps, ſcripturam continet: καὶ τὸν ποταμὸν εἰπὼν, ὅτι οὐ Σκάμανδρος, ἀλλὰ Ξάνθος, ὀνομάζοιτο παρ' αὐτοῖς, οὕτως ἤδη ἐν τοῖς ἔπεσι χρῆται.

9. Ὡς οὐ μόνον ἐξὸν αὐτῷ τὰς ἄλλας γλώττας μιγνύειν, τὰς τῶν Ἑλλήνων] Regius variat: ὡς ἐξὸν αὐτῷ μὴ μόνον τὰς τῶν Ἑλλήνων φωνὰς μιγνύειν. deinde his addit: μηδὲ τοῖς σφόδρα ἀρχαίοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς δαιμονίοις χρῆσθαι ὀνόμασι. *Quaſi Homero fuerit integrum, non ſolum Graec. dialectos permiſcere: et dictioni-*

bus valde antiquis obſoletiſque uti, verum etiam diuina vſurpare nomina.

10. Regiae membranae continuo poſt ὀνόμασι· καὶ ποτὲ μὲν αἰολίζοντα, ποτὲ δὲ δωρίζοντα, πάλιν δὲ ἰάζοντα.

11. Ἀλλὰ καὶ Διασὶ διαλέγεσθαι, καθάπερ οἶμαι Θετταλίζοντα, ἢ Κρητ.] Regius: ἀλλὰ καὶ Ἰασὶ διαλ. atque hanc lectionem Scholiogr. agnoſcit et περιεργότερον explicat: ἰασὶ διαλέγεσθαι, τὸ τοῖς ὀνόμασι καὶ τοῖς ῥήμασι διαλελυμένως χρῆσθαι, καὶ λέξεσιν Ἰωνικαῖς· ἄλλο τὸ ἰάζειν, καὶ ἄλλο τὸ ἰασὶ διαλέγεσθαι· ἰάζειν γὰρ τὸ Ἰωνικῶς φθέγγεσθαι, ἤτοι τὸ κατὰ διάλυσιν τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα προφέρειν· καὶ εἴ τι ἕτερον τῶν ςοιχείων· Ἰασὶ δὲ διαλέγεσθαι, τουτέςι κατὰ τὸν τῶν Ἰώνων τρόπον συντάξεις τινὰς τοῦ λόγου παραλαμβάνειν· ἢ καὶ ἰδιάζειν, τά τινα ὀνόματα προφέρειν, ἃ ἡ κοινὴ λέξις ἐφ' ἑτέρων παραλαμβάνει. vides et aliud lectionis commentum, in ἰδιάζειν. ſed *ſectantem leuia nerui Deficiunt animique.* Ergo noue et eleganter dicto, fictoque ab eo, qui Προμηθεὺς ἦν ἐν λόγοις, palma recens danda eſt, vt τὸ Διασὶ διαλέγεσθαι eodem fere ſenſu vſurpetur, quo a ſanctiſſimo doctore gentium ad Corinthios ſcribitur ταῖς τῶν ἀγγέλων γλώσσαις λαλεῖν. Syneſius in Concione panegyrica in Pſal. LXXIV. θεοφόρητον λέξιν eodem etiam refert, cum ait: παντάπασιν ἀτόποις ἔοικε τὰ λεγόμενα, οὐ μὴν τά γε νοούμενα· οὐδὲν μέλει τῷ Θεῷ θεοφορήτου λέξεως· πνεῦμα θεῖον ὑπερορᾷ μικρολογίαν συγγραφικήν. καθάπερ οἶμαι Θετταλίζοντα, ἢ Κρητίζοντα, οἷον εἰ τὴν ἀγορὰν ἐκάλει λιμένα, Θετταλῶν ἀκούσας. ταῦτα. Haec, quae traiecta erant in Regio Cod. et Ald. praetermiſſa quoque ab interprete fuerant, ſuppleuimus. Videtur tamen ſcribendum potius fuiſſe: καθάπερ οἶμαι ἐξὸν Θετταλίζειν· οἷον εἰ τὴν ἀγορὰν ἐκάλει λιμένα, Θετταλῶν ἀκούσας. hoc vero, ne quid diſſi-

diſſimulem, olet mihi gloſſema. ἢ Κρητίζειν: quod exemplo Scholiogr. illuſtrat: Κρῆτες τὸ δεσμωτήριον κέραμόν φασι· καθὸ καὶ Ὅμηρος τὸν Ἄρη χαλκέῳ φησὶ κεράμῳ δεδέσθαι. Cretenſes Carcerem *dolium fictile* appellant: quo modo Homerus dixit Martem aheneo carcere vinctum fuiſſe. Locus eſt Iliad. V.

Παῖδες Ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.

Filii Alooei vinxerunt carcere Martem.

Euſtath. tamen Cypriorum dialectum haberi ſcribit: quid ſi inde *Carcerem* quaſi κέραμον Rom. dixerint?

15. Reg. Cod. ἀνδρειότατος ἦν, πρὸς τὸ ψεῦδος Ὁμ. καὶ ἐθὲν ἧττον ἐ.

vlt. Οὕτω γὰρ σκοπᾶσιν, ἐθὲν ἔτι φαίνεται παράδοξον ἐδὲ ἄπιςον τῶν ὑπ' ἐμᾶ δεικνυμένων· ἀλλὰ σμικρὰ καὶ ἀνθρώπινα ψεύσματα πρὸς θεῖα καὶ μεγάλα ἐπιχ.] His interpretationem Lat. vſquequaque conſentaneam non eſſe quis non animaduertat? Sic enim fidelius et planius Graeca redderentur: *Nam ita conſiderantibus, nihil amplius eorum, quae a me prodita ſunt, admirabile atque incredibile videtur: ſed parui momenti, humanaque mendacia: ſi cum magnis et diuinis componantur.* Regius autem liber etiam ea nobis exhibet, quae ſequutus erat interpres, his verbis:

Οὕτω μὲν γὰρ σκοπᾶσι, πάνυ σμικρὰ καὶ ὀλίγε ἄξια φαίνεται, ἃ ἐγὼ φημὶ αὐτὸν ἐψεῦσθαι· τῷ γὰρ ὄντι ἀνθρώπινα ψεύσματα, καὶ λίαν πιθανὰ πρὸς θείαν καὶ ἀμήχανον φύσιν. πέρας δὴ ἐπιτέθεικεν. Ἐπιχειρήσας γὰρ τ.

En variarum lectionum aceruus, qui εὐηθέςατα, et ineptiſſimé a ταχυγράφοις librariis, ſeu praepetibus notarum miniſtris, intruſus in vacua lacunarum contextus Dionis, in Aldi editione, peperat monſtrum biformato impetu, idque Labyrinthi errore inextricabili

bili cluſerat. Fruſtra vero biforme iſtud ταυτολογίας oſtentum reſcindere tentarat, cui non

Daedalus ipſe dolos tecti ambageſque reſoluit,
Coeca regens filo veſtigia.

Critice Ariadnaea vera fuerit,

Errabunda regens tenui veſtigia filo.

316. 5. Οὐκ εὐθὺς ἤρξατο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' ὅθεν ἔτυχεν] Ariſtotel. περὶ ποιητικῆς cap. IX. rationem affert, ὅτι οὐ τὰ γινόμενα λέγειν τοῦτο ποιητοῦ ἔργον ἐστὶν, ἀλλ' οἷα ἂν γένοιτο· ἡ μὲν γὰρ ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου· ἡ δ' ἱστορία τὰ καθ' ἕκαστον λέγει. Tull. Attico: *Reſpondebo tibi* ὕστερον πρότερον Ὁμηρικῶς. Horat. ad Piſ.

Nec gemino bellum Troianum orditur ab ouo:
Semper ad euentum feſtinat, et in medias res,
Non ſecus ac notas auditorem rapit. et quae
Deſperat tractata niteſcere poſſe, relinquit.
Atque ita mentitur, ſic veris falſa remiſcet,
Primo ne medium, medio ne diſcrepet imum.

317. 9. οὐ προστιθέμενοι ſuſpectum ſollicitare nolim, quia affine eſt τῷ προσέχειν. Ariſtot. in extremo περὶ ποιητικῆς de epico ait: ὡς γὰρ οὐκ αἰσθανομένων, ἂν μὴ αὐτὸς προσθῇ, πολλὴν κίνησιν κινοῦνται.

16. Οἱ δέ τινες αὐτῶν βατταρίζουσι] MS. meum παλαιῶν πάνυ λέξεων: βατταρίζειν, μόγις λαλεῖν. Heſychio fictum videtur κατὰ μίμησιν τῆς φωνῆς, ὡς τὸ ποππύζειν, τραυλίζειν. λέγουσι δέ τινες ἀπὸ Βάττου τοῦ ἰσχνοφώνου. βατταρισμοὺς, φλυαρίας, Perſius S. II. innuit per *murmurque humileſque ſuſurros.* Scholiogr. βατταρίζειν τὸ ἐπισεσυρμένως φωνεῖν, ἢ συγκεχυμένως· ὃ καὶ βερβερίζειν οἱ ἰδιῶται φασί. Mela de Sarmatis dixit, *eos ſibilare, non loqui.*

320. 10. Ὅν ῥα πατὴρ Κρον.] verſus hic ex Iliad. X. In Reg.

— Ὅν τε πατὴρ Κ.

14. Βαλλόμενα προποτὶ γαίῃ] emenda Βαλλ. ποτὶ γαίῃ. et ſequ. Ἑλκομένους τε νυοὺς ὀλοῆς ὑπὸ χερσὶν Ἀχ.

322. 6. Regius ἐν τῷ ὄνυχι· ἀλ. mendoſe. nonne rectius ἐν τῇ Ὀνοῦφι. quae Steph. πόλις Αἰγύπτου οὐκ ἄγνωστος. Scholiogr. ad haec: ἀνεπαχθέστερον βουλόμενος ποιῆσαι τὴν καθ' Ὅμηρον καταδρομήν, Αἰγυπτίων ἱερεῦσιν ἀνάπτει τὸν περὶ τούτων λόγον. *Quo plus ponderis et grauitatis inuectiuae in Homerum adferret, ab Aegyptiorum ſacerdotibus ſermonem hac de re inſtitutum fingit.*

325. 21. Ὅπου τὴν Πλεισθένους θυγ.] Apollod. lib. III. Biblioth. alium Pliſthenem ex Aërope Agamemnonem et Menelaum ſuſcepiſſe refert.

329. 3. Ὁ Ἀντήνωρ δοκῶν φρονεῖν] Vlyſſes Liban. in πρεσβευτικῷ πρὸς Τρῶας ὑπὲρ Ἑλένης, pag. 205. edit. noſtrae, Antenorem inprimis laudat hoſpitem ſuum et Menelai, cum Troiam veniſſent, vt Helenae vindicias ſecundum leges peterent: εἰ Ἀντήνωρ ὁ βέλτιστος ἐνεθυμήθη, ὅτι νῦν ἐγὼ Μενέλεων καὶ τὸν Ὀδυσσέα παρ' ἐμαυτῷ καταλύειν ἀνέξομαι, τὸν μὲν ἐς τὰ τιμιώτατα βεβλαμμένον, τὸν δὲ συνωργισμένον τῷ πεπονθότι. et paulo poſt: ἡ δὲ Ἀντήνορος καλοκαγαθία κρείττων ἐφάνη τῆς ὑποψίας.

5. Ἐξὸν ἀφικέσθαι κωλύειν] Cato M. cum hortaretur Magiſtratus, vt grauiter animaduerterent in iura et leges violantes, affirmabat, eos, qui, cum ſceleratos poſſent coërcere, id minime facerent, videri iubere. apud Plutarchum incautos Lat. interpretes ſcripturae Graecae vitium deceperat. legendum enim: παρορμῶν τοὺς ἄρχοντας ἐπιτιμᾷν τοῖς ἁμαρτάνουσιν· ἔλε-

Digitized by Google

ἔλεγε τοὺς δυναμένους κωλύειν τοὺς κακῶς ποιοῦντας, ἐὰν μὴ κωλύωσι, κατακελεύειν, non καταλεύειν: quod immane facinus foret.

331. 17. Ἔτι δὲ ἀπορώτερον, τὸ ἀπὸ Σπάρτης ἐπὶ θάλασσαν ἀνενόχλητον κατιέναι πεζῇ] Regius: ἀπορώτερον τοῖς ἀπὸ Σπάρτης.

pen. Ἐφοβεῖτο καὶ ὑπώπτευε, μ.] Reg. Cod. ὑπώπτευσε. et mox οὕτω γε καὶ τ.

332. 15. Emenda e Reg. membranis, ὑπὸ τρυφῆς διεφθ. Plutarchus vno nomine θρυπτικοὺς dixit; vt in Cleomenis Anaxandridae filii apophthegmate; quod mihi commode ſubiit, vt locum in vulgaribus editionibus deprauatum obiter corrigam: λοιδοροῦντός τινος αὐτὸν, καὶ φήσαντος· θρυπτικὸς εἶ, ὦ Κλεόμενες· ἀλλὰ κρεῖσσον, ἔφη, ἢ ἄδικον εἶναι· σὺ δὲ φιλοχρήματος, καὶ περὶ κακὰ κεκτημένος. ratio iubet vltima verba ita reponi vt in vet. MS. Cod. ſcripta legi, καίπερ ἱκανὰ κεκτημένος. Satis ſuperque habentem φιλοχρηματία facit ἄδικον, non τρυφή.

334. 10 Regius ita ſcribit: τοῖς βασιλεῦσι — Μενέλεω τῆς μνηστείας ἀπελπίσαντι βας. ἐν. certe, *Virtus repulſae neſcia ſordidae Intaminatis fulget honoribus.* Verum ἀπελπίσαι interdum *vna ſalus victis*, tametſi Philoni Hebr. probi ſemper εὐέλπιδες.

335. 17. Πεποίηκε θαυμάζουσαν τὴν Ἑλένην] Sic enim apud Homerum percontata miratur fratres abeſſe:

Νῦν ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλικῶπας Ἀχαιοὺς,
Οὕς κεν ἐῢ γνοίην καὶ τοὔνομα μυθησαίμην·
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;
Ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,

Νῦν

Νῦν δ' αὖτ' ὐκ ἐθέλυσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐςίν;

18. ἔπειτα αὐτὸς ἀπελογήσατο, εἰπὼν, ὅτι τεθνήκασι πρότερον] Subiungit enim poëta ἀπολογισμὸν fratrum Helenae:

— τὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζωος αἶα
'Εν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλη ἐνὶ πατρίδι γαίη.

pen. τὸ εἰ κατὰ πλῦν ἔλθοιεν ſic lubens exponerem: *Praeſertim ſi cum tota claſſe et expeditione Graec. acceſſiſſent; ſin minus, vt belligeraturi ſuis copiis eductis, et exercitu in Troianos comparato;* vt πλῦς non tam de nauigatione a principibus inſtituta ad Priamum, quam de ςόλῳ vſurpetur, et κατὰ πλῦν ἐλθεῖν idem ſit, quod in illis Homer. ἕπεσθαι νέεσσι. eſt autem ςόλυ vis maior, quam ἰδίας δυνάμεως, ἢ συναγωγῆς ςρατιᾶς: quoniam

Συμφερτὴ ἀρετὴ πέλεν ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν,
Quorumuis hominum virtus ſociata valebit.

haec dubio procul via ad Helenam reciperandam, πρὸς τὸ εὐθὺς σῶσαι, compendiaria fuit maxime. Nam (vt ait idem Vlyſſes apud Libanium in πρεσβευτικῷ πρὸς Τρῶας) duo maxime victoriam certantibus conciliant: copiarum maior numerus, et ſocietas virtute praeſtantiorum: τίς ὐκ οἶδεν, ὅτι δύο ταῦτα μάλιςα τοῖς ἀγωνιζομένοις τὴν νίκην φέρει; ἓν μὲν τὸ τῆς ςρατείας ὑπερβάλλον· ἕτερον δὲ τῶν κρειττόνων ἡ συμμαχία. Iam vero idem in ead. orat. narrat, dum adhuc virguncula eſſet Helena, Deum oraculo reſpondiſſe, ἔσεσθαί τινα πρὸς τὸ γύναιον ταραχήν. *Cum ergo multis e locis conueniſſent fortiſſimi proci, viſum eſt ob incertos euentus fidem dare et accipere, validiſque iuramentis confirmare:* ἦ μὴν ἀποτυγχάνοντας βοηθήσειν τῷ ληψομένῳ, κατὰ τῶν ἀδικύντων. *Protinus eos, qui repul-*

ſam paterentur, auxiliaturos ei, qui potiretur, aduerſus iniurios; quiſque enim arbitrabatur, re adhuc ſuſpenſa, hoc ſibi reponere beneficium. Hoc iuſiurandum, ἦ μὴν ἐκπολιορκήσειν τοὺς ἀδίκως τῇ Ἑλένῃ συνοικοῦντας, ſanċte ſeruari nonne intererat potiſſimum Tyndaridarum? haec tamen animi cauſa διαπορήσαντες dicimus, non ἐριστικῶς, προστάντες τῆς τοιαύτης γινομένης ζητήσεως, διὰ τὸ φίλους ἄνδρας εἰσαγαγεῖν ἄλλην ἐξήγησιν. Neque eſt, quod quiſquam improbet, nauigationem prius a Dioſcuris ad Troianos inſtitutam eſſe, iniuriam expoſtulandi gratia et rem ex iure manu conſertum repetendi; quam expeditionem ſuſceptam et auxilia parata: τὸ γὰρ καλὸν φίλον ἐστί. ſed an illa via longum compenſaret iter, et certior eſſet ad Helenam illico ſeruandam. ἄπορον eſt, de quo quaeritur. Caeteroqui Graecos lingua prius, quam manibus, iure vſos fuiſſe, teſtatur Menelaus Libanii in ſua ad Troian. p. edit. noſtrae 196. ἡμεῖς πρὸ τῶν χειρῶν τοῖς λόγοις εἰκότως χρώμεθα, πολλῶν ἕνεκα· πρῶτον μὲν γὰρ τὰ δίκαια τῷ λόγῳ πειρᾶσθαι λαμβάνειν, ἀλλὰ μὴ τοῖς ὅπλοις ἐπιπηδᾶν, ἀνθρωπινώτερον δήπουθεν.

336. vlt. Regius; καὶ Πρωτεσίλαός τε ἀπόθν. hic τε congruentius eſt; ſequitur enim: καὶ πολλοὶ τῶν ἄλλων. De caede Proteſilai Hom. Iliad. B.

— τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ
Νηὸς ἀποθρώσκοντα, πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.

vnde Auſonius in Epitaph. Heroum:

Fatale adſcriptum nomen mihi Proteſilao;
Nam primus Danaum bello obii Phrygio.
Audaci ingreſſus Sigeia littora ſaltu,
Captus pellacis Lartiadae inſidiis:
Qui ne Troianae premerem pede littora terrae,
Ipſe ſuper proprium deſilui Clypeum.

Quid

Quid queror? hoc letum iam tum mea fata canebant,
Tale mihi nomen cum pater impoſuit.

338. 12. Οὐ γὰρ ἄν ποτε Τρώϊλος ἔξω τοῦ τείχους ἐγυμνάζετο] Statius in Protreptico ad Criſpinum celebrat Troilum, vt ἱπποχάρμην, equis gaudentem:

Troilus haud aliter gyro leuiore minantes
Eludebat equos.

339. 7. In Reg. caſus mutantur, et melius interpungitur: Πρίαμον· καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος μεμνημένος ἐν.

vlt. Πάλιν ἐκεῖνον Αἴαντος νικῶντος, πρὸς δὲ οὐδὲν, καὶ δῶρα δόντων ἀλλ.] Non mirum, ſi τὸ πρὸς οὐδὲν ab interprete, cui videbatur οὐδενόσωρον, et titiuillitium, expoſitum non ſit: licet haud fruſtra ſcriptum et necquicquam, id eſt πρὸς οὐδέν. Reg. membranae πάλιν ἐκείνου Αἴαντος νικῶντος· πέρας δὲ οὐδέν· καὶ δ. mutationem cat. ἐκεῖνον in ἐκείνου non admitto. τὸ πέρας δὲ οὐδὲν non repudio: ſed ad irritam inanis μονομαχίας victoriam refero; cui enim bono Graecis? cui bono Troianis? Quidam forte praetulerit τὸ γέρας, vt ſit νίκη ἀπέραστος, ἀγέραστος.

342. 21. Τότε πρῶτον μέλλοντος μάχεσθαι] Interpres legerat τότε μέλλοντος, et πρῶτον neglexerat, nos, currente rota editionis, vt alia multa, reſtituimus.

23. Μήτε ἄλλο μηδὲν εἰργασμένου μέγα, εἰ μὴ Τρωΐλον, παῖδα ἔτι ὄντα τὴν ἡλικίαν, ἑλόντος.] In Regio: μέγα· μήτε Τρωΐλον παῖδα. non audio. repugnat hiſtoriae Ilienſi, de Troilo capto caeſoue: vt ambiguo hic aoriſto ἑλόντος eſt vſus. Lycophron hunc a Pelida, ardente quidem ipſum, ſed repulſae impatiente, ad Apollinis aram interfectum memorat in Alexandra, his verſibus:

Αἶ αἶ ϛενάζω χὠ σὸν εὔγλαγον θάλος,
Ὦ σκύμνε τερπνὸν ἐναγκάλισμα συγγόνων,
Ὅς τ' ἄγριον δράκοντα πυρφόρῳ βαλὼν
Ἴϋγγι τόξων, τὸν τυπέντα δ' ἐν βρόχοις
Μάρψας ἀφύκτοις βαιὸν ἀϛεργῆ χρόνον,
Πρὸς τῦ δαμέντος αὐτὸς ἐ τετρωμένος
Καρατομηθεὶς, τύμβον αἱμάξεις πατρός.

hoc eſt, ex aurea Ioſ. Scaligeri interpretatione:

Heu heu, gemendus et mihi flos eſt tuus,
O pulle, dulcis heu parentum ſarcina,
Amore ſaeuum qui Draconem ſaucians
Et illice igni, ſauciumque compede
Grata coërcens tempus ingratum breue,
A ſaucio, non ipſe ſaucius tamen,
Truncatus, aram tu cruentabis patris.

Quibus conſonat Simmii Rhodii *βωμίσκος*:

Εἰμ' ἄρσενός μοι ϛήτας
Πόσις μέροψ δ' ἴσκβος·
Σποδεύνας ἶνις Ἐμπᾶσας κόρος.
Ὁ βῦτα χὠ κυνὸς τέκνωμα, τὸν
(Χρυσᾶς αἴτας ἄμος εὖσ' ἄνδρα)
Ὁ γυιόχαλκος ἦρος ἔῤῥαισεν.

Homeri aemulus aliter in pictura loquente, et muta:

Parte alia fugiens amiſſis Troilus armis
Infelix puer atque impar congreſſus Achilli
Fertur equis, curruque haeret reſupinus inani,
Lora tenens tamen, huic ceruixque comaeque trahuntur
Per terram: et verſa puluis inſcribitur haſta.

Flaccus 2. Carm. IX.

— nec impubem parentes
Troilon, aut Phrygiae ſorores,
Fleuere ſemper.

qui-

Digitized by Google

quibus haec Quinti Smyrnaei congruunt e lib. IV. παραλειπομ. vbi de armis Troili Teucro datis in funebribus ludis loquitur:

Καὶ οἱ τεύχεα καλὰ πόρεν Πηλῆος ἄκοιτις
Ἀντιθέου Τρωΐλοιο, τὸν ἠϊθέων μέγ' ἄριστον
Τροίῃ ἐν ἠγαθέῃ, Ἑκάβη τέκετ', οὐδ' ἀπόνητο
Ἀγλαόν· ἤδη γάρ μιν ἀταρτηροῦ Ἀχιλῆος
Ἔγχος ὁμοῦ καὶ κάρτος ἀπήμερσαν βιότοιο.

Auſonius in Epitaphio eiuſdem his concinit:

Hectore proſtrato, nec diis nec viribus aequis
*Congreſſus * duro Troilus Aeacidae:*
Raptatus bigis fratris coniungor honori:
Cuius ob exemplum nec mihi poena grauis.

343. 2. Καὶ τὰ περὶ τῶν θεῶν] Reg. Cod. καὶ περὶ τῶν θεῶν. et mox: περὶ τῶν παλαιῶν, reiecto σφόδρα.

344. 9. Καὶ νεαλὴς ὢν ἐμάχετο] Reg. νέηλυς. ſunt σύσσημα. Heſych. νεαλής, πρόσφατος. et νέηλυς, νεωστὶ ἐλθών.

13. de Hectore malo virium ſuarum oeconomo et diſpenſatore, φιλοπαραβόλῳ καὶ ῥιψοκινδύνῳ. ταμιευομένων certe, et caute potius, quam vehementer, quod eſt Varroni inſane, dimicantium, vt apud Homerum:

Αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σάοι, ἠὲ πέφανται.

at ſi *Mors fugacem perſequitur virum*, minus etiam parcet οὐ ταμιευσαμένῳ.

Ἀνὴρ δὲ φεύγων, καὶ πάλιν μαχήσεται.

346. 14. Reg. Cod. μηδὲ ἀπόπληκτος ὤν. mox ἦν ἐμποδών.

347. 17. Νέστωρ μὲν οὐκ ἠξίωσε μετ' Ἀντιλόχου ταφῆναι δι' αὐτὸν ἀποθανόντος] Hic eſt, qui

Con-

Conſiliis belloque bonus, quae copula rara eſt,
Carus et Atridis, carus et Aeacidis:
Praemia virtutis, ſimul et pietatis adeptus,
Seruato Antilochus Neſtore patre obiit.

Auſon. in Epit. ex Odyſſ. IV.

Τὸν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε Φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.

de hoc luculente Qu. Smyrnaeus II. παραλ. apud quem Memnon

— ἐπῴχετο Νηλέος υἱὸν,
Κτεῖναί νιν μεμαώς· τοῦ δ' Ἀντίλοχος θεοειδὴς
Πρόσθ' ἐλθὼν, en pietas. ἴθυνε μακρὸν δόρυ. en cita mors.
Τοὔνεκα Νέστορος υἷα καὶ αἰχμητήν περ ἐόντα
Τύψεν ὑπὲρ μαζοῖο· διήλασε δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἐς κραδίην, θνητοῖσι ὅπη πέλει ὠκὺς ὄλεθρος.

Ideo Pindarus Antilochum diuinum et piorum liberorum principem coelo beat Pythionic. VI. μένων δ' ὁ θεῖος ἀνὴρ, πρίατο μὲν θανά — τοιο κομιδὰν πατρός· ἐδό—κησεν τῶν πάλαι γενεᾷ ὁπλοτέροισιν, Ἔργον πελώριον τελέσαις, ὕπατος ἀμφὶ τοκεῦσι πρὸς ἀρετάν. De eius tumulo in agro Troiano Ariſtoteles in Her. Epit.

Μνῆμ' ἀρετῆς υἱοῦ τοῦ Νέστορος Ἀντιλόχοιο,
Ὃς θάνεν ἐν Τροίῃ ῥυσόμενος πατέρα.

349. 17. Ἀθηνᾶν παραλογήσασθαι] ſcribe Ἀθ. παραλογίσασθαι.

20. Καὶ τῷ ὄντι ὡς ἐν ὀνείρατι μάχην διηγέμενος] vt in voto Tibulli, lib. I. E. vlt.

— *alius ſit fortis in armis,*
Sternat et aduerſos Marte fauente duces.

hoc eſt ὕπαρ.

Vt

Vt mihi potanti poſſit ſua dicere facta
Miles, et in menſa pingere caſtra mero.

ὡς ἰλιγγιῶν καὶ ὄναρ.

351. 2. Regius traiecit verba: τῶν ἄλλων ἐκ ὀλίγα κτημάτων.

361. 13. Φήσας τὸν Μενέλεων μετὰ τὴν τελευτὴν ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον πεμφθῆναι] e vaticinio Protei, Odyſſ. IV.

Σοὶ δ' ἐ θέσφατόν ἐςι, διότρεφες ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψεσιν (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
Τῆπερ ῥηίςη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισι,
Οὐ νιφετὸς, ἔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, ἔτε ποτ' ὄμβρος·
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπες)
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφὶν γαμβρὸς Διός ἐσσι.

19. Τὴν γὰρ Ἑλένην ἐπιβελευθῆναι μὲν ὑπὸ Ὀρέςε λέγει τις τῶν τραγῳδιοποιῶν εὐθὺς ἐλθἕσαν, γενέσθαι δὲ ἀφανῆ, τῶν ἀδελφῶν ἐπιφανέντων] Euripidem innuit, apud quem in Oreſtis Dram. καταςροφῇ Deus e machina loquens inducitur, his verſibus, quos caſtigatiores apponam:

Μενέλαε, παῦσαι λῆμ' ἔχων τεθηγμένον.
Φοῖβός σ' ὁ Λητῦς παῖς, ὅδ' ἐγγὺς ὢν, καλῶ.
Σύ θ', ὃς ξιφήρης τῇδ' ἐφεδρεύεις κόρῃ,
Ὀρέσθ', ἵν' εἰδῇς, ἓς φέρων ἥκω λόγες.
Ἑλένα μὲν, ἣν σὺ διολέσαι πρόθυμος ὢν,
Ἥμαρτες, ὀργὴν Μενέλεω ποιἕμενος,
Ἥδ' ἐςὶν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
Σεσωσμένη τε, κἐ θανἕσα πρὸς σέθεν.
Ἐγώ νιν ἐξέσωσα, κἀπὸ φασγάνε

Τἕ

Τῷ σῷ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζηνὸς γὰρ οὖσαν, ζῆν νιν ἄφθιτον χρεὼν,
Κάϛορί τε Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς
Σύνθακος ἔϛαι, ναυτίλοις σωτήριος.

"Ιτε νῦν καθ' ὁδὸν, τὴν καλλίϛην
Θεῶν Εἰρήνην τιμῶντες ἐγὼ
δ' Ἑλένην Ζηνὸς μελάθροις πελάσω,
Λαμπρῶν ἄϛρων πόλον ἐξανύσας·
"Ενθα παρ' Ἥρᾳ, τῇ θ' Ἡρακλέους
Ἥβῃ πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις
"Εϛαι σπονδαῖς ἔντιμος αἰεὶ,
Σὺν Τυνδαρίδαις τοῖς Διὸς υἱοῖς
Ναύταις μεδέουσα θαλάσσης.

Euripideo nitentem cothurno, Tragicum Lat. loquentem Apollinem audire quis vetat? Non Dio, a quo facit:

Menelaë, pone ira tumentes ſpiritus;
Ego Phoebus editus Ioue hos edo ſonos:
Tu, Virgini qui tendis inſidias manu
Armata, Oreſtes, vt ſcias, quid nunciem;
Helena, appetiſti quam truci leto dare
Conatu inani, iratus Atridae Duci;
Haec eſt, videtis ſedibus quam in aetheris
Incolumis et ſpirans, nec a te perdita.
Illam nece eripui, ſecuri liberans
Tua, iubente ſic parente coelitum.
Nempe Ioue natam viuere aequum eſt perpetim,
Vt Caſtori et Polluci in aetherea plaga
Conſideat, vna et nautis opem ferat.

Procedite nunc, qui Reginam
Pacem colitis Diuarum. Egomet
Helenam Iouis ad ſolium ſiſtam.

Niti-

Digitized by Google

Nitidorum aſtrorum adiens verticem;
Iunonis vbi comes, atque Hebae
Alcidae; Dea terrigenis erit,
Libaminibus auguſta ſacris;
Cum Tyndaridis Ioue prognatis,
Nautis caeruleum mare temperans.

362. vlt. Sic Aeneas ἀπανιςάμενος, ſolum vertens, habet apud Poëtam

Aſcanium, patremque ſuum iuxtaque Creuſam,

et ἀντὶ τῶν χρημάτων

Anchiſae dat ſacra Patri patrioſque Penates.

habuit porro interpres in libro, vel in cerebro ſuo, καταςπῶντας, non κατὰ σπονδὰς, et ad κρύψιν ψευσμάτων retulit; ὕπαρ, an ὄναρ, viderint acutiores. Caeterum τὸ κατ᾽ ὀλίγον ἐκλείπειν, dicitur, *paulatim deſerere* vt ab Hegeſianacte apud Strabonem XIII. Gallos Ilii κωμόπολιν παραχρῆμα ἐκλιπεῖν διὰ τὸ ἀτείχιςον, *extemplo deſtituiſſe.*

365. 5. Τὸ πιςεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίων οὐδὲν ἐςιν ἰσχυρόν] *Vetuſtas ſine veritate, vetuſtas erroris eſt:* ait probus et pius ſcriptor. Ideo B. Ambroſius iure Symmachum exagitat, quod *tanto motu veri vana defenderet.* At enim, *ſi longa aetas auctoritatem rebus, opinionibus, religionibus daret*, vt ſcribebat idem Symmachus,

Si quicquid rudibus mundi naſcentis in annis
Mos habuit, ſancte colere ac ſeruare neceſſe eſt;
Omne reuoluamus ſua per veſtigia ſeclum
Vſque ad principium: placeat damnare gradatim
Quidquid poſterius ſucceſſor repperit vſus.

vt occinit Symmacho Prudentius.

368.

Digitized by Google

368. 8. Ὡς μ' ὄφελ' Ἕκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε τέτραφ' ἄριστος] Iliad. XXI. huic verſui attexitur per ἐπεξήγησιν:

Τῷ κ' ἀγαθὸν μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸς δέ κεν ἐξενάριξε.

AD XII. OLYMPICAM, VEL DE PRIMA DEI NOTIONE.

370. 2. Τὸ τῆς Γλαυκὸς ἄτοπον καὶ παράδοξον πάθος] Ingenioſus vates Nyctimenen, Nyctei filiam, mutatam finxit in Noctuam, ſeu *noctis auem*, II. Metam.

An quae, per totam res eſt notiſſima Lesbon,
Non audita tibi eſt, patrium temeraſſe cubile
Nyctimenen? auis illa quidem, ſed conſcia culpae
Conſpectum lucemque fugit, tenebriſque pudorem
Celat, et a cunctis expellitur aethere toto.

et hoc idem πάθος miramque eius ſortem et conditionem notat, lib. XI. vt Bacchas in Orpheum concitas repraeſentaret:

Et coëunt, vt aues, ſi quando luce vagantem
Noctis auem cernunt.

quod hic pluribus verbis exprimit: περιέπτουσι τὰ ἄλλα ὄρνεα· τὰ μὲν κύκλῳ καθιζόμενα ἐγγύς· τὰ δὲ κύκλῳ περιπετόμενα. accedit etiam ad Naſonis notionem, quod ſubiicit, καταφρονοῦντα τῆς φαυλότητος καὶ τῆς ἀσθενείας.

Manuelis Philae Senarios περὶ γλαυκὸς ita recenſeo et recento:

Λιμύλιον ἡ γλαὺξ ἡ φιλέσπερος φύσει·
Σκοπεῖν γὰρ εἰκὸς τῆς πανέργου τὸν δόλον·
Μωκωμένη γὰρ ἡμέρας ὄρνεις ὅλης,
Καὶ ποικίλῃ στρέφουσα μορφῇ τὴν θέαν,

Σαί-

Digitized by Google

Σαίνει τὰ μικρὰ τῶν ὑποπτέρων γένη·
Ἃ καὶ παραμμένοντα μέχρις ἑσπέρας,
Ὅταν γ' ἔχῃ τὴν ὄψιν ἀσφαλεςέραν,
Τῆς νυκτὸς ἤδη εἰσρυείσης ἰκμάδος,
Θηρᾶται εὐθὺς, καὶ τρυφᾷ χωρὶς πόνων,
Τὸν μισθὸν ἀπολαβᾶσα τῶν ἀθυρμάτων.

eadem cur grauarer Iambicis Latinis reddere?

Doloſa auis, noctemque amans eſt noctua.
Et alitis fraudem catae conſidera.
Nam pipulo excipiens aues interdiu;
Spectaculum et varium exhibens formae ſuae,
Illectat ad ſe ſimplices mox auiculas,
Quae veſperuginem morantur haud procul.
At noctua obtutum iam acutiorem habens,
Fauente nocturna aliti caligine,
Venatur illico, cibos luſu parans.
Pretio potita ludicrorum curſuum.

5. Τοιαύτην ὁποίαν ἴσμεν] Epiphanius in Φυσιολόγῳ· νυκτικόραξ ἀκάθαρτόν ἐςι. apud auctorem epiſt. De cibis Iudaicis: *Quando lex Moſaica noctuam prohibet, odit lucifugas veritatis.*

vlt. Πῶς δὲ ἐ τὸν ταὼ μᾶλλον ὁρῶντα θαυμάζει] Philoſtratus Iunior, Heroic. II. in Alexandro fingit Paridem a Proteſilao comparari Pauoni, oratione non paucioribus nec mancipi gemmis diſtincta, quam cauda Paui, quem miratur vulgus, *cum gemmantes explicat alas.*

Χαίρει δὲ ὁ Πρωτεσίλεως τῇ ὥρᾳ, καὶ τῇ ἄνθῃ τῦ ὄρνιθος, ἰδών ποτε ὑπερανεςηκότα καὶ περιβεβλημένον τὰ πτερὰ, περιβλέποντά τε αὐτὰ καὶ καθαίροντα, ἔςι δ' ἃ καὶ διατιθέντα· ἵνα, ὥσπερ οἱ τῶν λίθων ὅρμοι, κεκοσμημένα φαίνοιτο· ἰδὲ, ἔφη, ὃ πρώην ἐμνημονεύομεν· Πάρις ὁ τῦ Πριάμυ· ἐμῦ δὲ ἐρομένυ αὐτὸν, τί ἔοικεν ὁ ταὼς τῷ Πάριδι· τὸ φίλαυτον εἶπε· καὶ

γὰρ δὴ κἀκεῖνος κόσμε ἕνεκεν περιήθρει μὲν ἑαυτὸν, περιεσκόπει δὲ τὰ ὅπλα· δορὰς δὲ παρδαλέων ἐνῆπτο τοῖς ὤμοις· αὐχμὸν δὲ προσιζάνειν ταῖς κόμαις, ἐδὲ ὁπότε μάχοιτο, ἠνείχετο· ἔσιλβε δὲ καὶ τὲς ὄνυχας τῶν χειρῶν· καὶ ὑπόγρυπος ἦν, καὶ λευκός· καὶ τὸ ὄμμα ἐγέγραπτο· ἡ δὲ ἑτέρα ὀφρὺς ὑπερῆρε τε ὄμματος. Gregorius Naz. κατὰ γυναικῶν καλλωπιζ.

> Φασὶ ταὼ μεγάλαυχον, ἐπὴν περὶ κύκλον ἐγείρῃ
> Αὐχένα κυρτώσας χρύσεον ἀστερόεις,
> Κράζειν θηλυτέρας φιλοτήσιον.

quod ſic olim interpretabar:

> *Pauonem memorant, prae faſtu cum explicat alas*
> *Gemmantes, collum et ſtellifer aureolum,*
> *Clangore ad ſe accire ſuo venerem.*

Clemens Alexand. III. παιδαγωγε, cap. 4. Medos potiſſimum pauos a mulierculis curioſe ali ſcribit, ἀλλ' αἵ γε ἀστειότεραι τέτων ὄρνεις Ἰνδικὲς καὶ ταῶνας Μηδικὲς ἐκτρέφεσι.

371. 3. Ὅταν ἀβρύνηται πρὸς τὴν θήλειαν, ἀνακλάσας τὴν ἐρὰν, κ.] id obſeruat poſt Gregor. Naz. Theophylactus Scholiaſt. in epiſt. morali Hephaeſtionis ad Thaletem: Τὸ Μηδικὸν ὄρνεον ὁ ταὼς, καὶ τῶν Μήδων τὴν ὑπεροψίαν κεκλήρωται· μέγα τι καὶ ὑπέρογκον ἐπὶ τῷ κάλλει φρονῶν· τέτε καὶ τὴν θήλειαν ἡττᾶσθαι δοκεῖ. τὸ πτερὸν τοιγαρεν οἷα δὴ κόμην ἀνίστησι, καὶ περιφανέστατόν τι τοῖς ὁρῶσι κάλλος παρέχεται, καὶ κυκλικὸν ἀπεργάζεται σχῆμα, καὶ τὸν ἐράνιον εἰκονίζεται κόσμον, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τε πτερε τὴν τῶν ἄστρων διακόσμησιν ἀναπλάττεται. quibus pulchre explanantur haec Dion. περιστήσας αὐτῷ πανταχόθεν ὥσπερ εὐειδὲς θέατρον, ἢ τινι γραφῇ μιμηθέντα ἐρανὸν, ποικίλον ἄστροις. Haec autem σύν γε τῷ λοι-

πῷ

πῶ σώματι θαυμαςὸν, ἐγγύτατα χρυσῷ κυανῷ κεκραμένῳ, mirifice his G. Piſidae verſiculis illuſtrantur:

Ὢ πῶς ἰδών τις τὸν ταὼν, μὴ θαυμάσοι
Τὸν χρυσὸν ὡς σάπφειρον ἐμπεπλεγμένον,
Καὶ τὴν πτερωτὴν ἐν σμαράγδῳ πορφύραν,
Τὰς πολυμόρφους συνθέσεις τῶν χρωμάτων,
Ὅλας ἀσυγχύτους τε καὶ μεμιγμένας:

hoc eſt, ex prima interpretatione noſtra:

Pauone viſo quis parum mirabitur
Sapphirum in auro innexum, et in gemmantibus
Alis, ſmaragdo purpuram viridi inſitam:
Varios colores ſeminatos vndique,
Mixtos citra confuſionem ſplendide?

De hac aue Iunonia Plin. lib. X. c. 20. Athen. lib. IX. Dipnoſ. Cic. III. de Fin. Gell. lib. VII. cap. 17. Colum. lib. VIII. cap. 11. Lucian. De domo. Tertull. de Pall. Paſſeratius collega quondam meus, in Pauo.

10. Οὐδ᾽ αὖθις ἐθέλοι σκοπεῖν] haec item ad aues referuntur; vt ſic magis arrideat interpretari: *Qui rurſus alites non mirentur, ſi contemplentur eximiam omnium pennarum leuitatem,* etc.

372. 4. Οὔτε τῆς ἀηδόνος ἀκούοντα τῆς φωνῆς] non luſciniae ἔλεον μυρομένης, quam accipiter praedatus apud Heſiod. ita affatur: Δαιμονίη, τί λέλακας, ἑ. ν. σ. π. ἀρ. Τῇ δ᾽ εἶς, ᾗ σ᾽ ἂν ἐγώπερ ἄγω καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν.

6. Οὐδὲ τὸν κύκνον ἀσπάζεται διὰ τὴν μουσικὴν, οὐδὲ ὅταν ὑμνῇ τὴν ὑςάτην ᾠδὴν, ἅτε εὔγηρως, ὑ.] In Reg. legitur, ἅτε εὔγηρυς ὑ. vtrumque ἐπίθετον olori congruum eſt; quippe qui οὐ μόγις γηράσκει, οὐδὲ λυπηρῶς. quod Ariſtoteli eſt εὔγηρων. Ouid. quod impletur numeris ſuis. *Implentur numeris deteriora ſuis.* et eſt εὔγηρυς, *canorus,* etiam πρὸ τοῦ γήρως, *vbi fata vocant.*

Digitized by Google

Flebilibus numeris veluti canentia dura
Traiectus penna tempora cantat olor.

Hunc olorum flebilem cantum morte, falſo narrari a Poëtis et philoſ. arbitratur Plin. lib. X. cap. 24. Philoſtratus in Phaëthonte κυκνείȣ ᾠδῆς probabiliorem cauſam adducit: Ζεφύρῳ τε χρήσονται πρὸς τὴν ᾠδὴν ἐλαφρῷ καὶ ἐνοδίῳ· λέγεται γὰρ ξυναυλίαν τȣ̃ θρήνȣ τοῖς κύκνοις ὁμολογῆσαι. et idem Piſides κοσμ. verſu 1170.

Κύκνον δὲ ποῖος ἐξεπαίδευσε τρόπος
Εἰς αὖραν ἐλθεῖν μȣσικῆς εὐρυθμίας;
Ὡς τὴν πτερωτὴν ἐξαπλώσας πυκτίδα,
Τερπνὴν ξενȣργεῖ ταῖς ᾠδαῖς μελῳδίαν.
Καὶ τȣ̃τον οἶδα θαυμάσαι πολλῷ πλέον,
Ἢ γ' Ὀρφέα κρȣ́οντα μυθώδη λύραν.

Quo more Cygnus inſtitutus eſt nouo
Venire ad auram Muſici modulaminis?
Hic dum tabellam aligeram in aëra explicat,
Laetum per ipſum perficit mire melos.
Mirabilior hinc mi videtur Orpheo,
Qui fabuloſam concrepat teſtudinem.

Gregorius Theol. I. ad Celeuſium, apologum lepidum narrat de certamine Cygnorum et hirundinum: ἐπέσκωπτον αἱ χελιδόνες τῶν κύκνων τὸ μὴ ἐθέλειν ὁμιλεῖν τοῖς ἀνθρώποις, μήτε δημοσιεύειν τὴν μȣσικὴν, ἀλλ' ἀμφὶ τȣ̀ς λειμῶνας διάγειν, καὶ τȣ̀ς ποταμȣ̀ς, καὶ τὴν ἐρημίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ βραχεῖα μὲν ᾄδειν· ἃ δὲ καὶ ᾄδοιεν, ᾄδειν ἐν σφισὶν αὐτοῖς, ὥσπερ αἰσχυνομένȣς τὴν μȣσικήν· ἡμῶν δὲ, ἔφασαν, αἱ πόλεις καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ θάλαμοι· καὶ περιλαλȣ̃μεν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτοῖς διηγȣ́μεθα. his ab hirundinibus obiectis reſpondent olores: ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἕνεκεν ὧν, ὦ αὗται, κἂν εἰς τὴν ἐρημίαν ἀφίκοιτό τις, ὥςε ἀκȣ̃σαι τῆς

τῆς μȣσικῆς, ὅταν ἀνῶμεν τῷ ζεφύρῳ τὰς πτέρυγας, ἐμπνεῖν ἡδύ τι καὶ ἐναρμόνιον· ὥςε, εἰ μὴ πολλὰ καὶ ἐν πολλοῖς ᾄδομεν, ἀλλ' αὐτὸ δὴ τȣτο κάλλιςόν ἐςιν ἡμῶν, ὅτι μέτρῳ φιλοσοφȣμεν τὸ μέλος, καὶ ȣκ ἀναμιγνύομεν θορύβοις τὴν μȣσικήν.

vlt. Demoſthenes diſcedens Athenis in exilium, manibus ad vrbis arcem protenſis, in haec verba erupiſſe dicitur: *Ὦ δέσποινα πολιὰς, τί δὴ τρισὶ τοῖς χαλεπωτάτοις χαίρεις θηρίοις, γλαυκὶ καὶ δράκοντι καὶ δήμῳ. O hera, vrbis patrona, curnam tribus ferociſſimis gaudes belluis, Noctua, et Dracone, et populo?*

373. 13. Τὸν ἰξὸν] Baſilius magnus X. *εἰς ἑξαήμερον*, de puerili aucupio per viſcum: *ἔςιν ἰδεῖν παῖδα ἀδολεσχεῖν καλάμȣς καλάμοις ὑποβάλλοντα, καὶ κατὰ τὸν ἄκρον τῶν καλάμων, ἰξὸν προσαρτήσαντα· εἶτα λανθανόντως, διὰ τῶν κλάδων καὶ τῶν φύλλων κλέψαντα τȣ ἰξȣ τὴν παρȣσίαν, καὶ ἀπομετεωριζόμενον τὸ ὄμμα τȣ ὀρνέȣ τηρήσας, μικρᾷ προσψαύσει ἐκράτησε τὸ ἀεροπορȣν, τὸ διὰ τȣ αἰθέρος φερόμενον πτηνὸν, δέσμιον ἰξῷ ἤγαγε.* Capis ex his, cur Dio vocet viſcum *φάρμακον ἄφυκτον*; an potiora nobis ſuggererent deſiderata Oppiani *ἰξευτικά*. vide apologum iteratum inf. orat. lxxij. Vol. II. p. 387. vlt. vbi *δρῦς* dicitur *φυτὸν ἰξὸν πεφυκὸς φέρειν, πτηνοῖς ὄλεθρον.*

375. 8. Οὐ *μόνον πλȣ́τῳ, φασὶν, ἀρετὴν καὶ κῦδος ὀπηδεῖν*] Heſiodium eſt *παροιμιῶδες*, ex I. *ἔργων*:

— *πλȣ́τῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.*

hoc ſi interpres animaduertiſſet, ita potius expreſſiſſet:

Diuitias virtus pulchras comitatur honorque.

Hinc decantata Callimachi clauſula Hymni in Iouem:

Οὔτ' ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίςαται ἄνδρας ἀέξειν,
Οὔτ' ἀρετὴ ἀφένοιο· δίδε ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

Nec virtus ſine re, nec res virtutis egena,
Auguſtos homines fecit. Virtutem et opes da.

376. 7. illud ἄχρηςον ὀρνιθοθήρ. infra caſtigate ſcriptum, or. lxxij. Vol. II. p. 388. 14. de iiſdem noctuis: ἐδὲ ἑαυτὰς δύνανται ἐδὲν ὠφελεῖν· ἐ γὰρ ἂν παρὰ τοῖς ὀρνιθοθήραις ἐτρέφοντο δεδεμέναι καὶ δουλεύσαι.

377. 1. Ὄχλον πολὺν ἀθροίζων πρὸς αὐτόν] Deliciae Sophiſtarum, ὄχλε περίςασις: vnde φίλοχλοι dicti, quaſi plebicolae, vt Timon Anaxagoram ὀχλοαρέσκην vocitabat De his idem Baſilius, VIII. εἰς ἐξαημπῶς ἐοίκασι τοῖς ὄμμασι τῆς γλαυκὸς οἱ περὶ τὴν ματαίαν σοφίαν ἐσχολακότες.

22. Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον Ἔμμεναι] Hom. in Epilogo orat. Telemachi ad procos, Odyſſ. A.

vlt. Χρὴ δὲ ἐὰν ὑμᾶς βραχεῖ, ὅ, τι ἂν ἐπίῃ με, τῦτο ἕπεσθαι] Adde πρόθεσιν neceſſariam, e Cod. Reg. et ſtabili coniecturam noſtram: χρὴ δὲ ἐᾶν ὑμᾶς ἐν βραχεῖ ὅ, τι ἂν ἐπίῃ, τέτῳ ἕπεσθαι. quod ſequitur, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἐξῆκα ἀλώμενος, in Reg. conciſe, καὶ τὸν ἄλλον ἐξῆκα ἀλ. hoc autem membrum parentheſi incluſum ab interprete praetermiſſum reſtitui, ideoque aſteriſco notaui: non quod de integritate dictionis Graecae et probo Attice loquendi modo ambigerem.

378. pen. Εὐθὺς τῦ Ἴςρε καὶ τῆς Γετῶν χώρας ἢ Μυσῶν, ὥς φησιν Ὅμηρος] Eandem veniam, quam Dio petit hic ab auditoribus ſuis, aequum eſt vltro concedere interpreti, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, ἐὰν φαίνηται πλανώμενος, καὶ ἀλώμενος: nam facilis hic lapſus fuit, in lubrico voculae Γετῶν male diſtractae.

ab

Digitized by Google

ab hoc tamen ſcopulo ſibi cauiſſet, ſi affinem huic locum auctoris praeuidiſſet ſerm. LXXII. *περὶ σχήματος*, Vol. II. p. 383. 2. *ἔνθα γὰρ ἐνίοτε βλέπουσιν ἀνθρώπους, τοὺς μέν τινας πίλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντας, ὡς νῦν τῶν Θρακῶν τινες, τῶν Γετῶν λεγομένων*: vbi etiam impegit interpres, *δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν*, male ſuppreſſo nomine Getarum. Martianus Heracl. *περιηγήσει* extrema:

Περὶ τὴν ὑπωρείαν δὲ τοῦ καλουμένου
Αἵμου πόλις ἐςὶ λεγομένη Μεσημβρία,
Τῇ Θρακίᾳ Γετικῇ τε συνορίζουσα γῇ.

379. 4. quid intelligas per *εὔφημον πρεσβείαν*? an genus legationis minus ſeriae, ſed honorifica appellatione decoratae, qualis apud Romanos fuit ea, cui nomen liberae? at cur addit *τῶν ἀπὸ γλώττης μόνον συνεχομένων*? an vlla legatio volubilitate linguae et ſonitu verborum inani perficitur? quo nihil tam eſſe furioſum cenſet orator Rom. nulla praeſertim ſubiecta ſententia vel ſcientia. At enim *πρεσβεία οὐ μόνον εὔφημός τις, ἀλλὰ καὶ συμμαχικὴ καὶ ἀξιόλογος μάλιςα καὶ ἔμπρακτος, ἀπὸ γλώττης συνέχεταί πως.* legationis, hoc nomine dignae, quaeque non tam curioſitate, quam neceſſitate, ſuſcipitur, hoc opus, hic labor eſt, vt, quod orat, exoret, interprete lingua, et Mercuriali virga. - nonne dignus hic aſſiduo vindice nodus?

11. Reg. *αὐτός τε καὶ τ.* et mox *ἀντιπτώσει* contraria, *ἱππεύειν ἐπιςάμενον, οὐ.* quae ſi ferenda, non praeferenda ſunt.

12. *Γυμνὸς ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος*] Interpres ſermone ſoluto, non *ἐμμέτρως*, vt fecimus, verterat, nec fortaſſe agnouerat verſum Homericum ex XX. Iliad. de Lycaone inermi ab Achille deprehenſo:

Digitized by Google

Τὸν δ' ἄρ' ἐν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Γυμνὸν ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, ἐδ' ἔχεν ἔγχος,
(Ἀλλὰ τὰ μέν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τεῖρε γὰρ ἱδρὼς,
Φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα.)

duo poſteriores verſ. lucem his Dionis verbis adferunt: ἐ μὴν ἐδὲ ἀποβαλὼν ὅπλον ἐθέν.

380 18. Scriberem potius, vt in Regio Cod. φερόμενος ὁ ῥάθυμος ἀτ.

384. 1. Περὶ δὲ θεῶν τῆς τε καθόλε φύσεως καὶ μάλιςα τε πάντων ἡγεμόνος, πρῶτον μὲν καὶ ἐν πρώτοις δόξα καὶ ἐπίνοια κοινὴ τε σ.] Cicero, in exordio I. de Diu. et de N. D. Iuſtinus philoſophus et Martyr, περὶ τῆς τε Θεε μοναρχίας, hoc probare inſtituens ita orditur: τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τοκαταρχὴν συζυγίαν συνέσεως καὶ σωτηρίας λαβέσης, εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, θρησκείας τε τῆς εἰς τὸν ἕνα καὶ πάντων δεσπότην παρεισδῦσα: et paulo poſt καθολικὴν δόξαν hanc appellat. Quibus haec Arnobii lib. I. adu. gent. reſpondent: *Si omnes concedimus, vnum eſſe principem ſolum, quem nulla res alia vetuſtate antecedat, poſt illum neceſſe eſt cuncta et nota eſſe et prodita, et in ſui nominis proſiluiſſe naturam.* itemque haec B. Cypriani ad Cornelium P. M. *Niſi ad vnum cuncta reſpicerent, diſcordia et infinitate cuncta turbata voluerentur in Chaos, et repugnarent et collidérentur in ſe diſcordes materiae; niſi omnibus effectoris auctoritas imperaret, et vnius Monarchia poteſtatis, vniuerſitatis cauſas et efficientias ordinaret.*

Plutarch. de vi huius de nat. D. opinionis: πόλις ἂν μοι δοκεῖ μᾶλλον ἐδάφε χωρὶς, ἡ πολιτεία, τῆς περὶ θεῶν δόξης ἀναιρεθείσης, παντάπασι σύςασιν λαβεῖν, ἢ λαβέσα τηρῆσαι. *Vrbs nimirum potius ſine ſolo*

lo

lo ſubſiſtere poſſe videatur, quam Reip. genus vllum conſtitui aut conſeruari, ſublata illa de Numine opinione. Empedocleum eſt oraculum:

Ὄλβιος, ὃς θείων πραπίδων ἐκτήσατο πλȣ̃τον·
Δειλὸς δ', ᾧ σκοτόεσσα θεῶν πέρι δόξα μέμηλεν.

4. Reg. λογισμῷ γ. ſuſpectum. iam vero τὸ ἄνευ θνητȣ̃ διδασκάλȣ καὶ μυςαγωγȣ̃, firmatur his perelegantibus Clem. Alexand. verbis, in VI. ςρωμ. ȣ̓κ ἐχέγγυοι διδάσκαλοι περὶ Θεȣ̃ λέγοντες ἄνθρωποι, καθὸ ἄνθρωποι· ȣ̓ γὰρ ἀξιόχρεώς γε ἄνθρωπός τε ὢν, καὶ περὶ Θεȣ̃ τἀληθῆ λέγειν, ὁ ἀσθενὴς καὶ ἐπίκηρος, περὶ τȣ̃ ἀγεννήτȣ καὶ ἀφθάρτȣ, καὶ τὸ ἔργον περὶ τȣ̃ πεποιηκότος. dixit autem ἀναγκαίαν καὶ ἔμφυτον δόξαν καὶ ἐπίνοιαν, quatenus τὸ ἔμφυτον αἰεὶ ὡσαύτως ἔχει, quod potiſſimum genus eſt ἀναγκαίȣ, Ariſtot. XI. pr. Phil. vnde illud: *Naturam expellas furca;* quo non abludit iocus Ariſtoph. in Theſmoph. ὅμοια γὰρ ποιεῖ ἀνάγκη τῇ φύσει.

7. ξυγγένειαν τὴν πρὸς θεὸν intelligit, de qua Palto in Timaeo, et Chio Matridis f. ep. ad Clearchum Tyr. in praeceptis Ἡσυχίας: ἐμοὶ χρώμενος δικαιοσύνην ἤσκησας, καὶ σωφροσύνην ἐκτήσω, καὶ θεὸν ἔμαθες, καὶ τὴν σεαυτȣ̃ πρὸς αὐτὸν συγγένειαν ἀνενεώσω.

9. Τȣ̀ς πρεσβυτάτȣς καὶ παλαιοτάτȣς· ἅτε γὰρ ȣ̓ μακρὰν ȣ̓δ' ἔξω τȣ̃ θείȣ διῳκισμένοι, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ μέσῳ πεφυκότες ἐκείνῳ, κ.] ex his Platonis de Vniuerſ. πιςέον δὲ τοῖς εἰρηκόσιν ἔμπροσθεν, ἐκγόνοις μὲν θεῶν ȣ̓̃σιν, ὡς ἔφασαν, σαφῶς δέ πȣ τȣ̀ς αὐτῶν προγόνȣς εἰδόσιν. Cic. *Credendum nimirum eſt veteribus et priſcis, vt aiunt, viris, qui ſe progeniem Deorum eſſe dicebant: itaque eorum vocabula nobis prodiderunt: noſſe autem generatores ſuos optime poterant.* Idem Clem. Alex. IV. ςρωμ.

385. 13. In Reg. πῶς ὂν ἀγνῶτες εἶναι. ita exaratum eſt, vt pareant veſtigia inductae alterius vocis. Iuſt. περὶ μοναρχ. ἐξ ὧν γὰρ οἱ πάνυ τὰς τῶν εἰδώλων θρησκείας νόμον τοῖς πολλοῖς παρέδυσαν, μαθόντες ἐξ αὐτῶν ἀγνῶτες νῦν ἐλεγχθήσονται ὑπὸ τῶν παρ' αὐτοῖς ποιητῶν. potior vſus τοῦ ἀγνῶτος apud Euripid. Iphig. in Aul.

Ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον
Βίον ἐξεπέρασσ' ἀγνὼς, ἀκλεής.

19. Reg. εὐπορήσαντος, non antefero. caeterum haec ῥῆσις ab Antiphonte Athen. illuſtratur, ἐν κατηγορίᾳ φόνου, de prouidentia Dei in alendo conſeruandoque homine: ὁ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον γένος, τοὺς πρώτους γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν τροφέας τε, καὶ παρέδωκε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπάνει τῶν ἀναγκαίων προαποθνήσκοιμεν τῆς γηραιοῦ τελευτῆς.

386. 4. In Reg. membranis dilucidius ſcribitur: ἅμα δὲ δρόσῳ γλυκείᾳ, καὶ ν.

9. Ἀεὶ σφισι θηλῆς ἐγκειμένης] Interpr. legerat τιτθῆς, vel τιθήνης. nec tamen recepta lect. damnanda, θηλῆς, μαστοῦ, de papilla mammaue lacte diſtenta puſis incumbente.

12. Reg. ὄχλου βαρέως ὑ.

390. 1. Reg. σοφ. γενόμενοι τ.

12. θεὰν πρ.] in eod. Cod. θεὸν πρ. contra Stilponis ſententiam in apologia ad Areopagitas, μὴ εἶναι Ἀθηνᾶν θεὸν, ἀλλὰ θεάν· θεοὺς δὲ εἶναι τοὺς ἄῤῥενας.

391. 10. In Reg. ἔνθα ἂν ὁρμήσῃ τ. vſitato more. vis autem τοῦ ὁρμῆσαι ſcite ab Heſychio per προθυμεῖσθαι, φέρεσθαι, a vett. gloſſ. per ἐπέρχεσθαι et *impetum facere*, *ruere*, *petere*, declaratur; omnium pulcherrime a poëta Lat. his vers.

Vt

Digitized by Google

Vt cum carceribus ſeſe effudere quadrigae,
Addunt in ſpatia, et fruſtra retinacula tendens
Fertur equis auriga, nec audit currus habenas.

pen. clarior erit ſenſus, ſi legatur: ȣ̓ κατὰ πολλῶν σύςασιν, vel ȣ̓κέτι κατὰ τὴν πολ. σύς. de notitia non populorum ſolo conſenſu firmata.

vlt. Πάνυ ἰσχυρὰν καὶ ἀέννασν ἐκ π.] refer ad πρώτην πηγὴν, fontem propoſitum; vt obuerſaretur oculis iſtud Pythagoreorum: Παγὰ ἀενάȣ φύσεως.

392. pen. Λέγω δὲ τȣ́τȣ μὲν ἑκȣσίȣ κ.] Caede ſuperflua, λέγω δὲ τȣ̃ μὲν ἑκ. ſtatim ſequentia ſic interpunge: καὶ τρόπον τινὰ προειδόσιν αὐτοῖς, αἵ τε προστάξεις κ.

393. vlt. Ὃν καὶ πατρῷον Δία καλȣ̃μεν οἱ τῆς Ἑλλάδος κοινωνȣ̃ντες] Regius: πατρ. Δία καλȣ́μενον, οἱ τ. non ferendum: niſi adiunxeris σεβόμεθα, aut quid ἰσόῤῥοπον. vim τȣ̃ πατρῴȣ Διὸς Plato in Tim. Syneſius ἐν Φιλαδέλφοις aperiunt. Pindarus Olympionic. XIV. ἀέναον σέβοντι πατρὸς Ὀλυμπίοιο τιμάν.

394. 9. Τὸ πρεσβύτερον καὶ ξυγγενές] D. Paulus in concione ad Athen. Act. XVII. docuit, nos γένος ὑπάρχειν τȣ̃ Θεȣ̃, ὡς καί τινες τῶν ποιητῶν εἰρήκασι· τȣ̃ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. Idem Chio ad Clear. μόνοις εὐκαιρεῖν τοῖς ἀθανάτοις ἑαυτȣ̃, καὶ ταῦτα πρὸς τὸ συγγενὲς ἄγειν· συγγενῆ δὲ τῷ θείῳ τὰ θεῖα.

ib. Ἔτι δὲ αἴτιον ζωῆς καὶ τȣ̃ εἶναι] Plato in Cratylo hanc τȣ̃ Ζηνὸς notationem tradit, et τȣ̃ Διὸς, δι᾽ ὃν τὰ πάντα. haec ἀῤῥήτῳ τετραγραμμάτῳ proprie congruunt.

13. Τίνων εὐεργετῶν χρέος ὀφειλόμενον κελεύȣσι μὴ ἀνέκτιτον ἐᾷν] Xenophon lib. II. ἀπομνημ. ὑπὸ τίνων εὕροιμεν ἂν μείζονα εὐεργετημένȣς, ἢ παῖδας ἀπὸ γονέων.

Digitized by Google

Τῦ σῦ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζηνὸς γὰρ ἦσαν, ζῆν νιν ἄφθιτον χρεὼν,
Κάςορί τε Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς
Σύνθακος ἔςαι, ναυτίλοις σωτήριος.

Ἴτε νῦν καθ' ὁδὸν, τὴν καλλίςην
Θεῶν Εἰρήνην τιμῶντες ἐγὼ
δ' Ἑλένην Ζηνὸς μελάθροις πελάσω,
Λαμπρῶν ἄςρων πόλον ἐξανύσας·
Ἔνθα παρ' Ἥρᾳ, τῇ θ' Ἡρακλέυς
Ἥβῃ πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις
Ἔςαι σπονδαῖς ἔντιμος αἰεὶ,
Σὺν Τυνδαρίδαις τοῖς Διὸς υἱοῖς
Ναύταις μεδέυσα θαλάσσης.

Euripideo nitentem cothurno, Tragicum Lat. loquentem Apollinem audire quis vetat? Non Dio, a quo facit:

Menelaë, pone ira tumentes ſpiritus;
Ego Phoebus editus Ioue hos edo ſonos:
Tu, Virgini qui tendis inſidias manu
Armata, Oreſtes, vt ſcias, quid nunciem;
Helena, appetiſti quam truci leto dare
Conatu inani, iratus Atridae Duci;
Haec eſt, videtis ſedibus quam in aetheris
Incolumis et ſpirans, nec a te perdita.
Illam nece eripui, ſecuri liberans
Tua, iubente ſic parente coelitum.
Nempe Ioue natam viuere aequum eſt perpetim,
Vt Caſtori et Polluci in aetherea plaga
Conſideat, vna et nautis opem ferat.

Procedite nunc, qui Reginam
Pacem colitis Diuarum. Egomet
Helenam Iouis ad ſolium ſiſtam.

Niti-

Digitized by Google

Nitidorum aſtrorum adiens verticem;
Iunonis vbi comes, atque Hebae
Alcidae; Dea terrigenis erit,
Libaminibus auguſta ſacris;
Cum Tyndaridis Ioue prognatis,
Nautis caeruleum mare temperans.

362. vlt. Sic Aeneas ἀπανιςάμενος, ſolum vertens, habet apud Poëtam

Aſcanium, patremque ſuum iuxtaque Creuſam,

et ἀντὶ τῶν χρημάτων

Anchiſae dat ſacra Patri patrioſque Penates.

habuit porro interpres in libro, vel in cerebro ſuo, καταςπῶντας, non κατὰ σπονδὰς, et ad κρύψιν ψευσμάτων retulit; ὕπαρ, an ὄναρ, viderint acutiores. Caeterum τὸ κατ' ὀλίγον ἐκλείπειν, dicitur, *paulatim deſerere* vt ab Hegeſianacte apud Strabonem XIII. Gallos Ilii κωμόπολιν παραχρῆμα ἐκλιπεῖν διὰ τὸ ἀτείχιςον, *extemplo deſtituiſſe.*

365. 5. Τὸ πιςεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίων οὐδὲν ἐςιν ἰσχυρόν] *Vetuſtas ſine veritate, vetuſtas erroris eſt:* ait probus et pius ſcriptor. Ideo B. Ambroſius iure Symmachum exagitat, quod *tanto motu veri vana defenderet.* At enim, *ſi longa aetas auctoritatem rebus, opinionibus, religionibus daret*, vt ſcribebat idem Symmachus,

Si quicquid rudibus mundi naſcentis in annis
Mos habuit, ſancte colere ac ſeruare neceſſe eſt;
Omne reuoluamus ſua per veſtigia ſeclum
Vſque ad principium: placeat damnare gradatim
Quidquid poſterius ſucceſſor repperit vſus.

vt occinit Symmacho Prudentius.

368.

Digitized by Google

368. 8. Ὥς μ᾽ ὄφελ᾽ Ἕκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε τέτραφ᾽ ἄριστος] Iliad. XXI. huic verſui attexitur per ἐπεξήγησιν:

Τῷ κ᾽ ἀγαθὸν μὲν ἔπεφν᾽, ἀγαθὸς δέ κεν ἐξενάριξε.

AD XII. OLYMPICAM, VEL DE PRIMA DEI NOTIONE.

370. 2. Τὸ τῆς Γλαυκὸς ἄτοπον καὶ παράδοξον πάθος] Ingenioſus vates Nyctimenen, Nyctei filiam, mutatam finxit in Noctuam, ſeu *noctis auem*, II. Metam.

An quae, per totam res eſt notiſſima Lesbon,
Non audita tibi eſt, patrium temeraſſe cubile
Nyctimenen? auis illa quidem, ſed conſcia culpae
Conſpectum lucemque fugit, tenebriſque pudorem
Celat, et a cunctis expellitur aethere toto.

et hoc idem πάθος miramque eius ſortem et conditionem notat, lib. XI. vt Bacchas in Orpheum concitas repraeſentaret:

Et coëunt, vt aues, ſi quando luce vagantem
Noctis auem cernunt.

quod hic pluribus verbis exprimit: περιέπουσι τὰ ἄλλα ὄρνεα· τὰ μὲν κύκλῳ καθιζόμενα ἐγγύς· τὰ δὲ κύκλῳ περιπετόμενα. accedit etiam ad Naſonis notionem, quod ſubiicit, καταφρονοῦντα τῆς φαυλότητος καὶ τῆς ἀσθενείας.

Manuelis Philae Senarios περὶ γλαυκὸς ita recenſeo et recento:

Αἱμύλιον ἡ γλαὺξ ἡ φιλέσπερος φύσει·
Σκοπεῖν γὰρ εἰκὸς τῆς πανούργου τὸν δόλον·
Μωκωμένη γὰρ ἡμέρας ὄρνεις ὅλης,
Καὶ ποικίλη στρέφουσα μορφῇ τὴν θέαν,

Digitized by Google

Σαίνει τὰ μικρὰ τῶν ὑποπτέρων γένη·
Ἃ καὶ παραμμένοντα μέχρις ἑσπέρας,
Ὅταν γ' ἔχῃ τὴν ὄψιν ἀσφαλεςέραν,
Τῆς νυκτὸς ἤδη εἰσρυείσης ἰκμάδος,
Θηρᾶται εὐθὺς, καὶ τρυφᾷ χωρὶς πόνων,
Τὸν μισθὸν ἀπολαβῦσα τῶν ἀθυρμάτων.

eadem cur grauarer Iambicis Latinis reddere?

Doloſa auis, noctemque amans eſt noctua.
Et alitis fraudem catae conſidera.
Nam pipulo excipiens aues interdiu;
Spectaculum et varium exhibens formae ſuae,
Illectat ad ſe ſimplices mox auiculas,
Quae veſperuginem morantur haud procul.
At noctua obtutum iam acutiorem habens,
Fauente nocturna aliti caligine,
Venatur illico, cibos luſu parans.
Pretio potita ludicrorum curſuum.

5. Τοιαύτην ὁποίαν ἴσμεν] Epiphanius in Φυσιολόγῳ· νυκτικόραξ ἀκάθαρτόν ἐςι. apud auctorem epiſt. De cibis Iudaicis: *Quando lex Moſaica noctuam prohibet, odit lucifugas veritatis.*

vlt. Πῶς δὲ ἐ τὸν ταὼ μᾶλλον ὁρῶντα θαυμάζει] Philoſtratus Iunior, Heroic. II. in Alexandro fingit Paridem a Proteſilao comparari Pauoni, oratione non paucioribus nec mancipi gemmis diſtincta, quam cauda Paui, quem miratur vulgus, *cum gemmantes explicat alas.*

Χαίρει δὲ ὁ Πρωτεσίλεως τῇ ὥρᾳ, καὶ τῇ ἄνθῃ τῦ ὄρνιθος, ἰδὼν ποτε ὑπερανεςηκότα καὶ περιβεβλημένον τὰ πτερὰ, περιβλέποντά τε αὐτὰ καὶ καθαίροντα, ἔςι δ' ἃ καὶ διατιθέντα· ἵνα, ὥσπερ οἱ τῶν λίθων ὅρμοι, κεκοσμημένα φαίνοιτο· ἰδὲ, ἔφη, ἐ πρώην ἐμνημονεύομεν· Πάρις ὁ τῦ Πριάμυ· ἐμῦ δὲ ἐρομένυ αὐτὸν, τί ἔοικεν ὁ ταὼς τῷ Πάριδι· τὸ φίλαυτον εἶπε· καὶ

γὰρ δὴ κἀκεῖνος κόσμου ἕνεκεν περιήθρει μὲν ἑαυτὸν, περιεσκόπει δὲ τὰ ὅπλα· δορὰς δὲ παρδαλέων ἐνῆπτο τοῖς ὤμοις· αὐχμὸν δὲ προσιζάνειν ταῖς κόμαις, οὐδὲ ὁπότε μάχοιτο, ἠνείχετο· ἔστιλβε δὲ καὶ τοὺς ὄνυχας τῶν χειρῶν· καὶ ὑπόγρυπος ἦν, καὶ λευκός· καὶ τὸ ὄμμα ἐγέγραπτο· ἡ δὲ ἑτέρα ὀφρὺς ὑπερῆρε τοῦ ὄμματος. Gregorius Naz. κατὰ γυναικῶν καλλωπιζ.

> Φασὶ ταὼ μεγάλαυχον, ἐπὴν περὶ κύκλον ἐγείρῃ
> Αὐχένα κυρτώσας χρύσεον ἀστερόεις,
> Κράζειν θηλυτέραις φιλοτήσιον.

quod ſic olim interpretabar:

> *Pauonem memorant, prae faſtu cum explicat alas*
> *Gemmantes, collum et ſtellifer aureolum,*
> *Clangore ad ſe accire ſuo venerem.*

Clemens Alexand. III. παιδαγωγοῦ, cap. 4. Medos potiſſimum pauos a mulierculis curioſe ali ſcribit, ἀλλ᾽ αἵ γε ἀστειότεραι τούτων ὄρνεις Ἰνδικοὺς καὶ ταῶνας Μηδικοὺς ἐκτρέφουσι.

371. 3. Ὅταν ἁβρύνηται πρὸς τὴν θήλειαν, ἀνακλάσας τὴν οὐρὰν, κ.] id obſeruat poſt Gregor. Naz. Theophylactus Scholiaſt. in epiſt. morali Hephaeſtionis ad Thaletem: Τὸ Μηδικὸν ὄρνεον ὁ ταὼς, καὶ τῶν Μήδων τὴν ὑπεροψίαν κεκλήρωται· μέγα τι καὶ ὑπέρογκον ἐπὶ τῷ κάλλει φρονῶν· τούτου καὶ τὴν θήλειαν ἡττᾶσθαι δοκεῖ. τὸ πτερὸν τοιγαροῦν οἷα δὴ κόμην ἀνίστησι, καὶ περιφανέστατόν τι τοῖς ὁρῶσι κάλλος παρέχεται, καὶ κυκλικὸν ἀπεργάζεται σχῆμα, καὶ τὸν οὐράνιον εἰκονίζεται κόσμον, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ πτεροῦ τὴν τῶν ἄστρων διακόσμησιν ἀναπλάττεται. quibus pulchre explanantur haec Dion. περιστήσας αὐτῷ πανταχόθεν ὥσπερ εὐειδὲς θέατρον, ἢ τινι γραφῇ μιμηθέντα οὐρανὸν, ποικίλον ἄστροις. Haec autem σύν γε τῷ λοι-

πῷ

Digitized by Google

πῷ σώματι θαυμαςὸν, ἐγγύτατα χρυσῷ κυανῷ κεκραμένῳ, mirifice his G. Piſidae verſiculis illuſtrantur:

Ὦ πῶς ἰδών τις τὸν ταὼν, μὴ θαυμάσοι
Τὸν χρυσὸν ὡς σάπφειρον ἐμπεπλεγμένον,
Καὶ τὴν πτερωτὴν ἐν σμαράγδῳ πορφύραν,
Τὰς πολυμόρφους συνθέσεις τῶν χρωμάτων,
Ὅλας ἀσυγχύτους τε καὶ μεμιγμένας:

hoc eſt, ex prima interpretatione noſtra:

Pauone viſo quis parum mirabitur
Sapphirum in auro innexum, et in gemmantibus
Alis, ſmaragdo purpuram viridi inſitam:
Varios colores ſeminatos vndique,
Mixtos citra confuſionem ſplendide?

De hac aue Iunonia Plin. lib. X. c. 20. Athen. lib. IX. Dipnoſ. Cic. III. de Fin. Gell. lib. VII. cap. 17. Colum. lib. VIII. cap. 11. Lucian. De domo. Tertull. de Pall. Paſſeratius collega quondam meus, in Pauo.

10. Οὐδ' αὖθις ἐθέλοι σκοπεῖν] haec item ad aues referuntur; vt ſic magis arrideat interpretari: *Qui rurſus alites non mirentur, ſi contemplentur eximiam omnium pennarum leuitatem*, etc.

372. 4. Οὔτε τῆς ἀηδόνος ἀκούοντα τῆς φωνῆς] non luſciniae ἔλεον μυρομένης, quam accipiter praedatus apud Heſiod. ita affatur: Δαιμονίη, τί λέλακας, ἐ. ν. σ. π. ἀρ. Τῇ δ' εἷς, ᾗ σ' ἂν ἐγώπερ ἄγω καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν.

6. Οὐδὲ τὸν κύκνον ἀσπάζεται διὰ τὴν μουσικὴν, οὐδὲ ὅταν ὑμνῇ τὴν ὑστάτην ᾠδὴν, ἅτε εὔγηρως, ὑ.] In Reg. legitur, ἅτε εὔγηρυς ὑ. vtrumque ἐπίθετον olori congruum eſt; quippe qui οὐ μόγις γηράσκει, οὐδὲ λυπηρῶς. quod Ariſtoteli eſt εὔγηρων. Ouid. quod impletur numeris ſuis. *Implentur numeris deteriora ſuis.* et eſt εὔγηρυς, *canorus*, etiam πρὸ τοῦ γήρως, *vbi fata vocant.*

Digitized by Google

Flebilibus numeris veluti canentia dura
Traiectus penna tempora cantat olor.

Hunc olorum flebilem cantum morte, falſo narrari a Poëtis et philoſ. arbitratur Plin. lib. X. cap. 24. Philoſtratus in Phaëthonte κυκνείου ᾠδῆς probabiliorem cauſam adducit: Ζεφύρῳ τε χρήσονται πρὸς τὴν ᾠδὴν ἐλαφρῷ καὶ ἐνοδίῳ· λέγεται γὰρ ξυναυλίαν τοῦ θρήνου τοῖς κύκνοις ὁμολογῆσαι. et idem Piſides κοσμ. verſu 1170.

Κύκνον δὲ ποῖος ἐξεπαίδευσε τρόπος
Εἰς αὖραν ἐλθεῖν μουσικῆς εὐρυθμίας;
Ὡς τὴν πτερωτὴν ἐξαπλώσας πυκτίδα,
Τερπνὴν ξενουργεῖ ταῖς ᾠδαῖς μελῳδίαν.
Καὶ τοῦτον οἶδα θαυμάσαι πολλῷ πλέον,
Ἢ γ' Ὀρφέα κρούοντα μυθώδη λύραν.

Quo more Cygnus inſtitutus eſt nouo
Venire ad auram Muſici modulaminis?
Hic dum tabellam aligeram in aëra explicat,
Laetum per ipſum perficit mire melos.
Mirabilior hinc mi videtur Orpheo,
Qui fabuloſam concrepat teſtudinem.

Gregorius Theol. I. ad Celeuſium, apologum lepidum narrat de certamine Cygnorum et hirundinum: ἐπέσκωπτον αἱ χελιδόνες τῶν κύκνων τὸ μὴ ἐθέλειν ὁμιλεῖν τοῖς ἀνθρώποις, μήτε δημοσιεύειν τὴν μουσικὴν, ἀλλ' ἀμφὶ τοὺς λειμῶνας διάγειν, καὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ τὴν ἐρημίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ βραχεῖα μὲν ᾄδειν· ἃ δὲ καὶ ᾄδοιεν, ᾄδειν ἐν σφισὶν αὐτοῖς, ὥσπερ αἰσχυνομένους τὴν μουσικήν· ἡμῶν δὲ, ἔφασαν, αἱ πόλεις καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ θάλαμοι· καὶ περιλαλοῦμεν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτοῖς διηγούμεθα. his ab hirundinibus obiectis reſpondent olores: ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἕνεκεν ὧν, ὦ αὗται, κἂν εἰς τὴν ἐρημίαν ἀφίκοιτό τις, ὥστε ἀκοῦσαι

τῆς

τῆς μϐσικῆς, ὅταν ἀνῶμεν τῷ ζεφύρῳ τὰς πτέρυγας, ἐμπνεῖν ἡδύ τι καὶ ἐναρμόνιον· ὥςε, εἰ μὴ πολλὰ καὶ ἐν πολλοῖς ᾄδομεν, ἀλλ᾽ αὐτὸ δὴ τϐτο κάλλιςόν ἐςιν ἡμῶν, ὅτι μέτρῳ φιλοσοφϐμεν τὸ μέλος, καὶ ϐκ ἀναμιγνύομεν θορύβοις τὴν μϐσικήν.

vlt. Demoſthenes diſcedens Athenis in exilium, manibus ad vrbis arcem protenſis, in haec verba erupiſſe dicitur: Ὦ δέσποινα πολιὰς, τί δὴ τρισὶ τοῖς χαλεπωτάτοις χαίρεις θηρίοις, γλαυκὶ καὶ δράκοντι καὶ δήμῳ. *O hera, vrbis patrona, curnam tribus ferociſſimis gaudes belluis, Noctua, et Dracone, et populo?*

373. 13. Τὸν ἰξὸν] Baſilius magnus X. εἰς ἑξαήμερον, de puerili aucupio per viſcum: ἔςιν ἰδεῖν παῖδα ἀδολεσχεῖν καλάμϐς καλάμοις ὑποβάλλοντα, καὶ κατὰ τὸν ἄκρον τῶν καλάμων, ἰξὸν προσαρτήσαντα· εἶτα λανθανόντως, διὰ τῶν κλάδων καὶ τῶν φύλλων κλέψαντα τϐ ἰξϐ τὴν παρϐσίαν, καὶ ἀπομετεωριζόμενον τὸ ὄμμα τϐ ὀρνέϐ τηρήσας, μικρᾷ προσψαύσει ἐκράτησε τὸ ἀεροπορϐν, τὸ διὰ τϐ αἰθέρος φερόμενον πτηνὸν, δέσμιον ἰξῷ ἤγαγε. Capis ex his, cur Dio vocet viſcum φάρμακον ἄφυκτον; an potiora nobis ſuggererent deſiderata Oppiani ἰξευτικά. vide apologum iteratum inf. orat. lxxij. Vol. II. p. 387. vlt. vbi δρῦς dicitur φυτὸν ἰξὸν πεφυκὸς φέρειν, πτηνοῖς ὄλεθρον.

375. 8. Οὐ μόνον πλϐτῳ, φασὶν, ἀρετὴν καὶ κῦδος ὀπηδεῖν] Heſiodium eſt παροιμιῶδες, ex I. ἔργων:

— πλϐτῳ δ᾽ ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.

hoc ſi interpres animaduertiſſet, ita potius expreſſiſſet:

Diuitias virtus pulchras comitatur honorque.

Hinc decantata Callimachi clauſula Hymni in Iouem:

Digitized by Google

Οὔτ' ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίςαται ἄνδρας ἀέξειν,
Οὔτ' ἀρετὴ ἀφένοιο· δίδε ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

Nec virtus ſine re, nec res virtutis egena,
Auguſtos homines fecit. Virtutem et opes da.

376. 7. illud ἄχρηςον ὀρνιθοθήρ. infra caſtigate ſcriptum, or. lxxij. Vol. II. p. 388. 14. de iiſdem noctuis: ἐδὲ ἑαυτὰς δύνανται ἐδὲν ὠφελεῖν· ἐ γὰρ ἂν παρὰ τοῖς ὀρνιθοθήραις ἐτρέφοντο δεδεμέναι καὶ δουλεύεσαι.

377. 1. Ὄχλον πολὺν ἀθροίζων πρὸς αὐτόν] Deliciae Sophiſtarum, ὄχλε περίςασις: vnde φίλοχλοι dicti, quaſi plebicolae, vt Timon Anaxagoram ὀχλοαρέσκην vocitabat De his idem Baſilius, VIII. εἰς ἐξαημπῶς ἐοίκασι τοῖς ὄμμασι τῆς γλαυκὸς οἱ περὶ τὴν ματαίαν σοφίαν ἐσχολακότες.

22. Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον Ἔμμεναι] Hom. in Epilogo orat. Telemachi ad procos, Odyſſ. A.

vlt. Χρὴ δὲ ἐὰν ὑμᾶς βραχεῖ, ὅ, τι ἂν ἐπίῃ με, τἔτο ἕπεσθαι] Adde πρόθεσιν neceſſariam, e Cod. Reg. et ſtabili coniecturam noſtram: χρὴ δὲ ἐᾶν ὑμᾶς ἐν βραχεῖ ὅ, τι ἂν ἐπίῃ, τέτῳ ἕπεσθαι. quod ſequitur, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἐξῆκα ἀλώμενος, in Reg. conciſe, καὶ τὸν ἄλλον ἐξῆκα ἀλ. hoc autem membrum parentheſi incluſum ab interprete praetermiſſum reſtitui, ideoque aſteriſco notaui: non quod de integritate dictionis Graecae et probo Attice loquendi modo ambigerem.

378. pen. Εὐθὺς τἔ Ἴςρε καὶ τῆς Γετῶν χώρας ἢ Μυσῶν, ὥς φησιν Ὅμηρος] Eandem veniam, quam Dio petit hic ab auditoribus ſuis, aequum eſt vltro concedere interpreti, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, ἐὰν φαίνηται πλανώμενος, καὶ ἀλώμενος: nam facilis hic lapſus fuit, in lubrico voculae Γετῶν male diſtractae.

ab

Digitized by Google

ab hoc tamen ſcopulo ſibi cauiſſet, ſi affinem huic locum auctoris praeuidiſſet ſerm. LXXII. περὶ σχήματος, Vol. II. p. 383. 2. ἔνθα γὰρ ἐνίοτε βλέπουσιν ἀνθρώπους, τοὺς μέν τινας πίλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντας, ὡς νῦν τῶν Θρακῶν τινες, τῶν Γετῶν λεγομένων: vbi etiam impegit interpres, δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν, male ſuppreſſo nomine Getarum. Martianus Heracl. περιηγήσει extrema:

> Περὶ τὴν ὑπωρείαν δὲ τοῦ καλουμένου
> Αἵμου πόλις ἐςὶ λεγομένη Μεσημβρία,
> Τῇ Θρακίᾳ Γετικῇ τε συνορίζουσα γῇ.

379. 4. quid intelligas per εὔφημον πρεσβείαν? an genus legationis minus ſeriae, ſed honorifica appellatione decoratae, qualis apud Romanos fuit ea, cui nomen liberae? at cur addit τῶν ἀπὸ γλώττης μόνον συνεχομένων? an vlla legatio volubilitate linguae et ſonitu verborum inani perficitur? quo nihil tam eſſe furioſum cenſet orator Rom. nulla praeſertim ſubiecta ſententia vel ſcientia. At enim πρεσβεία οὐ μόνον εὐφημές τις, ἀλλὰ καὶ συμμαχικὴ καὶ ἀξιόλογος μάλιςα καὶ ἔμπρακτος, ἀπὸ γλώττης συνέχεταί πως. legationis, hoc nomine dignae, quaeque non tam curioſitate, quam neceſſitate, ſuſcipitur, hoc opus, hic labor eſt, vt, quod orat, exoret, interprete lingua, et Mercuriali virga. nonne dignus hic aſſiduo vindice nodus?

11. Reg. αὐτός τε καὶ τ. et mox ἀντιπτώσει contraria, ἱππεύειν ἐπιςάμενον, οὐ. quae ſi ferenda, non praeferenda ſunt.

12. Γυμνὸς ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος] Interpres ſermone ſoluto, non ἐμμέτρως, vt fecimus, verterat, nec fortaſſe agnouerat verſum Homericum ex XX. Iliad. de Lycaone inermi ab Achille deprehenſo:

Τὸν δ' ἄρ' ἒν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Γυμνὸν ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, ἐδ' ἔχεν ἔγχος,
(Ἀλλὰ τὰ μέν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τεῖρε γὰρ ἱδρὼς,
Φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα.)

duo poſteriores verſ. lucem his Dionis verbis adferunt: ἐ μὴν ἐδὲ ἀποβαλὼν ὅπλον ἐθέν.

380 18. Scriberem potius, vt in Regio Cod. φερόμενος ὁ ῥάθυμος ἀτ.

384. 1. Περὶ δὲ θεῶν τῆς τε καθόλε φύσεως καὶ μάλιςα τε πάντων ἡγεμόνος, πρῶτον μὲν καὶ ἐν πρώτοις δόξα καὶ ἐπίνοια κοινὴ τε σ.] Cicero, in exordio l. de Diu. et de N. D. Iuſtinus philoſophus et Martyr, περὶ τῆς τε Θεε μοναρχίας, hoc probare inſtituens ita orditur: τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τοκαταρχὴν συζυγίαν συνέσεως καὶ σωτηρίας λαβέσης, εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, θρησκείας τε τῆς εἰς τὸν ἕνα καὶ πάντων δεσπότην παρεισδῦσα: et paulo poſt καθολικὴν δόξαν hanc appellat. Quibus haec Arnobii lib. I. adu. gent. reſpondent: *Si omnes concedimus, vnum eſſe principem ſolum, quem nulla res alia vetuſtate antecedat, poſt illum neceſſe eſt cuncta et nota eſſe et prodita, et in ſui nominis proſiluiſſe naturam.* itemque haec B. Cypriani ad Cornelium P. M. *Niſi ad vnum cuncta reſpicerent, diſcordia et infinitate cuncta turbata voluerentur in Chaos, et repugnarent et colliderentur in ſe diſcordes materiae; niſi omnibus effectoris auctoritas imperaret, et vnius Monarchia poteſtatis, vniuerſitatis cauſas et efficientias ordinaret.*

Plutarch. de vi huius de nat. D. opinionis: πόλις ἂν μοι δοκεῖ μᾶλλον ἐδάφε χωρὶς, ἢ πολιτεία, τῆς περὶ θεῶν δόξης ἀναιρεθείσης, παντάπασι σύςασιν λαβεῖν, ἢ λαβέσα τηρῆσαι. *Vrbs nimirum potius ſine ſo-*

lo

lo ſubſiſtere poſſe videatur, quam Reip. genus vllum conſtitui aut conſeruari, ſublata illa de Numine opinione. Empedocleum eſt oraculum:

Ὄλβιος, ὃς θείων πραπίδων ἐκτήσατο πλοῦτον·
Δειλὸς δ', ᾧ σκοτόεσσα θεῶν πέρι δόξα μέμηλεν.

4. Reg. λογισμῷ γ. ſuſpectum. iam vero τὸ ἄνευ θνητοῦ διδασκάλου καὶ μυσταγωγοῦ, firmatur his perelegantibus Clem. Alexand. verbis, in VI. στρωμ. οὐκ ἐχέγγυοι διδάσκαλοι περὶ Θεοῦ λέγοντες ἄνθρωποι, καθὸ ἄνθρωποι· οὐ γὰρ ἀξιόχρεώς γε ἄνθρωπός τε ὤν, καὶ περὶ Θεοῦ τἀληθῆ λέγειν, ὁ ἀσθενὴς καὶ ἐπίκηρος, περὶ τοῦ ἀγεννήτου καὶ ἀφθάρτου, καὶ τὸ ἔργον περὶ τοῦ πεποιηκότος. dixit autem ἀναγκαίαν καὶ ἔμφυτον δόξαν καὶ ἐπίνοιαν, quatenus τὸ ἔμφυτον αἰεὶ ὡσαύτως ἔχει, quod potiſſimum genus eſt ἀναγκαίου, Ariſtot. XI. pr. Phil. vnde illud: *Naturam expellas furca;* quo non abludit iocus Ariſtoph. in Theſmoph. ὅμοια γὰρ ποιεῖ ἀνάγκη τῇ φύσει.

7. ξυγγένειαν τὴν πρὸς θεὸν intelligit, de qua Palto in Timaeo, et Chio Matridis f. ep. ad Clearchum Tyr. in praeceptis Ἡσυχίας· ἐμοὶ χρώμενος δικαιοσύνην ἤσκησας, καὶ σωφροσύνην ἐκτήσω, καὶ θεὸν ἔμαθες, καὶ τὴν σεαυτοῦ πρὸς αὐτὸν συγγένειαν ἀνενεώσω.

9. Τοὺς πρεσβυτάτους καὶ παλαιοτάτους· ἅτε γὰρ οὐ μακρὰν οὐδ' ἔξω τοῦ θείου διῳκισμένοι, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ μέσῳ πεφυκότες ἐκείνῳ, κ.] ex his Platonis de Vniuerſ. πειστέον δὲ τοῖς εἰρηκόσιν ἔμπροσθεν, ἐκγόνοις μὲν θεῶν οὖσιν, ὡς ἔφασαν, σαφῶς δέ πω τοὺς αὐτῶν προγόνους εἰδόσιν. Cic. *Credendum nimirum eſt veteribus et priſcis, vt aiunt, viris, qui ſe progeniem Deorum eſſe dicebant: itaque eorum vocabula nobis prodiderunt: noſſe autem generatores ſuos optime poterant.* Idem Clem. Alex. IV. στρωμ.

Digitized by Google

385. 13. In Reg. *πῶς ὦν ἀγνῶτες εἶναι.* ita exaratum eſt, vt pareant veſtigia inductae alterius vocis. Iuſt. *περὶ μοναρχ. ἐξ ὧν γὰρ οἱ πάνυ τὰς τῶν εἰδώλων θρησκείας νόμον τοῖς πολλοῖς παρέδυσαν, μαθόντες ἐξ αὐτῶν ἀγνῶτες νῦν ἐλεγχθήσονται ὑπὸ τῶν παρ' αὐτοῖς ποιητῶν.* potior vſus *τοῦ ἀγνῶτος* apud Euripid. Iphig. in Aul.

> *Ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον*
> *Βίον ἐξεπέρασσ' ἀγνὼς, ἀκλεής.*

19. Reg. *εὐπορήσαντος*, non antefero. caeterum haec *ῥῆσις* ab Antiphonte Athen. illuſtratur, *ἐν κατηγορίᾳ φόνου*, de prouidentia Dei in alendo conſeruandoque homine: *ὁ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον γένος, τοὺς πρώτους γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν τροφέας τε, καὶ παρέδωκε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπάνει τῶν ἀναγκαίων προαποθνήσκοιμεν τῆς γηραιοῦ τελευτῆς.*

386. 4. In Reg. membranis dilucidius ſcribitur: *ἅμα δὲ δρόσῳ γλυκείᾳ, καὶ ν.*

9. *Ἀεί σφισι θηλῆς ἐγκειμένης*] Interpr. legerat *τιτθῆς*, vel *τιθήνης*. nec tamen recepta lect. damnanda, *θηλῆς*, *μαστοῦ*, de papilla mammaue lacte diſtenta puſis incumbente.

12. Reg. *ὄχλου βαρέως ὑ.*

390. 1. Reg. *σοφ. γενόμενοι τ.*

12. *θεὰν πρ.*] in eod. Cod. *θεὸν πρ.* contra Stilponis ſententiam in apologia ad Areopagitas, *μὴ εἶναι Ἀθηνᾶν θεὸν, ἀλλὰ θεάν· θεοὺς δὲ εἶναι τοὺς ἄῤῥενας.*

391. 10. In Reg. *ἔνθα ἂν ὁρμήσῃ τ.* vſitato more. vis autem *τοῦ ὁρμῆσαι* ſcite ab Heſychio per *προθυμεῖσθαι*, *φέρεσθαι*, a vett. gloſſ. per *ἐπέρχεσθαι* et *impetum facere*, *ruere*, *petere*, declaratur; omnium pulcherrime a poëta Lat. his vers.

Vt

Digitized by Google

Vt cum carceribus ſeſe effudere quadrigae,
Addunt in ſpatia, et fruſtra retinacula tendens
Fertur equis auriga, nec audit currus habenas.

pen. clarior erit ſenſus, ſi legatur: ὀ κατὰ πολλῶν σύςασιν, vel ὀκέτι κατὰ τὴν πολ. σύς. de notitia non populorum ſolo conſenſu firmata.

vlt. Πάνυ ἰσχυρὰν καὶ ἀένναον ἐκ π.] refer ad πρώτην πηγὴν, fontem propoſitum; vt obuerſaretur oculis iſtud Pythagoreorum: Παγὰ ἀενάϐ φύσεως.

392. pen. Λέγω δὲ τϐτϐ μὲν ἑκϐσίϐ κ.] Caede ſuperflua, λέγω δὲ τϐ μὲν ἑκ. ſtatim ſequentia ſic interpunge: καὶ τρόπον τινὰ προειδόσιν αὐτοῖς, αἵ τε προστάξεις κ.

393. vlt. Ὃν καὶ πατρῷον Δία καλϐμεν οἱ τῆς Ἑλλάδος κοινωνϐντες] Regius: πατρ. Δία καλϐμενον, οἱ τ. non ferendum: niſi adiunxeris σεβόμεθα, aut quid ἰσόῤῥοπον. vim τϐ πατρῴϐ Διὸς Plato in Tim. Syneſius ἐν Φιλαδέλφοις aperiunt. Pindarus Olympionic. XIV. ἀέναον σέβοντι πατρὸς Ὀλυμπίοιο τιμάν.

394. 9. Τὸ πρεσβύτερον καὶ ξυγγενές] D. Paulus in concione ad Athen. Act. XVII. docuit, nos γένος ὑπάρχειν τϐ Θεϐ, ὡς καί τινες τῶν ποιητῶν εἰρήκασι· τϐ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. Idem Chio ad Clear. μόνοις εὐκαιρεῖν τοῖς ἀθανάτοις ἑαυτϐ, καὶ ταῦτα πρὸς τὸ συγγενὲς ἄγειν· συγγενῆ δὲ τῷ θείῳ τὰ θεῖα.

ib. Ἔτι δὲ αἴτιον ζωῆς καὶ τϐ εἶναι] Plato in Cratylo hanc τϐ Ζηνὸς notationem tradit, et τϐ Διὸς, δι᾽ ὃν τὰ πάντα. haec ἀῤῥήτῳ τετραγραμμάτῳ proprie congruunt.

13. Τίνων εὐεργετῶν χρέος ὀφειλόμενον κελεύϐσι μὴ ἀνέκτιτον ἐᾷν] Xenophon lib. II. ἀπομνημ. ὑπὸ τίνων εὕροιμεν ἂν μείζονα εὐεργετημένϐς, ἢ παῖδας ἀπὸ γονέων.

νέων. etc. in oracul. Euang. *κατὰ Λȣκαν*, XXII. *οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύȣσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξȣσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλȣνται*. hic *χρέος ὀφειλόμενον* dixit, vt poeta *τέλος ὀφειλόμενον*. ſcripſimus *ἀνέκτιτον*, non, vt vulgo in editis et membranis, *ἀνέκτητον*, quod barbarum eſt.

pen. *ὧν λόγων τινὰ εἰκὸς ἔχειν ἄξιον ἔχων*] haec perturbata in ordinem adducere coniectura nitebamur. In Reg. ſic exarantur: *ὧν λόγων τινὰ εἰκότως ἔχειν· ἄξιον ἐ*. ſubiret alicui ſcribere: *τινὰ εἰκότως ἔχειν φροντίδα τȣ κατ' ἀξίαν συνεξανύειν καὶ*.

396. 15. *Καὶ ταῖς ἐπικειμέναις ἐνέχωνται ζημίαις· τόδε ὁρῶντες*] emenda *ζημίαις· τόδε*. quod Plauto dicitur *onerari zamia*, ſiue *mulcta*. Quae mox ſubiiciuntur, ſcribere et interpungere praeſtat hoc modo: *τὰ δὲ καὶ παρ' αὐτῶν εἰσέφερον· ἀντίτεχνοι καὶ ὁμότεχνοι τρόπον τινὰ γιγνόμενοι τοῖς ποιηταῖς· ὡς ἐκεῖνοι δι' ἀκοῆς, ἐπιδεικνύντες ἀτεχνῶς καὶ αὐτοὶ δι' ὄψεως*. Atqui

Segnius irritant animos demiſſa per aures,
Quam quae ſunt oculis ſubiecta fidelibus.

399. 7. In Reg. membranis: *καὶ ἐλέφας· ἔτι τε κυπαρίττȣ καὶ θύȣ, πρὸς τὴν ἐν τῇ ἐργασίᾳ μονίμην ὕλην καὶ ἀδιάφθορον, τροφῆς τε καὶ μισθῶν ἀνάλωμα, τοῖς ἐργασαμένοις ȣκ ὀλίγοις, ȣδ' ὀλίγον χρ.* vt genit. *κυπαρίττȣ καὶ θύȣ* pertineant ad *ἀνάλωμα*.

16. *δημιȣργῶν, ὡς μὲν ἡδὺ*] Regius inſerit *ȣν*, *ὡς μὲν ȣν ἡδὺ κ*.

23. *ὑπέχειν*] Reg. Cod. *ὑπάρχειν*.

400. 4. *πολλὰς ἀπαντλῆσαι*, in optandi modo, R. C.

5. *Καὶ ὅς δοκεῖ μοι κατεναντίον σὰς τῆσδε τῆς εἰκόνος, ἐκλαθέσθαι πάντων, ὅσα ἀνθρωπίνῳ βίῳ δεινὰ καὶ χαλεπὰ οἴεται παθεῖν*] haec ita ſcribenda eſſe coniicio: *ὅσα ἀνθρώπινος βίος δεινὰ καὶ χαλεπὰ εἴωθε*

θε παθεῖν. Nulli vnquam ſimulacro ſignoue vis haec fuit, praeterquam effigiei aerei ſerpentis Dei mandato ſuſpenſi a Moſe, et in extrema vexillari haſta collati. in oraculis Num. cap. XXI. καὶ ἔστησεν ὄφιν ἐπὶ σημεία· καὶ ἐγένετο, ὅταν ὄφις ἔδακεν ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεπεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη. Tertull. de Idololat. cap. V. haec autem Dionis σύνοψιν continent illorum Homeri verſ.

> Ὃς τὸ καταβρώξειε, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
> Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν·
> Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθε ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν,
> Χαλκῷ δηϊόωεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.

qui mirus effectus eſt φαρμάκου μητιόεντος, quod medicamentum Polydamna Aegyptia Helenae dono dederat,

> Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων.
> *Luctum adimens, bilemque, malique obliuia gignens.*

quae noſtra, non Naogeorgi, interpretatio eſt, Athenaei et Euſtathii expoſitioni conſentanea. Siquidem νηπενθὲς dixi *Luctum adimens*, οὐ μόνον ἐστερημένον τοῦ πένθους, ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ τὸ στερίσκον πένθους· ὅ ἐστιν ἄλυπον. *bilemque*, potius, quam *fel*, ἄχολον, τὸ ἀόργητον· ἄλλως μέντοι καὶ ἄχολα ζῶα τὰ μὴ ἔχοντα χολὴν, vt columba ἄχολος, *felle carens:* vnde ab Hebraeis nomen habuit. *malique obliuia gignens.* ἐπίληθον Ariſtarcho antepenacutum, ὡς ὄνομα οὐδέτερον, ὃ δηλοῖ τὸ ἐπιληστικὸν Aſcalonitae, τὸ ποιοῦν ἐπιλανθάνεσθαι.

402. 23. περὶ τούτων] In Reg. πέρα τούτων, non ἀτόπως, *vltra haec, praeter haec dogmata.*

406. 1. Ὄρη θεοὺς ἐπονομάζουσι, καὶ δένδρα ἀργὰ καὶ ἀσήμους λίθους] Libanius in clauſula συγκρίσεως ἀγροῦ καὶ πόλεως, agris et montibus Numina gaudere docet: ἔστι μὲν οὖν εὐδαιμονέστερον θεὸν ἰδεῖν, καὶ θεῷ συγγε-

συγγενέσθαι· τέτων δὲ ἐν ἀγρῷ τις ἂν μᾶλλον, ἢ ἐν τῇ πόλει, τύχοι· ἐπεὶ καὶ Ἡσίοδος ποιμαίνων ταῖς Μέσαις ἀνέτυχε, καὶ Φιλιππίδης ὕϛερον πολλοῖς χρόνοις τῷ Πανὶ περὶ τὸ Παρθένιον ἔτυχεν.

408. 8. Στρεπτὴ γὰρ γλῶττ' ἐϛὶ βροτῶν, πολέες δ' ἐνὶ μῦθοι·

Παντοῖος δ' ἐπέων πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα.

Haec aliter diſtinguuntur et ſcribuntur in editis Homeri Codicibus, Iliados XX. verba ſunt Aeneae ad Achillem:

— πολέες δ' ἐνὶ μῦθοι
Παντοῖοι· ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ὁπποῖον κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖον κ' ἐπακέσαις.

9. Κινδυνεύει γὰρ ἂν τὸ ἀνθρώπινον γένος ἁπάντων ἐνδεία γενέσθαι μᾶλλον, ἢ φωνῆς καὶ λέξεως] An hoc Heroico prouerbio locum dedit?

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις ἀπεραντολογώτερον ἀνδρός.
Nec modus in verbis homini eſt, nec terminus vllus.

Galenus aduerſus Iulianum. Proclus, περὶ τῆς Πλάτ. πολιτείας: ἑτέρες οἶδα τῶν Πλάτωνος φίλων, ἀμήχανον ὅσην ἀπεραντολογίαν ἐπεισάγοντας. Libanius in Declam. δυσκόλε λάλον γυναῖκα γήμαντος. Plutarch. περὶ ἀδολεσχίας.

11. λόγε μόνε κέκτηται θαυμαϛόν τινα πλῦτον] palam eſt imitatum eſſe ex Empedocleo iam laudato:

Ὄλβιος, ὃς θείων πραπίδων ἐκτήσατο πλῦτον.
Felix, mentis opes diae qui condit apud ſe.

18. Δύναμις ἀνθρώπῳ περὶ λόγον ἐνδείξασθαι τὸ παραϛάν] Reg. περὶ λόγε ἐνδείξασθαι. perperam. Sophocles in Oedipo Col. late hanc ἑρμηνευτικὴν δύναμιν extendit:

Τὰ

Τὰ πολλὰ γάρ τοι ῥήματ' ἢ τέρψαντά τοι,
Ἢ δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά πως,
Παρέσχε φωνὴν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.

Flaccus ad Piſones reſtringit:

Format enim natura prius nos intus ad omnem
Fortunarum habitum: iuuat aut impellit ad iram,
Aut ad humum moerore graui deducit et angit:
Poſt effert animi motus interprete lingua.

pen. Ἡ δὲ τῶν ποιητῶν τέχνη μάλα αὐθάδης καὶ ἀνεπίληπτος] praepoſuit αἰτιολογίαν pag. 407. antep. δαψιλὲς γὰρ χρῆμα ποίησις καὶ πάντα τρόπον εὔπορον, καὶ αὐτόνομον. et Strabo lib. I. contra Eratoſthen. ἡ ποιητικὴ δημωφελεστέρα, καὶ θέατρα πληροῦν δυναμένη, ἡ δὲ δὴ τοῦ Ὁμήρου ὑπερβαλλόντως. Maximus Tyrius, περὶ τοῦ, τίνες ἄμεινον περὶ θεῶν διέλαβον, ποιηταὶ, ἢ φιλόσοφοι, vbi deſcribit poëticam: ποιητικὴ τί ἄλλο, ἢ φιλοσοφία, τῷ μὲν χρόνῳ παλαιὰ, τῇ δὲ ἁρμονίᾳ ἔμμετρος, τῇ δὲ γνώμῃ μυθολογική. Adi Platonem, de Rep. Ariſtot. περὶ ποιητικῆς. Tullium pro Archia. Baſilius M. I. ὁμιλίᾳ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ψαλμῶν, quid aliud innuit per ψυχαγωγίαν ἐμμελῆ καὶ ἡδονὴν, σώφρονα λογισμὸν ἐμποιοῦσαν.

Quod autem interpres τέχνην ἀνεπίληπτον *artem incorrigibilem* exponit, pro *inculpata et omni reprehenſione carente*, non laudo. Homerus eadem notione Heroas pleroſque omnes ἀμύμονας nuncupat, qua ſuam Rhapſodiam voluit eſſe ἀμύμονα. B. Ioannes Chryſoſtomus, II. concione in Iobum, Graece nondum edita, quod ſit diſcrimen ἀνεγκλήτου et ἀμέμπτου pulchre explicat, hoc χρυσοῤῥήμονοι λόγῳ· Καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἄμεμπτος. οὐ μικρὸν τὸ ἐγκώμιον· βασάνισον τὴν λέξιν, ἵνα θαυμάσῃς τὴν πρόθεσιν· ἄλλο ἐστὶν ἔγκλημα, καὶ ἄλλο μέμψις. ἔγκλημα μὲν γὰρ ταῖς βαρυτάταις ἐπάγεται τῶν ἁμαρτιῶν· ἡ δὲ μέμψις ἐπὶ τῶν κουφοτά-

φοτάτων γίνεται πταισμάτων· ἠθέλησεν ἒν δεῖξαι ὁ συγγραφεὺς, ὅτι ἐ μόνον ἐγκλημάτων μακρὰν ἦν ὁ δίκαιος, ἀλλὰ καὶ μέμψεων· ἐδεὶς γὰρ αὐτῷ ἐνεκάλεσεν, ὡς μεγάλα δράσαντι· ὅπε γε ἐκ ἐμέμψατο, ὡς μικρὰ πράξαντι. hunc aurei fluminis diuinae eloquentiae riuulum fas fuerit in Latium deducere: *Fuit hic vir irreprehenſus. non vulgare nec tralatitium hoc elogium eſt. Examina vocabulum, vt admireris propoſitum. aliud eſt* crimen, *et aliud* reprehenſio; *etenim* crimen *grauiſſimis peccatis inducitur*, reprehenſio *errori et leuiſſimo contingit. Voluit igitur hiſtoriae ſacrae ſcriptor oſtendere, virum iuſtum non a criminibus ſolum alienum fuiſſe, verum etiam ne minimae quidem reprehenſioni obnoxium.* Ergo ars Poët. θεόληπτος, quidni ἀνεπιλήπτε, ἀμύμονος, ἀνεγκλήτε, ἀμέμπτε, laudes ſibi, iudice Dione, arroget, vel ſuo iure vindicet? Chryſoſtomia illa ſi minus ad ſupercilioſorum palatum faciunt, meo certe et φιλοχρυσοςόμων ſapiunt.

410. 2. Καναχάς τε καὶ βόμβες, καὶ κτύπον, καὶ δἔπον, καὶ ἄραβον, πρ.] haec et caetera ὀνοματοποιηθέντα fictaque nomina, quibus ſermonem patrium ditauit Homerus, interpres Latina facere neglexerat: hoc intentatum relinquere nolui, nec operae parcere nonnullis profuturae. Catullus in Thetidis et Pelei nuptiis partem horum expreſſit, hoc loco:

Plangebant alii proceris tympana palmis,
Aut tereti tenues tinnitus aere ciebant.
Multi rauciſonis efflabant cornua bombis:
Barbaraque horribili ſtridebat tibia cantu.

itemque ποταμὲς μορμύροντας, βοῶντα κύματα καὶ χαλεπαίνοντας ἀνέμες, hac pluſquam gemmea ecphraſi ſignauit:

Hic qualis flatu placidum mare matutino,
Horrificans Zephyrus procliues incitat vndas,

Auro-

Digitized by Google

Aurora exoriente, vagi ſub lumina Solis:
Quae tarde primum clementi flamine pulſae
Prociduum leni reſonant plangore cachinnum:
Poſt vento creſcente, magis, magis increbreſcunt.

βέλη κλάζοντα, vt et οἰςοί·

Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' οἰςοὶ, ἀπ' ὤμων χωομένοιο·
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.

Mirum etiam hic Dioni non ſuccurriſſe, τὸ

Λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' οἰςὸς
Ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἀνεκπτέσθαι μενεαίνων.

412. 5. Οὐρανῷ ἐςήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει] Hic verſus Iliad. Δ. illum ſubſequitur:

Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα Οὐρ.

Eodem Virg. interprete:

Parua metu primo; mox ſeſe attollit in auras.

Primum aemulatus eſt Callimachus in Cererem:

Ἴθματα μὲν χέρσῳ· κεφαλὰ δέ οἱ ἅψατ' Ὀλύμπῳ.

8. Σὺ μὲν ἂν, φήσεις, ὦ σοφώτατε τῶν ποιητῶν Ὅμηρε, πολὺ τῇ δυνάμει τῆς ποιήσεως, καὶ τῷ χρόνῳ προέχων] Haec in Reg. Cod. integriora paulo ſunt, πολὺ τῇ τε δυνάμει κ. Libanius in Paraſito ἀδείπνῳ horum imitatione ſcripſit: ὦ θειότατε ποιητῶν Ὅμηρε, πάντα μέν σοι σὺν ἀληθείᾳ πεποίηται. etc.

413. 8. Φίλιος καὶ ἑταιρεῖος· πρὸς δὲ αὐτοῖς ἱκέσιός τε καὶ ξένιος] de his θεοῦ ἐπωνυμίαις dictum eſt in I. de Regno: ſed vnius potiſſimum Διὸς τοῦ μειλιχίου, *Iouis melliflui*, meminit Xenophon lib. VIII. K. ἀναβάσεως. vbi narrat, Euclidem vatem Phliaſium pecuniis deſtituto nec ad rem attento praedixiſſe, ὅτι ἐμπόδιός σοι ὁ Ζεὺς ὁ μειλίχιος.

416. 1. Ὅσον τε ἐν ἅπασι τούτοις ςερεὸν ἔργμα] Interpres eodem ſignificatu accepit, quo apud Heſiodum ſumitur:

— ἐπ᾽ ἔργματι τέτῳ ἄριςοι.

de ſolido ſepto potius intelligerem. ſed nihildum habeo, quod accuſem coniecturam meam, qua ἕρμα ſcribendum ſuſpicabar: tametſi Regius Cod. editam lect. tueatur. Ioannes Chryſoſt. κατὰ τῆς εἱμαρμένης, ait, Dei prouidentiam in tanta rerum humanarum tempeſtate, ἀντὶ τȣ̃ ἕρματος, vice ſaburrae, eſſe: alioqui Mundus ἀνερμάτιςον πλοῖον foret.

20. Χαλκὸν δ᾽ ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα, κασσίτερόν τε,
Καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον.

Ex Iliad. ἀσπιδοποιΐα, ad cuius exemplar poëta Lat. effinxit Aeneae armorum fabricam. huc vero ſpectant illa:

— *fluit aes riuis, aurique metallum,*
Vulnificusque chalybs vaſta fornace liqueſcit.

417. 3. Περί τε ἀγαλμάτων ἱδρύσεως] Maximum Tyrium ſuper hac re conſule, in διαλέξει, εἰ θεοῖς ἀγάλματα ἱδρυτέον.

418. 4. Ἀλλ᾽ ἐκεῖνο φροντίζων σκοπῶ, ὅτι
Αὐτόν σ᾽ ἐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ᾽ ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι.

Antequam Regius lib. in manus meas veniſſet, hanc praeſtantiſſimi ſermonis pulcherrimam perorationem miſerrimis modis a librariis et interpretibus hactenus acceptam Deo dante reſtitueramus, vt hic edita eſt; felicius etiam, quam in Regio Cod. in quo priſcae veſtigia mendae remanſerant. Vt igitur Homericus Vlyſſes patrem Laërtem annis et pannis obſitum affatur, Odyſſeae vltimo:

Non multus te cultus habet, ſed dura ſenectus
Vexat, dum ſqualles, hoc foedo indutus amictu;

ſic enim nunc interpretari libuit: iiſdem plane verbis Dioni viſum eſt compellare Iouem Phidiae deuigeſcentem,

Digitized by Google

tem, et a parcis cultoribus neglectum, paeneque obſoletum,

Tantum aeui longinqua valet mutare vetuſtas.

tametſi Plinius lib. VII. cap. XXXVIII ſcribat, *Phidiae Iouem Olympium quotidie teſtimonium perhibere.* De eod. Valer. Max. cap. VII. lib. III.

AD XIII. DE EXILIO, ATHENIS HABITAM.

In Photii ὑποθέσει in Dionis διάλεξιν, quam Athenis habuit περὶ φυγῆς, pauca quaedam a Scholiographo Regii Cod. variata ſunt; ſic enim ſcripſit, vel exſcripſit: Ὁ προκείμενος λόγος διέξεισιν, ὅτι ὐδὲν ἡ φυγὴ χαλεπόν· καὶ ὅτι πλῦτος μὲν καὶ δόξα καὶ δυναςεία θᾶττον ἀπὸ τῶν ἐχόντων εἰς τὺς ὐδ᾽ ἐλπίσαντας μεταῤῥεῖ· τὸ δὲ φιλοσοφεῖν, καὶ τὴν ἀρετὴν ἀσκεῖν διὰ βίου τὸ κτῆμα καλὸν, καὶ ἀποιχομένοις συνέπεται. In ſententia nihil mutatum. videſis interpretationem noſtram Photii excerpt.

419. 5. In Regio ſcribitur: σκόπῦσιν ἐκ τύτυ τῦ πράγματος, ῦ πυνθ. καὶ δὴ ταῖς μὲν αὐτῶν φασὶ γίνεσθαι κῦφον· ταῖς δὲ βαρύ· ὡς μ. vt pertineat ad δαιμόνιον, de quo ſequitur. mox: καὶ γῆρας δὲ καὶ νόσος, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. ſtatim: κατὰ τὴν τῦ πράγματος διαφορὰν, ἐλαφρύνοντος τῦ δαιμονίυ τὸ βάρος. deinde ſic emenda, et interpunge: Ὀδυσσέως τε παρ᾽ Ὁμήρῳ, κατοδυρομένυ πολλάκις αὐτὸν, ἀνδρὸς ἥρωος, ὐδ.

420. 1. Ἐπεθύμει καπνὸν ἰδεῖν ἀπὸ τῆς αὐτῦ γῆς ἀνιέντα] Regius ἀνιόντα, caſtigatae. Ex Odyſſ. I.

Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης.

7. Πάλιν δ᾽ αὖ παρ᾽ ἑτέρῳ ποιητῇ τῶν ὕςερον, τὴν Ἠλέκτραν πυνθαν.] Sophoclem intelligit.

11. Πῦ γῆς ὁ τλήμων τλήμονας φυγὰς ἔχει;] Quare φυγὰς dicatur τλήμων, Polynices declarat apud Euripidem in Phoeniſſis, cum Iocaſtae matri roganti,

— τί φυγάδι τὸ δυσχερές;
— *Quid inſuaue eſt exuli?* reſpondet:
Ἓν μὲν μέγιστον· ὐκ ἔχει παῤῥησίαν.
Hoc maxime, fiduciam quod nullam habet.
Οὐχ ἕνα νομίζων φθείρεται πόλεως τόπον.

Quid eſt ἐλεεινῦ in hoc reſponſo?

Non vrbis vnius perit fixus loco.

niſi minorem ſeu mediam capitis diminutionem denotet, eius, qui ciuitatem quidem amiſit, ſed libertatem retinuit: vt νομίζειν ſit *ſtatuere*, vel *habitare*. Ita de Maximo iocatur Martialis, ὐχ ἕνα νομίζοντος πόλεως τόπον:

Dic, vbi conueniam; dic, qua te parte requiram?
Quisquis vbique habitat, Maxime, nuſquam habitat.

vt φθείρεσθαι ſit etiam *nuſquam habitare*, licet de eo potius dicatur, cui aqua et igni interdictum fuerit.

15. Ἦπυ σπανίζει τῦ καθ' ἡμέραν βίυ] Interpretis verſus immodulatus eſt: ad imitationem tamen hendecaſyllabi Martialis effictus, lib. III. Ep. LXV.

Leuis dropace tu quotidiano.

an modulatior hic eſſet?

Quotidianus ſuppetitne illi cibus?

O καθ' ἡμέραν βίος, qui ἐφήμερος, et in oracularibus criptis ἐπιύσιος, ἢ ἐπιὼν, ab Euripide in eod. dramate ſbſolute βίος, et ὁ ἐπ' ἦμαρ:

Πόθεν δ' ἐβόσκυ, πρὶν γάμοις εὑρεῖν βίον;
Ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' ὐκ εἶχον ἄν.
At victus vnde; priusquam haberes coniugem?
Modo in diem ſatis; modo haud quicquam fuit.

quod

Digitized by Google

quod hic aliis verbis, eadem mente concipitur:

Ἔχει μὲν, ἀσθενῆ δὲ, ἅτε Φεύγων ἀνήρ.

Habet quidem cibum, at leuem, vt vir exulans.

421. 3. Ὅτι Κροίσῳ τῷ Λυδῶν βασιλεῖ συνεβϐλευσεν Ἀπόλλων, συμβάντος τινὸς, Φεύγειν ἑκόντα, καταλιπόντα τὴν ἀρχὴν, κ.] ſic interpungendum. Herodot. lib. 1. ἐπηρώτα δὲ τάδε χρηστηριαζόμενος· εἴ οἱ πολυχρόνιος ἔςαι ἡ μϐναρχίη. Croeſo ab Apolline percontanti, An diuturnus ſibi principatus foret, oraculum iſtud τρίςιχον editum eſt; quo audito, πολλόν τι μάλιςα πάντων ἥσθη, ἐλπίζων, ἡμίονον ϐδαμᾶ ἀντ' ἀνδρὸς βασιλεύσειν Μήδων.

24. Εἰς θεϐ βαδίσαντα χρήσασθαι συμβϐλῳ ἱκανῷ, κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος Ἑλλήνων] In Reg. χρήσ. συμβϐλῳ ἱκανῶς, κατὰ τὸ π. Deum vocari σύμβϐλον ἱκανὸν, conſultorem idoneum, rectius eſt. nec video, quid cauſae fuerit, cur interpres ſpreuerit hoc epithetum. hunc autem priſcum Graecorum morem Xenophon obſeruat, III. ἀναβάσεως, vbi Socrates ei ſuaſiſſet ἐλθόντι εἰς Δελφϐς ἀνακοινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας.

422. 4. Οὐ ῥᾴδιον συμβαλεῖν] Regius συμβάλλειν.

9. In Actis Apoſt. cap. V. ϐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ.

14. Scribitur in Reg. ϐ ποιητέον, τϐτϐ τϐ θεϐ κελ. vt 423. 2. τϐτϐ τϐ ὀνόματος τυχεῖν. ſtatim ἐδοκϐντο δέ μοι πάντες ἄφρονες, pro ἐδόκϐν· quod praeſtat.

15. Καὶ ϐδεὶς ϐδὲν ὢν ᾔδει πράττειν, ϐδ.] hoc παραγραμματισμῷ gaudet Plato: Φθόνος ϐδεὶς περὶ ϐδενὸς ϐδενὶ ἀγαθῷ ἐγγίγνεται.

424. 6. Ἐνίοτε δὲ ὑπὸ ἀπορίας ἐφερόμην ἐπί τινα λόγον ἀρχ.] Regius: ὑπὸ ἀπορίας οἷα ἐπί τινα λόγον α. melius eſt vtrumque retineri, ἐφερόμην οἷα ἐπί.

425. pen. Regius hoc modo: ὃ σπουδαιότερον ἡγεῖσθε τῶν χρημάτων, καὶ τοῖς υἱοῖς καὶ ταῖς θυγατράσι, καὶ γυναιξὶ, καὶ ἀδελφοῖς, κ. φ. quae caſtigatiora parent, ex eo, quod illud, καὶ τοῖς ἀνθρώποις, plane ſuperuacuum: iſtud vero καὶ τοῖς υἱοῖς καὶ ταῖς θυγ. ſuo loco poſitum eſſe conſtet.

428. 7. καὶ μὴν ὁ Θάμυρις γε, εὖ μάλα ἐπιςάμενος κιθαρίζειν, κ.] Ex his Hom. 11. Iliad.

Δώριον· ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι, Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο.
Αἱ δὲ χολωσάμεναι, πηρὸν θέσαν· αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριςύν.

Quorum interpretem ἐχέγγυον Statium ſiſtam, IV. Theb.

— *Getico quos flebile vati*
Dorion. hic fretus doctas anteire canendo
Aonidas, multos Thamyris damnatus in annos
Ore ſimul citharaque. (quis obuia numina temnat?)
Conticuit praeceps.

Lactantius in haec verba:

— *longos damnatus in annos*

Ore ſimul citharaque: *Optime*, inquit, *poëta Homeri ambiguum verbum poſitum intellexit, de hoc ipſo, quod accentus commutatione ſignificauit, non coecatum lumine; ſed eum, cuius ſit damnatum ingenium, vt nec chordarum gloriam, nec vocis ſonum inſertet.* Nugae. quaſi πηρὸς ambiguum verbum eſſet, et Attico more, πῆρος,

ῥος, circumflexa penult. aliud ſignificaret: quod nec Didymus probat, qui *πηρὸν κατά τι μέρος σώματος βεβλαμμένον*, *aliqua corporis parte mutilum*, interpretatur, nec Euſtathius agnoſcit, qui exponit, *παθόντα τὴν ὅρασιν*, *acie laeſa*, *excoecatum*; cuius interpretationis aſſertor et vindex eſt Dio noſter, ſiquidem expreſſis verbis ait: *ἐτυφλώθη διὰ τοῦτο*. quid igitur? Statius a Dione non ſtabit? quidni? et quis non facile admittat *damnatum ore*, *περιφραστικῶς καὶ συνεκδοχικῶς*, tam de oculis, quam lingua, capto dici? Quocirca Merula voce etiam meruit damnari, qui in iſtud Ouidian.

Tu licet et Thamyram ſuperes, atque Orphea cantu,

temere affirmat, Latinos tantum, non item Graecos, Thamyrin a Muſis occoecatum ſcripſiſſe. Plutarchus, *ὅτι οὐδὲ ζῆν ἐστιν ἡδέως κατ᾽ Ἐπίκουρον*: *Θαμύρας περίαλλα μουσοποιεῖ*.

430. 1. *Ὥσπερ οὖν εἰ δύο ἀνθρώπω οὐκ εἰδότε παλαίειν, ὅτε ἕτερος κα.*] Quis non cernat, foedam hic labem eſſe? hanc vero Regius plane eximit, dum ſcribit: *εἰ δύο ἀνθρώπω παλαίειν οὐκ εἰδότε, παλαίοιεν, ὁ γε ἕτερος κ.*

pen. Scribe, vt in Regio, *ὡς οὐ δυναμένους ζ.* Hoc ab interprete prudenter, opinor, vel ambiguae dictionis taedio, expoſitum non fuerat; quod quia iam negationis beneficio ad rem facit, reponendum. Cur enim ignaros et indoctos plerique omnes vituperent, ratio eſt, quod autument, illos recte viuere non poſſe; cum nec ſciant recta, nec probent. Ineruditos vero eſſe cenſeant, eos, qui illa neſciunt, quae ſcientem vſu venit honeſtum probumque virum eſſe. ſic autem dilucidius explicari puto haec auctoris verba, *τοὺς ἀγνοοῦντας, ἃ ἐστιν εἰδότα, καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἄνδρα εἶναι.* In eo genere eſt, et extremi ingenii, vt loquitur apud Liuium Minutius doctus ab Heſiodo:

Ὃς δέ τε μήτ' αὐτὸς νοέει, μήτ' ἄλλου ἀκούων
Ἐν θυμῷ βάλληται.

qui neque ipſe videt, quid in rem ſit, neque alteri recte monenti obtemperat. Huc facit, quod Gregorius Naz. ἐν τῷ εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐπιταφίῳ ſcribit: Οὐκ-οῦν ἀτιμαστέον τὴν παίδευσιν, ὅτι τοῦτο δοκεῖ τισιν· ἀλ-λὰ σκαιοὺς καὶ ἀπαιδεύτους ὑποληπτέον, τοὺς οὕτως ἔχον-τας εἶναι καθ' ἑαυτούς· ἵνα ἐν τῷ κοινῷ τὸ κατ' αὐτοὺς κρύπτηται, καὶ τοὺς τῆς ἀπαιδευσίας ἐλέγχους διαδι-δράσκωσιν. *Doctrinae contemtores rudes et imperitos eſſe, et omnes ſui ſimiles eſſe percupere, quo in multitudine minus ſua appareat inſcitia.*

432. pen. Σωφροσύνην δὲ καὶ ἀνδρείαν καὶ δικ.] intellige τὸ εἶναι ἀγαθόν: vt pendeat ſententia ab illis, quae praecedunt: ὅτι τούτων μὲν οὐδέν ἐστιν ἀγαθόν. ſiquidem ſolas virtutes, tam in moribus, quam in intelligentia poſitas, in bonis numerandas eſſe conſtat. hoc quia interpres non ſatis perceperat, nec liquido expreſſerat, idcirco eius interpretationem interpolare et polire praepropere, dum ederetur, inductus fueram.

435. 9. Hos etiam ἀγαθὼ χρησμολόγω καὶ μάν-τιε componere placuit Tullio 1. de Diuin. *vaticinantes per furorem, vt Bacis Boeotius et Sibylla Erythraea;* itemque Plutarcho, De virt. foem. in prooemio: τὰ Σιβύλλης λόγια τοῖς Βάκιδος ἀντιπαραβάλ-λεσθαι. Bacidis oracula memorant Herodotus in Vrania: Pauſanias in Phocicis. Clemens Alexand. 1. στρωμάτων, duorum Bacidum meminit: παρ' Ἕλλησι χρησμολόγοι συχνοὶ γεγονέναι φέρονται, ὡς οἱ Βάκιδες, ὁ μὲν Βοιώτιος, ὁ δὲ Ἀρκὰς, πολλὰ πολλοῖς προαγορεύ-σαντες quid ſi etiam hic, vt in illo Clementis loco, ſcribatur καὶ Βάκιδες, vel Βάκιδε: numquid hoc congruentius iungetur cum his, ἀγαθὼ χρησμολόγω καὶ μάντιε.

14.

Digitized by Google

14. Ὥσπερ ὁ τὴν Πατρόκλȣ πυρὰν πολλῶν μὲν ξύλων] Iliad. ψ. verſ. 127.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πάντῃ παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην.

15. Πολλῶν δὲ σωμάτων καὶ ἐσθῆτος· ἔτι δὲ πιμελῆς καὶ ἐλαίȣ] verſ. 196. et ſeq.

— ἐκ δ' ἄρα πάντων
Δημὸν ἑλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Ἀχιλλεὺς
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.
Ἐν δὲ τίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας.

17. Παρακαλεῖ τȣ̀ς ἀνέμȣς, σπένδων, καὶ θυσίαν ὑπισχνȣ́μενος, ἐλθόντας ἐμπρῆσαί τε καὶ ἀνάψαι] Scribe e Regio θυσίας ὑπ. conuenienter his Homericis:

Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς, δοιοῖς ἠρᾶτ' ἀνέμοισι,
Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ· καὶ ὑπέσχετο ἱερὰ καλά·
Πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ, λιτάνευεν
Ἐλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγέθοιατο νεκρὸν
Ὕλη τ' ἐσσεύοιτο καήμεναι.

AD XIV. DE LIBERTATE ET SERVITVTE. I.

Summam vtriuſque diſſertationis de ſeruitute et libertate ſubiiciam, vt a Scholiographo conciſe quidem deſcripta eſt, ſed non ita ieiune, vt a Photio: Τὴν δȣλείαν ȣ̓͂τος ὁ λόγος, καὶ ὁ μετ' αὐτὸν, ȣ̓ τύχης ἐπήρειαν γινώσκει· ἀλλὰ τρόπων διάθεσιν, βελτίονός τε καὶ χείρονος. *Hic prior et poſterior ſermo Seruitutem non quaſi inſultationem quandam fortunae agnoſcit: ſed morum potius compoſitionem, et affectum propenſionemque ad id, quod melius ac deterius eſt.*

Idem Tullius contra vulgi opinionem probare tentauit Paradoxo V. ὅτι οἱ σοφοὶ ἐλεύθεροι, καὶ οἱ μωροὶ δȣ̃λοι.

436. 1. Οἱ ἄνθρωποι ἐπιθυμȣ̃σι μὲν ἐλεύθεροι εἶναι μάλιστα πάντων] Huius enunciati ratio eſt apud IC.

 quia

Digitized by Google

quia Libertas iure naturali continetur. eſt autem, vt ait Seneca phil. Epiſt. 75. inaeſtimabile bonum, ſuum fieri. hic μέγιςον τῶν ἀγαθῶν. Plato, Ep. VIII. ἐλευθερία ἔμμετρος ἔσα πανάγαθον.

21. Ἡ γὰρ ἄγνοια τοιαῦτα ἐργάζεται τὲς ἐκ εἰδότας· καὶ ἀν.] Plato in Ciuili: τὸ ἄτοπον ἐξ ἀγνοίας ἀεὶ συμβαίνει. Abſurdi ſemper aliquid omnibus ex ignorantia contingit. idem περὶ τῦ ὄντος ait: τό γε μὴν ἀγνοεῖν ἐςιν, ἐπ' ἀλήθειαν ὁρμωμένης ψυχῆς, παραφόρε ξυνέσεως γιγνομένης, ἐδὲν ἄλλο πλὴν παραφροσύνη. Philoni, Alleg. II. νόσος χαλεπὴ ψυχῆς, ἀμαθία.

437. 4. Τὸ ἐλεύθερον, φαῖεν ἂν ἴσως, τὸ μηδενὸς ὑπήκοον, ἀλλὰ πράττειν ἁπλῶς τὰ δοκῦντα ἑαυτῷ] Cic. *Quid eſt enim libertas? poteſtas viuendi, vt velis?* Florentinus, l. IV. D. de ſtatu hom. *Libertas eſt naturalis facultas eius, quod cuique facere libet; niſi ſi quid vi aut iure prohibetur.*

13. Ὁπόταν ἐκεῖνος κελεύῃ, αἰσχρὸν ἐ.] Regius, ἐκεῖνος κελεύσῃ.

438. 2. Κἂν δόξῃ ποτὲ τῷ ἰατρῷ τὸν κάμνοντα δῆσαι, παραχρῆμα ἐδέθη· κ.] Ouid. de Rem. eodem ſenſu:

Vt corpus redimas, ferrum patieris et ignes?
Vt valeas animo, quicquam tolerare negabis?

et Georg. Piſidas κοσμεργίας verſ. 1355. de libertate abſoluta:

Ποίας δὲ καὶ τύχωμεν εὐελπιςίας,
Εἰ τὰς ἰατρὰς τῆ γεώδες σαρκίε
Ἄγειν ἐῶμεν καὶ φέρειν τὰ σώματα,
Ὡς ἂν δοκῶσι, κἂν δοκῶσι χειρόνως·
Μηδὲν δὲ δῶμεν τῷ Γαληνῷ τῶν ὅλων,
Ψυχῶν ἰατρῷ, πρὸς φιλάνθρωπον τέλος
Τὸ σῶμα νεκρώσαντι τῆς ἁμαρτίας.

Qua

Digitized by Google

Qua praediti nos fuerimus fiducia,
Si terreo hoc medentibus corpuſculo
Artus agendos et ferendos tradimus,
Quocunque libitum eſt, ſi vel in peius velint?
At nil Galeno demus illi maximo,
Qui curat animos, atque amore in nos ſuo
Peccato amicum corpus emori ſinit. etc.

Prudentius in Romano Martyre:

Laniena quando ſaeuit Hippocratica,
Viuum ſecatur vlcus, et recens cruor
Scapella tinguit, dum putredo abraditur.

10. Μὴ ἂν ἒ φῂς ἐλεύθερον εἶναι τὸν ἄνδρα τῦτον, ὅτι πολλὰ καὶ ἀηδῆ ἑτέρε κελεύοντος ὑπομένει] Haec interpreti eiuſue amanuenſi incauto, vel minus attento, exciderant, quae, vt edita ſunt, ſuppleuimus. Scholiaſtes τὸ μὴ ἂν interrogatiue dici probat ex Ariſtophane, ἀντὶ τῦ ἆρα· ἔςι δὲ ἐρωτηματικὸν, ὡς ἐνταῦθα καὶ παρ' Ἀριςοφάνει· Μὴ ἂν τῶν Καρκίνε τις δαιμόνων ἐφθέγξατο.

12. Οὐ γὰρ δήπε τῶν Περσῶν βασιλέα Δαρεῖον ἐκ ἂν ἔφης ἐλεύθερον εἶναι, ἐπειδὴ καταπεσὼν ἀπὸ τῦ ἵππε ἐν κυνηγεσίοις, τῦ ἀςραγάλε ἐκχωρήσαντος, ὑπ.] Herodotus in Thalia id Dario contigiſſe commemorat poſt Oroetis caedem, vt in venatu equo delapſus, ita pedem intorſerit luxaritque, vt talus e iuncturis amotus ſit: καίκως ἰσχυροτέρως ἐςράφη· ὁ γάρ οἱ ἀςράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων. νομίζων δὲ καὶ πρότερον περὶ ἑαυτὸν ἔχειν Αἰγυπτίων τὲς δοκέοντας εἶναι πρώτες, τέτοις ἐχρῆτο· οἱ δὲ ςρεβλῦντες καὶ βιώμενοι τὸν πόδα κακὸν μέζον ἐργάζοντο. horum Chirurgorum, a quibus Xerxes excarnificatus fuit, meminens Dio, Democedis Crotonienſis medici, a quo Rex perſanatus eſt, nullam conſulto mentionem facit: quia Dario illis tortoribus obtemperare durum erat admodum;

Digitized by Google

modum; Democedi vero parere, lenia medicamenta poſt acria admouenti, perfacile, *ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγοντι*, vt Herodoti verba ſcribo, non *ἠπιάματα*.

17. Οὐδ᾽ *αὖ Ξέρξης ὁπηνίκα ἀναχωρῶν ἐκ τῆς* Ἑλλάδος, *καὶ χειμαζόμενος ἐν τῇ νηΐ, πάντα ἐπείθετο τῷ κυβερνήτῃ*] Idem Herodot. in Vrania. verum is gubernator Regem ſibi adeo morigerum dictoque audientem habere, tum optaſſet, cum Xerxes in terram tandem egreſſus, ipſum, quod Regis quidem vitam ſeruaſſet, aurea corona donauit: quod autem Perſarum plurimos perdidiſſet, ſecuri percuti iuſſit. Egregium munus *δωρήσασθαι χρυσέῃ στεφάνῃ, καὶ ἀποταμεῖν τὴν κεφαλήν.*

439. 3. Ἀλλ᾽ *ἴσως ἐροῦσιν, ὅτι οὗτοι μὲν ἐπὶ τῷ αὐτῶν συμφ.*] Regius: *ἐροῦσιν, οὗτοι μὲν ἐπὶ τῷ αὐτ.* amputato *ὅτι*, fortaſſe ad *ταυτακισμὸν καὶ ὁμοιοτέλευτον* vitandum.

440. 1. Οἱ *δὲ λῃσταῖς λύτρα διδόντες*] Scholiogr. *λύτρα λέγεται τὰ ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ τινὸς διδόμενα πράγματα. Redimiae.* MS. *τὸ πάνυ τῶν παλ. δῶρα ἐπὶ ἐλευθερίᾳ τῶν αἰχμαλώτων διδόμενα.* Homero *ἄποινα· ῥύσια.*

3. Καὶ *οὐ δήπου δοῦλοί εἰσιν οὗτοι*] In Reg. *καὶ οὐδέπω δοῦλοί εἰσιν.* non ita probum. Vlyſſes certe Ouidianus eo clariores maiores ſuos eſſe contendit, quod nullus eſſet

— in his damnatus et exul.

mox *προσῳδίαν* corrige: *καὶ γὰρ μίαν ἡμέραν ἤδη τις λέγεσθαι δοῦλος.* *Sunt quidam ſerui Poenae*, (ait Marcianus l. XVII. D. de Poenis) *ut ſunt in metallum dati, et in opus metalli. et ſi quid eis teſtamento datum fuerit, pro non ſcriptis eſt; quaſi non Caeſaris ſeruo datum, ſed poenae.* et Macer l. 12. D. eod. *hi, in quos animaduerti iubetur, quiue ad beſtias dantur, confeſtim poenae ſerui fiunt.*

Digitized by Google

ſunt. τὸ confeſtim hic, μίαν ἡμέραν, ἐν ᾗ κρίνεται ἕκαστος. hodie neminem poenae ſeruum effici conſtat ex Nouellae XII. cap. 8.

442. 16. Theophraſto τὸ ἅπαξ, ἢ δὶς, παραβαίνουσιν οἱ νομοθέται. In hanc ῥῆσιν (ἄτοπον, εἰ ἐστιγμένος ἐλεύθερος ἔσται. cui opponitur: τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας στιγμάτων μεστάς) Philo in Paradoxo ὅτι πᾶς σπουδαῖος ἐλεύθερος, perdigno, quod cum his Dionis ſcriptis conferatur, τοῖς ἐκ τριγενείας στιγματίαις ἐλευθερίαν ἐπιφημίσαι, eleganter dixit, vt στίγματα, ſiue horrori, ſiue honori ſint, non abhorrere a libertate probaret.

443. 4. Εἰ δέ γε ἀκηκόεις, ἠπίστω ἄν, ὅτι καὶ δεδεμένον ἐστὶν εἶναι βασιλέα πε.] Interpres male accepit τὸ ἠπίστω, quod imperfectum eſt τοῦ ἐπίσταμαι, et alienum eſt ab ἀπιστεῖν. mens auctoris eſt: *At certe, ſi audiuiſſes, ſcires vtique, Regem in vinculis et cuſtodia manere poſſe.*

IN XV. QVAE EST II. DE SERVITVTE ET LIBERTATE.

Ex hac διαλέξει conſtabit, quam vere olim a Zenone dictum ſit: Οὐκ οἰμώξεται ὁ φαῦλος, ἐὰν ἀντιλέγει τῷ σπουδαίῳ; quamuis concedatur hic ἰσηγορία φαύλῳ πρὸς ἀστεῖον.

445. 9. ita perſpicuitatis cauſa ſcribo et interpungo: Καὶ ὠνείδισεν ὡς οὐκ ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἕτερον· καὶ ὡς πάνυ πρ. mox: καὶ ὃς, οὐδέν τι μᾶλλον ᾐσχύνθη. ſcribitur in Reg. οὐδέν γε μᾶλλον ᾐσχ.

15. Ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἀλεκτρυόνες πρὸς τὴν πληγὴν ἐπεγείρονται καὶ θαῤῥοῦσι] In hoc genere gallorum μαχίμων, Cleomenes Cleombroti fil. τοὺς κατακτείναντας praeſerebat τοῖς ἀποθνήσκουσι περὶ νίκης· ἐκεῖνοι γὰρ, ἔφη, τούτων ἀμείνους. caeterum τῷ ἐπεγείρεσθαι

σθαι καὶ θαῤῥεῖν opponitur τὸ πτήσσειν in Graec. proverbio, quo quis infortunio mactatus huic aliti pauitanti comparatur. Ariſtophan. in Veſpis:

> Πτήσσει Φρύνιχος, ὥς τις ἀλέκτωρ.
> *Expaueſcit Phrynichus, inſtar galli.*

Et facetum et expertum eſt, quod de hoc Martis ſatellite Manuel ille Philes his ſenariis Graecis ad Manuelem Imp. memorat, nobis eadem opera mundandis et emendandis:

> Πύλην δὲ μακρὰν αὐθάδως ὑποτρέχων,
> Αὐτοκράτωρ μέγιστε, τὸν λόφον κλίνει·
> Δοκεῖ γὰρ αὐτῷ, εἰ προσεγγίσῃ μόνον,
> Εἰς θραῦσιν ἐλθεῖν, καὶ ῥυῆναι τὸν τύφον.
>
> *Hic cum ſuperbe ianuam auguſtam ſubit,*
> *Inclinat, Auguſte Imperator, verticem.*
> *Nempe autumat, quae vel leuiter attingeret,*
> *Ferri retro ſublapſa, faſtumque eripi.*

22. In Reg. traiiciuntur quaedam, alia caſtigantur in προσωδίᾳ: εἶπε, κωλύει με κατὰ τοῦτο, ἐν Κυνοσάργει ἀλείφεσθαι μετὰ τῶν νόθων; εἴπερ ἐκ μ.

446. 10. Ὁ μὲν γὰρ Τηλέμαχος οὐ πάνυ ἠξίου διατείνεσθαι ὑπὲρ Πηνελόπης τ.] I. Odyſſ. verſ. 215.

> Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
> Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πω τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

Pauli etiam IC. Reſponſum declarat, in poteſtate filii non eſſe, certo patrem demonſtrare, et ſe filium illius iudici probare, l. 83. D. *De condic. et demonſt.* tametſi Modeſtinus vulgo conceptos dici, velit, *qui patrem demonſtrare non poſſunt*, l. 23. *De ſtatu hom.*

21. οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ] Reg. οὐδὲ τῇ Ἀρδάνου δ. deprauate. Teſtis Herodotus in Clio: παρὰ τούτων δὲ Ἡρακλεῖδαι ἐπιτραφθέντες, ἔσχον τὴν ἀρχὴν ἐκ θεοπρο-

προπίȣ, ἐκ δȣ́λης τε τῆς Ἰαρδάνȣ γεγονότες καὶ Ἡρακλέος.

447. pen. Πλήν γε τῆς οἰήσεως τȣ̃ Πανδίωνος, εἶπε, νόθȣ παιδός] Regius caſtigate ſcribit τȣ̃ Πανδίονος ν. Pauſanias in Atticis, Oenea, Πανδίονος υἱὸν νόθον memorat, non alium: vt merito ſuſpecta ſit νοθεία paſtoris gemellorum Antiopes educatoris. Sed quid agas? nullae hic nos membranae iuuant, nec crepundia ac περιδέραια vlla ſuppeditant.

448. 6. Σὺ δὲ ἴσως καὶ τὸν Ζῆτον καὶ τὸν Ἀμφίωνα ἐλοιδόρεις] Orthographiam reſtitue, τὸν Ζῆθον καὶ τὸν Ἀμφίονα ἐλ. de quorum natalibus hoc Agidis τρίστιχον exſtat apud Pauſaniam in Corinth.

Ἀντιόπη δ' ἔτεκε Ζῆθον κ' Ἀμφίονα δῖον,
Ἀσωπȣ̃ κȣ́ρη ποταμȣ̃ βαθυδινήεντος,
Ζηνί τε κυσαμένη, καὶ Ἐπωπέϊ ποιμένι λαῶν.

Apollonius eoſdem inter Argonautas recenſet. Euripides Zethi notationem docuit his verſibus:

Τὸν μὲν κίκλησκε Ζῆθον· ἐζήτησε γὰρ
Τόκοισιν εὐμάρειαν ἡ τεκȣ̃σά νιν.
Zethum vocauit alterum; quod partui
Quaeſiſſet expeditum iter tenera parens.

Ego veriloquium certius puto, παρὰ τὸ θέειν εἰς τὸ ζῆν, a curſu ad vitam; ideo per aſpiratam ſcribitur.

17. Τήλεφον δὲ Αὔγης καὶ Ἡρακλέȣς, ȣ̓χ ὑπὸ γυναικός, ἀλλ' ὑπὸ ἐλάφȣ τραφῆναι λέγȣσι] In interpretatione tollendus error, et ſcribendum, *Telephum autem, Auges et Herculis filium, non a muliere, ſed a cerua, nutritum eſſe dicunt.* Apollodorus lib. III, βιβλιοθ. inde Telephum ἀπὸ τῆς ἐλάφȣ nomen habuiſſe ſcribit: ac primum ab Auge matre, Alei et Neaerae filia, ab Hercule vitiata, infantem in Palladis luco celatum: poſtea facinore patefacto, in Parthenio monte

monte expoſitum, ibique ceruae vberibus educatum fuiſſe: τὸ δὲ βρέφος ἐκτεθὲν ἐν ὄρει Παρθενίῳ, θηλὴν ὑποσχέσης ἐλάφε, Τήλεφος ἐκλήθη. etc.

449. 18. Εἰ μὴ ἄρα καὶ σὺ φθάσεις] corruptam hanc ſcripturam amplexatus interpres, hunc loci ſenſum effinxerat: *Quod ſi non et tu praeueneris, referens ſurſum ad Iouem, aut ad Nept. aut ad Apollinem, tuos maiores; non eſt, quod mihi obiicere queas de ſeruitute.* Nos germanam lectionem, quam editio noſtra repraeſentat, ſequuti, interpretationem etiam ſaniorem clarioremque edere ſtuduimus. ἀνάγειν εἰς Δία τὲς προγόνες, eſt dicere cum Aiace apud Ouid. in iudicio armorum:

— *ab Ioue tertius Aiax.*

et apud Quintum Smyrn.

— γένος δέ μοι ἐςὶν, ὅθεν μεγάλῳ Ἀχιλῆϊ.

vel cum Vlyſſe:

— *quia rettulit Aiax*
Eſſe Iouis pronepos, noſtri quoque ſanguinis auctor
Iuppiter eſt. —

Qu. Smyrn. V. παραλ.

Καὶ δέ μοι ὡς Ἀχιλῆϊ πέλει Διὸς ἔξοχον αἷμα.

Idem Aiax ἀνάγει τὲς Ὀδυσσέως εἰς κακὲς, his verbis:

— *quid ſanguine cretus*
Siſyphio, furtiſque et fraude ſimillimus illi,
Inſeris Aeacidis alienae nomina gentis?

21. Γένος καὶ τὰ τῶν προγόνων ἐῶμεν, ἐπειδὴ ἔτω σοι δοκεῖ ἀςάθμητον εἶναι] Genus hominum dicit ἀςάθμητον, quippe in quo *delirat amuſſis*, Auſonio: non ductum *probe examuſſim*, Plauto: vt ἀνώμαλον, Plutarcho: ἀμενηνὸν, Homero. hoc Glaucus Homericus

ricus docet, proſapia hominum cum foliorum γενεῇ comparata, Il. VI. et Pindarus per σκιᾶς ὄναρ.

450. 5. ἐλευθέρους ὄντας ἑαυτούς] Apud Iuriſconſ. de libertate agit non is tantum, qui proclamat in libertatem, ſed et alius fere quilibet eo inuito. Tit. de liberali cauſa, Dig. XL. Cod. VII. *Ad libertatem proclamare*, Plutarchus in Cic. ἀναφωνεῖν dixit. Μάρκου Γελλίου δοκοῦντος οὐκ ἐξ ἐλευθέρων γεγονέναι· λαμπρᾷ δὲ τῇ φωνῇ καὶ μεγάλῃ γράμματα πρὸς τὴν σύγκλητον ἐξαναγνόντος, μὴ θαυμάζητε, εἶπε· καὶ αὐτὸς εἷς ἐστι τῶν ἀναπεφωνηκότων. *M. Gellius, qui non ingenuus vulgo exiſtimabatur, ſed pro ingenuo ſe gerebat, cum in Senatu recitaſſet literas quaſdam liquida et magna voce, Nolite mirari, inquit Tullius, quandoquidem vnus eſt ex iis, qui proclamarunt.* Plutarchi interpres Gall. magni nominis et ſummae eruditionis de praeconibus incaute primum interpretatus erat; poſtea admonitus a me, id improbatum eſſe a Iac. Cuiacio I. C. in recitatione, cuius auditor fueram, non inuitus retractauit, et *proclamandi* verbum repoſuit. error tamen in pleriſque editionibus haeret.

8. Εὔμαιος ὁ Κτησίου τοῦ Ὀρμένου ἀνδρὸς πάνυ ἐλευθέρου] Eumaeus ipſe narrat Vlyſſi Odyſſ. XV. Cteſium patrem ſuum duarum vrbium rectorem fuiſſe in Syria inſ. Κτήσιον Ὀρμενίδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι, matrem Phoeniſſam, filiam Arybantis ῥυδὸν ἀφνειοῖο.

19. Περὶ Ἄκανθον ἡττήθησαν] Stephanus Byz. Ἄκανθος, πόλις Θρᾴκης, ἀκάνθαις πεφραγμένη, ὑπὲρ τὸν Ἄθω, ὅθεν ἐκλήθη. *Acanthus, oppidum Thraciae, carduis ſentibuſque munitum: indeque nominatum;* vere Athenienſibus, ob iſtam cladem, *ſenticetum* fuit.

22. Ἐκεῖνος μὲν οἶμαι ψευδόμενος· ἦν γὰρ οὐχ υἱὸς, ἀλλ' ἱπποκόμος Καλλίου] Exemplum non indignum, quo locupletetur lib. vlt. Valerii Max. c. *de ſimilitudine*

Digitized by Google

formae: et de iis, qui infimo loco nati, mendacio ſe clariſſ. familiis inſerere conati ſunt.

451. 9. Νόμος, ὅτι τὸν φύσει δοῦλον γενόμενον οὐκ ἐᾷ μετέχειν τῆς πολιτείας] Ariſtoteles III. de Rep. εἰ δὲ ἐκοινώνησαν καὶ συνῆλθον, μὴ τοῦ ζῆν μόνον ἕνεκεν, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ εὖ ζῆν· καὶ γὰρ ἂν δούλων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἦν πόλις· νῦν δ᾽ οὐκ ἔστι, διὰ τὸ μὴ μετέχειν εὐδαιμονίας. Hinc illud Tragici:

Οὐ γὰρ μετεῖναι τῶν νόμων δούλοις ἔφυ.
Commune nil cum legibus, ſeruis datum.

13. Οὐδεὶς ἂν ἥξιου τῆς πολιτείας ἀπελαύνειν ἐνίοτε] vox πολιτείας proprie vſurpatur, vt apud Atticos, ἐπὶ τῆς δημοκρατείας. Harpocration.

pen. Καὶ τρέφονται πάντες ὑπὸ τῶν πατέρων, καὶ παίονται πολλάκις] Regius; καὶ στέφονται π. *Res falſa eſt* στέφεσθαι, *bene olere, et eſurire.* ergo τρέφεσθαι potius eſt. στρέφεσθαι interdum non inſalubre.

452. 14. Καὶ δεῖν ἐὰν βούλονται, καὶ ἀποδίδοσθαι] In Reg. καὶ δὴ καὶ ἐὰν βούλωνται, κ. conſentaneum tamen eſt, vtrumque verbum repeti, cum propoſuiſſet: οὐδὲ δῆσαι τοὺς μαθητάς, οὐδὲ ἀποδόσθαι. ſtatim: ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲν μᾶλλον δοῦλοί εἰσι πατέρων, ἀλλ᾽ υἱεῖς. Reg. οὐδὲν ἧττον δ. at re vera ſi nihiloſecius filii ſunt parentum, nihilo magis ſerui: πατέρες καὶ δοῦλοι ἥκιστα τῶν πρός τι· υἱεῖς δὲ μᾶλλον καὶ πατέρες.

15. Ἐφεῖται γὰρ αὐτοῖς ἀποκτεῖναι μήτε κρίναντας, μήτε ὅλως αἰτιασαμένους] Aldi editio mendoſa, qua excuſum erat μήτε κτείναντας, μ. interpretem ad ſine mente ſonos referendos impulerat, vt exponeret *permitti parentibus liberos occidere, licet neminem occiderint.* quo quid abſurdius fingi poſſet? Germana igitur lectione repraeſentata, quam Regius etiam Codex firmat, interpretamur: *liberum fuiſſe liberos interficere, ne in iudi-*

Digitized by Google

iudicium quidem vocatos, vel, *indicta cauſa*; quomodo etiam dicitur ἀποκτείνειν ἄκριτον.

453. 1. Ἀθηναίων ψηφισαμένων μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, τοὺς συμπολεμήσοντας οἰκέτας ἐλευθέρους εἶναι] Plutarch. in Camillo, de menſibus et diebus fauſtis et infauſtis: ὁ μεταγειτνιὼν (ὃν Βοιωτοὶ Πάνεμον καλοῦσιν) Ἕλλησιν οὐκ εὐμενὴς γέγονε· τούτου γὰρ τοῦ μηνὸς ἑβδόμῃ, καὶ τὴν ἐν Κρανῶνι μάχην ἡττηθέντες ὑπ' Ἀντιπάτρου τελέως ἀπώλοντο· καὶ πρότερον ἐν Χαιρωνείᾳ μαχόμενοι πρὸς Φίλιππον, ἠτύχησαν. VII. *Metagitnionis menſ. (qui Panemo Boeotorum, Decembri Roman. reſpondet) Athenienſes in acie iuxta Chaeroneam victi a Philippo: Graeci etiam poſtea eod. die ad Cranona ab Antipatro internecione deleti.* Chaeronenſ. cladem ſuperbientes ſeruituti addixiſſe et totam perculiſſe Graeciam Pauſanias auctor eſt in Atticis: τὸ ἀτύχημα τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ἦρξε κακοῦ, καὶ οὐχ ἥκιστα δούλους ἐποίησε τοὺς ὑπεριδόντας, καὶ ὅσοι μετὰ Μακεδόνων ἐτάχθησαν. In Boeotic. τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ σφάλμα vocat. Huic autem Athenienſium decreto de ſeruis ad militiam libertate donandis, par fuit apud Romanos poſt Cannenſem ſtragem forma noui delectus, quam inopia liberorum capitum ac neceſſitas dedit; *nam octo millia iuuenum validorum ex ſeruitiis prius ſciſcitantes ſingulos, vellentne militare, (συμπολεμεῖν) emta publice armauerunt.* Liuius lib. XXII. Cyrus M. apud Xenophont. παιδείας IV. proclamare praeconem iubet, vt mancipia vndequaque e Syrorum, Aſſyriorum aut Arabum exercitu prodirent in conſpectum: tum ex eorum numero ſelectis, qui forma praeſtabant, vt liberis hominibus arma geſtanda exhibuit, ἔλεγεν (δούλοις), ὅτι ἐλευθέρους αὐτοὺς ὄντας δεήσει ὅπλα ὑποφέρειν, ἃ ἂν αὐτοῖς δίδωσι.

13. Ἢ οὐκ οἶσθα, ὅτι λυχνοποιὸς ἦν ὁ Κῦρος Ἀστυάγου· καὶ ὁπότε γε ἠδυνήθη καὶ ἔδοξεν ἄν.] Scholiographus

phus non ſine ſtomacho hic adnotauit: *Τῦτο ὔτε Ξενοφῶν, ὔτε Ἡρόδοτος, περὶ Κύρε ἱςόρησεν.* neque apud Herodotum, neque apud Xenophontem, tale quicquam de Cyro traditum fuiſſe, quod vili et ſordidae lucernarum conficiendarum opellae fuerit addictus: vt commentitium prorſus videatur. Reg. Cod. *ὁπότε μὲν ἐδυν.*

454. 6. *Καὶ γὰρ οἰκίαν καὶ χωρίον καὶ ἵππον καὶ βῦν πολλὰς ἤδη Φανῆναι τῶν κεκτημένων πολὺν χρόνον ὐ δικαίως ἔχοντας*] Cedrenus et Curopalatas narrant, tale quid Flauio Theophilo Imp. Michaëlis Balbi ſucceſſori *Φιλοδικαίῳ* contigiſſe: vt, cum aliquando veheretur equo, occurrerit foemina aſſerens et acclamans, ſuum eſſe equum, cui rex inſidebat; atque eius vindicationis veritate comperta, (quod illum equum Eparchus abduxiſſet, et tanquam ſuum Imp. dono dediſſet) Imperatorem aequi obſeruantiſſimum extemplo de equo iam alieno deſcendiſſe, eumque iuſte poſſidenti mulieri tradidiſſe; *δῦναι τῇ κεκτημένῃ·* vnde proſequutio *τῶν συρτῶν*, equorum, qui ducerentur manu, Imp. fuit inſtituta, vt, ſi quid forte eiuſmodi accideret, parati eſſent equi ad vſum Imp. en tibi *τὸ ἡδὺ τῆς ἱςορίας*, quod condimentum Polluci placet.

455 8. In Reg. *τοῖς δὲ ἐξ ἐκείνων γενομένοις.* et mox *εἰ δὲ ἐκ τῶν δύλων.*

456. 14. *Ὁ γὰρ θεασάμενος θυμοειδῆ καὶ γαῦρον καὶ πρὸς δρόμον εὖ ἔχοντα, ὐ πυθόμενος, εἴτε ἐξ Ἀρκαδίας πατὴρ αὐτῦ ἐτύγχανεν ὤν, εἴτε ἐκ Μηδίας, εἴτε Θεττ. εὐγενῆ τὸν ἵππον αὐτὸν κρίνοι*] Reg. *τὸν ἵππον αὐτοῦ κρίνων.* Sophocles:

Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων,
Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν.
Generoſus vt caballus, etſi ſit ſenex,
Tamen in periclis ſpiritus magnos gerit.

Theo-

Theognis ſubaduerſari huic Dion. ſententiae videtur, in his:

> Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
> Εὐγενέας.

456. vlt. Xenophon in κυνηγετικῷ canes generoſos iiſdem notis inſigniuit: μετὰ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ ἔργου εὔψυχοι ἔστωσαν καὶ εὔποδες καὶ εὔρινες. quibus accedunt εὔτριχες· τὰ δὲ χρώματα οὐ χρὴ εἶναι τῶν κυνῶν οὔτε πυῤῥὰ, οὔτε μέλανα, οὔτε λευκὰ παντελῶς· ἔστι γὰρ οὐ γενναῖον τοῦτο, ἀλλ' ἁπλοῦν καὶ θηριῶδες. hinc patet, quid ſit γενναία κύων Dioni: idque iam ex Oppiani κυνηγετικῶν probatum eſt.

457. 2. Ὥστε ὃς ἂν ᾖ πρὸς ἀρετὴν καλῶς γεγονὼς, τοῦτον προσήκει γενναῖον λέγεσθαι] vt ſit

Nobilitas vera atque vnica virtus.

proinde Philo περὶ εὐγενείας ſtatuit ἀρετῆς κτήσει, τὸ εὐγενές· διὸ μόνους χρὴ λέγειν εὐγενεῖς τοὺς σώφρονας καὶ δικαίους, κἂν τύχωσιν ἐξ οἰκοτρίβων, ἢ ἀργυρωνήτων, γεγονότες· τοῖς δ' ἐξ ἀγαθῶν πονηροῖς γεγονόσιν ἄβατον ἔστω τὸ τῆς εὐγενείας χωρίον. Satyrogr. *Malo pater tibi ſit Therſites*, etc.

14. Οὐδὲ ἄλλους μὲν ἀγενεῖς καὶ ταπεινοὺς, ἄλλους δὲ δούλους] In Reg. ἀγεννεῖς καὶ ταπ. caſtigatius. Siquidem ἀγεννὲς potius, quam ἀγενὲς, opponitur γενναίῳ, et ἀγεννὲς καὶ ταπεινὸν copulari amant, vt δουλοπρεπὲς καὶ ταπεινόν. Philo: ὅτι πᾶς σπουδ. ὁ ἀπὸ ταπεινοῦ καὶ δουλοπρεποῦς φρονήματος, ταπεινοῖς καὶ δουλοπρεπέσι παρὰ γνώμην ἐγχειρῶν τὴν ἑαυτοῦ, δοῦλος ὄντως.

16. Οὐ τοὺς φιλοσόφους μεταφέροντας τὰ ὀνόματα, ἀλλὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνοήτων ἀνθρώπων, διὰ τὴν ἀπειρίαν] Plato in Cratylo, et Philo in praefat. eiuſd. lib. id pluribus docent, et quae ſint δόξης ἠρτημένα ὀνόματα.

modum; Democedi vero parere, lenia medicamenta poſt acria admouenti, perfacile, ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγοντι, vt Herodoti verba ſcribo, non ἠπιάματα.

17. Οὐδ᾽ αὖ Ξέρξης ὁπηνίκα ἀναχωρῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καὶ χειμαζόμενος ἐν τῇ νηῒ, πάντα ἐπείθετο τῷ κυβερνήτῃ] Idem Herodot. in Vrania. verum is gubernator Regem ſibi adeo morigerum dictoque audientem habere, tum optaſſet, cum Xerxes in terram tandem egreſſus, ipſum, quod Regis quidem vitam ſeruaſſet, aurea corona donauit: quod autem Perſarum plurimos perdidiſſet, ſecuri percuti iuſſit. Egregium munus δωρήσασθαι χρυσέῳ στεφάνῳ, καὶ ἀποταμεῖν τὴν κεφαλήν.

439. 3. Ἀλλ᾽ ἴσως ἐρεῖσιν, ὅτι ἔτοι μὲν ἐπὶ τῷ αὐτῶν συμφ.] Regius: ἐρεῖσιν, ἔτοι μὲν ἐπὶ τῷ αὐτ. amputato ὅτι, fortaſſe ad ταυτακισμὸν καὶ ὁμοιοτέλευτον vitandum.

440. 1. Οἱ δὲ λῃσταῖς λύτρα διδόντες] Scholiogr. λύτρα λέγεται τὰ ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ τινὸς διδόμενα πράγματα. *Redimiae.* MS. τὸ πάνυ τῶν παλ. δῶρα ἐπὶ ἐλευθερίᾳ τῶν αἰχμαλώτων διδόμενα. Homero ἄποινα· ῥύσια.

3. Καὶ ἐ δήπε δῦλοί εἰσιν ἔτοι] In Reg. καὶ ἐδέπω δῦλοί εἰσιν. non ita probum. Vlyſſes certe Ouidianus eo clariores maiores ſuos eſſe contendit, quod nullus eſſet

— *in his damnatus et exul.*

mox προσῳδίαν corrige: καὶ γὰρ μίαν ἡμέραν ἤδη τις λέγεσθαι δῦλος. *Sunt quidam ſerui Poenae*, (ait Marcianus l. XVII. D. de Poenis) *vt ſunt in metallum dati, et in opus metalli. et ſi quid eis teſtamento datum fuerit, pro non ſcriptis eſt*; *quaſi non Caeſaris ſeruo datum*, *ſed poenae.* et Macer l. 12. D. eod. *hi*, *in quos animaduerti iubetur*, *quiue ad beſtias dantur*, *confeſtim poenae ſerui fiunt.*

Digitized by Google

ſunt. τὸ confeſtim hic, μίαν ἡμέραν, ἐν ᾗ κρίνεται ἕκαςος. hodie neminem poenae ſeruum effici conſtat ex Nouellae XII. cap. 8.

442. 16. Theophraſto τὸ ἅπαξ, ἢ δὶς, παραβαίνουσιν οἱ νομοθέται. In hanc ῥῆσιν (ἄτοπον, εἰ ἐςιγμένος ἐλεύθερος ἔςαι. cui opponitur: τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας ςιγμάτων μεςάς) Philo in Paradoxo ὅτι πᾶς σπουδαῖος ἐλεύθερος, perdigno, quod cum his Dionis ſcriptis conferatur, τοῖς ἐκ τριγενείας ςιγματίαις ἐλευθερίαν ἐπιφημίσαι, eleganter dixit, vt ςίγματα, ſiue horrori, ſiue honori ſint, non abhorrere a libertate probaret.

443. 4. Εἰ δέ γε ἀκηκόεις, ἠπίςω ἄν, ὅτι καὶ δεδεμένον ἐςὶν εἶναι βασιλέα πε.] Interpres male accepit τὸ ἠπίςω, quod imperfectum eſt τοῦ ἐπίςαμαι, et alienum eſt ab ἀπιςεῖν. mens auctoris eſt: *At certe, ſi audiuiſſes, ſcires vtique, Regem in vinculis et cuſtodia manere poſſe.*

IN XV. QVAE EST II. DE SERVITVTE ET LIBERTATE.

Ex hac διαλέξει conſtabit, quam vere olim a Zenone dictum ſit: Οὐκ οἰμώξεται ὁ φαῦλος, ἐὰν ἀντιλέγει τῷ σπουδαίῳ; quamuis concedatur hic ἰσηγορία φαύλῳ πρὸς ἀςεῖον.

445. 9. ita perſpicuitatis cauſa ſcribo et interpungo: Καὶ ὠνείδισεν ὡς οὐκ ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἕτερον· καὶ ὡς πάνυ πρ. mox: καὶ ὃς, οὐδέν τι μᾶλλον ἠσχύνθη. ſcribitur in Reg. οὐδέν γε μᾶλλον ἠσχ.

15. Ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἀλεκτρυόνες πρὸς τὴν πληγὴν ἐπεγείρονται καὶ θαῤῥοῦσι] In hoc genere gallorum μαχίμων, Cleomenes Cleombroti fil. τοὺς κατακτείναντας praeſerebat τοῖς ἀποθνήσκουσι περὶ νίκης· ἐκεῖνοι γάρ, ἔφη, τούτων ἀμείνους. caeterum τῷ ἐπεγείρεσθαι

σθαι καὶ θαῤῥεῖν opponitur τὸ πτήσσειν in Graec. proverbio, quo quis infortunio mactatus huic aliti pauitanti comparatur. Ariſtophan. in Veſpis:

> Πτήσσει Φρύνιχος, ὥς τις ἀλέκτωρ.
> *Expaueſcit Phrynichus, inſtar galli.*

Et facetum et expertum eſt, quod de hoc Martis ſatellite Manuel ille Philes his ſenariis Graecis ad Manuelem Imp. memorat, nobis eadem opera mundandis et emendandis:

> Πύλην δὲ μακρὰν αὐθάδως ὑποτρέχων,
> Αὐτοκράτωρ μέγιστε, τὸν λόφον κλίνει·
> Δοκεῖ γὰρ αὐτῷ, εἰ προσεγγίσῃ μόνον,
> Εἰς θραῦσιν ἐλθεῖν, καὶ ῥυῆναι τὸν τύφον.
>
> *Hic cum ſuperbe ianuam auguſtam ſubit,*
> *Inclinat, Auguſte Imperator, verticem.*
> *Nempe autumat, quae vel leuiter attingeret,*
> *Ferri retro ſublapſa, faſtumque eripi.*

22. In Reg. traiiciuntur quaedam, alia caſtigantur in προσῳδίᾳ: εἶπε, κωλύει με κατὰ τοῦτο, ἐν Κυνοσάργει ἀλείφεσθαι μετὰ τῶν νόθων; εἴπερ ἐκ μ.

446. 10. Ὁ μὲν γὰρ Τηλέμαχος οὐ πάνυ ἠξίου διατείνεσθαι ὑπὲρ Πηνελόπης τ.] I. Odyſſ. verſ. 215.

> Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
> Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

Pauli etiam IC. Reſponſum declarat, in poteſtate filii non eſſe, certo patrem demonſtrare, et ſe filium illius iudici probare, l. 83. D. *De condic. et demonſt.* tamenetſi Modeſtinus vulgo conceptos dici, velit, *qui patrem demonſtrare non poſſunt*, l. 23. *De ſtatu hom.*

21. οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ] Reg. οὐδὲ τῇ Ἀρδάνου δ. deprauate. Teſtis Herodotus in Clio: παρὰ τούτων δὲ Ἡρακλεῖδαι ἐπιτραφθέντες, ἔσχον τὴν ἀρχὴν ἐκ θεο-

προ-

Digitized by Google

προπίε, ἐκ δέλης τε τῆς Ἰαρδάνε γεγονότες καὶ Ἡρακλέος.

447. pen. Πλήν γε τῆς οἰήσεως τε Πανδίωνος, εἶπε, νόθε παιδός] Regius caſtigate ſcribit τε Πανδίονος v. Pauſanias in Atticis, Oenea, Πανδίονος υἱὸν νόθον memorat, non alium: vt merito ſuſpecta ſit νοθεία paſtoris gemellorum Antiopes educatoris. Sed quid agas? nullae hic nos membranae iuuant, nec crepundia ac περιδέραια vlla ſuppeditant.

448. 6. Σὺ δὲ ἴσως καὶ τὸν Ζῆτον καὶ τὸν Ἀμφίωνα ἐλοιδόρεις] Orthographiam reſtitue, τὸν Ζῆθον καὶ τὸν Ἀμφίονα ἐλ. de quorum natalibus hoc Agidis τρίστιχον exſtat apud Pauſaniam in Corinth.

Ἀντιόπη δ' ἔτεκε Ζῆθον κ' Ἀμφίονα δῖον,
Ἀσωπε κέρη ποταμε βαθυδινήεντος,
Ζηνί τε κυσαμένη, καὶ Ἐπωπέϊ ποιμένι λαῶν.

Apollonius eoſdem inter Argonautas recenſet. Euripides Zethi notationem docuit his verſibus:

Τὸν μὲν κίκλησκε Ζῆθον· ἐζήτησε γὰρ
Τόκοισιν εὐμάρειαν ἡ τεκεσά νιν.
Zethum vocauit alterum; quod partui
Quaeſiſſet expeditum iter tenera parens.

Ego veriloquium certius puto, παρὰ τὸ θέειν εἰς τὸ ζῆν, a curſu ad vitam; ideo per aſpiratam ſcribitur.

17. Τήλεφον δὲ Αὔγης καὶ Ἡρακλέες, ἐχ ὑπὸ γυναικὸς, ἀλλ' ὑπὸ ἐλάφε τραφῆναι λέγεσι] In interpretatione tollendus error, et ſcribendum, *Telephum autem, Auges et Herculis filium, non a muliere, ſed a cerua, nutritum eſſe dicunt.* Apollodorus lib. III. βιβλιοθ. inde Telephum ἀπὸ τῆς ἐλάφε nomen habuiſſe ſcribit: ac primum ab Auge matre, Alei et Neaerae filia, ab Hercule vitiata, infantem in Palladis luco celatum: poſtea facinore patefacto, in Parthenio monte

monte expoſitum, ibique ceruae vberibus educatum fuiſſe: τὸ δὲ βρέφος ἐκτεθὲν ἐν ὄρει Παρθενίῳ, θηλὴν ὑποσχέσης ἐλάφε, Τήλεφος ἐκλήθη. etc.

449. 18. Εἰ μὴ ἄρα καὶ σὺ φθάσεις] corruptam hanc ſcripturam amplexatus interpres, hunc loci ſenſum effinxerat: *Quod ſi non et tu praeueneris, referens ſurſum ad Iouem, aut ad Nept. aut ad Apollinem, tuos maiores; non eſt, quod mihi obiicere queas de ſeruitute.* Nos germanam lectionem, quam editio noſtra repraeſentat, ſequuti, interpretationem etiam ſaniorem clarioremque edere ſtuduimus. ἀνάγειν εἰς Δία τὲς προγόνες, eſt dicere cum Aiace apud Ouid. in iudicio armorum:

— ab Ioue tertius Aiax.

et apud Quintum Smyrn.

— γένος δέ μοι ἐςὶν, ὅθεν μεγάλῳ Ἀχιλῆϊ.

vel cum Vlyſſe:

— quia rettulit Aiax
Eſſe Iouis pronepos, noſtri quoque ſanguinis auctor
Iuppiter eſt. —

Qu. Smyrn. V. παραλ.

Καὶ δέ μοι ὡς Ἀχιλῆϊ πέλει Διὸς ἔξοχον αἷμα.

Idem Aiax ἀνάγει τὲς Ὀδυσσέως εἰς κακὲς, his verbis:

— quid ſanguine cretus
Siſyphio, furtiſque et fraude ſimillimus illi,
Inferis Aeacidis alienae nomina gentis?

21. Γένος καὶ τὰ τῶν προγόνων ἐῶμεν, ἐπειδὴ ἔτω σοι δοκεῖ ἀςάθμητον εἶναι] Genus hominum dicit ἀςάθμητον, quippe in quo *delirat amuſſis*, Auſonio: non ductum *probe examuſſim*, Plauto: vt ἀνώμαλον, Plutarcho: ἀμενηνὸν, Homero. hoc Glaucus Homericus

Digitized by Google

ricus docet, proſapia hominum cum foliorum γενεῇ comparata, Il. VI. et Pindarus per σκιᾶς ὄναρ.

450. 5. ἐλευθέρους ὄντας ἑαυτοὺς] Apud Iuriſconſ. de libertate agit non is tantum, qui proclamat in libertatem, ſed et alius fere quilibet eo inuito. Tit. de liberali cauſa, Dig. XL. Cod. VII. *Ad libertatem proclamare*, Plutarchus in Cic. ἀναφωνεῖν dixit. Μάρκου Γελλίου δοκοῦντος οὐκ ἐξ ἐλευθέρων γεγονέναι· λαμπρᾷ δὲ τῇ φωνῇ καὶ μεγάλῃ γράμματα πρὸς τὴν σύγκλητον ἐξαναγνόντος, μὴ θαυμάζητε, εἶπε· καὶ αὐτὸς εἷς ἐστι τῶν ἀναπεφωνηκότων. *M. Gellius, qui non ingenuus vulgo exiſtimabatur, ſed pro ingenuo ſe gerebat, cum in Senatu recitaſſet literas quaſdam liquida et magna voce, Nolite mirari, inquit Tullius, quandoquidem vnus eſt ex iis, qui proclamarunt.* Plutarchi interpres Gall. magni nominis et ſummae eruditionis de praeconibus incaute primum interpretatus erat; poſtea admonitus a me, id improbatum eſſe a Iac. Cuiacio I. C. in recitatione, cuius auditor fueram, non inuitus retractauit, et *proclamandi* verbum repoſuit. error tamen in pleriſque editionibus haeret.

8. Εὔμαιος ὁ Κτησίου τοῦ Ὀρμένου ἀνδρὸς πάνυ ἐλευθέρου] Eumaeus ipſe narrat Vlyſſi Odyſſ. XV. Cteſium patrem ſuum duarum vrbium rectorem fuiſſe in Syria inſ. Κτήσιον Ὀρμενίδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι, matrem Phoeniſſam, filiam Arybantis ῥυδὸν ἀφνειοῖο.

19. Περὶ Ἄκανθον ἡττήθησαν] Stephanus Byz. Ἄκανθος, πόλις Θρᾴκης, ἀκάνθαις πεφραγμένη, ὑπὲρ τὸν Ἄθω, ὅθεν ἐκλήθη. *Acanthus, oppidum Thraciae, carduis ſentibuſque munitum: indeque nominatum;* vere Athenienſibus, ob iſtam cladem, *ſenticetum* fuit.

22. Ἐκεῖνος μὲν οἶμαι ψευδόμενος· ἦν γὰρ οὐχ υἱὸς, ἀλλ' ἱπποκόμος Καλλίου] Exemplum non indignum, quo locupletetur lib. vlt. Valerii Max. c. *de ſimilitudine*

formae: et de iis, qui infimo loco nati, mendacio ſe clariſſ. familiis inſerere conati ſunt.

451. 9. Νόμος, ὅτι τὸν φύσει δοῦλον γενόμενον οὐκ ἐᾶ μετέχειν τῆς πολιτείας] Ariſtoteles III. de Rep. εἰ δὲ ἐκοινώνησαν καὶ συνῆλθον, μὴ τοῦ ζῆν μόνον ἕνεκεν, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ εὖ ζῆν· καὶ γὰρ ἂν δούλων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἦν πόλις· νῦν δ᾽ οὐκ ἔστι, διὰ τὸ μὴ μετέχειν εὐδαιμονίας. Hinc illud Tragici:

Οὐ γὰρ μετεῖναι τῶν νόμων δούλοις ἔφυ.

Commune nil cum legibus, ſeruis datum.

13. Οὐδεὶς ἂν ἠξίου τῆς πολιτείας ἀπελαύνειν ἐνίοτε] vox πολιτείας proprie vſurpatur, vt apud Atticos, ἐπὶ τῆς δημοκρατείας. Harpocration.

pen. Καὶ τρέφονται πάντες ὑπὸ τῶν πατέρων, καὶ παίονται πολλάκις] Regius; καὶ στέφονται π *Res ſalſa eſt* στέφεσθαι, *bene olere, et eſurire.* ergo τρέφεσθαι potius eſt. στρέφεσθαι interdum non inſalubre.

452. 14. Καὶ δεῖν ἐὰν βούλονται, καὶ ἀποδίδοσθαι] In Reg. καὶ δὴ καὶ ἐὰν βούλωνται, κ. conſentaneum tamen eſt. vtrumque verbum repeti, cum propoſuiſſet: οὐδὲ δῆσαι τοὺς μαθητὰς, οὐδὲ ἀποδόσθαι. ſtatim: ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲν μᾶλλον δοῦλοί εἰσι πατέρων, ἀλλ᾽ υἱεῖς. Reg. οὐδὲν ἧττον δ. at re vera ſi nihilo ſecius filii ſunt parentum, nihilo magis ſerui: πατέρες καὶ δοῦλοι ἥκιστα τῶν πρός τι· υἱεῖς δὲ μᾶλλον καὶ πατέρες.

15. Ἐφεῖται γὰρ αὐτοῖς ἀποκτεῖναι μήτε κρίναντας, μήτε ὅλως αἰτιασαμένους] Aldi editio mendoſa, qua excuſum erat μήτε κτείναντας, μ. interpretem ad ſine mente ſonos referendos impulerat, vt exponeret *permitti parentibus liberos occidere, licet neminem occiderint.* quo quid abſurdius fingi poſſet? Germana igitur lectione repraeſentata, quam Regius etiam Codex firmat, interpretamur: *liberum fuiſſe liberos interficere, ne in iudi-*

iudicium quidem vocatos, vel, *indicta cauſa*; quomodo etiam dicitur ἀποκτείνειν ἄκριτον.

453. 1. Ἀθηναίων ψηφισαμένων μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, τοὺς συμπολεμήσοντας οἰκέτας ἐλευθέρους εἶναι] Plutarch. in Camillo, de menſibus et diebus fauſtis et infauſtis: ὁ μεταγειτνιὼν (ὃν Βοιωτοὶ Πάνεμον καλοῦσιν) Ἕλλησιν οὐκ εὐμενὴς γέγονε· τούτου γὰρ τοῦ μηνὸς ἑβδόμῃ, καὶ τὴν ἐν Κρανῶνι μάχην ἡττηθέντες ὑπ' Ἀντιπάτρου τελέως ἀπώλοντο· καὶ πρότερον ἐν Χαιρωνείᾳ μαχόμενοι πρὸς Φίλιππον, ἠτύχησαν. VII. *Metagitnionis menſ. (qui Panemo Boeotorum, Decembri Roman. reſpondet) Athenienſes in acie iuxta Chaeroneam victi a Philippo: Graeci etiam poſtea eod. die ad Cranona ab Antipatro internecione deleti.* Chaeronenſ. cladem ſuperbientes ſeruituti addixiſſe et totam perculiſſe Graeciam Pauſanias auctor eſt in Atticis: τὸ ἀτύχημα τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ἦρξε κακοῦ, καὶ οὐχ ἥκιστα δούλους ἐποίησε τοὺς ὑπεριδόντας, καὶ ὅσοι μετὰ Μακεδόνων ἐτάχθησαν. In Boeotic. τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ σφάλμα vocat. Huic autem Athenienſium decreto de ſeruis ad militiam libertate donandis, par fuit apud Romanos poſt Cannenſem ſtragem forma noui delectus, quam inopia liberorum capitum ac neceſſitas dedit; *nam octo millia iuuenum validorum ex ſeruitiis prius ſciſcitantes ſingulos, vellentne militare*, (συμπολεμεῖν) *emta publice armauerunt.* Liuius lib. XXII. Cyrus M. apud Xenophont. παιδείας IV. proclamare praeconem iubet, vt mancipia vndequaque e Syrorum, Aſſyriorum aut Arabum exercitu prodirent in conſpectum: tum ex eorum numero ſelectis, qui forma praeſtabant, vt liberis hominibus arma geſtanda exhibuit, ἔλεγεν (δούλοις), ὅτι ἐλευθέρους αὐτοὺς ὄντας δεήσει ὅπλα ὑποφέρειν, ἃ ἂν αὐτοῖς δίδωσι.

13. Ἦ οὐκ οἶσθα, ὅτι λυχνοποιὸς ἦν ὁ Κῦρος Ἀστυάγου· καὶ ὁπότε γε ἠδυνήθη καὶ ἔδοξεν ἄν.] Scholiographus

phus non ſine ſtomacho hic adnotauit: Τȣ̃το ȣ̓́τε Ξενοφῶν, ȣ̓́τε Ἡρόδοτος, περὶ Κύρȣ ἱϛόρησεν. neque apud Herodotum, neque apud Xenophontem, tale quicquam de Cyro traditum fuiſſe, quod vili et ſordidae lucernarum conficiendarum opellae fuerit addictus: vt commentitium prorſus videatur. Reg. Cod. ὁπότε μὲν ἐδυν.

454. 6. Καὶ γὰρ οἰκίαν καὶ χωρίον καὶ ἵππον καὶ βȣ̃ν πολλȣ̀ς ἤδη φανῆναι τῶν κεκτημένων πολὺν χρόνον ȣ̓ δικαίως ἔχοντας] Cedrenus et Curopalatas narrant, tale quid Flauio Theophilo Imp. Michaëlis Balbi ſucceſſori φιλοδικαίῳ contigiſſe: vt, cum aliquando veheretur equo, occurrerit foemina aſſerens et acclamans, ſuum eſſe equum, cui rex inſidebat; atque eius vindicationis veritate comperta, (quod illum equum Eparchus abduxiſſet, et tanquam ſuum Imp. dono dediſſet) Imperatorem aequi obſeruantiſſimum extemplo de equo iam alieno deſcendiſſe, eumque iuſte poſſidenti mulieri tradidiſſe; δȣ̃ναι τῇ κεκτημένῃ· vnde proſequutio τῶν συρτῶν, equorum, qui ducerentur manu, Imp. fuit inſtituta, vt, ſi quid forte eiuſmodi accideret, parati eſſent equi ad vſum Imp. en tibi τὸ ἡδὺ τῆς ἱϛορίας, quod condimentum Polluci placet.

455 8. In Reg. τοῖς δὲ ἐξ ἐκείνων γενομένοις. et mox εἰ δὲ ἐκ τῶν δȣ́λων.

456. 14. Ὁ γὰρ θεασάμενος θυμοειδῆ καὶ γαῦρον καὶ πρὸς δρόμον εὖ ἔχοντα, ȣ̓ πυθόμενος, εἴτε ἐξ Ἀρκαδίας πατὴρ αὐτȣ̃ ἐτύγχανεν ὤν, εἴτε ἐκ Μηδίας, εἴτε Θετταλίας, εὐγενῆ τὸν ἵππον αὐτὸν κρίνει] Reg. τὸν ἵππον αὐτοῦ κρίνων. Sophocles:

Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων,
Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσε.
Generoſus vt caballus, etſi ſit ſenex,
Tamen in periclis ſpiritus magnos gerit.

Theo-

Digitized by Google

Theognis ſubaduerſari huic Dion. ſententiae videtur, in his:

Κριὺς μὲν καὶ ὄνυς διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππυς
Εὐγενέας.

456. vlt. Xenophon in κυνηγετικῷ canes generoſos iiſdem notis inſigniuit: μετὰ τῦ εἴδυς καὶ τῦ ἔργου εὔψυχοι ἔςωσαν καὶ εὔποδες καὶ εὔρινες. quibus accedunt εὔτριχες· τὰ δὲ χρώματα ὐ χρὴ εἶναι τῶν κυνῶν ὔτε πυῤῥὰ, ὔτε μέλανα, ὔτε λευκὰ παντελῶς· ἔςι γὰρ ὐ γενναῖον τῦτο, ἀλλ᾽ ἁπλῦν καὶ θηριῶδες. hinc patet, quid ſit γενναία κύων Dioni: idque iam ex Oppiani κυνηγετικῶν probatum eſt.

457. 2. Ὥςε ὃς ἂν ᾖ πρὸς ἀρετὴν καλῶς γεγονὼς, τῦτον προσήκει γενναῖον λέγεσθαι] vt ſit

Nobilitas vera atque vnica virtus.

proinde Philo περὶ εὐγενείας ſtatuit ἀρετῆς κτήσει, τὸ εὐγενές· διὸ μόνυς χρὴ λέγειν εὐγενεῖς τὺς σώφρονας καὶ δικαίυς, κἂν τύχωσιν ἐξ οἰκοτρίβων, ἢ ἀργυρωνήτων, γεγονότες· τοῖς δ᾽ ἐξ ἀγαθῶν πονηροῖς γεγονόσιν ἄβατον ἔςω τὸ τῆς εὐγενείας χωρίον. Satyrogr. *Malo pater tibi ſit Therſites*, etc.

14. Οὐδὲ ἄλλυς μὲν ἀγενεῖς καὶ ταπεινὺς, ἄλλυς δὲ δύλυς] In Reg. ἀγεννεῖς καὶ ταπ. caſtigatius. Siquidem ἀγεννὲς potius, quam ἀγενὲς, opponitur γενναίῳ, et ἀγεννὲς καὶ ταπεινὸν copulari amant, vt δυλοπρεπὲς καὶ ταπεινόν. Philo: ὅτι πᾶς σπυδ. ὁ ἀπὸ ταπεινῦ καὶ δυλοπρεπῦς φρονήματος, ταπεινοῖς καὶ δυλοπρεπέσι παρὰ γνώμην ἐγχειρῶν τὴν ἑαυτῦ, δῦλος ὄντως.

16. Οὐ τὺς φιλοσόφυς μεταφέροντας τὰ ὀνόματα, ἀλλὰ τὺς πολλὺς τῶν ἀνοήτων ἀνθρώπων, διὰ τὴν ἀπειρίαν] Plato in Cratylo, et Philo in praefat. eiuſd. lib. id pluribus docent, et quae ſint δόξης ἠρτημένα ὀνόματα.

IN XVI. ΠΕΡΙ ΛΥΠΗΣ.

Scholiaſtes in Photiana ὑποθέσει, quam huic etiam diſſertatiunculae praefixit, voculam tantum variavit, quae ſenſum non mutat; ſcripſit enim: Παιδεύει τὸ παρὸν σύγγραμμα, τὸν γενναῖον καὶ νοῦν ἔχοντα ἄνδρα μὴ ὑποκατακλίνεσθαι τῷ πάθει· περιορᾶν δὲ μᾶλλον καὶ ἀποτρίβεσθαι. Tullius Tuſcul. III. diſputationem de aegritudine lenienda inſtitutam fuſe perſequutus eſt. Maximus vero Tyrius de eadem arcenda et exſtirpanda ſubtiliter eleganterque diſſeruit, Πῶς ἂν τις ἄλυπος εἴη.

457. 5. a fin. Τὸ μὲν ὑφ᾽ ἡδονῆς κρατεῖσθαι τοὺς πολλοὺς, αἰτίαν ἴσως ἔχει] Exordium iſtud a Quaeſtione pendere conſtat, quae a Platone tractatur I. de leg. Ἀθ. πότερον λέγομεν τὸν τῶν λυπῶν ἥττω κακὸν, ἢ καὶ τὸν τῶν ἡδονῶν μᾶλλον; Κλ. ἔμοιγε δοκεῖ, τὸν τῶν ἡδονῶν. hic ἀντίῤῥησιν tuetur.

antep. Τὸ δὲ λύπῃ δεδουλῶσθαι παντελῶς ἄλογον καὶ θαυμαστόν] hoc quippe eſt

Δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου.

Seruire domino inſanienti maxime.

quod iure Ariſtophanicus ille Cario ἀργαλέον πρᾶγμα expertus appellat.

pen. Βασανιζόμενοι τῇ χαλεπωτάτῃ πάντων βασάνῳ, μένομεν ἐν αὐτῇ] numquid eo ſpectat, quod ipſam aegritudinem Chryſippus λύπην, quaſi λύσιν, ſolutionem totius hominis, appellatam putaret?

458. 5. καθικνεῖται καὶ γὰρ οἶμαι καὶ τοῦ σώματος τὸ πάχος] Hanc ῥῆσιν ob id aſteriſco notatam, quod eam ab interpunctione, aliiſque vitiis laborare palam eſſet, vetuſtis MSS. Codd. nihil rectius et ſanius repraeſentantibus. Interpres τὸ καθικνεῖται, quaſi luminibus officeret, deturbauit, et πάχος approbauit.

Quis

Digitized by Google

Quis autem medicinam tempeſtiuam, a πολυμαθεϛάτῳ Iſ. Caſaubono huic vulneri adhibitam, lubens non admittat? qua interpungit poſt θέαμα, et exploſo καὶ redundanti, τὸ πάθος, vnde repulſum vi fuerat a πάχος, reſtituit, vt hoc Dionis verba ſonent: *Nam haec, opinor, animi affectio ad corpus quoque ipſum pertinet.* Id ita eſſe dilucide admodum Maximus Tyr. ſermone laudato, oſtendit his luculentis verbis: ψυχῆς γοῦν καμνούσης λύπῃ, συγκάμνει τὸ σῶμα, καὶ ὑποτήκεται· τοῦτο μὲν, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπολεῖβον δάκρυα· τοῦτο δὲ, πᾶν ὠχραινόμενον, καὶ ἰσχναινόμενον· ὁποῖαι αἱ ἐξ ἐρώτων λῦπαι ἀπεργάζονται· καὶ διὰ πενίαν τρυχώσεις, καὶ διὰ πένθη ἀκομιϛίαι. *Animo certe aegritudine affecto, corpus vna laborat et ſenſim tabeſcit: partim ex oculis lacrymas effundens: partim pallore infectum et macie confectum.* Idcirco, *carnificina eſt aegritudo*, inquit Tull. *habet enim tabem, cruciatum, afflictationem, foeditatem.* αἰσχρὸν θέαμα, imo *οἴκτιϛον.* Etiam Solis filio, patris ipſius luce indigno ob hanc peſtem,

Refugere oculi: corpus macie extabuit:
Lacrymae peredere humore exſangues genas:
Situ nidoris barba pedore horrida:
Intonſa infuſcat pectus illuuies ſcabrum.

459. 2. Ἀλλά τοι τὸ προσδοκᾶν αὐτὸ, κ.] Sic Tantalus apud Pindarum, I. Olympion.

Λίθον ἀεὶ μενοινῶν κεφαλᾶς βαλεῖν,
Εὐφροσύνας ἀλᾶται.

4. Οὐκοῦν καθ' ἕκαϛον αὐτῶν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν παραμυθίαν· ἀνήνυτον γὰρ τὸ πρᾶγμα· καὶ λυπηρόν ἐϛιν ὁ βίος] Haec recta eſt interpunctio et ſana lectio, quam nunc e Regio Cod. expreſſimus. τὸ ἀνήνυτον probum eſt, vt apud Linum Poëtam:

Ῥάδια πάντα θεῷ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.

Digitized by Google

ſuſpicaretur tamen forte aliquis, non alienum a mente Dionis fore ἀνιαρὸν, cui affine eſt λυπηρόν.

10. Οὐδὲν γάρ ἐςιν αὐτῷ δεινόν· ἀλλὰ ὑπὸ τῆς δόξης καὶ τῆς ἀσθενείας τῆς ἡμετέρας γίνεται τοιῦτο] Interpres legerat ὐδὲν γάρ ἐςι πάντων δεινόν. equidem malim ſcribere ὐδὲν γάρ ἐςιν αὐτῶν δ. nempe τῶν δυσχερῶν. Scholiographus ad χρηςομάθειαν notat: Ταράττει τὴν ψυχὴν τῶν πολλῶν ὐ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τὰ δόγματα περὶ αὐτῶν. Lucretius II. quam ſint ridicula haec, ludibriaque omnia, quae ſormidantur, aperit his verſ.

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia coecis
In tenebris metuunt: ſic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quae ſunt metuenda, magis quam
Quae pueri in tenebris pauitant, finguntque futura.

13. Ἀεὶ τῦτυ μνημονεύυσι, δυσχερῦς ὔσης τῆς μνήμης] Regius: ἀεὶ τῦτο μνημ. qua ſtructura ſaepe Attici oratores vtuntur. caeterum τὸ δυσχερὲς τῆς μνήμης fecit, cur Themiſtocles pollicenti cuidam, ſe artem ei memoriae traditurum, reſponderit, obliuiſci ſe malle diſcere.

15. Ὅμοιον δή τι πάσχοντες τοῖς παιδίοις· καὶ γὰρ ἐκεῖνα τῦ πυρὸς ἅψασθαι προθυμεῖται· καίτοι σφόδρα ἀλγῦντα· κἂν ἀφῆς, ἅψεται πάλιν] Naogeorgus dubio procul aliter interpunxerat et legerat ἀλγῦντα ἐξ ἀφῆς, reclamantibus libris excuſis, et membranis Reg. eccur vero improbemus κἂν ἀφῆς. Siquidem conſtat, pueros etiam aduſtos, ad contingendum ignem, ſi permiſeris, iterum accedere, ex Iouis Heſiodii minis

— ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.

Fictum ab Aeſopo de Satyro amplexante ignem recens aethe-

aetherea domo ſubductum a Prometheo, apud Plutarch. De vtilitate ex inimicis percipienda: τȣ̃ Σατύρȣ τὸ πῦρ, ὡς πρῶτον ὤφθη, βȣλομένȣ φιλῆσαι καὶ περιβαλεῖν, ὁ Προμηθεὺς, τράγος, γένειον ἄρα πενθήσεις σύγε· καίει τὸν ἁψάμενον, ἀλλὰ φῶς παρέχει καὶ θερμότητα.

460. 4. Ὥςε κἂν ἐμπέσῃ σῃ, μὴ διακινεῖσθαι] menda vel coeco conſpicua. Scribe, κἂν ἐμπέσῃ τι, μ. mox ἀλλὰ διανοίας ἰσχυρᾶς ἐςὶ χρεία. In Regio ſcribitur: ἀλλὰ μηδενὸς διανοίας ἰσχ. quid ἀτοπώτερον? Sed fortean reponendum: ἀλλὰ μήν τινος διαν.

462. 1. Ταύτην κτήσασθαι τὴν δύναμιν παρὰ τῆς Μηδείας, τȣτέςι τῆς Φρονήσεως, λαβόντα] Ductum a notione nominis Μηδείας, παρὰ τὸ μήδειν, τὸ βȣλεύεσθαι, a conſilio et ſagacitate: ſiquidem μήδεα etiam dicuntur βȣλεύματα. quare Heſiodus inter immortales Medeam collocat in Theogonia, vt Idyae, id eſt ſcientiae, filiam, Solis φαεσιμβρότȣ neptem. Pindarus etiam IV. Pythionicarum, ἀθάνατον ςόμα, os non mortale ſonans, eidem tribuit. Apollonius III. Arg. Τὴν Ἑκάτη περίαλλα θεὰ δάε τεχνήσασθαι φάρμακα.

IN XVII. ΠΕΡΙ ΠΛΕΟΝΕΞΙΑΣ.

Summa huius ſermonis luculentior a Scholiographo adſcripta eſt, quam exſtat apud Photium, vt vides: ȣ̃τος ὁ λόγος τὸ τῆς πλεονεξίας πάθος, ὡς σηπεδόνα ψυχῶν, ἀποξύεσθαι πάσῃ σπȣδῇ παρεγγυᾷ. *Haec oratio, Auaritiae, auidiae ſeu plus habendi amoris, affectum indomitum perdomare, et ſaniem hanc animi cariemue detergere et eradere omni ſtudio et contentione adhortatur.*

462. vlt. Ἐπεὶ δὲ ȣ̓χὶ τὴν ἄγνοιαν ὑμᾶς τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν τοσȣ̃τον ὁρῶ λυπȣ̃σαν] Non eſt cunctandum ita ſcribere. Hoc a Lacedaemoniis lega-

tis obiectum Athenienſibus, *eos ſcire, quae recta eſſent, ſed facere nolle;* quod cuidam e ciuibus grandi natu in theatrum venienti in magno conſeſſu locus ab iis nuſquam datus fuiſſet: νὴ τὼ Σιὼ, ἴσασι μὲν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ καλὰ, ἐ πράσσεσι δέ. Demoſthenes idem ciuibus ſuis vitio vertit: τὰ πλείω ἐκπεφευγέναι αὐτὲς, ἐ τῷ μὴ συνιέναι, ἀλλὰ τῷ μὴ βέλεσθαι ποιεῖν τὰ δέοντα. Idcirco Zeno carpebat Heſiodum, quod eum praeſtare aliis, primique ingenii eſſe caneret, qui omnia videret, quae in rem eſſent:

Οὗτος μὲν πανάριςος, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει,
Φρασσάμενος τὰ κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ἦσιν ἀμείνω.

illum autem, qui recte monenti obtemperaret, in ſecundis conſiſtere:

Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.

at enim huic, non illi, πρωτεῖα palmamque deberi.

Ariſtotel. I. ἠθ. Νικ. rationem huius πειθαρχίας καὶ ἀπειθείας docet, itemque vim τῆς διὰ τε λόγε παρακλήσεως, cuius μεγάλην ὠφέλειαν hic Dio proponit: ἐν τῇ ψυχῇ νομιςέον τι εἶναι παρὰ τὸν λόγον, ἐναντιέμενον τέτῳ καὶ ἀντιβαῖνον· λόγε δὲ καὶ τῦτο φαίνεται μετέχειν· πειθαρχεῖ γῦν τῷ λόγῳ τῷ τε ἐγκρατῦς. ὅτι δὲ πείθεται, πῶς ὑπὸ λόγε τὸ ἄλογον, μηνύει καὶ ἡ νεθέτησις, καὶ πᾶσα ἐπιτίμησίς τε καὶ παράκλησις. Galenus περὶ διαγνώσεως καὶ θεραπείας τῶν ἐν ἑκάςε ψυχῇ ἰδίων παθῶν, ex Antonii Epicurei commentario περὶ τῆς τοῖς ἰδίοις πάθεσιν ἐφεδρείας, prudenter declarat, quemque de his tribus admonendum eſſe, 1. ὅτι καὶ αὐτοὶ πολλὰ παραπλησίως τοῖς ἄλλοις ἁμαρτάνομεν. 2. ἐνίοτε δὲ, ὅπως ἂν τις ἕκαςον ὧν ἁμαρτάνει διαγινώσκῃ. 3. καὶ πρὸς τέτοις, ὅπως ἂν τις ἑαυτὸν ἀπάγῃ τῶν ἁμαρτανομένων· ὃ δοκεῖ μοι τοῦ λόγου παντὸς εἶναι σκοπός· ἕκαςον γὰρ τῶν προειρημένων ἄχρηςόν ἐςι καὶ περιττὸν, εἰ μὴ

μὴ πρὸς τȣ̃τον ἀναφέροιτο. haec obiter caſtigata, Dioni faculam praeferent.

Porro boni et mali ignorantiam hominem non tantum perturbare et moerore afficere, (quod *λυπεῖν* hic dicitur) ſed etiam magna ſecuritate fraudare, et nullius pretii, omniumque abiectiſſimum reddere, Io. etiam Chryſoſtomus pronunciat III. concione in Gen. *πῶς ȣ̓κ ἄτοπον, αἶγας μὲν καὶ πρόβατα εἰδέναι, ποία μὲν αὐτοῖς βοτάνη χρήσιμος, ποία δὲ ὀλεθρία, καὶ μὴ πᾶσιν αὐτὰ ἐπιέναι τοῖς φαινομένοις, ἀλλ᾽ ἔχειν τὴν διάγνωσιν, καὶ εἰδέναι σαφῶς, τί μὲν αὐτοῖς ἐπιβλαβὲς, τί δὲ ὠφέλιμον· τὸν δὲ ἄνθρωπον τοσαύτης ἀποστερεῖσθαι τῆς ἀσφαλείας. εἰ γὰρ μὴ τȣ̃το εἶχεν, ȣ̓δενὸς ἄξιος ἦν, ἀλλὰ καὶ εὐτελέστερος πάντων ὑπῆρχε· πολλῷ γὰρ αἱρετώτερον ἦν αὐτῷ ἐν σκότῳ διάγειν, καὶ τȣ̀ς ὀφθαλμȣ̀ς ἐκκεκόφθαι, καὶ τȣ̃ φωτὸς ἀποστερεῖσθαι, ἢ μὴ εἰδέναι, τί μὲν καλὸν, τί δὲ πονηρόν. ἐὰν γὰρ τȣ̃το ἀνέλης ζωῆς τῆς ἡμετέρας, πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀνεῖλες, καὶ πολλῆς συγχύσεως πάντα ἐνέπλησας· τȣ̃το γάρ ἐστιν, ᾧ τῶν ἀλόγων διαφέρομεν, καὶ ᾧ τῶν θηρίων ἀμείνȣς ἐσμὲν, τὸ κακίαν καὶ ἀρετὴν εἰδέναι, καὶ ἐπιγινώσκειν τὸ πονηρὸν καὶ καλὸν ποιεῖν.* Haec non vulgo trita, emendatius *ἀφθόνως* hic apponere non piguit in gratiam *φιλοχρυσοστόμων*. Idem Chryſoſt. quid et quale ſit apud noſtrum Dionem hoc in loco, *μὴ πείθεσθαι διαλογισμοῖς, μηδὲ ἀκολȣθεῖν αἷς ἔχομεν αὐτοὶ δόξαις*, (ſic enim ſcribendum) paſſeris ſimilitudine indicat in quadam *ἀνεκδότῳ* ad Antiochenſes vrbe afflicta perturbatos: *πειθώμεθα διηνεκῶς λογιζόμενοι, ὅτι, καθάπερ τȣ̃ στρȣθȣ̃ τῶν πτερῶν ὄφελος ȣ̓δὲν ὑπὸ τῆς παγίδος ἁλόντι· ἀλλ᾽ εἰκῆ καὶ μάτην πτερύσσεται· ȣ̃τω καὶ σοι τῶν λογισμῶν ȣ̓δὲν ὄφελος, ἐὰν κατὰ κράτος ὑπὸ τῆς πονηρᾶς ἐπιθυμίας ἁλῶς. διὰ τȣ̃το πτερὰ τοῖς στρȣθοῖς, ἵνα ἐκφύγῃ τὰς παγίδας· διὰ τȣ̃το λογισμοὶ τοῖς ἀνθρώποις εἰσὶν, ἵνα ἐκφύγωσι τὰ ἁμαρτήματα.*

Digitized by Google

ματα. Age vero eundem benigne auſcultemus Dioni Chryſ. concinentem, in his, μεγάλην ὠφέλειαν ἡγοῦμαι τὸ συνεχῶς ἀναμιμνήσκειν καὶ διὰ λόγου παρακαλεῖν, de vtilibus et ſalutaribus inculcandis: Πάλιν ἡμᾶς ἐπὶ τὴν αὐτὴν παραίνεσιν ὁ λόγος ἤγαγεν· καίτοι γε ἑσπέρας συνεταξάμην ἡμῶν τῇ ἀγάπῃ, ὡς οὐκέτι περὶ τῆς ἐντολῆς ταύτης (περὶ τῶν ὅρκων) ἐρῶ, διὰ τὸ πάσας τὰς ἔμπροσθεν ἡμέρας ἀρκούντως περὶ αὐτῆς διαλέγεσθαι. ἀλλὰ τί πάθω; ἕως ἂν ἴδω κατορθώσαντας, οὐ στέγω τῆς συμβουλῆς ἀποσχέσθαι· ἐπειδὴ καὶ Παῦλος Γαλάταις λέγων· Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· πάλιν αὐτοῖς φαίνεται συγγενόμενος καὶ διαλεχθεὶς τοιαῦτα τὰ σπλάγχνα τὰ πατρικά· κἂν εἴπωσιν ἀφίστασθαι, οὐκ ἀφίστανται, ἕως ἂν ἴδωσι σωφρονισθέντας αὐτοῖς τοὺς παῖδας. Liceat iis quoque gratum facere, quibus Graeca dialectus non ita familiaris eſt. *Rurſus ad eandem ſuaſionem ſermo nos adduxit. Quamuis heri ſub veſperam conſtitueram, nihil amplius de hoc eodem mandato (quod iurare vetat) apud vos dicere: quia ſuperioribus diebus abunde ea de re orationem habueram. Verum quo feror? Donec emendatos recteque agentes videro, non poſſum a conſulendo temperare. Quandoquidem Paulus ipſe, cum ad Galatas ſcripſiſſet:* Nemo mihi poſthac moleſtus ſit: *cum ipſis tamen iterum conuerſatur et colloquitur. Tanta vis eſt viſcerum affectuumque paternorum; tametſi abſtinere et abſiſtere profeſſi ſint, non abſiſtunt tamen, donec liberos nouerint ad modeſtiam et bonam frugem conuerſos.* Audis concentum ſanctiſſimorum et facundiſſimorum virorum: habe etiam vatem συνῳδόν:

Vnum illud tibi, nate Dea, praeque omnibus vnum
Praedicam, et repetens iterumque iterumque monebo.

463. 6. Ὥσπερ γὰρ, οἶμαι, καὶ τοὺς ἰατροὺς καὶ τοὺς κυβερνήτας ὁρῶμεν πολλάκις τὰ αὐτὰ προστάττοντας] Vt Ducum, Regum, Imperatorum, Gubernatorum, ἀρχόντων in genere προστάγματα, παραγγελίαι, παραγγέλματα, mandata, praecepta, iuſſa, dicuntur: ita Medentum quoque, quaſi μεδόντων βίου.

Ἰατρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων, ex Homeri praeconio.

Hinc altis gaudens datur aggredienda facultas;

vt Medendi artem Apollo appellat in Soteriis Papinii; in qua ſylva videtur vſus *monſtrandi* verbo ἀντὶ τοῦ προστάσσειν, cum de Apolline et Aeſculapio dixit;

— *ritu ſe tingit vterque*
Paeonio, monſtrantque ſimul, parentque volentes.

Ariſtoteles II. Eth. ad Nic. ſcribit: τὰ ἐν πράξεσι καὶ τὰ συμφέροντα οὐδὲν ἑστηκὸς ἔχειν, ὥσπερ οὐδὲ τὰ ὑγιεινά, οὔτε ὑπὸ τέχνην, οὔθ' ὑπὸ παραγγελίαν οὐδεμίαν πίπτειν. *ea, quae in actionibus conſiſtunt, et conducunt, nihil ſtabilitatis habere, ac ne ſalubria quidem: itaque neque ſub artem, neque ſub praeceptionem vllam cadere.* Haec Dionis ſententiae repugnare videri poſſent; ſed idem philoſophus ſubiungit: δεῖ δ' αὐτοὺς ἀεὶ τοὺς πράττοντας τὰ πρὸς τὸν καιρὸν σκοπεῖν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἰατρικῆς ἔχει καὶ τῆς κυβερνητικῆς. *Par eſt,* inquit, *eos, qui in actione verſantur, ea ſpectare, quae ad tempus ſunt, ut fit in Medicina et in Gubernatrice.* Notanda item haec e X. eiuſd. op. ἡ πατρικὴ πρόσταξις οὐκ ἔχει τὸ ἰσχυρὸν, οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον· οὐδὲ δὴ ὅλως ἡ ἑνὸς ἀνδρὸς, μὴ βασιλέως ὄντος, ἤ τινος τοιούτου. *Paternam iuſſionem ſatis virium non habere, neque neceſſitatem: neque omnino viri unius, niſi Rex fuerit, vel aliquis talis.* Io. Chryſ. περὶ ἠπιότητος, diuina iuſſa, λόγια καὶ προστάγματα

τοῦ

Digitized by Google

τῦ φοβερῦ βασιλέως vocat: quo haec pertinent, quae e coniectura ſic emendaui: μὴ ἑαυτοῖς ἄδειαν δῶμεν εἰς τὸ παραβαίνειν τὰ λόγια Κυρίου· μὴ ἀπελπίσαντες, ὡς μὴ δυνάμενοι τυχεῖν τοῦ καθ᾽ ὁμοίωσιν Θεοῦ, καταλίπωμεν τὸν ἀγῶνα· ἀλλ᾽ ἡ ἐλπὶς παρέστω, διὰ τὸν προστάξαντα, καὶ δύναμιν χαριζόμενον ἐπὶ τῷ προσταχθέντι. Praeclare D. Auguſtinus XIX. De Ciu. Dei, cap. 14. *Imperant, qui conſulunt; obediunt, quibus conſulitur.* Caeterum κυβερνήτην τὰ αὐτὰ προστάττοντα, Nauclerum iterantem mandata, Ariſtophanes in *Ranis* exhibuit, vbi portitorem Charontem fingit Dionyſo, quem ferruginea ſubuectandum cymba acceperat, ſubinde iniungentem:

Κάθιζε ἐπὶ κώπην. —
Οὐκοῦν καθεδεῖ δῆτ᾽ ἐνθαδὶ γάστρων;
Δ. ἰδού.
Χ. Οὐκοῦν προβαλεῖ τὼ χεῖρε κἀκτενεῖς;
Δ. ἰδού.
Χ. Οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ἀλλ᾽ ἀντιβὰς
Ἐλᾷς προθύμως. —

C. Remo aſſide.
Non tu ſedebis huc iners?
D. En.
C. Non manus ſic proiicis tendiſque?
D. ſic.
C. Noli iam agere nugas, tenens remum, age ratem.

13. Οὐ γάρ ἐστι τέλος οὔτε τοῖς κάμνουσι τὸ γνῶναι τὸ συμφέρον αὐτοῖς, ἀλλ᾽, οἶμαι, τὸ χρήσασθαι] Videſis, quam his conſona Ariſtoteles enunciet lib. II. Eth. ἀλλ᾽ οἱ πολλοὶ ταῦτα μὲν οὐ πράττουσιν· ἐπὶ δὲ τὸν λόγον καταφεύγοντες, οἴονται φιλοσοφεῖν, καὶ οὕτως ἔσεσθαι σπουδαῖοι· ὅμοιόν τι ποιοῦντες τοῖς κάμνουσιν, οἳ τῶν ἰατρῶν ἀκούουσι μὲν ἐπιμελῶς, ποιοῦσι δ᾽ οὐθὲν τῶν προσ-

Digitized by Google

προςαττομένων· ὥσπερ ἂν ἐδ᾽ ἐκεῖνοι εὐεξίαν τὸ σῶμα, ἔτω θεραπευόμενοι, ἐδ᾽ ἔτοι τὴν ψυχὴν, ἔτω φιλοσοφῦντες. *Ludunt ſane multi operam, qui ſe ad opus non conferunt: ſed cum ad ſermonem confugiunt, philoſophari ſe autumant, et ſic fore, vt probi euadant. In quo perinde faciunt atque aegrotantes, qui medicos quidem audiunt attente; verum eorum nihil praeſtant, quae iniunguntur. At neque hi vnquam corpore integro et incolumi erunt: neque illi ſana mente.* de quibus Pacuuius ait:

Ego odi homines ignaua opera et philoſopha ſententia.

et Epictetus dictitabat, philoſophos eſſe huiuſcemodi ἄνευ τῦ πράττειν μέχρι τῦ λέγειν· *factis procul, verbis tenus.* Laudatur vero iure a Gregorio Naz. ἐν τῷ εἰς τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης, et ſapiens perhibetur, ὅςις ὀλίγα μὲν περὶ ἀρετῆς φθέγγεται, πολλὰ δὲ οἷς ἐνεργεῖ, δείκνυσι· καὶ τὸ ἀξιόπιςον τῷ λόγῳ διὰ τῦ βίυ προςίθησι· κρείσσων γὰρ εὐμορφία θεωρεμένη τῆς ἐν λόγῳ ζωγραφεμένης· καὶ σοφία ἐχ ἡ τῷ λόγῳ λαμπρυνομένη, ἀλλ᾽ ἡ διὰ τῶν ἔργων ἐλεγχομένη. De hac oris et cordis, ſcientiae et vitae, dictorumque et factorum conſonantia perorabimus pro Dione cum Ariſt. X. Eth. ἐοίκασιν ἂν οἱ ἀληθεῖς τῶν λόγων, ἐ μόνον πρὸς τὸ εἰδέναι χρησιμώτατοι εἶναι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν βίον· συνῳδοὶ γὰρ ὄντες τοῖς ἔργοις πιςεύονται· διὸ προτρέπονται τὲς ξυνιέντας ζῆν κατ᾽ αὐτές.

Quid verbis ſapienti opus eſt? ſpectatur agendo.

464. 9. Τὰ γῦν φλεγμαίνοντα τῶν σωμάτων ἐκ εὐθὺς ἐνέδωκε πρὸς τὴν πρώτην καταιόνησιν] Athenaeus l. 1. de balneis et lauacris Homericis ad leuandos labores explicat hos verſus ex Odyſſ. X.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ οἴνοπι χαλκῷ,
Ἐς ῥ᾽ ἀσάμινθον ἕσασα, λό᾽ ἐκ τρίποδος μεγάλοιο

Θυ-

Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων.

de adſperſionibus, quae capiti ſuperinfundebantur, vt ſit ἕτερος τρόπος καμάτων λύσεως ἐκ τῶν κατὰ κεφαλῆς καταιονήσεων. Euſtathius in IV. Odyſſ. quare ſint ſalubres, exponit: λύει δὲ κάματον καὶ καταιόνησις ἡ κατὰ κεφαλῆς· αἱ γὰρ ἐμβάψεις, περικεχυμένȣ πάντοθεν τοῖς πόροις τȣ͂ ὕδατος, φράττȣσι τὴν τῶν ἱδρώτων ἔκκρισιν· καθάπερ ἂν εἴ τις ἠθμὸς εἰς ὕδωρ βληθῇ· διέξεισι γὰρ ȣ̓δὲν, εἰ μήτις αὐτὸν μετεωρίσας, ἀναψυχὴν τοῖς πόροις καὶ διέξοδον εἰς τὰ ἔξω παράσχῃ. Vnde Pindaricum melos I. Nemeonic.

Οὐ θερμὸν ὕδωρ τόσον
Μαλθακὰ τεύχει
Γυῖα, τόσσον εὐλογία
Φόρμιγγι συνάορος.

Heſychius: τὸ καταιονεῖ, καταντλεῖ· καταιόνηται (ſcribo κατηόνησε) κατέχευε, * ἤπλωσε· ἐπέβαλλεν, ἐπέθετο. qua mente dixit Virg. *onerare:*

Vina, bonus quae deinde cadis onerarat Aceſtes.

Quod autem τοῖς φλεγμαίνȣσι τῶν σωμάτων conferat ἡ καταιόνησις, Galenus aſſentitur, cum concedit, τὴν φλεγμονὴν καὶ καταντλεῖν καὶ καταπλάττειν καὶ σχάζειν. Definitur autem φλεγμονὴ in veteri meo Lex. MS. ὄγκος πυρώδης, συῤῥυέντων ἐπὶ τὸ ἀσθενὲς μέρος τῶν ὑγρῶν, καὶ τῇ παρὰ φύσιν θερμασίᾳ φλεγόντων τὸ πεπονθός. dicitur etiam φλόγωσις et φλογμὸς apud Pſellum et Galenum.

pen. Ἡ πλεονεξία δὲ μέγιστόν ἐστιν αὐτῷ τινι κακὸν, λυπεῖ δὲ καὶ τȣ̀ς πέλας] propterea ἄδικος, iniuſtus, πλεονέκτης ab Ariſtot. nominatur περὶ τὰ ἀγαθὰ ȣ̓ πάντα, ἀλλὰ περὶ ὅσα εὐτυχία καὶ ἀτυχία· ἃ ἐστι μὲν ἁπλῶς αἰεὶ ἀγαθὰ, τινὶ δὲ ȣ̓κ αἰεὶ. Hinc Iuuenal. X.

Euer-

Euertere domos totas optantibus ipſis
Dii faciles.

atqui ex eodem philoſopho, πλεονέκτης ἐκ ἀεὶ τὸ πλέον αἱρεῖται, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔλαττον ἐπὶ τῶν ἁπλῶς κακῶν· ἀλλ' ὅτι δοκεῖ καὶ τὸ μεῖον κακὸν, ἀγαθόν πως εἶναι. nihilominus a Theologis quoque ex ſententia Apoſtoli πλεονεξία definitur, ἡ ὑπὲρ τῆς ἐπιθυμίας τȣ̃ πλείονος βλάβη. Menandri autem verba paene transſcripſit Dio ex his ſenariis:

Πλεονεξία μέγιςον ἀνθρώποις κακόν·
Οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας,
Ἀποτυγχάνȣσι πολλάκις νικώμενοι·
Τὰ δ' ἴδια προςιθέασι τοῖς ἀλλοτρίοις.

Habendi amor magnum malum eſt mortalibus:
Nam qui volunt vicini opes addere ſuis,
Victi ferunt repulſam, et hinc verſa vice
Frequenter alienis ſua adiungunt bona,

465. 12. Τί τῆς κακίςης δαιμόνων ἐφίεσαι, Πλεονεξίας, παῖ —]
An Parodiae more et lege, quod Euripides in Phoeniſſis de ambitione et inani gloria ſcripſerat, — ἐφίεσαι φιλοτιμίας, id auaritiae Dio accommodat, ſuppoſita voce πλεονεξίας. Scholiaſtes certe Eurip. τὸ τῆς φιλοτιμίας ὄνομα μέσον hic vſurpari putat ἀντὶ τῆς φιλοδοξίας. An haec germana Euripidis lectio eſt, quam Dio repraeſentat? quam εὐακόλȣθον ſit, ex adiunctis et effectis, quae ſubiiciuntur, perſpicuum eſt: idque probat auctor, ἐν δὴ τȣ́τοις ἅπαντα ἔνεςι τὰ συμβαίνοντα ἐκ τῆς πλεονεξίας. quod ex eodem Tragico alibi firmatur:

Ὅςις γὰρ ἐπὶ τῷ πλεῖον ἔχειν πέφυκ' ἀνὴρ,
Οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον, ȣ̓δὲ βȣ́λεται,
Φίλοις τ' ἄμικτός ἐςι καὶ πάσῃ πόλει.

Digitized by Google

Qui plus habendi amore torquetur graui,
Nihil ſapit, nec vult, quod aequo congruat;
Neque huic cum amicis, cum vrbe nec bene conuenit.

Quae quis inficias eat optime his congruere, imo etiam lucem dare?

Τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίςαται
Τἄλασσον, ἐχθρᾶς δ' ἡμέρας κατάρχεται.

Plutarchus in Pyrrho: *ἄμικτός ἐςι καὶ θηριώδης ἡ τῆς πλεονεξίας ὑπόθεσις. et inſociabile et ferum eſt auidiae inſtitutum.*

Καὶ μὴν ὅ γε Εὐριπίδης ὀυδενὸς ἧττον ἔνδοξος ὢν τῶν ποιητῶν] Ionis elogium Euripideum huc accedit:

Ἴσθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὢν, ὅτι σοι κλέος ἄφθιτον
ἔςαι,
Ἶσον Ὁμηρείαις ἀενάοις χάρισι.

Scito, tibi aeternum eſſe decus, tellure ſub imo,
Quale fuit vatis Maeonidae genio.

Eius tot eſſe teſtimonia, quot verſus, vt dixit Tull. cum ex aliis, tum ex hoc maxime inuectiuae in auaros et ambitioſos genere, paret. etenim quam alienus ipſe ab vtroque vitio fuerit, ex eo collige, quod XL. arg. talenta ab Archelao Rege ſibi recens in Macedoniam profecto dono data recuſauerit, et ſuccenſenti, quod renueret, obſtiterit, vt ex eius ad Archelaum epiſtola conſtat: *τὸ μὲν ἀργύριον ἀνεπέμψαμέν σοι πάλιν, ὅπερ ἡμῖν Ἀμφίας ἐκόμιζεν· ὀυ δόξαν κενὴν θηρώμενοι.* et ex alia ad Cephiſophontem.

466. 10. Ὁ *αὐτὸς ποιητὴς ὀυ φησιν ἐν τοῖς θείοις εἶναι πλεονεξίαν*] In his nimirum Senariis:

Νυκτός τ' ἀφεγγὲς βλέφαρον, ἡλίου τε φῶς
Ἶσον βαδίζει τὸν ἐνιαύσιον κύκλον·
Κὀυδέτερον αὐτοῖν φθόνον ἔχει νικώμενον.

Noſtiſ-

Noctisque fuſcae palpebrae, ſoliſque lux,
Aequo annuum currunt per orbem tramite:
Nec alterum liuore victum ab altero eſt.

Quo ſpectat et illud Phocylidis:

Εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, ȣ̓κ ἂν πόλος ἔςαι.
Liuida lis ſi Diis eſſet, non ſtaret Olympus.

vlt. Ὥσπερ τȣ̃ δικαίȣ καὶ τȣ̃ πλεονεκτεῖν μηδένα μηδενὸς, τȣ́των εὑρημένων] In Regio non aliter, nec integrius ſcribitur, ſed aut ἐλλειπτικὴ φράσις eſt, ἀντὶ τȣ̃ ἕνεκα τȣ̃ δ. aut, vt bene et acute Iſ. Caſaubonus coniicit, ὡς ὑπὲρ τ. nec obeſt τὸ μηδενὸς, quod μηδένα ſequitur non inconcinne; et gignendi caſu τὸ πλεονεκτεῖν, vt πλέον ἔχειν, gaudere quid mirum? cum gignere et comparare, quam dare, malit.

469. 8. Ἀρκαδίην μ' αἰτεῖς, μέγα μ' αἰτεῖς, ȣ̓ τοι δώσω] Apud Herodotum in Clio; ſcribitur etiam — ȣ̓δέ τι δώσω. meminit Tullius ad Attic. IV. mox de Tegea emenda: τὸ γὰρ ἰσχυρὸν τῆς Ἀρκαδίας, καὶ μέγιςον, τȣ̃τ' ἦν. *hoc oppidum Arcadiae validum et maximum fuit.*

IN XVIII. DE EXERCITATIONE IN DICENDO.

473. 11. Solonem Athen. legiſlatorem innuit his verbis: τῶν παλαιῶν οἱ ἄριςοι, ȣ̓ μόνον ἀκμάζειν μανθάνοντες, ἀλλὰ καὶ γηράσκειν ἔφασκον. quid enim aliud profitetur Solon hoc verſiculo omnium ore trito?

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.
Perpetuo diſcens plurima, fio ſenex.

8. Nullus interrogationis vſus hic eſt, ὅτι μὴ πρὸς τὴν διάνοιαν ταύτην καὶ τὸ ἐγχείρημα χρήσιμον ἑαυ-

ἑαυτῷ νενόμικας. In H. Steph. lib. ad oram exaratum κεκόμικας: non ἄτοπον, ſi minus γνήσιον.

474. 9. Ὥσπερ τις ἔφη τῶν παλαιῶν, αὐτῷ κακῶς εἶναι μάντις] Reg. habet: αὐτῷ κακὸς εἶναι μάντις. hoc eſſet amici laudare affectum et iudicium, quod ſibi ipſi diffidens, ab amico conſilium peteret. Sed mens Dionis alia videtur, et qualem omnino V. C. Caſaubonus planam fecit. Sane ἕκαστον αὑτῷ καλὸν εἶναι μάντιν, *vatem ſibi quemque perhiberi optimum*; Syneſius ἐν τῷ περὶ ἐνυπνίων ex diuinatione per in omnia confirmat: ἐπιθετέον δὲ μάλιστα μαθήσεων ταύτῃ [τῇ καθ' ὕπνους μαντικῇ], ὅτι παρ' ἡμῶν αὐτή καὶ ἔνδοθεν, καὶ ἰδία τῆς ἑκάστου ψυχῆς· νοῦς μὲν γὰρ ἔχει τὰ εἴδη τῶν ὄντων, ἀρχαία φιλοσοφία φησί. item ex his Chald. oraculis:

> Τοῖς δὲ διδακτὸν ἔθηκε φάους γνώρισμα λαβέσθαι·
> Τοὺς δὲ καὶ ὑπνώοντας ἑῆς ἐνεκάρπισεν ἀλκῆς.

11. Σὺ δέ με ἐπαίρεις, καὶ θαῤῥεῖν π.] In Reg. ſcriptum eſt: οὐδέ με ἐπαίρεις. praeſtat hic affirmatio.

479. 4. Τῶν δὲ ἄκρων Θουκυδίδης ἐμοὶ δοκεῖ] Eadem de Thucydide praeter alios Plutarchi cenſura eſt, in prooemio Niciae: ἐπὶ ταῖς διηγήσεσι Θουκυδίδης αὐτὸς αὑτοῦ περὶ ταῦτα παθητικώτατος, ἐνεργέστατος, ποικιλώτατος γενόμενος, ἀμιμήτως ἐξενήνοχε.

480. 2. Λέγω δὲ τῶν περὶ τὸν Ἀντίπατρον, κ.] Atticiſmus haec ita dilucidius exponi vult: *Dico de Antipatro et Theodoro et Plutione ac Conone et eiuſmodi ſylua.*

IN XIX. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΦΙΛΗΚΟΙΑΣ.

Photii Laconicam ὑπόθεσιν huius Laconici ſcripti Scholiaſtes non dilatauit, ſed illuſtrauit, hoc verſiculo: Κατὰ τὴν προγραφὴν καὶ ἡ τοῦ παντὸς λόγου διάληψις ἐπακολουθεῖ. *Titulum praeſcriptum diſſertatio ipſa*

Digitized by Google

ipſa omnino aſſequitur. Dio tamen auditores ſuos *ἀλλοπροσάλλους* pipulo differt, qui non diſcum, ſed fidicinem audire, quam philoſophum, malebant: et leviſſimam delectationem grauiſſimae vtilitati anteponebant; vt ait Craſſus apud Tullium II de orat.

486. 11. *Ἐγὼ οὖν καὶ αὐτὸς ἐξεῖναι νομίζων καὶ ἡμῖν ἀκοῦσαι κ.*] Haec ita abſque inciſo ſcriberem, et *τὸ ἐξεῖναι* potius interpretarer, *integrum eſſe, et licere,* quam *decere.* caeterum hoc inſtitutum laudat Plutarchus I. *Συμποσιακῶν*, Probl. I. et Piſiſtrato recte ceſſiſſe ſcribit, his verbis: *ἂν δὲ πλῆθος ᾖ τοιούτων ἀνθρώπων, οἳ παντὸς μὲν ὀρνέου, παντὸς δὲ νεύρου καὶ ξύλου μᾶλλον, ἢ φιλοσόφου, φωνὴν ὑπομένουσι, τὸ τοῦ Πεισιστράτου χρήσιμον· ἐκεῖνος γὰρ ἐν διαφορᾷ τινι πρὸς τοὺς υἱοὺς γενόμενος, ὡς ᾔσθετο τοὺς ἐχθροὺς χαίροντας, ἐκκλησίαν συναγαγὼν, ἔφη βούλεσθαι μὲν αὐτὸς πεῖσαι τοὺς παῖδας· ἐπεὶ δὲ δυσκόλως ἔχουσιν, αὐτὸν ἐκείνοις πείσεσθαι καὶ ἀκολουθήσειν· οὕτω δὴ καὶ φιλόσοφος ἀνὴρ ἐν συμπόταις μὴ δεχομένοις τοὺς λόγους αὐτοῦ, μεταθέμενος ἕψεται, καὶ ἀγαπήσει τὴν ἐκείνων διατριβὴν, ἐφ' ὅσον μὴ ἐκβαίνει τὸ εὔσχημον.*

487. 10. *Θαυμάζω καὶ ἀγαπῶ, διὰ τὸ αὐτὸς ἀδύνατος εἶναι λέγειν*] dele interrogationis notam. horum porro verborum interpretationem, quae in priori edit. Lat. deſiderabatur, ſuppleuimus.

AD XX. ΠΕΡΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΣ.

In deſcribenda huius diſſertationis ſumma e Photio, Scholiographus nonnihil in principio interſerit: *κατασκευάζει διὰ τῶν προκειμένων ὁ λόγος.* itemque in clauſula vnum aut alterum verbum mutat: *σπεύδειν γνῶναι ἑαυτὸν τῆς ἀπὸ τῶν ἄλλων φορᾶς ὀλίγον ἔχοντα λόγον.* Emendo: *ἄλλων φθορᾶς.* ad hanc de ſeceſſu diſputationem faciunt, quae ſcribuntur a Plutarcho

εἰς τὸ, λάθε βιώσας, a Baſilio M. *εἰς τὸ ῥητὸν, πρόσεχε σαυτῷ.* B. Auguſtinus lib. I. de Ordine cap. 2. ait, id a ſe adoleſcentes praeceptum habuiſſe, *vt aliquid ſecum agerent, et apud ſe habitare conſuefacerent animum.*

492. 7. Μὴ ἂν βελτίςη καὶ λυσιτελεςάτη πασῶν ἡ εἰς αὐτὸν ἀναχώρησις;] Scholiaſt. Marci Imp. dictum cum hoc confert: *οὐδαμοῦ γὰρ οὔτε ἡσυχώτερον, κατὰ τὸν αὐτοκράτορα Μάρκον, οὔτε ἀπραγμονέςερόν τις ἀναχωρεῖ, ἢ εἰς τὴν ἑαυτοῦ τύχην.* quomodo dictum eſt ab ingenioſo poëta:

Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit, et intra
Fortunam debet quiſque manere ſuam.

493. pen. Οὐδὲν οἴονται πρoσήκειν αὐτοῖς τοῦ φόβου τούτου] quid ſi Dio ſcripſerit ψόφου. propius abeſt ab ἤχου, qui ſubiicitur: *προσέχειν, ὁπότε μείζων ἢ ἐλάττων γίγνοιτο ἦχος.* D. Auguſtinus id a ſe in aquula obſeruatum pulchre expreſſit, eodem lib. de Ordine, cap. 2. *Cum ecce aquae ſonus pone balneas, quae praeterfluebat, eduxit me in aures, et animaduerſus eſt ſolito attentius, mirum admodum mihi videbatur, quod nunc clarius, nunc preſſius, eadem aqua ſtrepebat ſilicibus irruens.* et paulo poſt: *quidnam videtur eſſe cauſae, quod ſic alternat ſonus?*

AD XXI. ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

501. 12. Dioni cum Ouidio commune iſtud eſt: *οὐ μόνον ἡ ἀρετὴ ἐπαίνῳ αὔξεται.*

Excitat auditor ſtudium, laudataque virtus
Creſcit, et immenſum gloria calcar habet.

ἀλλὰ καὶ τὸ κάλλος ὑπὸ τῶν τιμώντων αὐτὸ καὶ σεβομένων. Ideone

Laudatas homini volucris Iunonia pennas
Explicat, et forma muta ſuperbit auis.

in

in Regiis membranis ſcribitur καὶ σεβόμενον. non probo, etiamſi ſequatur, ἀμελέμενον δὲ κ. quod ab hoc Sophocleo non valde diſſidet:

— τὸ δὲ ζητέμενον
Ἁλωτόν· ἐκφεύγει δὲ τἀμελέμενον.

oculos improborum faſcinare pulchros, et hebetare ſpecula, docent haec: τὸ κάλλος, πονηρῶν βλεπόντων, σβέννυται, ὥσπερ τὰ κάτοπτρα. liuidi certe, παρθενοπῖπαι, καὶ βασκαίνοντες, ἐ κόρας, ἀλλὰ πόρνας, ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχεσιν. *pullariae feles, non pupillas, ſed lenas lupaſue, in oculis habent*, ait ille. at cur facinoroſorum oculi, ſpeculi nitorem hebetant? an quia liuor, cuius labe ſcelerati inficiuntur, nitoris aduerſarius eſt? an quia flagitioſi ſpeculum, quod beneficium naturae erat, in vitium, libidinem luxumque rapuerunt: et munditiarum cauſa repertum, inſtrumentum irritandae voluptatis fecerunt? adiſis Senecam l. I. Quaeſt. nat. cap. 16 ſunt, qui in mſc. C. ſcribi perhibeant, πονηρῶς βλεπόντων.

504. 24. Οὐδέπω γὰρ καὶ νῦν, τἔτό γε δῆλόν ἐςι] Scholiogr. ὅτι ἄδηλος ὁ θάνατος τἔ Νέρωνος γέγονεν· καὶ ἔτως, ὥςε καὶ μέχρι πολλἔ ἀπιςήματος θᾶναι, ὅτι γέγονεν.

508. 7. Τελευτήσαντος δὲ καὶ γυμνωθέντος ἐκπλαγῆναι φησὶν αὐτἔ τὸ κάλλος] Ex XXII. Iliad.

— ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα
Αἱματόεντ'· ἄλλοι δὲ περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν
Οἳ καὶ θη. —

vbi obſerua θηήσασθαι hic exponi ἐκπλαγῆναι, *ſpectando obſtupuiſſe.*

Τήν τε κεφαλὴν χαρίεσσαν αὐτἔ φησὶν ἐ.] Sequitur enim eod. lib.

— ἀμφὶ δὲ χαῖται
Κυάνεαι πίλναντο· κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσι
Κεῖτο πάρος χαρίεν. —

vbi nota τὸ κυάνεον explicari πάνυ μέλαν. quod vero addit, καὶ τὸ σῶμα ἐ σκληρὸν, numquid eo referendum:

Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφιφάασθαι
Ἕκτωρ.

AD XXII. DE BELLO ET PACE.

Orator et Philoſophus Rom. de hac Philoſophiae cum eloquentia cognatione, his affinia ſcribit primo de Orat. vbi itidem, vt hic Dio, oſtendit κοινὰ τοῖς φιλοσόφοις καὶ ῥήτορσι. *Philoſophia*, inquit, *in tres partes diſtributa*, *in naturae obſcuritatem*, *in diſſerendi ſubtilitatem*, *in vitam atque mores: tertium niſi tenebimus*, *nihil oratori*, *in quo magnus eſſe poſſit*, *relinquemus*. et quod hic proponitur, 509. 5. περὶ συμβολαίων, conſentaneum eſt ei, quod P. Craſſus diues et eloquens P. Scaeuolae fratri ſolitus erat dicere, *Neque illum in iure ciuili ſatis illi arti facere poſſe*, *niſi dicendi copiam aſſumſiſſet; neque ſe ante cauſas amicorum tractare atque agere coepiſſe*, *quam ius ciuile didiciſſet*. Caeterum Scholiaſtes τὰ συμβόλαια nimis arctis circumſcribit cancellis, dum ea reducit ad τὰ ἐπὶ συμφωνίᾳ γάμε γινόμενα γράμματα, hoc eſt, nuptiarum contractus, et inſtrumenta dotalia; cum ad omne genus pactorum, iudiciorum, probationum, ſyngrapharum, συναλλαγμάτων, pertineant.

Περί τε εἰρήνης καὶ πολέμε, ὃ νῦν τυγχάνει ζητέμενον] En Tituli ratio, quod ἐπιγραφὴ aliquid ſaltem promitteret de officiis, conſiliis et decretis, quibus, ex Iuſtiniani Imp. ſententia, *vtrumque tempus*, *et bellorum et pacis*, *recte poſſit gubernari.*

510.

510. 12. Ποτέρα χρὴ τετειχισμένην οἰκεῖν πόλιν] Sagariſtio apud Plaut. in Perſa:

Quid, id quod vidiſti, vt munitum muro tibi viſum eſt oppidum?

VIRGO. *Si incolae bene ſunt morati, pulchre munitum arbitror.* etc.

17. Μάρτυρες ὦσιν τῆς ἀλλήλοις τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας] In hoc Lycurgus ipſe teſtis eſt Homericae εὐεπίας:

Αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σάοι, ἠὲ πέφανται.

Seruantur potius, ſeſe quicunque verentur.

511. 11. Εἰ συμβέβηκεν ἀδίκημα παρὰ τ.] Homeri etiam conſultum eſt, Iliad. ω.

Ἄνδρ' ἐπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.

Vlciſci, prior infeſta qui mente fuiſſet.

atque hic Rhetorices vſum docuiſſe poëtam, veterum quidam dixit.

AD XXIII. ΟΤΙ ΕΥΔΑΙΜΩΝ Ο ΣΟΦΟΣ.

512. 5. his, ἄλλοις συχνοῖς τῶν ποιητῶν, non Epicos aut Tragicos ſolum, ſed et Lyricorum principem, contineri, vero vincit haec apoſtrophe Epod. III. hymni III. Pythionic.

Μὴ φίλα ψυχὰ βίον
Ἀθάνατον σπεῦδε·
Τὰν δ' ἔμπρακτον ἄντλει μηχανάν.

vnde illa Pindari Rom.

Immortalia ne ſperes, etc.

6. Ὅπου πεποίηκε τὸν Δία λέγοντα αὐτὸν, ὁ.] error eſt in nota lib. Iliadis, vnde haec referuntur; nimirum Il. P. ſeu XVII. ſic leguntur:

 Οὐ

Digitized by Google

Οὐ μὲν γάρ τί πȣ ἐςὶν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς
Πάντων ὅσσα γ.

quae a Dione variata, interpres ſoluto, nec tamen plano, ſermone reddiderat: mihi dilucidis potius, quam operoſis verſibus, inter excudendum, exprimere ſubiit. porro cum Euſtathius ὀϊζυρὸν deducit ab οἰζω τὸ θρηνῶ, hoc eſt, *lugeo*: accedit ad Dionem, qui ὀϊζὺν interpretatur κακοδαιμονίαν.

Τὸν Φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά.

Ex Eurip. Creſphonte: Ἐχρῆν μὲν ἡμᾶς σύλλογον ποιȣμένȣς Τὸν ζῶντα θρηνεῖν. etc. nam ſic in quibuſdam Codd. legitur, et apud auctorem Axiochi, qui hoc quoque Euripideum teſtimonium Homerico attexuit. Non poſſum, quin demirer, Naogeorgum immodulatae ſuae interpretationi poſthabuiſſe Tullianam hanc numeroſam et maxime concinnam, e 1. Tuſc.

Nam nos decebat coetus celebrantes domum
Lugere, vbi eſſet aliquis in lucem editus,
Humanae vitae varia reputantes mala:
At qui labores morte finiſſet graues,
Omnes amicos laude et laetitia exſequi.

Χαίροντας, εὐφημȣ̃ντας ἐκπέμπειν δόμων.

Dio εὐφημȣ̃ντας ſcite expoſuit συνηδομένȣς.

517. 6. Καὶ τί ἂν γίνεσθαι ȣ̓κ ἂν θαυμάζειν ȣ̃τως ἔχειν] Huius loci vitio membranae Reg. non medentur. ope aliena deſtituto tale quid ſuccurrebat: κἂν τι ἄλλο γένοιτο· τίς ȣ̓κ ἂν θαυμάσειεν, ȣ̃τως ἔχειν;

IN XXIV. ΠΕΡΙ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑΣ.

Quod in commentariolo XXIV. ſcribitur, praeſertim de interiectis mediiſque inter philoſophiae deditos et remp. adminiſtrantes, ȣ̃ς ἔφη τις τῶν πρότερον, μεθόρια εἶναι τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν πολιτικῶν, Platonicum

nicum eſt, et illuſtratur a Syneſio in exordio ſcripti ad Paeonium ὑπὲρ τȣ̃ δώρȣ, vbi ſociatae olim Philoſophiae et ciuilis gubernationis συνδυασμȣ̃ mirabiles effectus oſtendit: ȣ̋τω πάλαι μὲν συνεγίνοντο Φιλοσοφία καὶ πολιτεία, καὶ ἐπειδὰν συνέλθοιεν, τοιαῦτα εἰργάζοντο, etc. exſtat id perelegans opuſculum inter Syneſiana Graece et Latine a nobis edita. Hierocles vero philoſ. Alex. in fragm. τῆς περὶ προνοίας πραγματείας, ſub fin. ex edit. noſtra διγλώττῳ, id genus hominum, qui et philoſophantur et rem pop. tractant, ἐρωτικὸν nuncupat. ἐπιστῆσαι ἄξιον, ὅτι ἀποδιδȣ̀ς ὁ Πλάτων φιλοσόφȣ καὶ ἐρωτικȣ̃ διαφορὰς, φιλοσοφῆσαι ἀδόλως λέγει τὴν θεωρίαν ἄνευ πράξεως πολιτικῆς ἀγαπήσαντα, καὶ πάντα τὰ ἄλλα παρ' ȣ̓δὲν θέμενον· ὁ δὲ ἐρωτικὸς λέγεται παρ' αὐτῷ ὁ παιδεραστῶν μετὰ φιλοσοφίας, τȣτέστιν ὁ μετὰ θεωρητικοῦ νοῦ πολιτευόμενος.

AD XXV. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΑΙΜΟΝΟΣ.

Varietatem quandam ſcripturae non inconcinnam animaduerti apud Scholiographum, in Photianae ſummae deſcriptione, περὶ δαιμόνων, vt a Dione vſurpantur; ſic enim in Regio Cod. deſcribitur: Δαίμονας καλεῖ τȣ̀ς ὅσοι λαχόντες ἄρχειν ἄμεινον πράττειν τȣ̀ς ἀρχομένȣς, ἢ καὶ χεῖρον, συμμετεσκευάσαν. *Genios appellat eos, qui ſortiti imperium in alios, ita ſubditos compararunt, vt melius, vel deterius, ſe gererent.*

519. 1. Initio τελεία στιγμὴ apponenda poſt haec verba: ὡς ἄρα εὐδαίμων μόνος ὁ σοφός.

523. 9. καὶ ἐπικινδύνως ζῶντας, τὴν Ῥωμύλȣ χαλεπωτάτην γῆν, αὐτȣ̀ς βεβαίως ἔχειν ἐποίησε] Interpretatio plenior et dilucidior hoc modo videretur: *periculoſe viuentes, terram, quam Romulus ſaeuo dominatu infeſtiſſimam reddiderat, ipſe firmiter tenere et incolere fecit.* Ouid. XV. Metamorph.

Sacri-

Sacrificos docuit ritus, gentemque feroci
Aſſuetam bello, pacis traduxit ad artes.

AD XXVI. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΕΣΘΑΙ.

525. 1. Ludentium par impar (qui hic ἀρτιάζοντες dicuntur) arcana ſatis a Polluce, lib. IX. ὀνομαστ. patefacta ſunt. Ea tamen philologis moleſtum, puto, non erit cum his conferre, quae a Scholiographo mendoſe exarata, hic caſtigauimus: παιδιὰ τὸ ἀρτιάζειν τοιαύτη· λαβόντες τινὰ τοῦ διῃρημένου ἐν ὕλῃ ποσοῦ, ἢ κάρυα φέρε, ἢ νομίσματα ἐκ χαλκοῦ, ἢ ἀργύρου, ἢ καὶ χρυσοῦ, καὶ ταῦτα ὑπὸ τῇ χειρὶ, ἀνεπαισθήτως τῷ συμπαίζοντι κρύψαντες, ἐρωτῶμεν αὐτόν· ἄρα ἄρτια τὰ ἐν τῇ χειρὶ ἡμῶν, ἢ περιττά; εἶτα ἐκείνου ὁπότερον ἀποκριναμένου· εἰ μὲν τύχοι τοῦ κατεχομένου κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ἐνίκησέ τε καὶ ἔλαβε τοῦτο· εἰ δὲ ἁμάρτοι, ἡττήθη, καὶ προσεπέβαλεν ἀναπληρῶν τὸ ἀποτεταγμένον τοῦ ἀριθμοῦ. Vides, ludum μαντείας τῶν ἀρτίων καὶ τῶν περιττῶν, non e nucibus tantum, iuglandibus, fabis, ſed ex argenteis quoque numis, obtinuiſſe. idemque docet hic Ariſtophanis verſiculus in Pluto:

Στατῆρσιν οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν.
Par impar in ſtatere famuli ludimus.

24. οὐδεὶς ἄρα δύναται βουλεύεσθαι περὶ τῶν μελλόντων] Senarium vetus idem ſtabilit:

Οὐδεὶς τὸ μέλλον ἀσφαλῶς βουλεύεται.
Nemo futura tuto de re conſulit.

AD XXVII.

527. 1. Propoſitio huius commentarioli quaſi ἀντίστροφος eſt, et ex altera parte reſpondet Xenophontei conuiuii prooemio: Ἀλλ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ τῶν καλῶν ἀνδρῶν ἔργα, οὐ μόνον τὰ μετὰ σπουδῆς πραττόμενα ἀξιομνημόνευτα εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ταῖς παιδιαῖς. at enim

enim Xen. *παιδιῶν* nomine *τὰ τῶν πανηγύρεων καὶ τὰ τῶν συμποσίων* complecti videtur.

6. *Οἱ διψῶντες τῶν ὁδοιπόρων, ἐπειδὴ ἔλθωσιν ἐπὶ κρήνην τινὰ, πίνουσιν ἐπικύψαντες*] prono corpore bibentium e fonte, vel profluente, habitus duplex repraeſentatur in hiſt. ſacra, Iud. cap. VII. vnus *τῶν λαψάντων ἐν τῇ γλώττῃ αὐτῶν*, alter *καμψάντων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν, τοῦ πιεῖν ὕδωρ*. Ex his veluti *ἠθικοῖς χαρακτῆρσι* Dominus Deusque Gedeonem ducem Iudicemque pop. Iud. delectum militum aduerſus Madianitas habere voluit: hoc orac. *πᾶς, ὃς ἂν λάψῃ τῇ γλώττῃ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὕδατος, ὡς ἂν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν καταμόνας· καὶ πᾶς ὃς ἂν κάμψῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν, τοῦ πιεῖν, μεταστήσεις αὐτὸν καθ' αὐτόν.* vtrique dici poſſunt *πίνειν ἐπικύψαντες*, tam manu ad os proiecta lambentes, quam flexo poplite bibentes. tametſi כָּרַע (vnde *curuare* a Lat. dictum) propius abſit ab *ἐπικύπτειν*.

AD XXVIII. ET XXIX.

Melancomae vtriuſque argumentum a Photio ſcriptum, Scholiographus deſcribens auxit vocula *ὡς*, non vacante: *ἔπαινον διαγράφουσι τοῦ νεανίσκου, καὶ μνήμην, ὡς ἐπὶ χρηστοῖς τελευτήσαντος, καὶ λύπην.*

533. 3. Obſerua, hic *ἐπιστρέφειν ἅπαντας* Attice dici pro *ἐπιστρέφειν πάντων ὀφθαλμοὺς*, vel, vt Libanius loquitur in Paraſito, ob coenam occiſam ſe deferente, pag. edit. noſtrae 318. *πάντας εἰς ἑαυτὸν ἀναγκάζειν βλέπειν.*

537. 15. *Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι νενομισμένων καλῶν*] Hoc ita Scholiaſtes explanat: *εἰσὶ γάρ τινες, οἱ καθ' ἕκαστον τῶν μελῶν οὐ τὸ εὐπρεπὲς ἔχουσι, χάρις δέ τις αὐτοῖς κατὰ τὴν ὅλην σύνθεσιν ἐπιλάμπει· οὓς καὶ εὐθεάτους τινὲς εἰρήκασι· τοῦτο δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν ἰδεῖν ἔνεστιν,*

ςιν, οὐχ ἧττον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν γραμμάτων. vt ſit generale quoddam decorum et venuſtum in omni formae dignitate: et aliud, quod ad ſingulas partes pulchritudinis et ſingulos artus pertinet. εὐθεάτους dicit, quaſi ὡραίους, *ſpecioſos:* Ariſtot. κοσμίους, *elegantes et concinnos.*

538. 22. Ἥδιςον δὲ ἀνθρώποις, ἀλλ' ὑπέρτατον δὲ τῷ ἔχοντι, καὶ ἐπιγνωσθῆναι ῥᾷςον] quid tam ineptum, ἀνοίκειον καὶ ἄκυρον, quam illud ἀλλ' ὑπέρτατον? corrige ergo et ſcribe e regio Cod. ἀλυπότατον, *omni dolore et moleſtia liberum.* quae dos pulchritudinis maior, quam ſi innoxia minimeque moleſta ſit? alias enim

Lis eſt cum forma magna pudicitiae.

539. 2. τὸ δὲ κάλλος οὐχ οἷόν τε λανθάνειν] hoc pupugit Scholiographum, vt adſcriberet: καὶ μεταλάθοι ἂν καὶ τυφλὸν, καὶ ἐν νυκτί· ὅθεν ὑπεράγαμαι τὸ τοῦ γυναίου ἐκείνου σοφὸν λόγιον, ὃ τυράννῳ περὶ κάλλει ἐπτοημένῳ ἐμφρόνως ὑπήνεγκε, πᾶσαν γυναῖκα, σβεσθέντος τοῦ λύχνου, ὁμοίαν εἶναι εἰπόντος. quaſi quoddam Pythiae oraculum eſſet, omnem mulierem, exſtincta lucerna, ſimilem eſſe. Plutarch. in παραγγέλμασι γαμικοῖς, a muliercula Philippo laſciuienti dictum hoc modo refert: πᾶσα γυνὴ, τοῦ λύχνου ἀρθέντος, ἡ αὐτή ἐςι. τοῦτο δὲ πρὸς μοιχικοὺς καὶ ἀκολάςους καλῶς εἴρηται.

545. 15. Suppleuimus, quod deerat interpretationi horum: ἄνδρας πρὸς ἔπαινον καὶ δόξαν ἀγαθὴν βιοῦντας. hoc ad bonam etiam exiſtimationem attinet.

AD XXX. CHARIDEMVM.

Huius quoque initio aſteriſcus in interpretat. ſupplementi noſtri index eſt. In haec autem verba, 548. 3. καὶ γὰρ τὸ συνεῖναι αὐτῷ, καὶ διαλέγεσθαι, ἕως ὑςάτου παρέμεινεν, Scholiaſtes adnotauit: ἀντὶ τοῦ,

τȣ͂, συνεχῶς ἔχειν τὸν λογισμὸν, ἀπαθὴς ὤν. vt ſi mente ſana, et ſagaci, omnique perturbatione vacua, ad ſummum diem perſtitiſſet, cuius *τεκμήρια* ſunt *σύνεσις καὶ διάλεξις.* Homer. de Tireſia:

— τȣ͂δε φρένες ἔμπεδοί εἰσι.

554. 16. Spes compedes lepide vocari, ex his verbis conſtat, quae ita ſcribenda ſunt: *ὥσπερ πέδας· καλεῖσθαι δὲ ὑφ' ἡμῶν αὐτὰς, ἐλπίδας.* nec inficete id probat Libanii *φθονερὸς ἑαυτὸν ἀπαγγέλλων*, pag. 339. edit. noſtrae: *πολλὰς ἐλπίδες ἀγαθαὶ πρὸς γῆρας μετὰ πενίας παρέπεμψαν· καὶ ȣ̓́τε τῆς ἐνδείας ἀπηλλάγησαν, ȣ̓́τε τῆς προσδοκίας ἀπέςησαν.* etc.

559. 8. *Τῇ ȣ̓͂ν εὐφροσύνῃ καὶ τῇ εὐωχίᾳ χρῆσθαι ȣ̓χ ἅπαντας ὁμοίως, ἀλλ' ἕκαςον κατὰ τὴν αὐτȣ͂ φύσιν*] D. Io. Chryſoſt. concione II. in B. Iobum, de ſobrio ſanctoque conuiuio a pio illo Dei cultore et pugile liberis ad coagulum amoris quotidie apparato, ita diſſerit in membranis meis: *ποιεῖ τȣ̀ς υἱȣ̀ς αὐτȣ͂ καθ' ἡμέραν μετ' ἀλλήλων ἑςιᾶσθαι, ἵνα ἡ συνήθης τράπεζα διαλύσῃ τῆς κακίας τὸν ἰόν· παρ' ἀλλήλȣς ἐφοίτων οἱ υἱοὶ τȣ͂ Ἰὼβ, ὁμόνοιαν παιδευόμενοι ἐκ νέας ἡλικίας, εἰρήνην ἀσκȣ́μενοι, συμφωνίαν παιδευόμενοι.* et quod paulo poſt Dio memorat, *κεῖσθαι ἕνα κρατῆρα, τόν γε τῆς σωφροσύνης*, ab eod. Io. Chryſoſt. ibidem illuſtratur: *παρελάμβανον τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν, ἐσθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν· διὰ τί δὲ καὶ προσέθηκε τῶν ἀδελφῶν τὴν συνεςίασιν; ἵνα δειχθῇ, εἰς ὅσην σωφροσύνην ἠνέχθη αὐτῶν τὸ συμπόσιον, καὶ ὅτι ȣ̓κ ἦν γέλως ἄτακτος καὶ ἐκκεχυμένος, ȣ̓́τε ἀκολάσια τὴν τράπεζαν ὑβρίζȣσα*, etc. aurea gemmeaque ſunt, quae Syneſius homilia de ſacro epulo, a nobis e MS. Cod. emendata ſcribit: *ςέψον τῷ Θεῷ κρατῆρα νήφοντος κράματος. etc.* quod ſequitur apud Dionem, de cratere Temperantiae, *καὶ ὡς ἂν εἰκάσαι τις ὁρῶν,*

χαλ-

χαλκοῦν, non ſatis explicatum eſt ab interprete: *atque, vt ex adſpectu coniicere quis poſſet, aheneum.*

562. 8. Γίνεται δὲ μετὰ σπαραγμοῦ τε καὶ λύπης ἐσχάτης, τὸ τὴν ἡδονὴν ἐκβάλλειν] Auguſtini dictum auguſtum eſt: *Non ſine dolore relinquitur, quod cum voluptate poſſidetur.*

AD XXXI. RHODIACAM.

565. Nonnulla ſunt in Rhodiacae ſumma Photiana, aliter paulo apud Scholiographum deſcripta, quam in editis habentur. In princ. ἐν τούτῳ τὸ ἔθος ἄλογον παρὰ Ῥοδίοις ἐπιτιμᾷ ἐπιπολάσαν· τοῦτο δὲ τοιοῦτον ἦν. in extr. ἐν τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ μεγάλης τῆς ἀνασκευαστικῆς ἰσχύος ἡ ἀρετὴ διαφαίνεται. in interpretatione nihil muto, cum ſententia ſit eadem. Accedunt ad hoc argumentum, quae Horat. ſcribit ep. 2. l. 1. de *Marmoris atque eboris fabris.* et Plutarch. in Pelopida de tabula, quam Androcydes Cyzicenus conduxerat publice pingendam Thebis: et Meneclides, in Pelopidae et Epaminondae inuidiam, populo ſuaſerat, vt inſcripto Charonis ducis nomine dedicaret; aduerſus quam rogationem Pelop. contendit, ὅτι Θηβαίοις οὐ πάτριον ἦν ἰδίᾳ κατ' ἄνδρα τιμᾶν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι κοινῶς τὸ τῆς νίκης ὄνομα σώζειν. mox eo loci, vbi liquido lacuna apparet, V. C. Iac. Amiotus μακαρίτης Interpres Gallicus Plut. haec aut eiuſmodi verba deeſſe cenſebat: ὃ μὴ φαμένων, ὥρμησαν Μενεκλείδαν ζημιῶσαι χρήμασιν.

566. 5. Συμβουλεύοντος δέ τι τῶν χρησίμων, δυσχερέστερον ἀκούεσθαι] Multus eſt Scholiaſtes in huius conciſae orationis conſtructione enucleanda, vt doceat, e duabus relationibus, prima ſuppreſſa, alteram tantum ab oratore exprimi: Δύο προκειμένων ἐν τῷ παρόντι λόγῳ τῶν ἐπαναφερόντων τὴν φράσιν· ἑνὸς μὲν,

Digitized by Google

μὲν, ὃ καὶ πρὸς γενικὴν κατήπειγε τὴν ἀναφοράν· (πρὸς γὰρ τὸ συμβουλεύοντος, ἔδει κατὰ γενικὴν ἀναφέροντα οὕτως εἰπεῖν· συμβουλεύοντος δέ τι τῶν χρησίμων, δυσχερέστερον ἀκούσεσθε τούτου· αἱ γὰρ ἀναφοραὶ ὁμοιοτρόπως τοῖς προκειμένοις ἐπάγονται καὶ ὁμοιογενῶς·) οὔσης δὲ καὶ ἑτέρας κατὰ τὰς τοιαύτας συντάξεις ἀναφορᾶς, ὡς ὁ τῆς τοῦ λόγου συντάξεως κανὼν ἀπαιτεῖ· ἥτις κατὰ τὴν ἐπαγομένην γίνεται ῥηματικὴν δύναμιν· τὸ γὰρ καλεῖται, καθότι πάσχον ὑποβάλλεται πρόσωπον, εὐθεῖαν ἀπαιτεῖ. λύεται οὖν· ἵνα μὴ πρὸς ἀκρίβειαν ἐπεξιόντες μακρολογῶμεν· τοῦ εὐσήμου χάριν, πτώσεων τῇ προκειμένῃ ἀναφορᾷ ἐποφειλομένων γενικῆς καὶ εὐθείας, δι' ἃς εἴπομεν αἰτίας· οἱ ῥήτορες ἐπὶ τῶν τοιούτων συντάξεων συντομίας φροντίζοντες, πολλάκις τὴν πρώτην καταλιμπάνουσιν ἀναφοράν, ὡς δυναμένην συνυπακούεσθαι, ἐπάγουσι δὲ τὴν δευτέραν· ὃ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐστὶν ἰδεῖν· καταλείπεται γὰρ ἡ γενική· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἡ εὐθεῖα. vt *verboſa gaudet vir hic loquela!*

9. Γνώμης δὲ ἀγαθῆς οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὁ μὴ δεόμενος ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πρὸς ἅπαντα τὸν βίον] Ideo Polydamas Homericus inter Dei munera recenſet νόον

Ἐσθλὸν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκουσ' ἄνθρωποι.

Inde votum Agamemnonium:

Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονές εἶεν Ἀχαιῶν.
O ſi conſilio deni tales mihi adeſſent.

Vt enim *nulla vitae pars* (ait Cic.) *neque publicis, neque priuatis, neque forenſibus, neque domeſticis in rebus, neque ſi tecum agas quid, neque ſi cum altero contrahas, vacare officio poteſt:* ita neque conſilio.

Σοφὸν γὰρ εὐβούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
Νικᾷ· σὺν ὄχλῳ δ' ἀμαθία πλέον κακόν.

vt Senarios veteres obiter emendem, quos interpretor:

Nam cauta conſultatio multas manus
Vincit: ſed in turba eſt malum inconſulta mens.

567. 1. Πῶς ἐκ ἂν εἴην παντελῶς ὑμῖν χρήσιμον πρ.] Ad haec Scholiographus non futiliter notat: ὁ περισπέδαςον εἶχεν, ἀπὸ τέτε τὴν τῶν ἀκροατῶν ποιησάμενος θεραπείαν, τὸ εὐπαράδεκτον τῶν συμβελευομένων ἑαυτῷ διωκήσατο. Dionem ex eo, quod operae pretium palmariumque habuit, auditorum animos ſibi comparauiſſe, vtque accepta eſſent, quae conſuleret, prouidiſſe.

580. 9. Πολλὰ ἂν ἱκετεύσειεν * ὑμᾶς, ἐὰν αὐτόν *] nullis hic opus eſt radiis ſtellarum. ſatis liquet, ſi modo ἐᾶν circumflexo apice ſcribatur, vt in Regio. oratio eius eſt, qui, *Quod ſit, eſſe velit, nihilque malit.* Interpres *de magnis maiora loquutus*, paraphraſten egit.

597. 11. Χρήματα, οἰκίας, ἀνδράποδα, χώρας] harum omnium rerum, tam mancipi, quam nec mancipi, iacturam fecerat interpres: nos e Lethaeo flumine retraximus: ſed operae praecipites praediorum caput amputarunt. leg. *mancipia*, *praedia*.

607. 13. Οἵ γε τῶν αὐτῶν τοῖς λαμπροτάτοις τετεύχασι] Interpres hic ad dona retulerat, quae donatariis clariſſ. ad quos pertinebant, reſtituimus.

615. 15. Καὶ τῶν ἄλλων τινὰς εἶναι τοιέτες] Schol. τῶν μὴ ἐν ἱεροῖς, ἀλλ᾽ ἐν δημοσίοις ἑςώτων. *de iis, quorum ſtatuae in ſacro loco non ſunt erectae, ſed in publico.* Idem Schol. his etiam, quae ſequuntur [616. pen.] τὸ πρᾶγμα ἐπὶ πάντας μεταφέρειν, adſcribit: καὶ ἐπὶ τὲς ἔχοντας δηλονότι τὴν ἐπιγραφήν. mox τάφος ab eodem, dialecto vulgari et corrupta dici, ὁ χωματέβενος, notatur, ὃν οἱ παλαιοὶ τύμβον καὶ μνημεῖον ἐκάλεν, ὡς μνήμην φέροντα τἒ τεθνεῶτος.

618. 21. Κἆθ᾽ ὑμῖν ὁ πρὶν μυριάεθλος ἀνὴρ] Mendoſe etiam in Regio ſcribitur μυρίαθλος. nos, vocali loco

Digitized by Google

loco ſuo reſtituta, conſuluimus verſiculo, quo Pauſanias auctior fit, et ſors illa auguſtior.

614. 4. Νῦν τοίνυν αὐτὸ τῦτο ποιεῖτε· ὅσυ γὰρ ἀνδρειὰς γένοιτ' ἂν, τοσῦτον ἐφ' ἑκάςῳ κερδαίνετε] nos ita ſcribendum cenſuiſſe, ex interpretatione noſtra patet, qua totam hanc periodum, a Naogeorgo, vel libris vel oculis fallentibus, praetermiſſam, reddidimus.

627. 13. Καὶ τοιῦτόν τινος ἀποσχεδιάζοντος] monet Scholiaſtes, τὸ ἀποσχεδιάζειν vſurpari ἀντὶ τῦ ψεύδεσθαι, προχείρως φλυαρεῖν, προπετῶς, ἀπεριςκέπτως· ἐξ ἑτοίμυ, pro eo, quod eſt *comminiſci, et temere quicquid in buccam effutire.* mox animaduertis aliud παρόραμα interpretis, cui cauimus et prouidimus.

vlt. Καὶ ταῦτα πιττύμενον] Marcellus Sidetes in fragmentis a nobis editis, ἰατρικῶν περὶ ἰχθύων, nouum πιττώσεως ſeu picationis et dropacis genus, in gratiam reſinatae iuuentutis, his cultiſſimis verſibus proponit:

Ἧπερ δ' αὖτε χολή τε φιλοσκοπέλυ Θύννοιο
Οὐκ ἐᾷ ὄρνυσθαι θάμνας τρίχας ἐν βλεφάροισι
Νυσσύσας, εὖτ' ἄν κε τριχηλάβῳ ἐξερύσειας.

At Thunni iecur et nigrum fel ſaxa colentis
Non ſinit in ciliis ſuperis ſuccreſcere pilos,
Pungentes, acie ſi vellas forcipis ante.

630. 12. Οὔτε τὺς οἰκείυς καὶ προσήκοντας (repete ἀπὸ τῦ κοινῦ, εὔλογόν ἐςι μιμεῖσθαι.) Oreſtes apud Euripidem Electrae ſorori, de matre et matertera propudioſis, ita quiritanti:

Ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως εἰς τὸν ψόγον
Γένος θυγατέρων, δυσκλεές τ' ἀν' Ἑλλάδα.

Digitized by Google

Inſigne Tyndarus genuit ad dedecus,
Per Graeciam, atque infame natarum genus.

conſilium dat eiuſmodi:

Σὺ νῦν διάφερε τῶν κακῶν· ἔξεςι γάρ.
Tu diſcrepa, ſoror, a malis, quando integrum eſt.

hic autem verſus latebat apud Plutarchum, nec agnoſcebatur pro Euripideo a magni nominis interpretibus Gall. qui huius indicii memores μήνυτρα nobis ſoluerunt. Dio quoque eadem Euripid. verba ſtatim vſurpat: 15. ἔτι δὲ εἰ μὲν (ſic enim ſcribendum e Regio) ἐν τοῖς ἄλλοις μηδὲν αὐτῶν διαφέρετε.

644. vlt. Ἴςε γὰρ, ἃ Κράτων ἧκε μόνος, τ.] Labefactati huius loci ſuboluit eruditis. an ſanius integriuſque aliquid eliciant ex hac membranarum Reg. ſcriptura? εἴς τε γὰρ ἄκρα τῶν ἐκεῖ· μόνος τ. *non opis eſt noſtrae.*

647. 4. Ὥσπερ οἱ τὰς κόρας ταύτας ὠνέμενοι τοῖς παισί] Schol. τὰ παρὰ τῶν κοροπλάθων λέγ. πλ. in pr. ed. τὰ παρὰ τοῖς κηροπλάθοις πλ. De κοροπλαςικῇ, ſeu arte fingendi ſigilla puppaſue ex argilla, Athenagoras in Apolog. pro Chriſt. ἀπὸ τῆς κόρης ἡ κοροπλαςικὴ εὑρέθη· ἐρωτικῶς γάρ τινος ἔχουσα, περιέγραψεν αὐτοῦ κοιμωμένου ἐν τοίχῳ τὴν σκιάν· εἶθ' ὁ πατὴρ ἡσθεὶς ἀπαραλλάκτῳ οὔσῃ τῇ ὁμοιότητι, (κέραμον γὰρ εἰργάζετο) ἀναγλύψας τὴν περιγραφὴν, πηλῷ προσανεπλήρωσεν. ὁ τύπος ἔτι καὶ νῦν ἐν Κορίνθῳ σώζεται. Plinius lib. XXXV. cap. XII. *Fingere ex argilla ſimilitudines, Dibutades Sicyonius figulus primus invenit Corinthi, filiae opera: quae capta amore iuuenis, illo abeunte peregre, vmbram ex facie eius ad lucernam in pariete lineis circumſcripſit: quibus pater eius impreſſa argilla typum fecit, et cum caeteris fictilibus induratum igni propoſuit: eumque ſeruatum in Nymphaeo, donec Corin-*

Corinthum Mummius euerteret, tradunt. Aelianus lib. XIV. hiſt. 37.

IN XXXII. AD ALEXANDRENSES.

Pauca quidem Scholiographus in Photiano argum. mutat, non temnenda tamen: Τȣ͂ παρόντος πρὸς Ἀλεξανδρεῖς λόγȣ τοιȣ͂τος ὁ σκοπός· δήμȣ φύσιν ἀναπτύσσει, καὶ κατατρέχει ταύτης, καὶ ὅτι μὴ χρὴ τὸν Ἀλεξανδρέων δῆμον, ἴδια πολλὰ τὰ πρὸς ἀρετὴν ἔχοντα παρακαλȣ͂ντα, τῆς ἐν τῷ κοινῷ ἐπιπολαζȣ́σης ἀνέχεσθαι ταραχῆς καὶ ἀταξίας· ἢ καὶ αὐτὸν ἀνδράποδον ἀποφαίνειν. *etc.* accedat hinc etiam aliquid interpretationi noſtrae, quo ornatior vel clarior ſit: *Non oportere Alexandr. pop. priuatis ornamentis ad virtutem incitatum, tolerare tumultus ac turbas in media plebe exſtantes, aut ſe mancipium reddere.* etc.

660. 20. Καὶ τȣ͂τον ἡγεῖσθαι χρὴ βοηθὸν ἥκειν παρὰ θεȣ͂] Conſentaneum hoc eſſe dicto percelebri Imp. Marci, Scholiaſtes obſeruat: σύμφωνον τȣ͂το τὸ τȣ͂ αὐτοκράτορος Μάρκȣ, ΠΑΝΤΑ ΑΝΩΘΕΝ ΡΕΙ, σοφῶς εἰρηκότος. vnde vero λόγος ὅδε φρόνιμος tibi, vere Auguſte Marce, in praecordia venit et ora? CVNCTA FLVVNT AB ALTO. nonne oracularis haec vox ἄνωθεν ἐπεπέμφθη; de coelo deſcendit? vt beatiſſimus Iacobus ſanctiſſimi numinis afflatu hoc heroico verſu pronunciat:

Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον,
ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τȣ͂ πατρὸς τῶν φώτων,
παρ' ᾧ ȣ̓κ ἔνι παραλλαγὴ, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.

664. 2. καθάπερ στέαρ φασὶν ἐνίων ζώων ὠφελεῖν πρός τι τῶν χαλεπῶν. De adipis viribus fuſe Plinius lib. XXVIII. cap. IX. Georg. Piſidas κοσμȣργίας verſ. 1544.

1544. Leonis adipem neruorum contractioni mederi canit:

Καὶ νεῦρα μὲν σπασθέντα συςολῆς βίᾳ
Λέοντος, ὡς λέγουσιν, εὐρύνει ςέαρ.
Neruos graui contractione languidos
Adeps Leonis ampliare dicitur.

Et Marcellus Sid. *ἐν ἰατρικοῖς*, ex congri adipato garo lepidam mulierculis recens enixis pro venuſtate medicinam facit, carm. venuſtiſſimo:

Ζωοῦ δ᾽ ἑψομένου μεγάλου ἐνὶ τεύχεϊ γόγγρου
Παλλαδίου πλήθοντι πυρὸς καθύπερθεν ἐλαίου,
Κεῖνο λίπος τρητοῦ διανεύμενον ἠθητῆρος,
Ἥν τε ἑλὼν τάξειεν Ἐλευσινίου μετὰ κηροῦ·
Ἐν δὲ πλάσσας ὀθόνῃ μαλακῇ περὶ γαςέρα θείη
Ἀρτιτόκοιο γυναικὸς, ἀναιδέες οὔ νυ τι ῥωχμαὶ
Σάρκα διαῤῥαίουσιν, ἀεὶ δ᾽ ἀγανῶπιν, ἄτρωτον,
Οἷά τε παρθενικαὶ ἁπαλόχροοι αἰνήσουσι.

Haec ſic olim interpretabar:

Ingentem congrum ſi viuum condis aheno
Palladio exundante oleo, feruente ſub igne;
Pinguis adeps cribro aut colo tranſmiſſus aperto;
Dummodo Eleuſiniam quis ceram temperet vna,
Et lini ſuperiniecto velamine, ad aluum
Applicet enixae modo; nunquam membra notabunt
Informes maculae et rugae; formaque decora,
Illaeſa, vt fruitur quae virginitate, manebit.

665. 2. — *δῆμος ἄςατον κακόν*] haec Comica in verſus octonarios diſtinxi. tertium deprauatum ac vacillantem eriges et fulcies, ſcribendo: *καὶ γαληνῶς εἶτ᾽ ἔχων, πᾶν πν. βρ. κορ.* in quarto interpunge: *κἂν τις αἰτία γένηται, τὸν πολίτην κατέπιεν.* B. Petrus 1. Epiſt. V. de *ἀντιδίκῳ* generis humani ita loquitur: *περιπατεῖ, ζητῶν, τίνα καταπίῃ.*

16.

16. Ὅπως ἂν ἔχω λέγειν· ὅτι ὁ π.] Scholiographus oratoriam ἔλλειψιν hic ſignat: ἐλλιπὴς ἡ περίοδος τῦ, σύνετε· προσέχετε· ἤ τινος τοιῦτυ· τοῦτο δὲ σύνηθες ῥήτορσι, μάλιϛα τοῖς * ὑποσχέσεσιν αἰτιολογικῶς προϊοῦσι· καίτοι καὶ παρὰ τῶν ἀκροατῶν αἰτουμένων.

682. 11. Πλὴν οὐκ αὐτόματος ὑμῖν ἀναβλύζει διψήσασιν ὁ οἶνος] Succurrebat illud Phoenicis Homerici ad Achillem:

Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐνὶ ςήθεσσι χιτῶνα,
Οἴνυ ἀποβλύζων, ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.

Regius tamen hic habet ὑμῖν ἀναβλύειν δ. vt apud Nonnum in Euang. τῷ κατὰ Ἰωάνν. Λαϊνέῳ κενεῶνι καθάρσιον ἔβλυεν ὕδωρ.

690. 12. Εἰ μεταξὺ θεῶν τις ἐπιϛὰς, εἴποι διατεινάμενος] Chio Epiſt. ad Clearch. Φέρε γὰρ, εἴ μοι ἡ πραεῖα ἐπιϛαίη θεὸς ἡσυχία, καὶ ταῦτα λέγοι.

14. Δαιμόνιοι μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κ.] Hos verſus Diis illis dignos Naogeorgus animaduerterat, aut verſibus Muſarum ſeueriorum exprimere veritus erat. nos tamen non piguit.

IN TARSICAS I. ET II.

Vol. II. p. 1. Photius in Tarſicae prioris ὑποθέσει meminerat παραλόγυ καὶ ἐφυβρίϛυ ἔθυς κατὰ φωνῆς ἀπήχησιν. Scholiographus ἄλογον ἔθος ſcripſit; et, vt φωνῆς ἀπήχησιν declararet, ſubiunxit: ὃ ῥινοκτυπίαν καλοῦσι. Plin. lib. 11. c. 37. *Naſum noui mores ſubdolae irriſioni dicauere;* vt ῥινοκτυπία *ſanna* ſit, ei nota, qui dicitur a Perſio

Callidus excuſſo populum ſuſpendere naſo.

pen. Καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς τριαίνης, κ.] An fingere Dio voluit animum lectorum hoc clauo tridentis, dum

dum Apollinem ἀγλαοτρίαιναν, inuito Conſo, facit? Quid ſi inciſo ſeparetur Apollo a tridente, Ἀπόλλωνος, τῆς τριαίνης, neglecta copula καὶ, vt ſit ἀπὸ κοινοῦ, καὶ περὶ τῆς τριαίνης. nonne dignus quoque erat elogio ſuo Tridens?

4. 5. Μὴ ταυτὸ πάσχοιτε Ἰλιεῦσιν ἐκείνοις, οἵ τ.] Scholiaſtes non vanus hic: τὰ κατὰ τὸν Ἴλιον πάθη περιπαθέστερα τῶν ἄλλων· ὁ δὲ διεξιὼν ὁ τραγῳδὸς, ἀτυχεστέρους αὐτοὺς ἀπέφαινε· καὶ ὅτι περιπαθέστερα τῶν ἄλλων τὰ Ἰλιέων, ἡ παροιμία δηλοῖ, ἡ τὰ ὑπερβάλλοντα πάθη, Ἰλιάδα κακῶν φάσκουσα. Deſipiebant ergo Troiugenae, cum iuberent Tragicum,

— infandum renouare dolorem,
Troianas vt opes, et lamentabile bellum

Eruerant Danai. Sapiebat hiſtrio ea recuſans ἐπιδείξασθαι, *quae animus meminiſſe horret, luctuque refugit.*

24. Αὗται προσφέρουσι μέλι τι, χρίσασαι τὴν κύλικα] mallem vt in Reg. ſcribere, προσφέρουσι, μέλιτι χρίσασαι τ. atque ita loquitur Lucretius lib. I. vbi id medicis aſſignat, quod hic nutricibus:

Sed veluti pueris abſinthia tetra medentes
Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt mellis dulci flauoque liquore. etc.

B. Io. Chryſoſt. Panegyr. in Babylam Mart. γίνεται παρόμοιον, ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν κάμνοντα, ὠφέλιμα φάρμακα προσίεσθαι μὴ καταδεχόμενον, μεθοδεύσειεν ἡδύματι τὸ φάρμακον ἐγκατακρύψαι τινί.

8. 3. Ἔπειτα, οἶμαι, καὶ δακνόμενοι δυσχερανεῖτε, καὶ φ.] Palam eſt, interpretem legiſſe δακρυόμενοι, quod Tarſicas mulierculas, non Tarſenſes viros, deceret. Scholiograph. τεχνολογίαν orat. ſic deſignat: ἐν παραιτήσεως λόγῳ κολακεύει τὸ πλῆθος· σοφῶς ἐπεισάγων οἷς ἀγαθοῖς αὐτοῖς περιήνθισται ἡ κατοικία·

ὡς

Digitized by Google

ὡς ἂν ταύτῃ προοὔπτιάσας αὐτὸς, τῷ κατὰ τῆς πόλεως ἐπαίνῳ, προσεκτικὸς αὐτὸς ἀπεργάσηται κατὰ τὸν λόγον, vt deprecationis ſpecie plebeculae aſſentetur, et callide, quibus eorum habitatio bonis cumulate ornata ſit, ſubindicet: quo ſtupentes, vrbiſque et ciuium laudatione delinitos, attentiores reddat.

13. 3. Οἷα καὶ πρότερον ἦν· καὶ τοὺς ποταμοὺς οὐδεὶς ἄλλος ἔτρεψεν] Sic proſodiam emendo; et non inuitus, inuitis tamen exemplaribus, ſcriberem οὐδεὶς ἄλλη, non ἄλλος. hoc interpres probauerat.

4. Οὐδ' εἴ τι τοιοῦτον ἦν ἕτερον] hoc membrum periodi, ad σαφήνειαν non inutile, reciſum vel omiſſum ab interprete, reſtauraui. Quae ſubiiciuntur e veritatis ſacrario eruta, σωφροσύνη καὶ νοῦς ἐστι τὰ σώζοντα, aureis exaranda ſunt notis, vt iſta Perſii, S. II. quibus concinunt:

Compoſitum ius faſque animo, ſanctoſque receſſus
Mentis, et incoctum generoſo pectus honeſto,
Haec cedo, admoueant templis, et farre litabo.

20. 7. Πρὸς τὸν Εὔμαιον, ὡς αὐτὸν ἡ κιθάρα περιήνεγκε] Coniectura mea, cuius pars tantum ad oram lib. relata eſt, haec fuerat, ſcribendum videri: ὅταν αὐτοῖς ἡ κιθάρα περιηνέγκετο; quod etiam interpres in manu, vel in mente habuit; aut (quia nulla apud Homerum, niſi fallor, citharae περιφορᾶς mentio fit, niſi cum I. Odyſſ.

Κήρυξ ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίῳ.)

ex ipſis Homeri verbis Odyſſ. XVII. lubentius ſcriberem: ὅταν αὐτὸν [ἢ αὐτοὺς] ἡ ἰωὴ κιθάρας περιῆλθε. *cum vtrumque citharae ſtrepitus circumueniſſet.* En Homerica:

ἀγχι-

— ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Στήτην ἐρχομένω· περὶ δὲ σφέας ἤλυθ' ἰωὴ
Φόρμιγγος γλαφυρῆς.

Petis etiam, vnde depromta ſint haec: γιγνώσκειν, ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῇ δαῖτα τίθενται. eccilla:

Γιγνώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
Ἄνδρες.

quid ſi in hoc quoque Homerico ſcribatur ἐν αὐτῇ, vt habet Dio, quia praecedit αὐλή apud Homer. vt οἰκία apud Dionem. patitur tamen Attica ἐναλλαγή, dici ἐν αὐτῷ, nempe δώματι, quamuis praeeat δωμάτων. Sed et aliud indicium certius conuiuium celebrantium advertit Vlyſſes, nidoris videlicet adſcenſum:

— ἐπεὶ κνίσση μὲν ἐνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
Ἠπύει, ἣν δ' ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.

Deinceps haec [verſ. 9.] καὶ πάλιν ἐκ τῆς νήσου τῶν Κυκλώπων ἀκούοντα τῶν τε προβάτων βληχωμένων, κ. deſignant iſtos verſus e IX. Odyſſ.

Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγὴν οἴων τε καὶ αἰγῶν.

24. 15. Ὧν ἐστι τὸ περὶ τὴν ἐσθῆτα τῶν γυναικῶν, τὸ τοῦτον τὸν τρόπον κατεστάλθαι, καὶ βαδίζειν] Tarſicas ſtolatas fuiſſe docet, ita *vt tegeret medios inſtita longa pedes:* et vittis, reticulo, capitio, capitali, ricave capita velata habuiſſe: vt munditiae eſſent ſine offuciis: et ſanċte potius, quam ſcite, colerentur: vt olim Romae Pont. Max. de collegii ſententia iuſſit coli Veſtalem, quae ſuſpecta fuerat propter cultum amoeniorem, ingeniumque liberius, quam virginem deceret. Liu. lib. IV. de ſtolato pudore, Gregor. Naz. κατὰ καλλωπιζομένων.

20. Τοιγαροῦν ἀπὸ τῶν ὤτων ἀρξάμεναι τῆς διαφθορᾶς] Quod haec ſit *prima mali labes* in foeminis, Ly-

Digitized by Google

Lyſias in ἀπολογίᾳ ὑπὲρ τῦ Ἐρατοσθένυς φόνυ confirmat: ἡ ἐμὴ γυνὴ ὑπὸ τύτυ τῦ ἀνθρώπυ ὀφθεῖσα, χρόνῳ διαφθείρεται· ἐπιτηρῶν γὰρ τὴν θεράπαιναν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζυσαν, καὶ λόγυς προσφέρων, ἀπώλεσεν αὐτήν. etc. Quocirca aurium munimina non minus conferrent mulieribus, quam pueris, quibus ea plus, quam pugilibus, conducere aiebat Xenocrates, auctore Plutarcho περὶ τῦ ἀκούειν: Ξενοκράτης τοῖς παισὶ μᾶλλον, ἢ τοῖς ἀθληταῖς, ἐκέλευε περιάπτειν ἀμφωτίδας· ὡς ἐκείνων μὲν τὰ ὦτα ταῖς πληγαῖς, τύτων δὲ τοῖς λόγοις τὰ ἤθη διαςρεφομένων· ὐκ ἀνηκοΐαν, ὐδὲ κωφότητα προμνώμενος, ἀλλὰ τῶν λόγων τὺς φαύλυς φυλάττεσθαι παραινῶν, πρὶν ἑτέρυς χρηςὺς ὥσπερ φύλακας ἐντραφέντας ὑπὸ φιλοσοφίας, τῷ ἤθει τὴν μάλιςα κινυμένην αὐτῦ καὶ ἀναπειθομένην χώραν κατασχεῖν. ideo pulchre Satyrographus praecepit:

Nil dictu foedum, viſuque haec limina tangat,
Intra quae pater eſt; procul hinc, procul inde puellae
Lenonum, et cantus pernoctantis paraſiti.

In ſecunda Tarſ. vbi narratiuncula eſt de Phryge male augurante, qui cornicem inauſpicato percuſſit, ait, [p. 34. vlt.] καὶ νομίσας εἰς ἐκείνην τετράφθαι τὸ χαλεπὸν, ἀναιρεῖται, καὶ ἀναβὰς ἤλαυνεν. Scribe, vt in Regio, ἀναιρεῖ τε καὶ ἀν. Hoc σφάλμα fecit, vt, veluti Phryx ἀπ' ὄνυ, ſic interpres ἀπὸ νῦ laberetur. *occidit*, inquit, *et iumento conſcenſo equitabat.* atqui cornix mox recreata atque refecta (hoc enim denotat τὸ ἀνέσφηλε) ita iumentum terruit, vt inſeſſorem excuteret. Narrat ergo Dio, Phrygem iſtum, qui ob εὐςοχίαν onuſtum pectus portabat laetitia lubentiaque, deſcendiſſe ab equo, vt cornicem, in cuius caput malum omen verſum eſſe autumabat, ictu ſemianimem tolle-

tolleret, quaſi ſalutis teſſeram: tum iumento conſcenſo perrexiſſe. Narrauit Dio. quidni etiam narrem tibi, quod ab Hecataeo Abderita (philoſopho et hiſtorico, ex Euſebii ſententia, περὶ τὰς πράξεις ἱκανωτάτῳ) accepi ἐκ τῆς περὶ Ἰουδαίων ἱστορίας, de Moſomamo, ſtrenuo equite Iudaeo, et ſagittario praeſtantiſſimo, qui, vt auguriorum inanitatem argueret, oſcinem quem ab augure contemplante oſtenſam collimans iaculo transfixit, felicius, quam Phryx ille noſter. vt mortua morae amplius non eſſet. vis oculatum teſtem id perhibentem producam? ἐμοῦ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν βαδίζοντος, συνηκολούθει τις μετὰ τῶν ἄλλων τῶν παραπεμπόντων ἡμᾶς ἱππέων Ἰουδαίων ὄνομα Μοσόμαμος, ἄνθρωπος ἱκανὸς κατὰ τὴν ψυχὴν, εὔρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δὴ πάντων ὁμολογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἄριστος· οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος, βαδιζόντων πολλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ μάντεώς τινος ὀρνιθευομένου, καὶ πάντας ἐπισχεῖν ἀξιοῦντος, ἠρώτησε, διὰ τί προσμένουσι: δείξαντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν ὄρνιθα, καὶ φήσαντος· ἐὰν μὲν αὐτοῦ μένῃ, προσμένειν συμφέρει πᾶσιν· ἐὰν δὲ ἀναστὰς εἰς τοὔμπροσθεν πέτηται, προάγειν· ἐὰν δὲ εἰς τὸ ὄπισθεν, ἀναχωρεῖν αὖθις· σιωπήσας καὶ ἑλκύσας τὸ τόξον, ἔβαλε, καὶ τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινεν. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ μάντεως καί τινων ἄλλων, καὶ καταρωμένων αὐτῷ· τί μαίνεσθε, ἔφη, κακοδαίμονες; εἶτα τὸν ὄρνιθα λαβὼν εἰς τὰς χεῖρας, πῶς γὰρ οὗτος, ἔφη, τὴν αὑτοῦ σωτηρίαν οὐ προειδὼς, περὶ τῆς ἡμετέρας ἡμῖν πορείας ἄν τι ὑγιὲς ἀνήγγειλεν; εἰ γὰρ ἐδύνατο προγινώσκειν τὸ μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἀνῆλθε, φοβούμενος, μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτείνῃ Μοσόμαμος ὁ Ἰουδαῖος. Hic vir non certiore manu et ſagitta praepetem tranſadegit, quam ridicula auſpicia acumine ingenii exagitauit, et augurum ceu cornicum oculos confodit. Praeſtat igitur Deiotarum imitari, quem non tam cornicis, quam virtutis, auſpi-

ſpi-

Digitized by Google

ſpiciis eſſe vſum ſcribit Tullius; quae vetant *Spectare fortunam, dum praeſtetur fides.* Caeterum quod huius commenti initio dicit Dio, [p. 34. antep.] *οἰωνισάμενος· οἱ γὰρ Φρύγες τοιαῦτα δεινοὶ*, Phrygas auſpicandi fuiſſe peritiſſimos, (id hic *οἰωνίσασθαι*, ab Hecataeo *ὀρνιθεύεσθαι* vocatur) hoccine in cauſa eſt, cur Cic. ita percontetur, An auſpicia Piſidarum, aut Cilicum, aut Phrygum, inuenta dicemus?

AD XXXV. ET FRAGM. DIONIS.

Quae in XXXV. ſermonis interpretatione alio Characterum Romanorum genere vides inſignita, Naogeorgus vel in Graeco exemplari non viderat, vel Latinis inuiderat; aut deſpexerat, vt conſuleret famae ſapientum illorum beatorumque Antiſtitum gentilium vtriuſque continentis et Heſperiae principum: quos hic, etiam coronatos, ad partes vocat, *cum ſemiuiro comitatu παιδαρίων κομώντων, Moeonia mentum mitra crinemque madentem Subnixos: Tyrioque ardebat murice laena Demiſſa ex humeris.* Sed quid Celaenis immoramur, vbi *κελαινὼ* et caligo mera cimmeriaque eſt? Valete ergo pontifices Celaenaei, felices nimium, ſi eruditis noti fuiſſetis, quibus tamen caeſariem veſtram debetis, vt *κομηταὶ, ἀκερσέκομοι*, intonſi, et Caeſares audiatis: et, *vt ſuperi voluere, latete. Eſt et fideli tuta ſilentio Merces.* Scribe ſtatim, [p. 66. vlt.] *ὅπως ποτὲ ἔχῃ λ.* Quod continuo ſequitur, [p. 67. 1.] *τὸ δὲ κομᾷν ἐ χρὴ πάντως ὑπολαμβάνειν ὡς ἀρετῆς σημεῖον*, repugnat Comae encomio ab eodem Dione ſcripto; vt Syneſius in *Φαλάκρας ἐγκωμίῳ* perhibet: *Δίωνι τῷ χρυσῷ τὴν γλῶτταν ἐποιήθη βιβλίον κόμης ἐγκώμιον, ἔτω δῆτα λαμπρὸν, ὡς ἀνάγκην εἶναι παρὰ τȣ̃ λόγȣ φαλακρὸν ἄνδρα αἰσχύνεσθαι· συνεπιτίθεται γὰρ ὁ λόγος τῇ φύσει. ἐδὲ πολύστιχόν ἐστι· γλαφυρὸν μέντοι.* Sed et hoc

hoc libelli aureoli elogio non contentus ille Cyrenes Antiſtes, etiam eius guſtum et ſpecimen *Φιλοδίωνι* dare voluit: quo ne volumen Dionaeum fraudetur, neve auctori facta videatur iniuria, ſi quae eius fragmenta negligerentur; hic, quamuis ſpatiis diſcludar iniquis, noſtris potiora corollariis, aurea illa *λείψανα*, cum veteri exemplari MS. (quod ab ampliſſimo viro D. Huralto Meſſaeo, ſacri Conſiſtorii Comite, vtendum accepi) ſedulo collata, pro coronide gemmea apponere, cum interpretatione noſtra, conſtitui.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΩΝΟΣ ΠΕΡΙ ΚΟΜΗΣ.

Ἀναστὰς ἕωθεν, καὶ τοὺς θεοὺς προσειπὼν, ὅπερ εἴωθα, ἐπεμελούμην τῆς κόμης. καὶ γὰρ ἐτύγχανον μαλακώτερον σῶμα ἔχων· ἡ δὲ ἠμέλητο ἐκ πλείονος· πάνυ γοῦν συνέστραπτο καὶ συνεπέπλεκτο τὰ πολλὰ αὐτῆς, οἷον τῶν οἴων τὰ περὶ τοῖς σκέλεσιν αἰωρούμενα· πολὺ δὲ ταῦτα σκληρότερα, ὡς ἂν ἐκ λεπτοτέρων συμπεπλεγμένα τῶν τριχῶν. ἦν οὖν ὀφθῆναί τε ἀγρία ἡ κόμη καὶ βαρεῖα· μόλις δὲ διελύετο, καὶ τὰ πολλὰ αὐτῆς ἀπεσπᾶτο καὶ διετείνετο. οὐκοῦν ἐπῄει μοι τοὺς φιλοκόμους ἐπαινεῖν, οἳ, φιλόκαλοι ὄντες, καὶ τὰς κόμας περὶ πλείστου ποιούμενοι, ἐπιμελοῦνται οὐ ῥαθύμως, ἀλλὰ κάλαμόν τινα ἔχουσιν ἀεὶ ἐν αὐτῇ τῇ κόμῃ, ᾧ ξαίνουσιν αὐτὴν, ὅταν σχολὴν ἄγωσι. καὶ τοῦτο δὴ τὸ χαλεπώτατον, χαμαὶ κοιμώμενοι φυλάττουσιν, ὅπως μηδέποτε ἅψωνται τῆς γῆς, ὑπερείδοντες ὑπὸ τῆς κεφαλῆς μικρὸν ξύλον, ὅπως ἀπέχῃ τῆς γῆς ὡς πλεῖστον· καὶ μᾶλλον φροντίζουσι τοῦ καθαρὰν φέρειν τὴν κόμην, ἢ τοῦ ἡδέως καθεύδειν. ἡ μὲν γὰρ καλοὺς τε καὶ φοβεροὺς ἔοικε ποιεῖν· ὁ δὲ ὕπνος, κἂν πάνυ ἡδὺς ᾖ, βραδεῖς τε καὶ ἀφυλάκτους. δοκοῦσι δέ μοι καὶ Λακεδαιμόνιοι μὴ ἀμελεῖν τοῦ τοιούτου πράγματος, οἱ τότε ἥκοντες πρὸ τῆς μάχης τῆς μεγάλης τε καὶ δεινῆς, ὅτε μόνοι τῶν Ἑλλή-

νων

γων ἔμελλον δέχεσθαι βασιλέα, τριακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας. δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος πλείστης ἐπιμελείας ἀξιοῦν τὸ τοιοῦτον. ἀπό γε μὴν ὀφθαλμῶν οὐ πολλάκις ἐπαινεῖ τοὺς καλούς, οὐδὲ ἀπὸ τούτου μάλιστα ἡγεῖταί τὸ κάλλος ἐπιδείξειν. οὐδενὸς οὖν τῶν ἡρώων ὀφθαλμοὺς ἐγκωμιάζει, ἢ Ἀγαμέμνονος, ὥσπερ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ἐπαινεῖ αὐτοῦ. καὶ οὐ μόνον τοὺς Ἕλληνας ἑλίκωπας καλεῖ, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸ κοινὸν ἐπὶ τοῖς Ἕλλησιν. ἀπὸ δὲ τῆς κόμης ἅπαντας, πρῶτον μὲν Ἀχιλλέα. Ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα· ἔπειτα Μενέλαον ξανθὸν ἐπονομάζων ἀπὸ τῆς κόμης· τῆς δὲ Ἕκτορος χαίτης μέμνηται, ἀμφὶ δὲ χαῖται Κυάνεαι πεφόρητο. Εὐφόρβου γε μήν, τοῦ καλλίστου τῶν Τρώων ἀποθανόντος, οὐδὲν ἄλλο ὠδύρετο λέγων· Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι, Πλοχμοί θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο· καὶ τὸν Ὀδυσσέα ὅταν ἐθέλῃ καλὸν γεγονότα ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἐπιδεῖξαι, φησὶ γοῦν· Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἔθειραι. πάλιν δ' ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ· κὰδ δὲ κάρητος Οὔλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας. καὶ πρέπειν γε μᾶλλον τοῖς ἀνδράσι φαίνεται καθ' Ὅμηρον ὁ κόσμος ὁ τῶν τριχῶν, ἢ ταῖς γυναιξί. γυναικῶν γοῦν περὶ κάλλους διεξιών, οὐ τοσαυτάκις φαίνεται κόμης μεμνημένος· ἐπεί τοι καὶ τῶν θεῶν τὰς μὲν θηλείας ἄλλως ἐπαινεῖ· χρυσῆν γὰρ Ἀφροδίτην, καὶ βοῶπιν Ἥραν, καὶ Θέτιν ἀργυρόπεζαν. τοῦ Διὸς δὲ μάλιστα ἐπαινεῖ τὰς χαίτας· Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος.

Cum mane ſurgerem, et Deos pro more adorarem, comae cura mihi fuit. Etenim corpore languido molliuſque affecto eram; coma autem a longo tempore neglecta fuerat. Itaque magna ex parte conturbata implexaque erat; quales in ouibus villi per crura eriguntur: mea vero caeſaries multo durior, quippe quae e tenuioribus capillis concinnata eſt. proinde viſu agreſtis et oneroſa coma, vix ac ne vix quidem dirimebatur; ut multa pars eius diuelleretur

ac

Digitized by Google

ac diſtenderetur. Quocirca cirratos comtoſque laudare animum ſubiit, qui venuſtatis ſtudioſi et caeſariem plurimi facientes, in ea curanda operoſi ſunt: atque arundinem quandam in coma ſemper habent, qua vellicant ipſam, cum otioſi ſunt. Et quod omnium difficillimum eſt, humi dormientes cauent, ne terram vnquam contingant: aſſeremque capiti ſubſternunt, quo plurimum diſtet a terra: idque accurant potius, vt puram gerant comam, quam vt ſuauiter dormiant. Caeſaries enim pulchros et formidabiles ipſos efficere videtur: ſomnus vero, tametſi dulciſſimus ſit, ſegnes et incautos. Quin etiam Lacedaemonios arbitror hoc inſtitutum minime neglexiſſe: cum olim prodeuntes ante magnum et horrendum illud proelium, quando ſoli e Graecis Regem excipere parabant, trecenti numero crinem ornantes confidebant. Hunc quoque ornatum Homerus magno ſtudio dignum cenſuiſſe mihi videtur: quandoquidem ab oculis non ſaepe formoſos commendat: neque ex eo praecipue putat ſe pulchritudinem probaturum. quare nullius Heroum oculos laudat, praeterquam Agamemnonis, cuius reliquum etiam corpus celebrat. ac non Graecos duntaxat nigroculos vocat, ſed et ipſum Agamemnonem, communi cum Graiis appellatione. A coma autem omnes; ac primum Achillem: flauo Pelidem crine prehendit: *deinde Menelaum a caeſarie flauum nuncupauit: Hectoris quoque capilli meminit:* Fuſcaque caeſaries hinc atque hinc ſparſa volabat. *Porro in Euphorbo, Troianorum pulcherrimo, cum obiiſſet, aliud nihil deflebat*: Sanguine fuſa coma eſt, triplex cui Gratia ſedit, Cinnorumque orbem argentum nectebat et aurum. *Item cum Vlyſſem formoſum a Minerua factum argueret, ait*: fuſci euaſere capilli; *rurſus de eodem*: Criſpum agitat crinem, cui flos hyacinthius eſt par. *quin viros magis decere, quam foeminas, capillorum ornatum, ex Homero patet. Quapropter de mulierum pulchritudine verba faciens, non toties videtur meminiſſe comae; ſiquidem foeminas e Diuis aliter*

col-

collaudat: aureamque Venerem et bubulis oculis Iunonem, argentipedemque Thetin memorat. At Iouis crines potiſſimum extollit: Coeleſtes regi quatiuntur vertice crines.

AD LXII DE REGNO ET TYRANN.

Scholiographus Photio et veritati congruenter de hoc ſermone ſcribit: *ἔτος ἐκ τῆς ὑπογραφῆς μηνύει τὴν ὑπόθεσιν πᾶσαν*, quaſi non plus in fronte, quam in receſſu, habeat.

321. 1. Καὶ μὴν εἴ τις ἀνδρὸς ἑνὸς ἐχ ἕτός τε ἄρχειν ἐςὶ, κ.] Compone cum his, quae Clemens Alex. ſcribit VI. *ςρωμάτων*, vbi docet, quid ſit in viro pio *ἀρχικὸν, ἡγεμονικὸν, βασιλικόν.*: inde purpureus hic pannus late ſplendet: *μὴ τῶν ἔξω μόνον θηρίων κατακυριεύειν ἐτάγημεν· ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἀγρίων παθῶν.* et: *ἐ πραγμάτων ἀπτέον τοῖς μὴ τὴν γνῶσιν εἰληφόσι, καὶ εἰδόσιν, ὅπως αὐτοῖς παρ᾽ ὅλον τὸν βίον χρηςέον*: ſic enim corrigo, cum praue et *παραλόγως* editum ſit *παρὰ λόγον τὸν β.*

5. Καὶ πολλῶν γε οἰκέντων ἐπὶ π.] abeſt *γε* a MS. ſed quid obeſt? cum idem ſit, atque ſi dixiſſet: *καίπερ πολλῶν οἰκ.* mox etiam eandem partic. adiunximus *τῷ τἕτον* ex eod. MS. *τἕτόν γε ἐφικνεῖσθαι.*

14. Εἰς ἐπήκοον φθέγγεσθαι] Loquutio plane Attica eſt; qua praeter alios vtitur Xenophon IV. *ἀναβάσ. καλεσάμενος τὲς ςρατηγὲς ἐς ἐπήκοον*, hoc eſt, *eo, vnde exaudiri poſſet.*

15. Καὶ γὰρ ἓν ἔχει τι παραπλήσιον ὁ νἕς τῇ ὄψει] Ariſtotelicum eſt: *ὅπερ ὄψις ἐν ὀφθαλμῷ, τἕτο νἕς ἐν τῇ ψυχῇ.*

16. Ὡς γὰρ ἐκείνη διεφθ.] ſic repoſui ex MS. c. congruentius aetiologiae, quam *καὶ ὡς.* mox pro *πλησιώτατα*, *πλησιαίτατα*, indidem, Atticorum more; de quo Euſt. in Od. *β.*

21. Oἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τῶν ἐν ταῖς δυναςείαις, ὅτι μὲν ἔξεςιν αὐτοῖς π.] Publius:

Cui plus licet, quam par eſt, plus vult, quam licet. vide τὰ δικαιώματα τȣ̃ βασιλέως, 1. Reg. [ſeu 1 Sam.] 8. Scholiographus his cenſuram adhibuit: ἐπαναφορὰ ἄτονος καὶ προσκορής.

322. 10. Ἥδεται δὲ τοῖς πόνοις, ὅτι ἑκὼν πονεῖ] Syneſius περὶ βασιλ. βασιλικȣ̃ σώματος ἐλάχιςα πόνος ἅπτεται. ὅςις γὰρ ȣ̓ λανθάνει πονῶν, τȣ̃τον ἥκιςα πόνος νικᾷ. Seneca Ep. 31. *Generoſos animos labor nutrit.*

16. Τίνι δὲ ἀνδρείας μείζονος, ἢ τῷ πάντα σώζοντι] Clemens Al. lib. IV. ςρωμ. αἴτημα τὸ βασιλικώτατον, αἰτεῖσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν ἀμισθί. *Votum regium eſt, petere et procurare ſalutem hominum gratis.*

vlt. Βασιλείας δὲ ȣ̓δὲν ἦν αὐτῷ προσῆκον, ȣ̓ μᾶλλον ἢ τῶν σηπομένων τινὶ νεκρῶν] Interpres ita verterat: *non magis, quam ad aliquem mortui putreſcentes*; vt illos gignendi caſus, σηπομένων νεκρῶν, regi putaret a participio προσῆκον, ſed incaute: cum diſtributiue poſiti ſint, et datiuo τινὶ ſubiiciantur, optimae ſententiae bono, quae vult: *Neutiquam Regnum ad Sardanapalum attinuiſſe, nec magis, quam ad aliquod e foetidis iam cadaueribus.* fuit certe

— monſtrum, nulla virtute redemtum
A vitiis; aeger, ſolaque libidine fortis.

323. 4. Καθῆςο ἐπὶ χρυσηλάτȣ κλίνης ἀναβάδην] Pollux Onom. lib. 31. cap. 13. ex hoc Dionis loco exemplum illud depromſiſſe videtur, ἀναβάδην καθήμενος: cui ſubiungit περιβάδην, τὸ ὑπαλλάξαι τȣ̀ς πόδας. Phauorinus: ἀναβάδην, τὸ ἀφ' ὕψȣς ἄνω τȣ̀ς πόδας ἔχειν, καὶ κοιμᾶσθαι. Vnde lacuna explenda eſt apud Heſychium. Ariſtophanes in Pluto:

Νυνὶ

Digitized by Google

Νυνὶ δὲ πεινῶν, ἀναβάδην ἀναπαύομαι.

At pedibus altis famelicus quieſco nunc.

8. Ὑπὸ δὲ ἀργίας καὶ σκιᾶς λευκός] haec σκιατροφία dicitur vno nomine a Plut. in P. Aemilio: ἄνθρωπος τῷ σώματι ςίλβων ὑπὸ λειότητος καὶ σκιατροφίας. de Ser. Galba. et in Ageſilao: τῶν σωμάτων λευκῶν καὶ ἁπαλῶν διὰ τὰς σκιατροφίας, γυμνουμένων διεγέλων.

AD I. II. III. ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ.

324. 7. haec male cohaerebant, nec ſatis erant integra: μὴ παρούσης δὲ, λύπην ἔχει καὶ ἀπορίαν πάντα, ἐκ τῆς δαίμονος ταύτης. melius ſic in Regio interpuncta connexaque ſunt: λύπην ἔχειν καὶ ἀπορίαν· πάντα γὰρ ἐκ τῆς δαίμονος τ. ex Demoſth. Olynth. II. μεγάλη γὰρ ῥοπὴ, μᾶλλον δὲ ὅλον ἡ τύχη, παρὰ πάντα ἐςὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. Ariſt. XI. τῶν μετὰ τὰ Φυσ. de principio potentiſſimo, vnde vniuerſa pendent: ἐκ τοιαύτης ἀρχῆς ἤρτηται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ φύσις. Quae ſequuntur affinia ſunt iis, quae in Paeane εἰς ὑγίειαν Ariphron canit in colophone Athenaei δειπν.

325. 12. Aſſerit hic, oratores quondam pernicioſos Athenis fuiſſe, nec minimam per Demoſthenem inuectam eſſe partem incommodorum. Ἀθῆναί ποτε εἰς ῥήτορας ἠδικήθησαν, καὶ ἤγετο Δημοσθένης. Idque firmat Aeſchines κατὰ Κτησιφῶντος, et Dinarchus contra Demoſth. vbi docet, qui auctores ſint rerum bene vel male in vrbibus geſtarum: παρὰ τί οἴεσθε τὰς πόλεις τότε μὲν εὖ, τότε δὲ φαύλως πράττειν; οὐδὲν εὑρήσετε ἄλλο, πλὴν παρὰ τοὺς συμβούλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας. Quod autem τύχην ἐπισκοποῦσαν appellat, [verſ. 14.] Solonem imitatur, qui Iouis αἶσαν, et Mineruam ἐπισκοπεῖν Athenas in Elegis cecinit:

Digitized by Google

Ἡμετέρη δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς ἄποτ' ὀλεῖται
Αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων.
Τοίη γὰρ μεγάθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὕπερθεν ἔχει.

Caeterum Plutarchus, in comment. *Qui leg. poëtae*, Heſiodum Iouis nomine ad fortunae vim declarandam vti obſeruat, in his Promethei ad Epimethea monitis:

— μή ποτε δῶρα
Δέξασθαι παρὰ Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν.

ἐπὶ τῇ τύχης δυνάμει τῷ Διὸς ὀνόματι κέχρηται· τὰ γὰρ τυχηρὰ τῶν ἀγαθῶν Διὸς δῶρα κέκληκε, πλούτους καὶ γάμους καὶ ἀρχὰς, καὶ πάντα ὅλως τὰ ἐκτὸς, ὧν ἡ χρῆσις ἀνόνητός ἐστι τοῖς χρῆσθαι καλῶς μὴ δυναμένοις.

328. 10. Πανθείας ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ, καὶ] Ecce tibi non faſtidienti nec occupato faſciculus de Panthea, Croeſi aliorumque fortuna, a Scholiaſte e Xenophontis, Herodoti, Thucydidis et poëtarum viridariis lectus: Πανθείαν μὲν, τὴν Ἀβραδάτου τοῦ Σουσίου, φασὶ, γαμετὴν, ἧς καὶ Ξενοφῶν ὁ Σωκρατικὸς μέμνηται. Κροίσου καὶ τοῦ παιδὸς τούτου ἤτοι τοῦ ἐν θήρᾳ δεδυστυχηκότος, ἢ τοῦ κωφοῦ, ἀμφοτέρων Ἡρόδοτος μέμνηται· τοῦ μὲν, ὡς ὑπὸ Ἀδράστου τῇ τοῦ συὸς διαμαρτίᾳ λόγχῃ διαπαρέντος τοῦ δὲ ἐπὶ τῇ Σαρδέων ἁλώσει φωνήεντος γεγονότος. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ τὴν Ἀστυάγεως ὑπὸ Κύρου τοῦ ἐγγόνου ἧτταν· καὶ Πολυκράτους τοῦ Σαμίων τυράννου, τὴν ὑπὸ τῶν Περσῶν αἰχμαλωσίαν καὶ ὄλεθρον, καὶ τὴν Κύρου ὑπὸ τῆς Μοίριδος τῆς Μασσαγέτιδος σφαγὴν, ὁ αὐτὸς Ἡρόδοτος ἀναγράφει. Μηδείας δὲ τὸν ἔρωτα τῆς Κολχίδος, καὶ τὸν Ἰάσονα, καὶ πᾶσαν τὴν κατ' αὐτῆς πραγματείαν Ἀπολλώνιος ἐν Ἀργοναυτικοῖς διέξεισι. Μίδα τὴν εὐχὴν οὐδεὶς ἀγνοεῖ. Φαίδρας τὴν

καθ'

καθ' Ἱππολύτε διαβολὴν Εὐριπίδης τραγωδεῖ. Ὀρέϛε τὴν μανίαν διὰ τὸ ἐπὶ τῇ μητρὶ ἄγος, καὶ τὸν ἐπὶ πολλὴν γῆν πλάνον, τὰ αὐτὰ ἕξεις Εὐριπίδην περιπαθέϛερα δραματεργῦντα. Ἀλκμαίωνα δὲ τὸν Ἀθηναῖον ποιναῖς ἐλαυνόμενον μητρῴαις, πᾶσαν κατ' ἤπειρον, Θεκυδίδης Ὀλόρε ἱκανὸς ἅπασιν ἀνθρώποις γνωρίσαι. Adiſis Herodot. in Clio, Xenophontem V. παιδείας, Thucydidem extremo l. II.

336. 7. Idem Scholiographus τὰ Λακωνικὰ luculenter exponit: Λακωνικὰ ταῦτα φησίν· ὅτι καὶ περὶ τέτων ἔτω Λάκωνες ἐπέϛελλον· ἐπὶ μὲν τῇ τῶν Περσῶν ἥττῃ τῇ ἐν Πλαταιαῖς ἔτω γράψαντες πρὸς τὴν Σπάρτην· ΤΟΙ ΠΕΡΣΑΙ ΔΟΥΛΕΥΟΝΤΙ νικήσαντες δὲ Ἀθηναίες κατὰ τὰ Πελοποννησιακὰ, καὶ τε ἄϛεος γενόμενοι ἐγκρατεῖς; ΕΑΛΩΚΑΝΤΙ ΤΑΙ ΑΘΗΝΑΙ. κατὰ δὲ τὸν ὑπερηφαγευόμενον αὐτῶν· ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΕΝ ΚΟΡΙΝΘΩΙ καὶ γὰρ ἐκπεσὼν Διονύσιος Συρακεσῶν ἐν Κορίνθῳ ἐγραμμάτευεν ἰδιωτεύων. Σωκράτες δὲ τῷ δεσμωτηρίῳ ἐμβληθέντος τοῖς ἐπιτηδείοις ἐπέϛειλαν οἱ αὐτοὶ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΤΕΔΙΚΑΣΘΗ. καὶ Ξενοφῶντος φυγαδευθέντος· ΞΕΝΟΦΩΝ ΕΦΥΓΑΔΕΥΘΗ. καὶ πάλιν· ΦΕΡΕΚΥΔΗΣ ΤΕΘΝΗΚΕ. προήγαγε δὲ ταῦτα ἐνταῦθα ὡς δυϛυχίας ὑποδείγματα· τῇ γὰρ παλιῤῥεύσει τῆς τύχης ἡ πρὶν εὐδαιμονία εἰς τἀναντίον κατέκλινεν. Haec itaque Lac. dicta proponuntur quaſi mutationis rerum humanarum ſpecula, exemplaue inſignia, vt apud Liu. l. LV. Paulus Coſ. Perſeo Rege captiuo in tabernaculum introducto, ſuis dixit: *Exemplum inſigne cernitis mutationis rerum humanarum. vobis hoc praecipue dico, iuuenes; Ideo in ſecundis rebus nihil in quemquam ſuperbe ac violenter conſulere decet, nec praeſenti credere fortunae, cum, quid veſper ferat, incertum ſit.* hoc eſt ἀλεξιφάρμακον Comici dicti:

 Secun-

Digitized by Google

Secundas fortunas decent ſuperbiae.

At is iure laudatur a Papinio in Syluis, cui

Tenor idem animo moreſque modeſti
Fortuna creſcente manent.

Syneſius epiſt. ad Simplic. ἔδει μὲν ταῖς τύχαις τὰς γνώμας μὴ συνεξαίρεσθαι. *Prorſus non oporteret vna cum fortuna animos efferri.*

342. 20. Ὅπως μηδένα ἔχωσι τῆς περὶ τοῦτο αἰσχύνης] Non redundat τὸ περὶ τοῦτο, quod interpres neglexerat; ſiquidem αἰσχύνη, ἁπλῶς, in meo MS. παλαιῶν λέξεων definitur, ἡ τοῖς κατεγνωσμένοις ἐπιγενομένη αἰδώς. Quod ſubiicitur, [verſ. 24.] σκότει τῆς τύχης διαπλεῖν, eadem translatione dictum eſt, atque iſtud Maronis:

Vixi, et quem dederat curſum Fortuna peregi.

antep. Ταχὺ δὴ μᾶλλον, οἷς ἂν παρῇ, καταλιπούσης, ἢ μεθισαμένης πρὸς ἑτέρους] quis illuſtrior horum interpres, quam Flaccus, apud quem, III. Carm. XXIX.

Fortuna ſaeuo lata negotio, et
Ludum inſolentem ludere pertinax,
Tranſmutat incertos honores,
Nunc mihi, nunc alii benigna. etc.

ΑΔ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΟΞΗΣ.

350. 22. Quam arduum ſit volucris gloriae aucupium, hac prouerbiali periodi ambage perhibetur: Οὐ γὰρ ὀλίγοις λίνοις, φασὶν, ἢ δυσὶν, ἢ τρισὶν ἑταίραις, οὐδὲ δέκα Λεσβίαις θηρεύεται δόξα. Scholiaſtes: παροιμία ἐπὶ τῶν μὴ εὐκατεργάστων πραγμάτων· Οὐκ ὀλίγοις λίνοις θηρεύεται πετεινά.

Retibus exiguis haud capiuntur aues.

Digitized by Google

351. 2. Ἢ δεκάκις, ἢ ἠδίκησάν ποτε ἐραςὴς πόλεως] Interpres legerat: ἢ ἠδικήθησαν πρὸς ἐραςȣ πόλ. Regius: ἢ δίκης ἄν ποτε ἐραςὴς πόλ. praue. quid ſi ſcribas: εἰ τύχῃ ἄν ποτε ἐραςὴς π. *ſi quando fuerit ciuitatis amator.*

10. Ἢ μετὰ, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν] Emenda: Ἤματα, νύκτας δ. ex Homeri Odyſſ. X. verſ. XI. Sed quamuis apud Homerum ſequatur continuo:

Εὗδȣσ' ἔν τε τάπησι, καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσι:

nihil tamen in Dione mutandum: a quo haec compoſito ſunt παραπεποιημένα κατὰ παρῳδίαν, et gloriae cupidis accommodata, qui vix vnquam placidum petunt,

Vxorum infuſi gremio, per membra ſoporem,
Mollibus in ſtratis.

AD LXXV. ΠΕΡΙ ΝΟΜΟΥ.

Hanc, flagitantibus amicis magnis, ab integro interpretari, quam Naogeorgi interpretationem emendare et recentare, magis expeditum et ex decoro viſum eſt.

406. 1. Ἔςιν ὁ νόμος, τȣ̃ βίȣ μὲν ἡγεμὼν, τ.] Dio in hoc de legis laude exordio, Chryſippi Stoici principium τȣ̃ περὶ νόμȣ imitatus vel mutuatus eſt: Ὁ νόμος πάντων ἐςὶ βασιλεὺς θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων. δεῖ δὲ αὐτὸν προςάτην εἶναι τῶν καλῶν καὶ τῶν αἰσχρῶν, καὶ ἄρχοντα καὶ ἡγεμόνα· καὶ κατὰ τȣ̃το κανόνα τε εἶναι δικαίων καὶ ἀδίκων. Martianus l. 2. D. de leg. Auctor orat. LXXIX. pag. 438. 11. haec proprie dici de lege principe et diuina declarat: eamque τὸν τȣ̃ Διὸς θεσμὸν vocat, et φύσεως νόμον, τὸν ἀληθῆ καὶ κύριον καὶ φανερὸν καὶ ἡγεμόνα τȣ̃ βίȣ.

Digitized by Google

8. Ὥσπερ δὲ τῶν πλεόντων οἱ τοῦ πυρσοῦ μὴ διαμαρτάνοντες] Synefius in clauſula ep. ad fratrem LI. pag. 140. ex edit. noſtra, φρυκτὸν dicit, quem hic πυρσόν: καὶ πεμπταῖον, τόν τε φρυκτὸν ἰδόντες, ὃν αἴρουσιν ἀπὸ πύργου τοῖς καταγομένοις σύνθημα, θᾶττον, ἢ λόγος, ἀποβιβασθέντες ἦμεν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ.

15. Ὥστε ἀτείχιστοι μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων διαμένουσι] Claudianus de Manlii Conſul.

— *Lycurgus*, inquit,
Ciuibus, et vetitis ignauo credere muro,
Tutius obiecit nudam Lacedaemona bellis.

407. 3. Πυθομένους παραιτήσαιτ᾽ ἄν] ſic repoſui ex coniectura, quia praeit τὸ πυνθάνεσθαι, cum in editis et ſcriptis libris perperam legatur κλεπτομένους. an malles σκεπτομένους.

8. Ὅσῳ τοὺς μὲν χρησμοὺς ἤδη τινὲς ἠγνόησαν] Id probat Syneſius περὶ ἐνυπνίων, pag. 9. Cir. edit. noſtrae: οὕτως οὐδὲ τὰ χρηστήρια πᾶσι συνετὰ φθέγγεται· καὶ Λοξίας ἐκεῖθεν ὁ Πυθοῖ χρησμῳδός· ὅτι τὸ ξύλινον τεῖχος, ὃ τοῖς Ἀθηναίοις ὁ θεὸς ἐδίδου σωτήριον, μάτην ἂν ἤκουσεν ἐκκλησιάζων ὁ δῆμος, εἰ μὴ Θεμιστοκλῆς ἀνέγνω τοῦ χρησμοῦ τὴν διάνοιαν.

15. Ἀλλὰ μετὰ πειθοῦς καὶ βουλομένων προέστηκεν] In hoc a Dione, Platone, Poſidonio, et antiquis legislatoribus, quos auctores Dio ſequitur, Seneca diſſentit, epiſt. 94. *primum omnium ob hoc leges non perſuadent, quia minantur.* etc.

408. 13. Οὗτος ὁ τὰ τρία ῥήματα οἷς ε.] in alio vetuſtiore cod. Reg. legi: οὗτος ὁ τὰ ῥήματα, οἷς ε. vt ſcrupulus trium illorum verborum plane tollatur; de quibus tamen ne pigeat legere, quid ἀγχίνοια pereruditi viri ſuggeſſerit.

Digitized by Google

409. 4. Διὰ τῦτον τὺς ἀποθ. ὑδεὶς ἔτι κρίνει πολεμίυς· ὑδὲ τὴν ἔχθραν κ.] antea legebatur: *οἱ δὲ τὴν ἔ.* vt inchoata et manca videretur oratio, eaque deſiderare, quae in priori interpretatione noſtra, quam ſequuti ſunt operae, ſuppleuimus. ſed germanam lectionem e Cod. Reg. repraeſentauimus: cui reſpondent haec ita reponenda: *Lex facit, vt vita functos nullus in hoſtium numero habeat; nec hoſtilis animi petulantiaeque ſpecimen in illorum cadauera edat.*

AD LXXIX. ΠΕΡΙ ΠΛΟΥΤΟΥ.

Ex vetuſtis exemplaribus colligitur, hanc et ſequentem diſſertationem fuiſſe τῶν ἐν Κιλικίᾳ; nempe ex earum numero, quas Dio habuerat, vel commentatus erat, dum Ciliciam peragraret. Scholiaſtes argumentum τῦ περὶ πλέτυ ex Photio ſumtum ita recentauit: *τὸ τῦ πλέτυ σχληρὸν ὁ λόγος ὑτος ἐκκαλύπτει, καὶ τὸ ἐπίβυλον ςηλιτεύων, πολλῷ λυσιτελεςέραν αὐτῦ παρίςησι τὴν μετὰ δικαιοσύνης πενίαν.*

433. 9. Ἀκύω δ' ἔγωγε τῶν ὀρῶν τὰς πάνυ παλαιὰς τῆς αὐτῆς εἶναι πέτρας] Haec obſcura nimis, Attica parum. Interpretem vel ope cod. caſtigati, vel *ἀγχίνως* legiſſe perſpicuum eſt: *τῶν κιόνων τὰς π.* Homerus de Atlante:

— ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακράς.

mox, [verſ. 16.] *τὺς κακύργυς ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαις*, nimirum *χρυσαῖς*, cum Darius apud Herodotum in Thalia, Democedi medico, de quo antea, duo craſſarum compedum aurearum paria, *σῶςρα* dediſſet; ille ioco, *πεδέων χρυσέων δύο ζεύγεα*, nuncupabat *διπλήσιον κακὸν*, geminum malum.

434. 4. Τί δαὶ χρὴ περὶ Κελτῶν λέγειν, ὅπου φασὶ ποταμόν τινα καταφέρειν τὸ ἤλεκτρον] Mirum eſt, Dionyſium ipſum περιηγητὴν idem referre his verſibus :

Τοῖς δ' ἔπι, Πυῤῥηναῖον ὄρος καὶ δώματα Κελτῶν
Ἀγχόθι πηγάων καλλιῤῥόου Ἠριδανοῖο·
Οὗ ποτ' ἐπὶ προχοῇσιν ἐρημαίην ἀνὰ νύκτα
Ἡλιάδες κώκυσσαν, ὀδυρόμεναι Φαέθοντα.
Κεῖθι δὲ Κελτῶν παῖδες ὑφήμενοι αἰγείροισι,
Δάκρυ ἀμέργονται χρυσαυγέος ἠλέκτροιο.

quid quod Euſtathius ei patrocinatur, aitque: διήκειν λέγονται ἄχρι καὶ τοῦ Ῥήνου οἱ Κελταί· ἀπὸ δὲ αὐτῶν οἱ σύμπαντες Εὐρωπαῖοι Γαλάται, Κελτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐκλήθησαν. Quod ſubiungit Dio, πανταχοῦ κεῖσθαι ἐκβεβρασμένον, ad illud Naumachii ſpectat:

Λᾶες ἐπὶ ῥηγμῖνι πολυψηφῖδι θαλάσσης·
Πολλοὶ δ' ἐῤῥίφαται ποταμῶν περὶ χείλεσιν αὖτως.

435.13. Οὐδ' ἂν γένοιντό ποτε ἄνθρωποι εὐδαίμονες ἀνόητοι καὶ ἄφρονες] Xenophon in οἰκονομικῷ. Iuuenal. IV. Sat.

Nemo malus felix, minime corruptor.

AD LXXX. ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

Initio huius depingitur, ὡς ἐν ἱερῷ περιβόλῳ τῷ κόσμῳ, vt apud Syneſium, ζῶον ἄφετον, ἀνειμένον ζῶν: quaſi qui proclamet cum illo:

Nullius addictus iurare in verba magiſtri,
Quo me cunque rapit tempeſtas, deferor hoſpes.

Iphi-

Digitized by Google

Iphicrati illi ſimilis: ὔτε ὁπλίτης, ὔτε τοξότης, ὔτε πελταςής· ἀλλ᾽ ὁ τέτοις πᾶσιν ἐπιτάττων καὶ χρώμενος. Quem enim latet, quam late pateat τὸ, ἐννοῶν ὃ βέλεται, καὶ πράττων ἀδεῶς, ex praecepto ſapientis: νόει, καὶ ταῦτα πρᾶττε.

437. 1. Καὶ ξύμπαντα γένη ἀνόητοι] etiamne ἀνόητοι omnes iſti populi, qui, vt

Aeneadae, in ferrum pro Libertate ruebant?

quidni? ſi quidem ἀνόητοι ἀνοήτοις ἐπολέμησαν, καὶ πολέμῳ ἀνονήτῳ. Sed hic, malum, περισσὰ κ᾽ ἀνόνητα, nullique vſui nobis fuere vetera ἀντίγραφα. In Henr. Stephani cod. adnotatum fuit σφάλμα, et adſcriptum docti viri manu, τῆσδ᾽ αὐτονομίας ἔρωτι ὐδεὶς ἐγκεχείρηκεν. ſed eruditiſſimi Iſa. Caſauboni Diatriba ἰατρείαν certamque medelam huic vlceri ac pleriſque aliis adhibebit.

6. Σόλωνα μέντοι καὶ αὐτὸν εἰδέναι φασὶν, ὡς ὅ.] Videri poſſet hic τὸ εἰδέναι pro εἰρηκέναι vſurpatum. Quid vero Solon de legibus ſuis ſentiret, Anacharſi hoſpiti ita, referente Plutarcho, declarauit: ὅτι καὶ συνθήκας ἄνθρωποι φυλάττυσιν, ἃς ὐδετέρῳ λυσιτελές ἐςι παραβαίνειν τῶν θεμένων· καὶ τὺς νόμυς αὐτὸς ὕτως ἁρμόζεται τοῖς πολίταις, ὥςε πᾶσι τῦ παρανομεῖν βέλτιον ἐπιδεῖξαι τὸ δικαιοπραγεῖν: vt Dio praefracte nimis agat cum Solone; ne dicam captioſe. Id certe Solon operam dedit, vt vitaret faſtidium ciuium, τὸ δυσάρεςον καὶ τὸ φιλαίτιον: quippe qui dixerat in elegis:

Ἔργμασιν ἐν μεγάλοις πᾶσιν ἁδεῖν χαλεπόν.

Re in magna cunctis perplacuiſſe graue eſt.

in

in quo verſiculo mirum eſt eruditum Cruſerium tam grauiter lapſum eſſe, vt pro ἀδεῖν legeret ᾄδειν, et abſurde interpretaretur: *Omnibus in magnis difficile eſt canere.*

438. 2. Νόμον δὲ τὸν ἀληθῆ καὶ κύριον, καὶ φαν.] Antigone ignorantiam huius verae legis, principis et coeleſtis exprobrat Creonti regi apud Sophoclem; eiuſque κηρύγμασιν opponit ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν νόμιμα, ἅπερ οὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου φάνη. Cic. et Stoici vocant, *aeternum quiddam, quod vniuerſum mundum regit imperandi prohibendique ſapientia, et rationem rectam ſummi Iouis.* hic τὸν τοῦ Διὸς θεσμὸν, καὶ τὸν τῆς φύσεως νόμον.

7. Κἂν μικρὸν αἴθυγμα δεικνύντι πυρός] Quas apud Scholiographum αἴθυγμα gloſſas habet, ὅρμημα, ἐξάλμα, κινήμα, σκίασμα, eaſdem apud Heſychium ſibi vindicat, αἴθρυλα ſuſpectum et ſuppoſitum fortaſſe, vel σύσσημα τοῦ αἰθύγματος.

9. Ἄξονας δὲ καὶ γραμματεῖα καὶ στήλας φυλάττετε, κ.] Monet Scholiaſt. haec Athenis in Prytanei tabulario condita fuiſſe. ταῦτα ἐν τῷ Πρυτανείῳ ἀνέκειτο Ἀθήνησιν.

439. 6. Τῶν ἐν ἁλύσει καὶ κλοιῷ καὶ πέδαις] de his, aliiſque ὀργάνοις κολαστηρίοις, Syneſius Epiſt. 58. ad Epiſc. in quibus δακτυλήθρα καὶ ποδοστράβη καὶ πιεστήριον. etc. Plaut. in Capt. *manicas, neruos, boias ponderoſas craſſaſque* memorat: et *exauſpicare ex vinclis* dicit, quod hic ἀφεθῆναι.

14.

14. Ὠκύτατόν περ ἐόντα Θ.] Ex Odyſſ. VIII. ſed ὕςερον πρότερον citantur: prior enim verſus a Diis profertur Gradiuum ſubſannantibus a loripede correptum: alter in ἐκφράσει Vulcaniorum vinculorum tenuiſſimorum, ἀῤῥήκτων, ἀλύτων, δολοέντων. Interpres Martem numeris adſtrinxerat; vincula araneorum telis ſubtiliora metris nullis vinxerat. ego modis tenuaui paruis.

440. 8. Ἡ Σικελικὴ Φρȣρά] Schol. αἱ λατομίαι Συρακȣσῶν. an latomias lapidarias innuunt haec verba, εἰς πέτραν τινὰ ἐνέβαλον?

9. Τί δ' ὁ Λακώνων Καιάδας] ſcribe Κεάδας, vt in Regio et apud Pauſaniam in Meſſenicis, vbi narrat, in id barathrum Ariſtomenem, ducem Meſſeniorum, a Lacedaemoniis coniectum cum quinquaginta viris, ſolum diuinitus, aquilae ope auſpicioque, ſervatum, et duce vulpecula liberatum reducemque fuiſſe: τȣ́τȣς ἔγνωσαν ῥίψαι ἐς τὸν Κεάδαν· ἐσβάλλȣσι δὲ ἐνταῦθα, ȣ̔̀ς ἂν ἐπὶ μεγίςοις τιμωρῶνται. Scholiographus hic etiam iuuat: Ὁ Κεάδας Λακωνικὸς, ȣ̓κ ἦν εἱρκτὴ, ἀλλὰ κολαςήριος τόπος θεατροειδὴς, αὐτομάτοις περικλειόμενος τόποις. fortean leg. λίθοις.

antep. Ἐν οἰκείοις τραγῳδῶν πάθεσι] Schol. ἐπεὶ μέλλει πλάττειν τοιαῦτα, οἷα ἐν τραγῳδίαις ἡ δραματοποιΐα ἐσκευώρηται· εἰκότως καὶ τραγῳδεῖν ἐπιχειρεῖται: quaſi aerumnoſae vitae humanae tragicum Drama exhiberet, Reges quo prodeunt et Tyranni. Ita G. Piſidas, εἰς μάταιον βίον:

Ὁ

Digitized by Google

Ὁ χοῦς, ὁ θείᾳ πνευματωθεὶς εἰκόνι,
Καὶ τὰς γεώδεις ἐκβοᾷ τραγῳδίας,
Καὶ τὸν γελᾷν δοκοῦντα δακρύει βίον.

Puluis, Dei qui animatus eſt imagine,
Telluris effert horridas tragoedias,
Falſoque riſu diffluens aeuum gemit.

441. antep. Ἔνα δ' οὖν ἄξιον εἶναι μὴ παρεῖναι τὸν παραδ.] Reg. ἔνθα δ' οὖν ἄ. ε. μ. π. τὸ παρ. Ex Scholiaſtae iudicio: τὰς ἐν τοῖς οἴκοις γινομένας φιλοκαλίας διὰ τούτων παρίστησιν: non male, vt φιλοκαλία pro ornatu ſuperfluo luxuque ſumatur. alioqui τὸ φιλόκαλον Ariſtoteli nota eſt liberalis: παρασκευαστικοῦ τῶν περιττῶν καὶ καλῶν. Caeterum his παντοίοις λίθοις τε καὶ ψήφοις intellige λίθους διαυγεῖς καὶ ψηφῖδας σοφισμοὺς, πλακός τε λάμψιν αἴθρας ἀντίχροον, πολύχροον. ex hymno II. Gregor. Naz. et ψηφοθετήματα, ἐκ λίθου ἄλλοθεν ἄλλης. de quibus teſſellulatis cruſtulis in opere amuſeato muſiuoque, diximus in Notis ad Statii verſ. 56. III. Car. Syl. I.

— *ſuberantque nouis Aſarota figuris.*

442. 14. Ἀλλ' ὅπως μὴ πόῤῥω που αὐτοὶ φερώμεθα ὑπὸ τῆς εἰκόνος] Aliunde quidem translatum, ſed eodem tendit hoc Tullianum, II. de Leg. *ne aeſtus nos conſuetudinis abſorbeat, et ad ſermonis morem vſitati trahat.*

antep. Ὡς Ὅμηρος Ἀχιλλέα ἐποίησε τῷ τοῦ Ἀντήνορος ἑπόμενον μακρὰν ἀπελθεῖν] Hic pater loco filii

Digitized by Google

lii poſitus. ſcribe igitur τῷ τȣ̃ Ἀγήνορος ἐπ. vt τῷ referatur ad εἰδώλῳ. Homeri locus de Achille falſa Agenoris imagine eluſo eſt ſub finem Iliad. XXI.

Αὐτῷ γὰρ ϱ̓ Ἑκάεργος Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς
Ἔςη πρόσθε ποδῶν, ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν.

In hac menda, quae in extremo Dione haeſerat, dicamus cum auctore, ἱκανῶς ἔχει. imo ſatis ſuperque, καδδύναμιν.

— quin plurima cerno,

Me quoque, qui ſcripſi, iudice digna lini.

vt idem ingenue fatear, quod ingenioſus vates ille, cui etiam viſus merito

Hic emendandi labor eſt, quam ſcribere, maior.

tamen etſi otio tunc abundaret, quo plane caremus, ſemper in ſcholis publicis et priuatis ἄσχολοι, vt nobis non liceat eſſe tam beatis, quam Dionis noſtri aemulo Syneſio, cui fas fuit vitam partiri εὐχῇ, Θήρᾳ καὶ βίβλῳ. Quid ergo mirum, ſi nemore in tanto non *omnia peruolitem late loca;* nil grande profeſſus? fecerit alter,

— ὅςις μȣ πολλὸν ἀρείων.

— curſumque per auras

Dirigat in lucos; vbi pinguem diues opacat

Ramus humum. —

Satis

Satis mihi fuerit, ſi cum Sophocle

> Τὰ μὲν διδακτὰ μανθάνω, τὰ δ' εὑρετὰ
> Ζητῶ· τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ θεῶν ᾐτησάμην.

> *Diſcenda diſcam, reperienda ſedulo*
> *Indagem, et optanda a Deo petam aſſequi.*

INDEX

Digitized by Google

INDEX ORATIONVM.

De regno. Vol. I. pag. 43
II. De regno. 72
III. De regno. 102
IV. De regno. 144
V. Lybica narratio. 188
VI. Diogenes, vel de tyrannide. 197
VII. Euboica, vel de canum venatu. 219
VIII. Diogenes, vel de virtute. 275
IX. Diogenes vel Iſthmica. 288
X. Diogenes vel de ſeruis. 295
XI. Troica de Ilio non capto. 307
XII. Olympica vel de prima Dei cognitione. 370
XIII. Athenis, de fuga. 418
XIV. De ſeruitute et libertate. 436
XV. De ſeruitute et libertate. 445
XVI. De aegritudine animi. 457
XVII. De immodica plura appetendi cupiditate. 462
XVIII. De exercit. oratoria. 473
XIX. De ſua ipſius auſcultatione. 485
XX. De receſſu. 489
XXI. De forma. 500
XXII. De pace et bello. 509
XXIII. Quod beatus ſapiens eſt. 512
XXIV. De felicitate. 518
XXV. De daemone. 519
XXVI. De conſultatione. 524
XXVII. Expoſitio horum, quae conuiuii interſunt. 527
XXVIII. Melancomas prima ordine ſecunda. 531.
XXIX. Melancomas ſecunda ordine prima. 536
XXX. Charidemus. 546
XXXI. Rhodiaca. 565
XXXII. Ad Alexandrinos. 653
XXXIII. Tarſica. Vol. II. 1
XXXIV. Tarſica. 32
XXXV. In Celaenis vrbe Phrygiae. 62

Digitized by Google

INDEX
RERVM ET VERBORVM
IN DIONIS ORATIONIBVS
PRAECIPVE MEMORABILIVM.

A.

Accuſare ſaepius calumniae ſignum p. 416. b. ed. Morell.
Achillis querela ridicula 178. c
Achilles 291. d. 297. c. 618. b
Achilles cur dominari voluerit 315. b.
Achilles et Patroclus 644. d
Achillis calliditas 172. d
Achillis caedes 177. c
Achillis cum Amazone pugna 159 c.
Achillis factum 229. b
Achillis et Hectoris pulchritudo 273. c
Achillis in Chironem ira 573. b
Achillis inſula ac templum 439. d
Achillis mors qualiter ab Hom. deſcripta. 179. d
Achillis ſtatua inſcriptione caruit 338. d
Achillis robur 175. d
Achillem eſſe ab Hectore interfectum 181. c
Achillem qualem finxerit Homerus 431. b
Actaeon 144. a
Ἀκτή 87. b
Adonis 297. a. ed. Morell.
Adraſtus 564. c
Adulatio 17. b
Adulationem omnium vitiorum eſſe turpiſſimum 39. b
Adulator 320. b
Adulator deprehenſus odioſus 40. a
Adulterii impunitas 127. c
Aër 407. d
Aegaeenſium aemulatio 416. b
Aegyptii 596. a
Aegyptiorum narratio de Troianis rebus 161. d
Aegyptiorum ſacerdotes 538. c
Aegyptios poëſim, tanquam voluptatis pharmacum, expuliſſe 162. c
Aegyptus 401. b. c
Aegiſthi et Agamemnonis hoſpitalitas 641. c
Aegiſthum Agamemnoni inſidiatum eſſe, et in regem Graecorum conſtitutum 187. d.
Aegritudinis cauſae 244. d
Aegritudine affecto homine nihil abiectius ibid. c

Aeneas

Digitized by Google

Aeneas ab Hectore cum claſſe et magnis copiis miſſus Italiam occupauit 188. d. ed. Morell.
Aeolus 565. c. 593. d
Aërope 236. c
Aeſchyli et Euripidis collatio 549. a
Aeſchines 256. d
Aeſopus 631. a
Aether 497. d
Aethra an cum Helena Troiam profecta 167. c
Agamemnon 163. c. 564. c. 633. a
Agamemnon Atrei filius 563. a
Agamemnon inobedientiae cauſa a Neſtore redargutus 566. c
Agamemnon qualiter Graecis imperarit, aliquorum interea conſilio ſubiectus ibid.
Agamemnon nunquam milites ſuos piſcibus cibauit 28. b
Agamemnonis et Achillis ſuperbia 570. d
Agamemnonis de abducta Helena querela, et ad bellum ſuſcipiendum exhortatio 168. b
Agamemnonis mores 584. d
Agamemnonis reditus 587. c
Agathirus Scytha 35. d
Ageſilaus 566. a
Ageſilaus rex cur ſui corporis nullam fieri imaginem voluerit 466. b
Aglaophon 207. a
Aiax ab Hectore interfectus 183. a
Aiacis intemperies 386. c.
Aiacem quomodo poſt victoriam Agamemnon exceperit atque tractarit 28. b. ed. Morell.
Alacritatem eandem eſſe debere, et vitioſa abrogandi, et auſpicandi honeſta 354. a
Alatus pegaſus 595. d
Alcamenes 207. a
Alcaeus Hercules 338. c
Alcibiades 282. a
Alcibiadis ſtatua 465. c
Alcinoi regia 25. b
Alcmaeon 592. c
Aleatores 307. b
Alectoris propugnaculum 437. d
Alexander 282. c
Alexander Priami 237. d. 250. d. 400. c
Alexander Helenam ambit 164. a
Alexander Iouis filius dictus 391. c
Alexander a Philocteta ſagitta percuſſus, moritur 183. b
Alexander magnus Thebas euertens, cur Pindari domum cremari vetuerit 25. b. c
Alexander ſuppoſititius 61. d
Alexandri Priami filii arrogantia 165. c. d
Alexandri et Menelai hoſpitalitas 642. b
Alexandri ambitio 59. c. 67. a
Alexandri Paridis otium, atque inde ad vitia occaſio 266. d
Alexandri cum Diogene congreſſus 61. a
Alexandrinae ciuitatis praeſtantia et ſitus 372. a

Digitized by Google

Alexandri de Homero valde praeclarum et animoſum reſponſum 18. a. ed. Morell.
Alexandri adhuc adoleſcentis, de Homero atque Heſiodo iudicium 19.
Alexandri et Helenae nuptiae legitimae 165. c
Alexandri Magni facinora 597. d
Alexandri Magni mors et ſucceſſores 598. b
Alexandrum, alterum poëma totum, nempe Iliada, multa quoque ex Odyſſ. Homeri cognouiſſe 65. c
Alexandriae celebritas 373. b
Alexandrinorum rex a Romanis reſtitutus 383. b
Alexandrinorum in ſpectaculis immodeſtia taxatur 374. a
Alexandrinorum ſtultitia 389. a
Alexandrinis vnde illa circa cantus inſania 281. d
Alexandrinos in ſpectaculis prae reliquis ciuitatibus ineptire 377. b
Amaltheae cornu quid ſignificet 591. c
Amaſis 466. d
Amantibus perſuadere difficile 581. c
Amazones 181. b
Ambitionis impudentia 604. b
Ambitioſus 81. d
Ambitioſorum ſeruitus miſerrima 608. c
Amicitia 7. b. 51. b. 53. a. 471. b
Amicitia et concordia nihil pulchrius 502. c
Amicitiae exempla tria tantum 644. d
Amicus 7. b
Amicorum omnia communia 54. d. 456. b. ed. Morell.
Amicos ſe profitentibus quatenus credendum 637. d
Amor 53. a
Amphion 237. c. 380. b
Anacreon 31. d
Anacharſidis Scythae elegans in Graecos ſcomma 374. c
Anaxagorae apophthegma 464. d
Anaxarchi apophthegma 467. a
Anima 48. b
Animae corruptio 663. a
Animus et incontinentia, pincernae 307. c
Animum ad rationem conueſaciendum eſſe 265. b
Animum prudentem et mentem bonam hominibus felicitatem afferre 619. b
Antenorem Venetos ſibi ſubieciſſe, et opt. terram circa Adriam 189. b
Ἄνθρωπος 442. d
Antigonus 632. d
Antilochus 297. c
Antilochus a Memnone interfectus 183. a
Antinous 115. d. 234. c. 563. c
Antiochiae longitudo 527. b
Antiſthenes tuba 130. c
Apellis fortuna 590. d
Apollo 454. c. 598. c
Apollo et pullos ſuos auferri non paſſus 338. a
Apollodorus 35. c
Apologia pro ſtatua 460. d
Apum rex aculei expers 69. b
Apum inter ſe concordia 535. c
Apum ingenium erga natalem locum 510. c

Aqua

Aqua 497. c. ed. Mor.
Aradiorum et Phoenicum muſica 406. d
Archelaus 100. c. 558. d
Archilochus 397. a. b. c. 559. c
Archilochi et Lycambis hoſpitalitas 641. b
Argentum non ſemper emolumentum poſſeſſoribus afferre 146. d
Argentum fieri oportere, omnibus placere cupientem 612. c
Argenti cauſa in Repub. quid facere, turpiſſimum 341. b
Argiuorum ſtulta arrogantia 153. a
Argo 458. d
Argos Iunonis 457. d
Argumento nonnunquam falſo et impoſſibili poſito, aliquando verum elici poſſe 269. a
Arion 260. c
Arion Dithyrambum primus hominum fecit 455. a
Arion quibus temporibus vixerit ibid.
Arionis Methymnaei hiſtoria ibid.
Ariſtarchus 553. b
Ariſtides 274. c. 538. a
Ariſtides iuſtus 612. a
Ariſtocratia 43. d. et 44. a
Ariſtogiton 191. b
Ariſtomenes hirſuto corde 430. a
Ariſtophanes 396. c
Ariſtoteles a Philippo Alexan. filio magiſter accerſitus 537. b
Ariſtoteles patriae conditor 525. b
Ariſtotelis dialogi 553. c
Ariſtotelis encomium 36. a
Armodius 191. b. ed. Mor.
Artes minus neceſſariae quae 122. b
Artium ſiue opificiorum diſcrimen 120. d
Aſius Hyrtaci filius 562. c
Aſſentari moleſtum et improbum 39. a
Aſſyrii 402. a. 593. b
Aſtrorum inter ſe mutua concordia 497. b
Aſtyages 592. b
Aſtyanactis interitus 192. d. et 193. a
Ate Homerica 215. b
Athene Minerua 457. c
Athenarum ambitus 87. c
Athenae a rhetoribus in calamitatem cur deductae 590. c
Athenienſes 593. c
Athenienſes audiendis poëtis faciles, male erga Socratem affecti 396. c
Athenienſes primi terrigenae 595. b
Athenienſis reip. principes mala a populo gratia affecti 633. c
Athenienſium cum Lacedaemoniis aemulatio 427. d
Athenienſium et Lacedaemoniorum interitus 475. d
Athenienſium lege ſerui e ciuium numero excluſi 239. d
Athenienſium multi capti in Sicilia, ſeruierunt ibid. a
Athenienſium Olympius 346. a
Athenienſium proditio mutua 534 c
Athenodorus 408. b
Athletarum ſtudium inter fortitudinis facta honeſtiſſ. pariter

riter et laborioſiſſimum 294.c ed. Mor.
Athletica ibid.
Athletica virtus, bellica virtute potior 296. a
Attica frugalitas 595. d
Attonitos circa paruas res non poſſe in maioribus recte quicquam ſtatuere 384. b
Atreus 153. b. 633. a. 639. c
Atridarum vxores imperioſae 584. a
Auaritia etiam oraculo taxata 251. b
Auaritiae malum 218. c
Auarus 81. b
Auari 307. a
Audaces 575. a
Augiae ſtabulum 137. c
Aures delicatae ab educatione 398. c
Autorum nomina varie in ipſorum ſcriptis exprimi ſolita 555. d

B.

Babylon 87. d. 401. b
Bacchae 379. c
Bacides 229. a
Bactrii 628. b
Barbam aut comam non facere philoſophum 429. d
Barbarum tonſura 412. c
Baſilea Iouis regis gnata 15. b
Baſileae ſtipatores ibid. c
Battiam a diis ſepulcrum Myrrhinae vocari 157. a
Bellerophon 369. d
Belli cauſa, praemium 475. b
Belli ſignum diuinitus nullum dari 473. d
Bellorum auctores exſecrandi 474. d. ed. Mor.
Bellorum cauſae 473. a
Bene monentis conſilium, quantumuis peregrini, non aſpernandum 414. c
Benefactorum meminiſſe nihil honeſtius, neque iuſtius 3. 2. a
Beneficentia firmior potentia 323. d
Beneuoli 54. a
Beneuolorum cuſtodia 7. c
Beſtias cur homines oderint 473. b
Bionis dictum 612. b
Boeoti ſtupidi 151. b
Bonus conſiliarius quomodo inſtructus eſſe debeat 423. c
Boni viri honorandi 312. a
Boni viri monarchis ſuſpecti 635. a
Bonos viros nihil ſimulare, aut diſſimulare 321. a
Bona dies quomodo iudicetur 113. a
Bona ex concordia etiam perpetua futura 482. b
Bona ex vniuerſis bonis ciuitas cuiuſmodi 443. c
Boreae filii 78. c
Boryſthenes 437. b
Boryſthenitae Homericae poëſeos ſtudioſi 439. d
Boryſthenitarum ciuitatis magnitudo 437. d. et 438. a
Brachmanes Indorum philoſophi 435. d
Briareus 457. c
Buſiris 136. d
Byzantii 436. d
Byzantii ſitus 401. b. c

Digitized by Google

C.

Κακοδαίμων 278 d. ed. Mor.
Caduceatorum immunitas 473. c
Caelenarum ſitus 433. c
Calais 135. c
Calliae filius in Thracia ſeruiuit 229. b
Calliopes precibus animalia in homines mutata 281. c
Calliſtratus 439. a
Calumnia 185. b
Calumniae poena 237. a
Calumniae vis 463. b
Calypſo 27. a
Cambyſes 282. b. 466. d. 632. d
Καναχαὶ 214. a
Canere in aſini aures 393. a
Canere per nares, extremae procacitatis indicium 409. a
Canere ſibi et Muſis 655. b
Canum ingenium 138. c
Capharides petrae 105. a
Caprae mors 376. c
Capti homines qui proprie 390. a
Caſſandra 400. c
Caſſandra ſacerdos Apollinis, in templo vitiata 191. a
Caſſandra Troianis excidium praedixit 186. c
Caſtor et Pollux 267. b
Caſtoris et Calais certamen 458. b
Caſtorem et Pollucem expeditioni Graecorum non interfuiſſe 171. b
Catena cuiuſmodi a diis conſtricti inter ſeſe homines 303. b
Caua Euboeae 100. a
Cauniorum et Myndiorum ad Rhodios collatio 448. d. ed. Mor.
Caupones in menſuris doloſe agentes, ab omni hominum commercio excludi debere 321. c.
Cecrops 610. c.
Celtarum Druidae 538. c.
Centauri 369. d.
Centaurorum genus vnde 80. d
Ceres 594. b
Ceſtuum certamen 293. d
Χαλεπαίνοντες 214. b
Charidemus 298. b.
Charidemi adoleſcentis iamiam morituri oratio 300. b
Charidemi indoles 299. a
Chiron Achilli ſuccenſet, deque eo vaticinatur 556. a
Choreae et populi diuerſa laus 361. a
Chorus muſicus 443. b
Chryſa vrbs 582. b
Χρῆσθαι et vti et petere oraculum ſignificat 143. c
Chryſeis 582. a
Chryſeidis modeſtia, ac prudentia 585. d
Chryſeis quando liberari cupierit ab Agamemnone 584. a
Chryſes inuitane an volente filia, eam repetierit ab Agamemnone 581. d.
Cibus primorum hominum 202. a
Cibi vis 270. c
Cicadae 227. a
Cimon 634. a
Cinyras 135. d

Chryse dea eiusque insula. Valck. [illegible] p. 126. sq.

Circes domum cuſtodientes ferae quae 660. a. ed. Mor.
Circes incantatio 134. c
Circes pharmaca 411. b
Circe Vlyſſis ſocios quonam alimento pauerit 98. b.
Citharoedorum genus e canibus natum 382. a
Ciuitas capta quae 390. a
Ciuitas coeleſtis, cuius moderator Deus 446. c
Ciuitas et animal an idem 446. a
Ciuitas felix vnde fiat 402. c.
Ciuitas quibus rebus potiſſimum beata vulgo exiſtimetur. 663. b
Ciuitatis honeſtas et ornatus in quo potiſſ. ſita 533. b
Ciuitatis decenter exornatae magna vtilitas. 526. d
Ciuitatis dignitatem et magnitudinem nihil ignotum eſſe eorum, quae in ea fiunt, permittere 322. c
Ciuitatis expugnatio vere quae 389. c
Ciuitatis felicitatem deridere videtur 433. a
Ciuitatis modeſte ſe gerentis officium 425. d.
Ciuitatis ornatus maximus quis 531. b
Ciuitatis qualis habenda ratio 489. b
Ciuitatis robur quid maxime augeat 518. a
Ciuitatum ſummum bonum concordia 484. a
Ciuitatem in omnibus quae cui primatum dedit, cum eo, qui illis ſpoliatur, iniuria pariter affici 329. d. ed. Mor.
Ciuitates quomodo ex paruis et infirmis magnae et illuſtres fiant 512. a
Ciuium inter ſe conſenſus feliciſſima omnium poſſeſſio 532. b.
Ciuium numero adſcribendi qui 420. a
Clauus fortunae quid ſignificet 591. d.
Κλάζοντες 214. b
Cleon 282. a
Clytaemneſtra 162. d. 236. c 641. d
Coeleſtium corporum et elementorum inter ſe harmonia 496. c
Coma homini pro pileo 433. a
Comam nutrire non prorſus virtutis eſſe indicium 429. d
Comoediae veteris libertas 362. b
Concio in patria 522. c
Concordia conſtans et firma plurimum tempus requirit 418. b
Concordiae bona 481. c. 484. c
Concordiae effectus 472. b
Concordiae exempla ibid. c. d
Concordiam eſſe omnium humanorum bonorum maximum 471. d
Concupiſcentiae 539. c
Concupiſcentiarum typus 84. d
Confabulari 65. c
Conon 226. c
Cononis oraculum 383. d

Con-

Digitized by Google

Conſiliarii boni deorum munus 364. c. ed. Morell.
Conſilio bono omnes et ſemper habere opus 311. a
Conſuetudo 266. a. 649. a
Conſuetudo a lege quid differat ibid. b
Conſuetudine aliquid non licere, quam legib. eſſe prohibitum, deterius 351. c
Conſuetudinum malarum inſtabilitas 353. b
Conſultandum eſſe de his, quae non ſunt, et quae non ſubſiſtunt 284. c
Conſultantibus quid neceſſario conueniat 285
Conſultare de factis et ſubſiſtentibus nullam in ſe habere vtilitatem 284. c
Conſultare quid, et ad quae pertineat ibid. a
Conſulturus in publicum qualis eſſe debeat 421. a
Contentio omnis de re aliqua 476. b
Contumelia 17. a. 318. d
Conuentuum frequentia, ciuitatibus vtiliſſima 434. a
Corpus 48. a
Corporis cultus vel habitus 627. c
Corinthus ciuitatum omnium maxime Venerea 464. a
Corinthus Soli et Neptuno ſacra 457. c. d
Corinthi fons vngulae Pegaſi ſcalptu apertus 450. c
Corinthii prora et puppis Graeciae 464. b
Corinthiorum veterum laus a rebus geſtis 459. a
Corinthiaca 454. d. ed. Morell.
Corybantes 379. c
Crates 553. b
Cratinus 396. c
Craton 355. c
Credendi diuerſa ratio 632. c
Critiae dictum 270. a
Critici 553. c
Croeſus 149. d. 255. b. 592. b. 593. c
Croeſi in Alcmaeona liberalitas 559. a
Croeſi cum Solone conſuetudo 149. d. 150. a
Croton 401. d
Crotonis paupertas 595. d
Crudelitas 17. a
Κτήσιος 9. a. 216. b
Cydippe 593. d.
Cydnus fluuius 593. c. 401. c
Cygnus 194. c
Cymindin auem a diis Chalcida vocari 157. a
Cynici 393. b. 413. d
Cyrus 35. c. 565. c. 598. d
Cyrus rex 282. b
Cyrus Aſtyagis filius lucernarum opifex 241. b
Κυζηθμοὶ 380. d

D.

Dactylos Idaeos tollere 525. d
Daedalus 207. a. 458. d
Daedali vacca 270. b
Daedali ſtatuae fugitiuae 457. a
Daemon 278. d
Daemon ſiue genius quid 279
Daemones 45. c.
Danaë 559. a
Dardanus 565. c
Darius 66. b. 282. b
Darii mater 599. a

Dario

Digitized by Google

Dario talus emotus 652. d. ed. Mor.
Debita propter vſurarum magnitudinem non iniuſte remitti 382. a
Debitorum remiſſio poſt bellum conceſſa exteris 331. b
Dedocere et dediſcere, difficilius 152. a
Defenſio, qui affectus fuerit erga patriam 512. c
Defuncti non honorandi lacrymis 298. a
Degener 320. b
Deianirae tunica 580. a
Deianirae et Neſſi fabula explicata 578. d.
Deus et pater et rex 447. d
Dei cognitionem etiam ad beſtias vſque perueniſſe, et plantas 203. c
Dei prouidentia fieri, quaecunque hominibus accidunt bona 365. a
Deum ſemper adeſſe Monarchis 37. d
Deiox Medus 35. d
Deioces 565. c. 598. c
Delectus qualis habendus in iis, quos auditurus ſit populus 397. d
Deliciis plures ciuitates perire, quam machinis bellicis 402. b
Delphinus Arionem in mare proiectum a tergo excepit, et recta ad Taenarum exportauit 455. c
Delphos 464. c
Demetrius Poliorcetes 598. c
Demetrii Phalerei ſtatua 220
Democratia 44. b
Democritus 557. a
Democriti de Homero teſtimonium 553. a. ed. Mor.
Demodocus Crotoniata 653. a
Demonaſſae columnae inſcriptio, leges, interitus 592. c. d.
Demoſthenes 256. d
Deucalionis diluuium 451. b
Deorum cibus, doctrina, diſciplina, et veritas 65. d
Deorum cultus in quo ſitus 314. c
Deorum et hominum communio 448. b.
Deorum inter ſe pugna 180. b
Deorum linguae a noſtris diuerſae 157. a
Deorum opera recte dona vocari 300. c
Deorum pater et rex 8. c
Deorum ſermones apud Homerum 150. b
Deorum vita 92. c
Deorum voluntas quomodo accipienda 300. b. c
Deos alia quam homines lingua loqui 149. b
Deos implorantiam cogitationes reſpicere magis, quam verba 485. c
Depraedicari 605. b
Diadema regium ibid. d
Διαλογισμός 269. b. 276. b. 280. d. 298. b. 558. a. 564. c. 572. d. 578. a. 581. a. 641. c. 635. d. 649. d. 654. b.
Diana obſtetrix 126. c
Diaulus, duplex ſtadium 458. b
Dicendi exercitium 253. c
Dicendi facultatis vſus 254. a
Difficilia in corporibus abſque dolore curari nequeunt 160
Dii Homerici 155. d

Digitized by Google

Dii quos oderint 387 ed. Mor.
Diis caros bonos dici et eſſe 328. b
Dimidium plus toto 250. a
Diogenes Corinthum profectus 131. a
Diogenes Corintho Athenas conceſſit 143. a
Diogenes cur canis appellatus 138. b
Diogenes cur diuerſa loca occupare ſolitus 86 d
Diogenes cur Iſthmiis ludis intereſſe ſtuduerit 138. a
Diogenes fortunatus 597. a
Diogenes in Epicureos inuehitur 204. a
Diogenes coronatus pinu 140. b
Diogenes veſpae ſimilis 130. d
Diogenis ad Alexandrum collatio 60. a
Diogenis alimentum 98. b
Diogenis antagoniſtae 140. b
Diogenis exilium 131. a
Diogenis libertas 93. b
Diogenis ſecuritas 97. d
Diogenis viuendi ratio cuiusmodi 88. b
Diogenem quot telis fortuna percuſſerit 597. c
Diomedes domo pulſus 187. d
Diomedes Thrax 136. c
Diomedis ornatus et cibus 28. a
Dion calumniis a ſuis impetitus Socraticis grauioribus 507. d
Dionyſius 305. b
Dionyſus Bacch. bis natus 286. c
Dionyſius iunior 632. d
Dionyſii ſenioris ſtatua 460. c
Dionyſii tyranni ſtatua euerſa ibid. a
Dioſcuri 594. b. 618. b. ed. Morell.
Diſputatio in patria 503. a
Diſſidium omne et ciuitati et priuato operoſum 491. d
Diſſidia, ciuileſque contentiones et externa bella vnde oriantur 249. c. d
Diuina ſemper humanis meliora 199. b
Diuinarum rerum expreſſio pro imagine 211. a
Diuites plerumque ſordidi et illiberales 117. a
Diuitum iniuriae in homines 601. d
Diuitias non ſolum virtutem et gloriam ſequi, ſed etiam dignitatem neceſſario virtutem comitari 196. c
Docere et diſcere difficile 151. d
Doctrinae falſa perſuaſio 162. a
Dolon Homericus 561. d
Domus et vrbes parui carceres 301. b
Domorum ſalus in dominorum concordia ſita 472. c
Donaria diis dicata. Donaria templorum quatenus publica 328. a
Donum imaginis, munerum vacationi praeſtare 352. b
Dorus 565
Δῶπος 214. a
Draconis e dentibus, quos Iaſon ſeminauit in Colchis, prudentes nati 277. b
Dryas 569. c
Dux aut ciuitas qualis, quali praeferenda 399. c
Dux qualis eſſe debeat ibid.
Ducis munus 45. d

E.

E.

Ebrioſorum hominum diuerſitas 286. a. ed. Morell.
Eilotae 242. d
Elaeos Diogenes alloquitur 200. c
Electra 637. d
Electrae ſciſcitanti de fratris exilio, reſponſum non minus miſerabile datum 220. b
Elpinice Cimonis ſoror 634. a
Elyſius campus, Aegyptus 188. c
Eminentiſſimos quoſque paucos vixiſſe annos 297. c
Enarrare recte qui velit, praeter vulgi opinionem dicere debet 578. c
Epaminondas 274. c. d. 517. a. 537. d
Epaminondae benignum ad calumniatorem reſponſum 506. b
Epaminondae Thebani in patriam amor 505. b
Epheſiorum Dianae templum, aerarium publicum 327. b
Ephialtes 297. c
Ephorus 256. c
Ephori 541. c
Epicarpius 9. a. 216. c
Epicharmi dictum 636. b
Epulum moderatum 28. c
Equus Troianus 185. a
Equi et virginis congreſſus 386. d
Equi pictura vulgo improbata 656. c
Equorum genus ſubuentaneum 268. d
Eruditio duplex 63
Eruditio diuina qualis 63. ed. Morell.
Eruditio humana qualis ibid.
Eruditio et ſermo vnicum malis humanis datum a diis remedium 365. c
Eruditionis diuinae quinam facile particeps fiat 63
Etaerius 8. c. d
Eteocles 250. c
Euclidis exilium 639. c
Euboea 595. e
Euboeenſes ad Troiam male comatos veniſſe 99. b
Euboica, aut venator 98. b
Eudorus 129. a
Eumaeus 239. a
Eumaeus Homericus 115. c
Eunomia 15. c
Euphranoris Vulcanus 466. c
Euripides 550. d. 551. a. 594. c
Euripidis laus 248. d. 255. b
Eurymachus 234. c. 625. c
Euryſtheus 136. a. 633. a
Eurytus 445. d
Expoſitio eorum, quae fiunt in compotatione 286. a

F.

Fabula Libyca 82. b
Fabuloſis maiorum ſuorum geſtis pleroſque gloriari 153. d
Facta recte aut perperam aliorum quomodo commemoranda 346. c. d
Fames opt. obſonium 89. b.
Fama bonorum virorum ſola immortalis 467. d.
Familiaritatis et hoſpitalitatis commoda. 641. a

Fa

Fas 594. b ed. Morell.
Faſtus vis 605. a
Fatuorum laudationes a vituperationibus nihil differre 280. d
Fatuos homines etiam obſcuros contemtui haberi 570. a
Fatuos ſeruos eſſe 233. c
Fatum 594. b
Felicitas cuique a ſeipſo 36. c
Feliciter agere quomodo poterimus 610. a
Feliciter mori quid 291. d
Feliciter neminem abſque cognito ſcopo agere poſſe 617. c
Finis bonus omnium rerum humanarum cauſa 476. c
Foedus inter Troianos et Graecos initum 184. d
Formicae Indicae auri cuſtodes 436. b
Formicarum Indicarum magnitudo et robur ibid. c. d
Formicarum conuerſatio 535. d
Fortiſſimis quis 135. a
Fortitudo et iuſtitia, regiae in primis virtutes 29. d
Fortuna bonis aduerſa, malis amica 602. b
Fortuna cur clauum in dextera manu teneat. 593. b
Fortuna cur in ſiniſtra manu paratos collectos fructus teneat 593. d
Fortuna lubrica et periculoſa 602. b
Fortuna nulla mala 591. d
Fortuna totum momentum 598. d
Fortunae bona abſque prudentia, mala 603. c
Fortunae bona quo reponenda 602. d. 603. a
Fortunae bonis carere quibus vtile 599. d ed. Morell.
Fortunae bonis praediti qui beati 604. a
Fortunae bonis quomodo vtendum 599. c
Fortunae effigies 593. b. 603. b
Fortunae exempla et imperium 597. c. d
Fortunae imago qualis apud veteres expreſſa 591. c
Fortunae mutationes neceſſariae 600. c. d
Fortunae nomina 594. a
Fortunae nouacula quid ſignificet 591. c
Fortunae vis 590. a. 594. d
Fortunam inique accuſari 600. b
in Fortunam iniuriae 600. d
Fortunatus vulgo quis 287. d
Fratrum concordia 481. b
Fuci 535. c
Fur qui cenſendus 620. d

G.

Ganymedes 297. a. 400. e
Genere coniunctorum exempla 637. d
Generoſi et nobiles qui 243. b
Generoſorum virorum ambitio 551. b
Generoſitatis nomen in gallis gallinaceis, equis et canibus manſiſſe, quemadmodum in hominibus quoque antiquitus 243. c. d
Genius ambitioſus 78. b
Genius auarus 73. d
Genius bonus aut malus 277. d
Genius voluptuarius 75. d

Geniorum diuerſorum in vno homine vexando intemperies 81. b ed. Morell.
Genios ſecundum viuendi rationes exſtare 72. c
Geometras acutius vno tueri oraculo 408. d
Germanitas 472. d
Geryon 136. c
Getae 532. a
Gladiatorum ſpectacula Corinthi et Athenis cuiuſmodi 347. d
Gloria erinnys 613. a
Gloria virtutis calcar 315. b
Gloria, vmbra 614. a
Gloriae affectator omnium miſerrimus 614. d
Gloriae inanis ſtudium 476. d. et 477. a
Gloriae et bonorum inſignia ridicula 604. c
Gloriae mancipiorum conditio miſerrima 606. b
Gloriae ſtudioſi perpetuo iudicio obnoxii 609. d
Gloriam et honorem in adminiſtranda repub. affectantes cuiusmodi 422. b
Gorgias 192. c. 462. b
Gorgias Leontinus 556. d
Gorgonis caput 610. d
Graecanica delicta 479. c
Graecorum auxilia cuiuſmodi 182. c
Graecorum obiecta 184. a
Gratiae 457. d
Gratiae deae 321. c
Gratiae vſura 487. a
Gymnaſiorum exercitia cum decoro facienda 375. b

H.

Hannibal 282. c. 599. a ed. Mor.
Hanno 282. c
Harmodii et Ariſtogitonis ſtatua 465. d.
Hecataeus 555. d
Hecuba in canem verſa 411. c
Hecuba Vlyſſi donata 193. b
Hector 291. d
Hector ante ciuitatem cur ſolus ſteterit 315. b
Hectoris animoſitas 25. d
Hectoris et Aiacis monomachiam eſſe falſam 173. d
Hectoris fortitudo 555. a
Hectoris geſta 174. b
Hectoris ſepulcrum 179. c
Helena, defuncto Alexandro, Deiphobo nupta 169. c 185. a
Helena repetita, negatur *ibid.* a
Helena a Theſeo rapta 163. a
Helenae raptus 154. c
Helenus 188. d
Helenus Priami fil. vates 575. b
Heraclidarum imperium 565. d
Heraclides Ponticus 553. c
Heracliti Epheſii praeceptores ignorari 558. c.
Hercules 85. c. 135. d. 164 d. 305. b. 315. a. 618. b
Hercules Alexandri filius 598. d
Hercules cur terrarum et hominum ſeruator appellatus 17. d
Hercules propter virtutes Iouis filius exiſtimatus 36. a
Hercules totius terrarum orbis rex 14. d
Herculis et Euryti hoſpitalitas 641. a
Hercu-

Herculis fortuna 591. b. ed. Mor.
Herculis incenſa pyra morituri increpatio 662. d
Herculis magnanimitas 611. c
Herculis poſteri 187. d
Herculis res geſtae 523. b. c
Herculis res geſtae cur ἆθλα dicta 136. a
Herculis rerum geſtarum enumeratio ibid.
Herculis rogus 408. a
Herculem cur nudum finxerint poëtae, et leonis tamen exuuium habentem, atque clauam 13. a
Herodotus 253. b. 226. b. 456. c. 555. d
Herodotus Erato 640. d
Heroës 45. c
Heroës admodum priſci 335. c
Heroum cibus 28. a
Heroum generatio cur ad Deos referri ſolita 238. c
Heſiodus 19. c. 120. d. 199. d. 583. b. 594. b. 650. a
Heſione 164. d
Heſperidum mala 137. a
Ἑταίρειος 216. a
Ἱκέσιος ibid. a
Hippaemonis, Podargi, Lethargi et Babetis ſtatua 465. b
Hippias 197. c
Hippias Eleus 40. c. 556. d
Hippiae Elei arrogantia 624 d
Hippodamiam Pelops ex Aſia veniens duxit. 163. d
Hippolai promontorium 437. b
Hippolyta Amazonum regina 136. d
Hippolytus 297. b. 621. d. 639. d
Hiſtoricorum lectio 256. a
Homerus 397. a. 152. c. ed. Mor.
Homerus cur non ſecundum naturam orſus ſit ſuum poëma 157. d
Homerus et poëta et philoſophus 523. d
Homerus notatur 162. a. b
Homerus quomodo homines erudire conatus 561. a
Homeri defenſio 191. c
Homeri de Deo ſententia 212. b
Homeri encomium 215. c. 558. c
Homeri mendicitas 155. a
Homeri poëſis etiam Indis nota 555. a
Homeri poëſis ſola vere regia 19. a
Homeri poëſis ſomnium 186. d
Homeri praeceptores ignorari 558. c
Homeri praeſtantia 559. c
Homeri ſcripta qualia 556. a
Homeri varia idiomata, et dicendi copia 113. c
Homerici figmenti ſumma 186. a
Homerica in dialectis licentia 157. b
Homericae comparationes 560. d
Homericae poëſeos exordium quale 157. d
Homerica mendacia 156. a
Homericorum figmentorum audacia vnde 176. a
Homo quid 442. d. et 443. a
Homo natura prudentia praeditus 616. b
Homo prudentia cur ſit deſtitutus ibid.

Digitized by Google

Hominis continentis vita qualis 587. c. ed. Mor.
Hominis natura 453. d
Hominem, honoribus et beneficiis alterum meritis privantem, dupliciter peccare 330. c
Homine nullum animal miſerius, quomodo ab Homero dictum 377. c
Homines aequalitatem probare 249. b.
Homines beſtiis miſerius viuere propter mollitiem 90. d
Homines ex anima et corpore veluti tortoribus compoſiti 301. d
Homines ex ſermonibus cognoſcendi, et contra 561. d
Homines ex caeteris animantibus ſolos opinionibus duci 616. c
Homines ferme omnes praui, itaque omnes cauendi 642. c
Homines infortunati ſaepius meminiſſe ſolent calamitatum 550. b
Homines in hunc mundum venire tanquam ad conuiuium a Ioue inuitatos 305. d
Homines non eodem omnes animo accedere ad philoſ. 630. c
Homines non fortunam accuſare, ſed ſuam potius culpare naturam debere 602. c
Homines omni tempore deflendi 276. d
Homines omnes e Titanico genere procreati 300. d
Homines pleroſque non actis, ſed agentibus inuidere 491. a
Homines quaenam laudare ſoleant 618. b. ed. Mor.
Hominum genii 71. d
Hominum inter ſe immanitas atque ferocia 495. b
Hominum laus vera quae 372. c
Hominum menſas, prata et campos et ſaltus et littora eſſe 306. b
Hominum natura ad malitiam promta 637. a
Hominum pleroſque erga philoſophiam affici, vt ad medicorum pharmaca 287. c
Hominum primorum de Deo ſententia 201. d
Hominum querelae de fortuna 592. a
Hominum rectores 565. a
Hominum ſtudia circa quae potiſſimum 222 c
Hominum teneritas vnde 91. d
Hominibus breuiſſimum viuendi tempus datum 297. b
Honeſta omnia contriſtare homines 472. a
Honorem vel non conferre merito, vel collatum auferre, aeque indignum 318. a
Honore aut gratia nihil eſſe ſacrius 321. b
Honoreſne an poenas minui tolerabilius in Repub. 317. b. c
Honores mortales, ignominiae immortales 462. d
Horae 306. b
Hoſpitalitas 115. b
Humanum genus a diis creatum 304. d.
Humanum corpus 211. b
Hymenaeus 410. c

Ἰλαγ-

Ὑλαγμοὶ 380. c. ed. Mor.
Hypanis 437. b
Hyperbolus 282. a

I.

Iaſon 135. d. 246. c. 297. a. 458. c
Iatrocles 289. b
Icarus 79. a. 626. b
Icarium mare 79. b
Iceſius 8. d
Ignorantiae malum 230. a
Ignorationis et antiquitatis cauſa ſimilis 339. b
Illegitimus atque inhoneſtus quinam appelletur 9. c
Ilium ab Hercule vaſtatum 166. c
Imago 339. c.
Imagines 327. a
Imitator idem, qui et diſcipulus 559. b
Imperatores 565. a
Imperatorum imagines 343. c
Impietas alia, alia maior 335. d
Impietates 314. a
Impii ibid. c
Impii et ſceleſti qui 45. b
Incontinentes 306. d
Incontinentia 248. c
Indocti qui 226. d
Indole bona praeditus quis 616. a
Indorum Brachmanes 538. c
Indorum flumina, lactis, vini, mellis, olei 434. c
Indorum prata 435. c
Inducere in errorem facile 151. c
Infelicis, et externos et neceſſarios contemnere 157. c
Infidelis 320. b. ed. Mor.
Ingratitudo 317. c
Ingratus erga naturales parentes, pius eſſe non poterit erga adoptantes ipſum 499. c. d
Inimicorum confeſſorum, an ſimulatorum amicorum cauſa, plures perierint 636. c
Iniuria 317. d
Iniuriae 314. a
Iniuriae ſacrae 636. d. 637. a
Inimicitiae omnes inter ſe laborioſae 501. d
Inimicitiarum fructus, et contra beneuolentiae 496. b
Iniquitas 17. b
Inſcriptionem tollere, ſumma ignominia 336. c
Inſcriptione cur quaedam ſtatuae careant, et ab iiſdem non abſtinere, aeque impium 338. b
Inſignium virorum caedes quomodo 159. c
Inſipientia 68. c
Inſipiens aut iniquus nullus rex, velut neque timidus 588. b
Inſipientis animus 587. c
Intemperantiae ſymbola 409. c
Inuidia 317. c
Io elocata in Aegyptum venit 163. d
Iocaſtae verba ad Eteoclem, auaritiae deditum 249. a
Iouis cognomina 8. c. 216. a
Iouis amicus qui dicatur 65. d
Iouis duo dolia 599. d
Iouis currus 448. c
Iouis equi 449. d
Iouis et Iunonis nuptiae 453. b

Digitized by Google

Iouis filii qui 62. b. ed. Mor.
Iouis Olympii ſtatua 200. d.
Iouis ſacellum 14. a
Iouis templum apud Boryſthenitas 442. b
Irus 610. c
Iſmenias 380. b.
Iſthmica oratio 138. a
Iſthmica pinus 605. c
Italiam totius Europae regionem eſſe beatiſſimam 189. 190.
Iucundum et moleſtum ex neceſſitate ſemper ſibi cohaerere 303. c
Iudicium dearum ridiculum 154. b
Iulis vermibus ſimiles, qui magno famulitio vtuntur 145. c
Iuno nuptiarum praeſes 126. c
Iunonis equus 450. b
Iupiter cur hominum deorumque rex dicatur 216. a
Iupiter fortuna 594. c
Iupiter generationis praeſes 126 c
Iupiter Olympius 199. c
Iupiter Olympius qualis a Phidia ſculptus 215. c
Iupiter, regum exemplar ab Homero propoſitus 556. c
Iureiurando coniunctorum 640. b
Iuſtitia 15. b
Ixionis cum Iunone concubitus 80. d
Ixionis rota 79. c

L.

Labor 134. d
Labores generoſorum antagoniſtae 133. a. ed. Mor.
Labores virtutis eſſe probationem 36. d
Labyrinthus Daedali 626. b
Lacedaemonii 628. b
Lacedaemonii quantum ab Alexandrinis differant 383. a
Lacedaemoniorum virtus 315. c
Lacedaemoniorum et Athenienſium cur ſubinde mentionem faciat 541. d
Laconica Reſp. 448. b
Laconici canes 132. b
Laconum Eubateria 31. a
Laconis cuiuſdam apophthegma 639. b
Ladon fluuius 401. c
Laius, et eidem redditum oraculum 149. c
Lamon 458. b
Laomedon 164. d. 170. d
Laſciuia 408. b
Latronis mors, quam pro Patria occumbentis, honeſtior 376. c
Lex 43. c
Lex ciuitatibus vtilior, quam moenia 645. c
Lex hominum et deorum regina 645. d
Lex vtilior ciuitatibus, quam nauibus gubernacula 647. d
Legis definitio 645. a
Lege quae fiunt, minus reprehendenda, quam quae conſuetudine 353. a
Leges citius aboleri, quam conſuetudines ibid.
Leges malorum eſſe, conſuetudines bonorum ibid.
Legum beneficia 647. a
Legislator 207. d

Digitized by Google

Legitimus atque honeſtus qui dicatur 9.c
Lenonum ſtudia improba, et in rep. non toleranda 125.d
Leon 598.c
Leones olim etiam in Europa fuiſſe 269.c
Leonides a Xerxe interfectus 192. a
Leporis vitam agere prouerb. 611.c
Lepores apertis oculis dormire 403.c
Leptines 632. d
Leptinae lex 350. a
Leucon 35.d
Leucothea 594. b
Liber quis dicatur 232. b
Libertas 229. c
Libertas vera cuique ex ſeipſo 232. c
Liberum vere non curare vulgi nugas 611. b
Liberorum diſſidium 472. c
Libyae deſerta omnifarias animalium naturas reptilium et aliarum beſtiarum producere 83.a
Libyes 596
Limurgi 419.b
Logos orthos 15.c
Lotus qualis apud Indos 435.a
Lucem a diis praeberi duplicem hominibus 306.a
Lucina humanae natiuitati praefecta 126. c
Lucri et vſus gratia a re turpi non auerti nefas 320. b
Luctui et dolori non eſſe cuiquam concedendum 300.d
Luſcinia tardilingua 527. a
Luſciniarum luctus 277. a
Luxurioſi 308. d ed. Morelli
Lycaonis et Achillis hoſpitalitas 641.b
Lycurgus 256. d. 274. c. 281. c
Lycurgus Homeri laudatur 27. d
Lydi 401.b
Lydorum deliciae 595.d
Lyſandri dictum 640.c
Lyſias 256.d

M.

Macarinus 527.b
Macedones 402. a. 628. b
Magi 632.d
Magi Perſarum 449.a
Magiſtratum gerere quatenus bonis tolerabile 536.b
ad Magiſtratum qualis eligendus 540. c.d
Magiſtratum deprecatur de adminiſtrationibus in ſenatu 241. b
Magiſtratum in patria recuſans qualis 540. a
Magiſtratus accuſare prohibitum 425. a
Mala vnde 365. b
Male audire, cum benefeceris, regium 530. b
de Malo homine amiſſo, non magis, quam malo cane, laborandum 144. a
Malotarum diſſidium 416. c
Mardonius 598. d
Margites 614. c
Mars et Venus vulnerati a Diomede 175. a
Marſyas fluuius 433. b
Maeandrus fluuius ibid.

Medea 246. c. 592. b. 609. b. 638. b. ed. Morell.
Medi 402. b
Medici 407. b
Medici veri munus 395. d
Mel Ponticum 139. a
Melanchlaeni 439. b
Melancomas 289. b. 290. d
Melancomae fortitudo 294. b
Melancomae indefeſſus labor 289. b
Melancomae modeſtia 294. d
Melancomae nobilitas 292. c
Melancomae parens qualis ibid. d
Melancomae pulchritudo 292. d
Meleager 584. b. 621. d
Meleagri torris fatalis 615. c
Melius vt deterius ſemper praeſit, diuinitus inſtitutum 47. b
Memnon 181. a. 291. d. 297. c
Memnon ab Antiocho vulneratus, in via moritur 183. a
Memnon Aethiopum rex 164. c
Memnonis coloſſus inſcriptione caruit 338. d
Menandri laus 255 b. c
Menandri et Euripidis lectio ibid.
Menelaus 163. c
Menelaus an Spartae regnarit, Tyndareo viuente 171. c. d
Menelai hoſpitalitas 117. d
Menelai ortus 27. c
Menelai regia 26. d
Menelaum in Aegypto manſiſſe 188. b
Mentem quiddam vſui ſimile habere 587. c
Mente praeditum non egere oraculis 150. b. ed. Morell.
Mentiendi ars 157. c
Mercatuum publicorum conventus qualis 287. a
Meſſenii a Thebanis in libertatem vindicati 242. d
Metapontini 401. d
Metropolis nomen 479
Metus perpetuus monarcharum comes 94. d
Midas 592. b
Midae ſepulcri epigramma 465. b
Mileſii 517. b
Militis munus 47. d
Milites ſi timeant praefectos, quid ſequatur 29. c
Miltiades 634. a
Minos 424. d
Minos Iouis confabulator 65. c
Minos Iouis congerro 8. c
Minos omnium iuſtiſſ. regum dictus 65. d
Minotaurus 385. c
Mithranes 632. d
Mneſtoris caedes 172. c
Moderate, quod accidit, ferendum eſſe 28. b
Modeſtiae crater 307. c
Modeſtos et ſtultos eadem ſaepe facere, ſed non eodem modo 377. d
Monarchi et ſemper et omnibus inuiſi 95. d
Monarcharum et diuitum potentiam plerumque ad finem terribilem atque atrocem peruenire 298. c
Monarchia 43. d. 94. a

Digitized by Google

Moneta homines inter ſe ludere tanquam teſſeris ed. Morelli 307.b
Morbos magnos ſaepenumero difficilia auxilia poſcere 381.a
Μόρμυρος 214.b.
Muliebris natura qualis 579.d
Mulieris modeſtae officium 585.d
Mulieris officia 48.c
Mulieri quatenus conceſſum facere contractum 638.a
Mulieres in Thracia pluribus ſtigmatis notatas, honeſtiores haberi 233.d. et 234.a
Multum intereſſe, a quo quid conferatur 326.a
Multorum dominatus ſecundum Homerum non eſſe bonum 3.c.d
Mummius 466.a
Mundus 305.c
Mundus carcer 301.a
Mundus hic, Iouis domus et ciuitas 448.d
Mundi creatio 453.c
Mundi forma et pulchritudo 454.a.b
Mundum eſſe factum ad diverſorum laetitiam hominum 305.d
Muſae 454.c
Muſae Iouis filiae 371.d
Muſarum et Apollinis dona atque cognomina 378.d
Muſeion 392.c
Muſica reges decens cuiuſmodi eſſe debeat 24.a
Muſicae vſus 378.d
Muſicos 379.d.
Muſicam immutare apud Graecos religioſum ed. Morelli 411.a
Myles 598.c. vid. not.
Myrtilus 385.a
Myſorum poſteri 358.d

N.

Naturam dicentis aut facientis mulieres ſapientes inſpicere 585.a
Nauigantium concordia 472.b
Nauplion 105.a
Nectar 509.c
Neleus 458.c
Nemeſis 594.a
Neminem ſcire de quoquam, an in craſtinum vſque manſurus ſit 642.d
Neoptolemus 182.c
Neoptolemus Amazonem haſta nauali interfecit 183.c
Neoptolemus ex Peloponneſo pulſus 187.d
Neptuni ara in Olympia 385.b
Neptuni et Solis contentio de Corintho 457.b
Neptuni templum in Iſthmo 131.d. et 132.a
Neptuni equus 450.c
Neronis circa Muſicae ſtudium furor 380.a
Neronis domus aurea 526.d
Neronis εἰδωλομανία 355.a
Neronis votum 627.b
Neroni eunuchus pro vxore habitus 270.d
Nerua 512.b
Neſaeenſes equi 449.b

Neſſus, aut Deianira ed. Morelli 578
Neſtor 566. c. d
Neſtor an arrogans 569. c
Neſtor cum Antilocho ſepeliri noluit 179. b
Neſtoris Homerici eloquentia 571. c
Niciae vrbis praeſtantia 483.c
Nicenſes concordiae ac pacis cupidi 474. d
Nicias 282. a. 634. c
Ninus 441. a
Noctua 193. c
Noctua Mineruae ſacra 195. a
Noctua aucupi vtilis 197. a
Nomos 15. c
Νόμος Muſicae modus 1. c
Non quis, ſed quid dicatur, attendendum 220. a
Noſce teipſum, Delphis inſcriptum 148. d
Noſce teipſum, oraculum Delphicum 614. a
Noſcere ſeipſum, omnium difficillimum 68. c
Nothorum cauſa defenſa 236.b
Numa 282.c. 538.a
Numidae 619. d
Numiſmati ſimile, id quo diuitum quiſque excellit 612. d
Nuptiae bonae quid 462. b
Nuptiae malae quid ibid.

O.

Obliuiſci optimorum virorum, ac virtutem ſuis priuare praemiis, nullum habere poſſe decentem praetextum ed. Morelli 317. c
Obſcurorum et ignobilium vitia minus, quam inſignium, conſpicua et turpia cenſeri 345. c
Ocium illiberalium hominum maxima peſtis 144. c
Odii fructus ſemper iniucundus 502. a
Odyſſeae narrationes cuiuſmodi 160. b. c
Oedipus 149. d. 593. c
Oedipi coecitas 593. d
Oedipi ex Tireſiae diuinatione calamitates 150. c
Oedipum ſoluiſſe aenigma Sphingis 151. a
Oenomaus 170. a. 385. a
Officii tractatio 275. a
Oleae corona 605. c
Oligarchia 44. b
Olympias 62. a
Olympiadis ſermo 63. b
Olympica 193. c
Olympica corona oleagina 344. b
Omoginus 8. d
Onchiſtus Neptuni 457. d
Opifici imaginem eandem ſemper in animo permanere neceſſe eſt, donec opus abſoluerit 215. a
Opifices eſſe tertiam opinionis cauſam de Deo 206. d
Opifici omnium rerum nullum eſſe mortalem comparandum 218. b
Opifices quanto poetis inferiores 214. c

Opi-

Opinio de Deo natura omnibus inſita ed. Morelli 201. a
Opinionis varietas et differentia 616. b
Opum mediocrium vſus 252. a
Oraculum Croeſo regi Lydorum editum 220. d
Oraculum Athenienſibus perperam intellectum 361. b
Oraculum de reſtituenda Theagenis ſtatua 340. b
Oraculorum obſcuritas 149. b
Oratio ad Alexandrinos 360. c
Oratio Athenis habita de fuga aut exilio 219. a
Oratio beneuolentiae demonſtratiua erga patriam honores ſibi decernentem 508. c
Orationis prudentum atque ſapientum vis 2. d
Orationis vis 113. c
Oratione expianda ciuitas 536. a
Orator qualis maxime ciuitati amplectendus 401. a
Orbas fluuius 433
Orchemenon 464. c
Oreſtes 150. a. 153. b. 592. c
Oreſtes, Pylades 644. d
Orion 297. c
Orpheus 260. a. 380. d. 458. c
Orphei cantus 655. b
Orphei cantu excitata animalia cuiuſmodi 381. a
Orphei muſicam lapides et beſtias traxiſſe, quid 555. b
Othus 297. c
Otio abutentium vitia 266. b
Oua ſubuentanea 268. d
Ouis aurea magnarum calamitatum Pelopidis cauſa 605. d

P.

Pactolus fluuius ed. Morelli 401. b. 559. a
Palamedes ab Achiuis, quos docuerat, lapidibus oppreſſus 225. a
Palamedes Nauplii filius 576. d
Palamedis interitus auctor Vlyſſes ibid.
Pan 594. b
Pandarus 562. a. 640. b
Pandionis nothi 237. b
Pandora 657. a
Panthia 592. b
Parcae deae fatales 126. c
Parcitas 317. c
Paridis iudicium 268. a
Parthenii 129. b
Parthi 628. b
Paſiphaë 626. b
Paſtoris opus 366. b
Paſtorum appellatio 564. d
Patroclus 177. d
Patroclus ſuppoſititius 179. a
Patrocli ſepulcrum ibid. b
Patria nihil dulcius 508. d
Patriae amor 499. c
Pauperem haberi, quam prauum, tolerabilius 345. d
Pauperum in ciuitatibus degentium, viuendi ratio 119. b
Paupertas neque peior diuitiis, nec infelicior, aut inutilior 121. d. 122. a
Paupertas res ſacra et tuta 100. c
Paupertatis vſus 119. a
Paupertatem plurimas ad honeſte viuendum occaſiones praebere 124. c

Pau-

Pauſanias. 566. d. ed. Mor.
Pauo 194. a
Pax 15. c
Pax diuina 474. c
Pax omnis bello melior 493. d
Pacis conditiones a Troianis propoſitae 183. d
Pegaſus 450. c
Pelops 135. d. 385. a
Pelopis currus alatus 595. d
Peleus 135. d
Pellae rudera 402. b
Pelopidas 537. d
Peneus fluuius 401. c
Penelope 236. a. 115. d
Penuria homines reddi modeſtiores 521. c
Peregrinantium diuerſus habitus 628 b
Periander 455. d
Pericles 238. a. 274. b. 281. d. 633. d
Pericles quali magiſtratu functus 547. a
Periclem occulte ſcuto noctuam inſculpſiſſe 195. b
Perſae 593. c
Perſae et Bactriani equites 374. c
Perſarum eunuchi 270. b
Perſarum Magi 538. b
Perſarum ornatus 28. c
Perſarum regis tiara qualis 233. c
Perſeus 305. b. 369. d. 408. b. 610. d. 632. d
Perſeus Zenonis diſcipulus 554. c
Perſica porticus Lacedaemone 527. c
Perſici belli figmenta ed. Morelli 191. d
Perſuadere de maximis rebus, quam de minoribus, facilius 469. a
Peſtilentia 390. c
Peſtis et ſeditio inter Graecos 173
Phaeaces 116. d
Phaedra 592. b
Phaëthon 458. d
Phaëthontis incendium 451. a
Phaëthontis interitus 10. a
Phalaris 35. c
Phidias 200. d. 558. a
Phidiae oratio 210. b
Φίλιος 8. c. 216. a
Philippus 282. c. 640. b
Philippi cum Alexandro filio ſuo colloquium 18. a
Philippi regis ſtatua 465. d
Philiſtus 632. d
Philoctetes 182. c. 556. d
Philoſophia et Rhetorica pariter regi neceſſaria 23. b
Philoſophiae materia 12. b
Philoſophiae ſtudere quid 227. a
Philoſophiae ſtudioſorum alia, quam vulgarium hominum vita 623. c
Philoſophiae verae profeſſor quanti faciendus 228. b
Philoſophicae adhortationes quanto poeticis Reip. vtiliores 397. a
Philoſophus 207. d
Philoſophus in omnibus excellere quatenus debeat 624. d

Philo-

Digitized by Google

Philoſophus quibus rebus ab aliis differat 613. b. ed. Morell.
Philoſophi appellatio 222. a
Philoſophi cogitatio praecipua quae 537. a
Philoſophi habitus cur magis, quam aliorum, ita hominibus inuiſus 629. b
Philoſophi imperium cuiuſmodi 538. b
Philoſophi mali officium 366.c
Philoſophi mentem et orationem continere difficile 204. d
Philoſophi officium 540. a
Philoſophi ad poetas et opifices collatio 208. b
Philoſophi ſtudium cuiuſmodi 660.d
Philoſophum omnia iuxta veritatem, non opinionem, conſiderare 613. c
Philoſophi in quibus differant a Rhetoribus 275. b
Philoſophi omnes ferme peregrinationum ſtudioſi 523.a
Philoſophorum ars circa ſermones qualis 580.c
Philoſophorum iniquorum nullus 414. b
Philoſophis omnibus ferme vita in patria difficilis viſa 524. b
Philoſophis et Rhetoribus communia quae 274. b
Philoſophos omnia aliis facere melius, quomodo dictum 625. d.
Philoſophos raro principatum tenuiſſe inter homines 538.a
Phocion 635. b. ed. Morell.
Phocylides 440.d
Phocylidis poëma 19. a
Phoenix 178.c
Phoenix a patre cur ad Achillem in militiam miſſus 21
Phryges augures 414.d
Phrynes Theſpiadis imago Delphis 462. b
Phyſiognomonica 73. b
Phyxius 8.d.216.c
Pietatis ſtudium 228.d
Pindarus 25. c. 395. b
Piſiſtratus 120. b. 274. c. 281.c 455.d
Pittacus Mitylenaeus 456. b
Planetae 497. c
Plato 396.c
Plato cur Homerum excluſerit ſua republica 553.d
Plebeiorum inobedientia 567.b
Pliſthenis Sicyonii tyranni filiam etiam quoſdam ex Italia ambiuiſſe 163. d
Poëmatum diuerſitas 18.d
Poëſis legumlatione antiquior 205. c
Poëſeos vis 112. d
Poëſim et legumlationem, etiam cauſas eſſe credulitatis de Deo 205.b
Poëtae Muſarum miniſtri 447.b
Poëtae vulgi prophetae et aduocati 118. d
Poëtarum genus diuinum 447. a
Poëtica licentia 162.c
Πολιεὺς 8. c. 216. a
Politica in concione 530.b
Politica in patria 594. c

Digitized by Google

Pollinctores cur plures ſiant 366. d. ed. Morell.
Pollux et Caſtor Iouis filii 267 b.
Polus 197. c. 556. c
Polycletus 207. a
Polycrates 251. a
Polydamas 563. a
Polygnotus 207. a. 558. b
Polynices 250. c. 599. b. 639. c
Polyxena occiſa ſuper Achillis ſepulcrum 90. b.
Polyxenae interitus 193. a
Populares miſerabiles 542. b
Populus 369. a
Populus confuſionis ſpiritu agitatus qualis 370. b
Populus modeſtus 369. b
Populi natura et ingenium 368. d
Porticus 527. c
Poſſeſſionis varii modi 242. a
Poſteriorum imagines ſemper peiores et ignobiliores videri 269. b
Poteſtas impotens ac imbecillis incommoda 41. d
Puerorum cura 361. b
Prauum interdum fatuum dici 39. b
Praeceptores ignorari Heſiodi et aliorum 558. b. c
Praeconia 604. d
Praedicari 605. b
Praefecti boni officium 366. b
Praefectorum delicta diuinitus immiſſis peiora 422. d
Praefectos omnes honorandi neceſſitas ridicula 342. d
Praeſides qualiter effecti in ſeditione 478. d
Pretio a dominis emta nemini licere tollere 328. d. ed. Mor.
Priamus 639. d
Priamus apud aram Iouis perfoſſus 193. a
Priamus poſt Alexandri mortem alius factus 183. b
Priamus ſuper Iouis aram interfectus 90. b
Priami mors 185. b
Priamum Herculis patrem occidiſſe 167. a
Primae partes 475. d
Primas habere inter ciuitates quid, et quomodo eaedem Nicomedienſibus amplectendae 477. b
Principatus 43. c
Principatus naturalis exempla 44. d
Principis boni mores 588. a
Principis alicuius improbitas, multo maior, et omnibus apparentior, quam priuatorum 9. c
Principibus max. eruditorum hominum vſus 537. b
Prodicus 556. c
Prodigus 262. d
Proditores non ſepeliri 336. d
Prometheus ſophiſta 137. a
Promethei poena 91. c. 92. b
Propinquarum inter ſe vrbium amicitia 501. b
Proteſilai caedes 171. d
Proteſilai nauis ab incendio ſalua manſit 181. d
Prudens praeſes 530. c.
Prudentis animus 587. c
Prudentem nemini inuidere 559. c

Digitized by Google

Prudentes liberos eſſe 233. c ed. Morell.
Prudentiae danda opera 643. a
Prudentia et virtute omnia rectius ac melius fieri 626. d
Pugna acris contra voluptatem 134. b
Pulchritudo bonorum omnium illuſtriſſimum 293. d
Pulchritudo cum fortitudine et modeſtia raro iuncta 296. d
Pulchritudinis pudori adiunctae vis 272. d
Pulchritudinem amicos efficere 294. a
Puniendi et docendi ratio diſſimilis 366. b
Pyrithous 569. c
Pythagoras 463. c. 524. b
Pythagorae Perſeus 457. b

R.

Ratio 340. a
Regia potentia 41. a
Regia ſigna 69. a
Regnare nullus conetur, antequam ſapere didicerit 100. b
Regnum 43. c. 565. d
Remedium contra malitiam duplex 366. a
Repetendi vſus 259. a
Res oratione potior 623. a
Rei eiuſdem crebra admonitio, eiuſque vſus 247. c
Rem aliquam aeſtimare quis melius poſſit 255. c
Res hominum quando beatae forent 639. a
Res nominibus fidem facere, non contra 480. b ed. Mor.
Rerum poſt Achillis caedem geſtarum vera hiſtoria 181. c
Reipub. impenſae, eaeque quanto belli quam pacis tempore maiores 341. d
Rerumpub. ſpecies 43. d
Rex magnus 42. c
Rex paſtor populorum 66. a
Rex potentia maximus et vere quis 41. a
Rex inprimis religionis et humanitatis amans ſit 4. b
Rex omnium qui ſit optimus cenſendus 62. d
Regis aures 572. c
Regis boni mores atque animi diſpoſitio qualis 4. et ſeq.
Regis boni officium ibid. et ſeq.
Regis boni vita ſuauior, quam contra 47. d
Regis oculus 56. a
Regis officia 45. a
Regis Perſarum miſeria 93. b
Regis proprium munus 45. d
Regi neceſſariae virtutes quae potiſſimum 46. b
Regi quae ſalutationes conueniant 32
Regem a quibus cantionibus abeſſe oporteat 30
Regem quis cantus deceat ibid.
Reges 565. c
Reges cur a Ioue nutriti Homero dicantur 65. d
Reges veros Ioue nutritos, et conſilio illius ſimiles eſſe 8. c
Regum et heroum ornatus 26. a
Regum inſignia 234. a

Re-

Regum preces ac vota qualia eſſe debeant 31. 32 ed. Mor.
Rhea mater 126. c
Rhetores et Sophiſtae hoſpitum ſeductores 81. a
Rhetorum et poëtarum laudationes cuiuſmodi 373. a
Rhetorum pugnam conuiciis conſtare 109. a
Rhetorica etiam regi neceſſaria 22. b
Rhodiaca 310. a
Rhodiorum de auferendis imaginibus inſtitutum Leptinea lege multo eſſe abſurdius 350. b
Rhodiorum grauitas 377. c
Rhodiorum honeſtatis publicae reliquiae 359. c
Rhodiorum lex, ne vnquam carnifex ingrediatur ciuitatem 348. b
Rhodiorum opulentia 327. b
Rhodiorum ſtatuae hiſtrionibus ſimiles 357. a
Rhodiis inter Graecos ſolis adhuc ſuperſtes auctoritas 358. a
Rhodogune 271. a 592. c
Rhodus Solis 457. d
Rhoſon 445. c
Ridicula omnino eſſe, quae de Troia capta finguntur 185. c
Ritus initiandorum 202. d
Romanorum reges in Italia 598. d
Romulus 565. c

S.

Saccarum ludicrum 69. d ed. Morell.
Sacra cohors apud Thebanos 275. a
Sacrilegium 337. d
Sagittandi artis vſus 572. d
Saltationes 31. a
Sapiens ſolus felix 280. d
Sapiens ſolus et in omnibus felix 278. c
Sapientis nomen praeſtantiſſimum 456. a
Sapientes omnes, veteres amicos pluris facere, quam nuper factos 334. b
Sappho 593. a
Sardanapalus 48. d. 558. c
Sardanapali luxus et mollities 588. c
Sardanapali ornatus 26. a
Sardonia herba 393. b
Sarpedon 176. d. 291. d. 297. c
Sarpedonis ſtatua inſcriptione caruit 338. d
Saturnus rex vinctus 234. b
Satyri 379. c
Scamander 73. a
Scamandro poſt obitum Priami principatus relictus 185. b
Scamandrum a diis Xanthum appellari 157. a
Scarabeos in Attica mel non guſtare 393. a
Scluraſſen land 435. c
Scribendi et dictandi ratio 258. d
Scythae 596. a. 619. d
Scytharum in ſepeliendis regibus conſuetudo 219. b

Scy-

Digitized by Google

Scyrites agmen 191. b ed. Mor.
Seceſſum quaerere quid 262. a
Seditio 17. b
Seditionis cauſae 474. c
Seditionis malum 471. c
Seditionem excitare, quam ſedare iterum, longe facilius 418. d
Segnities 248. c
Semidei 334. a. 618. b
Semiramis 592. c. 598. c
Semiramidis tyrannis 530. a
Senatus electio 515. b
Septem Sapientum in Delphis apophthegmata 630. d
Sepulcrale certamen 181. a
Sepulcrum 339. b
Sermonum prolixitas quatenus non improbanda 125. a
Seruientes an omnes ſerui, et an hi ſolum 238. d
Seruilis ſermo 545. b
Seruis corrumpi liberos 146. b
Seruitus quid 229. c. 232. 233
Seruitus alia, alia grauior 608. b
Seruus quis habendus 233. d
Seruus proprie quis 241. d
Seruus malus an vendendus 146. c
Sibi quiſque malus vates 254. c
Sibylla 229. a
Sicilia, tumulus prope Tegeam 251. c
Sicyonium tyrannum Apollo latronem compellauit 43. b
Silentio affectata grauitas 430. c
Simile 133. d. 245. b. 360. b. 484. d. 503. d. 531. b. 534. d. 570. c. 590. c. 602. c. 638. c. 639. b. 645. b. 646. a
Similitudo elegans 265. c. 503. d. 589. c. 638. a. ed. Mor.
Sipylus 164. d
Sirenes 375. c
Sobrius eſto, ac nemini credere memento 639. b
Societas cum vulgaribus hominibus quatenus habenda 639. a
Socrates 36. c. 524. c. 557. b
Socrates ab Apolline et Archelao Macedonum rege ſapiens iudicatus 227. b. c.
Socrates inteſtatus deceſſit 557. d
Socratis beatitudo 597. a
Socratis damnatio 507. b
Socratis dictum 197. c
Socratis dicta nunquam intermoritura 257. d
Socratis et Homeri collatio 559
Socratis laus ibid.
Socratis oratio in frequenti hominum coetu qualis 223. b
Socratis praeceptor Homerus 558. d
Socratis ſermones et exempla 564. a
in Socratem conuicia 612. a
Socratem cur Athenienſes occiderint 161
Socratica gratia 257. b
Solis currus 448. c
Solis officia 49. a
Solitudo 53. b
Solon 274. c. 538. a
Solon Corinthi exulans 455. d
Solenſium et Adanenſium inimicitiae 417. b
Solonis dictum: Seneſco ſemper plura addiſcens 254. a

Solonem apud Athenienſes debitorum remiſſiones aliquando conceſſiſſe 382. b ed. Morell.

Sophiſta eunucho libidinoſo ſimilis 64. d
Sophiſtae 63. b. 151. c
Sophiſtae pauones 194. c
Sophiſtarum eruditio 64 c
Sophiſtarum genus quomodo et vnde natum 431. c. d

Spartani ad tibiam pugnare ſoliti 380. a
Spartanorum clades 661. d
Spartanorum in citharoedum admirabile factum 382. b

Spectabiles in rep. viros a philoſophia aeque, vt ab eloquentia, fieri 511. b
Spectaculorum apud Alexandrinos immodeſtia 371. b
Spes 303. d. 594. b
Sphinx inſcitia 151. b
Sphingis aenigma 151. a
Sphinges 369. d
Spoliantem aliquem circa rem ipſam tantum delinquere 330. b
Spoliantes, et accipientes ab ipſis ſpolia, aequali ſpoliatos iniuria afficere 329. d
Spoliatis reſtitutionem deberi. ibid. a ciuitatis commercio quibus recedendum 328. d. et 329. a. b
Stagira 625. a
Stagira Ariſtotelis patria, Philippi permiſſione inſtaurata 36. a
Statuae cur non fictiles potius, quam aureae, poſitae 356. b
Statuae publicae in acta relatae 325. c. ed Morell.
Statuae quatenus ciuitatis ſint propriae 324. d
Statuae quibus erigi olim ſolitae 334 a
Statuae veluti literae publicae 326. d
Statuarum apud diuerſas gentes diuerſae imagines 628. d
Statuarum apud Rhodios aliis atque aliis deſignandorum mos 312. d
Statuarum multitudo quid ciuitati conferat 354. d
Statuarum vſus 211. d
Statuas ab Imperatoribus Rom. potius auferri debuiſſe 356. a
Statuas antiquas ſolum et nulli notas mutari, aeque impium 333. c
Statuas non aliter dari, quam puppas pueris 356. b
de Statuis erigendis alia ratione, alia de tollendis deliberari 462. a
Stentor 412. c
Steſichorus 21. a. 24. b. 25. b. 162. a. 559. d
Sternutatione hominis cuiuſmodi mores deprehenſi 410. b
Studendo ſe nimium conflictari, et doloribus conficere, minime eſſe neceſſarium 259. b
Studiorum cuiuſque ſcopus 224. a
Studiis ac philoſophiae ſeceſſu quatenus opus 164. d
Stultarum mulierum mores 584

Stul-

Stultus 262. d. ed. Morell.
Stultus qui videatur 330. b
Stuprorum licentia et turpitudo coërcenda 127. a
Sumtus in erigendis nouis ſtatuis 322. d
Superbos homines non contumelioſos 570. d
Supplicio affectorum nomina e publicis tabulis delendi mos 336. c
Suſarum paradiſus 665. c
Sybaris 401. d
Syrtis Libyae 83. c

T.

Tantalus 97. a. 594. a
Tarentum 401. d
Tarſenſium cum praetore contentio 417. d
Tarſus metropolis 399 b. 408. a
Tarſorum petulantia atque procacitas 406. b
Taurus regis typus cur melior ſit, quam leo 33. b. c
Tegea 251. c
Tegula Tenedia 504. b
Telemachus 116, 117. c
Telephus 237. 598. d
Tempus opt. rerum iudex 152. c
Temporis iactura 263. b
Temporis rationem non minus, quam argentum, aeſtimari debere ibid. a
Temperatos et moderatos voluptate leniter frui 308. c
Thamyris 225. a. 622. b
Theagenis Thaſii ſtatuae miraculum 339. d. ed. Morell.
Theagenis ſtatua reſtituenda 340. b.
Theatrum, populi auditorium 361. c
Thebae Aegyptiae 596. a
Thebanorum laus ex tibiarum cantu 123. b
Thebanorum ſtulta arrogantia 153. b
Thebanorum Sparti 62. c
Themiſtocles 633. d
Theognidis poëma 19. a
Theophilus Alexandrinus 392. c
Theopompus 256. c. 565. d
Therſites 397. b. 610. d
Therſites Homericus 393. b
Theſeus 315. a. 458. c. 517. a. 639. d
Theſeus vnam ex Amazonibus in vxorem duxit 163. d
Theſeus et Pirithous 644. d
Theſei ſtatua inſcriptione caruit 338. d.
Theſeo illatum a Caſtore et Polluce bellum 171. b
Theſſalarum incantationes 525. a
Thetyn e coelo arma a Vulcano facta Achilli attuliſſe 180. a
Thraces 628. b
Thucydides 256. c. 239. c
Thurii 401. d
Thyeſtes 153. a. b. 639. c
Tibicines, ſiticines 539. d. et 540. a
Timandra 592. c

Digitized by Google

Timarchus ad virtutem patris defuncti hortatur 309. d ed. Mor.
Timidi hominis eſſe arma geſtare 69. c
Timotheus 380. b
Timotheus dux Athenienſium 597
Timothei ars apud Spartanos prohibita 411. b
Timothei tibicinis cantus qualis 1. b. d
Timores 539. a
Tireſias mortuus vaticinatur 221. d
Tiſſaphernes 640. b
Tragoediarum materia 224. c. d
Tragoediis cur praeteritorum tantum et non praeſentium fiat mentio 272. a
Tragici hiſtrionis in Ilienſes ſcomma 396. c
Triſtitiae 539. a
Troia bello petita 169. b
Troiae obſidio cuiuſmodi 172. b
Troiana 151. c
Troianae vrbis encomia 400. d
Troianorum calamitates vnde ibid. d
Tyndareum etiam abfuiſſe ab excidio Troianorum 171. b
Typhonis arx 14. a
Tyrannis 16. b. 43. c. 44. b
Tyrannidis aſſeclae 17. c
Tyrannidis non tolerandae typus, et contra 34. c
Tyrannis vnde 266. d
Tyrannus 43. a. c
Tyrannus omnibus inuiſus 97. b
Tyranni metus atque animi intemperies 96. b. ed. Mor.
Tyranni ſenectus vt rara, ita grauis 94. c
Tyranni vita qualis 96. d. et 97. a
Tyranno omnia ſuſpecta 97. c
Tyrannum gaudere, cum occiditur 95. b
Tyranni 369. a
Tyrannorum facta cuiuſmodi 529. 552. d
Tyrannis quaenam eueniant 55. d
Tyrtaei carmina apud Spartanos in proeliis vſurpari ſolita 440. b

V.

Varinus 530. b
Vaſtatae olim ciuitatis ſigna 438. c
Velocitas timiditatis ſignum 141. c
Venatorum paupertas diuitum ſplendore liberalior 115. a
Venus 126. c
Venus aurea 90. a
Venerem iratam Lemniis mulieribus corrupiſſe axillas 409. a
Veritas 192. b
Veritatem ſtultis eſſe amaram et iniucundam 151. d
Veſtae equus 450. c
Veſtitus Scythicus 439. a
Veteris diſciplinae et modeſtiae veſtigia 408. c
Victoribus et fortunatis non omnia inſidiari, ſed eos potius

Digitized by Google

tius eſſe admirationi et timori 187. c. ed. Morell.
Victoria moderata 29. c
Victoria optima quae 295. b
Vini potum a diis hominibus dari ad redarguendos cuiusque mores 307. b
Vini natura 378. b
Vino ebrios aliquando liberari 308. b
Vir bonus et eruditus non ex corporis cultu iudicandus 539. d
Vir pauper non vitioſa praeditus natura qualis 117. b
Vir prudens ab inuidia alienus 654. c
Viri officium 48. c. d
Viro prudenti nullam ob rem admittenda aegritudo 245. b
Virum quam dedeceat muliebris vox 411. d
Virum pulchrum raro exiſtere, et exiſtentem a plurimis ignorari 269. c
Viros ſtrenuos diis proximos eſſe 328. b
Virtus regi non tantum honeſta, ſed et neceſſaria poſſeſſio 38. a
Virtutis poſſeſſione caeterà omnia vileſcere 228. c
Virtutis ſigna magnifieri ab omnibus 316. c
Virtutis ſtudio pauciſſimos teneri 618. c
Virtute caeteris eſſe ſuperiorem, praeclariſſ. omnium victoria 426. d. 427. a
Vita cuiuſque non tam e verbis, quam factis eius, aeſtimanda 622. a. ed. Mor.
Vita hominum cur difficilis reddatur 365. c
Vita hominum pompa 599
Vitae tempus omne incertum 246. c
Viuendi rationes tres 72. b
Vlyſſes 234. c. 398. c. 406. a. 548. 549
Vlyſſes etiam propter peregrinationes contemtus 516. c
Vlyſſes legatus de pace cum Troianis facienda 184. a
Vlyſſes quam aegre tulerit patriae deſiderium 219. d
Vlyſſis ac Neſtoris eloquentia 22. c
Vlyſſis cunctatio reditus 188. a
Vlyſſis habitaculum 27. c
Vlyſſis Homerici omnigena peritia 625. a
Vlyſſis laus 399. d
Vlyſſis tolerantia 139. d
Voluptas 480. d
Voluptatis vomitus 308. c
a Voluptate cur multi deuincantur 244. b
Voluptate ebrii, nunquam liberantur 308. b
Voluptates 5. b. 539. a
Voluptuoſus 81. b
Vrbis Troiae expugnatio quomodo ab Homero deſcripta 159. a
Vrbium inter ſe vicinarum diſſidia cuiuſmodi 494. b
Vti re, quam ignores, velle, et difficile, et perniciosum 147. c

Digitized by Google

Vulgarium hominum et plebeiorum paruum eſſe Genium 37. b
Vulgus nulla ratione duci in rebus vel ſectandis, vel fugiendis 515. c
Vulgi de libertate et ſeruitute ſententia 230. b
Vulgi laudem aut indicia nihili facere hominem vere prudentem 657. b
Vulgi vitia 638. b
Vulnera contemnere, non eſſe fortitudinis, ſed ignaviae 295. d
Vxor 56. b

X.

Ξένιος Iupiter cur 216 a. c
Xenophon 257. b
Xerxes 66. b. 250. d
Xerxes Perſarum rex quomodo ex terra fecerit mare 41. b
Xerxis exercitus 389. b

Z.

Zethus 135. b. 635. b
Zeuxis 207. a
Zopyrus 598. d
Zoroaſtres 448. d

EX OFFICINA SOMMERIA.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized [illegible]

Digitized by Google